

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Barcode in front

ERRATA DU II VOLUME.

غلطات <i>Errata</i>	تصحیحات <i>Lisez</i>	سطرستون صحیفه <i>Page, Colon, Ligne</i>	غلطات <i>Errata</i>	تصحیحات <i>Lisez</i>	سطرستون صحیفه <i>Page, Colon, Ligne</i>
F			L		
افخام et dans les exemples	افخام	39 — 1 — 16	عاقبتده	عاقبتده	371 — 1 — 8
تلبس	ملبس	40 — 2 — 15	frivole. et signifie	et signifie, frivole	385 — 2 — 33
اکیریحی	اکیریحی	52 — 2 — 7	باکانه	بیباکانه	400 — 1 — 35
ایپکت	ایپکت	53 — 1 — 11	so dit	dit	403 — 2 — 17
تخامة	نخامة	62 — 2 — 31	اولدقرین	اولدقرین	408 — 1 — 26
سطوب	سطوت	75 — 2 — 34	سمغ	صمغ	412 — 1 — 6
مفاقة	مفاقة	99 — 1 — 19	چکمه	چکمه	412 — 1 — 38
G			آنا بنا	آنا بنا	416 — 2 — 17
آعرشعی	آعرشعی	139 — 1 — 33	M		
مندیرة	فندیرة	145 — 2 — 29	دکدر	در	441 — 1 — 30
نقرس	مبتلا النقرس	156 — 1 — 26-36	راضع	راضع	449 — 2 — 37
صاجع	صاجع	158 — 1 — 21	ایچنده	ایچنده	482 — 2 — 19
ملقج	ملقج	168 — 1 — 13	جدة	جدة	495 — 1 — 25
وزع	وزع	169 — 2 — 16	couvert	couvercle	505 — 1 — 14
اخلاط	اخلاق	175 — 2 — 1	ممتد	ممتد	512 — 2 — 1
H			نغور	نغور	519 — 1 — 12
شایسته	شایسته	182 — 1 — 18	از سر شمع فتیله	از سر شمع فتیله	549 — 1 — 3-4
شایستگی	شایستگی	191 — 1 — 13	منقط	منقط	549 — 1 — 15
قاری	یوقاری	195 — 2 — 4	بلاست لسانی	بلاست لسانی	554 — 2 — 19
ناموس	وناموس	214 — 2 — 6	attendait	entendait	555 — 2 — 21
وسوایی	ورسوایی	217 — 1 — 14	چاره	چاره	558 — 2 — 31
انسان عقل	عقل انسان	224 — 1 — 36	مهزنة	مهزنة	562 — 1 — 11
ذاة	ذات	230 — 2 — 16	N		
I			بقولک	بقولک	594 — 1 — 36
اماجد	اماجد	237 — 1 — 3	بیبهرة	بیبهرة	596 — 1 — 19
رباتیة نیک	رباتیة نیک	244 — 1 — 29	il n'y	il y	597 — 1 — 26
plager	plage	259 — 1 — 36	O		
ملتسانده	ملتسانده	292 — 2 — 4	ondone	ondoie	629 — 1 — 33
آسمانی	آسمانی	299 — 1 — 16	meit	meut	637 — 2 — 29
قباحتی	حماقتی	300 — 1 — 8	اولمش	اولمش	638 — 2 — 37
طوقلمز	طوقلمز	333 — 1 — 9	مستمرة سی	مستمرة سی	645 — 2 — 22
J			Marceille	Marceille	650 — 1 — 33-34
بضاعة	بضاعة	358 — 2 — 38	زررقنی	زررقنی	زررقنی

OXYCRAT. Mélange d'eau et de vinaigre *A.* آب مختل *P.* سرکدلو صو *T.* سرگا دار

OXYGONE. *T.* de Géom. Il se dit d'un triangle qui a tous ses angles aigus *A.* حاذ الزوایا *||* Triangle oxygone شکل مثلث حاذ الزوایا

OXYMEL. Liqueur faite de miel et de vinaigre *P.* سرکنگبین

T. سرکنجبین

OXYSACCHARUM. Mélange de sucre et de vinaigre, dont il résulte une sorte de sirop *A.* خل مسکر *P.* سرگای شکرناک

T. سرکه سیروبی

OZÈNE. Ulcère putride du nez, qui exhale une odeur infecte

خشم الانف - قرحة الخیشوم *A.*

FIN DU SECOND VOLUME.

Pour ne pas séparer en deux la lettre P, qui est très-longue, il a fallu finir ici ce volume.

کوده پی. T. سررا گشادن - تنرا گشادن. P. کشف الرأس
کوده پی وباشی یاروب آجمق - آجمق

T. آماسرا شکافتن. P. افسار الورم. A. Ouvrir un aboès
یاروب آجمق - ورمی آجمق - ورمی دشمنک

On dit en termes de maréchalerie, Ouvrir les talons d'un
سوراج. P. نقب. A. cheval, pour dire, lui percer le pied. A. Il faut ouvrir les talons à plat T. زدن
آتک || دلمک T. زدن
آیاق او کچه لرینی یستی دلیک ایله دلمک اقتضا ایدر

- بداء - استفتاح - افتتاح. A. Commencer. Ouvrir, au figuré.
Ouvrir la campagne par un siège, par une bataille ویاخود
بر قلعه نکت محاصره سیله ویاخود P. شروع
Ouvrir les États بر مقابله ایله سفره استفتاح ایتیمک
Ouvrir laملت مجلسنک بداء وافتتاحه مبادرت ایتیمک
مباحثه شروع ایتیمک

On dit, Ouvrir un avis, pour dire, être le premier à pro-
مبادرت الی - بسط الرأي - ایراد الرأي. A. poser un avis. A. Ce fut un
رأی ایتیمک T. رأی در میان کردن. P. الرأی
بورایی ایراد ایدن فلان
Ce juge ouvrait toujours les avis les plus rigoureux بو
Quand قاضی دائما شدتی متضمن رأیله ایراد ایدر ایدی
cet avis fut ouvert, tout le monde s'y rangea در
بورایه مبادرت - میان اولندقدده کافه ناس موافقت ایتمشدر
اولندقدده جمله ناس تبعیت ایلدی

- وا شدن. P. انکشاف - انشقاق - افتتاح. A. S'ouvrait.
Celle porte ne s'ouvre pas
|| یارلق - آچلق. T. شکافته شدن
Les tom- کوج آچیلور - بو قهو عسیر الانفتاحدر
beaux s'ouvrirent à la mort de Notre-Seigneur حضرت عیسی
La terre s'ou- افندمرکت ارتحالنده مزارلر منفتح اولمشدر
vrit pour englo- ایلدون ارض منشق
ut Coré منشق
بهر بحر Rouge s'ouvrit pour laisser passer les Israélites
La mer Rouge s'ouvrit pour laisser passer les Israélites
قلمز ابنای اسرائیلک عبورینی تمهیل ایلدون منشق
ازهار کونشده Les fleurs s'ouvrent au soleil یارلمشدر - اولمشدر
آچیلور

On dit figur. S'ouvrir à quelqu'un, pour dire, lui déclarer
- کشف ما فی الصدر. A. ce qu'on pense sur quelque chose. A. || سر آجمق T. کشف راز کردن. P. کشف ما فی الضمیر
بو بابد هیچ
Il ne s'était jamais ouvert de cela à personne Il faut que
بر کمسنه کشف ما فی الضمیر ایتمش دکدر

je m'ouvre à vous Il est bien
سکا کشف راز ایتیمک لازم کلدی
dissimulé, il ne s'ouvrira pas
بغایت ریاکار بر آدم اولدیغندن
کشف ما فی الضمیر ایتیمک یوقدر

On dit, S'ouvrir un passage, pour dire, se faire passage
فرج دیاب مرور اولمق

باز کرده - وا شده - گشاده. P. مفتوح - مفتوح. A. Ouvrir.
- باب مفتوح || مکشوف. A. آجیق - آچلمش. T. Porte ouverte
بولیمان Ce port est ouvert à tous les étrangers
بالجمله اجنبی کیلرینه اچقدر
la porte de cette maison
دل عرض اولنلره قهوسی
est ouverte à tous les honnêtes gens
کشف دیرون ایله Parler à coeur ouvert
آجیق بر قوناقدن
قوجاعی اچدق تلقی Recevoir à bras ouverts
سو بلمک
مکشوف - مکشوفی البال. A. C'est un homme ouvert
ایتیمک
یورکی آجیق T. گشاده دل. P. الباطن

On appelle en termes de commerce, Compte ouvert, celui qui
قپانماش دفتر. T. n'est point arrêté

On dit, qu'un pays est ouvert, pour dire, qu'il n'y ni mon-
tagne, ni rivières, ni places fortes qui empêchent d'y entrer. A.
مملکت مکشوفه الاطراف - مملکت بارزه - ارض جهرا
دوبدوز مملکت - آجیق مملکت. T. زمین گشاده. P.

Et qu'une ville est ouverte, pour dire, qu'elle n'est point
fortifiée. A. بی اثر استحکام. P. داری من الاستحکام. A. استحکام
استحکام

Et qu'une succession est ouverte à quelqu'un, au profit de
فلان. کمسنه میراث ظهور ایتدی

On dit, Guerre ouverte, pour dire, guerre déclarée
اعلان
Et à force ouverte, pour dire, les armes à la
main آجیقندن اجرای خصومت ایدهرکت
Il est entré à force ouverte dans le pays ennemi
|| اولدق
آجیقندن اجرای خصومت ایدهرکت دشمن مملکته
پایگذار دخول اولمشدر

BISSAULT. Qui est de la figure d'un oeuf. A. بیضاوی - بیضاوی
Un trou ovale || بیضه. T. بیضه گونه. P. الشكل
بیضاوی

OVIPARE. Il se dit des animaux qui se reproduisent par des
بمورطدن حاصل. T. خایه زاد. P. متولد من البيض. A. oeufs. A. بعض بالقی
Il y a des poissons qui sont ovipares || اولان
وار در که بمورطدن حاصل اولور

vaillent à ce bâtiment Payes بو بناده شو قدر عمله ایشلر
les ouvriers ایتمک اجرتنی ادا ایتمک

On dit, qu'une chose est du bon ouvrier, pour dire, qu'elle
استاد ایشلر ایتمک استاد ایشلر ایتمک
استاد ایشلر ایتمک

On dit prover. à l'oeuvre on connaît l'ouvrier مصنع مصنعندن بللو اولور - بللو اولور
مصنع مصنعندن بللو اولور - بللو اولور

Il se dit figur. de ceux qui font des ouvrages d'esprit A.
T. تالیفساز P. مؤلفین pl. مؤلف - مصنفین pl. مصنف
T. تالیفساز P. مؤلفین pl. مؤلف - مصنفین pl. مصنف
T. تالیفساز P. مؤلفین pl. مؤلف - مصنفین pl. مصنف
T. تالیفساز P. مؤلفین pl. مؤلف - مصنفین pl. مصنف

OUVRIER, adj. Il ne se dit qu'en cette phrase: Jour ouvrier.
V. Ouvrable.

OUVRIR. Faire que ce qui était fermé ne le soit plus A.
آچمق T. باز کردن - وا کردن - گشادن P. تفتیح - فتح
آچمق T. باز کردن - وا کردن - گشادن P. تفتیح - فتح
آچمق T. باز کردن - وا کردن - گشادن P. تفتیح - فتح
آچمق T. باز کردن - وا کردن - گشادن P. تفتیح - فتح

Ouvrir l'accès à quelque chose, c'est faciliter les moyens d'y
تسهیل اسباب وصول - فتح طریق وصول ایتمک
تسهیل اسباب وصول - فتح طریق وصول ایتمک
تسهیل اسباب وصول - فتح طریق وصول ایتمک
تسهیل اسباب وصول - فتح طریق وصول ایتمک

On dit figur. Ouvrir la porte aux désordres, aux abus, pour
باب اختلالی - فتح باب فسادات ایتمک - فتح ایتمک
باب اختلالی - فتح باب فسادات ایتمک - فتح ایتمک
باب اختلالی - فتح باب فسادات ایتمک - فتح ایتمک
باب اختلالی - فتح باب فسادات ایتمک - فتح ایتمک

Et ouvrir l'esprit, pour dire, rendre capable de mieux connaître, de mieux penser A.
دیرمک - فسادات قیوسنی آچمق - ویرمک

Deux ou trois ans d'étude lui ont ouvert l'esprit مطالعه سه ساله اوچ
ایکی اوچ سه ساله مطالعه اوچ
ایکی اوچ سه ساله مطالعه اوچ
ایکی اوچ سه ساله مطالعه اوچ

On dit, Ouvrir les portes, les mers, les chemins, pour dire,
لیمانلری و دریایی و یوللری وایق
لیمانلری و دریایی و یوللری وایق
لیمانلری و دریایی و یوللری وایق

Et qu'un remède ouvre le ventre, pour dire, qu'il le lâche
T. شکمرا نرم ساختن P. تلیین البطن - تطلیق البطن A.
T. شکمرا نرم ساختن P. تلیین البطن - تطلیق البطن A.
T. شکمرا نرم ساختن P. تلیین البطن - تطلیق البطن A.

Et qu'un mets ouvre l'appétit A. اشتها P. تحریک الاشتها
اشتهایی آچمق T. انگیزش

On dit, Ouvrir les bras, pour dire, les étendre A. مد
Et قوللری آچمق T. بازو بدرازی کشیدن P. الساعد
Et قوللری آچمق T. بازو بدرازی کشیدن P. الساعد
Et قوللری آچمق T. بازو بدرازی کشیدن P. الساعد
Et قوللری آچمق T. بازو بدرازی کشیدن P. الساعد

Et ouvrir les jambes A. تفلج الرجلین
اچی آیرمق T. جدا کردن

On dit figur., qu'un homme n'ose ouvrir la bouche, pour dire,
آعزینی آچمق - شق شفید جسارت ایدمز
آعزینی آچمق - شق شفید جسارت ایدمز
آعزینی آچمق - شق شفید جسارت ایدمز
آعزینی آچمق - شق شفید جسارت ایدمز

On dit, Ouvrir son coeur à quelqu'un, pour dire, lui confier
بر کسندید کشف سریره قلب
بر کسندید کشف سریره قلب
بر کسندید کشف سریره قلب
بر کسندید کشف سریره قلب

Ouvrir la veine شق یارمق T. شکاف زدن - شکافتن
طمری آچمق - طمری یارمق - مرق ایتمک
طمری آچمق - طمری یارمق - مرق ایتمک
طمری آچمق - طمری یارمق - مرق ایتمک

On dit, Faire l'ouverture d'un avis, pour dire, proposer un
 رای در میان کردن P. بسط الرأي - عرض الرأي A. avis
 Et dans le même sens, Faire l'ou-
 ادراء تدبير - عرض تدبير A. T. ouverture d'un expédient

On dit aussi au pluriel, Faire des ouvertures, en parlant des premières propositions relatives à une affaire, à une négociation

ایلیک تکلیفلیرى x. عرض المقدمات - عرض الفواتح

عرض فواتح || Faire des ouvertures de paix

عرض فواتح ایتمک C'est lui qui m'a fait les premières ouvertures

بوامر نکاحه دائر بکا عرض مقدمات ایدن

عرض اولنان ایلک So prêter à des ouvertures

تکلیفلیرى سمح قبول ایله اصفا ایتمک

فلان مادهیه دائر عرض اولنان فواتح ومقدماتی قبولدن

استنکافی ایتمک

Il se prend aussi pour Occasion *A. وسیله* pl. *وسایل* *P. وسایل*
 || *طوتامق* *T. سرشته* || Je vous servirai, si je trouve quelque
 ouverture à parler de votre affaire *مصاحتکه دائر سوق کلامه*
 بر وسیله بوله حق اولور ایسم خدمتکه سعی ایده جکم
 درکار در

On dit, Ouverture de coeur, pour dire, **کشف** A.
 بورک آچلمدی T. کشف درون P. کشف البال - القلب
 بکا کمالید || Il m'a parlé avec une grande ouverture de coeur
 On dit à quel- **کشف درون** ایدهرک افاده حال ایلدی
 qu'un, Faire des ouvertures inutiles, indiscrettes, pour dire,
 faire des confidences inutiles **کشف درون** ایتمک
 - بلا موجب کشف درون ایتمک
 بیهوده عرض محریت - بیهوده کشف ما فی البال ایتمک
 ایتمک

On dit aussi, Ouverture d'esprit, pour dire, facilité de comprendre. Δ ذهن آجیلانی Γ گشایش ذهن Σ فتاحه الذهن. $\parallel$ Il n'a aucune ouverture d'esprit اصلاً و قطعاً فتاحت ذهنی $\parallel$ Il a beaucoup d'ouverture d'esprit pour les mathématiques یوقدر علوم ریاضیة فتاحت ذهنی وار در

OUVRABLE. On appelle jours ouvrables, les jours dans les
quels il est permis de travailler **اَيَّامُ الشَّغَلِ** pl. **يَوْمُ الشَّغَلِ**
ایش کونی - خدمت کونی **روز کار** **روزگار**

OUVRAGE. Le résultat du travail d'un ouvrier. **مصنع -**
 ال F. دست رنج - کار - دستکار P. مصنوعات M. مصنوع
 مصنع احسن bel صنع كبير Grand ouvrage ایش - ایشی

طوعز آمدگی Ouvrage de menuiserie کار حیرتفرما merveilleux
برایش - بر شئی تصنیع ایتمک Faire un ouvrage
s'acharner بر کوفه ایشد مباشرت ایتمک entreprendre
شیر، L'univers, le ciel برایشی اتمام وتکمیل ایتمک
est l'ouvrage de Dieu سما مصنوع ید - عالم صنع ربانیدر
La cire, le miel est l'ouvrage des abeilles
شمع وصل صنع نحلیدر

Et le travail que l'on emploie à faire un ouvrage A. عمل
 یو کار E. ایش Il y a de l'ouvrage à ce vase
 در طرفده جوق کار و عمل وار در
 an بر سندکدن زیاده ایش وار در
 le plus, c'est l'ouvrage بیشدار اینس
 C'est un ouvrage de patience بر ابشدر

Il se dit aussi des productions de l'esprit ۴. تألیف || Cet auteur va donner ses
ouvrages au public نشر و اشاعه ایتمکده مؤلف تصنیفات
مؤلفک وفاتند نصکره ظهور ایدن Ouwages postumes در
تألفات

On appelle Ouvrage, en termes de fortification, toutes sortes de travaux avancés au-dehors d'une place. **تحصينات** **مترسهای بیرونی** **استحکامات خارجیة - خارجیة** **چفته برینوز طایبه** **||** **دیش طایبه - دیش مترس** **Ouvrage à corne**

OUVRANT. Il n'est d'usage que dans cette phrase, à porte
ouvrante, pour dire, au temps que l'on ouvre la porte d'une
ville. **قپو** T. بدم گشادن در P. لدى الافتتاح **الياب** A.
آچيلور ايكن

On dit aussi, à jour ouvrant, pour dire, dès que le jour com-
mence à paraître **ا. لدى الانفجار الصبح** **صباح** **خ. سپیده دم** **پ. لدى الانكشاف الصبح** - **الفجر**
صباح **یری** **اچیلور ایمین** - **سوکیلور ایکن**

بکار و درزش - کار کردن P. عمل A. OUVRE. Travailler
ایشلمک T. نمودن

ايشلنمش دمور وباقر- حديد ونحاس معبرل *autre ouvert* || ايشلنمش *ف. بكار آمده* *p. معبرل* *د. Ouvre. d.*

OUVRIER. Celui qui travaille de la main *A. عملة pl. عامل*. Habile ouvrier *P. ايشيى - ايشيى T. كار كن - رنجير*. Ouvrier en soie *عامل ثياب ماهر ايشيى - استاد ايشيى*. Il y a tant d'ouvriers qui tra-

افراط ایله یورلمشدر- الافراط دوجار می وفتور اولمشدر

OUTREMER. Couleur bleue faite avec le lapis pulvérisé *A.*

لاچوردی. T. رنگ لاژورد. P. لون لاچورد

OUTRE - MESURE. V. Mesure.

بیرون P. تجاوز ۴. Au-delà de... OUTRE-PASSER. Aller au-delà de...
 Ouvre-passer les || کرتھیی آشورمق - آشورمق T. گذاشتن
 Cet حدود مأوریتنی تجاوز ایتمک ordres qu'on a reçus
 بو ایلچیسی حامل outre-passé ses pouvoirs
 حدودیننی تجاوز - اولدیغی رخصتک کرتھسنی آشوردی
 ایلدی

تحميل - توقیف A. Accabler, surcharger de travail P. ائقال فوق الطاقه - الحمل ما لا يطاق
- درمانده کردن R. تحميل بار طاقت شکن کردن - فرو مانده کردن
C'est outrer des ou- || آغریک آئنده بصدرمق - یورمق
vriers, que de les faire travailler sans relâche عملی آرم
ویرمکزین ایشتمک اوزرلرینه تحميل بار طاقتشکن
عملی بلا فاصله خدمته قوشدرمق اوزرلرینه - ایتمکدر
Il s'est outré à courir le فوق الطاقه تحميل بار ایتمکدر
poste منزلی جوق سورمکه نفسنه فوق الطاقه تحميل
Il faut travailler, mais il ne se fait ثقلت ایتمش اولدی
pas outrer جَد و سعی لارم ایسه دخی فوق الطاقه توقیف
جالشمق لازمدر انجق نفسی - نفس ایتمک روا دکلدر
درمانده قلمق جائز دکلدر

On dit, Oulrer un cheval, pour dire, le pousser au-delà de ses forces A. اعیاء تطلیح - اکلال P. فرو مانده کردن
7. مینر un cheval si loin au galop, c'est l'oulrer آتی بو قدر مسافت بعیده یه سکر درک کوتورمک کلیآ اعیاء
پکت بیر مقدر - ایتمک

Ouzan. Offenser quelqu'un avec excès, pousser à bout sa patience A. تسكدير فوق الحد - B. بیرون از حد آزرده کردن C. الیل فوق الغایة D. اشوری انجتمک E. از اندازه آزرده دل کردن F. Vous l'avez tellement outré, qu'il ne vous le pardonnera jamais G. فلانی شول رتبدده املال و تکدیر ایلدک که سنی عفو ایتمک احتمالی H. بیقدر

- اخراج من حد الاعتدال A . Et excéder la juste mesure
 بیرون B . ایصال الی حد المبالغه - ایصال الی حد الافراط
 کرند C . بحد مبالغه رسانیدن - از دائرة اعتدال بردن

Les stoïciens ont outré la morale || چیزکیدن جبقارمق - آشورمق
حکمای رواقیون قواعد اخلاقی حد افراط و مبالغه
Ces maximes sont bonnes, mais il ne faut
pas les outrer بقاعده لبر واقعا صوابه مقارن در انجق حد

اعتدال کونړه سنی اشورمق روا دکلر - جانز دکلر
 حد اعتدال دن جیهه ق هیچ بر وقتد
 tout ne faut jamais outrer
 حد اعتدال دن اخراج ایدر بر آدمز
 C'est un homme qui outre
 اخراج لری روا دکلر

- درمانده P. منکسر الطاقة - متناقل - موقوف Outil. A.
پوک آلتندہ بصلمش - بورلش T. فرومانده

On dit, Être outré de douleur, de dépit, de colère, etc.

فِرط الم وإندهدن وعلبه كينه وعدواندن وشدت عنف
 فرو مانده اولمق - وعصندن مرقوط الحال اولمق

Et qu'un homme est outré, pour dire, qu'en toutes choses
il passe les limites de la raison افراط طرفه میال بر آدمتر

ظاهرًا - علناً. Hautement, sans déguisement. **أ. علناً** || Il s'est déclaré ouvertement pour moi **آچیدن آچید - آشکاره** || Il m'a déclaré ouvertement tout ce qu'il pense **بسم طرفدارم اولدیغینی علناً بیان ایلدی** || **فکرینی بکا آشکاره** || **ملنا و ظاهرًا بکا بیان ایتمشدر - کشف و بیان ایلدی**

OUVERTURE. Trou, fente A. خرق pl. خرووق pl. فرجه -
 Grande || آچيقلاق - كدك - ياريق T. شكاف - رخنه P. فرج
 - خرق واسع large ابرى ياريق - فرجه عظيمه
 Il y a une grande ouverture à la muraille
 ديواره بر رخنه عظيمه وار در

Et l'action par laquelle on ouvre A. فتح P. گشایش T. قہولرک - فتح ابواب || L'ouverture des portes آجلہ - آجلش خندعک d'un coffre صندوق فتحی آجلہسی d'une trancheہ صہان یولینک آجلہسی مکتوبک و وصیتنامہ نک فتحی آجلہسی de la dépêche, d'un testament

L'ouverture de la veine *A. شق العرق P. شكاف رکت T.*
 L'ouverture d'un corps *A. طمرکت یاریفی P. کشف البدن*
 كوده نك آجله سي *T. گشاد تن*

Il signifie figur., le commencement de certaines choses *A.*
باشلمه - باشلغنج *T.* سرآغاز *P.* بدايت - انفتاح - فاتحه
|| L'ouverture du concile مجلس رهبانك انفتاحى de l'as-
semblée سفر صيفى فاتحه de la campagne جمعيت
فاتحه مجلسده تفوه اولسان *N.* Le discours d'ouverture نطق

فلانك خدستگار لرینه مستلزم حالاتنددر
domestiques, on l'a outragé dans sa personne
ایتدکری سو معاملیه قناعت ایتمیوب کندوسنی دخی
ترذیله مبادرت ایتمشلر در

خوار کرده P. مذل - مظهر التزذیل - مذل A. OUTRAGÉ. P. آلچقلنمش T.

علی طریق A. OUTRAGEUSEMENT. D'une manière outrageuse
Il l'a traité A. آلچقلدهرق T. خوارسازانه P. مذللاً - التزذیل
حقینه خوارسازانه معامله ایلدی outrageusement

خوارساز P. مذل - مذل A. OUTRAGEUX. Qui fait outrage
Il est outrageux en paroles A. آلچقلدیجی T.
قول وگفتارنده بر صورت ترذیل
وار در

علی وجه الافراط - مفرطاً A. OUTRANCE. Jusqu'à l'exces
Brave A. آشوری T. بروجه افراط P. بالبالبغة - غایة الغایة
بالالبغة chicanour فوق الغایة شجیع وجگردار outrance
علی وجه الافراط مزور Persecuter, poursuivre à toute outrance
ملي Disputer à outrance بر کسنهکک علیهنه بیریمک
اشوری چکشک - وجه الافراط مجادلیه قیام ایتمک

OUTRE. Peau de bœuf qui sert comme de baril, pour ren-
fermer les liqueurs A. ازقاق pt. سقاء - اسقية pt. زق
بر طلوم زیتون یاغی Une outre d'huile A. طلوم T. خیک

OUTRE, préposition de lieu. Au-delà A. ما ورا P. بس T.
En ce sens, il n'est d'usage que dans quelques
mots composés, comme Outre-mer A. وراه البحر
موزه Les pays d'outre-Mer دکزکک اوته طرفی - آشوری
Les guerres d'outre-mer نهرینکک ما وراسی اولان ممالک
دکز آشوری سفرلر - ما وراى بحرده اولان افشار

جز P. زایدأ - ماعداً A. OUTRE, signifie aussi, par-dessus
On lui a donné cent écus, et outre cela on lui promet...
Outre la somme de tant, il a reçu encore tant
Dans ce partage, dans ce marché, il y a lésion d'outre moitié de juste prix
وبو بازارلرده قیمت صحیحدنکک نصفی مرتبهسندن
Outre ce que je viens de dire, il faut en-
core remarquer que... دیدیکم کلامدن ماعداً بوکا دخی

دقت اولنملو در که

جز از P. قطع النظر من - غیر ذلک A. OUTRE QUE...
Outre qu'elle est riche, elle est belle et sage
Outre que votre père vous le commande, l'honneur vous y oblige
امری اولدینسندن قطع النظر مقتضای عرض وشانک
دخی بونی ایجاب ایدر

فضله اولدوق T. برتر P. فضلاً A. OUTRE ET PAR-DESSUS
Outre et par-dessus ce qui lui avait été donné, on lui a encore donné tant
On lui avait promis cent pistoles, et on lui en a encore donné dix outre et par-
dessus
فلانه وعد اولنان معلوم المقدار مبلغدن فضله اولدوق
شو قدر دخی اعطا اولندی

اوتدیه T. بیشتر P. متجاوزاً A. OUTRE, adv. Au-delà
أندن - أندن تجاوز ایتمدی Il n'alla pas plus outre
Malgré les défenses et les oppositions, ils n'ont pas laissé de passer outre
La nuit qui servait l'empêcha de passer outre
Les juges ont passé outre à l'instruction de son procès
صرف انتظار ایله اوتدیه کچوب آخر مآذیه مباشرت
ایتمشلر در

من الشطر الى A. D'outre en outre. De part en part
از یکسو تا بدیگر P. من الطرف الى الطرف - الشطر
Un coup d'épée qui le perça d'outre en outre
بر طرفدن اول بر طرفه قدر
من شطر الى شطر نفوذ ایتمش ضربه
بر طرفدن اول بر طرفه قدر کچمس بر قلج - سیف
ضربی

زیاده T. افزونتر P. زیدأ A. EN OUTRE. De plus, davantage
فلانه Je lui ai donné tant, et en outre je l'ai nourri
شو قدر افچه ویروب زیاده اولدوق کندوسنی دخی
ارزاق ایلدم

فوق الحد - مفرطاً A. OUTRÉMENT. D'une manière outrée
فلانی Il l'a battu outrément A. آشوری T. بیرون از اندازه P.
علی وجه الحد ضرب ایلدی Il s'est fatigué outrément

On l'a sوزینی دیکتدره چکدر - انفاذ کلام - کلام ایدده چکدر
کلامی اصفا اولنقمسزین علیه حکم قبول استماع اولنقمسزین - اولندی

حواله سمع P. اجابت - استماع جالقبول A. Et exaucer
Seigneur, daiguez ouir les prières de votre peuple نیازینه یا رب اتشک
نیازینی سمع قبوله ارزانی قیل - حواله سمع قبول ایله
دیکلشمش - ایشیدلشمش T. شنیده P. مسروع A. OUI
حسن قبول ایله دیکلشمش T. اجابت کرده P. مستجاب
تقریری On dit en termes de Pratique, Oui le rapport d'un tel
طرفین تقویرلری Un jugement rendu parties ouies لدى الاستماع
بعد الاستماع ویوبلان حکم

OURAGAN. Tempête violente, accompagnée de tourbillons A.
بور - قای T. گرد باد P. ثواب pl. ثائب

OURDIR. Disposer les fils pour faire la toile A. نسج P. بافتن
Ourdire نسج ثوب ایتک Ourdire de la toile طوقومق T. ||
la trame d'un drap ارعاجنی - جوقه نک ارعاجنی نسج ایتک
Figur. || Ourdire une trahison - جوقه یی ارعاجلق - طوقومق
C'est lui qui a ourdi cette trahison اشبو - اشبو کالای فسادک
نساچی فلاندر اینک اینک - کالای فساد و خیانتی کارگاه مکر و حیلده نسج
ایدن فلاندر بو خیانتی ایشلیوب قوران فلاندر

طوقومش T. بافته P. منسوج A. OURNI

OURLER. Faire un ourlet à du linge ou à une étoffe A. کبن
کناری دیکک - کناری نکنده لک T. نوره زدن P.
کناری نکنده لشمش T. نوره زده P. مکبون A. OURLÉ
کناری دیکلشمش

OURLET. Le repli, le rebord qu'on fait à du linge, à des
étoffes A. || Ourlet rond کنار نکنده سی T. نوره P. کبن
کیش نکنده - کبن متسع مدور نکنده - کبن مستدیر
قبا نکنده - کبن غلیظ gros

OURS. Animal A. دب pl. اذباب P. آيو T. خرس
پوست - جلد دب Peau d'ours سیاه آيو - دب اسود noir
Les ours se soutiennent et marchent آيو قسمی آرد آياقلری
اوزرنده اورزرنده آياقلری آيو پوستکیسی - خرس
طورر ویورر

OURSE. La femelle de l'ours A. دبه P. ماده
Et nom de deux constellations, La grande ourse - دیشی آيو

دب اصغر A. دب la petite A. دب اکبر A.

OURSON. Le petit d'un ours A. خرسجه P. جرو الدب
آيو انیکی T.

OUTARDE. Espèce de gros oiseau A. جباريات pl. جباري
طوی قوشی T. شاست - جرز P.

OUTIL. Tout instrument dont les ouvriers et artisans se servent pour leur travail A. باسنه pl. باسن
آوادانلق T. دست افراز P. آلات و ادوات الادل الصنایع pl.
دولکر - آلات و ادوات نجار Les outils d'un charpentier
اکینجی - باسن فلاحت Outils de labourage آوادانلقلری
جکیج جوق Le marteau est un outil de grand usage آلاتی
ایشلره قوللانیلور آلاتنددر

OUTILLER. Garnir d'outils A. تجهيز بالباس
آوادانلق ایله دوناتلق T. بدست افراز آراستن P. اللازمة
فلانی Il ne se dit que dans ces phrases: Il a fallu l'outiller
On l'a outillé comme on a pu لازمده سیله تجهيز ایتک اقتضا ایلدی
الدن کلدیکی قدر آلات لازمده سیله
تجهيز ینه سعی اولنمشدر

OUTILLÉ. A. تجهيز بالباس
اقتضا ایدن آوادانلق ایله دونانمش T. افراز آراسته

OUTRAGE. Injure atroce de fait ou de parole A. - رذالت
Grand outrage || آلحقلمه T. خوارسازی P. مذلت
رذالت - رذالت جگر سوز - رذالت شدیدة cruel عظیمه
بر کمسنیدی توذیل ایتک Faire outrage à quelqu'un جانسوز
ذاتنه On lui a fait outrage en sa personne, en son honneur
مظهر مظهر اولدیغی Recevoir un outrage رذالت ایلدیلر
بر کمسنه مظهر اولدیغی Se venger d'un outrage رذالت اولوق
مذلتک انتقامنی المق

OUTRAGEANT. Qui outrage. Il ne se dit que des choses A.
آلحقلدیجی T. خوارساز P. موجب التذیل - موجب التذیل
Procédé outrageant || Paroles outrageantes آمیز
Cela est outrageant موجب تذلیل اوله جوق وضع و حرکت
موجب توذیلدر

OUTRAGER. Faire outrage A. توذیل
Il ne l'a pas seulement offensé, il l'a outragé قطع نظر
توذیلنه دخی C'est dangereux d'outrager un homme de coeur
ایر باب حیتمدن بر ذاتک تذیلنه تصدی ایتک خطری

علم La logique ou la dialectique همشیره سنک قوجه سی
منطق یعنی فن محاوره

Il se joint souvent dans les deux sens avec l'adverbe Bien A.
اقتدایی ادا ایتسه نه حوش فالآ حبسه القا اولنور
Où, adv. En quel lieu A. این P. کجا T. نره دد T. و اگر نه - ور نه P. فالآ

اقتدایی ادا ایتسه نه حوش فالآ حبسه القا اولنور
Où, adv. En quel lieu A. این P. کجا T. نره دد T. و اگر نه - ور نه P. فالآ
Où allez-vous? کیدرسک Dites-moi où est
un tel? کسنه نه محلده در بکا سویله
vous? نه محلده اقامت ایدرسک

Où, est aussi pronom relatif, lorsqu'on peut le tourner par
Anquel, Dans lequel || Le lien où je suis محل اولدیغم
maison où je demeure خانه ایلدیکم L'état où je suis
تکصیلنه Le bonheur, la félicité où il aspire بولندیغم حال
خواهشکار اولدیغمی مرتبه بختیاری وسعادت

D'où. Il sert à marquer le lieu A. من این P. از کجا T.
از P. من ای جهة A. ou la cause قنغی طرفدن - نره دن
D'où a-t-il pris ندن - قنغی جهندن T. چه سبب
cela? شونی قنغی طرفدن اخذ ایلدی
cette conséquence? نه جهندن استخراج ایدرسک
D'où lui vient cet orgueil? بو مقوله کبر و غروری ندن
اقتضا ایدر

Par où. Il sert à marquer le lieu. V. D'où. - ou le moyen A.
نه T. بجه وجه - از چه راه P. بای وجه - بای طریق
Par où avez-vous passé نه وجهله - نه طریقدن - طریق ایلده
اول محلده وارمق ایچون نه طرفدن مرور
نه طریق ایلده Par où me tirerez-vous d'affaire? ایلدک
نوجهله - مصلحتدن چقه بیلورم

OUAICHE. T. de Marine. Sillage d'un vaisseau. On dit, Ttirer
un vaisseau en ouaiche, pour dire, le remarquer avec un autre
vaisseau A. السفینه بالسفینه دیگر P. تقوید السفینه بالسفینه
- کمی بی بشقه بر کمی به ربط ایلده یدمک T. کشیدن
Et traîner - کمی بی بشقه کمی به ربط ایلده یدکه چکمک
un pavillon ennemi en ouaiche, pour dire, le traîner pendant
à fleur d'eau à l'arrière d'un vaisseau وراى بیراغنى دشمن
دکرتک یوزی - سفینده ربط ایلده دکزه سوررک چکمک
برابرکنه سورمک

OUAILLE. Brebis A. غنم pt. اغنام P. گوسفند T. قیون
Il se se dit qu'au figuré, en parlant d'un chrétien par rapport

à son pasteur || Voilà une de vos ouailles کشی فلان
Un bon pasteur a soin de ses ouailles سنک قیونلرندندر
راعى صالح زیر اداره سنده اولان اغنامک امر تیهارینه
اهتمام ایدر

OUATE. Espèce de coton très fin, que l'on met entre une
étouffe et la doublure A. حشو القطن P. آکنه T. ساویس -
پموق ایلده محشو بر پموق قتیغی || Une camisole d'ouate
پموق - پموق ایلده محشو یورغان Couverture d'ouate زیبون
قتیغیلده محشو

OUATER. Mettre de la ouate entre une étoffe et la doublure
|| Onater پموق طولدرمق T. آکنه زدن P. حشو بالقطن A.
بر جامدیه - بر جامدیه پموق ایلده طولدرمق
پموق طولدرمق

Ouaté. A. محشو بالقطن P. ساویسدار T. آکنه زده -
پموق طولمش

OUBLI. Manque de souvenir A. نسیان P. فراموشی T. اونوته
|| Un profond oubli عقیق نسیان long مدید
انداخته طاق نسیان ایتمک Mettre en oubli نسیان موبد
طومار فراموشی ونسیان انجهنده طی Ensevelir dans l'oubli
کمین نسیاندن نزع و اخراج ایتمک Tirer de l'oubli ایتمک

OUBLIER. Perdre le souvenir de quelque chose A. نسی
- فراموش کردن - فراموشیدن P. اخراج من الخاطر - نسیان
- خاطردن چقمق - اونوتمق T. از خاطر دور کردن
Je savais tout cela par coeur, je l'ai
boulé جملہ سی از برده ایدی لکن فراموش ایلدم
Il apprend facilement, et oublie de même ایلده تحصیل
Oublier sa leçon ایلدیکی کبی سریعاً فراموش دخی ایدر
bo صباح Vous avez oublié de venir ce matin درسی اونوتمق
فلان J'avais oublié de vous dire que... کلمکی فراموش ایلدک
J'avais un rendez-vous, j'ai oublié l'heure ملاقات
وقتی خاطرمدن - تعیین اولنمشیدی انجق وقتنی اونوتدم
چقیدی

Et mettre en oubli A. محو من لوح الخاطر
از لوح درون شسته اب فراموشی کردن P. صحیفه البال
|| Il faut vous réconcilier ensemble, et
جریان ایتمش احوالی لوح oublier tout ce qui s'est passé
میانده - خاطرمدن اسما ایلده بارشمنک طریقنه باقموسک

En l'état où il est, il peut tout oser
بولنديگی حالده هر شیئه جسارت
ایده بیلور

OSIER. Arbrisseau dont les jets sont fort plians et propres à faire des liens
یاقی اوتی - قندره اوتی T. حلفاء A. liens

OSSELET. Petit os
P. دقاق العظام pl. عظم دقیق A. عظم
T. اوراق استخوان باریک - استخوان خرد - استخوانچه
Les mains sont un tissu de nerfs et d'osselets
ید انسان اعصابدن و دقاق عظامدن منسوج بر
عضو در

OSSELET, se dit aussi d'une tumeur osseuse, placée sur la partie inférieure de la jambe d'un cheval, à côté du boulet
مقاب A. مقاب
T. مهره

OSSEMENTS. Os décharnés des animaux qui sont morts. Il se dit principalement de ceux des hommes
P. عظام الاموات A. عظام
اولولرک کیمکری A. استخوانهای مردگان

OSSEUX. Qui est de nature d'os
P. ذو العظم - عظمی A. عظمی
T. کیمکو A. استخواندار - استخوانی
ماده عظمیه substance osseuse عظم

OSSIFICATION. Changement des parties membranées en os
پذیرایی حال استخوان P. استحالة الى صورة العظم A.
کیمکه دونه - کیمیک حاله دونه A.

OSSIFIER. Changer en os les parties qui doivent être molles
T. باستخوان مستحیل کردانیدن P. تحویل الى العظم A.
کیمکه دوندرمک

OSSIFIER. A. حال استخوان P. استحالة الى صورة العظم
کیمکه دونه A. پذیرفتن

Ossifié. A. حال استخوان P. مستحیل الى صورة العظم A.
کیمکه دونه A. پذیرفته

OSSIFRAGUE. V. Orfraie.

OSTENSIBLE. Qui peut être montré
جلی - جائز للارائة A. جائز
Lettre ostensible
کوستریله بیلجک A. نمودنی P.
On lui donne une instruction ostensible, et une instruction secrète
فلا نه جائز الارائة اولدجق اولدجق
بشقه و مکتوم اولدجق بشقه ایکی کونه تعلیمات ویرلدی
بررسی جلی و بررسی خفی اولدجق

OSTENSIBLEMENT. D'une manière ostensible
تجویزاً للارائة A. تجویزاً
کوستریله بیلجک وجهله A. بر وجه نمودنی A.

ostensiblement
ارائتی ممکن اولدجق صورت ایله
ارائتی جائز بر قطعه - فلا نه بر قطعه مکتوب تحریر ایلدم
مکتوب

OSTENTATION. Manière affectée de faire parade de ses talents, de ses actions
نمایش P. فتحت - مفاخرت - تفاخر A. مفاخر
Grande ostentation
کوسترش T. عرض کالای افتخار
à quoi bon toute cette ostentation?
بورتبده عرض کالای افتخاره - بو قدر تفاخره حاجت نه
کافه Il y a de l'ostentation en tout ce qu'il fait
C'est une personne sans ostentation et sans faste
فکر تفاخردن بری
Faire ostentation de ses richesses
مال و ثروتیله عرض کالای افتخار ایتمک
Ils faisaient leurs bonnes oeuvres par ostentation
خیرات و مبراتینی
مجرد وسیله فتحت و نمایش اولمق اوزره ایدرلر ایدی

OSTÉOLOGIE. Partie de l'Anatomie qui enseigne la situation, les noms, la nature des os du corps humain
وصف الاحوال A. وصف
کیمکیرک احوالی T. وصف احوال استخوانها P. العظام
معلم احوال عظام
Professeur d'ostéologie
وصفی

OSTRACÉ. Il se dit des poissons qui sont couverts d'écaillés dures
L'autre, la moule sont ostracées
Z. استردیا و مدیده ذوی الاصدافدر
A. ذوی الاصداف pl. ذو الصدفی

ÔTAGE. La personne qu'on général, un prince remet à ceux avec qui il traite, pour la sûreté de l'exécution du traité
On donna six seigneurs en ôtage
اوزره اولمق اوزره
رهن اولمق اوزره دشمن النده ایدی
طرفیندن رهنلر التوب ویرلدی

OTALGIE. T. de Méd. Douleur d'oreille
A. وجع الاذن P.
قولاقي آغریسی T. رنج گوش

ÔTER. Tirer une chose de la place où il est
A. رفع - اخراج
بیرون - از جا بیرون کردن - بر طرف کردن P. تخیة
بر - قالدرق - جیقارمق T. از میان برداشتن - آوردن
بو سفره بی اول
Ôtez cette table de là
طرف ایتمک
Ôtez-moi tous ces papiers
بو اوراقک
Ôtez les
مجموعنی یا نمندن بر طرف ایله
مجموعنی اخراج ایلدی
de la maison

املاى صحيح واحسن Orthographe correcte, bonne املاى مقيم vicieuse املاى ردى mauvaise L'ancienne, la nouvelle orthographe جديد En- seigner l'orthographe تعليم ايتمك L'orthographe de ce bâtiment est fort régulière بغایت منتظم وصحيحدر

ORTHOGRAPHIE. T. d'Archit. La représentation de l'élévation d'un bâtiment املاى بنا P. رسم بلندى بنا P. رسم منتصب البناء املاى L'orthographe de ce bâtiment est fort régulière بو بنانك رسم منتصبى بغایت منتظم وصحيحدر

Il signifie plus particulièrement, le profil d'une fortification.

V. Profil.

ORTHOGRAPHER. Écrire correctement املاى قاعده اى II a appris à orthographier correctement املاى ايله كتابتكم Comment orthographiez-vous ce mot- là? بو لفظك املاى نوجهله يازارسك

ORTHOGRAPHIQUE. Qui appartient à l'orthographe املاى متعلق فن املايه متعلق Dictionnaire orthographique || فن املاى بر لغت

ORTHOPÉDIE. Art de corriger dans les enfants les difformités du corps املاى قرقمة فن درستسازى فن الاشفا القرقمة املاى II y a des traités d'orthopédie قرقمة علتنه اوغرامش صبيانك قرقمة علتنك تدبير ومداواننه - شفاىسه دائرناليفات واردر دائر

ORTHOPNÉE. T. de Méd. Oppression qui ne permet de respirer que debout, ou assis, ou en levant les épaules املاى انتصاب L'orthopnée est le troisième degré de l'asthme انتصاب النفس نفس ضيق صدر هاتنك درجه ثالثه سدير

ORTIE. Plante sauvage املاى نبات النار P. اصرعان اوتى كوكنى Racine d'ortie || اوتى اصرعان اوتى تخمى T. قريص املاى

ORTOLAN. Oiseau املاى سلوى P. ياره T. ياره قوشى

ORVIÉTAN. Espèce de thériaque املاى نوع الترياق

OS. Partie du corps de l'animal, dure et solide, qui sert à attacher et à contenir toutes les autres parties املاى عظام pt. عظم P. جدل - عظم كبير املاى Gros os P. كميك T. استخوان

ظم املاى petit قبا كميك - يوغون كميك T. استخوان ستر ارفاق - كميكيز T. استخوان خرد - استخوانچه P. صغير استخوانهاى P. قبائل الرأس املاى Les os de la tête كميك اوصال العظام املاى Les jointures des os باش كميكرى T. سر La moelle كميك اك يوى T. بندگان استخوان P. L'enboiture كميك ايلكى T. مغز استخوان P. منح العظام استخوان P. عظم رميم املاى Os carié فص العظم املاى Os خوروك كميك T. خرسیده

On dit d'une personne maigre, qu'elle n'a que la peau et les os, qu'elle a la peau collée sur les os. درى ايله كميك دريسى كميكه ياپشمش - قالدی

On dit proverbialement de deux personnes qui poursuivent la même chose, que ce sont deux chiens après un os كميك آردينه بر كميك قوغالر ايكي كوپكر - دوشمش ايكي كوپكر Et donner un os à ronger à quelqu'un, pour dire, lui faire quelque légère grâce, afin de se délivrer de ses importunités بر كسندنك آغزينه ياليدجى بر كميك ويرمك

Il se dit aussi des arêtes de quelques poissons. V. Arête || Os de baleine كميكى قادرنه بالفى

OSCILLATION. Mouvement alternatif et en sens contraires. d'un pendule املاى P. نوسان صالنتى - صالنتى X حرام P. نوسان Les oscillations du pendule doivent être isochrones لسه ساعتنك نوساننده تساوى زمان شرطدر

OSCILLATOIRE. Qui est de la nature de l'oscillation املاى متنوس حركت متنوس Mouvement oscillatoire || صالنجى T. خرامنده P.

OSCILLER. T. de Mécanique. Se mouvoir alternativement en sens contraires. Il se dit d'un pendule املاى P. انديال - نوس Un pendule qui oscille || صالمنق T. خراميدن انديال ايدن شاقولى

OSEILLE. Plante potagère املاى حمص P. سرخپا قوزى قولاعى

OSER. Avoir la hardiesse de... املاى مجاسرت - اجتسار T. جسارت نمودن - كستاخى نمودن Je n'ose pas ايدسم Il l'éût fait assurément s'il eût osé بولا جسارت ايدى بيله البته اجرا ايدر ايدى فلانده رو برو مخالفت ايتكه اجتسار ose lui résister en face اجتسار Personne n'ose lui annoncer cette fâcheuse nouvelle يو موخش خبرى

نسخه اصلیه اولمق اوزره ابراز
 Cet original est suspect ابراز
 L'original très-authentique
 غایه الغایه معتبر ومعمول به اولان بر قطعه نسخه اصلیه
 Copié sur l'original استنساخ اولمش
 اصلندن منتقل صورت - نسخه اصلیدن صورتی آلمش
 Il se dit aussi, des personnes dont on a fait le portrait
 اصل
 Ce portrait-là vous paraît beau, l'original est encore toute
 autre chose بو تصویر تحسین و پسند ایدرسک اصلنی
 کورسک بام بشقه بر شیر

Il se dit encore des écrivains qui ont excellé en quelque
 genre, sans s'être formé sur aucun modèle
 پیدا P. موجد
 Les anciens sont les vrais
 مولفین متقدمین حقیقی موجدلر
 originaux qu'il faut étudier
 اولدیغندن آثار وتالیفاتلری شایان مطالعه و قنتر

Et par extension, de ce qui paraît inventé sans aucun sou-
 venir qui précède
 بی نمونه - نو ایجاد - نو پیدا P. بدیع
 Cette pensée est neuve, originale
 معنای
 Cette expression est originale et inventée
 بدیع و نو پیدا در
 Cela n'est point
 مجتهداً اختراع اولمش بر تعبیر بدیعدر
 imité, point emprunté, cela est original
 فلان شیء اخذ مثال
 اولندرق یلپلمش یاخود آخردن مستعار اولمش مقولدن
 اولمیوب بدیع و نو ایجاد شیرلدندر

Il se dit aussi de la copie la plus authentique qui remplace
 le modèle primitif
 Au défaut du manuscrit,
 دست خط اولان نسخه
 on a consulté l'édition originale
 اصلیه موجود اولدیغندن بصلمش نسخه ثانیه مراجعت
 اولمق لازم کلدی

ORIGINAL, se dit aussi d'un homme qui pousse la singularité,
 jusqu'au ridicule
 نکره بر آدم - اورنکی یوق بر آدم
 P. نکره الاطوار - یوالعجب - غریب الاطوار
 بیگانه طور

En original, P. باصل - بعینه - مینا
 Ce traité existe en original dans les
 archives
 بو عهدنامه اوراق خزینه منده عیناً موجود در
 Les
 سندات
 notes doivent rester en original chez les notaires
 حجب
 شریعه کاتب شرمک یاننده باصلها محفوظ اولمور در

On dit, qu'on sait une chose d'original, pour dire, qu'on la
 sait de ceux qui en sont les mieux informés
 بو خبر منبع
 مصنفی اغزندن تحقیق اولمشدر - اصلیندن اخذ اولمشدر

ORIGINALMENT. D'une manière originale
 ملی - بدیعاً
 نکره - نکره لک ایله T. بی نمونه ومثال P. وجه البدیع
 داسا نکره تعبیر
 Il s'exprime toujours originalement
 اولمق
 ایله افاده مرام ایدر

ORIGINALITÉ. Caractère de ce qui est original
 غرابت
 L'originalité du caractère, de
 بیگانگی P.
 خصلتک و سبک و عباره نکره غرابتی style

ORIGINE. Principe ou commencement de quelque chose
 باشلغ
 L'origine du monde
 سر آغاز P. منشاء - مبادی
 Dès sa première origine
 مبداء خلقت عالم
 L'origine de cette coutume, de cette
 Savez-vous l'origine de cette coutume, de cette
 اولدندبرو
 cérémonie? Il faut aller, remonter à l'origine
 بو رسم وعادتک مبدئی معلومکیمدر
 - مبداء قدر وارلق اقتضا ایدر
 Commettre les choses dans leur
 استقصا اولملور در
 origine
 L'origine en est obscure
 مبادی احواله واقف اولمق
 L'origine de ce proverbe est douteuse
 بو شیک منشاء ومبدائی مشتبیه ومشکوکدر
 et ressemble
 محل شک وشبهه
 L'intempérance est l'origine de la plupart des maux
 امر
 L'origine de ses malheurs est que...
 اعتدال واقتماد منشاء اکثر امراضدر
 On dit aussi, l'origine
 گرفتار - منشاء نکستی شودر که...
 d'un mot
 اولدینی آفات واکدارک مبدئی
 Les origines d'une langue
 فلان
 بر لغتک اصلی
 لسانک اصولی

Il se dit aussi de l'extraction d'une personne, d'une race
 فرانسولونک
 L'origine des Français
 صوی T. زاد P. اصل
 Je connais son origine
 اصلنی
 de basse origine
 بیلورم
 de noble origine
 سفیل
 l'original
 اصلدر
 D'où tire-t-il son origine?
 فرانساوی اصلدر
 Il dément son origine
 قنغی اصلندن منشعبدر
 تنکذیب ایدر

ORIGINAL. Qui vient de l'origine
 قذیمی - اصلی
 Il ne s'emploie que dans ces phrases:
 اصلندن اولان T. پیشین
 Justice, grâce originelle, pour dire, l'état d'innocence où Adam
 s'est créé
 برائت حال قدیمه
 Et péché originel, pour dire, le péché que tous les hommes ont contracté en la personne
 زله
 زله اصلیه - زله قدیمه d'Adam

ORIGINELLEMENT. Dès l'origine, dans l'origine
 من القديم
 L'homme est originel
 اصلندنبرو T. از زمان پیشین P.

Il signifie Figur. Reconnaître de quoi il s'agit, envisager les différentes faces d'une affaire, et examiner comment on doit s'y

ORIGINAL. Primitif, qui n'est d'après aucun modèle. اَصْلِيّ -
تصويرك - تصوير اَصْلِيّ Le tableau original || نسخة اَصْلِيَّة
سندك Le titre, l'acte original n'existe plus نسخة اَصْلِيَّة
Le manuscrit original est dé-
posé en ce lieu - لا نسخة اَصْلِيَّة فلان
مکتوبک نسخة اَصْلِيَّة لای لای la lettre originale
مکتوبک نسخة اَصْلِيَّة لای لای la lettre originale
Voilà || اَصْلِيَّة سنی قرائت ایلدم
اَصْلِيَّة سنی قرائت ایلدم || اَصْلِيَّة سنی قرائت ایلدم
اَصْلِيَّة سنی قرائت ایلدم || اَصْلِيَّة سنی قرائت ایلدم

صاعترلق کوسترمک T. کری نمودن P. تصامم A. tendre pas

On dit figur., Avoir l'oreille d'un prince, d'un ministre, pour dire, en être favorablement écouté بر یاخود پادشاهیده و یاخود وزیرد. Et ذات جلیل القدرک یاننده مسرع الکلام اولمق - souffler aux oreilles de quelqu'un, pour dire, lui suggérer secrètement quelque chose بر کمسنهک قولاعنی. Et qu'un homme est toujours ponde aux oreilles d'un autre, pour dire, qu'il l'obéit pour lui suggérer toujours quelque chose هیچ آبرلمز قولاعنی دیبندن.

On dit aussi figur. Étourdir, rompre les oreilles à quelqu'un, pour dire, lui tenir des discours qui l'importunent A. تعجیز. قولاعنی T. رنج گوش آوردن P. تعذیب السمع - السامعة بيقدرمق.

Et frotter les oreilles à quelqu'un, pour dire, le battre A. بر کمسنهک T. گوشمال دادن P. تعریک الاذن - تذنین قولاعنی بورمق.

Et secouer les oreilles, pour dire, montrer qu'on désapprouve une chose T. قولاق آصامق. Quand on veut lui représenter son devoir, il secoue les oreilles اوادیغنی. واجبہ ذمتی نه اوادیغنی. کندوبه عرض اولندقهه هیچ قولاق آصمز.

On dit, qu'un homme n'a point d'oreilles pour quelque chose qu'on lui demande, pour dire, qu'il ne la veut pas faire اول باده قولاق آصمز.

On dit aussi figur., que les murailles ont des oreilles, lorsqu'on parle dans un lieu où l'on peut craindre d'être entendu دیوارک قولاعنی وار در T. وللحيطان آذان A.

Et proverb. Être dans une affaire jusqu'aux oreilles, s'y mettre, s'y enfoncer jusqu'aux oreilles, pour dire, s'y engager bien avant بر مصلحته تا بگلو مداخله ایتمک قولاعنی کیرشمک.

On dit, Former, exercer l'oreille, pour dire, exercer au juste discernement des sons A. تانیس السمع. گوشرا آفتیدن. On lui faisait entendre un bon violon قولاعنی آشدرمق ایچون فلانہ املا. قولاعنی آشدرمق T. بر کمان دیکتدرلر ایدی.

OREILLE-D'ÂNE, ou CONSOUD. Plante A. الحمار

OREILLE-D'HOMME. V. Cabaret.

OREILLE-DE-LAÏVE, ou SUPLEVEAU. V. Supérieur.

OREILLE-D'OURS, ou CONSOUD. V. Cortuse.

P. مردقوش - آذان الفار A. مرجانکوش T. مرزنگوش

OREILLER. Cousin servant à soutenir la tête quand on est couché A. نمارق P. نازبالش T. بوز یصدیغی. Oreiller de duvet بوز یصدیغی بوبله ایلد طولمش.

OREILLETTE. On dit en termes d'Anatomie, Les oreillettes du coeur, pour signifier deux cavités du coeur qui sont au-dessus de chaque ventricule A. اذناه القلب. پورک T. گوشک دل. قولالری.

ORFÈVRE. Ouvrier qui fait et qui vend des ouvrages d'or et d'argent A. صیغ P. زرگر. صیغین - صیغین P. صیغ. قولیومسی اصنافی - صنف صیغین. Le corps des orfèvres قولیومسی اصنافی.

ORFÈVRE. L'art des orfèvres A. الصیغة P. زرگری. عمل صیغ Ouvrage d'orfèvrerie قولیومسیک صنعتی T. فن صیغت فی یومنا هذا مرتبه کماله واصل اولمشدر.

ORFÈVRE. Oiseau qui casse les os, et qu'on nomme aussi Grand Lory قوشی T. استخوان خوار P. نسر البحر A. sigle de mer.

ORGANE. Partie du corps servant aux sensations et aux opérations de l'animal A. آلة. L'organe de la vue, de l'ouïe, de la voix A. صوت وآلت بصر وآلت سامعه وآلت صوت. Avoir les organes bien disposés ما به ترکیبی اولان. Avoir les organes mal disposés ما به ترکیبی اولان. Avoir les organes corrompus, vicieux ما به ترکیبی اولان. Avoir les organes fâchés, vicieux ما به ترکیبی اولان.

On dit d'une personne qui a la voix forte et nette, qu'elle a un bel organe, un bon organe A. صوت فلانک آلت. وصداسنده لطافت وار در.

Il se dit figur., des personnes dont le prince se sert pour déclarer ses volontés. Le chancelier est l'organe du prince باش وکیل سلطنت پادشاهک آلت نظقیبر.

Il se dit aussi de ceux par l'entremise desquels on fait quelque chose A. وساطت T. معرفت. Cet homme ne fait rien que par l'organe d'un tel فلانک. Il s'en est expliqué par l'organe d'un tel فلانک. وساطت و معرفتیه افاده مرام ایلدی.

ORGANEAU, ou ARGANEU. Anneau de fer où l'on attache

On appelle Ordre de la Providence, la conduite de la Providence dans ses opérations مقتضای تقدیر ربانی Et dans le même sens, Ordre de la nature مقتضای نظم طبیعی

Ordre de la grâce || مقتضای توفیق باری Cela est dans l'ordre de la Providence بو کیفیت تقدیر ربانی مقتضاسندندر

Selon l'ordre de la nature نظم طبیعیک مقتضاسنه کوره

Onax, signifie aussi, l'état où est une personne, par rapport à sa fortune, à ses affaires - *احوال* pt. *حال* || Je l'ai trouvé en bon ordre *جسں حالہ - فلانی منتظم الحال بولدم*
حالی مختل و پریشان اولدیغی بولدم en mauvais ordre
 Il a mis ses affaires dans un bel ordre *حالی دیگرگون اولدق بولدم - حالہ بولدم*
امورینی حسن حالہ وضع ایلدی
 Il se dit aussi de l'état où est une maison, un jardin, etc. ||

خانہ سی رابطہ ونظام تختہ 8a maison n'est pas en ordre
باغہ سی شمدی Son jardin est à présent en bon ordre
نظامی حسن حال اوزرہ در۔ نظام اوزرہ در
سو حالہ در۔ مختل و پریشاندر

Ordon, se dit aussi en parlant des anges, pour dire, les choeurs
des anges. *مراتب* *مُرْتَبَة* pl. *مُرَاتِب* || Les neuf ordres des anges
مرتبۀ کرویئین *مُرْتَبَة* *کُروبیئین* *مُرَاتِب* *تِسْعَة* ملائکۀ کرام
Un ange du premier ordre *مرتبۀ اولیدہ* *مُرْتَبَة* *بَر* ملک

On dit figur. Un esprit du premier ordre **مرتبة عقل اول**
اعلاده بر عقل

Ordon, se dit aussi des corps qui composent un État. صنف
 pl. طائفه Z. گروه P. زمرات pl. زمرة - اصناف pl.
 En France, les États étaient composés de trois ordres, l'ordre de l'Eglise,
 l'ordre de la Noblesse, et le Tiers-Etat فرانسوده ملت جمعیتی
 اصناف. ثلکدین عبارت ایدی که بری زمرة رهبان و دیگری
 زمرة شرفای قوم و اوچنجیمی مرتبه ثالیه خلقدیر

- قواعد pl قاعدة A. règle, devoir, règlement
- بول ارکان - بول T. رسم و راه P. نظام - ضابطه pl ضابطة
Demeurer قاعده دن جيقماق || Se contenir dans l'ordre رابطة
جندوز نظام وقاعده ايچنده مداومت ايتمك
Il n'est pas dans l'ordre فاعده اوزره - موافق قاعده دكلدر
Je ne vous demande rien qui ne soit dans ل'ordre يولنده دكل - دكل
خارج از رسم - قاعده دن خارج بر مطلوبم يوقدر
Apporter l'ordre نظام سابقنه ادخال ايتمك Remettre dans l'ordre وراه
Ce prime a rétabli l'ordre et la نظام ويرمك

بر پادشاه نظام سابقى وقواعد ضبط
discipline dans son Etat
روبطى ملكى ايچنده احيا ايلدى
Il fait toutes choses dans
پوليله ايدر- هر شىي قاعده اوزره اجرا ايدر
l'ordre

Oubliez, Le commandement d'un supérieur **أوامر** pl. **أوامر**
فرمایش - **فرموده** **م. تنبيهات** pl. **تنبيه** - **احكام** pl. **حكم**
اعطاي **اوامر و تنبيهات** **ايتكم** **Donner les ordres** **|| فرمان**
تحريرا **شفاه** **امر** **verbal** **امر مخصوص**
پادشاه **فرمانيله** - **امر** **پودشاهی** **ايله** **De l'ordre du Roi**
Les ordres du Ciel **اوامر الهيه** **Être soumis aux ordres de la**
Providence **تقدير ممتنع التغييره** **سر فرو برده**
حكم تقديره **اطهارضا** **وتسليميت** **ايتكم** - **مطاومت اولوق**
بونى **كيمك** **امريله** **ايدرسك** **? De quel ordre faites-vous cela?**
Il l'a fait sans ordre **بلا امر ايشلدى** **Salvée les**
امر **Jusqu'à nouvel ordre** **اوامر واحكامه** **تبعيت** **ايتكم**
امر **l'attenda** **جدید** **صدورینه** **دکین** - **مؤخر** **صدورینه** **قدر**
طرفکدن **اوامر و تنبيهات** **ظهورینه** **منتظر** **vos ordres**

ORDRE. Le mot qu'on donne tous les jours aux gens de guerre
A. شعار P. كلمة معهودة - T. سوز || Le général
d'armée donne l'ordre بهر يوم تعيين اوله جق شعار سرعسكر
طرفندن و پيريلور

On dit parmi les banquiers, Vous payerez à un tel ou à son ordre, c'est-à-dire, on à celui qu'il substituera en sa place. **فلانہ یا خود طرفندن تعیین ایده جکی کمسنیه ادا ایده میک**

Ozav, signifie aussi, une compagnie de certaines personnes qui
sont vœus de vivre sous de certaines règles ۱. طريقۃ pl.
طريقۃ ۲. Ordre religieux رهبانيۃ ۳. Ordre militaire
فونداٲور ۴. Ordre de chevalerie ۵. قواليرلک ۶. Fondateur
- زيس طريقۃ ۷. Chef d'ordre ۸. ااصع اساس طريقۃ
- رسوم وقواعد طريقۃ ۹. Les règles d'un ordre ۱۰. طريقۃ شيعيۃ
طريقۃ ۱۱. بول ارکاني

On en, se dit aussi des décorations dont sont revêtus ceux qui sont dans un ordre de chevalerie T. نشان افتخار ||
 porte l'ordre de la Toison فلان طریقتک نشان افتخارینی
 حاملدر

ORDURE. Il se dit des excréments du corps *د. براز* غائط - نجاست - پستد *T. گوه* *P. منورة* - خرو *Pl. خور*
Et des autres impuretés du corps *د. خاز* *P. غيث* مردارلق *T. خراحت* *Pl. خور*
|| Cette plaie a bien suppuré, a bien jeté de l'ordure

En termes de guerre et de marine, Commissaire-ordonnateur, c'est le commissaire qui fait la fonction de l'intendant de marine ou d'armée. *T. ناظر ترسانه و ناظر اردو*

Il signifie aussi, celui qui ordonne des paiements. *A. صاحب* *T. صاحب فرمان برای دادن مال* *P. الامر لتأدية المبلغ* *En matière de Finances, le contrôleur général n'est point ordonnateur, car les ordonnances sont au nom du roi* *A. اچھ اولہرق اچھ اولہرق میریدن اولہرق اچھ اولہرق تادیہ سیچون ویریلان دیوان تذکرہ لری پادشاہ اسندہ مقرر اولدیغندہ نظراً اول بابده باش محاسبہ جی صاحب فرمان صایلمز*

ORDONNER. Ranger, mettre en ordre *A. ترتیب - تنظیم* *Dieu a bien ordonné toutes choses* *T. دوزمک* *P. تنسيق* *باری تعالی کافہ اشایی بر وجہ احسن تنظیم* *هر شی وجہ* *Quand toutes choses sont bien ordonnées* *ایتمشدن* *L'architecte qui a ordonné ce bâtiment* *معمار* *ایتمش معمار* *Ordonner une fête* *بر حیاءت ترتیب ایتمک*

Ordonner. Commander, prescrire *A. امر* *T. فرودن* *P. تنبيه ایتمک* *Il est plus aisé d'ordonner que d'exécuter* *Le roi* *فلان شہی پادشاہ بکا امر و فرمان ایلدی* *me l'a ordonné* *آخر وجہله امر صادر* *Mon devoir me l'ordonne* *مقتضای خدمتم بونی* *اولنجیه قدر* *N'avez-vous rien à m'ordonner?* *بونی ایجاب ایدر - امر در* *Il a ordonné par testament* *با وصیتنامہ* *بر درلو امرک یوقیدر* *سپارش ایلدی - امر و تنبيه ایلدی*

Il se dit aussi, des médecins qui donnent des ordonnances. *A. تنبيه ایتمک - اصمارلق* *T. سپارش کردن* *P. توصية* *Le médecin lui a ordonné une médecine* *طبيب فلان کشی به* *بر مسهل اصمارلدی*

En termes de Finances, c'est donner un mandement de payer certaine somme. *T. اچھ اداسنی آمر دیوان تذکرہ سی ویرمک*

ORDONNÉ. A. منتظم *P. مرتب* *T. ترتیب* *Une maison bien ordonnée* *دولمش - نظاملمش* *T. کرده* *رابطہ لو بر خانہ - منتظم و مضبوط بر خانہ*

On dit, Une tête bien ordonnée, pour dire, un esprit juste et méthodique. *Et par*

opposition, Une tête mal ordonnée, pour dire, un esprit dérangé. *مختل و مشوش بر عقل* *رابطہ سز - شوزیدہ و پریشان*

ORDRE. Arrangement, disposition des choses mises en leur rang *A. نظام* *P. ترتیب* *انتساق - نسق - انتظام* *T. دوزلش* *L'ordre admirable que Dieu a mis dans cet univers* *خدای متعال حضرتلری بو عالمده* *باری تعالینک بو - وضع ایلدیکی نظام بدیع و مستغرب* *دنیاده محیر عقول اولجق و جہله وضع ایلدیکی نظام* *تسلسل اسبابک* *L'ordre et l'enchaînement des causes* *و ترتیب* *انتساق معانی و افکار* *L'ordre des pensées, des mots* *و انتظام الفاظ* *Cela n'est pas dans son ordre* *حسن نظام* *Parler, écrire avec ordre* *و ترتیب اوزره دکلدر* *رابطہ لو سویلکمک و یازمق - اوزره تکلم و تحریر ایتمک* *Selon l'ordre des temps* *تبدیل نظام* *ایتمک* *Changer l'ordre* *اورا قکی* *Mettre vos papiers en ordre* *ترتیب اوقات اوزره* *شیرازہ نظامہ ایراث خلل* *Violer l'ordre* *بر نظامہ وضع ایلہ* *نظام مرعینک انقطاعندہ باعث اولمق* *ایتمک* *Interrompre* *نظامی تار و مار* *ایتمک* *renverser, troubler, rompre* *و اخلال* *Tenir* *نظامی وقایہ* *ایتمک* *maintenir* *ایتمک* *و فسح* *ایتمک* *Traiter les choses* *و قایہ حسن نظام* *ایتمک* *un bon ordre* *اموری ترتیب و نظام* *اوزره رویت* *ایتمک* *Manquer d'ordre* *حسن نظام* *بایندہ* *قصور* *ایتمک* *Chronologique* *قوتیب حروف* *alphabétique* *قوتیب سنین و تواریح* *ایتمک*

On appelle Ordre de bataille, la manière dont les troupes doivent être rangées pour une bataille. *A. ترتیب المعارکة* *P. ترتیب جنک* *Faire un ordre de bataille* *مقابلہ ترتیبی* *T. ترتیب جنک* *Les troupes marchaient en ordre de bataille* *مقابلہ جنک* *قوتیبی* *ایتمک* *قطع منزل ایدر* *ایتمک* *ایددی*

On dit, Mettre ordre, donner ordre, apporter ordre, pour dire, pourvoir. *A. وضع تحت النظام* *رابطایہ قویمق - نظام ویرمک* *T. در نظام نهادن* *P. بوبر جرکین* *Voilà une mauvaise affaire, mettez-y ordre* *مصلحتدر رابطہ سز قویمقہ* *بونی بر نظام* *تحتنه قویمقہ* *حق اولور* *ایسمک* *حالتک خراب اولور*

ظاهر احواله نظراً حکم ایتمک موافق ناسک مادیدر
C'est l'ordinaire des princes d'en user ainsi
بر وجهله حرکت C'est un homme au-dessus de l'ordinaire
خارق عاده - فوق العاده - فوق المعتاد بر آدمتر

ORDINAIRE, se dit aussi du courrier qui part et qui arrive à certains jours fixes. **برید مرتب - برید عادی**
L'ordinaire // ایام مخصوصه مرتب اولان اولاق **مرتب**
موشقه شهرندن ایام مخصوصه جقمدهسی
Je vous écrirai par le premier ordinaire
ایام مخصوصه جقمدهسی مرتب اولان اولاق ایله طرفکه
برید مرتب ایله - مکتوب یازه جقم

ORDINAIRE. Purgations menstruelles des femmes. **ایام الحاض**
ای باشی - مادت و قتی **مرتب** هنگام حیض **مرتب**

À l'ORDINAIRE. Suivant la manière accoutumée. **حسب**
مرتب **مرتب** علی ما هو المعتاد - حسب المعتاد - العاده
حقمه حسب **مرتب** // Traitez-moi à l'ordinaire عادت اوزره - عادتجه
المعتاد معامله ایله

D'ORDINAIRE, POUR L'ORDINAIRE. Le plus souvent. **مادتاً**
D'ordinaire // غالب حاله **مرتب** در غالب حال **مرتب** - غالباً
مادتاً سکر ساعت مطالعیه مشغول **مرتب**
کثرت کلامدن **مرتب** d'avoir trop parlé On se repent d'ordinaire
غالب حاله - عادتاً واقع اولور شیلردندر

ORDINAIRE. V. D'ordinaire // Cela arrive ordinairement
غالب حاله - اکثراً - عادتاً واقع اولور شیلردندر

ORDINAL. On appelle Nombres ordinaux, ceux qui marquent l'ordre des choses. **مراتب** الامداد
اول و عاشر لفظی مراتب اعداددندر

ORDONNANCE. Disposition, arrangement. **نظم**
L'ordonnance // دوزن **مرتب** سازکاری **مرتب** - نسق - ترتیب - انتظام
d'une bataille جنگ صورت ترتیب و انتظامی
بنانک صورت d'un bâtiment منظومه نسق و ترتیبی
Les troupes ضیافتک نظامی d'un festin انتساق و انتظامی
عسکر حسن ترتیب اوزره belle ordonnance
بورر ایدی

Il signifie aussi, règlement fait par une autorité. **نظام**
Ordonnance juste حق وعدله مقارن بر نظام
نظام نافع طلم و عدری موجب - وعدله مغایر بر نظام
inutile نظام بیفانده - نظام لا طایل - نظام غیر نافع

ordonnance à observer. **فایضی** مشکل بر کوند نظام
Publier, afficher une ordonnance
Ordonnance du roi وضع اولنان نظامی نشر و اعلان ایتمک
suivant l'ordonnance d'un tel juge فلان حاکم طرفندن ویریلان نظام موجبجه

Il se dit particulièrement des lois et constitutions des souverains. **قانون** **مرتب** دستور **مرتب** قوانین **مرتب** قانون
français پادشاهطردن فلان نام
Garder, observer les ordonnances پادشاهک وضع ایله دیکی قوانین
Interpréter قانونلره رعایت ایتمک
Contrevenir aux ordonnances و تنفسیر ایتمک
قوانین و نظاماتک خلافه حرکت - حرکت ایتمک
Ordonnance civile, criminelle حقوق عاده و امور
سیاسته متعلق اولان قانون

Et de ce que prescrit le médecin, soit pour le régime, soit pour les remèdes. **سپارش طبیب** **مرتب** وصیه الطبیب
Il a fait cela par ordonnance du médecin
S'écarter de بوشینی طبیبک وصیتنه مبنی ایتمشدر
طیبیک تنبیهنی اجرادن امتناع
ایتمک

Il se dit aussi de l'écrit qui contient la prescription du médecin. **حکیمک** **مرتب** نسخه طبیب **مرتب** تذکره ترکیب الدواء
Porter l'ordonnance chez حکیمک رچته سنی اجزاجیه کتورمک
l'apothicaire

On appelle Ordonnance, en termes de Finances, un mandement à un trésorier de payer certaine somme. **اچمه اداسنی**
Ordonnance de mille sous بیک
عروش ادا اولنمق خصوصنی آمر بر قطعه دیوان تذکره سنی
اچمه اداسنی آمر دیوان تذکره سنی
محلنه قید ایتمک

Et habit d'ordonnance, l'habillement uniforme que doivent porter les militaires. **جامه عسکری** **مرتب** کسوة عسکریه
عسکری قیللغنی - عسکری قیافتی

ORDONNATEUR. Celui qui ordonne, qui dispose. **ناظم**
Qui est l'ordonnateur de ce bâtiment-là? **مرتب** دوزیجی **مرتب** ترتیبساز - کار ساز **مرتب**
اول بنانک اوزرینه ناظم کیمدر
C'est lui qui est l'ordonnateur de la fête ضیافتک ناظم
مرتبی فلاندر

ORANGEADE. Sorte de boisson qui se fait avec du jus d'orange
پورتقال شربی T. خوشاب نارنگ P. مشروب نارنجی A.

ORANGEAT. Espèce de suture faite de morceaux d'écorce
د'orange A. پوستپاره نارنگ P. قشاره النارج السكری A. پورتقال قنوی شکرلمسی T. شکرناک

ORANGER. Arbre toujours vert qui porte des oranges A. شجر
Greffier || پورتقال آغاجی T. درخت نارنگ P. النارج
آغاجله - پورتقال آغاجلرینه اشی اورمق
پورتقال اشی اورمق

ORANGERIE. Bâiment qui sert en hiver à préserver de froid les
orangers A. لیمونلق T. نارنگخانه P. حظيرة الاشجار النارج A.

ORATEUR. Celui qui prononce des harangues A. خطیب pl.
Orateur eloquent || خطباء
خطیب شدید النفس

ORATOIRE. Appartenant à l'orateur A. خطیبی
صنعت Figure oratoire فن خطابت
بالخطابة || Art oratoire
style مقالة خطابت أسلوب
discours بيانية خطابت
سبک خطیبی

ORATOIRE. Petite pièce qui, dans une maison, est destinée
à la prière A. نماز اوطعی T. نمازگاه P. بيت الصلاة A.
خانه سندن || H a fait un oratoire dans sa maison
بر نمازگاه بنا ایتدردی

ORATOIREMENT. D'une manière oratoire A. طریق
على طريق الخطابة
C'est parler oratoirement || الخطابة
کلام سويلکدر

ORBE. T. d'Astron. L'espace que parcourt une planète dans
toute l'étendue de son cours A. دور - دورة P. راه T. یول
L'orbe de Vénus دوره زهره - On appelle Le grand orbe de la
terre, le chemin que la terre fait tous les ans autour du soleil
ارهک دورة کبیره سی

Il se dit en Poésie pour Globe A. کره

ORBICULAIRE. Qui est rond, qui va en rond A. دوری
Figure orbiculaire || یوارلق - دکرمی T. گرد رو - لنبه P. مستدير
حرکت دوریه شکل مستدير

ORBICULAIREMENT. En rond A. مستديراً
دکرمی اولورق - جب چوره T. گردا گرد P.

ORBIT. T. Didactique. La route que décrit une planète par
son mouvement A. مدار || L'orbite de Jupiter
مدار مشتری

مدار زحل Saturne

En Anatomie. Orbite de l'oeil, c'est la cavité dans laquelle
l'oeil est placée A. مقعر العين - مقعر العين
کوز اویومی T. خانه چشم P.

ORCANÈTE. Espèce de buglose qui donne une teinture rouge
رجل الحمامة - كحلاء - خس الحمار - شجار - انجسا A.
اکلک - اشک مارولی - هواجوا T. شنگار P.

ORCHESTRE. Lieu où se tiennent ceux qui jouent des instru-
ments à un spectacle A. مقام المطربين
سازنده پری T.

Il se dit aussi de la réunion de tous les musiciens A. جمعية
Un or- || سازنده طاقی T. گروه سازندگان - المطربين
chestra bien composé مرکب
گزیده لوندن سازنده طاقی

ORCHIS, ou SATYRIUM. Plante A. خصية الثعلب

ORDINAIRE. Qui arrive ou dont on se sert communément A.
|| اوله کلمش T. عادت کرده P. مألوف - معتاد - عادی
احوال عالمک صورت معتادی
L'état ordinaire des choses
طبیعتک مجرای عادیسی
Le cours ordinaire de la nature
L'effet ordinaire de telle cause اثر عادیسی
sort ordinaire des hommes
بنی آدمک قسمت معتادسی
مسلك مألوف و معتادی
C'est sa conduite ordinaire
Ce sont ses discours ordinaires
سندندر
C'est sa manière ordinaire
معتادیندر
Le langage
مألوف و معتاد اولان لسان
مألوف

Il signifie aussi, médiocre, vulgaire A. حدرة P. حدرة
C'est un homme fort ordinaire
|| بیایى T. سبکمایه - کیمایه
بیایى بر عقل
Esprit ordinaire
|| پک بیایى - سبکمایه بر آدمدر

ORDINAIRE, subst. Ce qu'on a accoutumé de servir pour le
repas A. هرکونلک T. طعام روزمزه - باندروز P. طعام معتاد A.
طعام روزمزه سی دانما
|| Il a toujours un bon ordinaire
|| یکمک
Un petit ordinaire
نفسدر
L'ordi-
naire de cette auberge n'est pas mauvais
بو مسافر خانه ده
جیقان طعام روزمزه کم دکدر

Il se dit aussi de ce qu'on a accoutumé de faire A. عادت P.
|| Ne vous en étonnez pas, c'est son ordinaire
|| توره T. آیین
عادت مسره سی بو دز - تعجب ایلنه عادتى بو در
L'ordi-
naire de la multitude, c'est de juger des choses par les appa-

تغیرت بصر Illusion optique سکیری

Pris substantivement, "Il se dit" pour Spectacle "optique".
غایة العایة Une très-belle optique || سیران T. تماشا P. منظره
بر تماشای دلارا - لطیف بر تماشا

OPULENMENT. Avec opulence A. بالثروة واليسار.
با P. بغزارة المال - عایاً وراخياً - بالفناء والرخا - العیش
مال - زکینلک ایله T. مالدارانه - توانگرانه - فراخدستی
بالغناء Il vit opulemment || فرخ وفخور اولدوق - بوللغی ایله
والرخا تعیش ایدر

OPULENCE. Grande richesse, abondance de biens A. غناء -
- توانگری P. غزارة المال - رخا - وسعة العیش - ثروت
- مال بوللغی - زکینلک T. فراخدستی - فراوانی مال
- Grande opulence عظیمه L'opulence de ce
pays-la Vivre dans l'opu-
lence اول مملکتده اولان غزارت مال
Il y a dans cette maison
un grand air d'opulence عظیمه آثاری
نمایاندر

OPULENT. Très-riche A. غنیاء pl. غنیاء
- توانگر P. ربح العطن - صاحب الثروة - متمول - راخی
- Le commerce rend
les villes opulentes وبلداندر
C'est une maison opulente برخانداندر
بر خانداندر

OPUSCULE. Petit ouvrage en matière de science A. مجلّة

OR. Particule dont on se sert, pour lier un discours à un
autre A. ف. و چونکه T. و چونکه

OR. Métal jaune, le plus précieux de tous A. ذهب P. زر
ذهب کاذب A. faux ذهب جید A. Bon or || آتون T.
ذهب خالص - ابریز A. pur ساخته آتون T. زر ساخته P.
ذهب A. bas اتلا آتون fin خالص آتون T. زر صافی P.
مجار آتونی de duat الحق آتون T. زر کمایه P. خسیس
Paillettes یکریمی درت قیراطده آتون
ریگ زر P. رمل الذهب A. Sabie d'or آتون پافتدلر
آتونی توزی T. غبار الذهب A. Poudre d'or آتون قومی T.
تصفیه آتون E purer l'or آتون معدنی Mine d'or
اذابة آتون Fondre de l'or آتون قال ایتمک - ذهب ایتمک
دقی ذهب A. battre آتونی ارتمک T. زر گداخت P. ذهب
آتونی Affineur d'or آتون دوکمک T. زر کوپیدن P.

سیکه آتون Dr'en lingot صومہ کیش direur قالجیسی
ایتمش T. زر پرداخته P. ذهب معمول A. mis en oeuvre
مورق Ornat اوزرنده مینا ایتمش آتون émaillé آتون
Écriture en lettres صوم آتون - ذهب مصمت massif آتون
آتونی ایله یازلمش یازو - حروف - مذهبه ایله محتر خط
Cela se vend au poids de l'or اتولنه صائیلوز
Chaine d'or آتون قلی - صومہ قلی - رشته زر
آتونی زنجیر T. زنجیر زرین P. سلسله الذهب

آتونی دینار P. دینار pl. دینار A. Il signifie aussi, monnaie d'or
یولده اتقی Il cherche de l'or pour porter en voyage
Demander de l'or pour de l'argent آتون آره مقده در
آقی آقچه ایله تبدیل ایتمک آتون آرامق

Il signifie figur., richesses A. درهم و دینار
T. زر و سیم P. L'or supplée souvent au mérite et à la beauté
غال حالده درهم و دینار هنره وحسن و جماله بدل اولور

On dit, Je ne ferai cela ni pour l'or ni pour argent, pas
سم زر زانچون بلکه دینارک جمیع جميع
مالی و برسدلر بونی ایتمک احتمال یوقدر

On dit figur., qu'un effet, un billet, une promesse est de l'or
en barre, pour dire, que cela est aussi sûr que de l'argent
نقد آقچه کبیدر comptant

On dit aussi figur., un homme dit d'or, parle d'or, pour dire,
qu'il dit ce qu'il y a de mieux à dire dans la circonstance
لسانی - آغزندن چیقان کلامک هر بری بر در یکتا در
لؤلؤ افشاندر

On, se dit aussi de ce fil d'argent doré dont sont faits les
galons, rubans, etc. A. خیط النقطة المذهب A.
T. مطلاً صاری غلابدان - آتون سورلمش کمش قلی
Broderie d'or صاری غلابدان ایله ایتمش سوزنی
On dit aussi dans ce sens, On a
défendu l'or et l'argent, c'est-à-dire, les étoffes, les dentelles,
etc. tissues de ce fil ایتدیلر
مثلاً - نلی قماشلری یساقی ایتدیلر
اثوابی

ORACLE. Réponse d'une divinité A. جواب صادر عن
Les oracles étaient ordinairement ambigus
زمان جاهلیتده هاتف غیبدن صادر اولان جوابلر مادتا
زمان جاهلیتده Expliquer les oracles مشکوک و مبهم ایددی
هاتف غیبدن صدور ایدن جوابلرک معناسنی شرح

OPTIQUE, adj. Qui concerne la vue A. بصرى - عینى P.
کوزک - عصب عین || Le nerf optique کوزک T. چشمى

temps plus opportune وافرقت. بر وقت. L'occasion est opportune. وقت و حال انسب وافرقت. فرصت. موافقت.

OPPORTUNITÉ. Qualité de ce qui est opportun. موافقت. Opportunité. // لوینونلیق. سازگاری. چسپانی. P. مناسبت de la circonstance. وقت و حالک موافقتی. Il se prend aussi absolument pour Occasion favorable. فرصت. موافقت. فرصت مناسب. P. مساعد. مساعد. لو وقت. T. دم انسب و چسپان. P. وقت مساعد. // Il a su se prévaloir de l'opportunité. امتنانک. وقت مساعددن. انتفاع ایده بیلدی. طریقنی بیلدی. مساعد.

OPPOSANT. T. de Jurisp. Qui s'oppose à l'exécution de quelque acte. // قارشو طوران. T. ستیزنده. P. معارضین. pl. معارض. A. قارشو. Il s'est rendu opposant à l'exécution de cet arrêt. بو حکمک. Il a été reçu opposant. اجراسی. خصمونه معارض اولدی. معارض اولمق اوزره حضور شرمده بولنسی تجویز اولندی. اول. پابنده معارض. جدید ظهور. Il y a un nouvel opposant. ظهور. Il y a eu plusieurs opposants à cette délibération. بو. مباحثهده متعدد معارضلر وار اییدی.

OPPOSER. Placer une chose de manière qu'elle fasse obstacle à une autre. A. ستراه کردن. P. ایجاب. التصدد. اعتراض. A. ستراه کردن. // Opposer une digue à l'impétuosité de la mer, das flets واقتمانه حجیم. Opposer une batterie à une autre. بر طوب صوره سنک. اوکنده. آخر بر. طوب صوره سنی. حکمک.

Il se dit aussi des personnes. A. مقابله. وضع. مقابله. قارشو. قوشمق. T. در پیش نهادن. // On leur opposa des troupes fraîches. قارشو لرنده. // On lui opposa un dangereux adversaire. // Il se dit aussi figuré. // Vous mettez en avant que... mais à cela je vous oppose... در میان ایلدیکک کلامه شوچیله مقابله ایدرمکه. // Il oppose de fortes raisons à tout ce qu'on lui avait dit. کندویه. // On lui oppose de fortes raisons. سولنان کلاملرک مجموعه دلایل قویه ایله مقابله ایلدی. Opposer une puissante recommandation à une autre. عرض اولنان. شفاعت قویه آخر بر شفاعت قویه ایله مقابله ایتمک. Opposer l'autorité d'Aristote à celle de Platon. ارستونیک. کلامنی. حجت اخذایله افلاطون کلامنه مقابله ایتمک.

مقابل قویمق

M. signifie aussi, mettre une chose vis-à-vis d'une autre. A. متناظر. متجاذباً وضع. وضع فی المحاذاة. متقابلاً وضع. قارشولمق. T. رو برو کردن. P. متواجها وضع. وضع. Opposer une porte feinte à la porte d'entrée. قارشولمق قویمق. مدخل بیت اولان. قویه متقابل و متجاذب اولمق. Opposer dans un tableau des bruns aux clairs. بر تصویرک قویولی آچیلدی الوانی متقابلاً و متناظرأ رسم ایتمک.

Et mettre en comparaison, en parallèle. A. مقایسه. معادله. Dik. // Dik. // T. همسنج ساختن. همبرابر کردن. P. موازنة. زمانه. // Quel orateur avons-nous qu'on puisse opposer à Cicéron? واعظلری ایچنده فلان. واعظه معادل و موازن اولمق. // Il y a peu de statues modernes qu'on puisse opposer aux statues antiques. استادان متأخرینک یا پدقلمی اصنامدن. عمل متقدمین اولان. اصنام معادل اولمق. اقل. قلیل. مقیس اولمق. - مقیس اولمق. - اصنام وار در.

S'opposer. Se rendre contraire. A. اظهار الضدیه. مخالفه. T. بر سخیدن. نا سازگاری نمودن. - خلافگیری نمودن. P. // Il s'est toujours opposé à mes desseins. ضد. کلمک. قارشو طورمق. مقاصد و منویاتمه دائماً. La fortune s'oppose à toutes mes entreprises. فلک نا سازگار کافه اموره اظهار ضدیت ایدر.

Et en termes de Jurisp. Former une opposition. A. معارضة. S'opposer à l'exécution d'un arrêt. // قارشو طورمق. T. ستیزکاری کردن. P. بر حکمک تنفیذ و اجراسنه معارضه ایتمک. تنفیذ و اجراسی پابنده معارض اولمق.

Opposé. A. ستراه شده. P. معترض. A. متجاذب. // قارشو قوشمق. T. در پیش نهادن. P. متقابل. قارشو. T. مقابل آمده. رو برو آمده. P. متواجه. متناظر. Deux armées opposées. l'une à l'autre. قارشولمق. قارشو کلمش. Deux rivages opposés. بری برینه متقابل ایکی اردو. یکدیگره متناظر ایکی ساحل.

Il est aussi adjectif, et signifie, contraire, de différente nature. نا برابر. متناقض. متخالف. مخالف. متضاد. ضد. A. // Co. sont deux humeurs directement opposées. بو ایکی کشینک. یکدیگره کمالیه مخالف ایکی مزاجدر. Ils sont tous مزاجی بری برلرینه کلیاً متناقض و متخالف.

لجاکارانہ کشمکش - محاربتہ بالمعاندہ combat opiniâtre
Un mal opiniâtre معتدلک ایلہ اوغراش - جنک وجدال
مصر بر علت

بالتعند - بالتح والعداد. OPINIÂTREMENT. Avec opiniâtreté
اونکولک T. مصرانه - لجاکارانہ - ستهشکارانه P. بالامرار
بوامر Il soutient opiniâtrement cette erreur معتدلک ایلہ - ایلہ
Il n'avait que باطلی کمال لچ وعناد ایلہ تأیید قیدنده در
cinq cent hommes avec lui, et il soutint opiniâtrement le combat
معتننده موجود اولان عسکر
انجق بشیوز نفرین عبارت ایکن. ایکبیک نفر دشمن
مسکینه بالتح والعداد مقاومت ایلدی

عناد کسی P. تعنید A. OPINIÂTRE. Rendre opiniâtre
عناده دوشورمک T. کسرا در عناد انداختن - انگيختن
بو جوجوغي عناده دوشورمه
S'opiniâtrer pas cet enfant دوشورمه

اصرار - استشراء - تعند A. S'opiniâtrer.
اونکولک - عناد ایتمک T. لجاج نمودن - استیهیدن
Ne vous opiniâtrez pas عنادجیلک کوترمک - ایتمک
à cela باید عناد ایتمه
S'opiniâtrer à défendre une mauvaise place, à soutenir une erreur, une mauvaise cause
بر بایده عناد ایتمه
S'opiniâtrer à défendre une mauvaise place, à soutenir une erreur, une mauvaise cause
بر بایده عناد ایتمه
S'opiniâtrer à défendre une mauvaise place, à soutenir une erreur, une mauvaise cause
بر بایده عناد ایتمه

لجاجة - لجاج - معاندة - عناد A. OPINIÂTRETÉ. Obination
معتدلک - اونکولک T. لجاج - ستهش P. اصرار
عناد مفرط ومعاندة Extrême, furieuse opiniâtré عنادجیلک
مجنونانه

رأی A. OPINION. Avis de celui qui opine sur quelque affaire
اصحاب شورانک Altier aux opinions اندیشه P. آرا pl.
Recueillir les opinions بیان
Il y avait trois اولنان زایلری یکان یکان جمع ایتمک
Les opinions اول بایده اوج کونه رای وار ایدی
sont partagées آرای اصحاب مجلس ایکی شق اولدوق
Il a été de l'opinion d'un tel معتدلک
paya son opinion de plusieurs autorités, de plusieurs exemples
وآینی اشهادات مدیده واثال کثیره ایلہ تأیید ایلدی

C'est votre opinion, ce n'est pas la mienne معتدلک
Je ne sais pas de cette opinion بو ستهشک
بوعتقادده

اعتقاد قدیم واعتقاد جدید Opinion ancienne, nouvelle
احتمال غالبه مقارن بر اعتقاد probable ونو پیدا
تبیت ایتمک - برکونه اعتقاد اولمق une opinion
بر اعتقادک تأیید واثباتنه بذل سعی ایتمک soutenir
براعتقاد هیچ برکمندهنک Personne n'a adopté cette opinion
کمنده طرفندن - یاننده شایان قبول واعتبار عد اولنماشدر
بویالکر Cette opinion n'est qu'à vous طوتلماشدر
L'opinion سکا مخصوص بر اعتقاد در - ستهشک اعتقادکدر
commune اعتقاد عامه Cette opinion est erronée, est hérétique
خطایه مقارن ورفضی متضمن بر اعتقاد باطلدر
L'opinion بر اعتقاد زایغ وباطل ورفض ویدعتی مشتملدر
اعتقاد جمهور ناس - اعتقاد ناس publique, générale
خلقک اعتقادی

El jugement qu'on porte d'une personne ou d'une chose A.
صانی T. پندار - سگال - سگالش P. اعتقاد - ظنون pl. ظن
نفسی حقنه حسن ظنی Il a bonne opinion de lui-même
بر آدمک حقنه ظنی J'ai une grande opinion de cet homme غالبدر
حقنه ظن واعتقاد اعلا - زیاده سیله حسن ظن وار در
Quelle opinion avez-vous de cette affaire? مراتب اعتبارده در
J'ai mauvaise opinion de sa maladie فتنه دائر ظن واعتقاد نا خوشدر
ظنه کوره بوشی ظهور ایددهکدر que telle chose arrivera
On dit, C'est une affaire d'opinion, pour dire, c'est une chose
اعتقاد عتقاد
sur laquelle chacun peut penser comme il lui plaît
اعتقاد باغلو بر ماده در - منوط اموردندر

On dit, C'est une opinion, pour dire, c'est une assertion qui
ظنیات قبیلندندر - بر امر ظنیدر

On dit, J'ai opinion d'un tel, pour dire, j'en augere bien
Et je n'ai pas opinion du succès de cet ouvrage, pour dire, je n'en espère pas le succès
بو ایشک حسن نتیجه سنی مأمول ایتمک

اپیون P. لبن الخشخاش - افیون A. OPIMUM. Suc de pavot
افیونک L'excès de l'opium est dangereux افیون T. مہانول
افراط ایلہ استعمالی موجب خطر در

OPROBALSAMUM. Comme qu'on retire du baumier de la Mecque
بلسنک صمغی T. زنج بلسان P. صمغ البلسان A.

مناسب - اوفق - موافق A. OPPORTUN. Qui est à propos
Dans un چسپانترین - چسپان P. انسب

ONAZ. Nom d'une maladie des yeux *ناخنه* *P.* ظفرة

ONGLE. Ragouissement douloureux au bout des doigts, causé par un grand froid *خدر البنان من شدة البرد* *P.* سرمازدگی سر انگشتها
برمقی او جلرینک صوغودن *T.* اویوشقلی

ONGUENT. Médicament externe d'une consistance moyenne entre la pommade et l'emplâtre *روغن* *P.* فئات - مروج - دهن
On-*guent* doux لطیف *P.* سوریندجک یاغ - یاغ *T.* فلان
مطر دهن composé de telle et telle chose
Faire de l'onguent وفلان اجزادن مرکب بر نوع مروج
سوریندجک بر یاغ یا بقی

ONIROCRITIE. Explication des songes *P.* تعبیر الرؤیا
رویانک معناسی آجه *T.* تعبیر خواب - گزارش

ONKOTOMIE. *T.* de Chirur. Ouverture que l'on fait d'un ab-
cès, d'une tumeur *P.* شق الورم - بط الورم *P.* شکافتن
ورمی دشده - ورمی یارمه *T.* آماس

ONOCROTALE. Oiseau de marais *حوصل* *P.* حوصل

ONOMATOPÉE. Formation d'un mot dont le son est imitatif
de la chose qu'il signifie *تصویغ اللفظ حکایة من الصوت* *P.* لفظ قوقو که قوقو
Le mot Cocoon est formé par onomatopée
قوشنک اسمیدر صوتندن حکایه در

ONYX. Espèce d'agate de couleur blanche et brune *مقیق* *P.* مقیق
بیاض مقیق *T.* سپید *P.* ابیض

ONZE. Nombre qui contient dix et un *أحد عشر* *P.* أحد عشر
اون بر *Onze chevaux* *P.* یازده *T.* اون بر
Il se prend aussi pour le nombre d'ordre qu'il forme. V. Onzième
اوس بر عدد غروش رأس بارگیر
Le onze
آیک اون برنجی کونی

ONZIÈME. Nombre d'ordre qui suit le dixième *حادی* *P.* حادی
اون برنجی *T.* یازدهم *P.* عشر

OPACITÉ. Qualité de ce qui est opaque *سفتی* *P.* کثافت
سفتی *T.* سفتی

OPAQUE. Qui n'est point transparent *غیر شفاف* *P.* کثیف
Corps *P.* اوتدسی کورنمز - سفتی *T.* نا روشنا - سفت
بوشی
Cela est d'une matière opaque
بر ماده کثیفدن مصوغدر

OPÉRATEUR. Celui qui fait les opérations de chirurgie *P.* کار پرداز صنایع ریشاری
متعل الصنایع الجراحیة

کمالند *Opérateur oculiste* جراحلق صنعتلری اجرا ایدن
دیش *pour les dents* متعلق صنایع جراحیة اجرا ایدن
pour la pierre ملتربنه متعلق صنایع جراحیة اجرا ایدن
ماننده طاش علتنه متعلق صنعت جراحیة اجرا ایدن
Fameux opérateur ابله مهارت ابله
شهرتشار

Il se prend aussi pour un charlatan qui vend des remèdes
علاج *T.* پیلور داروها *P.* معنک الادویة
en place publique
جرجیسی

OPÉRATION. L'action de ce qui opère *اعمال* *P.* عمل
اعمال جناب رب *Les opérations de Dieu* *T.* ایش *P.* کار
Nom *de la nature* اعمال طبیعت *ذو الجلال*
ne pouvons rien pour notre salut, sans l'opération du Saint-
روح قدسک عملی منضم اولمدقهه نجات جانمز
C'est *لهجون هیچ بر شی* ایتنکه لیاقت واقتدارمز یوقدر
بو کیفیت توفیق بارینک *un effet de l'opération de la grâce*
- Il se dit aussi en termes de guerre *On a long-*
temps délibéré pour régler les opérations de la campagne pre-
chaine *كلدجک نه لهجون اجرایی لازم کلان اعمال*
حربتنک صورتی وافر زمان مجلس شوراده مطالعه
اولندی

Il se dit encore de l'effet d'une médecine qu'on a prise *T.*
La médecine commence à faire son *P.* عمل
opération *بودوا عملی اجرایی باشلدی*
remède est lent *شودوا بطی العملدر*

On dit, en termes de Logique, Les trois opérations de l'en-
tendement, qui sont la perception ou la simple idée, le juge-
ment qu'on porte en comparant les idées, et le raisonnement
par lequel on tire une conclusion de plusieurs jugemens
قوت فاهمنک اعمال ثلاثی که بری تلقف صور معانی
ایکنجیسی تمیز وارنجیسی استخراج نتیجه در

OPÉRATION, se dit aussi de l'action méthodique de la main
de chirurgien sur le corps de l'homme *Pl.* صنعة جراحیة
La saignée est quelquefois une des plus dif-
ficiles opérations de la chirurgie *صنایع جراحیة*
Ce chirurgien a fait plusieurs belles
opérations *فیهه فیهه صنایع جراحیة اجراسنده اظهار مهارت*
C'est une opération délicate et dange-
ر

|| حمایت کولکدهسی T. سایه حیایت P. جناح الحماية
Qu'a-t-il à craindre à l'ombre d'un si puissant protecteur?
بویله برحامی قوی الاقتدارک زیر ظل حمایتنده ایکن
بویله بر قوتلو حامینک زیر جناح - نه خوفي وار در
حمایتنده ایکن خوف اولنهجق نه وار در

|| نشان T. نشانه P. اثر A. Et pour légère apparence
بو بابده اثر شک وشبهه یوقدر n'y a pas ombre de doute
بو بابده سداد قلدن بر Il n'y a pas l'ombre de bon sens
On n'y voit pas la moindre ombre de difficulté
بر درلو اثر عسرت - نشانه صعوبت اصلا مرئی دکدر
اول وقتده رومالوخلقنده سربستیتک Les Romains en ce temps-là n'avaient plus que
l'ombre de la liberté سربستیتک
On dit aussi, l'ombre de la liberté - انجق بر اثری فالشیدی
Prendre l'ombre pour le corps, pour dire, prendre l'apparence
خالی حقیقت عذ ایتمک pour la réalité عذ ایتمک

Et en termes de religion pour Signe, figure d'une chose à
venir A. رمز pl. رموز || Les cérémonies et les sacrifices du vieux
Testament n'étaient que les ombres des mystères et des vérités
عهد قدیمده مسطوراولان رسوم ونسایک
جدیدده مندرج اولان اسرار وحقایقک رموزی ایدی

OMBRE, en termes de Peinture, se dit des couleurs obscures
V. Clair-obscur.

با صورت P. بصورة A. Sous ombre, signifie, sous prétexte A.
|| صورت ایله T. Il a attrapé bien des gens sous ombre de
صورت تعب و دیانت ایله وافر کسانک
Il lui a fait un mauvais tour sous ombre
فلان کمسنده صورت حقندن اولدوق جلبنه موفق اولدی
بر خیانت ایلدی

OMBRER, T. de Peinture. Distinguer ce qui est supposé n'être
تفریق A. pas frappé de la lumière, d'avec ce qui en est frappé A.
بو تصویرده Il faut ombrer cela davantage
|| الطل والصح ظل وصحک تفریقی زیادهج اولملو در

OMELETTE. Oeufs battus ensemble, et cuits dans la poêle
بمورطه T. خایه ریز - خایگینه P. عجة A. avec du beurre
قیغدهسی

OMETTRE. Ne pas dire ou ne pas faire A. ترک - ذهل A.
|| براقمق T. ترک نمودن - وا گذاشتن
سنک خدمتکده de ce qui dependra de moi pour votre service

المدن کلانی اجرا انجون بر وجهله اختیار ذهل ایتمک
Je ferai tout ce qu'il faut sans rien omettre
اقتضا ایدن هر نه ایسه اجراسنده تجویز ذهل وقصور
Il a omis ce qu'il y avait de plus important
دعواده اهم والنم اولان مادهنک ذکرینی dans la cause
Il a omis deux ou trois mots dans sa lettre
ترک ایتمشدر
Prenez garde d'omettre quelque chose d'essentiel
ایلمامک ترک بر شی مهمندن بر شی
aucune des formalités nécessaires
اقتضا ایدن دقت ایله
C'est un homme qui s'omet rien pour parvenir à ses fins
رسم لازمهنک بریسنی ترک ایلمکدن حذر ایله
مقصودینه
دسترس اولمق انجون هیچ بر شیده اختیار ذهل ایتمک
Ce qui paraît omis dans ce contrat a été omis
اقتضای یوقدر
à dessein
بو حجتده کویا ذهوله مبنی ذکر اولنمیان عباره
شونی قصداً وتعمداً ترک اولمشدر
Il a omis de marquer, de
مواذ اصلیهنک ذکرینی ترک
toucher les choses principales
براقدی - ایلدی

OMISSION. Manquement à une chose de devoir ou d'usage
|| قصور - براقمه T. وا گذاشت P. ترک - ذهل A.
Une omission considérable dans une matière importante
ماده مهمنده بر شی
Ce n'est qu'une faute d'omission
ذهوله مبنی جسیک ترکی
Omission volontaire
ترک اختیاری بر خطا در

On appelle Pêché d'omission, le péché qui consiste à ne pas
faire ce qui est commandé T. ذهل واهمال کناهی
C'est un péché d'omission que de manquer à entendre la messe un jour
de fête
یوم عیدده ترک نماز ایتمک ذهل واهمال
قبیلندن بر تقصیراتدر

OMNISCIENCE. T. de Théol. La connaissance infinie de Dieu
علم عظیم الانتباه ربانی A.

OMOPATE. Os de l'épaule plat et large A. مشط الکشف
کورک کورکی T. شانه P.

OMPHALOPTRE. Synonyme de Lenticulaire. V. ce mot.

ONAGRE. Âne sauvage A. حمار الوحش - اعیار pl عیر
یبان اشکی T. خردشتی

ONAGRE. Ancienne machine de guerre pour jeter des pierres
منجیق A.

- روغن زیت - زيت De l'huile d'olive زيتون دیرمک
زیتون رنگی - زيتوني رنگ Couleur d'olive زيتون ياعی

OLIVIER. Arbre qui porte les olives م. شجر الزيتون
شجر م. Olivier sauvage || زيتون آعاجی T. درخت زيتون
يبان زيتون T. درخت زيتون کوهی P. زيتون بری
زيتون آعاجی عرس ایتمک Planter des oliviers آعاجی
زيتون آعاجلرینه اسی - درخت زيتوني آشيلمق enter
Une branche زيتونلق - زيتون اورمانی Un bois d'olivier اورمق
- شاخ زيتون - قضيب زيتون - خصن زيتون
انصان زيتوندن مصنوع اکيل une couronne زيتون دالی
زيتون کونکندن مصنوع بر Une botte de racine d'olivier
عدد قوطی

OLOGRAPHE. Il se dit d'un testament écrit tout entier de la
P. وثيقة الوصية محررة بخط الوصى م. main du testateur
وصيت ايدنک T. وصيتنامه بدست خط وصايت کننده
کندريازوسيله يازلمش وصيتنامه

OLYMPHE. On se sert de ce mot en Poésie, pour signifier, le
کوک T. عرش برين P. عرش اعلا م. ciel

OMBILIC. T. d'Anat. Synonyme de nombril. V. ce mot.

OMBILICAL. Qui a rapport à l'ombilic م. متعلق بستره P.
طناب ناف Cordon ombilical || کوبکده کی T. نافی

OMBRAGE. Ombre que font les arbres م. سایه P. ظلاله
- ظاللت بلیله Ombrage frais || کولکدلیک T. گستری
épais ظل لطيف - ظاللت لطيفه agreable سرين کولکدلیک
Ces arbres font un bon ombrage ظل ظليل - ظاللت کيفه
سایه گسترکی - بو اشجارک کولکده سی الطف واحسنر
کوزلدر

- وهم - هجس القلب م. Il signifie figur., défiance, soupçon
بر قورنتی T. اندیشه P. Donner de l'ombrage ||
بر کمنه نک درونه - کمنه یه ابراه هجس قلب ایتمک
بر که سنه قورنتی ویرمک - القای وهم ووسوه ایتمک
Il en a pris de l'ombrage هارص هارص
هر Tout lui fait ombrage بونیدن توخش ایلدی - اولدی
قورنتی ایدر - توخش ایدر - شیدن توهم ایدر

P. تظليل - اظلال م. OMBRAGER. Donner, faire de l'ombre
Ce grand arbre ombrage tous || کولکدلیک T. سایه افکندن
بو شجر عظیم اطراف واکنافک مجموعه سایه
افکندر

کولکدلیک T. سایه دار P. متظلل - مستظلل م. OMBRAGÉ
OMBRAGEUX. Il ne se dit au propre que des chevaux, des
- رمان P. نفور م. qui sont sujets à avoir peur
اورکک T. آیزنده

Il se dit figur. des hommes qui prennent trop légèrement des
- قورنتیلو T. وهناک P. وقام - کثیر الهجس م. soupçons
C'est un homme fort ombrageux || وهه تابع - وهی غالب
غایه الغایه وقام بر آدمدر

OMBRE. Obscurité que cause un corps opaque opposé à la
L'ombre de la || کولک T. سایه P. ظلال pl. ظل م. lumière
ظل ارض خسوف قمری cause l'éclipse de la lune
Les ombres s'allongent quand le soleil approche du
شمس مشرف غروب اولنجه ظلالک استطالسی مستلزمدر
بر آعاجک Se coucher, se reposer à l'ombre d'un arbre لازم کلور
Se mettre à l'ombre. سایه نده یا توب استراحت ایتمک
Se promener à l'ombre. کولکدلیک - استطال ایتمک
Cette plante aime l'ombre بو نبات کولکدن محله کزیمک
Le soleil chasse, dissipe les ombres حظ ایدر
La vie des hommes passe کولکده یی کیدر - نسخ و دفع ایدر
Figur. || Les عمر انسان محض ظل زایلدر
grandeurs du monde ne sont qu'ombre et que fumée م. اقبال
اقبال دنیا بر ظل وخیال ومانده دخان T. الدنيا كالجويل
On dit poétiquement, Les ombres de la nuit, سریع الزوالدر
ظلام لیل - ظلمات لیل pour dire, les ténèbres

On dit proverb. d'un homme qui en suit un autre partout,
فلانک سایه سی qu'il le suit comme l'ombre fait le corps
Et d'un homme qui s'effraye مانندی دانما پیرو و تابعدر
s'effraye trop légèrement, qu'il a peur de son ombre سایه سندن
خوف ایدر

On dit figur. Courir après une ombre, pour dire, se livrer
- بر خیال باطله ذاهب اولمق à une espérance fantastique
بر سودای خامک پسنه دوشمک

On dit d'un homme qui se défie de tout, Tout lui fait ombre
Et faire ombre à quelqu'un, pour هر شیدن توهم ایدر
dire, obscurcir son mérite, son crédit par un mérite, par un
بر کمنه نک غلبه فروغ و پرتوی فلانک crédit plus grand
رونق و صیاسنه بادى کسر و زوال اولمق

ظل الحیاة. Ombre, se prend figur. pour l'aveur, protection م.

oiseaux. *ا. الطيور* *P. بتاع الطيور* *T. مرغ فروش* *à la solennité de l'entrée des rois, le corps des oiseliens de Paris était obligé de lâcher cinq cents petits oiseaux, auxquels ils rendaient la liberté* *فرانسه پادشاهلرینک شهره دخوللری شیره دخیوللری* *الاينده پارسده اولان قوشجی اصنافی بشیوز عدد قوش آزاد ایتک قاعدهدن ایدی*.

OISEUX. Qui par habitude, ne fait rien, ou ne fait que des riens. *ا. بیهوده کار* *P. مشغول بالعبت - عبث - متبطل* *T. بیهوده* *Gens oisieux* *هیچ مقولهسی شیلر ایله اوغراشان - خوارده* *T. عبثه اشتغال ایله مالوف ارباب کسل ورخاوت* *Mener une vie oisive* *صرف ایتک عبثانه صرف ایتک* *عبثه اشتغال ایله امرار ایتک*.

Il se dit aussi des choses, et signifie, inutile, qui n'est bon à rien. *ا. بیمال* *P. ما لا یعنی - لا شی - عبثیات* *pl. عبث* *Se livrer à des goûts oisieux* *بر کمسنه هوسنی امور ما - عبثیاته مبتلا اولمق* *Des disputes oisives* *بیمال مباحثلر* *Des disputes oisives* *لا یعنی به صرف ایتک* *مطالعات واقوال ما لا یعنی* *des considérations, des paroles* *بر اسم صفت بیمال* *Une épithète oisive* *کلمات بیمال* *Des ornemens oisieux* *تزیینات بیمال*.

OISIF. Qui ne fait rien, qui est sans occupation. *ا. متبطل* *خوارده - آواره* *T. بیکار* *P. ارباب العطلة* *pl. اهل العطلة* *Il ne faut pas qu'un jeune homme se tienne oisif* *حديث السن اولانه کوره بیکار قالمق روا دکدر* *حديث السن اولنلر وقتلرینی خوارده لقهده کهورمک جانر* *حال عطلتده گذران ایدن* *مر* *Une vie oisive* *دکدر*.

Il se dit aussi de certaines choses, pour marquer qu'on n'en fait point d'usage. *ا. مطل* *P. عملمانده* *T. یاتقین* *طورغن - یاتقین* *La valeur est oisive pendant la paix* *مردانگی وشجاعت وقت* *مطل قالمش* *Il y a bien des talents oisifs* *مصلحهده مطلد* *افچه سنی* *Laisser son argent oisif* *نیچه هنر ومعرفتار وار در* *مطل وعملمانده براقمق*.

OISELON. Petit oiseau. *ا. طیر صغیر* *P. مرغک* *T. قوشچیز*.

OISIVEMENT. D'une manière oisive. *ا. متبطل* *P. بالعطلة* *T. خوارده جه* *T. بیکاران*.

OISIVETÉ. État de celui qui est oisif. *ا. بطالت* *ا. بیکاری* *P. العطلة* *ا. ایشسرلک* *- آواره لک* *- خوارده لقی* *T. بیکاری* *P. العطلة* *حال مطلتده افنای وجود*.

Il ne fait cela que pour éviter l'oisiveté. *ا. ایشسر* *احترازاً ایشلر* *éviter l'oisiveté* *وقت عمری عرصه خلل کتورمیدجک* *dans une honnête oisiveté* *ایام* *بطالتده کهورمک* *L'oisiveté est* *حال عطلت و بطالت ام کافه* *المساویدر* *فاحترک* *- کافه مساوی وقبایحک منشیدر* *جملهسی خوارده لقهدن طوغر*.

OISON. Le petit d'une oie. *ا. البط* *pl. افراخ البط* *قاز پلازی - قاز پلیجی - قاز یاوریسی* *T. قاز پچه* *OLEAGINEUX. Huileux* *ا. دهنی* *Ce bois est oléagineux* *دھنیتلو - یاغلو* *T. روغندار* *مادده دهنیه* *Matière oléagineuse* *دھنیتلو در*.

OLÉANDRE. On a donné ce nom au laurier-rose. *V. ce mot.* *L'oléandre est regardé comme un dangereux poison* *قاتل اولمق اوزره معروفدر*.

OLFACTIF. T. d'Anat. Appartenant à l'odorat. *ا. شمتی* *T. شمتی* *اصواب شمتیه* *Les nerfs olfactifs* *متعلق* *متعلق* *قوخلوده*.

OLIBAN. C'est un des noms de l'encens. *V. ce mot.*

OLIBRIUS, Pédant. *V. ce mot.*

OLIGARCHIE. Gouvernement politique où l'autorité souveraine est entre les mains d'un petit nombre de personnes. *ا. حکومت* *L'aristocratie dégénère quelquefois en oligarchie* *الحکومت* *شرفای قوم بعضاً تبدیل هیئت برله حکومت خواص* *صورتنی کسب ایدر*.

OLIGARCHIQUE. Qui appartient à l'oligarchie. *ا. مختص* *Gouvernement oligarchique* *بحکومت الخواص* *ایله اداره اولنان ملک*.

OLIVAISON. Saison où l'on fait la récolte des olives. *ا. موسم* *T. هنگام جیدن زیتون* *P. الخراف الزیتون* *دیرمی وقتی*.

OLIVÂTRE. Qui est de couleur d'olive. *ا. زیتونی اللون* *T. زیتونی رنگی* *Il a le teint olivâtre* *رنگ روپی زیتوندر*.

OLIVE. Fruit dont on tire de l'huile. *ا. زیتون* *P. زیتون* *Fouler les olives* *دوس زیتون* *T. زیتون* *Mettre les olives au pressoir* *ایتمک* *اجتنای ثمر زیتون ایتک* *cueillir des olives* *منکنده قویمق*.

ندرد Cet homme l'offusquait depuis long-temps
 بو آدم مدت مدیده دنیرو فلانک کوزینه بادی تصد
 Cet homme est né jaloux, tout l'offusque
 بو آدم ذاتنده قهقنچ اولمغله هرشی کوزینه تیکن اولور
 Cet artiste a un rival qui l'offusque
 بو اهل فنک کوزینه تیکن اولمش برقیبی وار در

OGNON. Plante potagère A. بصل P. پیاز T. صوغان

OGNONIERE. Terre semée d'ognons A. مزرعة البصل P.

صوغان تارلاسی T. کشتزار پیاز- پیازستان

OIE. Espèce d'oiseau aquatique A. بط P. قاز T. قاز

Oie sauvage domestique یبان قازی- غاز دشتی- بط بری

اوده بسلان قاز- قاز خانگی- غاز خانه پرور- بط اهلی

Plume d'oie فاز یلکی

OINDRE. Frotter d'huile ou d'une autre substance grasse A. تمرینخ

روغن سدن P. تمسیح بالدهن- طلا بالدهن- تدهین

Autrefois یاغ یله اوعیق- یاغ ایله سورمک- یاغلق T.

قدیمده مصارعه تعیین on oignait les athlètes pour la lutte

Les anciens se faisaient oindre au sortir du bain بعد بدنلری تدهین اولور ایدی

متقدمین Oindre une tumeur avec de l'onguent, pour l'amollir

ياغ لاجل التلیین ياغ برونمک اوزرینه لاجل التلیین ياغ برونمک

Il se dit aussi on parlant des huiles dont on se sert pour le sacre des rois A. تمرینخ بمروخ المقدس

On oint les rois de France à leur sacre avec l'huile de la sainte

amponie فرانسه پادشاهلرینک حین جلوسلرنده تقدیسلری

ایینی صراخی شریفده محفوظ اولان مروخ مقدس ایله

تمرینخلرندن عبارتدر

OINT. A. مدهن- متمرخ- مدهن

On dit, Les rois sont les oints du Seigneur

ملوک و سلاطین ید حضرت رب ذو الجلال ایله

تمرینخلرندن عبارتدر

OISEAU. Animal à deux pieds ayant des ailes A. طیور pl. طایر

Oiseau domestique A. طایر اهلی T. قوش

اوده T. مرغ خانگی- مرغ خانه پرور- مرغ پروری P.

کیجه T. مرغ شب P. طایر اللیل A. nocturne بسلان قوش

صو قوشی T. مرغ آبی P. طایر الماء A. aquatique قوشی

pl. طایر جارح - طایر صیود - طایر صیاد A. Oiseau de proie

- آوجی قوش T. اشکو- آشکزه - مرغ شکاری P. جوارح

دکز T. مرغ دریا P. طایر البحر A. de mer الیجی قوش

جای T. مرغ جویبار P. طایر النهر A. de rivière قوشی

فال خیره دلالت T. طایر میمون الفال A. de bon augure قوشی

فال شوم T. طایر مشوم A. de mauvais augure ایدن قوش

Les anciens observaient le vol des oiseaux

Mettre un oiseau en cage حبس ایتمک

مرغ سخنگوی P. طایر ناطق A. Oiseau qui parle ایتمک

Il se dit absolument, d'un oiseau de proie T.

شکاره- صیده اصرا اولنمش طایر

Un oiseau dressé pour la chasse اورکک قوش- وحشی قوش

Oiseau hagar آکشدلش قوش

On dit proverb. Petit à petit l'oiseau fait son nid, pour dire,

قطره قطره آب جویدد P. qu'on fait sa forme peu à peu

طلمله طلمله کول اولور T. عاقبت دریا شود

On dit aussi proverb., À chaque oiseau son nid est beau, pour

dire, que chacun trouve sa demeure belle هر قوش کندو

بره سنک عاشقیدر

On dit aussi proverb. Il a battu les buissons, et un autre a

pris les oiseaux, pour dire, il a eu bien de la peine, et un

autre en a eu le profit P. کوهرا فرهاد کندلعلرا پرویز یافت

کیم یدی کیم طرادى صحبت کیم برادی T.

OISEAU. Instrument dont les manoeuvres se servent pour por-

ter le mortier sur leurs épaules A. ناره P. اصبع البنّا

تکنه یی کوتورمک Porter l'oiseau دپوارجی تکنه یی

Cet architecte qui est si riche, a porté l'oiseau بر درجده

مالدار اولان فلان معمار مقدما دپوارجی تکنه یی

طاشمشیدی

OISELER. Dresser un oiseau pour le vol A. اصراء الطیر

T. مرغرا بشکار آموزیدن P. تعلیم الطیر بالصید - بالصید

قوشه اوجیلک اوکرتک- قوشی آوه آکشدرمق

Il signifie aussi, tendre des filets, des gloaux, etc. pour pren-

dre des oiseaux A. صید الطیور- صید الطیور

قوش اولمق T. کردن

OISELEUR. Celui qui fait métier de chasser des oiseaux A.

قوش آوجیسی- خوشباز T. شکاری مرغ P. صیاد الطیور

OISELIER. Celui dont le métier est d'élever et de vendre de

دولت فلان عهدنامه نک (انعقادندن) رسماً خبر آلماسد
 La Cour n'a pas été instruite officiellement de ce traité

OFFICIER. Faire l'office divin à l'église P. اداء الصلاة
 On officie bien en cette église. نماز اوقومق T. نماز خواندن
 بر کلیساده وجه احسن اوزره ادای صلات اولنور

OFFICIER. Qui a un office, une charge A. اهل المنصب
 رجال - منصب صاحبی T. جاهداری P. ارباب المناصب pl.
 Officier de guerre بری Officer de justice ارباب مناصب حربدن بری
 de la maison امنای شرفدن بری - رجال شرعدن بری
 Officers de la marine سرای همایون رجالندن بری
 Grands officiers اصحاب مناصب بحریه - رجال ترسانه
 ادانی Officer subalterne صغار رجال اعظم رجال
 Les hauts, les bas پایه رجالدن بری - رجالدن بری
 اصحاب مناصب علیا ویاخود سفلا officiers

On appelle Officiers de la bouche, les écuysers de cuisine qui travaillent pour la bouche du Roi
 خدمه مطبخ همایون
 خدمه مطبخ خاص

Officier, se dit ordinairement des gens de guerre qui ont quelque commandement dans les armées A. ضابط العسکر
 P. ضابط العسکر
 اوفیسیرال - عسکر ضابطی T. سرکرده لشکر

On appelle Officiers de Justice, ceux qui sont revêtus d'une charge dans les tribunaux A. pl. امناء الشرع
 سرکردگان P. محکمه ضابطری T. مدالتخانه

OFFICIEUSEMENT. D'une manière officieuse A. سعياً الى
 خاطر پرووران P. حفاية بحاجة فلان - تطيباً - تطيب القلوب
 کوکل خوش ایدهرک T. بروجه حاجتروایی - خاطر سازانه -
 Il s'est offert à moi fort officieusement
 دوستلق صورتله -
 Il l'a accompagné
 طرفه عرض معامله حاجتروایی ایتمشدر
 سعياً الى التطيع حاکمک
 officieusement chez son juge
 حضورینه قدر یانده رفاقت ایادی

OFFICIEUX. Qui est prompt à rendre de bons offices A. رصين
 منجج الحاجات - نجيج الحاجات - حتى بحاجة فلان -
 خاطر ساز - خاطر پروور P. سعی الى تطيب القلوب
 دوستلق ایدجی - کوکل خوش ایدجی T. حاجتروا
 Une personne officielle
 مکرم و منجج الحاجات
 تطيب قلوبه مایل بر مرد مروکار
 Civil et officieux

On appelle Mensonge officieux, un mensonge fait pour faire

T. دروغ دلپسند - دروغ فرجبخشا P. کذب مفرح A. plaisir
 فرج کتوره جک یلان

OFFICINAL. On appelle Compositions officinales, les préparations qui se trouvent toutes composées chez les apothicaires A.

پاپلمش حاضر علاج T. علاج پرداخته P. دوا مهیه

OFFRANDE. Don que l'on fait à Dieu A. نسایک pl. نسایک
 حق یولنه ویریلان T. براه خدا اهدا کرده P. هدیه -
 Belle offrande حسنه نسایک Offrande agréable à Dieu
 نسایک Les offrandes et les aumônes مقبول اولان نسایک
 و تصدقات

Il se dit aussi, dans le style soutenu, de tout ce que l'on offre à quelqu'un pour lui marquer son respect A. هدایا pl. هدیه
 پیشکش T. ارمان P. تقدمة

OFFRANT. Celui qui offre un prix d'une chose qui se vend à l'encan. Il ne se dit qu'en cette phrase, Au plus offrant A.
 On a vendu
 زیاده آرتوران T. بافزوننده P. لمن یزید
 cette maison à l'encan, et on l'a adjugée au plus offrant et
 dernier enchérisseur
 زیاده آرتوران
 بومنزول مزادده ساتیلوب
 رغبات ناس منقطع - وصوکت استیکلوسنه ویرلمشدر
 اولدقنصکره زیاده آرتوران ویرلدی

OFFRE. Action d'offrir A. عرض - بلاغ - تبلیغات pl. تبلیغات
 Faire une offre
 ویرمه - عرض ایتمه T. عرضه داشت P.
 عرض اولنان شیئی قبول recevoir بر شیئی تبلیغ ایتمک
 تقدیم اولنان شیئی رسانیده حیز قبول ایتمک - ایتمک
 تبلیغ
 Une belle offre
 تبلیغات De grandes offres
 بلاغ مرغوب - مرغوب و مستحسن
 عرض اولنان شیئی تلقی بالقبول ایتمک
 Accepter une offre
 جسیمه
 تبلیغ اولنان شیئری رهین حسن قبول
 Agréer des offres
 قبولدن - عرض اولنان شیئری رد ایتمک
 refuser ایتمک
 اشته بنم تبلیغ اخیرمدر
 C'est ma dernière offre
 امتناع ایتمک
 On m'avait fait des offres séduisantes
 آخر تبلیغاتم بودر -
 طرفه تبلیغات دلربا ایلدیلر

Et la proposition qu'on fait de donner ou de faire telle chose A. تکلیفات pl. تکلیفات
 Ses offres ont été reçues en
 Justice
 out été
 نرد شرعده مقبول و معتبر طوتلدنی
 تکلیفاتی مستحسن و معتبر
 déclarées bonnes et valables
 Ces offres sont raisonnables, suffi-
 sant
 اولدقلمر حکم اولنمشدر
 بر تکلیفات قانون عقله موافق وحد کفایت بالعدر

مسکروا فر زمان مقام تحفظ ومدافعه ده سکونت اوزره قرار ایتمشیکن ینه تعرض صورتیله جنکه مبادرت ایلدی

OFFENSIVEMENT. D'une manière offensive A. علی طریق A. طوقنرق T. تعرضکارانه P. تعرض دشمن اوزرینه علی طریق تعرض حرکت l'ennemi فلانک حقه تعرضکارانه معامله معاملة ایتمک ایتمک

OFFICE. Devoir de la vie humaine, de la société civile A. وظیفه - واجبة الذمة - واجبات الحال pl. واجبة الحال Il est de ایش T. کار - کار ناچار - حال ناگریز P. الحال شویله ایتمک بر قاضینک واجبة l'office d'un magistrat واجبة بر پدر C'est l'office d'un bon père - کاردیر - حالیدر بر پدر مشفقک وظیفه حالیدر - مشفق کوره واجبة ذمتدر امر معاشرتده رعایتی لا Tous les offices de la vie civile On dit, qu'un juge a informé d'office, pour dire, qu'il a informé sans être requis, et par le seul حاکم مجرد وظیفه حالی اولمق اوزره کشفه مبادرت ایتمشدر

قبل شرعدن T. Des experts nommés d'office On dit aussi, On conviendra d'experts, si non il en sera nommé d'office اختیار خبره اهل خبره بینلرنده بالتراضی اهل خبره اختیار تعیین اولنجهقدر ایتملو درلر یوخسه قبل شرعدن تعیین اولنجهقدر

On dit figur. Faire quelque chose d'office, c'est - à - dire, de son propre mouvement A. خود بخود P. عن قریحه کندو قریحه سندن اولدوق - کندیلکنندن

OFFICE, signifie aussi, service. Il se prend en bonne part, quand il se joint avec le mot Bon. Ainsi on dit, Bons offices A. هم حسنه pl. حسن الهمه - مساعی جمیلة pl. سعی جمیل فلانک یاننده د'office auprès d'un tel Accordes - moi vos bons offices auprès d'un tel Je vous demande vos bons offices pour un tel فلان ایچون حسن همتکزی رجا A. I est d'un coeur noble et généreux d'aimer à rendre de bons offices حظ جمیلدن هرکس حقه صرف مساعی جمیلدن ایتمک علو جناب ایله مجبول بر ذات کریم المفتک C'est un bon office d'ami que vous lui avez rendu شاندندر Et en mauvaise part, avec le mot Mauvais || Rendre de mauvais offices à بر کمسندنک حقه مساعی نا مرضیه صرف

V. Desservir. مساعی نا مرغوبه - ایتمک

Il signifie aussi, le service de l'Eglise, les prières publiques صلات L'office divin || نماز T. نماز P. صلوات pl. صلوات A. قرائت اولنان صلات مبارکی Entendre l'office مبارک کجه نمازی - صلات لیل L'office de la nuit استماع ایتمک - صلات مساح صبح L'office du soir صبح صلات L'office de cette fête est fort long بو عیدک صلاتی بغایت مفصلدر

Oraux. Charge, emploi A. منصب pl. مناصب T. جاه P. امور دفتری - منصب استیفا Office de finance || پوست Office alternatif خزیندارلق منصبی منصبی de trésorier منصبی اوچ سندده بر - منصب سه ساله triennal مناصبه منصبی اباعن جدم - منصب موروث hereditaire تبدیل اولنور منصب افجه ایله صاتیلور منصب vénéal انتقال اولنور منصب بعض مناصبی نسخ والعا ایتمک

Et fonction A. خدمت T. کار P. Son estomac fait fort bien son office لازمسنی کما ینبنی Il n'a plus de secrétaire, mais un de ses domestiques en fait l'office بری سر کتابتی خدمتدن کورر

Officer. L'art de préparer ce qu'on sert sur table pour le fruit فن ترتیب میوه بر P. فن التجهیز المائدة بالفواكه A. سفرده میوه دوزمنک فنی T. سفره

Il signifie aussi, lieu dans une maison où l'on prépare toutes que l'on met sur la table pour le dessert, et dans lequel on garde le linge et la vaisselle A. مخدع T. خورصلا P. کیلار T. خورصلاهای سفره P. مخازن pl. مخادع A. مخدع pl. سفره جی کیلارلری T. عظیم - بر سرایده مخازن ومخادع جسیمه وار در و جسیم سفره جی کیلارلری وار در

OFFICIEL. Il se dit de ce qui est dit, proposé en vertu d'une commission, d'une autorité reconnue A. رسمی || Déclaration, اعلان رسمی ونکلیف رسمی proposition, réponse officielle وجواب رسمی

OFFICIELLEMENT, adv. A. رسمی P. رسماً T. بروجده رسمی

pl. ثوابلو ایش T. کردار نیک P. ثوابت P. Il a fait de grands legs pour être employés à doter des hôpitaux, et en autres oeuvres pies مقوله وسائر اول مقوله خسته خانه لرت تجهیزینه وسائر اول مقوله حسنات ومبراتیه صرف اولنق اوزره کلیتوا قجه وقف ایلدی

Et oeuvres de surrogation, les bonnes oeuvres qu'on fait sans y être obligé A. نافله pl. نوافل || Ce qui est d'obligation et de devoir, doit aller avant toutes les autres oeuvres de surrogation فرائض کافه نوافله تقدیم اولنق واجبه حال دندر

GRAND OEUVRE, se dit en alchimie, pour signifier, la pierre کبریت احمر - اکسیر اعظم A.

OFFENSANT. Qui offense A. مورت النقیصه P. حرمتشکن - بو C'est injurieux et offensant || عرصه طوقنور T. دلزار موجب Discours offensant کیفیت مورت شتم ونقیصه در - کلمات مورثه النقیصه Paroles offensantes نقیصه اولجق کلام سخنهای دلزار - قوارص

OFFENSE. Injure de fait ou de parole A. نقیصه P. آزار T. légère نقیصه عظیمه وغلیظه Grande, griève offense || تکذیر تعمیر قبول ایده میدجک بر نوع نقیصه خفیه Offense faite au prince en la personne de son ambassadeur نفس سلطانه راجع اولرق ایلیجسی حقنه واقع بر کمسنده ایراث Faire une offense à quelqu'un اولان نقیصه واقع اولان نقیصلری Oublier les offenses نقیصه ایتیمک وقوعه کلان نقیصلری صحیفه - نیامنیاً فراموش ایتیمک بر کمسنده مظهر Venger une offense دلدن امحا ایتیمک اولدیغی نقیصلرک انتقامنی آلق

En style de dévotion, il signifie, faute, péché A. معصیت صوح - تقصیرات T. گناه P. سیئات pl. سیئه - معاصی pl. یا رب سیئات Seigneur, pardonnez - nous nos offenses بر کمسنده ارتکاب Expiar ses offenses وتقصیراتمزی عفو ایله ایلدیکی معاصی وسیئاتک کفارتنی ایتیمک

OFFENSER. Faire une offense à quelqu'un A. ایراث النقیصه - طوقنق - تکذیر ایتیمک T. آزار رسانیدن P. ایقاع النقیصه چانه اصابت ایده جک وجهله || Il l'a mortellement offensé en son honneur, en sa personne کرتک عرض و ناموسنه و کرتک ذاتنه ایراث تقیصه ایتیمک بو حالت بکا مورت C'est m'offense طوقنمشدر - ایتیمک در نقیصه در

On dit, Offenser Dieu pour dire, pécher خلافه اللهک رضاه حرکت ایتیمک

Il signifie aussi, blesser A. ایراث الآفة P. طوقنق - ضرر ایرشدرمک T. آزرده کردن - زیان رسانیدن بو صربه فلانک دماغنه Ce coup lui a offensé le cerveau اولمشدر فلانک le principe des nerfs اصابت ضرری مودی اولمشدر Un son trop aigre offense l'oreille اصول اعصابنه طوقندی تخدیش - صدای تیز سامعده اصابت ضرری مستلزمدر سامعدهیی موجبدر

S'offenser. Se piquer, se fâcher A. انفعال - انکسار البال - آزرده دل گشتن - دلشکن شدن P. انکسار الخاطر || خاطر قالمق - کوکل قیرلمق T. خاطر مانده شدن Ne vous offensez de ce que... s'offense de ce que... شیدن منفعل اولور سکا تعریض ایدر ایسم offenez pas si je vous contredis هیچ بر شیدن Il ne s'offense de rien خاطرتک قالمسون خاطر مانده اولمز

Offense. Mظهر النقیصه A. دوجار آزار T. طوقنلمش - منکسر - منفعل A. طوقنلمش T. زیان زده P. ضرور A. کوکلی T. دل شکسته - دل آزرده P. منکسر الخاطر - البال خاطری قالمش - قیرلمش

OFFENSEUR. Celui qui offense A. بادی النقیصه P. آزار T. L'offenseur et l'offensé se sont réconciliés || تکذیر ایدن - طوقنان T. رسان ایقاع نقیصه ایدن کشی ایله مظهر نقیصه اولمشک بینلری اصلاح اولندی

OFFENSIF. Qui sert à attaquer, qui a pour objet l'attaque. Il ne s'emploie qu'en ces phrases: Armes offensives A. آلات جارحه - اوربجی T. گدرهای زخم آور P. آلات الحرب والضرر || L'épée, le mousquet, le pistolet sont des armes offensives - فلج وتفنک و پستوآلات جارحه دندر Guerre offensive, par opposition à Guerre défensive اولان ایصال تعرض ایچون اولان جنک که بونک مقابلی تحفظ ومدافعه صورتنده اولان Ligue offensive, se dit d'une ligue par laquelle deux princes s'obligent d'entrer conjointement en guerre contre un autre prince On dit aussi, Faire une alliance défensive et offensive شروط تدافعی وتعرضی مشتمل بر اتفاق عقد ایتیمک

Il se prend aussi substantivement || Le général, après avoir été long - temps sur la défensive, a repris l'offensive فلان سر

قوش یمورطدسی T. تخم مرغ - مرغ - مرغاب - آستینه P.
 قرنجه یمورطدسی T. تخم مور P. مازن A. Oeufs de fourmi
 قوش Les oiseaux viennent d'oeufs, pondent, couvent des oeufs
 قسمی یمورطدین حاصل اولور و یمورطدلو و یمورطد بصار
 T. پوست خایه P. قشر البیض - خشکة A. Coquille d'oeuf
 P. بیاض البیض - آج - قیق A. Blanc d'oeuf یمورطد قبونی
 زرد P. عرقیل A. Jaune d'oeuf یمورطد آقی T. سپید خایه
 خالیکه P. بیض طری A. Oeuf frais یمورطد صاریسی T. خایه
 گندلاش P. بیضه متذرة - مذرة A. couvi تازه یمورطد T. تر
 قوقمش یمورطد - ایکدین یمورطد T.

On appelle Oeufs rouges, oeufs de pâques, les oeufs que l'on vend vers le temps de pâques A. بیضه سرخ P. بیضه الحمرا
 پصقیا یمورطدسی - قزل یمورطد T.

OEUVRE. Il se dit d'un ouvrage considéré relativement à celui qui en est l'auteur A. مصنوعات pl. مصنوع - صنع A. مصنوعات جناب قادر Dieu Les oeuvres de Dieu || ایش T. کار
 Dieu مصنوعات ید قدرت Les oeuvres de la nature مطلق
 جناب خداوند لم یزلک est admirable dans ses oeuvres
 ید قدرتله مصنوع اولان اشیانک کیفیتى محیر
 بشر L'homme est l'oeuvre des mains de Dieu نقولدر
 Travailler à l'oeuvre حضرت واجب الوجودک مصنوعیدر
 de son salut صنع اولدج-تی صنع بر کمسه وسیله فلاح و بجانى اولدج-تی
 Il a laissé l'oeuvre imparfait و کاره بذل جد و سعی ایتمک
 L'oeuvre de la création fut achevée ایشى نا تمام بر اقدى
 صنع خلقت و آفرینش آلتى کونده رسیده
 en six jours ختام اولمشدر

On dit proverb. à l'oeuvre on connaît l'ouvrier صانعک
 مصنوعدن معلوم اولور - حالى صنفندن بللو اولور

On appelle la conjonction charnelle de l'homme et de la femme, L'oeuvre de la chair A. قربان

Mettre en oeuvre. Employer à quelque usage A. اعمال - ایشه قوللنق - ایشلمک - قوللنق T. بکار بردن P. استعمال
 Mettre des pierres en oeuvre ایتمک Mettre du bois en oeuvre ایتمک
 Voilà un diamant qui est bien mis en oeuvre بر اولمش بر ایشلمش
 کوزل ایشلمش - العاسدر

Il se dit aussi des personnes || Il est excellent ouvrier, c'est
 بیظیر بر ایشچیندر dommage qu'on ne le mette en oeuvre

یازریق که ایشه قوللنملر

On dit figur. Mettre tout en oeuvre, mettre toutes choses en oeuvre, mettre toutes sortes de remèdes en oeuvre, pour dire, mettre toutes sortes de choses en usage, employer toutes sortes de moyens هر کونه تدبیری قوللنق و هر کونه وسایل و اسبابى اعمال ایتمک و هر نوع ادویه و معالجات استعمال ایتمک
 Oeuvrer, en termes de joailliers, c'est le châlon dans lequel une pierre est enohassée A. یوزک قاشى T. نگین P. فض
 جوهر خانهسى

Dans oeuvrer, Hors d'oeuvrer. Termes d'Architect. qui signifient, dans le corps ou hors du corps du bâtiment T. داخل بناده یا خارج بناده

Hors d'oeuvrer, se dit figur. des choses dont un ouvrage peut se passer A. بیرون از صدد P. خارج من الصدد
 Cela est une chose hors d'oeuvre dans ce livre || صددن چقمش
 بو کتابده صددن خارج بر ماده در

On dit aussi, Travailler sous oeuvre, reprendre sous oeuvre, pour dire, réparer les fondemens d'un mur sans l'abattre, et en le soulevant تعمیر تعمیرى تعمیر دیوارى عاریتسى به الفرق تمللرینسى
 ایتمک

pl. تألیف A. Oeuvres, se dit aussi des productions d'esprit A. اخلاقه تألیفات شعریه Oeuvres poétiques || تألیفات مؤلفک و فائندنصره ظهور ایتمش postumes دائر تألیفات افلاطونک تألیفاتى Les oeuvres de Platon

Oeuvrer, se dit encore de toute action morale A. عمل pl. Chacun sera jugé selon ses oeuvres || ایش T. کردار P. اعمال
 Oeuvre méritoire هر کسه اعماله کوره مجازات اولدجقدر
 La foi sans عمل منتج الثواب - عمل مثاب - عمل مندوب
 les oeuvres est une foi morte ایمان بلا عمل ایمان بیجاندر
 La fin couronne l'oeuvre بللو نتیجه سنده
 Vous avez fait une bonne oeuvre بر عمل خیره موفق
 Oeuvre de miséricorde اثر اولمشسک
 On dit, Gagner les oeuvres de miséricorde, pour dire, faire certaines actions de charité فی سبیل
 لوجه الله تعالى - الله تعالى اجرای اعمال خیریه ایتمک
 اعمال خیریه التزام ایتمک

On appelle Oeuvre pie, une oeuvre de charité faite dans la vue de Dieu A. مبراة pl. مبرات حسنات pl. حسنة - مبرات

دیدۀ عقلی - بصیرتتی عصابة غفلت ایله مستور اولمق
بصر بصیرتندۀ پردۀ غفلت - پوشیدۀ پردۀ غفلت اولمق
اولمق

On dit, Attacher, arrêter les yeux sur une chose, pour dire, porter son attention, porter la vue sur quelque chose. اطماح. کوز دیکمک. T. دیدۀ دوختن. P. قحديق النظر. النظر عطف - توجيه النظر. T. نگاه انداختن. P. تعليق النظر. النظر - دونوب باقمق. T. نگاه انداختن. P. تعليق النظر. النظر. On dit aussi, Jeter les yeux sur une chose, pour dire, l'examiner légèrement. T. چشم گذراندن. P. امرار النظر. A. examiner légèrement. فلان شیی - کوز کزدرمک - فلان شیشه کوز کچورمک - کوزدن کچورمک. On dit aussi, Jeter les yeux sur quelqu'un pour une chose, pour dire, songer à lui pour cette chose - là. A. کوز ایلشدرمک. T. نگاه رغبت انداختن. P. امالة النظر

On dit aussi, qu'une chose attache, arrête les yeux agréablement, pour dire, qu'on prend plaisir à la voir. جذاب. فرجخشای دیدۀ جاندر - انظار رغبت واشتیاقدر

Et qu'une chose s'est passée aux yeux, sous les yeux de quelqu'un, pour dire, en sa présence. A. فی - علی مواجهۀ فلان. فلانک کوزی اوکندۀ. T. پیش دیدۀ فلان. P. حضور فلان

On dit, Aux yeux, devant les yeux de tout le monde, de toute la terre. A. پیش نظر همه ناس. P. علی ملاۀ الناس. A. خلقک کوزی اوکندۀ. T. مدت مدیدۀ دنبرو. فلان. C'est s'est passé aux yeux de tout le monde. الناس. بو حالت علی ملاۀ الناس. واقع اولمشدر

On dit proverb. Les yeux fermés, les yeux clos. A. مستور. J'en sais si bien le chemin, que je pourrais y aller les yeux fermés. اول محلک طریق شول رتبدۀ معلومشدر که مستور العین اولمق وارۀ بیلورم

On dit, que l'oeil de Dieu voit tout le jلال. جميع احواله بصیر وناظر در

On dit figur., que les ministres sont les yeux des princes. وکلای سلطنت ملوکک چشم بینالری مثابه سنده در. Et voir une chose par les yeux de l'esprit. دیدۀ عقل ایله ملاحظہ - بصر بصیرت ایله رؤیت ایتمک

ایتمک

On appelle poétiquement le soleil, L'oeil de la nature, de l'univers. A. چشمۀ سیماپ جهانتاب. P. عین العالم

OEU. T. de Bot. Petite excroissance qui se voit sur une branche d'arbre, et qui est comme le germe du bouton. A. کوز. T. جذر

OEU, se dit figur. du lustre des étoffes, de l'éclat des pierres, etc. A. Ces perles - là n'ont pas un bel oeil. P. پرتو. T. پرتو. P. جلا. A. بوانجولرک جلاسی اولقدر ابو دکلدۀ. P. بوقماشک یشله جالر بر نوع جلاسی وار در

OEU. de BOEUF, ou BUPHTALMUM. Plante. A. بهار. P. مرارة - صاری پاپادیہ - صغر کوزی. T. بانونۀ گاو - گاو چشم

OEU. DE SERPENT, ou CRAPAUDINE. Espèce de pierre dont on fait des bagues. V. Crapaudine.

OEUILLADE. Regard, coup d'oeil. A. نظرة - غمزۀ. P. لحنۀ. Jeter une oeuillade. T. نگاه - نگہ. P. لحنۀ. A. کوز آتمق. T. نگاه انداختن. P. طرح اللحنۀ. A. lancer une oeuillade amoureuse. ایتمک طرح عاشقانه. طرح نظرة دزیدۀ ایتمک. Jeter des oeuillades à la dérobée. Il ne l'a pas seulement favorisé d'une oeuillade. Mظهر. فلانی مظهر نگاه التفات - نیمنگاه التفات بیلۀ ایتمدی بیلۀ ارزانی قلمامشدر

OEUILLÈRE. On appelle Dents oeuillères, les dents de la mâchoire supérieure, desquelles on dit que la racine répond à l'oeil. A. یان دیش. T. دندان خندۀ. P. ضواحک. pl. ضاحکة

OEUILLET. Fleur odoriférante. T. قرنفل

OEUILLERIE. Lieu planté d'oeuillots. T. قرنفل باغچہ سی. T. کبوتر دشتی. P. حمامة البر. A. بیان کورجینی

OESOPHAGE. Canal membranex qui conduit les aliments dans l'estomac. A. قزل اوکیکن. T. گلوی سرخ. P. امرئة. pl. مری. قزل اوکلک

OEU. Substance qui se forme dans la femelle de certains animaux, et qui renferme un petit animal de même espèce. A. یمورطہ. T. هاك - خالیکہ - خایہ. P. بیضہ - بیوض. pl. بیض. T. خالیکہ مادیان. P. بیض الدجاجة. A. Oeuf de poule. T. بیضہ النعام - بیضہ البلد. A. د'anthracose طاقو یمورطہ سی. بیض الطیر - مکناات. pl. مکنة. A. دوه قوشی یمورطہ سی

- شحمة العين A. Le globe de l'oeil || کوز T. دیده - چشم
 کوزک T. بن چشم P. قمر العين A. le fond مقلة العين
 خانه چشم P. وقبة العين - محجر العين A. la cavité کوکی
 - کوشه چشم P. مؤخر العين A. le coin کوز اویومی T.
 A. la prunelle کوز قویروغی - کوز اوجی T. دنباله چشم
 A. le blanc کوز بیکي T. مردمک چشم P. انسان العين
 A. le noir کوزک اقی T. سپید چشم P. بیاض العين
 کوزک T. سیاه چشم P. سواد العين - فارورة - حدقة
 کوز T. پلک P. اجفان pl. جفن A. la paupière قره سی
 کوزک اجزای مختلفه سی Les différentes parties de l'oeil قباغی
 T. چشم پریدن P. طرف العين A. Faire un olin d'oeil
 - غمز العين - مغاضنه A. Faire signe de l'oeil کوز اوینامق
 Regarder du coin کوز ایتمک T. چشم زدن P. رمز بالعين
 با P. عطف اللحاظة - الحاظ العين - خزر A. de l'oeil
 Avoir mal aux کوز اوجيله باقمق T. کوشه چشم نگرستن
 کوز علتلو - خسته چشم اولمق - طیل العين اولمق yeux
 چشمی گریان - داسع العیندر L'oeil lui pleure اولمق
 عین A. Des yeux noirs کوزندن یاش دوکیلور - ونالاندر
 عین ابج A. bien fendus سیاه کوز T. چشم سیاه P. احور
 riantes یرنلاج کوز T. چشم دراز شکاف - چشم بادامی P.
 کولر کوز T. چشم خندان P. عین بشوش - عین قریر A.
 چشم لمعه پاش P. عین لامع النور A. brillants, pleins de feu
 چشم - چشم سبز P. عین ازرق A. bleus پرلایچی کوز T.
 چشم P. تفتیح العين A. Ouvrir les yeux الا کوز T. مانی
 چشم P. اغلاق العين A. fermer کوز آجمق T. گشادن
 اخفاز العين - غص الطرف A. baisser کوز قپامق T. بستن
 Cela جانب سمايه مد نظر ایتمک Lever les yeux au ciel
 - تفریح نظر ایدر pleint aux yeux fait plaisir aux yeux
 blesse, offense les کوزی صفالندر - نظری شاد وخرم ایدر
 کوزی تشندر - تنفیر نظر ایدر yeux

On dit, que les yeux sont le miroir de l'âme, pour dire, que
 les différentes passions de l'âme paraissent ordinairement dans
 les yeux A. العين عَمَار القلب

Et l'on dit, qu'un homme a de bons yeux, pour dire, qu'il a
 de la pénétration dans les affaires A. حديد النظر

On dit aussi, qu'un homme n'a des yeux que pour une per-
 sonne, pour dire, qu'il n'a d'affection que pour une personne
 نگاه اشتیاق و رغبتی - ذات واحده حصر نظر رغبت ایدر

فلانه حصر ایدر

On dit encore, Avoir l'oeil sur quelqu'un, sur quelque chose,
 ou à quelque chose, pour dire, en avoir soin, prendre garde à...
 کوزتمک T. نگه داشتن P. احالة النظر الدقة - نظارت A.
 شوادمک حاله نظارت || Il faut avoir l'oeil sur cet homme
 هر شیه حواله نظر دقت l'aurai l'oeil à tout ایتمک لازمدر
 عملدنک اوزرینه Ayez les yeux sur les ouvriers ایده حکم
 حواله نظر دقت ايله - نظارت ايله

Et avoir les yeux sur quelqu'un, pour dire, le regarder atten-
 tivement A. مطف النظر الدقة - اطماح النظر - طمع النظر
 - کوز دیکمک T. دیده دوز دقت شدن - چشم دوختن P.
 Et que tout le monde a les yeux sur un homme, les yeux tournés, arrêtés sur un homme
 انظار ناس فلانک - فلان کمسنه مطمح انظار عانه در
 Et qu'un homme est exposé aux yeux du public
 معرض انظار خواص وعوامدر - مطرح انظار انامدر

On dit aussi, Voir, regarder de bon oeil, pour dire, qu'on en juge à
 کچ نظر ايله de mauvais oeil عین لطف ايله - کورمک
 Voir les choses d'un oeil indifférent
 عین شیلره بیطرفلق کوزيله نظر ایتمک
 عین غبطه ايله کورمک d'un oeil d'envie حسد ايله کورمک
 نگاه مرحمت ايله باقمق de pitié, de colère, de mépris
 و نگاه غیظ و غضب ايله کورمک وعین استحقار ايله نظر
 ایتمک

On dit aussi, qu'une chose se voit à l'oeil, qu'on en juge à
 l'oeil, pour dire, qu'il suffit de la regarder pour la connaître
 کوز کوره کورینور - بللو اولور - بادی نظرده بدید وعیاندر

On dit, qu'un homme a des yeux d'aigle, de lynx, pour
 dire, qu'il a la vue perçante. V. Lynx. - Et figur. qu'il a des
 yeux d'Argus. V. Argus et Lynx au figuré.

On dit figur., Fermer les yeux sur une chose, pour dire,
 faire semblant de ne pas la voir A. تعامی - تعامی - کوز قپامق T. چشم پوشی نمودن - چشم پوشیدن P.
 کورمازلک ایتمک

Et donner un coup d'oeil à quelque chose, Jeter un coup
 d'oeil sur quelque chose, pour dire, regarder une chose comme
 یک - نیم نگاه انداختن P. الماح العين A. en passant
 جالوب الم باقمق - کوز ایلشدرمک T. لحظه انداختن

بو ل'eu suis témoin oculaire || کندو کوزله کورمش شاهد
خصوصده رای العین کورمش شاهدلردنیم

On appelle Verre oculaire, celui des verres d'une lunette qui
est tourné vers l'oeil T. شیشدی دوربینک کوز طرفنه کلان

OCULAIREMENT. Par le secours de ses propres yeux A.
|| کندو کوزله کوررک T. بهشم خویش P. برای العین
بونی بالمعاینه تحقیق Je m'en suis convaincu oculairement
کندو کوزله کوررک تحصیل - رای العین کوروب - ایلدم
علم ووقوف ایلدم

OCULISTE. Médecin qui ne s'applique qu'à la guérison des
maladies des yeux A. کتال T. C'est un très-
habile oculiste فننده کماله ماهر بر کتالدر

ODALIQUE. C'est le nom que les Mahométans donnent aux
femmes qu'ils destinent à leurs plaisirs A. سرّیه T. اوطلق

ODE. Poème divisé par strophes ou stances de même mesure
A. شعر مسط

ODEUR. Senteur A. رایحه pl. روایح P. بو T. قوحو ||
Bonne odeur رایحه طیبه méchante, mauvaise
رایحه forte فنا قوحو - بوی بد - رایحه کریبه - رایحه ردینه
donnée, suave رایحه کسکین قوحو - بوی تیز - رایحه ذکیه - ذفرا
agréable طاتلو قوحو - بوی شیرین - رایحه لذیذ
qui entête قوحو کوزل قوحو - بوی دلنشین - نفیسه
Cela n'a point d'odeur بو نک هیچ بر درلو رایحه سی بو قدر
عطریاتک رایحه سی

Odeurs, se prend pour toutes sortes de bonnes odeurs A.
T. بویها P. فوایح و عطریات pl. - الطیاب و عطریات pl.
قوخلو شیلر

ODIEUSEMENT. D'une manière odieuse A. کریه P. غرش
|| Ce que j'ai dit a été inter-
prété odieusement دیدیکم کلام کریه شرح و تفسیر اولندی
بو خصوصده M s'est comporté odieusement dans cette affaire
کریه عمل و حرکت ایتشدیر

ODIEUX. Haineux, qui excite l'aversion A. کریه - مکروه -
ایکردیجی T. غرش آور P. منفور - موجب الکراهه - مستکروه
مکروه الاطوار || Un homme odieux ایکنردیلک کتور یجی -
موقع استکراه Devenir odieux بر کلام مکروه بر ادم
Les méchants بر امر کریه بر Les méchants C'est une chose odieuse اولمق

La mé-
moire des méchants est odieuse مکروهدر
vie lui est devenue odieuse استکراه ایتک
جانندن بیقدی - جانندن اکراه ایلدی - درجه لرینه واردی

ODOMÈTRE. Instrument qui sert à mesurer le chemin qu'on
a fait A. اولچیسى T. اندازه راه P. مقیاس الطريق

ODONTALGIE. Douleur des dents A. وجع الاسنان P. رنج
دیش آغریسی T. دندان

ODONTALGIQUE. Il se dit des remèdes propres à calmer la
douleur des dents A. دافع الوجع الاسنان P. دیش
دیش آغریسنی کیدریجی T. رنج دندان

ODONTOÏDE. Qui a la forme d'une dent A. سنّی الشكل
دیش کبی - دیش صورتنده T. دندان گونه P. ضرسی الهیته

ODORANT. Qui répand une bonne odeur A. معطر - فایح
بویدار - خوشبو - بویا P. ناشر رایحه - طیب رایحه - مقوه
کوزل - قوخلو T. رایحه پاش - عطرناک - بوی افشان -
ازهار فایح Les fleurs odorantes قوخلو یایدربیجی - قوخلو
اردیج اغاجی طیب رایحه بر Le eodre est un bois odorant
آعاجدر

ODORAT. Le sens qui a pour objet les odeurs A. قوّه شامّة
Odorat subtil, fin || قوخلوله قوتی T. قوت بوییدن P.
قوت - مدیم الشامّة در Il n'a point d'odorat شامّة دقیقه
شامسی هیچ بو قدر

ODORIFÉRANT. V. Odorant || Des aromates odoriférants
ناشرة الروایح

OECUMÉNICITÉ. Qualité de ce qui est oecuménique A. شمول
L'oecuménicité d'un || جهانشمولی P. علی ربع المسكون
کافه - بر مجلس شورانک ربع مسکونه شمولی
جهانه شمولی

OECUMÉNIQUE. Universel, de toute la terre habitable A.
T. جهانشمول P. عمومی - شامل علی ربع المسكون
ربع مسکونه شامل عموم Oecuménique || دنیانک
مشورتی

OEDÉMA TEUX. Qui est attaqué d'oedème, ou qui est de la
nature de l'oedème A. ذو ورم الرخو

OEDÈME. Tumeur molle, sans douleur A. ورم الرخو P. اودیما
سلوکت یومری آور T. آماس نرم

OEIL. L'organe de la vue A. عین pl. عیون pl. آچون pl.

S'occure de quelque chose. Y songer beaucoup *مصرف*
بر کمسنه بر *ت* صرف اندیشه کردن *پ* اعمال الفکر - الذهن
حلول *Il s'occupe de détruire les abus* ایشه عقلنی ویرمک
Il signifie - ایتمش فساداتک دفعنه صرف ذهن ایدر
T. کوشش نمودن *پ* اقدام - جد - سعی *م* aussi, travailler
باچه سنک تنظیمه *Il s'occupe de son jardin* || جالشق
سعی واقدام ایدر

Occur. *م* قیلانمش *T. درگرفته* *پ* مستوعب *م* *Occur.*
ایشی کوچی *T. بسیار کار* *پ* مشغول *م* آلمش *T. گرفته* *پ*
یرلر ضبط اولنمش ایدی *Les lieux étaient occupés* || جوق
کثیر الاشغال بر آدمدر *C'est un homme fort occupé*

OCCUPER. *T. de Jurisp.* *Il se dit d'un procureur qui est chargé d'une affaire de Justice* *م* التزام الوکالة - تحمّل الوکالة
C'est un tel procureur qui occupe pour moi en cette cause
دعواده طرفمدن حامل وکالت اولان فلاندر

OCCURRENCE. Événement fortuit, occasion *م* فرصت -
ظهورات *T. کار خود آمده* *پ* حالات اتفاقیة *pl.* حالة اتفاقیة
اتفاقاً ظهور ایتمش فرصت خیریة *Favorable occurrence* ||
اتفاقاً ظهور *Dans cette fâcheuse occurrence* فرصت سعیده -
Il a disposé cela pour ایتمش بو مقوله حالت کنر فرما
بو مادهیی حالات *occurrences* *s'en servir selon les diverses*
محمّل الظهورده ایشه برایدجق صورت ایله تنظیم ایلدی

OCCURRENT. *Il se dit des choses qui surviennent, qui se rencontrent* *م* اتفاقی *پ* ظهورات اولدرق *T. از قضا آمده*
ظهوره *Il faut se gouverner selon les cas occurrents* || واقع اولان
کلان حالات اتفاقیه نک موجب ومقتضاسی اوزره اداره
حالات - امور اتفاقیة *Les affaires occurrentes* نفس ایتملو در
اتفاقیه دن معدود اولان امور

OCÉAN. La grande mer qui environne toute la terre *م* بحر
|| دیش دکر *T. اوقیانوس* *پ* بحر اعظم - قاموس - محیط
Au milieu de l'Océan بحر محیط وسیع الانحا *Le vaste Océan*
بحر محیطده کائن *Les îles de l'Océan* وسط بحر محیطده
بحر محیطده سیر وسفر ایتمک *Naviguer sur l'Océan* جزیره لر

OCLOCRATIE. Gouvernement du bas-peuple *م* حکومت الاذل
بالدري چلاق *T. فرمانفرمایی* خسان ناس *پ* الناس
مقولسنک حکومتی

OCQUE. Poids du Levant *م* اوقه *T. قیة*

OCTAÈDRE. *T. de Géomet.* Corps solide à huit faces *م* مثنی

سکز یوزلو *T. هشترو* *پ* الجهات

OCTANT. *T. d'Astron.* *Il se dit d'un instrument qui contient la huitième partie d'un cercle* *م* ثمن الدائرة
الدائرة

Il signifie aussi, une distance de quarante-cinq degrés entre deux planètes *T. بون الخمس والاربعين درجة* *م* قرق بش
Ainsi on dit, La lune est dans les octants, *درجه ابراقق*
قمرک شمسن *c'est-à-dire, à quarante cinq degrés du soleil*
بونی قرق بش درجه در

OCTAVO. On appelle en octavo, un livre dont les feuilles sont pliées en huit feuillets *م* بقطعة *پ* فی قطعة الثمن الطلحة
ثمن طبقه قطعسنده *T. یکت هشتم برگ کاند*

OCTOBRE. Le dixième mois de l'année *م* تشرین اول *T. آبان*
تشرین اول

OCTOGÉNAIRE. *Il se dit d'un homme qui a acquis l'âge de quatre-vingts ans* *م* طقسان *پ* هشتاد ساله
بالع الثمانين *م* *Homme octogénaire* طقسان یاشنده بر آدم
یاشنده

OCTOGONE. Qui a huit angles et huit côtés *م* مثنی *Figure octogone* || سکز کوشلو *T. هشت کوشه* *پ* مثنی الزوایا
Un octogone parfait, irrégulier *م* مثنی الزوایا *شکل مثنی*
منتظم الشكل ویاخود سقیم الشكل

OCTROI. Concession *م* بخشایش *پ* انعامات *pl.* انعام
L'octroi des privilèges appartient au Prince *|| بغشلايش* *T.*
Le prince a révoqué ces octroi *امتیازات ملوک مخصوص اولان امور دندر*
پادشاه ایتدیکی انعامی نسخ وابطال ایلدی *Let-*
tres d'octroi *انعامی حاوی برات*

OCTROYER. Concéder *م* بخشیدن *پ* انعام - احسان
Octroyer une grâce, une demande *|| بغشلق* *T. ارزانی نمودن*
بر کونه لطفی و بر کمسنه نک مسئولی احسان
ارزانی قلمق - ایتمک

OCTUPLE. Qui contient huit fois *م* ثمانی *م* مضاعف ثمان
Seize est octuple de *|| سکز قات* *T. هشت بار* *پ* مرات
اون التي عدد ایکینک سکز قاتدر

OCTUPLER. Répéter huit fois *م* تضعیف ثمان مرات *T. سکز قات ایتمک*
هشت بار کردن

OCULAIRE. On appelle Témoin oculaire, celui qui rend témoignage de ce qu'il a vu de ses propres yeux *م* شاهد بالعیان
T. شاهد با چشم خویش دیده *پ* شاهد برای العین -

maladie خفی philosophy خفیه علم Les sciences خفیه علوم

OCCUPANT. Qui se saisit d'une chose et qui s'en rend le maître
صبط Z. در دست تصرف گیرنده - دارنده P. متصرف A.
متصرف Il ne se dit qu'en ces phrases: Premier occupant
اول باول صبط اول Un pays exposé au premier
occupant occupant est d'ordinaire bien fort فحواً سنجید
الفصل للمتقدم فحواً سنجید اولان بر مملکت
متصرف المتقدم استحقاقی عادتا اقوا اولور

وکیل Il se dit aussi d'un procureur constitué sur un procès A.
Une même personne ne peut avoir
بر کمسنه نکت دو پروکوروک occupants
بر کمسنه - مصلحت واحدده ایکی وکیل منصوبی اولدهمز
بر دعواده ایکی وکیل نصب ایدهمز

OCCUPATION. Travail auquel on est occupé A. شغل pl.
T. کار - بیاوار P. مشغولیت - مشاغل pl. مشغله - اشغال
شغل معننا مشغله مهمه Occupation importante
شغل صبت و شغل خفیف frivole, légère مشغله متعبه
اليوم نه مقوله اشغالک Quelles sont maintenant vos occupations?
Avoir de l'occupation اولمق Manquer d'occupa-
tion بی بی Occupation être sans occupation
بر کمسنه دیه Donner de l'occupation à quelqu'un شغل و کار اولمق
ایش ویرمک - شغل تحصیل ایتمک

Cette dernière phrase se dit aussi pour dire, causer de la
- بر کمسنه بی غائله گرفتار ایتمک T. peine, de l'embarras
Je lui غائله پیدا ایتدرمک - بر کمسنه غائله ویرمک
donnerai bien de l'occupation پیدا کندویه خیلی غائله
ایتدره جکم

OCCUPATION, en termes de Jurisp. signifie, habitation A. اقامت
P. نشست T. اوتورمه Il a été obligé de payer les loyers
des lieux, à proportion du temps et de l'occupation qu'il a faite
اول منزل لیرک کراسنی مدت اقامته قیاس ايله ادايه
مجبور اولمشدر

OCCUPER. Remplir un lieu, un espace A. در P. استيعاب
بر طومق - قیلامق T. گرفتن
Les esprits n'occu- وافریر طوتار - شی وافر محل احاطه ایدر
pent point de lieu ایتمز مکان استيعاب مکن ایتمز

Cela occupe toute la chambre, toute la place اوطانک
Cette affaire a مجموعنی و میدانی بستیون استيعاب ایدر
occupé les plus belles années de ma vie الطف
Ce rapport a occupé ایام عمری استيعاب ایتمش اولدی
une heure entière de la séance تمام بر مجلسک
سرف ایتدردی - ساعتنی استيعاب ایلدی

On dit, Occuper un logement, une maison, pour dire, y ha-
bitier A. اقامت P. نشستن - تمکن - اقامت
Ocupper une grande maison ایتمک
Il occupe deux chambres ایدر اقامت

On dit aussi, Occuper la place de quelqu'un, pour dire, exer-
cer son emploi, sa fonction A. قیام فی المقام
یرینه اوتورمق - فلانک مقامنه قیام اولمق T. فلان شدن
Occupa, signifie en termes de guerre, se saisir, s'emparer d'un
Nos troupes occupèrent املق T. گرفتن P. صبط
les hauteurs سکرمز مواقع مرتفعه بی صبط ایتمشدر

Il signifie aussi, employer, donner à travailler A. اشغال
ایش ویرمک T. کار دادن - بیاوار دادن P. تحمیل
حديث السن Il faut occuper les jeunes gens
کنجاری چالشدروالو - اولنره تحمیل. شغل ایتمک لازمدر
بر Il se débauchera, si on ne l'occupe à quelque chose
ایش ايله اشغال اولنمیدجق اولور ايسه عیش و عشرته
Ces affaires m'occupent depuis long- گرفتار اولدجنی درکار در
temps Il y a là de quoi occuper plusieurs ouvriers ایدر
عمله بی اشغال ایدده جک ایش وار در

S'occupe, signifie, s'appliquer à... y donner tout son temps
- ورزش نمودن - ورزییدن P. مواظبت - اشتغال A.
Il s'occupe à l'étude des mathé- جالشمق T. مشغول شدن
matiques علوم ریاضیه نکت مطالعنه مشغولدر
Vous vous occupiez trop du soin de votre santé خصوصنده
Cette femme ne s'occupe que de انجق اداره امور
son ménage, de son mari et de ses enfants مشغوله بر خاتوندر
Tout le jour il s'occupe à lire کتاب مطالعنه
مشغولدر

On dit aussi absolument, C'est un homme qui aime à s'occu-
per A. ایشگذار - جالشقان T. کار گذار - عمل

وسيله گناه اولان احوالدين حذر و مجانبت اولمق واجبدر
 بو شئ مفر وسيله سيله Cela est arrivé à l'occasion de la guerre
 بو ماذه تلفند وسيله Cela fut l'occasion de sa perte اولدى
 ادنا بر وسيله Il s'est fâché pour une légère occasion اولمشدر
 ايله Il n'en est pas la cause, il n'en est que
 بو ماذه نك وقوعند سبب اولميوب انجق بر
 وسيله در

OCCASIONNELLEMENT. Par occasion أ. بالايجاب
الايجاب الوقت

باعث P. ایراث - ایجاب A. OCCASIONER, Donner occasion. || Cela occasionne bien des malheurs
 سبب اولمق T. شدن
 بو کیفیت نیجه مصایب و آفاتک حدوثه سبب اولمشدر
 مورث قیل - بو کیفیت ایراث قیل وقال ایتمشدر du bruit
 موجب - وقال اولمشدر

از فلان - از فلان **P. مستوجب** **A. OCCASIONÉ.**
فلان **T. مسبب** وقوع یافته

OCCIDENT. Partie du ciel où le soleil se couche **A. مغرب** -
مغرب **P. باختر** **T. کون** || L'occident est l'opposé
 de l'orient **مغرب** **مشرقک** **مقابلدر** Se tourner vers l'occi-
 dent **جهت غربی** **سمت غربه** **توجه آیتمک**
 Les régions d'occident **مغوب زمین** - **اقطار مغربہ**

OCCIDENTAL. Qui est à l'occident *A.* عربی *P.* باختری
T. کون باطیسی طرفندہ کے

OCCIPITAL. Qui appartient à l'occiput **ا. قذالی** **پ. قفایی**
استخوان قفا - **عظم قذالی** Os occipital **ا. اکسدوکی**
اکسدوکی -

OCCIPUT. T. d'Anat. Le derrière de la tête *أ. قذال* pl. *قذال* pl. *أقذلة* *P. قفا* *T. اكسه* || On lui a fait un cautère au-dessus de l'occiput *بدر* *آچدر* *بدر* *ياقم* *اكسنك* *آلت* *طرفنده* *ياقم*

OCCULTATION. T. d'Astron. Disparition passagère d'une étoile ou d'une planète cachée par la lune α . ستر فی وراء القمر P. ماه پوشیدگی Occulta- tion des fixes par la lune ثوابتک ورای قمرده تستری

occulte. Caché *أ. خفی* *P. نهانی* *T. کیزلو* || Cause occulte *قوت خفیه* *faculté* سبب خفی - *vertu* حالت خفیه - *Qualité, propriété* خاصیت خفیه

On dit proverb. , qu'il faut prendre l'occasion aux cheveux,
pour dire, qu'il la faut saisir, dès qu'elle se présente فرستی
لدى الظهور ایکی ال ایله یقدهملودر

Il se prend aussi pour Combat *M. وقعتة* *P. جنك* *T. اوغراش* ||
 Une occasion bien chaude *وقعه شديد* Il s'est trouvé aux
 occasions *وقعتلده بولندي*

Il signifie aussi, sujet, ce qui donne lieu à quelque chose *M.*
 ذريعة - وسائل *pl.* Il faut fuir les occasions du péché

Vous n'y trouverez point d'obstacle. بر درلو مانع و مزاحمه
Faire obstacle à quelqu'un. دوجار اولماک احتمالی یوقدر
Mettre obstacle à quelque chose. بر کمسنیده حائل اولمق
Il n'y a ni airat مانع ایتمک. - بر مادهده سد راه اولمق
بر درلو حائل و مانع یوقدر

OBSTINATION. Opiniâtreté. P. درشة الطبع - اصرار. A. اصرار. T. استییش
Obstination. اصرار عریب. Etrange obstination. اصرار علی الشر
او مذنبتک L'obstination d'un pécheur. اصرار علی الشر
V. aussi Opiniâtreté.

OBSTINÉMENT. Avec obstination. P. بالاصرار. A. اصرار. T. استییشکارانه
Soutenir obstinément un mensonge. اصرار ایلد ایلد. T. مصرانه
بر کذبیه مصرانه تأیید ایتمک

OBSTINER. S'opiniâtrer. A. اصرار. P. استییشکارانه. T. استییش
Plus on le prie, plus il s'obstine. اصرار ایلد ایلد. T. اصرار ایلد ایلد
کندویه عرض رجا اولندقه بر قات دخی اظهار درشت
Il ne vous obstinez point à cela. اصرار ایلد ایلد. T. اصرار ایلد ایلد
Si vous ne cessez de lui parler, vous l'obstinerez davantage. اصرار ایلد ایلد. T. اصرار ایلد ایلد
سویلکدن فراغت
ايتمدجک اولور ايسک اصراريني بوقات دخی تزييد
Cela ne fait que l'obstiner. اصرار ایلد ایلد. T. اصرار ایلد ایلد
بو حال ايددهجکک درکار در
V. S'opiniâtrer. ناکيد اصراريني موجبر

Enfant, plaideur obstiné. P. مصر. A. مصر. T. استییشکار. A. مصر. T. استییشکار
طفل مصر ومدعی مصر

OBSTRUCTIF. Qui cause obstruction. A. مسدد. T. مسدد. A. مسدد. T. مسدد
Aliment obstructif. P. سده آور. T. سده آور. T. سده آور
اولان غذا

OBSTRUCTION. Obstacle que les fluides rencontrent dans le
corps animal. A. سده. T. سده. A. سده. T. سده
Cela occasionne des obstructions. سدد ايدر. T. سدد ايدر. T. سدد ايدر
Il y a obstruction dans le foie. سده لری دافعدر. T. سده لری دافعدر
Maladie qui vient d'obstruction dans l'estomac. سده وار در. T. سده وار در
معهدهده ظهور ايدن سدهدن متکون
بر مرض

OBSTRUER. Interposer un obstacle. A. سدد. T. سدد. A. سدد. T. سدد
Vous obstruez le passage. طيقامق - قیامق
Ce bâtiment obstruit les jours de ma maison. ايدر سدد. T. ايدر سدد
Figur. Obstruer le cours d'une affaire par des chicanes. گوناگون

ایله مجرای مصلحته حواله سدد ممانعت ایتمک
Il signifie aussi, causer de l'obstruction. A. السدة. T. السدة
طيقانقلق کتورمک. T. سده پیدا کردانیدن. P. سده پیدا کردانیدن
طيقانمش - قبانمش. T. بسته. P. مسدود. A. مسدود
Obtempérer. Obéir. A. امتثال. P. امتثال. T. امتثال
Obtempérer aux magistrats. اطاعت ایتمک
امتثال ایتمک

OBTENIR. Parvenir à se faire accorder ce qu'on désire. A.
إله. T. طفر یافتن - دسترس شدن. P. تحصیل - استحصال
J'ai obtenu de lui qu'il demeurerait encore trois
اوج کون دخی بزده قالمق اوزره رضاسنی
C'est une grâce difficile à obtenir. تحصیل ایلدم
Obtenir permission. بر مساعده در
Je n'ai jamais pu rien obtenir de cet homme-là. هیچ
Il ne saurait obtenir cela de lui-même. استحصال
Par ce procédé chimique, j'ai obtenu tel résidu. اولمق احتمالی یوقدر
بوعمل کیمیوی ایله فلان عصارهیی تحصیل ایلدم

OBTENTION. Il se dit en termes de Palais, en parlant des
choses qu'on obtient. V. Obtenir. L'obtention d'un privilège,
d'un arrêt. بر امتیازک و بر حکمک تحصیلی

OBTUS. T. de Géométr. Il se dit d'un angle plus grand qu'un
angle droit. A. زاویه منفرجه

On dit figur., qu'un homme a l'esprit obtus, pour dire, qu'il
a peine à concevoir. A. کثیف الذهن. P. کثیف الذهن. T. کثیف الذهن
ذهنی قبانق - آکلز

OBTUSANGLE. Il se dit d'un triangle qui a un angle obtus.
شکل مثلث ذو زاویه المنفرجة. A.

OBUS. Sorte de petite bombe, qui se jette avec un obusier.
اوبوز طوبسی کلهسی. T.

OBUSIER. Espèce de mortier, qui se tire sous un degré peu
élevé. T. اوبوز طوبسی

OBVIER. Prendre les mesures nécessaires pour prévenir un
mal. A. حذر - احتراز - تحرز. T. تحرز - احتراز - حذر
Obvier à un malheur. صاقنق
On ne saurait obvier à tous les inconvénients. كافه محاذیردن
Il faut obvier à cela. تحرز و احتراز ممکن دکدر
بونک دفعی چاره سده باقلمق لازمه حال دندر - لازمدر

pl. حائل - موانع pl. مانع A. obstacle. Empêchement
 سَد P. مزاحمات pl. مزاحم - حواجز pl. حاجز - حوائل
 Grand || کیرو طور دھچک شی T. خشکاب - پابند - راه
 دفعی نا ممکن invincible مانع قوی - مانع عظیم
 هر کونده موانع و مزاحماتی سلب Lever tout obstacle بر مانع
 ظهور ایدن مانعک دفعنه vaincre un obstacle ایتیمک
 ظهوره کلان مانعی صاوشد رفق surmonter ظفریاب اولیق
 احدات موانع و مزاحمات ایتیمک Faire naître des obstacles
 ظهور ایتیمش حوائل و حواجزی بر طرف قلمق faire cesser

On dit aussi, L'obscurité de sa naissance, de sa famille *A.*
P. مجهولية الاصل - خساسة النسب - انتساب النسب
 صويك بلورسولنى *T.* گمزادى

OBSÉDER. Être assidu auprès de quelqu'un *A.* ملازمة بلا
 بر كمسنه نك *T.* بيجدا ملازمت نمودن *P.* انفكاك
 وكيل *Le ministre obsédait le prince* || يانندن ايرلماق
 سلطت پادشاهك يانندن بلا انفكاك ملازمتدن خالى
 کندو خدمتكارلردن ايكي اوچ نفر كشي بيجدا ياننده
 Ses héritiers l'obsèdent si fort, qu'ils ne laissent
 approcher personne de lui ياننده وارثلى شول رتده
 ملازمت ايدرلر كه بر كمسنه يى ياقلدردنرلر

Il se dit aussi d'une personne qu'on suppose tourmentée par
 des illusions du malin esprit *A.* مستولى من روح الخبيث
 Il y a un malin esprit qui l'obsède || محصور من الشيطان -
 Il n'est pas possédé, Il n'est qu'obsédé در مسوس دكل شيطاندن محصور

OBSÈQUES. Funérailles pompeuses *A.* موكب الجنازة
 J'ai assisté à ses obsèques || جنازه آيى *T.* يسال جنازه
 On lui fit de magnifiques obsèques || جنازه سى الينده موجود ايدم
 جنازه سى آيى كمال دبدبه واحتشام ايله اولدى

OBSÉQUEUX. Il se dit d'un homme qui porte à l'exès le
 respect, les égards, la complaisance *A.* جابلوس *P.* متبصبص
 يلتاق *T.*

OBSERVABLE. Qui peut être observé *A.* ديدنى *P.* معين
 La différence de ces deux quantités n'est pas observable
 بويكى مقدارك بيننده دو quantity ن'est pas observable
 اولان فرق معين دكلدر

OBSERVATEUR. Celui qui observe une loi, une règle *A.* مراعى
 Observateur des commandemens de Dieu || طوتيجى *T.* رعايتكار - نگهدارنده *P.*
 Un fidèle observateur des ordres du prince || امر شاهاندىك مراعى
 Ce religieux est un exact observateur de la règle
 بواهب طريقتك يول اركانه كمال دقت ايله رعايت
 Socrate fut un grand observateur des lois
 Cet homme est fidèle observateur de sa parole, de sa promesse
 سوزينه ثبات - صدق ايله رعايت ايدر بر آدم

قدم ايله رعايت ايدر

Il signifie aussi, qui s'applique à observer les phénomènes de
 la nature, le mouvement des astres, etc. *A.* منتظر العجايب
 نگران - رصدبين *P.* راصد - رصدبين *pl.* رصد - الطبيعة
 منتظر عجاييب || باقيجى *T.* Observateur de la nature
 رصاد حركات Observateur du mouvement des cieux
 رصاد ماهر Excellent observateur افلاک

On dit aussi, Un esprit observateur *A.* عقل دقيق النظر
 انجدن انجه كوزديجى عقل *T.* عقل دقايقبين

OBSERVATION. Action d'observer une règle, une loi *A.* رعايت
 L'observation des commandemens de Dieu || طوته *T.* نگهدارى *P.*
 des lois احكام الهيدنىك رعايتى
 رعايتى

Il signifie aussi, action d'observer ce qu'on a promis *A.* انجام
 بوعده وفاكارى - بجا آورى وعده *P.* ايفاء العهد - الوعد
 وعدينىك || سوزده طومه *T.* L'observation de sa parole
 ايتديكى تعهدك ايفاسى - انجامى

Il signifie encore, remarque *A.* مطالعة *pl.* مطالعات
 Observations sur la conformation du corps humain
 بدن انسانك Il a fait de belles observations
 تركيبه دائر اولان مطالعات
 Une nouvelle observation
 مطالعة پسنديده ايلدى
 Observations astronomiques
 نجوميه - مطالعات رصديه
 Observations sur la Rhétorique d'Aristote
 حكيم ارسطونك
 Il a fait imprimer un tel auteur avec de savantes observations
 فلان تاليفى علم بيانده دائر مطالعات
 بعض مطالعات نافع علاه سيله طبع ايتدردى

On dit d'un homme, qu'il a l'esprit d'observation *A.* دقيق
 ارباب مطالعه و دقتدن *T.* باريكبين - دقايقبين *P.* النظر
 احوال عالده تدقيق نظر ايدر بر آدم - بر آدم

On appelle, Armée d'observation, la partie d'une armée qui
 couvre un siège, et s'oppose aux ennemis, pendant que l'autre
 attaque la place
 حين محاصره لدى الحاحه مدافعيه قيام
 ايتمك اوزره لاجل الاحتياط مقام ترقب وانتظارده
 طوران مسكر

OBSERVATOIRE. Édifice destiné aux observations astronomiques
 رصدگاه *P.* بيت الرصد - مراصد *pl.* مرصد - مرصاد *A.*
 پارس شهرنده || نجومه باقيلجق قلّه
 Bâtir un observatoire
 بر رصدگاه بنا ايتمك اولان رصدگاه

obscureissent l'air تراکم بخیره هوا به موجب کدورت اولور
- On dit Figur., Quand l'entendement est obscurci par les pas-
sions قوت مدرکه امراض نفسانیه نک استیلاسی تقریبیه
Cela a beaucoup obscurci کسب کدورت ایلدیکی حالده
sa gloire بو حالت فلانک پرتو اقبالنه ایرات کدورت
پرتو شان و اقبالیه sa gloire s'est obscurci peu à peu
Quand la raison vient رفته رفته کسب کدورت ایتمشدر
à s'obscurcir عارضه کدورت عقله استیعاب ایلدیکی حالده
عقل بولانندیکی حالده -

Il se dit aussi figur. pour rendre difficile à entendre A.
قپانلق کتورمک T. دشوار گشااختن P. تعیض - اغلاق
|| Ce commentateur, au lieu d'éclaircir ce passage, l'a obscurci
فلان شارح بو فقره یی کشف و ایضاح ایده چکنه بر قات
دخی تعیض و اغلاق ایلدی

S'obscurcir. Perdre sa clarté A. کسب الکردوره
- اغتسام - تاریکی پذیرفتن - تاریک شدن P. انظلام - تغسم
Le soleil طومانلق - بولانلق - قره کولنق T. و تار شدن
s'obscurcit quand il s'élève des nuages بولدور روی سمایه
جیقنجه کونش کسب کدورت ایدر

Il se dit aussi de la vue A. حصر البصر - غسقان
- کوز طونقلنق - کوز طومانلق T. خیرگی پذیرفتن
حال La vue s'obscurcit dans la vieillesse || کوز فرسر اولوق
احتیالرده کوز - شیخوخته غسقان - بصر عارض اولور
طونقلنور

کدورت - تیره گشته P. مغسوم - مظلم - مکتور A. Obscurci
مین غاسق A. Vue obscurcie - بولانلق - بولانمش T. یافته
طومانلنمش کوز - طونقلنمش کوز T. چشم خیره P. عین محسور

Obscurcissement. Affaiblissement de lumière A. کدورت
- بولانقلق T. تاریکی - خیرگی - تاری - تیرگی P.
کونشک - کدورت شمس L'obscurcissement du soleil || بوزلق
بولانقلقی

حسور البصر - غسقان البصر A. Obscurcissement de la vue
کوز فرسرلکی - کوز طونقلنقی T. خیرگی چشم P.

دشوار - پوشیدگی P. اشتباه - اغلاق - غماضه A. Figur.
La manière dont il interprète ce pas-
sage l'obscurcit, et l'obscurcissement vient de ce que... بو
فقره یی تفسیر ایلدیکی صورت ایلده بر قات دخی
تعیض ایدوب غماضتک سببی بو در که

Obscurément. Avec obscurité A. بالکدوره
قرامتنق - بولانقلق ایلده T. با تیرگی - بتاری P. الکردوره
جميع صور On ne voyait les objets qu'obscurément || اولورق
بولانلق کورینور ایدی

من غیر - مشتبه - مبهم - بالغماضه - غامضه A. Figur.
قپانلق اولورق T. بدشوار گشایی - با پوشیدگی P. صراحه
Il parle, il écrit obsc-
rément مبعاً تکلم ایدر و غماضه کتابت ایدر
ایلده

On dit, C'est un homme qui a toujours vécu obscurément
عمرینی حال خمول و گنمایدده امرار ایتمش آدمدر

Obscurité. Privation de lumière A. ظلام
ظلام profonde ظلمت عظیمه Grande obscurité || قره کولق T.
ظلمت هوا ظلام du temps لیل L'obscurité de la nuit شدید
اورمانک d'un bois, d'un antre, d'une chambre تاریکی هوا -
à travers l'obscurité و غارنک و اوطه نک ظلمتی
Perce l'obscurité میانده ظلامده - ظلمده
قره کولنی کیدرمک - دفع ظلام ایتمک chasser ایتمک
قره کولنی - ظلامی تفریق و تشتیت ایتمک dissiper
On dit figur. L'obscurité des temps, pour dire, le
peu de connaissance qu'on a des temps éloignés
ظلام نسیانده طلام مجهولیده قالمش - پسمانده قالمش اوقات قدیمه
Et l'obscurité de l'avenir, pour dire, l'ignorance
مستقبلات - مستقبلات امورک ظلمتی où l'on est de l'avenir
اموری ستر و اخفا ایدن طلام ممتنع النفوذ

Il se dit aussi figur. pour Défaut de clarté A. غماضه
دشوار - پوشیدگی معنا P. عدم الصراحة - اشتباه - ابهام
Son discours est plein d'ob-
scurités || معنائک قپانقلنی T. گشایی
Il y a dans son
livre bien des obscurités وار در
تالیفنده خیلی غماضت و

Et pour vie cachée A. الحمول
Il n'a point
voulu s'élever, il est demeuré dans l'obscurité اصلاً
H aime
mieux vivre dans l'obscurité, que de paraître dans le grand
monde خلق ایچنده کورنمکدن ایسه حال خمولده کهنمکی
حال گنمایی و خمولی Il préfère l'obscurité à l'éclat ترجیح ایدر
پرتو اقبالدن اولی عدا ایدر

face sur une autre *Δ*. مایل *T*. گرایش *P*. مایل *L'oblité* - خطک مایلیتی *quité d'une ligne*

OBLITÉRER. Effacer insensiblement *Δ*. فرسودن *P*. تطلیس *Des caractères oblitérés* *Δ*. سیلمک *T*. - حروف منطلسه *Δ*. سیلمش یازو

OBLONG. Qui est beaucoup plus long que large *Δ*. مستطیل *Un jardin oblong* *Δ*. صراحی قطعه - سوبو - طولانی *T*. دراز گوند *Une place oblongue* *Δ*. طولانی بر باغچه *oblong* مستطیل الشکل *Δ*. بر عرصه

OBOL. C'était autrefois le nom d'une petite monnaie *Δ*. فلس *On l'emploie encore pour* *pl.* فلوس *P*. پشی *T*. منقر *T*. پش *Je n'en donnerai pas une obole* *Δ*. بوزا بر منقر بیل و بزم

OBOMBER. Couvrir de son ombre *Δ*. سایه انداختن *P*. تظلیل *T*. سایه دار *P*. مستظیل *Δ*. کولکندرمک *T*.

OBREPTICE. T. de Chancellerie, qui se dit des lettres dans l'exposé desquelles on a caché quelques fait essentiels, pour obtenir par surprise une grâce *T*. واجب الانها بر ماده نک *T*. بر ماده مسکوت عنه - ترکیله حیل تحصیل اولمش برات ترک اولندرق بر تقریب تحصیل اولمش برات

OBREPTION. Révélation d'un fait qui rend les lettres obreptices *T*. واجب الانها بر ماده نک مسکوت عنه ترکی حیل سی *T*. *Il y a obreption dans ces lettres* *Δ*. بر ماده نک مسکوت عنه ترکی حیل سی وار در

OBSCÈNE. Qui blesse la pudeur *Δ*. فاحش - بذی - رافت *Δ*. عارسز *T*. بی پرده - بیسیا *P*. *Chanson obscène* *Δ*. شاعرک شعرند فحش و رفش وار در *Il y a quelque chose d'obscène dans ce tableau* *Δ*. بر کوند وضع فاحش وار در *Mot obscène, Paroles obscènes* *Δ*. فحش *pl.* فحش *T*. گفته بیعار ویا *P*. رفت - اقوال فاحشه *pl.* فاحش عارسز سوز

OBSCÉNITÉ. Parole, action qui blesse la pudeur *Δ*. رفت - عارسزلق *T*. بی پردگی - بیسیایی *P*. فحش - بذانت *Il y a de l'obscénité dans ce discours* *Δ*. وار در

OBSCUR. Ténébreux, qui n'est pas éclairé *Δ*. مظلم *P*. تاریک *T*.

مغارة *entre* محل مظلم *Lieu obscur* *Δ*. قره کو *T*. تاریک و تار قره کو زندان - حبسخانه تاریک و تار *Prison obscure* *Δ*. مظلمه شب - شب دیجور *P*. لیل مدجان - لیل مظلمه *Δ*. nuit هوا - هوا مظلم *Δ*. Time obscur *Δ*. قره کو کیجه *T*. تاریک بولانق هوا - قره کو هوا *T*. هوای تیره و تار *P*. غاسم

On dit, il fait obscur, pour dire, que le temps est bas, que l'air est obscur *Δ*. هوا تیره و تار در - هواه کدورت وار در *Δ*. هوا بولا نقدر

Obscur, se dit aussi des couleurs qui réfléchissent peu de lumière *Δ*. قوی - قویی - طونق *T*. نغام - تیره *P*. کدر *Δ*. قرامتی *Mien* قویی رنگر - الوان کدره *Δ*. Couleurs obscures *Δ*. بوز - بوز مانی - قویی مانی - مانی تیره - ازرق کدر *obscur* *Δ*. قرامتی مانی - Clair-obscur. *V.* Clair.

Figur. Ce qui n'est pas bien clair, ce qui est difficile à entendre *Δ*. غیر صریح - مشتبه - مبهم - مغلق - معقد - غامض *Δ*. کلام *Discours obscur* *Δ*. قبانق *T*. دشوار گشا - پوشیده *P*. *En termes* فقره غامض و کتاب غامض *passage* *Δ*. مبهم *obscur* *Δ*. بو کتابک شرحی متنندن زیاده *La glose de ce livre est plus obscure que le texte* *Δ*. بو مؤلفک سبکنده *Cet auteur est obscur* *Δ*. غامض و مشتبه در غامضی التزام ایدر *Il affecte d'être obscur* *Δ*. هاتف غیبک خبرلری مبهم *Les oracles étaient obscurs* *Δ*. و مشتبه ایدی

Obscur, signifie aussi, caché, peu connu *Δ*. خامن - خامن - بلورسز *T*. گمنام - بی نام و شان *P*. معمور - الذکر حال خمول و گمنامیده *Il mène une vie obscure* *Δ*. باتقین کچینور

On dit dans le même sens, Vertu obscure *Δ*. فضیلت خفیه *Mérite obscur* *Δ*. اهلیت خفیه

Et qu'un homme est d'une naissance obscure, né de parents obscurs, d'une famille obscure *Δ*. معمور - هوشب النسب *Δ*. صوی *T*. گمنسب - گمزداد *P*. مجهول النسب - النسب صوی بلورسز

OBSCURCIR. Rendre obscur *Δ*. ایراث - اغسام - اظلام *Δ*. خیره و تار کردن - تیرگی آوردن - تیره ساختن *P*. *Les nuages obscurcissent le jour* *Δ*. بولدلر هوایه ایراث غسم و کدورت - سحب و غیوم مظلم هوا در *Les vapeurs* تراکم سحب اغسام هوایه مستلزمدر - ایدر

زیر دستان ورعیتک پادشاه اطاعتی واجبہ الزام آیدر
 وظیفہ حالک شونی ایجاب Your devoir vous y oblige
 مؤمنینہ کورہ Les fidèles sont obligés d'obéir à l'Eglise
 شرع دینہ اطاعت واجبہ دتندر La justice nous oblige
 مقتضای عدل à restituer ce qui ne nous appartient pas
 وحقانیت مالز اولیان شیخ صاحبہ ردینی ایجاب
 بو شینی خواه ونا On l'a obligé à cela malgré lui
 بو شینہ جبراً وکرمہا فلانی - خواه دتمنہ الزام آیتدر دیر
 مضطر ابلدیر

Il signifie encore, porter, engager à... ۱. الجاء - اضطرار -
 ۲. مجبور قلمق ۳. محتاج کردن - ناچار کردن P. اجبار
 Ses exhortations, ses persuasions m'ont obligé à faire ... بسط
 ایلدیکلی کلمات ملزمه وترغیبات عیدده تقریبیله بوکا
 تحصیل L'envie de parvenir l'a obligé d'étudier مضطر اولدمکه
 Quelle raison vous oblige à faire ce que vous faites? ایتدیگک حرکتکه
 Ce que l'on dit l'oblige à changer سنی مضطر اییدن ندر
 سولنان صحبتلر فلانی تبدیل قیته محتاج ایتمشدر
 Vous m'obligerez à me fâcher بنی طارلغه مجبور ایده جکسک
 محتاج ایده جکسک

Il se dit aussi dans le sens de rendre service, faire plaisir
 ۴. ممنون قلمق T. منتدار کردن P. تحمیل المنة
 obligé dans mon besoin ایلدی ممنون بنی ممنون
 Vous m'obligez extrêmement, infiniment بکا غایه الغایه تحمیل
 بنی. فوق الغایه محجوب - جمیله منت ایتمش اولورسک
 C'est un honnête homme, il oblige de
 bonne grâce très-promptement ایلدی خلقی
 خلقه ایلکده سرعت هتتی درکاردر
 Il fait gloire d'obliger ایلکده
 تحمیل منت ایلکسی سبب افتخار ایدر
 Il oblige tout le
 monde وپیشهسی عاتیه تحمیل - عاتیهی ممنون ایدر
 You s m'obligerez beaucoup de me re-
 commander à mes juges جمیله منت ایتمشکر
 مصححنمی رؤیت ایده جک حکام
 وقضات طرفنه بنی توصیه ایتسک بغایت منتداز ایتمش
 اولورسک

OBLIGÉ. *A.* متعهد. *P.* متکفل - متعهد. *T.* تعهد کرده
مستندار. *P.* ممنون. *A.* محتاج. *T.* نا جاري. *P.* مجبور - مضطر.
T. Je vous suis fort obligé de votre || منت التنده اولان.

مصرف ایلدیککت
هت وارتاب ایلدیککت تعب وزحمت ایچون بغایت
ممنون اولدم

OBLIGÉ. Acte passé entre un apprenti et un maître, sous des conditions réciproques. كتاب المصارف بين المعلم والتلميذ. استاد ايله شاگرد. شرطنامه در میان استاد و شاگرد. آرهنده اولان مقاوله سندی.

OBlique. Qui est de biais, ou incliné **A.** منحرف - متایل
 Ligne || اگلمش - بوکری **T.** خم - کج **P.** منرج - متایل
 oblique Couper un cône par une section oblique خط منحرف
 Sphère oblique بر شکل مخروطی بی منحنیاً قطع ایتمک
 کره Les rayons du soleil sont plus obliques en hiver
 اشعه شمسک انحراف وانحناسی وقت شتاده
 تمایلی قشده زیاده اولور - صیفدن زیاده در

On dit figur. Moyens, voies obliques, c'est-à-dire, détournés, suspects **A.** طرق مچنفة. **P.** راه کج. طرق ووسایل ماتیوہ۔ **T.** یوللر. **وہ** نا راست۔ **Con-** **duite oblique** رفتار کج - سلوک وحرکت نا راست **صائق یوللر**

Et louange oblique, pour dire, une louange où la personne
louée n'est pas expressément nommée. طولایى ت. مدح بالایما. A.
اتهام. — On dit aussi dans ce sens, Accusation oblique. أتهم
طولایى ایما. ت. بالایما

OBLIQUEMENT. De biais ۛ منحرفاً - منحنيًا - متمايلًا - ۛ Une ligne tirée oblique-
ment ۛ کشيده اولمش خط ۛ Le Zodiaque coupe oblique-
ment l'équateur ۛ منطقة البروج مدار استوايي منحنيًا قطع ايدئر

Figur. D'une manière frauduleuse A. متجانفاً - منعذلاً عن - طوغريدن - اکری اوله رق T. کج رفتارانه P. طریق الرشاد || Cet homme ne va pas droit en besogne, il va tous jours obliquement en tout ce qu'il fait بوا دم ايشنده استقامت اوزره يوريميوب جميع افعالنده طريق سداددن عدول طوغريدن طوغرييه وارميوب دانفا صبه يوللره - ايدر سلوٹ ايدر

Il signifie aussi, indirectement *أ. بالايما* *T. طولايبى* *Louer*,
blâmer obliquement *طولايبى مدح وثنا ياخود لوم وتعيب*
أتمك

OBLIQUITÉ. T. de Mathém. Inclination d'une ligne, d'une sur-

Il se dit aussi de l'engagement qui naît des services, des
bons offices qu'on a rendus à quelqu'un. *من من من* pl. *من من من*
- *من من من* || Il vous a obligation de
- *من من من* *من من من* *من من من* *من من من*
- *من من من* Il prétend ne vous avoir au-
cune obligation *من من من* *من من من*
C'est une nouvelle obligation que je vous
ai *من من من* *من من من* *من من من*
Je lui en aurai une grande obligation *من من من*
Je lui en aurai obligation toute ma vie *من من من*
من من من *من من من* *من من من*
Je lui en ai autant d'obligation que si la chose avait
réussi *من من من* *من من من* *من من من*
un homme à qui j'ai les plus grandes obligations *من من من*
آلتنده اولديغم بر آدمير

Il se dit aussi de l'acte public par lequel on s'oblige par-devant notaire de payer une certaine somme A. تمسک pl.
Une obligation de dix mille francs B. دین تمسکی T. وامنامہ P. تمسکات
Celle en a passé obligation par-devant notaire کاتب شرع معرفتیه تمسک ویردی - حضورنده اعطای تمسک ایلدی
Une obligation n'est pas exécutoire si elle n'est sceillée تمسک
Cette obligation est payable en tel temps C. مهور اولمینجه معتبر دکلمر بو تمسک فلان وقتده
Prêter de l'argent par obligation D. اولنق اوزره مشروطلر با تمسک افه ادانه ایتمک Endosser une obligation d'un
à-compte qu'on a reçu E. الحساب مقبوض اولان افهندنک علی الحساب مقبوض اولان افهندنک
Rendre une obligation F. مقدارینی طهر تمسکده قید ایتمک تمسک-تمسکی ادا ایتمک acquitter تمسکی رد ایتمک
On dit, Faire honneur à ses obligations, pour dire, payer ses promesses G. افهندنی ادا ایتمک بر کمسنده تمسکنک
اعتبارینی وقایه ایتمک

OBLIGATOIRE. Qui a la force d'obliger suivant la loi A.
 فاجار P. ملزم الذمة على - موجب الكفالة - ملزم العهد
 ايجاب كفالت Lettres obligatoires || مجبور ايتدريجي J. ساز
 الزام ذمت ايدن Causes obligatoires ايدن مكاتب واوراق

جو عهدنامہ ملزم Ce traité est obligatoire علل و اسباب
ذمہدار

OBLIGEMENT. D'une manière obligeante. بتطیب خاطر. *P.* کوکلی خوش *X.* دنلوازانه - خاطر پرورانه - خاطر سازانه *P.* بکا معاملہ دنلوازانه *Il m'a reçu obligamment* ایدھرک سنک *Il parle obligamment de vous* ایلہ تلقی ایلدی *Il en a usé fort obligamment à mon égard* حقہ بتطیب خاطر معاملہ ایلدی بکا دنلوازانه معاملہ ایلدی - ایلدی

سعی الی - حفايت A. OBLIGEANCE. Peuchant à obliger. کوکل یا پمغه استک T. خاطر پروری P. تطییب القلوب

مُطِيبُ الْقُلُوبِ - حافی . OBLIGEANT. Qui aime à obliger
 کونکلی خوش T. خاطر شناس - خاطر پرور - دلنواز P.
 غاية الغايه C'est un homme extrêmement obligeant || ايديجي
 Humour مكرم و دلنواز Civil et obligeant خاطر شناس آدمير
 تطيب قلبه مایل بر مزاج - شيمه خاطر پروري obligeante
 تطيب قلوبي مستلزم اصوار Il a des manières obligeantes
 و اوضاع مرغوبه ايله مألوفدر Il lui parle d'un ton fort obli-
 geant Un accueil obligeant فلانه اداي دلنوازانه ايله تكلّم ايدر
 Il ne lui تطيب قلبى موجب معامله جميله ايله اولان تلقى
 تطيب قلبى a pas dit seulement une parole obligeante
 موجب اوله حق حرف واحد بيله سويلمدي

الزام - تکفیل - الزام العهد A. تعهد ایتردمک T. متعهد کردانیدن P. الزام الذمة - الکفالة
عقد ایلدییکی مقاوله حتی Son contrat l'oblige à cela
یکدیگره کفیل S'obliger solidairement اوزرینه الزام عهد ایدر
کاتب شرع par - devant notaire اولدق الزام تعهد ایتمک
محضرکاتب شرعده الزام عهد - حضورنده تعهد ایتمک
مالاً وبدناً الزام کفالت S'obliger corps et biens
بر کمسنه نفس و بالنسب تحت کفالت ادخال - ایتمک
زوج ایلو زوجیهی Faire obliger le mari et la femme ایتردمک
متکفلدر - مقاوله سندى موجبجه فلان شیء متعهد در Il est obligé par le contrat de faire telle chose

Il signifie aussi, imposer obligation de dire ou de faire quelque chose *A. إيجاب - الزام الذمة على - واجب کردن* *P. الزام الذمة على - واجب ذمت فلعق T. در ذمت الزام کردن* *La loi naturelle et la loi divine nous obligent à honorer père et mère* *کرت کرک* *احکام طبیعیه وکرت اوامر الهیه والدين حقنه ایفای مراسم*

تسليميت ولدیه filiale علی العميا رضاجویی وتسليميت.
servile عبیدانه رضاجویلق - تبعیت عبیدیه
رسوم عفاف ومسکنت Faire vœu de
pauvreté, de chasteté et d'obéissance
- وقواعد رضاجویی وتسليميتک وقایه سنی عهد ایتمک
عهد ونظر ایتمک

فرمانبر P. تابع - منقاد - مطیع A. OBEISSANT. Qui obéit
Des sujets ولد مطیع Un fils obéissant || اطاعتلو T. فرمانبردار
Il a toujours été très-obéissant مطیع ومنقاد رعایا
اوامر علیه هر حالده مطیع ومنقاد
aux ordres du prince مطیع ومنقاد
très-obéissant serviteur On dit par formule de civilité, Votre très-humble et
بندۀ کمینۀ تام - بندۀ احقر فرمانبرلری
الانقیادلری

Il se dit figur. dans les choses morales, et signifie, soumis
Rendre ses passions obéissantes à la raison Ram P. منقاد - محکوم - تابع A.
نفس اماره یی عقله محکوم ورام ایتدرمک
حکم عقله تابع قلمق

سهل - ذلول A. Il se dit aussi en parlant des animaux
Un chien bien obéissant || یواش T. رام P. الانقیاد
مرتبۀ رام وذلزل بر کلب

Et des choses inanimées, et signifie, qui cède, qui se plie
سهل الانعطاف - سهل الانطیاع - لین A. facilement
Du cuir obéissant || یومشق - قولای اکیلور T. نرم - رام
سهل الانعطاف بر نوع ماذۀ De la matière obéissante دری

OBEÏSQUE. Espèce de pyramide qu'on élève pour servir de
monument public A. نصیبة pl. اناصیب - میل P. تناصیب
Les obélisques qui sont à Rome ont été apportés d'Egypte
|| دیکیلی میل - دیکیلی طاش T. میل نشانده
اليوم روماده موجود اولان دیکیلی طاشلر مصر جانبندن جلب اولنمشدر
بر دیکیلی - نصب نصیبه ایتمک Dresser, ériger un obélisque
طاش دیکمک

بار وام بر نهادن P. تحمیل الدین A. Endetter
بورج یوکلتمک T.

بار وام P. تحمیل الدین - استحمال الدین A. s'obliger
|| Je crains de m'obliger
بورج یوکلتمک T. کشیدن
بار دیوندن خوف ایدرم

وامکش P. مستغرق فی الدیون - مدیون A. On dit
Une succession || بورجلو T. گرفتار دیون - مستحل بار دیون
دیونه مستغرق بر مدیون une famille بر ترکۀ

زیر بار دیونده - مدیون بر دولت Un état obéré خاندان
دیون کثیره گرفتار اولان - مضطرب الاحوال بر دولت
بر دولت

فرهشی P. فرط السمانۀ A. Excès d'embonpoint
آشوری سوزلک T. بی اندازه

تاغ T. غصا P. غصاة A. Obier, ou Aubier. Arbre
سکک آغاجی - داغدغان آغاجی

OBJECTER. Apporter comme raison contraire, comme réfuta-
tion T. سخن اعتراض آمیز گفتن P. اعتراض - تعریض A.
On peut objecter de bonnes raisons à cette || سوز قارشولمق
علی طریق الفرض بسط ایلدیکمک کلامه دلایل
hypothèse مقوله ایله اعتراض اولنمق ممکندر
Je sais bien tout ce que vous pouvez y objecter بیلدیکمک
اول بابده بسط ایده بیلدیکمک
Vous s'objectez peut-être que... کافۀ تعریضات معلومدر
On lui objectera شاید بو وجهله اعتراض ایده جکسک که
حداث سننی بیان ایله اعتراض ایده جکلر در
sa jeunesse سوز ایله T. اعتراض کرده P. رهین الاجتراس A. Obiecté.
قارشولنمش

OBJECTIF. Il se dit de celui des verres d'une lunette qui est
tourné vers l'objet T. دوربینک مقصود طرفنه باقن شیشه سی
L'objectif de cette lunette ne vaut rien دوربینک مقصود
طرفنه باقن شیشه سی ایشۀ برامز

OBJECTION. Difficulté qu'on oppose à une proposition A. اعتراض
سخن اعتراض P. تعریضات pl. اعتراضات pl.
بو بر اعتراض Cette objection est forte قارشولمق سوز T. آمیز
بو اعتراض - بو اعتراضه جواب یوقدر est sans réplique
- بو اعتراض ما لا یغنیدر est nulle جواب قبول ایتمز
ingénieuse بو اعتراض اکید در واهیدر pressante, subtile
ممتنع الححل بر اعتراضدر insoluble اعتراض مخیلدر
répondre بر اعتراض در میان ایتمک Faire une objection
بسط اولنان Répondra à une objection بر اعتراضی حل ایتمک
سرد اولنان اعتراضه مقابله ایتمک - اعتراضه جواب ویرمک
بر کمسنه در میان ایلدیکی اعتراضک Insister sur une objection
محلّ Il n'y a pas d'objection à cela اوزرینه اصرار ایتمک
بو Cette objection-là se détruit d'elle-même
اعتراض خود بخود ساقط اولور

On appelle figur., Une objection rebattue, celle qui a été
souvent proposée, et à laquelle on a entièrement répondu T.

فہ مشکل شیدو

OBÉDIENCE, Obéissance, Il ne se dit que des religieux A.
 باش اکمہ T. سر فرویی P. طاعت || Le supérieur a com-
 mandé à ce religieux en vertu de sainte obéissance بر مقتضای
 فریضہ طاعت فلان راجہ شیخی طرفندن توصیه و سپارش
 اولندی

Il se dit aussi, du congé par écrit qu'un supérieur donne à un religieux, pour aller en quelque endroit. كتاب الاذن. Il ne saurait partir sans obédience. اذن من ايدهم.

- اطاعت A. Se soumettre à la volonté d'un autre. اطاعت
 سر - فرمانبری نمودن P. انطباع - اتباع - امتثال - انقیاد
 اطاعت T. رام و منقاد شدن - سرفروشی کردن - فرو بردن
 Obéir à Dieu || باش اکمک - تبعیت ایتمک - ایتمک
 وضع aux lois خدای متعالک امرینه اطاعت ایتمک
 اولئان قوانین و احکامه سرفرو برده امتثال و تبعیت اولمق
 aux magistrats حکامه ایقای و جیهه اطاعت ایتمک
 obéit pas aux arrêts صادر اولان اوامر و احکامه اطاعت ایتمز
 Obéir à Justice حکم شرعی به اطاعت ایتمک
 Il n'as fait obéir par force ناسی حکمنه مطاع ایتدرددی
 ناسی حکمنه جبراً مطاع ایتدرددی s'est fait obéir par force
 Il obéit aveuglément حکمنی جبر و زور ایلله انفاذ ایتدرددی
 Pour bien لایقی اوزره اجرای حکم و حکومته Obéir à la force
 commander, il faut avoir obéi کسب لیاقت ایتمک
 مقدمات مسلک تبعیت و اطاعته غلبه قوته
 On dit, Obéir à la force - سلوک ایللمکه متوقفدر
 Obéir à la nécessité اجاب حکم غالبه - سرفرو ایتمک
 ضرورت - مقتضای حاله تابع اولمق - حاله تبعیت ایتمک
 حاله اظهار طوع و رضا ایتمک

عقله محكوم اولمق - نفس اماره حكم عقله تابع اولملودر
امراض نفسانيه حكم عقله منقاد ورام اولمق - اقتضا ايدير
واجبات امور دندر

Il signifie aussi, être sujet d'un prince. زير تبعیت P. زير پادشاهك T. زير حكومت بودن - دست حكومت بودن Les provinces || بر پادشاهه تابع اولمق - رعایای اولمق qui obéissent au Roi زير دست حكومتنده اولان.

Les peuples qui obéissaient à l'Empire Romain - پادشاہہ تابع اولان مملکتوں - ممالک وایالات
دولت رومیہ رعایا سندن - تابع اولان ملل واقوام
معدود اولان

En parlant d'un cheval qui se laisse manier aisément, on dit, qu'il obéit à l'éperon, à la main *A. سهل العنان - طوع العنان*.
 ديزكين آلورات *T. رام - سبك هنان*. *P. سهل الانقياد - منقاد*

Il se dit figur. des choses inanimées, et signifie, obéir, plier
 ۴. رام گشتن P. انعطاف بالسهولة - انطباع بالسهولة
 جلیک || قولایلق ایله اکمک L'acier obéit plus que le fer
 ۵. دموردن زیاده سهل الانطباعدر Du fer qui obéit sous le mar-
 teau
 ۶. کچیج آلتنده سهل الانعطاف اولان دمور Une lame
 d'épée qui obéit
 ۷. قولای - سهل الانعطاف اولان قلج یلمانی
 ۸. اکور

اطاعت اولنمش *T.* مظهر فرمانبری *P.* متبوع - مطاع *Obéi. A.*
 - مطاوعت *Obéissance.* Action de celui qui obéit *A.*
 سر - فرمانبرداری - فرمانبری *P.* تبعیت - انقیاد - اطاعت
 اطاعت عظیمه *Grande obéissance* || اطاعت *T.* فرویی
 entière سرعتم اطاعت prompte اطاعة بالتواضع humble
 على العميا تبعیت aveugle اطاعت کامله parfaite اطاعت تامه
 Le fils doit ایفای رسم انقیاد و مطاوعت *Rendre obéissance*
 ولذک پدره اطاعتی لازمہ ذمتدر *obéissance à son père*

On dit, Vire sous l'obéissance d'un prince, pour dire, être sous sa domination
بر - بر پادشاهك زیر تبعیتند اولمق Il a réduit, il a rangé cette province
sous son obéissance بومملکتی تحت تبعیتند ادخال ایتدردی
بر Se soustraire à l'obéissance d'un prince
کمسند زیر حکومتند اولدیغی پادشاهك دائره تبعیتند
اولدیغی پادشاه اطاعتند گردنپیچ عدول - خروج ایتمک
Dans toutes les terres, dans tous les pays
پادشاه تابع اولان جمیع ممالک
de l'obéissance du Roi
واراضیده

On dit aussi, Prêter obéissance à un prince, pour dire, se soumettre à son obéissance *بر پادشاه عرض تبعیت ایتمک*.
Et être sous l'obéissance de père et de mère, pour dire, être soumis à leur autorité *ابوینک و بر حکومتده اولمق*.

Il signifie aussi, la disposition, l'habitude d'obéir *A. تسليط* -
رضا جويلىق T. رضا جويى P. تعبت || Obedience aveugle

افچه || Le numéraire est fort augmenté en France depuis un siècle || فرانسده یوز سده نبرو نقودک تکثر و تزایدی وار در

عدد نما P. عددی A. Qui désigne un nombre || صایی کوستن T. - حروف عددیه || Lettres numérales || صایی کوستن T. اعداده دال اولان حروف

NUMÉRATION. Action de compter A. حساب P. شمار T. اصول حساب || Les principes de la numération || صایه

NUMÉRIQUE. Qui a rapport aux nombres A. عددی P. Rapport, opération numérique || صایی به متعلق T. متعلق شمار || نسبت عددیه و عدده متعلق بر عمل

NUMÉRIQUEMENT. En nombre exact A. عدداً || صاییده T. در شمار P. العدد || Trente témoins qui se répètent, n'en font souvent qu'un ou deux numériquement || او تونز نفر نفر عددیه || شاهد همنفس اولدق تقرير شهادت ايتدکري حالده صاییده اکثريا بر وياخود ايکي شاهد اعتبار اولنور

NUMÉRO. Il se dit d'un chiffre qu'on met sur quelques choses || صایی نشان شمار P. ارقام pl. رقم A. pour les reconnaître || Le numéro de la page d'un tel || نشانى فلان دنکک رقمى ballot

NUMÉROTÉ. Mettre le numéro A. ترقیم - وضع الرقم P. || صایی نشانى قويمق T. نشان شمار زدن - رقم زدن || On n'a pas numéroté ses pièces || وضع رقم فلان دنکک رقمى اولنماشدر

NUMÉROTÉ. Mettre le numéro A. ترقیم - وضع الرقم P. || صایی نشانى قويمق T. نشان شمار زدن - رقم زدن || On n'a pas numéroté ses pièces || وضع رقم فلان دنکک رقمى اولنماشدر

NUMISMATIQUE. Qui a rapport aux médailles antiques A. دراهم || متعلق بدراهم المتقدمين || متقدمينه متعلق اولان علم

NUMISMATOGRAPHIE. Description des médailles antiques A. وصف الاحوال الدراهم المتقدمين

NUNCUPATIF. T. de Jurispr. Il se dit d'un testament fait de

وصيت سپارش P. لساناً وصيت - شفاهاً وصيت A. vive voix || اعز دن وصيت T. کرده از زبان

NUPTIAL. Qui est relatif au mariage A. نکاحى || Le lit nuptial || دعاى نکاح || bénédiction || Robe nuptiale || لباس عروسی || Souiller la couche nuptiale || فراش نکاحى || Souiller la couche nuptiale || دنس خيانت ايله نلويث - لکهدار لوث خيانت ايتمک ايتمک

NUQUE. Le creux qui est entre la tête et le chignon du cou A. - قفا جقورى T. بن قفا P. خاتم القفا - نقار pl. نقرة A. فلانک || Il lui donna un coup d'épée sur la nuque || اکسد جقورى || Appliquer un caustère sur la nuque || قفا جقورنده ياقى اجمق

NUTRITIF. Qui nourrit A. مغذی P. پرورنده T. غذا آور - || Co remède est purgatif et nutritif || بسليجى T. منقى و مغذى || Faculté nutritive A. قوت پرورش P. قوت عاديه || بر دوا در بسليجيلک قوتى

NUTRITION. Fonction naturelle par laquelle le sac nourricier est converti en notre propre substance A. || بدل ما يتحلل || بوشى اجزای بدن بدل || Les parties de l'aliment qui servent à la nutrition || بدل ما يتحلل اولمنه صالح اولان اجزا || Cela sert à la nutrition des parties || بدن بدل ما يتحلل اولمنه صالح اولان اجزا

NYCTALOPÉ. Celui qui voit mieux la nuit que le jour A. کوندزده کوزى فرسز T. روز کور P. اخفش

NYCTALOPIE. Maladie des yeux qui fait qu'on voit mieux la nuit que le jour A. خفش - روز P. بصر بالليل دون النهار - کوندزده کوز فر - زلکى T. کورى

NYMPHE. Les païens appelaient ainsi certaines divinités fabuleuses, qu'ils représentaient sous la figure de jeunes filles A. اجنى T. پرى P. جنات pl. جنة

On appelle ainsi en Poésie, une jeune fille ou femme belle et bien faite || حسن پريزاد

O. La lettre O. - On dit proverb. d'un homme qu'on regarde comme inutile, que c'est un o en chiffre A. کصفر الزايد || صفر زايد مثابه سنده در

Ô. Interjection A. يا ايها - يا A. || Ô temps! || ايا وقت اقبالده قاعده اقتصاده رعايت || une grande fortune!

- اوقات لیله سهران و یقظان اولمق
کیجه لر انجم شمار اولمق - کیجه لرده بیدار و یقظان اولمق
لیلاً و نهراً - لیل و نهار خدمت ایتمک
Travailler nuit et jour
- شبان و روزان مشغول اولمق - خدمتده سعی ایتمک
Faire
کیجه یی کوندزه و کوندزی ایش ایشلمک - شب و روز چالشیق
de la nuit le jour, et de jour la nuit
بایقوش Le hibou est un oiseau de nuit
کیجه یی چیقارمه چقدر il ne passera pas la nuit
کیجه قوشیدر
کیجه خرسزی Voleur de nuit صاحبیه جفی یوقدر -

م. فی خلال اللیل - لیلاً
De Nuit. Pendant la nuit
|| کیجه اثناسنده - کیجه وقتنده - کیجه لین T. شبانگاه
لیلاً قطع طریق courir
|| شبانگاه عزم راه - لیلاً عزیمت ایتمک
partir ایتمک
کیجه یوله جیقمق - ایتمک

NULTEMENT. De nuit. V. ce mot.

هیچ کس م. لافرد - لا احد
NUL. Aucun, pas un homme
هیچ بر - هیچ بر فرد متنفس
Nul homme vivant
|| هیچ بر T. وارانلرک
Nul de ceux qui y ont été n'en est revenu
|| وارانلردن لا احد عودت - هیچ بریسی عودت ایتندی
بو باده هیچ بریسی nul n'en sera exempté
|| ایتمش دکلدر
حقنه تجویز استشنا اولنه جفی یوقدر

هیچ گونه - هیچ م. ما من وجده
Il se dit aussi des choses
|| هیچ بر درلو حقى
N n'a nulle raison
|| هیچ بر درلو - هیچ T. بو باده
هیچ بر درلو خبر Je n'en ai nulle connaissance
|| یوقدر
بو شی C'est de nul usage, de nul service
|| و آگام یوقدر
بوکا Il n'y a nulle ordonnance sur cela
|| هیچ بر ایشد یرامز
دائر هیچ بر نظامنامه یوقدر

بوجه من الوجوه
En NULLE façon, En NULLE manière
|| هیچ بر وجهه T. از هیچ وجه
P. اصلاً و دیار - قطعاً -

ملغا عن العمل - ملغا
NUL. Qui n'est d'aucune valeur
|| Co testament est nul dans le fond et dans la forme
کرت
Celle clause le rend nul
|| و کرک رسم و صورتی جهتیه باطلدر
Je le ferai
|| بو شرط بونک بطلاننی ایجاب ایدر
ملغا عن العمل اولدیغنی حکم ایتدره جکم
déclarer nul
|| صادر اولان حکم شرعی اول سندک
L'arrêt le déclare nul
|| عقد
Le mariage a été déclaré nul
|| ملغا اولدیغنی ناطقدر
اولان نکاح شرعاً ملغا و باطل اولدیغنی حکم اولندی

On dit, son crédit, son talent est nul, pour dire, qu'il n'en a point
M. کالعدم
P. کمتر از هیچ
T. هیچ مثابه سنده
|| شو آدمک هنری هیچ
Le talent de cet homme est nul
|| Un homme nul, pour dire, un homme sans mérite, qui n'est propre à rien
مثابه سنده
م. کالعدم بر آدم
مثابه سنده بر آدم

NULLE. Caractère qui ne signifie rien, et qu'on emploie dans les lettres en chiffre
M. رقم زاید
pi. رقم زاید
T. ارقام زاید
|| Cette lettre a donné bien de la peine à déchiffrer à cause des nulles
ارقام زایدنک کترتی تقریبیکه بو مکتوبک
|| حروف معبوده سی حلنه
خیلی زحمت چکلدی

NULLEMENT. V. En nulle manière, au mot nul
|| Je ne le souffrirai nullement
بوجه من الوجوه تحمل ایتمک احتمال
|| Il n'est nullement instruit de cette affaire
بو مآذدن
|| Il n'est nullement capable
اصلاً
|| اصلاً و دیار خبر و آگاهی یوقدر
قطعاً لیاقتی یوقدر

لغویت - بطلان
NULLITÉ. Vice qui rend un acte nul
M. بطلان
T. بی اعتباری
P. سقامه موجبه البطلان -
Je proteste de nullité contre tout ce que vous ferez
|| هر نه که
vous ferez
|| ایده جک اولور ایسک بطلان و لغویتی دعوا ایدهرم
Je vous ferai voir la nullité de cet acte
|| بوسندک بطلاننی
Je vous ferai voir la nullité de cet acte
|| واجب الاعتنا بر
Nullité essentielle
|| سکا اثبات ایدهر جکم
Nullité dans la forme
|| کونه سقامت موجبه البطلان
رسم
|| صورت جهتیه اولان
Sقامت موجبه البطلان
و صورت جهتیه اولان سقامت موجبه البطلان

On dit figur. Cet homme est d'une parfaite nullité
|| هیچ مثابه سنده در - حکمنده در

عاریاً - عاریاً من الریا
NÜMENT. Sans déguisement
M. بی پوشش
ریا
P. من التصنع
|| Je vous dirai nûment la vérité
حقیقت حالی ریا و تصنعدن عاری
|| عاری
Je vous conterai nûment le fait
|| مآذه یی سکا
آچقندن آچغه نقل ایدهر جکم
fait

NUMÉRAIRE. Il se dit que de la valeur fictive des espèces
M. بهای اعتباری
P. ثمن اعتباری - قیمة بالاعتبار
M. L'écu est de trois livres, valeur numéraire
|| فلان سکهنک قیمت اعتباریسی شو
شو
|| قدر غروشدن

On dit substantivement, Le numéraire, pour dire, la quantité d'argent monnayé
M. نقد روان
P. نقد
pi. نقد
T. نقد روان

لوجه الله تعالى ستر عریت فقرا couvrir la nudité du pauvre
و محتاجین فرض محضدر

Il se dit aussi, des parties que la pudeur oblige de cacher. Adam, après le péché, se vit nu. Il se dit aussi, des parties que la pudeur oblige de cacher. Adam, après le péché, se vit nu. Il se dit aussi, des parties que la pudeur oblige de cacher. Adam, après le péché, se vit nu.

سحاب بریق Nue lumineuse. L'éclair qui sort de la nue. Soudainement, l'éclair qui sort de la nue. Soudainement, l'éclair qui sort de la nue. Soudainement, l'éclair qui sort de la nue.

NUÉE. Nuage. V. ce mot. - On dit figur., qu'une nuée se forme, que la nuée crevera, pour dire, qu'une entreprise, qu'un complot, qu'une vengeance, etc. se prépare et est près d'éclater. On dit figur., qu'une nuée se forme, que la nuée crevera, pour dire, qu'une entreprise, qu'un complot, qu'une vengeance, etc. se prépare et est près d'éclater.

NUÉMENT. V. Nuement.

NUER. Nuancer des couleurs. V. Nuancer. - Et mêler, assortir ensemble différentes couleurs. On dit figur., qu'une nuée se forme, que la nuée crevera, pour dire, qu'une entreprise, qu'un complot, qu'une vengeance, etc. se prépare et est près d'éclater.

بکا ایراث - بنی اضرار قیدنده در Il cherche à me nuire. Accommoder-vous avec cet homme, il peut vous nuire dans vos affaires. On dit proverbialement, Abondance de biens ne nuit pas. Surabondance de droit ne nuit pas.

ایراث - ایذاء. Il signifie aussi, incommoder, empêcher. Je veux abattre cette muraille, elle me nuit. Ôtez-vous de là, vous me nuisez. Cela est nuisible à vos affaires. Mieux vaut nuire à la santé, qu'à la vue.

NUIT. L'espace de temps où le soleil est sous notre horizon. Nuit obscure. Nuit claire. Nuit belle. Nuit calme. Nuit profonde. Nuit close. Nuit d'hiver. Nuit d'été. Nuit de dimanche à lundi. Nuit de dimanche à lundi. Nuit de dimanche à lundi.

اولان فقرا و سپهرگانی اکسا ایتنک

نا P. مکشوفاً - علی حال العربية A. Toucher un bras à nu
جپلاق اولدیغی حالده T. پوشیده
Toucher le corps à nu قوله حال مرپنده ایکن سن ایتنک
بدنه جپلاق اولدیغی حالده طوقنق

- معارات A. On dit, Monter un cheval à nu, ou à dos nu
بر اسب رت سوار P. رکوب علی خیل الاعواء - تعاری
جپلاق آنه بنمک T. شدن

P. عاریاً من الریا A. Il signifie figur., sans déguisement
ریاسزجه T. بی پوشش ریا

- سحب pl. سحب A. NUAGE. Amas de vapeurs élevées en l'air
بلود T. ابر P. مزنة - غمايم pl. غمامة - غيوم pl. غيم
سمای سماي Le ciel couvert de nuages کثيف
- سحب کثیره ايله مستور روی - سماي مغسوم - مغيم
Le soleil dissipe les nuages بلود ايله قاپلمش کوک یوزی - سما
Le کونش بلودلری طاعیدر - شمس اذهاب سحب ایدر
On dit - بلود پطلدی - سحب منشق اولدی nuage creva
Figur. Il a un nuage devant les yeux, pour dire, qu'il ne voit
پیش دیدۀ بیناسنده
کوزی اوکنده پرده وار در - بر سحب مانع التمييز وار در
بر کمسنه نک بصری سحب Avoir les yeux couverts d'un nuage
سحاب غبار Un nuage de poussière غفلت ايله مستور اولمق

Il se dit aussi figurément des doutes, des incertitudes de
قوت مدرکیدی
Les nuages qui obscurcissent l'entendement اشتباه
La vérité dissipe les nuages de l'erreur اغما ایدن غمايم اشتباه
En نور خقیقت غمايم سهو و خطایی رفع وحل ایدر
on monde, nous ne voyons les choses qu'au travers d'un nuage
عیون بنی آدم بودنیانک شیلرینی انجق و رای سحب
اشتباهدن فرق و تمییزه قادر در

On appelle de même, les soupçons qui se sont élevés sur la
conduite de quelqu'un A. سحب الشکوک والواهم
Les سحب سر نمای ظهور اولان
nuages ont été heureusement dissipés سحب شکوک واهام حمداً لله تعالی کتیا مندفع وبر
طرف اولمشدر

NUAGE. T. de Médec. Substance légère qui nage au milieu de
قاروره ده کورینن بلود T. معلق البول A. farine

ابر - ابرناک P. مغيم - مغيم A. NUAGEUX. Couvert de nuages
سمای مغيم Ciel nuageux بلودلو T. پوش

Les joailliers appellent Nuageuses, les pierres précieuses dont
la transparence est terne T. بلودلی طاش

NUANCE. Degrés différents par lesquels peut passer une cou-
leur de la même espèce A. اختلاف المراتب اللون
آچیلو قویولو رنگ T. گوناگونئی پردهای رنگ P.
Le mélange de plusieurs couleurs pro-
duit des nuances variées à l'infini درلونی
الوان عدیده نک مزجندن
لا یعد ولا یحصی آچیلو قویولورنک پرده لورینک درلونی
Les nuances par lesquelles se dégradent l'ombre et
la lumière, sont insensibles انعطاطندن
ظهور ایدن مراتب الوانک اختلافی بلورسز در

Il se dit aussi, du mélange et de l'assortiment de plusieurs
couleurs qui vont bien ou mal ensemble A. - مازجة الالوان
رنگرک بری برلرینه T. رنگ آمیزی P. امتزاج الالوان
Nuance douce, rude قاتلوب یا قشدرلسی
امتزاج الوان غلیظ - لطیف

Il se dit figur. de la différence presque insensible qui se trouve
entre deux choses de même genre A. - تفاوت دقیق
Les nuances بلورسز فرق T. گوناگونئی باریک P. خفی
qui distinguent l'astuce de la finesse مکر و حیله بیننده اولان
La nuance qui distingue les synonymes entre eux
تفاوت دقیق
الفاظ مترادفه بیننده اولان فرق دقیق

NUANCE. Assortir les nuances, soit de différentes cou-
leurs, soit d'une seule, selon leurs propres rapports A. توفیق
پردهای رنگ با همدیگر چسپانیدن P. المراتب الالوان
رنگرک آچیلو قویولوی پرده لورینی یا قشدرمق T.
الوانک آچیلو قویولو پرده لورینی
Figur. Cet auteur sait bien
bo مؤلف تصویر ایلدیکی خصائلک
تفاوت دقیق لورینی بری برلرینه اویدرغه ماهر در

NUBILE. Il se dit d'une fille qui a atteint l'âge de se marier
Cette fille est
يشمش T. رسیده P. بالغات pl. بالغة A.
On حد بلوغه واصل اولمشدر - بو بکر بالغه در
سال P. حد البلوغ - سن البلوغ A. dit aussi, Age nubile
اره واريله جق یاش T. رسیدگی

NUBILITÉ. Age nubile. V. Nubile.

- مری - مریب A. NUDITÉ. État d'une personne qui est nue
جپلاق T. برهنگی P. سلبت

شاکردلک وقتنی اتمام ایتک - تلمذینی تکمیل ایتک

ROYALE. Toile de chanvre dont on se sert pour faire des voiles. یلکن بزی T. کرپاس بادبان P. کرپاس القلوع A.

NOYAU. Cette partie dure qui est enfermée au milieu de certains fruits A. نواة pl. انوا - خسته P. عجم - جکرک T. آست - جکرک کی ایچنده کی Casser le noyau pour en avoir l'amande

- ثمره ذات النوات فرویت نوات لبنی آلمق ایچون قیرمق جکرک اکمک Planter des noyaux جکرکلو یمش

ماده اصلیه A. ل'origine d'un établissement Il se dit figur. فلان شینک Le noyau grossier اصل مایه T. مایه اصلی P. De légers attroupe-ments furent le noyau de cette grande révolte اول فتنه عظیمه نک ماده اصلیه بعض جزئیات مقولسی جمعیتلر ایدی

NOYER. Arbre qui porte des noix A. شجر الجوز P. درخت عظیم وجسم جوز آغاجی Grand noyer جوز آغاجی T. گوز Battre un noyer pour en faire tomber les noix جوزلری دوشورمک جوزلری دوشورمک ایدون آغاجی دوکمک

NOYER. Faire périr dans l'eau A. غرق P. تغریق - بر آدمی Noyer un homme صوده بوغلق T. آب فرود آوردن فلانی Il le jeta dans l'eau et le noya صوده غرق ایتک Il signifie aussi, inonder, V. de moi.

On dit, C'est un homme à noyer, c'est-à-dire, un très-méchant homme دکره آیلجق آدمدر

در آب - در آب فرود آمدن P. اغتراق A. Se noyer. Il s'est noyé dans la rivière نهر ایچنده غرق اولدی Les mouches se noient dans le lait سینک سود ایچنده بونیلور

Il s'emploie figur. en parlant de certaines choses auxquelles on se livre avec excès A. طالمق T. شناوریدن P. استغراق M. مستغرق دریای طالمق - عیش و عشرت اولمق - عیش و عشرت طالمق - شناور دریای عیش و عشرت اولمق - مستغرق دریای دموع اولمق dans les larmes طالمق - دریای گریه و سرشک اولمق Il se prend à tout comme un homme qui se noie الغریق یتشبث بکل

حشیش فها سنج هر طرفه مد ایدای استعانت ایتکدن فها سنج هر جو پاره یه یاپشور - خالی دکلدر

- بوغلمش T. در آب فرو رفتنه P. مستغرق - غریق A. Noyé. On dit, Des yeux noyés de larmes غرق طرفان اشک اولمش Un homme noyé de dettes مستغرق دیون چشم نالان اولمش ادم

NU. Qui n'est point vêtu A. عاری pl. عراة - عریان pl. Il s'était déshabillé, il était tout nu ایلده خلع ایلده عریانون لباسی لبانی Il l'a dépouillé et l'a mis tout nu کتیا عریان قالمشدر Il l'a mis aussi nu, qu'il est sorti du ventre de sa mère ایلده کتیا برهنه و عریان براقمشدر فلانی بطن مادر دن qu'il est sorti du ventre de sa mère عاری ایلده کتیا برهنه و عریان براقمشدر Il avait la tête nue سر برهنه ایدی - مکشوف الرأس ایدی - الرأس ایدی مکشوف الرأس Il était nu-tête, nu-jambes باشی اچیق ایدی یالین آیاق - سر و پا برهنه ایدی - وحافی الاقدام ایدی سر برهنه اولدوق اقرار جرم واستدعای عفو Il a été condamné à faire amende honorable ایتک اوزره حقنه حکم جریان ایلدی

On dit, nu en chemise, pour dire, n'ayant sur soi que sa chemise ارقه سنده کوملکدن غیری بر شی اولمیدوق

Nu, se dit aussi d'un cheval, lorsqu'il est sans selle ni bride Je vends ce cheval بر آتی جر چپلاق اولدوق صاتمم

Il se dit aussi des choses || Une épée nue, pour dire, une épée hors de son fourreau A. شمشیر آبیخته P. سيف مسلول M. Une muraille nue, pour dire, qui n'est point couverte de tapisserie A. دیوار بی P. جدار عاری من الغطاء - دیوار بی پوشش قبلانماش دیوار T. پوشش

- عاری من التمتع A. Il signifie figur., sans déguisement C'est la vérité toute nue اچیق T. بی پوشش ریا P. عاری من الریا Il lui a montré son âme toute nue اچیقن کوسردی - فلانه کشف و اظهار ایتمشدر

Nus, au substantif, signifie, les pauvres qui n'ont pas de quoi se vêtir A. پیکارگان - بینوایان P. عریانون من الفقر pl. A. Il ne se dit qu'en cette phrase, Vêtir les nus محتاج لباس اولان فقرا - چپلاق اولان فقرا T. برهنه تن محتاج لباس

من عهد - مؤخرآ - آنفأ - **NOUVELLEMENT.** Depuis peu
پیش از ندك زمانی - برخی پیش ازین **Maison nouvelle-**
عهد قریب دنبرو - از وقت دنبرو - یکی **ment bätie**
مؤخرآ بنا اولنمش منزل **Livre nouvellement im-**

NOVICIAT. il se dit de l'apprentissage qu'on fait de quelque art, de quelque profession. مبدأة التلمذ - حال التلمذ - مبتدليك x. شاگردی - نوآموزی P. وقت التلمذ - فن حربده مهارت کامله صاحبی بر ذاتک - جميلك || Il a fait son noviciat à la guerre sous un excellent homme. پاننه مبتدیلکنی کچوردی - وقت اشعهر son noviciat

dire, qu'on y fait bonne chère **چقار طعام** بومجلده

Nouram, se dit aussi d'une femme qui donne à têter à un enfant **ارضاع** P. شیر دادن T. امزرتک - امزرتک

|| Elle lui a nourri trois enfans **نقر** بو قاری فلانک اوچ

اوچ نقر جوجوغنه سود ویردی - جوجوغنی ارضاع ایلدی کندو جوجوغنه سود ویرن والده

Il signifie aussi, instruire, élever **تربیه** A. تربیب

|| Il faut avoir soin de **بسلمک** T. تربیت کردن - پروردن

اولاده nourrir les enfans dans les sentimens de piété et d'honneur

فواصد تعبد و دیانت و اصول ادب و صلاحی تلقین ایدهرک

Il a été nourri **تربیه** لرینه اهتمام ایتمک لازمه حالندرن

عشق صلاح و نفرت عن المکاره و ادیلرینه رعایت ایتمک اوزره

پرورده اولمشدر - پرورشافته اولمشدر

Il se dit figur. des choses qui servent à former l'esprit, les

moeurs **تربیت** - ادب آموزیدن P. تأدیب A. moeurs

|| La **ادب** اوکرتمک - تربیه ایتمک T. فرهیختن - کردن

science, la bonne lecture, la conversation des honnêtes gens

nourrit l'esprit و کتب نافعیه مطالعه و قرائت

و اصحاب مکارم اخلاق ایله الفت و مجاورت تأدیب

Se nourrir de la lecture des bons livres **ذهنه** وسیله اولور

- کتب نافعهنک مطالعه سیله تأدیب نفس ایتمک

مطالعه سیله نفسی تربیه ایتمک

Noural. **بسلمش** T. پرورده P. مغذی A. مغذی

On dit que du blé, que du grain est bien nourri, pour

dire, qu'il est bien plein **طوق** T. سیر P. ممتلی A. ممتلی

NOURRISSAGE. Il se dit du soin et de la manière d'élever

les bestiaux **بسلش** T. پرورش P. تربیه A. تربیه

NOURRISSANT. Qui nourrit beaucoup **غدا** A. مغذی

|| غدا ویریحی - غدا ایتلو - بسلیجی T. پرورشدهنده P.

Une viande bien nourrissante **غدا** بر لحم

بومهرانک عصاره سی Ce consommé est trop nourrissant

غدا ویرر - غایت مغذیدر

NOURRISSON. Enfant qui est en nourrice **شیرخواره** P. راضع A. راضع

سودامن T. سودامن

NOURRITURE. Aliment **اقوات** pl. غذایه A. غذای

|| Bonne nourriture **اولوش** T. خوراک - روزی - توش P.

غدا - غذای سیئی mauvaise غذای خوش - غذای جید

Prendre de la nourriture **قوت** حاصل

Il est bien malade, il ne prend

plus de nourriture **آغز خسته** اولمغله طعامدن کلیاً منقطعدر

Il meurt faute de nourriture **قوت** و عدادن کلیاً منقطع

اولمغله مشرف مماندر

PANOUR Nourriture, se dit en parlant d'une partie du corps

qui, ayant été affectée, commence à reprendre chair **کسب** A.

|| Son bras était desséché, mais

il commence à prendre nourriture **قوت** کسب

قوتی قوریمشیکن **قوت** کسب

Sa main ne prend plus de nourriture **الی** بر

Il se dit aussi des plantes, pour dire, commencer à croître **بو آعاج** کسب نما

ایتمکده در

P. نا - نحن A. Nous. Pronom de la première personne

بز T. ما

On dit, Entre nous, ou Entre nous soit dit, pour dire, ceci ne

doit pas nous passer **سخن** در میان ما P. بیننا و بین الله A.

- سوز بینمزه قالسون - بینمزه قالسون T. مانده باشد

سوز ارمزه قالسون

NOUVEAU, NOUVEL. Qui n'avait point encore paru **جدید** A.

Vin nouveau **یک** T. نو P. حوادث pl. حادث - جدد pl.

محصول جدید خطه سی **بلای** یکی شراب - خمر جدید

N'avez-vous rien, ne fruit **تالیف** جدید **فایده** جدید

avez-vous rien de nouveau? **حوادث** بر شیکت بوقمیدر

Qu'y a-t-il de nouveau? **حوادث** بر شیکت بیلزمیسکت

Nouvel armement **تدارکات** جدید سفریه روزگاردن نه وار

Nouvelle invention **اختراع** جدید **حادثه** نو پیدا

relation **ایبین** **حکایت** جدید mode, manière, découverte

Les auteurs anciens et nouveaux **مؤلفین** و کشف جدید

Mots nouveaux - مؤلفین متقدمین و متأخرین - قدیمه و جدیده

Langues **لغات** A. pl. **لغات** A. pl. **لغات** A. pl.

یکی **سخنهای** نو ظهور P. الفاظ مستجده - مستجده

Le nouvel an, ou L'an nouveau, c'est le com-

mençement de l'année **سال** P. راس السنة - سنة جدیده A.

On dit, Le nou-

veau style, pour dire, la manière de compter dans le calendrier,

depuis sa réformation par Grégoire XIII **تقویم** جدید تاریخی T.

Et le nouveau monde, pour dire, l'Amérique **یکی** دنیا T.

دست خط کتابلرت حکایه احوالی تحریر اولمقدده در
 NOTIFICATION. Aote par lequel on notifie *A.* رساله الاخبار
 افاده حالی متضمن کاعد *T.* اخبار نامه *P.* ورقة الاخبار -
 بونا دائر اقتضا ایدن اخبار *Il ne peuvent plus en douter, la notification leur en a été faite* اخبار
 نامه طرفلرینه بعث وارسال اولنش اولمغله شک و اشتباهلری
 فالماق اقتضا ایدر

NOTIFIER. Faire savoir dans les formes reçues *A.* رسماً اخبار
 رسماً آگاه کردن - آگاهیدن *P.* رسماً انها - رسماً بیان -
T. رسم اوزره بیلدرمک *|| Cet acte ne sera point valable, si on ne le fait notifier* دستور
 طرفه رسماً افاده *Il ne m'a point été notifié* العمل اولمز
 On fit notifier le traité de paix aux ambassadeurs
 مصالحه عهدنامه سنی دول ایلچیلرینه رسماً بیان ایلدیلر
 ایلچی وصولی *Après que l'ambassadeur eut notifié son arrivée*
 خبر بنی رسماً انها ایلدکده

Notifié *A.* رسماً آگاهیده *P.* رسماً منها *A.* بیلدرلش

NOTION. Connaissance, idée qu'on a d'une chose *A.* pl. خبر
 || *Notion* بیلش *T.* دانش *P.* معلومات *pl.* علم - اخبار
 con- خبر صحیح *certaine* خبر صریح و منقح
 - خبر ناقص *imparfaite* خبر واهی *faible* خبر مشوش
 Je n'ai point de connaissance parfaite de cela, *pl.* علم اجمالی
 بر بابده علم تام اولمیوب *je n'en ai qu'une faible notion*
 Il n'en a pas les premières notions *pl.* انجق واهی بر خبرم وار در
 Sur une même chose on peut se former diverses notions *pl.* بونک هنوز مبادی معلوماته واقف دکدر
 Il vous donnera des notions sur cette matière *pl.* او زرنده معلومات گوناگون تصویری ممکندر
 بو خصوصده بعضی کوند
 Selon la notion que j'en ai *pl.* خبرلر طرفک بیلدره جکدر
 Je n'en ai aucune notion *pl.* بابده اولان علم و خبرمه نظراً
 دائر بر درلو علم و خبرم یوقدر

NOTOIRE. Évident, manifeste *A.* واضح - عیان - بتین -
 هویدا - نمودار - نمایان - بدیدار - آشکار *P.* ظاهر - متبین
 ماذه نک و قومی واضح و آشکار در *|| Le fait est notoire* ببلو *T.*
 Cela n'est que *pl.* حقیقتی ظاهر و عیاندر
 کالشمس فی وسط - بو ماذه بتین و آشکار در *|| trop notoire*
 On dit, Soit *pl.* اظهار من الشمسدر - النهار واضح و آشکار در

notoire à tous *pl.* جمله به معلوم اوله که

آشکارا *P.* ابراز - اظهار - اعلان - تبیین *A.* آشکار قلمق - بللورتمک *T.* کردن

NOTOIREMENT, adv. *A.* واضحاً - صراحه - علی وجه الوضوح -
 آشکاره - بللو اولدرق *T.* آشکارا *P.* عیاناً - علانیة - علناً -
 بو کیفیت واضحاً و علانیة حقیقت *Cela est notoirement vrai*
 علناً و صراحه *Il est notoirement coupable de ce crime* مقارندر
 بو جرم ايله متهمدر

NOTORIÉTÉ. Évidence d'une chose de fait généralement recon-
 nue *A.* نموداری - هویدایی *P.* تبیین - صراحت - وضوح
 بو *|| Cela est de toute notoriété* آشکاره لک - بللورک *T.*
 On l'a arrêté prisonnier *pl.* کیفیت صراحت تامه ايله معلومدر
 ایتدیکی فعلک وضوح و صراحتی *pl.* ایتدیکی فعلک وضوح و صراحتی
 تقریبیلر اسیراً توقیف - تقریبیلر قید اسره بند اولدی
 اولندی

On appelle Actes de notoriété, des actes passés par-devant
 notaires, par lesquels des témoins suppléent à des preuves par
 écrit *A.* سند شرعی

NOTRE. Qui est à nous *A.* ما *P.* نا *T.* بزمی - مز - بزمی
 بابامز - بزم بابا *T.* پدرما *P.* والدنا *A.* Notre père

Nôtre, s'emploie substantivement, et signifie, ceux qui sont
 de notre parti, de notre compagnie *A.* همسازان *P.* متعلقان
 Les nôtres ont bien fait dans le combat *pl.* بزمکیلر
 Il se dit aussi des parents *A.* pl. خویشان *P.* اقربا
 Nous devons aimer les nôtres *pl.* خویشان و اقربا به محبت ایتمک
 واجب و متمیز در

NOUE. Toile faite en demi-canal pour l'égout des eaux *A.*
 کنک *T.* قنوات - قناتی *pl.* قنات

NOUER. Lier par un noeud *A.* عقد *P.* گره بستن *T.*
 قوردهایی دوکوملک *|| Nouer un ruban* دوکوملک
 پیوند دوستی بستن *P.* عقد المحبة *A.* *|| Nouer amitié*
 دوستلق باغلمق *T.* ربط شیرازه محبت کردن

Il signifie aussi, envelopper dans quelque chose en faisant
 un noeud *A.* باغلمق *T.* بندیدن *P.* ربط *A.* *|| Nouer de l'ar-*
 باغلمق اوچنده *||* gent dans le coin d'un mouchoir

Nouer, ou se nouer. Il se dit des arbres, et signifie, passer

دعواسنی آخر محکمه قالدردیغندن payer, nonobstant l'appel
صرف انظار اولندرق اوزرینه حکم اولنان اچهنک
Il s'est opiniâtré, nonobstant toutes les
remonstrances de ses amis طرفندن عرض اولنمش
اولقدر اعتراضاتدن صرف انظار ایله عناننده ثابتقدم
اعتراضاته التفات ایتیمهرک عنانندن فارغ - اولمشدر
اولماشدر

NON - PAIR. V. Impair.

عديم النظر - لا نظیر. A. نظیر. Qui est sans pareil.
مثلی یوق - اورنکی یوق. T. بیهمتا - بیمثل - بیمانند.
Une vertu nonpareille لیاقت لا نظیر
|| مثل ومانندی یوق صلاح حال

NONPAREILLE. Il se dit en plusieurs arts, pour exprimer ce
qu'il y a de plus petit. A. ادق دقیق. P. باریکترین.
اکت اینجه. T. اکت اوفاتی. T. خردهترین

NON - RÉSIDENCE. Absence du lieu où l'on devait résider. A.
یرنده بولنامه. T. نا بودی از مقام خود. P. غیبه عن المقر

NONUPLE. Qui contient neuf fois. A. تساعی. P. تسع مرات.
طقوز قات. T. نه بار. P. تسع مرات

NONUPLER. Répéter neuf fois. A. تسع مرات. P. تضعیف تسع مرات.
طقوز کره ایتمک. T. نه بار کردن

NON - USAGE. Cessation d'usage. A. عدم الاستعمال. P. عطلان.
Les lois s'abolissent souvent par le non-usage. A. قوللانماه. T. عملماندگی. P. من العمل
قانونلر احياناً عملدن معطل
اولنجه کلیتاً ملغا اولور

NON - VALEUR. Manque de valeur en une terre qui ne rap-
porte pas ce qu'elle devrait rapporter. A. قلة النما - عدم البركة.
برکتسزلک. T. بیحاصلی - کم نمایی. P. قلة المحصول
Cette terre n'est pas bien cultivée, elle est en friche
|| نمازلقی. P. بو ارض لایقی. A. en bien des endroits, elle est en non - valeur
بو ارض لا یقی. A. اوزره زراعت اولنمیوب اکثر محللوره پور قالدیغندن
La non - valeur de cette terre
نماسنه قلت عارض اولمشدر
بو ارض اوچ
سندنبور زراعتنه اهتمام اولنمدیغندن بیحاصل اولمشدر

Et termes de Finance, on appelle Non-valeurs, des deniers
باز مانده. P. بقایا. A. pl. dont on ne peut faire le recouvrement.
تحصیلی ممکن اولمیان. T.

NORD. Septentrion. A. شمال. T. یلدز طرفی. || Ce pays est

borné au nord par une telle rivière. Les pays du nord شمالاً فلان
ممالک شمالیه. Les peuples, les puissances دول شمالیه
Le vent du nord, ou simplement Le nord. A. ریح الشمال. P.
باد. ریح الشمال. T. یلدز پویراز. Une maison exposée au nord
شمال جانب
Il signifie aussi, le pôle boréal - شماله ناظر بر باب منزل
دمور قازیق. T. قطب شمالی

On appelle Degrés de latitude du nord, ceux qui vont de l'équa-
teur au pôle septentrional. A. درجات العرض الشمالي.

En termes de marine, on dit, Faire le nord, faire le sud,
pour dire, faire route au nord, au sud. A. سمت شماله یاخود
سمت جنوبه متوجه اولمق

NORD - EST. La partie du monde qui est entre le nord et
le nord-est. A. پویراز. T. ما بین المشرق والشمال - سمت النکباء.
Une telle ville est au nord-est de telle autre. A. فلان
شهر فلان شهرک پویرازی طرفنه کائندر

Il signifie aussi, le vent qui souffle de cette partie. A. نکباء.
Le nord - est est extrêmement froid en ce pays - ci. A. پویراز - پویراز یلی. T. صابیه
پویراز یلی بو مملکته غایبته ایله
بارد در

NORD - OUEST. La partie du monde qui est entre le nord et
le nord-ouest. A. T. ما بین المغرب والشمال - سمت الجریاء.
Cette ville est au nord-ouest de Vienne. A. بو
قره یل طرفی. || قوه یل طرفی. Il se dit
aussi du vent qui souffle de cette partie. A. قوه یل
قره یل عادتاً
بارد ومطر در

NOTA. Note que l'on met à la marge d'un écrit. A. نقطة.
Mettez - là un nota. A. T. م. T. نشان. P. اول محلته
بر اول محلته. A. بر م وضع ایله - نقطة اشارت وضع ایله

NOTABLE. Remarquable. A. واجب الاعتداد - معتد به. P. وایسبور.
Dits notables. A. اعتباره کرکو. T. شایان اعتداد
شایان اعتداد اوله جق افعال faits اقوال واجبة الاعتداد
Un cas notable. A. شایان اعتداد اوله جق حالت
Un notable bourgeois. A. اصناف گروندن شایان اعتداد برکسنه
زمره سندن صاییلور بر آدم

Et considérable. A. کیتلو. T. فراوان - بسیار. P. جسيم.
کیتلو ضرر - ضرر ومقدار جسيم

فلان وفلان دیشمکه معروف کسندلر

À Pour nommé. Fort à propos, au temps qu'il faut. فی. در انسبترین هنگام. P. علی احسن الاحیان - موقتہ. Il arriva à point nommé, comme le combat allait commencer. محاربه به مباشرت اولنمقده ایکن. Vous venez à point nommé. تمام وقتننده ورود ایتمشدر وقتننده کلدک

À Jour nommé. Au jour dont on était convenu. فی. یوم قرار ویرلمش. T. در روز قرار داده. P. فی. یوم المعهود - الموعود. Il se trouva au rendez-vous à jour nommé. محضر ملاقاده بولندی. jour nommé

NOMOCANON. Recueil des canons, et des lois impériales qui y ont rapport. کتاب القوانين والفتاوا. A. y ont rapport

NON. Particule négative, qui est opposée à la particule Oui. Cette affaire est aisée à conclure, il n'y a qu'à dire oui ou non. اسهلدر ایسکه. لا. P. نه. T. یوق. || بو ماده نیک تنظیمی اسهلدر همان لا ونعم بر جوابه توقیف ایدر کیره جک مقوله دندر همان نه یوق بر جوابه توقیف ایدر - لا لا بر شی ایده جک دکلم. Non, non, je n'en ferai rien. یوق یوق هیچ بر شی ایتیم

Il se dit aussi sans opposition à Oui. A. ليس. لا. P. نه. T. یوق. || بو بابده منفعل اولسی. Il en est flahé, non sans cause. من غیر سبب - بلا سبب. دکلمر سنی خوشدل. Il vous a fait plaisir, non pas tant pour l'amour de vous, que par vanité. ایتمش ایسه ده بو وضعی سکا محبتاً دکل خود بیلکنه میندر

Tous || سز. T. بی. P. عديم. A. عديم. Il se joint aussi à des noms. عديم الغرض اولنلرک جمعی. les gens non intéressés. عررض - بیغرض

Il s'emploie aussi substantivement. Ils sont gens à se brouiller pour un oui ou pour un non. قطع الفت. لا ونعم ایچون قطع الفت. Il m'a répondu un non bien sec. قوریجه. یوق جوابی - بر لا جوابی ویردی

Non-seulement. Façon de parler, qui est souvent suivie de Mais. تنها نه - نه هم... بلکه. P. لا فقط... بل - قطع النظر. A. Non seulement. یاکز دکل - دن بشقه - دن غیري. T. بلکه عالم اولمديغندن. Il n'est pas savant, mais il est très-ignorant. قطع النظر اجهلدر. Non-seulement je l'ai payé, mais encore je

الاجتنی تماماً ادا ایلدیکمدن بشقه. Un chrétien doit aimer non-seulement ses amis, mais même ses ennemis. بر عیسوی دوستلرندن یاکز - بشقه دشمنلرینه بيله محبت ایتمک واجبه دندر. دوستلرینی دکل دشمنلرینی دخی سوملو در

|| بيله دکل. T. نه نیز. P. ولا. A. Non Plus. Pas davantage. جرسی. Il n'en fut non plus ému, que s'il eût été innocent. یوق کسی اظهار اضطراب ایتمش بيله دکلدر. Vous ne. دخی. T. هم - نیز. P. ایضا. A. بوشی استمزک بن دخی. le voulez pas, ni moi non plus. Ceux-ci n'en sont pas, ni ceux-là non plus. بولر دکل آنلر دخی دکلدر در

بالغ التسعين. Qui a quatre-vingt-dix ans. A. طقسان. T. نود. P. یاشنه وارمش. T. نود ساله. P.

NONANTE. Quatre-vingt-dix. A. طقسان. T. نود. P. تسعون. NONANTIÈME. Nombre d'ordre. A. طقسانجی. سنک. La nonantième année de son âge. طقسانجی سنسی

NONCE. Prélat que le Pape envoie en ambassade. T. ریم. پاپاسی طرفندن مبعوث اولان سفیر

NONCHALANCEMENT. Avec nonchalance. A. با. P. بالتراخی. کوشکلک ایله. T. سستی

NONCHALANCE. Négligence. A. رخرة الطبع - توانی. V. کوشکلک. T. سستی. aussi Négligence.

NONCHALANT. Négligent. A. کوشک. T. مست. P. متوانی. V. Négligent.

NONCIATURE. L'emploi de nonce. T. ریم پاپاسی طرفندن اولان سفارت مأموریتی

NON-CONFORMISTE. Il se dit en Angleterre de celui qui s'écarte de la religion anglicane. A. مختلف المذهب. P. بشقه مذهبه اولان. T. بمذمت دیگر تابع شده

NON-JOUISSANCE. T. de Jurisp. Privation de jouissance. A. محرومیت التمتع. Il lui est dû une indemnité pour la non-jouissance. تمتعدن محرومیتی وقتی ایچون تضمین ضرر اولمق اوزره کندویه شو مقدار اچه ویرلمک اقتضا ایدر

-صرفاً عن الانظار. A. Malgré, sans avoir égard. P. بآن نظر نکرده - با همه آنکه. من غیر التفات. T. Il a été obligé de. التفات کوستمیدرک - باقمیدرق. T.

کوبیده یاره نمشدر *Il a été blessé au nombril* عقد ایتمک

NOMENCLATEUR. Celui qui établit les dénominations spéciales de divers objets de l'histoire naturelle *وضع المفردات الاساسی فی اجناس المخلوقات*

NOMENCLATURE. Méthode qui assigne aux divers objets de l'histoire naturelle, les noms qui peuvent servir à les différencier *وضع المفردات الاساسی فی اجناس المخلوقات*
 || Une des plus grandes difficultés de la Botanique, c'est la nomenclature *علم نباتاتده مشکلات عظیمه نک بری وضع*
مفردات اساسی ماده سیدر

Il se dit par extension, de la collection des mots qui sont propres aux différentes parties des autres sciences *اجناس*
La nomenclature de la Géométrie, de la Grammaire *علم مساحیه و علم نحوه متعلق اجناس اساسی الفاظ و الفاظ*

NOMINATEUR. Celui qui est nommé à un bénéfice *منسوب*
نصب اولنش T. نصب کرده P.

NOMINATEUR. Celui qui nomme *توجیه ساز P. موجه A.*
Le Roi est le nominateur des bénéfices qui vaquent *توجیه ایدن محلول قالان زعامتلی توجیه ایدن*
پادشاهدر

NOMINATIF. T. de Gram. C'est le premier des cas *رفع A.*
کلمه مرفوعة

NOMINATION. Action de nommer à quelque charge. *نصب A.*
La nomination des juges *نصب حکامک نصبی*
Il se dit aussi de celui qui a été nommé à une charge *و تعیینلی*
Je ne l'ai point encore vu depuis sa nomination à... *فلان منصبه نصبی وقتندنبرو کوردم*

Il se dit aussi, du droit de nommer à une charge *استحقاق A.*
Cette place est à la nomination de... *فلان منصبده*
استحقاق توجیه فلانک یدنده در

NOMMÉMENT. Avec désignation, par le nom *لا سیما A.*
از P. بتخصیص الاسم - علی الخصوص - خاصه
On en a accusé plusieurs personnes, et nommément tels et tels *فلانله اسناد تهمت اولنشدر*
پادشاه قلع متعدده نک *و بتخصیص فلان نام قلعه نک ید تصرفنده فالسنی مراد*

و ادیله فلان نام قلعه نک - ایلدی

NOMMER. Donner un nom *تسمیه A.*
نام P. وضع الاسم - تسمیه A.
Ad. Wiermek - Ad. قومق T. نامیدن - نام دادن - نهادن
On l'a nommé Constantin *اولندی* *Il fut le premier qui découvrit cette île, et il la nomma de son nom*
اولندی *Ce fort fut nommé le Fort-Louis, du nom du Roi* *اولندی*

و رنام نهادن *P. تلقیب A.*
Il signifie aussi, surnommer *C'est ainsi qu'en parlant de quelques rois, on a nommé l'un Pierre le Grand*
l'autre, Bayazet *le Foudre* *بازد سلطان*
Bagdad la Superbe *قدس شریف* *Jérusalem la Sainte* *بهدشت آباد*
بهدشت آباد لقبیله ملقب اولان شهر بغداد - بهشت آباد

Et dire le nom d'une personne, d'une chose *بیان الاسم A.*
ادینی - اد اوقومق T. نام خواندن P. تعریف الاسم
وافر کسانک *Je vous nommerai plusieurs personnes* *ایده جکم*
Comment *شهرتلیله طرفکه بیان ایده جکم* *On nommez-vous cet homme?*
معروفدر - پتروس اسمیله مستا در

NOMMER. signifie encore, établir dans une place *نصب A.*
Nommer un ambassadeur *و تعیین* *ایتمک*

بر ایشه *T. بفلان کار سپردن P. تعیین A.*
Il le nomma son successeur à l'Empire *ایتمک*
Il a été nommé intendant *و لی عهد سلطنت تعیین ایلدی*
On dit aussi, Nommer quelqu'un son héritier *ایتمک*
Se Nommer A. تسمی P. نام داشتن
Comment se nomme-t-il? *ایله مستا در*
Comment vous nommez-vous? *ایله مستاسک*
Comment se nomme cette plante? *اسمک ندر*
اسمی ندر

NOMMÉ. نامنده *T. بنام - نامیده P. مستا A.*
Les nommés tels et *پترو نامنده بر کمنه*

یسوی اسمنده اولنلرک - نام یسویینک دشمنیدر
 Le nom Romain s'était répandu par toute la terre
 رومالو - رومانیون منتشر جار اقطار جهان اولمشلر ایدی
 اسمیله بنام اولنلر ربع مسکونده منتشر اولمشلر ایدی

On dit, Décliner son nom, pour dire, déclarer qui l'on est,
 afin de se faire connaître. A. تعریف الاسم. بیان الاسم -
 Il a été obligé de décliner son nom. کندو اذینی بیلدرمک. نام خودرا بیان کردن. P.
 اسم وشهرتنی تعریفه مجبور اسم و شهرتنی تعریفه مجبور
 اولمشدر

Et répondre d'une chose en son propre et privé nom, pour
 dire, en être personnellement responsable. A. تکفل بالنفس.

On appelle Nom de guerre, un nom qu'un soldat prend en
 s'enrôlant. T. لقب. Il se prend aussi pour Sobriquet. A. لقب

On dit en termes de Pratique, Céder ses droits, noms, rai-
 sons et actions, pour dire, les transporter à un autre. كافة
 حقوقنی ومطالب وادعائیرینی فلانک اوزرینه فراغت
 ایتمک

Au Nom de... De la part de... A. باسم فلان. عن جانب -
 طرفندن اولدرق - فلانک اسمنده. T. از سوی آن. P. فلان
 Il est allé emprunter de l'argent au nom de son maître
 On - افندیسی طرفندن اولدرق افسه استقراضه کتدی
 dit aussi dans ce sens, En mon nom اولدرق. En son
 کندو طرفندن اولدرق

Il signifie aussi, en considération. A. حرمة. P. بحرمت آن.
 Je vous demande cela au nom de notre ancienne
 amitié. بینمزده جاری اولان محبت قدیمه حرمة بو بابتده
 au nom de tout ce que vous avez de plus
 مساعده ایلکیزی رجا ایدرم
 Je vous conjure
 اولسون بو بابتده همکیزی رجا و نیاز ایدرم
 اسم مبارکنه حرمة اولسون رجا
 الله عشقنه اولسون - ایدرم

Nom, signifie aussi, réputation. A. صیت. P. شهرت -
 نام. Il a acquis un grand nom dans les
 Lettres. علم و هنر بابتده تحصیل شهرت عظیمه ایتمشدر
 C'est un homme
 آوازه علم و معرفتی منتشر آفاق اولمشدر
 امور حربیده حسن
 اسم و شهرتی واصل مرتبه نهایت اولمش بر مرد نامدار

- نام و ذکرینی تأبید ایتمک. Eterniser, immortaliser son nom
 Avoir du
 نام وشهرتنی دامن آخر الزمانه قدر ابقا ایتمک
 نامدار اولمق - منبوه الاسم اولمق

On dit, qu'un homme est sans nom, lorsqu'on ne le connaît
 point dans le monde. A. مجهول الاسم. خامل - خامن الذکر -
 Et
 آدی شانی یوق بر آدم. T. بی نام و شان - گمنام. P.
 que c'est un homme de nom, pour dire, qu'il a de la naissance
 آدلو شانلو بر آدم. T. بنام. P. معروف الاسم. A.

Nom. T. de Grammaire. Il se dit d'un mot qui sert à qualifier
 une personne, ou une chose. A. اسمی. pl. اسم. Le nom est
 اسم کلامک اجزای اسم صفت
 Nom substantif اسم موصوف اصلیه سندندر
 اسم جمع اسم جمع اسم ندای appellatif اسم علم
 اسم مؤنث اسم مؤنث اسم مذکر masculin اسم تصغیر
 اسم مؤنث اسم مؤنث اسم مؤنث اسم مؤنث

Errant, qui n'a pas de demeure fixe. A. اهل الخباء -
 بادیه - خیمه نشین - دشت سواران. P. بدویون. pl. بدوی
 Nation nomade. || کوچه - کوچر اولی. T. نشین
 Les Tartares sont des nations nomades. کوچر اولی عشیرت
 Peuples nomades. تاتار خیمه نشیندر

Qui nombre. A. معدود به. V. Nombre.

Il se dit de l'unité, ou d'une collection d'unités. A.
 Le nombre se considère
 صایی. T. شمار. P. اعداد. pl. عدد
 de deux manières, ou comme nombre nombrant, ou comme nombre
 عدد ایکی جهت ایله اعتبار اولنور بری عدد معدود
 Nombre nombrant, se dit de
 به و دیگری عدد معدود لهدر
 tout nombre qui n'est appliqué à rien de déterminé. Ainsi on
 dit, L'unité est le principe des nombres. در
 اصل اعداد
 Multiplier un nombre par un autre عددک ضرب ایتمک
 Diviser un nombre par un autre بر
 اوزرینه ضرب ایتمک
 Les anciens ont pré-
 tendu qu'il y avait une grande vertu dans les nombres
 متقدمینه کوره اعدادده بر نوع خاصیت عظیمه وار ایدی
 Nombre pair. A. عدد زوج. P. عدد شفع -
 عدد زوج. T. عدد فرد - عدد وتر. A. عدد جفت
 صایی
 Le nombre de dix. عدد مشره. La division des nombres
 تقسیم
 Nombre nombré, se dit de l'application du nombre nom-
 brant à quelque sujet que ce soit. Ainsi on dit, Un grand nom-
 bre d'hommes. عدد کثیر ناس
 Un nombre prodigieux

و حلزارك بون و له الماير اير نويسند لور و لارنر
بخاري و هوانك ردانتي سيم و زري تسخير ايدر

Figur. Faire passer pour méchant. V. Rendre noir, au mot
Noir || Noireir la réputation de quelqu'un سيته بر كمندنك
La calomnie peut noireir l'homme و شهرتني تهجين ايتمك
le plus innocent زياده بيگناه اولان كشي بي اسناد مفتريات
ايله تشنيع ايتمك ممكندر

Nomina et Sa nomina. Devenir noir A. اسويداد
T. سياهي پذيرفتن - سياهي بستن P. كسب السواد
صاحي سياهلندي Ses cheveux ont noirci || فرارمق - سياهلنق
رنگ رو كونشده سياهلنور Le teint noircit au soleil

Sa Nomina, en parlant du temps, signifie, devenir obscur A. تغيم
روي سما تيره و تار - روي سما ابرناك شدن P. ادجان
Le ciel se noircit || كون ناپلايي بلونلو اولمق T. گشتن
روي سما تغيم ايتمكده در

Figur. Se diffamer par quelque méchante action A. تشيين
عرض خود را لكه دار - سيه رويي پذيرفتن P. النفس
Il s'est noirci par beaucoup de crimes قره يوزلو اولمق T. كردن
ارتكاب قبايح كثيره ايله دامن عرضي لكه دار شين
Voudriez-vous vous noircir d'un tel crime? عيب اولمشدر
- مقوله جرم كربه ايله سيهر اولمغه راضي اولورميسك
نفسه ابراث شين ايتمكده راضي ميسك

On dit aussi, Noircir l'esprit, pour dire, faire naître des pen-
sées sombres ذهني آلوده غبار ملال وكدورت ايتمك

Nomina. A. مسود P. سياهي بسته
قرارمش T. سياه كرده - سياهي بسته P. مسود
سياهلنش

NOIRCESSURE. Tache de noir A. شايبة سودا
سياه لكه T.

NOISE. Querelle, dispute A. منازعة pt. منازعات
- سوز اتشمه T. ستيز P. مناقشات pt. مناقشة - مجادلات pt.
Gros noise Chercher noise عظيمه Grande noise || نزاع - غوغا
ابقاظ مناقشه و جدال noise Exciter une noise ارامق
- بادئي مجادله اولمشدر Il a commencé la noise ايتمك
منازعه يه شروع ايلدي

NOISSETIERE, ou COUDRIER. Arbre qui porte des noisettes A.
فندق T. درخت گلوز P. شجر البندق - شجر الجلوز
اناجي

NOISETTE. Espèce de petite noix A. جلوز P. فندق

T. فندق قيرمق - فدغ بندق Casser des noisettes || فندق
- رنگ گلوزي P. لون البندق A. Couleur de noisette
فندق رنكي

NOIX. Sorte de fruit A. جوز pt. جوزات P. گوز -
جوز nouvelle خام جوز Noix verte || قوز - جوز T. جار مغز
- جوز قوزاغي - قشر جوز Coquille de noix نازه جوز - طرئي
Écaler des noix - روعن جوز De l'huile de noix جوز قوغي
جوز صوبوق - تقشير جوز

Il se dit aussi de quelques autres fruits qui ressemblent avec
la noix, comme, Noix de galle A. فقص P. مازون T. ماري
- نارجيل A. Noix de coco جوز بوا T. جوز بوا A. Noix muscade
Noix vomique هندستان جوزي T. گوز هندي P. جوز هندي
جوز القني

NOLIS, ou NOLISSEMENT. V. Nautage.

NOLISER. Prêter A. ايجار السفينة P. كشتيرا بکرایه دادن
کمی بی نولين ايله کرایه ويرمك T.

NON. Mot par lequel on désigne une personne ou une chose

اسم رب Le nom de Dieu A. اسم pt. اسمي P. نام T. آد ||
Au nom du Père, du Fils et du Saint-Esprit اسم ذوالجلال - المتعال
Confesser, invoquer, باسم الاب والابن وروح المقدس
اسم خداوند جهان آفريني ذكر ايتمك bénir le nom de Dieu
کنيه اسم de famille اسم علم و تحميد و ثنا ايتمك
Louis premier de nom اولکي لويس اسميله مستا اولان
نامنه شهرت ويرمك Signaler son nom معروف اولان - قرال
Ad d'changer اسم - تدليل اسم - تنکير اسم ايتمك
Ad déguiser اسم بيلدرماک ايجون - توريه اسم ايتمك
Prendre le nom et les armes d'une autre famille
آخر خاندانك اسم و شهرتني و نشانسي اخذ
Usurper le nom de quelqu'un اسمي معلومدر par son nom ايتمك
بر كمندنك اسمني عصباً قوللنمق Il plaide
Prêter son nom ايتمك اعاره ايتمك
en son nom ايدر Il a pris cette affaire-là sous le
nom d'un valet, sous un nom emprunté بر خدمتکار
آخر بر اسمده اولمق - اسميله ياخود مواضعه اخذ ايلدي
Il ne s'appelle pas ainsi, c'est un nom sup-
posé كندونك دكل مواضعه قوللنديغي بر اسمدر
On dit, Le nom Chrétien, Le nom Romain, pour dire, tous
les Chrétiens, tous les Romains || Il est ennemi du nom Chré.

بوغرم T. قصابات pl. قصابه - انابیب pl. انبوبة A. des blés
 || انبولو قماش Des sannes à nœuds

Et de la jointure des doigts de la main A. pl. مقود الاصابع - پیوندگاه - پیوندهای انگشت P. فص القصات الاصابع
 برmq قلمرینک اک پیرلی T. استخوانهای انگشت
 خرتلاق T. نای گلو P. قصبه الحنجرة A. et du larynx

NOIR. Qui est de la couleur la plus opposée au blanc A.
 لحيه سودا Barbe noire || قره T. سیاه P. ادهم - اسخه - اسود
 - شعر اسود Des cheveux noirs قره صقال - ریش سیاه -
 - اسب شبرنگ - فرس ادهم Un cheval noir سیاه صیاج
 Il se dit - قره صفرا - صفراى اسود Bile noire یاغز ات
 aussi de certaines choses qui approchent de la couleur noire ||
 سیاه اتمک - نان سیاه - خبز اسود - خبز اسخه Pain noir
 سیاه - چشم سیاه - عین احور - عین اسود Des yeux noirs
 سیاه دیشلر des dents noires

بره لنوب T. اقره - اذکن A. signifie aussi, livide, meurtri
 بره لنمش - مورامش

Ca- || قره کو T. تیره وتار - تاریک P. مظلم A. obscur
 قره کولق حبسخانه - زندان تیره وتار - محبس مظلم A. ehot noir
 لیل - ليله مظلمه A. Noit noire مغارات مظلمه Antres noirs
 قره کو T. شب تاریک - شب تیره - شب دیجور P. مدجان
 La temps est noir Le temps est noir سحاب دجن - سحاب مظلم کیجه
 هوا تیره وتار در - هوا مظلمدر

شوخیگین - حرکت آلود P. ملوث - ملطح - موشخ A. Et sale
 || کیرلو پاسلو - بیلاشق - پیس - مردار T. وسخناک -
 اللرینی غسل ایله Lavez vos mains, elles sont toutes noires

زیرا بغایت ملطح و حرکت آلود در

Figur. Triste, mélancolique A. سوداوی || C'est un esprit
 noir, il a une humeur noire المزاجدر Il a des va-
 peurs noires qui lui montent au cerveau ایدر دماغه
 - حزن سوداوی Un noir chagrin ابخره سوداوی بیدیه مبتلا در
 اندوه و کدر سودا آلود

Il se dit aussi figur. des crimes et des mauvaises actions A.
 T. زشت P. اکره - کریه - اشنع - شنیع - اقبج - قبیح
 خیانت Trahison noire جرم اشنع Un crime noir || جرکین
 Fût-il jamais d'action plus noire کریهه malice شنیعه
 کندو دوستنی تسلیم ایلکردن زیاده que de livrer son ami?
 اکره و اشنع بر حرکت اولدیغی وارمیدر

On dit, qu'un homme a l'âme noire, pour dire, qu'il est
 extrêmement méchant A. مستخم الفؤاد - داخن الخلق
 یورکی قره T. تیره درون P. حاسف القلب

On dit, Rendre noir, pour dire, diffamer, faire passer quel-
 qu'un pour méchant A. تشینع - تشیین بسخمة القلب - تشیین
 - تیره درون نمودن P. تشهیر بالقبح والهجنة - تهجین
 || بر کمسنیدی سیاه یوزلو کوسترمک T. سیه رو نمودن
 On l'a rendu bien noir dans cette affaire فلانی بو خصوصده
 سخمت قلب ایله تشیین ایلدیلر

NOIR. La couleur noire A. لون اسود P. رنگ سیاه T.
 Teint en noir لطیف بر رنگ سیاه Un beau noir || قره رنگ
 رنگ سیاه ایله بویانمش

Nom à nomina, ou Nom de sumez. Espèce de poudre noire,
 sajaç الزفت A. faite de la fumée de la poix-résine brûlée
 قره ساقزی ایسی T. دوده زفت رطب P. الرطب

NOIR. Nègre A. قره T. رنگی P. زنجی
 سکر کارخانه سنده استخدام et vingt noirs dans sa sucrerie
 ایلدیکی صمدنک اوجی بیاض ویکرمیسی قره لردنبر

NOIRÂTRE. Qui tire sur le noir A. اذکن - اسمر
 Couleur noirâtre || قرامتق بوز T. سیجهرده P. الى السواد
 لون اسمر teint لون اذکن

NOIRAUD. Qui a les cheveux noirs et le teint brun A. اسمر
 اسمر جهره لو T. سیجهرده رو P. الوجه

NOIRCEUR. Couleur noire A. سواد P. سخم - دهمة - سیاهی
 آبنوسک سیاهلغی La noirceur de l'ébène || قره لقی - سیاهلغی T.
 قاشک سیاهلغی des sourcils

Il se dit figur. de l'atrocité d'une action, d'un caractère A.
 - قره لقی T. تیره درونی - زشتی P. قبیح - رذائت - سخمة
 ارتکاب ایلدیکی جرمک La noirceur de son crime || بدلک
 تیرگی درونی - سخمت قلبی قبح de son âme وردآستی
 T. لکه سیاه P. کلف اذخن - کلف A. Notamen. Tache noire
 سیاه لکه

NOIRCEUR. Rendre noir A. تسخیم - تسرید - تدهیم P. سیاه
 رنگ سیاه ایله بویانتمق - قره لقی - قرارتمق T. ساختن
 دیواری قرارتمق - تدهیم جدار ایتیمک Noireir une muraille ||
 Se noircir la barbe, les sourcils دیواری سیاه ایله بویانتمق
 Il s'est lحيه و قاشلری رنگ سیاه ایله تلوین ایتیمک
 La vapeur des اللرینی یکپاره قرارتمق tout noirci les mains

ارباب الحسب - زمره الاصحاب النسب - شرفاء القوم pl.
کشی زاده لوزموسی T. گروه اصلزادگان P. والنسب

P. علو - عزت - کرم - شرافت A. Et pour Élévation
Noblesse de cœur علو طبع || اولوق T. بزرگواری
d'expression, de style علو و شرافت افکار
عبارۀ نیک و بیک کلامک علو و شرافتی
علو و شرافت معانی

NOC. Mariage A. نکاح - تزوج - مزاجت - نکاحداری
دفعه A. Il se dit qu'au pluriel || Convoler en secondes nocces
Eile était veuve d'un tel en premières
noces, et elle a épousé un tel en secondes nocces
بوخاتون نکاح
اول اولوق اوزره متزوجه اولدینی زوجدن طول اولدقدنصکره
Le jour de ses nocces نکاح ثانی اولدوق فلانه تزوج ایلدی
يوم نکاحده

Nocx. La fête qu'on fait en se mariant A. اعراس pl. عرس
Les nocces d'un roi دوکون T. سور مروسی - سور نکاح P.
Une noce de village سور همایون
Salle à faire nocces کسوه عرس
Présent de noce هدیۀ سور
On dit d'un homme qui va gaiement au combat, qu'il y va comme à la noce کیدر کبی سفره کیدر
Il se dit aussi de toute la compagnie qui s'est trouvée à la noce دوکون جمعیتی - ارباب سور

رئیس السفینة A. Celui qui conduit un vaisseau
کمی رئیس T. ناخدا P.

سپار فی A. Qui marche la nuit, en dormant
کیجه او یورایکن کزن T. خوابنده شبروان P. الیل نایما

NOCTAMBULISME. Maladie de ceux qui marchent la nuit en dormant A. سیر فی الیل نایما
T. شبروی خوابندگان P. سیر فی الیل نایما
کیجه او یقوده ایکن کزمه

NOCTILUQUE. Il se dit des corps qui donnent de la lumière la nuit A. لامع فی الظلام
قره کولقده پارلایسجی T. شتاب P. لامع فی الظلام
NOCTURLABE. Instrument avec lequel on peut à toute heure de nuit trouver de combien l'étoile du nord est plus haute ou plus basse que le pôle A. اسطرلاب الیل

NOCTURNE. Qui arrive devant la nuit A. لیلی
لیلا مرئی اولان صورت خیالیه || Vision nocturne
کیجه جمعیتی - جمعیت لیلیۀ

عيد الميلاد A. Noël. Fête de la nativité de Notre - Seigneur
مولود حضرت عیسی - حضرت عیسی

NOEUD. Enlacement fait de quelque chose de pliant, dont on passe les bouts l'un dans l'autre en les serrant A. عقدہ
Noeud simple عقدہ دوکوم T. نغوله - گره P. عقود pl.
عقدہ جسیه Gros noeud عقدہ مکرره
Un noeud qui n'est pas serré عقدہ اولیان محکم
Faire un noeud عقدہ ایتمک
défaire عقدہ یی پکشدرمک - ایتمک
Ce noeud est trop lâche عقدہ یی سوکمک - فسخ عقدہ
کوشکدر - عقدہ بغایت سست و مسترخادر
La difficulté d'une affaire, d'une question A. عقدہ
Voilà le noeud de l'affaire العقدہ الاشکال
Vous avez trouvé le noeud اشکالی
Transher le noeud de la question بولشسک
اشکالی قطع وحل ایتمک - اشکالی قطع ایتمک
On appelle Noeud gordien, une difficulté qu'on croit insurmontable A. عقدہ ممتنع الانحلال
Et noeud coulant, un noeud qui se serre ou se desserre sans se démonter. V. Coulant.

رابطه A. signifie aussi, liaison entre des personnes
Noeud de parenté رابطه باغ T. پیوند P. روابط pl.
Le noeud sacré de mariage رابطه مصاهرت و قرابت
رابطه مبارکۀ نکاح - رابطه واجب الاحترام زوجیت
Les divers noeuds qui les joignent ensemble وسیله
Les noeuds les plus forts, les plus étroits رابطه قویۀ و اکیده
Un noeud indissoluble رابطه مکرره
Ils sont liés d'un double noeud ممتنع الانفصاح
Serrer les noeuds de l'amitié رابطه بینلرنده اتحاد وار در
les touthiq ایتمک - روابط حب و موالاتی تحکیم ایتمک
قطع سر رشته حب - فسخ روابط محبت ایتمک
La mort rompt les noeuds de leur union, de leur mariage تیغ اجل بینلرنده اولان رابطه اتحادی یاخود
رابطه زوجیتی قطع و شکست ایتمشدر

NOUVE. signifie aussi, la bosse, l'excroissance qui vient aux parties extérieures de l'arbre A. عجرة pl. عجره
T. دوکوم عجره
Le tilleul est un bois où il y a peu de noeuds احلامور
آغاچنده دوکوملر اقل قیلدر

Il se dit aussi, de la jointure qui se trouve au serment de la vigne et d'autres plantes, comme aux cannes, et aux tuyaux.

بصدقه جق قفس

NICOTIANE. V. Tabac.

NID. Espèce de petit logement que les oiseaux se font pour y pondre, et pour y élever leurs petits. عش - اوکار. pl. وکر. A. لانه. P. وکنا. pl. وکنا. وکون. pl. وکن. - اعشایش. pl. Il blesse yohesi Nid de rossignol || قوش یوهسی. T. آشیانه y a des oiseaux qui font leur nid sur terre. پرده یوه یپار. قوش یوهسی. L'oiseau est dans son nid در آیهنده. قوشلر وار در قوش یوهسی.

NIDOREUX. Qui a une odeur et un goût de pourri. A. عفون. جورک قوقار. T. خرسیده بو. P. الرائحة

NIECE. Fille du frère. A. بنت الاخ. pl. بنات الاخ. P. بنت الاخ. بنت الاخ. A. فرنداش قیزی. T. دختر برادر. قیز قزنداشی قزی. T. دختر همشیره. P.

NIELLE, ou HERBE AUX ÉPICES. Plante. A. کتون برتی. P. یسان. T. کتون دشتی. P. کتون کرمانتی. - کتون اسود کیمونی

C'est aussi une plante qui croît dans les blés. Sa semence est noire, et communique sa couleur au pain fait avec du blé. A. دلوجه. T. دیو گندم. P. ذنباه

NIELLE. Maladie des grains. A. ارقان. P. صاک. T. ژنکه

NIELLER. Gâter par la nielle. A. تارریق. P. ژنکه زدن. T. صاک اورمق. - صاک جالمق

NIELER. A. صاک جالمش. T. ژنکه زده. P. ماروق

NIER. Dire qu'une chose n'est pas vraie. A. انکار. || انکار قبول ایتمز بر امر. C'est une vérité qu'on ne peut nier. بديتي الحقیقتدر بونی کمال شدت. Nier une dette, un dépôt. وامانت ایلده انکار ایدر. وامانتی انکار ایتمک

Et ne pas demeurer d'accord d'une proposition. A. نفی. - تسلیم ایتما. T. تسلیم نکردن. P. عدم التسليم. - لب || Il ne faut pas disputer contre ceux qui nient les principes. Nier une majeure. انکار ایتمک. - کبرایی نفی ایتمک

Nik. A. منفی. انکار اولنش. T. انکار کرده. P. منکر. A. تسلیم اولنماش. T. تسلیم نا کرده. P. غیر مسلم

NIGAUD. Sol et niais. A. دائق. P. غیبه. T. گودن

NIGAUDER. Faire des actions de nigaud. A. دواقمت. P. بوداله. T. دواقمت. T. گودنی کردن

NIGAUDERIE. Action de nigaud. A. دواقمت. T. گودنی. P. بوداله

NIPPES. Il se dit tant des habits que des meubles, et de tout ce qui sert à la parure. A. اثواب و تجملات. P. ساز. لطیف. Il a de belles nippes. || اثواب و اوطاقمی. T. ورخت. Il n'y a que de vieilles nippes dans cet inventaire. T. تجملاتدن غیری بر. P. یوقدر

NIPPER. Fournir de nippes. A. اعطاء الاثواب والتجملات. P. || اثواب و اوطاقمی و برمک. T. رخت و ساز دادن. P. Son père l'a bien nippé en le mariant. حين تزويجده پدری. T. کلیتو اثواب و تجملات کندویه و برمشدر

NITRE. C'est la même chose que le salpêtre. V. ce mot.

NITREUX. Qui tient du nitre. || Terres, eaux nitreuses. اراضی کهرجله لو طهراق و صو - و میاه شورجیه

NITRIÈRE. Lieu où se forme le nitre. T. کهرجله جیقان. P. یر

NIVEAU. Instrument par le moyen duquel on voit si un plan, un terrain est uni et horizontal. A. مقياس الاستوا - آلة الاستوا. P. صودن. || Il n'y a point de niveau plus juste que celui de l'eau. Dresser avec le niveau. Mesurer au niveau. مقياس استوا ایلده دوزلمک. T. استوا ایلده اولمک

Il se dit aussi de l'état d'un plan horizontal. A. سوی. - || دوزلمک - برابرلک. T. برابری. - همواری. P. سویت. Prendre le niveau d'un terrain. ایتمک. سویت ارضی قیاس. یرک برابریکنی آلمق

De NIVEAU, AU NIVEAU. On le dit des choses dont la surface est unie, égale, horizontale. A. همبرابرانه. P. مستویاً. سویاً. T. فنای دار. || La cour n'est pas au niveau du jardin. Cette terrasse est de niveau. باغچدنک برابرکننده دکلندر. بوسد روی ارضک برابرکننده در rez-de-chaussée. برابرکه کتورمک. - تسویه ایتمک. Mettre de niveau

Il se dit figur. des personnes, et signifie, qui va de pair avec un autre. A. بالمعادلة. بالمساواة. P. برابرانه. T. || Il est au niveau des plus grands seigneurs. با همپایگی. - با همسری. - اعظم قوم ایلده معادله و مکافه اوزره در. Il n'est pas à votre niveau pour raisonner de métaphysique. سکا معادل اولمدیعدن علم کلامدن بحث

بیطرفلق شروطنه مخالف حرکت ایتمک
Demourer dans la neutralité ایتمک

NEUTRE. Qui n'est ni pour l'un ni pour l'autre. *مجتنب* *A.* Il veut être neutre pour se rendre l'arbitre de tous leurs différends *بیسلمده اولان جمیع خصومات و منازعاتده حکم نصب اولنق صلاحیتنی تحصیل ایچون بیطرف طورق اتر*
Les états neutres *اولان دولتلر* Les villes *ایچون* les villes *مجتنب اولان* - التزامدن اجتناب ایدن ملوک
ایچون طرفینی التزام ایتمیوب بیطرف اولان سربست بلدهلر

En termes de Gramm., on appelle Verbes neutres, les verbes qui n'ont point de régime. *افعال لازمه* *A.*

NEUVIÈME. Nombre d'ordre. *تاسع* *P.* نهمین - *T.* نهمین
ایک طقوزنجی کونی *Le neuvième jour du mois* طقوزنجی
- *تسع* *A.* Et la partie d'un tout divisé en neuf portions égales
Cet *طقوز جزدن بر جزء* - طقوزده بر *T.* نیک *P.* تسع
بو *homme est intéressé pour un neuvième dans cette affaire*
مادهده بر تسع حصیه علاقسی وار در

NEUVIÈME. En neuvième lieu. *تاسعا* *A.* بنهم *P.* بنهم
طقوزنجی اولدرق

NEVEU. Fils du frère. *ابن الاخ* *A.* اولاد الاخوان *pl.* ابن الاخ
ابن الاخوت *A.* یکن *T.* برادرزاده - ادفر
Petit neveu, le fils du neveu *یکن* *T.* همشیره زاده - ادفر *P.*
یکن *T.* زاده برادر زاده - زاده ادفر *P.* ولد الابن الاخ *A.*
اولی

On dit, Nos neveux, pour dire, ceux qui viendront après nous
بزدنصره کلهجگر *T.* پس آیندگان *P.* اخلاف و امقاب *A.*

NÉVRIQUE. Il se dit des médicaments propres aux maladies des nerfs. *دواء مشفی* - ادویه عصبیه *pl.* دواء عصبی *A.*
سکیرلر ایچون تلاج *T.* درمان پی *P.* الاعصاب

NEVROLOGIE. Partie de l'anatomie qui traite des nerfs. *بحث من احوال الاعصاب*

NEZ. L'organe de l'odorat. *انف* *pl.* انوف - *مخضم* - *انوف* *pl.* انوف
ایری - *انف* *کبیر* *Grand nez* *||* برون *T.* بینی *P.* مخاطم
- *انف* *اقتا* *aquilin* *اوقاق* *برون* - *انف* *صغیر* *petit* *برون*
- *انف* - *انف* *اخنس* *retroussé* *چکمه* *برون* - *طوغان* *برون*
- *پایوان* - *انف* *مسطح* *épaté* *اوجی* *فالق* *برون* - *اقفا*

ککش دیکلو برون - *انف* *فسیح* *النخرتین* *évasé* *برون*
anuf *اوجی* *سیوری* *برون* - *انف* *عارض* *pointu*
- *بامق* *برون* - *انف* *افطح* *oamard* *یصی* *برون* - *افطس*
On dit, Mettre son nez, fourrer son nez où l'on n'a que faire,
pour dire, se mêler d'une chose qui ne nous regarde pas
بر *||* *Metre* *کمنده* *وظیفه* *سندن* *خارج* *اموره* *برونی* *صوقمق*
- *Et mener* *هر شیشه* *برونی* *صوقمق* *son nez partout*
qu'on par le nez, pour dire, user du crédit qu'on a sur son
esprit, pour lui faire faire tout ce qu'on veut
بر *کمنده* *برونی* *صوقمق* *son nez* *||* *Et donner* *برونندن* *چکمک*
ancomber dans quelque entreprise *برونی* *دیواره* *چارمق*

On dit, Parler du nez, chanter du nez, c'est-à-dire, comme si
la voix sortait du nez. *خنفتن* - *تغتن* - *باخمده* *P.*
کزدن *سویلکم* - *خمخم* *سویلکم* *T.* گفتن
Et mettre le nez dans une affaire, pour dire, commencer
à l'examiner. *تأنف* *A.* مباشرت *P.* آغاز کردن
|| *à peine* *eut-il mis le nez dans cette affaire*, qu'il vit le
point de la difficulté *و مباشرتی* *عقبنده*
بو *عقدۀ* *اشکالی* *حس* *و ادراک* *ایلدی*

On dit prov. et figur., Donner sur le nez à quelqu'un, pour
dire, lui causer quelque surprise mortifiante. *ارغام* *النف* *A.*
بر *کمنده* *نک* *T.* بینی *کسرا* *در خاک* *مذلت* *سودن* *P.*
|| *S'il fait trop l'important*, on lui donnera sur le nez *ایلدیکی* *حالده*
ارغام *انفنه* *مبادرت* *اولنجه* *درکار* *در*

Naz, se dit aussi pour tout le visage. *وجه* *pl.* *وجه* *A.*
بر *||* *Donner* *sur le nez* *à quelqu'un* *بروز* *T.* *جهره* - *روی*
پنهره *دن* *||* *Mettre le nez à la fenêtre* *کمنده* *نک* *یوزینه* *اورمق*
Tomber sur le nez *یوزینی* *کوسترمک* - *مرض* *جهره* *ایتمک*
Les can- *یوزی* *قویی* *قیانق* *T.* *انتکاس* *علی* *الوجه* *A.*
mis sont resserés dans leurs lignes, ils n'oseraient montrer le
nez *دشمن* *استحکاماتی* *ایچنده* *منحصر* *و قرار* *گیر* *اولوب*
|| *Ils se sont rencontrés nez à nez* *رو برو* *مصادفه* *ایتمشدر* *در* - *مواجهه* *مصادق* *اولشدر* *در*
Regarder quelqu'un au nez *بر* *کمنده* *نک* *یوز* *یوز* *بولشدر* *در* -
یوزینه *باقمق*

Et pour le sens de l'odorat. *شم* *A.* قوت شامته - *بو* *P.*
حدت شتی *تقریبیل* *||* *Il a bon nez*, il sent de loin *فوخوله*

وجه النقاچه مسطور ومذكور در

Et franchement. V. Net dans ce sens || Je lui ai dit nettement la vérité - حقیقت حالی کندویه تمیزجه سویلدم
 Explicitez-vous nettement واقع حالی خلرمانده سویلدم
 آچقندن آچینه افاده مرام ایله

NETTETÉ. Qualité de ce qui est net A. طهارت - نظافت
 Il aime la grande netteté - طهارت کامله Grande netteté || تمیزلک T. پاکي P.
 نظافت و طهارتدن حظ آیدر

On dit, Netteté de voix A. نقاء الصوت P. پاکیزگی صدا
 فتاحة الذهن - نقاء الذهن A. مسک d'esprit T. تمیزلکی
 نقاچه A. ذهنک de style T. گشادگی ذهن P.
 سوزک تمیزلکی T. پاکیزگی عباره P. السبک

NETTOYER. Rendre net A. تطهیر - پاکستن
 Nettoyer des souliers, des bottes || پاکتمک - تمیزلک T.
 تطهیر اسنان ses dents پاپوشی و جزمیدی تطهیر ایتمک
 خاندینی une maison, les rues دیشلری پاکتمک - ایتمک
 قلعهنک les fossés d'un château وزواقلری تطهیر ایتمک
 لیمانی تطهیر ایتمک un port خندقلرینی تطهیر ایتمک
 سلمک - تفنکی تمیزلک un fusil

On dit, Nettoyer la mer de corsaires, les chemins de voleurs
 دریایی قورمان کیمیلرندن ویوللری قطاع طریقندن تطهیر
 Et nettoyer la tranchée, pour dire, en chasser les as-
 siégeans مترسلری تسلط اعدادن تطهیر ایتمک

Et nettoyer une maison, pour dire, en emporter tout ce qui
 s'y trouve T. سیلوب سپورمک || Les sergens ont nettoyé cette
 maison واران مباشرلر اول خاندینی سیلوب سپوردیلر

NETTOYÉ. A. مطهر - پاکیزه کرده P. پاک کرده - تمیزلش T.

NEUF. Nombre qui suit le nombre de huit A. تسعة Fém.
 طقوز Neuf mille طقوز یوز Neuf cents || طقوز T. نه P. تسع
 Il s'emploie quelquefois pour Neuvième. V. ce mot.

NEUF. Qui est fait depuis peu A. جدید T. نو P. یکی
 Figur. || Une maison neuve جدید منزل لباس جدید
 معنای نو پیدا - معنای جدید pensée neuve

On dit, Faire corps neuf, pour dire, rétablir sa santé par
 وجودی T. تنرا نو ساختن P. تجدید الوجود A. تجدید
 Et faire maison neuve, pour dire, renouveler tous
 پرستاران نو داشتن P. تجدید الاتباع A. یکیلتمک

دائرہ بی یکیلتمک T.

En parlant des personnes, il signifie, qui n'a pas encore acquis
 d'expérience A. مبتدی P. نو آموز T. مجبی || Il est tout
 neuf dans ce métier - لا مجیدر پکت مجیدر aux
 affaires Si on lui donne cet emploi, il
 sera bien neuf اولجفی اولجفی
 فلان ماموریتہ تعیین اولسہ مبتدی اولجفی
 بو خدمتکار Co laqueis n'a pas servi, il est tout neuf
 On dit aussi, - هنوز بر پرده خدمت ایتمدیکندن مجیدر
 مجبی بارکیر مبايعه ایتمک Acher des chevaux neufs

À Neuf. Il se dit des choses qu'on répare de manière à
 paraitre neuves A. تجدید - تجدیداً P. بر وجه نو T. علی وجه
 بر بنایی تجدیداً Refaire un bâtiment à neuf || یکیلدهرک
 تعمیر ایتمک

Cet homme || یکیدن T. از سر نو P. مجدداً A. Dz neuf.
 a fait habiller ses gens de neuf, c'est-à-dire, avec des habits
 neufs اتباع و خدمه سنی مجدداً اکسا ایلدی

NEUTRALEMENT. T. de Cramm. Dans un sens neutre A. لازماً
 فعل متعدی quelquefois neutralement فعل متعدي
 بعض کره لازماً استعمال اولنور

NEUTRALISATION. Action de neutraliser. V. ce mot.

NEUTRALISER. Rendre neutre un sel par une opération chi-
 mique A. خاصه نمکرا بر گرفتن P. ازالة الخاصه الملح
 Neutraliser un acide par || طوزک خاصه سنی کیدرمک T.
 حامضک خاصه سنی مالح اضافه سیله ازاله ایتمک

Il se dit dans un sens moral pour Tempérer l'effet d'un prin-
 cipe A. سستی P. ایرات الکسر والفتار - تفتیر - توهین
 Neutraliser un effet par des modifica-
 tions qui en dénaturent l'exécution بر کونه
 ترتیبک صورت اجزاسنی تغییره وسیله اولجقی بعض
 قوتنی - تعدیلات ایله قوتنه ایرات کسر وفتار ایتمک
 تفتیر ایتمک

Neutralisé A. ملح زایل الخاصه A. Neutralement
 کوشمش T. سستی پذیرفته P. مفتر A.

NEUTRALITÉ. État de celui qui se tient neutre entre des
 nations qui sont en guerre, ou de celui qui se tient neutre dans
 les disputes A. بیطرفی P. مجانبه عن التزام احد الطرفين
 بیطرفلق || Garder la neutralité. طرفلوق - بیطرفلق T.
 طرفلوق اصولنی وقایه ایتمک - قاعده سنه رعایت ایتمک

پاکیزه P. نقی - خالص - صاف M. Il signifie aussi, clair
 Cette بو باده صافی دکلدر T. Ce vin n'est pas net || تمیز
 Le pro- بو معناده نقا و صفت بو قدر n'est pas nette

امر مکالمات مستخدمدر - مکالمات مأمور در dans les négociations
 وقت عمرینی امور negotiations Il a passé sa vie dans les négociations
 مکالماتده امرار ایلدی Il se dit aussi de l'affaire même
 qu'on négocie || Il a une négociation difficile entre les mains
 Une négociation délicate بر مشکل مکالمهسی در دستر
 On l'a chargé d'une négociation importante نازک بر مکالمه
 مهدهسه بر مکالمه مهته تحمیل اولندی

معامله M. se dit aussi en parlant des affaires particulières
 Il est en négociation بازارلق - ایش بازارلشمه T. الامور
 بو منزلک مباحهسی ایچون pour acheter cette maison
 Vous voulez que je le porte à faire cela, vous بازارلشمده در
 فلانی بو ایشه سوق d'une négociation difficile
 ایلما می مطلوب ایدرک بکا تحمیل ایلدیکت بازارلق
 مشکل بر ماده در

Il se dit, en termes de commerce, du trafic des billets et
 autres effets publics, qui se fait sur la place par les agens de
 P. معامله بتداول ایادی - تداول بالبیع والشرا M. change
 La négociation d'un آئوب صانلمه T. در داد وستد رایگانی
 بر قطعه تحویلک ویاخود d'une lettre de change
 تداول ایادی - پولچه تمسکت بالبیع والشرا تداولی
 ایله بیع وشرا می

اخذ - بیع وشرا - تجارت M. faire négocier
 بازارقلق T. سوداگری کردن - داد وستد کردن P. وطلا
 Il s'est mis depuis peu à الیش ویرش ایتک - ایتک
 عهد قریب دنبروانکترده آیش ویرش négociier en Angleterre
 جوقده متعلق امتعه négociier en draperie مبادرت ایلدی
 Il se جوقه تجارتنی ایتک - آیش ویرش ایتک
 dit aussi des lettres de change, des billets, etc. || Négocier des
 تداول ایادی ایله پولچه تمسکاتی و تحویلات آیش
 ویرش ایتک

- رؤیه الامور بالمذاکره M. Et traiter une affaire avec quelqu'un
 Il a négocié cela fort secrètement, تنظيم الامور بالمذاکره
 بو مصلحتی سراً وکتوماً وکمال مهارت fort adroitement
 C'est lui qui a négocié cette ایله بالمذاکره تنظيم ایتمشدر
 qui a بو مصلحتی بالمذاکره رؤیت ایدن فلاندر
 بو نکاح مادهسنی بالمذاکره تنظيم ایدن négocié ce mariage
 امر مصالحهیی Il a négocié la paix entre ces deux États فلاندر
 Négocier بو ایکی دولت بیننده بالمذاکره تنظيم ایلدی

بر عهدنامه نک ویاخود بر اتفاقک un traité, une ligue
 تنظیمی خصوصنی مذاکره ایتک

NÈGRE. Race d'esclaves noirs employés aux travaux des co-
 lonies M. ممالیک سودان pl. مملوک سودان
 Il a cent nègres dans زنچی کولسی T. چاکر زنچی P.
 اراضیسنده یوز نفر ممالیک سودان وار در son habitation
 La traite des nègres بیع وشرا سی النوب صانلمسی

NÉGUS. On appelle l'Empereur des Abyssins, Grand Négus M.
 نجاشی اعظم

NEIGE. Eau congelée qui tombe des nues sur la terre, sous
 تلج M. la forme de flocons, qui sont d'une extrême blancheur
 برف - تلج رقیق Neige menue || قار T. برف P. تلوج pl.
 Il y avait de la neige de deux pieds de اینه قار - باریک
 روی زمینده ایکی ذراع یوکسلکده قار haut sur la terre
 برف ایله پرشیده Des montagnes couvertes de neiges وار ایدی
 قارطوبلریله Se battre à coups de pelotes de neige جبال رفیعده
 قار کی - تلجی اللون Blanc comme la neige دوکشک
 بیاض

نزول - تلج M. Il se dit de la neige qui tombe
 Il neige bien fort قار یاعمق T. برف باریدن P. الثلج
 لا ینقطع برف نازل Il ne fait que neiger شد تلوجه قار یاعر
 ایکی کوندنبرو باران برف Il neige depuis deux jours اولور
 قار یاعر - وار در

قارلو T. برفناک P. مثلوج M. Chargé de neiges
 موسم - موسم تلوج Saison neigieuse قارلو هوا
 قار موسمی - برف

نیوفر P. نیوفر - نیوفر M. Plante aquatique
 کول اوتی - لوفر T. نیوفر - نیلبر

NÉOGRAPHE. Qui admet une orthographe contraire à l'usage
 نوپسنده باملای خود P. کاتب باملای العندی M.
 Los néographes ont quelquefois de bonnes raisons à donner
 املا یندی کندیلکندن ایجاد ایلدیکی املا ایله یازان
 استعمال ایدنلر اول بابده احياناً اسباب معقوله سرد ایدرلر

NÉOGRAPHISME. Manière d'orthographier, contraire à l'usage
 بر کمنه نک T. املا ی خود پیدا P. املا یندی M.
 Le néographisme peut avoir des کندیلکندن جیقاردیعی املا
 املا یندی inconveniens, mais il peut aussi être très-utile

NÉGLIGER. Manquer de soin, d'attention pour... **اهمال** **ا.**
- پرویش کردن **P.** ارتکاب التکاسل والاهمال - تکاسل
- اهتمامسزلق ایتمک **T.** سپوزکاری نمودن - نکش بودن
مالی **Négliger sa fortune, ses affaires** || ایس ایدنماک
Il ne faut rien négliger وکناسل وکناسل
هیچ بر شینده ارتکاب اهمال وکناسل
خدمت لازمسنده **Il a négligé son devoir** اولنق جانز دکلر
اهمال وکناسل ایتمشدر

On dit, Négliger une occasion, pour dire, la laisser échapper **ا.**
فرست از دست کردن **P.** افاته الفرصة - فوت الفرصة **ا.**
بر دخی **Il a négligé une occasion qui ne reviendra pas** ||
کیره میه جک بر فرصت فوت ایلدی

Se Négliger. N'avoir pas soin de sa personne pour la propreté, pour l'ajustement **ا.** رفل **P.**
بر خود بیقیدی نمودن **P.** رفل || اوستنه باشنه اهتمامسز اولمق - جولپدلق ایتمک **T.**
فلانی مقدما **J'ai vu très-bien mis, aujourd'hui il se néglige**
اختیار رفل - حسن ایلنه کینمش کورم شمدی ارفلدر
جولپدلق ایدر - ایدر

Négligé. **ا.** مهمل **P.** بوده **T.** نکش

Il se dit au substantif de l'état où est une femme, quand elle n'est point parée **ا.** حال العطول - حال **P.**
Elle était dans son négligé **||** دوزکونسلک حالی **T.** بی آرایشی
بو خاتون حال تطلده ایدی

NÉGOCE. Commerce, trafic de marchandises **ا.** تجارت
- بازارکلتق **T.** داد وستد - سوداگری **P.** بیع وشرای - اخذ و عطا
تجارت **grand** تجارت رابحه **Bon négoce** || ایس ویرش
بیع وشرایه **Suivre le négoce** کیتلو آیش ویرش - جسیمه
ایس ویرشه **Se mettre dans le négoce** مداومت ایتمک
امر بیع وشرایه **Entendre bien le négoce** ابتدار ایتمک
جوقه و بز **Faire négoce de draps, de toiles, etc.** واقف اولمق
La guerre a fait tort au négoce ویرشه ایراث خلل
Le scté kettordy - امر تجارتده خلل کتوردی - ایلدی
le négoce ne vaut rien قالمدی
بیع وشرایه **Il se mêle de plusieurs négoce** درلو
- ایس ویرشه دوشدی **Il s'est jeté dans le négoce** دکلر
درلو **On dit figur. Faire un mauvais**

négoce, pour dire, s'adonner à quelque chose de vil T. چرکین
آیش ویرشلره قارشلق

NÉGOCIABLE. T. de Finances. Qui peut se négocier **ا.** ممکن
روان در داد وستد **P.** متداول بالبیع والشرا - الاخذ والعطا
پو **Toutes ces actions sont négociables** || **T.** **النوب صاتیلور**
- اسهام قائملرینک **Ce billet n'est pas négociable** بالبیع والشرا متداول اوله بیلور
بو تحویل **النوب صاتیلور** مقوله دن دکلر

NÉGOCIANT. Qui fait négoce **ا.** سوداگر **P.** **تجار** **T.** **بازرگان**
تاجر **habile** متمول **riche** **||** **T.** **بازرگان**
La guerre a ruiné beaucoup de négociants **||** **Les négociants de Hollande** حاذق
سفر مآدهسی وافر **بازرگانلرک**
خرابیت حالنه باعث اولمشدر

NÉGOCIATEUR. Celui qui est chargé de traiter quelque affaire
- ارباب الفن **المکالمات** **pl.** **اهل الفن** **المکالمات** **ا.** **d'Etat**
ارباب فن **مکالماتدن** **||** **Sage négociateur** **||** **اهل الفن** **المذاکرات**
صاحب مهارت **bon, habile, adroit** ماعل ودانا بر ذات
فن **مکالماتک** حیل ودقایقنه **||** **و حذاقت** **||** **بر اهل مکالمه**
ارباب مذاکراتدن مدرک و متفطن **intelligent** آشنا بر آدم
اداره **مکالماتده** کم بخت و بد طالع **malheureux** بر کمسنه
عديم **الاقترار** - اداره **مکالماتده** کم بضاه **mauvais**

Il se dit aussi de ceux qui négocient quelque affaire particulière **ا.**
ایش بازارلغی - ایس بازارلشور آدم **T.** معامل الامور **||** **ا.** **ایدن**
ایش بازارلشور **||** **Il s'est servi d'un mauvais négociateur** **||** **ا.** **ایدن**
Elle a été la négociatrice de ce mariage **||** **برنا اهل آدم** قوللور
بو نکاح مصلحتنی بازارلشان اول خاتون ایدی

NÉGOCIATION. L'art et l'action de négocier les affaires publiques **ا.**
P. مذاکره - فن مذاکره - مکالمه - فن **المکالمه** **ا.**
|| **Il entend bien la négociation** **||** **مکالمه جیلک** **T.** مکالمه پردازی
|| **Il est habile dans la négociation** **||** **فن مکالمه** وقوف تامی وار در
|| **Il a été employé dans la négociation de la paix** **||** **امر مکالماتده** ماهر در
|| **Il n'a eu nulle part à cette négociation** **||** **مأمور ایدی** **||** **مأمور**
|| **sa négociation a été heureuse** **||** **علاقهسی** **||** **یونعیدی** **||** **مداخلهسی** **||** **یونعیدی**
|| **مأمور اولدیغی** **||** **امر مذاکره** **||** **بالخیر** **||** **والمینه** **||** **نتیجه** **||** **heureuse**
|| **مصلحتک** **||** **La négociation se faisait en tel endroit** **||** **پذیر اولمشدر**
|| **Mettre une chose en négociation** **||** **مذاکرهسی** **||** **فلان** **||** **محلده** **||** **اولور ایدی**
|| **Il est employé** **||** **بر مآدهسی** **||** **مکالمه** **||** **حواله** **||** **ایتمک** **||** **نégociation**

کپیتان قوچه رئیسى patron کى رئيسى Capitaine de navire

NAVIRE Argo. Nom d'une constellation A. سفينة النوح

NAVERER. Blessé A. جرح - زخم زدن P. تجريح - جرح

مجرور الفؤاد Figur. || J'en ai le coeur navré - ياره لقم
بورکم ياره لو در - زخم خورده يم - دلم زخم خورده در

NE. Particule négative A. لم - لا - نه P. لم - لا - نه
بونى ايتمدى T. نکرد P. لا يجعل هذا A. pas fait cela

NEANMOINS. Cependant A. مع هذا - مع ذلك P. با اينهمه
Il est encore fort jeune, et néanmoins il est fort sage
هنوز حداثت سنى وار در مع هذا عقلى کمالده در
زيارتنه واره جنى وعد ايتمشيدى بوجمله
il lui avait promis de l'aller voir, néanmoins il ne l'a pas fait
بوجمله وعد ايتمشيکن وارسندر - ايله وارمدى

NEANT. Rien A. عدم P. ناستى - نا بودى
جناب رب العالمين Dieu a tiré toutes choses du néant
يوقدن وارايتدى - كافة اشيايى عدمدن وجوده کتوردى
il peut les faire rentrer dans le néant, d'où elles sont sorties
کافة اشيايى مقدما بولندقلرى حال معدوميته اعاده ايتدرمه
قادر در

Il se dit aussi par exagération, pour marquer le peu de valeur d'une chose ou d'une personne A. لاشئى
Lo néant des grandeurs humaines
اعتبارات بشريدنک حال خساستى
Il avait senti plus que personne le néant de la grandeur
فناده علو ورفعت مال الدنيا كالجويل فهو اسخه لا شئى
مقولسى ايدوکنى آنک قدر فهم وادراک ايتمش ادم
Quelque chose que fassent les hommes, leur néant paraît partout
انسانک جميع اعمالنده حال خساست
لا شئى مقولسى C'est un homme de néant
مشهود ومعايندر عدم مشابه سنده در - هيچ مقولسى - بر آدمدر

NÉBULEUX. Obscure par les nuages A. مغيم P. مغيث
سمای هواى مغيم Tempe nébuleux || بلوتلو T. پرشگال
سحب کثيفه ايله پوشيده اولمش روى سما - مغيم

NECESSAIRE. Dont on ne peut se passer, dont on a absolument besoin A. واجب - لازم
بى چاره - نا چار P. مقتضى - لازم
امر تنفس La respiration est nécessaire à la vie
لازمولو T. لازم
Avoir les choses nécessaires à la vie
امرتعيشده مقتضى اولان وسايل واسبابه

أسباب De servir des moyens nécessaires
La Foi est absolument nécessaire pour
لازمديى اعمال ايتمک
ایمان صحيح امر نجات ايچون لازم ما لا بد
مطالعه La lecture de l'histoire est fort nécessaire aux princes
در امور واجبه دندر - توارينج ملوکه کوره امور لازم دندر
فلان خانده On dit, qu'un homme s'est rendu nécessaire dans une maison
qu'un homme fait la nécessaire dans une maison, pour dire, qu'il y fait l'empresé,
qu'il se mêle de tout, comme si on ne pouvoit se passer de lui
کندويى لازملو کومتر

On appelle Agents nécessaires, Causes nécessaires, Les agents
عوامل et les causes qui produisent infailliblement leur effet A. لازم
Les agents naturels privés de raison, sont des agents nécessaires, des causes nécessaires à l'égard des
عقلدن ميچرد اولان عوامل طبيعیه
أسباب - انلردن مترتب اولان اثار حسيه عوامل لازم در
شمس نهارک Le soleil est la cause nécessaire du jour
لازم در Et effet nécessaire, l'effet qui suit infailliblement
مستلزم A. La lumière est un effet nécessaire du soleil
مستلزمدر C'est la suite nécessaire de ce principe
لاحقه سندندر بواصولک مستلزمات لاحقه
بواصولدن مستلزم اولمش بر لاحقه در

NÉCESSAIRE, au substantif. Ce dont on ne peut se passer pour
حوايج روزمره P. حوايج ضرورية A. كفاى النفس
مالدار ماله Il n'est pas riche, mais il a le nécessaire
La né-
تدارک کفاى نفسدن عاجز در

On dit, Préférer le nécessaire à l'agréable, pour dire, ce
qui est essentiel, indispensable A. تقديم الاغنى على الاغنى
تقديم الاغنى على الاغنى

NÉCESSAIREMENT. Par un besoin absolu A. حسب اللزوم
P. حسب الاقتضا - حسب الاحتياج - حسب الضرور
Il faut nécessairement manger
وقاية حيات ايچون حسب الضرور اكل طعام
حسب مقتضى Il faut nécessairement que je m'en aille
الاقتضا كتملويم

بهمه P. لا محالة - لا جرد - لا بد A. Et infailliblement
Lorsque le soleil luit, nécessaire-

NAUMACHIE. Représentation d'un combat naval, donnée dans une fête publique. T. شلک ایچون کوستریلان محاربه حربیه

NAUSÉE. Envie de vomir. A. غثيان النفس. T. منش گودا. P. فلانده عظیم وشدید غثيان نفس عارض اولدی

NAUTIQUE. Qui a rapport à la navigation. A. دریایی. P. بحری. Astronomie. قوت نجوم بحری. T. دکره متعلق. P. فن نجوم بحری

NAUTONNIER. Celui qui conduit un navire, une barque. A. کبی رئیس. T. ناخدا. P. رئیس السفینه

NAVAL. Qui concerne les vaisseaux ou la navigation. A. بحری. Combat naval. دکرک. T. دکره متعلق. P. دریایی. P. محاربه بحریه bataille دونما جنگی. دکر جنگی. بحریه - غزای بحری victoire دکر عسکری. عسکر بحری - قوت بحریه force دونما فنوحاتی

NAVÉE. Charge d'un bateau. A. حمولة السفینه. T. کمی یوکی. P. کبی یوکی. Il est arrivé au port deux navées de tuile. لیمانه ایکی کمی یوکی کرمید واصل اولدی

NAVET. Plante. A. شلجم. P. بوشاد. T. شلجم. Lفت. A. شلجم

NAVETTE. Outil de tissage, qui sert à porter et à faire courir le fil, la soie, la laine. A. موم. P. مکوک. T. مکیک. Faire courir la navette entre les fils et la trame. مکیکی ایپک. ایلده آراج آرهنده ایشتلتمک

NAVIGABLE. Il se dit tant des mers que des eaux douces où l'on peut naviguer. A. قابل الجری. - صالح لیسر السفینه. T. کبی یوریه بیلجک. T. قابل رفتن کشتی. P. السفینه. Cette mer est pleine d'écueils, elle n'est pas navigable. بو بحر - شابلر ایلده مالامال اولمغله سیر سفاینه صالح دکلدر - دریانک شابلری جوقلغندن اجرای سفاینه قابلیتی یوقدر - Ce fleuve est navigable dès sa source. بو نهر محل نبوغندنبو سیر سفاینه صالحدر. Canaux navigables. سیر سفاینه صالح جدوللر

NAVIGATEUR. Qui fait des voyages sur mer. A. راکب البحر. T. دکره کزن. P. بدریا رونده. P. سفار البحر. P. سافر البحر. T. دریاده سفرایدنلرک کشف. Les découvertes des navigateurs. ایتدکلری شیلر

NAVIGATION. Voyage sur mer ou sur les rivières. A. سفر. T. دکر سفری. P. سفر دریا. P. بحری. Longue navigation. سفر

Cela gêne la navigation de la rivière. هایل وخطرناک بر سفر بحری مدید بحر. Il signifie aussi, l'art de naviguer. A. سفر البحر. T. فن سفر دریا. P. فن السفر البحر. Les peuples qui s'adonnent à la navigation. Rétablir le commerce et la navigation. فن سفر دریایه هوسکار اولان امم واقواء امر تجارتی و فن سفر دریایی کما. Il entend bien la navigation. فن السفر البحر. T. سفر دریایه و قوف تامی وار در

NAVIGUER. Aller sur mer ou sur les rivières. A. سیر. T. دکره. T. بدریا روانه شدن. - بدریا رفتن. P. فی البحر. Naviguer le long des côtes. دکره یوریمک. دکره کزیمک. سفر ایتمک. en pleine mer. دکر قیسی طوعریلغنه سفر ایتمک. Après qu'ils eurent long-temps navigué. دکر آچینده یوریمک. دکرده وافر. دکرده مدت مدیده سیر و سفر ایتدکدضکره زمان کزدکدضکره

Il se dit aussi tant de la manoeuvre que l'on fait faire à un vaisseau, que de la manière qu'il va sur mer. A. اعمال السفینه. Une mer où il est malaisé de bien naviguer. کمی قوللانق. T. کشتیرا بکار آوردن. P. کمی قوللانسی دشوار اولان. استادانه اعمال سفینه. Un pilote qui navigue bien. ایدن قولانغوز

NAVILLE. Petit canal d'irrigation. A. ساقیه. pl. ساقیات. T. جدول. V. Rigole.

NAVIRE. Vaisseau. A. سفینه. pl. سفن. pl. سفاین. T. کبی. T. کشتی. P. مراکب بحریه. pl. مرکب بحری. - جوارى. Navire de grand port. کهنه سفینه. سفینه حقیقه کبیر سفینه. Grand navire. الی فوجی استیغاب ایدر سفینه port cinquante tonneaux. Navire qui est bon voilier. الی عدد فوجیه متحمل سفینه. انشای سفینه. Bâtir, construire un navire. سفینه سریع الجری. سفینه یی تحمیل ایتمک. charger. کمی یا پمق. - ایتمک. یوکنی. - سفینه نک حملونه سی اخراج ایتمک. décharger. کیمیک. - سفینه ید نصب ستون ایتمک. mâter. جیقارمق. - سفینه یی تجهیز ایتمک. équiper. دبرکلرینی دوزمک. کمی یی. - استیجار سفینه. fréter. کمی یی دوناتمی. سفینه نک صورت. La construction d'un navire. نول ایلده طوتمق. اجزای. Les parties, les membres d'un navire. ترکیب وانشاسی. بازارکان کمیسی. - تجار سفینه سی. Un navire marchand. سفینه

animal هر بوئی کافه حیواناتده جبلدر
C'est le naturel du feu de tendre en haut
نارک مقتضای طبیعتی بالایله میل ایتکدر

Il se prend aussi, pour les sentimens que la nature inspire
aux pères et aux mères pour leurs enfans, et à ceux-ci pour
les premiers. C'est un enfant qui a beau-
coup de naturel. طبعندده مایه حنیندن اثر بیله یوقدر

Et des sentimens d'humanité qu'on doit avoir pour tous les
hommes. انسانیت. مردمی. رقة القلب. مروث. A. Il faut être sans naturel pour ne pas soulager un malheureux
بر بیچاره نکت اعانتنه همت ایتکد
بر کمسنه نکت الندن کلدیکی حالده مایه مروثدن کلیاً بری
رقت قلبدن. اولملو در که حتی اول همتی دریغ ایلیه
بالکلیه بی بهره اولملو در که حتی اجراسنی ایلیه

Il signifie aussi, inclination naturelle. طبع. خلق. A. Bon naturel. طبع کریم. خو. P. کیش. منش
Il est jaloux, colère de son naturel. طبع خبیث
طبعاً و خلقاً حسود و غضوبدر. بالطبع حسود و غضوبدر

Il se prend aussi, pour la forme naturelle de chaque chose
Cela est peint au naturel. وضع طبیعی. هیت طبیعی. A. Il se dit
aussi par opposition à l'art. Il y a beaucoup d'art et d'étude
کافه تحریراتندن. mais point de naturel. وضع پخت زیاده در اصلاً طبیعی بر شی یوقدر

On dit, Les naturels du pays, pour dire, les habitans ori-
ginaires. زادگان. بوم. A. اولاد الوطن. مملکتده طوعمه. Z. زادگان. بوم. A. اولاد الوطن. مملکتده طوعمه. بولولری. اولنلر

NATUReLLEMENT. Par une impulsion naturelle. بالطبع. A. Tout retourne naturelle-
ment à son principe. اصلنه راجعدر. طبعیتله. Z. از سرشت خود. P. Tous les
animaux aiment naturellement la conservation de leur être. جميع
حيوانات بالطبع محافظه نفسه مایللر در. Le lion est na-
turellement courageux. ایللر ارسلان بالطبع بطش و جلادت ایله
مجبولدر

Et par les seules forces de la nature. خود. بنفسه. A. Cela ne peut se faire na-
turellement. کلدور. طبعیتله. کندور. کندینه. Z. بخود
On dit aussi, - خود بخود اولجق شی دکلدر. natu-
reellement, pour dire, qu'elle

n'arrive pas ordinairement دکلدر. طبعیتله اولور شی. Et qu'une
chose s'explique naturellement, c'est-à-dire, d'une manière
simple. بونک معناسی طبعیتله بللو اولور

On dit, Écrire naturellement, c'est-à-dire, d'un style aisé
تکلف و تصنعدن. بی کلفت نوشتن. P. تحریر بلا تصنع. A.
حاری صورت ایله یازمق

Il signifie aussi, sans déguisement. بلا ریاء. بلا تصنع. A. Parlez-moi naturellement
بکا. صاعدن. صاعه. Z. بی ریاء. P. Il n'y va pas naturellement avec moi
بنمله معامله سی ریاء و تکلفدن حاری دکلدر

NAUFRAGE. Perte d'un vaisseau, causée par quelqu'un des
accidens qu'on éprouve sur mer. کسر السفینه. ایفاء السفینه. A. کینک قضایه
کشتی. کشتی. شکستگی. کشتی. P. Le vaisseau a fait naufrage, mais l'équipage s'est
sauvé. کمی کرچه شکست اولمشدر. انجق طایفده سی سلامت
Il se fit naufrage sur un tel banc, à une telle côte
کیمیری فلان قوملک اوزرنده یاخورد فلان ساحلده قضایه
کسر و شکست اولمش. Les débris d'un naufrage. اوزرادی
قضا زده اولمش. سفینه نکت. les restes. سفینه نکت. انقاصی
شکست. Une mer fameuse par plusieurs naufrages. بقایاسی
سفاین فراوان ایله شهرت یافته اولمش. بر دریای هولناک
کشتی عرض و ناموسی. Son honneur a fait naufrage. - Figur. On dit qu'il est ruiné, mais il lui
reste encore des débris de son naufrage. حالی خراب اولدینی
تواتر یافته السنه انام اولمش ایسه ده امور و احوالنه عارض
Voilà tout ce qu'il a pu sauver du naufrage. اولان کسر و شکستک انقاصی هنوز باقیدر
قضا زده اولمش کشتی احوالندن. On dit aussi, qu'un homme a fait naufrage au port, pour dire, que ses projets
ont été renversés, au moment où il croyait les voir réussir. کشتی
آمالی ساحل سلامتده لنگر انداز قرار اولمق صورتنده
ایکن ناگهان دوچار کسر و شکست اولمشدر

NAUFRAGÉ. Il se dit de ce qui a fait naufrage. منکسر. A. Vais-
seaux naufragés. قضایه اوغرامش. Z. قضا زده. P. رهین بالکسر و تلف
دوچار. رهین کسر و تلف اولمش. سفینه لر. effects. قضا زده اولمش اموال کسر و شکست اولمش

NAULAGE. Prix que les passagers payent au maître d'un vais-
seau. نولین. Z. کرایه کشتی. P. اجرة السفینه. نول. A.

de sa nature صفراوی المزاجیة mélancolique de nature
حسب المزاج سوداویدر - سوداوی المزاجیة

Il se dit aussi d'une certaine disposition et inclination de l'âme
Une nature خوی T. منش - سرشت P. جبلت - طبع A.
heureuse طبع مفسدت الود perverse طبع سليم
de sa nature à ce vice بالطبع بوقباحته مایلدر
الجبلة حسب - بالطبع بوقباحته مایلدر

On dit proverb. L'habitude est une autre nature عادت
مستمره طبیعت ثانیة مشابه سنده در

Il se dit aussi, de tout ce qui constitue tout être créé ou
La nature divine ذات ربانیة La nature humaine ذات بشریة
non créé ذات ملكية angelique ذات بشریة
la nature humaine کلمة الله ذات بشریة ايله متحد و ملحق
اولمشر

Et de l'état naturel de l'homme, opposé à l'état de grâce
کسب فساد La nature corrompue ناسوت A. ناسوتیت - ناسوت A.
حال ناسوتیت La nature est fragile ایتش حال ناسوتیت
سریع الانکسار در

Nature, signifie aussi, sorte, espèce A. جنس - نوع P.
Je n'ai point vu d'arbres de cette nature دکلو - مقوله T. گونه
بو جنس آعاج اصلا مشهودم اولمش دکلدر
Qui a jamais vu des affaires de telle nature? اعاچ هیچ کوردیکم یوقدر
اول - بو نوع امور کیمک مشهودی اولمشر
l'aimerais mieux une autre nature مقوله اموری کیم کوردی
بشقه بر گونه مال اولسه زیاده حظ ایدر ایدم کیم کوردی

On dit, Payer en nature, pour dire, avec les productions
Une rente seigneuriale payable عینا ادا A. ادا
عینا ادا اولنمق شرطیله مربوط اولان صاحب
ارض هوایدی

NATUREL. Qui appartient à la nature A. طبیعی - جبلتی -
Loi naturelle حکم طبیعی Les lumières naturelles
les forces معارف فطریة - انوار طبیعیة دانش و معرفت
Les besoins naturels اسباب طبیعیة causes قوای طبیعیة
سجرای طبیعی Le cours naturel des choses حاجات طبیعیة
Il est naturel à نظام طبیعی احوال l'ordre naturel احوال
chacun de vouloir se conserver نفس قیدنده هر کس
Et qui est hors de l'usage commun امر جبلتدر - اولمق امر طبیعیدر
Ce n'est pas امر غیر عادی - امر غیر طبیعی

une chose naturelle دکلدر امر طبیعی Ce
n'est pas une chose naturelle qu'il ait été guéri d'une si grande
blesure en si peu de temps اول مقوله ن'est pas une chose naturelle
جراحت جسیمده دن شفایاب اولمسی امر طبیعی دکلدر
On dit, qu'une chose شفا بولمسی امر عادی دکلدر -
n'est pas naturelle, lorsqu'on y soupçonne quelque supercherie
Il faut qu'il y ait quelque supercherie là-dedans, car cela n'est pas naturel
بوشی قانون Il faut qu'il y ait quelque supercherie là-dedans, car cela n'est pas naturel
طبیعیة منافی بر کیفیت اولمغه تحتنده بر حیل اولمور در
On dit, Prendre une chose dans son sens naturel, pour dire,
بر کلامی معنای T. l'interpréter selon le sens qui se présente
طبیعیسی اوزره توجیه ایتمک Le sens que vous donnez
بو فقره یه ویردیکنک à ce passage n'est pas le sens naturel
معنای طبیعیسنه موافق دکلدر - معنا معنای طبیعی دکلدر
On appelle Enfant naturel, un enfant né hors mariage A.
ولد غیة V. Bâtard.

Et parties naturelles, les parties destinées à la génération
آلات التناسل A.

Naturel. Qui n'est point déguisé, mais tel que la nature
بو بادد Ce vin est naturel دانتی - طبیعی A. ل'fa fait
بو بلسنک Ce baume est-il naturel ou artificiel? طبیعیدر
Cet oiseau est peint, ce n'est pas طبیعی یاخود علمیدر
بو قوش نقش اولنمش اولمغه تویی sa couleur naturelle
ذاتی دکلدر - رنگی طبیعی دکلدر

Naturel. Sans gêne, sans contrainte A. عاری من التکلف -
Il a l'air assez صیقندیسز T. بی تکلف P. خالی من التکلف
عاریدر - صورت و سیماسی اثار تکلفدن خالیدر naturel
اشعارنده اصلا تکلف یوقدر Les vers qu'il fait sont naturels
سبک Son style n'est pas naturel اشعاری صیقندیسز در -
سبک و انشاسنده تکلف - و انشاسی تکلفدن خالی دکلدر
وار در

En parlant d'un homme simple et franc, on dit, que c'est
un homme naturel A. صافی البال P. یورکی T. صافدرون
پاک

NATUREL. Propriété naturelle d'une chose A. طبیعت - جبلت
Le naturel de l'homme c'est d'être طبیعت T. سرشت P.
انسان - انسانک مقتضای جبلتی معاشر اولمقددر sociable
C'est le naturel de chaque حسب الجبله مونس و معاشر در

Europe بو نباتک اوروپا اقلیمده تاهلی میتر اولمشدر
 Et des mots et des phrases que l'on transporte d'une langue
 en une autre ۴. ادخال فی اللسان ۵. L'usage seul peut na-
 turaliser les mots étrangers بر لسانه الفاظ اجنبیه انجق کثرت
 C'est une phrase Italienne, ایلده ادخال اولنه بیلور
 هنوز فرانسه لسانده ادخال اولنماش تالیانی بر عبارہ در
 ادخال اولنماش تالیانی بر عبارہ در

۴. داخل فی ملک الابناء البلد - متعلل ۴. NATURALISME.
 فلان ملت ایلده - ملتشمش ۴. پذیرای شان همملتی
 برلشمش

۴. کیفیت ۴. QUALITÉ de ce qui est naturel ۴. NATURALISME.
 بر معجزه ۴. Le naturalisme d'un prétendu prodige ۵. طبیعی
 کاذبه نک کیفیت طبیعی

۴. Et le système de ceux qui attribuent tout à la nature ۴.
 مذهب الطبیعیین

۴. NATURALISTE. Celui qui s'applique à l'histoire naturelle ۴.
 حکیم ۴. Aristote était un grand naturaliste ۵. متبع الطبیاع الاشیا
 Les ouvrages des ۴. ارسطو اعظم متبعین طبیاع اشیا ایدی
 اهل علم - متبعین طبیاع اشیا نک ثالیفاتی ۴. naturalistes
 طبیاع اشیا اوللرک

۴. ابن ۴. NATURALITÉ. État de celui qui est naturel d'un pays ۴.
 استحقاق ابن ۴. Droit de naturalité ۴. یرلولک ۴. البلدية
 Lettres de naturalité, les lettres par lesquelles le
 prince accorde le droit de naturalité à un étranger استحقاق
 ابن بلدیتک اعطاسنی ناطق جانب پادشاهیدن و بریلان
 برات

۴. مخلوقات ۴. pl. ۴. NATURE. L'universalité des choses créées ۴.
 کائنات - ممکنات ۴. Dieu est l'auteur et le maître
 باری تعالی حضرتلری کافه ممکناتک موجد ۴. nature
 کافه موجوداتده ۴. L'ordre qui règne dans toute la nature
 وحاکمیدر ۴. Il n'y a rien de si beau que le soleil dans toute l'étendue de la nature
 کافه کائناتک احسن واعلاسی تیر اعظمدر
 کافه کائنات وجود رب العالمینه ۴. qu'il y a un Dieu
 دفتر ۴. Étudier dans le grand livre de la nature
 دلیل وشاهد در ۴. کبیر موجوداتی عین اعتبار ایلده مطالعه ایتک

۴. Et l'ordre établi pour l'existence des choses et la succession
 انتظام - ترتیب آفرینش ۴. نظام الخلقه ۴. des étres

۴. Pénétrer dans les ۴. یرادلشک نظام و ترتیبی ۴. آفرینش
 secrets de la nature اسرار نظام خلقتک کهنه واصل اولمق
 La nature est admirable jusque dans les moindres choses نظام
 خلقت اک ادنا شیلره وارنجه حیرتفرمای عقول اولمق
 Les lois de la nature بر کیفیت غریبه در
 احکامی

Il se dit aussi de la force active qui a établi cet ordre, et
 ۴. قدرت - طبیعت ۴. qui le conserve suivant certaines lois ۴.
 طبیعت هیچ بر شیء صبت ۴. La nature ne fait rien en vain
 بره فعله کتورمز ۴. La nature répand ses dons, ses richesses par-
 tout طبیعت هر طرفه نشر مواهب وعطایا و بسط اثار یسار
 ۴. ید قدرت عطایای عمیمة البرکاتنی هر طرفه - وغنا ایدر
 ۴. La nature commence à s'affaiblir en lui نشر ایدر
 ۴. Vivre فلانک ذاتنده مشرف تنزل وانحطاط اولمقده در
 - مجرای طبیعت تبیت ایلده کهنمک ۴. selon le cours de la nature
 On dit, Forcer nature, pour dire, vouloir faire plus qu'on ne
 ۴. جبر طبیعت ایتک ۴. peut

Il se prend aussi, pour la propriété de chaque être particu-
 ۴. طبیعت ناز بودر ۴. Il est de ۴. Telle est la nature du feu
 مقلطیسک مقتضای طبیعیسی ۴. la nature de l'aimant de ...
 Et pour cette lumière qui est née avec l'homme,
 ۴. La nature et le rend capable de discerner le bien d'avec le mal ۴.
 والدین حقنه ایفای ۴. nature nous enseigne d'honorer père et mère
 ۴. Cela est لازمہ توقیر واحترام اولنمسنی طبیعت تلقین ایدر
 اصول طبیعت موافق بر معنا در ۴. conforme à la nature

Il se prend aussi, pour le mouvement par lequel l'homme
 ۴. est porté vers les choses qui peuvent contribuer à sa conserva-
 ۴. La nature demande telle chose pour ۴. سوق الطبیعة ۴.
 وقایدسه مدار اولمق اوزره طبیعت بوکا ۴. sa conservation
 ۴. Contenter la nature سوق ایدر ۴. Suivre l'instinct de la nature
 ایفا ایتک ۴. ۴. تبیت ایتک

On dit, Être ennemi de la nature, pour dire, s'opposer à ce
 ۴. حکم طبیعت مخالفیت ایتک ۴. que la nature demande
 حکم طبیعتک صدینه وارمق - طبیعتک خلافنه وارمق

On dit, Payer le tribut à la nature, pour dire, mourir ۴.
 قضای فحب ایتک

Il se prend aussi pour Complexion ۴. مزاج ۴. Il est bilieux

مورت حسنه Il narre agréablement فن نقل و حکایت
ایله تقریر کلام ایدر
NARVAL. Poisson armé d'une corne A. کرکدن بحری
NASAL. Il se dit des lettres qui se prononcent du nez A. pl. حروف غنة
Et des muscles, fentes, etc. qui font partie du nez A. خشارم
برون کمر تلکری T. الرأس
خمخمه گونه P. غنا A. NASALEMENT. Avec un son nasal T. ککزدن سسلندرک
بو حرف غنا تلفظ اولنق اقتضا ایدر
NASARDE. Chiquenaude sur le nez. V. Chiquenaude || Donner une nasarde برونه بر فسکه اورمق
بروند فسکه T. انقاع A. NASARDER. Donner des nasardes اورمق
NASEAU. L'une des ouvertures du nez par lesquelles l'animal
respire T. سوراخ بینی حیوان P. نخره الانف البهائم A. Un cheval qui a les naseaux fort
برونی دلیکری پک آجق اولان ات
خمخمه P. ادغم - اخن - اغن A. NASILLARD. Qui nasille C'est un nasillard خمخمر
NASILIER. Parler du nez A. غن - اغنان - خنخنة - اغنان - غنخم سويلمک T. با خمخمه گفتن - خمخمه کردن
ککزدن سويلمک
NASSE. Instrument d'osier servant à prendre du poisson A. بالق اوليدحق سپد T. سپد شکار ماهی P. سقط الصيد السمک
NATAL. Il se dit du temps et du lieu de la naissance A. مولد A. Pays natal || طوغش یری T. زادگه - زادگاه P. ميلاد
طوغش یوردی T. زاد بود - زاد بوم P. مسقط الرأس - مولد
بر کمسندنک T. هوای زاد بوم P. هوا المولد A. L'air natal
يوم - بيم المولد A. Le jour natal طوغديغی یری هواسی
بر کمسندنک طوغديغی کون T. روز زایش P. الميلاد
شناوری - شنا P. سباحة A. NATATION. L'art de nager امر سباحة
La natation est bonne pour la santé || يوزمه T. صحت وجودی مؤيدبر
مولود A. NATIF. Terme relatif au lieu où l'on est né Il est natif de Paris
طوغمه T. بومی - زاده P. ابن - اصلي
مصرده d'Égypte پارسی الاصلدر - پارس شهرنده مولود در
مصرده طوغمه در - اینای مصر دندر - مصری الاصلدر - مولود در

T. حيله باز P. مکار - ختار A. NARQUOIS. Homme fin, rusé On dit, Parler narquois, pour dire, parler un certain jargon qui n'est entendu que de ceux qui sont d'intelligence pour tromper quelqu'un. V. Jargon, en ce sens.

NARRATEUR. Celui qui raconte quelque chose A. pl. راوی
حکایت T. سخن سرا P. نقله pl. ناقل - حاکی - رواة
- بر ناقل موجب الملألدرو عاين
اوصاندریجی بر راویدر

- متصن الحکایة A. NARRATIF. Qui appartient à la narration T. متعلق سخن سراپی P. منتظم علی سیاق الحکایة
حکایت Style narratif || حکایت صورتنده - حکایت دأئر
حکایت صورتنده Poésie narrative سیاقنده سبک و عباره
حکایت حالی متصن Pronès verbal narratif du fait بر منظومه
Mémoire narratif de ce qui s'est passé à la réception d'un ambassadeur ایلچینک ملاقاتنده جریان ایدن
احوالک حکایتنی متصن بر قطعه تقریر

روایات pl. روایة - حکایات pl. حکایة A. NARRATION. Récit Belle narration || نقل T. گزارش - داستان سراپی P.
simple, naïve, sans ornement كوزل تقریر - حکایت جميله
obscur, confuse, historique مبهم و مشتبه و قوری بر حکایت
oratoire جریان ایتمش احوالک - جرانک حکایتی
Le fil de la narration قاعدة خطابت اوزره حکایت کلام
Démocratie exerce dans سر رشته حکایت - سلک حکایت
la narration علمای فن بلاغتن فلان کمسنه حکایت احوال
خصوصنده ممتاز و مستثنا در

A. NARRÉ. Discours par lequel on raconte quelque chose Narré long, ennuyeux || قصه T. داستان P. قصص pl. قصه
Il a insinué dans son narré بسط ایلدیکی قصده بونی اشارت ایلدیکه ...

- تقریر الکلام - روایت - قصص A. NARRER. Raconter
تقریر T. نقل کردن - گزارشستن P. حکایت - نقل
L'une des premières qualités d'un historien est de bien narrer بر و فایع نویسه کوره اقدم معارف

پیدا اولمسنه بادی - وجسیم مظنلر ظهورینه سبب اوله بیلور

Un || طوغمش T. زاییده - زاده P. متولد - مولود A. Né.
 یکی طوغمش جوجوق - طفل نوزاد enfant nouvellement né
 کور P. اعما عن بطن امه - ضریو - اکمه A. Aveugle né
 آندان طوغمه کور T. مادر زاد

Il se dit aussi de certain droit qui est attaché à quelques dignités. Ainsi l'on dit, que l'archevêque de Paris est conseiller

پارس متره پولیدی حسب
 المقام پارس پارلامنتونک طبیعتیه مستشاری پایدهسند در

Bien né. Né d'une famille honnête A. معروف النسب

Un homme || آدم اولادی - کشی زاده T. بهزاد - مردم زاده
 Il - کشی زاده آدم - بر مرد معروف النسب
 کریم - کریم الشیم A.
 Un enfant bien || صوی T. نیکو - ستوده منش P. النقیبة
 صوی جوجوق - طفل کریم الشیم né

Mal né. Qui a de mauvaises inclinations A. سیتی الشیم -
 صویسز T. بد خو - بد منش - بد زاد P. سیتی النقیبة
 Une fille mal née بر قز
 صویسز بر قز

Nouveau - né. Qui vient de naître A. نو P. مولود جدید
 هنوز طوغمش - یکی طوغمش T. زاد

Premier - né. Le premier enfant mâle A. فرزند P. ولد کبیر
 ایلک ارکک جوجوق T. نخستین

Naïvement. Avec naïveté A. بسداجة البال
 Parler naïvement || بونلق ایله - بونجه T. ساده دلانه P. القلب
 Avouer naïvement une chose بر شیئی ساده دلانه اعتراف ایتک

Naïveté. Ingénuité A. صفوة القلب - سداجة الطبع
 روستاییلرک Naïveté des paysans || بونلق T. صافدرونی
 بر طفل نورستدنک سداجت d'un jeune enfant صافدرونلغی
 طبعی

Et simplicité naturelle avec laquelle une chose est exprimée
 H y a beaucoup || ساده لک T. سادگی P. سداجت A.
 de grâce et de naïveté dans ses expressions, dans son style
 تعبیراتنده وسبک وانشاسنده لطافت وسداجت وار در
 Cela est dépeint avec une naïveté et une vérité admirables
 بو
 حالت بادئ حیرت اوله جق صورت سادگی وسداجت
 وطور صدق وحقیت ایله وصف وتصویر اولندی

Et simplicité naïve A. اوغوزلق T. ساده لوحی P. بلاغت

NANTIR. Donner des gages pour assurance d'une dette A.

T. گرو دادن - گرویدن P. اعطاء الرهن - تأمین بالرهن
 Cet homme ne prête point, si on ne le
 رهن ایله تأمین اولمندقیه اودنج اقچه
 Il faut qu'on le nantisse
 اعطای رهن ایله تأمین اولنسی اقتضا ایدر

On dit en termes de Pratique, Se nantir de l'effet d'une suc-
 cession, pour dire, s'en saisir par précaution, sauf à rapporter
 اثبات حق وراثت ایتک شرطیه ترکدیی امانه محبط
 اثبات حق وراثت ایدنجیه قدر ترکدیه وضع - ایتک
 ید تصرف ایتک

NANTISSEMENT. Ce que l'on donne à un créancier pour sê-
 reté de son dû A. رهن P. امانت T. گرو
 On lui a donné des pierres en nantissement
 رهن اولدق فلانده
 مجوهرات وبرلمشدر

NAPEL. V. Aconit.

NAPHE. Espèce particulière de bitume A. روغن P. نفت
 نفت یاغی T. نفت

NAPPE. Linge dont on couvre la table A. غطاء السطا
 سفره پشکیری T. دراز خوان - دستار خوان

On dit figur., La nappe est toujours mise dans cette maison,
 pour dire, qu'on y trouve toujours à manger سطا
 بو خاندده
 دائما میدانده در - طعام دائما آماده ومیتا در

Il se dit aussi, d'un filet qui sert à prendre des oiseaux.
 V. Filet.

NARCISSE. Plante A. نرگس P. نرجس
 یالین فات زرین Narcisse simple, double || زرین قدح
 وقانمر زرین

NARCOTIQUE. Qui assoupit A. مخدر - مسبت
 کوشدییی - اویقو کتوریجی T. سست ساز - خواب آور
 L'effet des narcotiques peut
 مختراتک اعمالنده احتمال خطر وار در

NARD. Plante aromatique A. ناردین P. سنبل رومی

NARGUER. Braver avec mépris A. خوارسازانه P. استحقار
 Narguer ses ennemis || خوارسنمق T. نگرستن
 اعداسنی استحقار ایتک

NARINE. L'une des ouvertures du nez par laquelle on respire
 برون T. سوراخ بینی P. نقب الانف - نخرة الانف A.

سر - رو نمایی P. طلوع A. Et origina, commencement
 La naissance des يشللكك - طلوع نباتات طلوع ازهار
 La naissance du jour شمس طلوع چقديني وقت
 چقمسي - کونشک باش کوشترسي - خورشيد

ميدانه T. پيدايي P. ظهور - حدوث - نشأت A. Figur.
 La naissance du monde پيدا اولمه - چقمه
 بر دولتشک و بر بلده نک ظهور ظهیر
 C'est de là que ريش و بدعتک نشأتی de l'hérésie و نشأتی
 les désordres, les troubles prirent naissance فتنه و اختلال اندن
 Étouffer une sédition dans sa naissance فتنه فتنه
 و عصيانی همان حين حدوث و نشأتانده تسكين ايتمک
 پائره عصيانی عقيب حدوثنده اطفاء ايتمک

حادث A. NAISSANT. Qui naît, qui commence à paraître
 T. نورسته - نو ظهور - نو پيدا P. طالع - جديد الظهور
 شمس Jour naissant بلورمه باشلامش - چقمه باشلامش
 Arbres naissants ازار جديد الظهور Fieures naissantes طالع
 Amour naissant اشجار نورسته - اشجار حادثه
 République naissante جمهور جديد الظهور
 compagnie مستجد شرکت حادثه

دنيایه T. زايیدن P. تولد A. NAITRE. Venir au monde
 هنوز تولد Un enfant qui vient de naître طومق - کلک
 هنوز پا نهاده مهد وجود - طفل نوزاد - ايتمش صبی
 عرق کریمدن تولد Naître de sang illustre اولمش معصوم
 Il est né ابای جلیل الشان اولاندن اولمق - ايتمک
 Il lui est François فرانسوی الاصل اولمق دنيایه کلدی
 Tout ce qui naît بر ارکک اولادی دنيایه کلدی
 est sujet à mourir A. کل نفس هالک الا وجهه
 Naître aveugle, boiteux شى هالک و فنا پذیر اولور
 Naître de parents مادردن اعمی و اعرج اولمق تولد ايتمک
 Il se dit aussi en parlant du Fils de Dieu
 Le Verbe est né avant tous les temps
 Le Verbe naît éternellement کلمه الله من الازل تولد ايتمشدر
 کلمه الله متمنع الوصف du Père d'une manière ineffable
 - اوله جق وجه و صورت ايله من الازل مولود من الابد
 On dit, Naître poète, peintre, musicien, pour dire, avoir des
 dispositions naturelles à ces sciences بطن مادردن شاعرو ياخود موسيقيدان اولمق
 مصور و ياخود موسيقيدان اولمق

On dit aussi, Être né pour une chose, pour dire, avoir un
 talent naturel, une grande disposition pour une chose T. خلق
 C'est un homme qui est né pour la guerre حرب
 ايجون خلق اولمش بر آدمدر

Il se dit aussi des végétaux qui commencent à paraître A.
 T. سر نمودن - رو نمودن P. طلوع - اجدار - نبوت - نبت
 نبات طلوع L'herbe commence à naître کورنمک - چقمق
 اوت چقمه - گياه ظهور باشلادی - واجداره بده ايلدی
 Les fleurs naissent au printemps اجناس شکوفه موسم باشلادی
 On dit aussi, Le jour commence à naître
 آفتاب عالمتاب کناره افقدن - شمس طلوع ايتمک در
 رو نمای ظهور ايتمک در

نشأت - تولد A. Figur. Prendre origine, être produit
 T. بدید آمدن - پيدا شدن - زادن P. ظهور - تکنون
 Ce ruisseau naît à deux lieues d'ici جقمق
 Les orangers ne naissent que ساعت مسافده نشأت ايدر
 dans les pays chauds پورتقال آناجلری ممالک حاره دن
 L'Empire Romain ne faisait que
 de naître dans le temps où... فلان وقتده روما دولتی هنوز
 Cela naît de faiblesse بو
 Naissance Les affaires naissent les unes
 de l'autre کیفیت متولد اولور ايدر
 Il est né امور و مصالح بری برندن متولد اولور ايدر
 de là une foule de procès جوقی دعوایر نشأت
 تکنون ايتمشدر - دعای کثیره تولد ايتمشدر - ايتمشدر

Il se dit aussi des choses qui commencent à paraître tout à
 coup, ou simplement à commencer A. ظهور - بروز - حدوث
 T. قوپمق پيدا شدن - برانگیخته شدن P. سوج - تحدث
 Le tremblement de terre fit naître des îles
 en des lieux où il n'y en avait jamais eu کلان حرکت
 ارض مقدما وجودی اولمیان نيه جزیره لرتک ظهورينه
 بو علاقه عشق J'ai vu naître cet amour سبب اولمشدر
 Cela m'en a
 fait naître la pensée خاطره نک
 Cela fit naître une haine irréconciliable
 entre eux بو کیفیت دروننده فلان سوجنه بادی اولمشدر
 بو کیفیت بینلرنده اصلاح قبول ایدمه جک
 بینلرنده - برعدوات عظیمه نک سوجنه بادی اولمشدر
 بنص وعداوت متمنع الاتنامک حدوثنه بادی اولمشدر
 Cela peut faire naître de grands soupçons
 بو حالت عظیم

خفاده مستر در

Et qui fait mystère des choses qui n'en valent pas la peine

عبت یره T. نهفته ضمیر بی‌مال P. کتوم فی العبیات A.
عیبیات مقولسی C'est un homme fort mystérieux || کیزلنور
کافه Il est mystérieux en toutes choses
احوالده عبت یره کیزلنور بر ادمدر

MYSTICITÉ. Recherche profonde en fait de spiritualité A.
Donner dans || تحری الحکم الخفیة - تتبع الحکم الخفیة
حکم خفیة نکم تتبع و تحریسند مبتلا اولمق la mysticité

مستحق الی A. MYSTIFICATEUR. Celui qui a l'art de mystifier
بر T. خنده خریش کنان همه کس P. المهنزة الناس
تقریب مسخره لغه دوشورن

MYSTIFICATION. V. Mystifier.

MYSTIFIER. Abuser de la crédulité de quelqu'un pour le rendre
ridicule A. سوق الی مهنزة الناس - القاء الی المهنزة A.
T. بخنده خریشی انداختن - خنده خریش کردن
|| Il a été mystifié sans s'en
خبری اولمقسزین بر تقریب مسخره لغه دوشورلمشدر donter

NAG

NACARAT. Qui est d'un rouge clair tirant sur l'orange A. احمر
احمر Nacarar || پورتقالی T. سرخ نارنگی P. نارنجی
Il se dit aussi de la couleur nacarar
T. رنگ سرخ نارنگی P. لون احمر نارنجی A. پورتقالی رنگ

NACELLE. Petit bateau qui n'a ni mâle ni voile A. سنبوق
Nacelle de pêcheur || قایق T. ناو - سنبک P. سناپق pl.
صوبی قایق H passa l'eau dans une nacelle بالقهی فایفی
ایله کهدی

NACRE. Coquille au-dedans de laquelle se trouvent les perles
U'n conteau || صدف T. صدف P. اسدافی pl. صدف A.
صدفکاری قبضلو بهاتی

NADIR. T. d'Astron. pris des Arabes. Le point du ciel qui
est directement opposé au Zénith A. ناظر السمт الرأس A.
سمت القدم

على طريق السباحة P. سابحاً A. En nageant à la

NAG

MYSTIQUE. Figure, allégorique A. رموزی - رموز P. رمز آمیز
La sens mystique de l'Écriture-Sainte || رموزلی T.
Il ne faut pas entendre ce passage à la lettre, cela est mystique تحت
اولمغه بوباره رموز آمیز اولمغه تحت
اللفظ معناسی ویرمک جائز دکلدر

Il signifie aussi, qui raffine sur les matières de dévotion A.
خفایای دینکک || متحرری الخفایا الدین
تحرری وتتبعنی مشتمل کتاب

MYSTIQUEMENT. Selon le sens mystique A. حسب المعناه
Ce passage se doit expliquer mystiquement || المرموز
معنای مرموزی اوزره شرح وتفسیر اولمق اقتضا ایدر

MYTHOLOGIE. Histoire fabuleuse des dieux de l'antiquité A.
اساطیر اولینه Il a bien écrit sur la mythologie
دائر کوزل بر تالیف ایلدی

MYTHOLOGIQUE. Qui appartient à la mythologie A. متعلق
باساطیر اولین

MYTHOLOGISTE, ou MYTHOLOGUE. Celui qui traite de la
fable A. مؤلف الکتاب الاساطیر اولین

Il passa la rivière à la nage || یوزه رک T. بشنا P.
Il s'est sauvé à la nage نه رک اوتنه یقدسنه مرور ایلدی
یوزه رک قورتلدی

On dit, qu'un homme, qu'un cheval est tout en nage, pour
dire, qu'il est tout mouillé de sueur عرقدر - شیناور دریای عرقدر
تره باتمشدر

NAGEOIRE. Cette partie du poisson qui lui sert à nager A.
بالغک یلکنی T. پر ماهی P. جوانح السمک - زعاف pl.
بالغک قنادی

NAGER. Se soutenir sur l'eau par un certain mouvement du
corps A. شناوریدن - شناوریدن - شناریدن P. فرم - سبح A.
بالق مثالی صوده || یوزمک T. Il nage comme un poisson
C'est un homme qui nage bien و ارقد اوزرنده یوزمک Nager sur le dos
سباحه ایدر Figure. || فن سباحه مهارتی وار در
شناور دریای شادمانی و مسرت اولمق Nager dans la joie
شناور بحر غنا و ثروت اولمق dans l'opulence

MUTISME. État d'une personne muette. **بکامت - بکم - خرس** *M.* **دیلزلکت** *T.* گنکی - بی زبانی *P.* آنادن - خرس مادر زاد قابل دوا ذکدر naissance est incurable **Le mutisme est** طوعمه اولان دیلزلکت علاج قبول ایتمز **علت بکامت** communément une suite de la surdité de naissance **صمم مادر زادکت لازمه سیدر**

MUTUEL. Réciproque entre deux ou plusieurs personnes. *M.* **یکدیگر** *P.* من طرفین - متقابل احدما بالآخر - متعاض **Amour mutuel** *T.* بری بزی حقنه - بری برینه اولان *T.* **بغض وعداوت طرفین** Haine mutuelle **مشق وصحبت طرفین** یکدیگری حقنه بالمقابله **Obligation mutuelle entre le mari et la femme, entre le souverain et les sujets** *M.* **علاقه صمیمه وار در زوج ایله زوجة بیننده** **سلطان ایله رعیتک** یکدیگری حقنه واجب والرعايه اولان **والد ایله** Bevoirs mutuels d'un père et d'un fils **شرط وعهد ولدک** احدما آخری حقنه متکلف اولدقلری **شرط واجبه** *M.* **Le mari et la femme se sont fait un don mutuel de tous leurs biens** **زوج ایله زوجهمالک اولدقلری کافه اموالی** **بری بزرینه معاوضه هبه ایتمشلر در**

MUTUELLEMENT. Réciproquement *M.* **بالمعاوضه - معاوضه** *M.* **بری برینه اولدق** *T.* با یکدیگر *P.* بالمقابله **بیشلرنده بالمعاوضه علاقہ محبت وار در** *M.* **بری بزرینه سویشورلر - مللارینی بری بزرینه تحت ضمانه ادخال ایتمشلر در**

MYOLOGIE. Partie de l'Anatomie qui traite des muscles. *M.* **بحث من احوال العضلات**

MYOPE. Qui a la vue fort courte. *M.* **قاصر البصر - اکمس** *M.* **کوزی ایراق کورمز** *T.* کوتهبین *P.*

MYOPIE. État de ceux qui sont myopes. *M.* **قصایه البصر** *M.* **کوز ایراغ کورمازلکت** *T.* کوتهبینی

MYOSOTIS. V. Oreille de souris.

MYOTOMIE. Partie de l'Anatomie, qui a pour objet la dissection des muscles. *M.* **بحث من تشريح العضلات**

MYIADE. Nombre de dix milles. *M.* **ده هزار** *P.* **عشرة الاف** *M.* **اون بیك** *T.*

MYROBOLAN. Fruit qui nous vient des Indes. *M.* **اهلیج** *P.* **هلیله** *T.* **هلیله**

MYROBOLANIER. Arbre qui porte les myrobolans. *M.* **شجر هلیله آغاجی** *T.* **درخت هلیله** *P.* **الاهلیج**

MYRRHE. Gomme odorante, que distille un arbre qui croît dans l'Arabie heureuse. *M.* **مر صافی**

MYRTE. Sorte d'arbrisseau. *M.* **آسه - آس**

MYSTÈRE. Secret. Il se dit proprement en matières de religion. *M.* **اسرار خفیة دینیة** *pl.* **سر خفی الدین** *M.* **مذاهب باطلده دخی** **اسرار خفیة دین وار ایدی** **secrets de la nature** **سرار خفیة قدرت**

Il se dit figuré, du secret dans les affaires. *M.* **راز** *P.* **راز** *T.* **اسرار دولت** *Il y a quelque mystère caché là-dessous* **بر سر خفی وار** **que mystère caché là-dessous** **بر سر خفی وار** **C'est un mystère qu'on ne saurait pénétrer, qu'on ne peut développer** **مکشی محال بر سر پنهاندر** **On découvrira bientôt ce mystère d'iniquité** **اخراج** **ظاهره** **اخراج** **اولنه جقدر**

On dit, Faire mystère d'une chose, pour dire, la tenir secrète. *M.* **کیزلو طومق** *T.* **پنهان داشتن** *P.* **اخفا - کتم** *M.* **کیزلکت**

MYSTÉRIEUSEMENT. D'une façon mystérieuse. *M.* **مستوراً** *M.* **اورتولو** *T.* **بر وجه نهانی** *P.* **مرموزاً - بالسر والخفا - مکتوماً** *Les prophètes ont parlé mystérieusement* **کیزلو صورت ایله - اولدق** **انبیای نظام حصراتی مرموزاً** **مستوراً افاده حال** **C'est un homme qui se conduit mystérieusement en tout** **هر خصوصده بالسر والخفا حرکت ایدر بر آدمدر**

MYSTÉRIEUX. Qui contient quelque sens caché. *M.* **مرموز** *M.* **Les anciens Égyptiens ont caché les secrets de leur religion sous des caractères mystérieux** **اهل مصر قدیم دقایق خفیة دینلرینی** **Les paroles** **مرموزه تختنده ستر واخفا ایتمشلر در** **کتاب الهک کلمات مرموزه سی** **Cela se doit entendre dans un sens mystérieux** **بو عباره معنای** **Il se dit en mauvaise part des affaires, et signifie, caché. *M.* **مستتر** *M.* **باشی اورتولو** *T.* **پس پرده خفا پوشیده - سر پوشیده -** **بر مصلحتک** **Il y a quelque chose de mystérieux dans cette affaire** **C'est un homme qui a une conduite mystérieuse** **پس پرده****

خنکار Les musiciens du roi خواننده خواننده - مطرب خواننده لری

MUSIQUE. La science qui traite du rapport et de l'accord des sons. فن موسیقی. فن رامشگری. فن موسیقی. Savoir bien la musique واقف. فن موسیقی بی تعلیم. Montrer, enseigner la musique اولمق. Maître de musique موسیقی خواجهدی. معلم موسیقی. Notes de musique ارقام موسیقی. ارقام نوا. ازکی. رقم لری

Et l'art de composer des chants, des airs avec des voix ou avec des instruments. فن التریب. فن التریب المقامات. ازکی قوشک. فن راه سازی. فن التلحين. النغمات. ابیاتی تلحين ایتک. Mettre des vers en musique صنعتی. ابیاته وضع مقام ایتک

Il se prend aussi, pour une compagne de musiciens qui chantent ensemble. جمعیت سازندگان. جمعیت موسیقین. سازنده و خواننده طاقی.

MUSQUER. Parfumer avec du musc. تعطیر بالمسک. Masquer des gens الدوانلری مسک. ایله توتسولتمک. الدوانلری مسک. ایله توتسولتمک

Musqué. مسک. دود آلود مشک. مشکدار. مسک. ایله توتسولتمک

MUSULMAN. Titre que prennent les Mahométans. مسلم. La religion musulmane. مسلمان. اهل الاسلام. دین اسلام

MUTABILITÉ. Qualité de ce qui est muable. تحول. بیقراری. نا پایداری. عدم الثبته. انقلاب. احوال مالک. La mutabilité des choses du monde. قرارسزلق. احوال مالک عدم ثبات ودوامی. تحولی

MUTATION. Changement. تبدلات. صاحب ارهک. Mutation de seigneur. دکشمه. تبدلات. هر تبدلده. هر تبدل وقومنده. Les mutations sont dangereuses dans un état. بیهوده. Les fréquentes mutations qui arrivent dans l'air, causent des maladies. جوهاده. ایکیده برده ظهور ایدن تبدلات حدوث امراضی مؤیدیر

MUTILATION. Retraitement d'un membre, ou d'une partie du corps. ناسیدگی. کنگی. انقطاع العضو. جدد

L'amputation de la cuisse est une cruelle mutilation. عضو کلسی. عضو مظلومی. اطان فخذ جدمک بغایت وجیع

MUTILER. Retrancher un membre, ou une partie du corps. سقلمق. کتته ساختن. ناسیدن. قطع العضو. تجدیع. Mutiler quelqu'un d'un pied بر کسندنک آیاعنی کسک. قطع رجل ایتک. Qui l'a ainsi mutilé? فلانی بو وجهله کیم سقلمدی. Min absolument, il signifie aussi, châtrer. V. ce mot.

Figur. کتته ساختن. ایراث الکسر والنقصان. بو تالیفی سقلمدی. Il a mutilé cet ouvrage. کتته. ناسیده. مقطوع العضو. اجدع. سقلمش

MUTIN. Opiniâtre, obstiné, querelleur. لجوج. عنود. لج وصال. ایله. Reprit matin. اونکو. ستیرکار. متبرد. مجبول بر مزاج

Et sédition. سرکش. عاتی. عصاة. Ces peuples sont légers et mutins. زوربا. فرمان. بر اقوام. مذکوره خفیف المشرب و سرکش ونا فرماندر. خفت طبع ایله مالفوف و فکر و اندیشه لری سمت عتو و عصیانده معطوفدر

se MUTINER. Se porter à la sédition. سرکشی. عصیان. باش قالدردمق. نا فرمانی نمودن. گردن کشیدن. نمودن. Les troupes se mutinent. زوربا. جیقمق. اطاعتدن جیقمق. Le peuple se mutinait. باش قالدردی. مسکر عصیان ایلدی. خلق اطاعتدن جیقوب رهرو سمت عتو و عصیان اولمشیدی. خلقی باش قالدردمقده ایدی

Mutiné. سرکشی نموده. عصیانکرده. عاصی. رفع لوای عصیان ایتمش. زوربا جیقمش. باش قالدردمش. عتو. معاصات. عصیان. Mutinerie. Révolte, sédition. باش قالدردم. نا فرمانی. گردنکشی. سرکشی. عسکرک. La mutinerie des troupes. اطاعتسزلق. زوربالق. زوربالقی تسکین ایتک. Apaiser la mutinerie. عاصیانی آتش عاصیانی تسکین ایتک

Il se dit aussi d'un enfant qui se dépite. عناد. Il faut punir les enfans. ینازلق. اونکولک. ستیهشکاری. عنادجی اولان جوجقلرک نادیبی. عنادجی اولان جوجقلرک نادیبی

pour leur mutinerie. لازمدر

اولمش || Blés mûrs اکین اولمش Fruit mûr pour être cueilli
اطرفی دیوار جویرلمش شهر T. بلدۀ دیوار بسته P. مسوّرۀ
شجر التوت A. شجر التوت Mûrier. Arbre qui porte des mûres

On dit figur. d'un apostème, qu'il est mûr A. ناصج P. ستیم
Et homme mûr, - نصابند یتشمش - نصابنی بولمش T.
پشکین آدم T. پخته رای P. ناصج رای A. pour dire, sage
esprit پشکین رای T. رای پخته P. رای ناصج A. jugement
Une mûre délibération پشکین عقل - عقل پخته - عقل ناصج
رای ناصج ایله گذران ایتمش مشورت

On dit aussi figur. Âge mûr, pour dire, l'âge qui suit le jeu-
nesse A. کمال T. سال کمال P. سن الوقوف - سن الکمال A.
کاملتک یاشی - یاش

MURAILLE. V. Mur || Fermer un jardin de murailles باغچه بی
Abattre باغچه بد دیوار جویرمک - دیوار ایله احاطه ایتمک
خاکت ایله یکسان - دیواری هدم ایتمک une muraille
دیواره طایق étayer دیوارک تملی قازیمق saper ایتمک
دیوار دیوار Sauter par-dessus la muraille دستک اورمق - اورمق
اوزرندن صهرامق

On dit proverb., que les murailles ont des oreilles, pour
dire, qu'il faut parler avec beaucoup de circonspection, de peur
d'être écouté A. دیوارک قولانی وار در T. للحیطان آذان A.

Mûre. Sorte de fruit A. توت - توت P. قریل
Mûre noire - توت سیروبی Du sirop de mûres || توت T.
قره توت T. شخروور P. فرصاد A.

Mûrement. Avec beaucoup de réflexion A. برای الناصج
Après avoir mûrement || پشکین رای ایله T. با رای پخته P.
mûrement considéré, رای ناصج ایله لدی المشاوره
examiné رای ناصج ایله لدی المطالعه ولدی التحری

Mûrina. Espèce de poisson A. ابومرینا T.

MURER. Boucher une porte, une fenêtre avec de la maçon-
nerie A. دیوار اوروب T. بدیوار بستن P. سدّ بالجدار - ردم A.
Co marchand vendait à faux poids, le police a fait
murer sa boutique بو بازارکان اوزان ناقصه ایله بیع مالی
پیشه ایدنمکه دکانی قهوسی ضابط معرفتیه دیوار اوریلوب
بنجهری دیوار اورمکه سدّ Murer une fenêtre سدّ اولنمشدر
ایتمک

Mûr. A. دیوار T. بدیوار بسته P. مسدود بالجدار - مردوم
اوریلوب قبانمش

On dit, Ville murée, pour dire, entourée de murs A. بلدۀ
اطرفی دیوار جویرلمش شهر T. بلدۀ دیوار بسته P. مسوّرۀ
شجر التوت A. شجر التوت Mûrier. Arbre qui porte des mûres

On nourrit ordinairement les vers à soie de feuilles de mûrier blanc
عادتاً آق توت یپراغیله بسلنور

Mûria. Devenir mûr A. انتصاج - ادراک - پخته P. ینوع
کمالی بولمق - نصابنی بولمق - پشک - اولمق T. شدن
اوزم موسم خریفده || Les raisins mûrissent en automne
حرارت شمس هریشک Le soleil fait tout mûrir فصلج بولور
هر شی Chaque chose mûrit en sa saison انتصاجنی مؤیددر
نصابنی بولور - موسنده کسب نصج ایدر

Et rendre mûr A. اصاج - ایناع - پختن T. پشورمک
Figur. || Il faut laisser mûrir cette affaire
حد - بو مصلحتی کسب نصج ایدنجه قدر برافملور
c'est un نصج وکماله بالغ اولنجه قدر ترک ایتملور
esprit qui mûrira avec le temps نصج کسب
L'âge et l'expérience lui ont fort
فلانک عقلی بلوغ سن وتجربه احوال عالم ایده جک بر عقلدر
تقریبیل کسب نصج وکمال ایتمشدر

Mûr. A. پشمش - اولمش T. رسیده - پخته P. ناصج A.
کمالی بولمش

MURMURE. Bruit sourd et confus de plusieurs personnes qui
parlent en même temps A. هماسات pl. هماسۀ A.
Quel murmure || فلسدی T. فسافس - فس فس - فجفج
ایشتدیکم فلسدی ندر ? j'entends est - ce que

T. گفتگو P. قیل وقال - قال وقیل A. Et plainte sourde
Tous ces murmures - là aboutiront à quelque chose
بو قیل وقال عاقبة الامر بر فنا نتیجه ویره جکدر
Il faut tâcher d'apaiser les murmures du peuple خلقتک
قیل وقالنی تسکین ایلنمک چاره به باقلوردر

Il se dit aussi du bruit que font les eaux en coulant A.
ی شاریدن آب - آبشار - شار P. طبطة الماء - الیل - خریر
افان چشمدرکرت Le doux murmure des fontaines || جاعلدی
لطیف جاعلدیسی - خریر لطیفی

Et du bruit que font les vents A. هفیف P. آوازۀ باد
یل مزیدرق - یلک و زردیسی - یلک فلسدیسی
یلک کوردیسی - اسمه

طالع‌لرک کورولدمنسی. غرنس امواج. الامواج.

MUGUET. Plante qui porte de petites fleurs blanches. انجو. چپکی

MUID. Mesure dont on se sert pour les liquides, les grains et autres matières. اولهک. پیمانه. اصواع. صاع. pl.
 Un muid de blé بغدادی بر اولهک

MULÂTRE. Il se dit de ceux qui sont nés d'un noir et d'une blanche. حبشی. حبشی. حبشی. خلاسیون. خلاستی.
 blanche.

MULCTER. T. de Jurispr. Punit. گوشمال دادن. تنکیل. نادیب ایتبک.

MULE. Il se dit que de la pantoufle du Pape. V. Pantoufle. ریم پاپاسنک پاپوچنی تقبیل
 || Baiser la mule du Pape ایتبک

Il se dit aussi d'une espèce de chausseuse dont les femmes se servent. پای افراز زنان. فعال النسوان. فعل النساء.
 زنه پاپوچی.

MULE. Femelle de même nature que le mulet. بغلة. دیشی قاطر.
 استرماده. بغلات.

MULET. Animal engendré d'un âne et d'une jument. بغل.
 - حموله کش قاطر. Mulet de bagage قاطر. استر. بغال.
 بوک قاطری.

MULETIER. Celui qui a soin de charger et de conduire les mulets. قاطرچی.
 استربان. بغال.

MULOT. Espèce de souris qui fait son trou sous terre. Le grand.
 شدت شتا یر صهانلرینی. موش صحرایی. فاره الارص.
 املاک ایلدی.

On dit proverbialement. Endormir le mulot, pour dire, amuser un homme pour le tromper. خواب خرگوش دادن.
 آویدوب آلدانق.

MULTIPLE. T. d'Arithm. Qui contient plusieurs fois exactement le simple.
 طقوز عددی اوچک عدد مضروب.
 || Neuf est multiple de trois

MULTIPlicable. Qui peut être multiplié. ممکن الضرب.
 || Tout nombre est multipliable à l'infini. کافه اعداد علی ما غیر النهایه ممکن الضرب.

MULTIPLICANDE. T. d'Arith. Nombre à multiplier par un autre.
 || Dans la multiplication de quatre par

trois, quatre est le multiplicande. اوج عددک درت اوزرینه ضربی تقدیرنده درت رقمی عدد مضروب علیه.

MULTIPLICATEUR. T. d'Arith. Nombre par lequel on multiplie un autre. مضارب.
 || Dans la multiplication de quatre par trois, trois est le multiplicateur. اوج ایلد ضربی
 تقدیرنده اوج عددی عدد مضارب بهدر.

MULTIPLICATION. Augmentation en nombre. تکثر. تعدد.
 زیاده‌لک. ارتقاق. ارتورمه. زیادگی. فزونی. ازدیاد.
 || La multiplication des êtres موجودات تعدد des espèces.
 تکثر نفوس. تعدد des hommes. انواع.

MULTIPLICATION. Règle d'Arithmétique, par laquelle on prend un nombre autant de fois qu'il est marqué par un autre. فن الضرب.
 ||

MULTIPLICITE. Grande quantité. کثرت.
 || Multiplicité d'objets, d'opinions. کثرت جوقلق.
 صور و کثرت ارا.

MULTIPLIER. Augmenter une quantité, un nombre. تکثیر.
 || Miroirs qui multiplient les objets. آینه‌لر ایدن آینه‌لر.
 || Jésus-Christ multiplia les cinq pains عزیزی.
 حضرت عیسی بش عدد نان عزیزی.
 تکثیر ایلدی.

MULTIPLIER, au neutre, et Se Multiplier. Augmenter en nombre par voie de génération.
 || Dieu dit à Adam et à Ève: Croissez et multipliez.
 || Les enfants d'Israël multiplièrent.
 || Son troupeau a fort multiplié.
 ||

MULTIPLIER. T. d'Arith. Répéter un nombre autant de fois qu'il y a d'unités dans un autre nombre donné.
 || Multiplier dix par quatre, vous aurez quarante.
 ||

MULTITUDE. Grand nombre. کثرت.
 || Multitude innombrable d'hommes.
 ||

تکولک ایکنک Le moyen est essé || تکرک ایکی دلیکی
دلیکی قیرلشدر

NOTEU. Le jeune d'un oeu. موقیل. صفر البیض. P.
یمورطه صاریسی. Z. زرد. هاک

MUABLE. Sujet au changement, inconstant. متحول. متحول. P.
مدیم الثبات. - کثیر الانقلاب. - متقلب. - حالاً من حال
|| تملسز. - حالدن حاله دور. Z. بقرار. - نا پایدار. - گردشپذیر
بوکونکی هوا کثیر الانقلابدر. Le vent est bien muable aujourd'hui
انسانک ارادسی متحول ومتقلبدر. La volonté est muable
دنیاو دنیاو. Il n'y a rien de certain dans ce monde, tout est muable
پایدار بر شیک وجودی یوقندر جمیع احوال دائمی
مجموعی حالاً من حال متحولدر. - الانقلابدر

MUCILAGE. Matière visqueuse qui sort de certaines plantes.
نباتدن آقان. Z. شیره نبات. P. مغایر. pl. مغشور. - مغشور
یلمشک نسنه

MUCILAGINEUX. Qui contient du mucilage. شیره. P. مغشور.
یلمشک نسندی اولان نبات. Z. دار

MUCOSITÉ. Humeur épaisse de la nature de la morce.
Il se dit aussi des plantes. V. Mucilage. ماذة خلماک. P. ماذة مخاطیة
dit aussi des plantes. V. Mucilage.

MUE. Changement de poil dans l'animal. سقوط الریش.
|| Les oiseaux. sont malades pendant leur mue. توی دوکلمه. Z. موریزی. P. نسول
طیور قسسی سقوط زیش هنگامنده. Il se dit aussi du temps où arrive ce changement
توی دوکلمه. Z. هنگام موریزی. P. موسم النسول.
وقتی

On dit aussi, La mue des vers à soie. تفشر الدود القز.
ایپک قوردینک صوبلمسی. Z. برهنگی پیله. P.
Il signifie aussi, les dépouilles d'un serpent qui a mué.
ییلان. - ییلان قاوی. Z. پیراهن مار. P. خوشاء الحية
صوبنتیسی

MUER. Changer de poil. Il se dit des oiseaux.
قوش توبنی آتق. - تولمک. Z. موربختن. P. اسقاط الریش
مار پیراهن. P. انسلاخ الحية.
ییلان قاوبنی آتق. Z. افکندن

MURT. Qui n'a point l'usage de la parole. خوسان. pl. اخرس.
|| Muet. دیلسز. Z. بی زبان. - لال. - گنک. P. بکمان. pl. ابکم
de naissance. مادر زاد دیلسز. - اخرس مادر زاد

تباکم ایدر Il fait le muet. sourd et muet. و اخرسندو
Il se dit aussi des personnes qui ne parlent point, ou par
malice, ou par honte, etc. - صامت. - ساکت. P. دمبسته.
|| Il demeura muet d'étonnement. اغز اچمز. - اچمز. Z. خاموش
Il fut si honteux, qu'il demeura muet. کمال خیرتنس دمبسته قالمشدر
غایت شومساری و خجالت تقریبیله صامت. Cette raison le rendit muet.
بودلیل اسکات. Cette raison le rendit muet. اولمشدر
وابکانه بادی اولدی

On appelle Muettes, en termes de Grammaire, quelques lettres
qui ne se prononcent point. حروف. pl. حرف مهموس.
مهموسنه

MUFL. Il se dit des extrémités du museau de quelques ani-
maux. مشفر. pl. مشافر. P. لبوس.
مشفر اسد. || Mufl. de lien. آوردی لوجی

MUFL. DE VEAU OU MUFLE. Plante. انسف العجل.
بوزاغی بورنی. - بوزاغی باشی

MUFTI. Nom du chef de la religion mahométane. مفتی.
شیخ الاسلام

MUGIR. Il se dit du cri des taureaux, des boeufs et des
vaches. || On attendait mugir les taureaux. ایددی
بوکورمک. Z. گاو زغند زدن. P. جأر.
بوکورمک. - جوار ثوار مسومع ایددی
بوکورمسی ایشیدیلور ایددی

Il se dit figur. du bruit que font les flots de la mer.
دکز. Z. دریا غرنیدن. P. نجوح الامواج. - نجوح البحر
|| On entendait mugir les flots. کورولدیمک
طالعیرک کورولدیمسی ایشیدیلور. - استماع اولنور ایددی
ایدی

Et d'un homme qui rend sa voix trop bruyante.
حیرقمق. Z. بانگ زدن. P. تصرخ

MUGISSANT. Il se dit des bêtes qui mugissent.
بوکوریجی. Z. زغند زدن

Il se dit figur. des flots de la mer.
کورولدهین دکز. Z. غرنیده

Et de la voie humaine poussée ou - défilée des tans rommes.
حیرقیمی. Z. بانگ زدن. P. صراخ

MUGISSEMENT. Cri que font les taureaux et les vaches.
بوکورمه. Z. زغند گاو. P. خوار. - جوار

On dit figur. Le mugissement de la mer, des vagues.
فجوح

montre *M.* حرکت *P.* رفتار *T.* یوریمه - یوریش *||* Le mouvement de cette montre ne vaut rien
بو ساعتک یوریمه سی

MOUVER. Terme de Jardinage. Remuer la terre d'un pot, d'une orrèe *M.* تحریرک التراب *P.* خاکرا جنبانیدن *T.* طهرانی سلکنک

MOUVOIR. Mettre en mouvement *M.* تحریرک *P.* جنبانیدن *T.* جنبانیدن *||* Mouvoir une chose de sa place
اوریناتمق *T.* پیرندن اوریناتمق - بریشی پیرندن تحریرک ایتمک
بوطاشی یوز کشی *||* On ne saurait expliquer comment l'âme, étant
نفس ناطقه محض پیرندن قلمدادامز
روح ایکن بدن. نوجهله تحریرک ایده بیلدیکنک
تحریرک *M.* Figur. - معناسی ادراکده عقل بشر عاجز در
اوریناتمق *T.* بجنبش آوردن - جنبانیدن *P.* سوق - تهییج -
انسانک اراده سی *||* La volonté fait mouvoir les autres facultés
La grâce meut la volonté en bien
توفیق ربانی اراده سی سمت خیره سوق
فلانی *C'est la sèdne qui l'a mu à cette action* و تحریرک ایدر
Mouvoir une querelle
بوفله سوق و تحریرک ایدن عیظ و غضبدر
تهییج نزاع وجدال ایتمک

MOYEN. Qui tient le milieu entre deux objets *M.* متوسط - متوسط *M.* متوسط
Il n'est ni grand ni petit, il est de moyenne grandeur نه متوسط الحجم اولوب نه متوسط القامه در
Il est de moyenne taille متوسط السن *M.* متوسط السن *T.* نیمسال *P.* وسط السن - متوسط السن
هوانک *||* On dit aussi, la moyenne région de l'air هوانک اورتی یاشلو
Et moyenne Justice, par comparaison à la haute et à la basse
اوسط محکمدر

MOYEN. Ce qui sert pour faire réussir *M.* واسطه *pl.* وسایط
طریق *pl.* طریق - وسایل *pl.* وسیله - اسباب *pl.* سبب -
واسطه *mauvais* وسیله حسنه *Bon moyen* *||* و جه *pl.* وجه
وجه *légitime* طریق اسهل *facile* سبب حق مستهجنه
وسيلة *infaillible* طریق نباح *permis* طریق حلال - شرعی
فوق *sur-naturel* واسطه طبیعی *naturel* متحققه نتیجه
بر کونه سبب طلب *Chercher un moyen* الطبیعه بر واسطه
اسباب و وسایط مذمومیه قشبت ایله *||* و جستجو ایتمک

نه کونه وسیله *||* De quel moyen s'est-il servi? قطع رتبه ایتمک
دوستلری *||* Il a réussi par le moyen de ses amis
واسطه سیله طغریاب اولمشدر
بو شینی ایتمک طریقی یوقدر

|| Et le pouvoir, la faculté de faire une chose *M.* قدرت
|| Je vous pris de faire
کوچ یتشمه *T.* توانایی *P.* اقتدار
بو شینی ایتمک ید اقتدارکده
Je ne puis lui rien donner,
بر شی ویره سم زیرا بر وجهله
اقتدارم یوقدر

pl. قوة مائیة *M.* *Il signifie au pluriel, facultés péroratoires*
|| Je ne connais pas
واریق *T.* مالداری *P.* اسباب الاقتدار
قوت مائیة سنک درجده سی بیلسم
درجه اقتدارینه آگاه دکلم - درجده سی معلوم دکلمدر
M. بصاعة القوة *M.* *Et quelquefois, facultés naturelles*
|| Cet orateur aurait un dé-
بوامط مجبول
طبعی اولان - بصافة قوتی حسن تدبیر ایله اداره ایتمک
یولنی بیلش اولسه بین الناس رواهی بر قات دخی
زیاده اولور ایدی

*Et en termes de Jurisp., les raisons qu'on apporte pour ob-
tenir ce qu'on demande M.* علل *||* Dresser, donner
درون عرضالده علت بیان
دعوانک *Les causes et moyens d'appel* بسط علل ایتمک - ایتمک
آخر محکمیه فالدرلمنی *||* ايجاب ایدمک علل و بواض
مoyens de nullité ملل ایدن

|| Au moyen de *M.* ب *P.* ب *T.* ایله
On lui a donné mille écus, au moyen de quoi il s'est obligé
فلاند شو قدر عروش اعطا اولنوب بو تقریب ایله متعهد
Au moyen de la lettre que vous écrirez, nous réus-
sirens *||* ایدمک مکتوب ایله تحصیل مرام ایدمک
درکار در

MOYENNANT. V. Au moyen de... *||* Il a obtenu telle chose
مoyennant la somme de tant فلان
شومقدیر ایتد ایله فلان
l'en viendrait à bout moyennant la grâce
توفیق الله تعالی بوکا ظفر بولمگم درکار در

MOYEU. Cette partie du milieu de la roue dans le creux
سوراج تیر چرخ *P.* قبیض *M.* *||* delaquelle entre l'essieu

MOVEMENT. Transport d'un corps d'un lieu dans un autre
 ۱. اوپنایش - دپرنش T. جنبش P. حرکات pl. حرکت A.
 Mouvement lent بطیہ حرکت rapide سریع
 violent محکمہ حرکات local بشدیدہ - حرکت ضعیف
 progressif حرکات دوریہ حرکات circulaire
 convulsif اختلاجیہ convulsif تدریجیہ
 égal منصرف - حرکت منعرجہ oblique حرکت مستقیمہ droit
 مختلفہ حرکات متعرجہ intégral حرکت مستویہ
 بالاختلاف - حرکات réfléchi متناوبہ - حرکت نائیه
 périodique حرکات simple بسیطہ حرکات مرکبہ
 composées حرکات متوافق الاسلوب antiforme حرکات
 عموویہ حرکات متأخرہ retardés حرکات مستعجلہ
 accélérés Mouvement d'un globe autour de son centre
 کمرہ نیک کند و مرکزی اطرافش Le mouvement d'Orient en Occident
 شرق و غرب Le mouvement des lois du mouvement مغربہ دوران و حرکت
 Donner le mouvement perpétuel حرکات دائمہ
 à quelque chose ایتمک بر شیئی تحریک
 Le mouvement des humeurs شیبہ ایجاب حرکات
 ایتدرمک حرکات حیوانیہ vitaux Les mouvements
 vitaux حرکات بلا حبس ولا نبض
 sans puls et sans mouvement ۲. ند نصبی ند حرکتی
 قالدی T.

Mouvement, se dit de l'agitation de l'âme causée par ses diverses affections ۱. سوق الطبیعة - هیجان - بهز زات ۲. pt. تهز ز ۳. جنش طبیعت تهز ز اضطراری involuntary تهز ز اختیاری Meuvement volontaire ۴. تهز ز شدید impétueux ۵. تهز ز عینف - تهز ز شایسته النفس ممکن On n'est pas maître des premiers mouvements ۶. La volonté donne le mouvement aux autres facultés ۷. انسانک اراده سی قوای سائرهنک تهز ز هیجاننده باعث ۸. او بوفعلی مایه د'equité ۹. Il a fait cela par un mouvement d'équité ۱۰. او بوفعلی - تصافت وحقایتک هیجاننده مبنی ایشلمشدر ۱۱. Il n'a pas fait cela de son propre mouvement ۱۲. ایشی سوق طبیعت ۱۳. ایشی ایتدی ۱۴. Il n'a fait que suivre le mouvement d'autrui ۱۵. ایشلمشدر ۱۶. ایشی بوفعلی ۱۷. ایشلمشدر ۱۸. ایشی بوفعلی ۱۹. ایشلمشدر ۲۰. ایشلمشدر ۲۱. ایشلمشدر ۲۲. ایشلمشدر ۲۳. ایشلمشدر ۲۴. ایشلمشدر ۲۵. ایشلمشدر ۲۶. ایشلمشدر ۲۷. ایشلمشدر ۲۸. ایشلمشدر ۲۹. ایشلمشدر ۳۰. ایشلمشدر ۳۱. ایشلمشدر ۳۲. ایشلمشدر ۳۳. ایشلمشدر ۳۴. ایشلمشدر ۳۵. ایشلمشدر ۳۶. ایشلمشدر ۳۷. ایشلمشدر ۳۸. ایشلمشدر ۳۹. ایشلمشدر ۴۰. ایشلمشدر ۴۱. ایشلمشدر ۴۲. ایشلمشدر ۴۳. ایشلمشدر ۴۴. ایشلمشدر ۴۵. ایشلمشدر ۴۶. ایشلمشدر ۴۷. ایشلمشدر ۴۸. ایشلمشدر ۴۹. ایشلمشدر ۵۰. ایشلمشدر ۵۱. ایشلمشدر ۵۲. ایشلمشدر ۵۳. ایشلمشدر ۵۴. ایشلمشدر ۵۵. ایشلمشدر ۵۶. ایشلمشدر ۵۷. ایشلمشدر ۵۸. ایشلمشدر ۵۹. ایشلمشدر ۶۰. ایشلمشدر ۶۱. ایشلمشدر ۶۲. ایشلمشدر ۶۳. ایشلمشدر ۶۴. ایشلمشدر ۶۵. ایشلمشدر ۶۶. ایشلمشدر ۶۷. ایشلمشدر ۶۸. ایشلمشدر ۶۹. ایشلمشدر ۷۰. ایشلمشدر ۷۱. ایشلمشدر ۷۲. ایشلمشدر ۷۳. ایشلمشدر ۷۴. ایشلمشدر ۷۵. ایشلمشدر ۷۶. ایشلمشدر ۷۷. ایشلمشدر ۷۸. ایشلمشدر ۷۹. ایشلمشدر ۸۰. ایشلمشدر ۸۱. ایشلمشدر ۸۲. ایشلمشدر ۸۳. ایشلمشدر ۸۴. ایشلمشدر ۸۵. ایشلمشدر ۸۶. ایشلمشدر ۸۷. ایشلمشدر ۸۸. ایشلمشدر ۸۹. ایشلمشدر ۹۰. ایشلمشدر ۹۱. ایشلمشدر ۹۲. ایشلمشدر ۹۳. ایشلمشدر ۹۴. ایشلمشدر ۹۵. ایشلمشدر ۹۶. ایشلمشدر ۹۷. ایشلمشدر ۹۸. ایشلمشدر ۹۹. ایشلمشدر ۱۰۰. ایشلمشدر ۱۰۱. ایشلمشدر ۱۰۲. ایشلمشدر ۱۰۳. ایشلمشدر ۱۰۴. ایشلمشدر ۱۰۵. ایشلمشدر ۱۰۶. ایشلمشدر ۱۰۷. ایشلمشدر ۱۰۸. ایشلمشدر ۱۰۹. ایشلمشدر ۱۱۰. ایشلمشدر ۱۱۱. ایشلمشدر ۱۱۲. ایشلمشدر ۱۱۳. ایشلمشدر ۱۱۴. ایشلمشدر ۱۱۵. ایشلمشدر ۱۱۶. ایشلمشدر ۱۱۷. ایشلمشدر ۱۱۸. ایشلمشدر ۱۱۹. ایشلمشدر ۱۲۰. ایشلمشدر ۱۲۱. ایشلمشدر ۱۲۲. ایشلمشدر ۱۲۳. ایشلمشدر ۱۲۴. ایشلمشدر ۱۲۵. ایشلمشدر ۱۲۶. ایشلمشدر ۱۲۷. ایشلمشدر ۱۲۸. ایشلمشدر ۱۲۹. ایشلمشدر ۱۳۰. ایشلمشدر ۱۳۱. ایشلمشدر ۱۳۲. ایشلمشدر ۱۳۳. ایشلمشدر ۱۳۴. ایشلمشدر ۱۳۵. ایشلمشدر ۱۳۶. ایشلمشدر ۱۳۷. ایشلمشدر ۱۳۸. ایشلمشدر ۱۳۹. ایشلمشدر ۱۴۰. ایشلمشدر ۱۴۱. ایشلمشدر ۱۴۲. ایشلمشدر ۱۴۳. ایشلمشدر ۱۴۴. ایشلمشدر ۱۴۵. ایشلمشدر ۱۴۶. ایشلمشدر ۱۴۷. ایشلمشدر ۱۴۸. ایشلمشدر ۱۴۹. ایشلمشدر ۱۵۰. ایشلمشدر ۱۵۱. ایشلمشدر ۱۵۲. ایشلمشدر ۱۵۳. ایشلمشدر ۱۵۴. ایشلمشدر ۱۵۵. ایشلمشدر ۱۵۶. ایشلمشدر ۱۵۷. ایشلمشدر ۱۵۸. ایشلمشدر ۱۵۹. ایشلمشدر ۱۶۰. ایشلمشدر ۱۶۱. ایشلمشدر ۱۶۲. ایشلمشدر ۱۶۳. ایشلمشدر ۱۶۴. ایشلمشدر ۱۶۵. ایشلمشدر ۱۶۶. ایشلمشدر ۱۶۷. ایشلمشدر ۱۶۸. ایشلمشدر ۱۶۹. ایشلمشدر ۱۷۰. ایشلمشدر ۱۷۱. ایشلمشدر ۱۷۲. ایشلمشدر ۱۷۳. ایشلمشدر ۱۷۴. ایشلمشدر ۱۷۵. ایشلمشدر ۱۷۶. ایشلمشدر ۱۷۷. ایشلمشدر ۱۷۸. ایشلمشدر ۱۷۹. ایشلمشدر ۱۸۰. ایشلمشدر ۱۸۱. ایشلمشدر ۱۸۲. ایشلمشدر ۱۸۳. ایشلمشدر ۱۸۴. ایشلمشدر ۱۸۵. ایشلمشدر ۱۸۶. ایشلمشدر ۱۸۷. ایشلمشدر ۱۸۸. ایشلمشدر ۱۸۹. ایشلمشدر ۱۹۰. ایشلمشدر ۱۹۱. ایشلمشدر ۱۹۲. ایشلمشدر ۱۹۳. ایشلمشدر ۱۹۴. ایشلمشدر ۱۹۵. ایشلمشدر ۱۹۶. ایشلمشدر ۱۹۷. ایشلمشدر ۱۹۸. ایشلمشدر ۱۹۹. ایشلمشدر ۲۰۰. ایشلمشدر ۲۰۱. ایشلمشدر ۲۰۲. ایشلمشدر ۲۰۳. ایشلمشدر ۲۰۴. ایشلمشدر ۲۰۵. ایشلمشدر ۲۰۶. ایشلمشدر ۲۰۷. ایشلمشدر ۲۰۸. ایشلمشدر ۲۰۹. ایشلمشدر ۲۱۰. ایشلمشدر ۲۱۱. ایشلمشدر ۲۱۲. ایشلمشدر ۲۱۳. ایشلمشدر ۲۱۴. ایشلمشدر ۲۱۵. ایشلمشدر ۲۱۶. ایشلمشدر ۲۱۷. ایشلمشدر ۲۱۸. ایشلمشدر ۲۱۹. ایشلمشدر ۲۲۰. ایشلمشدر ۲۲۱. ایشلمشدر ۲۲۲. ایشلمشدر ۲۲۳. ایشلمشدر ۲۲۴. ایشلمشدر ۲۲۵. ایشلمشدر ۲۲۶. ایشلمشدر ۲۲۷. ایشلمشدر ۲۲۸. ایشلمشدر ۲۲۹. ایشلمشدر ۲۳۰. ایشلمشدر ۲۳۱. ایشلمشدر ۲۳۲. ایشلمشدر ۲۳۳. ایشلمشدر ۲۳۴. ایشلمشدر ۲۳۵. ایشلمشدر ۲۳۶. ایشلمشدر ۲۳۷. ایشلمشدر ۲۳۸. ایشلمشدر ۲۳۹. ایشلمشدر ۲۴۰. ایشلمشدر ۲۴۱. ایشلمشدر ۲۴۲. ایشلمشدر ۲۴۳. ایشلمشدر ۲۴۴. ایشلمشدر ۲۴۵. ایشلمشدر ۲۴۶. ایشلمشدر ۲۴۷. ایشلمشدر ۲۴۸. ایشلمشدر ۲۴۹. ایشلمشدر ۲۵۰. ایشلمشدر ۲۵۱. ایشلمشدر ۲۵۲. ایشلمشدر ۲۵۳. ایشلمشدر ۲۵۴. ایشلمشدر ۲۵۵. ایشلمشدر ۲۵۶. ایشلمشدر ۲۵۷. ایشلمشدر ۲۵۸. ایشلمشدر ۲۵۹. ایشلمشدر ۲۶۰. ایشلمشدر ۲۶۱. ایشلمشدر ۲۶۲. ایشلمشدر ۲۶۳. ایشلمشدر ۲۶۴. ایشلمشدر ۲۶۵. ایشلمشدر ۲۶۶. ایشلمشدر ۲۶۷. ایشلمشدر ۲۶۸. ایشلمشدر ۲۶۹. ایشلمشدر ۲۷۰. ایشلمشدر ۲۷۱. ایشلمشدر ۲۷۲. ایشلمشدر ۲۷۳. ایشلمشدر ۲۷۴. ایشلمشدر ۲۷۵. ایشلمشدر ۲۷۶. ایشلمشدر ۲۷۷. ایشلمشدر ۲۷۸. ایشلمشدر ۲۷۹. ایشلمشدر ۲۸۰. ایشلمشدر ۲۸۱. ایشلمشدر ۲۸۲. ایشلمشدر ۲۸۳. ایشلمشدر ۲۸۴. ایشلمشدر ۲۸۵. ایشلمشدر ۲۸۶. ایشلمشدر ۲۸۷. ایشلمشدر ۲۸۸. ایشلمشدر ۲۸۹. ایشلمشدر ۲۹۰. ایشلمشدر ۲۹۱. ایشلمشدر ۲۹۲. ایشلمشدر ۲۹۳. ایشلمشدر ۲۹۴. ایشلمشدر ۲۹۵. ایشلمشدر ۲۹۶. ایشلمشدر ۲۹۷. ایشلمشدر ۲۹۸. ایشلمشدر ۲۹۹. ایشلمشدر ۳۰۰. ایشلمشدر ۳۰۱. ایشلمشدر ۳۰۲. ایشلمشدر ۳۰۳. ایشلمشدر ۳۰۴. ایشلمشدر ۳۰۵. ایشلمشدر ۳۰۶. ایشلمشدر ۳۰۷. ایشلمشدر ۳۰۸. ایشلمشدر ۳۰۹. ایشلمشدر ۳۱۰. ایشلمشدر ۳۱۱. ایشلمشدر ۳۱۲. ایشلمشدر ۳۱۳. ایشلمشدر ۳۱۴. ایشلمشدر ۳۱۵. ایشلمشدر ۳۱۶. ایشلمشدر ۳۱۷. ایشلمشدر ۳۱۸. ایشلمشدر ۳۱۹. ایشلمشدر ۳۲۰. ایشلمشدر ۳۲۱. ایشلمشدر ۳۲

On l'a vu mousse || میچو T. غلام کشتی P. تابم الملاح A. Mousse de vaissau موشو ایکن کورمشلر de pousse قیچ میچوسی باش میچوسی

MOUSSE. Espèce de petite herbe fort épaisse et fort menue, qui naît sur les terres sablonneuses, sur les toits, sur des pierres et sur des arbres A. اشنه P. اشنه T. یومون || Mousse de chène میشه آعاجی یومونی

MOUSSE. Certaine écume qui se forme sur l'eau et sur quelque liqueur A. زبد P. کف T. کپوکت || Versez de haut, cela fera de la mousse یوکسکدن افراغ ایله زیرا کپوکلندور شینر

MOUSSELINE. Toile de coton fort fine T. دلبد || Mousseline brodée جیبوقلی دلبد rayée سوزنی ایشلمش دلبد

MOUSSE. Il se dit des liqueurs sur lesquelles il se fait de la mousse A. تزبد P. کف زدن T. کپوکلنمک || Le vin de Champagne mousse plus que les autres vins شامپانیا شرابی سائر اجناس خمردن زیاده تزبد ایتر

Moussé. کپوکلنمک T. کفناک P. مزبد A. مزبد

MOUSSEUX. Qui mousse, qui fait beaucoup de mousse A. کثیر کپوکلنمک T. کپوکلنور P. کف زن A. الزبد

MOUSSEON. Saison dans laquelle soufflent certains vents périodiques A. موسم P. باد موسم T. باد موسمی || Attendre La mousson Les moussons ont été contraires موسم یلیری - ریاخ موسم مخالف ایدی

MOUSSU. Qui est couvert de mousse A. کثیر الاشنه || Une pierre moussue یومونلی طاش یومونلی T. دار

MOUSTACHE. Barbe qu'on laisse au-dessus de la lèvre d'en haut A. بروت P. سبال pl. سبله - شوارب pl. شارب A. قبا بیق - شارب اصخم Grande moustache || بیق T. بیلت اوجی قیورق بیق کوزل بیق - سبله لطیفه

Et les poils que quelques animaux, comme le chat, ont autour de la gueule A. بیق T. کلبه

MOÛT. Vin doux et nouvellement fait A. شیر P. مسطار || شیر - موطاریه

MOUTARDE. Composition de graine de sénévé broyée avec du vinaigre A. خردل P. خردل T. خردل || Moutarde douce خردل طانلو خردل - صواب حلو - خردل طانلو خردل - صواب حلو A. خردل طانلو خردل - صواب حلو

MOUTARDIER. Petit vase dans lequel on met la moutarde A. خردللق T. خردلدان P. حقه الصواب || خردلدان د'argent

Et celui qui vend de la moutarde A. بیتاع الصواب P. خردلجی T. خردل فروش

MOUTON. Béliet châté A. شاة pl. شاة - حسان pl. حسان - Pied de mouton || قیون T. گوسفند - میش P. اغنام pl. اغنام قیون بودی gigot de mouton قیون پاچوسی

On comprend aussi sous ce nom, les bœliers, les brebis, les agneaux, quand ils sont en troupe A. pl. اغنام P. اغنام || Un troupeau de mouton قیون قسمی T. گوسفندان قیون سوریسی - اغنام

On dit, que le peuple fait comme les moutons, pour dire, qu'il fait ce qu'il voit faire aux autres کبی عوام ناس قیون کبی اویوب سوربنور

On dit figur. d'un homme qui est d'une humeur douce, que c'est un mouton بر آدمدر قوزی کبی

Et proverb., Revenons à nos moutons, pour dire, reprenons notre discours A. ما نحن فيه P. ارجعنا الی ما نحن فيه || صددمزه کدلم T. بسته بکنیم

Mouton, se dit aussi de la peau de mouton préparée A. مسک قیون دربیسی T. پوست میش P. مسوکت pl.

Mouton, se dit sur la mer, des vagues qui s'élèvent lorsque la mer commence à être agitée T. دریا قوزیلری

Mouton. Une espèce de gros billot de bois, avec quoi on enfonce des pieux A. میطدة P. کدین T. طوقای

MOUTONNER. Rendre frisé et annelé comme la laine d'un mouton A. تقرید T. پر شکن کردن P. تقرید

Il se dit au neutre de la mer ou d'une rivière dont les eaux commencent à s'agiter T. دریا قوزیلری دهرنکه باشلق

MOUTURE. L'action de moudre du blé A. طحن T. اکوتمه

Il se dit aussi du salaire que prend le meunier A. طحن T. طحنیه - دکرمن حقى T. حق آسیا P. الطحن بو دکرمنجی شو قدر حق طحن || طحنیه - دکرمن حقى T. حق آسیا P. الطحن بو دکرمنجی شو قدر حق طحن

On dit proverb., Tirer d'un sac deux moutures, pour dire, prendre double profit d'une même affaire T. بر قوزیدن ایکی دری آلق

فضای عزا و جهادده تسلیم جان ایله - معات اولمق
شرفیاب اولمق

On dit par exagération || Mourir de chaud شدت حرارتدن
 شدت سرمادن Il meurt de froid اولوم درجسسه وارمق
 صبرسزلقدن کدردن اولوبور de chagrin اولوبور
 آجلقدن اولوبور de faim اولوبور جانى چيقار
 Il meurt mille fois le jour اولوبور کوزه بیکت کوزه اولوبور
 کولمکدن کونده بیکت کوزه اولوبور اوله يازدى

On dit pour marquer qu'on ne veut point démentir de ce qu'on a entrepris, Je viendrai au bout de mon deincein, ou je mourrai à la peine. يا اولوم : يا سر دم يا ستانم كلاه
يا باش چقارم

On dit, quand on demande des assurances de quelque chose par écrit, On ne sait qui meurt, ni qui vit. **بو دنیا اولم**
دیرم دنیا سیرم

Et qu'on a fait mourir un homme, pour dire, qu'il a été
exécuté جزای قریب اولندی

On dit d'un homme qui quitte le monde pour vivre dans les
exercices de piété, qu'il est mort au monde ترک دنیا ایلدی
هلايق دنيو يردن منقطع اولمشدر

Et d'un homme condamné au lapinier ou aux galères péennes, qu'il est mort si vilement من جهة الامور الدنيا ميت مشايسته در

۱. انعدام - فنا ۲. فناء ۳. پذیرفتن - نا بود گشتن
نام و شهرتی و یاد ۴. انتهای ۵. ادوار زمین فنا و تبار اولمقدن مهو
صیت ۶. جلیل و ذکر جمیلی ۷. الی الابد ۸. باقی و مستدام - در
۹. Les ouvrages de cet auteur ne mourront jamais اولمقندر
۱۰. آثار ۱۱. ابد الابد فنا بولمق اجتماعی یوقدر
۱۲. elles meurent bientôt مراد
۱۳. نفسانیدی طول مدت متعادی اولمیوب از زمان میگذرد
۱۴. منعدم اولور

[illegible]

والہا آغا چلری رہیں تلف اولمشر

Et de certaines choses dont le mouvement finit peu à peu A.
ف. سونمک X. خاموش شدن F. انظفا
Ce feu mourra, si
ل'œ n'y met du bois بولور ايسه
علاوة حطب اولئمه جق
آتش منطفي اوله جقدر

شرف اولوم - اولومہ یا قلیشوق. نزدیکی مرگ آمدن. الموت و آقمنہ چاتوق

اولمش - اولو T. مرد P. متوفی - هالک - میت A. Mezt.
 فلانک Il est mort ميتدر Il a ordre de le prendre mort ou vif
 بجم ميت A. Chair morte - حیاً و میتاً اخذیه مأمور در
 مرد Argent mort, c'est de l'argent dont
 مال P. مال معطل - مال ميت A. on ne tire aucun profit
 اموات pl. ميت A. - او مال T. مرد
 قنقین اموات ايتشك Enlever les morts
 ارواح مردگان ايجون دعا ايتشك Prier Dieu pour les morts
 بعد المجاربه Apres le combat, il fut trouvé parmi les morts
 بدنی اموات ايجنده بولندی

• اثر روج قالمدی - دوداغنده جان قالمدی
رنگ روینده و کوزلورنده - Et qu'un homme a le teint mort,
les yeux morts, les lèvres mortes - نخستیده جان قالمدی

Où dit d'un malade désespéré, que c'est un homme mort

EAU MORTUE, se dit de l'eau qui ne coule point. مَاءٌ فَايِمٌ.
P. طورعون صو. T. آب خواندند.

Saison morte. V. Morte-saison || Le temps des vacances est
une saison morte pour les affaires du Palais تخلیل وقتلری
امور محکمہ نیک ایام کسادینر

MOURON. On donne ce nom à la salamandre. V. ce mot.

MOUSQUET. Ancienne arme à feu, que l'on portait sur l'é-
paule *A. برقيـل pl. براقيـل P. تفكـكـت T. تفنكـكـت* || Char-
ger, tirer un mousquet *تفنكى طولدرمق وآتمق*

MOUSQUETADE. Coups de mousquet tirés à la fois. تفنگ آتیلان
بر اووردن آتیلان تفنگ قورشونی - قورشونی یایلمی

MOUSQUETAIRE. Soldat à pied qui portait le mousquet A.
تفنگچی. تفنگ انداز. مائة البرقيل. ام. راس البرقيل

MOUSQUETERIE. V. Mosquetade.

MOUSSE. Petit garçon servant dans l'équipage d'un vaisseau

برونکی سل - تمخط ایله Monchez-vous

Et ôter le bout du lumignon, lorsqu'il consomme la chandelle de bien éclairer. شمع - سوگیري کردن P. قرص الذیالة - تقریط A. bien éclairer. Moucher cette bougie. مومك فیلنی آلق X. از سر فیلد گرفتن A. آل مومك فیلنی. chandelle

MOUCHERON. Le bout de la mèche d'une chandelle qui brûle
فتيلك اوجي T. سرفتيله P. ذبالة A.

MOUCHETER. Faire de petits trèfle sur une étoffe *M. أعمال*
- اوفاق دلیکتر آجق *T. خرده سوراخها زدن* *P. الخبرة*
نکته *P. تنقیط* *M. en de petites marques* *M. کوزه نک* آجق
اطلس اوزرنده *Moucheter du satin* || *Bnklar اورمق* *T. زدن*
Moucheter de l'hermine - کوزه نکر آجق یاخود *Bnklar اورمق*
قام اوزرنده *c'est y mêler de petits brins de fourrure noire*
نیک سریمک

بنکلو T. فکته دار P. منقط A. MOUCHERÉ

Il signifie aussi, tacheté, en parlant de certains animaux.

MOUCHETTES. Instrument qui sert à moucher, les chandelles
 1. موم مقاصى 2. گاز 3. مقراض الشمع
 4. موم مقاصى 5. موم مقاصى

MOUCHESTURE. Ornement qu'on donne à une étoffe en la mou-
chantant. **A.** نقش بالنقط **P.** با نکتها نگارش **T.** بنکمه -
L. La moucheure de cette étoffe est agréable || بنکر ایله دونانده
P. بوز فوبك نقش نقطى لطيف ورنادر

MOUCHEUR. Celui qui mouche les chandelles **مقرط** P.
 موم فیتلنی آلیجی T. سرگیر چراغ

مندیل. Linga dont on se sert pour se mouchoir. **مندیل**
 ال T. سپردک - دستارچه - دستمال P. مقمره - منادیل pl.
 دستمال - ساده دستمال Nouchair uni || یاغلق - مقمره سی
 دستمال des lades جیب مقمره سی de poche بی نقش
 هندکاری مقمره - هندی

MOUCHEURE. Le bout de la mèche d'une chandelle, lorsqu'on l'a mouchée. *فتيل* *T.* و *يزق* *S.* قراسة الفتيلة *كسنتيم*

MOUCON, V. Mousson.

MOUDRE. Mettre en poudre par le moyen du moulin **اڤوتمك** **آرد** کردن **پ. رهي** - طحين || Moudre du blé
اڤوتمك **طحين** **بغداين** Le moulin n'a pas assez d'eau, il ne

دکرمانک کفایت
مقداری صوبی اولمدیغندن سنه ده آلتی آیدن زیاده
طحنه لیاقتی یوقدر

اكدولمش T. آرد كردە P. مطحون A. MOULU.

On appelle Or moulu, de l'or réduit en très-petites parties.
آتون. ز. ریزه زر. P. دقائق الذهب - ذهب مسحوق. ۴.
خرد شده.

MOUFETTE Vapeur pernicieuse qui s'élève dans les souterrains des mines A. بخار ردى B. هورآفتران C. ابخرة رديّة D. بخار ردى
E. پرامز بوغ

MOUILLAGE. Fond propre pour jeter l'ancre. مرسا. Cette rade
est un bon mouillage. قرارگاه کشتی - کشتیگاه P. السفينة
Co. بویالی کناری اعلا کمی یثامیندر
mouillage n'est pas sûr. محفوظ دکلدر مرسا اولان

MOUILLER. Tremper, humecter, rendre humide ۱. تبیل ۲. فرغاریدن - نم زدن - نمناک کردن ۳. اندا - اخصال
بزی مو - Mouiller un linge dans l'eau ۴. بشارتمق - اصلتمق
صوده اصلتمق - صوده نقع ایتمک - اینچنده تبیل ایتمک
۵. فزول ایدن مطر صحرالری La pluie a mouillé les prés
۶. بو بزی Ce brouillard mouille comme de la pluie
۷. یغور کبی بزی بشاردر - طومان ابوان قدر بزی اندا ایدر
۸. تبیل اقدامدن احتراز ایدر Il craint de se mouiller les pieds

- ارسا. Jeter l'ancre pour arrêter le vaisseau
 - دسور آتمق. X. لنگر انداختن. م. القاء الانجر - القاء المرسا
 Ils mouillèrent l'ancre. ينشمش اولمق. † être mouillé
 قلائ محلّه القای لنگر قرار ایتمشلر در
 Nous étions mouillés dans la rade دکز قییسندّه ينشمش
 Le vent étant devenu contraire, on fut obligé de mouiller القای اولمغلّه
 لنگر توقفت و قرار اولمق لازم کلدی

On dit en termes de Gramm., Mouiller le double LL, pour dire, le prononcer avec une sorte de mollesse. اشمام اللام المشتد

آغاریدہ۔ فرغاریدہ۔ نمناک شدہ P. میلل MCHILL, A.
 یندشمش X. لنگر انداز توقف و قرار J. مرسو A. اصلنمش X.
 دمور اوڑندہ طور مشن -

MOUEILLURE. Action de mouiller, ou état de ce qui est mouillé.

V. Mouiller. La mouillure du papier avant l'impression كاندكت

یونی Je le dirai en peu de mots داور لفظ واحد یوقدر
Vous avez lâché là un mot bien lé-
ger بر سوز - آغز کردن زلق لسان ایله بر لفظ قاجرمشک
لفظ واحد تفوه Ne dire mot, ne répondre mot قاجردک
آغز آجماق - شق شفه ایتماک - ایتماک

On appelle Mots consacrés, certains mots qui ne sont bons
qu'en certains endroits A. لفظ مخصوصة pl. لفظ مخصوص
- et certains mots qui sont tellement propres à quelques arts,
qu'on ne peut pas en employer d'autres A. اصلاحات pl. اصلااح

Et mot propre, celui qui rend parfaitement l'idée T. حق
حسن Il faut, pour bien écrire, connaître le mot propre
- کتابت هر شیء حق تعبیرینی بیلکه توقف ایدر
- تعبیر نا بوقع Un mot impropre
نا مناسب

On appelle Mot pour rire, ce que l'on dit pour amuser les autres
کولدره جک T. سخن خنده انگیز P. کلام مضحک A.
دائما بر درلو کلام Il a toujours le mot pour rire
- Et mot fin, une expression d'une simplici-
té apparente, mais qui fait penser plus qu'elle ne paraît dire
On dit proverb. Voilà un mot profond, pour
dire, un mot où l'on découvre plus de choses à mesure qu'on
le médite کلام درین کلام

Et mots obscènes, des termes qui blessent la pudeur A. رفس
- عارسز صحبتلر T. سخنهای فحش آمیز P. فحشیات pl.

On dit, qu'un homme entend à demi-mot ایله
نیم اشارت عقلی وارر

On dit proverb. Qui ne dit mot, consent, pour dire, qu'en
certains cas se taire, c'est consentir T. سکوت اقرار دندر

Mot, signifie aussi, sentence apophthegme A. اقوال pl. قول

Il Ce philosophe a dit un beau mot, un mot bien remarquable
فلان حکیم شایان اعتبار وقت اوله جق بر قول سوبلدی

On appelle Bon mot, un trait ingénieux, vif et plaisant A.
C'est un M. مضمون T. سخن نکته دار P. نکات pl. نکته

Ce que Ce que Ce que Ce que Ce que Ce que Ce que Ce que
vous dites là est un des bons mots d'un tel فلان دیدیکک کلام

Il perdrait plutôt un ami qu'un bon mot
فلانک خندنده مضمونی قاجرمقدن ایسه بر دوستی
Il est rare de bien répliquer à un bon mot

بر مضمونه لایقی اوزره حاصره جوابلق ایتمک نادراندندر

Mot ou Mot du Gout, T. de guerre. Mot qui sert aux sol-
dats à se reconnaître pendant la nuit A. شعار

Allez prendre le mot شکاری سپارش ایتمک
Donner le mot شکاری سوال ایچون بر عسکرک یاننه وارمق

On l'envoya porter le mot مامورا ارسال
Le mot qu'on avait donné le jour du combat était Pa-
ria

يوم مقابله ده تعیین اولنان کلمه معبوده پارس لفظی
ایدی

On dit proverb. que des gens se sont donné le mot, le mot
du guet, pour dire, qu'ils sont de concert ensemble

بینلرنده سوزی - یکزبان وفاق اولمشلر در - کلمه واحده اولمشلر در
بر ایتمشلر در

En un mot. Bref, en peu de mots A. نتیجه - خلاصه الکلام
- لاقر دینک اولانجیسی T. انجام سخن P. القصه - الکلام

Il est vertueux, généreux; en un mot,
c'est un homme accompli اصحاب صلاح و فضیلت وارباب

جود و سخاوتدن والحاصل بی نقصان وقصور بر آدمدر
En un mot, je n'en ferai rien نتیجه کلام هیچ بر شی

ایده جک دکلم
Mor à Mor, mor sous Mor. A. لفظاً بلفظ

Apprendre || سوز سوز T. لفظ بلفظ - سخن بسخن P.
بر شینی لفظاً بلفظ اوکرنمک

quelque chose mot à mot لفظاً بلفظ تقریر ایتمک
Rendre mot à mot لفظاً بلفظ

لفظاً بعد لفظاً بلفظ ترجمه ایتمک
Rapporter fidèlement mot pour mot لفظاً بلفظ صادقانه

نقل ایتمک
MOTEUR. Qui met en mouvement A. محرک

بادی - قلمدادچی - یورتدریجی T. جنبش دهنده P. التحریک
باری تعالی

Un dit aussi, - حضورلری بادی تحریک - کافه الموجوداتدر
قوة محرکه خاصة محرکه

عشقدریجی T. قزولنده P. سابق - آله التحریک A. Figur.
Il fut le principal moteur de cette entreprise, de cette con-
juratation بوماده نک و فساد داور معاهده نک آلت اصلیه

سابق اصلیه فلاندر - تحریکی فلان کشیدر
اسباب pl. سبب A. MOTIF. Raison qui détermine à agir

بپانه P. بادی - بادی - بواضت - باعث - علل pl. علت

مړمن مهلك ايله خسته در- مهلكا مړېمندر
 شهنش P. ارتكاب الكبيرة A. On dit, Pôcher mortellement A.
 بيوك گناه ايشلك T. کردن

پكت T. سخت P. شديد A. Il signifie aussi, grièvement A.
 بر كمسنديسي شديدآ تكدير mortellement A. ايتمك
 بفايت P. على وجه الافراط- مفرطاً A. Et exccesivement A.
 على وجه الافراط بنص Hâir mortellement A. پكت جوق T.
 وعداوت ايتمك
 MORTE-PAYE. V. Paye.
 MORTE-SABON. Temps où l'artisan manque d'ouvrage A.
 كساد وقتي T. وقت نا رواجی P. ايام الكساد
 MORTIER. Mélange de terre ou de sable avec de l'eau et
 de la chaux A. ملاط- شيد A. خروج T. آزه P. Faire du mor-
 tier Mortier à chaux et à ciment
 كرجلو خراسانو خرج
 MORTUA fait de terre et de paille A. سياع P. كهكل T.
 صمانلو بالحق صوا

ذيف - قتال - قاتل A. Qui cause la mort A.
 اولدريجي T. كشنده - موك آور- موكران P. مهلك
 زخم plaie مرض ذيف - مرض مهلك Maladie mortelle A.
 سم poison ضربه مهلكه - ضربه قتاله Coup mortel مهلك
 سم ذفاف - سم قتال - قاتل

On appelle Péché mortel, le péché qui donne la mort de
 l'âme A. شهنش P. كبايو pl. كبيرة A. Il
 fait se garder avec grand soin des péchés véniels, parce qu'ils
 disposent au péché mortel اولدقلارينه
 صغار ذنوب كبايو موصل اولدقلارينه
 نظرا آنلردن اهتمام. عظيم ايله حذر اولنلق واجبد

MORTAL, se dit aussi pour Extrême A. شديد P. سخت T.
 خصومت شديده inimitié بنص شديد Haine mortelle A. قتي
 برد شديد Froid mortel وجع شديد

On dit aussi, Enemi mortel A. خصم الڌ P. دشمن جان
 اولوسي به دشمن - جان دشمني T.

فاني - هالك A. qui est sujet à la mort A. Il signifie aussi,
 Tous A. اولومه تابع - يوق اولور T. تباهي پذير- مردني P.
 كل نفس - كل ذي روح هالك A. Les hommes sont mortels A.
 Cette بنی آدمك جملهسی هالك وفانيدر T. ذايقة الموت
 بو دنيای فانی مصایب misères - واکداردن عبارتدر
 بو عمر مستعار مالامال اکدار وآلامدر -

On dit, qu'un homme a quitté sa dépouille mortelle, pour dire, qu'il
 est mort فنان كمسنه جامه مستعار حياتدن تهری ايلدی

MORTELLEMENT. À mort A. مهلكا A. Il est blessé mortelle-
 ment mahade mortelle- جرح مهلك ايله - مهلكا مجروحدر

ment mortellement A. On dit, Pôcher mortellement A.
 بيوك گناه ايشلك T. کردن

پكت T. سخت P. شديد A. Il signifie aussi, grièvement A.
 بر كمسنديسي شديدآ تكدير mortellement A. ايتمك
 بفايت P. على وجه الافراط- مفرطاً A. Et exccesivement A.
 على وجه الافراط بنص Hâir mortellement A. پكت جوق T.
 وعداوت ايتمك

MORTE-PAYE. V. Paye.
 MORTE-SABON. Temps où l'artisan manque d'ouvrage A.
 كساد وقتي T. وقت نا رواجی P. ايام الكساد
 MORTIER. Mélange de terre ou de sable avec de l'eau et
 de la chaux A. ملاط- شيد A. خروج T. آزه P. Faire du mor-
 tier Mortier à chaux et à ciment
 كرجلو خراسانو خرج
 MORTUA fait de terre et de paille A. سياع P. كهكل T.
 صمانلو بالحق صوا

MORTUA. Sorte de vase dont on se sert pour y piler certai-
 nes choses A. مهاسب pl. مهراس A. هاون- يانه P. هاوون -
 دوكمه هاوان Un mortier de fonte A. هاون - ديپك T.
 مدققي الهاوون Le pilon d'un mortier A. مرمر هاوان
 هاوانك طوقماغی - هاوانك الى T. دسته هاوان - ياور P.
 En termes d'artillerie, c'est une pièce dont on se sert pour
 jeter des bombes T. هاوان A. Mettre la bombe dans le mortier
 ديزلش Batteries de mortiers خمپرهیی هاوانه وضع ايتمك
 هاوانلر صرهسی

فلاوی كونه كلاه - فلاوی T. Et une espèce de bonnet rond T.
 MORTIFÈRE. Qui cause la mort. V. Mortel dans ce sens A.
 ماء ذفاف - ماء قتال A. Poison mortifère A. سم قتال

MORTIFIANT. Qui mortifie en causant du chagrin A. اليم -
 جانگداز - جانغراش - جانسوز P. اشد من المات - مولم
 C'est une chose bien mortifiante que de se
 voir préférer un inférieur على دوننه
 وجه الترجيح التفات اولنديغنی كورنجه بو حالت اشد
 Il est bien mortifiant d'essayer des reproches non
 mérités بغير حق، مظهر مواخذة وعات اولمق بر کیفیت
 اليمه در

زنجی - On dit proverb., qu'à laver la tête d'un more, on y perd sa lessive T. عربک یوزی بیقانغله آغارمز.

On appelle Gris de more, une couleur grise tirant sur le noir Des bas gris || قرامتیق بوز T. ابلک تیره P. لون اربد A. - On dit aussi, Un cheval cap de more, ou cavecé de more, V. Cavecé.

MOREAU. Il se dit d'un cheval extrêmement noir A. ادم - Un cheval moreau, de qre یاغز T. سیاه - شبذیز P. جُون قره یاغز طوکنده بر ات

MORFIL. On appelle ainsi les dents d'éléphant avant qu'elles soient travaillées A. اسنان الفیل pl. سن الفیل A. فیل دیشی T. پیل

MORFONDRE. Causer un froid qui pénètre A. اقرار - تبرید - اوشوتمک - صوغوتیق T. زم افزانیدن - سردی آوردن P. Ne des-sellez pas sitôt ce cheval, de peur de le morfondre || Co vent vous morfondra سنی اوشودجکدر A. بو آتی اوشوتماک ایچون اکرینی اوزرندن چاپک آلمه

Se Morfondre. A. تبرد P. سردی گرفتن - اول طرفده صوغوتیق الحقیسک T. Vous vous morfondrez là

MORFONDRE. A. مفرور - سردی - سردی زده - زم زده P. میرود - صوغوتیق جالشمش - صوغوتیق المش - اوشومش T. گرفته

MORGUE. Soite gravité mêlée de dureté et de fierté A. فضولتی ایله اولونمه T. باد بروتی P. عظمت - جبروت - On dit d'un homme qui fait les fonctions de sa charge avec une gravité affectée, qu'il sait bien tenir sa morgue || Avoir de la morgue اولمق متخلق ایله متخلق ایله باقمق - On dit d'un homme qui fait les fonctions de sa charge avec une gravité affectée, qu'il sait bien tenir sa morgue || Avoir de la morgue

MORGUER. Braver par des regards fiers et menaçants A. شزر - قورقنچ T. قبح نظری نمودن - بنگاه ترسسان - بگرستن P. فلانه هر محله قورقنچ || Il le morgue partout || کوز ایله باقمق کوز ایله باقر

MORIBOND. Qui va mourir A. حارص - نیم مریض ناسم - نیم moribond || Il était moribond نیم مرده مرده خسته نیم مرده

MORICAUD. Qui a le teint brun A. اسمر الوجه - اسمر جهرلو - بوز جهرلو T. تیره رنگ

MORIGÉNER. Former les mœurs, instruire aux bonnes mœurs ادب T. فرهیختن P. تعلیم المحاسن الاخلاق - تأدیب A.

Un père est bien condamnable, quand il n'a pas soin de morigéner ses enfans T. اکرتمک کندو اولادینک تأدیبلیرى خاصصنده تجویز تراخی وقصور ایلدیکی حالده مستحق لوم وتعییبنر

Et corriger, remettre dans le devoir A. اصلاح P. تربیت T. Si vous manquez à votre devoir, je saurais bien vous morigéner A. تربیه ایتمک T. کردن خدمتکده تجویز قصور ایدیه جک اولور ایسک سنی تربیه ایلمک یولنی بیلورم

MORNE. Triste, sombre A. منقبض - میمانده آثار انقباض T. Il a le visage morne || قسارتلو T. ناصیه حالنده امارات تیره دلی - وصحرت بدیدار در متفکر ومنقبضدر || Il est peñais et morne وانقباض ظاهر در

On dit figur. d'un temps obscur et couvert, que c'est un temps triste et morne A. هوا غاسم مهتج الانقباض - هوا غاسم A. قبانق وصیقندیلور هوا T. هوای تیره وناسه ناک

MOROSE. Difficile, bizarre A. شرپس - چهره شک T. بد خو P. شراست آلود || Un caractère morose || خویلو

MOROSITÉ. Caractère morose A. شراسة المزاج - بد خویی P. شراسة المزاج - چهره شک خویلولق T.

MORPION. Insecte qui s'attache aux parties du corps où l'on a du poil A. قرق آیاقلو کهله T. قماق A. قرق

MORS. Assortiment de toutes les pièces de fer qui servent à brider un cheval A. لگام P. لگام A. لگام

Il se dit particulièrement de la pièce qui se place dans la bouche du cheval A. مسجل - فأس اللجام - شکیمه T. مسجل ملایم شکیمه قویده || Mors rude کم طماعی - کم - لوک مسجل ایدن آت - کمنی کوهلیان آت - اسب لگام خا

On dit, qu'un cheval prend le mors aux dents, pour dire, qu'il s'emporte sans que le cavalier puisse le retenir A. ازم T. اسب لگام بدندان کرد P. الفرس علی فأس اللجام || Ces chevaux prirent le mors aux dents, et entraînent le carrosse بارکیرلو کمی آزی به آلب هنطوی کوتورمشلر در

MORSURE. Marque faite en mordant A. زرة - اصریق نشانی T. نشان گاز P. اثر العضم - نسوف dangereuse || عظیم اصریق نشانی Grande morsure || اثر قرص مخاطره لو اصریق یاره سی

Voilà un beau morceau de Peinture Ce sermon est un morceau achevé
 Il y a de beaux morceaux dans ce poème
 بو منظومه ده در لطیف قطعه وار در

MORCELER. Diviser par morceaux A. تجزیه - تقطیع
 پاره پاره کردن T. تفریق قطعه بعد قطعه - تجزیه
 Morceler une terre بر پاره پاره بولمک - پارچهلحق T.
 Il ne faut pas morceler cette terre, il faut qu'un de nous l'ait toute entière
 بولمکی پاره پاره بولمک جائز دکل هیئت کامله سیله
 ایچمزدن بریسنه قالمق انسبدن

MORDACITÉ. Qualité corrosive A. آشندر یحقیق T. خاصه اکتیه
 تیزابکت La mordacité de l'eau - forte vient de son acidité
 خاصه اکتیه سی حوصصندن نشأت ایدر

Figur. Médiancé aigre et piquante A. لدغ - مض اللسان
 Dans ses écrits, il y a une mordacité révoltante
 قلمنده اولان لدغ لسان تنغیف فلربی مستلزمدر

MORDANT. Qui mord A. گزان P. عضاض
 Le renard, l'ours, le loup sont des bêtes mordantes
 تلکو و آبو و قورد حیوانات عضاضه اقسامنددر

Figur. A. لدیغ - لذاعة - لدیغ
 Sبکت style لدیغ و جائگزا بر مزاج
 و عبارة جائگزا

On dit au substantif, qu'une voix a du mordant, pour dire, qu'elle est sonore et pénétrante A.
 تیزی صدا P. حدة الصوت A. سس کسینلکی T.

Et qu'un homme a du mordant dans l'esprit, pour dire, qu'il a de la force, de la saillie dans l'esprit A.
 عقل کسینلکی T. تیزی عقل P. ذکا الفؤاد

MORDICANT. Âcre, picotant, corrosif A. ممض - حذی
 Humeurs ملح حذی Sel mordicant
 Il signifie figur. piquant, satirique
 دیلی زفیرلی T. بد زبان P. حذی اللسان - محذا A.

MORDICUS. Mot Latin. Avec ténacité A. باللیج - بالاصرار
 Il ne se dit qu'en cette phrase:
 کندو رأینی لیج و اصرار ایله

تأیید ایتمک

MORDILLER. Mordre légèrement A. نهش - نهش P. سر
 Les jeunes chiens aiment à mordiller
 کوپک انیکلری نهشدن حظ ایدرلو

MORDORÉ. Couleur brune mêlée de rouge A. اصحر
 Drap mordoré
 قزل بوز رنکنده جوقه

MORDRE. Serrer avec les dents A. عض
 Être mordu d'un chien enragé
 بر کلب فلاکت قولی Un chien l'a mordu au bras
 عض ایلدی

Il se dit aussi des oiseaux et des insectes A.
 Le perroquet mord
 پیره قورس ایدر La puce mord
 پیره و تحته بتی اصریقلریله طولو در

On dit figur. et proverb., quand quelqu'un a fait une chose dont il se doit repentir, qu'il s'en mordra les doigts, qu'il s'en mordra les pouces
 On dit, que les dents d'une roue ne mordent pas assez sur les ailes d'un pignon, pour dire, qu'elles n'entrent pas assez avant
 - جرخت دندانلری جنبه دلیکارینی بر ایوجه اصرمیور
 جنبه دلیکارینه بر ایوجه صوفله میور

On dit de l'eau - forte, qu'elle mord sur les métaux, pour dire, qu'elle les creuse A.
 خوردن P. اکل A. آشندرمق - یمک T.

Il signifie aussi, médire, critiquer avec aigreur A.
 بلسان زخم زدن P. طعن - حدی - نفع - ندغ - نزع
 دیل ایله اصرمق T. بد زبانی نمودن - بزبان طعنه زدن
 هر شیده نفع Il cherche à mordre sur tout
 و تلدینه بر سبب آزار
 انگشتزن - سلوک و حرکتمنده محل نفع و تلدیغ یوقدر
 Il ne donne point à mordre sur lui
 طعن و تشنیع اوله جق بر شئی یوقدر
 حقه موجب طعن اوله جق بر درلو سر
 سبب طعنه زنی زبان لوام اوله جق بر - رشته و برمز
 وسیله و برمز

Mordu. A. مضرورس - مضوض
 مضرورس P. گزیده T. اصرمش
 مضرورس P. مضرورس - مضرورس

MORE. Qui est de la Mauritanie A. زنگی P. زنجی

مطالعات pl. مطالعه ادبیه. MORALITÉ. Réflexion morale. ۱. ادبیه. ۲. y a de belles moralités à tirer de cette histoire. ۳. حکایه نیک آویخته استخراج اوله بیلجک بعض مطالعات

Il se dit aussi, d'une partie de terre peu considérable *A.*
 قطعه *pl.* قطعات *P.* پارچه *X.* Morceau de terre
 كافة املاكى قطعات Tout son bien est en petits morceaux
 ارض - Il se dit aussi des ouvrages d'art et de
 ceux d'esprit || Le Panthéon est un beau morceau d'Architecture
 فلان بنا فني معمارينك بر قطعه و عنائيدر
 فلان سراينده كى سطر ستون La colonnade
 du Louvre est un beau morceau

اقتضا ایدر

MONUMENT. Ouvrage fait pour conserver la mémoire des hommes illustres, ou d'une action célèbre *M.* مأثرة *pl.* مآثر *M.* مأثرة *M.* یادگار *M.* اثر مذکر الحال - لا بقا الذکر اکدر یجی اثر *M.* یادگار *M.* مأثرة جلیله *C'est un monument pour la postérité* عند الاخلاق والاعتقاب مذکر حال اوله جق *Il est élevé par la gloire d'un prince* بر پادشاهک ادامه شان وشهرتند مدار اولمق *On voit encore les beaux monuments de la grandeur Romaine* عظمت روماتیونک *Les ouvrages de cet auteur sont des monuments plus durables que le marbre* نیچه یادگارلر - مشهور ومعاینر بر مؤلفک تصنیفات *Il est plus durable que le marbre* مثال صخره صما الی الابد رهین بقا اوله جق مآثر انار جلیله دندر - جلیله قبیلندندر

se MOQUER. Tourner une personne ou quelque chose en ridicule *M.* استهزا - ترم - خریش کردن *M.* مهارات - ترم - استهزا *M.* ذوقلنک *On se moque de lui* فلانک صقاله کولمک - یوزه کولمک - ذوقلنک *On s'est moqué de son habit* فلانسی استهزا ایدرلر *Il est moqué de vous* سکا استهزا ایدر *On se moque de vous* یوزینه کولر

Et témoigner qu'on ne fait nul cas de quelqu'un ou de quelque chose *M.* مسخره لند *M.* خنجرود نمودن *M.* استسخار - قسخر *M.* آلمق *C'est un homme qui se moque du blâme, de l'opinion publique* لون وطعن عامه یی واعتقاد ناسی *Il s'est moqué de tous les avis qu'on lui a donnés* مسخره لند آلور - استسخار ایدر بر آدمدر کندویه ویریلان نصیحتلرک *Il se moque des lois divines et humaines* شریفة الهی وقوانین ونظامات بنی آدمی *Si vous en usiez comme cela, vous vous ferez moquer de vous* بوجهله حرکت ایده جک اولور ایسک *On dit aussi, Il fut moqué de tout le monde* مسخر عالم اولمشدر

Et ne dire pas, ne faire pas sérieusement *M.* مهالزه - هزل *M.* لطیفه ایتمک *M.* رفوشه نمودن - لاغ زدن - لاییدن *M.* بونی دیدیکمده هزل اولدیغنی آکلارک

C'est se moquer que de prétendre telle chose بر مقوله آدمادن مرام لطیفه اولدیغنی طاهر در

MOQUERIE. Paroles ou actions par lesquelles on se moque *M.* خنده خریش - خریش - مسخریه - استهزا - هزه *M.* outrageme استهزای خبائت *Il fut exposé aux moqueries des soldats* عسکری نفراتی بیننده عرضة تمسخر واستهزا اولمشدر *M.* مسخره اولمشدر

Et chose absurde, impertinente *M.* مهزته *M.* مسخره لقی *C'est une moquerie que de vouloir soutenir une telle proposition* بوقینه ظفریاب اولمق قیدینه دوشمک مهزته *Il est projeté de vouloir réussir dans ce projet-là* مسخره لقدیر

MOQUEUR. Qui se moque *M.* مستهزی *M.* خندیشکار *M.* بالطبع مستهزی *Il est naturellement moqueur* *M.* ذوقلنجهی *M.* Air moqueur نما استهزا بر آدمدر *M.* ذوقلنک کولشمسی *M.* خنده استهزا نما *M.* صحتک منتغ *Il se dit aussi d'un homme qui ne parle pas sérieusement* *M.* هزال *M.* خوراطدهجی *M.* لطیفه گو - لاغزن *M.* هزال *M.* کلامنه اعتماد ایلمه لاغ وهزل مائل *M.* بر آدمدر

MORAILLES. Instrument de maréchal, avec lequel on pince le nez d'un cheval vicieux *M.* یواشه *M.* لوبشه *M.* حناک *M.* کچور - بروننه یواشه یی طاق *M.* کچور

MORAL. Qui regarde les mœurs *M.* ادبی *M.* متعلق بالاخلاق - اخلاق وادابه متعلق - اخلاقه دائر مقاله *M.* Un discours moral *M.* اخلاقه متعلق تعلیم *M.* Doctrine اخلاق وادابه متعلق معنا *M.* فلانک اخلاقه متعلق *M.* قواعد ادبیة *M.* Préceptes moraux تألیفاتی *M.* اخلاق وادابه دائر مطالعات *M.* Réflexions morales قاعدلر *M.* On dit, Cela est fort moral, pour dire, qu'il renferme une morale fort saine *M.* جامعدر حسنی *M.* اخلاق حسنی *M.* خلق وادبی محتویدر

On appelle Vertus morales, celles qui ont pour principe les seules lumières de la raison *M.* فضایل عقلیه *M.* Il ne suffit pas d'avoir les vertus morales, il faut encore avoir les vertus chrétiennes *M.* یاکنز فضایل عقلیه مالک اولمق کافی اولمیوب

au haut d'une tour **ايتمک** صعود **ايتمک** à une échelle
حضرت **ايتمک** Notre-Seigneur est monté au ciel عروج **ايتمک**
Monter sur une hauteur, sur une عيسى سمايه عروج ايلدى
montagne **چيقيق** sur une chaise, sur un **چيقيق**
siège **چيقيق** - **چيقيق** - **چيقيق** - **چيقيق** - **چيقيق** - **چيقيق**
منبره **چيقيق** T. منبر بر آمدن **چيقيق** صعود على المنبر **چيقيق**
صاعد منتهای **چيقيق** Figur. || Monter au faite des honneurs
- ذروه عز و اقباله صعود **ايتمک** - مراتب منزلت اولمق
بالاترين مراتب شرف واجلاله واصل اولمق

Montra sur un vaisseau, Monter en carrosse, Monter à che-
val ou sur un cheval **چيقيق** T. سوار شدن **چيقيق** P. رکوب **چيقيق**
در پس **چيقيق** P. مرتدفا رکوب **چيقيق** - **چيقيق** - **چيقيق** - **چيقيق**
اکسديه **چيقيق** T. سوار شدن

On dit encore, Monter à cheval, pour dire, manier un cheval,
lui faire faire le manège **چيقيق** P. اجراء الفنون القراة **چيقيق**
Il apprend à monter || **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
à cheval **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
Cet écuyer montre bien à monter à cheval **چيقيق**
فراستی کوزل تعليم ايدر

Montra à l'assaut **چيقيق** P. اقتحام على القلعة كبة **چيقيق**
يورويش ايله قلعهنك اوزرينه **چيقيق** T. كنان بر قلعه شتافتن
اقتحام على ثلثة الجدار **چيقيق** - **چيقيق** - **چيقيق** - **چيقيق**
قلعه ديوارنده **چيقيق** T. برخنه ديوار قلعه سردم بردن **چيقيق**
آچيلان كدك اوزرينه يورويش **ايتمک**

Montra sur le trône **چيقيق** P. جلوس على سرير السلطنة **چيقيق**
تخته **چيقيق** T. بر اريکه پادشاهی نشستن - بر تخت نشستن
نخسته اوتورمق - تخت سلطنة **چيقيق** - **چيقيق** - **چيقيق**

Montra, signifie aussi, s'élever **چيقيق** P. ارتفاع - تصاعد **چيقيق**
چيقيق **چيقيق** - **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** T. بر آمدن - بالا آمدن **چيقيق**
وقت طوفانده مياہ بحار وانهار **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
جبال رفيعدن اون بش ذراع بالاتر مرتفع اولمشدر
Le feu, le sang, la rougeur me monte au visage **چيقيق**
حرارت آتش **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
La voix monte **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
par tous **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
دعاى **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
ابرار و فریاد ستمديدگان و بيگناهان مرش اعلايه قدر صعود
دعاى ابرار و انين مظلومين و بيگناهان بلالاي بام - ايدر

On dit, que le soleil monte tous les jours, lorsqu'il s'approche tous les jours de notre zénith
يوما فيوما يوكسلمكده در - شمس كل يوم ارتفاعده در

En parlant de l'eau, on emploie particulièrement les mots
چيقيق **چيقيق** - **چيقيق** **چيقيق** T. برجستن - بر خاستن **چيقيق** **چيقيق**
La rivière est montée cette année jusqu'à une telle
بو سنة مبارکده مياہ نهر شو درجديه قدر طمو ايلدى
مرتفع اولدى -

En parlant du vin qui monte au cerveau, on emploie les mots.
Les va- **چيقيق** **چيقيق** T. بسر بر جستن **چيقيق** **چيقيق**
peurs du vin montent au cerveau ايدر **چيقيق** **چيقيق**
دماعه **چيقيق**

On dit, qu'un arbre monte trop haut, pour dire, qu'il a
trop de hauteur, qu'on le laisse trop croître **چيقيق** **چيقيق**
يوقارويه اوزانمق - يوكسلمك **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
Et qu'un mur monte trop haut, pour dire, qu'il a trop de
بلند قد - بالا قد **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
يوكسك **چيقيق**

ارتفاع الى - ترقى الى الرتبة **چيقيق** **چيقيق**
Il **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
مقدما بير اقدار **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
ايکن بود دفعه ملازمت رتبه سنه ترقى ايلدى

افزون - افزودن **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
T. مترقى گشتن - مزداد شدن - فزونى پذيرفتن - شدن
Sa ornaüté, son avarice monteront au- **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
comble قلبى و طمع خامى درجه نهايته مترقى و مزداد
کبر و غرورى **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
شول رتبه مترقى و مزداد اولمشدر که

Il signifie aussi, hausser de prix **چيقيق** **چيقيق**
T. بها زياده شدن - بها افزودن **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
Le blé est **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
حظه نك كيلسى اوتوز **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
Faire **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
monter bien haut des meubles, en les enchérissant
بیتک بهاسنى مزادده اترورق تزييد ايتدمک
اسهام قائمديرينک بهاسى **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق** **چيقيق**
Les effets publics monteront à la paix.
اذاق ميرتبه نك بهاسى وقت مصالحده تزييد ايده جکدر

promettre monts et merveilles مصدده سلطانلقی آقد کرده قبودانلق
وحد ایتمک

On dit aussi, Par monts et par vaux, pour dire, de tous
محل - طرف بطرف - سو سو P. محلاً بعد محل. A. côté
|| On le cherche par monts et par vaux || اوتنه برو T. بمحل
فلانی طرف بطرف آرابر لر

MONTAGNARD. Qui habite les montagnes A. جبلی - ساکن
اهالی الجبال pl. اهل الجبال - سکنة الجبال pl. الجبال
اهل جبال Les peuples montagnards || طاعلو T. کوه نشین P.
- حیوانات جبلیه Animaux montagnards اولان اسم واقوام
طاغ حیوانلری - جانوران کوهی

MONTAGNE. V. Mont || Grande montagne A. جبل عظیم -
جبل A. haute بیوک طاغ T. کوه بزرگ P. جبل جسيم
کوه بالاقد - کوه بالا P. جبل شامق - جبل شامخ - عالی
کوه - کوه بلند P. جبل رفیع A. élevée یوکسک طاغ T.
یوکسک طاغ - میوقه سر چکش طاغ T. فلک ماس
Le escarpé طاغ T. کوه کندوش راه P. جبل واعر A. escarpé
- قمة الجبل A. le haut, la cime d'une montagne
طاغ T. بالای کوه - تارک کوه - ذره کوه P. رأس الجبل
قبوط الجبل A. le penchant, la pente, la descente تهسی
طاغک T. نشیب کوه P. منحدر الجبل - حدور الجبل
پایین - دامن کوه P. ذیل الجبل A. le pied انیش یری
بالای جبله صعود Monter une montagne طاغ اتکی T. کوه
- جبلی قطع ایتمک passer, traverser طاعه جیقمق - ایتمک
Gagner le haut de la monta- Cagner le haut de la monta-
gne Pays de montagnes بالای جبله ظفر لب وصول اولمق
طاغلق مملکت T. کوهستان P. مملکت کثیره الجبال A.
طاغ - زنجیر جبال - سلسله جبال Une chaîne de montagnes
زنجیری

On dit proverbialement, que la montagne a enfanté une souris, lors-
qu'après s'être attendu à quelque chose de grand, le succès
n'aboutit à rien A. طاعلر T. رب صلف. تصت راعده A. م. کورلدی آلت یاننده هیچ
درهسی - هر طاعک بر درهسی اولور
Et que deux montagnes ne se rencontrent point, mais les hommes se reboontrent P. کوه بکوه نمیرسد
طاغ طاعه قاوشمز انسان انسانه قاوشور T. آدم بآدم میرسد

MONTAGNEUX. Qui est entrecoupé de montagnes A. کثیر الجبال

Pays montagneux || طاعلق T. جبلزار - کوهستان
- ارض کثیره الجبال Région montagneuse کثیره الجبال
طاغلق یر

MONTANT. Ce à quoi montent plusieurs choses A. یکون
P. یکون مبالغه Le montant de ces sommes || طوب T. همه
Le montant de la recette مقبوضاتک طوبی - یکون مقبوضات
یکون مصارف
ایکیوز بیک غروشه بالغ اولور

MONTANT. Tout ce qui monte A. صاعد P. برآینده
یوقارویه - طریق صاعد Un chemin montant || یوقارویه چقار T.
- زورق صاعد Un bateau montant یوقش یول - چقار یول
Il y a dans ce puits un sea montant et un descendant
بو قوییده بری صاعد و دیگری طوغری چقان قایق
بری اینر و دیگری چقار - حادر ایکی عدد قوغه وار در

MONTÉ. Il se dit de l'accouplement des chevaux et des ca-
vales A. گشتی اسب و مادیان P. نزا - نزوقی A. Et du temps de cet accouplement
موسم ات ایله قسراعتک T. هنگام گشتی اسب و مادیان P. النزوق
La monte commence au premier Avril, et
اتلرک موسم نزوقی نیسان ابتدا سدن
- حیرانک غایتنه قدر در

MONTÉE. L'endroit par où l'on monte à une montagne, à
بایر - یوقش T. فراز P. صعود - نهاض A. un coteau, etc.
بو پشته نک La montée de ce coteau est extrêmement raide
یوقشی غایه الغایه صر پدر La montée en est douce, aisée
بویرک یوقشی سهل و ملایمدر

Il signifie aussi, l'action de monter A. صعود P. بالا روی
Les chevaux ont ordinairement plus de peine à
اوتر اینمکده یوقارو چقمقن زیاده
Zacmet جکرلر

MONTÉ. Se transporter en un lieu plus haut que celui où
یوقارویه جیقمق T. بر آمدن P. عروج - صعود A. l'on était
avec peine Monter vite ایتمک || جیقمق -
Zacmet ایله جیقمق - بالتعب والمشفه صعود ایتمک
C'est un pays inégal, on ne fait que monter et descendre
هوب نشیب و فراز در - هوب اینوب جیقمق اقتضا ایدر
Monter à un arbre اوزرینه صعود ایتمک

rité souveraine *A.* سکه *pl.* سکک *pl.* دراهم *pl.* درهم - سکک *pl.* سکه *A.* رتبه
 Batre monnaie *||* افچه - سکه *T.* درم *P.* اوراق *pl.* ورقه - رقون
 Avoir droit de *A.* سکه اوردن *T.* سکه زدن *P.* ضرب سکه *A.*
 battre monnaie *A.* ضرب سکه استحقاقه مالک اولمق
 سکه جدید *Faire de nouvelle monnaie* سکه مرخص اولمق
 Toute sorte *A.* سکه زروسیم Monnaie d'or, d'argent ایجاد ایتک
 de monnaie ayant cours سکه اجناس سکه
 درهم *Monnaie forte* بین الناس متداول اولان اجناس دراهم
 ou légère *A.* سکه T. درهم گران سنج *P.* ثقیل الوزن
 De la monnaie de billon *A.* درهم مغشوش
 Monnaie au-dessous du titre *A.* ناقص العیار
 درهم دغل *P.* اکسک *T.* درهم کمعیار *P.* درهم ناقص العیار
P. زیوف *pl.* زیف - درهم زایف *A.* Fausse monnaie
 Il est accusé de fausse monnaie *A.* درهم دغل - درهم نا سره
 تهمیله متهمدر *A.* درهم دغل - درهم نا سره
 On dit, qu'un homme est décrié comme de la fausse monnaie
 دیلنمشد *A.* درهم دغل - درهم نا سره

PAPIER MONNAIE. Un papier créé pour circuler comme de la monnaie *T.* سکه بدله رابج اولان اوراق میریه

MONNAIE, se dit aussi du lieu où l'on bat la monnaie *A.* دار
 طربخانه - ضربخانه *T.* ضربخانه - درم سرا *P.* ضرب
 Porter des lingots à la monnaie, pour y être convertis en espèces
 اجناس سکه تبدیل اولمق *A.* سبیکه کوتورمک

MONNAYAGE. Art de fabriquer les monnaies *A.* فن الاعمال
 Il entend bien le monnayage *T.* فن سکه پردازی *P.* سکه
 فن اعمال سکه و قوف قاتی

MONNAYER. Faire de la monnaie, battre monnaie *A.* اعمال
 T. سکه زدن - سکه پرداختن *P.* ضرب سکه - سکه
 On a monnayé de l'or et de l'argent pour plus de trente millions
 اوتوز کره یوز *A.* سکه زدن - سکه پرداختن
 بیکنن متجاوز سیم وزر سکه لری ضرب اولندی

El donner l'empreinte à la monnaie *A.* طبع الدرهم
 سکه به نقش - سکه بصق *T.* بر درهم نقش زدن *P.* سکه
 Ce balancier monnaie tous les jours tant de milliers
 بر مطرقه یومیه شو قدر بیکنن التون طبع ایدر *A.* سکه

MONNAYÉ. *A.* سکه زدن - مسکوک - مضروب

سکه نمش *T.* سیم سکه زدن *P.* قنقه مسکوکه *A.* Argent monnayé
 سکه لوی افچه ایله *Payer en argent monnayé* سکه لوی افچه - کمش
 ادا ایتک

MONNAYEUR. Qui travaille à la fabrication des monnaies *A.*
 سکه جی *T.* سکه گر - سکه زن *P.* عملة السكة *pl.* عامل السكة
 Tout faux monnayeur est punissable de mort, quand même la monnaie qu'il fait serait d'aussi bon aloi que celle qui a cours dans l'état
 زتیاف اولان کشی اعمال ایلدیکی سکه نک عیاری اولسه
 رابج الوقت اولان سکه پادشاهینک عیارینه معادل اولسه
 بیله قتله مستحقدر

MONOCLE. Lunette composée d'un seul verre *T.* تک شیشلو
 کوزلک

MONOCORDE. Instrument de musique à une seule corde *A.*
 Diviser *||* تنک کریشلو ساز *T.* یکتار *P.* معزف افذ الوتر
 تنک کریشلو سازک فاصلدرینی تقسیم ایتک
 La trompette marine est une espèce de monocorde
 کی سرناسی یکتار افساندر

MONOGRAMME. Caractère factice composé de plusieurs lettres entrelacées *A.* نقش الحروف المشبکه - شبکه الحروف
 بوی بریله صوقشدرمه یازو *T.* شکل حروف بهم بسته *P.*
 Les signatures de la plupart des anciens rois étaient en monogramme
 اکثر ملوک اسلافک امضاری بر نوع نقش حروف مشبکه ایدی

MONOPOLE. Vente faite par un seul d'une sorte de marchandise, dont le commerce devrait être libre *A.* استغداد بالحدوة
 دریک دست حصر *P.* حصر البیع فی ید الواحد -
 Les monopoles ruinent le commerce *||* مطربازلنی بر الده منحصرقلمه *T.* کیسه داری
 استغداد حکرت تجارتک خرابیتنه
 مطربازلنی بر الده منحصرقلمق الیش ویرشی - بادی اولور
 خراب ایدر بر کیفیتدر

Il se dit aussi, de toute convention inique que les marchands font entre eux, pour enshéir une marchandise *A.* اتفاق
 مطربازلرک سوز *T.* همدی - کیسه داران *P.* المحتکرین
 برلکی

Et de tous les nouveaux droits qu'on établit sur les marchandises. Il se dit qu'en mal *A.* بدع *pl.* بدعت
 فلان و فلان *A.* فلان و فلان

Et pour ceux qui ont les mœurs corrompues du siècle T. زمانه فساديله آلوده اولان خلق
Renoncer au monde et à ses pompes زمانه فساديله آلوده اولان خلقدن فراغت ايتمک
L'esprit du monde مالوف اولان خلقدن قطع علاقه ايتمک
زمانه نیک - زمانه فساديله مالوف اولان خلقک مزاجی
مزاجی

Et pour la société commune des hommes entre eux A. عالم T. خلق T. عالمان - جهانيان P. ناس - جمهور الناس
Fréquenter le grand monde ومخالطت
Le commerce du monde ايتمک
C'est un homme qui a vu le monde, qui a un grand usage du monde, une grande connaissance des affaires du monde آدمش کورمش
جهانديده بر - دنيايي کورمش آدمش
جهانديده وگرم و سرد عالمي چشیده بر آدمش - آدمش
تجربه احوال عالم - قواعد معاملات ناسه واقف بر آدمش
Il n'aime pas le grand monde ايله کسب معلومات ايتمش آدمش
جهانديده ناسدن - جمهور ناس ايله الفتدن حظ ايتمش
Il ne voit qu'un certain monde بعضيسيله
Loin du monde et du bruit ودياننک کوريشور
Se retirer du grand monde, de l'embarras du monde et des affaires انقطاع
وجانبت وعوايل دنويتهدن فراغت برله کناره گیرانزوا
C'est le monde qui lui a formé l'esprit و عزلت اولمق
Lire dans le grand livre du monde وشعوريني اصلاح ايدن تجربه احوال عالمدر
دفتر عبرت اثر عالمدر استفاده
Le monde est bien corrompu اخلاق ناس خيلي
C'est le meilleur homme, le plus honnête homme du monde مرتبده فاسد در
بين الناس بونک قدر اهل عرض وراستکار
C'est le plus grand prince du monde جهاندر ملوک
Se faire un nom, de la réputation dans le monde بين الناس کسب تعين ايتمک
جهاندر ناس ايچنده - کسب نام وشهرت ايتمک

La grande monde, signifie, la société distinguée A. pl. مجالس
Mجالس الاشراف القوم - مجالس اکرام الناس - الکبار
Aller dans le grand monde بيوکلرک مجلسلری T. بزم برگزیدگان ناس
مجالس کباره تردد ايتمک

La grande monde. Les personnes bien mises A. طرفا - pl. ارباب
قیللق قیافتلری T. مردمان خوش اندام P. الزی البهی
J'ai vu là beaucoup de beau اول طرفده قیلقلو قیافتلو وافر آدم کوردم
On dit proverb., qu'un homme doit à Dieu et au monde, pour dire, qu'il est extrêmement endetté T. اوجان قوشلره بورجی
وار در

Monde, se prend aussi pour les domestiques de quelqu'un A. قهر - اتباعی T. پرستاران P. اتباع ولواحق - خدم وحشم
Il congédia tout son monde بالجملة خدم وحشمنی طرد ایلدی
قوغدی

On appelle L'autre monde, la vie future A. عقبا - آخرت
Dans l'autre monde il faudra rendre compte de ce que nous aurons fait
بو دنیاده ایتدیگمز اعمالک حسابنی آخرتده
ویره جکز

MONDER. Nettoyer. Il se se dit qu'en ces phrases: Monder
de l'orge, pour dire, en ôter la peau qui la couvre A. نقشير
آرپه نك قوغنی T. جورا از پوست برهنه کردن P. الشعير
Monder de la casse, pour dire, tirer la casse de son
bâton, et la préparer après en avoir été les noyaux A. تنقیح
خيارشبه آيوتلمق T. بگير پاک کردن P. خيار شنبير
T. جز پوست برهنه P. شعير مقشور A. منقا
قوغنی آيوتلمش آرپه

MONDIFICATIF. T. de Méd. Il se dit des remèdes qui servent
à nettoyer une plaie A. پاکدییی T. پاکیزه ساز P. منقی
تنقیه - انقا A. MONDIFIER. T. de Méd. déterger, nettoyer A. پاکدییی
باکتمک T. پاکیزه ساختن P. Déterger. یاره یی پاکتمک - جراحت ایتمک

پاکلمش T. پاکیزه کرده P. منقا A. MONITION. Avertissement juridique, qui se fait par l'autorité
اصارلمه T. سپارش P. تنبیهات pl. تنبيه A. MONITEUR. Celui qui donne des avis, des conseils A. ناصح
Les jeunes gens ont besoin d'un sage moniteur وانا
حديث السن اولئر عاقل ودانا
بر ناصحه محتاجدرلر

MONNAIE. Toute sorte de pièces de métal, battues par auto-

کشیلک طریقتلری - طرق زاهدیه monastiques

یکت P. افذ الاذن A. Qui n'a qu'une oreille MONAUT. کلب افذ Un chien monaut || تنک قولاقلی T. گوش تنک قولاقلی کوپک - الاذن

- توده P. کتله - اکوام pl. کومه A. Tas, amas MONCEAU. کتله عظیمه Un grand monceau || کومه - بیغن T. خند طاش - کومه احجار de pierres بغدای کومسی cean de blés Mettre plusieurs choses en un monceau کومسی d'argent کومه ایتمک un monceau اشیای عیدیهی بر کومه ایتمک

- محب الدنيا A. Qui aime les vanités du monde MONDAIN. دلداده P. مبتلا العلیق الدنیویة - مفتون الزخارف الدنيا || دنیا به هوسلو T. علایق دنیا علایق دنیوییه غایه الغایه دلداده بر خاتوندرد mondaine

- اهل الدنيا A. Et qui est attaché aux choses du monde Les امور دنیایه دوشگون T. دنیا پرست P. عبید الدنيا اهل دنیا ne veulent pas entendre parler de pénitence اولنر کلام توبیهی استماع ایتمزور

On dit d'un homme sage, mais qui n'a que des vertus morales, que c'est un sage mondain عقل معاش صاحبی بر mondain اولنر

بر P. دنیویاً A. D'une manière mondaine MONDAINEMENT. دنیایه دوشگونلک وجهیه T. وجه دنیا پرستی

pl. بطلان الامور الدنيا A. Vanité mondaine MONDANITÉ. || La mort doit faire trembler ceux qui ont passé toute leur vie dans les plaisirs et dans la mondanité مشتهیات مذهب وابطیل دنیوییه صرف اوقات عمر ایتمش اولنلره کوره حال موت باعث ارتعاد درون اولنلره اقتضا ایدر. ابطیل دنیویتنک استحقاری Le mépris des mondanités

MONDE. Le ciel et la terre et tout ce qui y est compris A. خاکدان - سرای سنج - گیتی - جهان M. عوالم pl. عالم - دنیا جناب حق عالمی خلق Dieu a créé le monde || دنیا T. جناب رب العالمین دنیایی یوقدن وار ایلدی - ایلدی خلقت La création du monde عظیم الشان دنیایی یراتدی La fin du monde دنیاکت یرادلشی - آفرینش جهان - عالم وافر حکما دنیانک ابدی اولدیننه ذاهب Le monde éternel دنیا On dit, Depuis que le monde est monde اولدیلر - Et l'an du monde, pour dire, l'an de la création

یرادلش T. سال آفرینش P. تاریخ الخلقه العالم A. du monde فلان ولد دنیایه Et qu'un enfant est venu au monde - سنهسی عرصه ده عالمده قدمهاده وجود اولمشدر - وضع قدم ایلدی Et qu'une femme a mis un enfant au monde - فلان جوجوق دنیایه کلمشدر - بر خاتون مهد دنیایه بر ولد وضع وجود ایلدی - ایلدی Et qu'un homme n'est plus au monde, pour dire, qu'il est mort - فضای پهنای عالمدن منعدم اولمشدر n'est plus du monde, pour dire, qu'il n'est plus dans le commerce du monde - On dit aussi, Ains va le monde, Il faut laisser aller le monde comme il va بر دنیا بویله کلدی - بو دنیا هوان کلدیکی کی کتملدر در بویله کیده جک

L'Écriture dit, que la figure de ce monde passe, pour dire, que tout ce qui est dans le monde n'a rien de solide A. کل ما فی امور دنیا کطل زایل بی ثبات P. الکیون وهم او خیال احوال دنیا محض ظل زایلدر T. دوام

Il se prend particulièrement pour le globe terrestre A. ارض اقطار اربعه ارض Les quatre parties du monde || یر T. زمین P. ارض ما تحت القمر Le monde sublunaire جار اقطار عالم - Le centre du monde مرکز ارض - مرکز عالم - Le bout du monde پایان زمین - قصاری ارض - غایت ارض - نهایت ارض - غایتین ارضه Aux deux bouts du monde یرک اوجی - Alexandre aspirait à se rendre maître du monde اسکندر ذو القرنین کافه ارضک ضبط وتصرفی Faire le tour du monde دایره ارضی دور ایتمک

On appelle l'Amérique, Le nouveau monde A. یکی دنیا T. دنیای نو

Il se prend aussi pour la totalité des hommes en général A. بر خبر Tout le monde sait cette nouvelle ناس Le monde ne pardonne point l'ingratitude جميع ناسک معلومیدر Et pour Gens, personnes || Il ne faut pas accuser le monde légèrement A. خلقتی بلا خلقه کفران نعمتی عفو ایتمز sonnes || Il ne faut pas accuser le monde légèrement A. عتبت یرده خلقه معنا - تأمل اتهام ایتمک لازم دکلدرد Est-ce comme cela qu'il faut traiter le monde? بولمق روا دکلدرد Je crois que vous vous moquez du monde طمذه کوره سن خلقتی ذوقلنورسک

ملاييت لحم تركيب ابدانك marque de mauvaise constitution
سوّ حاله دلالت ايدر

رخاوت - ونا. A. Manque de vigueur et de fermeté. Figur. Manque de vigueur et de fermeté. A. || ا كوشكلك T. سستی P. رخاوت طبعی - طبيعته کلی رخاوت وار در راءدب واخلاقمزه اولان La mollesse de nos moeurs غالبدر سنك Je crains la mollesse de vos conseils حال رخاوت رايدكه دركار اولان كوشكلكدن خوف ايدهرم

- دهامة الطبع - رخامة الطبع. A. Et excès d'indulgence. P. يواش T. نرمخويي P. ملايئة المزاج - دمائة الطبع پدرك La mollesse de ce père a perdu ses enfans || خويلوق رخاوت طبعی اولادينك خرابيت حاله بادی اولمشر تن P. نعومة العيش. A. Et délicatesse d'une vie efféminée. T. تن پرورلك - چولبدلق T. ناز ونعيم - نازندگی - پروری La mollesse - نعومت عيش ايله كهنمك || Vivre dans la mollesse Asiaticque ناز ونعيم

- سهوات. A. Ce mot se prend en littérature dans un sens d'éloge. P. سلاست بو شاعرك اشعارنده غايت حلاوت وسلاست وار در

MOLLET. Diminutif de Mou. Qui est agréable au toucher. A. Des coussins || يوشق - يوشق T. نرم P. دميث - ناعم Un lit mollet يوشق يصدیقتر - وساید ناعمه T. لين وناعم بر ثوب Une étoffe douce et mollette فراش ناعم On dit d'un homme qui marche avec peine après une attaque de goutte, qu'il a les pieds mollets. A. T. ضعيف الاقدام. A. آياغی كوشك T. سست پا

On dit, Le mollet de la jambe, pour dire, le gras de la jambe. A. بالدرك قبا اتی T. نرمه ساق P. ربله الساقى A.

MOLLIERE. Il se dit de certaines terres grasses dans lesquelles les chevaux et les voitures sont en danger d'enfoncer. A. Son cheval || بتاقلق ير T. زمين لوشناك P. صواج - سواج اتی بر بتاقلق يره ييقلدی T. نرم ساختن P. نلين A. T. de Méd. Rendre mou. A. بوشی نلين || يوشانلق T. Un cataplasme pour mollifier une tumeur اخلاطه مدار اولور وری نلين ايدهچك لاپه

MOLLIFIANT. T. de Méd. Rendre mou. A. بوشی نلين || يوشانلق T. Un cataplasme pour mollifier une tumeur اخلاطه مدار اولور وری نلين ايدهچك لاپه MOLLIFIANT. T. de Méd. Rendre mou. A. بوشی نلين || يوشانلق T. Un cataplasme pour mollifier une tumeur اخلاطه مدار اولور وری نلين ايدهچك لاپه

يومشانلق

- كسب الملايئة - استلانة - تلين. A. MOLLIER. Devenir mou. T. نرمي پذيرفتن - نرم شدن P. كسب الملايئة موشله صمان اوزرنده || Les nœles mollissent sur la paille طوردهجه كسب ملايئت ايدر

كسب - مراخات - تراخي. A. Et fléchir, manquer de force. T. سستی نمودن - سستی يافتن P. كسب الفتور - الرخاوة Ce cherri || فتور كتورمك - كوشك T. بی ناب شدن برات aura peine à fournir sa oorse, il commence à mollir كسب فتور ورخاوت بهاشلاديغندن عدوسبقتدن عاجز يلكنله كلان روزكاره آثار - كلان روزكار كوشك ايدی بو خصوصده فتور ورخاوت جائز دكلدر dans cette affaire Il se pique de fermeté, mais je l'ai vu mollir dans une occasion importante قلان كشي متانت ادهاسنده ايكن بر امر سن تراخي ايدرسك Vous mollissez مهنده كوشديكنی كوردم مسكرت - مسكره كوشكلك كليور Les troupes mollissent پای متانته آثار فتور ورخاوت بديدار اوليور

MOMENT. Instant ou temps fort court. A. pl. آنات. A. - آن موت Le moment de la mort || ساعت - دقيقه T. دم - آن واپسين - آن اخير Le dernier moment ساعت موت يك آن Attendez un moment صوكت ساعت - دم واپسين يك آنده Je reviens dans un moment آزهجق بلكه - بلكه Il n'a plus qu'un moment آنيده مودت ايدرم - مودت ايدرم بر دقيقلك غمري - بر آن عمری قالدی moment à vivre آنات Je compte les heures et les moments عمری Je vous demande un moment d'audience وساعاتی تعداد ايدرم On l'attend à toute heure هر آن وهر ساعتده ورودی ماملر مستظر et à tout moment - آن بان ورودی ماملر Il peut venir d'un moment à l'autre اوامر ايلمسی ماملر Il ne faut pas abuser de votre temps, car tous vos moments sont précieux كافة آنات وساعاتك لازملا اولمغله بيهوده صرف وقت ايتمك روا دكلدر

P. بعضاً - وقتاً بعد وقت. A. PAR MOMENS. Par intervalles. A. || اراقده - اراقق اراقق T. گاه - گاه - وبگاه داه گاه دلوكی - اراقق اراقق تجتن ايدر sou par momens

ندی Avoir les mains moites || ياش T. نمناك P. ندى
Ces draps ne sont pas || إلر ياش اولمق - الايادی اولمق
bien séchés, ils sont encore moites || بوجوقلر کرکی کبی
فوریمیوب هنوز رطوبدر

MOITEUR. Qualité de ce qui est moite A. رطوبت T. ندى
Il est hors de la sueur, il ne lui reste || ياشلق T. نم P.
qu'une légère moiteur جزئیچه اولوب برطرف فلانک تری
Après un accès de fièvre, il reste d'ordinaire un peu de moiteur اولدقدنصرکه حمانک نوبتی برطرف
عادتاً وجودده بر رطوبت فالور

MOITIÉ. L'une des deux parties égales dans lesquelles un tout est divisé A. نصف P. نیم T. یاری || La moitié de cette succession lui appartient فلانده هاند در
Partager quelque chose moitié par moitié || یاری یاریده - برشیی بالمناصفه تقسیم ایتمک
Mettre moitié d'un pain نصف پارچسی - اتمکک نصفی
d'eau dans son vin شرابک ایچمه نصف مقداری صو
نصفی مقداری قطع Il en faut retrancher la moitié قاتمق
وافراز اولملور

On dit, Donner des terres à moitié, pour dire, les donner à ferme, à condition d'en partager les fruits par moitié A. غلات وحاصلاتی T. الزام بشرط المزارعة - ایجار بالمزارعة
|| یاری یاری بولشمک شرطیلک جفتلکی کرایه ویرمک
Il a pris cette terre à moitié التزام شرطیلک مزارعه
بواضیده مزارعه شرطیلک labouré cette terre à moitié ایلدی
زراعت وحرثت ایدر

On dit, Être de moitié avec quelqu'un, pour dire, faire avec lui une société où la perte et le gain se partagent par moitié A. یاری یاریده T. نیم نیم همباز شدن P. اشتراک بالمناصفه
|| اورناقلشمق
بالمناصفه مشترک اولوب اول باده بینلرنده عقد
بو خصوصده Ils sont de moitié dans cette affaire اولنمشدر
علی وجه المناصفه مشترکدرلر

MOKA. Le café qui vient de Moka, ville d'Arabie A. بن یمن قهوهسی T. قهوه مخا P. مخا

MOL. V. Mon.

MOLAIRE. Il se dit des grosses dents qui servent à broyer les aliments A. طاحنة P. طواحن pl. آزی دیش T. دندان آسیا

MÔLE. Masse de chair informe dont les femmes accouchent quelquefois au lieu d'un enfant A. مضغه P. گوشتپاره T. ات
Celle femme, que l'on a crue grosse durant six mois, n'est accouchée que d'une môle || پارچسی
التي آیدنبروحامله طن اولنمش قاری بو دفعه بر مضغه وضع ایلدی

MÔLE. Jetée de pierres à l'entrée d'un port pour le rendre meilleur, et mettre les vaisseaux plus en sûreté T. لیمان
آغزینه متانت ویرمک ایچون طرح اولنان طاش ییغنی
جزء دقیق A. MOLECULE. Petite partie d'un corps
Les || اوراق دانجک T. جزء خرد وباریک P. دقیقه
moléculas de l'air اجزای دقیقسی دمک
اجزای دقیقسی

ایقاع الجور - ایذا - جور A. MOLESTER. Vexer, tourmenter
|| خربالمق T. آزرده کردن - ستیدن P. والادا
فلانک علیه دعوالر proeçs quelqu'un en lui suscitant des
Ils les a fort molestés par ses chicanes وایذاسنه مبارت ایتمک
تزویرات وتلبیساتیلده فلانلری بغایت
آزردم ایلدی

خربالنمش T. آزرده - ستمزده P. متاذی A. MOLESTÉ
MOLETTE. La partie de l'épéron qui sert à piquer le cheval
مهمیزک ایکندهسی T. جنگ مهمیز P. منقار المهاز A.
MOLLASSE. Trop mou A. رخوا P. سست T. کوشک -
جلد peau کوشک ات - لحم رخوا Chair mollasse || سلپوک
کوشک دری - پوست سست - رخوا

MOLLEMENT. Il n'est guère d'usage au propre que dans ces phrases : Être couché mollement, pour dire, être couché dans un bon lit T. ناعماً یاتمق -
S'asseoir mollement, pour dire, être assis sur un siège bien mollet نرم وناعم بر صندلیه اوزرنده اوتورمق
نرم وناعم

Figur. Lâchement, sans vigueur A. بالرخاوة - بالفتور -
کوشکلک T. با سستی P. فاتراً - وتياً - بالونا - مسترخياً
travaillier بالفتور والرخاوة حرکت ایتمک Agir mollement || ایله
Il s'est conduit mollement رخاوت ایله سعی ایتمک
بو خصوصده بالونا والرخاوة حرکت
کوشک طاوراندی - ایلدی

ملایمت - ملاینت A. MOLLESSE. Qualité de ce qui est mou
|| یومشقلق T. نرمی P. La mollesse et la dureté des corps
اجرامک ملایمتی وغلطتی La mollesse des chairs est une

ن' en viendrez pas à bout بخصوصده ظفرياب اولميدجسك
وقت مناسبی - مكر كيم وقت فرصتی بوله بيلسك
|| A moins d'être fou, il n'est بولمديقه ظفر بولميدجسك
pas possible de raisonner ainsi بو مقوله ملاحظه ايتمك
احتمالی محالدر مكر مجنون ايسه

Au Moins, Du moins, Tout au Moins, Tout du moins, Sorte
de conjonction, qui sert à marquer quelque restriction dans les
choses dont on parle A. لا اقل P. باری T. هیچ اولمز ايسه
|| Si vous ne voulez pas être pour lui, au
moins ne soyez pas contre استمز ايسك
فلانه معين اولمق استمز ايسك
S'il n'est pas fort riche, au moins il a de quoi vivre honnêtement
پك مالدار دكل ايسه لا اقل حصيله كچينهك قدر مالی
هيچ دكل ايسه لا اقل حصيله كچينهك قدر مالی
Donnez-lui tout au moins de quoi vivre وار در
ايسه كچينهك قدر شي وپر

Sur et tant moins, T. de Pratique, En déduction A. لاجل
آشاعي وارلمق T. برای فرو نهادن از P. التزويل من
|| Je vous donnerai cela sur et tant moins de ce que
سكا اولان ديندن تنزيل اولنمق اوزره شو
je vous dois مقدار اقچه ويره جكم

MOIRE. Étoffe de soie ondulée et serrée A. كمخا P. سندس
موجلو كمخا - كمخاي موجدار موخدار P. كمخا T.

MOIRE. Qui est ordé comme la moire A. ذواشكال الامواج
- ثوب موجدار موخدار P. موجدار T. موجدار
موجلو قماش

MOIS. Une des douze parties de l'année A. شهر pl. شهر
A. آيك - آيك ابتداسي P. آي T. ماه P.
A. آيك Quel quantième du mois avons-nous? آيك
Sa lettre est datée d'un tel mois مکتوبي فلان ماه تاريخيله موزخدر يز
Le mois est expiré Payer par mois, au mois
مايه اولدى - ماه منقضى اولدى
Il gagne tant par mois او لرق - ماه بهاه - مشاوه ادا ايتمك
بهر ماه شو قدر كسب ايدر كسب
Louer une maison au mois ايجار ايله بر منزلى
Mois شهر شمسية pl. شهر شمسي A. ايتمك
شهر قمرية pl. شهر قمرى A. لئانه

MOISIR et SE MOISIR. Se couvrir d'une certaine mousse qui
marque un commencement de corruption A. تنسه - تنكرج P.

كوف باغلق T. كره گرفتن - كلاش بستن - بوز گرفتن P.
|| Un fromage qui se moisait پير تنسه ايدر
les lieux humides فضاك يرلرده هر شي تنسه
T. كلاش بستنه - بوز گرفته P. متكرج - متسنه A. Moisi
- فان متسنه باغلمش - كوفلمش - كوفلمش ايتمك

MOISSURE. État d'une chose moiste A. سنه - بوز P. كرج
|| C'est la moisissure qui a بولنرك
جمله سنى افساد ايدن كوفدر گاته
gâté tout cela

MOISSON. Récolte des blés et autres grains A. حصاد
|| محصول - غله محصولي - غله بهجي T. درو P. حصيده
Belle moisson riche, abondante حصيد حيد حيد حيد
Le temps est bon pour la moisson و برکتى فراوان
Voilà une belle espérance de moisson مساعد در
moisson اشته حصادك كيشي اميد خيري موجد در
moisson - Il se dit aussi du temps
de la moisson هنگام P. وقت الحصاد - موسم الحصاد A.
La moisson approche || بهم وقتى - اوراق وقتى T. درو
- خلال حصادده موسم حصاد تقرب ايدر
بهم ائناسنده

MOISSONNER. Faire la récolte des blés et autres grains A.
- اكين بهمك - بهمك T. درويدن P. احتصاد - تحصيد
حظه Moissonner les fromens, les avoines || غلاتى بهمك
Moissonner un champ ويولاف اكينلرينى بهمك
اكيننى بهمك

On dit figur. || La mort a moissonné un grand nombre d'hommes
قتى كلى نفوس درويده منجل هلاك ودمار اولمشدر
Sa vie a été moissonnée dans sa fleur حال
درخت عمرى حال كمال ريعاننده ايكن درويده داس هادم اللذات اولمشدر

On dit aussi figur. Moissonner des palmiers et des lauriers
وسيله افتخار ابدى اولمحق شعير جليله فتوح وغزوات
جمعنه موفق اولمق

On dit proverb. Celui qui sème le vent moissonnera la tem-
pête P. هر كس اكديكنى بهر T. هر چه كاري بدروى P.

MOISSONNEUR. Celui qui moissonne A. حصاد pl. حصاد
|| Louer des moissonneurs اكين بهيجي - اوراقجي T. دروگر
كرا ايله اوراقجي طومق - اوراقجي كرا لمق

MOITE. Qui est un peu humide A. رطب - بل - بليل -

مقدمگی معبدن ادنا بر مقامه تعیین dignité qu'auparavant
Une étoffe de moindre rang ورتبسی دونتر در اولندی
بهاسی اول برندن آشای qu'une autre
بو قماشک Cette étoffe-là est moindre de beaucoup
Et qui n'est pas si bon, ou qui est plus mauvais
بو باده Ce vin-là est moindre que l'autre
دیگرندن ادنا در

On se sert du mot de Moindre avec l'article, pour dire, de quelque peu de considération que soit une personne, ou quelque petite, quelque peu importante que soit une chose.
- احقر. La moindre personne que vous m'enverrez
ارسال ایدهجکک اک
C'est une chose que le moindre soldat peut faire
میسکری نفراتنک اک ادناسی بو ایشی ایده بیلور
Au moindre bruit il s'éveille
ادنا شاطهدن اویانور
Au moindre signe vous serez obéi
ادنا اشارتک ایله سنک اطاعتکده
اولهجقلر در

Avec l'article et une négative, il signifie, aucun.
- لا احد. Il ne lui a pas fait la moindre honnêteté
Je n'en ai pas la moindre appréhension
بو باده اصلاً و دیار خوفم یوقدر
lui a pas dit le moindre mot
کندویه لفظ واحد سوبلمدی
Je n'ai pas le moindre souvenir de ce que vous me dites
دیدیکک شی اصلاً و دیار خاطرنشانم دکدر

MOINE. Religieux institué pour vivre séparé du monde.
کشیش T. کشیش P. قیسین pl. قیس - زقاد pl. زاهد
- کنجشک P. مصافیر pl. صفور A. Passereau
سرجه T. کشکوفه

MOINERIE. T. collectif. Tous les moines.
Zمرة الزقاد A. Il signifie aussi, l'esprit, l'humeur
کشیشلر T. گروه زاهدان
طبیعة الزقاد A.

MOINESSE. Religieuse.
زاهدة A.

MOINS, adverbe de comparaison, qui est opposé à Plus.
- دخی آز-آشایجه-دوچه T. کم P. دوناً-اقل مرتبه
Soyez moins haut
سوسکی دوچه چیقاررق سوبله
moins en colère
کم ایله غضبکی
J'ai bien moins d'intérêt que vous en cela
بو باده بنم غرض و مصلحتم سنکینه کوره
Plus vous le presserez, moins il en fera
سن تضییقی

Cela n'a pas moins de trente pieds
دکدر دوز قدمدن
دون آشای دکدر

Rien moins. Il signifie quelquefois, point.
- هیچ P. قطعاً A. Il n'est rien moins que sage
Celle nouvelle n'est rien moins que vraie
بو خبر قطعاً صحیح دکدر
- Quelquefois il a le sens positif.
- دیگر نه بلکه P. لا غیر الا A. Vous lui devez du respect, car il n'est rien moins que votre père
لازمه توقیر
ولانک حقنه ایفای
و احترام ایتمک لازم دندر زیرا بشقه شی دکل سنک پدرکدر

On dit d'une chose de nulle considération, que c'est moins que rien.
- هیچدن آز T. کمتر از نا چیز P. اقل من لا شی A. Le présent que je vous fais est moins que rien
لا شی- طرفکه تقدیم ایلدیکم هدیه هیچ مقولسیدر
مقولسیدر

En moins de rien, signifie, en très-peu de temps.
آن T. Il a mangé son bien en moins de rien
آن غیر منقسمده مالی اکل و بلع ایلدی

Moins, s'emploie aussi substantivement.
- اقل مرتبهده ایده
Ils sont à peu près d'accord, ils en sont sur le plus et sur le moins
اوزلاشمغه قریبدرلر همان زیاده و نقصان اوزرینه مباحثه
- Il ne s'agit que du plus ou du moins
دائر در
زیاده و نقصان دائر در

A Moins de, signifie, à un prix au dessous de...
اقل A. Je ne vous donnerai pas mon cheval à moins de mille francs
آندن-آشای T. کم از P. من بشرط
Il signifie aussi, sous une certaine condition.
- ویرم P. Je ne lui pardonnerai pas à moins d'une rétractation
وعد
ایتمک شرطیه صفو ایدهرم

Mais, si ce n'est que...
مکر T. مکر که P. فالاً ان A. Il n'en fera rien, à moins que vous ne lui parliez
بر درلو حرکت ایتمیهجکدر مکر سن کندویه سوبلهجک
A moins que vous ne preniez bien votre temps, vous

Un mur construit en
مولوز طاشلریله بنا اولنمش دیوار
moellon

اخلاق pl. خلق MORURS. Habitudes naturelles ou acquises. A. خوی || Bonnes
خو. P. خصایل pl. خصال pl. خصلت -
اخلاق ذمیمه mauvaises اخلاق بهیه - اخلاق حسنه
douces et اخلاق مستهجنه - اخلاق سیئه - ذمایم اخلاق -
corrompues اخلاق صالحه - اخلاق مرضیه و مرغوبه
La doctrine علم اخلاق La science des moeurs
فاسده اخلاق Former les moeurs de quelqu'un
قاعدۀ اخلاق des moeurs
برکمنسندک خصایل و اخلاقنی صیغه حسنه اوزره تصویر
برکمنسندک اخلاقنی تهذیب ایتمک - ایتمک
Changer de خصایل و اخلاقنی رابطه حسنه وضع ایتمک
Rien ne corrompt plus les
تبدیل اخلاق ایتمک moeurs
مباحث اشار قدر مفسد mauvaise compagnie
تصحیح La réformation des moeurs
اصلاح اخلاق - اخلاق
برکمنسندک Un certificat de vie et de moeurs
ثقا و صفوتی
اخلاقی وسلوک و مشواری کیفیتنی متضمن شهادتنامه

On dit proverb. Les honneurs changent les moeurs
دولتمندی و اقبال باعث تبدیل اخلاقی اولور

On dit, qu'un homme a des moeurs, pour dire, qu'il a de
ایو خویلو. T. نیک خو. P. محمود الاخلاق. A. bonnes moeurs
او qu'il n'a point de moeurs. A. فنا خویلو. T. زشت خو. P. مذموم الاخلاق

Il se dit aussi des habitudes d'une nation, de ses coutumes
طبیایع pl. - اخلاق pl. - شیم pl. - سیر pl. A. pl. ses usages
|| Les moeurs d'une nation, d'un peuple
Xوی. T. خویلو. P. Chaque
سیر و اخلاقی - بر ملتک و بر قومک شیم و سیری
nation a ses moeurs مخصوصه سی
Ces peuples-là ont des moeurs bien différentes des nôtres
ار در اول اقوامک شیم و سیری بزمیکلره غایت ایله مختلفدر
Moeurs barbares سیر و اخلاق جهالت الود
تربیه ایله کسب طرافت ایتمش شیم و اخلاق

On dit aussi, Les moeurs des animaux, pour dire, leurs in-
طبیایع الحيوانات

MOHATRA. Il se dit d'un marché par lequel un marchand
vend très-cher à crédit, ou qu'il rachète aussitôt à très-vil
بیع العینه. A. prix, mais argent comptant

MOL. Pronom de la première personne. A. أنا P. من T. بن
On dit, De vous à moi, pour indiquer à la personne à qui
l'on parle qu'on va lui dire une chose qui doit rester secrète
سخن میان ما مانده باشد. P. الکلام بینا و بین الله. A.
De صجت آره مزده قالسون - سوز آرامزده قالسون. T.
سوز آرامزده قالسون vous à moi, c'est un pauvre homme
De vous à moi, je ne crois pas que la chose
رئوسیه سوز بینمزده قالسون بوماده نک باشد حقیقه جعنی
عقل کمز

QUANT à MOL. Façon de parler dont on se sert pour marquer
بر رای. P. علی رایسی. A. plus particulièrement ce qu'on pense
|| Vous en direz ce qu'il vous plaira; quant
سن دیلدیکی سویله بکا به قالنجه. T. من
قالنجه نه ایدوکنی رعنا بیلورم

Moi, se prend aussi substantivement pour signifier, l'attachement
ادماه النفس. A. de quelqu'un pour ce qui lui est personnel
|| Le moi choque tou- بنلک دعواسی. T. دعوی منی. P.
jours l'amour-propre des autres سائرلرک
حب نفسلرینه موجب رنجش خاطر اولور

MOIGNON. Ce qui reste d'un membre coupé. A. قطعة. P.
|| Il lui a fallu cou- کسک بقیسی. T. مانده عضو بریده
per le bras fort près de l'épaule, et il ne lui reste plus qu'un
قولی اوموزک پک یقین یرندن کسک اقتمنا
ایتمکه اوزرنده یالکز بر کسک بقیسی قالمشدر

MOINDRE. Plus petit. A. اقل. P. دوتتر. T. کمترین - اندکترین -
|| Cette colonne est moindre que l'autre en
دخی آز - آزجه. T. hauteur et en grosseur کمتر یرندن کمتر
بوندن La distance d'ici-là est moindre que vous ne dites
اول طرفه قدر اولان مسافه سنک دیدیکدن اقلدر
Une somme moindre qu'une autre مقدار اولان
دوینرندن اقل اولان C'est le moindre service que je lui voudrais rendre
رنج و وجعک اقل اولدجقدر
C'est la moindre satisfaction, la moindre récompense qu'on lui doit
حقنه اجرایی لازم اولان رسم تطیبک و مکافاتک مرتبه
ایتمکه C'est le moindre service que je lui voudrais rendre
اقلدر
خواهشکار اولدیقم خدمتک اقل مرتبه سیر

Il signifie aussi, moins considérable. A. ادنا. P. دونتر. T. دن
دائما Prendre toujours la moindre place
ادنا طرفه اتخاذ مقام ایتمک

Il se prend aussi pour Pudeur *A.* خفارت - حیا - ادب - عزت - عار - ننگ - ازرم - شرم *P.* محجوبیت - حجاب
 || La modestie est un des grands ornemens d'une fille بکر قیزه کوره حیا وخفارت اعظم اسباب زیب
 بو مقوله اقوال modestie Ces paroles - là blessent la modestie وزینتدر
 وکلمات مغل شرم و حیا در

اندکی *P.* نزارت - قلت *A.* MODICITÉ. Petite quantité
 مبلغت *A.* || La modicité d'une somme, du prix آلتی *T.* کتری
 du revenu و قیمتت نزارتی
 فلانک قلت مصارفی

موجب التعديل - معدل *A.* MODIFICATIF. Qui modifie
 تعديل ایدیجی *T.* تعديل ایدیجی *T.* تعديل اولجق لفظ

تعديلات *pl.* تعديل *A.* MODIFICATION. Modération, restriction
 اشبو - là - Il faut apporter quelque modification à ces articles
 شروط بعض کونه تعديلاته محتاجدر

اساليب *pl.* اسلوب *A.* Et mode, manière d'être d'une substance
 اجسامک || Les corps sont susceptibles de différentes modifications
 اساليب - اساليب گوناگون کسبه لیاقتلری وار در
 متنوعه کسبه

Il faut un peu modifier cet article - là بو مادهی نوعاً تعديل ایتک
 اقتضا ایدر

وضع فی الاسلوب *A.* Et donner un mode, une manière d'être
 اسلوب ویرمک *T.* اسلوب دادن *P.* وضع فی الهیة
 Les différents arrangements des parties modifient la matière
 اجزائک مختلف ترتیبلریله مادهیه هیئت ویریلور

نزیر *A.* MODIQUE. Renfermé dans les bornes de la modicité
 نا - کمقدر - کمتر - اندک *P.* قلیل المقدار - جزئی - یسیر
 Une somme modique يبلغ un repas از *T.* چیز
 Il a une fortune modique ضریبه نزیره une taxe نزیر
 ایرادی قلیل المقدار son revenu est modique یسیره مالکدر
 جزیندر - در

کمترانه *P.* حزناً - یسیراً - نزیراً *A.* MODIQUEMENT, adv.
 از اولرق - آلتی ایلد *T.* نا چیزانه
 اجرت - خدمتکارلرینه جزئی اجرت ویرر
 یسیر ویرر

MODULATION. Suite de plusieurs tons qui forment un chant

نغمة *A.* suivant les règles du mode dans lequel il est composé
 ازکی *T.* ترانه *P.* نغمت *pl.* || La modulation de cet air est
 بو مقامک نغمسی غایت لطیفدر

MODULE. T. d'Archit. Mesure que l'on prend, pour régler
 les proportions des colonnes, et qui est d'ordinaire le diamètre de
 دیرک چاپی *T.* اندازه ستون *P.* قطر العمود *A.* || Le fût de cette colonne a tant de module
 بو ستونک کودهسی - Il se dit aussi du diamètre d'une médaille
 قطر السكة *A.*

MOELLE. Substance molle, contenue dans la concavité des os
 ایلیک *T.* مغز استخوان *P.* نقی - مخاع *pl.* منخ *A.*
 Moelle de boeuf اوکوز ایلیکی Sucer la moelle d'un os *A.*
 Le froid a pénétré jusqu'à la moelle des os عظامه شدت برودت منخ
 قدر تاثیر ایلدی

On appelle Moelle allongée, Moelle de l'épine, Moelle épinière,
 le prolongement vertébral du cerveau, depuis le cervelet
 jusqu'à l'os sacrum نخاع - سلیل - *P.* *A.* مردار *T.* مغز پشماره
 قوقار ایلیک - ایلیک

Il se dit aussi de la substance molle qui se trouve dans
 certains arbres لب - منخ - لب *A.* || de la moelle de
 figuier - En parlant de roseaux, قاشک اوزی - قاشک اوجی *T.* فشفة *A.*
 on emploie les mots

MOELLEUSEMENT, au figuré. D'une manière moelleuse
 جوق معنا ایلد *T.* بمعناداری *P.* بکثرة اللب

MOELLEUX. Rempli de moelle مخیخ *A.* *P.* کثیر المنخ
 ایلیکلو - عظم مخیخ || Un os moelleux ایلیکلو *T.* مغزناک
 کیسک

اوزلو *T.* مغزدار *P.* کثیر اللب *A.* En parlant des arbres
 On dit Bois moelleux - خشب کثیر اللب || Bois figur. Un discours moelleux,
 pour dire, un discours plein de sens سخن مغزدار *P.* کلام کثیر اللب - مقالة کثیر اللب *A.*
 معناسی جوق سوز *T.* مقالة معنی دار

صوت لطیف *A.* On appelle Voix moelleuse, une voix douce
 طائلو سس *T.* صدای شیرین *P.*

MOELLON. Menue pierre à bâtir, qui s'emploie aux fondemens,
 et aux murs de clôture سنگ خرد *P.* قضیص *A.* طایش
 || Tirer du moellon de la carrière مولوز طایشی *T.*

تعديل غضب *Modérer sa colère* || آزالتنق *T.* کم کردن *P.*
امراض نفسانيه *ses passions, ses désirs, son ambition* ایتمک
Modérer ورعات نفسي وحرص نام وشانی تعديل ایتمک
شدت حرارتني *sa dépen- se* وادعالرینی وصرفنی تعديل وتقليل ایتمک
طرح اولنان تکلیف بغایت *Cette taxe est trop forte, il la faut modérer*
گران اولمغه تعديل محتاجدر

T. اعتدال پذیرفتن *P.* کسب الاعتدال *M. de Modération*
هو کسب اعتدال *Le temps s'est modéré* || اعتدال بولمق
ایلدی

امساک - ضبط النفس *M. se posséder, se contenir*
کندویی ضبط ایتمک *T.* خویشنداری نمودن *P.* النفس
حال *Peu de gens savent se modérer dans la bonne fortune*
اقبالده قاعده امساک نفسه رعایت ایدر آدم اقل فیلدر
مشکل *Il a su se modérer dans les occasions les plus difficiles*
وقتلدده ضبط نفس ایده بیلدی

Moderé. M. معتدل *P.* کم شده *T.* کم شده *M.* معتدل
مقتصد المزاج *M.* معتدل *P.* معتدل *T.* کم شده
Ce jeune homme est bien modéré || مجبول بالاقتصاد - مألوف الاقتصاد
- بنوجوان کمال اقتصاد طبع ایله مألوفدر
Un esprit modéré بو نو جوانک غایت اقتصاد مزاجی واردر
Il se dit aussi des choses || معتدل
حرارت معتدل *Une chaleur modérée* فن معتدل
نص معتدل *Pouls modéré* آتش معتدل

جدد *pl.* جدید *M.* *Qui est nouveau, récent*
صکره-دن - یکی *T.* پس آمده - نو *P.* متأخرین *pl.* متأخر
Les auteurs, les philosophes, les peintres modernes کلمش
مؤلفین متأخرین وفلاسفه متأخرین ومصورین متأخرین
Des ouvrages, des usages modernes واداب
تالیفات جدیده *C'est une invention moderne* وعادات جدیده
Les anciens et les modernes sont d'accord sur ce point
بو بابده متقدمین ومتأخرین متفق الکلامدر

تجدید *M.* *Restaurer une antique à la moderne*
در طور پس آمدگان نو ساختن *P.* عالی وضع المتأخرین
Benolt XIV vou- lut moderniser le Panthéon کلمش
فلان نام ریم پاپاسی قدیم
الایامدنبرو موجود اولان فلان هیکت وضع متأخرین
اوزره تجدیدینی مراد ایلدی

MODESTE. Qui a de la modestie *M.* خاضع النفس
ضم نفس ایله - الحق کولکلو *T.* فروتن *P.* النفس
غایة الغایه ضم نفس *C'est un homme très-modeste* || مألوف
Il est modeste dans ses discours, dans ses actions, dans ses gestes, dans ses habits
ورسوز و اشاراتنده وکسا وملبوساتنده آثار ضم نفسی
Il est trop modeste pour souffrir qu'on le loue en sa présence
مدح اولنمسنی جکه مز
بر کسند خاضع النفس اولمق

En parlant d'une femme, il signifie, qui a de la pudeur
آزرمدر - عارمند - شرمناک *P.* اهل الحیاة - محجوبة - ادیبه
بر قره کوره اهل *Il faut qu'une fille soit modeste* || عارلو *T.*
حیا وحجاب اولمق شرطدر

Il se dit aussi des choses qui marquent de la modestie
سیمای *Visage modeste* || ادبلو *T.* آزرمدر *P.* مؤدب - ادیب
- صحتک ادیبانه طور ادیب - ادای ادیب *air* ادیبانه
سلوک وحرکت لباس مؤدب *habit* خنده ادیبانه
On dit aussi, Couleur modeste, c'est-à-dire, qui n'est pas éclatante لون مؤدب

P. بالتأدب - بالادب *M.* *Avec modestie*
Parler modestement || ادب ایله *T.* مؤدبانه - ادیبانه - بآزرم
ادیبانه مشی ایتمک *marcher* ادیبانه نکل ایتمک
مؤدبانه کیسینمک *s'habiller* ادب ایله یوریمک -

MODESTIE. Retenue dans la manière de se conduire et de parler de soi *M.* استخضاع النفس
Parler avec modestie || الحق کولکلیک - کولکلیقی *T.*
se comporter قاعده ضم نفس رعایت ایله تکلم ایتمک
Se tenir dans la modestie ضم نفس ایله عمل وحرکت ایتمک
Cela est fort contraire à la modestie chrétienne
بو کیفیت مذهب مسوییه
On s'ose le louer en sa présence, de peur de blesser sa modestie
طوقتمقدن احترازاً یوزینه قارشو مدح وستایشه جسارت
Il a toujours gardé une grande modestie dans ses habits et dans toute sa conduite
ملبوساتنده وکافه افعال وحرکاتنده
دائماً قواعد ضم نفس رعایت ایتمشدر

Moda, au pluriel. Les ajustemens, les parures à la mode
 T. جامهای نو ایجاد P. ملبوسات علی رسم جدید A.
 یکی جیفمه ملبوسات Marchande de modes || یکی جیفمه روبه
 صتان قاری

P. علی دآب A. ... Suivant la mode de ... A.
 - علی دآب ایتالیا A. la mode d'Italie || واری T. بطرز
 ایتالیا واری

Modx, signifie aussi, manière A. أسلوب - طور
 هر P. En ce sens, on dit proverb. Chaoun vit à sa mode P. طور
 هرکس کندویه مخصوص T. کسی بندد بآیین دیگر دستارها
 بر کونه طور قولنور - بر کونه طور ایله کچینور

Modx. T. de Gramm. Manière de conjuguer les verbes rela-
 tivement à la nature des propositions A. pl. امثلة || Il y a cinq
 modes dans chaque verbe régulier هر فعل قیاسیده امثلة
 خمسة وار در

Modx, en Musique. Le ton dans lequel une pièce de musique
 est composée A. مقام P. راه T. مقام

MODÈLE. Il se dit de tout original dont on se propose d'exécuter
 une copie A. مثال - غرار - نموذج P. نمونه T. اورنک || Mo-
 dèle en grand, en petit بر قطعه کبیرهده یاخود صغیرهده
 Modèle de carte, de cire, de plâtre, de مقوادن و بال مومدن و آلچیدن و ترابدن مصنوع
 terre Le modèle d'une statue بر صنمک مثالی d'un bâti-
 ment بر نمونه یا پمق Faire un modèle بر بنانک نمونسی
 Travailler sur un modèle بر نمونیده تبعیت ایتمک
 suivre Parmi les peintres, il se dit de tous
 les objets d'imitation qu'ils se proposent A. مثال اصلی || La
 nature est le modèle des arts مصنع ید قدرت اولان
 Figur. || Homère et Virgile sont de beaux modèles
 فلان و فلان نامان شاعرلرک
 T. نمونده ایستخسنه واجب الاتباعدن
 Formez-vous sur ce modèle اوزره Formez-vous
 sur ce modèle Ayez ce modèle devant les yeux
 بو نمونیدی بو کیفیت Cela vous servira de modèle
 نظر ایله La vie de cet homme est un modèle de vertu
 شو آدمک سلوک و مشاوری نموذج الصلاحدر

MODELER. T. de Sculpt. Former avec de la terre ou de la
 cire les modèles des ouvrages qu'on veut exécuter A. تصنیع

اورنک یا پمق T. نمونه پرداختن P. المثال

Et imiter quelque objet en terre, en cire, ou en plâtre A.
 مانند نمونده فلان P. تصویغ علی وفق المثال فلان
 فلانک اورنکنجه یا پمق T. پرداختن

Modéré A. نمونه پرداخته P. مثال مصنوع A.
 مانند نمونده P. مصوغ علی وفق المثال فلان A. اورنک
 فلانک اورنکنجه یا پمق T. فلان پرداخته

MODÉRATEUR. Qui a la direction de quelque chose A. ناظم -
 || Dieu est le modérateur de l'univers امور تنسيق فرما P. مرتب
 جناب حق تنسيق فرمای امور le modérateur du monde عالمدر
 مرتب امور جهان اولان L'esprit modérateur du monde
 فعل کل

MODÉRATION. Retenue. Vertu qui règle nos passions A.
 22 نصافتهوری P. اعتدال - اقتصاد - انصاف - نصافت
 Il s'est conduit dans cette affaire avec beaucoup de modération
 بو خصوصده Modération d'esprit طبع نصافت || انصاف
 Il y a porté toute la modération possible
 ممکن اولان انصافی کمالیه اجرا
 Il faut garder de la modération dans la bonne fortune
 Cet homme est un grand exemple de modération
 بو آدم نصافت
 Il faut user des meilleurs ali-
 ments avec modération
 اوزره استعمال
 On ne lui a fait aucune modération
 بر وجه اقتصاد استعمال ایتلودر - ایتمک اقتضا ایدر

Et diminution d'un prix fixé A. تعدیل القيمة -
 بهایی اکستمه - ایندرومه T. فرو سازی بها P. حظ القيمة
 || La modération d'une taxe طرح اولنان تکلیفک تعدیلی
 On ne lui a fait aucune modération
 بها تنزیلنه اصلا مساعدده
 اولندی

MODÉRÉMENT. Sans excès, avec modération A. بالنصافة -
 P. علی وجه الاقتصاد - علی وجه الاعتدال - بالانصاف
 || Il s'est comporté modérément en cette rencontre
 بو بابده منصفانه
 Le vin est bon, mais il en faut user modé-
 rément Manger modérément
 باده نافعدر اما معتدلانه استعمال اولنلودر
 Il a été taxé modérément
 اوزرینه اعتدال ایله تحمیل تکلیف اولندی

MODÉRER. Adoucir, tempérer, diminuer A. تعدیل -
 قلیل

كتاب الصلاة القربان المقدس - الصلاة القداس الشريف

MISSION. Envoi, charge, pouvoir qu'on donne à quelqu'un de
 faire quelque chose. ۱. مأموریت. ۲. گماشتگی. P. مأموریت. ۳. مأموریت
 || Il a reçu sa mission المشددر مأموریتنی Ce n'est pas de moi
 que vous devez attendre votre mission بندن الملو مأموریتنی
 مأموریتکت نه طرفه در مأموریتکت. Où est votre mission?
 بو ماده ایچون مأموریتکت. Avez-vous mission pour cela?
 ۱۱. بلا مأموریت سو یلوسکت. Vous parlez sans mission
 مأموریتنی لایقی اوزره ادا ایتمامشددر مأموریت.

On s'en sert ordinairement en parlant des choses qui regardent la religion **A. رسالت P. فرسادگی T. کوندرش** || La mission des Apôtres vient de Jésus-Christ même **حواریون کرامت** رسالتی بالنفس حضرت عیسی طرفندن صادر **کرامت** رسالتی بالنفس حضرت عیسی طرفندن صادر **اولمشدر** Les Apôtres ont prouvé leur mission par des miracles **حواریون حضرتاتی عهدہ لرنده اولان رسالتی معجزات ایله اثبات ایتمشلدر**

MISSION, est aussi un terme collectif, qui se dit des prêtres employés pour la conversion des infidèles, ou pour l'instruction des Chrétiens. 4. pl. مبعوثين لتلقين الايمان. || On a envoyé une mission dans les Indes طرفه تلقين ايمانه هندستان. La mission de la Chine مأموراً تلقين ايمانه الصين. مأموراً جين طرفه كوندريلان مبعوثلر.

MISSIONNAIRE. Prêtre qui est employé aux missions. مأمور .
مأمورين بتلقين الايمان pl. بتلقين الايمان

MISSIVE. Lettre écrite pour être envoyée à quelqu'un *M.*
مکتوب *T.* نامه *P.* مكاتب *pl.* مكتوب

MITAINE. Sorte de gant. V. ce mot.

MITE. Petit insecte qui s'engendre dans le fromage **سوس**
پنیر قوردجغزی **T.** کرمک **P.** الجبن

MITIGATION. Adoucissement *A.* تعديل *pl.* تعديلات -
 تخفيف *pl.* تخفيفات *P.* سبکسازي *T.* خفیفه || La règle
 de cet ordre aurait besoin de mitigation *برطریقت رهبانک*
 Il faudrait apporter à cette loi quelque mitigation *نظامی تعدیل محتاجدر*
بوقانون نوعاً تعديل اولنمق اقتضا
 La mitigation des peines *حدود شریعہ نک تعديل و تخفیفی*

سبک ساختن P. تخفیف - تعديل .4. Adoucir. MITIGER.
شدتی غالب T. Mitiger une règle trop austère || خفیفتمک
Cela a besoin d'être mi- تعديل ایتمک بر قاعده پی

اجراسى مشكل
تگه، comme étant d'une pratique trop difficile
بر حالت اولمغه تعديل اولنمه محتاجدر

MITONNER. Il se dit du pain qu'on met dans du bouillon, et qu'on laisse tremper long-temps sur le feu avant que de dresser le potage. *ا. در گوشتابه نان آغاریدن. ث. د. فایده ترید اصلاتق. فایده ترید قاتق. ج. جوریایه ترید قاتق.*

T. بناز ونعیم پروردن P. تفنیق A. Dorloter MITONNER.
 || Il a une femme qui a un grand soin de lui,
 et qui le mitonne extrêmement کندیایی اهتمام کو کوزه دوب
 غایت مرتبه ناز ونعیم ایله پرورده ایدر برزوجه سی
 ناز ونعیم ایله C'est un homme qui aime à se mitonner وار در
 پرورده اولمقدن حظ ایدر آدمدر

On dit figur., Mitonner une affaire, pour dire, se préparer doucement
le succès T. مصلحتك مقدماتنی توطئه ایتمک
مهولتني تهيه ایتمک

MITOYEN. Qui sépare. Il ne se dit qu'en ces phrases: Mur mitoyen, qui est un mur qui sépare deux propriétés, et qui est bâti à frais communs. *A.* جدار مشترك *P.* دیوار مشترک
Cloison mitoyenne *A.* حظار مشترك *T.* چیت دیوار مشترک
Espace mitoyen *A.* فاصلة pl. فواصل *P.* ما بین - *T.* میانہ
آرهلق پری

On dit figur. Avis mitoyen, pour dire, un avis qui tient le milieu entre deux extrémités opposées **A. رأى متوسط** || On a ouvert un avis mitoyen pour tout concilier **اصلاح ما بينہ مدار اولہ جق بر** - **رأى متوسط در میان اولندی** - On dit dans le même sens, **P. میانہ** **وسط بین الشقیین** - **وسط ما بین** **A. Parti mitoyen** **ایکسی اور کسی T. هر دو**

MITRAILLE. Il se dit de toute sorte de vieilles ferrailles dont on charge les canons **صالقم** || Un canon chargé à mitraille **صالقم ايله طولمش طوب**

MITRE. Ornement de tête que les évêques portent à l'église
 پستپوس. T. افسر اسقفی. P. تاج اسقفی - تاج الاسقف. 4.
 طاقه

MIXTE. Qui est composé de choses de différente nature Δ .
 اجرام مختلطة || Corps mixtes $\parallel$ قارېشق T . آميخته P . مركب - مخلوط
 Ré- || مركبات pl . مركب Δ . Il est aussi substantif Δ .
 مركباتي اجزاي اصله لرېنه
 réduire les mixtes à leurs principes

seau. V. Fronton.

MIROITÉ. Il se dit des chevaux dont le poil est hai, mais qui présente des marques qui rendent sa croupe pommelée et différente du fond de la robe. *اسب P. کمیت ابرش A. بنکو طوری T. کهری نکته دار*

MIROITERIE. Commerce de miroirs. *آینه P. تجارة المرايا A. آینه جیلک T. فروشی*

MIROITIER. Marchand qui vend des miroirs. *بیاع المرايا A. آینه چی T. آینه فروش P.*

MISAIN. T. de Mar. Le mât d'avant. V. Mât.

MISANTHROPE. Qui hait les hommes, qui fuit le commerce des hommes. *از P. نفوز عن الانسان - بغیض الانسان A. آدمدن قاجر - آدمدن اورکر. T. از مردم رمان - مردم گریزان* *محض بغیض الانساندر Misanthrope C'est un vrai*

MISANTHROPIE. La haine des hommes, l'éloignement qu'on a pour les hommes. *از مردم رمیدگی P. نفرة عن الانسان A. On n'a jamais* *آدمدن بو مثللو pareille à la sienne vu une misanthropie* *اورکناکی کورلش شی دکلدر*

MISCELLANÉES. Il se dit d'un recueil de différents ouvrages de science. *مجموعه العلوم المتفرقة A.*

MISCIBILITÉ. T. de Chimie. Qualité de ce qui se peut mêler, s'allier. *قارشغه T. امکانپذیری آمیزش P. قابلية الامتزاج A. معادن اولان قابلیت La miscibilité des métaux* *کلمکک امتزاج*

MISCIBLE. Qui a la propriété de se mêler avec quelque chose. *قارش T. آمیزشپذیر P. ممکن الاختلاط - ممکن الامتزاج A. روغن زيت L'huile n'est point miscible avec l'eau* *بیلور* *صو ایله ممکن الامتزاج دکلدر*

MISE. Ce qu'on met, soit au jeu, soit dans une société de commerce. *Sa mise* *سرمایه T. سرمایه P. رأس المال A. سرمایه سی الی التون ایدی* *était de cinquante louis*

Il signifie aussi, enchère. *بهای مزاد P. قيمة المزاد A. مزاد بهاسی* *بو منزلک tant* *La mise de cette maison est à tant* *مزادی بهاسی شو قدر در*

Il se dit aussi du cours de la monnaie. *سره P. رایج A. Monnaie de mise* *بین الناس - رایج سکه* *کهر T. رایگان* *بو سکلر Ces espèces-là ne sont pas de mise*

بین الناس رایگان دکلدر - نا سره در - رایج دکلدر

On dit, qu'une raison, qu'une excuse n'est pas de mise, pour dire, qu'elle n'est pas valable, qu'elle n'est pas recevable. *T. نا شایسته اعتبار - نا مقبول P. غیر معتبر - غیر مقبول* *طونلمز - کهمز*

MISÉRABLE. Qui est dans la misère, malheureux. *مسکین A. دوشکون T. بیچاره P. عجرة pl. عاجز - مسکین pl.* *Cet homme est bien misérable* *بر آدمدر مسکین* *être réduit à un état misérable* *گرفتار اولمق* *Une misérable famille ruinée* *بیچاره برخاندان* *C'est une misérable condition* *que celle de l'homme* *انسانک* *Il traite une vie bien misérable* *محض عجز و مسکند* *On dit, qu'un homme a fait une fin misérable, pour dire, qu'il est mort misérablement* *عمرینی حال مسکند* *تمام ایلدی*

دنی الطبع - لیم الطبع. *Il se prend aussi pour Méchant A. لیم الطبع* *Il faut être bien misérable pour faire* *الحق T. فرومایه P.* *غايت لیم الطبع بر آدم اوللو در که حتی* *اول مقوله حرکتی ارتکاب ایله*

خسیس - ردی. *Et pour ce qui est mauvais dans son genre A. کوتی - ایشه برامز T. بیقدر - کم مایه P.* *Toutes les raisons qu'il allègue sont misérables* *ملل و اسبابک* *Il a fait un discours misérable* *بر جملہ سی ردی و بیقدر در* *Un livre misérable* *مقاله خسیس بسط و ایراد ایلدی* *Il se prend aussi pour Méprisable* *So tourmenter pour de misérables honneurs* *اعتبارات خسیس ایچون* *Il n'a qu'un misérable cheval* *تعذیب نفس ایتمک* *کوتی بر - و کمایه بر دآبدن غیری شینه مالک دکلدر* *دآبدن*

Il est aussi substantif et signifie, celui qui est dans la misère. *pl. فقیر - محتاجین pl. محتاج - مسکین A. pl. مسکین* *Assister les misérables* *یوخسول T. بینوا - گدا P. فقرا* *Secourir les misérables* *مسکین و فقرایه اعانت ایتمک* *Avoir pitié des misérables* *فقرایه مددرس اولمق* *مرحمت ایتمک*

On dit par injure, C'est un misérable, pour dire, c'est un très-malhonnette homme. *ارذال pl. رذیل A. بد منش T. الحق*

soins اینجیدن اینجه آرشدردلر - تتبغات بالمداقه - دقیقه
اینجیدن اینجه احتیاملر - هم بالمداقه minutieux

بالاقتصاص - بالدنوق - بالمداقه MINUTIEUSEMENT, adv. *M.*
اوافق تفك شیلره *T.* با دبستگی باسور نا چیز *P.*
با قدرق

دو شرطین *Mi-PARTI*. Composé de deux parties égales *M.*
P. یاری یاری یه *T.* دو نیمه *P.*
آقی - بر شرطی بیاض و بر شرطی سیاه قماش
قره سی یاری یاری یه بر قماش

MIRACLE. Acte de la puissance Divine contraire aux lois de
la nature *M.* معجزه *pl.* معجزات *Vrai miracle* صحیحه
Co *معجزه* محققه *avéré* معجزه مزوره - معجزه کاذبه
بو معجزه علی *Le don des miracles* نعمت معجزات
ملاء الناس واقع اولمشدر *Il se dit aussi d'une chose rare et extraordinaire* *M.*
فلان ملحهده *C'est un miracle* qu'il se
soit sauvé d'un si grand péril معجزه نومندندر
بو مقوله مخاطره عظیمه
فرج دیاب خلاص اولسی معجزه قبیلندندر

Il se prend aussi, pour tout ce qui est digne d'admiration *M.*
عجایباتدن بر شی - عجایب *T.* شگفت فرما *P.* *عجوبة*
- بو آلت عجایب شیدر *Cette machine est un miracle*
عجایباتدندر

علی طریق *MIRACULEUSEMENT*. D'une manière miraculeuse *M.*
Cet homme *معجزه* صورتیه *T.* بر وجه معجزه *P.* *المعجزة*
فلان کشی کمی قضا سندن *échappa miraculeusement du naufrage*
معجزه طریقیله خلاص بولدی

واقع بالمعجزه *MIRACULEUX*. Qui s'est fait par miracle *M.*
Effet *معجزه* ایله اولمش *T.* معجزه نما - معجزه دار *P.*
Chose miraculeuse *معجزه* ایله ظهور ایتمش اثر
On peut dire que sa *معجزه* طریقیله واقع اولمش شی
guérison est miraculeuse *معجزه* طریقیله واقع
معجزه قبیلندندر دینسه - اولمش بر شیدر دینسه جائز در
سزا در

- موجب الاعجاز *M.* *Il signifie aussi, surprenant, admirable*
شایله جق شی *T.* شگفت بخشا *P.* موجب الاستغراب
Action *موجب* اعجاز اولدجق شی *Ouvrage miraculeux*
بادی استغراب اولدجق بر فعل *miraculeux*

MIRE. Espèce de bouton, placé au bout d'une arme à feu,
et qui sert à mirer *M.* زر الاهداف *T.* نشانله تکمه سی
La mire d'un canon, d'un fusil اولان *T.* نشانله تکمه سی
نشانله تکمه سی

MIRER. Regarder attentivement, avant que de tirer une arme,
l'endroit où l'on veut que porte le coup *M.* استهداف
T. بآماج دیده دوختن *P.* تحشیف العین فی الغرض
- غرضی استهداف ایتک *Mirer le but* نشان آلق
Après avoir bien miré, il n'approcha pas
seulement du but نشان آلمشکن غرضه تقرب
کری کبی نشان آلمشکن غرضه تقرب
بیله ایده مدی

P. تحدیق النظر - اطماح النظر *M.* *Figur.* Viser, aspirer
Il y a long- کوز دیکمک *T.* چشم دوختن - دیده دوختن
مذت مدیده دنبرو بو منصبه *temps* qu'il mirait cette place
چوقدنبرو بو منصبه کوز دیکمشیدی - اطماح نظرایدر ایدی

P. ترائی العکس نفسه *M.* *Se Mirer.* Se regarder dans un miroir
کندو عکسی آینهده *T.* عکس خودرا در آینه نگاه کردن
بو خاتون *Après qu'elle se fut long-temps mirée* کورمک
- وافر زمان کندو عکسی آینهده باقدقدنصره
garder dans toute surface qui réfléchit l'image des objets
صو اینجده کندو عکسی کورمک *Se mirer dans l'eau*

MIROIR. Glace de verre qui réfléchit les images des objets
T. آینه *P.* و ذابل *pl.* و ذبله - سجنجل - مرايا *pl.* مرآت *M.*
پرواز آینه *P.* حاشیه المرآت *M.* *Bordure de miroir* آینه
Miroir où l'on voit les objets renversés
Se regarder dans un miroir صورتلری معکوس کوسترن آینه
Miroir de métal کندو عکسی آینهده کورمک
Miroir concave - پولاد آینه *T.* آینه چینی *P.* فولادی
Miroir convexe - قووقی آینه *T.* آینه کاواک *P.* مرآت مقعر
دیشی قنبور *T.* آینه خرپشت *P.* مرآت محدب *M.*
Miroir ardent. C'est une sorte de miroir qui, exposé au
soleil, brûle ce qui lui est présenté *M.* آینه
آینه *P.* مرآت وقاد *T.* یاقیچی آینه *T.* سوزان

On dit figur., que les yeux sont le miroir de l'âme, pour
dire, que les diverses affections de l'âme se manifestent dans
les yeux *M.* العین عمار القلب

En termes de Marine, il se dit d'un cadre placé à l'arrière
du vaisseau, et chargé de la figure qui donne son nom au vais-

کار ساز P. وکیل الدولة A. charger des affaires des son État
 دولت رجالی T. امور سلطنت
 سر وکلای - فلان دولتک باش وکیلی
 دولت d'une telle Cour

On appelle aussi Ministres, ceux que les princes envoient dans
 ایلمچی T. ایلمچی P. سفرا pl. سفیر A. les Cours étrangères
 Les ministres étrangers jouissent de certains privilèges dans les
 دول سائر ایلمچیلری مبعوث اولدقلری
 دولترده بعض کونه امتیازاته مظهر اوله کلمشدر در

MINIUM. Matière rouge qui se fait avec de la chaux de plomb
 سوکلن T. سمشگرف ساخته P. زنجفر عملی A.

MINORATIF. T. de Méd. Remède qui purge doucement A.
 خفیفجه یورکی T. شکم-ران نرم ساز P. ملینات pl. ملین
 سور

MINORITÉ. L'état d'une personne mineure A. حال الصغر
 بلوغه T. حال نا بلوغی - نا رسیدگی P. عدم البلوغ
 بو C'est arrivé pendant sa minorité || واریانک حالی
 Durant la minorité کیفیت حال صغری ائسانده واقع اولمشدر
 پادشاهک حال صغرنده roi

Minorité. Le petit nombre, par opposition à Majorité A.
 La minorité des || عدد آزلگی T. کمتری عدد P. قلة العدد
 مجلسده رای ایدنلرک قلت عددی
 Minorité d'une assemblée, c'est la partie la moins nombreuse qui
 طرف اقل A. طرف اکثری
 Il était de l'avis de la minorité || آزلق طرفی T. طرف کمتر P.
 La minorité ne doit pas l'emporter sur l'avis de la majorité
 طرف اقلک رایبی غالب اولماق
 اقتضا ایدر

MINUIT. Le milieu de la nuit A. منتصف الليل
 Jusqu'à || کیچه یاریسی T. میان شب - نیمشب P. الليل
 منتصف لیلده قدر minuit

MINUSCULE. On appelle Lettre, caractère minuscule, une petite lettre A.
 خرده P. دقائق الحروف pl. حروف دقیق
 اوقات حروف T. حروف

MINUTE. La soixantième partie d'une heure A. دقيقة
 هر بر دقیقه La minute contient soixante secondes || دقایق
 بر دقیقه Une minute et deux secondes عبارتدر
 بر دقیقه Je reviens à vous dans une minute وایکی ثانیه

ایچنده کلوم

T. خط خرد P. خط منتل A. MINUTE. Écriture fort petite
 اینجه یازو

Il signifie aussi, le brouillon de ce qu'on écrit d'abord pour
 هیولای رقم P. مسودات pl. مسودة A. le mettre plus au net
 بر مکتوبک T. تسوید - قره لیه T. Faire la minute d'une lettre
 Il ne fait point de minutes de ses lettres
 قهریراتی تسوید ایتمز
 تسوید یازار

Il se dit aussi, de l'original des actes, qui demeure chez les
 La minute || اصل نسخه - بطال T. نسخة أصلية A. notaires
 بو حجتک بطالی C'est lui qui en garde
 فلان محکمه کاتبک یافنده محفوظدر
 On dit aussi, نسخة اصلیه نک حافظی فلاندر
 La minute d'une sentence, d'un arrêt, d'un compte
 براعلامک
 وبر حکمک وبر محاسبه نک بطالی

MINUTER. Faire la minute d'un écrit qu'on veut mettre au
 تسوید ایتمز - قره لیه T. تسوید کردن P. تسوید A. net
 سپارش اولندیغی
 کبی تسویدینی ایتدکی

Figur. Projeter quelque chose pour l'accomplir bientôt A.
 إجلالة. ذهنده قورمق - تصارلمق T. در خاطر کردن P. فی الذهن
 نیت عزیمت ذهنده جولان ایدر
 Il minute son départ ایدر
 Il y a long-temps qu'il minait de faire ce
 بودفه ایتدیکی ایش مدت مدیده دنبرو ذهنده
 بو فعلک ایشلمسنی جوقدنبرو - جولان ایتمز ماده در
 ذهنده قورشیدی

MINUTIE. Chose de peu de conséquence, qui ne fait rien au
 شی نا P. مذاق الامور pl. امر دقیق A. gros d'une affaire
 Il ne faut pas s'arrêter à des
 Ce مذاق اموره صرف ذهن ایتمز جائز دکلدر
 sont des minuties qui ne valent pas la peine de...
 زحمتنه دکمز
 نا چیز مقولسی شیلدر در

MINUTIEUX. Qui s'attache aux minuties A. متبع المذاق
 اوقات T. دلسته امور نا چیز P. مقص - ملتقص - الامور
 C'est un homme bien
 مذاق امور ایله - مذاق اموره مرتکب بر ادمدر
 متبعات minutieuses - On dit aussi, Recherches minutieuses
 اوغراشور آدم

قویمق

MINÉRAL. A. صورت فلز فی صورۃ الفلز.

فلز صورتنه کیمش T.

MINÉRALOGIE. Science qui traite des minéraux. علم المعادن.

معدنیچیکٹ T. قیسور شناسی P.

MINÉRALOGIQUE. Qui concerne la minéralogie. متعلق بعلم.

علم مفادنه متعلق خریطه Carte minéralogique || المعدنی

MINET. Petit chat. A. هريرة P. پوشکجه T. کدی انیکی ||

هريرة کلب ايله نلاشب ايدر Le minet joue avec le chien

کدی انیکی کلب ايله اویناشور

MINEUR. Ouvrier qui travaille à l'exploitation des mines. A.

کماسه کان P. حفار المعادن - بخت المعادن - معدن A.

معدنجی T.

Mineur. T. d'art milit. Ouvrier qui travaille à la mine. A. نقاب

|| لغمجي T. نقب زن - آهنبر - آهن P. نقاب الدحل

لغمجي پی طابید باشنده Attaché le mineur à un bastion

Le mineur était attaché à la muraille نصب وتعیین ایلمک

Une compagnie de mineurs نقاب دیوار دیشده طورر ایدی

لغمجیان یوز باشیسی Capitale de mineurs لغمجیان بلوکی

MINEUR. Qui n'a point encore atteint l'âge de majorité. A.

یتشماش T. نا بالغ - نا رسیده P. غیر بالغ - صغار pl. صغیر

|| Enfant mineur ولد صغير En France, les rois cessent d'être

mineurs à treize ans et un jour فرانسده پادشاهلرک بستی

اون لوح سنه ايله برکونه بالغ اولنجه حال صغردن جقیمش

پادشاه اول وقتده صغیر Le roi était alors mineur اولورلر

بر - بر صغیری ابهال ایتمک Émanciper un mineur ایدی

فرزند نا بالنی کندو باشند برشلاق

mineur. Plus petit. Il n'est d'usage qu'en ces phrases: L'Asie

طریقات mineurs Les quatre ordres mineurs آسیای صغیر

اربعة صغیره

MINUTE. T. de Logique. La seconde proposition d'un syllo-

gisme. A. صغری || Prouver, nier une mineure صغریای اثبات

یاخود رد و انکار ایتمک

MINIATURE. C'est l'art de peindre en petit. A. مصغراً نقش

|| اوفاقی اولدیرق نقش جیقارمه T. نگار خرده کاری P.

Portrait en miniature تصویر اولنش

MINIÈRE. La terre, la pierre, ou le sable, dans lesquels

on trouve une mine ou un métal. A. معدنزار P. منبت المعدن

منبت معدن جیجان یوز زمین معدنزار

Il y a quantité de minières dans ce pays-la معدن ذهب

اول ملکتهده - اول ملکتهده منابت معدنک کثرتی وار در

معدن جیقار یئرلر جوقدر

MINIME. Qui est d'une couleur fort obscure. A. اذهم P.

یاغز قوه T. شبرنگ

MINIMUM. T. de Géomé. Le plus petit degré auquel une gran-

deur puisse être réduite. A. اقل المقادیر - لصغر المقادیر

- اکت کوچک T. اندکترین مقادیر - کوچکترین مقادیر

اکت از

MINISTÈRE. L'emploi, la charge qu'on exerce. A. منصب pl.

Satisfaire aux obligations de son P. جاه T. منصب

بر کمنه هدهده سنده اولان منصبک واجباتنی

منصبه Cela n'est pas de mon ministère کما ینبغی ادا ایتمک

شان So bien acquitter de son ministère متعلق شی دکلندر

واجبات منصبی - منصبی علی ما هو اللایق اجرا ایتمک

لایقی اوزره ادا ایتمک

Et le gouvernement d'un ministre d'État. A. وکالت || Le Mi-

nistère du Cardinal Mazarin وکالتی

Il se prend aussi, pour tous les ministres d'un État. A. pl.

کارسازان امور سلطنت P. اولیه الامور pl. وکلاء الدولة

Le ministère était entièrement opposé à cela دولت رجالری

بو خصوصده وکلای دولت کلیاً مخالف ایدیلر

MINISTÉRIEL. Qui appartient au ministère d'un État. A. متعلق

|| Lettre ministérielle امور دولته متعلق T. بانور الدولة

دولتک بر Opération ministérielle دولت مکتوبی

تدبیر امور دولته قادر بر عقل Tête ministérielle کار و عملی

دولتک || Dans la forme ministérielle T. دولته

بکا دولته جواب ویردی || Il m'a répondu ministériellement

MINISTRE Celui dont on se sert pour l'exécution d'une chose

- یوزتدریجی - ایشلتدریجی T. کار کن P. مروج - منفذ A.

آخر آخر le ministre des passions d'autrui || Etre le ministre des passions d'autrui

کمنه نکت امراض نفسانیه سنی ترویجه سعی ایتمک

فلان کشیک اراده ایندیکی امورک منفذی ses volontés

خشم و غضب فلانک مروجی اولیق اولیق de sa colère

Les démons sont les ministres de la vengeance Divine شیطاین

قهر و انتقام همدانینک مروجلریدر

MINISTRE D'ÉTAT. Celui dont un prince fait choix pour le

MILLE Dix fois cent ٤. الف pl. ألوف pl. ألفان

MILLIÈME. Nombre d'ordre qui complète le nombre de mille

[illegible]

فرش - فرشید - انجان MEUBLE, Garnir de meubles -
 بخانقرا، بجمار، بخاندرا، پیراستن P. تجهیز البيت - بالمتاع
 اوک - سپاهیلکنی - او، اواد، ایلای دوزمک A. آراستن
 Meuble une - اوی دوشمک - اوی دواتلق - دوزمک
 استعمال - فرش ایتمک - اوله یی، تشجید، یتمک chambre
 دوشمک و اثاث ایل تجهیز ایتمک

On dit aussi, Muebler une femme, pour dire, la gamin du co
qui sert à la faire valoir. چفتلیکی مهتات از مزیله آبهیز

بسیار - بوخت پیراسته P. مغروش - منجد M. On dit d'un homme qui a beaucoup de connaissances: qu'il a la tête bien remplie. T. کاروان P. منجد M. Bien rempli.

NEUGLENT, NEUGLER. V. Neuglement, Neugler.

MEULE. Corps solide, rond et plat, qui sert à broyer مَهْبَارَة.
 - Les deux meules d'un moulin م. ارجاء pl. رحوان م.
 رحای Meule de dessus دگرمن طاشنی م. سنگ آسیا
 مَهْبَارَة تحتيه de dessous دگرمنک اوست طاشنی - فوقانی
 م. La machine qui fait tourner la meule دگرمنک آلت طاشنی
 دگرمن طاشنی دوندرون چرخ

Il se dit aussi, d'une zone dont on se sert pour aiguaiser des
coutoux et autres ferrements. ذوارة الشحاذة مجاله التنين.
P. جرخ تيزگر || Aiguiler sur la meule
جرخده بیلدیک

Et d'un monceau de foin, de grains qu'on fait dans les prés

مرحی و مریض، C'est qui gouverne un moulin

مکر منجی و آسیابان P. طنبان -

MEURTRE. Homicide. قتل الإنسان. قتل انسان. Commettre un meurtre. ارتكاب قتل انسان. ارتكاف قتل انسان.

MEURTRE: Celui qui a commis un meurtre. قاتل الإنسان. On peut de mort. آدم اولدر ينجي. T. مردمش P. قاتل

Les meurtriers **القاتلون** **قتل** **أبيلر** **مجازات** **أولفور** Il est aussi
adjectif, et signifie, qui cause la mort de beaucoup de monde **م**
الأت **حربه** **قتالدر** Les armes à feu sont meurtrières **الأت** **قتال**

- On dit aussi dans ce sens, qu'une place est meurtrière, pour dire, qu'elle n'a pu être prise qu'en perdant beaucoup de monde
فَلَانٌ بَاعَتْ سَفَكَ دِفْءًا أَوْ لَمْ يَرْحُضَنَّ رَحِيضِينَ que le siège d'une place a été bien meurtrier
سَفَكَ دِمَائِ كَيْزِهِ بِرُمُوذَى أَوْلَمَسْتَر

MEURTRIÈRE. Ouverture pratiquée dans les murs d'une fortification, et par laquelle on peut tirer à couvert sur les assiégés. فذرونك . ب. ثقوب السور . ط. ثقب الحور .

MEURTRE. Patre une meurtrière. ۱. تگدیله "تگدیله" ۲. Les coups de pierre, de bâton meurtrière ۳. حجر و غصا اور دایچی پیری "تگدیله" ۴. La balle n'entra ۵. گولہ نہ داخل ۶. par, elle ne fit que meurtrir les chairs ۷. زخاں کو تگدیله ۸. Il en eut de tout meurtre ۹. اس نے ہر طرح کی تگدیله ۱۰. de coups ۱۱. لڑائی

- Il se dit aussi des fruits, pour dire, les froisser. **هزم**
- Prenez garde de mentir aux poires. **بره لمتن - اریک ت.** فرقتون. **ع. ایراث الهزله**
بو آرمودلره ایراث هزمتدن Pour peu qu'on touche ces fruits, ils se mentris-
sent. **بو میهرلر جزئی لمس یید- ایله بره لتور**

م. بیره لیمش. r. شیره زرد. p. آگده - مگده. Meuth.
 آزلیمش. r. فرسوده. p. مهزوم

MEURTRISSURE. Contusion ligide. م. کدو pl. گدوزه p. گدوزه
بره T. بره || Il a été bien battu, les meurtrissures en paraissent
sur son corps ضرب شداید ایله ضرب التوب آثار گدوزه
هنوز بدنده بللو در

MEULE, Nombre de vases couverts dressés pour la cérémonie
des bûtes, fauves, et carnassières. مِسْهَ يَوْزَهْ مِسْ كَلِمَهْ
يَتِيمَهْ أَقْوِيَهْ مَسْطُونَهْ. Meule pour le civr. زَاغَر سَوْرِسِي
بِر زَاغَر سَوْرِسِي تَرْتِيبَ Faire une meule زَاغَر سَوْرِسِي

REVENDRE. Tv de Comar. Vendre une chose moins qu'elle ne
 قيم بغيرها F. كمبريا فرومختين P. بيع بالنقصان A.
 Ce marchand || اشاعى بها ايله صاتيق - ايله صاتيق
 vendit plusieurs parties de son fonds يوزاركان سراما ستندون

ايراث التعب والمحنة. *Mettre en peine*, signifie, inquiéter. *Mettre en peine* *P.* زحمت ویرمکت - زحمته قویمق *T.* زحمت دادن *P.*
Mettre en avant, signifie, énoncer comme vrai. *Mettre en avant* *P.* عرض کردن

Il faut *P.* میدان قومیق *T.* در پیش کردن - در میان کردن
 prendre garde aux faits qu'on met en avant *P.* بر کمسنه عرض
 ایلدیکي احوال و وقایعه دقت ایتمکت لازم دندر

Mettre au jour, se dit figur. pour Publier un ouvrage. *Mettre au jour* *P.* نشر
 بایمق - میدانه جیقارمق *T.* بمیدان ظهور آوردن *P.* اعلان
 On dit aussi figur. Mettre à prix *T.* بها تعیین ایتمکت
 On a mis la tête d'un tel et chacun de ses membres à prix
 فلانک بر مقطوعی و هر بر عضوینی کتورنه عطیه اولمق
 Et mettre à haut prix *P.* - اوزره شو قدر بها تعیین اولندی
 On a mis cette terre à haut prix *P.* || غالی بهایه جیقارمق *T.*
 Et mettre à bas prix *T.* - بو ملکی غالی بهایه جیقاردیلر
 هیچه صاتمق - مفتنه صاتمق - بهای رخیص ایله صاتمق
 Cet homme a vendu son honneur à bas prix *P.* || عرصنی هیچه
 صاندی

Mettre en doute *P.* الشک - تشکیک
 شهبه لو ایتدرمکت *T.* وابسته گمان کردن - گمان انداختن
 On voulait mettre ce fait en doute, mais il n'y a pas moyen
 بو ماده یی مشکوک مد ایتدرمکت
 قیدنده اولدیلر انجق ممکن دکلدر

Mettre en fait, c'est affirmer *T.* بر شیشی محقق مد
 || بر شیشک حقیقتنی اثبات قیدنده اولمق - ایتمکت
 Vous mettez en fait ce dont précisément je doute
 عندمده تمام
 محل شک اولان حالی محقق مد ایتدرمکت

Mettre une chose en question, c'est examiner si elle est
 vraie *P.* || آراشدرمق *T.* پژوهیدن *P.* استقصا - تفحص
 بو کیفیت تفحصه محتاجدر
Mettre hors de toute *P.* مد شیأ غیر مشکوکا
 شک و اشتباهدن عاری مد - شهبه سز طومق *T.* شمردن
 Je mets hors de doute que cela est ainsi *P.* || ایتمکت
 بو ماده اولدیغنی غیر مشکوک مد ایدهرم

Mettre une langue en une autre, c'est traduire une langue
 en une autre *P.* نقل فی لسان الآخر
 Mettre du Latin *P.* || فلان دلدن فلان دله ترجمه ایتمکت *T.*
 لسان لاطیندن لسان فرانسوی به نقل ایتدرمکت
 ترجمه ایتمکت -

Mettre une chose en gage *P.* ارهان - تهرین
 رهن ایتمکت - امانت قویمق *T.*

Mettre en état de faire une chose, c'est aider à la faire *P.* اقدار
 Qui l'a mis en état *P.* || یاردم ایتمکت *T.* یآوری نمودن *P.*
 de faire cette dépense ? *P.* فلانی
 اقدار ایدن کیمدر

Mettre sur l'état, se dit pour Mettre sur l'état des dépenses,
 des pensions, etc. *P.* در اواره نوشتن *P.* ادخال فی الدفتر
 دفتره کچورمکت *T.*

Mettre sur le compte de quelqu'un, mettre sur son dos, c'est
 le charger de ce qui arrive de mal dans une affaire *P.* تحمیل

On dit proverb. Je n'y prends ni n'y mets, pour dire, qu'on
 n'ajoute ni ne retranche à ce que l'on raconte *P.* بلا زیاده ولا
 ارتوغی اکسی یوق *T.* بی کم و کاست *P.* نقصان
 On dit, Mettre deux personnes mal ensemble, pour dire, les
 brouiller *P.* افساد ذات البین - اخلال ذات البین
 بمیان دو کس شوریدگی - بمیان دو کس فتنه انداختن
 ایکی - ایکی کشی بی بری بریله یوزشدرمق *T.* آوردن
 کیشینک آرسنه فتنه براقمق

Mettre à même de ... Mettre à portée de ... signifie, faci-
 liter les moyens *P.* تهیسه الاسباب الوسع والاقترار - تطویق
 Il est *P.* || مقتدر فلق *T.* مقتدر کردن - توانایی بخشیدن *P.*
 بوکا ظفر بولمق
 بو بابده بکا - ایچون بنی مقتدر فلق لازم کلور ایدی
 کسب استطاعت ایتدرمکت اقتضا ایدر ایدی

Mettre à la grosse aventure, signifie, mettre de l'argent sur
 un vaisseau marchand, au hasard de le perdre s'il péricule *T.*
 قسمته حواله ایله بر سفینه سرمایه قویمق

Mettre quelqu'un aux arrêts, c'est ordonner qu'il aura le
 lieu où il est pour prison *P.* *T.* توقیف فی مکانه محبوسا
 فلانی بولندیغی یرده حبس ایتمکت

Mettre à la raison *P.* تلقین - ارشاد الی طریق الصواب
 || عقل اوکرتمکت *T.* براه هوشیاری آوردن *P.* العقل
 عاقبت
 الامر عقل اوکرتوب رضاداده اولمقد باشلاک

On dit, Mettre à la tête d'une armée, pour dire, instituer
T. در سر لشکر نهادن P. ترئیس علی الحیش A. chef
ترئیس A. Mettre à la tête d'une affaire
ایش باشند قویمق T. در سر کار نهادن P. علی الامر

Et mettre en tête une chose à quelqu'un, pour dire, la lui
suggérer A. در خاطر کس انداختن P. القاء الی الذهن A.
On lui || ذهنه صومق - بر کمسنه نک ذهنه قویمق T.
ذهنه عبث وسوسه لر القا
Et se mettre en tête, pour dire, se persuader A.
در ذهن قرار گیر P. تثبیت الذهن فی - تقریر فی الذهن
|| کندو ذهنه قویمق T. خجایگیر خاطر کردن - کردن
بو مقوله خاطره یه ne faut pas se mettre en tête une pareille idée
بو مقوله معنایی ذهنه - تثبیت ذهن ایتمک جائز دکلر
عقله قویمق - قویمق روا دکلر

Et mettre le pied en quelque lieu, pour dire, y entrer, y
arriver A. پا نهادن P. وضع القدم الوصول - وضع القدم
ایاق بصمق T. پا نهاده وصول شدن

En parlant d'un homme qui a peine à marcher, on dit, Il
ne saurait mettre un pied devant l'autre A. تحریک اقدامه
مشی و حرکتدن عاجز در - مجالی یوقدر

On dit figur. Mettre l'honneur sous ses pieds, pour dire, ne
se point soucier de son honneur A. ایطاء الناموس تحت
عرضی T. عرض خود را پایمال کردن P. الاقدام المذلة
ایاق آلتنده جیکنک

Et mettre quelqu'un au pied du mur, pour dire, le mettre
dans l'impossibilité de s'échapper, dans la nécessité de s'expliquer
فلانی پشت بر دیوار عجز و درماندگی
فلانی دیواره طیاتمق - ایتمک

Et mettre une armée sur pied, pour dire, la former, l'équi-
per A. حاضر ایتمک T. آماده کردن P. تهیه - تجهیز
پادشاه Le roi mit à la fois quatre armées sur pied
دفعه درت اردو تجهیز و تهیه ایتدردی

Et mettre une famille, un pays, un royaume en combustion
بر خاندان و بر ملک و بر دولت ایچنده ایقاد نائرة
بر خاندانی و بر ملکی اختلاله و بر ملک - خبیه و فساد ایتمک

Et mettre tout sous dessus dessous, pour dire, renverser tout
ce qui est établi A. شتر مذر - ایراث الانتکاس النظام
- آلت اوست ایتمک T. زیر و زبر کردن P. تخلیط

آلتنی اوستنه جو برمک

Et mettre les choses au hasard, pour dire, s'abandonner à la
fortune A. بشیره فلک را گذاشتن P. توکل الی البخت
بختک کلشنه حواله ایتمک - بختک کلشنه براقمق T.

On dit aussi, Mettre du soin à une chose, à une affaire A.
دقتلو کورمک T. دقت آوردن P. بذل الاهتمام - بذل الدقة
دقت ایتمک - اهتماملو ایشلمک -

Et mette son affection à... pour dire, affectionner A. عقد
کوکل و برمک T. دل شیفته شدن - دل دادن P. المحبة
دل بستن P. ربط القلب A. Mettre sa confiance en...
|| Il a mis sa principale confiance en ce moyen
T. کوکل باغلق T. فلان تدبیره کلی ربط قلب ایلدی
Il faut mettre sa con-
fiance en Dieu اللهک لطف و کرمنه ربط قلب ایتملو در

Mettre sa conscience en repos sur une action, pour dire,
تطمین النفس الهاجسة A. bannir le scrupule qu'on en aurait
یورکی وسوسه دن قورنارمق T. دلرا آزاده وهم کردن P.
باندیشه P. اتعاب الذهن A. Mettre son esprit à la torture
ذهنی یورمق T. اندیشه را فرو مانده کردن - شکنج دادن
|| J'ai beau mettre mon esprit, à la torture, je ne trouve pas
عبث یره اتعاب ذهن ایتمشیکن بر درلو
d'expédient تدبیر بولم

Mettre fin à quelque chose A. وضع النقطة الختام - ختم
Mettre || بتورمک T. باخر رسانیدن - بانجام رسانیدن P.
ایتدیکک منافسات و سجادلاتی بتور

Mettre de la suite à quelque chose, c'est l'exécuter avec
مداومه فی - اقدام علی تمشیه الامر A. ordre et constance
یتنظیم کار بی P. مواظبه علی تمشیه الامر - تنظیم الامر
آردینی کسمیوب - یورتمک T. درنگ و رزش نمودن
لا یح Il faudrait mettre de la suite à vos projets
On - خاطرت اولان امورک تمشیتنه اقدام لازم ایدی
dit aussi, Mettre de la suite dans ses idées, dans son discours,
افاده اولان pour dire, raisonner, discourir sans confusion
معناری و سویلنان کلامی حسن رابطه ایل ادا ایتمک
حسن رابطه اوزره تنسيق ایتمک - حسن رابطه قویمق -

Mettre à bas, se dit d'un édifice ou d'une forêt qu'on jette
- ییقمق T. یکسان خاک کردن P. هدم A. par terre
یره برابر ایتمک

Il signifie figur., humilier A. خاکسار کردن P. توضیع

قویمق

ضرب اللحم على السقود *Mettre la viande à la broche*.
 اتی شیشه کهورمک *T. گوشترا بگردنا گذاردن P.*

Mettre la main à la plume, pour dire, commencer à écrire
 وضع القلم الافتتاح - تحریرک القلم الاملا *M.*
 قلمزن آغاز شدن - خامه گذار صحیفه کتب واملا شدن *P.*
 قلمی اله آلوب باشلامق *T.*

Mettre la plume à la main de quelqu'un, pour dire, lui
 بگرفتن *P.* تعلیم الاعمال القلم *M.*
 قلم - قلم قوللنمک یولنی اوکرتنک *T.* خامه آموزیدن
 طوتنمک یولنی اوکرتنک

Mettre le pied à l'étrier *M.* وضع القدم في الركاب
 آیای اوزنکی به قویمق *T.* پا در رکاب کردن

Mettre le couvert *M.* وضع الطبق - اطباق
 قپاق قومق - قپاقلق *T.* نهادن

Mettre un mors à un cheval *M.* ضرب اللجام
 کم اورمق - کم طاقمق *T.* زدن

Mettre un vaisseau à la mer *M.* اسارة السفينة في البحر
T. کشتیرا بدریا راندن - کشتیرا بزوی دریا روانیدن *P.*
 کمی بی دکره جیقارمق - کمی بی دکره یورتنک

Mettre le comble à un bâtiment *M.* انشاء - تسقیف البنا
 بنانک اوستنی اورتنک *T.* بنارا بپام پوشیدن *P.* البنا
 - Et figur. Mettre le comble à la folie, à
 جنونی وکفران نعمتی
 - وتزذیل وتحقیری ونعمت وکرمی حد کماله ابلاغ ایتنک
 اعلاى مراتب کماله ایصال ایتنک

Mettre un mot dans une lettre, pour dire, y ajouter un mot
 صکره دن سوز *T.* یک سخن علاوه کردن *P.* ضم اللفظ *M.*
 قاتمق

Mettre le dessus à une lettre, pour dire, écrire l'adresse
 مکتوب *T.* برنامه نوشتن *P.* تحریر العنوان المکتوب *M.*
 طرفنک اوزرینه یازمق

Mettre le socle à un aile *M.* وضع الخاتم - طبع الخاتم
 Et figur. Mettre le socle à une affaire, pour dire, la terminer *M.*
 وضع الخاتم الاتمام
 تماملق *T.* خاتم تمامی زدن *P.* وضع الامضاء الختام -

On dit en plusieurs acceptions, Mettre la main. Ainsi on dit:
 Mettre la main au travail, à l'ouvrage, pour dire, le com-

بکار دست *P.* ابتداء في الامر - مبادرة الى العمل *M.*
 Zدن *Mettre la main à l'ouvrage de quel-*
 وضع اليد في عمل الآخر *M.* ايشه ياشمق *T.*
 بشقه آدمک ايشنه ال *T.* بکار کسی دست نهادن *P.*
 یوتحریرانده *Quelque autre a mis la main à cet écrit* || قویمق
 آخر بر کمسنه وضع قلم - آخر بر کمسنه وضع يد ایلدی
 ایلدی *Mettre la dernière main à un ouvrage*, pour dire,
T. خاتم انجام زدن *P.* وضع الخاتم التکمیل *M.*
 بدست آوردن *P.* ضبط - وضع اليد التصرف *M.* بتورمک
 Quand cet homme a mis la main sur un livre, il le rend difficilement
 بر کتابه
 وضع يد تصرف ایدجک اولور ایشه کوجلک ايله رد
Mettre à quelqu'un la preuve en main, pour dire, la lui donner *T.*
 اثباتی فلان
Mettre une chose en main tierce - کشینک انه ویرمک
 ایداع فی ید الآخر - وضع فی ید الحفظ الآخر *M.*
 بشقه بر کمسنه انه *T.* بدست دیگر امانت کردن
Mettre les armes à la main de quelqu'un,
 تدریب فی *M.* ل'élever aux exercices de la guerre
 بر کمسنه *T.* سلاحبازی آموزیدن *P.* آلات الحرب
 C'est lui qui m'a mis les armes à la main فلاندر ایدن
 Et figur. C'est la gloire de Dieu, c'est l'intérêt de la patrie qui lui
 لوجه الله تعالى جهاد فکری
 ايله وباخود غیرت وطن نیتله اخذ سلاحه مبادرت ایلدی
 - On dit aussi figur. Mettre la main sur quelqu'un, pour dire,
 اطالة دست - دستدرازی کردن *P.* اطالة اليد *M.* le frapper
 اوزرینه - بر کمسنه اوزرینه ال قومق *T.* تعرض کردن
 Les canons déclarent excommunié un laïque qui
 بر کشیش اوزرینه اطالة دست
 ایدن عوامدن بر کمسنه حسب الشريعة مظهر لعن ونفرین
 ou pour dire, arrêter quelqu'un par ordre du
 H بقدملق - طوتنق *T.* گرفتن *P.* اخذ *M.* او لمش اولور
 اخذ
 Dans ce sens, on dit aussi,
 بر کمسنه یی بقدهندن
 طوتنق

on dit: Il vit de son travail, pour dire, il vit de ce qu'il gagne en travaillant. **متره بولید** *T. مطارنة* *pl. مطران*.
فلان کسسه قزانچندن کچینور تعبیری یرینه
کذ یمینی ابله تعیش ایدر تعبیرینی صرف ایتمک ذکر
- ou l'effet pour la cause - السبب بارادة السبب قبلندندر
comme quand on dit: Il n'y a point d'ombre dans un jardin, pour dire, qu'il n'y a point
d'arbres. **باغچهده اصلا سایه یوقدر تعبیری یرینه باغچهده**
اصلا آعاج یوقدر تعبیرینی صرف ایتمک ذکر السبب
- ou le contenant pour le contenu - بارادة السبب قبلندندر
comme quand on dit, Toute la ville alla au-devant de lui, pour dire, tous les habitants
شهر استقباله جیقدی تعبیری یرینه شهرک جمله
اهالیسی استقباله جیقدی تعبیری ذکر السبب بارادة
- ou la partie pour le tout - الحال قبلندندر
comme quand on dit, La flotte était de cent voiles, au lieu de dire, de cent vaisseaux
دونمانک
جملهسی یوز سفیندن صارت دینه جکنه یوز یلکندن عبارت
- ou le sujet - ایدی دینسه ذکر جزء وارادة کل قبلندندر
ذکر المسند بارادة المسند الیه *A*

MÈTRE. Pied de vers déterminé par la quantité *A*. وزن *P.*
کلام موزون *A*. Il se prend quelquefois pour Vers *A*. دم
Il signifie aussi, ce qui distingue et caractérise la mesure des
vers *A*. بحر *pl. بحور*.

MÉTRIQUE. Composé de mètres *A*. موزون *P.* دمدار *T.*
On appelle Art métrique, la partie de l'ancienne poésie
qui a pour objet le nombre et la différence des pieds qui doi-
vent entrer dans les vers *A*. فن العروض

MÉTROMANE. Qui a la manie de faire des vers *A*. مجنون
بیت یاپه نیک دلوسی *T.* دیوانه شعر نویسی *P.* الشعر

MÉTROMANIE. La manie de faire des vers *A*. جنون الشعر
بیت یاپه نیک دلوکی *T.* دیوانگی شعر نویسی *P.*

MÉTROPOLE. Une ville - mère d'où sortent des colonies *A*. ام القرا
|| Les colonies ont besoin de la protection de leur métropole
بالاسکان معمر اولمش اراضی ام القراری اولان ملکک
سایه حمایتنه محتاجدرلر

Et une ville où il y a un siège archiépiscopal *A*. کرسی المملكة
مقره بولید اولان شهر *T.* قرارگاه مطرانی *P.* المطرانية

MÉTROPOLITAIN. Archiépiscopal *A*. مطرانی *T.* متره بولیده

METS. Il se dit de tout ce qu'on sert sur table pour manger
متره بولید *T.* مطارنة *pl. مطران*

METS. Il se dit de tout ce qu'on sert sur table pour manger
Voilà un excellent mets نفیس - اشته بر طعام نفیس
بر لطیف *مک* Un mets délicat طعام

METTEUR-EN-ŒUVRE. Ouvrier dont la profession est de
monter des pierreries *A*. مستر الخرز *P.* میخزن جواهر
جواهر میخلیجی

METTRE. Placer en un lieu *A*. نهادن *P.* تعبیه - وضع
تخته Mettre des livres sur une table || قویمق - قومق
- On dit, Mettre un argument en forme, pour dire, lui donner les formes prescrites
بر برهانی بقواعد حسن صورتده
ا قواعد منطقیه اوزره ترتیب ایتمک - وضع ایتمک

On dit pour affirmer une chose, Je mettrais ma tête, ou Je
mettrais ma tête à couper, ou Je mettrais ma vie que cela est
Et figur. Mettre sa tête, ou
بر آدم باشنی مهلکده قومق
جانی مهلکده اوغراتمق

Le verbe Mettre, dans les langues Orientales, s'exprime or-
dinairement par d'autres mots, selon les phrases où il est em-
ployé, comme on le verra dans les phrases suivantes:

Mettre une chemise *A*. نلبس القميص *P.* پیراهن پوشیدن
جامه *P.* نلبس الثوب *A*. un habit *A*. کوملک کییمک *T.*
شابقه کییمک un chapeau روبه کییمک *T.* پوشیدن

Mettre son épée *A*. تقلید السیف *P.* تیغ در میان بستن
قلیج قوشانق - قلیج طاقنق *T.*

Mettre un clou à une muraille *A*. تسمیر المسار فی الجدار
T. میخ در دیوار سپاختن *P.* دق المسار فی الجدار -
دیواره اکسر قاقنق

Mettre une marque à quelque chose *A*. ضرب الوسام
نشان - تمغا اورمق *T.* نشان نهادن - تمغا زدن *P.* وضع العلامة
وضع الإشارة فی الکتاب *A*. Mettre le signet à un livre - قومق
کتابده نشان قومق *T.* در کتاب نشان نهادن *P.*

Mettre le pot au feu *A*. تمکین - نصب القدر علی النار
دیگرا بر آتش *P.* وضع القدر علی النار - القدر علی النار
تسجری آتش اوزرینه *T.* دیگرا بر آتش کردن - نهادن

حکیم Pythagore a soutenu l'opinion de la métamorphose || تناسخ
فیثاغورس مذهب تناسخی تأیید ایلدی

MÉTÉORE. Corps ou phénomène qui apparaît dans l'air **علامت سماویة** || Le tonnerre, les éclairs, la pluie, la neige et la grêle sont des météores **برق وبارد و برف و یخبندان** L'arc-en-ciel est un météore **قوس قزح**

معلق متعلق
علايم مساوية || Observations météorologiques
متعلق مطالعات

MÉTHODE. Manière de dire ou de faire une chose avec un certain ordre, et suivant certains principes A. ترتیب T. صنعت - سهل آسانه صنعت حسنه Bonne méthode || اصول صنعت رديئه mauvaise صنعت مختصره و هيئ بر صنعت Sa méthode ne vaut rien قولنديقي ترتیب و اصول هيچ C'est un homme qui a du génie, mais il n'a nulle méthode اصحاب فراستدندر انجق بر درلو اصول و ترتیبی يوقندر On a trouvé une méthode plus courte et plus abrégée مقدمکی صنعتلردن زياده موجز و مختصر بر صنعت - صنعت ايله تغنى ايتمك Chanter avec méthode بولندي Elle a la voix belle, mais صداسى خوشدر انجق صنعتى يوقى Il n'y a point de méthode dans cet ouvrage حفظ بولنديه اصلا صحت ايچون اتخاذا ايلديكى اصول و ترتیب كم دكل و ديبار صنعت يوقدر

Il signifie aussi, coutume, habitude عادت م. عادات
ne salue jamais le premier, c'est sa méthode ویرامک
هر کسکه بر نوع آیین Chacun a sa méthode عادات مالوفه میدر
اشبو آدمک Cet homme a une étrange méthode وعادتی وار در
عرب بر عادتی وار در

MÉTHODIQUE. Qui a de la règle et de la méthode **دو**.
Esprit méthodique || صنعتلو - ترتیبلو **T. صنعتدار P. صنعت**.
Médecin méthodique. Celui qui s'attache exacte-
ment aux règles de la médecine **اولان قواعد صنعته متمسک**
طبيب

Et qui est fait avec méthode **مصنوع** || Discours méthodique **بحث مصنوع** - ترتيبلو - بر مقاله

TOM. II

کارپردازانه P. بالصنعة ۴. Avec méthode. MÉTHODIQUEMENT. Il en parle méthodiquement || ترتیب‌وار و درق - ترتیب و اصول ایله T. ترتیب و اصول - صنعت ایله سوق کلام ایدر methodiquement بوماده‌یی صنعت Il a traité cette matière méthodiquement ایله ایله سسط و بیان ایلدی

MÉTICULEUX. Susceptible de petites craintes. **حيبان - حياطة**.
قورقق T. **بد زهره** P.

MÉTIER. Profession d'un art mécanique ۱. صنایع pl. صنایع
 P. پیشه T. صنعت || Bon, mauvais métier صناعت
 جيدہ یا رديہ De quel métier est-il? Le mé-
 tier de cordonnier, de tisserand خفایلق وجلاہلق صنعتی
 Il est passé maître en ce métier بو صنعتده استاد چيقدی
 Un homme de métier ارباب صنعتدر، بری

Il se dit aussi de toute sorte de profession **حرفة** A. pl.
Le métier || صنعت T. پیشه - کار P. فنون pl. فن - حرف
des armes **le métier d'un homme de guerre** فن اعمال سلاح
Il a le cœur au métier **ارباب سيفندن** برپسنگ حرفتی
S'il **حرفتمه** هوس و اشتیاقی وار در - حرفتمه دلبسته در
ارباب حرفتک راینه **rapporter aux gens de métier**
کندو **Mêlez-vous de votre métier** مراجعت اولنق لازم کله
حرفتمند Il est habile homme en son métier **حرفتمه قارش**
On dit figur. Faire le métier d'espion, de dé-
lateur, etc. جاسوزلغی - جاسوزلغی و غمازلغی پیشه ایدنمک
Faire d'une chose و غمز و سعایتی کندویه صنعت ایدنمک
métier et marchandise فلاں شیئی کندویه کار و پیشه ایدنمک

Il signifie aussi, la compagnie des gens d'un corps qui exerce le même métier *A. صنف pl. اصناف P. گروه T. اصناف*
 || Il y a un procès entre ces deux métiers *اصناف*
Les corps des arts et métiers *اصناف* *بر دعوا وار در*
حرف وفنون *اصنافی - حرف وفنون*

Métier. Machine dont l'artisan se sert pour la fabrication de son ouvrage. **تَرکاه** || **تَرکاه** T. دستگاه - کارگاه P. منسج A. سوزنی de tisserand جلوه تَرَکاهی - کارگاه ستاج de brodeur سوزنی Sa toile est sur le métier نصب منسج Monter un métier بزی تَرَکاهده در متیئر تَرَکاهی قورمق - ایشمک

MÉTONYMIE. Figure de Rhétorique, par laquelle on met la cause pour l'effet *ذكر السبب بإرادة المست* comme quand

معدن صورتند کیرمش T. گرفته

MÉTALLURGIE. Partie de la Chimie qui enseigne l'art de rendre les métaux propres à différents usages A. علم المعادن - علم معدنچیلک T. المعدنیات

MÉTALLURGE. Qui s'occupe de la métallurgie A. معدنی Aرباب العلم المعادن pl. اهل العلم المعدنیات - معدنیون pl. معدنچیلک علمی بیلور - معدنجی T. قیسور شناس P.

MÉTAMORPHOSE. Changement d'une forme en une autre, que les païens croyaient avoir été fait par les dieux A. استحالة - T. پذیرایی صورت دیگر P. تغییر الصورة - تغییر الهيئة - La métamorphose de Daphné en laurier || بشقه صورتدونه تغییر - تحول A. Figur. - فلانک دهنه اغاجنه استحالدهی || Cet homme autrefois si emporté, est devenu doux et modéré; voilà une grande métamorphose فلان کشی مقدما غضوب مشرب ایکن شمیدی حلیم ومعتدل بر طبیعت کسب ایلدی Il était pauvre, il est riche à présent, c'est une heureuse métamorphose مقدما فقیر الحال ایکن شمیدی غنی ومالدار در بو کیفیت سعید ومتیقن بر تحول حالدر

MÉTAMORPHOSER. Changer d'une forme en une autre A. - صورت دیگر دادن P. تغییر الصورة - تحویل الهيئة Et quand le changement est de mieux en mal A. تمسینح || Les poètes seignent que Diane métamorphosa Actéon en cerf اهل جاهلیتک que Diane métamorphosa Actéon en cerf اسناد الوهیت ایتدکلری فلان نام معبود زور فلان کمسنیدی کچی صورتند تمسینح ایتدکلری شعرانک نالیفلرنده que Latone métamorphosa des paysans en grenouilles ودهی الوهیت اسناد ایتدکلری فلان ذات اهالی قرانک Narcisse fut métamorphosé en la fleur qui porte son nom نرجسی نام کمسنه فلان که در صورتدونه تمسینح ایتدکلری مذکوردر

الى الآن بو اسم ايله مسما اولان چیهک تمسینح اولندی On dit figur. Se métamorphoser A. تحول - تغییر - استحالة - تبدیل - الحال بشقه حاله T. صورت دیگر پذیرفتن P. تبدیل - الحال - On dit aussi, qu'un homme se métamorphose en toutes sortes de figures, pour dire, qu'il fait toutes sortes de person- صور گوناگونه متحول اولور بر آدمسر

MÉTAMORPHOSÉ. A. متحول الصورة P. دیگر پذیرفته

T. بشقه صورتدونه

MÉTAPHORE. Figure de Rhétorique, qui renferme une espèce de comparaison, et par laquelle on transporte un mot de son sens propre dans un autre sens A. استعارات pl. استعاره || Belle métaphore صحيحة استعاره لطيفه Une harangue pleine de métaphores عبارت بر موعظه || MÉTAPHORIQUE. Qui tient de la métaphore A. استعاری || Cela se doit entendre dans un sens métaphorique بوعباره معنای استعاری ايله توجيه اولنق اقتضا ایدر

MÉTAPHORIQUEMENT, adv. A. على طريق الاستعارة || MÉTAPHYSICIEN. Qui fait son étude de la métaphysique A. Le métaphysicien considère les premiers principes de nos connaissances, les idées universelles, etc. اهل علم کلام مبادی اصلية معلوما تمزی ومعانی || کلامیون pl. اهل العلم الکلام A. مطلقیدی تحری ایدر

MÉTAPHYSIQUE. Science qui traite des êtres spirituels, des choses abstraites A. علم الکلام || Traité de Métaphysique علم بوی تألیفده علم کلامه متعلق اجبات عدیده وار در متعلق || Métaphysique, adj. Qui appartient à la métaphysique A. بعلم الکلام

Il signifie aussi, abstrait A. مخیل - فوق الطبيعة || Ce que vous dites là est bien métaphysique دیدیکک کلام فوق پکت مخیل بر معنا در - الطبيعة بر معنا در

MÉTAPHYSIQUEMENT, adv. A. حسب القواعد العلم الکلام || Cela est métaphysiquement certain بوقیفت حسب القواعد علم کلام ثابت ومتحققدر

MÉTAPLASME. Changement qui se fait dans un mot, en retranchant une lettre ou une syllabe A. تحریف

MÉTASTASE. T. de Méd. Transport d'une maladie, qui se fait d'une partie du corps dans une autre A. عکس الماده || La métastase est quelquefois une crise بعضاً عکس ماده بر نوع بحراندر

MÉTATARSE. La partie du pied qui est entre le coude-pied et les orteils A. آياغک طرافلنی T. شانه پا P. مشط القدم

MÉTAYER. Fermier d'une terre A. جفتلک T. ملتزم الصیغة ملتزمی

MÉTÉMPSTYCOSE. Passage de l'âme dans un autre corps A.

تبلغ اوله بحق ماده لری
C'est lui qui portait les messages
حامل اولان فلان کشی ایددی

مخبر - مامور بالتبلیغ
MESSAGER. Qui fait un message
خبر رس - پیغام رسان
مبلغ الخبر - موصل الخبر
صادق و امین
Messager fidèle
خبر کتور یجی - خبرچی
طرفه
Je lui ai envoyé messenger sur messenger
بری برینه متعاقب ابلاغ خبره مامور آدمرا رسال ایلدم
Figur. Les signes, les prodiges effrayants sont les messagers de la colère de Dieu
علامه مخوفه و معجزات هایلہ مخبر سخط
و غضب ربانیدر

اولاق
Et celui qui porte les lettres, les paquets d'une ville à une autre
نامه رس - نامه بر - پیک
قاصد

قداس
MESSE. Le sacrifice du corps et du sang de Jésus-Christ, qui se fait par le prêtre à l'autel
قربان مقدس
تلاوت قداس شریف
Dire, célébrer la messe
شریف
ایتمک

سو الادب
MESSÉANCE. Le contraire de la bienséance
دآب ادبه یا قشقرلق
بد ادبی

غیر خلیق - غیر لایق - غیر جدیر
MESSÉANT. Malséant
یا قشقرق
بد ادب - نا چسپان
P. منافى الحسن الادب
Il est messéant à un ecclésiastique d'être recherché dans ses habits
بر لباس خصوصنده تکلف ایتمک
امر نا چسپاندر
C'est une chose messéante
امر نا چسپاندر
یا قشقرق شیندر - غیر جدیر در

عدم الخلاقه - عدم الجدارة
MESSEOIR. Ne pas convenir
عدم چسپیدن
P. نا چسپان بودن
Cet ajustement ne vous messiera pas
بو رنگ سنک سنک یا قشقرق
بو لون سنک کوره خلیق و جدیر دکدر
بو قیافت سکا نا چسپان دکل
vous messiera pas

المسیح
MESSIE. Le Christ promis de Dieu
کشتبان
P. نواطیر المزروعات
ام. نا طور المزروعات
اکین بکچسی

ممکن - ممکن القیاس
MESURABLE. Qui se peut mesurer
اولچیلور
P. امکان پذیر اندازه - پیمودنی
P. اکیل
L'infini n'est pas mesurable
غیر محدودت قیاس و اندازه سی
ممکن دکدر

کیل - قیاس
MESURAGE. Action par laquelle on mesure

اولچمه
P. پیمایی

Et action par laquelle on examine si la mesure est juste
اولچینک عیارلوسی
P. عیار سازی اندازه
P. تغییر اکیل
Il se dit aussi du droit qu'on prend sur chaque mesure
رسم المکیال

MESURE. Ce qui sert de règle pour déterminer une quantité
T. گری - پیمانه
P. مکیال - اکیال
pl. کیل - مقیاس
کیل غیر کیل
fausse کیل صحیح
Mesure juste
اولچو - اولچک
combte باش سینمش
کیل rase کیل نا درست - صحیح
Vendre à fausse mesure
باشلو کیل - پیمانه سوشار - کیل جمام
اکسک اولچک - کیل ناقص ایله فروخت ایتمک
Faire bonne mesure
ایله صائمق

Les mesures du blé, du vin, etc. sont différentes selon les différentes provinces
هر مملکت کوره حنطه و خمر و سائر اول
Le setier est une mesure de blé
اکیال حنطه دنسدر
La pinte, le demi-setier sont des mesures de vin et d'autres liqueurs
قنینه و پیمانه
La perche, la toise, l'aune, le pied, etc. sont des mesures de longueur, de largeur et de profondeur
و گری و قدم و سائر اول
مقوله طول
Les philosophes disent que le mouvement est la mesure du temps
و عرض و عمقه متعلق مقیاسلر در
حرکت حکمانک قولی
Dieu a fait tout avec poids, nombre et mesure
اوزره مقیاس و قنینه
و کیل و کسک
و حساب ایله خلق ایلدی

On dit d'un homme sage et circonspect, qu'il fait tout avec poids et mesure
کافه اموره وزن و اندازه ایله عمل و حرکت
هر ایشی میزان عقل ایله وزن ایدهرکث ایشلر - ایدر
On dit aussi, qu'un homme ne garde la mesure en rien, sur rien, pour dire, qu'il ne se retient sur rien
هیچ بر شینده
qu'il ne se retient sur rien
هیچ بر شینی میزان - وزن و اندازه سی یوق
بر آدمدر
On dit encore d'un homme qui abuse de l'indulgence qu'on a pour lui, pour faire fautes sur fautes, qu'il a comblé la mesure
P. پیماندی
طولندردی

On dit proverb., de la mesure dont nous mesurons les autres, nous serons mesurés
هر چه
P. الجزء من جنس اعمالنا
هر کس اولچدیکی اولچک ایله اولچکنجکدر
T. کاری بدری
هر کس اکدیکنسی - هر کسک اولچکنه اولچک ویرلر -

جقيق || Si vous ne changez de conduite, il vous en méser-rivera تبدیل مسلک ایتیمه جک اولور ایسک حالک طور و حرکتکی - سو نتیجید منجر اوله جفی امر مقرر در صوکی - دکشدرمز ایسک صوکی فنا جیقجفی درکار در فنایه واره جفی

MÉSAVENIR. Il a le même sens que Méserriver.

MÉSAVENTURE. Accident malheureux. حادثة منجوة - Cela || ترس ایش T. حالت وازگون P. حادثة موحشة بو حالت عجیب مésaventure étrange واقع جیب وغریب بر کونه حادثة موحشه نک ظهورینه مبنی بویله واقع اولدی

MÉSÉTERE. T. d'Anat. Corps membraneux, situé au milieu des intestins, qu'il attache les uns aux autres. حویة - حویة. قیوم بغرسق T. رزده کرده پیچ P.

MÉSÉTERIQUE. V. Méseraique.

MÉSÉTIMER. N'avoir pas ou n'avoir plus d'estime pour quel-qu'un. عدم - عدم الالتفات - اسقاط من نظر الالتفات. T. بی اعتباری نمودن - التفت نمودن P. الحرمة Depuis qu'il a fait cette action, je l'ai toujours mésestimé فلان کشی بو ایشی ایده لیدنبرو نظر اعتبارمدن اسقاط اولمشدر

Et apprécier une chose au-dessous de sa juste valeur. تقدیر. کمبها تخمین - کیقدر شمردن P. تقویم بالنقص - بالنقصان || Vous mésestimez ce diamant بو الباسی نقصان بها ایله تخمین ایدرسک

Méservir. غير ملتفت - ساقط من نظر الالتفات. مقدر. اعتباردن دوشمش T. بی اعتبار P. مسلوب الحرمة اشاعی بها ایله تخمین اولمش T. بالنقصان

MÉSINTELLIGENCE. Défaut d'union, dissension entre personnes qui ont été bien ensemble. انخلال اللفة - مباينة - شقاق. T. خللپذیری رابطه الفت - شورش رابطه یگانگی P. بینلرنده شقاق ومباينت مésintelligence Ils sont en مésintelligence میانده واقع انخلال الفتک fomentier la مésintelligence بینهماده درکار حلی حاله ابقاسنه سعی ایتمک اولان شقاق ومباينتک نو بنواشتداینه سعی ایتمک - ابراث شقاق ومباينت ایتمک Causer de la مésintelligence - افساد ذات البین - اخلال ذات البین ایتمک بوزوشدرمق

MÉSOFFAIR. Offrir d'une marchandise bien moins qu'elle ne vaut. کمبها دادن P. استنقص الثمن - استخطاط القيمة. T. Les marchands corfont, et les acheteurs mésoffrent. تجار طایفدسی استزاده ثمن ومشتري قسمی بازرگان طایفدسی زیاده - استخطاط قیمت ایده کمشدر در بایع - بها استرانجق مشتریلر اشاعی بها ویره کمشدر در ایله مشتری ماکسه ایدرلر

MESQUIN. Grioche, qui ménage les plus petites choses. جمری T. سیه دست - سیه کاسه P. اختساء pl. خسیس - شحیح. On dit, qu'un homme a l'air mesquin, la mine mesquine, pour dire, qu'il a l'air pauvre, ou la mine basse. ناصیه حالنده آتار خساست - آثار شح و خساست نمودار در ودنانت ظاهر در

Il se dit aussi des choses où il semble qu'on ait voulu épargner la dépense. کمتر - کمایه P. دنی - لیم - خسیس. ایتدیکی مصرف Il fait une dépense bien mesquine. طعام روزمره سی Son ordinaire est bien mesquin. کیدیکی لباس رتبه سنه کوره خیلججه خسیس Ses habits sont bien mesquins pour un homme de sa qualité. عیش خسیس ولیم ایله Mener une vie mesquine وکمایه در کچنمک

Il se dit aussi des arts, et signifie, ce qui est de mauvais goût. بنای قبیح Architecture mesquine تصویر پکت قبیحدر

MESQUINEMENT. D'une façon sordide et mesquine. بالشح. Il nous donne بالشح والخصه بزى اطعام ایلدی à dîner fort mesquinement. دائما البسة خسیسه ایله Il est toujours vêtu mesquinement. جمریلک ایله کچینور Il vit mesquinement. سیه دستی P. خست - شح. MESQUINERIE. Épargne sordide. جمریلک T.

MESSAGE. Commission de dire ou de porter quelque chose. نا خوش بر خبر تبلیغی مأمورية التبلیغ d'un mauvais message طرفکدن مأموریت Je ferai votre message متحمل اولدک Il s'est bien acquitté de son message حامل اولدینی خدمت تبلیغی لایقی اوزره ادا ایتمشدر

اولدجق وجهله || Pour faire l'amour méritoirement, il faut la faire pour l'amour de Dieu ویرلدیکی صدقه فی سبیل الله ویرلدیکی حالده ماجوراً و مثاباً ویرلمش اولور

قره طاق T. شحاریر pl. شحرور A. Oiseau noir MERLE.

عجایب pl. عجیبه - اعجوبة A. Chose admirable MERVILLE. عجایب T. شکفت اور P. غرایب pl. غریبه - احایب pl. اعجوبة نادر الوقوع rare غریبه غطیمه Grande merveille || Il regarde cela comme une merveille عذ - بو شیئی غرایبدن Il dit des merveilles نظر استغراب ایله مشاهده ایدر - ایدر

Il nous raconte des merveilles il nous raconte des merveilles او اول مملکته دائر احوال - عجیبه نقل ایدر - ایدر Il fut surpris à la vue de tant de merveilles بو قدر عجایب و غرایبک تماشاسندن دوجار حیرت اولمشدر a payé ses dettes, c'est merveille بو بر امر C'est merveille de nos jours, de notre siècle غریبه دهر - غریبه زمان غریبه زمان La merveille est en ce que... C'est une merveille que oet esprit-là زماندندر - ایدر merveilles de nos jours, de notre siècle

فوق الاعلا - اعلا الاعلا A. Parfaitement bien à Merveille. - پک ایو T. در بهترین مراتب P. علی درجه العلیا فوق الاعلا و عظمه merveilles || Il prêche à merveille اعلادن اعلا وجهله درجه علیاده رسم و تصویر یدر - ایدر Il peint à merveille

MERVEILLEUSEMENT. Extrêmement, d'une façon merveilleuse علی - علی وجه التعجب - غایه الغایه - فوق الغایه A. T. اعجاب سازانه - شکفت آمیزانه P. طریق الاعجاب Elle est merveilleusement belle حسن و جمالی بادئ - غایه الغایه حسنا در Use imagination merveilleusement féconde بادی استعجاب اولدجق مرتبده مشر و نما دار و نیا de son devoir merveillausement bien و حیبه حالنی غایه الغایه احسن V. à merveille. صورت ایله ادا ایدر

MERVEILLEUX. Admirable, surprenant A. مستغرب - محیر العقول - موجب الاعجاب - مستعجب - الاستغراب عجیلندریجی T. حیرتبخشا - حیرتفرما - شکفت فرما P. موجب استغراب Esprit merveilleux || عجبه کتوریجی - محیر عقول اولدجق C'est un homme merveilleux بونک قدر مerveilleux Je ne vis jamais rien de plus merveilleux

موجب استغراب اولدجق شی منظوم اولمش دکلدر بونک اثر و نتیجه سی Ceta a eu un effet, un succès merveilleux اعرب غرایبدندر - حیرتفرمای عقول اولدجق احوالدندر اعلا - Il se dit aussi des choses excellentes en leur espèce A. Voilà du vin پک ایو T. بهترین P. فوق الاعلا - الاعلا Les draps de cette fabrique sont merveilleux اشد اعلا الاعلا بر باده merveilles فوق الاعلا بونکارخانه نک جوقلری فوق الاعلا بونکارخانه نسیچ اولنان جوقلر حیرتفرمای عقول - در اولدجق مقوله دندر

MÉSALISE. Malaise. V. ce mot.

MÉSALLIANCE. Mariage avec une personne d'une condition fort inférieure A. مزاجه مع غیر کفو - نکاح بغیر کفو A. Les mésalliances sont rares en Allemagne اولیون اولیان ایله نکاح بنا همتا آلمان دیارنده کفو اولیانلر Allemagne Les mésalliances des gens de qualité empêchent leurs enfants d'être chevaliers de Malte اهل قدر و حیثیت اولانلر اولیانلر ایله مزاجتلی اولادلر بونک ماطه قوالیرلکی رتبه سیله بکام اولملرینه مانع اولور

MÉSALLIER. Marier à une personne d'un rang fort inférieur او ییون T. بنا همتا نکاح کرداندن P. تزویج مع غیر کفو A. Ce tuteur refuse un parti fort riche, pour ne pas mésallier sa pupille اولیان ایله اولندرمتک فلان ولی تحت ولایتنده او ییون ایله اولندرمتک اولان صغیره یی کفو اولیان ایله اولندرمتک غایه الغایه مالدار بر طالبی رد ایلدی

مقد النکاح مع غیر کفو - تزویج مع غیر کفو A. Se mésallier A. تزویج مع غیر کفو A. او ییون اولیان ایله نکاح اولمق T. بنا همتا نکاح بستن P. La Noblesse Allemande ne se mésallie guère عقد اولیان ایله اولندرمتک Je n'ai pas voulu me mésallier کفو اولیان ایله تزویج راضی اولدم

MÉSALLIÉ. A. منکوح مع غیر کفو A. تزویج مع غیر کفو A. او ییون اولیان ایله اولمش T.

MÉSARAIQUE. T. d'Anat. Qui a rapport au mésothère A. قیوم بغرسنه T. متعلق زوده گرده پیچ P. متعلق بحویته A. حویته متعلق اولان عروق Les veines mézaraiques || متعلق

MÉSARRIVER. Il se dit d'un accident fâcheux qui arrive à la suite de quelque chose A. بانجام P. انجرار الی سو نتیجه A. صوکی فنا - صوکی فنایه و ارمق T. نا خوش رسیدن

عورة des métaux *الاستخراج الزئبق*

نجاست - بوق *T. گوہ P. غائط - رجيع* *MERDE. Exorément*

MÈRE. Femme qui a mis un enfant au monde *آنا* *pl. والدہ* *Bonne mère* *آنا* *T. مام - مادر P. والدہ - اہتات* *Parent du côté de la mer* *والدہ خبیثہ* *mauvais* *مشفقہ* *Il sont frères de père et de mère* *قرنداشدرلر* *Il se dit aussi des animaux* *آنا* *T. مادر P. امات* *pl. امات*

On dit d'une femme, qu'elle est la mère des pauvres *آنا* *Il se prend figur.* *فقرا آناسی* *T. مادر بیہارگان P. الفقرا* *L'ambition est la mère de tous les désordres* *ل'ambition* *منشاء* *آنا* *L'oisiveté est la mère de tous les vices* *المعایبدر* *آنا* *مطلبت و بیکاری* *عدم اعتماد* *منشاء امنیتدر* *La Grâce a été la mère des beaux arts* *یونان قدیم* *آنا* *الصنایع* *شریفہ ایدی*

Il signifie aussi, Matrice dans ces phrases, Mal de mère, Vaguer de mère, V. Matrice.

BELLE-MÈRE. C'est, à l'égard des enfans, la femme que leur père a épousée après la mort de leur mère *مادر P. رابۃ* *آنا* *ل'égard du gendre, c'est la mère de sa femme* *خسرہ - خسرینہ P. آنا* *الزوجة - ختنہ* *آنا* *ل'égard d'une bru, c'est la mère de son mari* *قاین* *آنا* *قاین* *آنا* *مادر شوی P. آنا* *الزوج - حماة*

GRAND-MÈRE. Aïeule *مادر بزرگ P. والدہ کبیرہ - جدۃ* *Grand-mère du côté paternel* *بایا* *طرفندن بیوک والدہ - لاب جدہ*

MÈRE NOURRICE. Celle qui nourrit de son lait un enfant, et qui en prend soin au lieu de sa mère naturelle *راضعۃ* *سود* *آنا* *T. بادسین P. موضعۃ*

MÈRE, adj. Il n'est d'usage que dans les mots suivants :

MÈRE GOUTTE. La vin le plus pur qui coule de la cuve, sans que le raisin ait été foulé *شیرۃ ناب P. سلافۃ - سلافی* *صیقلماش صافی* *اوزم شرابی*

MÈRE LAINE. La laine la plus fine qui se tond sur une brebis *یپاغینک اکث اعلاسی* *T. گزیدہ پشم P. نقاۃ الصوف*

LA MÈRE PATRIL. Une ville - mère d'où sortent des colonies *آنا* *القررا*

LANGUE MÈRE. Une langue dont sont dérivées d'autres langues

آنا *دیل* *T. مادر زبانهای دیگر P. آنا* *الاسنة*

DOUX - MÈRE, et PÈRE - MÈRE. Les deux membranes qui enveloppent le cerveau. La première s'appelle *آنا* *آنا* *الراس* *La seconde* *آنا* *الهام* *الدماغ*

MÉRIDIEN. Grand cercle de la sphère, qui passe par les pôles du monde et par le zénith *دائرة النصف النهار*

Premier Méridien. Celui duquel on compte tous les autres *مبداء الطول*

LA MÉRIDienne, ou Ligne Méridienne, est une ligne droite tirée du nord au sud dans le plan du méridien *خط الطول*

MÉRIDIENNE. Sommeil que l'on prend après le dîner *اویلہ* *اویقوسی* *T. خواب نیمروز P. غائرة - قیلوہ* *اویلہ - اویلہ* *اویقوسنہ و ارمق - تقیل* *ایتمک* *و قستندہ* *اویومق*

MÉRIDIONAL. Qui est du côté du midi par rapport au lieu dont on parle *ممالک جنوبیہ دن* *جنوبی* *آنا* *Les régions méridionales* *قطب جنوبی* *Les peuples méridionaux* *سمت جنوبیسی* *L'Amérique méridionale* *ممالک جنوبیسی*

MERISE. Cerise sauvage *گلنار کوهی* *P. قراضیاء بری* *آنا* *کراسی*

MÉRITE. Qualités qui rendent digne d'estime celui qui les possède *شایستگی* *P. براۃ الخصلۃ - لیاقت - اہلیت* *آنا* *اہلیت کاملہ* *Grand mérite* *برارلق - اہلک* *T. ذات ممتاز - لیاقت باہر الامتياز* *distingué* *اہلیت فایقہ* *Homme de mérite* *لیاقت ذاتیہ* *personnel* *اققران اولان* *لیاقت* *Je connais* *ارباب اہلیتدن* *صاحب اہلیت* *بر ادم* *son mérite* *معلومدر* *اہلیتی* *Cet homme a son mérite* *بہرہ دار* *لیاقت* *کندوبہ* *مخصوص* *اہلیتی* *وار در* *مایۃ اہلیتدن* *بی بہرہ* *Il n'est pas sans mérite* *واہلیتدر* *لیاقت* *واہلیتدنک* *مکانات* *Cela est dû à son mérite* *دکلدر* *اہلیت* *بابندہ* *ناقص* *الیاقد* *در* *لازمہ* *سیدر* *نقصان* *Son peu de mérite est cause que...* *براعت* *اہلیتی* *بوکا* *سبب* *اولمشد* *کہ* *قدر* *لیاقتی* *Reconnaitre le mérite* *خصالند* *حرمت* *ایدہم* *لیاقت* *واہلیتہ* *حرمت* *ایتمک* *بیلک*

porter une chose en un lieu où cette chose abonde در باید سو
On dit proverb. در باید سو کتورمکدن فرقی یوقدر - کتورمکدن
des petits secours qu'on porte où il en faudrait de très-grands,
کقطرة الماء بالنسبة A. كقطرة الماء بالنسبة
دکزه بر طلمله سو دوکک کبیدر T. الى الدأما

MERCANTILE. Qui concerne le commerce A. متعلق - تاجری
Contrat mercantile || بازرگانله متعلق T. سوداگری P. بالتجارة
حرفت تاجریه profession تجارتیه متعلق مقارله سندی
esprit بازرگان عقلی - عقل تاجری

MERCANTILE. Négocier de peu de valeur A. پیلوری P. صیدلة
جرچیلک T.

MERCENAIRE. Il se dit du travail qui se fait, seulement pour
le gain et pour le salaire A. وابسته مزد P. منوط بالاجرة A.
اجرتلو Labeur, travail mercenaire || اجرتنه باغلو - اجرتلو T.
On dit, اجرت ايله ایشلنان ایش - خدمت وزحمت
qu'un homme est mercenaire, pour dire, qu'on lui fait faire tout
ce qu'on veut pour de l'argent A. مزد پرست P. عبید الاجرة A.
نفسنی اقهدیه صاتر T.

On appelle, Troupes mercenaires, des troupes étrangères dont
on achète le service A. لشکر بمزد گرفته P. عسکر مستکرا A.
اجرتلو عسکر T.

Mercenaire, au substantif. Ouvrier qui travaille à la journée
pour de l'argent A. Il ne kونده لکجی T. مزدور P. آجیر A.
اجیرک اجرتنی fait pas retenir le salaire du mercenaire
آیقویق جانز دکلر

MERCENAIREMENT. D'une façon mercenaire A. بجمالة باجرة A.
اجرت ايله Agir mercenairement || اجرت ايله T. بمزد P.
عامل اولمق

MERCERIE. Toutes sortes de marchandises dont les merciers
ont droit de faire trafic A. کالا فروشی P. تجارة الثياب A.
On dit, Le corps de la mercerie, pour dire, قماشچیلک T.
le corps des merciers A. صنف کالا P. صنف الثوابین A.
قماشچی اصنافی T. فروشان

MERCI. Miséricorde. Il ne se dit qu'en ces phrases : Crier,
امان دیو T. زهار خواستن P. الامان A. demander merci
جانمرق

On dit, Être à la merci de quelqu'un, pour dire, être à sa
discretion بر کمسنه نک اراده سنه گردنده اختیار اولمق

غالبک Être à la merci du vainqueur || مرخصنه قالمق -
On dit aussi, qu'un berger a laissé ses brebis
فلان جوان کندو قویونلرینی قوردلرک A. à la merci des loups
qu'un homme a passé la nuit
نفسنی وحوش à la merci des bêtes sauvages
وسباعک مرخصنه حواله ايله کیمجیی اورمان ایچنده
نفسنی امواج دربانک Être à la merci des flots
کهوردی حکمه برامق

رضی الله A. GRAND MERCI, signifie, je vous rends grâce A.
برخوردار اول - برکات و برون T. برخوردار باش P. عنک
الله سندن راضی اوله -

خدایا P. شکرأ لله - حمدأ لله - الحمد لله A. DIRU MERCI.
الله شکر اولسون - شکر الله T. شکر

MERCIER. Marchand qui vend en gros ou en détail toutes
sortes de marchandises, et surtout de celles qui servent à l'ha-
billement et à la parure A. کالا P. بیاع الثياب - ثواب A.
قماشچی T. فروش

On appelle aussi Merciers, les porta-balles qui vont par les rues et
qui vendent des menues marchandises A. خرده فروش P. معنک A.
آیاقی بازرگانی - بوغچهچی T. کوجه گرد

MERCREDI. Le quatrième jour de la semaine A. چارشنبه T. چهارشنبه P. اربعات

MERCURE. La planète la plus proche du soleil A. عطارد P.
Mercury en conjonction عطارد قرانده اولان
Les divers زحل ناظر اولان عطارد کوکب عطارد
aspects de Mercure صفایح مختلفه سی
est en quadrature avec telle ou telle planète
عطارد فلان سیاره ايله تربیعه در

جیوه T. سیماب - ژیهو P. زئبق A. MARCURE. Vif-argent A.
On dit, Fixer جیوه ايله اوغوشدرمق || Frotter avec du mercure
le mercure, pour dire, l'unir de telle sorte avec un autre corps,
qu'il ne puisse redevenir coulant A. سیمابرا P. تعقید الزئبق A.
|| جیوهیی طوبلشدروب برلشدرمک T. سخت کردن
On n'a pas encore trouvé le moyen de fixer le mercure
زئبقک تعقیدی فتی هنوز بولنماشدر

MERCURIEL. Qui contient du mercure A. جیوه دار P. مزبق A.
جیوه لو مرهم Onguent mercurial || جیوه لو T.

MERCURIFICATION. L'opération par laquelle on tire le mer-

MÉPRISE. Inadvertance, erreur de celui qui se méprend *M.*
 Grande méprise *||* ياكلش وارم *T.* كم دقتي *P.* سهو- وهل
 بو سهنو غليظ grossière وهل عظيم Cela a été fait par méprise
 Il faut relire est ote, de شى سهواً ووهلاً واقع اولمشدر
 سهدون احتراماً بو سند تكرار قرأنت pour de méprise
 اولنمق اقتضا ايندر

اهانه - استحقار - تحقير . A. mépriser. Avoir du mépris. P. استهانه -
 بهشم خواری دیدن - خوار و حقیر شمردن . C'est un homme qui
 méprise tout le monde . آهقلمقی - خوارسحق - خوارلمق .
 qui méprise tout ce qui n'est pas lui . نفسندن ماعداسنی استحقار ایدر بر آدمدر
 بر کمسندنک . Il ne faut mépriser personne . ایدر بر آدمدر
 هیچ بر کمسنیدی - حقنه تجویز تحقیر ایتمک روا دکلدر
 Il ne faut pas mépriser les . تحقیر ایله کورملو دکلدر
 pauvres, les malheureux . جانز فقرا و محتاجینی تحقیر ایتمک
 کندویه . Il méprise tous les conseils qu'on lui donne . ویردکلری
 Mépriser les richesses . نصیحتلری استحقار ایدر
 مال و ثروتی استحقار ایتمک

تخفیر دیدہ۔۔ خوار. P. ذلیل۔ مستہان۔ محقر. A. میرانی.
آلقنومش۔ خوارلنمش. x.

MER. L'amas des eaux qui environnent la terre *A.* بحر *pl.*
 بحار *La grande mer*, ou la mer || دکز *T.* دریا *P.* دأما - بحار
 دیش. دکز *T.* بحر محیط - قاموس - اوقیانوس *A.* Océane
La mer Méditerranée *A.* بحر روم *T.* ایچ دکز *T.* La mer Paci-
 fique *La mer du Sud* بحر جنوبی *La mer Glaciale* بحر متجمد
La mer Égée دکز *La mer Noire* جزایر یونانیه دکز - بحر یونان
 Ionique *La mer Adriatique* دکز - بحر سفید *La mer Blanche* قره دکز - سیاه
 بحر *La mer Baltique* وندیک کوزفزی دکز *La mer Caspienne*
 سوپس دکز *T.* بحر فلزم *A.* بالطق *La mer Rouge* بحر میت
A. بحر حرز *La mer Morte* *A.* بحر سهل السیر - بحر ممکن السیر
Mer navigable *T.* بحر شدید الجیشان - بحر جیاش *A.* orageuse
 دریای *P.* بحر ناجیح *A.* irritée فورتندهسی جوق دکز
 بحر - بحر هیاج *A.* agité کورده یجی دکز *T.* خشناک
 بحر *A.* calmé دریای جوشان و خروشان *P.* شدید الهیجان
 poissonneuse لیانلق دکز *T.* دریای ارمیده *P.* ساکن
 بالغی جوق *T.* دریای ماهی دار *P.* بحر کثیر السمک

بحر كثير الصخور والرمال A. pleine d'écaillots et de bancs دکز
 Le rivage de la mer A. شابلری وقولمقی جوق دکز T.
 دکز یالسی T. لب دریا P. سیف البحر - ساحل البحر
 دریا کنارلری T. کنارهای دریا P. شواطی البحر A. les côtes
 ریگستان دریا P. رمال البحر A. les sables دکز قییلری -
 les flots, les vagues بطن بحر - جوف بحر le sein دکز قولقلری T.
 Le flux et reflux de la mer دکز طالعذلری - امواج دریا
 تریاده سیر وسفر mer, en mer جزر ومذ دریا Ailer sur
 دکز چیقماق Faire voyage par mer ایتماق Monter sur mer
 ایتماق Etre en haute mer, en pleine mer بحرأ سفر ایتماق
 Mettre un vaisseau en mer دکز آچینده اولماق - اولماق
 Une armée de mer دکز سوق وتسییر ایتماق
 C'est un homme de mer بحریه سیسای بو دولتک قوت
 Ce corsaire courait la mer avec tant de vaisseaux, in-
 festait les mers دریایه ایلده شوقدر سفینه ایلده قورشان
 وگذار ایدهرک ایقاع مصار گوناگوندن خالی دکل
 Nettoyer la mer دریاده مداومت ایتماق Tenir la mer
 تخفیه طایفه سندن mer de pirates روی دریایی
 Couvrir la mer de vaisseaux و تظمیر ایتماق روی دریایی
 Il est homme de mer کمی ایلده قاپلماق ارباب
 C'est un homme nourri, accoutumé à la mer نشو و نما دریاده
 برلش و دریا ایلده اعتیاد وموافقت ایتماق بر آدمدر

On dit, Mettre à la mer, pour dire, faire partir un vaisseau, une flotte **دکړه چقارمق** - Et que la mer est basse en un endroit, pour dire, qu'il n'y a pas beaucoup d'eau **دريافلان محلبده** Si la mer est basse à cette côte, on n'y trouve que deux ou trois brasses d'eau **بو ساحلده دريا سيغدر اوج درت قولاجدن زياده صوبيقدر** - Et qu'il est basse mer, pour dire, que la mer est vers la fin de son reflux **جزير دريانك ختامي قريبدر**

On appelle Pleine mer, Haute mer, la mer la plus éloignée
des rivages A. جَمَة البحر T. انكين يرى - انكين
دکزک انکین يرى - دکز آچمی -

On dit figur. d'un gourmand, ou d'un homme avide de bien,
que c'est un homme qui veut avaler la mer et les poissons
دریا وما فیہایی یوتسد - دریا وما فیہایی یوتقی استر
غنا کتورمز

On dit proverb., C'est porter l'eau à la mer, pour dire, c'est

MENSTRUUEL. Qui a rapport aux règles des femmes. حیضی. **Le sang menstruel** Le حیض قانی - دم حیض - دم حیضی **flux** قطهرات حیضیه Les purgations menstruelles سیلان حیض **MENSTRUES.** T. de Méd. Les purgations que les femmes ont قاریلردن - آی باشی T. محیض - حیض A. tous les mois آقان آی باشی قانی

MENTAL. On appelle Oraison mentale, celle qui se fait sans préférer aucune parole. صلاة وجدانیة. Et restriction mentale, celle qu'on fait tacitement au-dedans de soi-même. قيد شرط وجدانی - وجدانی

MENTALEMENT. Par la seule pensée. وجداناً. Les lois ne punissent pas ceux qui n'ont commis un crime que mentalement. یالکز وجداناً ارتکاب جنایت ایتمش اولنلر حقلرینه حسب الشریعه حکم تأدیبه جاری دکلدر

MENTERIE. Fausseté avancée dans le dessein de tromper. اصلی T. سخن دروغ آمیز. P. مکاذب. P. مکذبه. کذب یوقدن سوز

MENTEUR. Qui ment. کذاب. دروغگو - دروغی P. ماین - کذاب. C'est un hardi menteur بی یلانجی T. دروغزن یلانجی به Il faut qu'un menteur ait bonne mémoire ادبدر قوت حافظه شرطدر

MENTHE. Plante. نانه T. پودنه بوستانی P. نعناع A.

MENTION. Commémoration. ذکر T. یاد P. بر کسندنک اسمنی ذکر ایتمک En faire mention honorable بر شیئی ذکر ایتمک d'une chose En faire mention dans un traité بر کسندنک ذکر جمیلنی ایتمک Il n'a point été fait mention de lui dans cette affaire بو مادهده اسمی اصلاً ذکر اولندیغی یوقدر

MENTIONNER. Faire mention. ذکر T. یاد کردن P. آقمق T. یاد کردن P. بالاده - بالاده ذکر اولنان || Ce qui a été mentionné ci-dessus بالاده ذکرنی سبق ایدن - مذکور

MENTIONNÉ. A. مذکور T. یاد کرده P.

MENTIR. Dire pour vraie une chose qu'on sait être fausse. یلان سویلمک T. دروغ زدن - دروغ گفتن P. مین - کذب شریعت خلاف سویلمک - Ne le croyez pas, il ment کلامه اعتماد ایتمه یلان سویلمر بی Il ment impudemment

On dit, qu'on a fait mentir le proverbe, pour dire, qu'on a fait une chose contraire à un proverbe autorisé dans le public مثل مشهوری تکذیب **Sans mentir,** pour dire, en vérité. خلاف دکل T. بیخلاف P. لا خلاف A. **Sans mentir,** c'est un méchant homme خلاف دکل بر خبیث آدمدر

MENTON. La partie du visage qui est au dessous de la bouche اکک T. کاجه - زنجدان - زنج P. اذقان pl. ذقن A. **Menton pointu** long اوجی سیوری اکک یقی ذقن اوزون اکک

MENTOR. Il se dit de celui qui sert de guide, de conseil et comme de gouverneur à quelqu'un. لا لا T. لا لا P. مرشد A. **Il aurait besoin d'un mentor** اوله جقدر محتاج بر مرشده

MENU. Qui n'est pas gros. رقیق P. اینجه T. باریک. Et qui n'est pas grossier. خرد P. صغیر - دقیق A. **Homme menu** بدن - رقیق البدن آدم **Bâton menu** جلیبی اینجه آدم - جبل رقیق corde menue دقاق الاخشاب **bois** جیبوق مطر pluie خرده خط - خط دقیق écriture اینجه ایس **Menne** چیسنتی یغمور - اینجه یغمور - باران خرده - رهه - دقیق **dragée** دراهم دقیقه A. **De la menue monnaie** اوفاق صاحمه **Menu plomb,** اوفاق اچمه T. درهم خرد P. دقاق الدرهم **celui dont on se sert pour tirer aux oiseaux** جلاقی دقیق A. **Figur.** La menue صاحمه T. مهره خرده - بندق خرد **dépense de la maison revient d'ordinaire à tant** قوناغک اوفاق خرده - تفک مصرفی عادتاً شو مقداره بالغ اولور **Menus frais** مصارف خرد - دقاق المصارف مصرفی **Menues sommes** مبالغ قليلة - مبالغ جزئیة اوفاق مصرفلر **On appelle, Le menu peuple, le bas peuple** رماع الناس - خذله T. فرومایگان **bas** P. سفلة الناس - ادانی الناس مقولسی خلق

Et menus plaisirs, certaines dépenses qui n'entrent pas dans la dépense ordinaire de la maison du roi. جیب همایون T. **Trésoir des menus plaisirs** جیب همایون اموالی || **Il se dit aussi en parlant des particuliers** جیب خرجلغی T. **Cet enfant a tant pour ses menus plaisirs** بو طفله جیب خرجلغی اولورق شو قدر ویریلور

رای خودنجه استدیکی - کیف ما یشاه صرف و تجربیر ایدر
 Il va comme on le mène دلخواهی اوزره جویرر - طرفه چکر
 L'ambition, l'intérêt le mène جویردگری طرفه - چکدگری طرفه کیدر
 زمام اختیارینی جر و صرف ایدن حرص نام
 قاید فکر و خیالی حرص - و شان و مصلحت مخصوصه در
 3e laissez mener par... شان و اقبال و منفعت مخصوصه در
 تسلیم زمام اختیار بدست P. انقیاد - استجرار النفس A.
 C'est un pauvre homme, il se laisse mener par un tel
 فلانده استجرار نفس ایدر بر بیچاره
 عنوان اختیارینی فلانک یدینه تسلیم ایدر بر عاجز - در
 - آخرک الله تسلیم زمام انقیاد ایدر عجزه دندر - بی نوا در
 بورنندن چکیلور بر le nez
 On dit aussi, il se laisse mener par le nez
 بر آدمدر

On dit proverb. Mener quelqu'un à la baguette, pour dire, le traiter avec hauteur, lui faire faire par autorité tout ce qu'on veut
 بر کمسنیدی باشنه حواله دوبرباش علف و شدت ایلده
 Et mener doucement un homme, un esprit, pour dire, le conduire avec ménagement
 بر کمسنیدی رفق و ملایمت ایلده قوللنق

Mener, se dit aussi figur. des choses, et signifie, en avoir le soin, la conduite A. اداره P. کار سازی نمودن
 Mener la maison
 امور بیته - فوناعی اداره ایتمک
 بر مصلحتی اداره une affaire
 امور تجارتی اداره ایتمک
 بر مصلحتک مذاکره سنی اداره ایتمک
 بوماده بی اداره Qui est-ce qui mène cette affaire-là? ایتمک
 ایدن کیمدر

On dit aussi, Mener une vie sainte, une vie honnête, une vie oisive
 عیش عزیز و مبارک ایلده تعیش ایتمک
 و عاف حال ایلده کهنمک و عیش موجب الریبه ایلده تعیش ایتمک

Il signifie aussi, amuser par de belles paroles A. تسویف
 بیهوک و مکروقت P. ماطلة بسوف و عسی - بلیت و لعل
 بوکون یاربین T. بامروز و فردا پس انداختن - گذرانیدن
 - لیت و لعل ایلده وقت کچورمک - دیدرک صاموق
 Il y a un an que vous ne me voyez sans que je vois aucun effet de vos promesses
 بر ییلدنبور ایتدیگک مواعیدک بر درلو اثرینی کوره میوب
 Il le mène de jour en jour
 بنی لیت و لعل ایلده صاورمک

Il le menait avec de belles paroles
 کلمات فرج آمیز ایلده فلانی صاموقدن خالی دکل
 کلمات دلغریب ایلده تسویفدن - ایدی

MENEUR. Celui qui conduit une dame par la main A. قاید
 کوتوریجی - یدییجی T. آرنده P.

MENEUR. Ceux qui mènent des ours dans les rues, et leur font faire des tours, pour amuser le peuple A. ملقب
 آجوی T. بازنده خرس P. الدباب

MÉNINGE. T. d'Anat. Il se dit des membranes qui enveloppent le cerveau A. سمحاق
 باش جناغشک زاری T.

MENOTTES. Lieu de fer ou de corde que l'on met aux mains des gens dont on veut s'assurer A. قیود pl. قیود
 ال اوریلان دمور T. دست آهند - کنده P. اغلال الیادی pl.
 - اللزینه وضع اغلال اولندی
 On lui a mis des menottes
 Otter les menottes à ce prisonnier
 بو اسیرک الندن فک قیود ایلده

MENSONGE. Discours avancé contre la vérité A. کذب pl.
 کذب عظیم Grand mensonge
 یلان T. دروغ P. اکاذیب
 Dire un mensonge
 ارتکاب کذب ایتمک
 Faire un mensonge
 خلق کذب ایتمک
 Ce livre est plein de mensonges
 اکاذیبدن مبارت بر کتابدر

On appelle Mensonge officieux, un mensonge fait sans vouloir nuire à personne T. ضرر سز یلان

Figur. Erreur, vanité A. باطل pl. باطل
 اصل سزشتی T. خیال بی اساس P. خیالات باطله pl.
 Le monde n'est qu'illusion et que mensonge A. الکلون
 اوهم - بو دنیا خیالات باطلدن مبارتدر T. وهم او خیال و ظلالدن

MENSONGER. Faux, trompeur. Il se se dit que des choses
 T. بی اصل - دروغ آمیز - فریبنده P. خادع - کاذب A.
 وعد promises
 حقایه کاذبه Histoire mensongère
 اصل یوق
 Les plaisirs mensongers
 مقالة کاذبه Discours mensonger
 کاذب
 Carresses mensongères
 تمنعات خادعه
 نوازشهای دروغ آمیز - تلطیفات خدعه آمیز

MENSTRUÉE. T. de Chimie. Liqueur propre à dissoudre A. ماء
 L'eau régale est la menstrue de l'or
 اریدییجی صو T. آب گذارنده P. محلل
 تیزاب صوبی آلترنی محلل بر صو در ل'or

و اتفاق بر محاربه شديده نك حدوثنى ايعاد ايدر بر كيتيدر

« Dans ce sens, on dit aussi, qu'un courtisan est menacé d'une disgrâce prochaine فلان كشي قريباً ندمای پادشاهيدن فلان كشي قريباً qu'un homme est menacé d'apoplexie فلان كشي نزول علتسه او عرايد چنى فلان بنا گرفتار qu'un bâtiment menace ruine خوفي وار در قورقوسى - انهدام و خرابيت اوله چنى خوفي وار در

قورقودلمش T. ترسانيده P. منذر - مهدد A. Menacé

MÉNAGE. Gouvernement domestique, et tout ce qui concerne

l'entretien d'une famille A. تدبير المنزل - اداره البيت - او - او جو برمسى T. ساز و سامان خانه P. امور بيتية فلانك امور بيتيةسى C'est un ménage bien réglé ايشلرى عاقلانه تدبير Eil conduit bien son ménage مصبوط و منتظمدر Il faut régler votre ménage امور بيتيةكى حسن رابطه وضع تدبير منزل C'est un vrai gouffre que le ménage ايتملوسك Il faut bien des choses en ménage اداره بيت اسباب كثيرهيه محتاجدر تدبير de campagne تدبير منزل حضرى Ménage de ville تدبير منزلده هر شى Tout sert en ménage بدوى امور بيتى بالاشتراك Ils tiennent leur ménage ensemble لازمدر اداره بيت بينلرنده مشتركدر - اداره ايدرلو

On dit de deux époux, qu'ils font bon ménage, pour dire, qu'ils vivent en bonne intelligence A. معاشره بالرفاء والاتسام ou qu'ils font mauvais ménage P. بد زندگاني P. سوء المعاشرة والاتساج A. Depuis leur mariage, ils font bon ménage وقت تزوجلرنديرو بالرفاء والاتسام T. کردن تزوجلرى وقتندنيرو حسن زندگاني - معاشرت ايدرلو او زره درلو

Il signifie aussi, épargne, économie dans l'administration de son bien A. اداره لك T. خانه دارى P. تصرفى - اداره Il entend bien le ménage فتن اداره و تصرفده و قوف تامى C'est un grand ménage قواعد اداره و تصرفده غايت Il vit avec grand ménage مرتبه رعايت ايدهرك كچينور

Il se dit aussi, de toutes les personnes dont une famille est composée A. اهل و عيال Il y a trois ou quatre ménages logés dans cette maison بوخانهده اوج درت اهل و عيال صاحبلى

اقامت ايدر

MÉNAGEMENT. Circonspection, égards, retenue A. معامله اصول ايله قوللانده T. پرهيزكارى P. اداره بالحزمه - بالاحتياط Il est d'une humeur fâcheuse, il faut avoir de grands ménagements pour lui مشرب بر آدم تيز - اولمغله كندوسيله معاملهده زياده احتياط لازمدر مشرب بر آدم اولمغله بغايت اصول ايله قوللانمغه محتاجدر Cette affaire est délicate, il faut s'y conduire avec beaucoup de ménagement نازك بر ماده اولمغله احتياط ايله اداره اولنملو C'est une santé délicate qui demande beaucoup de ménagement بغايت اصول ايله قوللانمغه محتاج بر مزاج لطيفدر

On dit, Le ménagement des esprits, pour dire, l'art de les manier اذهان ناسك امر ادارهسى

MÉNAGER. User d'économie dans l'administration de son bien - اداره لو قوللنمق T. اداره كردن P. تصرفى - اداره ابراديني بر قوللنمق Il ménage bien son revenu اسركيدر ك قوللنمق Il ménage tout ce qu'il peut dans sa maison خانه سنده الندن كديكى مرتبهده اداره و تصرف ايدر اشته اچدمى Je vous laisse ma bourse, ménagez-la bien On dit aussi, Ménager un terrain, une étoffe, pour dire, les employer avec sagesse, qu'il n'y ait rien de perdu و ثوبى مديرانه عرصديى عرصديى و ثوبى مديرانه عرصديى Et figur. Ménager ses forces, sa santé, ses amis, son crédit, pour dire, les employer avec prudence et circonspection قواى بدنيه سنى و صحت و جودينى و دوستان و احباسبى Et ménager des troupes, pour dire, prendre garde de ne les pas fatiguer inutillement صيانت ايتمك - عسكرى اسركيدر ك قوللنمق Ménager ses chevaux صيانت - اتلرينى اسركيدر ك قوللنمق ايتمك

Ménager les intérêts de quelqu'un, signifie, avoir soin de les conserver T. پاس داشتن P. صيانت - حفظ A. Il ménage les intérêts de tous ses amis بالجمله اصداقا و احباسبك امورىنى محافظه مويان ايدر

MÉNAGER QUELQU'UN. Prendre garde à ne rien faire dont il puisse s'offenser A. مدارات P. مدارا T. مدارا C'est un homme qu'il faut ménager آدمدر اولنمق

بو کیفیت فلانک ذکرینہ بادئ injurieux à sa mémoire
Il ne faut pas déchirer la mémoire des morts
شین ونقصہ در Sa mémoire
منفور الذکر میمون الذکر در en exécution
فلانک ذکرینی تمجید در Honorer la mémoire d'un tel
تشیین - ذکرینی تسوی ایتک لا noirceur, la flétrir
ایتک

On met à la tête des inscriptions et des épitaphes: à la mémoire, à l'heureuse mémoire, à l'immortelle mémoire de ...
لبقاء الذکر الموبد - لبقاء الذکر بالخیر فلان - لبقاء الذکر فلان
در یاد - رمیدی - در یاد نیک فلان - در یاد فلان P. فلان
- خیر ایله اکتق ایچون - نامی اکتق ایچون P. فلان
- ابدی اکتق ایچون - On dit en parlant d'un grand prince
qui a été illustre, Tel prince d'heureuse, de glorieuse mémoire
بزرک - خجسته یاد P. مجید الذکر - میمون الذکر
ذکری شانلو - ذکر میمنتلو P. یاد

تقریر. Écrit dans lequel on expose une affaire T. تقرير
افادہ - انہایی حاوی ورقہ - افادہ حالی متضمن تقریر -
افادہ حالی حاوی بر کاغذ ویر میجک donner un mémoire
Mémorial Olur ايسك مصلحتك خاطرمدن جيقه جقدر
exact instructif افادہ حالی حاوی بر قطعہ تقریر صحيح
افادہ حالی Dresser un mémoire کثیر الفوائد بر قطعہ تقریر
انہایی حاوی بر قطعہ - متضمن بر تقریر قلہ المق
Faire un mémoire pour une ورقہ کشیدہ سلك املا فلحق
بر مصلحتہ دائر افادہ حالی متضمن بر قطعہ تقریر
ترتيب ایتک

حساب مجمل. Il se prend aussi, pour un état sommaire A. حساب
Mémorial de اجمال T. حساب کوتہ P. حساب مختصر -
مصرفانی Régler un mémoire اجمال مصروفات
مصرفانک - محتوی حساب مجملی ترتيب ایتک
اجمالی حاوی

لايق - واجب التذکر A. Diges de mémoire
الکلمه کرکلو T. شایان یاد - یاد داشتني P. بالاستذکار
شایان journée یاد وتذکار اوله جق شی
واقعه واجب التذکار لایق یاد واستذکار اولان يوم
شایان ذکر ابدی stégo حادثه واجب التذکار événement
شایان ذکر مستدیم Paroles mémorables اوله جق محامره

شایان Il n'a rien fait de mémorable اوله جق اقوال وکلمات
یاد اوله جق بر ایش ایتدیکی یوقدر

MENACANT. Qui menace A. منذر - مهدد P. زنهار فرما
جهره Vieage, air menaçant || قورقودییجی T. تهدید آمیز
انذار Paroles menaçantes تهدید آمیز وسمای تهدید نما
انظار Regards, gestes menaçants تهدیدی حاوی کلمات
User de termes تهدید آمیز وانذار وتهیدی مشعر اشارتله
تعبیرات تهدید آمیز قولنلق menaçants

On dit, l'entrevois, j'aperçois un avenir menaçant, pour dire,
un avenir qui fait craindre des malheurs هائله مستقبلات
بصر بصیرتمه مستقبلات هایلہ رویت اولنور - استدلال ایدهرم

MENACE. Signe extérieur par lequel on fait craindre à quel-
qu'un le mal qu'on veut lui faire A. وعیدات pl. وعید
Grande || قورقتمہ T. زنهار فرمایی P. تهدیدات pl. تهدید
تهدید horrible وعید هزل انگیز terrible تهدید عظیم
بر کسندنک User de menaces envers quelqu'un دهشتفرما
Il méprise cette menace حقنه معاملات تهدید آمیز قولنلق
Pense-t-il m'épouvanter avec تهیدی استحقار ایدر
ses menaces? ایتدیکی وعیدات ایله بکا ایراث خوف
Écrire des lettres remplies de menaces ودهشت ایدہ جکنیمی طن ایدر
تعبیرات تهدید آمیز ایله تحریر مکاتیب de menaces
عقیب تهدیدده L'effet a suivi de près la menace ایتک
اثری دخی ظهور ایلدی

MENACER. Faire des menaces A. انذار - ايعاد - تهدید -
Il m'est venu || قورقتمق T. زنهاریدن P. ارعاد - اخافه
خانمہ کلوب بنی تهدید وانذاره ابتدار ایلدی menacer
بر کسندیی باقش ایله تهدید de l'oeil Menacer quelqu'un
بر کسندہ کی عصا ایله Menacer avec la canne ایتک
ارائه دورباش تهدید ایله خوف ودهشته - تهدید ایتک
دکنک ایله قورقتمق - دوشورمک

Il signifie figur., pronostiquer. Il ne se dit que de ce qui est
regardé comme un mal || Nous sommes menacés d'un grand hiver
بر شتای شدیدک ظہوری وعیدیلہ مظهر خوف وخشیتز
La disposition de l'air nous menace d'un grand malheur استعداد
هوانک - هوا بر تندباد شدیدک ظہورینی ايعاد ایدر
استعدادینہ کوره بر کسین بوره نک ظہوری قورقیلور
Les divisions qui règnent dans ce pays, le menacent d'une guerre
بو دیارک اہالیسی بیندہ درکار اولان شقاق sanglante

مال وجاننی. بیلہ فدا ایلدی

Il est aussi adjectif. بلکہ - بیلہ. P. بل. Tant s'en faut qu'il l'ait voulu offenser, que même il l'a défendu. فلانہ ایرواث مصرت قیدندہ اولمیوب بلکہ حمایت. Non seulement il n'est point avare, mais même il est prodigue. مسرفدر بلکہ خسیس دکل

À même. Il n'est d'usage qu'en ces façons de parler: Être à même de faire une chose, pour dire, avoir en son pouvoir tout ce qu'il faut pour la faire. T. مقتدر اولمق. Et mettre, laisser quelqu'un à même de faire une chose, pour dire, lui procurer tout ce qu'il faut pour la faire. T. مقتدر قلمق. Il aime les livres, je l'ai mené dans un cabinet où il y en a quantité de bons, et je l'ai mis ou je l'ai laissé à même. فلان کشی پی کتابہ هوسکار اولمغلہ کتب کثیرہ پی مشتمل بر خزینہ اولمسنہ کوتوروب بوجهلہ استیفای حظ ایلمکہ مقتدر قلم

بمثله. بطبقہ. De même. De la même sorte. P. کذلک. هكذا. بویلہ - کبی. T. همین. J'ai chassé un valet ivrogne, j'en ai repris un autre qui l'est tout de même. ایدوب طرد ایدوبن طرد ایدوبن. Si vous en usez bien, il en usera de même. خوش معاملہ ایتسک اول دخی مقابلہ بالمثل ایدہجکدر. Pour vous il n'en est pas de même. بویلہ معاملہ ایدہجکدر. Ma chambre est tout de même. بنم سنک حقنہ بویلہ دکل اوطم بطبقہ آنک کبیدر

MENTO. Mot Latin qui signifie, une marque destinée à rappeler le souvenir de quelque chose. P. یاد. Mذكرة. نشان. آکدره حق نشان. T. اور

MÉMOIRE. Faculté par laquelle l'âme conserve le souvenir des choses. P. قوت یاد داری. P. قوت ذاکرة. حفظ. قوت حافظه. Bonne mémoire. جیدہ حافظه. T. حافظه طوتمہ نک قوتی. T. حافظه. faible, mauvaise. حافظه. واسعة. حافظه. قوتہ. Sa mémoire n'est pas fidèle. صحت. کتیا معدوم. Il n'a point de mémoire. حافظہ سی یوقدر. Il a la mémoire sûre. مایہ حفظدن کتیا بی بهره در. الحافظہ در قوت حافظہ رسوخ. متانت حفظی وار در. La mémoire lui manque. قوت حافظہ سی. متانت وار در. ناقصدر. Si ma mémoire ne me trompe. نقصان حفظی وار در. ناقصدر. Il a beaucoup de mémoire, et peu de

فلانک ذاکرہ سنده وسعت ورآینده قلت وار در judgement. بونی لوح. Mettez, imprimez, gravez cela dans votre mémoire. قوت حافظہ بکا. La mémoire m'a trahi. حفظکده قید ایلہ. Il se charge la mémoire de tant de choses. خیانت ایتدی. حافظہ سی قتی جوق شیلر ایلہ تحصیل ایدر

Il signifie aussi, souvenir, effet de la mémoire. P. ذکر. خاطره. آکمه. T. خاطر نشان. خاطر گذار. یاد داشت. فلان شی خاطرمده. Je n'ai point de mémoire de cela. کتورمه. خاطرمدن. J'en ai perdu la mémoire. خاطر نشانم دکلدر. دکلدر بونک ذکرینی. J'en conserverai la mémoire. خاطرمده. جیقدی. بونک ذکرینی. J'en garderai toujours la mémoire. ابقا ایدہجک. صحیفه خاطرمده کالغش فی. الی الابد حفظ ایدہجک. Rappelez un peu votre mémoire. الجسر رسم وقید ایدہجک. N'avez-vous point mémoire d'avoir vu?... جزئیچه در خاطر ایلہ. فلان شی مشہودک اولدینی اصلا خاطر گذارک دکلیدر. موفق. La mémoire de ses grandes actions ne mourra jamais. اولدینی مآثر جلیله نک ذکری الی انتہاء الزمان باقی. Il vivra dans la mémoire de tous les siècles. و بر دوام اولدجقدر. مدی الدهور والاعصار ذکری باقی و بر قرار اولدجقدر. رهین نسیان. بر شی معدوم الذکر در. n'en est plus mémoire. او لمشدر. Il n'en reste pas. اثر ذکری نا بدید در. De mémoire d'homme on n'avait pas vu une telle chose. بو مثللو مادہ خاطر نشان بنی. On dressera une colonne avec une inscription, en mémoire de... نوع آدم اولماش احوالدندر. فلان واقعہ نک ابقای. Il fait des choses dignes de mémoire. ذکر صمنده کتابہ لو بر عود نصب اولدجقدر. ابقای ذکر جمیلہ شایان. Des actions d'éternelle mémoire. شیلر ایدر. Abolir, éteindre la mémoire de... الی الابد مذکور. انام اولدجق اعمال جلیله. فلانک ذکرینی صحیفه زماندن محو وازالہ قلمق. Renouveler la mémoire de... تجدید. Remettre une chose en mémoire à quelqu'un. واحیا ایتمک. Se remettre en mémoire. فلانہ شیشی. خاطره کتورمک. استذکار ایتمک. ایتمک.

Il se dit aussi de la réputation bonne ou mauvaise qui reste d'une personne après sa mort. La mémoire du juste sera éternelle. اخبار و ابرارک ذکری ابدی القرار در. Cela est odieuse. نام و ذکر مکرودر. اشراک نام و ذکر مکرودر.

mes papiers, en sorte que je ne puis plus trouver ce que je cherche. اوراقی شول رتبه ده تخطیط ایلدیمکه آزادیمسی بر وجهله بولدم

On dit, Se mêler dans la foule, se mêler parmi les ennemis دشمن عسکری ایچنه - زحام ناس ایچنده اختلاط ایتمک Et que des troupes se sont mêlées l'épée à la main عساکر جانبین مسلوله السیوف اولورق بری برلرینه ایکی طرفک عسکری تیغ در دست اولورق - قارشیدیلر یکدیگره قارشمشدر

On dit aussi, Mêler du fil, des écheveaux, pour dire, les brouiller ensemble de telle sorte qu'on ne puisse aisément les séparer. پیچ - شوریده کردن - شوریدن P. تشبیک کردن قارش مورش ایتمک T. اندر پیچ کردن

Figur. Joindre, voir une chose avec une autre. جمع P. Il se mêle à propos la douceur à la sévérité. برلشدنرمک T. بهم آوردن رفیق ولایمتی شدت Cet auteur a mêlé l'agréable et l'utile dans tous ses ouvrages. بومصتف کافه طایفه بیلور تالیفاتنده حسن ولطافت وفانده ومنفعتی بریره جمع ایلدی

En parlant de certains animaux de différentes espèces qui s'accouplent les uns avec les autres, on dit, qu'ils se mêlent ensemble. صویلری T. مزاجه الحیوانات مختلفه الاجناس. بشفه حیوانلر بری برلرله چفتلشمک

On dit, Se mêler de quelque chose, pour dire, s'occuper d'une chose étrangère à sa profession, à ses affaires. مداخله P. دست نهاده مداخله شدن - دست انداز مداخله شدن طبیب T. Il est médecin, et il se mêle de médailles. قارشق T. ایکن اسکی زمان سگدلرینک تمیزی فننه مداخله ایدر Il est homme de guerre, et il se mêle de peindre, de tourner ارباب سیفدن ایکن مصورلک وجیفرقیلک فننه Il se mêle de Chimie. قاربشور Il se mêle de Chimie toujours de ce qui ne le regarde pas. نه جهت De quoi vous mêlez-vous? خارج اموره قاربشور دست انداز مداخله اولورسک - ايله مداخله ایدرسک بیلمدیکی Il se mêle de juger ce qu'il ne connaît pas. شیلدره رای ایتمک قاربشور Il ne se mêle de

هیچ بر ایشه قارشمز - هیچ بر شیه مداخله می یوقدر Il veut se mêler d'intrigues در قارشق قیدنده دست a toujours réussi dans toutes les choses dont il s'est mêlé نهاده مداخله اولدیغی اموره دائما ظفریاب اولمشدر ایکی کیشینک بیننی اصلاح Se mêler d'un accommodement بر بابنده مداخله ایتمک Il se mêle d'un méchant métier فنا ایشه مداخله ایدر

On dit proverb. d'une chose qu'il n'est pas possible de faire, qu'elle se fera si le diable s'en mêle. شیطان پرمغنی قومینجه بو ایشک بتهجکی یوقدر

قارشمش - قارشق T. آمیخته P. مزوج - مخلوط. M. On dit, Une compagnie mêlée, c'est-à-dire, moitié bonne, moitié mauvaise. بر جماعت مخلوطه

MÉLICÉRIS. T. de Méd. Tumeur cancéreuse qui contient une matière qui ressemble à du miel. دبيلة عسلية M.

MÉLILOT, ou MIRLIROT. Plante. شاه P. اکلیل الملک M. قوج بوینوزی T. اسپرک - افسر

MÉLISSE. Plante. بادرنبویه P. بقلة الاترجية M. اوغل اونی T.

MÉLITE. Pierre qui a quelque rapport au miel par sa saveur. حجر عسلی M.

MÉLOCHIA. Plante fort commune en Égypte. T. ملاحية M. بیان نخودی

MÉLODIE. Suite de sons d'où résulte un chant agréable. - خوش آوازی P. حلاوة اللحن - تهزج النغمات - هزج هزج لطیف Douce mélodie || ازکی طانولغلی T. شیرینی نوا - agréable Cet air a beaucoup de mélodie. بهزج نغمات دلارا بو نواده حلاوت الحانک کمالی وار در

MÉLODIEUSEMENT. D'une manière mélodieuse. - مهزجا M. Le || ازکی طانولغلیه T. با شیرینی نوا P. بحلاوة اللحن بلبل قوشی مهزجا تغنی ایدر rossignol chante mélodieusement

MÉLODIEUX. Rempli de mélodie. - مهزج M. Chantmélodieux || ازکیسی طانلو T. شرین نوا - آواز شیرین - صدای شیرین نوا Voix mélodieuse طانلو مس

MELON. Sorte de fruit. - خربوزه P. بطیخ M. قاون دیلی - بر شرحة بطیخ Une*tranche de melon || قاون بو قاونک L'eau de ce melon est fade بر دیلم قاون -

amalgames mélancoliques

محزون - مکتور - متترج - مغموم . Et qui est très - triste .
قساوتلو - تاسه لو . اندوهناک - غمگین . P. منقبص البال -
نذک . Qu'avez-vous? Vous êtes tout mélancolique .
وار در پک مغموم و مکتورسک

Il se dit aussi des choses . محزون - مترج - مغم - مهتج -
غمغزا - ترج - اور - اندوه خیز - اندوه انگیز . P. الغمومية
Temps mélancolique . کولک صیغی - کدر و بیرجی .
کلام entretien مکان غمغزا هوای ترج انگیز - هوای مغم
physionomie کدرلو صحبت - محاوره ترج رسان - محزون
Écrire sur des sujets mélancoliques کدر فرما
کدرلو ماده لوله دائر تحریرات یازمق

MÉLANCOLIQUEMENT. D'une manière triste . محزوناً - مغموماً .
- بتاسا . P. بانقباص البال - بالمحزون والترج - مکتباً -
Nous avons کدر ایله - کدرلو اولدوق - تاسه ایله .
بر فاج کون و قتمزی .
مغموماً و محزوناً کچوردک

MÉLANGE. Ce qui résulte de plusieurs choses mêlées en-
semble . قارشق . بهم آمیخته . P. مخلوط - مزوج - مشیج .
Le mélange des liqueurs مشیجی .
Tout cela ensemble fait اجناس خمرک مخلوطی
بر جمله شیلرک اجتماعندن بر مشیج
Un mélange de toutes sortes de gens لطیف حاصل اولور
اجناس مختلفه دن عبارت - اخلاط فاس - خلیط ناس
گروه ناس

Il se dit au pluriel, d'un ouvrage composé sur des sujets di-
vers . مجموعه تواریخ . Mélanges historiques
مجموعه اشعار
مجموعه اشعار

Il se dit aussi, de l'accouplement de plusieurs animaux de diffé-
rentes espèces . مزاجه الحيوانات بخلاف الجنس .
گشنی جانوران . P. سفاد الحيوانات بخلاف الجنس
حيوانلرک خلاف جنس ایله جفتلشمه سی .
Le mélange d'animaux de différentes espèces produit ordinai-
rement d'autres animaux qui n'engendrent pas
الاجناسک جفتلشمه سندن تولیده مقتدر اولیان دیگر نوع
حيوانات حاصل اولو کمشدن

Et en Peinture, de l'union de plusieurs couleurs, dont se for-
ment les teintes . مخالطة الصبوغ - مزاجه الصبوغ .
P. مخالطة الصبوغ

Un peintre qui connaît bien le mélange des couleurs .
فان مزاجت صبوغه واقف
بر مصور

MÉLANGER. Faire un mélange d'une chose avec une autre,
ou de plusieurs choses ensemble . مزج - تمشیج - مشیج .
بری برینه قاتوب - قارشدرمق . با هم آمیختن . P. تخیط
Mélanger les couleurs . قارشدرمق
Ce cabaretier mélange son vin
خمر ایچنه شی قاتر - ایدر

MÉLANGE. بهم آمیخته . P. مخلوط - مزوج - مشیج .
قارشدرمق

MÉLASSE. Sirop qui est le résidu du sucre après le raffinage
شکر . دوشاب کسبه شکر . P. نبیذ الشافل السكر .
پوصه سی بکمری

MÉLÉE. Combat opiniâtre, où deux troupes de gens de guerre
se mêlent l'épée à la main l'une contre l'autre .
مناوشه .
Rode mêlée . اله اله دوکش . کشمکش قتال
کشمکش خونریز حرب - مناوشه قتاله
Se jeter dans la mêlée . میدان مناوشه و قتال ایچنده
ستیز
انلمق

Il se dit aussi, d'une batterie de plusieurs partouillers .
اوروشمه - غوغا . P. غوغا - نزع .
هنگامه ایچنده شابقه سنی
غیب ایلدی

Figur. Vive contestation . جکشمه . ستیز . P. مجادله .
Comme je vis que la dispute s'échauffait, je me tirai de la mêlée
میانلرنده اولان قیل وقال کتدکجه کسب شدت ایلدیکنی
لدى المشاهده مجادله نکت ایچندن چکدم

MÉLER. Brouiller ensemble plusieurs choses . تخیط - خلط .
Mélér des grains ensemble قارشدرمق . آمیختن . P. مزج
Mélér des drogues تخیط
des couleurs اجزالری قارشدرمق - عقاقر ایتمک
یاده یی صو ایله تخیط
التونی - زر و سیمی مزج ایتمک
Mélér diverses sortes de fleurs dans un bouquet
بر طوتام چیچک ایچنده گوداگون شکوفه لر تخیط
فلان La Marne mêle ses eaux avec celles de la Seine
نهرک صوبی سنا نهری صوبیله مزج اولور

MÉDISANCE. Discours ou dévantage de quelqu'un ذکر بد - بد گوئی . ذرابة اللسان - بذانة اللسان - بالسو Grande médianee || فضاللق - فصل . یاد زشت - زبانی La médianee est très-commune dans la société لسان بین الناس زیاده سیله معناد اولمش احوالندر فصل - ذکر بالسو ایتمک احوالندر ایتمک

Il se dit aussi d'une imputation avancée sans preuve افترا . C'est une pure médianee || افترا . بهتان . P. کلام بهتان

MÉDISANT. Qui médit . منتعج . طعان - طامن - بدی . فضال . بد زبان - بد گو . لوام - ذرب اللسان - اللسان لسان طعان بر آدم Personne médianee || دلی زفیرلی - زفیرلی دل - زبان بد - بدی

MÉDITATIF. Qui s'applique à méditer . كثير المطالعة . دوشونبجی . اندیشناک . كثير التفكير - كثير التأمل C'est un esprit méditatif در كثیر التفكير بالطلع كثير التأمل بر عقلدر

MÉDITATION. Opération de l'esprit qui s'applique à quelque objet . دوشونه . اندیشه . مطالعات . P. مطالعة . Les méditations des philosophes فلسفه مطالعات اهل . مطالعه عمیقندصکره Après une profonde méditation حکمت La méditation de la mort مطالعه الموت

Il signifie aussi, oraison mentale . مراقبة . Les religieux font la méditation رهبان مراقبه ایدرلر Longue méditation L'heure مراقبه کیرمک Entrer en méditation مراقبه مدیده de la méditation حین مراقبه

MÉDITER. Considérer attentivement dans son esprit . تفکر . در اندیش - اندیشیدن . P. ملاحظة - مطالعه - اعمال الفكر Méditer || ذهنده قورمق - فکرلک - دوشونمک . T. کردن حقیقت حاله - حقیقت حالی مطالعه ایتمک une vérité بر کونه خاطره یی مطالعه une idée اعمال فکر ایتمک تصدی ایده چک مصلحتی فکر و مطالعه une entreprise ایتمک بر عمل خیری یا خود une bonne, une mauvaise action Méditer les règles de l'éloquence بر عمل شری فکرده قورمق بر la ruine de quelqu'un قواحد فن بلاعتی مطالعه ایتمک ce qu'on aura کمسنه نک مسو واحتمالانی ذهنده قورمق تشبثی اقتضا ایده چک تدبیری فکر و در اندیش à faire

Cet homme est las du monde, il médite sa retraite فلان کشی غوایل دنیوتیدن بیقوب اعتزال وانزوا Ce philosophe passe sa vie à méditer بوفلسوف بو حکیم نقد وقتنی - ایام عمرینی مطالعه ابله امرار ایدر مطالعه صرف ایدر

Méditer de . . . قصد . تیت - عزم . Eزم داشتن . Eزم بنا ایتمک Méditer de bâtir || عقلده قورمق - قورمق de reprendre un procès ایلکه عزم ایلکه عزم مباشرت ایتمک واقع اولان خطانک de réparer une faute ونیت ایتمک صورت تعمیرینی تفکر - تعمیرینه عزم وقصد ایتمک ومطالعه ایتمک

Méditer sur . . . صرف البصاة العقل - صرف الذهن . ذات . دوشونمک . T. اندیشیدن . P. تأمل حضرت دوالجلاله دائر احواله صرف ذهن مطالعه ودقت نفس ناطقه نک کیفیتنه صرف ذهن ایتمک احوال دنیا به دائر صرف ذهن تأمل ایتمک sur le monde خلود وابدیتنه صرف ذهن ولاحظه ایتمک Méditer sur les propriétés médicales d'une plante بر نباتک خصایص دوائیسی اوزرینه صرف بصاة عقل ایتمک

در اندیش کرده - اندیشیده . P. رهین بالمطالعة . Mémoré . || قورلمش . Eزم کرده . P. منوی - مقصود . دوشونلمش . T. تثبيت ومباشرتی خصوصی Une entreprise long-temps méditée وافر زمان مطالعه اولمش بر مصلحت

MÉDITERANÉE. On appelle Mer Méditerranée, la mer qui communique avec l'Océan par le détroit de Gibraltar . البحر . Les îles de la Méditerranée . ایدر دکر در یای روم . P. روم ایدر اطلری

MÉDIUM. Moyen d'accommodement . صورة التسوية والتعديل . Trouver . || اوزلاشدرمه صورتی . T. صورت آشتی . سازی . P. بر خصوصده تسویه وتعديل Une affaire méditée صورتنی بولمق

MÉDULLAIRE. Qui appartient à la moelle . متقی . P. مادة متخية La substance médullaire || ایلکک . T.

MÉFAIRE. Faire une mauvaise action . عمل بالسو . P. بد . || کوتی ایش ایشلمک . T. کرداری نمودن . P. عمل و مو قوله تصدی ایتمک روا دکلدر مدیره , ni médire , ni médire . عمل سیتی - سو صنیع . P. Médire .

طعامده nous n'avions à souper que deux méchants poulets
اون نفر ایهون اوج عدد خسیس وکم مایه بلچدن
غیوی بر شی یوغیدی

MÈCHE. Cordon de fil, de coton, etc. qu'on met dans une
lampe ou au centre d'une chandelle, et qui échauffe abrévée de
l'huile ou du suif qui l'environne A. فتيلة - نسيلة - ذبالة P.
فتيلة La mèche d'une lampe فتيل Zm - فتيل - پلته
ایکی یا اوج فتیللو Lampe à deux, à trois mèches فتیل
قندیل - Il signifie aussi, bout de corde allumée qui sert pour
mettre le feu aux canons T. فتيل Il sortirent tambour bat-
tant, baïle en bouche, et mèche allumée درون قلعه دن
طبلزنان وطولبرده کله در دعان والده فتیللر فروزان اولدق
جقوب کتمشلر در

MÉCOMPTÉ. Erreur de calcul dans un compte A. غلط الحساب
حساب یا کشلغی T. نا درستى شمار P. سهو الحساب -
حسابکده سهو وار در Il y a du mécompte dans votre calcul
شوکیسده سهو حساب اولدیغدن تکرار تعداد ایلدم
اشته عظیم بر غلط حساب

se MÉCOMPTER. Se tromper dans un calcul A. سهو فی
T. نا درست شمردن P. غلط فی الحساب - الحساب
Vous vous êtes mécompté dans votre calcul Je me suis
حسابکده سهو ایلدک حسابکده سهو وار در
Frenex Prenez garde de vous mécompter dans son calcul
حسابکده سهو وار در
Figur. Si vous espérez cette chose, vous vous mécomptez
بوخیسده پک یا کشلر حساب ایلدی
Il se mécompte fort dans cette affaire
حساب ایلدر

MÉCONIUM. T. de Méd. Il se dit d'un exorément noir qui s'amasse
dans les intestins du foetus pendant la grossesse A. عقا pl. مقي

MÉCONNAISSABLE. Qu'on a peine à reconnaître A. عسیر
بیلنمز T. نا دانستنی P. متعسر تشخیص - التعرف
Sa maladie l'a rendu méconnaissable چکدیکی خستدک
Cet homme a changé d'humeur, il
est méconnaissable فلان کسی ازلکی طبیعتنی تغییر
ایتمکه بیلنمز اولدی

TOM. II.

MÉCONNAISSANCE. Manque de reconnaissance, de gratitude
- نا شناسایی نعمت P. نسیان النعمة - انکار النعمة A.
Il y a de la mécon-
naissance dans son procédé طور وحرکتنده نسیان نعمت
V. Ingratituda. نمایاندر

MÉCONNAISSANT. Qui oublie les bienfaits A. منکر النعمة
ایولکک - ایولکی بیلنمز T. نعمت نا شناس P. ناسی الکرم
Il ne sera pas méconnaissant de bien que
حقنه ایتدیکنک لطف واحسانی بیلماک
کرم واحسانک شکرینی بیلماک - احتمالی یوقدر
مکن دکلر

MÉCONNAÎTRE. Ne pas reconnaître une personne A. عدم
Il طانیماق - بیلماک T. نه دانستن P. تشخیص
تبدیل زتی وقیافت
Cet homme qui était maigre,
est devenu si gras, qu'on le méconnaît
فلان کسی مقدما
نحیف ایکن شول رتبهده کسب سمن ایلدیکه بیلنمز
Il se dit figur. d'un homme ingrat qui, par vanité,
désavoue ses parents, ses amis Il est devenu si glorieux,
qu'il méconnaît ses parents وارشدر
که اقرباسنی طانیماق اولدی

Se méconnaître. Il se dit d'un parvenu qui oublie ce qu'il
a été, et traite les gens avec hauteur A. نسیان النفس P.
Les parvenus
خارجی اولان نو دولتان نسیان
Vous oubliez ce que vous devez à mon rang,
vous vous méconnaissez
رتبهده لایق اولان آدابک اجراسنده
اختیار ذهل و غفلت برله اول بابده کندوکی اونودرسک

MÉCONTENT. Qui n'est pas satisfait de quelqu'un A. مغبر
- دلشکسته - دلگیر - نا خشنود P. منکسر الحال - الخاطر
Il خشنود اولمیان - کوکلی قیرق - کوسکون T. ینجیده
Il سندن مغبر الخاطر در
Je ne
منکسر الحال اولدق کتدی
s'en est allé mécontent
منکسره الحال
اولدیگه راضی دکم

Il se dit aussi de ceux qui ne sont pas satisfaits du gouver-
nement T. دولت کوسکونی
Il y a beaucoup de mécon-
تدیم پادشاهی دولت کوسکوندر

تعبیر قبیح - تعبیر ردی phrase سوء اتفاق rencontre قبیح
 بو مملکتش L'air est mauvais dans ce pays فنا تعبیر - تعبیر بد -
 Cet homme a mauvais air هواسنده ردانت وار در - هواسی نا خوشتر
 Il est de mauvaise foi بد وفا در - بد عهد در -
 Il s'est tiré d'un mauvais pas ایتدیکه سو تدبیردن یقسنی شیو شدردی
 Il est en mauvaise santé بو صدیقی جورک تحتدن تخلیص نفس ایلدی
 en mauvais état در خوش مزاجدر - سوء مزاجی وار در
 سوء حالده در

آفترا - زیان آور P. مفسد - مضر A. Et qui cause du mal
 L'excès d'application est mauvais à la santé کوتولدیجی - ضرر لو P.
 مبالغه اشتغال مفسد - فرط اشتغال مزاجه مضر در
 Le fruit est mauvais pour de certains estomacs بو
 بعض معدلهری افساد ایدر - فواکه بعض معدله مضر در

نفس A. Et qui présage quelque mal, qui est malheureux
 T. بد - نا مبارک - نا خجسته P. مشوم - شوم - منحوس -
 présage فال شوم - فال نحس Mauvais augure || فنا - اوغوروز
 استدلالت مشوم pronostia دلالت مشومه - دلیل منحوس
 سیماي نحوستنما - سیماي منحوس Mauvaise physionomie

On dit, Les temps sont mauvais, pour marquer des temps de
 trouble, de disette A. ایام P. ایام موحشة - مناحس الايام
 فنا وقتلر T. نا خجستگی

On dit, Aller en de mauvais lieux, pour dire, aller en des
 lieux de débauche مذموم برلره آمد شد ایتمک

Il signifie aussi, dangereux, qui veut faire du mal à quelqu'un
 - شقاوت پیشه - بد کیش P. فاسد المزاج - خبیث A.
 فاسد - خبیثدر Il est mauvais || کوتی - یرامز T. خبائتکار
 بر خبیث همجواری وار در un mauvais voisin Il a
 - عقل خبائت آلود Mauvais esprit یرامز بر قومشوی -
 روح خبیث A. Mauvais ange - On appelle le diable - مزاج فاسد
 جن شریر -

On dit, Prendre une chose, l'interpréter, l'expliquer en mau-
 vaise part, pour dire, la prendre en mal بر شیشی مخالف
 بر شیشک معناسنی مخالف - معنا ایله توجیه ایتمک
 طرفه صرف ایتمک

ردانت - قبیح A. Mauvais, se prend aussi substantivement
 Il faut prendre le bon et le mauvais d'une affaire کوتیلک T. بدی P.
 مصلحتک حسن و قبحنی مطالعه ایتلو

نفع و ضرر طرفلرینی - نیک و بدینی دوشمنک لازمدر - در
 Il est difficile à contenter, et ne voit jamais que le mauvais d'un ouvrage بغایت مشکل پسند
 - عیبند بقار - اولوب هر شیشک قبحی طرفنی کورر
 عیبنی بولور

تقبیح A. Taouter mauvais, se dit pour Désapprouver
 - نا روا داشتن - ناپسند داشتن - بد شمردن P. استقباح
 مناسب - بکنامک - فنا بولمق T. نا مستحسن شمردن
 Je suis assuré qu'il ne le trouvera pas mauvais || کورمامک
 Il m'a refusé بوشینی تقبیح ایتیمه جکنی محققاً بیلورم
 دخولده رخصت la porte, son maître le trouvera mauvais
 - ویرمامشدر بو حرکتنی آغاسی تقبیح ایده جکدر
 مناسب کورمید جکدر

ابه کومجی T. ملکک - توله P. خبازی A. MAUVE. Plante
 MAUVIETTE. On donne ce nom à l'alouette commune. V.
 Aloette.

لحی - فکتی A. MAXILLAIRE. Qui a rapport aux mâchoires
 غدد لحیه Glandes maxillaires || چکدنک T. زفری P.

MAXIME. Proposition qui sert de principe et de fondement en
 quelque science ou en matière de conduite A. قواعد pl. قواعد
 fondam. قاعدة مطلقة Maxime générale || اصول T. آیین P.
 اصل الاصولدن معدود بر قاعده - قاعدة اصلیه
 dangereuse قاعدة رديشه mauvaise قاعدة مستحسنة
 perniciose قاعدة خطرناک - خطری موجب قاعده
 قواعد علم اخلاق Les maximes de la morale مستلزمة الوخامة
 تدبیر امور دولتشک اصول وقاعدهلری Maxime d'Etat
 Suivre de certaines maximes بعض هرکسک Chacun a ses maximes
 کونه تبعیت ایتمک C'est là sa maxime بر کونه اصولی -
 بر کونه قاعدهسی وار در Il a fait cette chose contre
 sa maxime ordinaire معتادی اولان اصوله مغایر حرکت
 مادت مستمرهسی اولان قاعدهنک خلافنه - ایلدی

MAXIMUM. Le plus haut degré où une chose puisse être portée
 اکث T. بالاترین مرتبه M. حد الکمال - اقصی الغایات A.
 Ce dévouement est le maximum de la vertu بو بویوک مرتبه
 Cette phrase est le maximum du ridicule مقوله تسلیمیت اقصی الغایات صلاح و فضیلتدر
 حد کمالیدر حد کمالیدر

MAYENNE. V. Aubergine.

MÂTURE. L'assemblage de tous les mâts d'un vaisseau *M.* دقول
کمینک دیرکری طاقمی *T.* تیرهای کشتی *P.* السفينة
|| La mâture de ce vaisseau est très-bonne کمینک
|| Il se dit aussi du bois propre à
faire des mâts *T.* کمی دیرکی کراستسی
فلان مملکتدن کیتلو کمی دیرکی
کراستسی جلب اولنور

فن النصب *M.* Il se dit aussi de l'art de mâter les vaisseaux
کمی - دیرکچیلک *T.* فن نشانندن تیر بکشتی *P.* الدقول
|| Ce constructeur entend bien la
mâture مملکتدن کیتلو کمی دیرکی
کراستسی جلب اولنور

MATURITÉ. État où sont les fruits quand ils sont mûrs *M.*
- پشمه *T.* حال پختگی *P.* بلوغ الى النصاب - نصج
نصج تام Parfaite maturité || کمالی بوله - نصابنی بوله
Ce fruit ne viendra pas à maturité بو فاکه درجه نصجه واصل
|| Cet abécès est à
son point de maturité اولمشدر اولمشدر
بو ورم درجه نصجه رسیده

Il s'emploie aussi au figuré || Cette affaire est dans sa ma-
turity نصابنی - بو مصلحت درجه نصجه بالغ اولمشدر
ياشکت کمالی - نصج السن La maturité de l'âge بولمشدر
de l'esprit نصج الرأى العقل Au lieu d'aller légè-
ment dans cette affaire, il faudra y procéder avec maturité بو

خصوصده خفت ایتمکدن ایسه رای ناصح ایله عمل و حرکت
رای ناصح ایله Après qu'on eut délibéré avec maturité اولیدر
بر ایوجه ملاحظه ایدهرک مشاوره - لدى المشاوره
On dit aussi, Son style acquerra de la ma-
turity, c'est-à-dire, de la solidité نصج کسب نصج
انشاسی وقتيله کسب نصج کسب رسوخ واستحکام - واستحکام ایدهرک

MAUDIRE. Faire des imprecations *M.* لعن *P.* لعن العان
بد دعا ایتمک - لعنت او قومق *T.* دشنام کردن - کردن
بر کسمنه Le christianisme défend de maudire ses persécuteurs
کندو علیه اولنره لعن ونفرین ایتمک شریعت
Il maudit tous les jours ceux qui lui ont
donné de mauvais conseils کندوید سو نصیحت ایدنلره کل یوم
شویلده Il maudit le jour que... لعنت او قومقدن خالی دکلدن
بختنه لعن Il maudit sa destinée اولدیغی کونه لعنت او قوم
|| En parlant de Dieu, il signifie, réprover
حسرت رب العالمین بو

Cet homme a été
maudit de Dieu مظهر لعنت ربانی اولمشدر
مظهر لعنت اولمشدر

MAUDIT. *M.* ملعون *pl.* ملاعین *P.* لعنت کرده
لعنتلنمش *T.*

بدترین *P.* اقبج - اشع *M.* Il signifie aussi, très-mauvais
طریق اقبج Maudit chemin || پکت فنا - پکت جرکین *T.*
اشع بر حرفت کتاب اقبج livre یم اشع jour

MAUSOLÉE. Tombeau somptueux *M.* مرقد *pl.* مرقد
مرمردن Un mausolée de marbre || تربه *T.* دخمه - گوراب
بنا اولنمش بو مرقد عالی

MAUSSADE. Désagréable, de mauvaise grâce *M.* بشیع - بشیع
Cet homme est maussade || دادسز *T.* بی نمک *P.* الاطوار
Il est maussade en tout ce qu'il fait بشیع الاطوار بر ادمدر
جميع اعمال و افعالنده بی نمک ادمدر

- قبیح الصورة *M.* Il se dit aussi des ouvrages mal faits
- یا فشقشز *T.* نا زیبا *P.* عديم الطرافة - عديم الحسن
بو لباس Cet habit est fort maussade || جرکین - حسنسز
بو بنا حسن Ce bâtiment est maussade بغایت حسنسز در
وطرافتدن عاریدر

MAUSSADEMENT, adv. *M.* بشیعاً *P.* بشیعاً
دانسزلق ایله *T.*

MAUSSADERIE. Mauvaise grâce *M.* بی نمکی *P.* بشاعة الطور
Elle est belle, mais elle est d'une maussaderie || دادسزلق *T.*
بو خاتونک حسنی وار در لکن بشاعت insupportable
طوری چکلهجک حال دکلدن

MAUVAIS. Qui n'est pas bon *M.* ردی - سیئی - سو - سیئی
نان ردی Mauvais pain || کوتی - فنا *T.* نا خوش - بد *P.*
وجه - وجه ردی visage شایعه قبیحه bruit خمر ردی vie
طریق ردی chemin فنا هوا - هوای ردی temps جهره بد - قبیح
goût فکر مردود - فکر فاسد - فکر ردی sentiment فنا یول -
- سیئی الخلق آدم - مزه بد - طعم کره - طعم ردی
شاعر poeta پرازم آدم - فنا آدم - بد طینت - ردی الحجة
فقط - شدت سندسی - سنه ردی Mauvais année قبیح
فنا عادت - عادت ردی coutume قتلک سندسی - سندسی
- کلام ردی parole انقباض طبع - کیف نا خوش
d'habitude فنا سوز - بد صحبت - کلام قبیح
طور façon رایحه کره - رایحه ردی odeur دربت ردی -

بامت معارضه اولدجق بر شی یوقدر- یوقدر

T. در فلان کار P. فی الامر A. En Matras. En fait de... جنک En matière de guerre || خصوصنده - باینده - امرنده مرافعه خصوصنده de procès باینده

MATIN. Espèce de chien servant à garder une cour, un troupeau A. بکچی کوپکی T. سگ پاسبانی P. کلب حراس A. Gros matin کبیر بر کلب حراس

MATIN. La première partie du jour A. صبح - بکره - غدو - Il || صباح T. صبحگاه - صبحدم - بام P. غدایا pl. غدیه علی السحر قالقار - علی الصباح قالقار || صبحی یتاقدن قالقار - L'étoile du matin صباحیلین قالقار - سحری یتاقدن قالقار -

La prière du matin صباح یلدزی - ستاره صبح - کوکب صبح Il s'emploie aussi adverb. || صباح نمازی - صلات الصبح غدیه - بالغدو والآصال - فی الصبح والمساء A. Matin et soir صباح اخشام T. بام وشام P. واصیلة

MATINAL. Qui s'est levé matin A. سحرخیزنده P. قائم بکره A. Vous n'êtes pas si matinal aujourd'hui || صباح قالقش T. On dit, - کونکی کون اولقدر صباح قالقش دلسکس - صبح کاذب - سحر A. L'aube matinale, pour dire, l'aurore طک - صباح سولکدیکی وقت T. سپیده دم P. شفق - یزی آغاردینی وقت

MATINÉ. Le temps qui s'écoule depuis le point du jour jusqu'à midi A. صباح T. بامداد P. اول النهار - صباح A. Une belle matinée بر صباح لطیف Les matinées sont fraîches en automne Il n'a rien fait de toute la matinée اول نهار وقتنی بلا شغل کچوردی

Le milieu de la matinée s'appelle A. وقت الضحا - ضحوة A. قوشلق وقتی - قوشلق T. چاشت P.

MATINES. La partie de l'office divin, qui se dit la nuit vers le matin A. صلاة الآخر الليل - صلاة السحر A. صباحی T. سحر خیز P. قائم فی الصباح

MATINEUX. Qui est dans l'habitude de se lever matin A. صباحی T. سحر خیز P. قائم فی الصباح

MATINIER. Qui appartient au matin. Il ne se dit qu'en cette phrase: L'étoile matinère A. کوکب الفجر - کوکب الصبح A. صباح یلدزی T. ستاره صبح P.

MATIN. Rendre mat de l'or ou de l'argent A. صونق یایمق T. بیفروغ پرداختن P.

MATOU. Mâle du chat domestique A. پوشک P. قطا ط. قط A.

ارکک کدی T. نر

MATRICE. La partie de la femme où le fœtus est conçu A. Le col || دول یتاغی T. بوکان - زهدان P. ارحام pl. رحم دول T. گلوی زهدان P. منق الرحم A. دهانه P. فوه الرحم - فم الرحم A. یتاغنک بوغازی Cette femme a des maux de matrice ou Vapeurs de matrice, ou maux de mère رحم Vapeurs de matrice, ou maux de mère رحم

MATRICE, en termes d'imprimerie, signifient, les moules dans lesquels on fond les caractères A. قوالب الحروف T. حروف قالبی

On appelle Couleurs matrices, les couleurs simples A. الوان ساده رنگر T. رنگهای ساده P. بسیطة

Et langue matrice, celle qui n'est dérivée d'aucune autre A. ام اللسان

MATRICULE. Le registre dans lequel on écrit le nom de ceux qui entrent dans une société A. سجل pl. سجلات P. روزنامه T. Le nom de ce marchand n'est point dans la matricule مقید دکلدر T. کتوک T. سجاد قید اولوب قیدیته Il a payé son droit de matricule عوایدینی ادا ایلدی

MATRIMONIAL. T. de Pratique. Qui appartient au mariage A. نکاحه - مسایل نکاحیه Questions matrimoniales || نکاحی Cause نکاحه متعلق شروط وعهود conventions دائر مسئلدر نکاحه متعلق دعوا

MATRONE. Sage-femme désignée par la Justice, pour constater l'état d'une femme A. قابله اهل الخبرة A. ماماچه اهل P. اهل خبرت ایه قادیین T. خبرت اهل خبرت ایه قادیینک تقریری Les matrones ont été appelées pour voir... کشف حال صمنده اهل خبرت اولان ایه قادیینلر حکم اولندی دعوت واحضار اولمشدر

MATURATIF. Il se dit des médicaments qui favorisent la sup-puration des abcès A. دواء منقج A. منقجات pl. ادویه منقجة pl. نصابه کتوریجی - پشوریجی T. پخته ساز P.

MATURATION. Progrès des fruits vers la maturité A. انتصاج || Ce temps est contraire à la maturation بو هوا انتصاج اثماره مخالفدر

pl. اطلال P. خرابدزار T. ویرانه || Les hiboux, les oiseaux de nuit se retirent dans les vieilles masures بايقوش وائر کيجه قوشلری خرابه یرلرده اقامت ایدرلر مقداً une fort belle maison, mais ce n'est plus qu'une masure الیوم - غایت املا بر قوناق ایکن الیوم بر خرابه زار در الیوم - Il se dit figur. d'une habitation qui menace ruine A. خرابه مشرف T. ویرانخانه P. خرابات pl. خرابه

MAT. Il se dit des métaux qu'on met en oeuvre, sans y donner le poli A. بیفروغ - بیفر P. غیر مصقل - غیر مجلا A. صونق التون و صونق Argent, or mat || جلاسر - صونق T. کمش

Il signifie aussi, lourd, compacte A. سخت P. کثیف T. L'orge employée seule en mouture donne un pain mat یا لکز آرپه اونیله یاپیلان نان کثافتلو اولور

MAT. Il se dit au jeu des échecs, du coup qui fait gagner la partie T. مات - On dit figur. Donner échec et mat à quelqu'un, pour dire, emporter sur lui un avantage complet بر کسندیی مات ایتمک

MAT. Grosse pièce de bois, qui sert à porter les voiles d'un vaisseau A. دقل pl. دقول P. ستون کشتی T. کمر - تیر میانه P. دقل کبیر A. Le grand mat || سرن - دیرکی دقل المرنحة A. Le mat d'avant ou de missaine اورته دیرکی T. میچنه دیرکی - باش دیرکی T. ستون پیشین کشتی P. بالای ستونه دیرکی Monter au haut du mat چناقلق دیرکی Les cordages du grand mat دیرکک اوزرینه چیقق - صعود ایتمک L'amiral porte le pavillon اورطه دیرککک هلاطلری au grand mat پاشا کیسک بیراعی اورته دیرکده آچیلور au grand mat امیرال کیسکک -

MATAMORE. Faux brave A. متشجع P. لافزن دلوری T. بهادرلکک صتان

MATELAS. La pièce de la garniture d'un lit, que l'on remplit de laine ou d'autre matière A. نضیده P. فراش - پستر T. دست رست کوچک Petit matelas || مندر - دوشک T. دست رست یپاعی MATELAS de laine خوشنتلو بر مندر bien dur مندر ایله طولمش دوشک

MATELASSER. Garnir de quelque toile rembourrée en façon de matelas P. تنجید علی صورة النضیده A. بسان پستر || Matelasser des chaises شلته واری دوناتمق T. پیراستن

TOM. II

صندلی لکک اوتور هجق یرلرینی شلته واری دوناتمق T. بسان پستر پیراسته P. منجد بالنضیده A. شلته واری دونامش

MATELASSIER. Ouvrier qui fait des matelas A. نجاد P. یورغانچی T. پسترگر

MATELOT. Celui qui est employé pour faire le service d'un vaisseau A. ملاح pl. ملاحون pl. فوتی - نواتی pl. نواتی - Errôler des matelots || کیمچی T. کشتیبان P. صرار یون کیمچی یازمق

À LA MATELOTE, signifie, à la façon des matelots A. کالملاح کیمچیجه P. بسان کشتیبان P. علی صورة الملاح

MATER. T. du jeu d'échecs. Réduire le roi à ne pouvoir sortir de sa place T. مات ایتمک

Figur. Humilier, abatre A. تذلیل P. خوار کردن T. Il a été bien maté par le mauvais succès de cette affaire مصلحتک سو نتیجه سندن بغایت تذلیل اولدی

On dit aussi, Mater son corps, sa chair, pour dire, les mortifier, les affaiblir A. قهر النفس - امانه النفس A. نفسنه اذیت چکدرمک T. بخود سختی کردن P. النفس صیام مدید مادیات گوناگون ایله امانه نفس ایتمک

MATER. Garnir un vaisseau de ses mâts A. تجهیز السفینه A. کیمی بی دیرکک ایله دوناتمق T. کشتیرا بتیر پیراستن P. دیرکک ایله T. بتیر پیراسته P. مجهز بالدقل A. ماتر دونامش

MATÉRIALISME. Opinion de ceux qui n'admettent point d'autre substance que la matière A. مذهب المعتقدین علی وجود المادّة فقط

MATÉRIATISTE. Celui qui n'admet que la matière A. معتقد علی وجود المادّة فقط

MATÉRIALITÉ. Qualité de ce qui est matière A. مادیّت || La matérialité de l'âme est une opinion insoutenable نفس ناطقک مادیّتی اعتقادی تأیید اولنمق نا ممکندر

MATÉRIAUX. Les différentes matières qui entrent dans la construction d'un bâtiment A. لوازم البنا pl. ما لزم البنا pl. بنایه لازم T. مالزمهای بنا P. حوایج البنا pl. مهمات البنا بنایه لازم || Il va bâtir, il a ses matériaux tout prêts شروع ایده جک اولمنله حوایج و مالزمه بنانک جمله سنی

MASSACRER. Tuer des gens sans défense *A.* کشتن *P.* ذبح *T.*
T. بوغازلق *On massacre quatre mille personnes*
 اول کیجه درت بیگ نفوس ذبح ایلدیلر - لا -
 قیومشدر -

MAMACRÉ. *A.* بوغازلنمش *T.* کشته *P.* مذبح

MASSACREUR. Qui massacre *A.* ذبح *T.* کشته *P.* بوغازلیجی

MASSE. Amas de plusieurs parties qui font corps ensemble
A. کومة *La masse informe et*
 هیولانک متغیر الاشکال و مختل الاحوال
Ce bâtiment n'est qu'une grosse masse de pierres
 بو بنا بر عظیم طاش کومسدن غیر شی دکلدر

On dit aussi, La masse de l'air هیولانک هیت مجموعی
La masse du sang قانک طوبی - هیت مجموعی دم

Il se dit aussi d'un seul corps très - solide قیا *T.* کمز *pl.* کمز *A.*
Une masse de plomb کلک *de métal* بر قورشون قیاسی *||* کلک
 معدن کلکسی - بر عدد معدن قیاسی

Il signifie aussi, fonds d'argent d'une succession, d'une société
مالک T. همه مال *P.* مجموع المال - اصله المال *A.*
مالک مجموعی *||* *Toute la masse est de cent mille écus* طوبی
On a tiré tant de la masse یوز بیگ غروشدن عبارتدر
Il faut qu'il مالک طوبندن شو قدر افجه افراز اولندی
 بومبلغ مالک طوبند صم اولنلودر *rapporte cela à la masse*

Et la somme que l'on retient sur la paye de chaque soldat
 افرازا *pl.* افراز *A.*

MASSE. Espèce d'arme faite de fer, fort pesante par un bout,
 گرز *P.* مقمعه - اجراز *pl.* جرز *A.* *avec laquelle on assomme*
 فلانی بر *Il l'assomme d'un coup de masse* *||* بوزطغان *T.*
 یک صربه گرز ایلده - صربه مقمعه ایلده نقش زمین ایلدی
 افتاده خاک دمار ایلدی

Et une espèce de bâton qu'on porte en certaines cérémonies
On porte des masses *||* دکنک *T.* دورباش *P.* محضره *A.*
 فرانسده باش وکیلک
 پیشگاهنده محضره لو آدلر روانه اولورلر

Et une espèce de gros marteau de fer کلنک *P.* مرداس *A.*
 کلنک ایلده *Rompres des rochers avec une masse* *||* کلنک *T.*
 قیایی قیرمق

MASSEPAIN. Sorte de pâtisserie faite avec des amandes et du
 بقلوا *T.* لوزینه *P.* لوزینج *A.*

MASSIER. Officier qui porte une masse en certaines cérémonies
 دکنکلو *T.* دورباشدار *P.* حامل المحضره *A.*

MASSIF. Ce qui est gros et solide *A.* ضخیم *P.* دزمان *T.*
 اول قدر *Je ne veux pas de la vaisselle si massive* *||* یوغون
Une grosse tour massive ضخامتلو اوانی سیمدن حظ ایتیم
 یوغون بر قله

Cet homme *||* قبا *T.* کند *P.* غلیظ *A.* *Grossier, lourd*
 کند ذهن - غلیظ الذهن بر آدمدر *||* *a l'esprit bien massif*

Il se dit aussi des ouvrages d'orfèvrerie qui ne sont pas creux
Une statue d'or *||* صوم *T.* یکپاره *P.* مصمت *A.* *en dedans*
Une croix d'argent massif ذهب مصمتدن مصنوع بر عدد صنم
 صوم کمشدن یاپلش بر خاج

Et d'un ouvrage de maçonnerie fondé en terre, pour porter
 کارگیر تمبل *T.* بنلاد *P.* بنیان مرصوص *A.* *quelque piédestal*

MASSUE. Sorte de bâton noueux *A.* بیازیر *pl.* بیزاره
La *||* جوماق - صویمانتی *T.* کوپال جوبین *P.* ویل
 فلان بهادرک جومانی *masue d'Hercule*

On appelle figur. Coup de massue, un accident fâcheux et im-
 اومدق بر بلا *T.* قصای ناگهانی *P.* قوارع *pl.* قارعة *A.* *prévu*

MASTIC. Résine qui découle d'un arbre appelé Lentisque *A.*
 مصطکی - ساقز *T.* ازا - سکز - کندرک *P.* ملوک *pl.* ملک
 ساقز چیمک - مصغ ملک ایتیمک *Mâcher du mastic* *||*

Il se dit aussi, de certaines compositions dont on se sert pour
 coller et enduire quelques ouvrages *A.* *||* معجون
 شونی معجون ایلده یاپشدرمق *||* *avec du mastic*
 معجون *On fait des tables de mastic qui imitent le marbre*
 ایلده مرمه تقلید سفره یاپرلر

MASTICATION. *T.* de Méd. Action de mâcher *A.* فلک -
 چیمه *T.* خایش *P.* لوک - مصغ

MASTICATOIRE. *T.* de Méd. Remède qu'on mâche pour ex-
 citer l'excrétion de la salive *A.* عالک مهتج اللعاب *P.*
 سالیار سورر چیمتی *T.* خاییده خیوانگیز

MASTIGADOUR. Sorte de mors qu'on met dans la bouche du
 لگام *P.* لجام مهتج الروال *A.* *pour exciter la salive*
 سالیار کتورهجک کم *T.* خیوانگیز

MASTIQUEUR. Coller avec du mastic *A.* *||* الزاق بالمعجون
 معجون ایلده یاپشدرمق *T.* بمعجون بهم پیوستن

MASURE. Ce qui reste d'un bâtiment tombé en ruine *A.* طلاله

خصوصی حال فحولته محتاجدر

MASQUE. Faux visage dont on se couvre pour se déguiser A.

عاریتی یوز- یاپمه یوز. T. جهره عاریت. P. وجه مستعار
|| Masque hideux اقبس واشوه بر جهره عاریت
Arracher le masque رفع جهره عاریت ایله
بر کمندهنک حامل اولدیغی وجه مستعار
مسن و سالخورده سیماسنده Un masque de vieillard نزع ایتمک
بر عاریتی یوز

Masque. Ceux qui portent des masques A. ملبس بوجه

جهره سی- عاریتی یوزلو. T. پوشیده جهره عاریت. P. المستعار
عاریتی Une compagnie de masques || یاپمه یوز ایله اورتولی
Il faut laisser entrer les masques یوزلو کساندن عبارت بر گروه
یاپمه یوز ایله جهره لری اورتولی اولنرک مجلسه
دخوللرینه رخصت ویرلرلو در

On dit figur., Lever le masque, pour dire, ne dissimuler
plus P. کشف النقاب الریا - رفع المجنة التستر A.

ریا اورتوسنی یوزدن T. رفع روپوش زرق و فرب کردن
|| Ce fourbe, est hypocrite n'avait pas encore levé le
masque اول حیل بازریا کارو پوش زرق و فربسی هنوز رفع
On dit aussi, Arracher le masque à quel-
qu'un, pour dire, faire connaître sa fausseté, sa perfidie
فلانک جهره مفسدت و خدیعتندن نزع روپوش تصنع وریا
Et qu'un homme est toujours sous le masque, pour
dire, qu'il déguise toujours ses sentiments
دائم الاوقات پس پرده تصنع وریاده عمل و حرکت ایدر

Il signifie aussi figur., prétexte, déguisement A. صورت ظاهریه
|| Sous le masque de la dévotion صورت ظاهر تعبد و دیانتده
C'est le masque dont il se couvre صورت ما به تستری اولان
ظاهر بودر

MASQUER. Mettre un masque sur le visage de quelqu'un, pour
le déguiser A. با جهره عاریت P. الباس الوجه المستعار
|| Masquer quel-
qu'un, afin qu'il ne soit pas connu بر کمندهنک بیلنامک
ایچون عاریتی یوز کییدرمک

Et déguiser quelqu'un, en lui mettant, outre le masque, des
habits qui ne soient pas les siens A. تبدیل - تنکیر الهیة
- قیللق دکشمدرمک T. جامه دیگرگون پوشانیدن P. الزی
زی و قیافتنی On le masque en arlequin || قیافت دکشمدرمک

تبدیل هیئت Se masquer مسخره شکنده تبدیل ایتدردیلر
وقیافت ایتمک

Figur. Couvrir quelque chose sans de fausses apparences A.

ورای- پس پرده خفا پوشیدن- پوشیدن P. توریة- ستر
پرده آئنده کیزلمک- اورتمک T. پرده خفا نهان کردن
|| Il masque ses desseins مقاصد و منویاتنی پس پرده خفاده
Il masque sa débauche sous les apparences de sagesse
ستر ایدر
ورای- عیاشلغنی صورت ظاهر درایت ایله ستر ایدر
پرده درایتده ستر ایدر

Se masquer A. پوشیده شدن P. تستر
|| Un hypocrite qui se masque کیزلمک- اورتمک T. شدن
صورت ظاهر تعبد و دیانت
Le vice se masque souvent sous
l'apparence de la vertu صورت ظاهر
صالح ایله مستتر اولور

Il signifie aussi figur., cacher, couvrir une chose, de manière
qu'on en ôte la vue A. نظارت P. سد النظارة - قطع النظارة
کورتلمک - نظارت حواله اولق - نظارتی کسمک T. بستن
|| Il a élevé un bâtiment qui masque ma maison
ایلدیکی یا پندریغی بنا ایله - بنا خانهمک نظارتنی قطع ایدر
خانهمی کورتلندی

On dit en termes de guerre, Masquer une batterie, un pont,
une porte, une place, pour dire, y placer des troupes ou élever
un ouvrage, pour empêcher les ennemis de découvrir les ma-
noeuvres qu'on veut faire طوب مرهسک و جسرک و قونک
و قلعهنک پیشگاهنده تعبیه حوالات ایله سترینه مبادرت
ایتمک

MASQUÉ. A. ملبس بوجه المستعار
پوشیده P. تستر- مستور A. عاریتی یوز کیمش T. پوشیده
اورتلماش T.

- ذبح عمومی - قتل عام A. MASSACRE. Tuerie, carnage
مذابحه || Grand massacre قرعین T. کشتا کشت P. مذابحه
ذبح عام دهشت انجام horrible قتل عام عظیم - عظیم
بیگناهلرک عموماً قتل و ذبحی Le massacre des innocents
La ville fut prise d'assaut, et on fit un grand massacre des
habitans قلعہ حرباً و غنوه فتح و تسخیر اولنوب اهالیسی
اهالیسنه عموماً حواله سیف - قتل عام ایله اعدام اولندی
قهر و نکال اولمشدر

Les remèdes mar-
tiaux جلیکو - ارض حديدیه جلیکو علاجها
خاک - ارض حديدیه جلیکو - ارض حديدیه جلیکو
دورلو طپراق - آهن آمیز

MARTIN-PÊCHEUR. Petit oiseau aquatique م. بركة pl. ابراک

مارتی قوشی T. برکه P.

MARTINET. Espèce d'hirondelle sauvage م. ابابیل

طاع قرلنچی T. پرستی کوهی P. و طوط

MARTINET. Petite discipline de cordes, attachées au bout d'un
manche م. قاصی T. چمره P. مقارع pl. مفرمة

MARTE. Espèce de fouine, qui a le poil roux P. بافنگ
فره زردو زردو پوست زردو زردو زردو Z. زردو
زردو کورکی -

MARTE SABLE. Espèce de martre, qui a le poil tirant sur
le noir م. سمر T. گیش P. سمر م. سمر
سمر قوبرونی

MARTYR. Qui a souffert la mort pour la véritable religion م.
اول شهادت pl. شهدا || Saint Étienne est le premier martyr
اوغوربند شهادت Co glorieux martyr de la Foi شهادت
L'Église دین عیسوی حائزرتبه شهادت L'Église
honore le mémoire des martyrs شهادت
- ایتش ذواتک ذکرینه ایفای لازمه توقیر واحترام ایدر
ذواتک ذکرینه تمجید ایدر

On dit figur. d'un homme qui a beaucoup souffert pour l'a-
mour d'un autre, qu'il est son martyr اولشک اوغوربند فداي
قربان اولدی - جان ایلدی

شکنج - شکنجیده P. معذب م. شکنجیده P. معذب م.
Si vous lui coupez le bras, vous le
feriez mourir martyr اولشک اوغوربند فداي
شکنج ایلدی قتل واهلاک ایتش اولورسک

MARTYRE. La mort et les tourmens endurés pour la vraie
religion م. شهادت - شهادت م. شهادت م.
- شهیدلک T. جانفدايی برای خدا - شهادت P. الله
لوجه Souffrir le martyr
endurer le martyr
La couronne du martyr شهادت شهادت شهادت شهادت
دین L'Église célèbre un tel jour le martyr de tel saint
عیسویده فلان عزیزک شهادتی کونی مبارک مذ اولورسک

Il se dit figur. de toutes sortes de peines de corps et d'esprit م. عذاب الیم
Il a souffert le martyr toute la nuit par une violente colique م. عذاب الیم
C'est un martyr que d'avoir affaire à des chicaneurs م. عذاب الیم
اولمق بر عذاب الیم

MARTYRISER. Faire souffrir le martyr م. تعذیب
- اذیت ایتمک T. شکنج آوردن - شکنجیدن P. ایدنا -
Saint Étienne fut martyrisé peu après la
mort de Jésus-Christ حضرت عیسیسک وفاتندن مدت
قلیل گذرانده حضرت استفان مظهر نکال و اذا اولمشدر
Figur. || Les voleurs le martyrisèrent pour avoir son argent
خزایلر اقمهسنی اخذ ایچون کندویه اذیت ویردیله
Les chirurgiens l'ont martyrisé وایدا شکنج
ایتمشدر

MARTYRÉ. M. معذب P. شکنجیده - شکنج
اذیت اولمش

MARTYROLOGE. Liste des martyrs م. کتاب السیر الشهداء
شهادت احوالی محتوی T. سیر نامه شهیدان P. الکرام
کتاب

MARUM. Plante م. مرو - ماحوز - مرو
قوجه یارپوزی - مرواحوز T. مروخوش P. خرنباش -

MASCARADE. Déguisement d'une personne qui se masque pour
se divertir م. هیئت متنکره بوجه المستعار م.
ماریتی جهره ایلدی دکشمش T. اندام با جهره عاریت
صحب و غریب وجه مستعار Etrange mascarade || قیافت
ماریتی Imaginer une mascarade ایلدی بر هیئت متنکره
جهره لو بر دکشمش قیافت ایجاد ایتمک

MASCULIN. Appartenant au mâle م. ذکور T. نری
Les descendants en ligne
masculine جنس ذکور Sexe masculin || ارککک
مرق اولاد - مرقد ذکور اولان انساب و انسال masculine
من ذکور انتقال ایتش میراث Succession masculine ذکور
اولاد ذکور مشروط اولان مالکانه Fief masculin -

MASCULIN. T. de Grammaire م. مذکر

MASCULINITÉ. Qualité de mâle م. ذکور T. فحولت
La masculinité est nécessaire pour avoir
droit à la Couronne de France فرانسه تاج سلطنته استحقاق

T. واژیدن - وا نمون P. اظهار - عرض A. Et témoigner
اظهار Marquer sa reconnaissance || بللو ایتمک - کوسترمک
عرض حرمت و محبت son respect, son amitié تشکر ایتمک
ایتمک

On - تمنالو - تمنالمنش T. تمنغا زد P. موسم A. Marqué.
dit proverb., qu'un homme, qu'un ouvrage est marqué au bon
coin, pour dire, que cet homme a de bonnes qualités, que cet
ouvrage est bon موسومر ايله موسومر

On dit aussi, qu'un homme est marqué au front, à la joue,
البنده A. pour dire, qu'il a quelques marques sur ces parties-là
Et qu'un enfant est né mar-
qué - فلان صبی نشانلو طومشدر
On dit aussi, Marqué de
petite vérole A. ذو الاحداب P.
چمک Z. بزموبیناک P.
نشانيله جوپورلنمش

On dit, Avoir pour quelqu'un des attentions marquées, c'est-à-dire,
بر کمنسنگ حقنه آثار مخصوصه
des égards particuliers
حرمت و اعتبار عرض ایتمک

T. تنکیت - تنقیط A. Marquer de plusieurs taches
- بنک سریمک T. نکته آمیز کردن - نکته زدن P.
Marqueter une peau en manière de peau
بر جلدی قیلان پوستکیسی کیی تنقیط ایتمک
de tigre بنکتنمک

T. نکته آمیز - نکته دار P. منکت - منقط A. Marqueté.
بنکتنش - بنکلو

MARQUETERIE. Ouvrage de pièces de rapport de diverses couleurs
بجوبهای رنگارنگ P. معمول بالواح مختلفة الألوان A.
Un plan-
cher de marqueterie دوشمه
cher de marqueterie دوشمه
الواح مختلفة الاران ايله معمول دوشمه

MARQUETTE. Pain de cire vierge A. قرصه الشمع العسل
بال موسى کلهدسی T. قرص شمع انگبین P.

MARQUEUR. Celui qui marque A. موسم P. تمنغا زن T.
جوقه دامندجیسی Marqueur de draps || دامندجی

MARRAINE. Celle qui tient un enfant sur les fonts de baptême
Cette fille porte le nom
والدة روحانية من جهة التعميد A.
بر قیز آیین تعمیدینی اجرا ایندن والدة
Sa marraine lui a fait un
روحياتيسي اسميله تسميه اولندی
رسم تعمیدینی اجرا ايله مادر روحانیسی اولمش
beau cadeau خاتون کندوبه بر هدیه بیه اعطا ایلدی

MARRON. Espèce de grosse châtaigne. V. Châtaigne.

MARBUSE. Plante A. خنثیة الکلب P. قارة - انجیده P.
بر پراسهسی T. کندناى کوهی

MARS. Une des sept planètes A. مریخ P. بهرام || Mars en
conjonction avec la lune حالی مریخ قمره مقارنتی

Et le troisième des mois de l'année A. آذار P. فروردین
مارت T.

MARS, au pluriel. Les menus grains qu'on sème au mois de
mars A. مارت اکتلری T. کشت بهار P. مزروعات ربیعة
Le temps était bon pour les mars de cette
année بوسنه مبارکده مارت اکتلریچون هوا مساعد ایدی

MARTAGON. Nom qu'on donnait autrefois à différentes espèces
de lis. V. Lis.

MARTEAU. Outil qui sert à forger ou à battre A. مطرقة -
Marteau d'orfèvre || جکیچ T. چاکوچ P. ازمل - مرصافه
Tous les ar-
Tisans qui travaillent du marteau ارباب
مطرقة ايله ایشلیان
P. سنباب - محصمة A. Marteau de grosse forge - صنایع
Marteau de tailleur - دمورچی جکیچی T. کوبن - مکدینه - پتک
براطیل نام برطیل - ملاطیس pl. ملطاس - صاقور A. مارتا
وار یوز T. میشین - کمنده P.

On dit proverb., qu'un homme est entre le marteau et l'en-
clume, pour dire, qu'il trouve de l'embarras de quelque côté
اورس ايله جکیچ آره سنده در
qu'il se tourne

Il se dit aussi de certaines choses qui servent à heurter, à
cogner, à frapper A. مدقة P. کوبه - آزینه T. طوقماق ||
Le marteau d'une porte, d'une horloge ساعت
مدقة باب و مدقة ساعت
فوق و ساعت طوقماقی

MARTELER. Battre à coups de marteau A. دق -
Marteler de la vaisselle || دوکمتک T. کوبیدن P. بالمطرقة
Marteler sur
d'étain قلابی قابلوینی مطرقة ايله دوکمتک
ل'epoulme اورس اوزرنده دق ایتمک

دوکلمش T. کوفته P. مدقوق - مطروق A. Martelé.

MARTELET. Petit marteau, dont on se sert pour des ouvrages
طوقماقچیر T. آزینه کوچک P. مدقة صغيرة A. délicate

MARTIAL. Guerrier A. حربی P. جنکی T. جنکی
شجاعت حربية Air martial, humeur martiale
جنکجی مزاجی - جنکجی سیاسی - سیمای اهل حرب

MARTIAL, se dit en Chimie, des substances où il entre du fer A.

mal apporté en naissant || Cet enfant a apporté cette marque
 du ventre de sa mère بوفل شکم مادرین بونشان ایله
 بواتک آئنده Ce cheval a une marque au front
 بر نشان وارد

Et ornement qui distingue une personne d'avec une autre شعار
 pl. شعار P. نشان T. نشان || Le mortier est la marque des
 présidents du Parlement قلاوی کونه بر نوع کلاه پارلامنتو
 Les faisceaux et la hache حزمة القضبان
 étaient la marque des grands magistrats Romains
 وتبر اعظم حکام روماتیونک شعار مخصوصه لرندن ایدی

On appelle Marques d'honneur, certaines marques de distinction
 نشان P. اعلام الامتياز pl. علم الامتياز - شعار الامتياز
 Porter les marques d'honneur || اولوق نشاننی T. سرافروزی
 d'un ordre فلان طریقتک علم امتیازینی حامل اولوق

On dit, un homme de marque, pour dire, un homme de
 distinction. V. Marquant || Le roi leur envoya faire compliment
 par un homme de marque طرفلرینه لاجل
 التبریک متحیزان رجالدن بری ارسال اولندی

Marquer, se dit aussi de ce qu'on emploie pour se souvenir
 de quelque chose P. مذکرة - تذکرة - اشارات pl. اشارة
 Il a mis un papier مذكره اولوق
 dans sa tabatière, pour lui servir de marque
 Quand je trouve quelque chose de beau dans un livre, j'y fais une marque
 بر کتابده بر محل مستحسن بولدیغیم حالده وضع اشارت
 کتابک شایان استحسان اولان محللرینی میلم - ایدهرم

Il signifie aussi, témoignage, preuve P. نمودار - دلیل
 Le ciel rouge au soir est une marque de beau temps
 وقت مشاده سمانک Co sont des marques de
 votre estime بوحالات طرفکدن اظهار اولنان حرمت و اعتبارک
 علو جنبی شعر des marques de grandeur d'âme دلایلرینر
 d'amitié دلایل جهل و نادانی d'ignorance دلایل و احسان
 C'est bonne خیره دلالت ایدر - علامت خیر در - دلیل خیر در
 Recevoir des marques de bonté آثار - لطف و کرمک
 دلایلرینی کورمک لطف و احسانه مظهر اولوق

MARQUER. Imprimer un aigue, une marque sur quelque chose
 - داغ زدن - تمغا زدن P. ضرب الوسام - توسیم - رسم
 - دامغه بصق - دامغه اورمق - دامغه لمق T. نشان زدن
 قزغین دمور Marquer avec un fer chaud || نشان اورمق
 آعاجلره تمغا اورمق Marquer les arbres
 مقرملره نشان اورمق

Et faire une impression par quelque blessure, par quelque
 coup یاره - برهلمک T. اثر زخم زدن P. تکزیه - کده
 جیننده Il a été rudement marqué au front
 || نشاننی ایتک شیدید Il ne s'est pas contenté de le battre, il l'a
 marqué au visage يالکز ضربده قناعت ایتیموب جهره سنی
 برهلدی

Et laisser des traces P. ابقا الاثر
 Le torrent a marqué son passage par un grand
 سيل شديد الجريان کهدیکی محللرده خسارات
 Les armées marquent ordinairement
 عسکر مرور ایلدیککی leur passage par de grands désordres
 محللری آثار بر گشتگی ایله بللو ایدر

Et mettre une marque pour faire souvenir
 - نشان قورمق - نشانمق T. نشان نهادن P. الاشارة
 Merquer dans un livre l'endroit où l'on en est de-
 meuré کتابده توقف اولنان محلده وضع اشارت ایتک
 Je lui ai marqué ce passage avec du crayon بوفقره یی قورشون
 On dit proverbi., Marquez cette
 obasse, pour dire, souvenez-vous de cette action, j'en aurai
 raison بونی میله T.

Et indiquer P. دلالت
 Sa taille, sa bonne mine marquent bien ce qu'il est وجامتی
 وجمال قد و قامتی نه مقوله آدم اولدیغنه دلالت ایدر

Et spécifier P. اشعار - افاده - تعریف
 Je lui ai marqué expressément qu'il
 eût à faire telle chose فلان ایشی ایشلمک
 اقتضا ایلدیککی Pouvais-je mieux lui marquer cela?
 بوماده یی بوندن اعلا صورت ایله فلانه تعریف و افاده
 Je ne goûte point ce que vous m'avez
 marqué dans votre lettre مکتوبکده افاده ایلدیکک
 صورت Marquer à quelqu'un ce qu'il doit faire
 بر کسندیه ایده جکنی افاده و تعریف ایتک

MARQUANT. Qui se fait remarquer 4. - مُتَحَيِّرٌ - مُتَعَيِّنٌ

چکدیکی ملت جدریدن چهره سنده نشانز قالمشدر marquer

Il se dit aussi, de certaines tâches que l'homme ou un ani-

tagement. Se marier. باباسی فلانی فائده لوجله اولندردی
اولنک T. نکاح بستن P. تأقل - تنکاح - تزوج A. Marier
نه زمان تأقل ایده چکسک || Quand vous marierez-vous?
کمال احتشام ایله تزوج ایتمشدیر Il s'est marié richement
V. aussi, Prendre en mariage.

Figur. Joindre deux choses ensemble A. جمع - مزاجت P. مزاجت
جفتلشدیرمک - برلشدیرمک T. بهم بستن - در هم آوردن
اوزم تکاکله قره آعاج Marier la vigne avec l'ormeau. ||
Marier les lettres فدانسی بری بریله مزاجت ایتمک
Celle avec les armes سيف و قلعي بر يره جمع ایتمک
épithète se marie bien avec ce mot-là بو اسم صفتک فلان
لفظ ایله مزاجتی ایقدر

On dit, Marier des couleurs, pour dire, les assortir A.
رنکری T. رنگهارا با هم دیگر چسپانیدن P. توفیق الالوان
الوانی - الوانه امتزاج ویرمک - بری برینه اویدرمق
امتزاجلو اویدرمق

Mané. A. اولوش T. نکاح بستن P. متأهل - متزوج
Il se dit aux substantif, de celui qui vient d'être marié A.
یکی - گویکو T. نو داماد - پیوگ P. عروس pl. عروس
Et de celle qui vient d'être mariée A. اولوش
pl. عروس
کلین T. نو عروس P. عرایس

MARIN. Qui est de mer A. بحری P. دریائی T. دکرک
Loup marin دکر جانوری - جانور بحری Monstre marin
On dit aussi, دکر کوپکی - سگ دریا P. کلب البحر A.
کلب البحر
دکر خریطه سی - خریطه بحریه Carte marine

MARIN. Il se dit en général des gens de mer A. اهل البحر
|| دکر آدمی T. مردم دریا P. بحری - ارباب البحر pl.
فلانه بو خبری که اوست این دکر
ویرن ارباب بحردن بریدر

MARINE. Il se dit de tout ce qui a rapport au service de
la mer A. دکر اموری T. امور دریا P. امور بحریه - بحری A.
|| Il entend bien la marine امور بحریه و قوفی تامی وار در
امور بحریه لرندن بری Officier de marine
امور بحریه لرندن بری Le conseil de marine
امور بحریه لرندن بری Les ordonnances de
amirant بحریه متعلق نظامات - نظامات بحریه
la marine Il se dit aussi, de tout ce qui fait la puissance navale d'une
nation A. فرانسه نک قوت La marine de France قوت بحریه

- دونما - مراکب حربیه La marine militaire بحریه
Et - تجار کیلری دونماسی marchande جنگ کیلری
de tout le corps des troupes et matelots destinés au service de
mer لوندات بحریه و دونما طایفہ سی

MARINER. Faire cuire du poisson et l'assaisonner en telle
sorte, qu'il puisse se conserver long temps A. طبخ و امقار
بالغی T. ماهیرا سرگا آلد پختن P. طبخ السمک مقوراً
ساردلیا Mariner des anguilles || سرکله صلاموره ایله پشورمک
بالغی مقوراً طبخ ایتمک

Il se dit aussi, de l'assaisonnement, qu'on fait à certaines vi-
andes, pour les rendre mangeables sur-le-champ A. املاح اللحم
Mariner des || اتی طوزلتمق T. گوشترا نمکسود کردن P.
طازق پلیهلرینی طوزلتمق

Mariné. A. سرکله T. ماهی سرگا پخته P. مقوراً مطبوخ A.
T. نمکسود P. ملوح A. صلاموره ایله پشورلمش بالق
طوزلو - طوزلتمش

MARINIER. Celui qui conduit les bateaux sur les grandes ri-
vières A. کشتیبان زورق P. نواتی نهریه pl. نوتی نهری
جای تکنه سی کچیسی T. رود روان

On appelle Officiers mariniere, les officiers qui servent à la
manoeuvre d'un vaisseau A. pl. سر رؤساء الملاحين
کیمی صابطلری T. کشتیبانان

MARIONNETTE. Petite figure mobile dont se servent les ba-
teleurs pour amuser les enfans A. داج متحرک بنفسه
کندیدن اوینار قوقله

MARITAL. Qui appartient au mari A. شوهری P. زوجی
Pouvoir marital رخصت زوجیه Pouissance marie-
tale حکومت زوجیه

MARITALEMENT. En mari A. کما یلیق بزواج
Le juge lui ordonne de traiter marital-
ment sa femme A. منکوحه سنه زوج لایق اوله جق و جهله معامله
ایلمسی خصوصی حاکم طرفندن کندویه امر و تنبیه
اولنشدیر

MARITIME. Qui est proche de la mer, ou qui est relatif à
la mer A. یالیده کی T. نزدیک لب دریا P. بحری - ساحلی A.
les provinces maritimes || دکرده کی -
les villes ساحلیه بلاد les puissances بحریه
قوت بحریه

نالبندلق T. نعلبندی P. فن التنعيل

MARÉE. Le flux et reflux de la mer A. جزر و مدّ البحر A. جزر و مدّ دریانک - ثایب البحر Haute, pleine marée || On ne peut entrer dans ce port qu'à haute marée بولیمانده ثایب جزر و مدّ دریانک تنزلی طموی Les marées sont hautes à l'équinoxe لیل الاستوای لیل Thaip البحر موسم استوای لیل La marée monte و نهاده واقع اولور Prendre la marée - مدّ دریا تنزل و انحطاطده در descend در دکرک جزر و مدّی On lui a porté les articles du mariage مواسندن اتخاذ فرصت ایتمک

Marée. Toute sorte de poisson de mer qui n'est pas salé A. Marée fraîche || دکر بالعی T. ماهی دریا P. سمک بحرّی تازه دکر بالعی

MARFIL. V. Marfil.

MARGE. Le blanc qui est autour d'une page A. هامش pl. Grande marge || کاغذک کناری T. کناره صحیفه P. هوامش Il faut hوامش کتاب Les marges d'un livre هوامش واسع Les marges صحیفده یازلملو در écrire cela à la marge بو کتابک Les marges de ce livre sont trop chargées de citations هاشمیری اشهادات کثیره ایله مالامالدر

MARGELLE. La pierre qui recouvre le tour d'un puits A. - بلازک طاشی T. سنگ جاه P. مثابة البئر - مثابة قویی بلازکی

MARGINAL. Qui est écrit en marge A. مسطور فی الهامش || کاغذک کنارنده یازلمش T. در کنار صحیفه نوشته P. هامش کتابده Les notes marginales passent souvent dans le texte محترّر و مسطور اولان شرح و اشارتله غالب حالده متن کتابده نقل اولنور

MARGOUILLIS. Gâchis plein d'ordures A. چرکاب P. سواج Batailler بصمق || Mettre le pied dans le margouillis || بتاقلق T. On dit figur, Mettre quelqu'un dans le margouillis, pour dire, le mettre dans l'embarras d'une mauvaise affaire A. تطبیخ - بیلاشدرمق T. آلوده چرکاب بلا کردن P. توریط

MARGUILLERIE. Charge de marguillier A. کتخدایی P. عرافت کیهلق T.

MARGUILLIER. Celui qui a le soin de tout ce qui regarde

la fabrique d'une église A. عرفا pl. عریف T. کتخدای

MARL. Époux A. بعل pl. أزواج pl. زوج P. شوی زوج méchant زوج کریم الطبع || Bon mari قوجه T. شوهر - زوجک تحت Femme en puissance de mari خبیث المزاج Des démêlés entre mari et femme قاری قوجه نوغالری - زوجین بیننده اولان منازعات

MARIAGE. Union des époux par le lien conjugal A. نکاح - Le sacrement || اولنمه T. عروسی - نکاحداری P. مزاجت bien مزاجت متینه Heureux mariage آیین نکاح assorti موافقه موافقه نکاح illícite, illégal نکاح حرام نکاح شرط نکاحی On lui a porté les articles du mariage نکاح second اول Premier mariage کندویه ابلاغ ایلدیلر بو نکاح ملغا دفعه ثانیه نکاحی - ثانی Faire un mariage عقد نکاح ایتمک و باطلدر Les enfants qui naissent pendant le mariage Garder la foi du mariage معاملة زوجیتده رعایتی لازم اولان شرط نکاح شرط وفاداری و صداقتی ایفا ایتمک اخلافی شرط زوجیت - زوجیت ارتکاب خیانت ایتمک ایتمک

Demander une fille en mariage A. اختطاب - دوکورلک ایتمک T. زن خواستن - خسرانگری کردن P. فلانک کریمه سنی || Il a demandé en mariage la fille d'un tel کریمه سنه دوکورلک ایلدی - استخطاب ایلدی نامزد کردن P. خطب A. Promettre une fille en mariage نشانلمق T.

Prendre en mariage A. تزوج P. نکاح کردن pour les hommes دامادی کردن pour les femmes T. damadi کردن E. aussi, Se marier.

Consommation du mariage A. اتمام - کردکه کیرمه T. الرسم الزفاف

MARIAGE, se dit aussi de la célébration des noces A. سور سور Etre invité à un mariage || دوکون T. سور نکاح سورده Assister à un mariage دوکونه - نکاحه دعوت اولنلق حاضر و موجود اولنلق

MARIER. Joindre par mariage A. تنکیح - نکاح P. تنکیح || Le prêtre qui les a mariés Son père l'a marié avant - اولندرملک T. کردانیدن

سرکرده Le major cria, Marche سوقی مطایای مزیمت ایدرلر
کیجه تا Marcher toute la nuit یوریک دیو ندا ایلدی
سوارى سکرینی Faire marcher la cavalerie بسحر یوریک
ایلو یورتمک

بو مصلحت ایلرویه On dit figur., Cette affaire ne marche pas
On dit aussi, que deux affaires marchent d'un même pas, marchent de front
بو ایکی مصلحت
Et que - برابرجه ایلرولمکده در - علی السویه یوریمکده در
deux hommes marchent d'un même pas dans une affaire, pour
بو ایکی کشی متفقانه یوریلرلر
dire, qu'ils agissent de concert
Et qu'un homme marche à grands pas aux dignités, à la fortune
خطوات تعجیل
Et que cela - ایلد رهیمای سمت علو و اقبال اولمکده در
marche tout seul, pour dire, qu'une affaire n'a pas besoin de
soins pour aller son train
بو ایش طبیعتیلد یورر

On dit aussi figur., C'est un homme à qui il ne faut pas marcher sur le pied, pour dire, qu'il est dangereux de le choquer
بو آدمک پا پوجنه بسمق جائز دکلر

Et qu'il faut qu'une chose marche la première, pour dire, qu'il faut commencer par celle-là
فلان ماده تقدیم اولنمق
اقتضا ایدر

On dit aussi, Marcher sur les pas, sur les traces de ses ancêtres
بر کمنه آبا واجدادینک اثرینه اقتفا ایتمک

Et marcher à tâtons dans une affaire
فلان خصوصده خط
ایلمیدرک یوریمک - عشوا ایلد عمل و حرکت ایتمک
کورلمدن یوریمک

Et marcher droit dans une affaire
بر خصوصده استقامت
Et ne pas marcher droit dans une affaire
طوغری یوریمک - اوزره حرکت ایتمک
بر خصوصده استقامت اوزره
طوغری یوریمک - حرکت ایتمک

On dit aussi figur. et par menace, Je le ferai bien marcher droit
فلانی یولنه قویه جعم
درت

On dit, qu'un régiment marche, pour dire, qu'il fait la campagne
سفره ایشدر - فلان آلاى سفر بر در

MARCHER. La manière dont on marche
رفتار P. مشیه
فلانی یورویشدن
Je le reconnais à son marcher
نشیخ ایدهم

MARCHEUR. Il se joint avec une épithète. || Grand marcheur

Petit marcheur
T. تیزرو - رونده P. رجیل
A. آغر یورین P. آهسته رو P. بطی السیر

MARCOTTE. Branche tenant au tronc, et que l'on couche en terre, afin qu'elle y prenne racine
فرهنگ P. فسل pl. فسل
A. أسمه طالدرملری
Des marcottes de vigne || طالدرمه T. دارنج -
Planter des marcottes
عرس فسل ایتمک
طالدرمه دیکمک

MARCOTTE. Coucher des branches ou des rejetons en terre, pour leur faire prendre racine
فرهنگ در زمین P. افسال
A. طالدرمق T. نشاندن

MARCOTTE. A. مفسل P. نشانده
T. فرهنگ در زمین
طالدرملش

MARDELLE. V. Margelle.

MARDI. Le troisième jour de la semaine
سه P. یوم ثلثاء
A. صالی کونی T. شنبه

MARE. Amas d'eau dormante
گنداب P. مناقع pl. منقع
A. Dans ce village, on abreuve les bestiaux à une mare
بو قریه نک حیواناتی گندابده
ابرهو
صواریلر

MARÉAGE. T. de Mar. Convention entre le maître d'un vaisseau et les matelots, par laquelle ceux-ci s'obligent à faire le service du vaisseau pendant le voyage
سلم T. عقد السلم
A. بازارلی

MARÉAGE. Terre dont le fond est humide et bourbeux, comme le sont les marais
ارض مروتة - مروت pl. مرت
A. چللك ير T. زمین آکندناک P. اراضی مروتة pl.
Tout ce pays n'est qu'un grand marécage
بو مملکت یکباره
بر واسع و کبیر چللكدر

MARÉAGEUX. Plein de marécages
کیر المروت - مروت
A. صحارى مروتة || چللاو T. آکندناک P.
چللو اولر

MARÉCHAL. Artisan dont le métier est de ferrer les chevaux
نالبند T. نعلبند P. بیطار - نعال
A.

MARÉCHAL DES LOGIS. Officier qui fait le département du logement des troupes
توتیبساز نزولگاه P. مرتب المراحل
A. قوناقچی T.

MARÉCHAL. Général dont la fonction est de commander les armées en chef
باش سر صکر T. سپهسالار P. امیر الجیش
A.

MARÉCHALLERIE. L'art du maréchal ferrant
بیطارت A.

ملکنده بازار قورمسچون vilège d'avoir un marché dans sa terre
جانب پادشاهیدن فلان بالامتياز رخصت ویرلمشدر

Il se dit aussi du débit qui se fait dans le marché. بیع
روایش - داد و ستد - خرید و فروخت P. اخذ و عطا - و شر
Le marché était bon aujourd'hui || الم صاتم - آیش ویرش T.
الم صاتم - بو کونکی کون بیع و شراده رواج وار ایدی
Le marché de marché بازارده ابو آیش ویرش اولدی - رایج ایدی
بیع و شراده - آیش ویرشده بر آیش یوئیدی n'a rien valu
آیش C'est le prix courant du marché کلي کساد وار ایدی
بیع و شرانک سررا بیجدر - ویرشده جاری اولان فیاتدر
الیش ویرشده جاری Nous verrons le cours du marché
Le marché n'est pas encore ouvert اولان سر رایجده باقدهنجر
Le marché s'en va ویرشده هنوز استفتاح اولندی
بازار داد و ستد ختامه قریبدر finir

Et du prix de la chose qu'on achète, et des conditions de
Cela ne || بازارلق T. خریداری F. عقد البیع A. فسخ
vous coûte que dix écus, c'est bon marché اون بوشی
Vous avez fait bon غروشه اولنجه رخصتاً عقد بیع ایلدک
Vous n'avez pas fait رابحاً عقد بیع ایتمش اولدک
Quand vous ایتدیکنک بازارلق کم دکلدر
avez acheté cette maison, vous avez fait un bon marché
بر منزلی مایعه ایلدیکنکده احسن واعلا عقد بیع ایتمش
تحریراً عقد بیع ایلدم par écrit I'en ai fait marché
Je n'ai pas mis cela dans mon بازارلغی تحریراً ایتدم -
بو ماده بی عقد بیعک شروطی ایچنه ادخال
Il fait souvent des marchés sous ایتدیکنک بازارلغده - ایتدم
Ils ont rompu le marché ایلکده برده مجنونانه بازارلقدر ایدر
qu'ils avaient fait ensemble بیع فسخ
ایتدکری بازارلغی بوزدیله - اقاله بیع ایلدیله - اولندی
Ils n'ont point voulu tenir le marché طومعه واضی
بازارلق - عقد بیع اوزره ایدم J'étais en marché
اخالل A. Aller courir sur le marché d'un autre - اوزرنده
- بها اتروب آخرک بازارلغی بوزمق T. البیع بالمساومة
آخرک بازارلغی خلافنه یوریمک

On dit figur., Courir sur le marché de quelqu'un, pour dire,
entreprendre sur ce que quelque autre personne a ménagé pour
soi || J'ai sollicité cet emploi, un tel a couru sur mon marché
فلان منصبه طالب اولدم انجق فلان کسسه لا یسوم

الرجل علی سوم اخیه قاعده سه رعایت ایتمیوب بازارلغی
بوزدی

On dit figur., qu'un homme fait bon marché d'une chose,
pour dire, qu'il la prodigue T. اسرکمز - بذل - و میجاناً بذل
Il va des premiers aux coups, il fait bon marché de sa
جملدن اول مخاطره یه القای نفس ایله جانبی مفتده
زحمتنی اسرکمز Il fait bon marché de sa peine بذل ایدر

Et qu'on en est quitte, qu'on en est sorti à bon marché, pour
dire, qu'on est sorti d'un grand péril avec moins de perte que
l'on ne croyait T. اوجوز قورتلحق

MARCHEPIED. Espèce de marche sur laquelle on pose les
pieds A. قدمک P. پاگاه T. قدمه || Marche-
piéd. بصدیق - پاگاه سریر trône

MARCHER. Aller à pied d'un lieu à un autre A. مشی -
Marcher en avant || یوریمک T. روانه شدن - رفتن P. سیر
کیروندن - وزادن مشی ایتمک en arrière ایلرویه یوریمک
خطوات - سیر سریع ایله یوریمک à grands pas یوریمک
خطوات ثانی ایله مشی و حرکت à petits pas تعجیل ایله
خطوات کندوالان ایله سیر و حرکت à pas de géant ایتمک
خطوات حزم و احتیاط ایله حرکت à pas comptés ایتمک
سمت مقصوده خطوات معدوده ایله روانه اولمق - ایتمک
رفتار گوانده ایله - خبط مشوا ایله یوریمک à nous
مشی Marcher doucement ایلیمدرک یوریمک - یوریمک
یواش یوریمک - آسته رو اولمق - لین ایله یوریمک
ثقات pesamment ثبات قدم ایله مشی ایتمک posément
بطاوت ایله آغر یوریمک - قدم ایله یوریمک
gravement مغروانه ادا ایله یوریمک fièrement یوریمک
با کمال مهابت majestueusement وقورانه ادا ایله یوریمک
Co cheval marche و عظمت قدم جنبان مشی و حرکت اولمق
بو آنک اشکینی ایودر - بو ات ایودر marche bien

Et s'avancer de quelque manière que ce soit A. اقبال -
ایلرویه یوریمک T. پیش رفتن P. توجه الی - استقدام
L'armée commença à marcher || یوریمک - ایلرویه وارمق
ایلرویه - عسکر ایلرویه طوعری اقبال و توجه مبادرت ایلدی
Les troupes طوعری توجهیه زمام حزم و حرکت ایتدار ایلدی
عسکر فلان سمت طوعری توجه - لا - ایلد - ایلد
عسکر ایلرویه طوعری و جماً de front واستقدام ایتمکده در
- دشمن اوزرینه توجه ایتمکده دولر marchent aux ennemis یورر

- مالنی بسط و عرض ایتمک Étaler sa marchandise اولندی
مالنی سرمک

On dit Figur. Faire valoir sa marchandise, pour dire, louer
عرض کلاهی هنر - متاعنی قیمتلو کوسترمک
ایتمک

MARCHANDISE de contrebande. V. Contrebande || On confisque
منوعاتندن اولان اموال جانب
قاچقون مالی طرف میریدن - میریدن ضبط اولنور
مصادره اولنور

Il signifie aussi, trafic A. تجارت P. سوداگری
بازرگانلغ کندی || Il est allé en marchandise

MARCHE. Mouvement de celui qui marche A. مشی - مشی
Marche lente || یورویش T. رفتار - روش P. سیر -
عجله لو - سیر مستعجل précipitée آغر یورویش - بطی
La retarder تعجیل مشی ایتمک Accélérer sa marche یورویش
مشى وسیره بطأت - مشى وسیری ناخیر ایتمک
P. مشى الموکب A. آلیک procession se mit
ترتیب اولنان موکب en marche dès huit heures du matin
سحری ساعت سکزده ایکن تحریک اقدام مشى و حرکت
یوریمکه - خطوه جنبان عزم و حرکت اولمشدر - ایتمشدر
L'ordre de la marche fut fort beau آلیک ترتیب باشلامشدر
Le corps de ville fermait la
marche ایدی La marche آلیک خاتمه سی امنای بلده ایدی
آلیک یوریمه سی تمام اوج ساعت dura trois heures
متمادی اولمشدر

مشى - حرکت A. Il se dit aussi du mouvement des armées
یوله کتمه T. رهروی - رهیمایی P. قطع الطريق - سیر -
- عسکر سیر و حرکتده در L'armée est en marche || یول -
Les troupes firent یولده در - یوله کیدر - قطع طریق ایدر
une grande marche - عسکر طریق مدید قطع ایلدی
اول مشى و حرکت Pendant cette marche بر یول ایتدی
مشى و حرکتنى Cacher, ouvrir, dérober sa marche انناسنده
یولنی عین اعدادن کتم و توربه - کتم واخفا ایتمک
On appelle Marche forcée, une marche dans laquelle
ou fait faire à des troupes beaucoup plus de chemin qu'elles
n'ont coutume d'en faire A. منتخب - مشى رفتار P. سیر
ایکی - وار قوتی بازوید کتوره رک یوریمه T. اد پیمای

Et fausse marche, celle que fait
une armée qui feint d'aller sur un point, et qui se porte sur
un autre A. حرکت موضوعة P. رهروی دشمن فریب
On dit, دشمنی یا کتمق ایچون یلانندن بر طرفه صایمه
- ابطال الکوس المشى والحركة A. حرکت طاولنی جالمق T. ضرب الطبل الحركة

Il signifie aussi, le chemin que l'on fait d'un lieu à un autre
|| قوناقلق یول - قوناق T. راه P. مراحل pl. مرحلة A.
y a tant de jours de marche d'ici à Bordeaux
بو طرفدن فلان Ils ont fait une grande,
une longue marche قطع ایتمشدر در
a d'ici tant d'heures de marche محله قدر قوناقلق
یول شو قدر ساعتدر

Figur. Conduite A. حرکت - روش P. سلوک - رفتار T.
فلانک سلوک Il a une marche équivoque || طاورانش
مشته و مبهمدر - و حرکتی مظنوندر

On dit aussi, La marche d'un poème, d'un ouvrage, pour
dire, les progrès de l'action dans un poème, et la progression
des idées dans un ouvrage A. رفتار P. سیاق و سباق
On dit en Musique, Marche de l'harmonie, la manière
dont la modulation passe d'un ton à un autre A. سیاق النغمات
لرکینک دوزلشی T. رفتار ترانه P.

MARCHE. Degré qui fait partie d'un escalier A. درجه
پایه نردبان Marche d'escalier || آباق T. پایه P. درجات
نردبان آباغی -

MARCHÉ. Lieu public où l'on expose en vente toutes sortes
de denrées A. بازار - چارسو P. أسواق pl. سوق
Il y a un beau marché en cette ville -
On a abattu les maisons اول بلده ده بر سوق حسن وار در
pour faire un marché بیوت ایچون
- سوق کبیر Le grand marché هدم ایتدرلدی
حبوبات - سوق حبوبات Le marché au blé بیوک چارسو
ات بازاری aux chevaux چاروسوی

Il se dit aussi de l'assemblée des personnes qui achètent et
qui vendent dans un marché T. بازار || Il y a marché en cette
ville deux fois la semaine دفعه ایکی
چهارشنبه Le marché du mercredi بازار اولور
Le roi lui a donné le pri- الجمعة بازاری du vendredi بازاروی

بمثل مرمر رنگامیز P. وشی کمثل الرخام A. nes du marbre
Marbrer la || سماقی مرمر طرزنده نقشلمق T. نگاشتن
اوجاغت چقمه آوادانلغنی - مافی corniche d'une cheminée
مرمر طرزنده نقشلمق

Il se dit aussi du papier sur lequel on imite le marbre T.
کتابک || Marbrer la couverture d'un livre ابرو کاغدی یا پمق
جلدینه ابرو کاغدی قاپلمق

بمثل مرمر رنگامیز P. موشی کمثل الرخام A. Mandé.
Du papier - سماقی مرمر طرزنده نقشلمق T. نگاشته
marbré a appelé étoffes marbrées, celles où il y a des soies et des laines de différentes couleurs A. ثياب
آلاجه رنگو قماشلر T. جامهای رنگامیز P. وشیه

MARBIER, Ouvrier qui fait des ouvrages en marbre A. صانع
مرمرچی T. مرمر پرداز P. الاعمال الرخامية

MARBRIÈRE. Carrière d'où l'on tire le marbre A. معدن
مرمر معدنی T. مرمرستان P. محجرة الرخام - الرخام
اوجاغي

MARBRURE. L'imitation du marbre sur du papier T. ابرولنمش
ابرولنمش کاغذک بر Belle marbrure || کاغذک نقشی
کوزل نقشی

MARC. Poids qui contient huit onces A. نصف الرطل
Les ouvrages d'or et d'argent se vendent au marc شیلر
اوتون وکمش ایشی اولان شیلر On prend tant par marc pour la façon de la vaisselle d'argent
اوانی سیمک اوینور
استادیسی بهر نصف رطلده شو مقدار اچده در

Et ce qui reste de plus grossier d'une chose dont on a tiré
le suc A. کوبه T. کنجاله - کنجاره - کسه P. کسب
Le marc des herbes اوزوم جیره سي Marc de raisins جیره
بزا بچنده صیقشدلرلمش qui ont été pressées dans une serviette
اوتلق کسبسی

MARCAIGE. Nom d'un droit qui se lève sur le poisson A.
بالق رسمی T. رسم ماهی P. ضربیه السمک

MARCASSITE. V. Pyrite.

MARCHAND. Qui fait le commerce A. تاجر pl. تاجرو
تاجر کبیر Gros marchand || بازارکان T. بازارکان - سوداگر
طوبیدن صتان - بايع بالسنايه اولان تاجر Marchand en gros
بايع بالکسر اولان تاجر en détail بازارکان

پارنده اولان اصناف سته تاجر marchands à Paris

On dit proverb., Marchand qui perd ne peut rien ضررايدن
بازرکانک. يوزی کولمز اولور

Il se dit aussi de tous ceux qui achètent, quoiqu'ils n'en fassent pas métier A. مشتری T. خريدار
Attirer, faire venir les marchands واحصار
ايتمک

Il est aussi adjectif || Acheter au prix marchand
Vaisseau marchand جاري اولان بها ايله اشترا ايتمک
تجار کيلري Marine marchande تجار کيسی - تجار سفیندسی
دونماسی

PLACE MARCHANDE. Une place commode pour vendre de la marchandise A. بازارگاه - میدان
T. بازار P. میدان السوق
Si vous voulez vendre, mettez vous en place marchande
مراک صاتمق ايسه بازار بيرنده طور

On dit aussi, qu'une rivière est marchande, lorsqu'elle est propre pour la navigation صالحدر
فلان نهر سير سفاینه
متحددر

MARCHANDER. Demander le prix de quelque chose, et disputer sur le prix A. مساومة - ماکسه
برای بها گفتاريدن P. مساومة - ماکسه
Il a marchandé ce drap || بازار ايتمک - بازارلشمق T.
بونى Il a acheté cela sans marchander
ايتدی جوقدیی بازار ايتدی
Il a voulu acheter cette maison, et il l'a si long-temps marchandée, que l'affaire s'est rompue
بوخاندنک اشتراسنه طالب اولمشیکن
مدت مدیده ماکسه قیامی تقریبيله آخر الامر بازارلق
فسخ اولندی

Figur. Hésiter, balancer A. تردد P. نمودن
Il ne faut pas tant marchander, il faut
قرارسزلق ايتمک
اول قدر تردد اقتضا ايتمیوب همان بررایه
قرار ویرملودر
ايتدی

MARCHANDISE. Il se dit de toutes les choses dont les marchands font trafic A. سلع pl. سلع
متاع - اموال pl. مال - سلع
بازرکان مالی T. تنخواه p. vul. امتعة التجارة pl. التجارة
Un bon magasin de marchandises
ايبو مال - مال بهين - مال جيد
مختل مخزن
lui a arrêté, saisi ses marchandises
سلع واموالي ضبط وتوقيف

بر باده تجویز ذمهل ایتمک احتمال یوقدر

On dit, Le pied t'a manqué, pour dire, qu'il a glissé. آباغی قایدی. T. پایش بلغزید. P. زلق قدمه

On dit d'un négociant, qu'il a manqué, pour dire, qu'il a fait faillite. افلاسه جیقمق. T. باد دستی نمودن. P. افلاس. M. fait faillite

On dit, M a manqué de..., pour dire, peu s'en est fallu. آ- بر رمق قالدی. T. اندک ماند که. P. کاد. M. que... - قتل اولمده بر رمق قالدی. T. Il a manqué d'être tué. P. قالدی آ- قالدی قتل اولندجق ایدی

Manquer, est aussi actif, et signifie, perdre, ne trouver pas. قاجرمق- یادی قلمق. T. یاره کردن. P. افاته- فوت. M. پک کیچ. Je suis arrivé trop tard, j'ai manqué cet homme

بر قالدی. T. Il a manqué une belle occasion. - افاته فرصت ایلدی- مناسب فرصت فوت ایلدی - افاته فرصت ایلدی- مناسب فرصت فوت ایلدی. On dit aussi, Il a manqué son coup, مقصودینی فوت. pour dire, qu'il n'a pas réussi dans son dessein. قاجردی قیر امی هدف - مقصودینه دسترس اولمده- ایلدی - مقصودینی قاجردی- مقصوده واصل اولمده- مصلحتی فوت ایلدم

Manqué, نا بود- کم شده. P. مفقود- معدوم. M. بوق اولمش. T. شده

On dit, Un ouvrage manqué, pour dire, défectueux. عمل. Un poète manqué, c'est-à-dire, imparfait. قصورلی. T. کار کم. P. معیوب. - فوت اولمش ندبیر تدبیر. M. projet manqué, c'est-à-dire, averté. شاعر. T. شاعر ناقص. M. شاعر. T. باشد چیدماش تدبیر- منتج مرام اولماش تدبیر

شادبچه- بالاپوش. P. فروچ. M. Manteau. Vêtement de dessus. قیش قبودی- فواجه شتا. T. Manteau d'hiver. P. قبود. T. Manteau de drap. رسم فواجهسی. T. چوقه فواجه. T. long. طویل. T. Manteau pour la pluie. کندو فواجهسی. T. برونک. T. یغمورلق. T. لباده- بارانی. P. مطرة. M.

Figur. T. پوشش. P. لباس. M. Prétens dont on se couvre. Sous le manteau de la dévotion, on cache souvent de mauvais dessein. غالب حالده وراى لباس تقواده متر. اکثریا پس پوشش تعبد و دیانته- مقاصد فاسده اولنور مقاصد فاسده پنهاندر

کوچک فواجه. T. بالاپوشک. P. قروج صغیر. M. MANTELET.

En termes de guerre, on donne ce nom à une espèce de machine mobile faite de planches ou madriers, dont on se sert dans les sièges, pour se garantir de la mousqueterie. قفح. محاصره لوده قوللانیلان آعاجدن سپر. T. سپر جوبین. P. MANTURE. T. de Mar. Grand coup de vent, agitation violente des vagues. بوره. T. خروش دریا. P. هلاطه. M.

MANUEL. Qui se fait avec la main. کار. P. معمول بالید. M. Ouvrage, travail manuel. ال ایلده اولان- ال ایلده ایشنان. T. دست ال. T. دستکار. P. عمل الید- معمول بالید. M. On fit aux pauvres une distribution manuelle d'argent. مساکین و گدایان- فقرایه ال بخششی توزیع اولندی. عن یدم عطیه ویرلدی- بر ال کرمی ویرلدی

Il est aussi substantif, et sert de titre à des livres ou abrégés qu'on peut porter à la main. کتابجق. T. کتابچه. P. مجله. M.

MANUELLEMENT. De la main à la main. یدأ بیدم. P. یدأ بیدم. Donner manuellement. ال الیه. T. دست بدست یدأ بیدم. ال الیه ویرمک- تسلیم

MANUFACTURE. Établissement qui nécessite plusieurs ateliers, ouvriers, magasins, etc., et dans lequel on fabrique différents ouvrages. کارخانه. T. کارگاه. P. منسج- طراز. M. Bonne manufacture. Manufacture de draps, d'étoffes de soie. جوقة وامتعه حریریه کارخانهسی. Klover, monter une manufacture. بر کارخانه اجدات وتنظیم ایتمک. Les ouvriers qui composent la manufacture. عمله کارخانه. V. Fabrique.

MANUFACTURER. Faire des ouvrages de manufacture. نسج. کارخانهده ایشلمک. T. در کارخانه پرداختن. P. اعمال. On a fait venir beaucoup de laines d'Espagne, pour les manufacturer. کارخانه لوده اعمال اولنق ایچون اسپانیا طرفندن ایشلندی- بو ثوب لیون کارخانه سنده نسج اولمشدر. T. در کارخانه پرداخته. P. معمول- منسوج. M. کارخانهده ایشلمش. T.

MANUFACTURIER. Ouvrier qui travaille dans une manufacture. مزدور کارخانه. P. عملة النساجة. عامل النساجة. T. کارخانه عملسی- کارخانه ایشجیسی. T.

MANUMISSION. Action d'affranchir les esclaves. عتق. آزادله. T. آزاد سازی. P. فتاة

MANOEUVRER. T. de Mar. Faire la manoeuvre. **أجراء الصنایع** || L'équipage a bien manoeuvré. **أعمال الصنایع البحرية - البحرية** كسى طایفدى صنایع بحریه بى كوزل اجرا manoeuvré **ایلدی**

MANQUEMENT. Faute d'omission A. کمی P. قصور - نقصان
T. Ce fut un léger man- || يالكلمه - اكسكلكت - تقه يرات
quement ابدى Il n'y a personne qui ne

اوضاع و اطواری مستحسنه در مطبوعه اطوار در agréables
اطوار خشونت rudes اطوار مرغوبه دلاویزی وار در belles
تطبییب خاطری موجب اطوار پسندیده obligantes
engagantes تبرید قلوبی مستلزم اطوار ردیه désobligeantes
ses manières déplaissent جلب قلوبی مستلزم اطوار دلپسند
اوضاع و اطواری عامه عنددده منفور در tout le monde

Il se dit aussi des traits distinctifs que l'on remarque dans
les actions extérieures des particuliers A. pl. حرکات و سکنات
Vous n'avez pas mal décrit sa طاورانش T. کار و کردار P.
figure et ses manières و سکناتنی فلانک چهره سنی و حرکات
Dans la simplicité de leur parure, فنا تعریف ایتماشسک
elles ont de la grâce et du goût; elles en ont dans leur entre-
tien, dans leurs manières اول زناتک زیب و زینتلی
ساده لکنده حسن طبیعت و لطف صورت اولدینی کبی
نطق و کلاملی و حرکات و سکناتلی دخی احسن و الطفدر

چینکه P. بوجه آن A. De Manière que. De sorte que
Il dit telle chose, شول وجهه که - شوبله که T. آنچه آنکه
de manière que l'on vit bien que... فلان کلامی سولیدی شوبله...
که آندن فلان شی آکلاشلی

On dit, Par manière de dire, par manière d'entretien, de
conversation, pour dire, sans avoir eu aucun dessein formé de
parler T. سوز کیشی

MANIÈRE. Qui est remarquable par une affectation particulière A.
متصنع پرداخته P. متصنع اطوار - کثیر التصنع - متصنع
سبک کثیر التصنع Style maniéré تکلفلو T. تکلف امیز
متصنع - متصنع اطوار بر آدمدر C'est un homme maniéré
تکلف مایل - بر آدمدر

MANIFESTATION. Action par laquelle on manifeste A. بروز
Après une manifesta- بللورمه T. آشکارایی - آشکار سازی P.
tion si évidente de la puissance de Dieu قدرت ربانیتک
اول مرتبه دلنا بروزی

هیان - جلی - بارز - ظاهر - واضح A. Manifeste. Notoire
Erreur اچیق - بللو T. نمودار - نمایان - بدیدار - آشکار P.
C'est une chose manifeste et publique خطای واضح
کالشمس فی وسط النهار - عامدیه معلوم بر امر طاهر در
Cela est si manifeste, qu'on n'en peut douter
کون کبی - شول رتبهده واضح و عیاندر که شبهه یری فالمر
آشکار اولمغه محل شبهه دکلدر

MANIFESTE. Écrit public par lequel les princes ou chefs de
parti rendent raison de leur conduite dans quelque affaire im-
portante A. بیاننامه T. بیاننامه P. کتاب الاعلان
Ce prince, avant que de déclarer la guerre, fit publier un mani-
feste بوبادشاه اعلان سفردن مقدم بر قطعه بیاننامه نشر
L'Espagne Le manifeste du Roi d'Espagne اسپانیا قرالنک
Vous en verrez les raisons dans son manifeste بیاننامدسی
نشر ایلدیکبی بباننامه نک
مهمندن معلومک اولور

علناً - واضحاً A. Manifestement. D'une manière manifeste
آجیقندن آجغه - آشکاره T. آشکارا P. عیاناً - علانیاً -
علناً و عیاناً طرفکه اظهار... vous ferai voir manifestement que...
مجرم - علناً مجرمدر Il est manifestement coupable ایدیه حکمه
اولدیشی جلی و آشکار در

MANIFESTER. Rendre manifeste A. اظهار - ابراز - اعلان
T. عیان ساختن - بدیدار کردن - آشکار کردن P. بیان
Dieu a manifesté آجیقندن آجغه کوسترمک - بلورتمک
son pouvoir باری تعالی حضرتلری قدرت بی نهایت
Notre - Seigneur se mani- ممدایتسینی ابراز و اعلان ایلدی
festa aux Apôtres حضرت عیسی افندمر نفس مبارکینی
Quand ce secret viendra à se حوارین کرامه اظهار ایلدی
manifeste بوراز پهنان - بو سر اعلان اولندجق اولدقدده
بوسر مکتومدن رفع - کشف و بیان اولندیغی حالده
سرپیش خفا اولندقدده

T. بدید آمده - آشکار گشته P. بارز - مبین A. Manifesté
آجغه چیقش - آشکار اولمش

MANIVELLE. Pièce de fer ou de bois, qui est placée à l'ex-
tremité d'une machine, et qui sert à la faire tourner T. زنبک
La manivelle d'un moulin à café دکره نی زنبکی
d'un gouvernail دومنک زنبکی

MANNE. Espèce de suc, qui se recueille sur les feuilles de
certains arbres A. من شیرخشک - فیدوم - ترانگبین P.
On purge les enfans avec قدرت خلواسی T. شیرخشک
Les جوجولری قدرت خلواسیه تنیه ایدرلر
ont découvert que la manne est un suc qui sort de
certains arbres علم طبایع اشیایه واقف اولنرمک بعض
شجار رطوبتندن حاصل اولدیغنی استخراج ایتمشلدر
On appelle aussi Manne dans l'écriture, la nourriture que

شونی هر نه *Faites cela de quelque manière que ce soit* استرک
 à la manière accoutumée وجه و صورت ایله اولور ایسه یاپیوبر
 کندویه مخصوص اولان *C'est sa manière d'agir* بر وجه معتاد
 C'est صورت نکلمی بودر صورت حرکت بودر
 sa manière کندویه مخصوص بر صورتدر *Cet homme a une*
 belle manière ایله اداره کلام *de s'exprimer*
 صورت حسه ایله افاده مرام ایدر-ایدر

فتق - قبض و بسط - تصرف - اداره *Figur. Administrer*
 کارسازی نمودن - کار ساختن *P. حل و عقد - ورتق*
Manier les affaires publiques قوللنق - کوروب جویرمک
 قبض و بسط امور عاتیده - امور مبادی اداره و تصرف ایتمک
Manier les finances جمهور ناسک امورینی اداره ایتمک - قیام ایتمک
 - امور میریته بی اداره و تصرف ایتمک
 بر مصلحتی استادانه *On dit aussi, Manier bien une affaire*
Et manier les esprits, manier un homme, pour
 اداره ایتمک *dire, les gouverner* // *Laissez-moi manier les esprits*
 اذهان *Co n'est pas un homme* ناسک اداره سی خصوصنی بکا براق
 قولای قوللانلور - اداره سی آسان برانم دکلتر ایتمک
Ce peuple ne se manie pas si facilement سهولت
 کلامی *Et manier bien la parole* - ایله قوللانلور ملت دکلتر
 حسن صورت ایله اداره ایتمک

استعمال - اعمال *Il se sert adroitement de quelque chose*
 استعمال ایتمک *Il mane bien l'épée à deux mains* // قوللنق *P.*
 ایتمک *Il sait bien manier les armes* ماهر در *Manier*
 نوئی قلمی و مقصی و قلمی *le pinceau, le ciseau, la plume*
 Et manier bien la pâte, pour dire, pétrir
 خمیری کوزل اعمال ایتمک

عند اللیس - لدی اللیس *Au manie, signifie, en maniant*
 Vous reconnaîtrez *al* ایله یوقلدنقد *P.*
 بوقماشک لطافتی لدی *la bonté de cette étoffe au manier*
 اللیس معلومک اولور

صور *pl. صورت - وجه* *MANIÈRE. Façon, sorte*
 من جمیع *En toute manière* // دکلو - شکل - درلو *P.*
 De quelque manière que cela soit هر وجه و صورتده - الوجوه
 Je هر نه شکل اولسد - هر نه وجه ایله اولور ایسه اولسون
 ne veux pas que cela soit de cette manière ایله
 فلانه *Je lui écrirai de la bonne manière* اولدیغنی استسم
 De quelle manière voulez - بر وجه احسن تحریر ایده جکم
 طرفدن نه کونه حرکت اولنق *vous que je me conduise?*

On dit, Faire une chose par manière d'acquit, pour dire, la
 faire parce qu'on ne peut s'en dispenser *P.* آنقریه
 اولدق ایتمک
On dit proverbialement, Il m'a offert sa bourse, mais c'est une ma-
 nière de parler تقدیم ایلدی لکن لفظی
 بولر لفظی مراد صحبتلدر *Ce sont manières de parler* مراد در
 Il se dit aussi de ce qui a l'apparence de la chose qu'on
 // قیللق *P.* طور *P.* هیئت - اسلوب - شکل *spécifie*
 زنه شکلنده بر شخص کلدی *Il fut abordé par une manière de valet de chambre*
 جوقدار هیئتده - اسلوبده بر آدم یانده کلدی
 // نکلف *P.* تصنع *P.* *Il se prend aussi pour Affectation*
 انشاده *force de seigner son style, on tombe dans la manière*
 Cela avoi- مبالغه تحری و دقت نکلف صورتده منج اولور
 بو صورت تصنع و نکلف یقیندر *la manière*

Manières, au pluriel, signifie en général, les usages étab-

lis pour rendre plus doux le commerce que les hommes doi-

vent avoir entre eux *P. آیین* *Les manières changent selon les différentes sortes de gouvernement*

اداره ملکک صور مختلفه نطراً آداب دخی متحول

Il y a cette différence entre les mœurs et les manières,

que les premières regardent plus la conduite intérieure; les

autres, l'extérieure *شو فرق وار* *Le mécon-*

tentement des Macédoniens s'accrut lorsqu'ils virent Alexandre

prendre les mœurs et les manières des Perses *اسکندر ذو*

القرنین اهل فرسک آداب و اخلاق رینی اخذ ایلدیکی

مقدونیالونک مشهورلی اولنجه اغرار خاطرلری بر قات
 دخی متزاید اولمشدر
 Et certaines manières particulières usitées dans le monde *P.*
 // طرز *P.* شیوه - طرز *P.* اطوار - اوصاف *pl.*

بنا بديد شدن - آشنق . ۲. نا بديد شدن
 بواشکني ز طشان (با سکند) مدد
 اولان اصراف سرور اوقات ايله کليک خطاين و فرموده در
 ...

En termes de Grammaire, on dit qu'une voyelle finie se
 mange, pour dire, qu'elle s'ajoute à l'autre. *اخر کلمه اولان حرف ايله
 ...*

MANGER. Ce qu'on mange. ۴. طعام. ۲. اطعمه. ۳. خوراک
 طعام نفيس Manger déliat ۱۱ يکت ۲. آش ۳. خورس
 friand, délicieux و شهي طعام C'est un manger de roi
 اعلای C'est le meilleur manger du monde. *اقله ملوک دندر
 ...*

On dit d'un homme qui s'occupe entièrement à une chose,
 qu'il en perd le boire et le manger. *ترک خورد و نوش ايدر
 ترک خواب و راحت ايدر. ترک خورد و خواب ايدر.*

MANGEUR. Celui qui mange beaucoup. ۴. اکول. ۲. بخوار
 اکول C'est un grand mangeur. ۱۱ يکين ۲. رزد ۳. بخوار
 ...

MANGEUR. Endroit mangé d'une bête, d'un pain, etc. ۴.
 Mangeure de souris ۱۱ يکت ۲. يری ۳. خورگاه. ۲. کله
 ...

MANGOUSTE. V. Ichneumon.

MANIABLE. Qui se prête à l'action de la main. ۴. لين
 بوجوقه لطيف Ce drap est doux et maniable ۱۱ يوسق ۲. نرم
 دزی Le cuir bien apprêté en devient plus maniable. *و ليندر
 خوشيه لا باغت اولدوقده بر قات دخي کسب ملايت
 ايدر*

Et qui est aisé à mettre en oeuvre. ۴. لين
 ۱۱ يوسق ۲. نرم ۳. ذو لدونه. ۲. لدن - سهل الاعمال -
 بو تور و باقر لين و لدونلو Ce fer, ce cuir est maniable
 معاذله ذهب ۲. فاس ۳. فاس ۲. فاس ۳. فاس ۲. فاس ۳. فاس
 ۱۱ يوسق ۲. خويلو ۳. کر سخت ۲. سهل العطف ۳. لين الجانب
 ۱۱ C'est un homme dont l'esprit est maniable: *بالطبع لين الجانب
 بر آدمدر*

MANIAQUE. Qui est attaqué de manie. ۴. مجنون مطبق ۲.
 دلو ۲. ديوانه

MANIE. Affection d'esprit qui va quelquefois jusqu'à la fureur.

renr ۴. مجنون مطبق ۲. مانيا ۱۱ Sa folie se change en manie
 Sa manie est de se faire de
 ...

MANIEMENT. Action de manier. ۴. ملايه ۲. ملايه
 On eohait la maniement de drap. *او ال ايله يوقلمه ۲. پرواس
 جوقمک جودت اولطافتي. لعی (الملايه) بللو
 ...*

جيش ۲. حرکت ۴. Le mouvement du bras, de la jambe ۴.
 ...

On appelle le maniement des états, l'exercice de pied ferme,
 qu'on enseigne aux soldats. ۴. باعمال الاسلحه ۲. باعمال الاسلحه
 ...

Figur. Administration ۴. اداره ۲. اداره ۳. اداره
 ...

اموال ميرده نک ۱۱ Ce maniement des finances ۴. کوروب خويوم
 جوقمک دارک Ce trésorier a beaucoup de maniement
 ...

MANIER. Toucher à pleins mains. ۴. لمس باليد. ۲. لمس
 ...

Je n'ai point encore manié. *او ال کهورمک
 بو ايراددن هنوز بر اقيه مقبوضم اولمش دکندر
 ...*

اول ديارك ماهي مصر و خيمو

MALÉANT. Contraire à la bienveillance, méseant. لا بلق

نار مناسب نا چسار و غير مناسب - غير جدير -

بو شي جدير لايقم **Cela est maléant** يا قشقر - يا قشقر

ل'air dissipé est une chose maléante à un magistrat

قاجان كره پرشاني خاطر لائق و چسار ايكس

MALSONNANTE. Qui répugne. Il se dit en Théologie des pro-

positions condamnées. **مردود** **مردود** **مردود**

Une proposition malsonnante **مردود**

MALTÔTE. Exaction. **مالتوت** **مالتوت** **مالتوت**

Faire, exiger la maltôte. **ظلميد** **ظلميد** **ظلميد**

ظلميد تحصيلند - اخذ مهابشه مبادرت ايتك

MALTÔTIER. Celui qui exige des droits qui ne sont point dus

دستبرداره مال گيرنده **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

ظلميد مالي الان

MALTRAITER. Faire éprouver des traitements violents

دل ازار كردن **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

Il l'a maltraité de coups **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

حقينم قول اظهار سو فلكاني ضربا تكدير ايلدي

فلان كشي **Ce mari maltraite sa femme**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

فساد طوبت ايله مجبول **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

اولين دولتك كافة اعمال وافعالنه حرف انداز طعن

بد خواطر دولتك حرکات **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

ويگناتني **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

است **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

مالتوتير **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

MAUVEILLANT. Celui qui veut du mal à quelqu'un

ال دولتك **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

malveillance **مالتوتير** **مالتوتير** **مالتوتير**

متصدی اولدیغک مصلحت بالصعوبه
ظفر پاب اوله بيله جکسک

MALANDRES. Espèce de crevette qu'on aperçoit au pli du genou d'un cheval. *مالاندريس* *T. عرنة*

MALAVISÉ. Qui dit ou fait des choses sans y prendre garde. *مالاويسيه* *T. کما انديش* *P. مافون - افين - سقيم الراى - فايل الراى* *A. اول رتبه ده سقامت* *|| Il fut si malavisé que... ||* ملاحظه س *T. Vous êtes un malavisé de parler ainsi* بو مثلر کلام سويلمک فايل الراى اولديغک دليل قويدر

MALAXER. Fêtrir des drogues pour les rendre plus molles. *مالاکس* *T. يوغريق* *P. آغشتن* *A. قعجين*

MALAXÉ. *مالاکسه* *T. يوغرلمش* *P. آغشته* *A. معجن*

MALBÂTI. Mal fait, mal tourné. *مالباتي* *P. قبيح البنية* *A. بد اندام* *T. جليمي جرکين*

MALCONTENT. Qui n'est pas assez content. *مالکونت* *A. غير مطيب* *T. کولکي نا خوش* *P. نا خشنود* *A. غير ممنون* *T. بشدن غير مطيب* *فاله جق* *Il est malcontent de son ami* دوستندن ممنون *دکلسک* *Son maître est malcontent de lui* آغاسي *دکدر* *خشنود* *دکدر* *Le roi est malcontent de son service* کندودن ممنون *دکدر* *پادشاه فلانک خد، تندن ممنون* *دکدر*

MÂLE. Qui est du sexe le plus fort. *ماله* *P. ذکور* *pl. ذکور* *A. ذکور* *T. ارکک* *|| Il y a des oiseaux de proie dont la femelle vaut mieux que le mâle* بعض شکاری قوشارک انانی ذکورندن *میر* *On dit encore, Encens mâle. V. Oliban.*

Figur. Fort, vigoureux. *ماله* *A. قوی - متين - راسخ* *T. استوار* *P. راسخ - متين - قوی* *A. مزيمت* *résolution* *باهرة المتانة* *|| Courage mâle* *|| قوتلو* *سبک* *style* *سیدای متانه نما* *صوت* *متين* *voix* *قویه* *رسوخ* *ومتانت* *قلم* *ایله* *Des figures mâles* *بر رسوخ* *ومتانت* *رسم اولنمن* *صور* *واشکال*

MALÉDICTION. Imprécation. *ماله* *A. لعن* *T. نفرين* *P. لعنت* *A. لعن* *T. بد دعا* *|| Ce père a donné sa malédiction à son fils* *Cet homme a donné mille malédictions à sa patrie* *کندو وطنی* *حقبه هزار بهزار لعن* *الله تعالی* *Dieu a donné sa malédiction* *ونفرين* *ایلدی* *On dit aussi, La malédiction est sur cette maison, sur cette affaire* *بو خانه ده و بو مصلحتده* *لعنة الله*

وار در

On dit, qu'il y a de la malédiction sur quelque chose, pour dire, qu'on ne peut y réussir. *ماله* *T. بونده* *شامت* *ونحوست* *وار* *اونورسزلق* *وار در*

MALÉFICE. Espèce de magie par laquelle on cause du mal avec le secours du démon. *ماله* *P. نفث* *في العقد* *A. جادویی* *T. نفث* *|| Faire mourir des troupeaux par maléfice* *|| جاديلق* *T. Il a été accusé de maléfice* *نفت عقد تهمتياه* *اتهام* *اولندی*

MALÉFICIE. Encorcelé, V. Encorcelé

MALÉFIQUE. Il se dit des planètes auxquelles la superstition attribue de malignes influences. *ماله* *P. کوکب النجس* *T. اغورسز* *يلدز*

MALÉCONTE. Mauvaise fortune. *ماله* *P. معکوسيه* *T. شامة البخت* *|| بختسزلق* *T. وازگونى* *بخت* *- بد* *بختي* *P. البخت* *بخت مشؤمک* *مقتضاسي* *Il vous arrivera malencontre* *اولدق* *اول طرفه* *وقينه* *مصادف* *اولدی* *شامت* *بخته* *اونرايد جقسک*

MALÉCONTEUSEMENT, adv. *ماله* *P. حسب المعكوسية* *T. بختسزلقه* *مبنی* *T. از وازگونى* *بخت* *P.*

MALÉNTENDU. Paroles prises dans un autre sens qu'elles n'ont été dites. *ماله* *P. يالکش* *T. کم فهمی* *P. واهل* *- خطاه* *الفهم* *A. || Ils ne s'expliquèrent pas bien clairement, et le malentendu causa une grande contestation* *بينلرنده* *بر وجه صراحت* *افاده* *مرام* *اولند ميسوب* *لازم* *کلان* *خطای* *فهم* *بر مجادله* *C'est un malentendu* *تظيهدنک* *حدوثنه* *بادی* *اولمشدر* *يالکش* *آکله* *در* *وهلدن* *ناشی* *بر شيدر*

Il signifie aussi, erreur, méprise. *ماله* *P. سوء* *T. کم انديشی* *|| Il y a du malentendu dans cette affaire* *يو خصوصه* *Un malentendu lui a fait perdre son procès* *بر يالکشلق* *دعواينک* *فوت* *اولنمننه* *سبب* *اولمشدر*

MAL-ÊTRE. Indisposition vague. *ماله* *P. سوء المزاج* *T. سوزماج* *حسن* *ايتمک* *|| كيفسزلك* *T.*

MALÉVOLE. V. Malveillant.

MALFAÇON. Ce qu'il y a de mal fait dans un ouvrage. *ماله* *P. فبا* *کسيم* *T. اندام* *بد* *P. سوء التقطيع* *فنا* *در* *habit-là* *بو لباسک* *کسيبی* *فنا* *بو ديوارک* *تقطيعی* *قبیحدر*

۴. Avoir l'air - كيفسز. نا خوش مزاج P. منحرف المزاج ۴. خسته سيما P. مريض الوجه ۴. بکزی خستلقلو T. وجود ملک و دولت - On dit figur., qu'un État est bien malade, quand il y règne un grand désordre وجود ملک و دولت حالدر Il est plus malade de l'esprit que du corps ۴. فليل وخسته سقامت عقلى سقامت عقلى وجودينه غالبدر سقيم العقل ۴. C'est un esprit malade ۴. خیالاً معلولدر عقلى خسته T. خسته عقل P. معلول العقل -

- متآلم - مريض ۴. On le dit aussi des parties du corps ۴. Il faut appliquer le remède à la partie malade ۴. المزده P. معلول دوايى عضو المزده اوزرينه دردناک - اوزرق اقتضا ايدر

۴. Et des plantes, des arbres qui dépérissent ۴. مایل - ذابل ۴. صونق T. پژمرده حال P. الى الذبول

۴. MALADIE. Altération dans la santé ۴. امراض pl. مرض - ۴. T. درد - بیماری - رنج P. اسقام pl. سقم - علل pl. علت - مرض شديد مرض خفيف Maladie légère ۴. خستلک داء مستعج الدعاء incurable مرض مدید داء - عضال - مرض mortelle علاج قبول ایتمز خستلک - درد بيدرمان complicated مرض مختلط مهلك علت حادّه مرض مزمن مرض ساری chronique ۴. بعض Maladies héréditaires ۴. Il y a des maladies héréditaires ۴. مبتلا اولديعى Il relevait de maladie ۴. علل وأسقام موروثه وار در رنك رويى متغير اولمغه برکونه ۴. il couve quelque maladie ۴. Figur. ۴. Les passions sont les maladies de l'âme ۴. علت مکنونیه دلالت ايدر علل - امراض نفسانيه علل معنويه دندر ۴. maladies de l'âme ۴. Il aime excoessivement les tableaux, c'est sa maladie ۴. تصويراته هوس و محبتى مرتبه افراطده در اشته دردی بو ازهار ۴. Il aime passionément les fleurs, c'est sa maladie ۴. در چيچکله کمال - وشکوفله فرط هوسى وار در دردی او در هوس و محبتى کندويه درد ايدندی

- مسقام - مراض ۴. MALADIE. Qui est sujet à être malade ۴. خسته - بیمارگون - بیمارغنج - انکشتال P. عليل المزاج ۴. Il a épousé une femme bien malade ۴. عليله المزاج بر قارى يه متزوج اولدى

MALADRERIE. Hôpital des lépreux ۴. Leprosie.

MALADRESSE. Défaut d'adresse ۴. خرافت - خرافت P.

بجرکز لک - ال اويغونسز لقي T. خام دستی - خيره دستی ۴. La maladresse de cet ouvrier ۴. خرافت ۴. خامکاری P. صجرفة - عدم المهاره - عدم الحذاقة ۴. Figur. ۴. Il y a bien de la maladresse dans ce discours, dans cette apologie ۴. وثبات ۴. برائتى حاوی اشبو مقاله عدم حذاقت ظاهر در هر شيده عدم حذاقتى مرتبه ۴. d'une extrême maladresse dans tout ۴. افراطده در

متعجرف - اخرق ۴. MALADROIT. Qui manque d'adresse ۴. بجرکز - الی اويغونسز T. خام دستی - خيره دست P. Il est maladroite dans tout ce qu'il fait دستدستدر ۴. الی اويغونسز در -

۴. Figur. ۴. خامکار P. مدیم المهاره - مدیم الحذاقة ۴. C'est un maladroite ۴. استادسز - چولبه بی بهره بر ادمدر

MALADROITEMENT. Sans adresse ۴. بالخرافة ۴. بجرکز لک ايله T.

۴. Figur. ۴. خامکارانه P. بلا مهاره - من غير حذاقة ۴. Il s'est conduit maladroitement ۴. چولبهجه چولبهجه - وحرکت ايلدى

عدم - سوء الحال ۴. MALAISE. État fâcheux, incommode ۴. نا خوشی حال - بی آرامی - بیحضورى P. الراحة ۴. Il n'est pas accoutumé à souffrir le malaise ۴. ناخوشسزلق - حضورسزلق - راحتسزلق ۴. Avoir du malaise ۴. Sentir du malaise ۴. راحتسزلق اولمق طويقم

- کوچ T. دشوار P. معصب - عسير ۴. MALAISE. Difficile ۴. ظن ايلديکک ۴. Cela n'est pas si malaisé que vous croyez ۴. مشکل فلان ۴. Il est malaisé de faire telle chose ۴. مشکل دکلدر اداره سى ۴. Il est malaisé à gouverner ۴. شيشی ایتمک امر دشوار در مشکل ادمدر

- فى ضيق الحال ۴. Et qui est à l'étroit dans ses affaires ۴. در تنگی حال P. فى ضرورة الحال - فى مضايقة الحال ۴. Cette famille est malaisée ۴. ضرورتده - ضرورتده - مضيقده - ضرورت حال - ضرورت و مضايقه در - بوخاندان ضرورت حالده در

MALAISEMENT. Difficilement ۴. عسراً - کوجلک ايله T. بدشوارى P.

وجع شدید: حس Je sens bien du mal // سیزی - آغری
بکا ایرات - بنی ایجاع ایدرسک Vous me faites mal ایدهرم
وجع ایدرسک

باش آغریسی T. درد سر P. صداع A. Mal de tête

Il signifie aussi, maladie A. مرض pl. امراض - علت -
دای خطرناک Mal dangereux // خستلک T. درد - رنج P. علل
مرض شامل مرض épidémique ساری contagieux دای صعال -
درد بیدرمان - بر علت متنوع الدوا incurable مرض جارف -
ییللنش - مرض قدیم invétéré علاج قبول ایتمز بر علت -
فرنکی علتی مرض vénérien متأسل خستلک
Mal de rate, de vessie مرض مثانه Où a-t-il
pris ce mal? بو علتی نه طرفدن اخذ ایلدی
بو دوا امراض Co remède guérit bien des maux قزاندی
Il ne guérira jamais de ce mal-là عیدنه نک دفعه مدار اولور
Chacun boit son mal ابدی شفایاب اولجفی یوقدر mal-là
Depuis quand on sent son mal بیلور بیلور
mal-là vous tient-il? قنخی وقتدنبرو بو علت مبتلا اولمشک
Ce mal vous a pris tout à coup دفعه مستولی
عارض اولمشدر - اولمشدر

On appelle Mal d'enfant, les douleurs d'une femme qui accouche A. مخاض - زحمة - زحمة - بوری T. درد زه P. زحمة - طوغورمه -
ولادت ایقندیسی - طوغورمه بوریسی - زحمتی

Et mal caduc, haut mal, l'épilepsie A. الصرع - طونارق - حواله T. دیوگلوچ

On dit proverb. Tomber de fièvre en chaud mal, c'est-à-dire, d'un petit accident en un plus grand یغموردن قاجر ایکن
طولیوه راست کلمک

Il signifie aussi, dommage, tort A. ضرر pl. مضار - ضرر T. زیان - گزند
On disait que les ennemis avaient désolé toute la province, mais le mal n'est pas si grand qu'on
le faisait جميع مملکتی خراب ویباب ایلدیکی دشمن
منقول ایسه ده ایرات ایلدیکی زیان و ضرر سویلندیکی
الله تعالی سنی Dieu vous garde de mal مرتبه ده دکندر
Si vous faites cela, il vous en prendra
Il ne sent pas encore son mal هنوز بیله میور
اوغزادیغی ضرری
Cela ne fait ni bien ni mal ایدر نه ضرر
Vous lui voulez mal ایدرک Il m'en veut

Que le mal que je lui veux me puisse arriver فلانک حقنه دیلدیکم ضرر باشه کلسون

Vous pouvez faire telle chose, mais le mal est que... Et inconvénient A. محذور P. ناسازکاری

فلان ایشی ایشلک ید اختیارکده در لکن شو محذور وار در که
C'est un grand mal qu'il soit absent عیابی بر محذور عظیمدر

On dit, Prendre une chose en mal, pour dire, s'en offenser

کوچنک - بر شیدن رنجیده خاطر اولمق T.

Et tourner, expliquer une chose en mal, pour dire, lui donner un mauvais sens T. ایتنک توجیه ایتنک

معنای قبیحه چویرنک

|| زحمت T. رنج P. مشقت - عنا A. Mal. Peine, travail

بو استادک یاننده On a trop de mal chez son maître-à Il a bien du mal à gagner sa vie جوق عنا و مشقت چکیلور
نفقه سیک تدارکنده خیلی عنا و زحمت جکر

بصورة القبیحة - قبیحا A. De mauvaise manière

بو مصلحت Cette affaire va mal فنا T. بد P. بسو الصورة -

Il a mal à faire فنا کیدر - صورت قبیحه کسب ایدر

Que fait ses affaires ایلدی تنظيم ایلدی

cela est mal bâti, mal fait ایلدی قبیحه ایلدی

Fai mal entendre فنا صورت ایلدی یابلمشدر - بنا اولمشدر

Il prend mal les avis qu'on lui donne ایلدی یاکلش آلام - فنا آکلام

کندوبه ایتدکری نصیحتلری معنای قبیح ایلدی

فکر - سو فکر ایلدی ملاحظه اولنش توجیه ایدر

سو صورت ایلدی شرح و تفسیر Mal interprété غیر صحیح ایلدی

وجه غیر صحیح ایلدی - اولنش

MALACIE. Maladie des femmes grosses, qu'on appelle aussi

Envie de femme grosse. V. Envie.

MALACTIQUE. T. de Méd. Il se dit des médicaments émoulliens

یومشادیجی T. نرمساز P. ملینات pl. ملین A.

MALADE. Qui n'est pas en état de santé A. علیل - مریض

خسته T. خسته - بیمار - رنجور P. سقام pl. سقیم - مرضا pl.

Il est malade à la mort خسته ایلدی مرض مهلک

d'un mal incurable مریض ایلدی مرض قابل دوا بر داه صعال

کندردن خسته مریض صاحبفراشدر malade Port malade

dan-موقوفاً مریض شدیداً مریض

Légerement malade - مرض خطرناک ایلدی خسته

دیلدینک و قنده بکا کلمه
moi quand il vous plaira
اول طرفه وارسق dy aller, ou de n'y aller pas
و یا خود وارماق خصوصی منوط رای و اختیارک اولان
Vous êtes bien le maître
سن بیلورسک - اختیار الکده در T. الخیار فی یدک A.
رای سنکدر -

بیوریجی T. فرمانفرما P. آمر A. se dit aussi par civilité
دیلدینکک Vous êtes le maître
آمر و فرمانفرما - امر سنکدر - محله کیده رز آمر سنسک
سنسک

Maitre, se dit aussi de tous ceux qui enseignent quelque art
on quelque science A. معلم pl. معلمین P. خواجه T. خوجه
موسیقی خواجهی معلم لسان Maitre de langues
فن تصویر معلمی اعمال de dessin
رقص معلمی Maitre à danser مکتب خواجهی d'école رستم -

Il signifie aussi, savant, expert en quelque art A. عالم pl.
Il est grand maître en
Homère et Virgile sont deux
grands maîtres en poésie
Je m'en rapporte aux maîtres de l'art
Main de maître
رأیی اول فنکک طما و استاد لرینه حواله ایدهرم
استاد الی

متصرفی - مالک - صاحب A. seigneur, propriétaire
Il est maître de cette terre
بویبارکیرک Qui est le maître de ce cheval?
J'ai trouvé un cheval qui n'avait point de maître
On dit,
qu'un orateur est maître de son sujet, de sa matière, pour dire,
qu'il les possède parfaitement
فلان واعظ مبنای موعظه اتخاذ
ایلدیکی مآذیه کنهله مالک و متصرف

Il se dit aussi de celui qui, ayant été apprenti, est reçu dans
quelque corps de métier A. خریج P. آورده
استاد - خیطا خریج Maitre tailleur
استاد جیقمش دیوارچی Maitre maçon جیقمش درزی
دیوارچیلده استاد جیقمش

On appelle Maître valet, maître garçon, maître clerc, celui
qui est le premier entre ses compagnons T. باش اسکی

En termes de Marine, on appelle Maître, le premier officier

qui commande toute la manoeuvre T. قوجه رئیس

C'est aussi le titre de ceux qui sont revêtus de certaines char-
ges T. خلیفه Maitre des cérémonies
Maitre d'hôtel du roi
Maitre des requêtes
Maitre des eaux et forêts
On dit aussi, Grand maître des cérémonies T. خلیفه
Grand maître des eaux et
forêts T. قوری اغاسی - قوری اغاسی
قوریجی باشی - قوریجیلر اغاسی - قوری اغاسی

MAÎTRESSE. Ce mot est le féminin de Maître dont il a la
plupart des significations A. سیده pl. سیدات
خانواده - خاتون خانه - کدبانو - بانو P. مخدومات
خدایند P. مالکات pl. مالکة - صاحبات pl. صاحبة
Cette femme est fort bonne maîtresse, elle traite
bien ses domestiques
Maitresse du logis
Elle est dame et maîtresse de cette terre
مستطی ارضک هم سیده هم صاحب سیدر

Il se dit aussi de celle qui est aimée
سوکولی T. مولود کیم بر لربا - دلدار - جانان P. محبوبه -
اویناش

MAÎTRISE. Qualité de maître. Il se dit que des métiers
Il a acheté la mai-
trise
ریاست حرفتی اچه ایاه تحصیل ایلدی

MAÎTRISER. Gouverner en maître A. حکومت
C'est une injustice que de vou-
loir maîtriser ses égaux
Il ne faut pas se laisser maîtriser
On dit,
Maîtriser ses passions
هوای نفسی ضبط ایتمک - نفسانیدی قهر ایتمک
حکم التنده اولان T. فرمانبر P. محکوم A. Maitraiser

MAJESTÉ. Grandeur suprême. Il se dit par excellence de Dieu
La ma-
jesty divine
Il se dit aussi des rois et des Empires
T. آمرغ - نرمندی P. مهابت - شوکت - عظمت الشان A.
عظمت شان ملوک و سلاطین La majesty des rois
بیوککلک

MAISON DE VILLE. L'hôtel où s'assemblent les officiers municipaux T. بکلیک قوناعی || Il est allé à la maison de ville بکلیک قوناعنه کندی - Il signifie aussi le corps des officiers de ville بده وصا بطان بده

MAISON, se prend aussi pour tous ceux qui composent une même famille A. اهل البيت P. خانگیان T. او اشاقری - او خلقی

On dit, Faire sa maison, pour dire, prendre des domestiques T. قپوسنی دوزمک || Cet ambassadeur n'a pas encore fait sa maison بواپلیهی هنوز قپوسنی دوزمدی

MAISON, signifie aussi, race. Il ne se dit que des races illustres A. خانواده - خاندان - دودمان P. بیوتات pl. بیت - آل A. آل جلیل illustre آل باهر الشرافة Maison noble || اوجاقی T. خاندان - بیت قدیم ancienne خاندان بلند عنوان - الشان Cette maison d'Austrie اوشتریا خاندانی La maison d'Austrie دیرین est éteinte, finie اولمشدر Cet homme a relevé sa maison بده قدر و شانتی ترفیع ایلدی - بلنددی قدر و منزلتیه سبب اولمشدر

On dit, Une ^{maison de} bonne maison, pour dire, de noble et ancienne ^{maison} اهل البيت - کریم العرق - کریم الامم T. خاندان اولادی - اوجاقی زاده

On appelle l'église, La maison de Dieu A. بیت الله || La maison de Dieu est une maison de prière بیت الله مکان صلوات و عبادتدر

Et la Maison Royale, les princes du sang A. ابناء الملک - ابنای خاندان - شهزادگان P. اهل البيت السلطانی - پادشاه اولادی - شهزاده لر T. پادشاهی

Et petites maisons, l'hôpital où l'on renferme les fous A. مارستان - بیمارخانه T. خانه دیوانگان A. دار المجانین - المجانین

On dit, en termes d'Astronomie, Les douze maisons du soleil, pour dire, les douze signes du Zodiaque A. اثنا عشر منزلاً - اثنا عشر برجاً

MAISONNÉE. Tous les gens d'une famille. V. Maison dans ce sens.

MAISONNETTE. Petite maison A. بیت صغیر P. خانه کوچک T. بر خانه جکده - اوجنر T. خانه جکده مقیمدر

MAÎTRE. Celui qui a des domestiques, des esclaves A. سید - خداوند - خانه خدا P. مخادیم pl. مخدوم - سادات pl. شدید rude مخدوم کریم المزاج || آغا T. آغا || Bon maître Chercher maître اقامق Servir son maître اقامق اقامق اقامق Ce laquais a changé de maître Cet esclave s'est sauvé de chez son maître بوا کوله آغاسی یانندن فرار ایلدی Les ambassadeurs disent, Le roi mon maître پادشاه اولان On dit proverb. Tel maître, tel valet بویله آغانک بویله خدمتکاری اولور

Il signifie aussi, Supérieur qui commande, soit de droit, soit de force A. رب P. حاکم - داور - خداوند P. رب || حاکم جناب خدای لم یزل Le roi est le maître de l'univers رب العالمیندر پادشاه ملکی اینجده حاکم فرمانفرما پادشاه در Il s'est rendu maître de la place قلعهی زیر حکمنه ایدخال ایدخال Il a une grande armée, il a gagné la bataille, il est le maître de la campagne معیتده براردوی جسیم موجود اولوب اعدا ایلده ایدی المقابله حائز رهینه فوز و غالبیت اولمغه میدان حرب و قتال ید حکمنده قائمشدر Il parle en maître ایدر تکلم ایدر هر کس Chaou est maître chez soi هر کس ایدر On dit, Se rendre maître des esprits, des cœurs کندویه ناسی اذهان و قلوب ناسی اذهان و قلوب ناسی - مناقاد و رام ایتمک - محکوم ایتمک - کسب استیلا ایتمک - pour dire, attirer à soi toute l'attention de la compagnie مسامع ارباب مجلسی طرفنه جلب ایلده مذاکره کسب هوای نفسنی Etre maître de ses passions استیلا ایتمک - امراض نفسانییه علیه ایتمک - کندویه محکوم قلمق On dit aussi, Etre maître de soi نفس ایتمک - تمالک نفس ایتمک Se rendre maître du feu, pour dire, arrêter les progrès d'un incendie هجمه آتشکد کمر و توقیفنه - هجمه ناره علیه ایتمک بفریاب اولمق

On dit, Etre le maître de faire quelque chose, pour dire, avoir la liberté de faire cette chose T. مختار اولمق || Vous êtes le maître de venir chez بر کسندنک منوط - کسندنک ید اقتدارنده اولمق || رای اختیاری اولمق

dire, applaudir. V. ce mot.

On dit, Sous la main, en parlant de ce qui est à notre portée
 T. ال اوجنده || Je ne voyais pas ce papier, et il était sous
 ma main بواغند الم اوجنده طورر ايكن كوره مدم
 trouvé cela sous ma main بولدم اوجنده بولدم
 On dit aussi, qu'un bien est sous la main de Justice, pour dire,
 qu'il est sous l'autorité publique در حاكمه در
 - فلان ملك يد حاكمه در
 حاكمك زير دست ضبط وتصرفلرنده، دو

On dit figur., Mettre la main à la conscience, pour dire, exami-
 ner si on a fait tort à quelqu'un T. بر كمنه دروني يوقلمق

On appelle Tours de main, des tours d'adresse qui se font
 avec les mains A. سرعة اليد P. چاكدستي T. چاپلكي

On dit, que les rois ont les mains longues, pour dire, que
 leur puissance s'étend loin طويلدر
 - ملوكك يد قدرتلى طويلدر
 ملوكك الى اوزوندر- دراز در

MAIN-FORTE. Assistance qu'on donne à quelqu'un pour exécuter
 quelque chose A. معاونت - معاضدت - مظاهرت - دستگیری
 Dans les ordonnances il est
 - ال ياردمي T. دستياري
 enjoint aux prévôts, aux bourgeois, de prêter main-forte à
 صدور ايدن اوامره انفاذ واجرائى
 l'exécution des arrêts ماذهسي ايچون ولايت ضابطرى ومملك اهاليسى
 ايفاي لازمه دستگیری ومعاونت ايلبرى مضموني مندرج
 وسطور در

DE MAIN EN MAIN. De la main d'une personne en celle d'une
 autre, et de celle-là dans une autre, jusqu'à la personne
 - يدا من يد A. يدأ من يد
 الدين T. دست بدست P. بتداول الايادى - بالمداولة
 Il est à l'autre bout de la salle, donnez-lui cela de
 ديوانخانهك نهايتنده طورمغه بوشيشي
 main en main - تداول ايدى ايله كندويه تبليغ ايله
 d'une tradition || C'est une tradition que nos ancêtres nous ont
 بوروايت ابا واجدادمزدن نقلأ
 transmise de main en main من نقل طرفزه واصل اولمشدر
 من نقل طرفزه واصل اولمشدر

DE LONGUE MAIN. Depuis long-temps A. من زمان المديد
 - طول مدتدنبرو - جوق وقتدنبرو T. از وقت دور و دراز
 فلانى زمان مديددنبرو
 || Je le connais de longue main اوتددنبرو
 اوتددنبرو بيلورم - بيلورم
 زير- پس پرده خفا P. خفيا A. حاشية

Sous MAIN. En cachette A. خفيا

شو Faites-lui dire cela sous main
 ال آلتنده T. پرده خفا
 Il négociait cela sous main
 كلامى ال آلتنده كندويه يتشدر
 بونى پس پرده خفا در بازارلشور ايدى

MAIN DE PAPIER. Ce sont vingt-cinq feuilles de papier blanc,
 pliées ensemble A. دست الورق P. دست الورق
 || Il a barbouillé trois mains de papier
 كاغد دستسى T. كاغد
 اوچ دست كاغد نلوپت ايلدى

MAIN D'OEUVRE. Le travail de l'ouvrier A. عمل اليد
 La main d'oeuvre de cet
 - ايشجيلك - ايش T. دستكار
 ouvrage a beaucoup coûté جوغه اولدى
 بو ايشك استاديلى مصرفى جوغه بالغ اولدى

MAINLEVÉE. Liberté qu'on obtient en Justice, de disposer
 des choses qui avaient été saisies T. قيد ضبط وتوقيفدن
 مانك قيد ضبط || Il a obtenu mainlevée
 وتوقيفدن اطلاقى اذنى تحصيل ايلدى

MAINMISE. Saisie A. ضبط

MAINT. Plusieurs A. عديد - متعدد - نيهه T. بسا
 Maintes fois نيهه نيهه فتوحات
 || Mainte et mainte conquête
 مساعى متعدده ايله دفعات مدیده
 Par maints et maints travaux
 - الحالته هذه A. اكنون P. الآن
 J'ai achevé شمدى T. ايسن بار- اينكه
 l'ouvrage que vous m'aviez ordonné; que voulez-vous mainte-
 - ايشي تكميل ايلدم
 nant que je fasse? شمدى امرك ندر
 الحالته هذه وقتم يوقدر

MAINTENIR. Tenir au même état A. وقاية P. داشتن
 Cette barre de fer maintient la char-
 - قوربوق - طوتوق T.
 pente بو دمور جيبوق اخشابك وقايدنه مدار اولور
 Il vous a établi dans cette charge, et vous y maintiendra
 سنى
 بو منصبه نصب ايتمكه وقايله كى دخى التزام ايدده كى
 Il a été maintenu en possession par arrêt du Parle-
 - دركار در
 ment صادر اولان پارلامنتو ديوانسى حكمى موجبجه امر
 Maintenir les lois de l'État
 قوايه اولمق لازم كادى
 la discipline ملوك ودولتى وقايله ايتمك
 Maintenir quelqu'un dans les
 وصوايط مريدبى وقايله ايتمك
 bonnes grâces d'un autre نظرندنه
 قوايه ايتدرمك

Et soutenir qu'une chose est vraie A. تأييد P. مقرر نمودن

|| Il a mis la main sur l'argent, sur les papiers de la succession ترکەنک نکود واوراقی اوزرینه وضع ید ایلدی
 S'il met une fois la main dessus... فلان شیک اوزرینه
 Et mettre la main sur quelqu'un, pour dire, وضع ید ایتسه
 le battre ال قالدرمق T. دستدرازی کردن P. حواله الید M.
 Quiconque met la main sur un prêtre, est excommunié راهب
 اوزرینه ال قالدران کشی مظهر لغت اولور

On dit, En main tierce, pour dire, entre les mains d'un tiers
 || Il a mis la main sur l'argent, sur les papiers de la succession
 faudra déposer cet argent en main tierce, jusqu'à ce que les
 parties soient d'accord بر اچه طرفین مصالحه مصلحتنی
 ایدنجیه دکیس آخر بر کمسنک یدینه تودیع اولنق
 اقتضا ایدر

On dit, Prendre en main les intérêts, la cause de quelqu'un,
 pour dire, se charger de sa défense بر کمسنک مصلحتنی
 التزام ایتمک

On dit de quelqu'un par manière de menace, S'il tombe ja-
 mais sous ma main ایدسه اولور ایتسه کچه کچه

On appelle Coup de main, une entreprise hardie et d'une
 prompt exécution M. حملة باطشة T. Un coup
 de main est bientôt fait بر حملة باطشه فی الحال ایش
 Et en termes de guerre, Coupe de main, les attaques
 qui se font avec les armes qu'on tient à la main M. حملة pl.
 Ce château est bon contre les حملات ایش
 coups de main بر حصن حصیندر حملات
 M. محراق

Et un homme de main, un homme d'exécution M. یوروت
 کاران P. الامور

On dit, En venir aux mains, pour dire, commencer à se
 battre ال له کلمک T. دست وگریبان شدن P. مناوشه M.
 ال اله - یقه پاچه اولمق - یقه یقیده کلمک - اللشک -
 On dit aussi, Combat à main, combat de main à
 ال اله دوکش T.

On dit, Faire main basse, pour dire, passer au fil de l'épée
 بر سر همکنان P. حواله السیف القهر والدمار بلا امان M.
 دیسی دوز قیرمق T. حواله تیغ بیدریغ کردن

Et mettre aux mains, pour dire, engager dans la dispute T.
 Je vous mettrai aux mains avec mon avoca
 Je les ai mis aux سنی بنم وکیلیم ایلله پنجه لشدردمک

فلانری موسیقی باینده پنجه لشدردم

Et mettre la main à quelque chose, pour dire, s'en mêler M.
 یرمق قویمق T. وضع انگشت مداخلة کردن P. وضع الید
 || Tout est perdu, si Dieu n'y met la main حضرتی الله تعالی
 پرمغنی قویمیه جق اولور ایدسه هر شی هدر اوله جفته شبهه
 Et mettre la main à l'oeuvre, à l'ouvrage, pour
 dire, commencer à travailler T. ایتمک
 وضع ید مباشرت ایتمک
 Et mettre la main à un ouvrage, pour dire, y travailler con-
 jointement avec le principal auteur ایتمک
 وضع ید رفاقت ایتمک
 Et mettre, ou donner la dernière main à un ouvrage, pour dire, l'achever M.
 T. مهر اتمام زدن P. ختم و تکمیل - وضع الامضاء الختام
 بتورمک

On appelle Ouvrage de bonne main, ou de main de maître,
 un ouvrage qui est très-bien fait M. عمل الید الحاذق
 استاد الندن جیقمش ایش - استاد ایشی T. دستکار استاد

On dit, Prendre, acheter une marchandise de la première
 main ایلک الدن - من ید الاولی اشترای مال ایتمک
 Et figur. Tenir une nouvelle de la première
 main بر خبری - بر خبری منبع اصلیندن اخذ ایتمک
 محکندن آلمق

On dit, qu'un homme a la main bonne, pour dire, qu'il est
 adroit dans les choses qui dépendent de la main M. لبق
 Cet homme a la main bonne pour jouer du luth لاغوته جالقدده
 Et qu'il a la main heureuse; la main bonne, pour dire,
 qu'il réussit dans les choses dont il se mêle M. لبق الید در

الند - الی مبارک T. فرخنده دست P. میمون الید
 Et qu'un joueur d'instruments, un chirurgien a
 la main légère M. خفیف الید P. سبک دست
 ثقیل M. الی خفیف T. سبک دست
 ou qu'il a la main pesante M. الی آغر T. سنگین دست P. الید
 la main sûre, quand elle est fermée, et qu'elle ne branle point M.
 الی محکم T. استوار دست P. متین الید - راسخ الید
 Et on dit, Assurer la main à quelqu'un, pour dire, la lui rendre sûre et hardie
 الی راسخ و متانت وار در
 الی راسخ و متانت ویرمک

On dit, Faire valoir une terre par ses mains
 کد یمیلله ارضی اصلاح ایتمک

ment la main l'un à l'autre, pour dire, ils sont liés d'intérêts, ils se donnent mutuellement assistance **جمله‌سی همدست** همدست تعاون و مظاهرتدرلر - اتفاقددرلر

On dit proverb. de plusieurs frères qui sont de différente humeur, Tous les doigts de la main ne se ressemblent pas **بش** بش پرمق بری برینه اویمز - پرمق بر دکل

Et de deux hommes intimement unis, qu'ils sont unis comme les deux doigts de la main **واحددرلر** جسم واحد مشابه‌سندده درلر

Et pour témoigner qu'on n'a point de part à une affaire, qu'on s'en lave les mains **T. اولمق** On a fait cette démarche contre mon avis, je m'en lave les mains **حرکت خلاف رایم اولمغله** احتمال الظهور اولان حالاتدن **Cet homme a été condamné contre mon sentiment, je m'en lave les mains** **دستشوی تبری اولورم** فلانکک علیه جریان **ایدن حکم خلاف رایم اولمغله** بو خصوصده دستشوی **تبری اولورم**

On dit d'un juge, d'un comptable intègre, qu'il a les mains nettes **مترهدر لوٹ طمعدن** **دست عفتی** - Et en parlant d'une affaire injuste ou odieuse, qu'on en a les mains nettes, pour dire, qu'on n'y a point de part **بو خصوصده المی** **بو ایشده المی** بیلاشدرمش دکل - بیلاشدرمدم

On dit figur., Avoir la main rompue à l'écriture, à un instrument, etc. **T. ایشلکدر** **الی وار در - الی ایشلکدر**

On dit, Tendre la main, pour dire, demander l'aumône **A. دست دریوزه گشادن** **P. استکفافی بالصدقة** - تکفف **Et figur. Tendre la main à quelqu'un, pour dire, offrir du secours** **T. مد ایدای** لازمه - ایفای لازمه دستگیری ایتمک - معاونت ایتمک **Il serait perdu, si je ne lui eusse tendu la main** **و مددرسی** **ایتماش اولسم** حالی خراب ایدی

On dit figur., Donner la main, prêter la main à quelqu'un, pour dire, l'aider en quelque affaire **دستداده** **بر کمسنده معین** و دستگیر - یادری و معاونت اولمق **معاضدت** و مظاهرت ایتمک - اولمق

Et donner les mains à quelque chose, pour dire, y consentir **رضا داده اولمق** - تنداده طوع و رضا اولمق

On dit, De la main de quelqu'un, pour dire, de sa part **A. Tout ce qui vient de votre main** **T. از طرف - از سوی** **P. من جانب سنک** طرفکدن هر نه ظهور ایتسه

On dit proverb. et figur. d'un homme qui dépense beaucoup, que l'argent lui fond dans les mains **A. باد** **P. مخروق الید** **آوجی دلیک** **T. دست**

Et aller bride en main dans une affaire, pour dire, y procéder avec beaucoup de retenue et de circonspection **عنان ثانی** **الدن** **براقمیدرق حرکت** - واحتیاطی الدن **براقماشق ایتمک**

On dit d'un cheval, qu'il tire à la main, qu'il force la main, pour dire, qu'il résiste aux efforts du cavalier **A. حوان** **P. هارینلک ایتمک** **T. سر کشی نمودن**

Et figur., Forcer la main à quelqu'un, pour dire, le contraindre à faire quelque chose **T. بر کمسنده** **قولی بوکیمک**

On dit, Lâcher, rendre la main à un cheval, pour dire, lui lâcher la bride **A. ارخاء العنان** **T. عنانرا فرو هیلدن** **دیزکینی کوشتمک**

On appelle Cheval de main, un cheval de maître, mené par un valet monté sur un autre cheval **A. جنیب** **P. دیک** **T. دستگزین** - دستکش

On dit, Donner de la main à la main, pour dire, donner manuellement **A. تسلیم** **P. بدست دادن** **ال الہ ویرمک** **T. ال الہ ویرمک**

Et avoir quelqu'un en main pour une affaire, pour dire, être sûr de lui **در الله در الله** **شو مصلحتده فلان**

Et qu'une chose est dans les mains, entre les mains de quelqu'un, pour dire, qu'elle est en sa disposition **A. فلانکک النده** **T. وابسته دست اختیارش** **P. اختیاره مال و جانم** **Ma vie, ma fortune est entre vos mains** **در** **Et qu'une chose est en bonne main, pour dire, qu'elle dans les mains d'une personne capable** **اربابی** **Cette affaire ne manquera pas, elle est en bonne main** **اولمغله** **Il est tombé en bonne main** **الدن دوشدی**

On dit, Mettre la main sur quelque chose, pour dire, s'en saisir **A. قویمق** **T. دست انداختن** **بر** **P. وضع ید علی**

P. جوکان **T.** فارانی - On appelle Boule de mail, la boule avec laquelle on joue au mail **A.** كرة الصولجان **P.** گوی **T.** جوکان طوبی **T.** جوکان - Il signifie, aussi le jeu auquel on pousse une boule avec le mail **P.** جوکان و جوی **T.** جوکان - Et le lieu où l'on joue au mail **T.** جوکان عرصه گاه بازیچه گوی و جوی

MAILLE. Espèce de petit anneau dont plusieurs ensemble font un tissu **A.** خربة السرد **pl.** اخاب السرد **T.** اورکو کوزه نکی **T.** اخاب السرد **pl.** خربة السرد **A.** Les mailles d'un filet کوزه نگیری **T.** Les mailles carrées sont meilleures que les rondes کوزه نکر دکرمی **T.** Il se dit aussi des tissus qui se font à l'aiguille - کوزه نکرندن اصلحدر **T.** Il y a une maille rompue à votre bas جورابک **T.** کوزه نکرندن بری فسخ اولندی

On appelle aussi Mailles, ces petits annelets de fer dont on faisait des armures **A.** حلقه **T.** حلقه **P.** حلقه **pl.** حلقه **A.** Cotte de mailles حلقه ایله **T.** حلقه ایله مسرد بر غلاله **T.** اورلمش زره کوملکی

Il signifie aussi, certaine tache qui vient sur la prunelle de l'oeil **A.** بنک **T.** نقطه **P.** نکته

MAILLET. Espèce de marteau de bois à deux têtes **A.** میچنه **T.** میچنه کبیره **T.** طوقماق **pl.** مواجن **T.** ابری طوقماق

MAILLOCHE. Gros maillet de bois **A.** میطده **T.** واریز

MAILLOT. Les couches et les langes dont on enveloppe un enfant en nourrice **A.** بغلاق **T.** بغلاق **P.** قباط **T.** باغردنی **T.** ساونه - **pl.** باغردقه کی **T.** Un enfant en maillot صبیه لاق قباط **T.** Mettre un enfant dans son maillot جرجوق ایتک

MAIN. Partie du corps humain, qui sert à toucher, à prendre **A.** ید یمن **T.** ال **T.** دست **P.** ید **pl.** ید **A.** دست **P.** ید یسرا **A.** gauche صاغ **T.** ال **T.** دست راست **P.** دست دراز **P.** ید طولا **A.** longue صول **T.** ال **T.** دست کوتاه **P.** ید قصرا **A.** courte اوزون **T.** ال **T.** قمر الکف **A.** Le creux de la main ید بیضا **T.** درون دست **P.** داخل الید **A.** Le dedans آوج دیبی **T.** کف دست **P.** راحة - کف **A.** Le paume الکت ایچی **T.** خطوط کف **P.** اسرار الکف **A.** les lignes ال آیاسی **T.** دست **P.** ید مکشوفه **A.** Main ouverte ال آیاسی جز کبری

دست بسته **P.** ید معقوده **A.** fermée **T.** آجق ال **T.** گشاده برالی - برالی سقاطدر **A.** Il a une main estropiée باغلو ال **T.** دست شستن **P.** غسل الیادی **A.** Se laver les mains جولقدر طاهر **A.** Avoir les mains nettes ال بیقماق - ال یومق **T.** Vivre du travail الی تمیز **T.** پاکیزه دست **P.** الید Tendre la main بر کمسنه کد یمینله کچمنک **T.** Prendre ال اوزاتمیق **T.** دسترا دراز کشیدن **P.** مد الید **A.** Serrer طوتمق **T.** گرفتن **P.** اخذ - قبض **A.** la main de quelqu'un en signe d'affection محبه تصافح ایادی **T.** Lui donner, lui prêter, lui tendre la main pour lui aider à marcher **A.** ال یاردمی **T.** دستگیری کردن **P.** مد الیادی الاعانه **A.** بارگیری الده یدک چمک **T.** Mener un cheval en main ایتک Joindre les mains **A.** عقد الیادی **T.** بارگاه جناب الی **T.** Lever les mains au ciel چهراز باغلمق **T.** جانب سایه - رب ذوالجلاله رفع ایادی مناجات ایتک **T.** Lever la main sur quelqu'un بر کمسنه نک اوزرینه رفع ید ایتک **T.** Quand les marchands concluent un marché, il se touchent, ils se frappent **A.** اشته عقد بیع **T.** Mettez là votre main, le marché est fait ایدرلر اشته بازار کسلدی همان - اولندی همان صفق ید ایله فلان شیئی **T.** J'ai reçu telle chose des mains d'un tel ویر فلان شیئی **T.** آنک ید - آنک ید معرفتیه اخذ ایلدم **T.** Il lui a écrit de sa propre main معرفتیه مقبوضم اولمشدر **T.** L'écrire کندو خطیه یازمشدر - کندو ایله تحریر ایتمشدر **T.** On dit, écrit à la main محرر بر کتاب **T.** Lever la main, pour dire, lever la main vers le ciel, pour jurer

جانب سایه رفع ید ایله ادای قسم ایتک **ال - یازو** **T.** خط **P.** خط **A.** Main, se dit aussi de l'écriture **T.** Reconnaître la main de quelqu'un حسن خطی وار در **T.** Emprunter, employer la main d'un autre, d'un secrétaire ستر کاتلردن بر بسنه - آخره یازدرمق - خطیه یازدرمق **T.** Donnez-moi un petit mot de votre main ال کدن بر سطر بر کاغد ویر

On dit figur., Ils se tiennent tous par la main, ils se don-

بو مقوله دبدبه On ne vit jamais telle magnificence ایلدی
Il les traite avec وحشمت بو آنه قدر مشهود اولمش دکلر
حقلرینه اجرای لازمه شکوه وحشمت ايله معامله magnificence
سبک و عباره نک Figur. || La magnificence du style - ایتشدن
طمطراق سبک و عباره - شکوه و عظمتی

MAGNIFIQUE. Sompueux en dons et en dépense ۴. محشم
T. دبدبه دار - پر فر و شکوه P. فاخر - عظیم الاحتشام -
Les Romains étaient magnifiques || احتشاملو - طنطنه لو - عنوانلو
روماتیون مخصوص عاتنه اولان ابنیده و لمبلرلرنده
ومعابد و مساجد لری بناسنده احتشام عظیمه مایل ایدیلر
Habits magnifiques پادشاه جلیل الاحتشام Prince magnifique
خانه سنده بغایت ۴. Il est fort magnifique chez lui البسه فاخره
On dit, Des titres magnifiques, pour dire, des
titres pompeux القاب و الفاظ و کلمات و وعدلر magnifiques
طمطراقلو القاب و الفاظ و کلمات و وعدلر

با شکوه P. بالاحتشام - محشماً ۴. MAGNIFIQUEMENT, adv.
عنوانلو اولدوق - عنوان ايله T. با فر و شکوه - وحشمت
محشم بر بنا یاپدی ۴. Il bâtit magnifiquement || طنطنه ايله
بو ایلچیلره احتشام ۴. Il reçut magnifiquement ces ambassadeurs
عظیم ايله ملاقات ایلدی

MAGOT. Gros singe ۴. پوزینه بزرک P. فرد کبیر الجته ۴.
ایپ اوزرندد Magot qui danse sur la corde || ایری میمون T.
On dit figur., qu'un homme est laid
comme un magot ۴. فردی الهیته P. فردی سیما P. پوزینه
میمون T. پوزینه سیما P. فردی الهیته ۴. جهره لو

MAHOMÉTAN. Celui qui professe la religion de Mahomet ۴.
La nation mahométane دین محمدی La religion mahométane ||
اسم محمدیه pl. امت محمد ۴. mahométane ۴.

MAI. Le cinquième mois de l'année ۴. ایار P. ایار ۴.
T. مایس ۴. ایار P. ایار ۴. Les arbres reverdisaient au mois de mai
آغاچلر مایس ایار ۴. Le quinzième mai کونی مایسک اون
بشنجی کونی مایسک ۴. Le quinzième mai آینده یشللنور
مایس آخرنده ۴. à la fin de mai

MAIDAN. Mem qu'on donne, dans l'Orient aux places où se
tiennent les marchés ۴. میدان P. میدان ۴. میدان ۴. pl. میدان ۴.
T. میدان ۴. میدان ۴. میدان ۴. میدان ۴.

MAIGRE. Qui a très-pen de graisse ۴. نهچف ۴. مهنزل ۴.
T. اریق ۴. ناسیده - نزار - لاجر P. قضیف - ناحل - ضاوی
بو آدم بغایت ۴. Cet homme est fort maigre || خیره - جلیسز

Il devient maigre ایدر نحافت Il est
si maigre, que les os lui percent la peau و هزالی فرط
نحول و هزالی Il a acheté des boeufs maigres
تقریبیله کمیکلری در یسینی دلر
تسمین فکریله بعض ضامر و لاغر
res pour les engraisser اوکوز مایعه ایلدی

لحم عذیم السم - لحم غث ۴. Il se dit aussi des viandes ۴.
Je ne veux point du T. گوشت نا چوب P.
ياغسلر ات ۴. || Yağsırlar et T. یاعسلر ات ۴. ||
gras de ce rôti, je veux du maigre یاعلو طرفندن
استم یاعسلر اتندن استرم
Et d'un terroir aride ۴. زمین شوره P. محله ۴.
قوراق یر

On appelle Jours maigres, les jours auxquels l'Eglise défend
de manger de la viande ۴. ایام الامساک - ایام التختس ۴.
T. ایام پرهیز از خوردن گوشت P. عن اللحم
Et repas maigre, un repas où l'on ne sert
point de viande اتدن پرهیز طعامی

MAIGRELET. Diminutif de Maigre ۴. لاغرک P. هزبل ۴.
آرقچه بر چرچوقدر ۴. Cet enfant est maigrelet || آرقچه

بالمضایقه ۴. Il ne se dit qu'au figuré. Petitement ۴.
صیقندیلو اولدوق T. با تنگی P. مختصراً - بلا وسعه -
Il n'a laissé que de quoi faire les frais funéraires fort
مختصر بجه ۴. || مختصر بجه
maigrement مصارفه جنازه انجق جنازه مصارفه
Il a de quoi vivre, mais
کجه چکی وار در لکن غایت مضایقه ايله bien maigrement

MAIGRET. Un peu maigre. V. Maigrelet.

MAIGREUR. L'état d'un corps maigre ۴. نحول - هزال ۴.
|| خیره لک - آرفلق T. نزاری - لاغری P. نحافت
بو مثللو نحول عظیم بو آنه vis jamais une si grande maigreur
قدر مشهود اولمش دکلر

MAIGRE. Devenir maigre ۴. تنحل ۴. - انهزال -
نزاری - هزالی یافتن - لاغر گشتن P. کسب الهزال
|| خیره لک - آرفلق T. ناسیدن - پذیرفتن
بوماً jour en jour لمحّة البصرده انهزال ایدر
فیوماً کسب هزال ایتکده در

MAIGRE. Devenir maigre ۴. تنحل ۴. - انهزال -
نزاری - هزالی یافتن - لاغر گشتن P. کسب الهزال
|| خیره لک - آرفلق T. ناسیدن - پذیرفتن
بوماً jour en jour لمحّة البصرده انهزال ایدر
فیوماً کسب هزال ایتکده در

MAIL. Bois garni de fer par les deux bouts, et dont on se
sert pour jouer en poussant une boule ۴. صوالجه pl. صولجان ۴.
T. ارفلقش ۴.

MÂCHICATOIRE. T. de Méd. Drogue qu'on mâche sans l'avaler
 || آنزده چینهور علاج T. علاج خاییدن P. ملاک M.
 Prendre du tabac en mâchicatoire ملاکا استعمال
 ایتمک

MACHINAL. Ce à quoi la volonté n'a point de part M. قسری
 || Mouvement machinal قسریه حرکت Agir d'une manière pu-
 rement machinale قسریه ایله عامل اولمق

MACHINALEMENT. D'une manière machinale M. بحركة القسریة
 || Agir machinalement قسریه ایله عامل اولمق

MACHINATEUR. Celui qui machine contre quelqu'un M. نساج
 فساد T. فساد پرداز P. مصنع الشر والفسدة - الفساد
 بودیسده || Ils furent les machinateurs de cette intrigue || قران
 نساج فساد اولنر بولنر ایدی

MACHINATION. Action de machiner M. نسج - نسج الشرور
 || Par ses machinations قسریه Fساد پرداز P. الشرور والفساد
 زیر پرده خفاده نسج
 ایلدیکي شرور ومفسد وحیل و دسایس تقریبیله

MACHINE. Instrument qui sert à faire mouvoir, à tirer, lever,
 lancer quelque chose M. آلات || Grande machine
 fort ingénieuse محیر عقول اولدجق بر آلت admirable آلت کبیره
 Machine de guerre بغایت مخیل و مصنع بر آلت
 Machine qui lance de gros cailloux de pierre مری طاش طومرقلری رمی ایدر بر
 Machine pour tirer de l'eau آلت
 Machine à élever des pierres sur le haut
 d'un bâtiment آلت
 بالای بناده رفع احجار ایدجک آلت
 Inventer une machine رفع احجار ایدجک منجیق
 التي اعمال Faire jouer une machine آلت اختراع ایتمک
 ایشلمک - ایتمک

On appelle aussi Machine, certain assemblage de ressorts dont
 les mouvements et les effets se terminent à cet assemblage même
 M. || L'horloge est une belle machine
 Les automates sont des machines fort ingénieuses
 بنفسها متحرک اولان اجرام مصنوعات
 On dit figur., que l'homme est une machine ad-
 mirable حیرتفرمای عقول اولدجق مصنوعات دندر

Il signifie figur., intrigue, ruse M. حيلة
 || Voyez quelle machine il a fait jouer dans
 آو یون T. فسد

cette affaire مآذده نه کونه حيله اعمال ایلدی
 Il a remué toutes sortes de machines pour parvenir à ses fins
 مرانده دسترس اولمق فکريله هر نوع فسد وحيله یی اعمال
 بوبابده نه Quelles machines n'y a-t-il pas employées?
 حيله لر قوللندی

MACHINER. Faire des menées sourdes contre quelqu'un M.
 دام فساد P. نسج الحبايل الفساد - تصنيع الحبايل الفساد
 سنی || Il machine votre perte فساد قورمق T. پرداختن
 سکا سو - ازاله واعدام فکريله تصنيع حبايل فساد ایدر
 اجرای Machiner une trahison قصد ایله بر فساد قورمقده در
 نسج حبايل - خیانت مسمنده تصنيع حبايل فساد ایتمک
 Il machinait je ne sais quoi contre lui
 علیه بیلم نه کونه دام شر و فساد تصنيع ایدر ایدی

MACHINISTE. Celui qui invente, ou construit des machines M.
 آلاتگر - آلات پرداز P. صانع الآلات - موجد الآلات
 آلات یاپوجی - یکیدن آلات جیقاریجی

MÂCHOIRE. L'os dans lesquels les dents de l'animal sont
 emboîtées M. منده - چنه P. فمکان - فم - فک - فک
 La mâchoire supérieure et inférieure || چکه T. زفر
 اوست وآلت چکه - وفک اسفل

On dit d'un homme, qu'il a la mâchoire pesante, lourde, pour
 dire, qu'il s'exprime lourdement et sans grâce M. متغصم - متغصم
 مریل مریل سویلر - میزیز سویلر T. کله زبان P. اللسان
 On appelle Mâchoires, deux pièces de fer qui s'éloignent et
 se rapprochent pour serrer quelque chose M. کلبتان P. کلبتن
 قساج T. کلوب - انبر -

MÂCHONNER. Mâcher avec difficulté M. کم خاییدن
 پاپه یاپه چیمک T.

MACIS. Écorce intérieure de la noix muscade M. بپاسه
 چارکون - بزباز

MAÇON. Ouvrier qui fait tous les ouvrages où il entre de la
 pierre, de la brique, de la chaux, etc. M. بنان pl. بنا
 دیوارچی T. دیوارگر - لادگر - زاو P. رخاص - بناء الجدار
 دیوارچی قلفهسی - دیوارچی اوستهسی
 Journée de maçon دیوارچی یومیهسی
 دیوارچی فوطهسی

MAÇONNAGE. Travail du maçon M. دیوارگری
 Le maçonage de || دیوار ایشی - دیوار یاپوسی T. لادگری -

LYCEUM. Arbrisseau épineux. سنجان تیکنی. T. عوسج. A.

LYCOCTONUM. Plante. قاتل الذئب - خائق الذئب. A.

T. قورد بوعان.

LYMPHATIQUE. Il se dit des vaisseaux qui portent la lymphe dans le corps de l'animal. مجراء الخلط المائي. A. Artères

lymphatiques. عروق خلط مائي. Veines شرايين خلط مائي.

LYMPHE. Humeur aqueuse, qui fournit la plupart des humeurs, et qui se répand dans tout le corps de l'animal. خلط. A.

ليمفه. T. کش مائي. P. مائي.

LYNX. Animal qui a la vue perçante. وشاق. A. وشيق.

T. وشق.

On dit, qu'un homme a des yeux de lynx, pour dire, qu'il

a la vue perçante. A. ابصر من زرقاء اليامة. Et figur., pour

dire, qu'il voit clair dans les affaires. A. شايه النظر.

درين كبرر - كبره كن. T. تيز نظر. P. ثاقب النظر - النظر.

LYRE. Instrument de musique. مزهر. A. مزهر. P.

قوبوز. T. شستار.

C'est aussi le nom d'une constellation. الشلياق. A.

MAC

MAC

Ma. Pronom. A. من. P. من. T. من. Ma maison. داري. A.

همشيره. P. اختي. A. بنم اوم - اوم. T. خانه من. P. قز قزنداشم. T.

MACARON. Espèce de pâtisserie faite de pâte d'amande et de sucre. A. pl. ملقزات سكروية. T. بادميهاي شكري. P. بادمو شكولملر.

MACARONI. Pâte faite de farine fine. مقرونيا. T.

MACÉRATION. T. de dévotion. Mortification du corps. مشادة. A.

pl. مجاهدة - رياضت - تشدد النفس - مشادات. P.

كندويه قاتيلق چكدرمه. T. سختي - زهنجه. P. مجاهدات.

|| La macération de corps. Ses grandes macérations

ont abrégé ses jours. تشدد بدن. T. التزم ايلديكي شدت رياضت تقيلل

ايتام صرينه سبب اولمشدر.

Et une opération chimique, qui consiste à laisser séjourner une sub-

stance pendant quelque temps dans un liquide. A. نقرع. T. دان - وادان.

نقوعده اولمق. T. نقوعده اولمق. || Être en macération. A. نقرع. T. نقرعده اولمق.

MACÉRER. Mortifier son corps pour l'amour de Dieu. تشديد. A.

كندويه قاتيلق. T. زهنجه دادن. P. رياضت - النفس.

تشديد بدن ايتسك. T. تشديد بدن ايتسك. || Macérer son corps

se saint était dans un continuel exercice de pénitence, et macérait

sa chair par les jeûnes, par les disciplines, etc. بوعزيز صوم.

شدید واذای اکید و سائر بو مثللو مجاهدات ايله بدنتی

تشديد ايدهرک دائم الاوقات کفارت ذنوبه سعی ايتسکدن

خالی دکل ایدی.

En termes de Médecine et de Chimie, Faire tremper un corps

dans un liquide. A. قنقیع. T. تودین - تودین.

|| Il faut macérer cette plante dans du vin pendant tant de jours. فرغاریدن.

بو نبات شو. قدر کون باده ایتسکده تیریت محتاجدر.

قدر کون خمر ایتسکده بصدرمق اقتضا ایدر.

فرغاریده. P. مورت - مودون - ودين - منقوع. A. Macéré.

صوبه بصدرمق.

MACHEFER. Sœur qui sort de fer, lorsqu'on le bat rouge

sur l'enclume. A. توبال الحديد. T. توبال.

|| Le machefer pilé est très-bon à faire du ciment.

دمور توالی توژی خراسانو خرج ایتسکده اعلا جز اولور.

MACHELIÈRE. Il se dit des dents de derrière, qu'on appelle

aussi Molaires. A. نواجذ. P. نواجذ. T. دندان آسیا.

نواجذ علیا و سفلا. T. دیش. || Les machelières de dessus et de dessous.

MACHEMOURE. Débris du biscuit qu'on donne aux moutons.

چکساد قیرندیسی. T. خشکان ریزه. P. سقاطة الکعک. A.

ملک - مصغ. T. خباییدن - خباییدن. P. لوک.

|| Les viandes qu'on a bien machées sont à demi digérées.

بلع کبی مصغ کبیر. T. خباییدن - خباییدن. P. لوک.

On dit d'un cheval, qu'il

maché son frein, lorsqu'il le ronge. A. اللجام.

کسی کومک. T. لگامرا خباییدن. P. اللجام.

خباییده - خباییده. P. مطوک - مطوک. A. Maché.

چینانمش.

رئق ونصارت اولور Cette charge lui donne un grand lustre
 Il a bien perdu de son lustre depuis sa disgrâce
 پادشاهی اوله لیدنبوو پرتو ورونقنه کسرکلی عارض اولمشدر
 Il a beaucoup relevé cette charge, il lui a donné un nouveau
 بومنصبک شاننی ترفیع ایله پرتو ورونقنی بر
 قات دخی زیاده ایلدی

Il se dit aussi d'un chandelier à plusieurs branches, qu'on sus-
 pend au plancher pour éclairer. آویزه P. مشعل معلق. A.
 دیوانخانه اون La salle était éclairée de douze lustres || آویزه
 بلور Un lustre de crystal ایکی آویزه لر ایله صیادار ایدی
 آویزه

LUSTER. Donner le lustre à quelque chose. تجلیه. جلی. A.
 جلا ویرمک T. جلا دادن - آب و تاب دادن P. تصقیل -
 بر قماشه جلا ویرمک

Lustrer une étoffe بر قماشه جلا ویرمک

Lustré. مجلا. A. مصقل. P. جلا دار. T. جلاو.

LUSTRE. Espèce d'étoffe de soie. پرنده P. استبرق. A.
 دیبیت

LUT. C'est, parmi les Chimistes, de la terre grasse, ou un
 caduit dont ils se servent pour boucher les vases qu'ils mettent
 au feu. طین الحکمة. A.

LUTH. Instrument de musique à cordes. A. اعود. pl. عود. A.
 لاغوته - تارهای جنگ Cordes de luth || لاغوته. T. جنگ
 لاغوته نک قولى Manche de luth تللری

LUTHÉANISME. Doctrine de Luther. A. مذهب لوتران. P.
 لوتران مذهبی. T. آیین لوتران

LUTHÉRIEN. Qui professe la doctrine de Luther. A. لوترانی
 لوتران. T. لوترانی. P. لوترانیون. pl.

LUTHIER. Ouvrier qui fait des luths. A. سازگر. P. هژاد. A.
 لاغوته جی

LUTIN. Le peuple appelle ainsi les esprits follets. V. Esprit.

LUTRIN. Pupitre sur lequel on met dans l'église les livres
 dont on se sert pour chanter. A. رحله. T. کیرخ. P. رحلة.

LUTTE. Combat de deux hommes, corps à corps. A. مصارعة.
 کورشیلیک تعلیم ایتمک - کورشی - کشتی. P. مبارزة
 Un bon tour de lutte مصارعة احسن واعلا بر صنعت
 فن مصارعة غایت ایله ماهر اولمق

On dit figur., Emporter une chose de haute lutte, pour dire,
 venir à bout de cette chose par la force. T. بر شیبه جبراً
 وتغلباً ظفر بولمق

LUTTER. Se prendre corps à corps avec quelqu'un, pour le
 porter par terre. A. اصطراع. P. تعافس - کولشمک - کورش طومق
 جدل نمودن. P. جدال. A. Figur. A. کولشمک - کورش طومق
 Lutter contre la tempête, contre les vents, contre les flots
 فورتنه نک وریاج مخالفه نک
 contre la fortune, contre la mort. A. فلک نا سازکار
 و هجمه ناگهگیر معات ایله
 اوغراشمق

LUTTEUR. Qui combat à la lutte. A. مصارع. pl. مصارعین
 کورشیجی. T. کشتگیر. P. مبارزین. pl. مبارز -

LUXATION. T. de Chirur. Déboitement, déplacement des os
 T. جدایی استخوان از بندگاه خود. P. انفکاک العظم. A.
 کموکک برندن آیرلمسی

LUXE. Somptuosité excessive. A. تلف. P. تلف
 La luxe est plus grand que jamais. T. بیپوده
 شمدیکی سرف و تلف هر وقتدن زیاده
 Le luxe des habits, de la table. لباس و طعام خصوصنده
 Un luxe ruineux. خرابیت حالی منتج اسراف و سفاقت
 Luxe immodéré. حد - سرف مفرط اولدجق سرف و تلف
 استدالدن خارج سرف و سفاقت

LUXER. T. de Chirur. Faire sortir un os de la place où il
 doit être. A. استخوانرا از بندگاه خود جدا. P. فکک العظم. A.
 کموکی برندن جیقارمق - کموکی برندن آیرمق. T. کردن
 سقوطی تقریبیله عظم. Sa chute lui a luxé l'os de la cuisse
 فخدی برندن منفکک اولمشدر

LUXURE. V. Lascivité.

LUXURIEUX. V. Lascif.

LYBANE. Plante. A. قوط. P. شینر. T. سه برگه -

LYZERNIÈRE. Terre semée en luzerne. A. مزرعة القوط. P.
 قبا یونجه تارلاسی. T. شینرستان

LYCANTHROPE. Qui est attaqué de lycanthropie. A. مقطرب

LYCANTHROPIE. Espèce de mélancolie dans laquelle le ma-
 lade croit être changé en loup. A. قرة سودا. T. داء القطرب

LYCÉE. Lieu consacré à l'instruction. A. دار الافادة. P.
 مکتب. T. دبستان

نجوم وکواکب منیر در
Figur. || C'est un esprit lumineux
Il y a des traits lumineux dans son discours
مقاله‌سند منیر ورخشان بعض عبارات لطیفه وار در

LUNAIRE. Qui appartient à la lune م. ماهی P. قمری
شهور Mois lunaire سنه قمریه L'année lunaire || آیهک
Cadran lunaire دوره قمریه Cycle lunaire قمرینه‌نک بری
بسیطه قمریه

LUNAIRE. Plante م. ورمام T. چیهکی

LUNAIISON. Espace de temps compris entre deux nouvelles lunes
ایک دوری T. هنگام دور ماه P. مدته الدور القمر م.
عرس اشجار ایچون Observer la lunaison pour planter || ایامی
Toute cette lunaison a été pluvieuse مدتی بستمون دوری حسابنه دقت ایتمک
اشبو قمرک دوری مدتی بستمون
یغمورلو ایدی

LUNATIQUE. Il se dit d'une personne fantasque et capricieuse
چالقی T. سبکغز P. معلوم م.

LUNDI. Le second jour de la semaine م. اثنین P.
|| Nous nous verrons lundi
بازار ایرتدسی کونی T. دوشنبه
آتی الحلول اولان دوشنبه کونی کوروشدجکز
On s'assemble کلهجک بازار ایرتسی کونی ملاقی اولدجغز
هر بازار ایرتدسی کونی جمع اولورلر
توس les lundis

LUNE. Planète la plus proche de la terre م. قمر P.
|| Le corps, l'orbite, le globe, le disque, l'ombre de
T. آی ماه
Les corps, l'orbite, le globe, le disque, l'ombre de
La lune emprunte sa lumière du soleil
قمر و مدار قمر و کره قمر و قرص قمر و ظل قمر
صفحات قمر و اربع قمر
L'interposition de la lune
قمر مرتبه اوجده
La lune est dans son apogée, dans son périgée
در قمر مرتبه حضیضده در
قمر شمس بیننده
entre la terre et le soleil
قمرک ارض ایله شمس
Le croissant de la lune
لاله ماه
le décroissement de la lune
تخللی
Sur la fin
اکسلسی
P. کاست ماه
Au déclin de la lune
آخر قمرده
La lune est dans son plein
بدر ماه
Nouvelle lune م. غره
Le premier, le dernier
یکمی آی T. ماه نو P.
Clair de lune
ربع اولی و ربع اخیری
Il fait un beau
ای ایدینلغی T. مهتاب P.
کوزل مهتاب کجدهسیدر لطیف برلیله قمر در

La lune de Mars, d'Avril
آیهک قاجنده
Cela suit la lune
ایده تبیت ایدر- تابعدر

LUNETIER. Faiseur de lunettes م. صانع النظرة
کوزلکچی T.

LUNETTE. Verre monté qui sert à faire voir distinctement
T. چشم فرنگی- چشمک- عینک P. نظرة م.
Lunette convexe
کوزلک
Une paire de lunettes
شیشدسی
concave
مقعر کوزلک
Lunette d'approche, ou de longue vue T.
چفت کوزلک
دور بین T. دور بین P. نظرة الافاسی

LUNETTES, en termes de fortification, sont des espèces de demi-lunes, composées de deux faces qui forment un angle saillant vers la campagne
چقیده کوشدلو نصف قمر طایبه‌لری T.

LUNI - SOLAIRE. T. d'Astron. Il se dit de ce qui est composé de la révolution du soleil et de celle de la lune م.
شمسی و قمری
Le cycle luni-solaire est de cinq cent trente-deux ans
ای ایلده کونشک T. خورشیدی و ماهی P.
دور شمسی و قمری
بشور اوئوز ایکی سنده تمام اولور

LUNULE. T. de Géom. Figure qui a la forme d'un croissant
آی هلالی شکلی T. شکل ماه نو P. شکل هلالی م.

LUPIN. Plante م. ترمس P. باقلا مصری- ترمس
مصر بقلدسی- آچی بقله T.

LUSTRE. L'éclat qu'on donne à une chose en la polissant, ou autrement م. جلا
|| Le lustre d'une étoffe
قماشک جلاسی
L'ébène polie a un grand lustre
ثوبک جلاسی زایل اولمشدر
Le vernis de la Chine
مصقل ابنوسک جلاسی کسکین اولور
روغن چینک لطیف بر جلاسی وار در

Et la composition dont quelques artisans se servent pour donner le lustre à leurs ouvrages م. معجون الصیقل
ایدهجک معجون

Il se dit figur. de l'éclat que donne la parole, la beauté, le mérite, etc. م. رونق
- فر- پرتو P. نصارت- رونق م.
Les pierres donnent du lustre à la beauté des femmes
حلیات نسا طایفدنک حسن و جمالنه بادی

پارلاق T. تابدار - ناک

Il est aussi subst. A. جلا - فروغ P. برقان -

بو ٹونک پارلاقنی Le luisant de cette étoffe || پارلاق

فروغ P. نور - ضیا - ضو A. LUMIÈRE. Clarté, ce qui éclaire

ضیای Lumière élatante || آیدینلق T. پرتو - تابش - تاب -

ضیای directe ضیای ملایم douce ضیای و حاج vive متلالی

ضیای Dieu dit Que la lumière soit faite, et la lumière fut faite نور

ضیانک تسطع وانتشاری L'éclat de la lumière soit faite, et la lumière fut faite نور

la réfraction ضیانک تقاطع وتکاسری

Cela jette beaucoup de lumière ایدر فراوان

ضیای du jour ضیای شمس - نور شمس

Le soleil d'un flambeau ضیای مشعلنک ضیای

شمس تابان عالمه افاضه نور ایدر

répond sa lumière partout ایدر نشر ضیا

La lune et les autres planètes empruntent leur lumière du soleil

Les étoiles fixes ont une lumière qui leur est propre

ثوابت بنفسمها نور ایدر

On appelle poétiquement le soleil, Le père de la lumière

تیر اعظم - مصیدر

On dit aussi, Commencer à voir la lumière

عالم هستی وشهودی رویتد باشلامق

مشاهده نور دنیا

Et jouir de la lumière, pour dire, vivre

نور حیات - دیدنه حیات پوشیده پرده مات اولمق

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

زایل اولمق

On dit figur. dans le style de l'Écriture, que Dieu habite une lumière inaccessible

On dit aussi, Anges de lumière نورانیة

On dit aussi figur., La lumière de la grâce de Dieu نور فیض ربانی

Joindre la lumière des sciences

انوار علومى فضایل جلیله

جمع ایتک

On dit d'un ouvrage, qu'il n'a point encore vu la lumière

هنوز ظهور ایتماشدر - هنوز ظاهره جیقمش دکل بر نالیدر

Lumina, signifie figur., intelligence, connaissance

عرفان - جلی

Lumière naturelle || بیلش T. دانش P. وقوف

Cet homme n'a aucune lumière pour les sciences

علومه دائر جزئی و کلی وقوفی یوقدر

Et éclaircissement, indice sur quelque sujet A. pl. معلومات

Je n'ai aucune lumière sur cette affaire

Je vous fournirai des lumières

Si je puis tirer de ces pièces-là quelques lumières

La connaissance de ce fait a jeté une grande lumière dans cette affaire

اول خصوصه کلیتو معلوماته وسیله اولمشدر

Lumina, signifie aussi, de la bougie, de la chandelle allumée

On nous a laissés sans lumière

éclairée d'un grand nombre de lumières

On dit des saints docteurs de l'Église, que ce sont les lumières de l'Église

مشاعل تیره دین اولان

Il se dit aussi du petit trou qui est à la crosse d'une arme à feu

فالیه دلیکی

LUMIGNON. Le bout de la mèche d'une chandelle allumée

شعلة الفتيلة - شعلة

En mouchant la bougie, le lumignon est tombé

فتیلنی قطع ایدر ایکن شعلهدسی دوشورلدی

LUMINAIRE. Nom qu'on donne au soleil et à la lune, à cause de l'éclat de leur lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

On dit d'un homme devenu aveugle, qu'il a perdu la lumière

Pour attirer zina آرنغلی T. هوس ربوخکاری P. غلث -
استیفای حظ - غلث طبعی اغنا ایچون faire sa lubricité
غنا کتور بله میه جک شبق Lubricité insatiable غلث صمننده
و غلث

LUBRIFIER. Rendre glissant م. ابراث الملوسة M. لغزلن P. ربوخه
La mucosité des intestins sert م. میرنجق ایتمک T. کردن
à les lubrifier امعاده اولان ماده مخاطیه ملوستلرینه باعث
اولور

LUBRIQUE. Qui a de la lubricité م. غلیم - غلیم P. ربوخه
Homme lubrique م. زنایه آزونون T. پرست
Mouvements, actions, paroles, regards lubriques غلث
افعال و حرکات غلث نما واقوال وانظار شبق انتما

LUBRIQUEMENT, adv. م. مغلماً P. ربوخه انگیزانه T. زنایه
آرنغلق ایله

LUCARNE. Sorte de fenêtre pratiquée au toit d'une maison
Petite lucarne م. باجه T. روشنندان P. کواه pl. کوه - چلی م.
U a passé par la lucarne م. جلی صغیر

LUCIDE. Il ne se dit qu'en cette phrase, où en parlant d'un
homme qui a le cerveau attaqué, et qui raisonne bien en cer-
tains momens, on dit, qu'il a des intervalles lucides
بومجنونک Lucide م. بالواته آرائق آرائق نوبات عقل و شعوری وار در
مودت ایدر دقیقله ری وار در

LUCRATIF. Qui rapporte du lucre م. کثیر النما M. و فیر الربا
کارلو T. نما دار - سودمند P. کثیر المنافع - و فیر المکاسب -
Un métier lucratif م. منصب بر صناعت کثیره المنافع
نما دار

LUCRE. Gain, profit م. ربح - نفع - نما pl. منفعت
تحصیل Travailler pour le lucre م. قزانج - کار T. سود P. منافع
Il travaille moins pour نما و منفعت صمننده سعی ایتمک
le lucre que pour l'honneur سعی ایتیمیب
تحصیل عز و شرف صمننده جالشور

LUETTE. Petit morceau de chair long, qui est à l'entrée du
goier م. دیلجک T. گده م. ملاذة - لهوات pl. لهات M.
Il a la luette enflée شیشکندر M. دیلجکی
دیلجکی کوشیوب صارقدی - لهاتی وار در

LUEUR. Clarté faible م. لمعه ضعیفه M. کم روشنی P.
لمعه ضعیفه لمعه تیره و تار M. لافارده M. ایشق T.
On commence à voir quelque lueur du côté de l'Orient جانب

La lueur de la مشرقدن بر لمعه ضعیفه ظهوره باشلادی
du feu نار لمعه کواکب لمعه قمر لونه
آتش ایشغنده اوقوشق Lire à la lueur du feu آتیشک ایشقی
کورونش T. نمایش P. لمعه ما - لمعه ما - لمعه M. Figur.
فلانده لمعه ما عقل وار در Il a quelque lueur d'esprit
کلامنده بر Il y a quelque lueur d'esprit dans ce qu'il dit
Voir briller quelque lueur de fortune لمعه عقل وار در
Avoir quelque lueur نوعاً بر لمعه اقبال مشاهده ایتمک
Une fausse lueur فلانک بر لمعه امید اولمق
لمعه کاذبه امید d'espérance

LUGUBRE. Funebre, qui marque de la douleur م. فجیع
- ماتمی - ماتمی P. موجب الحزن - حزن - فاجع
تاسه کتور یچی - تاسه لو T. حزن انگیز - اندوهناک
Spectacle شکوای فجیع Plainte صدای حزن
Appareil ماتمی تماشای ماتمی Contenance triste et
lugubre اصوات فاجعه Cris lugubres وضع کدر آلود و ماتمی
On n'y voit rien افکار فجیعه pensées البسه ماتمی
que de lugubre اول محله صور موجبه الحزنندن غیری شی
مشهود دکدر

LUGUBREMENT, adv. م. فجیعاً P. بالحقزن - حزیناً
Chanter lugubrement م. تاسه ایله T. حزن انگیزانه - ماتمکارانه
لباس lugubrement حزیناً تعنی ایتمک
ماتم ایله ملبس اولمق

LUL. Pronom. م. او - آن P. هو م. اول T. وی
LUIRE. Éclairer, jeter de la lumière م. لمعان
Quand le پاردامق T. درخشیدن P. نشر الضیاء اشراق
Le jour qui nous luit شمسک حین لمعانده
Dès que la lune commen- دیده مزه لمعان ایدن حیای نهار
cera à luire نور قمرک التماعی عقیبندده
On entrevoit quelque obscurité qui luit لمعان صبح عقیبندده
au travers de ces arbres بواشجار آره سنده لمعان ایدر بر شی
Figur. M. Voilà un rayon نشر حیا ایدر بر شی - کور بنور
d'espérance qui nous luit اشتہ افق مراددن بر شعاع امید
لمعانده باشلادی

LUISANT. Qui luit م. لامع - مضی - مستنیر - منیر
Une étoile م. پاردایچی T. حیا پاش - درخشان - رخشان
اخر رخشان - کوکب مضی - کوکب لامع
Il signifie aussi, qui a quelque éclat م. مجلا P. پرتو

ووصول کرده - قهن واصل اولور ایستک que vous serez arrivé
 واصل اولدیفکده -

LOT. Partion d'un tout qui se partage entre plusieurs personnes. *بخشش* P. اسهام pl. سهم - حصص pl. حصه *بخشش* P. اسهام pl. سهم - حصص pl. حصه
 Voilà تنظيم اسهام ایتمک || Faire des lots پای T. بهره
 trois lots, choisissez اختیار ایله
 Les lots ont été tirés au sort بالمقارعه توزیع
 بوسهم دیگرندن Ce lot - là est plus fort que l'autre اولندی
 زیاده در

Figur. *Mon lot* || قسمت T. روزی - بهره P. نصیب *د. نصیب*
 est d'être persécuté بنم نصیبم دانما مظهر تعرض اعدا
 قسمتی مظهر Le ridicule et le mépris sont son lot اولمقدر
 خزی وحقارت اولمقدر

Lot. Ce que gagne à une loterie celui à qui il échoit un bon billet. *قرانلش سهم* T. نصیب سود اندوز P. سهم فایز *د. فایز*

LOTIERIE. Espèce de jeu de hasard où les lots sont tirés au sort. *قرعه* T. بازیچه قرعه اندازی P. قرعه - قمار القرعة *د. قرعه*
 قرعه انداختن P. ضرب القرعة *د. قرعه* || Tirer une loterie || او یونی
 قرعه او یوننه افتتاح Ouvrir une loterie قرعه آتمق T.
 قباتمق - قرعه او یوننی ختم ایتمک fermer ایتمک

LOTION T. de Méd. Lavage. V. ce mot.

LOTIR. Faire des lots à partager entre plusieurs personnes. *پای پای* T. بخش بخش کردن P. ترتیب بالحصص
 || Lotir || حصه حصه ایتمک - پای پای ایتمک - بولک
 Les libraires تركه مالنی حصه حصه ایتمک
 ont acheté la bibliothèque d'un tel en commun, et puis ils l'ont
 ستخافلر فلانک کتبخانهنی اشتراکاً مایعه
 ایدوب مکره کتابلری حصه حصه بولوب بیلرلنده تقسیم
 ایتملر در

Lotr. *پای* T. بخش بخش کرده P. مرتب بالحصص *د. مرتب*
 پای اولمش

LOTISSEMENT. Action de faire des lots. V. Lotir.

LOTOS ou LOTUS. Arbre *یلبان بیوی* T. میس P. میس *د. میس*
 آناجی

LOUABLE. Digne de louange. *مستحق المدح* - مدوح *د. مدوح*
 پسندیده - شایان ستایش P. مستحب - مدوب -
 Vous || اوکلمکه کرکلو - اوکلملو T. سزوار پسند و تحسین -
 بوجبهله d'en avoir usé comme vous avez fait

C'est حرکتک حسبیه بغایت مدوح اولمش اولدک
 بر عمل مندوبدر - بر امر مدوح و مستحبدر
 une chose louable

Et qui est de la qualité requise. *مستحسن* - محمود *د. محمود*
 Du sang louable || ایرو T. نیکو P. جید
 Des matières louables ایرو ایرین - قیج جید - قیج محمود
 مواد محموده

LOUAGE. Transport de l'usage de quelque chose pour un certain temps et pour un certain prix. *کراش* P. کرا *د. کرا*
 - کرایه و برمک Donner à louage || کرا T. ستره - کرایه
 استکرا Prendre à louage ايجار ایتمک - کرا ایله ویرمک
 Le استیجار ایتدک - کرا لمق - کرا ایله طومق - ایتمک
 کرا louage d'une maison منزل کراسی Il paye tant de louage
 کرا Un cheval de louage اولرق شو مقدار افقه ویردی
 بارگیری

LOUANGE. Éloge. *مدح* - مدحت - نعت pl. نعت *د. نعت*
 || مدح - اوکمه T. ستایش P. ثنایا pl. ثناء مدایح pl.
 Louange excessive مدیحه بیمزه fade مدیحه مفرطه
 Méd. délicate قبا بر مدح - مدحت غلیظه grossière مدح
 Cela مستحق مدح و ثنا اولمق Mériter des louanges نازکانه
 Publier, شایان مدح و ستایش بر ماده در
 est digne de louange célébrer les louanges de quelqu'un
 حقنه ایتدکری مدایح و ثنایانک C'est un homme au-dessus des
 louanges qu'on lui donne حقنه ایتدکری مدایح و ثنایانک
 Toute la terre retenant des louanges de ce prince
 بانک مدایح و ستایشی - ولوله انداز چار اقطار جهاندر
 En parlant de Dieu, on emploie les mots *اللهم حمد و ثنا* || Louange soit à Dieu
 حمد *د. حمد*
 Chantant les louanges de Dieu جانب باری به حمد اولسون
 وتسبیح ایتمک

LOUANGER, V. Louer.

LOUANGEUR. Qui loue sans discernement. *مداح فاحش* *د. فاحش*
 C'est un بوش بوشه اوکیجی T. ستایشخوان هرزه گو P.
 fade louangeur بر مداح هرزه گو و بیمزه در
 C'est un louangeur à gages وفیلو بر مداح فاحشدر

LOUCHE. Qui a la vue de travers. *کژ چشم* P. احول *د. احول*
 Il est louche || شاشی T. کلیگ - کاژ - چشم کشته
 Cette femme est louche بر کوزی شاشیدر
 Il a un oeil louche

اوتدیکسی Je suis ennuyé de ses longueurs مطاولاتدن بکا فتور وکلال کلمشدر
 Prendre les longitudes اولکيسندن اعتبار ايله حساب اولنور
 Co lien a tant de degrés de longitude, tant de latitude بو محل طولک شو قدرنجی و عرضک
 شو قدرنجی درجسندره در

طولانی - مستطیل A. Qui est étendu en long
 Les membranes qui composent les vaisseaux, sont tissées de deux plans de fibres, les unes circulaires, les autres longitudinales بدن انسانده اولان اوعيدنک
 ما به ترکیبلی اولان انجه زارلر بعضاً مستدیر و بعضاً
 مستطیل اولدوق ایکی نوع الیافی دقایقندن منسوجدر

LONGITUDINALEMENT. En longueur A. طولاً
 Mesurer une chose longitudinalement اوزونلغنه T. بدرازی
 بر شیشی اوزونلغنه اولهچمک

LONG - TEMPS. Pendant un long espace de temps A. امد مدید
 A. طول الزمان - طول الدهر - مده مدیده -
 بوسی طول Ceta dure long-temps جوق زمان T. مدت
 Il a étudié trop long-temps زمان مستمر و پایدار اولور
 Cela est fait depuis long-temps مدیده مطالعیه مداومت ایلدی
 چوقدنبرو یاپلمشدر - امد مدیددنبرو یاپلمشدر

LONGUEMENT. Durant un long temps A. طویلاً
 Vivre longuement اوزون اوزادی T. دور و دراز P. التطویل
 - علی وجه التطویل سویلک طویلاً معتر اولمق
 تطویل کلام ایتمک - طویلاً تکلم ایتمک

LONGUEUR. Étendue en long A. طول pl. اطوال
 Grande longueur عظیم طول Juste طول تام
 Cete côte de mer a tant de longueur و صحیح
 La longueur d'un bâton بحرک طولی شو مقدار در
 ثوبک طولی d'une robe قدی - طولی

Il se dit aussi de la durée du temps A. طول
 La longueur du temps lui a fait oublier... طول زمان تقریبیه
 La longueur des jours et des nuits درازی امتدادی - لیل و نهارک طولی
 موصفه نک اوزونلغی - موصفه

دیرکاری P. مطاولات pl. مطاولة A. Il signifie aussi, lenteur
 Ce sont des longueurs insupportables کیمچکدرمه - اوزاتمه T.
 Il ne veut point بو حالات مطاولات طاقتداز قبیلندندر
 مرادی بو شیره les choses en longueur مصلحتی تکمیل ایتمک اولمدیفندن هر شیده مطاولدن

لقمه P. لقمه A. LOPIN. Morceau de quelque chose à manger
 لقمه T.

LOQUACITÉ. Habitude de parler beaucoup A. کثرة الکلام
 Cet homme est d'une loquacité fatigante بیکدر بر آدمدر خلقی
 اوصاندر

LOQUET. Sorte de fermeture fort simple, et qui s'ouvre ordinairement en haussant A. سطم
 Cette porte ne ferme qu'au loquet بر مندال ايله قبانور

LORGNER. Regarder du coin de l'oeil A. الساج النظر
 - بکوشه چشم نگرستن P. عطف اللحظة - لحظ
 جالوب آلمد - کوز اوجيله باقمق T. نیم نگاه انداختن
 - بر کمسندیه الساج نظر ایتمک Lorgner quelqu'un باقمق
 On dit, Lorgner une charge, une maison, pour dire, avoir des vues sur une charge, sur une maison
 - بر منصبه و بر خانده عطف لحظه رعبت ایتمک
 نصب عین ایتمک - اطماح نظر ایتمک

LORNETTE. Petite lunette qu'on tient à la main T. آل
 کوزلکی

LORNEUR. Celui qui lorgne A. للاح P. للاح
 کوز اوجيله باقمق T.

LORIOT. Oiseau qui a le plumage de couleur jaune et varié
 فلوریه قوشی T.

LORS. Dans le temps de A. عند
 Lors de son élection وقتند وقتند
 de son mariage ازدواجنده وقت de son avènement au trône
 On dit, Pour lors, pour dire, en ce temps-là A. في ذلك الوقت
 T. در آن وقت - آنکه P. من A. Dès - lors, pour dire, dès ce temps-là
 Dès - lors, se dit aussi pour Dès - là, par forme de conséquence A. بونا
 Cet accusé est en fuite, بوندن اوتری T. بنا برین P. ذلك
 حقه مزو تهمت اولنان شخص dès - lors il est fort suspect
 غایب ونا بدید اولمشدر بنا برین بغایت مظنوندر

LORSQUE. Quand A. اذا P. کله T. قهن
 Lors- qu'il partit ایلدکده - قهن مزیمت ایلدی

سفرهای - سفرهای دور دست P. اسفار بعيدة A. éloignées
اوزون اوزاق سفرلو T. دراز آهنگ

دیرکار P. بطی الحركة - بطی A. Il signifie aussi, lent, tardif
Que vous êtes long! آغر طاورانور - آغر - کیچ طاورانور T.

بو بو Cet ouvrier est long à tout ce qu'il fait
Les arbres sont longs ایشجی هر ایشنده بطی الحركة در
آغاجلر بیومکه - ایشجارت نشو و نیاسی بطیشدر
آغاجلرک بیومسی آغر در - آغر طاورانور

اوزونلق T. درازی P. طول A. Long, signifie aussi, longueur
بونکت اون ذراع طولی وار در Cela a dix aunes de long
En بستون اوزونلغنه یاتندی

Il est couché de tout son long بالطول والعرض
Il fait mettre du bois en long On dit, Prendre le plus long, pour dire, aller en quelque lieu par le plus long chemin
راه دورادوردن - طریق طویلی اخذ ایتمک
Et figur. Vous avez pris le plus long dans cette affaire
بو خصوصده اسباب دورادوره تشبث ایلدک

On dit aussi d'un homme qui diffère et recule, qu'il tire de long
ایپه اون سرر T. long

La LONG, ou LONG, ou LONG. Phrases qui signifient, en cotoyant
اوزونلغنه T. بدرازی P. طایلاً ماطال - مدى الطول A. مدي الطول
نهرک Tout le long de la rivière
اوزونلغنه طوغری Allier tout du long de l'eau
اوزونلغنه طایلاً ما طال صحرائک
Tout le long de la prairie وارق
یولک - مدى الطول الطریق
du chemin نهایتنه قدر بویدن بوینه - اوزونلغنه

Il se dit aussi du temps, et signifie, durant
وقتک اوزونلغنی T. تا بانجام وقت P. مدى الايام
مدی الايام الصیام
Il a jeûné tout le long du carême
ما دام مدة السنة
Tout du long de l'année
پرهیز ایلدی

على وجه التطويل A. Au long, signifie aussi, amplement
ایشنه T. بدرازی - طول و دراز P. على وجه التفصيل - مفصلاً
Il a expliqué cela bien au long
Je vous écrirai بونی تفصیل اوزره و بیان ایلدی
على وجه التفصيل طرفه تحرير ایدهجکم
مفصلاً سکا سویلدیم
Je vous ai parlé au long

بمرور الايام A. Avec le temps, à la continue
کیده رک T. بگذارش زمان P. بامتداد الاوقات -

ابتدای che bien les premiers jours, mais à la longue il se lasse
کونلرده مشی و رفتاری ایودر انجیق مرور ایام ایلده یوریلور
امتداد وقت ایلده بوکا A. la longue on en viendra à bout
ظفریاب اوله جقلم در

من امد المديد A. De longue main. Depuis long-temps
از قدیم - از دیر باز P. من زمان القديم - من قدیم الايام
Je le connais de longue جوқи زماندنبرو - جوقدنبرو T.
Il est mon ami de longue
فلانی امد مدیددنبرو بیلورم
من قدیم الايام دوستم در

LONGANIMITÉ. Il se dit de la clémence de Dieu, qui diffère
امهال الهی فی مجازاة الاشراق A. la punition des méchants
امهال الهی فی مجازاة الاشراق A. C'est abuser de la longanimité de Dieu que de persister dans le péché
مصیتده مداومت ایتمک مجازات اشرار خصوصده امهال
Et de la clémence d'une grande
الهینک قدرینی بیلماسکدر
On ne saurait trop nier la longanimité de ce prince
امهال المجازات A. اول پادشاهک امهال مجازات بابنده
وصف و ستایشدن لسان
مجبور اولدیغی شیمه کریمدی
قال عاجز در

LONGE. La moitié de l'échine d'un veau depuis le bas des
فیم شکله P. شطر المتن العجل A. épaulas jusqu'à la queue
Manger d'une بوزاغینک صرتی کچهسی T. پشت گوساله
لطیف ولذیذ بوزاغی صرتی کچهسندن ییمک
Et un morceau de cuir coupé en long, en forme de coarreau
آت Ce cheval rompra sa longe
فایش T. پڑاز P. قذة A. آتی فایش
Mener un cheval par la longe قایشنی قیره جقدر
ایله جکوب کوتورمک

LONGER. Aller le long de...
طولاً مرور - طولاً مشی A. بویدن بوینه - اوزونلغنه کتمک T. بدرازی روانه شدن
مسکر ساحل نهری بویدن L'armée longe la rivière
وارمق اوزونلغنه طوغری - نهرک قییسندن - بوینه مرور ایلدی
کچوب کتدی

LONGÉVITÉ. Longue durée de la vie
طول العمر A. صمراوزونلغنی T. درازی عمر - جاندرازی P. تملی العمر - العمر

LONGIMÉTRIE. L'art de mesurer les longueurs
فن المساحة A. الاطوال

LONGITUDE. T. de Géogr. La distance en degrés d'un lieu au
طول A. premier méridien
On compte les degrés de longitude
درجات طول دوائر نصف النهارک
depuis le premier méridien

عند سعة الوقت - عند وقت الرفاه. *à son aise*. *à Lorient*.
 || بر راحتلو وقتده *T.* به هنگام آرام - در وقت آسانی *P.*

On appelle Lunettes de longue vue , les lunettes d'approche.
V. ce mot. — Et voyages de long` cours , les voyages des pays

Loi, se dit aussi de certaines obligations de la vie civile *A. pl.*
 رسم *P.* شروط واجبة الرعاية - قواعد مرفقة - احكام مرفقة
 واجبة ذمتك قواعد *Les lois du devoir* || يول ارکان *T.* وراه
 de la bienséance حسن ادب قواعد مرفقة شروط
 شروط الفت de la société نزاهت طبعك شروطی
 On dit aussi, *Les lois du* قواعد مرفقة معاشرت - معاشرت
 قواعد وزانت قواعد de la pesanteur حركت
 وثقالت

Loi, en termes de monnaie, signifie, le titre auquel les mon-
 naies doivent être fabriquées *A.* عيار

LOIN, adv. de lieu et de temps. à grande distance *A.* بعيداً
 ايراق *T.* گارين - دورادور - دور *P.* قاصی - قاصياً - بعيد -
 محل *Il demeure loin* بغایت بعيد *Port loin* || اوزاق -
 محل بعيددن عودت *Revenir de loin* بعيدده اقامت ايدر
 دور - مسافه بعيددن نظر ايتمك *Voir de loin* ايتمك
 دوردن *Entendre de loin* ايراقدن كورمك - بين اولمق
Parler de loin بعيد النظر در *Sa vue porte loin* استماع ايتمك
Pousser bien loin ses conquêtes, ses موفق اولديغي فتوحات وغزواتي اقصى غاياته
Nous sommes encore loin de Pâques عيد
Figur. || Aristote a été bien loin dans la con-
naissance des choses naturelles حکيم ارسطو علم طبایع
Saint Thomas a été bien loin dans les matières de Théologie حضرت طوماس
 علم الهی به متعلق مواذک اقصى درجاته واصل اولمشدر
 - On dit aussi, qu'un homme va plus loin qu'un autre, pour
 dire, qu'il a plus de pénétration que lui فلان کشي فلانندن
 - *Et qu'une chose va plus loin qu'en ne* زياده بعيد النظر در
On - خيال وتصوردن بر قاچ مرتبه ايرانه واره جقدر
dit aussi, Aller loin, pour dire, faire fortune اقاصی مراتب
Il est homme d'esprit, et il a اقبال و ايتمك - اقبال وارمق
des amis à la Cour; il ira loin اصحاب عقل و کياستدن
 اولوب سراي همايونه دخي دوستان و خيرخواه لری اولمغه
Cette اقصى مراتب اقباله واصل اولمغه شبهه يوقدر
charge peut le mener loin بوم نصب ايلرولمسغه سبب
 اولمجي درکار در

On dit, qu'un homme n'ira pas loin, s'il continue ainsi, pour
 dire, qu'il sera bientôt ruiné بو طورده مداوست ايده جک

جوق سورجکی يوقی - جوق سورمز - اولور ايسه جوغه وارمز

On dit aussi, Pousser loin sa haine, son ressentiment بعض
 اشوری ايتمك - وعداوتنی حذدن بيرون ايتمك

On dit, Loin de nous des pensées si funestes افکار
 بويله افکار فاسده يی الله - فاسده بزدن ايراق اولسون
 On dit aussi, Cela est plus loin de sa
 pensée, c'est-à-dire, fort contraire à ce qu'il pense
 بو ماده پک - دورادور در - فلانک ظن وتصوردن ابعده بعيد در
Et figur. qu'un homme est bien loin de son compte
Et en فلان کمنه تخمين وحسابدن خلیجه بعيد در
parlant de deux personnes qui sont en traité, en marché, et
qui ne peuvent convenir ensemble, qu'ils sont tous deux loin
de compte بوی برلرندن اوزاقدورلر - بينلرنده بون بعيد وار در
On dit proverb. Qui est loin des yeux, est loin du coeur

کوزدن ايراق اولان کولدن ايراق اولور

On dit proverb., Pas à pas on va bien loin ايريشور منزل
 ياب ياب يوريمکه جوق منزل آلور - مقصودينه هسته کيدن

Loin, signifie aussi, un temps fort reculé de celui dont on
 parle *A.* عهد بعيد - عهد بعيد *A.* ايراق *T.* وقت دورادور *P.* زمان
Vous me parlez du temps d'Henri IV, c'est parler
de loiu فلان قرالک سلطنتندن بحث ايدرسک بو وقت
Vous me remettez à کيفيت مهده بيده دائر بر صحبتدر
me payer dans deux ans, c'est me remettre bien loin
 مطلوبی
me payer dans deux ans, c'est me remettre bien loin
 ايکی سنده ادا ايتمك اوزره تاخير ايدرسک بو حال
 مصلحتی زمان بيده براقمقدر

On dit, Parens de loin, pour dire, à un degré éloigné *A. pl.*

اوزاقدن اقربا *T.* خويشان دور دست *P.* اباعد

Au Loin. Dans un lieu écarté de celui où l'on est *A.* في
 || اوزاغه - ايراعه - ايراق يره *T.* بدوری *P.* محل البعيد
Il s'en est allé au loin اوزاغه کتدی *Aller chasser au loin*
 اولمق ايجون ايراق يره کتمک

De Loin en loin. à une distance considérable de lieu ou de
 temps *A.* اوزاقدن اوزاغه *T.* دور بدور *P.* بعداً بعد بعد
 بعداً بعد بعد *Planter des arbres de loin en loin* || سيرک
Il ne me vient plus voir que de loin en
loin بني کورمه سيرک کلور

Loin, Enx loin, signifie, au lieu de, tant s'en faut que *A.*
 بونی ايتمك شويله *T.* دور از کردن آن *P.* بعيداً عن

علمای دایر الاثر اولان کتب شریفه
 اشته شریعت الله و les prophètes الله
 Et - شریعت موسویة La loi de Moïse - واشته انبیا
 شریعت loi nouvelle, loi de grâces, la loi de Jésus - Christ
 حضرت عیسی شریعتة Jésus - Christ a dit dans l'Evangile, qu'il n'est pas
 venu détruire la loi, mais l'accomplir
 اللهی نسخ الیهون دکل بلکه اتمام واکمالی ضمننده
 نازل اولدیغنی انجیل شریفده ذکر ایلدی

On dit, Se faire une loi de quelque chose, Pour dire, s'imposer l'obligation de faire cette chose **A. الزام الشيء على**
T. بر خود واجب كردن **P. الزام الشيء على ذاته - نفسه**
ذمتنه واجب قلمق - نفسه واجب قلمق

On dit proverb. Nécessité n'a point de loi. **الضرورات**
 - Et n'avoir ni foi ni loi, pour dire, n'a-
 voir aucun sentiment de religion ni de probité **فلانك**
 ایمانی ونه شریعتی وار

On dit, Faire la loi, pour dire, ordonner avec autorité absolue. *A. اجراء الحكم P. فرمانرانی نمودن T. بیورق* - اجرای حکم و حکومت آیتمک C'est à lui à faire la loi || حکم مآذہ سی انجق فلانہ مآذہ در Et recevoir la loi de quelqu'un, pour dire, se soumettre à ce qu'il voudra ordonner. *بر کسیںد نک امر و حکمہ گردندادہ رضا* فلانک امر و حکمہ Et subir la loi de quelqu'un اولمق اختیار مطاوعت آیتمک

- بدل قانون اولمق. FAIRE LOI, signifie, tenir lieu de loi. عادت قانون || La coutume fait loi. Aristotle a long-temps fait loi dans les écoles قول ارسطو مکتب‌لرده وافر زمان قانون منزل‌سندده ابدی

فرمانرانی. P. حکومت. A. puissance, autorité. Loi, signifie aussi, puissance, autorité. A. حکومت. P. فرمانرانی. 7. اسکندر || Alexandre rangea toute l'Asie sous ses lois بیورمه || 8. ذو القرنین آسیا اقلیمتک مجموعنی تحت حکومتنه ادخال ابتردی

On appelle La loi du plus fort, la puissance que le plus fort exerce sur le plus faible **الحكم غالب لمن** **الحكم لمن**

Et lois divines, les préceptes positifs que Dieu a donnés aux hommes. شرعة الله - شريعة الله Les livres de la loi شريعة

جزء اول جزء ثانی

اواره P. دفاتر pl. دفتر A. Et pour Registre, papier-journal
T. Livre de marchand دفترى de compte
de mise et de de dépense دفترى محاسبه دفترى
دفتر A. Livre-journal تسلیات و مقبوضات دفترى
T. اواره روزمره P. یومى
بر کسندنگ اسمى بازارگان دفترنده مقید
بونى دفترکه قید A. Écrivez, mettez cela sur votre livre
بازرگان دفترى Le livre d'un marchand fait foi en Justice
ايله احتیاجه صالح - سند مفاہسنده در - عند الحکام معتبر در
On dit, qu'un marchand sait bien tenir les livres,
pour dire, qu'il tient un bon état de ce qu'il achète et de ce
qu'il vend فلان بازارگان علم دفترده ماهر در

Et pour un ouvrage d'esprit d'assez grande étendue pour faire un
volume A. رساله pl. رسالات Un livre plein d'érudition
Livre صنوف علوم و معارف ايله مشحون بر رساله جيله
رهين حسن قبول اولمش بر رساله - رساله مقبوله
censuré رساله ممنوعه - رساله منہيه رساله مردوده
Composer, parcourir, feuilleter un livre بر رسالدينى تأليف
ايتمک و تشبع و مطالعه ايتمک

À l'avan ouvert, signifie, sans avoir besoin d'étudier A. نظره
Traduire un auteur بر باقشده T. در يک نظر P. واحده
نظره واحده ترجمه ايتمک اوvert
à livre ouvert

LIVRE. Poids contenant un certain nombre d'onces A. رطل
رطل T. من P. ارطال pl.

LIVRE. Monnaie de compte T. ليوره تعبیر اولنور سکه
On dit, Venir au sou la livre, ou au marc la livre, pour dire,
venir au partage d'une somme, suivant la proportion de ce qui
est dû à chacun هر برينه حسابيله شو قدر اقچه
اصابت ايدن حصديى تقسيم ايتمک

LIVRÉE Il se dit des habits de couleur dont on habille ses
gens T. La livrée du Roi خدمتکارلرک رسم لباسلى رنگى
پادشاه خدمتکارلرينک رسم لباسلى رنگى مائيدز
Cel homme a changé sa livrée خدمتکارلرينک
ايله Il se dit aussi de
کسوه يک رنگ ايله tous les gens portant une même livrée
On dit figur. La livrée de la mi-
sère, de la servitude, pour dire, les marques extérieures dont

لباس فقر و مسکنت و لباس فرمانبرى
ورقیت on peut les reconnaître

LIVRE. Mettre en main, au pouvoir de quelqu'un A. تسليم
مال تسليم ايتمک Livrer de la marchandise
عسکره تعيينات ايتمک T. ويرمک
du pain de munition aux troupes ايتمک
مهدنامه موجب قلعديى Livrer une place par traité
يپودا Jodas livra Notre-Seigneur aux Juifs
On dit, - حضرت عيسى افندمى يپوديله تسليم ايلدى
جنگ ويرمک Livrer bataille, pour dire, donner bataille

براقى T. بگذاشتن P. ترک A. Il signifie aussi, abandonner
بلدهيى يغمايه Livrer une ville au pillage
بلدهيى عسکرک la livrer à la fureur des soldats
و شدتنه - پنجه سختگير خشم و کينه ترک ايتمک
ايبال - تسييب النفس - تسليم النفس A. Se livrer
تسليم T. خودرا سپردن - خودرا تسليم کردن P. النفس
Se livrer en proie à ses passions
امراض نفسانيه - هواى نفس تسليم نفس ايتمک
نفسنى دريای Se livrer à la joie تسليم زمام اختيار ايتمک
نفسنى صحرای شادمانى و سروره ايبال ايتمک
آلام و اكداره تسييب و ايبال ايتمک

On dit, Se livrer à quelqu'un, pour dire, s'abandonner à lui
- همان اختياري بستون فلانک يدينه تسليم
On dit aussi, C'est un homme qui ne se livre pas,
pour dire, c'est un homme très-réservé
زمام اختياري يد آخره تسليم ايدر مقولدن دکلدر

تسليم - ويرلمش T. تسليم کرده - داد P. مسلم A. Livré
اولنمش

LIVRET. Petit livre A. کتاب صغير - مجله صغيرة
کتابچهز T.

LOBE. Pièce molle de certaines parties du corps des animaux,
spécialement du poumon et du foie A. جگر گوشه P. رعامى
Les lobes du poumon du côté gauche, de
جگر يومشغى T. رعامى ايسرورعامى - رننگ رعامى يسار و يمينى
ايبينى

Il se dit en Botanique, des semences et des fruits de certaines plan-
tes qui sont partagées en deux parties égales A. حبة فليقه
- يارمه تخم T. ميوه دو نیم - دانه دو نیم P. فاکه فليقه
يارمه يمش

LITTÉRATURE. Connaissance des belles-lettres et des matières qui y ont rapport A. معرفه الادبیات P. دانش ادبیات
ادبیانده معرفت Profonde littérature || ادبیاتک بیلشی T.
ادبیانده کثیر Avoir beaucoup de littérature واسعہ وعیقہ
معرفت ادبیاتدن N'avoir point de littérature المعلومات اولمق
معارف Un ouvrage plein de littérature کتیا بی بهره اولمق
معارف Se livrer à la littérature ایله مشغون برتالیف
La littérature a beaucoup de ادبییه حصر اوقات ایتمک
معارف ادبیہ نک Il est difficile de les cultiver toutes
فروعی فراوان اولمقله جملہ سند بذل اهتمام اولمق امر
مشکلدر - Il se dit aussi de l'ensemble des productions littéraires d'une nation A. کتب ادبیہ La littérature Anglaise est
انکلتره لونک کتب ادبیہ لرنده
La littérature moderne اخلاقه دائر آثارک وقرتی وار در
est bien inférieure à la littérature ancienne متأخرینک کتب
ادبیہ لری متقدیمه نست ایله کمایه در

LITURGIE. Le service de la messe. قداس شريف.

LIVÈCRE. V. Sermentaire.

LIVIDE. Qui est de couleur plombée et tirant sur le noir ▲.

قراستی مور - قرامتق T. اسریقام P. اسربی اللون - ادکن
شفاه اسربی Lèvres livides رنگ روی ادکن Teint livide ||
Il est encore tout meurtri et tout livide des coups qu'on lui a donnés, il en a la peau,
کثرت ضربدن هر طرفی پر کدوه La chair toute livide
کثرت ضربدن هر - اولوب جلد بدنی الی الآن ادکندر
یری بره لنوب دریمی هنوز موس مور دو

LIVIDITÉ. État de ce qui est livide *A.* دكنت لون اسرى -
P. قرامتى، مورلق *T.* رنگ اسرى

LIVRAISON. Action par laquelle on livre de la marchandise
 qu'on a vendue ۱. تسليم pl. تسليمات ۲. T. دهش ۳. ويرمه
 || Pleine et entière livraison ۱. كامل تسليم ۲. Il avait promis
 de fournir tant de muids de vin, mais quand ce vint à la li-
 vraison . . . شوقدر فوجي شراب اعطا ايدهجكني وعد
 ۳. Il a fait
 livraison de tant de pièces d'étoffes تسليم قماش شوقدر طاقه
 ۱. ايلدي - En termes de librairie, on appelle Livraison, une partie
 d'un ouvrage que l'on ne publie que par parties || La première
 livraison de cet ouvrage ۱. بصيلان كتابك تسليم اولي

TOM. II

LIVRE. Volume de plusieurs feuilles de papier imprimées ou manuscrites. كتاب pl. كُتِبَ Le livre manuscrit كتاب المخطوطات imprimé كتاب المطبوع - دست خط بر كتاب مطبوع. بسمه كتاب - طبع اولمش كتاب - مؤلفك اسمي يوقى بر - مؤلفك اسمي نا معلوم كتاب Emprunter كتاب. مجلد كتاب كبير grand كتاب اعاره Prêter des livres استعاره كتاب ايتمك des livres كنار اوراقى Un livre doré sur tranche كتاب ايتمك L'index كتاب دفترى Catalogue de livres مذهب بر كتاب فهرست كتاب La couverture d'un livre كتابك كنارى - جامش كتاب la marge كتابك جلدی Livre in-folio كتابى و صحايفى les feuilles, les pages ربع طبقه in-quarto بتون طبقه قطعسندده بر كتاب in-octavo قطعسندده بر كتاب ثمن طبقه قطعسندده On appelle Livres sacrés, livres canoniques, les livres de l'Écriture - Sainte qui sont reçus de toute l'Église. كتاب كتب - Et livres apocryphes, ceux que l'Église ne reçoit pas. كتاب مردوده - Et livres d'Église, ceux qui servent à l'usage ordinaire de l'Église. كتاب الصلاة. On dit d'un homme qui parle en termes trop recherchés, qu'il parle comme un livre. كتاب اوقور كىي تكلم ايدر

On dit figur. Le livre du monde, et alors on considère le monde, comme une source d'instruction T. درس عبرت‌نمای احوال
درس عبرت‌نمای احوال || Le livre du monde est un excellent livre N n'est rien tel que d'étudier
درس عبرت‌نمای احوال العالمين dans le livre du monde
استفاده ایتمک قدر انفع والزم بر شیء یوقدر

On dit aussi, que ce philosophe étudie le grand livre de la nature
 لوح کبیر خلقت و قدرتہ امعان انظار مطالعہدن
 - Et dans le langage de l'écriture ;
 اسامی برگزیدگان - que les élus sont écrits dans le livre de vie
 لوح حیات جاودانیدہ مسطور و مقیدہ در
 - On dit aussi, Cela
 بو شیک و قوعی لوح تقدیردہ
 est écrit dans le livre du destin
 مسطور در

Il se prend aussi, pour une des principales parties d'un ouvrage. **جزء** pl. **أجزاء** || Cet auteur a divisé son ouvrage en douze livres **تأليفه اثنى عشر اجزايه تقسيم**
بو مؤلف تأليفه اثنى عشر اجزايه تقسيم Le premier, le second livre
اولي - ابدي

- سرزمین P. رأس الحدود - منتهای الحدود - النجوم
 Les villages qui sont sur la lisière || سنور باشی T. سرحد
 حدود باشند Sur les lisières رأس حدوده کائن قرا و بقاع
 حائف - طرة A. On dit aussi, La lisière d'une forêt, d'un bois
 قیسی T. کنار P.

P. مخلق - اخلق - امس - امس A. Lisse. Uni et poli
 ثوب Étouffe lisse || دودوز - صیرنجق - یالچین T. هموار
 أجرام Tous les corps lisses sont froids au toucher امس
 Cela est lisse comme ملسانک جملسی عند الملس بارد در
 شیشه کبی امس و هموار در

- مهره زدن P. خلق - تمليس A. Lisser. Rendre lisse
 || یالچینتمق - مهره لک - دوزلتمک T. هموار کردن
 بزى و کاغدى دوزلتمک

Lissoir. Instrument avec lequel on lisse le linge, etc. A.
 صرجه Lissoir de verre, de marbre || مهره T. مهره P. قیاق
 بزى مهره Passer le lissoir sur le linge و مرمر مهره
 بزى مهره لک - اورمق

La LISTE. Catalogue A. دفتر P. دفاتر pl. دفتر
 du grand conseil نظام دفتری ارباب des morts et des blessés
 مقتولين ارباب دفتری دیوان دفتری
 فلان Celui-là n'est pas sur ma liste و مجروحین دفتری
 La liste des دفترمده مفید دکلدر - کشی دفترمده دکلدر
 Co محلول قالمش زما تملرک دفتری
 بکتاب دفترمده یو عیدی
 livre - là n'était pas dans ma liste

Luxu Civilis, se dit, dans quelques monarchies, de la somme
 assignée chaque année au roi pour la dépense de sa maison T.
 جیب همایون مالی

LIT. Meuble dont on se sert pour dormir A. سریر الفراش
 یتاق - یتاق کرویدی T. خوابگاه - سریر خواب P. فراش -
 بر سریر فراش Dresser un lit عظیم بر سریر فراش || Grand lit
 سریر فراش مزین Lit bien garni - نصب ایتمک
 Les pieds سریر فراشک مقدمی Le devant d'un lit و مجهز
 یتاغ یتاق Se mettre au lit سریر فراشک آياقلى
 Se tenir au lit ایتمک و قرار ایتمک یتاغ و ارمق -
 Il یتاقدن قالمق - خوابگاهدن قیام ایتمک
 lever du lit یتاغده فراشده تسلیم جان ایلدی
 est mort dans son lit - وفات ایلدی
 En parlant des matelas, draps, etc. dont le bois
 de lit est composé, on emploie les mots A. پستر P. فراش

Faites - moi دوشک T. توشک - تشتخانه - جامه خواب
 - فراشی قالدردق Défaire un lit دوشکمی یاب
 On dit, Garder فراش معلق Lit suspendu
 le lit, quand quelque inconvénient oblige d'y demeurer صاحب
 Et être au lit de la mort, pour dire, être ma-
 lade à l'extrémité فراش اولمق

Il se prend aussi pour Mariage dans ces phrases: Les enfans
 فراش اولدن اولان اولاد و فراش
 نانی اولادی

On dit aussi, Mourir au lit d'honneur, pour dire, mourir à la
 guerre dans quelque occasion remarquable عرصه گاه شرف
 Il se dit aussi, و اقبالده جانسپارانه تسلیم روح ایتمک
 en parlant d'un homme qui est mort dans l'exercice d'une pro-
 fession honorable آسوده پستر عز و شرف اولمق ذایق
 عرض و وقار یله - شربت نا خوشگوار هادم اللذات اولمق
 ترک حیات ایتمک

On appelle, Lit nuptial, le lit où les nouveaux mariés cou-
 chent la première nuit de leurs noces A. بیت الزفاف
 فراش الزفاف

Et lit de repos, une sorte de petit lit bas où l'on se repose
 T. آرامگاه - صفا آرام P. صفا الاستراحة A. pendant le jour
 استراحت صفی

Lit, se dit aussi de tout lieu où l'on se couche A. مضجع
 Un || یتاق - یتاق بر T. خوابگاه P. منام - مضاجع pl.
 یتاق برى La terre est son lit جیدن یتاق
 lit de gazon منامی بر Il couche sur un fumier, c'est là son lit
 طبراقدر بر مزبله اوزرنده یا تور - مزبله در

Il signifie aussi, le canal par où coule une rivière A. مجراه
 نهرك اورتہ T. میانه رود - خانه رود P. فراش النهر - النهر
 فراش نهرونه Le lit du Danube || نهرك آبایی - یری
 آنا طونه -

Et une couche de quelque chose qui est étendue sur une
 autre A. دوشک - قات T. توه P. فرش A. Dans ce terrain
 vous trouverez un lit de terre, puis un lit d'argile, puis un
 lit de sable بر فرش طبراق آندنصره بر فرش
 اوزلو طبراق و صکره بر فرش قوم وار در

- مرداسنج - مرتک A. LITHARGE. Chaux de plomb fondue
 مرده سنگ T. مرده سنگ P. مردار سنج

اسدی القواد - مستأسد - متلیث .
qu'il a un coeur de lion .
P. آرسلان یورکلو . شیر دل - شیر مرد .

On appelle aussi Lion, le cinquième signe du Zodiaque .
|| Le soleil entre dans le lion vers la fin de Juil-
|| شمس شهر تموزک اواخرنده برج اسده انتقال ایدر

LEONCEAU. Le petit d'un lion .
P. اشبال pl. شیل .
آرسلان یاورسی - آرسلان اینکی .

LIPOTHYMIE. T. de Méd. Défaillance des esprits .
P. غمی .
ارغونیه . T. غیسیدن

LIPPE. Il se dit de la lèvre d'en bas, lorsqu'elle est trop
avancée .
P. شقة هدلا .
|| صارقق دوداق . T. لب فرو هشته .
|| بر کمسنه نک کرید بر شقة هدلاسی .
|| Avoir une vilaine lippe
|| بر کمسنه صارقق دوداقلو اولمق - اولمق

LIPPÉE. Bouchée. V. ce mot.

LIPITUDE. T. de Méd. Écoulement trop abondant de la chas-
sie .
P. عیش .
|| کوز شیرلغانلغی . T. هر دم ریزى ریمه جسم .

LIPPU. Celui qui a une grosse lippe .
P. اهدل الشفة .
|| صارقق دوداقلو . T. فرو هشته لب

LIQUATION. Opération de métallurgie, qui se fait sur des
alliages métalliques dont une ou plusieurs matières composan-
tes, se fondant seules, peuvent être séparées des autres .
|| قال . T. پاکسازى . P. استصفا

LIQUÉFACTION. Changement d'un solide en liquide .
|| ذوبان .
|| La liquéfaction de la cire
|| بال مومنک ذوبانی .
|| گدازیدن . P. اماعة - اذابة .

LIQUÉFIER. Fondre, rendre fluide .
|| Le feu liquéfie
|| آتش شمع عسلی اذابه ایدر
|| اریمک . T. گداجتن . P. انبیاع - ذوبان .
|| Sa liquéfie .
|| Le plomb se liquéfie auprès du feu ایدر
|| قورشون آتشد ذوبان

LIQUÉFIER. Fondre, rendre fluide .
|| اریمک . T. گداجتن . P. انبیاع - ذوبان .
|| Sa liquéfie .
|| Le plomb se liquéfie auprès du feu ایدر
|| قورشون آتشد ذوبان

LIQUEUR. Substance liquide .
P. مایعات pl. مایع .
|| صومایعاتک .
|| L'eau est la plus simple des liqueurs
|| صوبیوق .
|| مایع شدید و مایع
|| Liqueur forte, agréable
|| اک سادسیدر
|| لطیف

On appelle Liqueurs, liqueurs fortes, liqueurs spiritueuses, les
boissons dont le base est l'eau-de-vie, ou l'esprit-de-vin .
|| صوبریه . T.

Et liqueurs fraîches, les boissons rafraichissantes .
|| أشربه . P.

شربت - سرینلدیجی شربت . T. نوش سود بخشا . P. مبرده

Liqueur, se dit aussi d'une certaine qualité de quelques vins,
comme des vins muscats et autres, que par cette raison on
appelle Vins de liqueur .
P. منصف - طلا .
|| T. می پخته .
|| مثلث

LIQUIDANBAR. Résine liquide d'une odeur agréable, qui dé-
coule d'un arbre .
P. عنبر سایل .

LIQUIDATEUR. Celui qui liquide un compte .
P. منقح الحساب .
|| حساب تمیزلدیجی . T. پاکساز حساب . P. ممیز الحساب -
|| تنقیح حساب مأمور اولان مباشر
|| Commissaire liquidateur

LIQUIDATION. Action par laquelle on débrouille, on fixe un
compte .
P. حساب . T. پاکسازى حساب . P. تنقیح الحساب .
|| اقتضا ایتمش
|| Liquidation de dépens, d'intérêts
|| تمیزلمسی
|| Il tra-
|| مصروفات وایشلمش گذشتلر حسابنک
|| تنقیح
|| vaille à la liquidation de toutes ses dettes, de son bien, de ses
|| عهده سنده اولان کافه دیونک و مالک اولدینی
|| comptes
|| اموالک و کندو دفترلرینک حسابلرینی
|| تنقیح
|| ایلمک
|| مشغولدر

LIQUIDE. Qui coule, qui a les propriétés de la fluidité .
P. صویوق . T. ریزان - رونده . P. سایل - مایعات pl. مایع .
|| Co breu-
|| مایعات - اجرام سایل
|| Les corps liquides
|| آقیجی -
|| بوشربت کفایت
|| Il n'est pas assez liquide
|| مقداری سایل اولمیوب غلظتی عالبدر

En termes de Grammaire, on appelle Consonnes liquides, quel-
ques consonnes fort coulantes, qui se prononcent plus aisément que
les autres .
P. حروف لینه .

LIQUOR. T. de Jurisp. Net, clair .
P. صافی - منقح .
|| Il lui reste dix mille écus clairs et liquides
|| صافی - تمیز . T.
|| Nous avons
|| صافی و منقح اون بیک غروش مالی قالدی
|| بینمزه لدی
|| compté ensemble, il me doit tant de liquide
|| روبه الحساب ذمتنده صافی و منقح اولدیرق شو قدر
|| صحیح و منقح - المعجم قالدی

LIQUIDER. Fixer à une somme certaine des prétentions con-
tentieuses .
P. حسابا پاک ساختن .
|| حسابی تمیزلمک
|| Liquidier ses dettes
|| حسابی
|| son bien
|| ایتمک
|| ایتیمک

LIQUIDE. Qualité des corps liquides .
P. مایعیت .
|| T. حساب پاک . P. حساب منقح .
|| Liqueur .
|| روندگی . P. مایعیت .

امرار مصقلة تصحيح ايتمك - اصلاح وتصحيح ايتمك

LIME. Sorte de petit citron qui a une eau fort douce .

طاتلو ليمون .T. ليموى شيرين .P. ليمون حلو

LIMER. Polir, couper avec la lime .A. برد .P. ساويدن

T. اكدليك .Limer un canon طوبى اكدليك .T. اكدليك
fer دمرور قفسنى اكدليك .Il se dit figur. des ouvrages
d'esprit. V. Lime.

اكدلنش .T. ساويدن .P. مبرود .A. Limit.

LIMIER. Sorte de chien de chasse .A. كلب صياد .P. سگ
Dresser un chien pour en faire آوجى كوپك .T. شكارى
كوپكى آوه - كلبى صيد ايچون قصريه ايتمك
آلشدرمق

LIMITATIF. Qui limite .A. محدّد .P. محدّد .T. حدود ليميچى

LIMITATION. Fixation, restriction .A. حصر - حدّ - محدوديت
On lui a donné .T. حدود قويمة .T. تعيين حدّ وپايان .P.
فلايه بلا حدّ وحصر رخصت Il peut rentrer
dans sa terre sans aucune limitation de temps
تحديد وقت اولنمقزبن ملكنه عودت ايلهكه ماذوندر

LIMITER. Donner des limites .A. تحديد .P. حدود بستن
بر مملكتى تحديد .T. حدود قويمة .T. ايتمك
حدّ نهادن .P. تعيين الحدّ - تحديد .A. حدود قويمة .T.
اشبو ايتمك .T. On a limité le prix de ces denrées
On ne lui a point limité ايددهجكى سفر كرتى تحديد
le temps de son voyage ايددهجكى سفر كرتى تحديد
رخصتى ايتمك .T. Il ne peut souffrir qu'on limite son pouvoir
حصر وتحديد اولنديغنى چكه مز

حدودلنش .T. حدّ بسته .P. منحصر - محدود .A. Limité

LIMITES. Les bornes qui séparent un territoire, un État d'avec
un autre .A. pl. حدود .pl. ارف .P. تخرم .T. سنور
Les montagnes, les rivières sont les limites naturelles des pays
Les limites de la France et de l'Espagne ايله اسپانيا بيننده
توسيع دائره داندن .T. Etendre, reculer les limites d'un État
اولان حدود .T. ايتمك
Les commissaires qui travaillent au règlement des limites
اهتمام سعى قطع حدود خصوصنده
Le Rhin, امرتحديده مامور اولان مباشرين - ايدن محددين

TOM. II

la mer, les Alpes et les Pyrénées étaient les anciennes limites
des Gaules غاليا اسميله معروف اولان قديمى فرانسه نيك
تخوم وحدودى رين نهري ودريا والپس وپيرنه طاعلى
Figur. || Il a franchi les limites de sa puissance
ايدى C'est un homme qui ne donne
point de limites à ses désirs رغبات نفسه اصلاً قطعاً تعيين
حدّ وحصري حدود ايتمز بر آدمدر
حدّ واندازدن خارج - يوق حرص نام وشان

LIMITROPHE. Qui est sur les limites .A. حديد .P. متاخم
Pays limitrophes .T. سنورداش .T. محدود - هممرز .P. موارف
حدودك قرب وجوارنده terres محدود اولان مملكتلر
Celle province est limitrophe de l'Allemagne
بو مملكت آلمانك حديد وموارفدر

LIMON. Boue, terre détrempée .A. صلصال .P. ترنوق - ثراء
Dieu forma Adam du limon de la terre
بالحق .T. غريزن - خوه
Quelques poissons se tiennent dans le limon
بالحق ايجنده تعيش ايدرلر
Ce fleuve traine beaucoup de limon
ايدرلر Le limon qui reste sur les terres inondées par le Nil
سورر طين ابلش .T. طين الابلز .A. s'appelle

LIMON. Sorte de citron qui a beaucoup de jus .A. ليمون .P.
ليمون .T. ليمو

LIMONADE. Boisson qui se fait avec du jus de limon, de l'eau
et du sucre .A. مشروب الليمون .P. شربت ليمو .T. ليمون
La limonade est rafraichissante
شربتى شربتى شربتى
Boire un verre de limonade
بر قدح ليمون شربتى مبرد در
ايچمك

LIMONEUX. Bourbeux .A. ثرية .P. خره ناك
Terre limoneuse .T. كلكو - بالحقلو .T.
كلو طهراق - زمين خره ناك

LIMONIER. Arbre qui porte les limons .A. شجرة الليمون .P.
ليمون آعاجى .T. درخت ليمو

LIMOUSIN. Il se dit d'une espèce de maçons qu'on emploie
à faire des murailles avec du moellon et du mortier .A. سيع
بالحق صوابيچى .T. گلكار - گليگر .P.

LIMOUSINAGE. Ouvrage que font les limousins .A. مطين
بالحق ايشى .T. با كهگل پرداخته .P. بالسياع
يكپاره بالحق ايشى بر بنا در
ment n'est que du limousinage

اسفندیل T. مقیاس آب P. بلد A. la profondeur de l'eau

Ligne, se prend en termes de Généalogie, pour la suite des descendants d'une race A. سلک الانساب || Ligne directe, سلک الانساب collatérale سلک الانساب بالطول بالعرض فلان Henri IV descend de S. Louis en droite ligne قرال انساب بالطول سلکندن اولدرق فلان قرالک نسب بالعرض Les héritiers en ligne collatérale احفاندنددر جهتيله وارث اولنلر

LIGNÉE. Race A. ذریت P. زه زاد T. دوش || Il est mort sans laisser de lignée ایلدی وفات ایلدی بی- بلا ذریت وفات ایلدی زه زاد وفات ایلدی

LIGNEUX. De la nature du bois A. خشبی الکيفية- خشبی الیاف Fibres ligneuses || اغاجسی T. چوب گونه- چوبی P. خشبی الکيفية

LIGUE. Union de plusieurs États, pour se défendre ou pour attaquer A. رابطه الاتحاد P. هم پیمانی- پیوند یکجہتی P. شروط تدافعی حاوی Ligue défensive || برلشمہ- مہدلشمہ T. شروط تعرضی متضمن رابطه اتحاد offensive رابطه اتحاد puissante بنہمادہ Faire ligue ensemble رابطه قویہ اتحاد رابطه اتحادی Rompre une ligue عقد رابطه اتحاد ایتہک Ce prince est entré dans la ligue سلک اتحادہ- بو پادشاه رابطه اتحادہ لصوق ایلدی رابطه اتحاددن Il s'est détaché de la ligue تسلیک اولندی دثرہ اتحاددن چقیدی- منفک اولدی

Il se dit aussi du complot que des particuliers font ensemble pour quelque dessein A. معاقدة على الشر A. محالفة على فساد اوزرنده برلشمہ T. همزبانی برای فساد P. الفساد || Dans cette ville, dans cette compagnie il s'est fait une ligue بوبلده وبوطایفه ایچنده شر وفساده دائر برکوند معاقده صورتیافته اولمشدر

LIGUER. Unir dans une même ligue A. إدخال في سلک A. برای برلریله اتحادہ T. در پیوند همپیمانی بستن P. الاتحاد || Il a ligué tous les princes chrétiens contre les Algériens دول نصارانک جملہسنی جزایرلو علیہنہ اولدرق ایتدردی سلک اتحادہ إدخال ایتدردی

Lu LIGUER. A. عقد الاتحاد P. عهد وپیمان بستن T. توتہ || عهدلشمک- برلشمک T. پیمان یکجہتی بستن ایتالیالونک Italia se ligue pour la défense de sa liberté

جملہسی سرہستیلرینک محافظہسی خصوصندہ عقد Les vaisaux se liguèrent contre leur seigneur نابین متبوعلری علیہنہ عقد اتحاد ایلدیلر در

Lieu. A. متحد P. همپیمان T. مہدلشمش A. مہدلشمش فساد اوزرنده T. همزبان فساد P. حلیف علی الشر- الشر برلشمش

LILAS. Sorte d'arbre A. بلخية- بہرامہ P. بیاض لیلای قرمزى لیلای || Lilas blanc, rouge T. لیلای قرمزى

LIMACE, LIMAÇON. Sorte d'insecte rampant A. حلزون P. سموکلو بوجک T. گرہتن

En termes d'Anat. Limaçon, se dit de cette partie osseuse du labyrinthe de l'oreille qui a la forme d'une coquille de limaçon کرجن گرفتنگوندہ در P. غصروف حلزونى الصملاخ A. قولاقي دلیکی ایچنک قیورقلو کمرتلکی T. سوراخ گوش On dit, Un escalier en limaçon, pour dire, un escalier qui tourne autour d'un noyau A. سلم متحوى T. نردبان گرده پیچ طولاشق نردبان T.

LIMAILLE. Les petites parties du métal que la lime fait tomber || اکتی T. بیرزد- سپوسہ- سونش P. سکاالہ- برادہ A. Limaille d'acier, de fer ودمور برادہسی T. جلیک د'or, d'argent التون وکومش اکتیسی

LIMBE, en termes de Mathématique, signifie, bord A. شفر- شفرة الت Le limbe d'un instrument || کنار T. لب P. شفرة

En termes d'Astronomie, le bord extérieur du soleil et de la lune Le limbe supérieur du soleil || فاش T. ابرو P. حاجب- قرن A. حاجب القرن الشمسک جانب املاسی شمسک طرف اسفل

LIMES. Le lieu où étaient les âmes de ceux qui étaient morts en la grâce de Dieu avant la venue de Notre-Seigneur || Jesus-Christ, après sa mort, tira des limbes les patriarches, les prophètes, etc. حضرت عیسیٰ اندمز بعد الوفاات ائمہ کرام وانبیای نظام واصحاب خیرات ومہراتنک ارواحنی عالم برزخدن اخراج ایلدی

LIME. Instrument de fer qui sert à polir les métaux A. مبرد Grosse lime || اکہ T. سوهان- سوهن P. مسجل- بوکا اکہ ایلہ میقل ویرلمک Il faut polir cela avec la lime Figur. || Passer, repasser la lime sur un ouvrage d'esprit, c'est-à-dire, le corriger, le polir جرتألفہ امرار مسجل

مطالعید مشغول اولدجغه لهب ولعب ایله امرار وقت
کندو - On dit aussi, Au lieu que... || Il ne songe qu'à son
divertissement, au lieu qu'il devrait veiller à ses affaires
امورینه مشغول اولمق اقتضا ایدر ایکن تفرجدن غیر
امورینه مشغول اولدجغه - هیچ بر شیه صرف ذهن ایتمز
وقتنی تفرجدن غیر شیه صرف ایتمز

LIEUE. Mesure de distance d'un lieu à un autre A. میل pl.
میل || Les lieues communes de France sont
de deux mille deux cent quatre-vingt-deux toises
فوانسنتک
میل عادیسی ایکیبیک ایکیوز سکان ایکی ذراعدن
Faire tant Une lieue de chemin یول مسافه یول
کونده شو قدر میل طریق قطع ایتمک
de lieues par jour

On dit proverb. En être à cent lieues, à mille lieues, pour
dire, que ce qu'on pense, que ce qu'on dit est fort éloigné du
fait صد هزار فرسخ دور - فرسخ فرسخ بغید اولمق
وبعد اولمق

LIEUR. Celui qui lie des bottes de foin, des gerbes de blé
دمت باغلیجی T. دسته بند P. رابط الحزمة A.

LIEUTENANCE. La charge, l'office de lieutenant A. قیام
On lui a donné la lieutenance générale de cette province
قائمقاملق T. قائممقامی - جا نشینی P. بالمقام
بر ملکنتک
قائمقامی عهده سنه حواله اولندی

LIEUTENANT. Qui tient le lieu, la place d'un autre A. قائم
قائمقام T. جانشین P. بالمقام

En termes d'art milit. C'est un officier qui est immédiatement
sous un autre officier en chef, et qui en tient la place en son
absence A. ملازم T. نائب
Lieutenant colonel du régiment
de... Il y a quatre
lieutenants généraux dans cette armée نفر
سرعسکر ملازمتری وار در

LIEUTENANT CIVIL. Celui qui connaît des causes civiles en l'ab-
sence du juge A. نایب المناب - نواب pl. نایب
Lieutenant du bailli
جایگیر خدمت نیابت
هاکمت نایبی

LIÈVRE. Animal sauvage, fort vite et fort timide A. ارنب
صيد || Chasser le lièvre طارشان T. خرگوش P. ارانب pl.
طارشانی Courre le lièvre طارشان اولمق - ارنب ایتمک
الارنب A. C'est aussi le nom d'une constellation - قوعالمق

LIGAMENT. T. d'Anat. Il se dit de certains tendons qui ser-
vent à attacher quelque partie du corps à une autre A. رباط
pl. رباط || Les ligaments du foie, de la matrice, des os de la
cuisse ربط الکبد وربط الرحم وربط عظام الفخذ

LIGAMENTEUX. T. de Botan. Il se dit des plantes dont les
racines sont entortillées en manière de cordage A. ذوالاطناب
کوکى صهاقلو T. ریشه دار P.

LIGATURE. Bande dont les chirurgiens serrent le bras, le
pied, pour faire l'opération de la saignée A. لفافه pl. لفایف
شد لفافه || Serrer la ligature صارقتی T. بند - پیچید P.
- ارخای لفافه ایتمک بشارقی پی پکشدرمک - ایتمک
صارقی پی کوشتمک

Il se dit aussi de la manière de lier avec cette bande A.
فن بند پردازی - فن پیچید پردازی P. فن الربط اللفایف
C'est un chirurgien qui entend bien les li-
gatures || صارجیلک T. Il a composé un
traité des ligatures فن ربط لفایفه داتر بر رساله تألیف ایلدی

LIGNAGE. Race, famille A. عرق pl. عروق
Un homme de haut lignage || صوی T. تبار P.
Tous ceux de son li-
gnage Ils sont de même
جملدسی نسل واحدنددر lignage

LIGNE. Trait simple, considéré sans largeur et sans profondeur
خط مستقیم Ligne droite || چیزکی T. خطوط pl. خط A.
خط spiralé || خط عمودی perpendicular
خط منحنی Deux lignes parallèles
خطین متساویین Deux li-
gnes qui se coupent خطین متقاطعين Tirer une ligne d'un
point à un autre بر محندن محل آخره قدر تمديد خط
کشیده - بر خط قرسیم ایتمک Tracer une ligne
Ligne méridienne. Celle qui marque le mé-
ridien dans le lieu où elle est tracée A. خط نصف النهار
خط متساوی بالافق A. Une ligne parallèle à l'horizon

On appelle aussi Ligne, les traits ou plis du dedans de la
main A. خط اسرار pl. سر - خطوط الکف pl. خط الکف A.
Les charlatans qui
se mêlent de chiromancie, observent les lignes de la main
کف ادعاسنده اولان لافزنلر ال آیاسی چیزکیلرینه باقرلر
- Et une certaine mesure qui est la douzième partie d'un ponce

بر خبر شایان وثوق و اعتماد اولمق
محلندن - موثوق و معتبر طرفدن - محلندن اخذ اولندی
محلندن - موثوق و معتبر طرفدن - محلندن اخذ اولندی
Il se dit aussi, d'un endroit désigné, indiqué
|| Quand je serai sur le lieu واردینمده محلندن
Nous irons sur les lieux واردینمده محلندن
Il signifie aussi, occasion, sujet ||
برایشی ایلمنک محل مناسبدر
Il y a lieu de faire cela
Nous verrons s'il y a lieu de vous faire payer ادا
Il n'y a lieu de craindre, de douter, d'espérer
محل خوف و خشیت و محل شک و اشتباه و محل امید و دلدر

مواقع pl. موقع Il se dit aussi par rapport à la situation
Lieu || ير T. جایگاه P. ارض - محل - امکنه pl. مکان -
agréable موقع مرتفع élevé موقع دلارا - موقع لطیف
الحق - ارض مطمئن - محل منخض bas محل رفیع
solitaire جول بر - ارض قفره موقع موحش affreux
شکلکسر - ارض غیر مسکون inhabité تنها بر - محل منفرد
Lieux sombres محل ماتم public محل خاص particulier
مواقع تحت الارض souterrains قهره کولق پرلر - امکنه مظلمه
محل Un lieu d'assemblée بر آلتی محللر - زیر زمینلر -
محل جمعیت de récréation بری - جمعیتگاه - جمعیت
Voici un lieu où l'on rend la justice
سیریری - نزهتگاه - تفرجگاه - مسیره - التفرج
C'est le plus beau lieu du monde
اشته بر موقع دلگشا
Lieu où l'on rend la justice
محل عدالت
En quelque lieu qu'il aille
محل کیده جک اولور اید
On appelle Les saints lieux, les lieux de la Terre Sainte
اراضی
Visiter les saints lieux
ایلمنک مبارکده
On dit proverbialement d'un homme qui ne possède rien, qu'il n'a ni feu ni lieu
بلورس بری یوردی
نه یاقدجق اوجاق نه اوتوره جق مکان واردر

On appelle Un asile, un lieu de franchise
امان
Les maisons des ambassadeurs
ایلمنق قوناقلری دار الاماندر

Et mauvais lieux, les maisons de débauche
حاسبور
روایتلی پرلری T. جای رسوایی P. مواطن الفسق

Il signifie aussi, place, rang
مقام P. جای
Il tient le premier lieu
مقام اولده در
هر بر اولمق و تخصیص اولندینی مقامده نوبته کیره جکدر

Subrogé en son lieu et place
فلانک مقامده قائم
On dit au Palais, être au lieu et place de quelqu'un, pour dire, avoir la cession de ses droits et actions
اولمق
بر کمسنده بدل اولمق

On dit, En premier lieu, en second lieu, en dernier lieu, pour dire, premièrement, secondement, enfin
اولاً و ثانیاً و بالآخره

On appelle, en termes de Rhétorique, Lieux communs, les sources générales d'où un orateur tire des pensées et des preuves
موارد الکلام - مأخذ الکلام

Et certains traits généraux qui peuvent s'appliquer à tout
مطلقه
Il a commencé l'éloge de ce magistrat par un lieu commun sur la justice
بو حاکمک مدح و ستایشی
مقدمه سنی عدالت دائر بعض تعبیرات مطلقه بسطیده بدلا
فلانک Ses sermons ne sont que des lieux communs
ایلدی
نطق ایلدیکی موعظلر تعبیرات مطلقه دن عبارتدر
Il se dit aussi, des choses usées et triviales
عبارات
Il ne se dit que des lieux communs
کلامی عبارات
مطرده دن عبارتدر

Lieux, signifie aussi, latrines. V. ce mot.

Tenir lieu de, signifie, suppléer, remplacer
بدل - عوض
يرینی طومتق - فلانک مقامده اولمق T. بدل گشتن P.
بوشی هر شیکب
Cela lui tient lieu de tout
بدل اولمق -
Cette terre lui tiendra lieu de toutes les sommes qui lui sont dues
بو جفتلک آله جفی
Il vous tient lieu de père
اولان اقدنک جمله سنده بدل اولور
پدرکه بدل اولور - فلان کس پدرک مقامده در

بجایش P. بدلا منه - بمقامه
Au lieu de, à la place de
Que mettez-vous au lieu de cette période que vous avez ôtée ?
رفع ایلدیکی فقره نک یرینه نه قورسک
Un tel officier servira au lieu d'un autre
فلانک یرینه آخر
Au lieu de celui que j'attendais, il est venu un homme de sa part
منتظر ورودی اولدینم
Il mar-
que aussi opposition
Il l'a trahi
دوستنه اعانت
دوستنه اعانت ایده جکنه خیانت ایلدی
مالنی
Il dissipe tout son bien, au lieu de l'augmenter
یرینه
تکثیر یرینه اتلافی - تکثیر ایده جکنه اسراف و تبذیر ایدر
Au lieu d'étudier, il ne fait que se divertir
واسراف ایدر

اللى آرقده ربط ايتمك Lier les mains derrière le dos
شد اقدام ايتمك Lier les pirds تکتيف ايادی ايتمك
بر آياقلىرى محکم باغلمق - Lier un homme à un arbre
- On dit par analogie, كمسندىي آعاجك برينه ربط ايتمك
معانی وفقرات وافكارى Lier les idées, les phrases, les pensées
اجزای کلامی les parties d'un discours يکديگره ربط ايتمك
Figur. || C'est le sang et l'amitié
بو ايکى کشينک بينلرينى ربط ايدن علاقه
قربت و رابطه محبتدر

بند کردن P. تقييد A. Lier un fou
Il est devenu fou, بوقاغى به اورمق T. در زنجير کردن
جنونه مبتلا - تجنبن ايتمکه در زنجير ايتديلر
اولمغه قيد و بند ايتمشلر در

گره - بنديدن P. عقد A. Il signifie aussi, faire un noeud
اياق ايتمك Lier les cordons de ses souliers
Figur. || Lier amitié avec قانبتك شريدننى عقد ايتمك
ربط - بر كمسند ايله عقد رابطه محبت ايتمك
عقد رابطه Lier conversation شيرازه حب ومولات ايتمك
عقد تجارت وعقد Lier commerce, société محاوره ايتمك
شرکت ايتمك

On dit dans le langage de l'écriture, Lier et délier, pour
dire, refuser, ou donner l'absolution A. حل وعقد
Notre - Seigneur || جوزمك وباغلمق T. بستن وگشادن P.
a dit à ses apôtres, Ce que vous aurez lié sur la terre, sera
aussi lié dans le ciel کرامه حواریون افندمز حواریون کرامه
بيورشکه روی ارضده هر نه که عقد ایدمچک اولور
Se lier avec quelqu'un, - ايسدکز سادده دخى معقود در
عقد الاتفاق A. - شيرازه يکجهتى بستن P. اتحاد
برلشمک T.

On dit, qu'une sauc, qu'une composition se lie, qu'elle est liée,
quand elle s'épaissit en cuisant A. انعقاد P. بستن
Il faut remuer ce sirop, jusqu'à ce qu'il se lie
بو سیروبى منعقد اولنجيه قدر قارشيدروب صارصمق
اقتضا ايدر

باغلمق T. بنديدن P. قيد A. Il signifie aussi, astreindre
سکا موجب قيد اولان شى ندر ? Qu'est - ce qui vous lie?
Les paroles, les contrats lient les hommes
موايد ومقاوله سندلرى Lier les paroles, les contrats
بر آدمى قيد ايدر

كمسند وبردیکى سوز وابتديکى يمين ايله باغلمق
On dit aussi, Se lier par un serment, un vœu
باغلمق - قيد يمين وقسم وقيد نذر ايله مقيد اولمق

Et joindre, unir A. وصل P. الصاق
برى برينه باغلمق - برى برينه ياشدرمىق - اولاشدرمىق
کرج وخراسان La chaux et le ciment lient les pierres
احجاره وسيله الصاق اولور - احجارى وصل والصاق ايدر
Il faut mettre quelque chose dans cette composition, pour lier les
بو ترکیبک ايجنه اجزائک التصاقنه مدار
On dit aussi, Lier les lettres
برى - حرفى برى برلريله ربط والصاق ايتمك
برلرينه اولاشدرمىق

در زنجير P. مقيد A. باغلمش T. بسته P. مربوط A. Lié
دوکلمش T. گره بسته - بنديده P. معقود A. باغلو - بوقاعيلو T.
On l'a mené
اولاشدلمش T. بهم پيوسته P. ملصوق A.
Un discours
مقيداً ومغلولاً کتوردیلر
حسن رابطه ايله مربوط بر کلام
bien lié

لبلاب - عشقه A. LIEBRE. Sorte d'arbrisseau grimpant
عشق صغيره Petit lierre || صارمق T. برش P. قسوس
Le
اعصان عشقندن مصنوع بر اکليل
شجر لبلاب ديوار اوزرينه
ليerre s'attache aux murailles
صارمشور

پو صارمقنى T. قسوس الارض A. LIEUX TRANSTAL. Plante
P. امکنه. pl. مکان A. LIEU. L'espace qu'un corps occupe
هر جسم بر مکانى Tout corps occupe un lieu || ير T. جا
Un corps ne
تبدیل مکان ایتمك
Changer de lieu محیطدر
peut naturellement être en même temps en plusieurs lieux
بر
جسم زمان واحدده امکنه عدیدهده موجود اولمق بالطبع
محالدر

محال pl. محال A. Il se dit aussi d'un espace pris absolument
محال واسع محال تنگ وصغير Petit lieu || ير T. جا P.
- Et de l'endroit, du temps convenable de dire, de faire quelque
بو طرفده بوکا
Ce n'est pas ici le lieu de parler de cela
Nous en parlerons en temps et
Heu
J'ai parlé de ce-
la en son lieu
Ce n'est ni le temps ni
le lieu
On dit, j'ai ap-
pris cela de bon lieu, cette nouvelle vient de bon lieu, c'est-à-

LIÈGE. Espèce de chêne dont l'écorce est spongieuse et lé-

چند بزرگواران چون بر کاغذ سینه‌ای برآید بند ایستاد

الحالة هذه شغلن خالی n'ai plus rien à faire maintenant
کافه اوقاتى Et qu'un homme a tout son temps libre - يم
شغلن خالیدر

ماجع - فاحش. A. Il signifie aussi, licencieux, et téméraire. ۴
پروا - پرواسز. بی پروا - بی پرده. P. لا ابالی -
حددن بیرون لا ابالی اولق M ne faut pas être trop libre
لسانده اولقدر Il ne faut pas avoir la langue si libre
دلکدر روا دکلدر
دیلک اول برده پرواسزکی - بی پروالق روا دکلدر
اغاسی. Chansons. اقوال لا ابالیانه Paroles libres جائز دکلدر
O'est un homme qui a des sentiments libres sur la religion ابالیانه
فاحشه
ایله مالف بر آدمدر

LIBREMENT. Sans contrainte. ۴. بلا قید. ۴. بلا تکلف. ۴.
Jo vous disai librement mes sentiments. ۴. صیقلیدرق ۴. بیقیدی
افکار ما فی البالی بلا قید. طرفکه بیان ایده حکم
اول بابده بلا قید دیلدیکنک Vous pouvez en user librement
صورت ایله معامله ایده بیلورسک

بی پروا. P. بلا احتراز. ۴. Et sans égard, sans circonspection. ۴.
بلا احتراز عمل و حرکت Agir librement ۴. صافنیدرق ۴.
بی پروا کهنک ایتک

LICE. Lieu préparé pour les tournois et autres exercices. ۴.
کورس میدانی. T. میدان کشتگیران. P. رجه البارزة
Ouvrir la R. رجه مبارزه به دخول ایتک Entrer dans la lice
La lice est ouverte ۴. کورس میداندنه استفتاح ایتک
کورس میدانی عامه آققدر à tout le monde

On dit figur. Entrer en lice, pour dire, s'engager dans quel-
que contestation میدان مجادله به - میدان مجادله به کیرمک
مجازات و معارضه تصدی - اجاله کمیت ادما ایتک
ایتک

LICE. Femelle d'un chien de chasse. ۴. کلبه الصید. ۴.
اوجی کوپک دیشیسی. T. سگ شکاری

LICENCE. Liberté excessive. ۴. مجاعت. P. بی باکی. ۴.
C'est un homme qui prend des licences. ۴. ادبزلک. T. بی پروایی - بی پردگی
اطوار مجاعت آلود ایله مالف مالف بر آدمدر - بر آدمدر

Et déréglément dans les mœurs, dans les paroles. ۴. تنسیب. ۴.
Une licence ۴. مستیبلک - بر بادلق. T. تباهاکاری. P. الاخلاق
Réprimer la licence ۴. بر کونه تنسیب خلیع العذار

C'est ouvrir la porte à la. ۴. تنسیب اخلاقی قهر و منع ایتک
بو بابده رخصت ویزمک تنسیب اخلاقی قهوسنی
تنسیب فتح باب رخصت ایتکدر - گشاد ایتکدر

LICENCIEMENT. Congé qu'on donne aux troupes. ۴. اطلاق
T. گسیل کردن لشکر از خدمت. P. العسکر من الخدمة
Faire le licenciement des troupes ۴. عسکره خدمتدن اطلاق اذنی
عسکره خدمتدن اطلاق اذنی ویرمک

LICENCIER. Congédier des troupes. ۴. اطلاق العسکر من
عسکره از - لشکرا از خدمت گسیل کردن. P. الخدمة
عسکره خدمتدن اطلاق اذنی. T. خدمت مرتخص کردن
Après la paix, on licencia une partie des troupes ۴. ویرمک
عقد مصالحه و عسکره عسکرک بر مقدارینه خدمتدن اطلاق
اذنی ویرمکدر

S'émanciper à quelque chose, sortir des bor-
nes du devoir, de la modestie. ۴. تجاوز عن الحد
تجاوز - تجاوز عن الحد. ۴. حدی. T. بیرون از حد ادب رفتن. P. من حد الادب
C'est un homme qui se li-
cencie en paroles. ۴. ادبزلک ایتک - آشورمق
اقوال و کلماتنده حدود ادبی تجاوز ایدر. ۴. cencie en paroles
Il se licencia quelquefois jusqu'à manquer de respect
حدود ادبدن تجاوزی بعضاً کند و رؤسانه
ایله عدم توقیر رتبه لرینه رسیده اولور

LICENCIÉ. ۴. Troupes licenciées. ۴. ماذونا خدمتدن اطلاق
اولنش عسکر

LICENCIEUSEMENT. D'une manière licencieuse. ۴. تنسیب
بی ادبانه - مستیانه - تباهاکارانه. P. من غیر نأذب - الاخلاق
Vivre licencieusement. ۴. ادبزلک - مستیبلک. T. ایله
ادبزلک تکلم ایتک parler اخلاق ایله کهنک

LICENCIEUX. Dérégulé, désordonné. ۴. تنسیب الاخلاق
Mener ۴. مستی - بر باد. T. تباهاکار. P. فاحش - خلیع العذار
تنسیب اخلاق ایله امرار ایام ایتک une vie licencieuse
Il est licencieux en paroles ۴. مالف مالف ادبزلک
Diro des paroles licencieuses ۴. وگفتارنده ادبزلک در
تفه ایتک

LIGET. Permission. ۴. اذن. T. دستور. P. اذن

LICHEN ou PULMONAIRE DE CHÊNE. Plante. ۴. جوز جندم
صغر منتاری. T. کور گندم. P.

LICHEN PÉTRÉUS. On nomme ainsi l'Hépatique commune. ۴.
Hépatique.

|| مذهبه قیدسزلك T. قلندر مشربی P. وسعة المذهب
Il fait profession de libertinage اتخاذ
قلندر مشربلكی كندویه صنعت ایدینور-ایدر

Et une inconstance, une légèreté de caractère et d'esprit, qui
fait que l'on ne s'assujettit à aucune règle A. تسیب الحال
|| Il y a trop de libertinage dans vos études تسیب امرتدرسه
حالك مرتبه كمانده در

LIBIDINEUX, Lasif. V. ce mot.

LIBRAIRE. Marchand de livres A. صحافی
La boutique d'un libraire || کتابچی T. کتاب فروش P.
صحافی دکانی

LIBRAIRIE. La profession d'un libraire A. حرفه الصحافی
|| Il a quitté la librairie کتابچیلق T. کتاب فروشی P.
کتابچیلقدن فراغت ایلدی - کتابچیلقی ترک ایلدی
Il se prend aussi, pour la communauté des libraires A. طایفه
کتابچی اصنافی T. گروه کتاب فروشان P. الصحافین

LIBRATION. T. d'Astron. Balancement apparent de la lune au-
tour de son axe A. خرام ظاهرش ماه P. ترقق القمر
ایک صورتا صالتیسی

LIBRE. Qui a le pouvoir d'agir ou de n'agir pas A. اختیاری
اختیاره باغلو T. وابسته اختیار - وابسته دلخواه P. مختار -
|| La volonté est libre اراده سی اختیار پدر
Les volontés sont libres اراده لهر اختیار پدر
اراده منوط حسن - اراده لهر اختیار پدر
On dit, qu'un homme a son libre arbitre, pour
dire, qu'il est maître de choisir entre le bien ou le mal هر کس
On dit - هر کس فاعل مختار در - اراده جزیده مختار در
aussi à l'impersonnel, il vous est libre de faire ce que vous
voudrez دیلدیکی محله وارغه مرتخصک
où il lui plaira دیلدیکی محله وارغه مرتخصک

T. خود سر P. مطلق العنان - مستقل A. Et independant
|| Il est libre et ne dépend de personne بللو باشلو
Il ne هیچ بر کمسندیه تابع اولمیوب مستقل وخود سر در
هیچ بر هیچ بر کمسندیه تابع اولمیوب مستقل وخود سر در
مخدومه تبعیتدن حظ ایتمیوب مطلق العنان اولمق استر
محکومیتدن حظ ایتمیوب حال استقلالده قالمق استر
بلده Une ville libre بر ملک مستقلدر
اقوام libres Gouverner des peuples libres سربست بر شهر - مستقله

Les suffrages ne sont pas
libres dans cette assemblée اصحاب مجلس بیان رایده
آرای اصحاب شوراده رخصت - مطلق العنان دکلدر
مطلقه یوقدر

T. آزاده سر P. احرار A. حر
طائفة احرارندن || C'est un homme de condition libre
Libre de sa personne حر الاصل اولمق
نفسی قول دکلدر - بنفسه حر و آزاده سر در

Et qui n'est pas captif, prisonnier A. طلیق
|| Il était prison- آزاد کرده P. طلیق
nier, mais à présent il est libre شمدی
طلیقدر

Et qui est exempt de contrainte, de gêne A. طلیق البدن
|| Il est libre dans sa taille صیقندیسز - آجق T. آزاده P.
سیمای Un air libre et dégagé قذ در - طلیق القامه در
Il a le corps libre et agile, il fait طلاقتمای بی فقلت
des exercices خفیف الحركه اولمغه كافة اعمالی
On dit aussi, Avoir la voix libre, سهولت ايله اجرا ایدر
نقدده سهولت اولمق - صوتده سهولت اولمق
Tant que j'ai été en- سسی آجق - سس آجق اولمق -
rhumé, je n'ai pas en la voix libre سسم آجق
Il a été long-temps qu'il ne faisait que bégayer, مزکوم ایکن
mais présentement il a la voix libre دپلی
Et avoir le ven- طوتقون ایکن بو دفعه سسی آچلمشدر
tre libre بر کمسندک لیت طبیعتی - منطلق البطن اولمق
اولمق

On dit, Être libre avec quelqu'un, pour dire, vivre avec
lui sans cérémonie بر کمسند ايله تکلیفسز اولمق

Laissez, se dit aussi des mers, des chemins, des passages,
pour dire, qu'on y peut aller en toute sûreté A. امین P.
امن وامان اوزره اولان - قورقوسز T. آزاده بیم وهراس
|| Les chemins sont libres طرق ومسالك امن وامان اوزره
اشقیادن خالیدر - واهمه تعرض اعیاردن آزاده در - در
یوللر امیندر

Il signifie aussi, dégagé de A. تهی - آزاده P. خالی - بری
هموم وافکاردن Etre libre de soucis || بوش - قورنلمش T.
هر نوع تعهددن بری de toute sorte d'engagement
On dit, Présentement je suis libre, pour dire, je
اولمق

تبدیل و اسرافه مبتلا بر کشی ایله سخی و جوانمردی libéral
کف ناشر العطايا Main libérale بیننده فرق عظیم واردن
Vous avez reçu des biens inconnus de sa main libérale
معدن لطف واحسان اولان کف ناشر Main libérale
العطایاسندن تحصیل نعم فراوان ایلدک

On appelle Arts libéraux, ceux où l'esprit a plus de part que de travail de la main. صنایع نفیسه - صنایع شریفه

LIBÉRALEMENT. D'une manière libérale. بالجود والسخا
Jouer de la main libérale. جوانمردانه
بالجود والسخا احسان ایتدک Donner libéralement

LIBÉRALITÉ. Penchant à donner. سخا - سخاوت - سخاوت
Jouer de la main libérale. جوانمردی - سخاوت
Grande libéralité عظیم سخاوت
Exercer sa libéralité envers quelqu'un
بر کسیه نکهده اعماله سخاوت
اثبات سخاوت - حقنه اجرای لازمه جود و سخا ایتدک
Il tient cela de votre libéralité
مظهر اولدیغی نعمت
مجرد سنک اثر سخاوتکدر

Et le don même que fait une personne libérale. عطیه
بخشش P. عارف pl. عارفه - نعم pl. نعمت - عطایه
Grande libéralité عظیم احسان
Faire des libéralités
نشر عطفه عاده بر عطیه
extraordinaire
فلانک ندر سخاوت و عطایه ایتدک
ثروت و بسیاری انجق سنک نعم فراوانکدن حاصل اولمشدر
Tout le monde se sent de ses libéralités
نعم و عطایاسندن
عامة ناس متمتع و بهره دار اولمشدر

LIBÉRATEUR. Qui délivre une personne, une ville, un peuple de l'oppression, d'un grand péril. ناجی
Le libérateur de la patrie. وطن ناجی
Ses libérateurs. نجات
Voilà mon libérateur
و خلاصی اولان
Notre Seigneur Jésus-Christ est le libérateur du genre humain
بنی آدمدر ناجی

LIBÉRATION. T. de Jurisp. Décharge d'une dette, d'une servitude. خلاص
Les lois sont toujours favorables à la libération du débiteur
احکام شرعیه دانما
La libération de l'état
ملکک بار دیوندن خلاصی

LIBÉRER. T. de Jurisp. Délivrer de quelque chose qui était

à charge. تخلص
Il faut vous libérer de cette dette. قورتارمق
Il veut libérer sa maison de cette servitude
محکومیتندن
J'ai transigé avec lui pour me libérer des poursuites qu'il faisait contre moi
خالی
اولمیدیغی تعقیباتندن خلاص بولمق
Il est toujours permis à un débiteur de se libérer
مدیونک دیندن خلاصی
تجریز اولنو کلمشدن
وا رسته - خلاص یافته - رها یافته
قورتلمش

LIBERTÉ. Le pouvoir d'agir ou de n'agir pas. رخصه
Dieu a donné la liberté à l'homme
جناب حکیم لم یزل انسانه رخصه اراده
Liberté d'approuver et de contredire
رخصت اختیار
Les passions affaiblissent la liberté
اختیارینه رخصت
On appelle Liberté, ou Liberté civile, le droit de faire tout ce que les lois permettent
رخصت شرعیه
Cela est contraire à la liberté publique
مغایر بر
Les lois sont les gardiennes de la liberté
کیفیتدر
J'ai toute liberté de vendre mes terres
رخصت شرعیه نک
On appelle Liberté, ou Liberté politique, la faculté dont une nation jouit par la constitution du gouvernement, de participer à la puissance législative
رخصت ملکیه
Rome jouissait de sa liberté
ایله متمتع
Un tyran qui a opprimé la liberté de son pays
اولدقلری
Celle province a secoué le joug, et s'est mise en liberté
ایله
Le protecteur, le restaurateur de la liberté
محیی و حامی

On appelle Liberté de conscience, la permission de professer

La liaison de ces pièces de bois Tels ingrédians font la liaison de cette composition بواجزا فلان ترکیبک لهم مدار La soudure est une espèce de liaison وصل اولان شیلرک بر نویدر

Il se dit figur. de ce qui lie les parties d'un discours les unes aux autres. P. التّسام - روابط pl. رابطة - نلافق. A. پیوستگی Liaison dans les idées بربلرباه اولاشقلق T. پیوستگی کلامک جمیع اجزای رنده و تعبیرات و فقرات رنده اولان حسن Cette période n'a point de liaison avec la précédente بوفقره نک فقره سابقه ایله بربرلو ربطی یوقدر

pl. علاقة - مناسبت. A. Et du rapport des choses entre elles. C. علاقة T. وابستگی P. ملائق بر مصلحتک فلان مصلحتک تعلقی وار در - Et de l'union, de l'attachement entre des particuliers, ou entre des États Liaison étroite علاقة قوية Liaison d'amitié علاقة de parenté علاقة تجارت de commerce رابطة دوستی - محبت برکوند علاقة پیدا Former une liaison علاقة قرابت فسخ رابطة الفت - قطع علاقة ایتمک ایلمک بینماده رابطة Il y a une liaison étroite entre eux میاندرنده علاقه قویه وار در - اکیده حب و موالات وار در

On appelle, Maçonnerie en liaison, celle qui est faite de manière que le milieu d'une pierre est posé sur le joint de deux autres. T. بهم بستگی سنگها P. معاودة الاحجار. A. طاشرک کیدلندرک باغلمسی

LIAISONNER. Arranger des pierres de façon que les joints des unes portent sur le milieu des autres. A. تنظیم الاحجار. P. طاشری کیدلده T. سنگهارا باهم دیگر بستن P. بالمعاودة دیزمک

P. لین الحركة - لین. A. LIANT. Souple, facile à mouvoir. T. لین الحركة R. ressorts bien liants یومشقرق T. سست - سهل العطف - لین الجانب affable - زبرکتر طبع Caractère liant یواش خویلو - یواش T. نرمخو P. لین الجانب بر آدم homme ملائمت الود

LIARD. Petite monnaie de cuivre. A. فلس pl. فوس P. vul.

منقر. T. پول

LIASSE. Amas de papiers liés ensemble. A. تحریرات مکررة T. Liasso de lettres sur une telle affaire طوب باغلمش تحریرات T. فلان مصلحتک متعلق طوب باغلمش تحریرات

LIBAGE. Gros moellon qu'on n'emploie que dans les fondemens d'un édifice. V. Moellon.

LIBANOTIS. On nommait ainsi, chez les Grecs, des plantes qui exhalaient une odeur d'encens. A. گیاههای P. نباتات لبانیة. A. کونلک فوخولی اولتر. T. لبانی

pl. هجویة - رسالة الهجو. A. LIBELLE. Écrit injurieux. A. هجویات pl. یرمیه متعلق رساله T. جرشت نامد P. هجویات افایک و فتریاتنی محتوی رساله هجویة belle calomnieux C'est un faiseur de libelles هجویة متضمن رساله هجویة diffamatoire انشای رسالات هجویه یی اعتیاد ایدنمش بر آدمدر

LIBELLER. T. de Pratique. Dresser un exploit, et y expliquer sa demande. A. در رقم کشیدن P. ثبت فی الصحيفة. A. بر کسندنک Libeller une demande بر قطع مراسله قلمه آلمق - ثبت صحيفة تحریر ایتمک - استدعاسنی قلمه آلمق On dit aussi, en matière de finances, Libeller une ordonnance, pour dire, la rédiger avec ordre, et la motiver selon les formes requises. بر حکمی کما ینبغی بسط و تحریر ایتمک

LIBELLISTE. Auteur d'un libelle. A. مؤلف الرسالة الهجو. A. یرمیه متعلق رساله یازان T. مؤلف جرشت نامد P.

LIBÉRAL. Qui aime à donner. A. سامح - اسخیا pl. سخی. A. عمر - مذل الید - طلق الیدین - ندق الکف - سمحا pl. واسع الکرم - کثیر المعروف - کثیر العطايا - منعم - الرداء. A. GÉNÉREUX et libéral. عالي جنباب و منعم Liberal envers les gens de mérite. La nature lui a été libérale de ses dons. ندق الکف حقنه ندق الی آحق - جومرد T. جوانمرد - گشاده دست P. فلائک مدح و ستایشنده Etre libéral de louanges. A. سخاسی جوق اولوق Tous les princes de cette race-là ont été sages, libéraux, vaillants. بالطبع سخایه مایلدر P. یو عرقک جمیع ملوکی Il est grand la différence entre un homme prodigue et un homme

قالدرمش - On dit, Prendre quelqu'un au pied levé, c'est - à - dire, au moment de son départ T. بر کسندهی پا در رکاب - Il signifie figur. prendre quelqu'un au mot, tirer avantage contre lui de ce qui lui est échappé de dire T. بر کسندهک سوزینه بسمق

LEVÉR. Temps où l'on se lève A. وقت القيام عن المنام A. بر کسندهک یتاقدن T. وقت برخاستن از خوابگاه P. خنکارک یتاقدن Il était au lever du roi || قالقدینی وقت اویقودن قالقدینی وقتده ایدی - قالقدینی وقتده بولندی

On dit aussi, Le lever du soleil, des étoiles, pour dire, le temps qu'ils se lèvent A. دم بر P. وقت الطلوع الشمس A. کونشک طوعدینی وقت T. آمدن آفتاب

LEVIER. Verge inflexible dont on se sert pour élever des poids A. Un gros levier || ماله T. بارخیز P. مربعة A. مربعة ماله T. ایری و یوغون ماله - کبیره ماله نک Le levier multiplie la force ماله نک دستکی تاکید فوته دخلی وار بر

LÉVIGATION. T. de Chimie. Action de léviger ou effet de cette action A. ازمد T. خرد سازی P. استغاف - تسفیف A.

LÉVIGER. T. de Chimie. Réduire en poudre très-fine A. همحال سفون کردن - خرد ساختن P. قمح - تسفیف - سف ازوب توز کی ایتمک T.

LEVIS. On appelle Pont-levis, un pont qui se baisse et se lève A. قالقار کویری T. پل خیزان P. جسر نهاض A.

LEVBAUT. Jeune lièvre A. خرگوشک P. جرو الارنب T. طوشان یاورسی T.

LÈVRE. Cette partie extérieure et vermeille de la bouche qui aide à former des sons A. دوداق T. لب P. شفاه pl. شفة A. اوست - شفة اعلا وسفلا || La lèvre supérieure, inférieure Avoir les lèvres renversées || ألت دوداق - منشرت الشفة اولمق geroées دورک دوداق اولمق - مشقوق جاتلاق دوداق اولمق - لب تفیده اولمق یاربیق دوداق اولمق - لب پرتمیده اولمق - الشفة اولمق لب لعلگون Lèvres rouges, vermeilles, incarnates, de corail دوداق آلتندن لاقردی سولمک Prononcer du bout des lèvres دوداق لری اوینامق - تحریک شفة ایتمک Remuer les lèvres Petite lèvre On dit d'un homme, qu'il a la mort sur les lèvres, pour dire, qu'il est à l'agonie

جانی دوداغنه کلمشدر - جان بر لب آمده در nie On appelle les bords d'une plaie, Les lèvres d'une plaie A. یاره نک دوداق لری T. کنارهای زخم P. اشفار الجراحة - یاره نک کنار لری

On dit d'un homme qui promet des choses qu'il n'a pas dessein de tenir, qu'il dit oela des lèvres, mais le coeur n'y est pas A. آغز دندر کولدن دکل - سولیدیکی دلدندر کولدن دکل - Et qu'on a un mot sur le bord des lèvres, pour dire, qu'on est sur le point de dire un mot, et ne pas le dire بوسوز دلم بوسوز دلم اوجنه طولاشور - اوجنده در

LÉVRIER. Sorte de chien de chasse A. طلق P. یوزه T. طلق grand دلبز تازی - طلق احسن levrier || تازی تازی لیری Lècher les lévriers - کبیر الجته صالدرمق

LEVON. Lévrier au-dessous de six mois A. تازی یاورسی T. یوزه بچه

LEVÛRE. Écume que fait la bière quand elle bout A. طفاحة آربه صوبی کپوکی T. سرجوش کنگاب P. الجعة

LEXICOGRAPHE. Auteur d'un dictionnaire A. مؤلف الکتاب - لغت نویس P. اهل اللغة - لغویون pl. لغوی - اللغة لغت یازان T. فرهنگ نویس

LEXIQUE. Dictionnaire. V. ce mot.

LÉZARD. Espèce d'animal A. سوسمار P. ضباب pl. ضب کدر T.

LÉZARDE. Crevasse qui se fait dans un mur A. pl. شق - کدک T. رخنه - شکاف P. فرج pl. فرجة - شقوق یاربیق

LÉZARDÉ. Il se dit d'un mur crevasé A. منفرج - مشقوق || Ce mur est tout lézardé مشقوقد منفرج و مشقوقد مشقوقد - یاربیق - یاربیق - رخنه دار - شکافه P. بو دیوار یکپاره منفرج

LIAIS. Sorte de pierre à chaux compacte A. حجر اللکات || Toutes ces marches sont de liais, sont de pierre de liais بوجرانک مجموعی احجار لکاندن مصنوعدر

LIAISON. Jonction de plusieurs corps ensemble A. اوصال - وصل || بشمه - یناشقلق - باغلیش T. پیوند P. ارتباط - اتصال - Ces pièces sont si bien jointes, qu'on n'en voit pas la liaison بوقطعلرک بری برلرینه اتصاقلری شول رتبهده اویغوندر

Et lever - رایت افراز عتو و عصیان اولمق - و عصیان ایتمک
l'étendard contre quelqu'un, pour dire, se déclarer son ennemi
عليه - فلانك عليه رفع لوائ خصومت ایتمک
دشمنك بیراغی قالدرمىق - بیراق قالدرمىق

Et lever un corps, un cadavre, pour dire, l'emporter hors du
lieu où il est A. رفع الميت P. مرده را برداشتن
اولویی On trouva un homme tué dans les rues, et la
Justice envoya lever le corps بر اولنش بر
زواقده قتل و اعدام اولنش بر رفع ایتدردی
آدم بولنوب حاکم طرفندن میتی رفع ایتدردی

Et faire lever un lièvre, des perdrix, pour dire, les faire
partir طاوشان و کلکک قالدرمىق

On dit, Lever les yeux au Ciel, pour dire, les tourner vers
le ciel Et lever les yeux جانب سمايه عطف نگاه ایتمک
sur quelqu'un اماله نظر - فلانك اوزرينه عطف انظار ایتمک

On dit, Lever des troupes, lever des soldats, pour dire, les
enrôler, les mettre sur pied T. تحریر نفوات ایتمک
عسکر چیقارمق - عسکر یازمق

Lever, signifie aussi, ôter une chose de dessus une autre A.
چیقارمق T. بر افکندن - بر آوردن P. اخراج - رفع - فک
جراح Le chirurgien a levé le premier appareil قالدرمىق -
یارهنك اوزرينه وضع ایلدیکی صماد اولی رفع ایلدی
Lever le scellé aیتمک مهری فک مهری
un plat کلیدی فک ایتمک مهری سوکک
Il faut lever deux pieds de cette terre, avant
que de trouver le plâtre آیهون ایکی آرشون
طهراق چیقارمق اقتضا ایدر

Lever // کیدرمک T. بر طرف کردن P. دفع A. دفع
une difficulté دفع مانع un obstacle دفع مشکل ایتمک
دفع حاجز ایتمک - ایتمک

On dit, Lever le plan d'un lieu, pour dire, le tracer A.
بر محلکک رسمنی چیقارمق T. اخراج الرسم

Il signifie aussi, prendre et couper une partie sur un tout
Lever cinq aunes d'étoffe pour faire un habit بش ذراع آیهون
بزک Levés sur la largeur de la toile افراز ایتمک
ایندن افراز ایتمک

Et recueillir // دیرمک T. چیدن P. جمع A. جمع
بر جفتلککک حاصلاتنی جمع ایتمک

تکالیفی جمع اعشاری جمع ایتمک la dîme
les rentes seigneuriales جبايت ایتمک - و تحصيل ایتمک
صاحب ارضك عواندینی جمع ایتمک

Lever, au neutre, se dit des plantes qui commencent à
pousser et à sortir de terre A. ذر - طلوع - نبوت - انبات -
اوج کوسترمک - بتمک T. سر نمودن - روییدن P.
Il avait semé là du gland, voilà des chênes qui commencent à
lever بومحله پلاموط اکمشیدی اشته میشه لر اوج کوسترمک
اکیلر ذر و انباته Les blés commencent à lever باشلادی
شعیر Les orges lèvent plus vite que les fromens باشلادی
حنطدن چاپک بتر

Il signifie aussi, fermenter A. نفتان P. بر خیزیدن T.
La pâte commence à lever خمیر قبارتمق قبارمق
خمیر نفتانه باشلادی

Se lever. Se mettre debout sur ses pieds A. قیام P.
Se lever // آیاهه قالمق - قالمق T. بر خیزیدن - خاستن
بر کمنه قاعد اولدیگی سرب اوزرندن طور دینک
Levez - vous de là, ce n'est pas là votre place قالمق
Quand il entre, tout le monde se lève pour lui faire honneur
اكراما و تعظیما
Se lever de table هر کس آیاهه قالقار - هر کس قیام ایدر
On dit aussi, Se lever, سفره دن قالمق - طعامن قالمق
از خوابگاه P. قیام عن المنام A. pour dire, sortir du lit
Il se lève de bon matin // یتاقدن قالمق T. بر خاستن
Il n'est pas // علی السحر قالقار - علی السحر یتاقدن قالقار
هنوز قالمشدر - هنوز یتاقدن قالمشدر
est levé et habillé کیمشدر و لباسی یتاقدن قالمق

On dit au Palais, La Cour, l'audience est levée, pour dire,
مجلس شرع ختام بولدی

Il se dit aussi du soleil et des astres qui viennent de pa-
raître sur l'horizon A. طلوع P. بدید آمدن
Le soleil en tel mois se lève à telle heure شمس
فلان آیده فلان ساعته طلوع ایدر
Voilà Jupiter qui se lève اشته کوکب مشتری طلوع ایدر

On dit aussi, que le vent se lève A. اهتزاز الريح P.
روزگار قالمق T. بر خاستن
- قالمش T. بر آمده - بر داشته P. مرفوع A. Lavé.

le couchant الجنوب والشرق بين Les quatre points cardinaux du monde sont le levant, le couchant, le midi et le septentrion. جار اقطار زمین شرق وغرب وجنوب وشمالدر France a l'Allemagne au levant شرقینده جانب فرانسه نكك. آلمان ممالکی کائندر ciel où le soleil se lève en été. مطلع صیفی. Et le levant d'hiver, celle où il se lève en hiver. مطلع شتوی.

LEVANT, se dit aussi des régions qui sont à notre égard du côté où le soleil se lève, comme la Syrie, l'Asie mineure, la Perse. ممالک. Les peuples du Levant. ممالک شرقیة. Les marchandes du Levant. شرقیده ساکن ملل واقوام ممالک شرقیده اعمال. Marocqin du Levant. شرقیة ماللری اولنان سختیان.

LEVANTIN. Natif des pays du Levant. شرقی. کون. T. خاور نشین. P. اهالی الشرق. pl. اهل الشرق. اسم واقوام. Les peuples levantins. طونیسی طرفنكك اهلی اهل شرق اولان. ملتله. Les nations levantines. شرقیه.

LEVANTINE. Sorte d'étoffe de soie. صندل.

LEVANTIS. Nom qu'on donne aux soldats des galères turques. جکدیری لونداتی.

LEVÉE. Action de lever. رفع. P. بر داشت. On dit, Faire la levée d'un corps, d'un cadavre, pour dire, l'enlever et le faire porter au lieu où il doit être inhumé, on expose. اولویی قالدرمىق. نقل میت. رفع میت ایتمك. رفع محاصره. Faire la levée d'un siège. الوب کوتورمك. محاصره یی قالدرمىق. ایتمك.

Il se dit aussi des soldats, des troupes qu'on enrôle. تحریر. عسکر یازمه. T. العسکر.

On dit aussi, Levée du soellé. فسخ المهر. فسك المهر. مهری جیقارمه. مهری سوکمه. T. گشاد مهر. فسك مهر خصوصنه مخالفت. S'opposer à la levée du soellé. فسخ مهر. Être présent, assister à la levée du soellé. ایتمك وقتینده حاضر وموجود بولمق.

Levés, signifie aussi, l'heure à laquelle une assemblée se lève pour finir la séance. ختام المجلس. انفساخ المجلس. مجلسك صوکی. T. انجام مجلس.

Il signifie encore, collecte de deniers. جیدن. P. جبايت. La levée des droits de l'État. رسومات. T. دیرمه. تحصیل.

-اموال خراجیه نكك جبايتی des impôts میریه نكك جبايتی تكالیف وسالیانه لركك تحصيلی.

Et récolte. محصول. pl. محصولات. La levée des fruits. محصولك. Toute la levée lui appartient. میوه لركك محصولی مجموعی کندویه اصابت ایدر.

Et une digue, une chaussée. سد. Faire une levée à travers un marais. بر سدی یا پدرمق سد قالدرمىق.

LEVER. Hausser. رفع. T. رفیع. اعلأ. بونی. Levez cela plus haut. قالدرمىق. T. بر آوردن. - Cela est si pesant, qu'on ne saurait le lever. بوشی بغایت ثقیل وگران اولمغله خاکدن de terre. Ces machines lèvent plus de dix quintaux. رفعی ممکن دکلدر بولات ايله اون قنطاردن زیاده آغزلق رفع اولنور. Lever les mains au Ciel. رفع ایادی. بارگاه جناب رب العززه رفع ایادی. دست بر داشته تضرع و نیاز اولمق. تمنی و نیاز ایتمك. کهربا صمانی رفع ایدر. L'ambre lève la paille.

On dit, Lever la main sur quelqu'un, pour dire, se mettre en état de le frapper. رفع الید. Et lever la main sur ses valets. Il a toujours la main levée sur ses valets. دایما خدمتکارانی اوزرینه اطالة ید ایدر. Quidam levèrent le camp. محاصره یی رفع ایتمك. Et qu'une armée a levé le camp. قرار ایلدی. Et lever la garde, lever la sentinelle, pour dire, retirer des soldats qui sont de garde, retirer une sentinelle. Et lever l'ancre. قوللق نفرینی یرندن. Toute la flotte leva l'ancre, et mit à la voile. لنگر بر داشتن. P. الانجر. دونهما نكك مجموعی رفع لنگر. Et lever le pont, pour dire, Jeter le pont-levis d'un château. لنگری قالدردوب یرکندلی. حصارك قالدردوب. C'est lever le pont-levis d'un château. رفع الیوز اورتوسنی. T. رفع روپوش اختفا کردن. Et lever l'étendard, pour dire, manifester publiquement son opposition. رفع اللواء. بیراق. T. زایت افراشتن. P. رفع اللواء. رفع لوای بغی. Lever l'étendard de la révolte. قالدرمىق.

On dit aussi, Lever le masque, pour dire, agir ouvertement, après avoir tenu une autre conduite. رفع النقاب التستر. بر کمسنده یوز اورتوسنی. T. رفع روپوش اختفا کردن. Et lever l'étendard, pour dire, manifester publiquement son opposition. رفع اللواء. بیراق. T. زایت افراشتن. P. رفع اللواء. رفع لوای بغی. Lever l'étendard de la révolte. قالدرمىق.

اولادینه محبتی. Il aime ses enfans, il ne leur refuse rien. زنان قسمت یاکزلقده Les femmes s'ennuient seules, il leur faut de la compagnie. ایلرلر ایدرلر کندو والد ووالده لرینی انفاق ایستادلر Les hommes sages conservent leurs amis. ایدرلر ایدرلر دوستلریله رابطه لرینی وقایه ایدرلر

LEURRE. T. de Fauconnerie. Morceau de cuir façonné en forme d'oiseau, dont on se sert pour rappeler les faucons. Jeter le leurre en l'air. بقتره - نقش. P. ملواج عملی. L'oiseau étant réclamé, fond sur le leurre. بقتره یی هوایه اوهرمق. A. Figur. ملواج الخدیعة - ملواج المکر. بقتره یی الشدوق. On vous offre telle chose, mais c'est un leurre pour vous attraper. سکا عرض اولنان شی مجرد جلبک و سیله اولمق ایچون بر ملواج. Cette charge est un leurre pour beaucoup de gens. بقتره یی المکر و فریبدر. Il ne se laissera pas prendre à ce leurre. بقتره یی المکر و فریبدر. گرفتار اولمق یوقدر

LEURRE. T. de Fauconnerie. Dresser un oiseau au leurre. بقتره آلتیدن. P. تضریه الصقر بملواج عملی. Ces oiseaux-là ne sont pas aisés à leurrer. بقتره یی الشدوق. Figur. بقتره یی الشدوق آسان دکلدر. بپایدم خدیعت فریبیدن. P. جلب بملواج الخدیعة. On l'a leurré de cette récompense. فلانی مکافات مأویله فریفته پایدم مکر و خدیعت. Il a été leurré par de belles promesses. ایتمشلر در ملواج مکر و خدیعت استجلا ب اولندی

LEVANT. Substance capable d'exercer une fermentation interne dans le corps avec lequel on la mêle. خمیره. P. مایه. مایه

Il se dit aussi d'une disposition des humeurs à quelque maladie, ou du vice qui reste dans les humeurs après la maladie. Il se sent incommodé, il y a à craindre que ce ne soit quelque mauvais levain qui s'amasse dans l'estomac. مزاجنه حس

ایلدیکی انحرافک سببی مغده ده بر مایه ردیده نک. Ce mal-là ne se guérit jamais si bien qu'il n'en reste quelque levain. بوملت کتیا مندفع اولمق احتمالی اولمیوب دائما مایه سی باقی. Il n'est pas bien guéri, ces signes-là montrent qu'il y a encore quelque levain. هنوز بره تام حاصل ایدمندی بو. Figur. اماره لر مایه علتک باقی ایدوکنه دلالت ایدر. Z. خمیره زله اصلیه. Le levain du péché originel. خمیره قدیمه. Se défaire du vieux levain du péché. مایه سی. Levain de haine, d'inimitié. گناه دن خلاص بولمق. مایه تفرقه و شقاق و بغضا و مایه خصومت. بو قوم. Il reste encore parmi ce peuple un levain de sédition. بر اثر فساد و عصیان. ایچنده مایه بغی و عصیان هنوز باقیدر. بر بقیه فساد وار در. باقیدر

Il signifie aussi un petit morceau de pâte aigrie, qui étant mêlée avec la pâte dont on veut faire le pain, sert à la faire lever. مایه نان - افزون نان - زغاره. P. تخ - فتاق. A. lever. خمیر مایه سی یا بمق. Faire du levain. مایه. خمیر ایچنه جزئی مایه قاتمق. de levain dans la pâte

LEVAIN, se dit aussi du ferment de l'estomac, par le moyen duquel se fait la digestion. موات منسجه. pl. مائة منسجه. A. موات منسجه. Sans le levain de l'estomac, la digestion ne se ferait pas. موجود اولان موات منسجه لک اعانتی اولمینجه هضمک. La digestion se fait mal, quand les levains sont corrompus. موات منسجه ده واد. اولدینی حالده هضمه مسرت عارض اولور

LEVANT. Qui se lève. Il ne se dit qu'en cette phrase: Soleil levant. طوغان کونش. T. شمس طالع. A. شمس طالع فلان خانیه ناظر در. Je serai là à soleil levant. شمس عند الطلوع فلان خانیه مقابلدر. کونش طوغار. طلوع شمسده آنده بولنهجم. تیر اعظم کناره افقده عرض. ایکن آنده موجود اولمجم. عروس. جهره ظهور ایلدیکی آنده اول محله بولنهجم. خورشید ناشر الضیاء منسجه افقده جلوه نما اولدینی دمه اول طرفده بولنهجم

LEVANT. La partie du monde où le soleil se lève. شرق. A. کون طوغیسی. T. خاور. P. مطلع الشمس. - مشرق. - levant au couchant. مشرق دن مغربه وارجه

بروات pl. برات - اوامر pl. امر A. lerie au nom du prince
 بیورق T. یرلیخ - گشاد نامه - فرمان P. منشیر pl. منشور -
 عفو فرمانی de grâce برات عالی Lettres patentes || برات -
 ابطال حجتی حاوی de rescision عفو جرمی حاوی امر -
 بر کمسنه ابنای بلیدن اولدیغنی مشعر de naturalité امر
 بر حرامزاده نیک حل و رشده de légitimation برات عالی
 اصلزاده لک براتی de noblesse مقبولیتنی حاوی منشور عالی
 Lettres subreptices اعطای مهلتی حاوی امر عالی de répit
 Expédier des lettres خلاف انهایه مبنی ویرلش فرمان
 امر عالی Lettres closes اصدار فرمان - اصدار امر ایتمک
 On dit proverb. Ce sont lettres closes, pour dire, c'est un secret qu'on ne doit pas pénétrer
 سر بهمر در

Lettera, se dit aussi de toute sorte de sciences et de doctrine
 اوقویوب - بیلش T. هنر - دانش P. معارف - علوم A. pl.
 ارباب علوم و معارفدن بر آدم Un homme de lettres || یازمه
 Le roi François La république des lettres معارف
 I a été appelé le père des lettres پادشاهی
 C'est un homme qui a beaucoup d'esprit, mais il n'a point de lettres
 فلاں کشتی صاحب ذکا و فراستدر انجق بضاعة معرفتدن اصلا
 بهره سی یوقدر

On appelle Belles-Lettres, la Grammaire, l'Eloquence, la Poésie
 علوم ادبیه - ادبیات A. sie
 Et les saintes lettres, l'Ecriture-Sainte A. کتب - کتاب الله
 شریفة

LETTRE. Qui a de l'érudition A. اهل العلم والمعرفة - علما pl. عالم
 اوقومش T. هنرور - دانشمند P. ارباب العلوم والمعارف pl.

LETTRE. T. d'imprimerie. Petite lettre qui se met au-dessus
 رقم الاشارة A. d'un mot pour renvoyer le lecteur à une note

LEUCÉ. T. de Méd. Tache blanche qui vient à la peau, et
 T. بهیک سفید P. بهیق ابیض A. pénètre jusqu'à la chair

LEUCOMA. T. de Méd. Petite tache blanche qui se forme sur
 آق دوشمه T. نقطه سفید چشم P. کورکب A. la cornée

LEUCOPHLEGMATIE. T. de Méd. Espèce d'hydropisie piteuse
 استقسام بلغمی A.

LEUR. Pronom personnel A. کندولر - آیلر T. ایشان P. هم A.

LEUR. Pronom personnel A. کندولر - آیلر T. ایشان P. هم A.

LEUR. Pronom personnel A. کندولر - آیلر T. ایشان P. هم A.

LEUR. Pronom personnel A. کندولر - آیلر T. ایشان P. هم A.

LETTER DE CHANGE. T. de Commerce. Une traite faite de place
 en place A. T. کاغد سفته - سفته - گرونامه P. سفتجه A. سفتجه
 Accepter une lettre de change || پولیچه کاغدی - پولیچه تمسکی - پولیچه
 اداسنه protester پولیچه بی قبول ایتمک
 تخلف اولندیغنی مشعر پولیچه تمسکی اوزرینه قبل
 پولیچه تمسکی تداول négocier حاکمدن شرح ویردرمک
 Les lettres de change sont d'une grande commodité dans le commerce
 پولیچه تمسکاتی معاملات تجارتک تسهیلنه وسیله عظیمه در

LETTER CIRCULAIRE. V. Circulaire.

LETTER DE CACHET. V. Cachet.

LETTER DE SERVICE. Des lettres du roi qui autorisent un of-
 ficier général à exercer ses fonctions T. مأموریت امری

LETTER DE CRÉANCE. Une lettre dont le seul objet est de mar-
 quer qu'on doit ajouter foi à un ministre qui va dans une Cour
 étrangère A. اعتماد نامه T. اعتماد نامه P. رساله - الوکه A.

LETTER DE CRÉANCE. Celle qu'un souverain adresse à son mi-
 nistre accrédité auprès d'une autre Cour, pour la présenter au prince
 d'auprès duquel il le rappelle, ou celle que ce prince donne à
 un ministre, pour la rendre à son retour au prince qui le rappelle
 - ایلچینک تکمیل خدمتی حاوی نامه همایون T. سفارتدن انفصالی حاوی نامه

LETTERS, se dit de certains actes qui s'expédient en chancel-

وجه *Visage lentilleux* // چشمتلو - بنکلو - بکو *T.* خالدار *P.*
جلد نمش *Peau lentilleuse* الود نمش

LENTISQUE. Arbre dont il découle une résine appelée Mastic
ساقز - مصطکی آغاجی *T.* شجر الکرم - شجر المصطکا *P.*
آغاجی

LÉONIN. Qui est propre au lion *P.* لیشتی المزاج *P.*
شیر *T.* *Il ne se dit qu'en cette phrase: Société léonine, pour dire, une société où le plus fort tire tout l'avantage.* لیشتی المزاج بر ذاتک تحت تغلبده اولان جماعت

LÉOPARD. Animal féroce qui ressemble au tigre *P.* ببر *T.* ببر

LÈPRE. Ladrerie, maladie qui corrompt la masse du sang *P.*
لری - پیس *P.* جذام - برص *T.* *Chez les Juifs, ceux qui avaient la lèpre étaient séparés du reste du peuple.* قیم یهود ایپنده علت جذامه مبتلا اولتری خلقدن
ملت جذامدن *Il est tout blanc de lèpre.* جدا ایدرلر ایدی
وجودی یکپاره بیاض که در

LÉPREUX. Qui a la lèpre *P.* مجذوم - ابرص *T.* *ابرش - مسکین* *T.* لوش

LÉPROSERIE. Hôpital pour les lépreux. *V. Ladrerie* // *Il fonda une léproserie.* مجذومیندر - بانق دار الشفاء مبروصیندر

LEQUEL. Pronom relatif *P.* الذی *pl.* الذین *T.* که *T.* که
Il signifie aussi, quel est celui? کدام *P.* من هو - ای *T.*
قنغی - کیم *T.* کدامین

LÈSE. Il s'emploie avec le mot de Majesté et d'Humanité // *Crime de lèse-majesté.* جرم الخيانة في نفس السلطان *P.*
پادشاهک ذاتنه *T.* گناه خیانت بذات پادشاهی *P.*
ذات بشریت *Crime de lèse-humanité.* خیانت تهنتی
خیانت جرمی

LÉSER. Faire tort *P.* اضرار *T.* گزایییدن *P.*
Il y a une personne de lésé en cette affaire. ضرر چکدرمک *T.* غدر کردن
بو خصوصده متضرر اولمش *Il n'y a que lui de lésé dans cette affaire.* کسند یوقدر
انجق - خصوصده انجق فلان کشی ضرر کشیده اولمشدر
انجق *Être lésé d'autre moitié du juste prix.* حق اولان بهانک نصفدن زیاده سنی ضرر ایتمک

Lésé. *P.* گزایییده - ضرر کشیده - متضرر *T.*

غدر اولمش - ضرر چکمش *T.* غدر دیده

LÉSINE. Epargne sordide jusqu' dans les moindres choses *P.*

Vilaine // جهریلک *T.* سیهدهستی *P.* بخسل دنی - شخ
برشینی مجرد *Faire quelque chose par lésine.* شخ لیم
Il n'y avait que lui qui fut capable d'une lésine si honteuse. بو مقوله موجب عار اوله جق
شخ و بخسل بوکا مخصوص ایدی

LÉSINER. User de lésine *P.* ارنگاب الشخ *T.*
Il lésine sur toutes choses. جهریلک ایتمک *T.* نمودن
جهریلک ایدر - هر شیده ارنگاب شخ ایدر

LÉSINERIE. *V. Lésine.*

LÉSION. *T.* de Jurisp. Perte, dommage que l'on souffre par le fait d'autrui *P.* ضرر - گزند - ضرر *T.*
Le vendeur est reçu de revenir contre un contrat de vente, quand il y a lésion d'autre moitié du juste prix. شخ
سبعک نصف ثمن مثلندن زیاده ضرری متحقق اولنجه
مقد اولنمش اشتر حجتی اوزرینه بایعک ایتدیکی دعوا
یوقده قنغی *Montrez-moi en quoi il y a lésion.* جهندن ضرر وار در بکا اراند ايله

LESSIVE. Eau rendue détersive par la cendre *P.* ماء الرماد
کسکین *Porte lessive* // گول صویی *T.* آب خاکستر الود *P.*
بوی گول صوینده *Mettre le linge à la lessive.* گول صویی
گول صویی ايله آغزش بز *Du linge blanc de lessive.* بصدرنق
On dit proverb. à laver la tête d'un mure, la tête d'un âne,
کوشش بی فائدهست و سمه بر *P.* *on y perd sa lessive.* عربک - عربک بوی صابون ايله آغزش *T.* ابروی کور
بوزینه صابون - سورمک غبدر

LEST. Ce qu'on met au fond de cale d'un vaisseau, pour le faire enfoncer dans l'eau, et le tenir en équilibre *P.*
صبره *Il la prirent des carreaux de marbre pour servir de lest.* کمی صفه سی *T.* بارسنج کشتی *P.* السفينة
کمی به صفه *Le lest le plus pesant est le meilleur.* اولوق اوزره مرمر طاشلری وضع ایتمشدر در
کمی صفه سنک اغلاسی زیاده *Agir d'un pas lesté.* آغر اولاند

LESTAGE. Action de lester *T.* صفه لیه *V. Laster.*

LESTER. Qui a de la légèreté dans ses mouvements *P.* حافت
T. جست و جالاک *P.* خفیف الحركة - خفیف الجسم
چاپک دیره نش *Marcher d'un pas lesté.* دیره نشی چاپک

Cela وصیتنامه ایله اون بیک غروش فلانه بره ایلدی
lui a été légué بره ایلد فلانه هه اولمشدر

LÉGUME. Il se dit de certains fruits qui viennent dans des gousses, comme pois, fèves, etc. *م. بقول pl. قطنیه - بقول pl. بقلة م.*
فطانی

Et de toutes sortes d'herbes et de plantes potagères *م. خضرة*
pl. خضارة *م. سبزوات T. سبزها P.* Il ne mange que des légumes سبزواتدن غیرى شی یمز

LÉGUMINEUX. Il se dit des plantes dont le fruit, qui se nomme gousse, est occupé par des semences *م. نباتات بقلیه*

ايرتدی *T. فردا P. يوم قابل م.* Le jour suivant
ايرتسی کون عزیمت لندemain *م.* Ils partirent le lendemain
يوم قابله تأخیر اولندی On l'a remis au lendemain ایتمشدر در
- عیدک فردای لندemain des fêtes ايرتدی - فردایه -
ايرتسی کونی

LÉNIFIER. *T. de Méd. Adoucir م. تسکین - تلین م.*
یومشتق *T. ساختن*

LÉNITIF. Qui adoucit, qui calme les douleurs *م. مسکن*
دوای *Remède lénitif م. یوشاديجی T. نرمساز P. ملین*
مشروب مسکن *Potion lénitive مسکن*

کیج دیره نیر *T. دیر P. بطی م.* C'est l'opposé de vite
حمار بطی الحکره بر حیواندر *L'âne est un animal lent م. آغر -*
Le mouvement de Saturne paraît plus lent que celui des autres
زحلک سیر و حرکتی سیارات سائره یه نسبت
هر کار و عملده بطی *Il est lent en tout ce qu'il fait م. ایلد بطینر*
بطی القلم بطی *à écrire م. بطی الکلام* Lent à parler الحکره در
اجرای تأدیبه *Il est lent à punir, prompt à récompenser م.*
C'est بطانت و ایفای لازمه مکافاتده سرعت ایلد مالوفدر
قوت خیالیه *Imagination lente م. بطی الذهن* *un esprit lent م.*
نبض *Avoir le pouls lent م. بطی* *Un poison lent م. بطیه*
Caire نبضده بطانت حرکت اولمق - *بطی الحکره اولمق*
بطی و ملایم آتش اوزرنده طبع ایتمک *à feu lent م.*

On appelle Fièvre lente, une fièvre dont les mouvements sont pas marqués au dehors *م. حرارت خفیه - حماء خفی م.*
حمای خفی علتندن وفات ایتمک *Mourir d'une fièvre lente م.*
رفته رفته وجودینی فنا *Il a une fièvre lente qui le mine م.*
ایدر بر حرارت خفیه مبتلا در

تخم سپس *P. صغاب - صوابه م.* LENTE. L'oeuf du pou

باش *Avoir des lentes à la tête م. کله یومرطدی - سرکه T.*
سرکلو اولمق

LENTEMENT. Avec lenteur *م. بطیاً*
Se mouvoir lentement م. آغرلق ایلد - کیج T. آهسته آهسته
آهسته - بالبطانه عمل ایتمک *agir م. بالبطانه حرکت ایتمک*
ایشنده *Il va lentement en besogne م. آهسته ایش ایشلمک*
بطانت ایلد طاورانور

بطانت *Manque de célérité dans le mouvement م.*
دیره نش - آغر دیره نش - کیجلمک *T. آهستگی - دیرکاری P.*
بطانت *insupportable م. بطانت* *Grande lenteur م. آغرلق*
تحملی نا قابل آهستگی - بطانت طاقتگداز - طاقتشکن
قبلو بانگدنک *بطانت* *La lenteur de la tortue م. و بطانت*
بطانت ایلد عمل و حرکت ایتمک *Agir avec lenteur م. حرکتی*
- *مطاولات - تطانات م. pl. م.* *Il se dit aussi au pluriel*
Les plaideurs sont sujets à essayer des lenteurs و تطاناته
تکلف ایلد التزام *Lenteurs affectées م.* *دوجار اولد کلمشدر در*
اولنان اوزاتملر

بطانة الذهن *م. Il se dit figur. de l'esprit, de l'imagination*
Cet homme a une grande lenteur d'imagination م. ذهن طونقلی T. کندئی ذهن P.
بو آدنک غایه الغایه *بطانت ذهنی*
- غایت *بطانت ذهن* *Une grande lenteur d'esprit م. وار در*
عظیم مرتبهده کندئی ذهن

عدستی *م. Qui a la forme d'une lentille*
Verre lentillaire م. مرجمک شکلنده T. منجگونه P. الشكل
زجاج عدستی *الشکل*

نرسک - منجو *P. عدس م.* *Espèce de légume*
Une soupe aux lentilles م. مرجمک T. بلس - نسک - نرسک -
Une purée de lentilles م. مرجمک *جوربای*
ازمدی

LENTILLE D'EAU, ou LENTILLE DE MARAIS. Plante qui surnage sur les eaux stagnantes comme une espèce de masse verte *م.*
یوسون *T. سبزاب P. عذبه - طحلب*

LENTILLES. *T. de méd. Certaines petites taches rousses qui viennent sur la peau م. الشامات pl. شامة م.*
چهره سی بکر ایلد *Elle a le visage plein de lentilles م. بک*
مالامالدر

منیش - مسیوم *م. Semé de taches ou de lentilles*

واضع قانونك مرادی شو ایديکه... législateur était que...

حضرت موسی قوم یهودک. Moïse est le législateur des Hébreux.

حضرت le législateur du peuple de Dieu صاحب شریعتیندر
موسی امت رب ذو الجلالک شارمیدر

LÉGISLATIF. Il se dit du pouvoir de faire des lois || Pou-
voir législatif قوت وضع قانون Le pouvoir législatif constitue
پادشاهلک ما به قوامی قوت وضع قانوندر souverain

LÉGISLATION. Droit de faire les lois A. وضع A. La législation n'appartient qu'au
استحقاق علی وضع A. وضع القوانين - القانون -
- استحقاق وضع قانون صاحب ملکه مخصوصندر souverain
L'art, la science de امر وضع قوانین سلطانہ مخصوصندر
فن وضع قوانین la législation

Il se dit aussi du corps même des lois A. صابطة القوانين
viciieuse, صابطة حسنة قوانین Bonne législation || قوانین -
قوانین سقیمه - صابطة سقیمه قوانین defectueuse

LÉGISTE. Jurisconsulte A. اهل الشرع pl. ارباب الشرع
شریعت T. دانشمند علم شریعت P. فقها pl. فقیهه -
ارباب شریعتک زایی... Les légistes pensent que... || اربابی
اعظم فقہاندنر C'est un grand légiste بودر که

LÉGITIMATION. Changement d'état d'un enfant naturel, par
lequel il acquiert les droits des enfants légitimes A. کسب
استحقاقپذیری P. کسب الحیل - الاستحقاق علی الرشد
Obtenir des let- حلالزاده لک پیدا ایتمه T. حلالزادگی
tres de légitimation حل و رشدت استحقاقی اعطا اولندیغنی
بر کسبه حرامزاده ایکن - حاری برات تحصیل ایتک
حل و رشدته مقبولیتنی مشعر رخصتنامه تحصیل ایتک
تصدیق المشروعية A. Et reconnaissance authentique et juridique

Après la légitimation de ces pouvoirs, tous
تصدیق الصلحہ حامل اولدیغنی رخصتنامه لک
les députés l'allaient saluer مشروعتی تصدیق اولندیغنی عقیبنده وکیلرک جملمسی
تبریکنه واردیلر تبریکنه واردیلر

LÉGITIME. Qui a les conditions requises par les lois A. شرعی
Enfants نکاح شرعی - نکاح حلال Marriage légitime || حلال -
حلال اولان اولاد légitimes

Il signifie aussi, juste, fondé en raison A. موافق - حق
یزاللو - حق T. موافق راستی و دادگری P. بالعدل والحقیة
ادعاسی عدل La demande qu'il forme n'est pas légitime
حق دکل - وحقه موافق دکلر Y a-t-il rien de plus lég-

برندن زیاده عدل وحقایتیه موافق بر شی وایمیدر time?
استحقاقی من کل الوجه موافق Son droit est très-légitime
حقه مقارن بر ملازمه Conséquence légitime عدل وحقایتیندر

LÉGITIME. La portion que la loi attribue aux enfants sur les
biens de leurs pères et de leurs mères A. حصه مفروضة
شرعاً دوشن میراث T. سهم شرعی میراث P. سهم مفروض
پدر || Un père ne peut pas ôter la légitime à son fils
کندو ولدینک حصه مفروضة سنی دریغ ایدهمز Son père
پدری فلان لازم کلان سهم مفروضی lui a donné sa légitime
اعطا وتسليم ایلدی

حقاً وقانوناً A. Conformément à la loi, à la justice
حسب المقتضاء القانون - حسب الحق - حسب القانون -
حق وعدل T. بر موجب آیین - بر موجب عدل و داد P.
قانون موجبنه - اقتضاسنجه

LÉGITIMER. Donner à un enfant naturel les droits d'un en-
fant légitime A. تحلیل الابن الزنا A. حرامزاده را حلالزادگی
Et faire P. پیچ اولاده حلالزاده لک ویرمک T. دادن
reconnaître pour authentique et juridique. V. le mot, Légi-
timation.

LÉGITIMITÉ. L'état d'un enfant légitime A. حل - رشدت
On lui dispute sa légitimité T. حلالزاده لک T. حلالزادگی P.
حق حل و رشدته - حال حل و رشدته اعتراض اولنور
حرف انداز تعریض اولورلر

Et qualité de ce qui est conforme aux lois A. مشروعیست
شایستگی بحق وعدل P. موافقة بالحق - مقارنة بالحق -
فلان La légitimité d'un droit || عدل وحقه اویغونلک T.
استحقاقک مشروعتی

موجبة - هبة وصية A. Don laissé par un testateur
بخشش با وصیتنامه سپارش P. مواهب وصية pl. وصية
Laisser un legs || وصیت ایله ترک اولنمش هبة T. کرده
Un legs de dix mille هبة اولورق با وصیتنامه ترک اولنمش اون بیك
francs مال Mal Il n'y a pas de fonds, où prendra-t-on les legs?
موجود یوقمدر وصیتنامه ده ترک اولنمش هبلر نه طرفدن
لوجه الله وصیت اولنان هبلر Legs pieux ادا اولنمجدر

LÉGUER. Donner par testament A. ايعاء الہبة A. با وصیتنامه
وصیت - وصیت ایله هبة ایتک T. سپارش بخشش کردن
Il lui légua mille écus par son testament. || ایله باعشلمق

اوستنکوی T. نازرف P. سطحی A. Il signifie aussi, superficiel. سطحیجه -
Prendre une légère teinture de quelque science || سطحیجه -
Pour vous en donner une
بوابده طرفه سطحیجه بر خبر ویرمک
بونک اوستنکوی اولرق خبرینی ویرمک - ایچون
ایچون

On dit, Prendre un léger repas, pour dire, un repas frugal
T. خوراک نا چیز خوردن P. تناول الطعام المختصر A.
فلانک Et qu'un homme a le sommeil léger - از طعام یمک
خفیف او یقوسی وار در

Il signifie aussi, agréable, facile, en parlant de conversa-
tion et de style A. سهل - سلیس P. قولایقلو T. آسان
- سلیس الکلام اولرق Avoir la conversation légère et aisée
Cet auteur a le style léger
بو مؤلفک سبک و انشائی سهل و سلیسدر

On appelle Propos léger, un propos inconsideré A. کلام بلا
دوشونلمیرک T. سخن بی تأمل - سخن نیندیشیده P. تأمل
سویلان سوز

À la légère. Il ne se dit au propre qu'en parlant des ar-
mes et des habits qui ne pèsent guère A. خفیفاً P. سبکبارانه
سبکبارانه سلاح طاقنق A la légère || خفیفجه T.
Être vêtu à la légère کینمک Figur. Sans réflexion
سبک اندیشانه P. بلا تأمل - بالطیرورة - بالخفة A.
Entreprendre quelque chose à la légère ایتمک
You y allez bien à la légère خفیفک ایله حرکت
ایدرمک

LÉGÈREMENT. V. à la légère, au propre et au figuré ||
خفیفجه کینمک - خفیفاً تلبس ایتمک
Marcher légèrement ایله مشی ایتمک
بوماذه خفیفجه طوقندی

Il signifie aussi, superficiellement A. سطحیاً P. نه بؤرفی
سطحیجه Lègèrement blessé - اوستنکوی اولرق T.
اوستنکوی اولرق یاره لاش - مجروح

LÉGÈRETÉ. Qualité de ce qui est peu pesant A. خفت P.
des vapeurs خفت هوا || خفیفک T. سبکی
ابخره نک خفتی

Il signifie figur. inconstance A. خفة المزاج - خفه الطبع

سبکشری P. عدم التمكن - عدم الثبات طیش - طیرورت -
خفتک مزاجی Le légèreté des peuples || خفیفک T.
فلانک Je craignais la légèreté de son esprit, de son caractère
طیرورت مزاجندن خوف - خفت مزاجندن احتراز ایدهم
ایدهم

Il se dit aussi par opposition à Grieveté || La légèreté de cette
faute ne méritait pas une si grande punition
خفتنه نظراً اول قدر تأدیب شدید لایق دکل ایدی
- سرعة الحركة - خفة الحركة A. سبکپایی P. کماشة
خفیفک ایله دیره نش T. جالاکى - جاپکلتک ||
سومت حرکت La légèreté des oiseaux ایله مشی وشتاب ایلمک
طیورک - آهونک سرعت سیری خفت حرکتی
On dit d'un maître d'écriture, d'un joueur d'instruments, qu'il a une
grande légèreté de main وار در
et d'un peintre, qu'il a une grande légèreté de pinceau سرعت
قلمی وار در

باقمارلق T. نیندیشی P. عدم التأمل A. Et imprudence
عدم تأمل Fauts commises par légèreté || دوشونمکزلیک -
مبنی واقع اولان خطا

LÉGION. On a donné ce nom en France à certaines troupes
mêlées de cavalerie et d'infanterie A. کتیبة pl. کتابیب P.
بلوک - طابور T. گروه سپاه

Il se dit figur. d'un grand nombre de personnes A. زمرة
بو- بر گروه اقربا Une légion de parents || آلاى T. گروه
- آلاى اقربا Dans le style de l'écriture, on dit, Des légions
ملکر آلاى T. گروه فرشتگان P. زمرة الملائكة A. Des légions de démons
T. گروه دیوان P. زمرة الشیاطین A. شیطانلر آلاى

LÉGIONNAIRE. Soldat qui fait partie d'une légion A. احد من
- طابور نفری T. کسی از گروه سپاه P. افراد الکتیبة
بلوک نفری

LÉGISLATEUR. Qui établit des lois pour tout un peuple A.
- صاحب القانوني - واضع القانون - قانونیین pl. قانونی
T. واضع اییین - اییین نهنده P. واضع الشريعة - شارع
Lycurgue et Solon ont été de grands
ملت یونان ایچنده فلان و فلان نام کسان
L'intention de واضع قانون اولنلرک شهر واعظی ایدیلر

- سندی حاکم طرفندن تصدیق ایتدرمک
قبل شرعدن

تصديق شرعى P. معنون بتصديق الشرعى Légalisé. A. حاكم P. بر بهج شرعى تصديقي کرده - معنون گشته قبل شرعدن تصديق اولنش - طرفندن تصديق اولنش تصديق || Un acte en bonne forme, bien et dûment légalisé قبل شرعدن رسوم - شرعى ايله معنون ومصدور اولان سند مرفعه اوزره تصديق اولنش بر قطعه سند

LÉGAT. Un cardinal préposé par le Pape pour gouverner une province
 ریم پاپاسی طرفندن والی مملکت اولمق اوزره
 تعيين اولنان اسقف - On appelle Lègat à latere, un car-
 dinal envoyé par le Pape auprès d'un prince chrétien
 ریم پاپاسی طرفندن على طريق السفاره ارسال اولنان اسقف

|| متبہت بالوصیۃ. Le légataire. Celui à qui on fait un legs. On ne peut être légataire et héritier tout ensemble هم وارث
Légataire universel, متوفانک كافة اموالہ یا خود بر مقدار مالہ متبہت بالوصیۃ اولمق ممن دکلدر
particulier حسب الوسیۃ متبہت اولان.

LÉGATION. Il se dit de la commission qu'une puissance donne à quelqu'un pour aller négocier auprès d'une puissance étrangère. **ایلیچیک** *T. خدمت فرستاد* *P. سفارت - وفادت* *A.*
|| La légation de Russie **دولت روسیه سفارتی** Il y a des conseillers et des secrétaires de légation **سفارت مستشارلری و ستر**
کاتلری و ار در

مؤلف الكتاب السير
الاول.

* LÉGENDE. Le livre de la vie des Saints كتاب السير الاولياء
 ۱۱ احوال اوليائيه دائر اولان كتاب r. سير نامه اوليا p.
 Ce saint-là n'est pas dans la légende سير اسمي
 اوليای نظام کتابنده موجود دکلدر

Il se dit aussi, de l'inscription gravée autour d'une pièce de monnaie *A. سكة* *P. كتابه* *T. سكونك* *درهم ودينار* *Les écus ont telle légende* *فلان سكونك شويله* *يازوسى* *يازوسى وار در*

يَسْنِي T. سَبَكْ P. خَفِيفٌ A. Qui ne pèse guère
 || Un corps léger خَفِيفٌ un habit بر لباس on habite
 fardeau حَمْلٌ خَفِيفٌ - بار سَبَكْ - L'air est
 plus léger que l'eau هُوَا مَادَرٌ اَخْفَدَرُ

On dit d'un chirurgien, qu'il a la main légère *A. خفيف*. On appelle Troupes légères, des troupes qu'on emploie hors de ligne, pour harceler l'ennemi *A. سبكار*. *T. عسكر سبكار*. *P. جند خفيف السلاح*. - Et cheval-légers. - *V. Cheval*. - Et vin léger, un vin qui n'a pas beaucoup de corps ni de couleur *A. خمر خفيف*. *P. خفيف شراب*. *T. بادۀ سبکخوار*.

On dit, qu'une pièce de monnaie est légère, pour dire, qu'elle n'a pas le poids qu'elle devrait avoir. درهم ناقص - درهم زائل. اكسك سكة. درهم كمنسج. P. الوزن

En parlant des alimens, il signifie, facile à digérer *A. سهل*
 قولای *T. خوشگوار* - سبک گوار *P. سریع الهضم* - الهضم
 منیجی *Il y a des viandes bien plus légères à l'estomac les*
 لکومک بعضیسی *سهل تر لدن زیاده* *unes que les autres*
 سهل الهضمدر

خفيف الحركة - کمیش 4. Il signifie aussi, dispos et agile
قولای دپره نور، جست و جالاک - حبار P. سریع الحركة -
خفت قدم ایله مشی ایتمک || Marcher d'un pied léger
d'un pas léger خفیفه ایله سیر ایتمک
سرعت و شتابده - سبق و سرعتده خفیف الحركة اولمق
Plus léger سکرتمکده ایانعی چاپک اولمق - سبکی اولمق
que le vent اخف من الريح Je me sens aujourd'hui plus
léger qu'à l'ordinaire بوی کرنگی کون وجودمده اوقات
معتاده دن زیاده خفت حس ایدرم

عديم - خفيف الطبع - طيَّاش A. Il signifie figur. volage
 تمكين - يل قوان T. بى تمكين - سبك مشرب P. التمكن
 عقل بى un esprit بر قوم سبك مشرب Un peuple léger ||
 خفيف - خفيف الطبع اولمق Avoir le coeur léger تمكين
 المزاج

On dit aussi figur., qu'un homme a la tête légère, le cerveau léger, pour dire, qu'il n'est pas trop sage A. خفيف - مأفون.
عقلي يمينى T. سبكمغز - سبكر العقل

Léon, s'emploie aussi figurément, frivole, et signifie, peu important. Ainsi on dit, Raisons légères مليل واهيه Légers
occasion جزية - فرصت جزية - dispute مجادلہ خفیفه
faute جرح جزئی - جرح خفیف - blessure خطای خفیف

رقیق - لطیف A. Grossier se dit aussi par opposition à P. باریک - انجھ T. یوفقہ

فن فروشیست و فن معاری درس لرنی فلان جندی دین
 بینچیلک و معارلق فلرنی - فلان مهندس دن الدی
 U en sait assez, il n'a plus besoin de vos leçons اولمغله
 کفایت مقداری و قوفی اولمغله
 خلیجه کسب مهارت ایتمش - درس لره احتیاجی یوقدر
 اولدیغندن سنک درس کنی مستغنیدر Prendre sa leçon de
 danse رقص درس لره Les leçons de l'histoire, de l'ex-
 périence تواریخدن و قصه احوالدن اخذ اولنار درس لره

On dit proverb. d'un homme qui possède parfaitement une chose, qu'il en ferait leçon در بیامده درس و بیامده قادر

P. درس - تعلیمات - تعلیم .A. Il signifie aussi, instruction .A. فلانی کرکی Je lui ai bien fait sa leçon || اوکرمنه T. آموزش درسی Je lui ai donné sa leçon par écrit کبی تعلیم ایتدم Il a été élevé chez un tel, où il a reçu de bonnes leçons بآنسده تربیه اولنوب تعلیمات نافعه leçons Cet événement a été pour moi une bonne leçon تحسینله موفق اولدی On dit, بوجاده بگا لازملو بر درس اولدی Faire la leçon à quelqu'un, pour dire, l'instruire de ce qu'il doit faire .A. اوکرتمک T. آموزیدن P. تعلیم .A.

Leçon. La manière dont le texte d'un auteur est rendu dans différents manuscrits ou dans différentes éditions. سبک الکلام
|| Il y a deux diverses leçons dans ce texte اصل متنبه بری
برپند مختلف ایکی نوع سبک کلام وار در

P. قارئون **M.** قرآن **M.** قاری **Lecteur**. Celui qui lit
برقاری سلیس C'est un bon lecteur || اوقویسیجی T. خواننده
خواننده - قاری کلیل اللسان Mâchant lecteur اللساندر
کلتنه زبان

On appelle Avis au lecteur, un avertissement sort qu'on met
au commencement d'un livre *أخبار*

On dit aussi proverbe, et figuré, C'est un avis au lecteur, lorsque quelqu'un a dit des choses dans le dessein qu'un autre s'en fît l'application. **اخطار** // Vous entendez bien ce qu'il vient de dire, c'est un avis au lecteur **دیدیکی کلامی دیکدکمی**. On le dit aussi d'un malheur arrivé à quelqu'un, et qui doit le faire penser à en éviter un pareil. **ایقاف** // Cette maladie marque de l'élévation dans son tempérament, c'est un avis au lecteur **بودلت تغیر مزاج دالات**. **ایتمکده بر نوع ایقادر**

خواندن .۲. تلاوت - قرأت .۴. Action de lire .LECTURE
 . . . On fit la lecture du contrat en présence de || أوقمه
 II a مقوله حجتی فلانک مواجههسندہ قرأت اولندی
 assisté à la lecture d'une telle pièce فلان ورقدهنک حین
 قرآننده حاضر بولندی

کتاب خوانی P. استقرا - مطالعه A. étude Il signifie aussi, étude
مطالعه واستقرا B. Il s'est fort adonné à la lecture او قومت T.
پکت مبتلا اولمشدر Il s'est rendu savant par la lecture de bons auteurs
کثرت مطالعه کسب علم ثقات ممدوحه نک
مطالعه کتبدر Un homme qui n'a point de lecture وهو ایتمشدر
استقرا La lecture forme l'esprit اصلا و دیار بهر سی یوقدر
C'est un homme d'une prodigieuse lecture کتب اصلاح عقلی موجبدر
کثرت مطالعه ایلد شناور دریای علوم اولمش برهنومند
طول مطالعه ایلد کثیر المعلومات اولمش بر آدمدر - بنامدر
مطالعه کتابه ادمانی تقریبیلد ایتدیکی تحصیلات محیر
عقول اولدجق احوال دندر

LÉDUM. Arbrisseau dont les feuilles sont couvertes d'une matière gommeuse, dont on compose le Ladanum. شجر اللادن.

موافق - قانونی - شرعی A. *LÉGALE*. Qui concerne la loi
 B. قانونه اویغون T. قانونی - موافق آیین P. بالقانون
 موافق قانون اولان رسوم - رسوم قانونیه *formes légales*
 قانونه اویغون یول - طریق قانونی *Voie légale* واسالیب
 C. قانونه موافق اولان اسباب ووسائل *Moyens légaux*
 D. موافق A. *dit particulièrement de la loi de Dieu, donnée par Moïse*
 E. شریعت موسویه اوزره اولان T. بشریة موسویة
 F. *Yandies légales* شریعت موسویة نذک رسومی *monies légales*
 G. *Impureté légale* شریعت موسویه اوزره حلال اولان لحوم
 H. شریعت موسویة اوزره حکم اولنمش عدم طهارت

- قانوناً - شرعاً *د'une manière légale* **LÉGALEMENT.**
 7. بر مقتضای قانون - بر نهج شرعی *P. حسب القانون*
 فلاں شیء حسب *Cela n'est pas fait légalement* || قانونجه
 بر نهج شرعی اولماسدیر - القانون اولماسدیر

LÉGISLATION. Certification de la vérité d'un acte par au-
 torité publique. ١. تصديق شرعى || Acte qui manque de lé-
 galisation تصديق شرعى، ابدل معنور، اوليان، سند

LÉGALISER. Certifier l'authenticité d'un acte public. **شروعاً**
بتصديق شرعي. **P.** عنوانه بتصديق الشرعي - تصديق
طرف شرعون تصديق ايتكم **T.** مضمون كردن **Faire**

- درماندگی P. حصور - عتی. marché. ou trop travaillé
حصور عظیم Grande lassitude || یورغونلق T. فرو ماندگی
- غلبه عتی وحسوردن سقوط ایتمک Tomber de lassitude
یورغونلقدن بیقلیق

Il se dit aussi, de l'indisposition où l'on se trouve quelque-
fois, sans avoir ni marché ni travaillé. A. کسل - فتور - وصمت
S'entir de grandes lassitudes dans tout le corps. T. سستی P. توصیمات - توصیم -
جمیع بدننه توصیمات عظیمه
بدننه کلی قیرقلق حس ایتمک - حس ایتمک

LATENT. T. de Méd. Qui est caché. A. خفی P. پنهان T. کیزلو
کیزلو آتش - لیب خفی fou latent || کیزلو

Latéral. Qui appartient au côté de quelque chose. A. صفحتی
Les parties latérales d'un édifice. T. یان P. پهلویی - جانبی -
بنانک یان طرفلوی - بنانک جهات جانبیسی
Porte latérale. یان قپو

Latéralement. D'une manière latérale. A. جانباً
یان اولرق T. بسوی پهلوی

LATIN. Qui vient du peuple latin. A. لاتین T. لاطینی
Une harangue latine. A. لاطینی لسان
On appelle Discours latin. A. لاطینی عباره بر مقاله
Il est aussi substantif. A. لاتین لاتین
Apprendre le latin. A. لاطینی اوکرنمک

En termes de Marine, on appelle Voile latine, une voile faite
en forme de triangle. T. لاتین یلکنی

LATINISER. Donner à un mot une terminaison latine. A.
T. صورت لاطینی دادن P. تصویغ فی صیغه لاطینی
لاطینلتمک

LATINISME. Locution propre à la langue latine. A. تعبیر
لاطینی

LATITUDE. T. de Géogr. La distance d'un lieu à l'équateur
پارس شهری Paris est à tant de degrés de latitude. A. عرض
En termes d'Astronomie - عرضک فلان درجهسند و اقعدر
c'est la distance par rapport à l'écliptique || Latitude septen-
trionale, méridionale. عرض شمالی و عرض جنوبی

کیشلکمک T. پهنایی P. وسعت. A. وسیع
Ce principe peut avoir beaucoup de latitude. A. بواصولکمک
Laisser beaucoup de latitude. A. وسعت عظیمه تحتی وار در
حقق وسعت ویرمک

LATRIE. On appelle Culte de latrie, le culte que l'on rend
قوللق - طابنده T. پرستش P. عبادت - طاعت. A. à Dieu seul
LATRINES. Lieu où l'on se décharge le ventre. A. ممشا P.
Il y avait à Rome des latrines publiques. A. کتیف T. ادبخانه - تشتخانه
مقدما روما شهرنده عاتمه ایپون میشالر
وار ایدی

LATTE. Pièce de bois de fente, longue, étroite et plate, que
l'on cloue sur des chevrons, et qui sert de soutien aux ma-
tières qui forment les couvertures des maisons. A. لوحه العما
Des lattes de châtaignier. T. پرواره P. الواح العما pl.
La taille se pose sur des lattes. A. میشه جاتی تختلری
کرمید جاتی تختلری اوزرینه فرش اولنور

LATTER. Carnir de lattes. A. با پرواره P. فرش الالواح العما
Cette maison est couverte, le comble est mis, il ne reste plus qu'à lasser. T. پوشانیدن
خانهنک اوستی قبانوب جاتیسی دخی وضع و تعبیه
اولنمش اولمقله انجق جاتی تختلرینک دوشنمسی
قالمشدر

LATTIS. Arrangement des lattes sur un comble. A. غموبالالواح
جاتینک تخته ایله قاپلنمسی T. پوشش بام با پرواره P.

LAUBANUM. Extrait d'opium. A. خلاصه P. خلاصه لافیزون
آفیون خلاصهسی T. ایپون

LAURIER. Sorte d'arbre. A. شجر الغار P. دودست T.
On donnait des couronnes de laurier aux capi-
taines qui avaient remporté la victoire. A. قدیمده رؤس عزانی
- غاردن مصنوع اکلیل افتخار ایله تکلیل ایدرلر ایدی
On dit Sgar. Cueillir des lauriers, pour dire, remporter la vi-
ctoires sur les ennemis. A. علامت عزا اولان اعضان غاردن
مصنوع نیجه نیجه اکلیل مفاخرت نشان تحصیلنه موفق
Et Rétir ses lauriers, pour dire, déshonorer sa victoire
بر کسمنه مظهر عزای جلیل اولدوق دسترس استحصال
اولدوقی مآثر جلیل الافتخارک پرتوینه ایراث کدورت
ایتمک

LAURIER-ROSE. Sorte d'arbruste. A. دغلی - بتم الحدار
آغو آغاجی - زقوم آغاجی T. خرزهره P. زقوم

LAVAGE. Action de laver. A. شویش P. غسل
Le lavage des métaux. A. معدنلرک غسلی

LAVANCHE. V. Arachnée.

کوزیاشی دوکمک T اشک ریختن M.

لصوص، pl. لص. A. Celui qui déroche quelque chose. P. سرارق، pl. سارق. B. خسرو - اوغری T. دزد P. سرارق، pl. سارق. C. Fin larron. D. حيله باز اوغری - لص. E. Le larron a été découvert. F. سارق اخذ اولندی. G. On a pris le larron. H. خارجه اخراج اولندی. I. خرسزی طوتديلر.

LARYNX. T. d'Anat. La partie supérieure de la trachée-ar-
 sère *حشكناى* *ف. جناحير* *pl. خجور* - قصبۃ الرئۃ *ا. خرتلاق*

درمانده P. متعب - محسور - أعيا. عی. LAS, Fatigué A.
 - J'ai bien fait du chemin aujourd'hui, P. تعبناك -
 je suis las بو کونکی کون خیلی طریق قطع ایتمش
 être las de travailler اولدیغمدن دوچار عی وفتور اولدم
 Reposez-vous, si کثرت شغلدن درمانده و تعبناک اولمق
 Je suis si یورغون ایسهک استراحت ایله
 las, que je n'en puis plus شول رتبهده عی ودرمانده یم که
 تاب وطاقتم کسلدی

P. ملول - ذو الكلال - سؤم. Et ennuyé de quelque chose. A. بيقمش - بيقفن - بزكين - اوصانق. T. بيزار Je suis las d'entendre des sottises اول مقوله غديان وترعات اجتماعندن بومقوله اديسر لكردون Je suis las de ces impertinences بو - شو ادمدن. بكا كلال كلمشدر de cet homme-là بيقدم اعمال خير يددن Êtes-vous déjà las de bien faire? بزكين سكا كلالمي كلدی

شهوانى ۛ LASCIF. Fort enclin aux plaisirs de l'amour ۛ
 باه پرست ۛ شديد الشهوة - منهك في الباه - على الباه
 Le ۛ شهوتي ازغون - زنايه دوشكون ۛ هوسناك باه -
 تنكه شهوتي ازغون بر حيواندر ۛ
 bote est un animal très-lascif ۛ
 محرك الشهوة - مهتيج الباه ۛ ۛ Il se dit aussi des choses ۛ
 شهوتي ازدريجي ۛ T. رفت آميز - شهوت انگيز ۛ P. رافت -
 وضع - وضع مهتيج الباه ۛ Postures lascive ۛ ۛ Zanaie قندريجي -
 Des شهوت انگيز - رقص محرك الشهوة ۛ
 danse رفت آميز ۛ
 regards lascifs ۛ
 اشعار رفت آلود - مهتيج باه اولمجي اشعار فاحشه ۛ
 vers

LASCIVEMENT. D'une manière lascive. بطور مهیج الباه. شهوتی از درهق P. شهوت انگیزانه P. منهمگاً فی الباه. Regarder lascivement. || زنايد قندرهق صورت ايله - وجهه شهوت dancer. فگاه شهوت انگيز ايله نظر ايتمک

انجیزانہ رقص ایتھک

شہوت باہیة ۛ LASCIVÉTÉ. Forte inclination à la luxure
 زنايہ - شہوت آرغونلغی T. باہ پرستی - P. باہ
 فرط La lasciveté a entièrement ruiné sa santé || دوشکونلک
 شہوت باہیہ سی صحت وجودینک کلی خرابیتنہ
 سب اولمشدر

LASERPITHUM. Plante α . انجدان β . انكدان γ . بالدران
حلتيت آعاجي - آعاجي

درمانده است متعب - موجب العی *LASSANT*. Qui fatigue A. تعب آور - ساز
موجب *Un travail lassant* || یورپیچی T. تعب آور - ساز
کار موجب العی *Une besogne lassante* فی اوله جق بر شغل
کار متعب -

درمانده P. اتعاب - ایراث العی - اعیاء LASER. Fatiguer
C'est un travail || پیرومق x: درماندگی آوردن - باختن
نایه الغایه اعیاء و اتعاب ایدر بر خد متدر qui lasse extrêmement
Une یول بنی. بغایت اعیاء ایلدی Le chemin m'a fort lassé
توغل مفروط اتعاب ذهنی trop grande contention lasse l'esprit
ذهنی - طول مواظبت ذهنه ایراث عی ایدر - مستلزمدر
اتعاب ایدر

On dit aussi, Lasser la patience de quelqu'un بر کمسنه ناک
صبرينه ايراث فتور ايتمک
Et ennuyer. ا. ام - املال - ايراث الملل - بيزار کردن
Il || بيقدر مق - بزدرمک - اوصاندر مق F. بيزاری آوردن -
اسکی مثالر نقيله بزی بيقدر
Il lasse tout le monde par ses importunités ايتديکی تعجيزلر
ايله عالم اوصاندر

یورلمق T. درمانده شدن P. استعیا - تعایی Sx LASSER. A. اوصانق T. بنزار شدن P. كسب الكلال - سأم - استملال A. On se lasse plus à demeurer debout qu'à marcher || بيقق - بزمت - حال قیام مشی وخرکتدن زیاده بادی استعیا در marcher Il ne se lasse point, il est infatigable آیاقده طورمق یوریمكدن زیاده آدمی یورر اصلا یورعونلق بیلمز بر جالشقان L'esprit se lasse par une trop grande application طول جوق جالشغله ذهن - شغل ذهنه بادی سأم واستملال در اوصانور

۲. سَوم - ملول ۱. یورعون ۲. درمانده ۳. عتی ۴. سَمَی
بیقمش - بزمش - اوصافش ۲. بیزار شده

LASSITUDE. L'abattement où l'on se trouve après avoir trop

LAPIDIFIÉ. Terme de Chimie. Réduire les métaux en pierre
صورت سنگ دادن P. وضع في صورة الحجر - تجيير 4.
طاش صورتني وبرمك 5.

LAPIDIFIQUE. Il se dit des substances propres à former les pierres. *A.* طاشور. *P.* سنگساز. *T.* دندریجی. || Les sous lapidifiques. *A.* اجزای مسخره در معدن اولیان. *M.* مزارات

LAPIN. Animal qui ressemble beaucoup au lièvre م. وبر pl. آله طاوشانی x. خرگوشك سپيد P. ازلام pl. زلم - وبر
آقي طاوشان - فروه وبر Fourrure de lapin || آقي طاوشان -
آله طاوشانی تويندن مصنوع Gant de poil de lapin كوركي
صيد وبر ايتمك Chasser des lapins الدوان

حَرْگُوشَكْ *P. وِبرات* pl. وِبرَة *LAPINE*, La femelle du lapin
 اَظْه طَواشَانَكْ دِپِشِیسی *T.* سَپِید مَادَه

LAPIS ou LAPIS LAZULI, Pierre précieuse de couleur bleue. لاجورد
 P. لاجورد طاشی || L'azur se fait avec le lapis mis
 en poudre مسحوق لاجورد طاشنک

LAPS. Tombé. Il ne se dit que de celui qui a quitté la vraie religion. *A. مرتد P. مرتد T. دين باطل گرفت*

برهة من . Laps de temps, signifie, l'écoulement de temps
 جوق وقت T. گذارش ایام P. مرور الازمان - الدهر
 ازمان مدیده || Après un grand laps de temps
 Cette coutume s'est abolie par laps de temps
 بعد برهة من الزمان - گذراندن صکره
 برو عادت مرو زمان ایله ملغا
 ومعتل قالمشدر

LAQUAIS. Valet de livrée T. جوقدار

LAQUE. Sorte de gomme **A.** لک **P.** لاک **T.** لاک ||
Couleur de laque لاک رنگی

On appelle aussi Laque, le beau vernis de la Chine *آستان*.
چین یاغی *T.* رونن چینی *P.* صینی

LARCIN. Vol qui se commet par adresse ۱. سرقت - خرسلق - Commettre un larcin ۲. اوغریلق - دزدی ۳. تهمت سرقت être accusé de larcin ۴. ایله اتهام اولمق

- شى مسروق - سرىقه A. Il signifie aussi, la chose dérobée.
- اوغريلنمش شى T. چيز دزدیده P. حوايس M. حريسة
اشياى Il alla cacher son larcin en tel endroit || جالينش شى
Receler un مسروقيى حفظ ايجهون فلان محله كتمدى
Il se dit aussi d'un par- مال مە روقى اخفا ايتىك
larcin

sage, d'une pensée qu'un auteur prend d'un autre pour se l'approprier || Les plus beaux endroits de son livre sont des larcins

تألیف ایلدیکی کتابک احسن واعلا اولان • حقلری
سریقه قیلندندر

LARD, Graisse qu'on trouve entre la couenne et la chair du
porc. طوكز ياعى T. پيه خوگ P. شحم الخنزير A.

LARDER. Piquer une viande de morceaux de lard. غرز
گوشترا بپیچ خورگ خلیدن. P. الشحمة الخنزیر فی اللحم
Un rôti seur qui larde bien || اته طوکز یاغی نکنده لمکف T.
اتی طوکز یاغیله نکنده لمکه ماهر کبابچی

F. وسيع - واسع - عريض A. Qui a de la largeur ۴. Co jardin est large ۵. ککیش - اینلو T. پهنا - پهین ۶. طولی عرضدن زیاده در ۷. il est plus long que large ۸. Un chemin large ۹. طریق واسع La rivière est plus large en cet endroit ۱۰. بو محله نه رکت وسعتی زیاده در ۱۱. Une large épée ۱۲. اینلو بر قلیج - بر سیف عریض ۱۳. le samit substantif. V. Largeur ۱۴. Cette étoffe a tant de large ۱۵. بوقاشک ۱۶. De la toile qui a une aune de large ۱۷. شوقدر مرضی وار در ۱۸. بر ذراع مرضی اولان بز

On dit à la mer, Prendre le large, pour dire, se mettre en haute mer. خروج في جة البحر - خروج في افضاء البحر. P. أجيد جيقمق - انكينه جيقمق. T. در پهناي دريا رفتن. P. الأرعيد جيقمق -

On dit figur. Prendre le large, gagner le large, pour dire, s'enfuir. **رہیمی سمت گریز۔ پی سپر وادی فرار اولمق**
و فرار اولمق

در فراخی P. رجباً - واسعاً A. Spacieusement
 وسعت اوزره متمکندر || Il est logé bien au large ککیشلکده T.

On dit figur. Être au large, pour dire, être dans l'opulence
 A. فى رعاۃ العيش - فى رحابة العيش - فى سعة الحال
 B. كيشلك حالنده T. در فراخى P. فى رفاۃ العيش -
 H est au large در اوزره On dit aussi, Mettre
 au large, pour dire, mettre dans un état plus opulent A. ايراث
 فراخى P. ايراث السعة الحال - ايراث الرفاۃ - الرعاۃ
 B. دیرکه کیشلک کتورمک T. حال دادن
 کنديوۃ une succession qui l'a mis plus au large qu'il n'était
 بر ميراث اصابت ایتمله اولکی حالندن بر قات دخی
 زیاده کسب رفاۃت ایتمشدر

دلر وار در

LANGUE DE CHEN, ou SCOLOPENDRE. V. Scolopendre.

سناولوز T. لسان الكلب A. LANGUE DE CHIEN, ou CYNOGLOSSUS.

بیلان اوتی T. لسان الحية A. LANGUE DE SERPENT. Plante.

LANGUETTE. Cette pièce de fer d'une balance qui sert à marquer l'équilibre, et qu'on appelle aussi Aiguille A. نقیب -

ترازو دلجکی T. زبانه ترازو P. لسان المیزان

LANGUEUR. Faiblesse, état d'une personne qui languit A.

درمانزلق T. بیمجالی - درماندگی P. فتور - وصمت

وصمت مهلكه وصمت عظيمة Grande langueur A.

حال درماندگی ووصمت گرفتار اولمق Tomber en langueur A.

حال کمال وصمتده وفات ایلدی Il est mort en langueur A.

حال وصمت وفورده ایکن تسلیم روح ایتمشدر

ضجرت A. Il se dit aussi des peines de l'âme et de l'esprit.

T. درد درون - رنج درون P. وصمة البال - ثقله البال -

بر کسندی Tenir quelqu'un en langueur A. ککول یزمدسی

Les amants appellent poétiquement leur passion, une amoureuse langueur A. حال ضجرت ووصمتده ابقا ایلکک

مرض A. et leurs maitresses, la cause de leur langueur des regards A. باعث درد جگر سوز

الحاظکک وصمت وفوری

On dit aussi, La langueur des regards A. وفتوری

الحاظکک وصمت وفوری

Il se dit figuré en parlant de l'état où la terre est en hiver

طورغونلق T. حال درماندگی P. حال الفتور - حال العطلة A.

Toute la nature est alors en langueur A. اول زمان آثار قدرت

On dit aussi, que des arbres sont en langueur, quand ils ne sont pas en bon état

بو اشجار در درختان حال فتورده در

درختان حال فتورده در

LANGUIR. Être consumé peu à peu par quelque maladie qui

ôte les forces A. تهبط - تقهیل - گرفتن بیتابی شدن

Il est scierاً خسته اولمغله A. درمانزلق اوغراق T. درمانده و بیمجال شدن -

On languit long-temps de ce mal-là avant que d'en mourir A. جگر خسته کند مبتلا -

اوج سندهنبرو حال تقهیلده در

اولمغله اوج ییلدنبرو حال تهبط و تقهیلده در

بو مرضه مبتلا long-temps de ce mal-là avant que d'en mourir A.

اولنر قبل ظهور الموت وافر مدت حال تهبطه گرفتار

اولوربر

دردناک شدن P. توهم A. Et souffrir un supplice lent

- درمانزلقده قالمق T. گرفتار درماندگی شدن -

مبتلای وصمت Languir de faim, de soif A. درمانزلق چکک

درمانده درد گرسنگی و تشنگی اولمق - جوع و عطش اولمق

درمانده درد فقر و فاقه اولمق de misère et de pauvreté A.

Languir dans une prison A. زندان ایچنده مبتلای حال وصمت اولمق

برنج P. تضجر البال A. Il se dit figuré des peines d'esprit.

T. گرفتار درد دل شدن - درون گرفتار شدن

غلبه کلالیدن متضجر Languir d'ennui A. ثقلته اوغراق

هوای عشق ایلده دردناک اولمق d'amour A. البال اولمق

Languir dans l'attente A. صجرت مبتلای صجرت

Donnez-lui promptement ce que vous lui voulez donner, ne le faites pas tant languir A.

فلانه اعطا ایده چکک هر

نه ایسه رنج درونی ازاله ایچون بر قدم اقدم اعطا ایلده

ویره چکک هر نه ایسه صجرت باله بر اقمیوب همان

شمیدیدن ویر

On dit figuré, que les affaires languissent, pour dire, qu'elles

traînent en langueur A. امور و مصالح معطل و عملمانده

Et que la nature languit, pour dire, que toutes choses languissent pendant l'hiver A.

ایشلر طورغونلقده در - رهین تعطیل اولمقده در

موسم شتاده اشیای طبیعینک مجموعی معطل

طورغونلقده در - حال عطلت وفتورده در - و عملمانده در

On dit aussi, qu'un discours, qu'un ouvrage d'esprit languit,

pour dire, qu'il est sans force et sans chaleur A. سست

P. فاتر A. Cette pièce commence bien, mais elle languit sur

la fin A. قوتسز T. بو فصلک فاتحسی حسندن ماری دکل انجیق

Et que la conversation languit, pour dire, que personne ne la soutient A.

مخاورده فتور وکسل سست وفاتر در

وار در

On dit aussi, que les nouvelles, que les plaisirs languissent,

pour dire, qu'il y a peu de nouvelles, peu de divertissements

A. اخبار و حوادث و اسباب تنزه و تفرج نادر الظهور در

از در - قیتدر

متروم - فاتر - مهبوط - تهبط A. LANGUISSANT. Qui languit

Il est languissant dans une prison A. درمانسز T. دردناک - درمانده P.

بر فراش ایچنده مهبوط الحالدر

غلبه کلالیدن Languissant d'ennui A. زندانده متروم الحالدر

Une voix languissante A. صدای فاتر languissante

On dit aussi, Des discours languissant A. سبک فاتر و مقاله فاتر

discours languissant A.

Il signifie aussi, le fer de l'épée **نصل** - **نصول** pl. **نصل**. **Lame** || **فليج** **ناملوسي** - **ناملو** **آهن شمشير** **السيف**
نصل دمشقي **Lame de Damas** **يرفقه ناملو** - **نصل** **وقيق** **سنة**

LAMINAGE. Action de laminer A. مطالعة الحديد - صفح
دموري يوفقه لدوب يصيته T. پس سازي آهن P.

وامندن اولان

LAISSE. Corde avec laquelle on conduit un lévrier مَقود

زائره طاقیلان یدک ایپی T. الکلک الصید

LAISSE. Quitter A. ترک P. گذاشتن T. براقمق

Il a laissé son équipage, ses gens en un tel endroit اتباع

و خدمتکاران واحمال واثقالنی فلان محله ترک ایلدی

Je l'ai laissé chez lui کندر خانه سنده براقدم

en bonne santé فلانی حال صحت وعافیتده ترک ایلدم

Il a laissé sa bourse en un tel endroit کيسه سنی فلان یرده

Laisser un chemin, une maison à droite اونودوب براقدی

فلان زواقعی یا خانه یی صاعه ترک ايله صوله صاپمق

- Il signifie encore, abandonner Il s'est enfui et m'a laissé

dans le péril کندوسی فرار ايله بنی مخاطره ایچنده ترک

نیتنی ومتصدی اولدیغی - اولدیغی مصلحتی ترک ایلدی

نیتندن ومتصدی اولدیغی - اولدیغی مصلحتی ترک ایلدی

On dit aussi, Laisser à l'abandon مصلحتدن فارغ اولدی

اولدم اوله سییه براقمق T. مهمل گذاشتن P. مهمل ترک A.

Il C'est un homme qui n'a aucun soin, il laisse tout à l'abandon

On dit aussi, Se laisser aller à la douleur ایچنه اولیوب هر شینی مهمل ترک ایدر

نفسنی کدر و اندوه ایچنه تسیب نفس ایتک - صالیورمک

اقدار و عموم ایچنه تسیب نفس ایتک - صالیورمک

On dit aussi, qu'un homme a laissé après sa mort ses affaires

en bon, en mauvais état حالده امورینی حسن یا خود سو حالده ترک ایلدی

Et qu'il a laissé de grands وفاتندن صکره کیتلو اموال ترک ایلدی

biens après sa mort وفاتندن صکره کیتلو اموال ترک ایلدی

On dit, qu'un homme a laissé une bonne, une mauvaise ré-

putation après lui ابقای ذکر جمیل - ابقای نیکنام ایلدی

Il est mort, il a laissé une grande opinion de sa vertu ابقای بد - ابقای حسن صیت و شهرت ایلدی

Il est mort, il a laissé une grande opinion de sa vertu ابقای شهرت قبیحه - ابقای سو ذکر ایلدی - نامی ایلدی

Il est mort, il a laissé une grande opinion de sa vertu ابقای شهرت قبیحه - ابقای سو ذکر ایلدی - نامی ایلدی

Il est mort, il a laissé une grande opinion de sa vertu ابقای شهرت قبیحه - ابقای سو ذکر ایلدی - نامی ایلدی

Il est mort, il a laissé une grande opinion de sa vertu ابقای شهرت قبیحه - ابقای سو ذکر ایلدی - نامی ایلدی

Il est mort, il a laissé une grande opinion de sa vertu ابقای شهرت قبیحه - ابقای سو ذکر ایلدی - نامی ایلدی

Il est mort, il a laissé une grande opinion de sa vertu ابقای شهرت قبیحه - ابقای سو ذکر ایلدی - نامی ایلدی

Il est mort, il a laissé une grande opinion de sa vertu ابقای شهرت قبیحه - ابقای سو ذکر ایلدی - نامی ایلدی

Il est mort, il a laissé une grande opinion de sa vertu ابقای شهرت قبیحه - ابقای سو ذکر ایلدی - نامی ایلدی

Il est mort, il a laissé une grande opinion de sa vertu ابقای شهرت قبیحه - ابقای سو ذکر ایلدی - نامی ایلدی

Il est mort, il a laissé une grande opinion de sa vertu ابقای شهرت قبیحه - ابقای سو ذکر ایلدی - نامی ایلدی

Il est mort, il a laissé une grande opinion de sa vertu ابقای شهرت قبیحه - ابقای سو ذکر ایلدی - نامی ایلدی

furent contrainsts de nous laisser le champ de bataille دشمن

فرصتگاه جنگ و قتالی طرفمزه ترک ایلکه مجبور

فلان - On dit aussi, Laisser une chose à certain prix اولمشدر

بهایه براقمق

LAISSE, signifie aussi, mettre en dépôt A. تودیع

امانت T. ودیعه کردن - بدست امانت فلان کس دادن

Il a laissé tous ses papiers chez un ودیعه قلمق - ایتک

Il a laissé son argent کافه اوراقنی فلانه ایداع ایلدی

entre les mains de... ایداع امانتده ایداع

ایلدی

Et confier A. تحویص - احواله A. سپردن T. اصرارمق

Laisser une chose au soin d'un tel ایتک

Je vous en laisse le soin, la conduite بو

امرک نظارت و اداره سنی عهده اهتمامکه حواله ایدرم

On dit, Je vous laisse سنک ید اهتمامکه تحویص ایدرم

à penser ce qui en arrivera فکر احوالک

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

fit de l'occasion بیلشمیدر

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

Je vous laisse à penser s'il pro- ملاحظه سنی سکا حواله ایدرم

LACUNE. Il se dit du vide que l'on trouve dans le corps d'un ouvrage, et qui en interromp la suite *A.* نقصان *P.* *||* Ce livre n'est pas entier, il y a des lacunes *A.* اکسک قالمش پر *T.* کمی بو کتاب تام و کامل اولمیوب آمده اکسک یرلری وار در

LADANUM. Matière gommeuse qui découle des feuilles du Lédum *A.* لادن *P.* لادن *T.* *||* Il y a deux espèces de ladanum *A.* لادنک ایکی نوعی وار در

LADRE. Léproux *A.* ابرص *P.* پیسناک *T.* مسکین *||* Il a été déclaré ladre اولندی اثبات اولدی *V.* Léproux.

Figur. Avaré à l'excess *A.* شحیح *P.* سیهکاسه *T.* جمری *||* Et insensible *A.* مسلوب الحواس *P.* بیحس *T.* حتی *||* Il faudrait être ladre pour ne pas sentir cette injure *A.* کتیا مسلوب الحواس اولمو در که حتی اول مقوله تحقیردن متأثر اولیه

LADRENERIE. Lèpre *A.* برص *P.* پیسی *T.* مسکینک علتی *||* Être entaché de ladrenerie *A.* علت برصدن لکولو اولمق *||* Être dit aussi des hôpitaux où l'on reçoit les lépreux *A.* دار الشفاء *||* مسکینلرخسته خانه سی *T.* بیمارخانه پیسناکان *P.* المبروصین *V.* Lèpre.

LAGOPUS. V. Pied-de-lièvre.

LAGUE. T. de Marine, synonyme de Sillage *A.* معخر - معخر *T.* گدراگه کشتی روان *P.* السفینه *||* آجیدی یول

LAGUNE. Espèce de petit lac ou de flaqué d'eau dans des lieux marécageux *A.* منلق *P.* تالاب *T.* برکینتی *||* Les lagunes de Venise sont des canaux formés par la mer *A.* وندیک شهریک مناقلی میاه بحدن صورت *||* پذیر اولمش جدوللر در

LAID. Qui n'est pas beau *A.* ردید *P.* رد *T.* *||* قبیح - اشوه - رد *||* Ce livre n'est pas entier, il y a des lacunes *A.* اکسک قالمش پر *T.* کمی بو کتاب تام و کامل اولمیوب آمده اکسک یرلری وار در *||* Homme laid *A.* مرد اشوه *T.* بد چهره - زشت *P.* سناج *||* Femme laide *A.* زن بد چهره - مرته شوها *T.* چرکین قاری - زن *||* Avoir les mains laides *A.* دشت کتورر برزن زشتلقا *||* Il se dit aussi, de tout ce qui est désagréable aux yeux dans son genre *A.* کربه - قبیح الصورة *||* Cette étoffe est fort laide *A.* قبیح - بو ثوب بغایت کربه المنظر در *||* Ce livre n'est pas entier, il y a des lacunes *A.* اکسک قالمش پر *T.* کمی بو کتاب تام و کامل اولمیوب آمده اکسک یرلری وار در

افبح - قبیح *||* Figur. Contraire à la bienséance *A.* المنظر در *||* Il est bien laid à vous d'avoir abandonné votre ami dans la disgrâce *A.* ترک ایتمک سنک حقه بر امر اقبیح واشعدر

LAIDEUR. Difformité *A.* ردت - سماجت - شوهت - شوهت *||* La laideur de cette femme est étrange *A.* چرکینلک *T.* زشتی *P.* المنظره *||* La laideur de cette action est étrange *A.* بدی *P.* شناعت - قبیح *T.* بدلک *||* بو فعلک قبیح و شناعتی

LAIE. Route étroite coupée dans une forêt *A.* مسائل *pl.* مستل *||* جوان یولی - جیفر *T.* ره تنگ *P.*

LAINAGE. Marchandises de laine *A.* *pl.* سلح الصوف *||* یوک قماشلری مالی *T.* امتعة الصوف

LAINR. Le poil des moutons et de quelques autres bêtes *A.* *||* یوک پشم *P.* مهورن *pl.* مهن - اصواف *pl.* صوف *||* اینجه - صوف رقیق *||* صوف ابیض *||* صوف جید *||* bonne قبا یوک - صوف غلیظ *||* grosse یوک *||* اوزون یوک - صوف طویل *||* grande صوف قصیر *||* courte *||* Flacon de laine *A.* جالحة الصوف *T.* یوک قینار *||* Échauder de la laine *A.* عمتة *||* یوک اکیرمک - غزل صوف ایتمک *||* filer صو ایلده خشلق *||* carder یوک *||* fouter یوک *||* طرامق - مشط صوف ایتمک *||* Ouvriers en laine *A.* صملا *||* یوک *||* Le commerce des laines *A.* یوک ایشلیانلر - صوف *||* Bas de laine *A.* جوراب *||* Cette étoffe est moitié fil et moitié laine *A.* یوک فسیجی *||* ایلک و یوک ایلده بالماصفه *||* بو قماشک نسجی یاری *||* ایلک یاریسی *||* یوکدر - مخلوطدر

On appelle aussi Laine, les cheveux épais et crépus des nègres *A.* عرب صاجی *T.* موی زنگی *P.* شعر متفرق زنجی *A.*

LAINR. Qui a beaucoup de laine *A.* *||* قبا یوکلو - جوق یوکلو *T.* پشمناک *P.* کثیر الصوف *||* y a des pays où les moutons sont bien plus laineux qu'en d'autres *A.* بعض مملکتلرک قویونی سائر مملکتلرک قویونلرینه *||* کثیر *||* Un drap bien laineux *A.* نسبت ایلده زیاده صایفدر *||* الصوف جوقه

LAINIER. Marchand qui vend des laines *A.* *||* یوک صاتیجی - یوکجی *T.* پشم فروش *P.*

LAIQUE. Qui n'est ni ecclésiastique ni religieux *T.* طریق

ملین - ارک اطلاق. بطن ایدر pruniaux lâchent le ventre شکراندر - طبیعتدر

Lâcher un coup, se dit aussi d'une arme à feu, pour dire, donner un coup. P. تخیله - اخلا. Il lui lâcha un coup de pistolet بوشاتمی T. تهاں کردن Le vaisseau lâcha toute sa bordée à la portée du mousquet فلان سفینه تفنگ منزله کلدکده آلابانده سنک جمله سنی بوشاتمی

Lâcher une parole, un mot, se dit de celui qui dit inconsidérément quelque chose qui peut nuire. P. از لاقی الکلام. Sوز قاجرمق - لاقردی قاجرمق. T. از زبان سخن لغزائیدن. Il a lâché une parole سبق لسان ایله سوز سوبلمک - حفظی قیدنده اولدینی بر کلامی qu'il voudrait bien retenir کتمی قیدنده اولدینی سوزی - لساندن از لاق ایلدی سوبلمکدن قاجندینی - سبق لسان ایله سوبلیویپردی سوزی لساندن قاجردی

Il se dit aussi de celui qui dit une chose avec quelque dessein. P. بر سوز T. سخن در میان انداختن. P. القاء الکلام. Il lâcha un mot qui fit une grande impression بر کلام القا ایتمشدر که اذهان سامعینه انطباع عظیمی مستلزم اولمشدر

LÂCHETÉ. Poltronnerie, défaut de courage. P. جبان. Il s'est déshonoré à la guerre par sa lâcheté محاربه ده جبانته تقریبیله رذیل P. بیدلی و بدنام اولدی

Et action basse, indigne. P. نذیله - رذایل. pl. رذیلة. Il a fait mille lâchetés انواع رذایل ارنکاب ایلدی

LACONIQUE. Concis à la manière des Lacédémoniens. P. وجیز. Kلام موجز - مختصر. T. قصه. Il se dit aussi des hommes. P. میجاز. Cet auteur est laconique در جوابلدی میجاز و کیتبگو در جوابلدی - و پردیکی جوابلدی میجاز در قصه در

LACONIQUEMENT. Brièvement, d'une manière laconique. P. قصه. T. با سخن کوتاه. P. مختصراً - علی طریق الایجاز

علی. Il parle laconiquement. سوز قصه لغسی ایله - سوز ایله Il répondit laconiquement طریق الایجاز نطقی و تکلم ایدر قصه سوز ایله جواب و پردی - بروجه ایجاز جواب و پردی Kلام موجز - و جازت. P. لACONISME. Façon de parler courte. P. مختص - دمعی. Qui a rapport aux larmes. P. کوز یاشنه متعلق. T. سرشگی. P. بالدموع کوز یاشی یولی. T. گنرگاه سرشک. P. مجراه الدمع. P.

On appelle Artère lacrymale, la première branche que donne l'ophtalmique. P. Et fistule lacrymale, un ulcère au coin de l'œil. P. داء الفرج والملائن - علة العرق. T. کوز ماتیدسی. T. اولمق. On l'appelle Artère lacrymale, la première branche que donne l'ophtalmique. P. Et fistule lacrymale, un ulcère au coin de l'œil. P. داء الفرج والملائن - علة العرق. T. کوز ماتیدسی. T. اولمق.

LACS. Cordon délié. P. رسن باربک. P. حبل رقیق. On l'étrangla avec un laos de soie. P. اینجه ایپک اینجه ایپک ایپیله بوعدیلر

Il se dit aussi d'un noeud coulant qui sert à prendre du gibier. P. دام. P. مصاید. pl. مصیدة. P. حایل. pl. حباله. T. ات قیلندن یا پلمش اوجی. Un laos de crin. P. اوجی دوزاغی. Il est tombé dans le laos. P. دام. دام حیلده گرفتار اولدی. On lui a tendu des laos. P. حیلده اولمشدر. Elle le tient dans ses laos. P. حایل مکرو خدیعت ایتمشدر. Il est échappé des laos. P. فلان محبوبه مک پا گرفته دام حیلده سیدر. حایل تزویردن فرجه یاب خلاص اولدی. قوریلان دوزاقدن بر تقریب شویشوب قورتلدی

LACTÉE. Il ne se dit qu'en ces deux phrases: Voie lactée, qui est une blancheur qui paraît dans le ciel, et qui est formée par un assemblage de petites étoiles. P. کپکشان. Et veines lactées, qui sont les veines qui contiennent le chyle. P. حاجیلر بولی - صمان اوغریسی. T. راه حاجیان. P. مجاری. P. مجاری اللبن. pl. مجراء اللبن. Kیلوس

LACTESCENT. Terme de Botanique. Qui donne un suc qui a l'apparence du lait. V. Lactifère.

LACTIFÈRE. Terme d'Anatomie. Il se dit des vaisseaux ou conduits qui portent le lait. P. رستمی شیر دار. P. یتومات. pl. یتوع. P. En botanique il se dit des plantes qui abondent en suc lacteux, comme le thymale.

que de vigueur et d'activité *A.* رخو المزاج *T.* سست خو *P.* سست خو اولور
 بو رفجبرک ایشنده رخاوت وار در - ایشنده رخو المزاجدر
Les grands chevaux sont ordinairement plus lâches que les petits
 کبیر الجته اولان اتلر صغیر الجسم اولنلردن عادتاً زیاده
 سست خو اولور

On dit aussi, Un style lâche, c'est-à-dire, qui n'a rien de nerveux, qui est languissant *A.* سبک بیروح *P.* سبک فاطر *A.* قوتسز انشا

On dit, que le temps est lâche, pour dire, qu'il est mou *A.*
 Et avoir le ventre lâche, pour dire, l'avoir trop libre
 بر کمسنه نک طبیعتنده لیت اولمق

Il signifie aussi, poltron *A.* جبان - ماهی الفؤاد *T.* کوشک *T.* نرم *P.* ملایم
 - اودک - قورقق *T.* بیجگر - بد دل - بی دل - بی زهره *P.*
 بو عسکری نفر *Co* soldat est lâche *||* قجبه یورکلو - یورکسز
 جبان و بی زهره در

Et qui n'a nul sentiment d'honneur *A.* نذیل - لیم النفس *A.*
 C'est être bien lâche *||* الحق *T.* نا مرد - ناکس *P.* الطبع
 بر کمسنه زیاده سیله لیم النفس
 دوستنی - اولملودر که حتی کندو دوستنی ترک ایلده
 - دناوت - لثامت *||* Il se dit aussi des actions indignes d'un homme d'honneur *A.* لثامت
 - ذالت *||* Il a fait une action bien lâche *||* الحق *T.* فرومایگی *P.* رذالت
 بو نقدر *Que* cela est lâche! خلیجه بر دناوت ایلدی
 نقدر الحققدر - لثامندر

LÂCHERMENT. Avec peu de vigueur *A.* با سستی *P.* بالرخاوة *A.*
 خیلی رخاوت *||* Il travaille bien lâchement *||* کوشکک ایلده *T.*
 ایشنده غایت *||* Il va trop lâchement au besogne *||* ایلده ایشلر
 رخاوت ایلده حرکت ایدر

Et sans honneur *A.* بنا *P.* رذیل - نذیل - بالنامه - لثام *A.*
|| Il s'enfuit lâchement *||* الحق *T.* بنا مردی - کسی
 Tahir lâchement son ami *||* رذیل و رذیل ارنکاب فرار ایلدی
 Il s'est comporté bien lâchement ایلدی اول باده بالنامه حرکت ایلدی

LÂCHER. Faire qu'une chose ne soit plus si tendue, si serrée qu'elle émit *A.* کوشمک *T.* سست کردن *P.* ارخا *A.*
 بواپ بک کرلش *Lâcher* la bride à un cheval ارخای اولمغه ارخاق کوشدیور

Figur. *Lâcher* la bride à ses passions *A.* آنک دیزکینی کوشمک - عنان ایتمک
 أمراض نفسانیه ارخای عنان رخصت
 اسب حروون نفسدن خلع مذار تصرف - ایتمک
 هوای نفسه اطلاق عنان رخصت - واستمساک ایتمک
On dit aussi, *Lâcher* la main, lâcher la bride, lâcher la gourmette à quelqu'un, pour dire, lui donner plus de liberté qu'à l'ordinaire *A.* بر کمسنه
 بر کمسنه ارخای عنان رخصت ایتمک
 بر کمسنه خلیع العذار براقق

On dit, *Lâcher* la main, pour dire, diminuer du prix qu'on voulait avoir *A.* بها فروونهادن *P.* تنزیل القیمه - حظ الثمن
 بهایی ایندیرمک *T.*

On dit aussi, lâcher pied, pour dire, s'enfuir *A.* فرار *P.*
 قراری فراره - قاجمق *T.* گریز پایبی نمودن - گریختن
 تبدیل ایتمک

Lâcher, signifie aussi, laisser aller tout à-fait *A.* اخلا
 براقیورمک - بوشلق - براقق *T.* وا گذاشتن *P.* ترک
 بو شینی یدنده *||* Il tenait cela dans ses mains, il l'a lâché
 Dans ce sens, on emploie aussi les mots *A.* تخلیه السبیل - اطلاق
Lâcher *||* قویورمک - صالیورمک *T.* گسیل کردن
 - بر اسیرک سبیلنی تخلیه ایتمک
 Ils ont pris, mais ils l'ont lâché *||* بر اسیری آزاد ایتمک
 فنانی اخذ ایتمکلر ایکن *||* Il a lâché sa proie *||* طوتدینی
 طوتدینی صیدی اطلاق و آزاد ایتمکلر در
 آزاد ایلدی

On dit, *Lâcher* un chien après une bête *A.* اطلاق الکلب
 زاعرلری آو *T.* سگرا پس شکار راندن *P.* علی الصید
 Et lâcher l'autour, pour dire, le laisser partir *A.* زاعرلری صالیورمک - اوزرینه صالدرمق
 ارسال الصقر - حرط الصقر *A.* جاقری صاللق - جاقری صالیورمک *T.* ستونه کردن *P.*
 فك الصناعة *A.* C'est la lever *A.* Lâcher la honte d'un étang
 صاوه جفی صالیورمک *T.* ببد آب گشاد دادن *P.* البركة
 صاوه جغه گشاد ویرمک

Et dans le même sens, *Lâcher* une éoluse *A.* رفع الباب
 بندک اصمه قیونی *T.* در بند و غرا بر داشتن *P.* السکر
 فالدرمق

Lâcher le ventre. C'est le rendre libre *A.* اطلاق البطن
|| Les *||* ایچی سورمک *T.* شکم راندن *P.* تلین الطبیعة

فوق ما Au delà de l'imagination *A.* اومدیغیدن زیاده *T.*
خیال و خاطره *T.* بیرون از خیال *P.* فوق ما تصور - بتخیل
کلهجک مرتبندک اوتدسند

بیشتر *P.* مع زیاده *A.* Plus *deux*, Par *deux*. Encore plus *A.*
T. زیاده سله - زیاده اولدوق || Je lui ai donné tout ce
que je lui devais, et au delà ادا زیاده || اوتوق اولدوق - زیاده سله *T.*
دینمی تماماً مع زیاده ادا اوتوق اولدوق || Je lui ai donné tout ce
que je lui devais, et au delà ادا زیاده || اوتوق اولدوق - زیاده سله *T.*
حقه استدیکم قدر بلکه دخی زیاده حسن معامله ایلدی
ایتمشدر

جا *P.* هنا وهنالک *A.* De côté et d'autre *A.* Deçà et là. De côté et d'autre *A.*
Il va deçà et de là pour
chercher fortune کیدر طرف طرف کیدر
طرف طرف تفتیش و تفحص تا بآن *P.* الى هذا الوقت *A.* Jusqu'à ce temps *A.*
اول زمانه دکین - اول وقت قدر *T.* اولدوق

دورتر از اینجا *P.* بُعید من هنا *A.* Plus loin *A.* En *deux*. Plus loin *A.*
بوندن اوتد در اوتد || C'est plus en delà بوندن اوتد *T.*

تا بآن *P.* الى هذا الوقت *A.* Jusqu'à ce temps *A.*
اول زمانه دکین - اول وقت قدر *T.* اولدوق

LABARUM. Éstandard impérial sur lequel était mis le mono-
gramme de J. C. *A.* لوا شریف *P.* سنجاق *T.* سنجاق مبارک *P.* لوا شریف *A.* شریف

LABEUR. Travail corporel *A.* کد - کد یمین - کد *P.* تعب
کد غیر متمر Labor ingrat *T.* زحمت *T.* زحمت *T.*
بر کمنه تعب و زحمتی مقابلسند مطهر مظهر
کد یمینله تیش ایتک Vivre de son labour
الله تعالی حضرتلری کد یمینله Dieu bénira son labour
Il jouit du fruit de ses
labours ایدر درکار در ثمره - کد یمینله حاصل اولان ثمره
تعب و زحمتله متع ایدر ثمره

LABEURER. Opérer. Il ne se dit qu'en ce proverbe. En peu
d'heures Dieu labore, en parlant d'un pécheur qui a changé
de vie tout-à-coup, ou d'un grand changement inopiné de
fortune *T.* الله بر دقیقه ایچنده ییبار *T.*

LABIAL. *T.* de Gram. Qui se prononce avec les lèvres. Let-
tres labiales *A.* حروف شفیه - حروف مشفه *A.*

On appelle en Jurisp. Offras labiales, celles qui ne sont fai-
tes que de bouche ou par éorit, sans que les deniers fussent
réellement offerts *T.* بلا عرض النقود لساناً یا تحریراً تمهدلر *T.*

LABORATOIRE. Lieu où les Chimistes ont leurs ustensiles pour
travailler *A.* دستگاه کیمیاگر *P.* دار الصناعة الهمل الکیمیا *A.*
کیمیاچی تزکاهی *T.*

LABORIEUSEMENT. Avec beaucoup de peine et de travail *A.*
زحمت *T.* با رنج و جفا - رنجکارانه *P.* بمشقه - بکدر - بتعب
Il passa sa vie fort tristement et
fort laborieusement حال وصیق و زحمت و تعب و زحمت
ایام عمرینی تعب و زحمت و وصیق حال و زحمت
ایله امرار ایلدی

LABORIEUX. Qui travaille beaucoup *A.* مداوم علی المتعاب *A.*
چالشقان *T.* رنجکش - جفاکش *P.* مجد - متحمل المشاق -
مشاق و متعابه زیاده سله مداوم *T.* Un homme très-laborieux
پک جفاکش آدم - اولان آدم

Et qui se fait avec peine *A.* متعب - نامعب - متعب *P.*
Entreprise labori- زحمتلو *T.* رنج افزا *P.* موجب المشقة
euse مشقة بر عیش vie عزیمت موجبة المشقة
Digestion laborieuse زحمتلو بر کچنه - وزندگانی
تعب - وضع حمل متعب Accouchement laborieux
و زحمت ایله اولان وضع حمل

LABOUR. La façon qu'on donne aux terres en les labourant
|| تارلا سورمه - نطس *T.* شیار *P.* ثوران الارض - کراب *A.*
بوارض کراب مکرره Il faut donner deux labours à cette terre
Donner بویر ایکی کره سورلک اقتضا ایدر - محتاجدر
tant à un fermier pour ses labours, lui payer ses labours et se-
mensences ملزمه تارلا لک نطس اجرتلرینی و تخملق بهاسنی
بو ملزمک Ce fermier a six chevaux de labour ادا ایتک
Une terre en labour تارلا سورر البی رأس بارگیری وار در
سورلش تارلا - نطس اولمش یور

LABOURABLE. Propre à être labouré *A.* صالح للفلاحة *A.*
- سوریلور *T.* برزیدنی - شیاریدنی *P.* لایق بالکراب
کراب و فلاحت صالح Terres labourables || سورلکه کرکلو
اولان اراضی

LABOURAGE. L'art de labourer la terre *A.* فن الفلاحة *A.*
Il entend bien le la- اکینجیلک صنعتی *T.* فن کشتکاری
bourage Il a quitté le فن فلاحت کمرکی کبی وقوفی وار در
labourage pour le trafic امر تجارته اشتغال ایچون فن
Les instrumens de labourage *A.* فلاحتدن فراغت ایلدی
دست افزار کشتکار *P.* آلات و ادوات فلاحت - آلات الفلاحة
اکینجی آلتری - اکینجیلک یات یرانی *T.*

تذکره در میان ایلدیکم Jus
مطلبی انجیل شریفک نیچه فقراتندن استشهاد ایله
quatre cents ans par bons titres اثبات ایدده جکم
درت یوز سنده نبرو بطناً عن
بطنه اصالت نسبی سندات معتبره ایله اثبات ایدر ایدی
Jus. اثبات بیگناهی کرده P. بری من الذمة A.
اثبات برائت ایتمش - پاکه جیقمش

JUTEUX. Qui a beaucoup de jus. كثير الماء موهه A.
صلو شفتالو آبدار قاون Juteux Pêche juteuse || صولو
JUXTA-POSITION. Terme de Physique. La manière dont les
corps augmentent par l'addition de la matière qui s'y ajoute
extérieurement. نمو بضمایم الخارجیة A. On croit commu-
nément que les pierres ne croissent que par juxtaposition اعتقاد
غالبه کوره نمو احجار ضمایم خارجیه ایله حاصل اولور

KER

KYS

KABIN. Mariage en usage chez les Makométans. مهر pl.
آغریق T. کلبن P. مهر
KALL. Nom de plante. Ses cendres sont ce qu'on nomme La
جوغان اوتی T. اشنان سبز P. اشنان اخضر A.
KAN. Prince, commandant. خان || Le kan des Tartares
تاتار خانی
KARABÉ. V. Carabé.
KARAT. V. Carat.
KAZINE. Le trésor du Grand-Seigneur. خزینه A.
خزینه T.
KÉRATOGLOSSE. Terme d'Anat. Nom d'un muscle qui est at-
taché à une partie de la racine de la langue. عضلة الحرقف A.

KERMES. Insecte qui vient sur le chêne vert, et qui sert
pour teindre en écarlate. قرمز T. دوپا P. قرمز A.
KIOSQUE. Mot turc, qui se dit de certains pavillons qui sont
dans les jardins. کوشک T. کاخ P. قصر pl. قصر A.
KORAN. V. Alcoran.
KYNANCIE. V. Esquinancie.
KYSTÉ. T. d'Anat. Membrane en forme de vessie qui renfer-
me les humeurs ou des matières contre nature. کیوس pl. کیس A.
قلع کیسه ایتمش || Extirper un kyste. کسه T. کیسه P.
KYSTIOTOMIE. T. de Chirurgie. Opération qu'on fait à la
vessie lorsqu'on en veut tirer l'urine. بزل المثانة A.
شکافتن P. قارعی یارمق T. آبدان

LA

LA

LA. Adverbe démonstratif. هانا P. اینجا T. شوراده بو-
بو کتابی شوراده وضع ایله Mettez là ce livre || محلده
Il se dit aussi d'un lieu considéré comme différent de celui
où l'on est. هنّا - هنّاك A. اول یرده - اوراده T. آنجا P.
اول یرده - اول طرفده - اول محلده || Demeurez là, et n'approchez pas
d'ici. اول طرفدن چکل اول یرده قال برو طرفه کلمه
Tirez-vous de là. اورایه تقرنکده
A la guerre, ceux qui sont en faction demandent à ceux qui
les approchent, Qui va là? این کیست P. من هذا A.
کیم او T.
آندن T. از آن سو P. من هنالك A. De là. De ce lieu - là A.
De là à la montagne il y a

آندن طاعه قدر ایکیوز ذراع مسافه در
De là, signifie aussi, de cette cause - là A.
De là sont
اول سببدن - آندن T. از آن سبب - از آن
اول سببدن حروب داخلی نشأت
آندن اختلال داخلی ظهوره کمشدر - ایتمشدر
ما ورا. A. préposition. Plus outre, de l'autre côté
Delà la ri-
vière. ما وراى جالده Delà les monts ما وراى نهرد
دکزک - ما وراى بحرده Delà la mer طاعلرک اوتسند
اوتده طرفنده
On dit figur. Au delà de mes espérances, pour dire, beau-
coup plus que je m'espérais. فوق الأمل A. بیرون از امید P.

کون ایکسی کشی قامہسی ایلہ ضرب اولنوب تنکیل
مظہر نکال اولمشردر-اولندیلر

Justice, signifie aussi, la rectitude que Dieu met dans l'âme
par sa grâce. نور حق || La justice originelle || نور الحق
حفظ نور حقہ مدارمت Persévérer dans la justice ایتمک ازلی

Il se prend aussi, dans le style de l'Écriture, pour l'observation
exacte des devoirs de la religion. Accomplir toute
justice souffrir persécution pour
la justice حق اللہی ادا ایچون هر نوع اذایی اختیار ایتمک

Il se dit aussi, des magistrats qui rendent la justice.
بر حکام قضات - امناء الشرع
Il ne faut point se brouiller avec la Justice. معارضه
قضاوت و حکام ایلہ معارضه اولندجقدر
جانز دکدر

JUSTICIALE. Qui doit répondre devant certains juges.
تابع فلان حاکمک Z. زیر حکم فلان قاضی. P. الحكم فلان قاضی
پارس || Il n'est pas justiciable du Prévoit de Paris
قاضیستک حکمہ تابع دکدر

JUSTICIER. Punir quelqu'un d'une peine corporelle, en exé-
cution d'un jugement. تنکیل جزای - زارا بجا آوردن P. تنکیل
On en a justicié quatre qui ont été pendus, roués etc. کیمی
دوت کشیدن کیمی صلب اولنوب کیمہ جرحدہ اذیت ویریلدرک تنکیللرینہ
مبادرت اولندی

JUSTICIER. Celui qui a droit de justice en quelque lieu.
اجرای عدالتہ مستحق اولان صاحب ارضدر
Il en est seigneur justicier || مستحق علی اجراء العدالة

JUSTIFIABLE. Qui peut être justifié. ممکن التبری P. ممکن
|| صوجشن ازادہ اولہ بیلور T. شایان آزادگی از گناہ
سلوک و حرکتی قباحندن ممکن معذرت ایلدی
التبری اولهحق مقولہدن دکدر

JUSTIFIANT Qui rend justice intérieurement. مفیض النور
Il n'est d'image qu'en ces phrases: La grâce justifiante
مفیض La Foi justifiante نور حق اولان لطف ربانی
نور حق اولان ایمان

JUSTIFICATIF. Qui sert à prouver qu'une chose est ainsi qu'on
l'a exposée. مؤید الحال - مدار الاستشهاد - مصدق الحال

ایناندومند سند. تصدیق سبب حال. مصدق المدعی
P. بر شیشک کرچکلکنی اثبات ایدہجک - اولهحق
justificatives d'un procès مدار استشهاد اولهحق اوراق
تصدیق حالی - مدار استشهاد اولهحق اوراق سندت -
حاوی اوراق و تحریرات

ثبوت البرائة. Et ce qui sert à la justification d'un accusé.
|| صوجسزلی اثبات ایدن T. اثباتساز بیگناهی P.
اثبات برائتی موجب اولهحق اوراق justifiants
حالاتک بیانہ مأذون اولمشردر

JUSTIFICATION. Action par laquelle on se justifie.
اثبات آزادگی. از گناہ - اثبات بیگناهی P. البرائة
T. || Il sera reçu, admis à sa justification
|| صوجسزلی اثباتی Je veux travailler à ma jus-
tification برائتی اثباتہ سعی ایدہجکم
برائت ذمتی - برائتی اثباتہ سعی ایدہجکم
اثباتہ

En termes de l'Écriture, il signifie, l'action et l'effet de la grâ-
ce pour rendre les hommes justes. فیضان النور الحق
|| La justification des hommes
مظہر فیضان نور حق اولملری

JUSTIFIER. Déclarer innocent un accusé. تبریة من الذمة.
ازادہ - اثبات بیگناهی کردن P. اثبات البرائة الذمة
Par un arrêt, il a été justifié de ce crime. پاکہ جیقارمق T. گناہ نمودن
حقہ عزو اولنمش جرم و قباحندن صادر
Je vous aiderai à vous justifier. تبریة ذمتک خصوصندہ سکا اعانت
On me reproche telle chose, mais je m'en justifierai
فلان قباحت ایلہ بنی اتهام ایدرلر انجق برائت ذمتی
حقہ عزو اولنان تهمتدن تبریة ذمت - اثبات ایدہجکم
ایدہجکم

اثبات الصحة. Et prouver la bonté, la vérité d'une chose.
طوعربلغی اثبات ایتمک T. اثبات درستی کردن P.
On disait que ce conseil ne valait rien, mais l'événement l'a
justifié. بورای ایشہ یرامدیغنی دیرلر ایدی لکن نتیجہ
حال صحتنی اثبات ایلدی

اثبات. Et montrer qu'un fait est comme on l'a posé.
بر ماذهبی || اثبات ایتمک T. ثابت کردن
خلافتی سکا Se vous justifierai le contraire
اثبات ایدہجکم

تو بزوجه صحت - راست - برآستی. P. صحیحاً M. bon
صحیحاً Il chante, il parle juste || طوعریلق ایله - طوعری
Il faut parler bien juste de- صحیحاً نکلم ایدر
- سزک حضور کزده بزوجه صحت سویلمک لازمدر
طوعریلق ایله سویلمو در

|| تاس تمام - تمام T. راست P. بطقه M. Et précisément
استدیکمز آدم تاس Voilà tout juste l'homme qu'il nous faut
بطقه او یله Il est venu juste à l'heure du dîner || تمام بو در
N'est- تمام او یله ییگی وقتنه طعاسی وقتنه کلدی
- بندن ce pas là ce que vous me demandez juste, tout juste
استدیکمک شی بو دکلمیدر تمام تاس تمام بو در

علی وجه صحیحاً M. Justement et précisément A. حق T. راستی P. الصحة
Je vous || طوعری بجه T. بزوجه صحت - بدرستی P. الصحة
بو شی قاجده اولدیغنی dirai - au juste, ce que cela coûte
Dites - m'en le prix au juste صحتی اوزره سکا افاده ایدم جکم
Je voudrais bien savoir برآستی علی وجه الصحة بکا نویله
au juste le nombre des soldats عددینی نفرا تینک
Je veux savoir au juste quel âge صحتی بیلیمک استر ایدم
ستنی صحیحاً تحقیق ایتیمک استرم ایل

- علی وجه الحقایقه - بحق A. JUSTEMENT. Avec justice
- بادادگری P. حسب القاعدة العدالة - بالعدل والحق
بر مقتضای Il a jugé justement || عدالت ایله T. عادلانه
بالعدل والحق حکم ایلدی - قاعده عدالت حکم ایلدی
حسب القاعدة حقایق عمل و حرکت Il agit justement
Il a été puni justement حقایق ایلده حرکت ایدو - ایدر
Il signifie aussi, précisément. بحق. - نظر تادیب اولمشدر
V. Juste en ce sens.

صحت - صواب - سداد A. JUSTESSE. Exactitude, précision
سداد صدا La justesse de la voix || طوعریلق T. راستی P.
Il m'a donné sداد و صحتی - صحت ساعد Foreille
تأم ایله تفنک tire du fusil avec beaucoup de justesse
کمال صحت Il joue du luth avec beaucoup de justesse
کمال صحت Il manie le cheval avec grande justesse
کمال صحت - آتی سداد تأم ایله قوللور Figur. || Il écrit, il pense,
ایدر و کمال سداد اوزره فکر و ملاحظه ایدر و غایت صحت
صواب عقل La justesse de l'esprit || ایله نکلم ایدر
pensée معنا صواب d'une expression صواب تعبیر d'un rei-

دلیلک صواب و صحتی sonnement

JUSTICE. Vertu qui fait rendre à chacun ce qui lui est dû A.
عدالتکاری - دادگری A. حقایق - عدالت - عدل
عدل La justice est la première des vertus || عدالتولک T.
بو پادشاه Ce prince gouverne avec justice و داد رأس فضایلدر
Les gouvernements sans justice عدالت ایله حکومت ایدر
sont de vrais brigandages مجرم اولان عدل و حقایقندن
دولت لرتک مالکی ماوای قطاع طریقندن فرقی یوقدر
Chacun le sien, c'est justice راضی هر کس کندو خشنه
Il se conduit avec justice et raison اولمق مقتضای عدالتدر
Il a bien servi, il faut le عادلانه وعدالتکارانه حرکت ایدر
récompenser, c'est justice بکافاتنه مشکور الخدمه
هجت اولمق واجب عدالتدر

Na com- حق T. راستی P. حق A. Et bon droit, raison
دعواک حق اولدیغنه ptez pas tant sur la justice de votre cause
حق بنم چندان استناد ایله J'ai la justice de mon côté
ادعالم Il a reconnu la justice de mes prétentions ایل طرفده در
On le blâme avec justice حق اولدیغنه طمی لاحق اولمشدر
فلانی بحق ذم و تعین ایدر لر justice

On dit, se faire justice, pour dire, se condamner quand on
اقرار گناه کردن P. حکم الجرم علی نفسه A. a tort
Personne ne بر کمسنه جرملو اولدیغنی اقرار ایتیمک T.
se fait justice علیه حکم جرم ایتمز
- Et qu'il ne faut pas se faire justice à soi-même, pour dire,
qu'il ne faut pas se venger soi-même, mais avoir recours aux
کندو کندویه حقنی احقاق ایتیمک voies de la justice
روا دکلمر

اجراء الحكم A. On dit, Rendre la justice, pour dire, juger
Et rendre justice à اجرائی حکم و حکومت ایتیمک T.
quelqu'un la justice qui lui est due, pour dire, parler de lui
بر کمسنه حقنی et agir à son égard comme il le mérit
حق ما - حق ما یلیقی اعتراف - اعتراف ایتیمک
یلیقی ایضا ایتیمک

Dire de justice. C'est le refus qu'on juge fait de juger A.
حکم ایلکدن T. از حکم گریز نمودن P. امتناع من الحكم
قاجمق

On a تنکیل A. Faute de justice. C'est pour corporellement
بو کونکی fait justice aujourd'hui, on a sonné deux hommes

لا کفر سوزلر. سخنهای کفر آمیز. متضمنه الکنود
بایدی دهشت لوله حق
محیط و غریب اقوال کند آمیز تفوضه ایتدلر ایلدی

سوگند. قسم. اقسام. حلف. JURER. Affirmer par serment.

Il se a juré par son Dieu et par sa foi ایلدی قسم ایمانیه قسم ایلدی

En voyant - vous bien jurer? ایلدی راضی

Jurer sur l'évangile ایلدی قسم ایلدی قسم ایلدی

Je l'en ferai jurer en levant la main ایلدی قسم ایلدی

Il a juré devant le juge ایلدی قسم ایلدی

Il a juré faux ایلدی - کاذبا یمین ایتدی

Et confirmer une chose par serment. یمین ایتدی

Il a juré devant le juge ایلدی قسم ایلدی

Il a juré faux ایلدی - کاذبا یمین ایتدی

Et confirmer une chose par serment. یمین ایتدی

Il a juré devant le juge ایلدی قسم ایلدی

Il a juré faux ایلدی - کاذبا یمین ایتدی

Et confirmer une chose par serment. یمین ایتدی

Il a juré devant le juge ایلدی قسم ایلدی

Il a juré faux ایلدی - کاذبا یمین ایتدی

Et confirmer une chose par serment. یمین ایتدی

Il a juré devant le juge ایلدی قسم ایلدی

Il a juré faux ایلدی - کاذبا یمین ایتدی

Et confirmer une chose par serment. یمین ایتدی

Il a juré devant le juge ایلدی قسم ایلدی

Il a juré faux ایلدی - کاذبا یمین ایتدی

Et confirmer une chose par serment. یمین ایتدی

Il a juré devant le juge ایلدی قسم ایلدی

Il a juré faux ایلدی - کاذبا یمین ایتدی

Et confirmer une chose par serment. یمین ایتدی

Il a juré devant le juge ایلدی قسم ایلدی

Il a juré faux ایلدی - کاذبا یمین ایتدی

Et confirmer une chose par serment. یمین ایتدی

Il a juré devant le juge ایلدی قسم ایلدی

Il a juré faux ایلدی - کاذبا یمین ایتدی

Et confirmer une chose par serment. یمین ایتدی

Il a juré devant le juge ایلدی قسم ایلدی

Il a juré faux ایلدی - کاذبا یمین ایتدی

On appelle. Equemé juré; un ennemi irréconciliable. خیم

بارشمن دشمن. دشمن ایتدی نا پذیر. P. الذ

JUREUR. Qui jure beaucoup. قسم. كثير القسم

حق یمین ایدن. T. دائمی

JURI. Le corps ou l'assemblée des jurés. V. Juré.

JURIDICTION. Droit de rendre la justice. قضا. حکومت

Jurisdiction ecclésiastique. قضا و حکومت

ordinaire. قضا و حکومت. Cela est de votre jurisdiction

sous votre jurisdiction. قضا و حکومت متعلق امور دندر

Exercer sa jurisdiction. قضا و حکومت در

On lui a attribué la jurisdiction sur toute cette étendue de pays. فلانک

Chaque juge peut défendre sa jurisdiction. قضا و حکومت احواله اولدی

Usurper la jurisdiction. قضا و حکومت

Conflict de jurisdiction. دست دراز تعرض اولمق

جانبه سی - بری بر لرینه تصادمی

Et l'étendue du lieu où le juge a le pouvoir. حوزه الحكومة

Co lieu est dans votre jurisdiction. قاضی نا حدیسی. T. قلمرو حکومت

hors de votre jurisdiction. قضا و حکومت داخلدر

Vous passez les limites de votre jurisdiction. قضا و حکومت

حدودینی تجاوز ایدرسک

JURIDIQUE. Qui est conforme au droit. شرعی. Cette

sentence, cet arrêt est juridique. بر حکم شرعیدر

Cela n'est pas juridique. دکلدر. موافق شریعت - بر شرعی

Acte juridique. سند شرعی. Formes juridiques. دکلدر

JURIDIQUEMENT. D'une manière juridique. علی نهج

Une sentence prononcée juridiquement. شرعیتجه. T. بر وجه شرعی. P. شرعاً - الشرعی

Il y faut procéder juridiquement. عمل و حرکت

اولمق اقتضا ایدر

JURISCONSULTE. Celui qui est versé dans la jurisprudence

علم. فقیه عالم. Savant jurisconsulte. P. فقیه. pt. فقیه

Les réponses des jurisconsultes. قضا و حکومت. قضا و حکومت

علم. فقیه عالم. Savant jurisconsulte. P. فقیه. pt. فقیه

Il entend; il sait. علم فقیهه فاضلدر

JURISPRUDENCE. La science du Droit. علم الفقه

Il entend; il sait. علم فقیهه فاضلدر

JURISPRUDENCE. La science du Droit. علم الفقه

Il entend; il sait. علم فقیهه فاضلدر

حکم و قضایه استحقاقی درکار competent المزاج بر حاکم
قضایه صلاحیت و استحقاقی اولیان incompetent اولان حاکم
مظنون suspect حمایت و مساعده ایدن حاکم favorable قاضی
پس پایه بر حاکم supérieur قاضی اعظم souverain بر قاضی
حقوق ناسه متعلق دعوالرک رؤیتنه مأمور اولان قاضی civil
جرم و جنایتنه متعلق دعوالرک رؤیتنه مأمور اولان criminel
ابتدای امرده رؤیت دعوی به Juge en première instance حاکم
خاتم المحاکمات en dernier ressort مخصوص اولان حاکم
بر دخی استماعی تجویز - اولورق فصل دعوا ایدن قاضی
Un office de juge اولنامق اوزره فصل دعوا ایدن قاضی
Nommé juge نصب اولنش قاضی Etabli juge حاکم منصبی
بالتراضی حاکم Convenir d'en juge تعیین اولنش حاکم
بر حاکمی معتدلر دیو رد - Reconnu un juge اختیار ایتمک
حضور حاکمه اعاده ایتدرمک Renvoyer devant le juge ایتمک
فلان حاکم حضورند Plaidier, procéder par devant un tel juge
سنی حاکم Il vous a reconnu pour juge مراغدییه مبادرت ایتمک
Un homme ne peut pas être Juge et partie اولورق اوزره قبول ایلدی
Personne ne peut être juge en sa propre cause بر آدم کندو دعواسنده
Le Prévôt de Paris est le juge naturel des bourgeois de Paris حاکم اولورق
پارسد شهیر ضابطی اصنافلرک حاکم
طبیعیسیدر

On appelle aussi Juge, celui qui est choisi pour arbitre par
des parties dans une contestation. ۴. حکم ۵. Vous serez notre
Juge بزه حکم اولوجسکست

Et Juge délégué, celui qui est nommé pour connaître d'une
affaire particulière. ۴. وولا

On dit aussi, qu'un homme est Juge d'une chose, quand il
est capable d'en juger. ۴. ممیز ۵. Vous êtes bon Juge en cela
بو بابده ممیز mauvais Juge en cela ممیز قدر دانسکست
Vous n'êtes pas bon Juge en Poésie, en Musique
بی لیاقتسکست
Il n'est pas Juge de ces choses-là صاحب تمیز
بو مقوله امورده
دکدر

On appelle Livre des Juges, le septième livre de l'ancien Testa-
ment. ۴. سفر القضاة

الحکم pl. حکم. Jugement. Déclination, prononcées en Justice. ۴. حکم
۵. Jugement équitable حکم حقه مغزون حکم

قابل اضراض اولدمیه حق - حکم معتنع الاضراض contestable
provisoire تاییدی متنع بر حکم insoutenable حکم مثبت
Il assistait au jugement du دعوانک حین حکمنده حاضر بالمجلس ایدی
Donner un jugement en fa- Rendre un jugement
veur de quelqu'un حکم ایتمک
Confirmer un jugement حکمی تصدیق ایتمک
le déclarer nul حکمی ابطال ایتمک
Appeler d'un jugement بعد الحکم دعوییه اخر محلهیه نقل
On dit, Les jugemens de Dieu. ۴. ایتمک
Les secrets jugemens de Dieu ۵. اللهم. حکملری. فرموده یزدانی
C'est un juste jugement de Dieu ۴. احکام خفیة ربانیة
Adorer les jugemens de Dieu محسن حق اولورق ظهور ایتمش حکم ربانیدر
فریضه طاعت و عبادت
Par un jugement de Dieu بر مقتضای حکم ربانی ایتمک
On appelle aussi Le jugement, le jugement dernier, au
quel Dieu jugera le monde. ۴. روز P. يوم الجزاء - يوم الدين
Jugement universel ۵. آخرت کونی. T. روز جزا - باز خواست
بیم جزاء الاعمال كافة الانام

Jugement. Avis, opinion. ۴. رأی pl. رأی. ۵. Je
me rends à votre jugement یم سنک رایکه راضی یم
rapporte pas à votre jugement مصلحتی سنک رایکه حواله
J'en demeure, je m'en tiens à votre jugement رایکه راضی
Porter, donner son jugement sur un écrit, sur un ouvrage
موافقتم ایدرم - اولورم
fonder son jugement sur... فلان مادهده تقریر رای
Il signifie aussi l'approbation ou con-
damnation de quelque action morale ۵. تمکین رای - ایتمک
Vous avez mauvaise opi-
nion de votre prochain, vous en faites de mauvais jugemens
کندو قرینک حقنه سو اعتقادک اولمغله بو بابده رایکه
Un jugement favorable, charitable رای مستحسن
موجب الثواب

Il signifie encore, la faculté de l'ame qui juge des choses. ۴.
قوت ممیزه سنده ۵. تمیز. T. قوت ممیزه
Le jugement lui manque ۴. صحیح تمیزی واردر sein رسوخ و متانت واردر
C'est un homme sans jugement, dénué, dépourvu, destitué de jugement
معاذ تمیزدن بی نصیب - تمیزدن عاری بر آدمدر

JUBILÉ. Indulgence plénière et générale, accordée par le Pape. بخشایش عمومی گناهها. P. مغفرت ذنوب علی الاطلاق. P. ریم. Le Pape a accordé le jubilé. P. عموماً. مسوچ. باعظمه. P. پاپاسی. مغفرت ذنوب علی الاطلاق خصوصاً مساعده ایلدی.

Le grand jubilé n'était autrefois que de cent ans en cent ans. ریم پاپاسی طرفیندن مغفرت ذنوب علی الاطلاق نوسمی. سلفه هر یوز سنده بر دفعه اجرا. اولنور ایلدی.

JUCHER. Il ne se dit que des oiseaux qui se mettent sur une perche pour dormir. P. جثوم علی قضیب. A. جثوم. Les poules juchent. P. یتاق جیوغی اوزرنده اوتورساق. A. طوقلر کومسده کی یتاق جیوغی. A. اوزرنده اوتورلر.

JUCHER. L'endroit où juchent les poules. A. قضیب الجثوم. A. طوق یتاقی جیوغی. P. آه. A. الدجاجة.

JUDAÏQUE. Qui appartient aux Juifs. A. یهودی. A. La loi judaïque. P. تعصب یهودی. A. La superstition judaïque. P. شریعت یهودیه.

JUDAÏSER. Suivre les cérémonies de la loi judaïque. A. تهود. A. بایین یهود پیروی. P. سلوک فی مسلک الیهود. C'est judaïser. P. یهودی شریعتنه سلوک ایتمک. A. نمودن. P. يوم سبت. حرمت ایتمک. A. jour du sabbat. P. که ده garder le jour du sabbat. A. یهودی شریعتنه سلوک ایتمکدو. P. Ces hérétiques judaïsaient. A. برافضلر. A. en s'abstenant de manger de la chair de porc. A. لحم خنزیردن پرهیز ایتلمرله. A. تهود ایدرلر ایلدی.

JUDAÏSME. La religion des Juifs. A. دین الیهود. A. یهود دینی. P. یهود.

JUDICATURE. État, profession du juge. A. حکومت. A. قضا. A. منصب. A. Charge de judicature. P. قاضیلک. A. حکومتکاری. P. Il a mieux aimé se mettre dans la judicature, que dans les finances. A. خدمت دفتریه سلوک ایتمکدن. A. ايسه طریق قضایه دخولی ترجیح ایلدی.

JUDICIAIRE. Qui se fait en Justice. A. شرعی. A. Acte judiciaire. P. Cela est contre toutes les formes judiciaires. A. بو کیفیت بالجمله رسوم شرعییه منافیدر.

En termes de Rhétorique, Genre judiciaire, c'est celui des trois genres, d'éloquence, par lequel on accuse ou l'on défend. A. Ce discours est dans le genre judiciaire. A. بو مقاله صنعت اثبات بالمحاكمة اوزره ترتیب اولمشدر.

JUDICIAIREMENT, adv. A. شرعاً. A. Une requête faite judiciairement. P. وجه شرعی. A. اوزره. A. وجه شرعی. P. بر وجه شرعی تحریر اولمش. P. بر قطع عرضحال. A. Un bail fait judiciairement. P. علی نهج الشرعی تنظیم اولمش. A. بر التزام. A. تمسکی.

JUDICIEUSEMENT. Avec jugement. A. باصابت. A. Il agit toujours judiciairement. P. برایت ایلد. A. برایت اندیشی. P. الرأی هو حالده. A. اصابت رأی ایلد. عمل و حرکت. A. Cela est judiciairement pensé. P. فلاں ماده اصابت رأی ایلد. دوشونلمشدر.

JUDICIEUX. Qui a le jugement bon. A. صائب الرأی. A. نقاب الامور. P. منکش. A. صاحب الدراية. A. مصیب الرأی. A. Un homme judicieux. P. مصلح. A. مقلوب. E. راست. A. اندیشی. P. غاية الغایه. A. صاحب درایتدر. A. Il est fort judicieux. P. الرأی بر آدم. A. Et ce qui est fait avec jugement. A. مقارن بالصواب. A. مقارن ایلد. اولان. A. بدرایتکاری. P. پرداخته. A. با صواب. A. Critique. A. مطالعة با صواب. A. Réflexion judicieuse. A. عقله. A. او یغون. A. Ce discours est peu judicieux. P. مقارن بر صیج و یلق. A. Trouvez-vous cette action-là bien judicieuse? P. عذ ایدرک.

JUGE. Qui a le droit de juger. A. حاکم. A. pl. حکام. A. Dieu est le souverain juge. P. الحاکمیندر. A. باری تعالی. A. حضوتلری احکم. A. L'Église est juge de tout ce qui a rapport à la Foi. P. رؤسای دین. A. Les rois sont les juges naturels de leurs sujets. P. تصرفلرنده. A. حاکم مطلقدر. A. اولان زیر دستانک طبیعتله حاکملریدر.

Il se dit particulièrement d'un magistrat qui est autorisé à rendre la justice aux particuliers. A. قاضی. A. pl. حکام. A. حاکم عادل. A. déquitable. A. حاکم صالح. A. Bon juge. A. قضات. A. pl. قاضی مفید. A. intègre. A. راست کردار. A. قاضی عدالتکار. A. incorruptible. A. عفت طبع ایلد. مجبور بر قاضی. A. désintéressé. A. اطماع و افسادی نا قابل. A. الاطماع بر قاضی فاسد. A. mauvais. A. بیعرض قاضی. A. سالم من الغرض بر قاضی بالا طماع افساد. A. corrompu. A. خبیث بر قاضی. A. méchant. A. بر قاضی ظلمکار. A. غدار قاضی. A. ظالم قاضی. A. inique. A. اولمش قاضی. A. عرض الود بر حاکم. A. ملل. A. بالغرض بر قاضی. A. intéressé. A. قاضی شدید. A. مقدم ذهنی بر طرفه صامش. A. قاضی préoccupé.

فلانه اون بش كونده لك بورجی وار در

Il se prend aussi, pour le chemin qu'on fait dans l'espace
بر كونلك T. مرحله روزی P. مرحله یومیة A. d'une journée
فلان محلدن فلان محله قدر بر Il y a une journée de chemin
بهر marchait à grandes journées كونلك يول واردر
يوم شديد وبعيد مراحل طی ايدرک سير و سرفر ايدى
مراحل يوميہی قصه ايدرک سفر ايدر
بر كونلك اردو قوناغی Journée d'armée ايدى

Il signifie aussi, un jour de bataille, ou la bataille même A. يوم
کارزار - روز کارزار P. يوم الملحمة - يوم المعركة - وقعة - الوقعة
La journée mémorable de Fontenoi جنک - جنک کونی T.
Ce fut une grande journée ابدأ ذكرى باقى اوله جق فلان وقعه
بر يوم جليل - ملحمة عظيمه کونی ايدى
معركة ايدى

JOURNELLEMENT. Tous les jours A. هر روز P. کل يوم
Il travaille à cela journellement هر کون T. همه روز
بو ايش ايله مشغولدر

JOUTE. Combat d'homme à homme avec la lance A. مبارزه
Il emporta le prix de la joute سکو جنکى T. جنک نیزه اندازان P. الرماح
سکو جنکده قصب السبقى احراز ايلدى
فن مبارزه رماحى تعليم ايتمک S'exercer à la joute

Il se dit aussi de certains animaux A. محاشه P. جنک
La joute des coqs بى برلريله دوکش T. با يکديگر
خروس دوکشى - ديگان

JOUTER. Combattre avec des lances l'un contre l'autre A.
سکوايله T. نیزه اندازان با يکديگر جنکيدن P. تبارز الرماح
رماحک Le lien où l'on joute سکوايله جنکشمک - دوکشک
مبارزه لری ميدانى

Il se dit aussi des animaux A. احتماش P. با يکديگر جنکيدن
Faire jouter des coqs, des oailles بى برلريله دوکشک T.
خروس لری و بولدرجين قوشلرينى احتماش قيندرمق

Il signifie figur., disputer A. مجادله P. چکشک T. سرنگيدن
آنکه مجادله له lui jouter contre lui مجادله
مبادرتكى نصيحت ايتم

JOUTEUR. Celui qui joute A. مبارز بالرمح P. نیزه انداز
سکو ايله دوکشجى T. جنک آور

JOUVENCE. Jeunesse. Il ne se dit qu'en cette phrase: La son-

tainc de jouvence. On teint qu'elle avait la vertu de rassembler
آب حیات T. چشمه سار آب حیات P. عين الحياة A. چشمه

JOVIAL. Gai, joyeux A. بهيج P. نشاط - فرحناک
مزاج نشاط جهره بهيج Face joviale شخ خويلو T.

JOYAU. Ornement précieux d'or, d'argent, de pierres, dont
se parent les femmes A. حلیات pl. حلیات
Les bijoux d'or, d'argent, de pierres, dont se parent les femmes A. حلیات
Le joyau de la Couronne مجوهرات سلطنت
حلی لطيف beau گرانها

JOYEUSEMENT. Avec joie A. مسرورا P. مفرحا - مسرور
کوکل خوشايله T. باخرمى - صفای درون - نشادی P. والفرح
Nous passâmes la journée joyeusement ايشله مسرورا
وقت نهاری بالسرور والفرح
انزار ايلدک

JOYEUSÉTE. Plaisanterie A. طنز P. لطيفه - لاغ
C'est un homme de belle humeur, qui dit force joyeusetés
قتى وافر طنز و لطيفه ايدر بر شن آدمدر

JOYEUX. Qui a de la joie A. مسرور P. بهيج - كثير الطرب
طربناک - خرم - خندان - دلشاد P. نشاط المزاج -
Un homme joyeux کوکلى خوش - سونجلو T. فرحناک
بوكيفيت برفات Cela l'a rendu plus joyeux الطرب بر آدم
Je suis tout d'heure joyeux de vous voir ديدارکز ايله مسرور و دلشاد
فلانى Vous le ferez bien joyeux بادی نشاط و سرورم اولدور
Vivez joyeux et content مسرور و بىر نشاط ايدى چکشک
Il est d'humeur joyeuse دانما مسرور و ممنون الفواد اول
اوقات Mener une vie joyeuse بالطبع بهيج و نشاط بر آدمدر
عمرى فرح بال ايله کهندرمک

Et qui donne de la joie A. سار P. مفرح - موجب السرور
مفرح - مفا بخش - فرحسان - فرحبخشا T. موجب النشاط -
Une joyeuse nouvelle خبر مسرت اثر
اخبار ساره Joyeuses nouvelles

JUBÉ. Espèce de tribune élevée dans les églises A. منبر
Chanter l'Évangile dans le jubé انجيل شريفى منبرده
Monter au jubé قرائت ايتمک
منبر اوزرينه صعود ايتمک
منبره چيقمق -

On appelle, en termes de commerce, Jours de grâces et de faveur, Un certain nombre de jours de délai qui sont accordés à celui sur lequel une lettre de change est tirée. T. مساعدہ کوئلری

On dit, Prendre le jour de quelqu'un, c'est-à-dire, le temps qui lui convient. T. بر کسندنک وقتنی بولمق

Et vivre, ou gagner sa vie au jour la journée, au jour le jour, pour dire, ne travailler chaque jour que pour gagner ce qu'il faut pour vivre ce jour-là. T. ایلہ جدید رزق جدید ایلہ کونده لک-روز نوروزی نو ایلہ کهنک-تیش ایتک قزانجی ایلہ کهنک

On dit aussi des personnes négligentes qui ne prévoient pas l'avenir, qu'elles vivent au jour la journée. T. فردایی دوشمنیان اربا بدندو

Et faire du jour la nuit, et de la nuit le jour. T. وقت نهاره وقت نهار خوابنده وقت-نایم وقت لیلده قایم اولمق شب انجم شمار وزنده اولمق

On appelle Les beaux jours, les premiers jours du printemps, ایلک یاز کوئلری. T. دم نو بهار. P. ایام لطیفه الربیع. عزیمتی ایام لطیفه. T. Remettez votre voyage aux beaux jours. T. بهاره قدر تأخیر ایلہ

On appelle figur. Les beaux jours, le temps de la première jeunesse. T. نو بهار جوانی. P. ربیع الشباب. T. Et les temps les plus heureux de la vie. T. ایام خجسته ترین زندگانی. P. ایمن المیقات العمر. عمرک ابو کوئلری

JOURNAL, adjectif. On appelle Livre journal, papiers journaux, un livre, des papiers qui contiennent ce qui se perçoit, ce qui se dépense, ce qui se vend chaque jour. T. دفتر یومی. T. کونلک دفتری. T. اواره هر روز. P. دفاتر یومیة

Il signifie au substantif, relation jour par jour de ce qui se passe en quelque endroit, en quelque affaire. T. مضبطه یومیة. T. Journal de ce qui s'est passé au conseil sur cette affaire. T. شوراده جریان ایتمش مذاکره نک مضبطه یومیة سی مجالس مراجعه نک مضبطه یومیة سی. T. Journal des audiences du siège de Candie. T. کرید محاصره نک مضبطه یومیة سی. T. بر سفرک مضبطه یومیة سی

Il se dit aussi des ouvrages périodiques, qui rendent compte des nouvelles publiques. T. روزنامه وقایع. P. تقویم الوقایع. T. انکله نیک. T. Les journaux d'Angleterre. T. حوادث کاغدی. T. حوادث کاغذی

JOURNALIER. Qui se fait chaque jour. T. هرروزه. P. یومی. T. C'est un travail journalier. T. هر کونلک-هر کونکی. T. حرکت-حرکت یومیة. T. exercice journalier. T. شغل هرروزه در هرروزه

Il signifie aussi, inégal, sujet à changer. T. مدیم الدوام. T. کوندن کونه دونر-دوامسز. T. یکدمه-یکروزه-بی دوام. P. Son esprit est journalier. T. بی دوامسر. T. Son humeur est journalière. T. بی دوامسر. T. Beauté journalière. T. طبیعتشده دوام یوقدر. T. Les armes sont journalières. T. حسن یکدمه-حسن یکروزه-بی دوام. T. احوال حرب بیدوام ونا پایدار در

JOURNALIER. Homme qui travaille à la journée. T. أجیر. T. Cet un pauvre journalier. T. مزدور. T. payer les journaliers. T. بر بیچاره کونده لکجیدر-فقیر در کونده لکجیلرک اجرتنی-کونده لکجیلرک حقنی ویرمک ادا ایتک

JOURNALISTE. Celui qui compose un journal. T. مؤلف التقویم. T. حوادث کاغدی یازان. T. نویسنده روزنامه وقایع. P. الوقایع

JOURNÉE. L'espace de temps qui s'écoule depuis l'heure où l'on se lève, jusqu'à l'heure où l'on se couche. T. موقت. T. Heureuse journée. T. کون وقتی. T. وقت روز-روز. P. يوم-النهار. T. Il a passé la journée tristement. T. روز دلارا-يوم لطیف. T. يوم میمون. T. Il a bien employé la journée. T. وقت نهاری خوشه صرف ایلدی

Et travail d'un ouvrier pendant un jour. T. خدمه یومیة. T. Il a travaillé à la journée. T. کار یکروزه. P. خدمه بالمیاومة- La journée d'un ouvrier. T. بالمیاومه عمله طوتمق. T. Louer des gens à la journée. T. بر اجیرک خدمت یومیة سی. T. Il n'y a pas une journée entière. T. خدمت کونده لک خدمت یومیة سی. T. یوقدر

Et salaire qu'on donne à un ouvrier pour le travail qu'il a fait pendant un jour. T. اجرت یومیة-جفيلة یومیة. T. Il faut lui payer sa journée. T. کونده لک. T. روزینه. T. Il lui doit quinze jour-

بر کسینه نک دوجار اولدینی غائله دن صفایاب
لذا یذ دنیو ییدن ذوقیاب اولمق des plaisirs du monde
- On dit aussi absolument, Il est riche, mais il ne sait pas
jouir صاحب ثروت و یسار در انجق لذایذ دنیا بن
صفایاب اولنک طریقنی بیلمز

On dit, Jouir d'une femme, pour dire, avoir commerce avec
elle فلان قاری Il jouit d'une telle femme || استیفاً الحظ
ایله استیفای حظ ایدر

JOUISSANCE. Usage et possession de quelque chose تمتع
بهره مندی. - برخورداری. - کامرانی. P. تصرف - تمتعات
Jouissance paisible. متصرفلک. - فائده لنده. T. ملکداری.
تصرف تام parfaite تصرف مدید longue تصرف بلا نزاع
Avoir pleine et entière jouissance de ses biens
کند و اموالندن - کند و امواله تماماً و کاملاً متصرف اولمق
اول املاکه تصرفنی ناطق بر قطعه en jouissance de ses terres
بر وجه اتمل متمتع اولمق
On lui en a accordé, donné la jouissance
تصرفه رخصت و برلشدن
Après une jouissance de longues années
تمتعند نصکوه - سنین متوافره تصرفند نصکوه
Habitier dans la jouissance کتورمک
Il est dans la jouissance و قاید و باق ایتمک
n'a point la propriété de cette terre, il n'en a que la jouissance,
بو ارضک ملکیتنه علاقی
que l'usufruit sa vie durant اولمیب همان قید حیات ایله
ما و حاصلاتندن متمتع
مادوند

JOUISSANT. Qui jouit تمتع. - متصرف. P. بهره مند.
متصرفلک. - فائده لنده. T. کامران. - بدست تصرف دارنده
Jouissant et jouissant de ses droits
و اعمال و استعماللرینه مأذون اولان بالغ

JOUEUR. Jouet d'enfant. V. Jouet.

JOUR. Lumière que le soleil répand. - نهار. - صیاه النهار.
- کوندز. T. روشنی خورشید. - روشنی. P. حیا الشمس.
Grand jour. کونیش. - ایدینلغی. - کوندز ایدینلغی. - ایدینلق
clair نهار دلگشا. - نهار لطیف beau نهار بارز. - نهار کامل
Petit jour. - ایاز و ایدینلق کوندز. - نهار روشن و اصحا
jour, pour dire, la pointe du jour. - وقت الفجر. - وقت
Au point du jour صباح ایدینلغی. - وقتی. T. صبحدم. P. الصبح
صبح اعرر. T. بامدادان. P. لدی الانطلاق الفجر. -

قبل. - قبل الطلوع. - قبل الصبح. P. Avant le jour
Sur le déclin du jour صباح اولمزدن اول. T. پیش از صبح. P. الفجر
à l'aube du jour عند الطلوع النهار. T. عند المیلولة النهار. P.
منور شفق آچیلور. - شفق سوکیلور ایکن. T. سپیده دم. P.
نهار قلیل. - نهار ضعیف Jour faible جین صباح. - ایکن
Le jour commence نهار تیره و تار. - نهار مظلم الصیا
Il est jour صیه نهار انکشاف و انفجاره بده ایدر
Il fait grand jour کون اولدی. - وقت نهار در
بو ایشی Il faut travailler à cela de jour قبا قوشلقدردر.
Voir le jour au travers de quelque chose
Il ne faut pas voir cette étoffe dans la boutique, il la faut voir
بو متاعی دکانه کورمک جائز دکدر ایدینلقدردر
Les femmes n'aiment pas le grand jour
طایفه نساوان باقمیلور در
Il avait le jour dans les yeux
ضیای شمس کوزی ایچنده
Le jour vient de ce côté-là
ضیای شمس فلان طرفدن
Le soleil est le père du jour
خورشید مولد صو النهار
L'astre du jour
خورشید رخشان تیر جهانتاب جهاندر
l'astre qui donne le jour
شمس تابان نیر ضیا بخش نهار
le flambeau du jour
شمعه جهان افروز. - مصباح الصباحدر
نهار در

On dit d'une belle personne, qu'elle est belle comme le jour
به لقادر. - خورشید چیره در. - بر محبوبه خورشید سیما در
Et d'une proposition, qu'elle est claire comme le jour
کالشمس فی وسط النهار جلی
On dit d'un homme, qu'il a mis une affaire dans un faux jour,
pour dire, qu'il l'a fait paraître autre qu'elle n'était
ماده پیی ماذه پیی
pour dire, qu'il l'a fait paraître autre qu'elle n'était
ماده پیی ماذه پیی
Et mettre une pensée dans son jour, dans tout son jour, pour
dire, lui donner tout le brillant qu'elle peut avoir
یز معنایی
جلیاً و میانا کشف ایتمک

On appelle aussi Jour, toute ouverture, faite dans les murs
par où on reçoit la lumière. - روشنندان. P. کوا. pl. کوة. -
محلنده یا بلش بر باجه
Un jour bien pratiqué
|| باجه

لعبه فلک نا سازگار qu'un homme est le jouet de la fortune
دستخوش فلک غدار اولمشدر - اولمشدر
دستخوش امراض نفسانیسی اولمشدر

لعبه به - لعبه d'une personne dont on se moque
Pensez-vous qu'il veuille
مسخره کت اولمغه راضی ایدونکیمی طنز
لعبه عالم Il est devenu le jouet de tout le monde
مسخره کافه ناس اولمشدر - اولمشدر

JOUEUR. Qui joue, qui folâtre avec quelqu'un. En ce sens
Il ne se dit qu'en cette phrase: Un rude joueur
پرامز اویناشیجی T. بازنده P. لایعاب
اویناشیجی T. بازنده P. لایعاب
Bon joueur de boule طوب اوینوچی -
استاد اوینوچی - ماهر

Ne donnez pas
قمار جی T. قمار باز - هوسیناز - منگیگر
votre fille à ce jeune homme, c'est un joueur
بو اوغلان قمار
باز در قزیک آ ویرمه

Jouana d'instrument
لعبه السخریات - لقب المضحکات
مسخره لقی ایدن - مقلد T. سخریه باز P.

JOUFFLU. Qui a de grosses joues
بوغون یکافلو - شیشکین یکافلو T. بالیده رخسار

JOUG. Pièce de bois que l'on met sur la tête des boeufs, et
qui sert à les atteler
یوغ - یوغ P. مقرون - انیسار P. فیو
جید Mettre les boeufs au joug
اوکوزه بویندوق اوروک - بقره صرب مقرون ایتمک
جید leur ôter le joug
اوکوزک بوینه بویندوق طاقیق
اوکوزک بویندن بویندوقی - بقرن فک مقرون ایتمک
المق

Il signifie figur. servitude, sujétion
ربقه - ربقه التبعية
T. بند فرمانبری - بند بندگی P. ربقه الطاعة - الربقة
ربقه کاسره rude ربقه گران رقیه Jong pesant
ربقه ما لا insupportable ربقه عنقه الرقاب رقیه
Le joug
ربقه قانون وشریعت de la loi
ربقه رقیه de la servitude
نکاح باعی - بند نکاح - رابطه نکاح - ربقه نکاح mariage
Mettre sous le joug
زیر ربقه اطاعت ادخال ایتمک Imposer

Porter le joug
ربقه رقیته سرفرو بردن انقیاد اولمق - ربقه عبودیت اولمق
بند بندگیدن تفصی واستخلاص اینمک S'affranchir du joug
فک ربقه Seconner le joug
ربقه اطاعتدن رهایاب اولمق -
ربقه عبودیتدن گردنپیچ سرفرویی - اطاعت ایتمک
مقلد Le joug s'est apposé sur leurs têtes
گرددن عجز وسکنتلری اولان ربقه رقیه نو بنو کسب
Jésus-Christ dit dans l'évangile que son joug
حضرت عیسی انجیل شریفده بیورمشدر که گردن
عباده تقلید ایلدیکی ربقه خفیف وملایمدر

Avoir la jouissance actuelle d'une chose
تمتع - برخوردار - بهره مند شدن - کامران شدن P. تصرف - استمتاع
بر جفتلکدن Jouir d'une terre
فانده لنمک T. شدن
بر جفتلکک حاصلاتیله متمتع اولمق - تمتع ایتمک
de cent mille écus de
پنسیون ایله متمتع ایتمک
Il est
یوز بیک عروش ایراد ایله استمتاع ایتمک
majeur, il jouit de son bien
حده بلوغده اولمغه مالندن تمتع
Il jouit de
حده بلوغه رسیدنه اولمغه مالنه متصرفندر - ایدر
ses droits
Il ne jouit
مستحق اولدیغی حقوق ایله متمتعدر
de rien
Il jouissait paisiblement
هیچ بر شیدن تمتع ایتمز
Il fait le laisser-jouir
متصرف ایدی - نزاع متمتع ایدی
Vous m'avez vendu votre
جفتلککی بکا فروخت ایلدک لاسباب
terre, faites-moi jouir
Qui vous empêche de jouir?
تمتعکه تصرفنه دخی همت ایله
Jouir de la victoire
منافع فتنه تصرفنه - کیم مانع اولور
d'une parfaite santé
صحت کامله ایله متمتع و عزا ایله متمتع ایتمک
de la bonne fortune
بخش میمون ایله کامران
et du repos
نعمت حیات ایله متمتع ایتمک
de la gloire éternelle
و کامروا اولمق
Il sait jouir de la
de la vie
سعادته ابدیه ایله متمتع
Il jouit du
و کامران اولمق
présent, sans trop songer à l'avenir
لذت حیات ایله تمتعک طریقنی بیلور
Ce guerrier, cet
مستقبله چندان صرف
auteur savait parfaitement jouir de sa réputation
دهن ایتیدرک خال حاضر ایله متمتع ایدر
مؤلف موفق اولدیغی حسن ضیعت وشهرتدن متمتع
اویتمک طریقنی بیلور ایدی

Il se prend aussi pour s'amuser de...
صفا P. کسب الفرج
Jouir de l'embarras
خوشلنمق T. ذوقیاب شدن - یافتن

مطبوعاً متلبسدر Il est joliment vêtu بالحسن واللبافه رقص ایدر
Cet enfant répond joliment بوظل بالحسن واللبافه جواب ایدر

JONG. Plante aquatique dont on fait des liens, des nattes, etc.

حصیر - قوغدلق اوتی Z. دح - دوح P. اسل - کولان A.
قوغدلق اوتندن اورلمش سیدلر Des paniers de jone اوتی
صولاق Jone de marais قوغدلق اوتی حصیرلری Nattes de jone
ایشد یرامز بر طهر اقدر انده C'est un méchant بطاق یرلرده نابت اولان قوغدلق اوتی
حصیر اوتی قاشی Z. نای دوح P. قصب الکولان A. Il se dit aussi d'une canne
de jone

Il se dit aussi d'une espèce de bague dont le cercle est égal partout Z. حلقه

JONCHÉE. Toutes sortes d'herbes, de fleurs, de branchages
dont on jonche les rues, un jour de cérémonie A. فراش من
اجناس ازهار والنباتات منغوره - اجناس ازهار والنباتات
گلها و گیاهای گوناگون در کوچه افشاندن P. علی الازقة
Z. Jeter de la jonchée - سربلوب یره دوشمنش درلو اوتلر و جیچکلر T.
زوقاقلری اجناس ازهار و نباتات نشر ایتمک
زوقاقلری اجناس نباتات و ازهار ایله فرش ایتمک

JONCHER. Jeter sur les rues de la jonchée A. نشر الاجناس
فرش الاجناس النباتات - ازهار والنباتات علی الازقة
در کوچه گلها و گیاههای گوناگون افشاندن P. علی الازقة
Les habitants jon- زوقاقلره درلو اوتلر و جیچکلر T.
chèrent les rues d'herbes odoriférantes اهالی بلده زوقاقلری
Figur. || La campagne غوناگون معطر اوتلقلر ایله دوشدیلر
était jonchée de morts روی صحرا ابدان اموات ایله مفروش
- ابدان اموات و مقتولین ایله پوشیده ایدی - ایدی
قابلمش ایدی

Jonché. A. بگلها P. مفروش باجناس ازهار والنباتات
درلو درلو جیچکلر و اوتلقلر Z. و گیاههای رنگارنگ پوشیده
ایله دوشمنش

JONCTION. Union, assemblage A. التقاء - ملاقات
La jonction de deux || بر یره کله - قاروشه Z. بهم رسی P.
armées ایکی اردولرک بری برلرینه اجتماعی
ایکی نهرک بری برینه قاروشمی - التقاء النهرین
بو ایکی پادشاهلرک اجتماعی

JONGLERIE. Tour de passe-passe A. شعوذة P. منجیکت
حقه بازلق Z. شعبده کاری

JONGLEUR. Joueur de tours de passe-passe A. مشعوذ P.
Plusieurs peuples sau- || حقه باز Z. شعبده باز - منجیک باز
vages ont des jongleurs qui exercent la médecine et la magie
وافر امم وحشیة ایلچنده حقه باز لر اجرای طبابت و اعمال
سحر ایدر لر

JONQUILLE. Plante A. نسرین P. نسرین
JOUBARBE. Plante A. حی العالم P. همیشه جوان
قیا قوروقی

JOUE. La partie du visage qui s'étend depuis les tempes et
les yeux jusqu'au menton A. خدّ pl. خدّ - عارض - وجنة -
|| یقاق Z. رخسار - رخ P. ملطمان pl. ملطم - وجنات pl.
خدّ منتفخ enflée وجنة یسرا gauche وجنة یبنا droite
شیشکن یقالو - منتفخ الخدّ اولمق
باتقین یقالو اولمق - خیمص الخدّ اولمق oreuses اولمق
وجنة حمرا صاحبی Rouges, vermeilles یکاغی جقور اولمق -
Baiser آل یقالو اولمق - رخساری گلگون اولمق - اولمق
یکاغی برس ایتمک - صحن خدی نقبیل ایتمک
à la joue یکاغی اویمک -

On dit, Donner sur la joue, couvrir la joue, pour dire, donner
un soufflet A. لطم P. سیلی زدن
JOUER. Se récréer, se divertir A. تلعب
براطفال Ces enfants jouent ensemble || اوینامق Z. باختن -
No sauriez-vous jouer sans vous
fâcher? طارلیدرق اوینامق بیلزمیسکت

Z. با همدیگر بازیدن P. ملاعبة - تلعب A. Se Jouer.
Cet enfant se joue avec tout ce qu'on lui donne || اوینامق
Les petits chats بو جوجوق انه هر نه ویرلسه ملاعبه ایدر
کدی انیکلری طوبلر ایله اوینامشور
se jouent avec des balles
- On dit figur. Faire une chose en se jouant, et se jouer
de quelque chose, pour dire, la faire en s'amusant et sans peine
|| Cet ouvrage auroit paru difficile à tout autre, il l'a fait en
se jouant بؤ کتابکت تألیفی سائرلره مشکل مدّ اولندجق
- مقولدن ایکن ملاعبه طریقله انشاسنه طغریاب اولمشدر
اوینامدوق یاپدی

On dit aussi, Se jouer de quelque chose, pour dire, l'em-
ployer en un mauvais sens || C'est un impie, il se joue de l'éci-
riture-sainte, de la religion بو بر کافر در کتب منزلهایی
کتاب الله و دین - اویون یرینه قور - و دینی بلعبه مدّ ایدر

درایی شجاعت ایله جمع ایتک *la prudence avec la valeur*
la douceur avec la حرامتی جلادت ایله بریره کتورمک -
 رفیق و حلمی شوکت و عظمت ایله بریره جمع *majesté*
 ایتک

P. ربط. فی سلك الاتحاد - ربط بالاتحاد. *Et allier*
 Si vous pouvez joindre *Si vous pouvez joindre*
 بر این دو پرنسز عیسه، joinre leurs forces, leurs armées
 ایکی پادشاهلری وید حکومتلرنده اولان قوتی و عسکرلرینی
 Quand il l'a vu *Quand il l'a vu*
 ضعیف حالسی *qu'il était trop faible, il s'est joint à un tel*
 Il se joignit au *Il se joignit au*
 طرف مخالفین ایله اتحاد ایلدی *parti contraire*
 مصلحت مشترکلی *joint ensemble pour leur intérêt commun*
 ربط اتحاد ایتمشدر - ایچون بری برلریله متحد درلر
 میانلرنده *il faut les joindre encore d'intérêt*
 رابطه محبت درکار ایسه ده مصلحتجه دخی اتحادلرینه
 بینلرنده اولان علاقه محبتی حسب - همت اولنق لازمدر
 المصلحه دخی بر رابطه اتحاد ایله تأکید ایتک اقتضا ایدر

ملاقات - تلاقی *Et se trouver ensemble, se rencontrer*
 جمع اولمق - قاوشمق *T. با هم رسیدن P. اجتماع*
 فلان یرده ملاقی اولمشدر *Ils se joignirent en tel endroit*
 Nous nous joindrons en tel *Nous nous joindrons en tel*
 L'armée de... a joint l'ar- *L'armée de... a joint l'ar-*
 mée de... *mée de...*
 فلانک اردوسی فلانک اردوسنه ملاقی اولمشدر
 فلانک اردوسیه جمع اولمشدر

در پی رسیدن *P. لحوق* - ادراک - درک *Et atteindre*
 Quoiqu'il fût parti avant moi, je le *Quoiqu'il fût parti avant moi, je le*
 بدین اول مزیمت ایتمشکن در حال ادراکنه *joignais bientôt*
 در حال اگا یشدم - دسترس اولدم

T. بهم پیوسته *P. متلاصق* - متواصل - متصل *Joins*
 اولاشمش *T. بر هم نهاده P. ملحق* - منضم *M. بتمش*
 یکجهت *P. متحد* - قاوشمش *T. یکجا آمده P. مجتمع*
 قوتیا متصل اولان الواح *Des ais bien joints* *برلشمش T.*
 Deux hommages *Deux hommages*
 بری برلریله کرکی کبی بتمش تختلر
 بینلرنده رابطه یکجهتی و اتحاد اولان ایکی *joint ensemble*
 بری برلریله مجتمع ایکی اردو *Deux armées jointes* کشی
 برابر اولدق *T. با هم P. مربوط* - مصحوباً *M. Joiner*
 بیان حالسی *Je vous envoie ci-joint la déclaration du roi*

حاوی اولان فرمان پادشاهی اشبو مکتوبه مصحوباً طرفتکه
 اشبو ورقه یه مربوطاً *Les mémoires ci-joints* ارسال اولنور
 اشبو ورقه ایله برابر اولدق - ارسال اولنان تقریرلر

JOINT. Articulation, l'endroit où deux os se joignent *JOINT. Articulation, l'endroit où deux os se joignent*
 وصل
 ایکی *T. بندگاه استخوان P. فصوص* *pl. قص* - اوصال *pl.*
 Il a le bras cassé au-dessus du *Il a le bras cassé au-dessus du*
 Le *Le*
 joint de l'épaule *joint de l'épaule*
 omoz *omoz*
 V. Article.

Il se dit aussi des pierres, des pièces de menuiserie, etc. *Il se dit aussi des pierres, des pièces de menuiserie, etc.*
 اک پری *T. بندگاه P. مواصل* *pl. موصل* - معاهد *pl. معقد*
 Ces ouvrages de menuiserie sont si bien travaillés, qu'on n'en *Ces ouvrages de menuiserie sont si bien travaillés, qu'on n'en*
 voit pas les joints *voit pas les joints*
 استادانه *استادانه*
 ایشلنمشدر که معاهد و مواصللری بلورسز در

JOINTÉ. Il ne se dit que d'un cheval qui a le paturon dis- *JOINTÉ. Il ne se dit que d'un cheval qui a le paturon dis-*
 proportionné *proportionné*
 اسب خورده *P. فرس غیر متناسب الارباع*
 بوقاعیلنی او یغونسز بارکیر *T. نا هموار*

JOINTÉE. Autant que les deux mains ensemble peuvent con- *JOINTÉE. Autant que les deux mains ensemble peuvent con-*
 tenir *tenir*
 انباشتنه دو کف *P. مل الکفین* - حفنه *M. حفنة*
 ایکی آوج طلوسی شعیر *Une jointée d'orge* ایکی آوج طلوسی
 P. ملتحق *JOINTIF. Terme de menuiserie. Qui est joint*
 Les ais de ce plafond *Les ais de ce plafond*
 با یکدیگر پیوسته
 بو دوشمنک تختلری چائنه در

JOINTURE. Joint, V. ce mot *JOINTURE. Joint, V. ce mot*
 Toutes les jointures du corps *Toutes les jointures du corps*
 بدنک کافه اوصالی *Il avait des douleurs dans les jointures*
 مفصلده وجعی وار ایدی - فصوص و اوصالده وجعی وار ایدی
 مرغوب - لطیف - جمیل - مطبوع *M. مطبوع*
 Un *Un*
 koul *koul*
 زیبا - خوش - دلایب - دلارا - دلپسند *P.*
 Elle n'est pas belle, mais *Elle n'est pas belle, mais*
 elle est jolie *elle est jolie*
 در حسن ذل انجیق مطبوعه *در حسن ذل انجیق مطبوعه*
 Un joli habit *Un joli habit*
 جامه - لباس جمیل مطبوعه القامه در
 دلپسند

On dit d'un jeune homme qui s'est fait remarquer à la guerre, *On dit d'un jeune homme qui s'est fait remarquer à la guerre,*
 فلان محاصرهده بر فعل *Il fit une jolie action à un tel siège*
 بر فعل مدوح واجب التحسین - مستحسنه موق اولمشدر
 مدوح بر عسکر صابطی *Un joli officier* بر کردار پسندیده یه -
 بالحسن و اللطافة - مطبوعاً *M. مطبوعاً*
 JOLIMENT. D'une manière jolie *JOLIMENT. D'une manière jolie*
 خوشلق ایله - کوزل *T. دلپسندانه P.*
 Il danse joliment *Il danse joliment*

JOAILLERIE. Métier de joaillier. **جواهر اعمال** **الجواهر** **م. فَن** **الاعمال** **جواهرگری** **ف. جواهرچیلک** **ف. جواهرگری** **Il n'est enrichi à la joaillerie** **اعمال جواهر صنعتنده کسب ثروت ایتمشدر** **جواهرچیلغه قاریشور** **joaillerie**

JOAILLIER. Ouvrier qui travaille en joyaux, en pierres. **جواهرچی** **ف. جواهرگر** **پ. جوهریون** **pl. جوهری**

JOIE. Satisfaction vive qu'on ressent en soi dans la possession d'un bien. **فرح** - **فرح** - **حور** - **مسرت** - **سرور** **م. سرور** **فرح** **Grande** **سورج** **ف. خرمی** - **شادمانی** - **شادی** **پ. انشراح** - **سرور** **مدید** **مسرت** **مفرطه** **سرور** **عظیم** **joie** **دائرة اعتدال** **فوق الاعتدال** **سرور** **فرح** **immodérés** **سرور** **مختصر** - **مسرت** **قليلة المدة** **خارج فرح** **مسرت** **fausse** **مسرت** **هاته** **publique** **ساخه** **سرور** - **سرور** **کاذب** **exhement de joie** **هیجان** **mouvement** **فیضان** **حور** **انشراح** **صوات** **Cris de joie** **اقتزاز** **شادمانی** **مسرت** **transport** **سرور** **دموع** **های** **وهی** **شادمانی** **مسرت** - **شادی** **وسرور** **Signes, marques de joie** **اشک** **شادی** - **دموع** **قاره** - **سرور** **غلبه** **فرح** **وسرور** **ایله** **être ravi de joie** **امارات** **سرور** **حور** **Donner, essuer de la joie à quelqu'un** **عوض** **روده** **اولمق** **کسب** **سرور** **Recevoir de la joie** **ایرات** **فرح** **وسرور** **ایتمک** **شاور** **بحر** **سرور** **شادمانی** **Nager dans la joie** **انشراح** **ایتمک** **Il ne se sent pas de joie** **فرط** **حور** **مسرت** **ایله** **هیم** **وسرگرداندر** **La joie perçait dans son visage** **سروردن** **مسلوب** **الشور** **در** **نامیه** **حالنده** - **سیماسنده** **آثار** **انشراح** **وسرور** **نمایان** **ایدی** **Je vous servirai avec joie** **ایده** **خدمت** **ایده** **چکم** **فرح** **جان** **ایله** **گا** **اثر** **ville de joie** **نوا** **Cette nouvelle** **راملت** **la ville de joie** **اثر** **Leur joie** **جیمج** **شهری** **مالامال** **شادمانی** **حور** **ایتمشدر** **se change en tristesse** **فرح** **وسرورلری** **ترج** **وکرده** **منقلب** **اولمشدر**

On appelle Feux de joie, les feux qu'on fait dans les réjouissances publiques. **جراغان** **سرور** **پ. مشاعل** **السرور** **جراغان** **شخلکی** **ف. وشادی**

Et fille de joie, une fille prostituée. **دختر** **پ. بکر** **زانیه** **م. فحشه** **فیز** **ف. غر**

JOIGNANT. Qui est contigu. **بهم** **پ. ملاصق** - **متصل** **م. متصل** **Une** **قرب** **وأتصالده** **اولان** - **بتشک** **ف. همسایه** - **پیوسته** **منزله** **متصل** **اولان** **خانه**

Un champ joignant la prairie. **خاندمک** **قرب** **وأتصالده** **کائن** **بر منزل** **Les maisons joignant ont été brûlées** **منازل** **بیوت** **واقع** **اولان** **مخترق** **اولمشدر**

Il est aussi préposition, et signifie, sans qu'il y ait rien entre deux. **بتشک** **ف. بهم** **پیوسته** **پ. ملاصقاً** - **متصلاً** **م. متصل** **Une maison joignant la sienne** **خانده** **بتشک** **اولان** **خانده** **متصلاً** **موجود** **اولان** **منزل**

JOINDRE. Approcher deux choses l'une contre l'autre, en sorte qu'elles se touchent. **بهم** **پیوستن** **پ. الصاق** - **وصل** **م. وصل** **Ces pièces de bois n'ont pas été jointes** **بو** **بتشدرمک** **Joindre deux ais avec de l'agaj** **قطعهلری** **متصل** **اولماشدر** **ایکی** **تختدی** **طوتقال** **ایله** **وصل** **والصاق** **بری** **برینه** **بتشدرمک** - **ایتمک**

Il est aussi neutre. **اتصال** **م. اتصال** **قرب** **بتشک** **ف. شدن** **Cette porte ne joint pas bien** **کرکی** **کبی** **بتشمر** **فلان شی** **بر** **ایوجه** **کسب** **اتصال** **ایلمکه** **دقت** **ایله**

JOINDRE ses mains. C'est les approcher en sorte qu'elles touchent l'une à l'autre. **دست** **بر هم** **پ. تطبیق** **الایادی** **دست** **صلیبی** **کردن** - **دست** **پیوستن** - **نهادن** **ایفای** **فربصه** **Joindre les mains pour prier Dieu** **باغلق** **صلات** **همینده** **تطبیق** **ایادی** **خصوع** **وسکنت** **ایتمک** **استدعای** **pour demander pardon** **وقت** **صلاته** **اللری** **باغلق** **فوا** **بهمون** **دست** **بر هم** **نهاده** **تضرع** **ویناز** **اولمق**

Il signifie aussi, ajouter, mettre une chose avec une autre. **علاوه** - **اولاشدرمق** **ف. بر هم** **نهادن** **پ. الحاق** - **ضم** **م. ضم** **Joignez cette maison à la vôtre** **قلمق** **بو** **ایکی** **Il a joint ces deux jardins** **منولکه** **ضم** **والحق** **ایله** **Il faut joindre ce petit traité au livre que vous avez fait** **تالیف** **بو** **ایلدیکک** **کتابک** **ایچنه** **ضم** **ایتملوسک** **Joignez ces pères aux miens** **بهم** **نیازمه** **ضم** **ایلدی** **Joignez à ces raisons-là les passages et les autorités des Pères** **دلایله** **اثمه** **مطامک** **مقالات** **واشهاداتلرینی** **دخی** **علاوه** **ایله**

Et unir, rassembler. **جمع** **پ. جمع** **Joindre l'autorité spirituelle avec la temporelle** **قوت** **روحانییه** **قوت** **دنیویده** **ایله** **جمع** **ایتمک**

١٠٠٠

دشمن. - دشمنی اوزرینه صولت و هجوم ایلدی
موقع خطرہ Se jeter dans le péril - اوزرینه دوشدی
مهلکه ایچنه القای نفس ایتمک - القای نفس ایتمک
Se jeter au cou de quelqu'un - بویسنگ بونازینه صولت
Les soldats se jetèrent sur ces provisions, et les pillèrent
عسکر نقراتی ذخیره نک اوزرینه
Les chiens se jetèrent sur le loup
دوشوب یغما ایتشلر در
- آتلدیله - کلاب قورد اوزرینه صولت و هجوم ایتشلر در
میانہ اعدایہ القای Il se jeta au milieu des ennemis
صالدیلر
دشمن ایچنه آتلدی - نفس ایلدی

On dit aussi, se jeter dans un couvent, pour dire, s'y retirer
بر مناسره چکلیمک T. اعتکاف فی الدیر A.

لہو JEU. Il se dit de tout ce qui se fait par amusement A.
T. بازیچه - بازی P. ملاعب pl. ملعبه - لعب - الهیة -
فسادن عاری بر ملعبه Jeu innocent || اویونجق - اویون
ملعبه d'enfant فکر خیانتدن بری بر ملعبه
Jeu sans malice
Il a dit cela par manière de
جوجوق اویونجقی - صبیان
On appelle
لہو و لعب صورتده سویلشدر
Jeux de main, les jeux où l'on joue à se donner de petits coups
T. بازیچه دست P. ملاعبه بالایادی A.
ملعبه
On dit, Ce n'est pas un jeu d'enfant
ال خوراطدی
Et d'une chose qu'on
بازیچه صبیان ذکر - صبیان ذکر
بوشی اویونجق مقوله سیدر
Ce n'est qu'un jeu
فایتسه

On dit, Prendre quelque chose en jeu, pour dire, le prendre
en plaisanterie
Et cela
بر شینی لطیفیه حمل ایتمک
passe le jeu, est plus fort que le jeu, pour dire, cela passe la
passé le jeu, est plus fort que le jeu, pour dire, cela passe la
raillerie
فلان شنی هزل و لطیفه حدودینی تجاوز ایلدی
لطیفه کرتدنی اشوردی - لطیفدن جیقدی

Jeu, se dit aussi d'un exercice de récréation, qui a de certaines règles, et auquel on hasarde de l'argent A.
P. قمار
Les règles du jeu
قمار T. قمار P. هوسین - منگیگری
قمارده - قماردن انتفاع ایتمک
Gagner au jeu
شروطی
قماره Aimer le jeu
کهنمک
Vivre du jeu
قزائق
Escamoter
قماره مبتلا اولمق
S'adonner au jeu
هوسکار اولمق
قمارده حیلہ ایتمک
au jeu

On dit figur., qu'un homme fait bonne mine à mauvais jeu,
pour dire, qu'il sait bien faire semblant d'être content, quoiqu'il
نقیرت کاذبه کوسریمک
n'en ait pas sujet
قوری غیرت - غیرت

ایتمک

Et tirer son épingle du jeu, pour dire, se tirer habilement
بر تقریب یقیدی صیرمق
d'une mauvaise affaire

Jeu, se dit aussi d'un lien où l'on joue à certains jeux A.

اویون بری T. بازیچه گاه P. مکان اللعب - ملعب

En parlant de certaines choses d'art, il se dit de la facilité
P. سرعة الحركة A.
Le balancier de cette
حركة چاپکلیکی T. زودی جنبش
horloge n'a pas assez de jeu
قدر اول
رصاصده
بو ساعتک
سرعت حرکت یوقدر

On appelle Jeu de mots, une certaine allusion fondée sur la
resemblance des mots A.
C'est un froid jeu de mots
جناس
Ce jeu de mots est assez heureux
بو جناس
جناس لطیفدر تمام محلیده در

Et jeu de la nature, certaines productions de la nature qui
paraissent bizarres, extraordinaires A.
pl. غرائب غریبة الطبيعة
On admire le jeu de la nature dans les pierres qui
représentent des arbres et des animaux
اشجار و حیوانات
رسمی کوسرن احجار بادی استعجاب و حیرت اوله جق
غرائب طبیعتدن در

Et jeux d'esprit, certains petits jeux qui demandent quelque
agrément d'esprit A.
لطایف الملاعب
Et certaines productions
d'esprit qui ont plus de gentillesse que de solidité A.
لطایف الخیال

JEUDI. Le cinquième jour de la semaine A.
يوم الخميس
Jeudi passé
خمیس ماضی
T. پنجشنبه
P. پنجشنبه کونی
مؤخرأ - يوم خمیس اخیر
کیمچن پنجشنبه کونی
prochain
صوبک
پنجشنبه کونی - سبقت ایدن يوم خمیس
قرب - يوم خمیس لاحق - اتی الورد اولان يوم خمیس
کله جک پرشنبه کونی - الورد اولان يوم خمیس

JEUN. Il se dit qu'en cette phrase, à jeun, et signifie,
sans avoir mangé de la journée A.
T. ناشتا
P. علی الريق
Prendre une drogue à jeun
علی الريق علاج
آج قارنده
تناول ایتمک

JEUNE. Qui n'est pas avancé en âge A.
pl. شبان
شبان
P. حديث السن
نو - برنا
Zou l'adolescence
فتیان
pl. فتا
Jeune enfant
کنج
T. تازه سال - جوان
کنج جوجوق - نو جوان - طفل تازه سال - حديث السن

دوشمسی || Co chemin est devenu très-commode depuis la
jetée qu'on y a faite طرح دوشمسی مولود اوزرنده
اولنلیدنبروغایت راحتلو اولمشدر

JETER. Lancer. رمی - ارما - رمی || رمی انداختن. رمی
Jeter des pierres رمی un dard رمی احجار رمی
grenades رمی خمپره سی آتلق
سمت فراره شتاب ایچون اسلحه والاتی طرح ایتمک
بر کمنده حامل اولدیغی اسلحه والاتی لاجل الفرار
عارفراری ارتکاب - انداختن زمین خزی ومذلت ایتمک
بر بر اقیویرمک Jeter quelque chose au feu
خلقه سیم de l'argent au peuple شینی اتشه القا ایتمک
des marchandises à la mer نشر سیم وزر ایتمک - وزر آتلق
دکزه یوک آتلق - دریایه طرح حمله ایتمک

Jeter l'ancre, c'est la faire tomber dans la mer, pour arrêter
le navire. القاء الانجر. القای لنگر - لنگر انداختن. H. القاء
دمور بر اقمق - دمور آتلق. قرار کردن

Jeter de l'eau bénite. رش الماء المقدس. مای مقدس سرپمک. T. پاشیدن

On dit figur. Jeter des soupçons contre quelqu'un, pour dire,
le faire soupçonner بر کمندنک حقنه القای سوطن
Et jeter son soupçon sur quelqu'un, pour dire, le soup-
çonner حقنه سوطن ایتمک - بر کمندن سوطن ایتمک
- Et jeter des soupçons dans l'esprit de quelqu'un.
دهنده القای وسوس واهام ایتمک

Jeter, se dit aussi pour Mettre. ا. القاء - ایقاع. آوردن. P.
On mot jette de l'obscu-
rité dans le discours. ایدر اشتباه القای
Cela jette dans de grands em-
baras. بو کیفیت غوایل جسمندنک ایقاعنه بادی اولور
- On dit aussi, Jeter des hommes, des troupes, des munitions,
des vivres dans une place. ذخیره و مهمات و ذخیره
بر اقمق - قویمق. T. انداختن. P. طرح. A. Et signa. آتلق
Jeter les fondemens d'un Empire. سلطنت
d'un établis-
sement, d'un édifice. طرح اساس ملک ودولت ایتمک - ایتمک
بر عمارتک و بر بنانک اساسی طرح
بر عمارتک و بر بنایه تمل قویمق - تملنی بر اقمق - ایتمک

Il se dit aussi de l'eau qui jaillit avec impétuosité. A. فوران
Une fontaine qui jette gros

ایبری صولر فشقر بر پیکار
صوینی شو قدر یوکسکلکه اتار بو پیکار

دوکمک. T. ریختن. P. افراغ. Et des ulcères, des apostèmes. A. آتلق
بو یاره لر جوق Ces ulcères jettent beaucoup de pus
یاره سی ابریس Sa plaie commence à jeter aبریس دوکر
جراحتی افراغ ماذیه باشلادی - اتغه باشلادی

Et des arbres, des plantes qui produisent des bourgeons, des
seions. A. شطاء. P. اشکاء. - فلز آتلق. T. ازغ آوردن
Ce arbre a jeté bien des seions. || فلز سورمک -
کوزل فلز سوردی

En termes de fauconnerie, Jeter le facon, c'est lui faire
prendre l'ennon. A. اصالة الصقر. P. ستونه کردن. T. طغانی
صالدرمق

Il signifie aussi, faire couler du métal fondu dans quelque moule,
pour en tirer une figure. A. سبک - تسبیحک. P. افراغ
Jeter une figure en bronze. || دوکمک. T. ریختن
Jeter en moule صورت سبک ایتمک
Ce fondeur jette bien aیدر سبک ایدر
Jeter, se dit aussi en quantité de phrases. Jeter un coup

بر شیک اوزرینه طرح نظره رغبت
amale نظره التفات - عطف نیم نگاه ایتمک - ایتمک
Jeter les yeux sur un mémoire
sur عطف لحاظه دقت ایتمک - انظار دقت ایتمک
- بر کمندنک اوزرینه طرح انظار ایتمک
Jeter de la poudre aux yeux de
quelqu'un, c'est-à-dire, l'éblouir, la surprendre par de faux
brillans. بصر بصیرتنه نشر ماد غفلت ایتمک
Jeter des lar-
mes کیز یاشی - اشک ریز اولمق - اساله دموع ایتمک
Jeter les hauts cris
القای کلام ایتمک Jeter un soupir
زهرینی - زهرینی القا ایتمک Jeter son venin
Jeter le dé
On dit, qu'un homme ne jette
rien, ne jette pas son bien par les fenêtres, c'est-à-dire, ne fait
pas de folles dépenses. مالنی یبانه آتمز

Se Jeter. Se précipiter. A. هجوم - القاء النفس. P. صولت - هجوم
Il se jeta sur son

التون صاریسی Jaune pâle doré || صاری رنگ Z. رنگ زرد
لیمونی رنگی Jaune couleur de citron رنگی

JAUNE D'ŒUF. Cette partie de l'œuf, qui est jaune A. عریقل
یمورطه صاریسی Z. زرد خایه- زرده P. ذهب البیض -
|| Avaler un jaune d'œuf یوتمق صاریسی Dorer
de la pâte avec des jaunes d'œufs یمورطه خمیر اوزرینه
صاریسی سورمک

JAUNIR. Rendre jaune, teindre en jaune A. تصفیر
صاریبلمق Z. رنگ زرد زدن - زرد کردن P. اللون الاصفر
صاری به بویاتمق -

Z. زرد گشتن P. کسب الصفرة - اصغیرار A. Et devenir jaune
بویمشلر صارمغه JAUNIR. Ces fruits commencent à jaunir || صارمق Z.
یوز طرتدی

JAUNISSANT. Qui jaunit A. مصفر P. زردی پذیرفته
صارمقش اکیئلر JAUNISSANTES. Les moissons jaunissantes || صارمقش

علت - یرقان A. JAUNISSE. Maladie qui fait jaunir la peau
|| Tel remède صاریلق Z. رنج زردی - کاخو- کاخه P. الصفرة
فلان دوا علت یرقانی دافعدر JAUNISSE. Maladie qui fait jaunir la peau

JAUVANT. Tumeur douloureuse qui vient au bas de la jambe
des chevaux A. جرد Z. آماس پای اسب P. دابه آیاعنه
جیلان ورم

JAVELER. Mettre les blés par petites poignées, et les laisser
couchés sur les sillons, afin que le grain sèche A. تشریر
اکین Z. خوشه درویده بر زمین گسترانیدن P. الحصيدة
بو اکین Il faut javeler ces blés || بشاقلرینی یره سرمک
بشاقلرینی یره سرمک اقتضا ایدر

JAVELEUR. Celui qui javelle A. الحصيدة Z. مشرر الحصيدة
بشاقلرینی یره سربجی

JAVELLE. Plusieurs poignées de blé, qui demeurent couchées
sur le sillon jusqu'à ce qu'on en fasse des gerbes A. حصيدة
یره سرلمش Z. خوشه درویده و بر زمین گسترانیده P. مشررة
اکین بشاقلری

Z. دلنگ - شل P. جریندة A. JAVELOT. Espèce de dard
جرید آتمق - رمی جریده ایتمک || جرید Z. جرید
بن P. من P. أنا A. JE. Pronom

JECTION. T. de Méd. Tressaillement du poulx A. ارتعاش
نصک طلایمسی Z. لرزش نبض P. النبض

JECTISSÉS. Il se dit des terres qui ont été remuées ou rap-

portées A. طهراق Z. خاک پس آورده P. تراب مطموم
|| Il se faut pas bâtir sur ce fonds, ce sont des
terres jectissées بومسلده طرح اساس ایتمک روا دکل
زیرا طهراق دیرنیلریدر

JÉJUNUM. T. d'Anat. On appelle ainsi le second intestin grêle,
parce qu'on le trouve souvent vide A. معاء صایم

JET. Mouvement d'un corps qui est lancé A. رمیه
انداخت P. رمیه A. اتم Z.

Jet de pierre. Espace que peut parcourir une pierre jetée
بر Z. درازی راه سنگ انداخته P. بعد الرمية الحجر
طاش آتمی یر

Jet de filet. L'action de jeter en mer un filet à pêcher,
pour prendre du poisson A. پیک انداخت P. طرحه المجرفة
بر آغ اتشی Z. نسبیل

Jet de lumière. Un rayon de lumière qui paraît subitement A.
بر پارتلی Z. پیک لمحہ پرتو P. لمحة الضیا

Jet d'eau. Il se dit de l'eau qui jaillit hors d'un tuyau A.
Z. شادروان P. صخبۃ الماء - اسدام الماء pl. سدم الماء
لطیف ودلگشا بر شادروان Un beau jet d'eau || جاعلغان

Le Jet des romans. C'est l'art et l'action de les jeter. A.
فن خمیره اندازی P. رمی الخمبرة - فن الرمي الخمبرة
خمیره آتمه - خمیره جیلک Z. انداخت خمیره -

Jet, se dit aussi des bourgeons, des sciens que poussent les
arbres, les vignes A. Ceti Z. فلز Z. ازغ P. شطوة pl. شطاه
فلان آعاج بو سنه Z. کوزل فلز سوردی - مبارکده کوزل فلز وپردی

On dit, en termes de fonderie, Une figure d'un seul jet,
c'est-à-dire, qui a été fondue toute à la fois A. سبکه واحده
|| Cette statue équestre est d'un
seul jet: بوسنم مردم سواری سبکه واحده افراغ اولنمشدر P. ریخته

JETÉE. Amas de matériaux jetés à l'entrée d'un port, pour
le mettre à l'abri des vagues A. عرمة من القصاص - عرمة
|| صویک اوکنی کسهچک مولوز یقندیلری Z. برغ
لیمان آغزنده احداث Faire une jetée à l'entrée d'un port
عرمة ایتمک

Il se dit aussi des amas de pierres, de sable et de cailloux
jetés dans la longueur d'un mauvais chemin pour le rendre plus-
مولوز Z. فراش سنگریزه P. فراش القصاص A. praticable

آتلرک اکر ییچد لرینی قطع ایتمک

JARRETÉ. Il se dit de tout quadrupède qui a les jambes de
derrière tournées en dedans. ر. كجها. احنف الارجل. م. dedans.
بجاقلى بوكرى

JARRETIÈRE. Lien avec lequel on attache ses bas. صرار. Attacher; nouer || جوراب باهي T. گوزبند P. المسماة
ses jarretières باغلرينى باغلق les détacher, les
جوراب باغلرينى چوزىك dénouer

J&RS. Le maître d'une vie. V. Cie.

زائر خانی P. اسباب الکلام JASER: Causar, habillar A. اسباب کلادن Il ne fait que jaser || صایقلمق T. کردن
استدیکت قدر Vous jaser à votre aise غیرى بر شی. ایتمز
صایقلمسک

Figur. Révéler quelque chose qu'on devait tenir secret *A.* افشا || Garder le secret, cacher *B.* سري آجتي *T.* فاش کردن *A.* افشا
si vous allez jaser, vous nous perdrez زیرا حفظ ايله سري
افشا ايدهجك اولور ايسهك بزي محو ايشمش اولورسك
Il se dit aussi de quelques oiseaux qui parlent, comme des
perroquets, etc: *A.* سخن گفتن *B.* نطق *A.* سويامك *T.* سخن

JAGERIE. Caquet, babl. V. des mots.

مايقليجي T. زاو خيا P. مسهب A. JASSEUR, Babillard
 Il se dit aussi d'un homme sujet à redire ce qu'il entend A.
 مذييل P. دهاندره T. بوعاز || Défiez-vous de lui, c'est un
 jaseur احمد-فلانه اعتماد ايله بوش. بوعاز بو ادمدر jaseur

شجر المسقي - شجر العرنف JASMIN. Sorte d'arbuste
Jasmin double || ياسمين آغاجى T. درخت ياسمن P. شجر اليا سم -
صارى ياسمين jaune فاتر ياسمين چيچكى
ياسمين پوشيده لو - عريش ياسمن Un berceau de jasmin
ياسمين عربى وياسمين Eau, huile de jasmin جارطاق
مروح ياسمين Pommade de jasmin ياغى

JASPE. Pierre de la nature de l'agate. **یشب P. یشب**
Jaspe blanc A. یشب خطایی || **یشم T. یشم** -
اق یشم T. یشم سپید P. یشب ابيض

JASPER. Bigarrer de diverses couleurs en forme de jaspe 4.
مانند رنگ یشم نقش زدن P. وشى كنقش الیشب 4.
La tranche de ce livre est bien || یشم واری نقشلقی
بو کتابكٹ اوراقى بر وجه احسن یشم واری jaspée
نقشلو در

مانند یشم نقشزده P. موشی کنقش الیشب JAMEL A.
یشم واری نقشانمش T.

JATTE. Espèce de vase rond, de bois ou de faïence, etc. *A.*
جناتی T. تَبَنَك P. صحفات - صحفة - قصعات pl. قصعة
|| Grande jatte ابرى جنات - قصعة كبرى
صاقسونیا کاری جنات

جناق طلوسی. T. مل * القصعة A. JATTÉE. Plein une jatte
بر جناق طلوسی چوربا de lait || Une jattée de soupe
جناق طلوسی سرد

JAUGE. La juste mesure que doit avoir un vase quelconque
 4. عيار || Ce boisseau n'est pas de jauge, n'a pas la jauge
 عيار دکلدر - کیل عیارنده دکلدر

Il se prend aussi, pour cette verge de bois ou de fer avec laquelle on prend la mesure des futailles *P. مقياس الفنتاس*. *مقياس* *فونجى* *آرشونى*. *T. اندازه چلك* vul. Mesurer avec la jauge *فونجى* *آرشونيله اولچمك* - Et pour une futaille qui sert d'éta-
lon pour ajuster les autres *P. معيار الفنتاس*. *معيار* *فونجى* *ميارى*. *T. چلك*

Il se dit aussi, d'une boîte percée de trous, qui sert aux fontainiers à connaître la quantité d'eau que produit une source
صوترازوسی - صواولچکی T. ترازوی آب P. میزان الماء A.
JAUGEAGE. L'action de jaugeer A. معایرة P. میار سازی T.
بوفوجیلرک Il a fait le jaugeage de tous ces tonneaux || میار
جولهسنی میارلدی

JAUGER. Mesurer un vase quelconque, pour voir s'il est de la mesure dont il doit être *میاں لقم* *T. عیار کردن* *P. تعییر* *A.*
 JAUGEUR. Officier dont l'emploi est de jauger *صاحب* *A.*

... عيار ايديجي T. عيار ساز P. العيار
 JAUNÂTRE. Qui tire sur le jaune A. الصفرة
 بو P. صارمسي T. زرد چرده P. Cela est de couleur jaunâtre
 شيشك رنگي صارمسندر

JAUNE. Qui est de couleur d'or, de safran *A. اصفر* *P.*
اصفر زعفراني || Cela est jaune comme du safran *T. زرد*
 comme de l'or *التون صاري* *صفر ذهبي* -

On appelle Ambre jaune, une substance résineuse qui se trouve sur les bords de la Mer Baltique. **A.** مصباح الروم. En Arabe vulgaire on l'appelle **P.** كهریا **T.** كهر بار.

JAUNE, se dit aussi de la couleur jaune *A.* لون اصفر *P.*

میوه لواغ باغچه سی - اشجار مشمره بینی مشتمل باغچه
 de fleurs باغچه سی
 فن الحزازة JARDINAGE. L'art de cultiver les jardins
 فن باغچه نلقی || Et entend bien le
 باغچه نلقده - فن حرائث حدایقه مهارتی وار در
 استاد در
 JARDINIER. Celui dont le métier est de travailler aux jardins
 باغچه وان T. باغبان P. خادم البستان - تاحی M.
 باغچه وان - استاد باغچه وان - Celui qui a la garde
 d'un jardin s'appelle M. ناطور pl. باغبان باغ
 باغچه بکچسی

JAMBON. La cuisse ou l'épaule d'un cochon, qui a été sa-
 خنزیر بودی - خنزیر بصدرمدسی T. اشارة الخنزیر M.
 بصدرمدسی
 JAMBETTE. Petit couteau de poche, dont la lame se replie
 dans le manche. V. Canif.

JAMBON. La cuisse ou l'épaule d'un cochon, qui a été sa-
 خنزیر بودی - خنزیر بصدرمدسی T. اشارة الخنزیر M.
 بصدرمدسی

JANISSAIRE. Soldat Turc d'un corps de troupes, qui a été
 بیکچری M. supprimé en Turquie.

JANTE. Pièce de bois courbée, qui fait une partie du cercle
 جزء من اطار M. de la roue d'un carrosse, d'un chariot, etc.
 تکرلک جنبری پارچدی T. جنبر پاره جرج P. المحالة
 تکرلک جنبرینک بر پارچدی || Il y a une jante rompue
 قیرقدر

JANVIER. Le premier mois de l'année M. کانون ثانی
 کانون ثانی T. بهمن

JAPON. On donne ce nom à la porcelaine apportée du Japon
 Ces tasses sont d'an- || یاپونیا فغوری T. فغور یاپونی M.
 بو فنجانلر قدیمی یاپونیا فغوریدر

JAPPEMENT. Action de japper M. نبج الاجرا
 کوپک اینکی اورومدی T.

JAPPER. Aboyer. Il se dit du cri des petits chiens M. نباح الاجرا
 کوپک اینکی اورومک T. سگچه عوزدن P.

JAQUE DE MAILLES. Armure faite de mailles, ou annelets de
 fer qui couvrent le corps depuis le cou jusqu'aux cuisses M.
 دمور حلقه لوزره T. غلائل موصونة pl. غلیلة موصونة
 کولکی

JARDIN. Lieu artistement planté et cultivé M. حديقة pl.
 بوستان P. بساتین pl. بستان - ریاض pl. روضة - حدایق
 grand حديقة لطیفه دلگشا || Beau jardin باغچه T. باغ -
 سبزوآت باغچه سی - حديقة البقول potager حديقة واسعة

میوه لواغ باغچه سی - اشجار مشمره بینی مشتمل باغچه
 de fleurs باغچه سی

JARDINAGE. L'art de cultiver les jardins
 فن الحزازة
 فن باغچه نلقی || Et entend bien le
 باغچه نلقده - فن حرائث حدایقه مهارتی وار در
 استاد در

JARDINIER. Celui dont le métier est de travailler aux jardins
 باغچه وان T. باغبان P. خادم البستان - تاحی M.
 باغچه وان - استاد باغچه وان - Celui qui a la garde
 d'un jardin s'appelle M. ناطور pl. باغبان باغ
 باغچه بکچسی

JARDON. Tumeur dure qui vient aux jambes du cheval M.
 مهره T. مشش M.

JARGON. Langage corrompu M. لسان رکیک - لسان محترق
 Cet homme parle si mal || بوزوق دیل T. زبان غلط آمیز P.
 فرانسز لساننده شول
 ربهده رکاکت ایله تکلم ایدرکه کلامنی فهم ایلمکه مجزم
 شول ربهده تحریف کلام ایدرکه - وار در

Et langage factice dont quelques personnes conviennent pour
 se parler en compagnie, et n'être pas entendues M. زبان
 P. رطینا M. قوش دیلی T. معبود

JARGONNER. Parler un langage corrompu M. نطق بلسان
 بوزوق دیل T. بزبان غلط آمیز حرف زدن P. المحترق
 بری برلرینه بر || Ils jargonnaient ensemble
 بوزوق دیل ایله سوبلشورلو ایدی

JARRE. Grand vaisseau de terre, dont le ventre est fort gros
 || Mettre de l'eau dans
 کوپ کرپله صو طولدریق

JARRET. La partie du corps humain qui est derrière le ge-
 nou M. خنب pl. اخناب
 دیزکک ایچ یوزی T. پس زانو P. خنب
 دیزکک ایچ طرفنی مطی خنب اینمک || Plier la jarret
 On dit figur. Être ferme sur ses jarrets, pour dire,
 faire bonne contenance devant quelqu'un qui voudrait en im-
 poser T. یا برجای ثبات بودن P. اظهار البیاة القیوم M.
 ثابتقدم اولمق

Il se dit aussi, de l'endroit où se plie la jambe de derrière
 des animaux à quatre pieds M. عرقوب pl. عراقیست
 Couper les jarrets aux chevaux T. سکیس P. پس زانو

بی بی بلا صاحب - خالی من صاحب A. propriétaire
اموال خالیة Biens jacens || محلول - صاحبسز T. خداوند
ترکة Succession jacente املاک بلا صاحب - من صاحب
محلول فالش ترکة - بی صاحب

JACHÈRE. État d'une terre labourable qu'on laisse reposer A.
Une دیکلمه T. حال آرام P. حال الارتواح - حال المرواحه
بر ارض عادتاً اوج سنده بر حال مراوحده ترک اولور
une terre en jachère ترک ایتک
Il y a des terres si fertiles, qu'on ne les met jamais en jachère
بعض اراضی شول رتبهده منبت ونمادار در که ارتواح
محتاج دکدر

JACHÈRE. Donner le premier labour à une terre qu'on a
laissée reposer A. فلج - کراب P. شومیز بدن - شیار بدن
نفس ایتک T. شومیز کردن

Jaché. A. مفلوج - مکروب P. شیار کرده - شومیز کرده
نفس اولش T.

JACINTHE ou HYACINTHE. Plante A. سنبل P. سنبل T.
JACTANCE. Vanterie A. فخریة - فیش P. وگذافی
شوکلای فخریة اولورق Jactance || Il disait cela par jactance
لاف وگذافدن Des discours pleins de jactance
سویرلر ایدی
عبارت مقالات

JADIS. Autrefois, au temps passé A. سابقاً - فی زمان
T. در وقت پیشین P. فی العاصی - مقدماً - السابق
On en usait jadis tout autrement || سابقده - کهمش زمانده
Cela se faisait jadis
مقدماً اولور ایدی - فلان شی اوقات مامیده اولور ایدی

JAILLIR. Saillir, sortir impétueusement. Il se dit des choses
زهاب زدن - زمیندن P. انشعب - تفور - انفجار A. liquides
L'eau qui jaillit de sa source || مہرامق - فشقرمق T.
Moïse fit jaillir une fontaine du rocher منبندن منفجر منشعب اولان ما
حضرت موسی صخره صتا ایچندن بر عین
Quand on lui ouvrit la veine, le sang jaillit avec force
فصد اولندی قان شدت اوزره
Ce cheval a fait jaillir de la boue en galopant
انفجار ایلدی
بو ات سکررر ایکن جامور مہراندی

JAILLISSANT. Qui jaillit A. قوار - ثقاب P. زهاب زن T.
Il a dans son jardin des eaux jaillissantes || فشقرمق

قواره لر وار در - باغچه سنده میاه قواره وار در
تثقب - تفجر - فوران A. JAILLISSEMENT. Action de jaillir
P. فوران میاه Le jaillissement des eaux T. زهش P.
قانتک فشقرمسی - فوران دم

JALR. Espèce de grande jatte A. جفنة P. جفئات
قواطه T.

JALON. Perche que l'on fiche en terre pour prendre des
قازوق P. منج جوبین P. اوتاد pl. وتد A. alignements
Couper des branches d'arbres pour faire des jalons
قازیق T. || Couper des branches d'arbres pour faire des jalons
Plantes des قازیق یا پمق ایچون آعاج دالری کسک
جا بجا قازیق نصاب ایتک
jalons de distance en distance

JALONNER. Planter des jalons de distance en distance A.
جا بجا میخهای جوبین P. نصب الاوتاد مسافة بعد مسافه
Jaloner une || آرهلق آرهلق قازیق قاقق T. نشانندن
بر طریقی تسویه مننده مسافة بعد مسافة
نصب اوتاد ایتک

JALOUSE. Avoir de la jalousie contre quelqu'un A. حسد
On ne voit que trop souvent
T. قسقمق T. خاشه نمودن P. les gens de même métier se jalouser entre eux
مصنعت
اولنر اکثریا بری برلریله تحاسد ایده کلمشدر

JALOUSIE. Chagrin qu'on a de voir posséder par un autre un
T. خاشه P. حسد A. bien qu'on désirerait pour soi
درونده عقد حسد ایتک
Prendre, concevoir de la jalousie
عذاب حسد ایلد معذبدر
La jalousie le tourmente

Il se dit plus souvent de ce qui a rapport à l'amour A.
La jalousie de sa femme le
T. قسقمق T. رشک آوری P. غیرت
هالانک قسقمسی کمال مرتبه عذاب
تورمته beaucoup
درونده باعث اولور

Et des sentiments d'envie qu'excite la gloire, le bonheur d'autrui A. غبطة P. رشک T. کونی
Les victoires de Miltiade
فلانک موفق اولدیغی Thémistocle
exaltaient la jalousie de
عزوات جلیله فلانک درونده القای رشک و غبطه بادی
Il y a une ancienne jalousie entre ces deux nations
او اولور ایدی
Il y a presque toujours de la jalousie entre les gens de même
مکتک یکدیگری حقنه غبطه قدیمه وار در
مصنعت اولنر بیننده دائماً غبطه و حسد وار در
métier

Et de l'inquiétude qu'une puissance donne à une autre par
ses forces A. وجسان القلب - وسوسة
خدشه درون P. وجسان القلب - وسوسة A.

اولیله طعاشک صوکنده du étier موطه نکت ختامنده

ایشک T. انجام کار P. نتیجه A. *Jeux*, signifie *Agur*, succès.

نتیجه خیریه یا Bonne, mauvaise, heureuse issue || صوکی

بر نتیجه Il faut voir quelle issue aura cette affaire

نتیجه نه نتیجه ویره کنه باقلو در

Nous en attendons l'issue. منتظرز کاره

Cela dépend de l'issue de cette

guerre. نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

نتیجه نه متوقفدر

IVRAIE ou IVROIE. Espèce de mauvaise herbe qui croît parmi le froment A. قوه موق T. زوان P. فسق - زوان

IVRE. Qui a le cerveau troublé par les vapeurs de quelque

boisson A. سرخوش T. میزد - مست P. سکران

Figur. - سرخوش اولدیغندن اورجه پوجه یورر

|| Être ivre d'ambition اولمق

de vanité, d'orgueil اولمق

مست می کبر وغرور اولمق

On dit d'un homme qui est ivre au point d'avoir perdu tout

sentiment, qu'il est ivre mort A. بد - گریست P. سکران طافه

کجکین سرخوش T. مست لا یعقل - سیهست - مست

عالم - مستی P. سکر A. *Ivresse*. État d'une personne ivre

|| Il n'est pas encore revenu de son ivresse

سرخوشلغندن هنوز - حال سکرینی هنوز دفع ایده مدی

آریه صویی سرخوشلغنی *Ivresse de bière* اییقلندمی

Au figuré, on emploie les mots A. سر P. مزاج - بطر

L'ivresse des passions || بوطورلق T. شادمرک - مستی

سر مستی ملو واقبال *des grandeurs* مستی امراض نفسانیة

Dans *des succès* حصول مراداتدن عارض اولمش بطر مزاج

l'ivresse du plaisir عارض حالنده

شادمرک حبور و مسرت *de la joie* اولمش مزاج و بطر

نشئه شادمانی ائناسنده حاصل اولمش - ائناسنده

حالت بطر

IVROGNE. Qui est sujet à boire avec excès A. مستخمر -

شراب - میگسار P. سکران مدمن - شریب - مدمن الخمر

Un valet ivrogne || بکری T. مستکاره - مست مدام - آلوده

بکری بر خنمتکار

IVROGNERIE. Habitude de s'enivrer A. ادمان الشرب

L'ivrognerie de *cet homme* بکریلک T. شراب آلودگی - میگساری

شوآدمک بکریلکی سزاوار تادیبدر

مستخمر -

شراب - میگسار P. سکران مدمن - شریب - مدمن الخمر

Un valet ivrogne || بکری T. مستکاره - مست مدام - آلوده

بکری بر خنمتکار

IVROGNERIE. Habitude de s'enivrer A. ادمان الشرب

L'ivrognerie de *cet homme* بکریلک T. شراب آلودگی - میگساری

شوآدمک بکریلکی سزاوار تادیبدر

مستخمر -

شراب - میگسار P. سکران مدمن - شریب - مدمن الخمر

Un valet ivrogne || بکری T. مستکاره - مست مدام - آلوده

بکری بر خنمتکار

JAB

JAC

JABOT. Espèce de sac que les oiseaux ont sous la gorge A.

چیندوان - سنگدان P. حوصلة - جریة - قوائص pt. قانص

|| Cet oiseau a bien

قوش قورساعی - طاشلق T. جودان -

قوش قورساعی - طاشلق T. جودان -

قوش قورساعی - طاشلق T. جودان -

قوش قورساعی - طاشلق T. جودان -

بو قوش جوق یم یدی قورساعی

ملو در

JACENT. T. de Palais. Il se dit des biens qui n'ont aucun

ملو در

JACENT. T. de Palais. Il se dit des biens qui n'ont aucun

ملو در

JACENT. T. de Palais. Il se dit des biens qui n'ont aucun

دوشونلماش T. بی ملاحظه بی اندیشه - نیندیشیده P.
بلا تنفکریوینمش کلام Un propos irréfléchi || ملاحظه سز -
Des actions irréfléchies افعال صدور ایتمش

ممتنع التصحیح IRREFORMABLE. Qui ne peut être réformé A.
Jugement irréformable || تصحیح اولنمیدحق T. درستی نا پذیر P.
تصحیح قبول ایدمیدجک بر حکم

ممتنع التعریض IRREFRAGABLE. Qui ne peut être contredit A.
Témoignage irréfragable || تعریض قبول ایتمز - کله فیه جک
تعریض قبول ایدمیدجک شهادت

عدم الانتظام IRREGULARITÉ. Manque de régularité A.
او یغوسزلق T. نادر برابری P. اختلاف النظام - عدم الرابطة
|| Considérez un peu l'irrégularité de sa conduite. رابطة سزلق -
سلوک و حرکتنده اولان عدم رابطة وانتظامه. L'irrégularité d'un bâtiment جزئیجه دقت ایلد
بنانک عدم منظومه نیک عدم رابطة سی du système
بر منظومه نیک عدم رابطة سی des saisons نظامی - نصک عدم رابطة سی
اختلالی - فصول اربعه نیک اختلاف نظامی

خلاف القاعدة IRREGULIER. Qui n'est point selon les règles A.
قاعده سز T. بیرون از قاعده P.
قاعده بر حرکت

Et qui n'est point conforme à l'ordre ordinaire, établi A.
غير - غير منتظم - مختلف النظام - مخالف النظام
او یغوسسز - رابطة سز T. نا منتظم - بی سامان P. مرتب
غایبت ایلد نا منتظم بر Co. bâtiment est fort irrégulier
استحکامات غیر مرتب Fortifications irrégulières بنا در
T. فیض نا در برابر P. فیض غیر منتظم irrégulier
رابطة سز نص

فعل مماعی IRREGULIER. Verbe irrégulier A.
فعل غیر قیاسی

بلا ترتیب - من غیر انتظام IRREGULIÈREMENT, adv. A.
رابطة سز اولدق - رابطة سزجه T. نا در برابرانه P. بلا رابطة -
یغایت رابطة سز بنا اولندی || Cela est bâti fort irrégulièrement

علی خلاف داب IRRELIGIEUSEMENT. Avec irréligion A.
داب دینه مغایر اولدق T. نه بر آیین دین P. الديانة
کلیسا ایچندد || Il se comporte dans l'église fort irrégulièrement
داب دیانته مغایر حرکت ایدر

IRRELIGIEUX. Contraire à la religion. Il ne se dit guère que

مغایر الداب الديانة - خلاف الدين A. des choses
Discrets irréligieux || دینه مغایر T. نا مزای آیین دین
داب دینه A. action irréligieuse داب دیانته مغایر بر کلام
خلاف شرط دیانت بر فعل - مخالف وضع و حرکت

انعدام - عدم الديانة IRRELIGION. Manque de religion A.
ایمان سزلق - دین سزلق T. بی دینی P. نقصان الايمان - الديانة
جقنه عدم دیانت قهمتی - ایشاد On l'accuse d'irréligion
La débauche, les méchantes compagnies l'ont jeté dans
عیش و عشرت و اشرار ایلد مجاورتی انعدام
عیش و عشرته مداومت و مجالس ایمانی مستلزم اولمیددر
از باب شتره مجاورتی تقریبیلد عدم دیانته گرفتار اولمیددر
متعذر الذوا A. qui on ne peut remédier

ت. بی علاج - بیدوا - بیدرمان IRREMEDIABLE. A.
ممتنع الذوا C'est un mal irrémédiable || جاره سز - علاج سز
Une faute irrémissible || علاج قبول ایتمز بر علتدر - بر علتدر
La salomnie cause des maux irrémédiables
عجز وسعایت علاج قبول ایدمیدجک
نیجه اقداری مستلزمدر

بر وجه P. بلا امکان المداواة IRREMEDIABLEMENT, adv. A.
Les débauches || علاج قبول ایدمیدجک وجهله T. علاج نا پذیر
کثرت عیش و عشرت علاج
قبول ایدمیدجک وجهله خرابیت جالنه بادی اولمیددر

ممتنع العفو IRREMISSE. Qui n'est pas pardurable A.
T. نا قابل عفو - بخشایش نا پذیر - آمرزش نا پذیر P.
جرم ممتنع العفو || Fauté irrémisable - عفو کلمز
عفو کلمز Le cas est irrémisable || نا قابل عفو بر قباحث -
بر قباحثدر

بلا امان IRREMISSEMENT. Sans rémission, sans miséricorde A.
عفو اولنمیدحق T. بی آمرزش P. من غیر عفو - بلا عفو -
بلا امان مظهر تادیب || Il sera puni irrémisiblement
اوله جقدر

ممتنع التلافی IRREPARABLE. Qui ne se peut réparer A.
بر T. تعمیر نا پذیر P. ممتنع التعمیر - ممتنع الانتظام -
La perte du temps est irréparable || تعمیر قبول ایتمز - دخی الہ کیرمز
اضاعت فوت وقت تلافی قبول ایدرشی دکلدر
ضایع اولان وقت یر دخی - وقت ممکن التلافی دکلدر
تعمیر قبول ایتمز بر C'est une injure irréparable
فلانیه التام || Il lui a fait un affront irréparable شتمه در

الله : نام خدا خواندن P. ذکر الاسم الله A. dire, l'adorer
تعالینک آدینی ارقومق

On dit aussi, invoquer une loi, un témoignage, pour dire, les
بر قانونی وبر کسندینک کلامنی علی سیر بر
طریق الاشهاد ذکر ایتیک

INVRAISEMABLE. Qui n'est pas vraisemblable A. غیر محتمل
دور از - نا محتمل P. غیر ملحوظ - بعید من. الاحتمال -
Co fait est inver-
semblable امر غیر محتملدر

INVRAISEMBLANCE. Défaut de vraisemblance A. عدم الاحتمال
L'in vraisemblance de ce
P. بی احتمالی
نورایتیک عدم احتمالی

INVULNÉRABILITÉ. État de ce qui est invulnérable A. برائة
یاره لنه املق : امکان نا پذیرى زخمخواری P. من التجريح
ممتنع التجريح

INVULNÉRABLE. Qui ne peut être blessé A. Figur. - یاره لنه
امکان نا پذیرى زخمخواری P. ممتنع الکلم -
Zخمخواری زبان
Il est invulnérable aux traits de la médianes
سهم لوم وتعیسیدن مأوندن - لوامدن آزاده در

IOTA. Ce mot s'emploie pour dire, rien A. حرق واحد
On a copié cette lettre mot à mot, P. بر حرف : یکحرف
Il ne manque pas un iota بعد نظر استنساخ
بو مکتوب لفظاً
اولوب بر حرف اکست دکلدر

IPSO FACTO. Expression Latine. Il se dit de tout ce qui suit
Cela qui
failliblement de quelque chose A. من نفس فعله
بر راهبی ضرب
ipso facto
ایدن کشی من نفس فعله مظهر لعنت اولمش اولور

IRASCIBLE. Il se dit qu'on ces phrases, L'appétit irascible,
la faculté irascible, qui signifient, la faculté par laquelle l'ame
se porte à surmonter les difficultés qu'elle rencontre à la pour-
suite du bien ou à la fuite du mal A. قوت غضبية

IRIS. V. Arc-en-ciel.

IRIS. Plante médicinale A. سوسن آسانگون P. سوسن ازرق
Sa racine s'appelle A. کوک سوسن - سوسن چیهکی P.
Poudre d'iris. - منکشد کوکی : ایرسا P. قرمة الطيب
سفوف القرمة A. منکشد کوکی سفوفی : سفوف بیخ ایرسا P. الطيب
On appelle aussi iris, la partie colorée de l'oeil qui en-
vironne la pupille A. حلقه سردمک چشم P. دائرة البؤبؤ

IRIS. Qui n'est pas réfléchi A. بلا رويته غير مشفكر

کوزنبکتی دائره سی

IRONIE. Figure de Rhétorique, par laquelle on dit, par plai-
santerie, le contraire de ce qu'on veut entendre A. هزلة - هزل
Tout ce discours n'est qu'une
Ironie heureuse
هزل لطيف
بو مقاله بستیون بر هزله در

IRONIQUE. Où il y a de l'ironie A. هزلی
Discours ironi-
que
کلام هزل آمیز

IRONIQUEMENT. Par ironie A. هزلاً
Il a dit cela ironiquement
بو کلامی
علی طریق الهزل سولیدی

IRRADIATION. Émission des rayons d'un corps lumineux A.
پارلديک جکيلوب : شعشع گسترى P. تقضب الاشعة
Dès que le soleil se lève, il se fait une irradiation
شمسک طلوعی عقبنده تقضب اشعه اطراق
dans l'horizon
افقنک مجموعنه ظاهر اولور

IRRAISONNABLE. Qui n'est pas doué de raison A. معدوم
حيوان
Animal irraisonnable
عقلسز : بيهوش P. العقل
معدوم العقل

IRRÉCONCILABLE. Qui ne peut se réconcilier A. متعذر الاصلاح
نا - اصلاح نا پذير
P. ممتنع الالتئام - ممتنع التاليف -
اصلاح قبول ايتوم - بارشلمز : اشتی نا پذير - ممکن اتلاف
پينلرنده تاليف قبول
Co. sont des ennemis irréconciliables
تاليف قبول ايددميهجک - ايددميهجک عداوت واز در
Haine irréconciliable
صورت ايله برى برلرينه دشمندرلر
احتمال اصلاحي - ممکن الاصلاح اولميان بغض وعدوان
محال

IRRÉCONCILABLEMENT, adv. A. من غير قبول الاصلاح
بارشيلميهجق : بروجه اشتی نا پذير P. من غير قبول التاليف
فيما بعد
Ils ont rompu irréconciliablement
صورت ايله
تاليف قبول ايددميهجک صورت ايله پينلرنده قطع
رشته محبت ايتمشلر در
Ils sont brouillés irréconciliablement
پينلری قابل اصلاح والتئام اولدميهجق وجهله منازمه ايتمشلر
بارشيلميهجق وجهله - در

IRRÉCUSABLE. Qui ne peut être récusé A. ممتنع الجرح
جرح اولدميهجق : امکان نا پذير جرح P. ممتنع الرد
جرحی نا ممکن
Juge, témoin irrécusable
شهادت ممتنع الجرح قاضی وشاهد
بلا رويته غير مشفكر

IRREFLEXE. Qui n'est pas réfléchi A. بلا رويته غير مشفكر

شروط محبت. نقص و اخلافتن بری
 اخلافتن بری Il lui a juré une fidélité inviolable اولملو در
 صداقتده مداوم اولمجنی آند ویمین ایله تمهد ایلدی
 C'est une coutume, une loi inviolable parmi ces peuples فلان
 C'est un homme dont la parole est inviolable بری شائبه اخلافتن
 وثاقت وعد ایله معروف بر آدمدر

Un style inviolable مأمین مصون من التعرض
 طوقنق. آزاده دست تعرض جای امان. م. مقطوع القدم
 بر صیغندجق یر

INVIOLENT. D'une manière inviolable م. بلا اخلافتی
 بوزلیه جق. با وجه شکستی نا پذیر م. من غیر تخلف -
 Ce qu'il a une fois promis, il le tient inviolablement
 بر کره وعد ایلدیکی شیشی من غیر تخلف اجرا ایدر

INVISIBLE. État de ce qui est invisible م. غیاب من
 پنهانی از م. عدم المشهودیه - اختفاء من النظر - الابصار
 L'invisibilité des choses کورنمازلک م. نا مشهودی - دیده
 ارواحک عدم مشهودیتی des esprits ذراتک بصردن غیابی

INVISIBLE. Qui ne peut être vu م. غیر مرئی
 مخفی من النظر - غایب عن الابصار - غیر معاین -
 Les Anges, les esprits sont invisibles کورنمز م. نا مشهود - ندیدنی
 Dieu est le créateur des choses visibles et invisibles جناب حق خالق
 مشهودات و غیر مشهوداتدر

Figur. م. غایب م. بدید م. غایب
 Il était là tout à l'heure, il est devenu invisible
 شمدی آنده - الی الآن آنده ایکن نا گاه غایب اولمشدر
 Je tenais cette montre dans mes mains, elle était tout à l'heure sur cette table, elle est devenue invisible
 بو ساعت المده ایدی الی الآن پیشتختنک invisible
 On dit aussi d'une personne qu'on ne saurait trouver, quoiqu'on la cherche, qu'elle est invisible - غایب اولمشدر
 نا بود ونا پیدا اولدی - غایب اولمشدر
 میدانده یوق

INVISIBLEMENT. D'une manière invisible م. لامرئیا
 کورنمکزین م. نا بدیدانه م. من غیر معاینه - میان
 Le corps de Notre-Seigneur Jésus-Christ est réellement, quoiqu'invisiblement, sous les espèces sacramental-

جسم مبارک حضرت عیسی مظهر قدسیت اولمش خبز
 و خمر ایپنده مرئیا ذکر ایسه ده فعلاً و حقیقه موجود در

INVITATION. V. Inviter || Invitation à un festin ضیافته دعوت
 Recevoir, accepter دوکونه دعوت - سوره دعوت
 Inviter à dîner دعوت ایتمک
 Le Grand Maître des cérémonies va faire l'invitation au Parlement باش تشریفاتچی پارلامنتو دعوتنه کیدر

INVITER. Prier de se trouver, d'assister à ... م. دعوت م.
 Inviter à dîner دعوت ایتمک
 Il ne se trouva pas à l'assemblée, parce qu'on ne l'avait pas invité دعوت
 Figur. || Le beau temps اولمندیغندن مجلسده بولمندی
 nous invite à la promenade دعوت مسیره دعوت
 La raison, le devoir, l'honneur vous invite à faire cette démarche قانون عقل و واجبه ذمت و عرض و ناموس سنی
 بو حرکت دایمدر

دعوت اولمش م. خوانده م. مدفوع م.

INVOCATION. V. Invoker.

INVOLONTAIRE. Qui se fait sans le consentement de la volonté م. قسری - کهری - غیر اختیاری - خلاف ما یراد م.
 Toutes les actions vitales sont involontaires استیبرک ذکر م. نا خواه
 اعمال حیوانیه نیک مجموعی غیر اختیاریدر
 Acte involontaire حرکت غیر اختیاری
 Mouvement حرکت قسریه - اختیاری

INVOLONTAIREMENT. Adv. م. لاهن اختیار -
 استیبرک م. بناخواهی - بخلاف دلخواه - نا خواه م. کراه -

INVOLUTION. Terme de Palais. Assemblage d'embarras, de difficultés م. ییغندی م. انبوهی م. زحام
 مراجعلا ریغندیسی - زحام مراجعات

INVOKER. Invoker à son secours une puissance divine ou surnaturelle م. استدعا - استدعاء العون - استعانة م.
 Invoker || ياردم استمک م. مدرسی طلبیدن - خواستن
 جناب خیر الناصریندن استدعای عون
 اعزة کرامدن استعائه ایتمک و مدد ایتمک
 ارواح طيبة اولیا اللهیدن رجای مدرسی و اعانت ایتمک
 دیوانرا م. عزم علی الشیاطین م.
 شیطانلری دعوت ایتمک م. خواندن

On dit en termes de l'Écriture, Invoker le nom de Dieu, pour

INVERSION. T. de Grammaire. Changement de l'ordre direct dans lequel les mots sont ordinairement rangés dans le discours
انقلاب السياق الکلام

INVESTIGATEUR. Celui qui fait des recherches suivies sur quelque objet
مستقصی آراشداریجی T. پژوهنده P. مستقصی
مستقصی خفایای قدرت

INVESTIGATION. Recherche suivie sur quelque objet
L'investigation || آراشدرمه T. پژوهش P. استقصا - استقصای حقیقت حال

INVESTIR. Donner avec de certaines formalités le titre d'un fief et la faculté de le posséder
تقليد التشریفات - الرتبة A. توجیه تشریفاتنی احسان T. احسان پایزه کردن P. فلان دوقه لک L'Empereur l'a investi de ce Duché || آیتمک تشریفات تقلیدی جانب ایمبراطوریدن کندویه احسان توجیهی تشریفاتنی - اولندی

Il signifie aussi, entourer une place de troupes de tous côtés
قوشاتمق T. پیرامن بستن P. تکنیف - احاطة - حصر A. قوشاتمق || Il investit la place avec trois mille chevaux
اوج بیك سوارى عسكر ايله قلعه یی L'armée ennemie pouvait être investie
دشمن اردوسی قوشاتندی قوشاتمق
حصر واحاطه اولنمق ممکن ایدی

اطرافى T. پیرامنش بسته P. محاط - محصور A. قوشادلمش

INVESTISSEMENT. Action d'investir une place pour l'assiéger
L'investissement || قوشاتمه T. پیرامن هستگی P. محاصره - حصر A. قلعه نكك
تلفه نكك fait promptement et à propos محاصره یی - حصری سرعت ايله وتنام وقتنده اولمشدر سریعاً ووقتنده اولدی

INVESTITURE. L'acte par lequel le seigneur dominant investit d'un fief son vassal
برلیخ P. منشور التقليد الرتبة A. توجیه رتبه براتنی T. پایزه دوقلق رتبه یی تشریفاتنكك تقلیدینه دائر برات ویرمك

INVÉTÉRÉ. Devenir vieux. Il ne se dit que des maladies et des mauvaises habitudes
کهنه سال شدن P. اسنان - ازمان A. Il ne faut pas laisser invétérer les maladies
کندر Les mauvaises habitudes sont plus difficiles à guérir que les autres
طول مدت تركت واهمال اولنمقله مسنون و مزمن

Cette maladie est si fort invétérée, qu'elle est devenue incurable
علت شول مرتبه ده ییلنمشدر که فیما بعد قابل علاج دکدر
ازمانه جواز Une mauvaise coutume qu'on a laissé invétérer
بنفس عتیق Une haine invétérée ویرلش بر عادت ردینه و مزمن

کهن سال - سالی P. عتیق - مسنون - مزمن A. Invétéré. اسکیمش - ییلنمش T. دیرین -

INVINCIBLE. Qui ne peut être vaincu
ممتنع القهر A. شکستی نا پذیر P. منصور اللوا دائماً - بری من المغلوبية
Co prince est invincible || یکلمز T. ناقابل مغلوبیت - شائنه قهر ومغلوبیتدن بری - پادشاه دائماً منصور اللوا در عسکر - ممتنع القهر بر عسکر Armée invincible بر پادشاهدر ظفر رهبر

ممتنع الغلبة - ممتنع الدفع A. Et qui ne peut être surmonté
Courage invincible || امکان نا پذیر شکستی - نا قابل دفع P. جلادت ممتنع - غلبه یی نا قابل جلادت وشجاعت
دفعی نا opiniâtreté دفعی محال مانع قوی obstacle القهر ممکن ضاد اکید

ممتنع - ممتنع الاعتراض A. Et qui ne saurait être réfuté
قارشولیدجق سوز کوتورمز T. نا قابل اعتراض P. الجرح اعتراض
raison برهان ممتنع الاعتراض Argument invincible قبول ایتمز بر علت

INVINCIBLEMENT. D'une manière à laquelle on ne peut résister
بی P. بلا جرح - بلا اعتراض - بلا تعریض A. Cette raison-là prouve
قارشولیدجق وجهله T. اعتراض بوهلت سرد ایلدیکم کلامی
جرح وتعریض قبول ایدمه یجک وجهله اثبات ایدر

INVIOLENT. Qualité de ce qui est inviolable
برأنة من T. نا پذیرایی شکستی P. برأنة من النقص - الاخلاق L'inviolabilité des sermens, du droit des gens
ییمیلرکک وحقوق مللک نقص واخلافدن براتنی

INVIOLENT. Qu'on ne doit jamais violer
ممتنع النقص A. شکستی نا پذیر P. بری من النقص - ممتنع الاخلاق - Les sermens et les vœux sont inviolables
ییمیلر ونذرلر نقص واخلافی ممتنع احوالدندر Le droit des gens est un droit inviolable
حقوق ملل نقص واخلاف قبول ایتمز امور واجبة الرعايه دندر Les droits de

دفترتک ترتیبند *Il s'est trouvé à l'inventaire* ثبت وقید ایتمک
دفترتک *Il faut représenter l'inventaire en Justice* حاضر بولندی
بر *Remplir un inventaire* حضور شونده ابرازی اقتضا ایندر
قیامق - دفترى ختم ایتمک *avant* دفترى طولدمق

Il se dit aussi de la vente publique des meubles qui sont contenus dans un inventaire. V. Encan. - Inventaire de production, signifie, en termes de Pratique, le dénombrement des pièces qu'on produit en un procès. A. الدعوى دفتر الاوراق *Dresser un inventaire* دعوانک اوراقى دفتر بنی ترتیب ایتمک

INVENTER. Trouver quelque chose de nouveau par la force de son esprit. *A. اختراع - ابداع - P. ایجاد - نو پیدا* از سر نو پیدا
inventer un art, une science, une mode, un jeu, un instrument بر فنی و بر علمی و بر رسم و بر قلم
Celui qui a inventé la poudre à canon, la thériaque جدیدی و بر ملعبدی و بر آلتی اختراع ایتمک
qui a inventé la poudre à canon, la thériaque فن طباعتک موجدی و ترباقی ایجاد ایدن
Il l'a inventé le premier او لیدر *inventer une malice* بر نوع خبائث اختراع ایتمک
Cela n'a pas été inventé tout d'un coup دفعه اختراع اولمش *شيء دکلدر*

Et supposer, controuver. A. خلاق - خلق از سر خود
کنفو باشندن - اصلی یوقدن دوزمک *T. پیدا کردن*
C'est un menteur, il a inventé cela. فلان کشی *Il a inventé cela*
لا عن *Ce fait est inventé* کذابدر بونی اختلاق ایلدی
اصلی یوقدن دوزمه بر - اصل خلق اولمش بر ماده در
- بر کذب اختلاق ایتمک *inventer une fausseté* ماده در
اختلاق افک و افترا ایتمک *une calomnie* بر یلان چقارمق
از نو پیدا - ایجاد کرده *P. مستبدع - مخترع. A. INVENTÉ.*
یکیدن چقارمش *T. کرده*

INVENTEUR. Celui qui invente. *A. مخترع - مبدع* موجد
L'inventeur de یکیدن چقاران *T. از نو پیدا کننده. P.*
de l'imprimerie فن طباعتک موجدی *de l'art d'écrire* فن
موجد الفاظ کتابتک مبدعی *inventeur de nouveaux mots*
Il est l'inventeur de cette calomnie مولد الفاظ جدیده - جدیده
بو افترا نک خلاق و موجدی فلاندر

INVENTIF. Qui a le génie, le talent d'inventer. *A. موجد* *Homme inventif* عقل موجد عقل صاحبی آدم

کثیر الایجاد بر قوت متخیله *Une imagination fort inventive*

INVENTION. [Faculté d'inventer, ou disposition de l'esprit à inventer. *A. طبیعت اختراعیة - قوت اختراعیة. T. یکیدن چقارمنک. P. طبیعت ایجاد کاری - ایجاد سازی*
Ce poète, ce peintre n'a point d'invention قوتی
est plein d'invention و بر مصورک قوت اختراعیسی یوقدر
قوت اختراعیسند و سعت - طبیعت اختراعیسی جوقدر
L'invention est une des parties de la Rhétorique قوت اختراعیة فن بیانک بر حزیدر

Il se prend aussi pour l'action d'inventer, et pour la chose inventée. A. اختراع. P. ایجاد سازی - نو پیدایی. T. ایجاد کرده - نو پیدا
pl. مخترعات. A. مخترع. M. چقارمه
Depuis l'invention de l'imprimerie, de la boussole, du thermomètre فن طباعتک
il est fertile en inventions و بر صله نک و میزان حرارت هوانک اختراعند بر
Une heureuse invention کثیر الاختراعات بر آدمدر
diabolique اختراع مخترعات حسندن بر شی شیطانى

INVENTORIER. Mettre dans un inventaire. *A. دفتر* ثبت فی دفتر
دفتر ایتمک - دفترده قید ایتمک *T. در اواره نوشتن. P.*
inventorier les meubles d'une maison متاع بیتی دفترده قید
بو کتابلر دفترده قید *On a inventorié ces livres* ایتمک
بو کتابلری دفتر ایتمیلر - اولندی

T. در اواره نوشته. P. مقید فی دفتر. A. INVENTORISÉ.
دفتر اولمش - دفترده قید اولمش

INVERSE. T. de Logique. *Il se dit d'une proposition qui résulte d'un échange de fonctions entre le sujet et l'attribut d'une proposition quelconque qu'ils conçoivent comme directe. A. عکس*
Tous les méchants sont fous, est la proposition inverse de Tous les fous sont méchants کلیة
کل شریبر مجنون قضیهسی *كل مجنون شرير* قضیهسنگ عکسیدر

Il se dit en Physique, pour exprimer l'état actuel ou la loi de variation d'une chose qui augmente ou qui diminue, à mesure qu'une autre dont elle dépendait, qui lui est comparée, augmente ou diminue. A. عکسی - قیاس بالعکس. M.
L'intensité de la lumière est en raison inverse des carrés de la distance du corps lumineux ضیائک قوتی جسم مضيئک
مسافرسند و افع اشکال مرتبطه نظراً قیاس عکسی اوزره در

اولان صابطان ونفقات

Il signifie, en termes de Jurispr., qui n'a pas les qualités requises par la loi pour produire son effet. *غير - غير معتبر*. *اعتبار* *بی اعتبار* - *نا درست* *P. باطل - صحیح* *معتبر اولمیان - سند غیر صحیح - سند باطل* *Acte invalide* *Ca qui rend le mariage invalide, c'est le défaut d'une condition essentielle* *امر نکاح شروط لازمہ نکاح بریسی ناقص* *Cette donation est nulle et invalide* *معتبر دکلدر - بوجہ ملغا و باطلدر*

INVALIDEMENT. Sans validité *P. باطلاً - من غیر اعتبار* *معتبر اولمیدجق صورت ایله* *T. دبی اعتباری - بنا درستی* *بر صغیر باطلاً* *Un mineur ne peut contracter qu'invalidement* *معتبر اولمیدجق صورت ایله عقد - عقد سند ایده بیلور سند ایندر*

INVALIDER. Terme de Jurisp. Rendre invalide *P. ابطال* *Son second testament a invalidé le premier* *مؤخو تاریخ ایله ایتدیکی وصیتنامه مقدمینی* *Le mariage d'un tel a invalidé la donation qu'il avait faite* *فلانک نکاحی مقدماً ایلدیکی* *Le défaut de cette formalité a invalidé l'acte* *فلان رسم وقاعدہ نکاحی ترکی سندک* *Qu'avez-vous à dire pour invalider cet acte?* *بو سندک ابطالی ایجاب ایده جکک دیده جکک؟* *بر شی وارمیدر*

INVALIDÉ. P. ابطال کرده - عملانده شده *P. باطل* *بوزلمش*

INVALIDITÉ. Manque de validité *P. عدم اعتبار* *اعتبارسزلق* *T. بی اعتباری - نا درستی* *P. بطلان - الصحة* *ایتدیکی دعوانک* *L'invalidité d'un contrat, d'un mariage* *مقاوله حجتنک و نکاحک عدم صحتی*

INVARIABLE. Qui ne change point *P. متغیر - لا یتغیر* *برئ من الاختلاف - متغیر الاختلاف - متغیر التحول - دونمز - دکشمز* *T. بی تغیر - دیگر گونی نا پذیر* *P. والتغیر* *Ètre invariable dans ses promesses, dans ses résolutions* *Règle invariable* *کمنه مواعید و تصمیماتنده تغیردن برئ اولمق* *سیر فاعده لا یتغیر* *Le cours invariable des astres* *فصول* *L'ordre invariable des saisons* *عیدیم الاختلافی کواکب*

اربعه نك نظام ممتنع التغيری

INVARIABLEMENT. adv. P. بلا تخلف - من غیر تغیر *Il est invariablement attaché à son devoir* *دو نمکسزین - دکشمکسزین* *T. بی دیگر گونی*

INVARIABLETÉ. Qualité de ce qui est invariable *P. عدم التغير - بی - بی دیگر گونی* *P. عدم الاختلاف - عدم التحول* *L'invariabilité de ses principes* *دو نماملک - دکشماملک* *T. تغیری اتخاذ ایلدیکی اصولک عدم تغیری*

INVASION. Action violente par laquelle on s'empare d'un pays regardé comme ennemi *T. استیلا* *L'invasion de la Chine par les Tartares* *قوم تاتارک ممالک* *استیلاي* *subite* *Grande invasion* *چینه استیلاي* *Les fréquentes invasions des Tartares* *قوم تاتارک* *متتابع الظهور اولان استیلاي*

INVECTIVE. Discours injurieux *P. لعن - سب* *لعن شدید و مدید* *Sanglante, longue invective* *سوکمه* *Se répandre en invectives* *پوشانمق* *invectives contre quelqu'un* *بر کمنه فلانک علیه* *Il s'empare toujours en invectives* *هیجان غضب ایله دائماً و مستمراً* *لعن و نفریندن خالی* *Les invectives ne sont permises que contre les vices* *مسأوی و مثالبدن غیری شیئ علیه* *لعن و نفرین جائز دکلدر*

INVECTIVER. Dire des invectives *P. لعن - سب* *مثالبه* *سب* *Invectiver contre le vice* *سوکمک* *T. دادن* *فلانک علیه سب و لعن* *contre quelqu'un* *ولعن ایتمک* *حاوی کلمات تفوه ایتمک*

INVENDABLE. Qu'on ne peut pas vendre *P. متعذر البیع* *Ces marchandises sont invendables* *بوع و فروخت - بومالور متعذر البیعدر* *اولمز*

INVENDU. Qui n'a pas été vendu *P. غیر مبیوع* *صانلماش* *Marchandises invendues* *T. فروخت* *اموال*

INVENTAIRE. État, dénombrement par écrit *P. دفتر* *Faire un inventaire des biens, des meubles, des marchandises de quelqu'un* *بر کمنه* *اموالی و اثاث بیتی و تجارتیه متعلق مالنک* *دفترینی* *دفترده* *Mettre, coucher dans l'inventaire* *ترتیب ایتمک*

INTRIGUER. Embarrasser *A.* دغدغه خاطر *P.* ایراث الغائلة *A.* دغدغه
Je l'ai dغدغه ویرمکت - میقندی ویرمکت *T.* آوردن
دیدیکم par certaines choses que je lui ai dites
بعض صحبتلر ایله ذهننه خیلی دغدغه ویرم

Intrigueux, au neutre. Faire des intrigues *A.* اعمال الدسائیس *A.* ایش فارشدرمق *T.* دسیسه کاری نمودن *P.*
کار - لا ینقطع اعمال دسائیس ایندر
ویشدسی دسیسه وفساد در

s'Intriguer. Se donner de la peine et du soin, pour faire
T. ورزش نمودن *P.* هتب - سعی *A.* réussir une affaire
Il s'est bien intrigué pour parvenir à son but
مرامنه واصل اولمق ایچون کوزل سعی وهت ایلدی
On dit, qu'un homme s'intrigue partout, pour dire, qu'il se fourre
صوقلغان آدمیر - هر طرفه صوقلور بر آدمیر

INTRINSÈQUE. Qui est au-dedans de quelque chose, et qui
lui est propre et essentiel *A.* ذاتی *A.* Qualités, propriétés in-
trinsèques ذاتیه خصایص Bonté intrinsèque ذاتیه

On dit. La valeur intrinsèque d'une pièce de monnaie
درهمکت اصلیه سی - قیمت ذاتیه سی

INTRINSÈQUEMENT. adv. *A.* ذاتاً *A.* Cela
بوشی فی حد ذاته احسندر

INTRODUCTEUR. Qui introduit *A.* سابق الی الداخل *A.* -
Je serai votre intro- ایچنه کوتورن *T.* موصل فی الداخل
دوکتور - اول طرفه ایصال ایچون ساییکت بن اولورم
سنی اول طرفه سوق ایده جک بتم

Introduction des ambassadeurs *A.* رئیس الحجاب السلطان
قوجیلر کتخداسی *T.* بارداد *P.*

INTRODUCTIF. Terme de Jurisp. Ce qui introduit. Il se
dit du premier exploit par lequel on commence une procédure
ایشکت باشلانجی *T.* سرآغاز کار *P.* فاتحه الامر *A.*
فاتحه الامر اولمق اوزره تقدیم اولنان
سرآغاز کار اولدوق صادر اولان Exploit introductif
مراسله

INTRODUCTION. Action par laquelle on introduit *A.* إدخال
L'intro- ایچنه صوقمه *T.* در گذاشت - در نهاد *P.* ایلاج
duction de la sonde إدخالی On reconnat par l'in-
tro- اسقندیلک qu'il avait la pierre
صوقمسیله شانده طاش اولدیغی آکلاشدی

Figur. A. حلول *A.* L'introduction d'une nouvelle coutume, d'un
بر کونه دأب وعادت جدیدهنک حلولی usage

Il se dit aussi d'une espèce de discours préliminaire qu'on
met à la tête d'un ouvrage *A.* مقدمات *P.* سر
فین جغرافیا Introduction à la Géographie *T.* کیرش *P.* سخن
مقدمه سی

On dit en termes de Jurisp. Introduction d'une instance, pour
dire, le commencement d'une procédure *A.* افتتاح الدعوی
دعوانک باشلانجی *T.* سر آغاز دعوا *P.*

INTRODUIRE. Faire entrer, donner entrée *A.* ایلاج - إدخال
ایچنه صوقمق - ایچنه قویمق *T.* ایندر آوردن - در نهادن *P.*
سنی فلانک یانه إدخال *A.* Il vous a introduit chez un tel
خود بخود دخول Il s'y est introduit lui-même ایتدردی
م' a introduit کندو کندینه ایچرویه صوقلدی - ایلدی
بنی خنکارک اوطه سنده إدخال ایلدی dans la chambre du roi
Cet homme s'introduit partout ایندر دخول
بو آدم هر طرفه دخول ایندر دخول ایلدی

Ce n'est pas son mérite, c'est son affronterie
فلان مجلسه دخولنه وسیله qui l'a introduit dans cette société
Il a introduit les ennemis à la place ایلدی
ایچنه إدخال ایلدی
Figur. *A.* اعدایی قلعه نیک ایچنه إدخال ایلدی
Il a introduit une coutume ایتدردی
بر - بر عادت إدخال ایتدردی
عادتک حلولنه سبب اولمشدر
Les vices se sont introduits avec le temps
ایچنه ایتدردی - در آورده *P.* داخل *A.* Introduct.

ایچنه صوقلمش - کیرمش

INTROMISSION. Action par laquelle un corps s'introduit dans
un autre *A.* نفوذ *P.* ایندر رفتن *T.* اینجه کچه
هوانک صو ایچنه نفوذی L'intromission de l'air dans l'eau

INTRONISATION. Action par laquelle on intronise *A.* جلوس
تخته اوتورمه *T.* بر تخت نشست *P.* جلوس علی السربور -
تخته جلوسندنکره Appès son intronisation

INTRONISER. Mettre sur le trône. Il ne se dit que des pré-
lats *A.* بر تخت حکومت *P.* اجلاس علی سریر الحکومة
حکومت تختنه اوتورتمق *T.* نشستانیدن

بر تخت *P.* جالس علی سریر الحکومة *A.* Introduct.
حکومت تختنه اوتورمش *T.* حکومت نشسته

INTRUS. Participe du verbe Intrare. Introduit par force, par
ruse, ou contre le droit, dans quelque dignité *A.* خارجی

دوستی درونی - یکدلی - همدلی درون P. محبت صمیمیه -
X. Ces deux personnes vivent ensemble dans la plus grande intimité. دوستانه دوستی
بو ایکی کشی بیننده
بو ایکی کشی بری برلریله محبت - التیاقی اکید وار در
صمیمیه اوزره کهنورلو

INTITULER. Donner un titre à un acte judiciaire, à un ouvrage d'esprit. عنوان دادن - معنون کردن P. عنوانه عنوانه

Il a donné au public un ouvrage qu'il a intitulé ainsi... نشر ایلدیکی تألیفه شویله عنوان قویدی که...
بر سنده عنوان قویمق Intituler un acte

Il se dit aussi au substantif. عنوانه عنوانه
L'intitulé de l'inventaire عنوان دفتر
عنوانه عنوانه

INTOLÉRABLE. Qui ne se peut tolérer. متعنه التجویز
مساعدیه T. جواز نا پذیر - روا نداشتنی P. متعنه المسامحه
متعنه التجویز اولان احوال دندر عنوانه C'est intolérable
بر شتم متعنه المسامحه T. Jure intolérable

INTOLÉRANCE. Manque de tolérance en fait de religion. عدم المسامحه
فی - عدم المسامحه لامور الدین الآخر
امور الدین الآخر

INTOLÉRANT. Qui manque de tolérance. غیر مسامح فی
امور الدین الآخر

INTONATION. Manière d'entonner un chant. صوغ اللحن
Une mauvaise intonation ازکیتمه T. نغمه پردازی P. اجراء النغمه -
Manquer à l'intonation کویه بر کونه نغمه اجراسی
Il connaît les notes, mais il n'est pas encore ferme dans l'intonation
ارقام موسیقیه کرجه اقراره خطا ایتیمک
اشناد رانجق اجرای نغماتده هنوز کسب رسوخ و متانت
نوا سراسی P. تنغم Et l'action d'entonner - ایتماشدر
ازکی ایلده اوقومه T.

INTRADOS. Terme d'Architecture. La partie intérieure et concave d'une voûte. قبة نك
P. کاواک کنبه P. مقعر القبة
قووق طرفی

INTRADUISIBLE. Qui ne se peut traduire. متعنه الترجمة
ترجمیه کلمز T. ناقابل ترجمه - امکان نا پذیر ترجمه P.
بو فقره Ce passage est intraduisible ترجمه سی نا ممکن -
Ce genre de beauté, de finesse est intraduisible

بو جنس حسن لطافت ممکن الترجمة دکلدر d'habile
مشارز A. INTRAÏTABLE. Dur, avec qui on ne peut traiter
بیگانه P. متعنه المعاملة - عديم الامتزاج - صعب - الخلق
Homme intraitable قونوشلمز - جتین خویلو T. بد خو - خو
مشارزه طبع ایلده مجبول بر مزاج esprit عديم الامتزاج بر آدم
On ne sait comment l'aborder, il est intraitable
بر آدمدر یانسه وارلمنک وجهی یوقدر

INTRANSITIF. Il se dit des verbes neutres. غیر متعدي - لازم

INTRÉPIDE. Qui a de l'intrépidité. صاحب الجرأة - جرى
P. ذوالبساله - بسلا pl. باسل - ذوالحماسة - حمس pl. احمس -
Courage intrépide یورکلو - یکتیت T. جگر دار - پولاد دل - پر دل
صاحب بسالت جلادت باهرة الحماسة homme intrépide
بر آدم

INTRÉPIDEMENT. adv. P. بالحماسة والبسالة - جریئاً
یکتیجه T. پر دلانه - جگر دارانه

INTRÉPIDITÉ. Courage, fermeté inébranlable dans le péril. پولاد - پر دلی
P. قحوم - بسالت - حماسه - جرأت A.
Intrépidité یورکلیک - یکتلیک T. جگر داری - دلی
جرأت قهرمانی

INTRIGANT. Qui se mêle de beaucoup d'intrigues. کثیر
ایش قارشدر یجی T. دیسه کار P. الدیسه

INTRIGUE. Pratique secrète qu'on emploie pour faire réussir une affaire. ایش
P. دیسه کاری P. دیسایس pl. دیسه A. قارشدرمه
Intrigue difficile, à démêler, à débrouiller
بر نوع دیسه Forme une intrigue وحلی محال بر دیسه
Dénouer une intrigue عقده پچاپیج دیسیدی حل قورمق
بر کونه دیسندنک اعمال و اداره سته conduire, mener
Les intrigues de la Cour پر دیسه بر آدم Un homme d'intrigues قیام ایتیمک
ایما یونده اعمال اولنوکلمش دیسایس Intrigues de la Cour
Pénétrer les secrets du cabinet دولتک دیسدری مکتومه
بر کونه دیسندنک غور و کنه واصل اولمق d'une intrigue
ایما دیسایس ایلده کهنک Vivre d'intrigue

Et un embarras, un incident fâcheux. P. عوائل pl. نائلة
اشته Me voilà hors d'intrigue
عائلدن بری Il s'est tiré d'intrigue
عائلدن قورتلدی - اولدی

Il signifie aussi, un commerce secret de galanterie. مغازله
کیزلو عشقبارلق T. عشقباری نهانی P. خفیة

contrat *مداخله* *T.* قارشه *||* Par son intervention au contrat, il s'est rendu caution du prêt تقریبیله *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMATION. L'acte par lequel on intime. *V.* Intimer *||* L'exploit ne porte point intimation مرافعه‌یه *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIME. Qui a, et pour qui l'on a une affection très-forte *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMES. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

INTIMEMENT. D'une manière intime et étroite *||* C'est mon ami intime صمیمی *T.* متعلق روده *P.*

مدت معینستی - مدت معینستن ایرات انقطاع ایتک
ایرات انقطاع ایله اخلال ایتک

T. سر رشته پیوستگی گسته P. منقطع A. *Interrompu*.
آرشی کسلسن

INTERRUPTION. Action d'interrompre, ou état de ce qui est interrompu A. قطع Rشت پیوستگی P. انقطاع - قطع A. آرشی کسلسن
|| La moindre interruption peut troubler un orateur
ادنا مرتبه حالت انقطاع و قومی بر خطیبه کوره
Cette interruption est venue mal à propos
بو حالت انقطاع پک مناسبتسز بر
معامله تجارتک L'interruption du commerce
ایشک انقطاعی انقطاعی

INTERSECTION. T. de Géométrie. Le point où deux lignes se coupent l'une l'autre A. مقطع pl. مقاطع || Le centre d'un cer.
دائرة نک مرکزی
مقطع قطرینده واقعدر

INTERSTICE. Il se dit en Physique des petits intervalles que laissent entre eux plusieurs corpuscules contigus A. فرجة خفیه
اینجه آرهلقي T. فرجة خرد P. فرج خفیه pl.

INTERVALLE. Distance d'un lieu ou d'un temps à un autre A. Grand
|| آر. میانه P. ما بین - بون - فواصل pl. فاصله A.
Il y a un intervalle de long مدید بون
trente lieues entre ces deux villes
بو ایکی بلده نک آرشی
Il n'y a que quatre pieds d'intervalle
بو ایکی ستون بیننده اولان فاصله
entre ces deux colonnes
درت ذراع زیاده دکلر
Il faut toujours laisser certains intervalles entre les batail-
lons
صفوف مسکریه مقابله صورتنده ترتیب اولندقلری
حالده اصنافی مسکر بیننده فاصله براقمق اقتضا ایدر
Il y a tant d'années d'intervalle entre le règne de tel prince
et le règne de tel autre
بو ایکی پادشاهلرک سلطنتلری
Cette maladie le prend et le quitte
par intervalles
فلانک ملتلی فاصله ایله گاه ظهور ایدر
فاصله ایله آرائق آرائق - گاه غایب وبر طرف اولور
ظهور ایدر

INTERVENANT. T. de Jurisp. Qui intervient A. لاحقاً داخل
مکردهن - مکردهن کیرمش T. پس در آمده P. دخیل -
Il demande à être reçu partie intervenante dans ce

procès
لاحقاً L'intervenant a été condamné
مأذون اولق طلبنده در
داخل اولمش
مخاصمک
علیه حکم جریان ایلدی
دعویه مکردهن داخل اولمش
دعواهیئتک

INTERVENIR. Entrer dans une affaire A. تدخل - دخول
آرهبه - قارشمق T. دست انداز مداخله شدن P. مداخله
|| Le mari intervient dans ce contrat pour autoriser sa
femme
زوج کندو زوجدهنی ترخیص ایچون
بو مقوله حجتی
ایچنه داخل اولدی

Et se rendre médiateur dans une affaire A. توسط P. میانجی
|| Le Pape intervient dans le différend
de ces deux princes pour les accorder
بیننده
برایکی حکمدار
ظهور ایدن
منازعهده
اصلاح ذات البین
ایچون ریم
پاپاسی آرهبه کیردی

Et interposer son autorité A. انضمام الحكومة P. حکومت
|| L'autorité royale intervient dans cette affaire
شاهانه منضم
بو خصوصده حکومت
شاهانه منضم
اولمشدر
L'autorité souveraine y est intervenue
بو مآذود
حکومت شاهانه منضم
اولمشدر

INTERVENIA, en termes de Jurisp. Se rendre partie dans un procès qui était déjà pendant entre d'autres personnes A. لاحقاً
|| L'affaire était prête à juger, quand une des parties fit intervenir un tiers qui en a retardé le jugement
کرتدسنه
اولتمق
مصلحت فصل
واریشکن
طرفین
مخاصمیندن
بریسک
استدعاسنه
مبنی
آخر بر کسندنک
لاحقاً
دعویه
دخولی
حکمک
پسمانده
موق
وتأخیر
اولمسنی
ایجاب ایلدی

Il se dit aussi des jugemens qui se rendent durant un procès, et de toutes les choses qui arrivent pendant la durée d'une affaire A. در میانه وقت پیدا P. ظهور فی خلال الوقت
|| Il intervient plusieurs arrêts
اول
خلالده
متعدد
حکملر
ظهور ایلدی
Tous les arrêts qui intervinrent
ارهبه ظهور ایتمش
حکملرک
Il serait long de dire tous les incidents qui intervinrent durant cette affaire
ظهوره
بو مصلحتک
مدت
رؤیتنده
کلمش
کافه
حادثاتک
نقل
و تقریری
بادی
تفصیل
مظیدر

INTERVENTION. L'action par laquelle on intervient dans un

Et expliquer une chose qui paraît obscur *معنا P. شرح*
 Interpréter bien, *معنا ویرمک* - شرح ایتمک *T. دادن*
 بالصدق *صحيحاً* یا *سقيماً* شرح ایتمک *mal*
 لفظاً *لفظاً* بلطف *mot à mot* کما هو حق - والصحة شرح ایتمک
 بوفقره یی *Comment interprétez-vous ce passage?* شرح ایتمک
 بوفقره یه نه کونده معنا *ویرمک* - نه وجهله شرح ایدرسک
 Est-ce à vous à interpréter ma pensée, mes volontés, mes intentions?
 بنم فکرمک ویرام ویتیمک شرحی سنک ایشکیدر
 گزارش کردن *P. تعبیر* *Interpréter les songes, les augures*
 بر رويا تعبیر ایتمک *Interpréter un songe* || تعبیر ایتمک *T.*
 طیران طیور دن لازم کلان فالی تعبیر ایتمک
 ایتمک

- توجیه - تأویل *A. Et prendre en bonne ou mauvaise part*
 Il a dit telle *معنا ویرمک T. معنا دادن P.* توجیه المعنا
 سويلديكي کلام *Interpréter* کلام *chose, je ne sais comment cela sera interprété*
 کلامنک معناسی نه - نوجهله تأویل اولنجهنی معلوم دکلدر
 Cette action se peut interpréter en bien et en mal تأویل
 بو فعل هم خیراً و هم شراً تأویل *Interpréter la volonté de quelqu'un*
 بوماده علی *Cela peut être diversement interprété* اولنه بیلور
 Interpretar la voluntad de quel- *Interpréter* الاختلاف تأویل اولنه بیلور
 qu'on *بر کمنه نک اراده سنه معنا ویرمک*

Interpréter un arrêt, signifie, en termes de Jurisp., l'expliquer par un second arrêt *معنا P. ایضاح الحكم بحکم اللاحق*
 حکمک معناسی بشقه *بر حکم T. حکماً* بحکم دیگر گشادن
 La Cour, interprétant l'arrêt d'un tel jour, a ordonné que...
 قبل شرعدن فلان کونده صادر اولان حکمک...
 مقتضاسی ایضاح سیاقنده اصدار اولنان حکم لاحقه
 شویله امر اولندیکه

INTERREGNE. C'est, dans une monarchie, un intervalle de temps pendant lequel il n'y a point de roi *فترة السلطنة*
 پادشاهلرک محلولیتی وقتی *T.*
 فلان پادشاهک وفاتنده *Publier l'interrègne* وقت فترت التی ای متعادی اولمشدر
 فترت *Long interrègne* فترت سلطنتی اعلان ایتمک
 مدیده سلطنت

INTERROGANT. On appelle Point interrogant, un point dont on se sert pour marquer l'interrogation *اشاره الاستفهام*
 علامة الاستفهام

INTERROGATIF. T. de Grammaire. Qui sert à interroger *استفهامی*
 ادات استفهام *Particule interrogative* || استفهامی
 استفهامی حاوی کلمات استعمال *استعمال*
 ایتمک

INTERROGATOIRE. Question que fait un juge sur des faits civils ou criminels, et les réponses que fait celui qui est interrogé *سويلتمه T. پرسش حال P. استنطاق*
 Subir l'interrogatoire *Il signifie aussi, le procès verbal qui contient les questions et les réponses* *استنطاق اولنق*
 مصبطة الاستنطاق *A. مصبطة پرسش و پاسخ P.*
 Il ne faut que lire l'interrogatoire de ce criminel pour le condamner
 بومجرمک علینه حکم اولنق ایچون انجق استنطاقنه
 دائر اولان مصبطنک قرائتی کافیدر

INTERROGER. Faire à quelqu'un une ou plusieurs questions
 سويلتمک *T. پرسیدن P. استفسار - استنطاق - سؤال*
 بوبابده فلانی استنطاق ایله *Interrogez-le sur ce fait là*
 Les examinateurs l'ont interrogé sur cette matière *Pourquoi m'interrogez-vous?*
 تفتیشده مأمور *Interroger un criminel* ایتمک
 اولنر اول ماده یه دائر فلانی استنطاق ایتمشدر
 Le juge l'a interrogé d'office *Il a fait interroger tant de témoins*
 حاکم فلانی رسماً استنطاق ایلدی
 شوقدر بینه استنطاق ایلدی

Figur. || Interroger de bon sens, sa conscience *مقتضای سداد*
 عقلی استفسار ایتمک و کندو نفس *مختبره سنه دانشق*

INTERROMPRE. Empêcher la continuation d'une chose, ou une personne de continuer une chose *قطع*
 قطع *A. قطع*
 آرهنسی *T. منقطع کردن - سررشته پیوستگی گستن P.*
 کلامه ایراث *Interrompre un discours* || کسمک - کسمک
 موقعنه نک آرهنسی *On a interrompu le sermon* انقطاع ایتمک
 ایشنه انقطاع *Il ne voulut point interrompre son travail* کسدیلر
 کلامسی *Pourquoi m'interrompez-vous?* ویرمک استمدی
 نه ایچون انقطاع کلامه باعث - نیچون قطع ایدرسک
 Cette allée est interrompue par un fossé qui la traverse
 بو یول ایچندن کیچمن بر خندق ایله منقطعدر
 On a fait une digue pour interrompre le cours de la rivière
 نهرک جریاننی قطع ایچون بر صو بندی یاپدیلر

On dit en termes de Jurisp, Interrompre la prescription
 اوقات ایله تحقیقی لازم کدهجک استحقاق صترفک

آره به - On dit aussi, Négocier par personnes interposées - قومق
متوسطین معرفتیه - کیرمش کسان معرفتیه مذاکره ایتمک
آره به کیرمش T. بمان در آمده P. متخلل A. Interposé

INTERPOSITION. V. Interposer || L'interposition de la terre entre
le soleil et la lune ارضک شمس ایله قمر بیننده حیولتی
L'interposition d'un nuage empêche que les rayons du soleil ne
viennent jusqu'à nous مسحابک حیولتی اشعه شمسک
طرفزه قدر ورودینه مانعدر

Il se dit aussi, de l'intervention d'une autorité supérieure A.
وساطت T. معنا گشاینده P. کاشف الحال
هت شاهانه || L'interposition de l'autorité du roi
تفسیر حالی متضمن بیاننامه

INTERPRÉTATIF. Qui interprète, qui explique A. مفسر -
معنایی آجیجی T. معنا گشاینده P. کاشف الحال
تفسیر حالی متضمن بیاننامه

INTERPRÉTATION. Explication d'une chose A. تفسیر pl.
Ceux || معنا ویرمه T. تفسیرسازی - گشایش معنا P. تفسیرات
qui ont travaillé à l'interprétation de l'écriture-Sainte کتب
کتب شریفه - شریفه نک تفسیرینه همت ایدن ذوات
بوفقره به L'interprétation qu'on donne à ce passage مفسرینه
- تفسیر تحت اللفظ Interpretation littérale ویردکری معنا
allégorique لفظاً بلغظ ویریلان معنا - معنای تحت اللفظ
Ce passage ne peut recevoir de
meilleure interprétation بوفقره بوندن اعلا بر کونه تفسیره
On donne à tous vos discours, à toutes vos
actions une mauvaise interprétation بد
کافه افعال واقوالک بد
کافه افعال واقوالکی معنای ردی ایله تفسیر - معنا ویررلر
کافه افعال واقوالک قبح صورت ایله تأویل اولنور - ایدرلر
Cette action peut recevoir de bonnes et de mauvaises interpré-
tations تفسیرات - بو حالت خیراً وشرأ تفسیر اولنه بیلور
بو بوفقره به ردیده متحملدر
Cela est sujet à interprétation شی تفسیره محتاجدر

تعبیر الروایه والقال A. L'interprétation des songes, des augures
دوشه معنا ویرمه وفالک معناسنی T. گزارش خواب وفال P.
ویرمه

INTERPRÈTE. Celui qui rend les mots d'une langue par les
mots d'une autre A. مترجم pl. مترجمین P. مترجم کردن
T. پچوه ساز P. مترجم ماهر مترجم Savant, habile
مالم ویرمه مترجم صادق القول - مترجم صحیح
fidèle Cet interprète a

mal entendu, mal expliqué ce passage بومترجم فلان فقره نک
معناسنی ایوجه فهم ایده میوب صحتنی اوزره تفسیر
ایتمامشدر

Il signifie aussi, un truchement A. ترجمان
Interprète du roi pour les lan- T. ترجمان T. تاجران - ترزفان
gues Orientales السنه مشرقیده مأموردیوان «مایون ترجمانی
Ce traité a été interprète de la Porte باب عالی
mis en Français par un tel interprète ترجمان
بومهدنامه فلان ترجمان Ils se parlent
par interprète معرفتیه بیلرندده محاوره ایدرلر
Figur. || Les yeux sont ویردکری
کوز ترجمان قلبدر

Il se dit aussi, de celui qui fait connaître le sens d'un au-
teur A. معنایی آجیجی T. معنا گشا P. شارحین pl. شارح
بونک شارحه احتیاجی || Cela n'a pas besoin d'interprète
افلاطون وارسطو Les interprètes de Platon, d'Aristote
تالیفلرینک شارحری

Et de celui qui est chargé de faire connaître les intentions,
les volontés d'un autre A. مبلغین الارادة pl. مبلغ الارادة
Les ministres d'État sont دیل T. زبان آور - ترجمان زبان
مدترین les dépositaires et les interprètes des volontés du prince
وکلای - دولت ارادات شاهاندنک حفظه وبلغیندرلر
سلطنت ارادة شاهاندنک امانتکاری و ترجمان زبانیدرلر
Les augures, chez les païens, étaient regardés comme les
interprètes de la volonté des dieux زمره عیاقین اهل
جاهلیت بیسنده ارادة ربانیدنک زبان آورلری مقامنده
افکار Soyez l'interprète de mes sentimens sincères
خالصانه مک ترجمان زبانی اولمکزی رجا ایدهرم

Et celui qui explique ce qui présage quelque chose A.
معبّر T. تعبیر ایدجی T. گزارشکار P. Interpreté des songes
طیران طیورن استخراج اولنان روایا
فالک معبری

TRADUIRE. Traduire d'une langue en une autre A. ترجمه
Les Septante ont inter- || ترجمه ایتمک T. پچوه کردن P.
prété l'ancien Testament ثورات شریف یتمش نفر مترجملردن
Cet ambassadeur fit à ce prince un discours
qui fut interprété en Français بوایلچینک حضور پادشاهیده
ابتدیکی نطق فرانسه لسانده ترجمه اولندی

INTERLOQUER. Donner un jugement qui ordonne une instruction préalable pour parvenir au jugement définitif *T.* دعوانک
 On a interloqué cette affaire || تمهید مقدماتی امر ایتک
 Arrêt qui interloque دعوانک تمهید مقدماتی امر حکم

INTERMÉDIAIRE. Qui est entre deux *A.* میان *P.* ما بین *T.* آره
 Temps intermédiaire || وقت ما بین
 Corps intermédiaire || جرم ما بین
 Espace intermédiaire || مسافت ما بین

Il se prend aussi substantivement. *A.* واسطه *T.* واسطه
 Adoucir par un intermédiaire deux couleurs tranchantes
 ایکی پارلاق رنگلری بر واسطه ایله تلیین ایتک
 بر معنادن معنای آخره بلا واسطه نقل ایتک

INTERMÉDIAT. Il ne se dit qu'en cette phrase, Le temps intermédiaire, pour dire, le temps intermédiaire. *V.* ce mot.

INTERMINABLE. Qui ne peut être terminé *A.* غیر ممکن النهایه
 بی نهایت - بی انجام *P.* متمتع الختام - متمتع الانتها
 Difficultés interminables || بتمز - دوکنمز - سوکی یوق *T.*
 ختام ونهایتی یوق مجادلات مدیده بی نهایت
 متمتع الختام بر دعوا Proofs interminable

INTERMISSION. Discontinuation *A.* فاصله *P.* فاصله
 La fièvre lui a duré trente heures
 حماسی بلا فاصله اوتوز ساعت متدای
 وجعنه Il y a eu quelque légère intermission à son mal
 بر فاصله جزیه اولدی

INTERMITTENCE. Intermission. Il ne se dit qu'en cette phrase,
 L'intermittence du pouls *A.* نبض منابضة النبض *P.* نبضك
 نبضك آرهسی كسله *T.* نبض

INTERMITTENT. Qui discontinue et reprend par intervalles.
 Il ne se dit qu'en ces phrases, Pouls intermittent *A.* نبض منقطع
 On dit aussi, Fievre intermittente *A.* حماء نابتة
 عین متناوب الجریان *T.* فاعل

INTERNE. Qui est en dedans *A.* داخلی *P.* باطنی
 Qualité interne || ایچ طرفنده کی - ایچ طرفنده کی *T.* اندرونی
 Jec douleur d'origine interne
 وجع داخلی فاعل باطنیه
 Les causes externes et internes
 ملل مرض داخلی
 Sa fièvre ne paraît pas au dehors, elle est interne
 حماسی ظاهرده بلو اولمبوب داخلیدر

INTERPELLATION. Terme de Jurisp. Somme de répondre sur un fait *A.* پرسش از جانب *P.* سؤال من قبل الشرع
 Il ne répondit à aucune des interpellations qui lui furent faites
 قبل شرمندن واقع
 اعلان سؤاللرک هیچ بریسنه جواب ویرمدی

INTERPELLER. Sommer quelqu'un de s'expliquer sur la vérité ou la fausseté d'un fait *A.* سؤال من کیفیت الحال
 Il fut sommé et interpellé de répondre
 کیفیت حال کندودن سؤال ایله
 Je vous interpelle de dire la vérité
 کیفیت حال کندودن سؤال ایله
 حقیقتنی بیان ایلکی استرم
 Interpelle votre bonne foi, votre conscience
 صدق صمیرکد
 و تقس مخطرکه مراجعت ایله کیفیت حالی سندن
 سؤال ایدهرم

INTERPOLATEUR. Celui qui interpole *A.* مختل الکلام *P.* سوز قاتیچی
 کنجیده سخن در متن کتاب

INTERPOLATION. Insertion d'un mot dans le texte d'un manuscrit *A.* کنجایش سخن در متن کتاب
 مختل الکلام *P.* تخیل الکلام
 آرهیه سوز صوقشدرمه *T.*

INTERPOLER. Insérer un mot, une phrase dans le texte d'un manuscrit *A.* در متن کتاب سخن کنجیدن
 مختل الکلام *P.* تخیل الکلام
 آرهیه سوز صوقشدرمق

INTERPOLÉ. *A.* سخن کنجیده در متن *P.* کلام مختل
 صکره دن قانلمش سوز - آرهیه صوقشدرلمش سوز *T.* کتاب

INTERPOSER. *T.* de Physique. Il se dit d'un corps qui se met entre deux autres *A.* میان در *P.* تخیل - حیلولت
 Quand la lune vient à s'interposer entre le soleil et la terre
 قمرک ارض و شمس بیننده
 La terre venant à s'interposer entre l'oeil et l'objet, peut changer l'apparence de l'objet
 کره ارض حیلولتی حالنده
 Ce qui est interposé entre l'oeil et l'objet, peut changer l'apparence de l'objet
 شیک نظر ایله صورت منظوره نک بیننده حیلولتی
 تقریبیل صورتک حال ظاهر یسنه تغیر عارض اولمق
 ممکن

On dit figur. Interposer son autorité, ou le nom, l'autorité, la faveur, le crédit, la médiation de quelqu'un, pour dire, les employer pour faire réussir une affaire
 حکومتنی و حسن
 و با خود بر کمسنه نک نامنی وقت حکومتنی و حسن
 آرهیه - همتنی و نفوذ و اعتبارینی و وساطتینی آرهیه کتورمک

آنکه T. درونی P. باطنی A. Il se dit aussi de l'âme
 || Un mouvement intérieur درونی - بر حرکت باطنی
 Les sensations intérieures باطنیه اعتقادات وجدانیه - اعتقادات باطنیه
 La paix intérieure آرام درونی - اطمینان باطنی

On dit aussi, L'homme intérieur, pour dire, l'homme spirituel
 عیش Et la vie intérieure انسان معنوی - انسان روحانی A.
 Et qu'un homme est fort intérieur, عیش معنوی - روحانی
 pour dire, qu'il est fort recueilli, qu'il rentre souvent en lui-même
 جمع خاطر ایدرک عالم معنویه استغرق ذهن
 ایدر بر آدمی

INTÉRIEUR. La partie de dedans A. داخل P. اندرون T. عبادتگاهک - داخل عبادتگاه L'intérieur du temple (انچرو)
 En faisant l'anatomie de ce cadavre, on lui trouva
 Intérieur tout autrement disposé que celui des autres hommes
 بو بدن میت تشریح اولندقدہ اعصاب داخلیہ نک ترتیبی
 سائر ادملرک ترتیبہ موافق اولمبوب کلیاً فرقلو اولدیغی
 C'est un excellent homme dans l'intérieur de sa maison
 داخل بیتندہ اعلا الاملا بر آدمی

دخیلہ الاحوال A. Il se dit figur. des choses les plus cachées
 Il connaît l'intérieur de cette famille
 بو خاندانک دخیلہ احوالہ واقفدر

Il se dit aussi des pensées les plus secrètes de l'âme A.
 مزایا الافکار، خفایا، الصمیر، بطانة القلب - سریره الفؤاد
 یورکک ایچ T. خفایای نهانخانه دل - درون دل A.
 یالکز جناب رب بصیر Interior seul connaît l'intérieur
 یالکز جناب حکیم لم - خفایای صایره واقف ودانا در
 بطانة H a l'intérieur fort bon
 Découvrir son intérieur à quelqu'un
 کشف ایتمک فلانہ کشف ایتمک
 La grâce de Dieu مکنون نهانخانه قلبی اولان خفایایی
 agit dans l'intérieur
 فیص باری بطانة فوآده عامل اولور
 Quand on veut vivre chrétiennement, il faut commencer par réformer l'intérieur
 ایمان صحیح اوزره کهنک مراد ایدن
 کشی ابتدای سرده بطانة قلبی اصلاح وتصحیح ایتملو در
 دخیلہ قلبده جمع خاطر ایتمک
 Rentrer dans son intérieur

INTÉRIEUREMENT. Au-dedans A. داخل - داخل P. فی الداخل
 En faisant l'anatomie du corps de cet homme, on trouva qu'il était très-bien conformé intérieur -

فلانک بدی لدی التشریح داخلاً ترکیبی اصلاح
 C'est un fruit beau en apparence, mais gâté intérieurement
 بوفاکه نکت ظاهری دلبر ایسه ده اولدیغی ظاهر اولمشدر
 باطناً A. Il se dit aussi en parlant de l'âme
 La grâce de Dieu agit
 قلبک دروننده T. در درون دل P.
 Il se sentit intérieurement touché
 باری باطنه عاملدر
 باری باطناً متأثر اولدی

INTÉRIM. Mot Latin. En attendant A. مدّة ما - فی خلال
 اره وقتی ایچون T. در اثنای وقتی P. فیما بین الوقت
 Exercer
 فی خلال مدّة ما متبّع اولمق
 Jouir par intérim
 فیما بین الوقت اولمق بر مأموریتی
 une fonction par intérim
 Cette dernière phrase s'exprime plus ordinairement ainsi
 بر مأموریتی وكالة اجرا ایتمک

INTERJECTION. Partie d'oraison qui sert à exprimer les mouvements des passions A. اصوات pl. اصوات
 Ha! Hélas! sont des interjections qui expriment la douleur
 واه وای اصوات
 Les interjections sont trop fréquentes dans ce discours
 تأسفدندر
 بو مقالهده اصواتک غایت ایله کثرتی وار در

INTERJECTION d'appel. V. Interjeter.

INTERJETER. On dit, Interjeter appel, pour dire, appeler d'un jugement A. نقل الدعوی
 دعوارا پیش عدالتخانه دیگر P. نقل الدعوی A.
 دعوایی بشقه محکمیہ قالدرمق T. بردن

INTERLIGNE. L'espace blanc qui reste entre deux lignes A.
 ایکی سطر آره سی T. میان دو سطر P. ما بین السطور
 Écrire dans l'interligne
 تحریر ایتمک
 سطر آره سنده یازمق

INTERLINÉAIRE. Qui est écrit dans l'interligne A.
 سطر آره سنده یازمق T. میان دو سطر نوشته P. السطور

INTERLOCUTEUR. Il se dit des personnages qu'on introduit dans un dialogue A. مخاطب pl. مخاطبین
 Les interlocuteurs d'un dialogue
 محاورده اولان مخاطبین

INTERLOCUTION. V. Interloquer.

INTERLOCUTOIRE. Il se dit d'un jugement qui interloque T.
 دعوانک تمهید مقدماتنه دائر حکم

INTERLOPE. Vaisseau marchand qui trafique en fraude T.
 Il se dit aussi du commerce qu'on fait, en empiétant sur les privilèges d'une compagnie de marchands T.
 برانی تجارت

اغراض être attaché à ses intérêts وقف نظر اهتمام ایتمک
 Il le faut prendre و مصالح مخصوصه سینه ربط قلب ایتمک
 فلانی مصلحت مخصوصه سینه طوقنور طرفدن par son intérêt
 Il n'est pas de votre intérêt d'en user comme
 ایتدیکمک معامله مصلحت مخصوصه کک vous faites
 بیغرضانه - غرضدن بری سویلر Il parle sans intérêt
 خلا فیدر C'est l'intérêt de votre gloire, سویلر
 بنی de votre santé, de votre conservation qui me fait parler
 انطاق ایتدین انجق مصلحت شان و شهرتک و مصلحت
 J'ai intérêt حفظ صحتک و مصلحت و قایده و حمایتکدر
 که cela soit ainsi مصلحتیم بنم غرض و مصلحتیم
 وار در

On dit, Mettre quelqu'un hors d'intérêt, pour dire, faire
 P. حایه من الضرر A. qu'il ne reçoive aucun préjudice
 ضرردن T. بیرون از زیان کردن - آزاده زیان کردن
 Soyez tranquille, on vous mettra hors d'intérêt
 صاقتنرمق || مستریح اول سنی هر درلو ضرردن حایه ایدجگر در
 بری ایدجگر در

Et prendre intérêt à une personne, à une affaire, pour dire,
 on prendra soin, travailler à la faire réussir. V. S'intéresser ||
 ملتزم اولان ماده لردندر C'est une affaire où je prends intérêt
 بو آدمه بر C'est un homme à qui je ne prends nul intérêt
 Je prends اصلا ملتزم دکلدر - وجهله التزام یوقدر
 اگا متعلق اموری التزام ایدرم Intérêt à ce qui le regarde
 مهم ایدینورم - در عهده ایدرم -

Et prendre intérêt à la joie, à l'affliction de quelqu'un, à la
 perte qu'il a faite, à la disgrâce qui lui est survenue, pour
 بر کمنه نک سرور و کدرینه و دوجار dire, y prendre part
 اولدیغی زیان و خساره و گرفتار اولدیغی اديار و نکته
 مشارک و حصه دار اولمق

Intérieur, se prend aussi, pour ce qui concerne la seule utilité
 اندیشه P. فکر القرض والعوض - فکر النفع والفايدة A. M.
 C'est un homme au-dessus de l'intérêt || فائده لینه فکری T. سود
 فکر نفع - فکر غرض و عوضدن بری بر ایدرم
 L'intérêt ne le tenta point فایده دن آزاده در
 فکر فایده اصلا - اصلاً قطعاً دلشغته اولور ادم دکلدر
 L'intérêt ne lui fera jamais rien faire
 غرض و عوض همنده عرصه مخالف حرکت de malhonnêteté

L'intérêt est la pierre de touche de l'amitié محبتک محک تجربه و امتحانیدر
 Il trahirait son meilleur ami pour le plus mince intérêt ادنا
 بر فایده فکریله اعز اجاسی اولان بر دوست حقنه
 Il y a peu de gens à l'épreuve de l'intérêt بری آدملر نادر در

Et pour le profit que l'on tire de l'argent qu'on a prêté A.
 مرابحه - گذشته - فائض T. سود قرض P. ارباح pl. ربح - ربا
 استرباح طریقله افچه اقچه اقچه اقچه اقچه
 مرابحه ایل - مرابحه ایل افچه ادانه ایتمک - ویرمک
 Emp. افچه بی مرابحه ده قویمق - اردونج افچه ویرمک
 صرافلردن ربح rontre de l'argent sur la place à gros intérêt
 à petit intérêt اعر مرابحه ایل - گران ایل افچه استقراض ایتمک
 L'intérêt provenant de cette
 اول قدر مبلغدن حاصل اولان مرابحه
 L'intérêt au taux du roi, au désir de l'ordonnance
 Joindre l'intérêt au principal
 Tiser l'intérêt de l'original
 Combien
 کذشته نک کذشته سنی اخذ ایتمک
 cet argent vous rapporte-t-il d'intérêt?
 بو افچه سکا نه مقدار
 L'intérêt court depuis la sentence حکمک
 فائض ویرر
 Je lui ai remis tous les intérêts
 Intérêt usuraire
 کذشته نک کذشته سنی ربا
 simple ربا
 composé, ou intérêt d'intérêt
 صایلمیرق ویرلان ساده مرابحه
 کذشته نک کذشته سنی حسابیله منضم اولمش مرابحه

Il signifie en termes de Jurispr., préjudice A. pl. خسارت
 Il a été condamné à tous les dépens, dommages et intérêts
 واقع اولان بالجمله مصارف
 و خساراتک تضمینی اوزرینه حکم اولندی

INTÉRIEUR. Qui est au-dedans A. داخلی P. درونی
 Il sent un feu intérieur qui le consume بر
 Les kune آتش درونی ایل سوزناک اولدیغن حتی ایدرم
 de la parties intérieures du corps
 اعضای داخلی سی
 جوف ارضه موجود - ارضک اجزای داخلی سی
 La membrane intérieure
 رقیق داخلی اولان اجزا
 La conformation intérieure du corps humain
 بدن انسانک
 ترکیب داخلی

بو منقبه وجه احسن اوزره تحرير اولمش
ن'interesse pas ايسه ده قلبه بر درلو نائيري يوقدر

S'INTERESSER. Prendre intérêt à quelque chose, embrasser les
intérêts de quelqu'un. A. التزام المصلحة - التزام P. عهدہ
Personne ne || التزام ايتمک - مهم ايدنمک T. گرفتن
طرفک متعلق s'interesse plus que moi à tout ce qui vous regarde
مهم - اولان جميع اموري بنم قدر التزام ايدنمک T. گرفتن
Je m'interesse à cette affaire comme si c'était
bo خصوصده کندو امور مخصوصم کبی la mienne propre
bo مصلحت کندو امورم کبی معتزممدر - التزام درکار در
On leur laisse démêler leur querelle, sans que personne s'y in-
teressât de côté ni d'autre هیچ بر احد طرفينک مصلحتنی
کمسنه التزام ايتمکسزين کندو منازعه لرینی بيلنرند
Toute l'Europe s'interesse dans cette affaire تنظيم ايتنرديلر
Et pren- || بو خصوص جميع اروپا دولترينک ملتزمدر
dre part dans une affaire بر مصلحتده اتخاذ فلاقه و مشارکت
ايتمک

INTÉRESSÉ. On dit, Être intéressé à une chose, pour dire, y
être engagé par le motif de son intérêt T. مقتضای مصلحت
Tous les sujets sont intéressés à la conser- || مخصوصه اولمق
vation du prince, au bonheur, au repos de l'État صاحب
ملکک امر محافظه سی و ملک و دولتک امن و آسایشی
Vous جميع رعایانک مقتضای مصلحت مخصوصه لریدر
êtes intéressé à empêcher que... بو شينک منعی سنک
حسب المصلحة Les parties intéressées مصلحتکدر
Homme intéressé, c'est-à-dire, qui est attaché
à son profit particulier A. نفعه P. حريص علی
کندو فائده سندن - کندو کارندن عيری بر شين باقمز T. خود
غيری شين قيد ايتمز

Il se dit aussi des sentimens et des actions || Vues intéres-
sées حرکت غرض Démarche intéressée مقاصد غرض آمیز
agrandir مصلحت مخصوصه - طلت غرض آمیز Motif intéressé
مصلحت مخصوصه مبنی - مبنی بر علت

INTÉRÊT. Ce qui importe, ce qui convient à quelqu'un A.
اغراض pl. غرض - مصلحة مخصوصه - مصالح pl. مصلحت
commun مصلحت مطلقه général مصلحت عامه public
léger مصلحت مخصوصه particulier مصلحت مشترک
pécuniaire مصلحت معتدله médiocre مصلحت جزئیة

مرض خاندان مصلحتی intérêt de famille دیناریه
du public مصلحت ملکیه L'intérêt de l'État وناموس مصلحتی
Connaitre bien les inté- مصلحت مباد - مصلحت ناس
rêts d'un État, des princes ملوک مصالح ملکه و مصالح
Éclairé sur ses inté- و حکمداران کماليله واقف و آشنا اولمق
térêts - مصالح مخصوصه سنده صاحب بصیرت و انتباه
La plu- اغراض مخصوصه سنک حقایق و دقایقنی بيلور
part des hommes n'entendent pas leurs intérêts
اکثر ناس مصالح ne connaissent pas
leurs véritables intérêts مخصوصه سنک
Il a un grand intérêt d'em- حقیقتنی درک و اذعان ایده مز
pêcher que... بو شينک منعی فلانک مصالح عظیمه سندنر
Prendre, embrasser, soutenir, abandonner, trahir les intérêts
بر کمسنه نک مصلحتنی التزام ايتمک
و مصلحتنک تأييد و وقایده صرف همت ايتمک
و مصلحتنک کف ید ايتمک و مصلحتنه خیانت ايتمک
l'aurai soin de vos intérêts که مخصوصه سنک
اغراض مصالح Sacrifier ses intérêts au bien public اهتمام ایده جکم
و مصالح مخصوصه سنی خیر و نفع عامه او غورینه فدا ايتمک
Recommander ses intérêts à quelqu'un مصلحت مخصوصه سنی
les remettre entre les mains de quelqu'un بر کمسنه نک توصیه و سپارش ايتمک
مصلحت و اموری بر کمسنه نک یدینه
agir contre ses propres intérêts مصلحت مصلحتنک
C'est un intérêt de مصلحت مخصوصه سنک خلافنه حرکت ايتمک
rien بر مصلحت نا چیز در - لا شئ مقولسی بر مصلحتدر
C'est un intérêt sordide qui le fait agir بر غرض خسیس
بو کیفیت سنک Cela ne blesse point vos intérêts
موجب ضرر اوله جق - اغراض و مصالحکه طوقنور شئ دکلدر
مصلحت مخصوصه که Il y va de votre intérêt
Dès qu'il s'agit de ses intérêts, il ne connaît
plus personne صدد اغراض مخصوصه سندن دائر اولنجه هیچ
La plupart des gens ne se conduisent que
par intérêt اکثر ناس مصلحت مخصوصه تبعت ايله
L'intérêt le domine مصلحت مخصوصه سنک عامل اولور
مدار افکاری انجبق مصلحت مخصوصه در - مغلوبیدر
No relâcher rien de ses intérêts مخصوصه سندن
Avoir ses intérêts en vue ذره جبه مقداری فراغت ايتامک
کندو مصلحتنه - مصالح مخصوصه سندن اطماح نظر ايتمک

بومامورک تعطیل مأموریتی حاوی بر قطعه فرمان تحصیل
Les actes que fait un officier pendant son interdiction
بر مأمورک تعطیل مأموریتی اثناسنده کوردیکی
امور ملعا عن العمدلر

INTERDIRE. Défendre quelque chose à quelqu'un. منع. -
يساق. T. ياساق. کردن - يرغو کردن. P. تحذير - وزع
درون شهره وضع. On lui a interdit l'entrée de la ville || ایتمک
Interdire toute communication. منع و تحذیر اولندی
Interdire la parole. هر کونه مخالطی منع و تحذیر ایتمک
Cela vous est interdit. نطق و کلامدن تحذیر ایتمک
سخت حقکه ممنوعدر - بو شی سکا ممنوعدر

Il se dit aussi d'une sentence par laquelle on défend aux
ecclésiastiques l'exercice des ordres sacrés, ou aux officiers de
Justice, l'exercice de leurs charges. تعطیل - تعطیل من الامامة. A.
T. از امامت یا از مأموریت مطلق کردن. P. من المأمورية
Le Pape a interdit ce prêtre. امامتی یا خود مأموریتی بطلالمق
ریم پایا فلان راهبک مأموریت امامتی تعطیل
La parlement a interdit un tel juge. پارانمتودیوانی
On l'a interdit pour deux ans. فلان قاضینک مأموریت حکومتی تعطیل ایلدی
ایکی سنه تمامنه قدر مأموریتی تعطیل
اولنمشدر

Il signifie aussi, déconcocter au point qu'on ne sait plus que
dire ni quo faire. A. ایرات البهت والحيرة - تهییت. A.
دانق - دنک ایتمک. T. سر گشته کردن - دنک کردن
غلبه خوف و دهشت. La peur l'avait interdit || شاورمق - قلمق
فلانه ایرات بهت و حیرت ایتمشدر

INTERDIT. A. مأموریت تعطیل. P. عاقل من المأمورية. A.
T. يرغو کرده. P. ممنوع. A. مأموریتی بطلالمنش. T. شده
T. سر گشته - دنک. P. حایر - مبهوت. A. يساق اولمش
Il demeura si interdit, que... || قاله قالمش - دانق قالمش
اول درجده مبهوت و حایر قالمشدر که

INTERDIT. Sentence qui défend à un ecclésiastique l'exercice
des ordres sacrés. A. حکم تعطیل من الامامة. A. Jeter, lancer l'in-
terdit. مأموریت امامتک تعطیلنی محتوی حکم ایتمک

INTÉRESSANT. Qui intéresse. A. معتنابه. واجب الاعتناء -
Ouvrage. || رغبته کرکو. T. سزوار نظر رغبته - شایان اعتناء. P.
Pièce intéressante. شایان اعتناء اوله جق تألیف
سزوار نظر رغبته اوله جق شکل و سیما figure معتنابه بر ورقه

بر خبر واجب الاعتناء nouvelle

INTÉRESSÉ. Celui qui a intérêt à quelque chose. صاحب.
علاقه سی اولان. T. علاقه دار. P. أصحاب العلاقة. pl. العلاقة
بو مصلحته علاقه دار. Je suis un des intéressés dans cette affaire ||
Pour consommer l'affaire, il faut que tous
les intéressés signent. اولنلردن بری یم
مصلحتک تکمیلی صاحب علاقه اولنلرک
امضاسنه منوطدر

Et celui qui a intérêt dans une banque, dans une compagnie,
dans une entreprise. صاحب العلاقة. pl. مساهمين.
Les intéressés. حصه اورناغی. T. حصه دار - علاقه دار. P.
dans les fermes التزاماته حصه دار اولنلر
فلان مقاولده حصه دار اولنلر

INTÉRESSER. Faire entrer quelqu'un dans une affaire, en sorte
qu'il ait part au succès. A. شریک فی النفع.
On l'a intéressé. فائده اورناغی ایتمک. T. فائده کردن
بو مصلحته فلانی فائده یه شریک
ایلدیلر

Et donner quelque chose à quelqu'un, pour le rendre favora-
ble dans une affaire. A. جلب بعرض النفع.
Celle affaire. فائده کوسترکک اویدرمق. T. همساز کردانیدن
بو خصوص
فلانک انضمام همتی اولمینجه نتیجه پذیر حصول اولمق
احتمالی اولمدیغنه بناء مرقومی عرض منفعت ایله جلب
ایتمک لازمه حالنددر

مصلحته. T. لزوم فی المصلحة. A. Il signifie aussi, importer.
En quoi cela vous intéresse-t-il? || مصلحته طوقنمق - لازم اولمق
فلان شی قنغی جهندن سنک مصلحتک لزومی?
بو شی وجهاً. Cela ne vous intéresse en aucune façon. وار در
Celle affaire intéresse tout le
corps de la Noblesse, toute la province. بو خصوص عمومأ
اصلزادگان صنفنک وبالجمله ملککتک مصلحته طوقنور
- Figur. || Cela intéresse mon honneur, ma réputation, ma santé.
فلان شی عرض و ناموس و صیت و شهرتم و صحت وجودم
مصلحته طوقنور

بدرون تأثیر. P. تأثیر فی القلب. A. Et émuouvoir, toucher.
Il n'y a rien dans cette tragédie
qui intéresse les spectateurs. یورکه طوقنمق. T. کردن
بو ملعبده قلوب نظاره موجب
Ce roman est bien écrit, mais il
تأثیر اوله جق بر شی یوقدر

INTENDANCE. La charge ou la commission d'un intendant *ا.* - کتخدالق - ناظرلق *T.* کارسازی *P.* نقابت - نظارت
فلان شیئک *Il a l'intendance sur telle chose* || کبیدلق
Il lui بو شیئک اوزرینه ناظر در - نقابتی عهده سنده در
قوناغنک کبیدلغی خدمتینه *L'intendance de sa maison* *a donné*
امور مالیة سنک *de ses finances* فلانی تعیین ایتمشدر
ابینه *L'intendance des bâtimens* نظارتی فلان ویرمشدر
برایالتک *d'une province* ذخیره نظارتی *des vivres* نظارتی
Et le temps que dure l'administration de
l'intendant *ا.* مده النظارة - هنگام کارسازی *P.* ایام النقابة - نقابت و نظارتی
Pendant son intendant || کتخدالق وقتی - ناظرلق وقتی *T.*
فلانک *L'intendance d'un tel a duré tant* مدت نظارتنده
مدت نظارتی شو قدر متادی اولمشدر

Il se dit aussi du district où s'étend la charge d'un intendant
قلمرو نظارت *P.* حوزه النقابة - حوزه النظارة *ا.*
بو *Cela n'est pas de son intendance* || ناظرلق ناحیه سی *T.*
Et de la *maison où loge l'intendant* *ا.* ماده زیر قلمرو نظارتی اولان امور دن خارجدر
T. ناظر خانه *P.* بیت الناظر *ا.* ناظر قباوسی - ناظر قوناوسی

INTENDANT. Celui qui est préposé pour avoir la direction de
certaines affaires *ا.* کارساز *P.* نقبا *pl.* نقیب - نظار *pl.* ناظر
Intendant de la maison d'un prince || کتخدا - کبیه - ناظر *T.*
امور میریه ناظری *des finances* بر بکک سرای کتخداسی
فلان ایالتک ناظری *de telle province* امور دفتریه ناظری -
امور بحریه ناظری *de la marine* اردو ناظری *de telle armée*
حقوق *de Justice* ابینه ناظری *des bâtimens* ترسانه ناظری -
Une charge, une نقیسی - عبادہ متعلق امورک ناظری
commission d'intendant des finances امور میریه نظارتنده متعلق
بر منصب و بر ماموریت

INTENSE. Terme de Physique. Fort, vif *ا.* اکید - شدید *ا.*
on froid *Une chaleur intense* || کسکین *T.* کسکین *T.* تیز
برودت اکیده

INTENSION. Terme de Phys. Force, véhémence *ا.* حدت -
L'intension de la fièvre || سردلک *T.* تیزی *P.* شدت
حمانک حدنی

INTENSITÉ. *T.* de Phys. Le degré de force d'une chose, d'une
puissance *ا.* زور *T.* زور *P.* زور *ا.* L'intensité de la lumière,
du son, de froid, d'une force mouvante *ا.* میانک و صدانک

L'intensité du *و برد و سومانک و قوت متحرکه نک زوری*
زور صدا انتشارینه *بر* son ne change rien à sa propagation
وجهله موجب خلل و تغیر اولمز

INTENSIVEMENT. Avec intensio *ا.* بالتحددة *P.* با تندى
سردلک ایله *T.* و تیزی

INTENTER. Commencer. On dit, Intenter une action, un procès
بث الدعوى - ابتدار الى الدعوى - ادعا *ا.* contre quelqu'un
بر کسینه نک اوزرینه دعوا ایتک *T.* دعوا راندن *P.*
Et intenter une accusation contre quelqu'un *ا.* اتهام
بر کسینه نک اوزرینه *T.* بر کس قیمت افکندن *P.* التهمة
تهمت آتمق

INTENTION. La fin qu'on se propose en agissant *ا.* نیت
P. مرام - افکار *pl.* فکر - مقاصد *pl.* نیات
نیت صالحه - نیت خیریة *Bonne intention* || نیت *T.* اندیشه
نیت فاسد - سو نیت - نیت فاسده *mauvaise*
Il a l'intention نیت حسنه نیت خفیة صادقه
فلان شیئ ایتک نیتنده در *l'intention de faire quelque chose*
مرام سنی خاطر *Mon intention n'était pas de vous déplaire*
Il faut considérer l'intention du مانده ایتک دکل ایدی
صاحب وصیتک فکر و مرامنی مطالعہ ایتک
خدای متعال *Dieu est juge de nos intentions* اقتضا ایدر
Il faut regarder l'intention حصر قلمری حاکم ضمایر و افکار در
فکر و نیت *Juger de l'intention* مرام و نیت نظر ایتک لازمدر
Je l'ai fait à bonne intention نظر ایدر حکم ایتک
Je ne l'ai pas fait à autre in- بونی نیت خیریة ایله ایتدم
tention بونی بشقه فکر ایله ایتدم *La droiture des inten-*
tions مقاصد و افکارک صدق و استقامتی
On dit en ter- termes de dévotion, Diriger ou dresser son intention, pour dire,
نیتی سمت سدادہ ارشاد *la tourner vers une bonne fin*
Diriger son intention, se dit
aussi de ceux qui, pour sauver ce qu'il y a de mauvais dans
une action, allèguent l'innocence de leur motif || Il n'y a rien
qu'on ne prétende justifier par la direction d'intention *خلص*
نیت بهانه سیله هر شیئ براءت ذمت ادعا سنده اولمق
On dit aussi, Faire des prières, donner des aumô-
nes à l'intention de quelqu'un, pour dire, dans le dessein que
بر کسینه نک اوزرینه *Dieu* ایتک
استجلاب اجر و ثواب نیتنه مبنی بارگاه رب ذوالجلاله

Il se dit aussi dans ce sens en termes de guerre **معامله** **معاملة** **دانشق** **T. معامله نهانی** **P. معاملات خفیه** **pl. خفیه دشمن** **Entretenuir des intelligences avec les ennemis** **طویوشق** **Il entretenait des intelligences dans cette place pour la surprendre** **قلعدهیی بغتة بصمق** **Il comptait sur une intelligence qui a manqué** **ایله خفی معاملاتی وار ایدی نتیجه پذیر مرام اولماش** **بردرلو نمره سی - بر معامله خفیه امید واثقی وار ایدی** **Cet espion a une double intelligence, c'est-à-dire, une intelligence avec les deux armées** **بر جاسوسک طرفین** **ایله معامله خفیه سی وار در**

Il signifie aussi, une substance purement spirituelle **عقل** **باری تعالی حضرتلری** **|| Dieu est la suprême intelligence** **On appelle les anges, Les intelligences célestes** **عقل کدر ارواح سماویة**

دراک - مدرک **INTELLIGENT. Qui a la faculté intellectuelle** **L'homme est un être intelligent** **|| بیلش قوتنه مالک** **T. دانشمند** **P. ذو الادراک - انسان بر مخلوق ذو ادراکدر** **انسانده بیلش قوتی وار در**

Et qui a une connaissance parfaite en quelque matière, en quelque affaire **بسیار - آشنا** **P. کثیر المعلومات - واقف** **Il est fort intelligent en ces matières-là** **اول ماده لدرده بغایت واقف و آشنا در** **دانشمند - دان** **امور اجنبیه ده وفن مذاکرانده** **dans les affaires étrangères, dans les négociations, dans les finances** **کثیر المعلوماتدر - وامور دفتری ده بغایت صاحب وقوفا در**

INTELLIGIBLE. Qui peut être ouï distinctement **صوت بلند** **Parler à voix haute et intelligible** **T. تمیز** **P. پاک** **Des sons distincts et intelligibles** **و منقح** **ایله نطق ایتمک** **اصوات مصرحة و منقحة**

Et qui est aisé à comprendre **سهل الفهم - ممکن الفهم** **|| Ce passage est fort intelligible** **سهل الفهمدر** **T. آسان فهم - فهمیدنی - شناختنی** **P. Cet auteur n'est pas intelligible** **دکدر الفهم** **بو تألیف ممکن** **آکلاشلمز**

Il se dit, en termes d'école, de tous les êtres en tant qu'ils sont l'objet de l'entendement, par opposition à ceux qui tombent sous les sens **موجود معنوی** **|| Être intelligible**

Il se dit aussi des êtres de raison, par opposition à Rêel **عقلی** **Les catégories ne sont que des êtres purement intelligibles** **مقولات مجرد صور عقلیه قبیلندندر**

INTELLIGIBLEMENT. D'une manière intelligible **منقحاً** **بوجه ممکن** **تمیز اولورق - تمیزجة** **T. بپاکی** **P. بالنقاحة** **|| Lire, prononcer intelligiblement** **و تلفظ ایتمک** **فهم** **فهم** **منقحاً قرائت** **اولندجق وجهله کتابت ایتمک**

INTEMPÉRANCE. Avec intempérance **بلا اقتصاد** **افراط اولورق** **T. بنا پرهیزی**

INTEMPÉRANCE. Vice opposé à la tempérance **عدم الاقتصاد** **|| Son intempérance a ruiné sa santé** **مزا جنک خرابیت حاله بادی** **عدم اقتصادی** **اولمشدر**

Figur. || Intempérance de langue **عدم الضبط اللسان** **دیلک پروا سزگی** **T. بی پروایی لسان - ناپرهیزی زبان** **فرط مطالعه و فرط سعی** **Intempérance d'étude, de travail** **وکوشش**

INTEMPÉRANT. Qui a le vice de l'intempérance **غير مقتصد** **|| L'intempérant avance ses jours par ses débauches** **نا پرهیز** **P. مدیم الاقتصاد** **اقتصاد طبعی اولیان** **کشی عیش و عشرته فرط تبعیتی تقریبیله عمرینی** **کوتاه ایدر**

INTEMPÉRÉ. Dérégulé dans ses passions et dans ses appétits **مفرط فی مشتهیات - مدیم الاقتصاد فی هوا النفس** **هوا وهوسنه آشوری** **T. در هوا وهوس ناپرهیز** **P. النفس هر شیده** **C'est un homme intempéré en toutes choses** **|| کیدن** **هوا وهوسنه آشوری کیدر**

INTEMPÉRIE. Déréglement. Il se dit de l'air, des saisons et des humeurs du corps **عدم الاعتدال** **|| On souffre beaucoup de l'intempérie de l'air** **بی اعتدالی - نا همواری** **هوانک عدم اعتدالی** **Les corps se ressentent de l'intempérie des saisons** **موسلمرک عدم اعتدالی ابدان بشره مؤثر در** **Il y a une grande intempérie d'humeurs dans ce corps** **بو وجودده** **Cet homme est malade d'une intempérie d'entrailles** **خلطک عدم اعتدالی مرتبه غایتده در** **بو آدم احشانک عدم اعتدالی تقریبیله مبتلای علت اولمشدر**

اوزربنه توز. افساد نا پذير. P. منزه من الافساد - امقا
برازت طبع ايله Juge intègre || افساد قبول ايتمز - قوندرمز
شابنه افساددن vertu مفيف بر قاضي - مجبول بر قاضي
منزه صلاح حال

تقزز النفس. A. Intégrité. Qualité d'une personne intègre. افساد نا پذيري. P. نزاهة من الافساد - عفاف - برازت -
L'intégrité des mœurs || افساد قبول ايتمازلک - تمیزلک. T.
Grande, قاصينک برازت طبعي d'un juge برازت اخلاق
Corrompre l'intégrité de برازت مظيمه وکامله
quelqu'un بر کمسنه نک برازت طبعي افساد ايتک

Il signifie aussi, l'état d'un tout qui a toutes ses parties. A.
Cela détruit || بتولق. T. تمامی. P. حال التامية - تماميت
بو کيفيت هيئت مجموعه نک انفساخ l'intégrité du tout
Il a remis le dépôt dans toute son in-
tégrité ايد حفضنده اولان رهنی حال تماميتنده تسليم
يدنده مودوع اولان امانتی حال تماميتنه خلل - ايلدی
فلان Garantir l'intégrité d'un État کتورمکسزين تسليم ايلدی
فلانک تماميت - ملکک حال تماميتنه متکفل اولق
ملکنه متکفل اولق

Et l'état parfait d'une chose non corrompue. A. حال الکمال
Cela conserve le foie, les parties intérieures dans
leur intégrité بوشی کبدی وسائر اعضای داخلیدیی حال
Il a gardé des fleurs, des fruits d'une
année à l'autre en leur parfaite intégrité بعض ازهار وفواکهی
بر سندن اول بر سنده قدر هيئت کاملدلی اوزره حفظ
ايلدی

INTELLECT. La faculté de l'âme qu'on nomme aussi Entende-
ment. A. آکلایش قوتی. T. قوت شناسایی. P. قوه فاهمة.

INTELLECTION. Action par laquelle l'entendement conçoit une
chose. A. آکله - آکلایش. T. شناسایی - دریافت. P. فهم.

INTELLECTIVE. On dit, La faculté intellectuelle V. Intelligence.

عقلی - فهمی. A. Intellectuel. Qui appartient à l'intellect. A.
La faculté intellectuelle فهمد L'espérance et la foi sont des
verités intellectuelles Object رجا وایمان فضایل عقلیه دندر
Vérités intellectuelles صورت ذهنیه - صورت عقلیه
حقایق عقلیه

Il signifie aussi, spirituel, par opposition à Matériel. A. روحانی

ملک و نفس L'ange, l'âme est une substance intellectuelle
ناطقه جواهر روحانیه دندر

بالادراک - مدرک. A. INTELLIGEMENT. Avec intelligence. A.
عقلولق ايله. T. هوشمندانه - دانشمندانه - مدرکانه. P. والدراية
بر مصلحتی مدرکانه اداره || Conduire intelligemment une affaire
ايتک

INTELLIGENCE. Faculté de l'âme par laquelle nous concevons,
nous comprenons les choses. A. قوت دانش. P. قوه مدرکه. A.
فلانک قوت Cet homme a l'intelligence vive || بيلش قوتی
سرعت ادراکی وار در prompta مدرکسنده حدت وار در
کشافت ذهن وادراکی وار در dure سرعت انتقالی -
بطی الذهن در - بطانت ادراکی وار در tardive کند دانشدر
مدرکدر l'intelligence Il a de بيلشی اعر در - دير دانشدر -
Il a peu d'intelligence وایه دار مایه دانشدر - ادراکی واردر -
بصامه ادراکی قاصر در - قليل الادراکدر

Il signifie aussi, connaissance, compréhension. A. وقوف -
L'intelligence des بيلش. T. دانش - آشنایی. P. اطلاع
Parfaite, grande وقوف امور des affaires وقوف السنه
intelligence des affaires عظیم وقوف
Il m'a donné l'intelligence de ce passage بوفقره نک معناسدن
بوفقره بی - معناسی بکا بيلدردی - بنی واقف ايلدی
بکا تفهيم ايلدی

امتزاج - موافقة. A. Et amitié réciproque, union de sentiments. A.
Ils sont en bonne intelligence واملت واملت - یکدلی. P. القلوب
میانلرنده حسن امتزاج واملت واملت
بيللرنده موافقت تامه وار در en parfaite intelligence وار در
بيللرنده Il est survenu un démêlé qui a rompu leur intelligence
- تحتد ایدن منازعه کسر شیرازه موافقتلرینه بادی اولمشدر
میانلرنده منافسه ظهورینه مبنی رابطه حسن الفتلی
بيللرنده فسخ شیرازه - رهین شکست وانفساخ اولمشدر
الفتلرینه بادی اولمش بر منازعه واقع اولدی

Et correspondance secrète entre des personnes, pour tromper
un tiers. A. یکزبانئ نهانی. P. اتفاق خفی - مخابرة خفیة. A.
Ils sont d'intelligence || کیزلو دانشلق. T. یکجهتی نهانی -
سنی تغلیط ایچون pour vous surprendre, pour vous tromper
بيللرنده اتفاق خفی وار در Il y a de l'intelligence entre eux
Avoir des intelligences secrètes بيللرنده مخابرة خفیة وار در
بر کمسنه نک مخابرات خفیة سی اولق

ای طایبه سنی - نصف قمر طایبه سی روز رینه و ارمق lune
اجیقدن اورمق

ما لا يطاق *INSUPPORTABLE*. Qu'on ne peut supporter *A.*
- طاقت شکن *P.* - متمنع الاستطاعة - متمنع التحمل -
طاقت کتور له میه جک - چکمز *T.* طاقت فرسا - طاقتگذار
|| *Il sent des douleurs insupportables* اوجاع
کتور له میه جک اوجاع - شديده حس ايذر
مرتبه تحمل واستطاعتدن خارج اوجاع - *On dit figur. || Cet homme est insupportable*
متمنع *Une humeur insupportable* تحمل اولنه میه جق بر آدمدر
Cette façon de parler est insupportable بر امر طاقت شکن *une chose* التحمل بر مزاج
او صاع و اطواری کلیاً *Ses manières sont insupportables* در
او صاع - او صاع و اطوارینه تحمل کلمز - تحملگذار در
و اطواری چکمز

فوق *INSUPPORTABLEMENT*. D'une manière insupportable *A.*
تحمل اولنه میه جق صورت ایله *T.* الحَدَّ الصَّابِرَةِ والتحمل
تحمل اولنه میه جق صورت *Il écrit insupportablement*
ایله کتابت ایذر

INSURGÉS ou *INSURGÉS*. Ceux qui se soulèvent contre le Gouvernement *A.*
اهل العتو - ارباب الخروج *pl.* اهل الخروج
اطاعتدن - آیاهه قائلانلر *T.* سر کشان *P.* ارباب العتو *pl.*
ارباب هتو و خروجی نادیب *Châtier les insurgés* جیقانلر
ایتنک

- ثعتی *s'INSURGER*. Se soulever contre le Gouvernement *A.*
از *P.* خروج من الاطاعة - خروج علی السلطان - خروج
ایاهه - اطاعتدن جیقمق *T.* ربه فرمانبری گردن پیچیدن
فلان *Les habitants de cette province s'insurgèrent* - قالتمق
مملکتک سکنه و اهالیسی خروج ایلدیلر

متمنع الدفع *INSURMONTABLE*. Qui ne peut être surmonté *A.*
قابل دفع - امکان نا پذیر دفع *P.* متمنع الاندفاع -
Il a trouvé dans دفعی ممکن اولمه جق - یکله میه جک *T.*
بر امرک اجر اسنده *des difficultés insurmontables*
Obstacle دفعی ممکن اولمه جق صعوبتلره دوجار اولدی
محذور متمنع الدفع - مانع متمنع الاندفاع *insurmontable*
دفعی نا ممکن ارزوی نوم *Envie de dormir insurmontable*

عتو *INSURRECTION*. Soulèvement contre le Gouvernement *A.*
T. گردن پیچی از ربه اطاعت - سر کشی *P.* خروج -
امریقه خلقتک *L'insurrection des Américains* آیاهه قالقه

امریقه اهالیسند گردن پیچ ربه اطاعت - هتو و خروجی
اولمق رفع لوای خروج ایلمسی

سالم - غیر مماس *INTACT*. À quoi l'on n'a point touché *A.*
ال - ال ذکامش *T.* نا بسوده *P.* من شس الیادی
ودیعده اولنان شی *Le dépôt s'est trouvé intact* || طوقنلماش
امانت - مس ایادی اولنیه رقی هیئت اصلیه سنده بولنمشدر
طوقنلماش - اولنان شی سالما من مس الیادی بولنمشدر
بولندی

On dit figur. Matière intacte, pour dire, qui n'a point été
تعرض - وضع ید اولنلماش ماده - بکر بر ماده
Réputation intacte, pour dire, اولنلماش ماده
qui n'a jamais été attaquée طعن طاعتدن بری حسن صیت
Vertu, probité intacte, pour dire, qui est irréprochable
Et dans le même sens, لوم لائسندن مبرا صلاح وعفت
Homme intact دامن - شین عیویدن منزّه ذات پاکدامن
اوزربند - شهرتی آلوده شین طعن و تشنیع اوللماش بر آدم
امر دلوری *Un homme intact sur la valeur* لکه قونلماش آدم
و شجاعتده عیب و قصور دن منزّه بر آدم

لا ینزح - لا نفاد له *INTARISSABLE*. Qui ne se peut tarir *A.*
بی بن *P.* عدییم الانتکاش - لا ینکش - لا ینزف -
ینبوع بی *Sources intarissables* || دوکنمز *T.* بی نفاد - وکنار
بی بن وکنار اولان معدن *Mine, carrière intarissable* نفاد
Larmes intarissables ونا قابل نفاد اولان طاش اوجاعی
جشمه ساربی نزاف گریه و سرشک - سیل بی نفاد دموع
معدن بی نفاد علوم *Une érudition intarissable* - Figur. ||
ینبوع بی نفاد *Une source intarissable d'érudition* و معارف
عدیم النفاد اولان قوت *Une imagination intarissable* دانش
خیالیه

INTÉGRAL. Terme de Mathém. On dit, Calcul intégral, pour
dire, le calcul par lequel on trouve une quantité finie dont on
connait la partie infiniment petite *A.* حساب بالغ الی مقادیر
الکاملة

INTÉGRANT. On appelle en Philosophie, Parties intégrantes,
celles qui contribuent à l'intrégrité d'un tout *A.* pl. متممة
|| *Les bras, les jambes sont des parties intégrantes du corps*
ایادی و ارجل بدن انسانک اجزای متممه سندندر

متقزز *INTÈGRE*. Qui est d'une probité incorruptible *A.*
pl. عقیف - برزی الطبع - صاحب البرازة - متقزز النفس

INSTINCT. Mouvement naturel qui dirige les animaux dans leurs actions mécaniques *دلالة الطبيعة - سوق الطبيعة* *بر کونه سوق* *Un instinct naturel* *طبیعتک دورتندسی* *Il a fait cela plutôt par instinct que par raison* *بو طبیعت* *فعلى عقله موافقت ايله ايتيويوب انجق سوق طبیعته مبنی* *خفی بر کونه* *Un secret instinct m'a poussé à...* *ايتمشدر* *Suivre son instinct* *سوق طبیعت بنی بو بایده تحریر ایلدی* *Les bêtes se conduisent, se gouvernent par instinct* *سوق طبیعته تبعیت ایتک* *بهایم قسی سوق طبیعت* *ایله اداره نفس ایدرلو*

INSTITUER. Créer, établir quelque chose de nouveau *ایکیدن* *پیدا کردن - وجود دادن* *P. اقامت - وضع* *برعید جدید* *Instituer une fête* *پیدا ایتدرمک - قورمق* *Henri III* *بر طریقت وضع ایتک* *an ordre* *وضع ایتک* *فلان پادشاه فلان طریقتی* *institua l'ordre du Saint-Esprit* *وضع و ایجاد ایلدی* *وضع و اقامت ایتدردی*

On dit aussi, Instituer un héritier, pour dire, nommer, faire un héritier par testament *P. توریث - نصب الوارث* *ایکیدن* *وارث تعیین ایتک - وارث قلمق* *فلانی کندیبه وارث نصب* *Il institua un tel son héritier* *Et instituer un officier, pour dire, l'établir en fonction* *ایلدی* *Celui qui* *نصب ایتک* *P. نصب کردن* *نصب ایتک* *بر سرکرده نک* *peut instituer un officier, le peut destituer* *نصبه قادر اولان کشی مزله دخی مقتدر در*

Institué. *ایکیدن* *پیدا شده - وجود یافته* *P. موضوع* *نصب اولنش* *T. نصب کرده - منصوب* *ایکیدن* *نصب اولنش*

INSTITUT. Système de règles auxquelles une société d'hommes consent de s'assujettir *ایکدن* *پیدا شده - وجود یافته* *P. قانون* *طایفه رهبانک* *Tous les ordres religieux ont leur institut* *نظام* *بالجملة طریقتلری قانون و آیین مخصوص ایلد تحت* *نظامده در*

Et une société d'hommes réunis sous l'observation de certaines règles *ایکدن* *پیدا شده - وجود یافته* *P. قانون* *طایفه رهبانک* *Tous les ordres religieux ont leur institut* *نظام* *بالجملة طریقتلری قانون و آیین مخصوص ایلد تحت* *نظامده در*

On appelle aussi Instituts, certaines académies *ایکدن* *پیدا شده - وجود یافته* *P. قانون* *طایفه رهبانک* *Tous les ordres religieux ont leur institut* *نظام* *بالجملة طریقتلری قانون و آیین مخصوص ایلد تحت* *نظامده در*

INSTITUTEUR. Qui institue *ایکدن* *پیدا کننده* *P. واضع* *بر طریقت* *L'instituteur de cet ordre religieux* *یکیدن قوران* *رهبانکک واضعی*

Et celui qui est chargé de donner les premières instructions à un enfant *ایکدن* *پیدا کننده* *P. معلم* *pl. معلمین* *درس آموز - خواجه* *درس ویرن - خوجه*

INSTITUTION. L'action d'instituer *ایکدن* *پیدا* *P. اقامت - وضع* *فلان* *L'institution d'un tel ordre* *یکیدن قورمه* *سازي* *پارلامنتو دیوانکک وضع* *طریقتک وضعی* *واقامتی*

Il se prend aussi pour la chose instituée *ایکدن* *پیدا* *P. اثر موضوع* *C'est une louable institution* *ایکدن* *پیدا* *P. اثر موضوع* *C'est une pieuse institution* *ایکدن* *پیدا* *P. اثر موضوع* *C'est une sainte institution* *ایکدن* *پیدا* *P. اثر موضوع* *Les hôpitaux, les écoles sont des institutions utiles* *ایکدن* *پیدا* *P. اثر موضوع* *Ce qui est d'institution humaine, est sujet au changement* *ایکدن* *پیدا* *P. اثر موضوع* *بشر اولان آثارک مجموعی تبدل و تغیره تابعدر*

On dit, Institution d'héritier, pour dire, la nomination d'un héritier *ایکدن* *پیدا* *P. نصب الوارث* *تعیین ایتمه*

Il se prend aussi pour l'éducation *ایکدن* *پیدا* *P. تادیب* *تربیه*

INSTRUCTEUR. Celui qui instruit *ایکدن* *پیدا* *P. مؤدب* *اوکریدیچی*

INSTRUCTIF. Qui instruit. *ایکدن* *پیدا* *P. مؤدب* *اوکریدیچی* *متضمن* *دانش آموز* *P. کثیر الفواید - مفید المعارف - المعلومات* *Ce livre est fort instructif* *ایکدن* *پیدا* *P. مؤدب* *اوکریدیچی* *فلاںه فیچه معارف و معلوماتی متضمن بر* *کثیر الفواید* *C'est une méthode bien instructive* *ایکدن* *پیدا* *P. مؤدب* *اوکریدیچی* *بر صنعتدر*

INSTRUCTION. Éducation *ایکدن* *پیدا* *P. تعلیم* *صبیانک تعلیم و دراستی* *L'instruction des enfans* *ایکدن* *پیدا* *P. مؤدب* *اوکریدیچی* *بر کسندکک امر تعلیمه* *Travailler à l'instruction de quelqu'un* *ایکدن* *پیدا* *P. مؤدب* *اوکریدیچی* *امر* *Avoir soin de son instruction* *ایکدن* *پیدا* *P. مؤدب* *اوکریدیچی* *دراست* *Instruction publique* *تعلیمه صرف همت ایتک*

II || دقیقه ۷. دیم P. آنات pl. آن INSTANT. Moment A.
بر - بونی بر این ایستده ایتدی fit cela dans un instant
بر آنده - الآن En cet instant دقیقه یابدی Au même in-
stant اول دقیقه - اول Je reviens dans un instant همان

INSTILLER. Verser goutte à goutte dans... افراغ قطره بعد...
 طامله - طامتمق T. چکانیدن P. متقاطراً افراغ - قطره.
 طامله دوکمک || Instiller quelques goutte d'essence dans une
 پاره نیک ایینه بر قاپ قطره خلاصه طامتمق

افکار محموده اشراپ Insinuer de bons sentimens اشراپ ايله صحبت Il faut en parlant lui insinuer que... ايتدرمک بر تقريپ - ائسانده فلانه شونی اشراپ ايتملو در که شونی اکلاتملو در که

T. در گذشتن - در آمدن P. نفوذ - تخیل S'insinuer A. هوا اجسامه L'air s'insinue dans les corps ايتدروید کهمک نفوذ ايدر - هوا درون اجسامه متخلل اولور - تخیل ايدر

On dit figur. S'insinuer dans l'esprit de quelqu'un, dans ses bonnes grâces T. مزاحگیرانه حلول کردن P. حلول - دخول A. بر تقريپ - بر تقريپ فلانک ذهنه حلول ايتمک بر تقريپ - بر مجلسه اصول ايله حلول ايتمک On dit aussi, S'insinuer dans une société ايتمک Il s'est insinué à la Cour je ne sais comment ايتمک Il est adroit, il s'insinue partout مزاحگیر بر آدمدر هر طرفه حلول ايدر

Il signifie, en termes de Jurisp. Faire enregistrer des actes sur un registre public à un certain greffe destiné pour cet effet قید - قیودانه کهورمک T. قید کردن P. قید - تسجيل A. هبه حجتی Insinuer une donation, un testament ايتمک سجله قید ايتمک ووصیتنامیدی قیودانه کهورمک

INSAPIDE. Qui n'a nulle saveur, nul goût A. عديم - سليخ مشروب سليخ Liqueur insipide || دادسز T. بیمزه P. الطعم لحم سليخ viande طعم بیمزه mets

دادسز T. بی لذت - بی نمک P. عديم اللذة A. Figur. || Une conversation plate et insipide یاایوان بارد وبی Un discours froid et insipide و دادسز بر صحبت تفه وبی نمک Un conte fade et insipide نمک بر مذاکره بر harangueur لطیفه بی لذت Plaisanterie insipide بر حکایه مدايح و ثنایای بی Des louanges insipides واعظ بی نمک بی لذت مدح و ستایش - نمک

P. من غير لذة. A. INSIPIDEMENT. D'une manière insipide || Il plaisante bien insipidement خیلی دادسزلق - خیلی طور بی نمک ايله مفاکه ايدر ايله لطیفه ايدر

P. سلاخت A. INSIPIDITÉ. Qualité de ce qui est insipide || L'insipidité de l'eau سويک دادسزلقی دادسزلق T. بیمزگی - بی نمکی P. معدومية اللذة - عدم اللذة A. Figur.

L'insipidité de ses railleries ايتدیکی لطیفه لرك دادسزلقی بی لذتی

اصرار T. اصرار نمودن P. اصرار A. INSISTER. Faire instance || Il insiste à demander telle chose ايتمک N'insistez pas davantage sur cette prétention اصرار ايتمدی Il n'insista pas مطالبه سینه اصرار ايدر اول قدر اصرار ايتمه

نصب النفس - لچ - اصرار A. Et appuyer fortement sur... || Il insiste fort sur cette preuve ايتمدی T. پایداری نمودن P. - شو دليلک اوزرنده غایت ايله نصب نفس ايلدی اوزرينه غایت ايله لچ و اصرار ايلدی

عدم A. INSOCIABILITÉ. Caractère de celui qui est insociable وحشة - عدم الموالفة - عدم اللفة - عدم المعاشرة - الموانسة مزاج - قونشلامزلق T. ريدگي خو - بی آميزشی P. المزاج اورککلکی

ممتنع A. INSOCIABLE. Avec qui on ne peut avoir de société - بی آميزش P. وحشي - المزاج - ممتنع الموالفة - المعاشرة || اورکک مزاجلو - قونشلمز T. الفت نا پذیر - ريمده خو الفت قبول - ممتنع المعاشرة بر آدم ممتنع الموالفة بر طبيعت ايتمز

INSOLATION. Terme de Chimie. Exposition au soleil des matieres contenues dans un vaisseau A. تشريز - تشميس P. کونشه کونشه سونک - کونشه سونک T. بافتاب گسترانیدن

P. بلا تأدب - بالوقاحة A. INSOLEMMENT. Avec insolence || Parler insolemment کستاخانه کستاخانه بلا تأدب تکلم ايتمک جواب ويرمک

عدم - وقاحت A. INSOLENCE. Effronterie, manque de respect کستاخلاق - ادب سزلک T. بی ادبی - کستاخی P. التآدب On ne peut souffrir son insolence کستاخلاقى تحمل اولندجق شی بو کیفیت وقاحتک Cela est de la dernière insolence دکلدر بو مقوله Y eut-il jamais une telle insolence? درجه غایتیدر بو کستاخلاق اولدیغی وارمیدر Il se dit aussi des paroles et des actions || Il a fait mille insolences هزار بهزار افعال وقاحت آمیزه تصدی ایلدی قتی وافر اقوال وقاحت آمیز تنفوه ایلدی

جدا نا پذیر- نا جدا P. عديم الاتفرق- مديم المفارقة
حرارت ناردن La chaleur est inséparable du feu || آيرلنز T.
طل L'ombre est inséparable du corps مفارق بر حالتدر
Ce droit est inséparable de la Couronne اجرامدن غير مفارقتدر
Le remords est inséparable, du crime بو استحقاق سلطنتدن عديم الاتفرقتدر
جنایت خالنده نفس لزامنك وجودی On dit aussi, que deux amis sont inséparables
بر ايكي دوست بری برلريله عديم المفارقتدر

بلا مفارقة. D'une manière inséparable A. مفارقت قبول- آيرلنميدجق وجهله T. جدا نا پذیرانه P.
مفارقت مفارقت Ils sont amis inséparablement || ايدهميدجك وجهله
بری- قبول ايدهميدجك وجهله تحاب وتواد اورزه درلر
برلرندن آيرلنميدجق وجهله دوستدرلر

INSÉRER. Mettre une chose entre plusieurs choses, pour qu'elles
ne fassent qu'un tout avec elles A. در نهادن P. ادخال- درج A.
Il inséra un cahier dans le livre- là ايچنه صومق- ايچنه قويمق T.
بو کتابك ايچنه بر جزه دخی درج ايلدي او ليدهميدجك
تأليف Il faut insérer cette singularité dans votre histoire
ايلديكك تاريخ وقایع ايچنه بر غريبه نك دخی درجی
Ces vers ne sont pas d'un tel auteur, ils ont été insérés
dans son poème شاعرك تألیفی اولميرب لازمدر
Il inséra une clause dans le testament, dans le traité
درون وصيتنامهيه صکردهن منظومه سی ايچنه درج اولمشدر
وياخود درون عهدنامهيه بر شرط ادخال ايلدي

ايچنه قونمش T. اندر نهاده P. داخل- مندرج A. بونج
ايچنه صومقلمش -

INSERTION. Action d'insérer. V. ce mot. || L'insertion d'une
clause dans un contrat مقاوله نك ايچنه بر شرطك درج
On dit aussi en Grammaire, L'insertion d'une lettre
dans un mot, d'un mot dans un discours, d'une note marginale
بر حرفك بر كلمه ايچنه وبر لفظك مقاوله
ايچنه وحاشيهده محرر بر شركت درون كتابه درجی

Il se dit en Anatomie, de la manière dont une partie est
engagée dans une autre A. اندماج T. صومقلمش T.
عضلات واعصاب ولايفكك des muscles, des nerfs, des ligaments
اندماجي

INSIDIEUSEMENT. D'une manière insidieuse A. ماکراً- خادماً
الدائمه صورتيله T. دلفريباهه P. بالمكر والخدعه -

INSIDIEUX. Qui tend à surprendre quelqu'un A. خادع -
Des artifices || آلداديچی T. مکر آلود- دلفريب P. موجب التخديع
تمقات Carasses insidieuses هدايای خادمه
دلفريب

INSIGNE. Signalé, remarquable A. جليل - مشهور- عظيم P.
Bonheur || شهرتلو- بيوتك T. شهرتگير- نامدار- بنام- بلند
malheur اقبال جليل- بخت جليل
L'insigne est un signe de faveur, de grâce مسامده جليله نكبت عظيمه
افتراي عظيم calomnie كذب صريح- كذب عظيم fausseté
fausseté مشهور fausseté مشهور بر حرامی صريح-
Je lui ai des obligations بر ساختكار نامدار- بر ساختكار
فلانك منن جليله سيله متحمل

INSIGNIFIANCE. Qualité de ce qui est insignifiant A. عدم
C'est un homme d'une grande || مألزلق T. پيمالی P. آلمال
غايت مرتبهده مألز بر ادمدر insignifiant

INSIGNIFIANT. Qui ne signifie rien A. ما لا - معدوم المال
C'est un homme || معناس- مألز T. بيمعنی- بيمال P. يعنی
Un ouvrage insignifiant كلياً بيمال بر ادمدر
Une physionomie insignifiante بر تأليف
كلام ما لا يعنی une parole بر سيمای بيمال

INSINUANT. Qui a le talent de s'insinuer dans les esprits, de
leur persuader ce qu'il leur propose A. جالب القلوب P.
C'est un homme fort insinuant || مزاج آولايچی T. مزاجگير
Air insinuant بغايت مزاجگير ادمدر
Manière insinuante مقدمه جالبة القلوب
Exorde insinuant اوضاع واطوار مزاجگيرانه

INSINUATION. Action d'insinuer. V. insinuer au figuré. - Il
signifie aussi, Enregistrement. V. ce mot || L'insinuation d'un
acte بر سندك قيوداته كچورلمسی

INSINUER. Introduire doucement, adroitement quelque chose
بر تقريب T. رفته رفته در نهادن P. ايلاج بالمساهلة A.
اصول ايله ايچنه سيويشدرمك- اصول ايله صومق- صومق
ياره نك ايچنه Insinuer le doigt, une sonde dans une plaie
اصول ايله پرمق واسقنديل صومق

Figur. Faire entrer adroitement dans l'esprit A. اشراب P.
زيركانه در خاطر قلان انداختن- نازكانه در خاطر نهادن
|| بر تقريب آكلانهق- بر تقريب ذهنه قويمق T.
شونی بر تقريب فلانك ذهنه sinuez- lui cela doucement

در جریده نوشتن *P.* ثبت فی دفتر - قید فی السجل *A.*
 فلان *Inscrire* sur le livre de la Noblesse *T.* دفتره قید ایتمک
S'inscrire - کتبی بی ارباب اصالت دفترینه قید ایتمک
 سجده - سجده تحریر اولمق *T.* سجده قید اولمش
 یازلمق

On dit en Mathématiques, inscrire une figure dans une autre,
 pour dire, la tracer au dedans d'une autre *A.* درج الشكل فی
 نقش الشكل فی الشكل - الشكل

S'inscrire en faux. Soutenir en Justice qu'une pièce est fautive
 سندک کاذب اولدیغنی دعوا ایتمک *T.*

Inscrit. *A.* در جریده قید کرده *P.* مقید فی دفتر
 دفتره یازلمش - دفتره قید اولمش

INSCRUTABLE. Impénétrable, qui ne peut être compris par
 l'esprit humain *A.* *P.* متنوع الادراک - متنوع الاستکناه
 آکلاشلمز - کنهه وارلمز *T.* نا قابل فهم وادراک - نشاختنی
 ارادات ربانیه نک *Les voies de Dieu* tout inscrutables
 عقول بشر ارادات صمدانیه نک فهم - استکناهی محالدر
Le coeur de l'homme est inscrutable وادراکندن عاجز در
 دخیلہ - مزایای صایر انسانک استکناهی نا ممکندر
 قلوبک استکناهی ممکنات قبیلندندر

INSCU. *V.* Insu.

INSECTE. Petit animal dont le corps est comme coupé par
 anneaux. Il y en a de plusieurs espèces *A.* حشره - حوام - هامة
 بوجک *T.* مخدده - خستر *P.* حشرات الارض - حشرات

INSENSÉ. Qui a perdu le sens et la raison *A.* سفیه
P. مسلوب الشعور - ذاهب العقل - لیب العقل - عقلی
 عقلی کتمش - عقلی قوف *T.* بیهوش

Il signifie aussi, qui est contraire au bon sens *A.* غیر معقول
 یولمز *T.* نا صواب - نا معقول *P.* مخالف اصول العقل -
 اصول عقله منافی برای نفس *passion* مخالف فعل وحرکت

INSENSIBILITÉ. Défaut de sensibilité *A.* عدم الحس
 حسزلیک *T.* نا بودنی حس *P.* انسلاب الحس - الحس
 شدت برودت *Là* - *Le froid* cause l'insensibilité dans ces parties -
Grande insensibilité اول اعصاده باعث مطلق حس اولور
 عدم حس مطیم

مردہ دلی *P.* جمود القلب - عدم التأثير القلب *A.* *Figur.*
 یورکک متاثر اولمامسی *T.* نائر نا پذیرنی دل -

on jamais une telle insensibilité? *Il* faudrait avoir beaucoup d'insensibi-
 lité pour n'être pas touché d'un tel spectacle *A.* هیچ کورلمش شینیدر
 بموقوله تماشا دن درونه رقت کلامک عدم نائر قلبک مرتبه نهایتدر

INSENSIBLE. Qui ne sent point *A.* معدم الحاسة
Le froid engourdit les parties du corps, et les rend insensibles *P.* من الحس
 شدت سرما احصایی *Il* souffre avec patience les douleurs, qu'on dirait qu'il est insensible
 او یوشدروب قوت حاسه لرینی تعطیل ایدر
 آلام *Il* est insensible *A.* *Il* souffre avec patience les douleurs, qu'on dirait qu'il est insensible
 واکداری اولقدر آرام دل ایله تحمل ایدر که معدم الحاسة
 در دینسه جائز در

تأثر - مردہ دل *P.* جامد القلب - عذیب التأثير *A.* *Figur.*
 بزم *Insensible* à nos maux *T.* یورکی متاثر اولمز نا پذیر
 زاری *Insensible* à nos plaintes *A.* واکداره زدن یورکی متاثر اولمز
 قسی *Il* a l'âme dure et insensible *T.* و فریادمزدن متاثر اولمز
 Les longues et perpétuelles afflictions l'ont rendu insensible *A.* المزاج
 وجامد القلب بر ادمدر مبتلا اولدیغنی محسن مدیده
 واکدار وشداید متوالیه تقریبیلہ بیاعی جامد القلب
 مردہ دلک حالنی کسب *Il* est devenu insensible اولمشدر
 ایتمشدر

Il signifie aussi, imperceptible, qui n'est connu que diffi-
 cilement par les sens *A.* خفی من الحس - عذیب الاحساس
 بللوز - حس اولمز *T.* نا محسوس *P.* غیر محسوس -
 Le mouvement de l'aiguille d'une horloge, de l'ombre d'un cadran,
 est insensible *A.* ساعت ایکنه سنک و بیسطه تختہ سنده کی
 Cela se fait d'une manière insensible *T.* ظنک حرکتی خفی من الحسدر
 برشی صورت غیر محسوسه ایله اولدیور *Insensible*
 Ce remède agit par insensible transpiration *A.* بودا انفضاج غیر
 بللوز شیو *Insensible* *P.* محسوس صورتیلہ عمل ایدر

INSENSIBLEMENT. D'une manière peu sensible *A.* من غیر
Le temps passe *T.* طویلمقزین *P.* بحس *A.* احساس
 وقتلر طویلمقزین مرور ایدر *Insensiblement* *L'eau* creuse
 صوطاشلری من غیر احساس *Insensiblement* les pierres
 Cet abus s'est glissé insensiblement dans cette maison
 بوفساد من غیر احساس فلان خانیهه قایوب حلول
 نباتات قسمی *Les plantes* croissent insensiblement
 طویلمه جق وجهله نشو ونما بلور

INSÉPARABLE. Qui ne peut être séparé *A.* غیر مفاروق

اقوام تاتار غمور میاه مثالی آسیا اقلیمینی قاپلمشدر
از سیلاب سر تا سر پوشیده P. مغمر - مطوم M. known
صوده بصلمش T.

INOPINÉ. Qui vient tout d'un coup, sans être attendu M.

T. ناگهانی - ناگهظهور P. فجئنی الظهور - بدیهی الظهور
خیال و خاطر - انسزین قوبمش - انسزین جیقه کلمش
Chose inopinée حادثه بدیهی الظهور Accident inopinée کلامش
اقبال fortune منازعه ناگهانی querelle کیفیت ناگهظهور
فلانه Il lui est survenu une affaire inopinée بدیهی الظهور
بر اسر ناگهانی ظهور ایلدی

INOPINÉMENT. adv. M. فجئنه - بالبداهة - بداهة - بغتة M.
Cela est arrivé inopinément Tomber inopinément sur l'ennemi
على الغفلة دشمن اوزرینه دوشکت
على حین غفلة -

INOUI. Qui est tel qu'on n'a rien oui de pareil M. غیر
C'est une chose inouïe ایشیدلماش T. نا شنیده P. مسموع
Il est inouï que pareille chose soit jamais arrivée
بوانه قدر اول مثلوشیشت وقوعی نا مسموعدر

INQUIET. Qui a de l'inquiétude M. مضطرب - مضطرب
تلاش زده P. متلاشی - متخالج - قلق البال - قلق البال
Il appréhende une telle chose, cela le rend inquiet ووسودی
اول بابدو Il en est tout inquiet اولغله مضطرب البالدر
Il est inquiet de ne point recevoir de nouvelles
بر درلو خبر آلمدیغندن
Il est inquiet sur cette affaire اول خصوصده فنعی شقی
et ne sait quel parti prendre اختیار ایده جکنی بیله میوب مضطرب البالدر

- راحتربا P. سالب الراحة M. Il se dit aussi des passions
La jalousie est une passion راحتزلقی کتورر T. آرام ربا
- حسد امراض نفسانیدن بر مرض آرام فرسا در
- مسلوب الراحة M. Et des malades quand ils sont agités
T. بی آرام - بی حصرر - بی راحت P. مضطرب الحال
خسته M. Ce malade était très-inquiet pendant la nuit
مضطرب ایدی - وقت لیده بغایت مسلوب الراحة ایدی
P. عذیم السکونة - مقلای M. Il signifie aussi, remuant
C'est un esprit brouillon et inquiet

تشویش امور مبتلا وسکون - مخلط ومقلای بر آدمدر
Il est si inquiet, qu'à peine est-il entré dans un lieu, qu'il en veut sortir عذیم
السکونة بر آدمدر که بر محله هنوز کیرمشیکن جیقمق
مزاجنده عدم سکونت وار در Il a l'humeur inquiète استر

INQUIÉTANT. Qui cause de l'inquiétude M. محل الراحة
T. بیحضرر ساز - راحتزدا - آرام فرسا P. مذهب الراحة
Voisinage inquietant راحتی کیدرر - راحتسر ایدر
محل راحت اولان موقع Situation inquiétante راحتزدا

INQUIÉTER. Causer de l'inquiétude M. ایجاب الخلجان
شوریدگی خاطر - تلاشی آوردن P. ایراث الاضطراب
یورکک راحتنی - یورکی راحتنلندرمک T. آوردن
Cette nouvelle m'inquiète اضطراب ویرمک - کیدرمک
بو فکر پنهان بو خبر بکا باعث اضطراب اولور
خلجان درونه - اضطراب باله بادی اولور

Et troubler quelqu'un dans la possession de quelque chose
Il avait été paisible possesseur de ce bénéfice, quand un homme est venu l'inquiéter
بوزعامته بلا نزاع متصرف ایکن بر کمسنه
On ne m'a jamais inquiété dans la possession de cette maison
تصرفی خصوصنده وقتاً من الاوقات بکا دخل وتعرض
فلانک کشیشزاده لکنه On l'inquiéta sur sa noblesse اولنماشدر
دخل وتعرض اولندی

Et troubler, faire de la peine en quelque chose que ce soit
دعده دادن - آرام خلل رسانیدن P. اخلال الراحة M.
Quand il est dans son cabinet, il ne veut point qu'on l'inquiète
بوزمق T. راحتنز آیشک - راحتی بوزمق
Il avait un camp volant avec lequel il inquiétait à toute heure les ennemis
زیر اداره سنده اولان سیار وپیار بر اردو ایل هر آن وهر
Il inquiétait les assiégés par de continuelles sorties
اخراج عسکر ایتدیره رک عسکر محاصرینی راحتنز ایدر
عسکر محاصرینه ایراث دعده واضطراب ایدر ایدی - ایدی
بی آرام - شوریده دل شدن P. اضطراب M. Inquiéter
مضطرب اولقی - کنده راحتنی بوزمق T. و راحت شدن
از شنیدن کنده

Il a un esprit inquiet
C'est un homme qui s'inquiète aisément

entre eux, forment ce qu'on appelle Le bassin. V. Illes.

INNOVATION, Introduction de quelque nouveauté dans un usage, dans un acte, etc. *A.* بدعت pl. بدع *pl.* اختراع - *pl.* اختراعات *P.* نو پیدایی *Les innovations* sont dangereuses بدعتلر خطر دن خالی دکلدنر *Il ne faut point faire d'innovation* بدعت و اختراع اصلاً جائز دکلدنر *Sans innovation* بلا بدعت

اِخْتِرَاع - اِيجَاد - اِبداع . INNOVER. Faire des innovations
- یِکِیدَن جِی قِیَارِ مَقْ T. از سِر نو پِیدا کِردَن P. اِحداث -
C'est un établissement fort ancien, یِکِیدَن اِيجَاد اِیْشَمِکْ
بر عِمَارَت قَدِیمَه اَوَلَمَعلَه یِکِیدَن بر il n'y faut rien innover
Il est dangereux d'innover dans اِيجَادِی جَائِز دِکَلَدِر
les choses de religion اِيجَاد وِبدَعَتِکْ تَهْلِکَدِی
وَارِدِر

T. نو ایجاد - نو پیدا P. مخترع - حادث A. **INNOVÉ**
 یکیدن ایجاد اوله ن - یکی جیقمش

IRROBSEVATION. Mépris des lois ou règles qui sont en vi-
 gueur *A.* عدم الرعاية - *P.* بی رعایتی *L'*irrobsevation des règles ruine la dis-
 cipline *قواعد واحكامك عدم رعایتی ضابطه مرعیه نك كلی*
*L'*irrobsevation des traités *شروط وعهود انحلالنی مستلزمدر*
 مقتضای عهدك عدم ایفای - عدم رعایت

INOCCUPÉ, Qui est sans occupation. **أعل العطلّة- متعطل**
ايشدون بوش **آواره- بيکار** **ارباب العطلّة**

INOCULATEUR. Celui qui fait l'opération de l'inoculation **A.**
 || چپک آیلدیجی T. لقازن آبله P. ملق الجدری
 Il y a un tel inoculateur qui n'a pas perdu un sujet sur quinze
 چپک آیلدیجی بر استاد وار در که آیلدیغی
 cents
 بیک بشیز نفوس ایلنده بریسی بیله قضا زده اولامشدر

INOCULATION. Opération par laquelle on communique la petite vérole *A. الجدرى* *P. لقاح آبله* *T. چپک آشلمدسى* *T. لقاح آبله*. || La pratique de l'inoculation est fort ancienne dans les pays voisins de la Mer Caspienne, aux Indes, à la Chine, et en Afrique. *لقاح جدرى صنعتى بحر حزر جوارنده کائن مملکتلرده* *وهند وچينده وامريقنده نفايت قدیم*

INOCULER. Donner la petite vérole par inoculation. **القاح** **جيهك** **خ** لقاح آبله زدن **ج** تلقيح الجدري - الجدري
بـ تلقيح جدرينك Il y a plusieurs moyens d'inoculation || أشيلق

انواعی وار در

آشیلنش. *T.* بآبله لقاح زدہ *P.* ملقمہ بالجدری *Inocul. A.*

INODORE. Sans odeur. عديم الرائحة - عديم الرائحة. أزهار معدومة الرائحة || Fleurs inodores || فوخوسز: بي بوي P.

INOFFICIEUX. On appelle Testament inofficieux, celui où l'héritier légitime est déshérité sans cause. **بيوجه شرعى نفى**. Et donation inofficieuse, celle par laquelle un des enfants est avantagé aux dépens de la légitime des autres. **اولادك بر بسنه بالمساعده وبر يلازم هه غير شرعته**

INOFFICIOSITÉ. Qualité d'un acte inofficieux **أ. عدم المشروعية**
سندك شرع او **يغورنزلعي** **T. نا مشروعييت** **سند P. السند**

غمر الماء - طوم الماء. INONDATION. Débordement d'eaux. **Grande inondation** || صو بصقینلئی T. لبریزو سیلاب P. **L'inondation causée par les pluies** میاهک طوم عظیمی کثرت امطاردن نشات ایتش طوم میاه

On dit, Faire des inondations autour d'une place, pour dire, lâcher les eaux pour en empêcher les approches قلعه زدك اطراف وحوالی سنی صوبه بصدر مق - اطرافه صوبورت مک - On appelle aussi Inondation, les eaux débordées غمر المياه - Il entra dans la place قره یی ب صم ش صولر T. سیلاب P. غمر میاه ایچندن مرور ایله درون قلعه یه پایگذار دخول اولمشدر

Il se dit aussi d'une grande multitude de peuple qui envahit
un pays. *T. گروہ فراوان P. عمارة الناس A. جو فلفی*

Et d'une grande multitude de choses A. طغیان P. فراوانی
T. طغیان مکتب و تألیفات Une inondation d'écrits جرقلق

INONDER. Couvrir d'une grande quantité d'eaux *A. غمر - طم*.
T. سيلاب زمینرا سر تا سر پوشیدن *P. تغیر - صوبه*

میاہ نہرک وقت طغیانندہ مملکت سر تا پا مغمور
 نہر نیل Le Nil inonde l'Égypte en certaines saisons
 نہر نیلک - بعض موسلمردہ مصری طم و تغیر ایدر
 میاہ بحر پائز پیاسی تغیر اولنور مملکتلرک les Pays-Bas

نیهلرینی بصدی - Figur. || Quand les Goths inondèrent l'Italie
تاتار قدیملک سیلاب تئد وئیز تجاوز وئعدیسی اتالیا
L'Asie fut inondée par les Tartars. بصدیغ. و قتلده

فکر کرده بر درلو *innocemment* 'pensais point de mal, j'ai fait
شروعیات اولیوب اول. ایشتی سالما من الفساد ایشلدم
غش وفساددن بری اولدوق امرار ایام *innocemment* Il a vécu
سالما من الغش والفساد *innocemment* Paro'e dile
بلا قصد الانسان - سويلنمش كلام

بسادہ P. علی وجه البلاهة A. *innocemment* Il signifie aussi, sottement
Il vint *innocemment* raconter || بوللق ايله T. ابلهانه - دلی
ایتدیکي قباحتي کلوب سادهدلکک *innocemment* la sottise qu'il avait faite
ایله - نقل - ایلدی

برائتة من A. *innocence* État de celui qui est innocent
بیگناهی P. برائتة من التهمة - برائتة الذمة - الاثم والذنب
On a reconnu son *innocence* || صوجسزلق - قباحسزلق T.
برائت ذمتی مقبول ومعتبر - تهمتدن برائتی اقرار اولندی
شائبة تهمتدن برائتی سمع قبول ايله اصفا - طونلندی
Dans la vie chrétienne, il n'y a que deux états: l'état
دين عیسویده ایکی *innocence*, et l'état de pénitence
حال وار در بری حال برائت من الذنوب و دیگری کفارت
ابو البشر Adam a été créé dans l'état d'innocence
برائت من الذنوب حالنده خلق اولنمشدر

Il signifie aussi, exemption de toute malice, pureté, candeur
پاک نهادی P. برائتة من الغش - نزاهة البال A.
Que c'est un spectacle agréable et touchant que celui d'une maison simple et bien réglée, où règnent
T. بورکت پاکلکی
l'ordre, la paix, l'innocence! وحال
ساده لک وحسن نظام وحال
امن وآسایش بر کمال ونزاهت بالک مسکنی اولان بر
- خاندانک تماشایی نه دکلر مطبوع دلارا بر حالدر
سن نزاهة من A. L'âge d'innocence
صوجسزلق یاسی T. سال بیگناهی P. الاثم

بوللق T. سادہ دلی P. بلاحت A. Et trop grande simplicité

ابریا pl. بری A. *innocent* Qui n'est point coupable
- بیگناه P. منزّه عن التهمة - بری الساحة - بری الذمة
Il est innocent du crime dont
حقنه عزو اولنان تهمتدن بری الساحة در
fut absous et reconnu innocent اولنوب
On l'a accusé de ce crime, mais il est
بر قباحث *innocent* que l'enfant qui vient de naître
اوزرینه عزو اولنمش ایسه ده هنوز دنیایه وضع قدم ایتمش
ابریا Protéger les innocents بر صبی نوزاد قدر بیگناهدر

les persécuter: و بیگناهدری محافظه و حمایت ایتمش
Les opprimer, les accabler و گناه اولنلرک علیه یوریمک
les condamner بوی من التهمة اولنلری پانال غش و جور ایتمش
بری الذمة اولنلرک اوزرینه اسناد جرم ايله حکم
On - بر بیگناه ستمدیده Un innocent malheureux
dit en parlant des enfans en bas âge, On a dépouillé ces pauvres
Il a laissé جو بیگناه معصوملری صویمشلر در
trois ou quatre petits innocents و بیگناه
اوج نوت نفر صغیر و بیگناه اولاد براقدی

نازه البال A. Et exempt de toute malice, pur et candide
- پاک نهاد P. صافی البال - عذیم الغش - سلیم القلب
C'est une âme innocente || یورکی پاک T. بیغل وغش - صافدل
Il est innocent comme un enfant
Il mène une vie innocente
بر صبی نورسته کبی بیغل وغشدر
ses mœurs, ses pensées sont innocentes
بال ايله امرار ایدر
Plaisirs innocents و افکاری غل وغشدر
حظوظات با ضرر سز اکتسجدر - نزاهت

Il se dit aussi des choses qui ne peuvent faire de mal
- ضرر سز T. بی زیان P. غیر مضر - سالم من الضرر
- ضرری نا ملحوظ
Il signifie aussi, idiot, imbécile, V. ses mots

تنبزیه - تبرئة من الذمة A. *innocenter* Déclarer innocent
اثبات - بیگناه نمودن P. اثبات البرائة - عن التهمة
Leur jugement les innocente || پاکه جیقارمق T. بیگناهی کردن
حقلرینه جریان ایتمش حکم کوره برائلری اثبات
اولنمش اولور

از گناه پاک کرده P. بری من التهمة A. *innocenti*
پاکه جیقمش

ممتنع الاحصا A. *innombrable* Qui ne se peut nombrer
خارج من الحساب - اکثر من الطرا - لا یحصی - لا یعد -
|| صایی به کلمز - صایلمز T. بیحساب - بیشمار P.
Nombre لا یعد ولا یحصی ازدحام ناس
عدد ممتنع الاحصا - مدد بیحساب *innombrable*

فوق A. *innombrablement* D'une manière innombrable
بیرون از حد شمار P. خارجاً من حد التعداد - الحساب
صایلمدجق مرتبده T.

INNOMINÉ. On a donné ce nom à deux ce qui, s'unissant en-

بر کسسه فلانک حقنه ایتدیکی parer l'injure qu'on a faite
Reservoir تکدیوری حسن صورت ایلده تعمیر ایتمک
کندو ذاتنه une injure en sa personne, en son honneur
Il tient, وعرض وناموسنه طوقنور بر نوع تعرضه مظهر اولمق
Faire شو حالی تکدیوره حمل ایدر ایلده satisfaction d'une injure
واقع اولان عذر مقابلنده ایفای
رسم تطیب ایتمک

Il se prend plus particulièrement pour une parole offensante,
outrageuse P. قول ناقص الحمره - شتم pl. شتمة - شتم A. شتم
Dire des injures || سوکمه T. دشنام دشنام
مشتامده کلدیلر Ils en vinrent aux injures تنفوه شتم ایتمک
بر کسندیی Charger quelqu'un d'injures سوکشمکه باشلدیلر -
شتم کیره ایلده دونا تمق

On dit figur. L'injure ou les injures du temps, pour indiquer
les inconvénients que peuvent causer le vent, la pluie, etc. A.
Être || فلک کدرلری T. بلای آسمانی P. آفات سداویة
- عرضة آفات سداویة اولمق - عرصه آفات سداویة
ou pour indiquer les calamités inséparables de la durée du temps
- صدمات الزمان - نوازل الدهر - شدايد الزمان A. pl.
زمانک خربلمسی T. آسیب روزگار P. صدمات الايام
|| Ces monuments, ces édifices ont été ruinés par l'injure du temps
یادکار قالمش ایشو آثار قدیمه وابینه و عمارات رصینه شدايد
Nous avons زمانه دوجار اولمق ویران و خراب اولمشدر
perdu plusieurs ouvrages des anciens par l'injure du temps
آثار متقدیمدن نیچه شیلر صدمات دهور وازمانه اوغرایوب
رهین تلف اولمشدر

INJURIER. Offenser quelqu'un par des paroles injurieuses A.
سوکمت T. دشنام کردن - فربه گفتن P. شتم - سب A.
عالمی سب ایدر ایلده || Il injurie tout le monde

سوکلمش T. دشنام کورده P. شتم - مشتوم A. مشتوم
INJURIEUSEMENT. D'une manière injurieuse, outrageante A.
با P. بعدم الحمره - بنقص الحمره - بهتک الحمره
|| Il l'a حرمتمسزلک ایلده T. بسیحرمتمی - حرمتمشکنی
فلانه اول قدر نقص حرمتم... traité si injurieusement, que...
Il a parlé fort injurieusement de vous ایدهرک معامله ایلدیکی
منی غایت حرمتمسزلک ایلده ذکر ایلدی

INJURIEUX. Outrageux A. الحمره - ناقص - خلاف الداب الحمره
دلزار - حرمتمشکن P. موجب الهتک الحمره - الحمره

بو تقریر injurieux aux magistrats || حرمتمسز T.
Cela est injurieux à la mémoire, حکام حقنه ناقص الحمرتمسز
بو کیفیت دوستمک ذکرینه و تبار à la famille de mon ami
Un discours injurieux وخانداننه بادئ اهتک حرمتمسز
فقص حرمتمی موجب حرکت un procédé کلام شتم امیز
Se servir de termes injurieux مخالف ذاب حرمتم تعبیرات
مصرف ایتمک

On dit figur. Le sort, le destin injurieux, c'est-à-dire, injuste
T. بخت نا سازگار - فلک نا سازگار P. فلک عذار A.
یرامز فلک

INJUSTE. Qui n'a point de justice A. ظلمه pl. ظلم
T. ظلمکار - ستمکار - بیدادگر P. عديم الحقایقة - حیف pl.
- Il bo آدم خیلی ظالمدر Cet homme est bien injuste || عذار
P. مغایر الحق - خلاف الحق A. Arrêt injuste || حقسز T. نا حق
عدل وحقه مغایر بر حکم demande عدل وحقه منافی بر سفر
proposition عدل وحقه مغایر بر تکلیف

INJUSTEMENT. D'une manière injuste A. لامن حق - من میرحق
Il a été condamné || حقسز اولمق T. نا حق - ستمکارانه P.
ملیه من غیر حق حکم اولندی injustement

INJUSTICE. Violation des droits d'autrui A. مظلمه - ظلم
ستمکاری - بیداد P. تعدیات pl. تعدی - حیف - مظالم
|| L'injustice régnait en ce siècle عذارلق - ظلمکارلق T. ظلمکاری
Il a fait une grande injustice ایلدی Son
procédé est plein d'injustice عبارتدر عذارلق
مظهر عذر و حیف اولمق Essayer une injustice

INLISIBLE. V. Illisible.

INNAVIGABLE. Où l'on ne peut naviguer A. غیر صالح لیسیر
Les glaces || کمی کزدرمز T. نا قابل سیر کشتی P. السفاین
rendent cette mer innavigable بر دریا بوزلرک کشرتی
تقریبیله نا قابل سیر - فایندر

INNÉ. Qui est né avec nous A. چلتی - مادر زاد P. فطری
خصایل - خصایل جبلية Qualités innées || آنادن طوعبه T.
مادر زاد

INNOUENCEMENT. Sans dessein de mal faire A. بنزامة
برینا - سالمنا من الفساد - بلا قصد الاسائة - القلب
Je n'y || کوکل پاکلیکله T. بهاک نهادی P. من العش

اولاد Les enfans portent bien souvent les iniquités de leurs pères
 غالب حالده كند و پدر لر پنك معاصی و سیئاتیله متحملدر لر
 Les hommes, comme enfans d'Adam, portent l'iniquité de leur
 بنی آدم اولاد ابو البشر اولدقلری جهتدن
 ابن Enfant d'iniquité جد اعلا لر پنك عصیانیه متحملدر لر
 معاصی و ذنوبمزی Remettez - nous nos iniquités سینه و معصیت
 رهین عفو و مغفرت ایله

INITIAL. On appelle Lettre initiale, la première lettre d'un
 ایلک حرف T. حرف نخستین P. حرف اول A. mot

INITIATION. Cérémonie à laquelle on était initié à la par-
 دخول فی حریم الاسرار A. tieipation de certains mystères

INITIATIVE. Droit de parler le premier pour proposer quel-
 رخصة - استحقاق علی التقدم فی الرأي A. que chose
 رایه تقدم استحقاقنی Prendre l'initiative || لتقدم فی الرأي
 تقدم رای باینده مرخص اولمق Avoir l'initiative احرار ایتمک

INITIER. Admettre à la participation des mystères de la re-
 ادخال فی حریم الاسرار A. ligion païenne ou d'une société secrète
 محرم اسرار طریقیت ایتمک T. محرم راز طریقیت کردن P.
 || Il se fit initier aux mystères de Cérès اسرارینه Cérès
 Ceux qui n'étaient pas initiés aux mystères de Cérès, ne pouvaient assister à certains sacrifices
 فلان طریقیتک اسرارینه محرم اولمشدر
 فلان طریقیتک اسرارینه محرم اولمانلر ذبح قرابینه دائر بعض کونه
 رسومک حین اجراننده حاضر بولنقدن محرم و ممنوع
 Il y avait de certaines cérémonies à observer pour ini-
 بر کمنهنک اسرار طریقیته tieier quelqu'un aux mystères
 محرمیتی مادهسی بعض کونه رسوم و تشریفاتک اجراننده
 Il se dit aussi des mystères de la religion chré-
 اتیه کرام هنوز اسرار tieienne || Quand les Pères ont parlé à ceux qui n'étaient pas
 encore initiés aux mystères de la religion encore initiés aux mystères de la religion
 دینه محرم اولمانلره خطاب ایلدکلرنده

On dit figur., Il n'est pas encore initié à la philosophie
 اسرار A. Il n'est pas initié dans cette matière
 حکمته هنوز محرم دکلر
 On - واقف دکلر - بو مادهنک اسرارینه محرم دکلر
 dit aussi, Être initié dans une société, pour dire, y être admis
 مجلسه مآذون دخول T. au nombre de ceux qui la composent
 ارمزه الی || Il n'est pas encore initié parmi nous
 آلان مآذون دخول دکلر

محرم T. محرم راز P. محرم الاسرار - محرم A. Initié

INJECTER. Introduire avec une seringue un liquide dans une
 بحقنه پسانیدن P. cavité du corps A. تسقیة بالحقنة
 || On a injecté plusieurs fois sa plaie شرنقه ایله صوارمق
 جراحی کوه بعد احرى حقنه ایله تسقیه ایلدیلر
 عروق و شرایینی Injecter les veines, les artères, les vaisseaux
 و مجاری سائر هیی شرنقه ایله تسقیه ایتمک
 شرنقه T. بحقنه پسانیده P. مسقاء بالحقنة A. Injecté
 ایله صوارلمش

INJECTION. Action par laquelle on injecte A. سقی بالحقنة
 || Il a fait faire des injections pour شرنقه ایله صو صوارمه T.
 جراحی اصلاح ایچون بر قاق دفعه شرنقه شرنقه
 L'injection était trop شرنقه ایله صوارمه جق علاجلو صو T. سقی دوائی
 شرنقه ایله صوارمه جق علاجلو صو غایت ایسیجق
 ایدی

INJONCTION. Commandement exprès A. امر pl. امر P. فرموده
 || On a fait injonction à tels et tels de تنبيه - بیورمه T.
 شویله ایلملری خصوصی فلان و فلان امر اولندی ... faire
 Un arrêt portant injon- Apres cette injonction
 tion Le roi a fait injon- بو تنبیه نصکره
 ction ... Esclaves à tous les officiers des troupes de se trouver
 عسکر ضابطلر پنك
 فلان محکمه اثبات وجود ایلملری خصوصی جانب
 شاهانندن امر و تنبیه اولندی

INJURE. Il se dit de toute action injuste, considérée relative-
 - تعرضات pl. تعرض A. ment au tort qu'un autre en reçoit
 غدر T. ستم P. تکدیرات pl. تکدیر - تعدیات pl. تعدی
 - تعدی شدید غدر atrocé Grande injure || طوقنه -
 تعمیر میمکن اولمه جق بر irreparable تعدی جگر دوز
 بر کمنده تعرض Faire une injure à quelqu'un نوع تعرض
 حقنه تجویز اولنان Endurer, souffrir une injure ایتمک
 بر کمنده تعرضه Oublier les injures اختيار صبر و تحمل ایتمک
 - دوجار اولدیغی تعرضات و تعدیاتی فراموش ایتمک
 کوردیکی - تکدیراتی انداخته طاق فراموشی و نسیان ایتمک
 Pardonner les injures - تکدیراتی صحیفه دروندن اسما ایتمک
 les re- les re- تعرضات و تعدیاتی رهین عفو و انعام ایتمک
 ponses les re- تعرضاتک رد و دفعه مبادرت ایتمک
 بر کمنده مظهر اولدیغی تعرضاتک عوض و جزائی اجرا
 24- دوجار اولدیغی تکدیراتک انتقامی المق - ایتمک

amara, d'une femme qui ne répond pas à la passion de celui
dont elle est aimée جفاکار ॥ C'est une beauté humaine بر محبوبه
جفاکار در

بلا ترحم - من غير مروءة، Inhumainement. Sans humanité. افسانهستار لکھ ایلم - مروءتسر لکھ ایلم T. بنا مہو یائی P. حقنه من غیر ترحم معايله || Il l'a traité inhumanement ||

عدم - عدم المروءة A. Croauté, barbarie
 انسانیتسزلک - مروئتسزلک P. فا مهر بانى
 عزیز بزر عظیم بزر مروئتسزلک || Grande inhumanité
 بو، بابدو de l'inhumanité à cela كونه مروئتسزلک
 Exercer de grandes inhumanités عدم ترحم و مروئت درکار در
 اثر مروئت و ترحمدن عاری عظیم عدلزل ایستای

T. در گور سازی P. دفن *Entierrement d.* *Inhumation.* کومه
 دفن مردگان - دفن اموات *L'inhumation des corps* || کومه
 مصارف *Les frais de l'inhumation* اولمشلرک کومه شی -
 تدفین

زیر - در گور کردن P. تدفین. A. Enterres.
 Il fut inhumé dans le cimetière || کوخک T. خاکس سپردن
 مزارقده دفن اولندی - مزارستانده تدفین اولندی
 زیر خاکس سپرده - در گور کرده P. مدفون. A. Enterres.
 کوخمش T.

میتمنخ - فوقی ما یتخیل - فوقی ما یتصور. INIMAGINABLE. عقله T. بیرون از دائره تصور - خیال نکردنی P. التصور. Une aventure inimaginable || تصویری محال - خیاله کلمه - صغیر دائره تصور و خیال در بیرون بر ما خور. imaginable

- INIMITABLE. Qui ne peut être imité. ممتنع التظهير. -
 بنی مانند. عظیم المثال. - ممتنع التمثیل. - عظیم النظیر
 اور ترکی. - تقلیدہ کلمہ. بی ہمتا. - بنی نظیر. - بی مثال. -
 Un ouvrage inimitable. بر فعل ممتنع التظهير. || یوق
 un homme ne peut imiter son art. تقلید و تظہیری نا ممکن بر تالیف لطیف
 صنعتندہ تظہیری بحال بر مرد هنرمند inimitable dans son art
 نظیری یوق. -

- INIMITIE. Haine, aversion qu'on a pour quelqu'un. *بغض*
 ۥ دشمنک. *کینه* P. معادات - عدوان - عداوت - بغضا
immortelle *بغض* مکدون - عداوت *مستمرة*
couverte عداوت قديمة *بغض* وعدوان ابدی الیقا
 کسین خفاذه مستتر *کینه* - *بغض* مستور - عداوت مکتونه

عداوت موروثة héréditaire بغض وعدوان سر پوشیده - و بغضا
 irrécusable ریشه گیر استنقرار اولمش عداوت enracinée
 التئام پذیر اولیه حق - تألیف قبول ایتمز کینه و معادات
 بغض و عداوت - بغضا وعدواناً Par inimitié بغض و عداوت
 فلانیک حقه Convoier de l'inimitié contre quelqu'un
 فلانیک عداوتنه Encourir son inimitié پیدا ایتمک
 عداوتنه اوغراق - دوچار اولمق

Il se dit aussi pour marquer toute sorte d'antipathie. منافرت
 P. منافرت طبیعیة || انیمیتیة naturelle. ابر ککلیک T. ریدگی
 Il y a de l'inimitié entre telle et telle plante, entre tel et tel
 animal. فیلان وفلان نبات وفلان حیوان بینند منافرت
 وار در

INTELLIGIBLE. Qu'on ne peut comprendre. ١. لا يفهم - يفهميني - ففما أحسنى ٢. ممتنع الإدراك - ممتنع الفهم
يو كلام ٣. Ce discours, ce langage est intelligible || أكلاشلفر ٤.
وبو لسان قابل فهم وإدراك ذكبر

جایز - عسفة pl عسوف - ظلمة pl ظلم *INIQUE. Injuste*
 عذار *Juge inique* || عذار *T.* پیدادگر *P.* عذار - جور *pl.*
 جور واعتسافه مقارن بر حکم *Jugement* بر قاضی
 - بالجور - ظلماً *INIQUEMENT. D'une manière inique*
Juger inique || عذارلق ایله *T.* پیدادگرانه *P.* بالاعتساف
 ظلماً حکم ایتمکت *ment*

د جور - اعتسافي - عسيف - ظلم . Iniquité, injustice
 ۱۱ ل' iniquité ۱۲ عذارلق ۱۳ بيدادگری - بيداد ۱۴ عدم الحقایقه
 ۱۵ حکامکت des jugemens جور و اعتسافی des juges
 ۱۶ عذر صریح - جور واضح Iniquité évidente عدم حقایقه
 ۱۷ یو کیفیت جور و اعتسافکت مرتبه C'est le comble de l'iniquité
 ۱۸ عدم و ظلمت درجه کمالدر نهائشدر

Il se pût aussi du péché, du débordement des vices. و
گناهکاری P. سیئات pl. سیئۃ معاصی pl. معصیت - عصیان
Notre-Seigneur a porté nos ini- || تقصیرات - معوج F. گناه-
quités عیسی افندوز معاصی و سیئاتمزی در عهد
معاصی و سیئاتمزی شسته نابون ایلدی a lavé nos iniquités
L'iniquité avait couvert la face de la terre
عصیان و گناه روی زمینى سر تا پا استیغاب ایتمشیدی
عصیان و گناه هر طرفه مستولی L'iniquité regnait partout
زمانه جلفهك عصیانی L'iniquité du siècle اولمشیدی
پر معاصی و سیئات در امدن C'est un homme rempli d'iniquité

INGUINAL. Terme de Méd. Qui concerne l'aine *M.* متعلق *T.* متعلق کش ران *P.* متعلق بمغبن الفخذ - بالاربيه اويلق قيصينه *Bundage inguinal* || اويلق قيصينه مخصوص مخصوص لفافه

INHABILE. Terme de Jurisp. Incapable *M.* مدیم الاستحقاق *T.* بی استحقاق - نا مستحق *P.* غیر مستحق - غیر صالح - زعامت *Il est inhabile à posséder aucun bénéfice* || کرکلو ذکل *T.* Un mineur est inhabile à gérer son bien *M.* تصرفه مستحق ذکلر هنوز نا بالغ اولان صغیر کندو مالنی اداره و تصرفه نا مستحق

INHABILITÉ. Manque d'habileté *M.* عدم المهاره *T.* استاذسزلق - اهلیتسزلق *P.* عدم الکفایه - بوجنرالک *L'inhabilité de ce général lui a fait perdre la bataille* عدم اهلیت و مهارتی افانه ظفر و غالبیتی موجب اولمشدر استاذک *Cet ouvrage a été manqué par l'inhabileté de l'ouvrier* - عدم مهارتی تقریبیه بواش وجود پذیر اولمدی بجرلمدی

INHABILITÉ. Terme de Jurisp. Incapacité *M.* عدم الاستحقاق *T.* بی استحقاق *P.* عدم الصلاحیه - سقوط من الاستحقاق - *La condamnation aux galères perpétuelles emporte inhabilité à recueillir aucune succession* نابدأ وضع کورک مادهسی حق وراثتدن سقوطی مستلزمدر

INHABITABLE. Qui ne peut être habité *M.* - ممنوع الاقامة *T.* نا شایان سکنا *P.* غیر صالح لالتکون - ممنوع التکون - قابل سکنا *Maison inhabitable* || اوتورلمز *T.* نا قابل سکنا - قابل اقامت اولیان بر مملکت *pays* اولیان بر باب منزل تمکن واقامت صالح اولیان

INHABITÉ. Qui n'est point habité *M.* خالی - غیر مسکون *T.* نا مسکون - بی آدابانی *P.* عاری من العمارة - من العمارة *Ville* عمارتدن خالی بر محل *Lieu inhabité* || شلکسز *T.* شلکسز بر شهر - بلدة غیر مسکونه

INHABITUDE. Défaut d'habitude *M.* عدم الاعتياد *T.* نا آلفتگی *P.* فکر و اندیشه *L'inhabitude de penser, d'étudier* || آلمانزلق *T.* و مطالعیه عدم اعتیاد

INHERENCE. Il se dit de la jonction des choses inséparables par leur nature *M.* اتحاد متمنع - اتحاد متمنع الانفکاک *T.* ایرلیه جق وجهله *P.* پیوستگی جدایی نا پذیر *M.* المفارقة عرصک *L'inherence de l'accident à la substance* || بتشکک

عرصک - جوهره متمنع المفارقة اولدجق وجهله اتحادی جوهر ايله اتحاد متمنع الانفکاک

INHÉRENT. Qui par sa nature est joint inséparablement à un sujet *M.* لازم غیر منفک - متحد بلا انفکاک *T.* ایرلیه جق وجهله *P.* بروجه نا جدایی پیوسته *M.* مفارقة ثقالت *La pesanteur est inhérente à la matière* || بتشکک *L'erreur est tellement inhérente à l'esprit de l'homme, que...* خطأ وزلت عقل انسانده شول رتبهده لازم غیر مفارقة

INHIBER. Terme de Jurisp. Faire défense *M.* زجر - نهی *T.* یساق ایتمک *P.* یساق کردن *M.* منع و تحذیر ایدهرز - منع و زجر ایدهرز *libé et défendu* یساق اولمش *T.* یساق کوده *P.* ممنوع - منهی *M.* امور منهیة - ممنوعات - اشیا ممنوعة

INHIBITION. Terme de Jurisp. Défense. Il n'est guère d'usage qu'au pluriel *M.* یساقلر *T.* یساقیا *P.* زجریات *pl.* مناهی *pl.* Inhibitions et défenses sont faites à toutes personnes *M.* فاسک جملهسی حقنه اصدار مناهی وزجریات اولنور که صادر اولان فرمان مناهی *L'arrêt portait inhibitions et défenses* وزجریاتی مشتمل ایدی

INHOSPITALIER. Qui n'exerce point l'hospitalité *M.* غیر مصیاف *T.* غریب نا پرور - غریب نا نواز - مهمان نا نواز *P.* مسافره اکرام ایتمز

INHOSPITALITÉ. Refus de recevoir les étrangers *M.* عدم غریب نا پروری - مهمان نا نوازی *P.* اللغات الى الغربا *La barbarie et l'inhospitalité de ces peuples* اول اقوامک فظاظمت طبعی و غربا و بیگانگان حقلرینه عدم التفاتی

INHUMAIN. Qui est sans pitié, sans humanité *M.* عديم المرونة *T.* بی مرونت - بی ترحم - نا مهربان *P.* عديم الترحم - جباری *Tyran inhumain* || انسانیتسز - مروئتسز *T.* *Ri toi fit un traitement inhumain* اثر ترحم و مروئتدن علری بر فعل *Il y avait dans ce pays une coutume inhumaine* قاعده *Cela est barbare et inhumain* بر حال فظاظمت طبع ايله مجبور و عدم بر حال جاهر - مروئت ايله مالوف بر آدمک کاربدر *Il se dit, dans le langage des*

s'INGÉRER. Se mêler de quelque chose sans en être requis.
 T. دست انداز مداخله شدن. P. مخالطة - مداخله.
 سنک امورکد Je ne m'ingère point de vos affaires || قارشق
 رای Il s'ingère de donner des avis بر وجهله مداخله ایتیم
 ویرمه قارشور Il s'ingère des choses dont il n'a que faire

- ممتنع البرء. Qui ne peut être guéri. علاج نا پذير - بيدرمان. P. لا دوا - لا علاج - متعذر الشفا
 || Avec la vie صاعلمز. T. نا قابل علاج - كچنديكى طورە كورە
 كچنديكى صورته نظراً - برء وشفاسى ممتنع بر آدمدر شفاياب اولمق احتمالى بوقدر

مناحس ایام - ایام اذبار Jours infortunés طالع مدبر sort

ناقص - ناقص INFRACTEUR. Violateur des lois, des traités

قیریحی - بوزیحی T. گسیلنده - شکنده P. مخفر - ناکث

ناقص des lois ناقص شروط وعهود infracteur des traités

نظامات مرعینک ناقصی des ordonnances قوانین

نظامات مرعینک خلافت حرکت ایدن

نکث - نقض INFRACTION. Violation des traités, des lois

Il a fait || بوزمه - قیرمه T. شکست P. اخفار - تنکیث -

شروط عهدنامهیی نقض واخفار une infraction au traité

شروط عهدنامه نک کسر ونقضه باعث اولمش - ایلدیلر

قانونک L'infraction des lois, des privilèges بر حرکت ایلدیلر

وشروط امتیازاتک نقضی

بلا ثمره INFRACTUEUSEMENT. Sans fruit, sans utilité

عبث یره T. بی فائده - بی سود P. بلا نفع - بلا طایل

بلا ثمره سعی ایدر infractueusement || Il travaille

عبث یره سعی وکوشش ایدر

غیر مثمر INFRACTUEUX. Qui ne rapporte aucun fruit

محصول ویرمز T. بیحاصل - بی بار P. معدوم المحصول

ارض غیر Terres infractueuses مزرعه غیر مثمره champ مثمره

سنه - معدوم المحصول بر سنه Année infractueuse بیحاصل

معدوم A. Figur. - قیتلق سنهسی - سال بیحاصل - مجدوبه

بی سود P. مدیم المنفعة - مدیم الفایده - لا طایل - الثمره

Travail infractueux || فائده - عز - عبث T. بی ثمره - بی فائده -

کوشش بی - سعی بی فایده - سعی لا طایل infractueux

همم بی فائده Soins infractueux عبث جالشمه - فایده

Peine infractueuse بی منفعت - منصب بی ثمره emploi

عبث زحمت - زحمت بی فائده

INFUS. Il se dit des connaissances, des vertus qu'on n'a pas

acquises par ses soins, mais qu'il a plu à Dieu de verser dans

خدا داد P. موهوب من عند الله - منزل A. quelques ames

موهوب من - علم منزل Science infuse || اللهم کلش T.

grâce عقل خدا داد sagesse عند الله اولان علم وحکمت

فیس منزل

INFUSER. Mettre une drogue dans quelque liquide, et l'y

laisser, afin que le liquide en tire le suc A. نفع - مرث - انقاع

Infuser de la rhubarbe || صوده اصلاتق T. اسفنج کردن P.

راوندی اجزالمطبوخ ایچنده نفع ایتمک dans de la tisane

قند قندی خدر ایچنده نفع du quinquina dans du vin

ما بارد ایچنده انقاع ایتمک Infuser à froid

صوده اصلاتق T. اسفنج کرده P. منقوع A. Inusé

INFUSIBLE. Il se dit d'un corps qu'on ne peut fondre

اریمز T. نگداختنی P. ممتنع الاذابة

INFUSION. Action d'infuser A. نفع P. اسفنج ساری

صوده اصلاتق

Il se dit aussi de la liqueur qui résulte de l'infusion

Une infusion de rhubarbe || اصلاتق T. اسفنج P. منقوعات pl. منقوع -

de thé de br خفیف راوند منقوعی

جای منقوعی

Il signifie aussi, la manière dont certaines facultés surnatu-

relles sont infusées dans l'ame A. فیضان || Les Apôtres avaient

le don des langues par l'infusion du Saint-Esprit

حدراتی روح قدسک فیضانی تقریبیه السنه عدیده

تکلمی نعمته مظهر اولمشلر در

جیوه لک T. جست و جالاک P. منز A. Ingambe

s'INGÉNIEUR. Tâcher de trouver dans son esprit quelque moyen

اندیشیدن P. ملاحظه - تدبیر - صرف الذهن A. pour réussir

Ingéniez-vous pour sortir de cet embarras || دوشونمک T.

s'ingénier عقیدن جیهنمک صورتنی تدبیر وملاحظه ایله

بر مراده ظفر بولمق pour venir à bout de quelque chose

ایچون صرف ذهن ایتمک

INGÉNIEUR. Officier chargé de la fortification des places, des

campes et des postes qu'on veut défendre A. مهندسین pl. مهندس

محکامات حربیه T. معمار الاستحکامات الحربیه -

Cet ingénieur a tracé ce bastion || ماهر مهندس Habile ingénieur

بو - بو طابیدی فلان مهندس رسم ایلدی

Ingénieur en chef a conduit ces travaux

بو اینیه نظارت ایتمش فلان مهندسدر

Il se dit aussi de celui qui conduit quelques autres ouvrages non militaires

معمار P. دزار T. Ingénieur des ponts et chaussées

کوبری وقالدرم بولی معاری

مخیلا A. Ingénieusement

Cela est ingénieusement dit || انجه عقلولق ایله T. بر وجه مخیل - زبرکانه

مخیل صورت ایله سویلنمش بر کلامدر

مخیلا اختراع اولنمشدر

imaginé

Les premières démarches qu'on fait dans le monde ont beaucoup d'influence sur le reste de la vie. بر کمسندنک اوائل حالندد و بر ظهور ایدن حرکات و سکنات بقیه عمرینه کلی دخل و عملی بومصلحت Il a eu beaucoup d'influence dans cette affaire. و ار در Dans cette région, l'air a une influence marquée sur le tempérament des habitants. بو طبقه اولان جوانک امزجه اهالی اوزرینه دخل عظیمی وار در اقویانک - اقویانک نفوذی Influence des hommes puissans. نفوذ کللمی - نفوذ کللمی

INFLUENCER. Exercer une influence. A. نفوذ - اجراء النفوذ. B. نفوذینی اجراء ایتیمک. C. کارگری نمودن. D. نفوذ خلقک اوزرینه تأثیر نفوذ ایتیمک. E. نفوذ فلانک تأثیر نفوذیله عامل اولان.

INFLUER. Agir par influence. A. عمل - دخل - نفوذ. B. کارگر شدن. C. بر نو د'un jeune homme influe sur tout le reste de sa vie. جوانک امر تعلیم و تربیه سنده اولان حسن و قبح صورتی. Ces raisons, ces preuves influent sur toute la suite. سرد اولان علل و دلائل ما بعدک جمله سنده. Il influa beaucoup dans le parti qu'on prit. ویریلان. قرارده کلی نفوذی ایشلدی.

INFORMATION. Acte judiciaire contenant les dépositions des témoins sur un crime ou délit. A. مضبوطه الاخبار الشهود. B. شاهدلرک تقریرلری مضبوطه سی. C. اواره تقریر شاهدان. D. Faire une information. E. شاهدلرک تقریرلری. L'information porte que... شاهدلرک تقریرلری. Décréter sur les informations. شاهدلرک تقریرلری مضبوطه سی موجب حکم ایتیمک.

On appelle en matière civile, information de vis et mœurs, celle qui se fait de la conduite et des mœurs de quelqu'un qui doit être reçu dans une charge, dans une dignité. A. تزکیه الحال. B. تزکیه الحال.

En matière criminelle, information est synonyme d'enquête. C. کشف.

On dit, Aller aux informations, Prendre des informations, pour dire, faire des recherches, pour découvrir la vérité d'un fait. A. جستجوینی. B. تفتحصات. C. تفتحص. D. تفتیش.

آراشد رفق. T. کردن. INFORME. Qui n'a pas la forme qu'il doit avoir. A. سقیم. B. صورتسز. C. بد صورت. D. رکیک الصورة. E. الصورة animal informe. Cet acte est informe. بر حیوان سقیم. C'est une pièce informe, qui ne peut vous servir. بر ورقه اولمغله. C'est un ouvrage informe, et qui n'est pas encore mis dans l'ordre où il doit être. نظام لایقنه وضع اولنامش بر تألیفدر.

INFORMER. Avertir, instruire. A. انبا - انبا. B. خبر ویریمک. C. بیلدریمک. D. آگاه کردن. E. Informer les juges de la vérité d'un fait. حاکمی واقع حالدن. Informer le prince de ce qui se passe. آگاه ایتیمک. ایدن احوالی پادشاه بیلدریمک.

En termes de Jurisp., il signifie, faire une information. V. Information. A. Informer contre. B. رخصت کشف. C. بر کمسندنک طلیه کشف حاله مبادرت ایتیمک. D. Informer d'un assassinat. کشفه مبادرت. E. ایتیمک.

On dit en matière civile, Informer des vie et mœurs de quelqu'un. A. تزکیه حاله مبادرت ایتیمک. B. استحصال. C. استعلام. D. استخبار. E. S'informar. S'enquérir. A. آگاه شدن. B. آگاه شدن. C. P. الوقوف. D. واقع حالی استخبار ایتیمک. E. Je m'en suis informé à tous ceux que je connaissais. اشنالرم. A. کیفیت. B. اولان کسانک جمله سندن استعلام حال ایلدم. C. حالی اشنالرم اولان کسانک جمله سندن استخبار ایلدم.

INFORMÉ. A. خبر. B. واقف. C. آگاه. D. خبردار. E. Juge bien informé. ایلد خبر ایش. mal informé. حاکم.

INFORTUNE. Malheur, disgrâce. A. محرومیه البخت. B. کجروئی. C. بخت. D. بد بختی. E. P. ادبار. B. Tomber dans l'infortune. ادبار عظیم. C. بختسزلق. D. حال ادبارده امرایه. E. Je plains son infortune. فلانک بختسز لغمه اجیبورم. عمر ایتیمک.

INFORTUNÉ. Malheureux. A. محروم البخت. B. بد بخت. C. بد بختی. D. مدبر. E. Prince infortuné. بختسز. نا مراد.

corporelles جسمانیه Il est sujet à de grandes infirmités
علل واسقام عظیمه مبتلا در

Et faiblesse, défaut, imperfection, fragilité pour le bien A.
بی - کم توانی P. عدم الاقتدار - نقص - قصور - عجز
بنی نوع بشرک L'infirmité humaine || قوتسزلق T. اقتداری
زله اصلیه L'infirmité de la nature, causée par le péché عجزی
Il faut supporter les infirmités de son prochain همتاسنک
عجز وقصورینه تحمل ایتمک لازمه حالدرد
عجز وقصورینه تحمل ایتمک لازمه حالدرد

INFLAMMABILITÉ. Qualité de ce qui est inflammable A.
علولنمکه T. پذیرایی آتش افروزی P. طبیعه التهابیه
عرفک طبیعت L'inflammabilité de l'esprit de vin قابلیت
التهابیسی

INFLAMMABLE. Qui s'enflamme facilement A. سریع التهاب
T. آشناک - فروزنده P. سریع الاستیرا - سهل التوقد -
Le soufre, le camphre sont des matières fort inflammables
کبریت ایله کافور سریع الاستیرا
اولان ماده لردندر

INFLAMMATION. L'action qui enflamme, une matière combustible A.
آتش P. اشتعال - استیرا - توقد - وقود - التهاب
Le feu prit aux poudres, et l'inflammation fut si prompte, qu'elle fit un ravage affreux
باروته اصابت ایلدیکندن بردن بره مشتعل وفروزان اولوب
دهشتفرمای عقول اولدجق خسارات جسمیهی مستلزم اولمشر

Et l'acreté, l'ardeur qui surviennent aux parties du corps excessivement échauffées A. التهاب
Il y a de l'inflammation à cette plaie وار
التهاب رنه التهاب صدر التهاب

INFLAMMATOIRE. Qui cause l'inflammation A. موجب التهابیه
Maladie inflammatoire || یانقلق کتورر T. سوزش آور P. التهاب
حمای موجب - حمای التهابی مرض التهابی التهاب

INFLÉXIBLE. Qualité de ce qui est inflexible A. عدم الرقة
سنگدلی P. قسوة القلب - عدم الماینة - عدم الانعطاف -
L'inflexibilité d'un juge قاصینک عدم انعطاف ولاینتی
قوت قلبی - قلبنک عدم رقتی

INFLEXIBLE. Qui ne se laisse point fléchir, ébranler à compassion A. متمنع التلین - عديم الانعطاف - عديم الرقة
Inflexible aux prières مستولات وملتماسته متمنع الانعطاف
جبار سنگدل - جبار بی رقت Tyran inflexible اولان آدم
Opiniâtreté inflexible اصرار وتماد متمنع التلین
واهمه انعطافدن constance شائبه انعطافدن بری صلاح حال
مبرا ثبات وتمادت

INFLEXIBLEMENT. D'une manière inflexible A. بلا تلین
پلکک ایله T. بسختی - سخت P. من غیر تعطف
demeure inflexiblement attaché à son opinion
راینده بلا تلین

INFLEXION. Changement de la voix qui passe d'un ton à un autre A. سکت حالدن
T. گردش صدا P. انعطاف الصوت
Ce chanteur a des inflexions de voix agréables
بو مطربک صداسنده انعطافات لطیفه وار در

On dit, Inflexion de corps, pour dire, une certaine disposition naturelle à plier le corps A. سهولة الانعطاف البدن
بدنک اکلمکه قولاینتی T. جایکتافتگی تن

En termes de Grammaire, on dit, Inflexion des noms, des verbes, pour dire, la manière dont les noms se déclinent, dont les verbes se conjuguent A. اعراب الایماء وتصریف الافعال
واجب التحمیل

Qui est ou doit être infligé A. واجب التحمیل
واجب التحمیل اولان حد شرعی
Peine infligitive

INFLECTION. V. Infliger.

INFLIGER. Imposer une peine A. تحمیل الحد الشرعی
Les lois, les ordonnances infligent de graves peines aux malfaiteurs, aux incendiaires حسب حقنه
الشرع والقانون اکید وشدید حدود شرعیه تحمیل اولنور
حاکم طرفندن تحمیل
La peine qui est infligée par le juge حد شرعی اولمق
Infliger une amende اولنان حد شرعی
اوزره جریمه تحمیل اولنمق

Infloé. A. حد شرعی محمول علی فلان

INFLUENCE. Vertu qu'on prétend qui découle des astres sur les corps sublunaires A. تأثیرات الکواکب - تأثیر الکوکب
کوکبک Bénéigne influence || یلدزک تأثیری T. تأثیر اختر P.
مشومی - کوکبک تأثیر منخوسی Maligne تأثیر مسعودی

Et action d'une chose qui aide à produire quelque effet A.

|| باشلقجی و صوکی یوق T بی سر و پایان - وانجام
 یا لکز جناب رب العالمین ابتدا و انتهایان Dieu seul est infini
 عظیم الغایه A. Il se dit aussi des attributs de Dieu - منزه در
 حد و نهایتی T بی نهایت - بی پایان P. عظیم النهایه -
 مرحمت La miséricorde de Dieu est infinie || اوجی یوق - یوق
 Sa puissance est infinie لم یزلیه نیک حد و نهایتی یوقدر
 قدرت بالغه ربانیه عظیم النهایه در

عظیم - لا یحصی - لا یعد A. Il signifie aussi, innombrable
 || صایسی یوق T بی حساب - بیشمار P. الحساب
 لا یعد ولا y a un nombre infini d'auteurs qui rapportent que...
 Il y avait un monde infini
 اول مجلسده بی حساب خلق وار ایدی

|| پک جوق T فراوان P. کثیر - عظیم A. Et très-grand
 من فراوان ایله ممنون Je vous ai des obligations infinies
 اوزریمه تحمیل ایلدیکک بارمنن کثیره نیک - لطفک اولدم
 بکا عظیم Vous m'avez causé des peines infinies تحتنده یم
 تعب وزحمت و برمشک

الی ما لا نهاية - الی غیر النهایه A. à l'infini. Sans fin.
 بوشی Cola irait à l'infini || صوکی یوق T بی انجام P.
 La divisibilité de la matière à l'infini الی غیر النهایه واره جقدر
 Multiplier un nombre ماذه نیک الی ما لا نهایت تجزیسی
 بر مددی الی غیر النهایه ضرب ایتکک à l'infini

فوق الحد A. Sans bornes et sans mesure
 T بی نهایت - بی قهائیت - بی اندازه P. والنهایه
 حق تعالی حضرتلری Dieu est infiniment bon et juste || غایتسر
 خدای متعالک مدل - فوق الحد والنهایه کریم و عادلر
 واحسانی بیغایت ونهایتدر

- با فراوانی - بسیار P. غایه الغایه A. Et extrêmement
 C'est un homme infini- ment heureux || پک جوق T بی اندازه - بغایت
 Il souffre infiniment بختلو بر ادمدر
 غایت الغایه متألدر

عدم - عدم النهایه A. Qualité de ce qui est infini
 - نهایتسر لک T بی نهایتی - بی پایانی P. الغایه
 L'esprit humain ne saurait comprendre l'in- finité de Dieu || اوج اولما قلیق
 ذات ذو الجلالک عدم غایت ونهایتی
 Quelques philosophes ادراکدن عقل بشر عاجز و متحیر در
 soutiennent l'infinité de l'espace عدم
 نهایتی تأیید و اثبات قیدنده درلر

- فراوانی P. کثرت - وفرت A. Il signifie aussi, grande quantité
 جمعیت Une infinité de personnes || جوقلق T. بیشماری - بسیاری
 قتی - خلقک وفرتی وافر کسان - ناسک کثرتی
 اشیای - اشیانک غایت کثرتی de choses جوق خلق
 حلل On pourrait vous alléguer une infinité de raisons
 بیشمار ایراد ایتکک ممکنر

INFINITIF. Terme de Grammaire. Le mode qui se marque ni nombre ni personne A. مصدر

INFINITIF. Terme de Jurispr. Qui rend nul A. مبطل P.
 || ابطال ایدیجی T. ابطالساز - عملانده ساز
 مبطل اعلام اولان بیورلدی

INFINIR. Qui a quelque infirmité A. ملول - ملولین pl.
 خسته - بیمار - انکشتال P. سقام pl. سقیم - طلیل المزاج -
 علیل المزاج بر آدم Un homme infirme || خسته لقلو T. حال
 بغایت سقیم و ملول بر C'est un corps extrêmement infirme
 ملولین و سقام Voilà le lieu où l'on met les infirmes وجود در
 علیلرک مکانی بو در - مخصوص اولان محل اشته بو در
 - عاجز - قاصر A. Et faible, fragile, qui manque de force

Le pé- ohé a rendu la volonté infirme بنی اراده بنی آدمه
 || فوتسر T. بی اقتدار - نا توان P. عظیم الاقتدار
 ایراث عجز و نا توانی ایتمشدر

ابطال - لغا A. Terme de Jurispr. Invalider un acte
 || بوزمق - بطل قلمق - بطلالمق T. عملانده ساختن P.
 Voilà une pièce bien forte, qu'apportez-vous pour l'infirmier?
 اشته بو بر سند قویدر ابطالی موجب اولدجق بر شی
 بوسندی ابطال Il dissit pour infirmer cet acte, que...
 On dit aussi, infirmer une preuve, un témoignage
 بر دلیلی و شاهدک شهادتنی ابطال ایتکک
 ابطال T. عملانده گشته P. ساقط من العمل A. انقضای
 اولنش

INFIRMERIE. Lieu destiné pour les infirmes dans les maisons re- ligieuses A. خستدربری T. بیمار خانه P. دار الملولین A.

INFIRMIER. Qui a soin des malades dans les hôpitaux et dans les infirmeries A. نگهبان خستگان P. مأمور بخدمة المرضا A.
 خستدره خدمت ایدن T.

ملت A. INFIRMITÉ. Indisposition, maladie habituelle A. بیمار حالی - بیماری P. اسقام pl. سقم - ملّة المزاج - ملل
 Les infirmités ملّت عظما Grande infirmité || مزاجسر لقی T.

جهنم طاشی

INFERTILE. Stérile, qui produit peu, ou qui ne produit rien
جوراق T. بی برکت P. ماحل - مجدوب - غیر مخصب A.
Des terres infertiles جوراق نارلا - مزرعه مجدوبه
ممالک pays جوراق یرلر - اراضی غیر مخصب
V. Infécond. برکتسز مملکتلر - غیر مخصبه

هیچ P. عقیم A. On dit figur. Un esprit, un sujet infertile
Il a un esprit infertile || قسیر - طوغرمز T. اندک زای - نرای
Il a écrit قسیر بر ذهنی وار در - ذهن عقیم صاحبیدر
بر ماده عقیمه اوزرینه تحریر وانشا
sur un sujet infertile ایلدی.

بی برکتی P. محل - جدوبت A. INFERTILITÉ. Stérilité
T. برکتسزلک - جوراقلق V. aussi Infécondité.

نهب A. Pillar, ravager par des irruptions
چاپول T. تالان و تاراج آوردن - یغما کردن P. غارت
Les pirates infestaient toutes ces
ازباندید طایفهی اول سواحلی سر تا پا نهب - ایتمک
côtes-là نهب - غارت ایدرلر ایدی
Les ennemis infestaient tout ce pays - là par
دشمن اول مملکتک مجموعنی نهب و یغما
leurs courses و غارت ایدر - ایدر ایدی
جمله سیه اطاله اقدام یغماگری
جمله سنی چاپول ایدر ایدی - ایدی

P. ایصال الضرر والخسارة A. Et incommoder, tourmenter
Les ضررکتورمک T. گزند و زیان آوردن - آزردن کردن
فاره لر بو خانه ده کلی مرتبه ایصال
ضرر و خسارت ایدرلر

INFIBULATION. Opération par laquelle on résout, au moyen
d'un anneau, les parties qui servent à l'acte de la génération
فقد الآلات التناسل A.

تعقید الآلات A. INFIBULER. Faire l'opération de l'infibulation
التناسل

غیر صادقی A. INFIDÈLE. Qui manque de foi, de fidélité
صدقتسز - وفاز T. بیوفا - نا راستکار P. عديم الصداقة
زوجنه صداقت ایتیمان || Une femme infidèle à son mari
دوست بیوفا - محب معدوم الصداقة قاری
دوست حقنه بیوفا infidèle à son ami
صدقتسز اولمق

حافظه غیر - حافظه ساهیة A. On dit aussi, Mémoire infidèle
T. یاد نا درست - یاد مست P. حافظه رکیکه - صحیحه

Et un rapport, un récit, une citation infidèle
کوشک حافظه
بر انها و بر تقریر و بر اشهاد غیر صحیح

Il signifie aussi, qui n'a pas la vraie Foi A. کافر pl. کفره
Les nations infidèles ایمانسز T. بد ایمان P. کفار pl.
L'infidèle n'a point de part au
اقوام کافره کافره
royaume de Dieu کاشی عالم ملکوتدن
کلیاً محرومدر

من غیر صداقة A. INFIDÈLEMENT. D'une manière infidèle
T. بی وفاکارانه - با بیوفایی - نا راستکارانه P.
Agir infidèlement avec ses amis
وفا سزلق ایلنه - ایلنه
دوستان حقنه بیوفالقی ایلنه معامله ایتمک

مدم - خیانت A. INFIDÉLITÉ. Manque de fidélité, trahison
Grande صداقتسزلق T. بیوفایی - ناراستکاری P. الصداقة
L'infidélité d'un domestique خیانت عظمأ
بر خدمتکارک
d'un ami عدم صداقتی
d'une maîtresse عاشقک عدم وفا و صداقتی
d'une femme, d'un mari بیوفالقی
Commettre une infidélité عدم صداقتی
خیانته متعلق بر ایش ایشلمک - ایتمک

عدم - رکاکة الحافظة A. On dit aussi, Infidélité de mémoire
نا درستی - سستی یاد P. سهو الحافظة - الصحة الحافظة
حافظه کوشکلکی - قصور حافظه T. کم یاد داری - یاد
اشهادک عدم صحتی

Invérité, se dit aussi de l'état de ceux qui ne sont pas
کافرلک T. بد ایمانی P. کفر A. dans la vraie religion
طایفه یهود مصر
کفره مصر در - علی الکفر در

INFILTRATION. Action d'un liquide qui passe comme par un
filtre dans les pores d'un solide. V. S'infiltre || L'infiltration de
l'eau dans le bois آغاج ایچنه تخल्ली
کچمدسی

نفوذ - تخلل A. S'INFILTRER. Passer comme par un filtre
L'eau s'infiltre dans آغاج هر نقدر سرد اولسه بیله
ایچنه تخلل
le bois le plus dur آغاج ایچنه
صو نفوذ ایدر - صو کهر

ایچنه کچمش T. اندر گذشته P. متخلل A. INFILTRÉ.

Qu'il n'a ni commencement ni fin. Il ne se dit que de
بی آغاز P. منزه من الابتداء والانتها - ازلی A. Dieu

بر کسندی غریقی بحر رسوایی و افتضاح ایتمک
L'infamie est plus à craindre que la mort شین بد نامی
اولودن فنا در - وافتضاح اشد من الماتدر

Il se dit aussi de l'action infâme A. مذالت - رذالت
C'est || رسوایی T. زشتکاری - خواری P. رذایل pl. رذیلة
une grande infamie de manquer à sa parole خلف وعد ایتمک
C'est un malhonnête homme, il a fait mille رذیلة عظیمه در
infamies لیم النفس بر آدم اولوب رذایل گوناگون ارتکاب
C'est une infamie de contester pour si peu de chose ایدلی
بویله امر جزئی ایچون مجادله ایتمک رذیلة محضدر

Il signifie au pluriel, paroles injurieuses A. pl. مندیات
گفتار خزی - زشتارها P. اقوال مخزیه pl. مخزیات pl.
فلانه || ایتدیجی سوزلو T. امیز
هزار بهزار کلمات مخزیه سویلمشدر

INFANTERIE. Les troupes qui marchent et qui combattent à
پد A. pl. رجالة الجيش - رجالة A. pl. بیاذقة - بیاذقة
Vieille || یایه عسکری T. لشکر پیاده - پیادگان P. الجيش
جدید یایه عسکری nouvelle متیق پیاده عسکری
Compagnie d'infanterie یایه عسکری بلوکی
ennemie fat taillée en pièces اعدانک پیاده سی جمله قتل و اعدام
اولندی

INFANTICIDE. Meurtre d'un enfant A. قتل الطفل
Il se dit aussi du meurtrier - جوجوق اولدرمی T. کشی
جوجوق T. کودک کش P. قاتل الطفل A. اولدرمیجی

INFATIGABLE. Qui ne peut être lassé par la fatigue A. مدیم
بی فتور - درماندگی نا پذیر P. عديم الفتور - الکلال
اسب بی فتور Cheval infatigable || یورلق بیلز - یورلر
بی کلال و بی C'est un homme infatigable عقل بی فتور
فتور بر امددر

INFATIGABLEMENT. Sans se lasser A. بلا کلال
Appliqué || یورلمسزین T. بی فتورانه - بی درماندگی P.
ایشنه بلا فتور مداومت ایدن
بلا فتور خدمت مکب و مواظب اولان - آدم

INFATUATION. Prévention excessive et ridicule A. مفتوتیت
L'infatuation de sa noblesse || عقل صاپلندسی T. دلشفتگی P.
کشیز اذکنه مفتوتیتی تقوی بیلده
مصحک عالم اولدیور

INFATUER. Préoccuper tellement quelqu'un, qu'on ait de la
دل P. اغراق الذهن - افتان
عقلی طولدرمی - عقلی صارمی T. دل شفته کردن - شیفن
فلان || Qui vous a infatué de cet homme-là, de ce livre-là?
کمنه ایچون و فلان کتاب ایچون سنی کیم افتان ایلدی
S'infatuer de عقلی کیم طولدرمی - کیم دلشفته ایلدی -
d'une opinion بر کمنه نک دلشفتسی اولمق
بر زای ایله عقلی صارمی - بر زایه اغراق ذهن ایتمک
Cet être infatué de quelque chose اولمق
homme est infatué de sa personne, de son mérite مفتون
مفتون لیاقت و اهلیتدر - نفسنه فریفته در - نفسدر

عقلی - عقلی صارمش T. دلشفته P. مفتون A. INFATUE.
عقلی آلدلرش - طولمش

INFÉCOND. Stérile A. عاقر - غیر مثمر - غیر منبت P.
Terre infécond || محصول و پرمرز - برکتسز T. بینما - بی حاصل
Ce champ est infécond أرض غیر منبت - أرض عاقره
Figur. || Génie - بی حاصل و بینما در - بو تارلا محصول و پرمرز
فماز عقل T. عقل بینما P. ذهن عقیم - عقل عقیم A. infécond

INFÉCONDITÉ. Manque de fécondité A. عقارت - عدم الاباث
برکتسزلک T. بی حاصلی - بینمایی P. عدم الاثمار -
اراضینک L'infécondité des terres || محصول و پرمازلک
عدم اباثی

INFECT. Puant, gâté, qui est infecté A. زاهم - سنیخ
خنجیر ناک - بوی خرسیده گرفته - خرسیده بو P. عفین
متن H est puant et infect || مرادار قوقولی - قوقمش T.
هوای - هوای سنیخ محل سنیخ Lien infect و سنیخدر
Un homme qui a l'haleine infecte. V. Haleine. - مرادار قوقولی هوا - هوای وخیم - عفین

INFECTER. Gâter, corrompre par communication de quelques
chose de puant, de contagieux A. تسنیخ
مرادار قوقولی T. خنجیر ناک کردن - خرسیده بو کردن
فلان شی تسنیخ هوایی موجبدر || C'est infecte l'air
بورانک C'est puant, cette charogne infecte tout le voisinage
La peste a. متنه و بو حیفه بستون اطرافنی تسنیخ ایدر
وبانک عفونتی بلده نک جمله سنیخ
اول Ceux qui étaient infectés de cette maladie شایع اولمشدر
On jeta des charognes dans le puits pour l'infecter
میرنی. تزیم ایچون ایچنه القای

امکانی یوق بر شیندر
 INFAMANT. Qui porte infamie. مجریس - موجب التشهير - مجریس
 جاريسلک. روسیه ساز - رسوا ساز. موجب الافتتاح -
 Des paroles || یوزی قره دیجی - رسوا ایدجی - کتور یجی
 موجب تشهير اولدجق اقال - اقال مجریس infamantes
 Sentence in- موجب تشهير و رسوایی اولدجق شتوم
 تجریسی محتوی حکم - باعث تجریس اولدجق حکم infamante

متنوع - لا یطفی. INEXTINGUIBLE. Qui on peut s'éteindre.
 - بیخاموش - نخاموشیدن. متنوع التسکین - الانطفا
 Feu inextinguible || تسکین اولمز - سونمز. نا ممکن تسکین
 عطش متنوع soit آتش متنوع الانطفا - ناثره لا یطفا
 قنندیل بیخاموش lampه التسکین

متنوع الکشف. INEXTRICABLE. Qui ne peut être délié.
 Un chaos inextricable de || سوکلمز. T. گشایش نا پذیرا. P.
 کشفی متنوع بر هیولای مشکلات difficultés

برائتة. INFAILLIBILITÉ. Qualité de ce qui est infaillible.
 یا کلاما ملق. T. بی خطایی. P. عدم التخلّف - من الخطا
 بر قاعده نک خطادن برائتی L'infaillibilité d'un principe
 de || تخلفدن برائتی - وعدک عدم تخلفی d'une promesse
 اثمه دینک خطادن برائتاری l'Eglise

عديم التخلّف. INFAILLIBLE. Qui est certain et inmanquable.
 Le succès de || شهبسز. T. بی تخلف. P. محقق - مقرر -
 بر مصلحتک حسن نتیجہ سی cette affaire-là est infaillible
 و عیدم بی Ce que je vous promets est infaillible محققدر
 حقیقت vérité تخلفدن بری بر قاعده Règle infaillible تخلفدر
 متنوع التخلّف

بری من. Il signifie aussi, qui ne peut ni tromper ni errer.
 Dieu est in- || خطاسز. T. بیخطا. P. عديم التخلّف - الخطا
 باری تعالی حضرتلری مبادینه faillible dans ses promesses
 L'Eglise est وهد ایلدیکی شیلرده خطا و تخلفدن. نیزه در
 اثمه دینک فيا decisions des choses de Foi infaillible dans les décisions des choses de Foi
 ایمانه دانو وضع ایتدکلی احکام خطا و تخلفدن
 بر آدمی خطادن Croyez-vous est homme infaillible? Croyez-vous est homme
 بریمی طن ایدرسک

من غیر. INFAILLIBLEMENT. Assurément, inmanqueblement.
 Infaill- || شهبسز. T. بی گمان. P. مقررأ - محققأ - تخلف
 بو ماده من غیر تخلف ظهور ایدده کدر cela arrivera
 Je n'y trouverai و بر حالک وقوه کلهجکی امر مقرر در -
 محققأ اول طرفده بولدهجتم infailliblement

عديم - غیر ممکن. INFAISABLE. Qui ne peut être fait.
 ممکن دکل - اولمز. T. نا ممکن - نکردنی. P. الامکان
 - امر نا ممکندر infaissable || C'est une chose impossible امکانی یوقی

امکانی یوق بر شیندر
 INFAMANT. Qui porte infamie. مجریس - موجب التشهير - مجریس
 جاريسلک. روسیه ساز - رسوا ساز. موجب الافتتاح -
 Des paroles || یوزی قره دیجی - رسوا ایدجی - کتور یجی
 موجب تشهير اولدجق اقال - اقال مجریس infamantes
 Sentence in- موجب تشهير و رسوایی اولدجق شتوم
 تجریسی محتوی حکم - باعث تجریس اولدجق حکم infamante
 وسام - وسام التجریس. INFAMATION. Note d'infamie.
 تمنای بد - تمنای رو میاهی - تمنای رسوایی. P. التشهير
 یوز - رسوایلق تمناسی - جاريسلک تمناسی. T. نامی
 La condamnation au blâme emporte infama- || قره دیجی تمنای
 tion من قبل الشرع تغزیر حکمی معاتب اولانک حقنه
 یوزی قرار مسند - تمنای تجریس و تشهير اولور حالاتدن در
 باعث بر حالتدر

INFAME. Qui est diffamé, flétri par les lois, par l'opinion
 - رو سیه - رسوای. P. مذموم - مفتضح - مجریس.
 La moindre amende en || یوزی قره - جاريس. T. بد نام
 matière criminelle rend infame جریمه متعلق جزئی جریمه
 Ceux qui sont réputés in- بیله تجریسی مستلزم بر حالتدر
 famés par la loi, ne peuvent être admis en témoignage مذموم
 و مفتضح اولمق اوزره شرعاً شهرت یافته اولمش کسانک
 شهادتی مقبول و معتبر دکلدر

لیم. Et celui qui a fait des choses qui le déshonorent.
 pl. خسیس - نذیل - سفلة. pl. بقیل - لیم النفس
 Ne me parlez pas de lui, c'est un infâ- || الحق. T. چیل. P.
 me فلان کمنه نک اسمنی یاد ایلده بر لیم النفس آدمدر
 نذیل - مردول - رذیل - دنئی. Et qui est indigne, honteux.
 Actions infâmes || الحق. T. خوار. P.
 La chose est infâme بخل مردول Avarice infâme محض رذیل در -
 امر مردولدر infâme
 بر تجارت Faire un commerce infâme خست مردول - نذیل
 تجارت نذیله ایله مالوف اولمق - دتیه عادت ایدنمک

INFAMIE. Flétrissure imprimée à l'honneur, à la réputation,
 افتضاح - تجریس.
 soit par la loi, soit par l'opinion publique.
 رسوایلق - جاريسلک. T. بد نامی - روسیاهی - رسوایی. P.
 تمنای رسوایی و افتضاح Note d'infamie || یوز قره تمنای
 L'amende وسام رسوایی ایله. T. نویسم ایتمک Note d'infamie
 en matière criminelle emporte infamie جریم متعلق
 Couvrir quelqu'un مستلزم رسوایی و افتضاحدر

رابطہ ویرلشدر

INESTIMABLE. Qu'on ne peut trop estimer. ممتنع التقويم
 بهاسی X بی بها P. عديم القيمة - ممتنع التثمين -
 قيمتى يوقى C'est une chose inestimable || قيمتى يوقى - يوقى
 بر شيندر

بی P. معدوم الرسعة A. Qui est sans étendue INÉTENDU.
وسعتی یوق T. بی وسعت - پهنایی

INÉVITABLE. Qu'on ne peut éviter. **ممتنع الفوار** *م*. Un malheur inévitable **قاجمنه کلمز** *ز*. نا گریز **P**. ضروری **La mort est inévitable** حذر و فراری نا ممکن **بر کدر** **موتدن** فرار ایتمک **امر** - موت **بر واقعه** ممتنع الفوار **در** **حال** موت **بر امر** ضروری **یدر** - ممتنع **در**

INÉVITABLEMENT. Nécessairement, sans qu'on puisse l'éviter
 ا. البتة ۞ نا گریز ۞ البت - لا محالة - لا جرم ۞ Vous
 tomberez inévitablement dans ce malheur لا محاله اول قضایه
 اورا به حقیقت

INEXACT. Qui manque d'exactitude. *ا. غیر صحیح* *P. نا بر*
 Une copie inexacte *|| یاکش - طوغری اولیان* *T. راست*
 Un copiste inexact *نسخ غیر صحیح* *قطعه مورث غیر صحیح*
 INEXACTITUDE. Manque d'exactitude. *ا. عدم الصحة* *P. نراستی*
 Il y a bien de l'inexactitude dans *|| یاکشلق - طوغریسزلق* *T.*
 son ouvrage *- تألیفنده خیلی مرتبه عدم صحت وار در*
 خیلی سقامت وار در

INEXCUSABLE. Qui ne peut être excusé. غير معذور. -
- پوزش نا پذير. - امکان نا پذير عذر. P. ممتنع الانتذار
Faute || عذر قبول ايده ميدهد. T. نا شايسته معذرت
Inexcusable L'ingratitude est un عذر قابل معذرت بر خطا
défaut inexcusable كفران نعمت بر عيب ممتنع المعذرتدر
Vous êtes inexcusable d'en avoir usé ainsi. بر وجهله حرکت
ايلدينگکه بر درلو معذور دگسک

مبتنع الاجرا. Qui ne peut être exécuté. اجراسنى. r. نا قابل اجرا - نكردنى. P. مبتنع التنفيذ - ترتيبك مبتنع. Votre projet est inexécutable. || نا ممكن الاجرا در

عدم - عدم الاجرا A. L'ineécution || اجر اسزلق R. اجرا نا سازى P. الانفاذ
مقاوله حجتىك d'un contrat, d'un testament, d'un traité
وضيقت حجتىك وشروط مهدنامىك عدم اجراسى

عدم تنفیذی - شرع وقانونک عدم اجراسی des lois
بی تعلیم P. غیر معلم A. INEXERCÉ. Qui n'est point exercé
تعلیمسز T.

INEXORABLE. Qui ne peut être fléchi. عديم التطف. -
 يوركى T. بى رقت دل P. عديم التحنن - عديم الرقة
 خلق بر Le public est un censeur inexorable || يورشاىز
 Les pécheurs endurcis trouveront عديم التحنن
 خدای متعال اعلف القلب اولان مذبذبين Dieu inexorable
 وگناهكاران حقنه عديم التحنن V. inflexible.

INEXORABLEMENT. D'une manière inexorable **بلا تعطف** **م.**
 بیرقت و مهربانی **P.** من غیر تحنن - بلا تحنن - بلا رقة -
 T. یورکت یوشامیدرق || No lui demandez 'pas cette grâce,
 il vous refuserait inexorablement **فلاندين شولطفی التماس**
 V. Inflexiblement **ایلمه بلا تحنن** دریغ ایده جکی درکار در

عدم-عدم التجربة A. Manque d'expérience P. الاختبار
تجربة سرك T. بي آزمایشی احوال P. الاختبار

مَدِيمُ التَّجَرُّبَةِ. Qui manque d'expérience. 1. تجربہ سی یوق T. بی آزمایش احوال P. مَدِيمُ التَّجَرُّبَةِ۔
تجربہ General inexperienced || خام۔ تجربہ احوالی یوق
بصافہ خبرت و تجربہ دن chirurgien احوالی یوق بر جنرال
بی بہرہ بر جراح

INEXPIABLE. Qui ne se peut expier. ۱. ممتنع الکفارة ۲. کفارت قبول ۳. کفارت نا پذیر۔ امکان نا پذیر کفارت جرم ممتنع الکفارة ۴. Crime Inexpiable ۵. ایتمز

- لا يفسر. Que l'on ne peut expliquer. INEXPLICABLE.
 نكشادني. P. متمنع الكشف - متمنع الحل - متمنع التفسير
 Difficulté inexplicable || معنا ويريلديه مك. T. تفسير نا پذير -
 معنا ويريلديه جك بر مشكل - متمنع الحل بر مشكل
 معنا ويريلديه جك وضع وحرکت conduite

INEXPRIMABLE. Que l'on ne peut exprimer par des paroles
 تعبیره T. تعبیر نا پذیرا P. ممتنع التعبير- لا يعبر. ۱.
 لسان- تعبیره کلمز بر وجع Douleur inexprimable ۲ کلمز
 دائره وصف join قال ايله تعبیری محال وجع شدید
 تعبیر Sentimens inexprimables وتعبیردن بیرون جیور و مسرت
 وتوصیفه کلمز افکار

INEXPUGNABLE. Qui ne peut être forcé, pris d'assaut. **g.** گرفتاری نا پذیر - نگرفتنی. **P.** مقتنع الصبط - منيع
fort بلدة منيعه **Ville inexpugnable** || النسي محال - النمر

On dit aussi, Un chemin, un terrain inégal, pour dire, qui n'est pas uni, qui est raboteux. *جرفه* pl. *جروف*. *امت* - *جروف* - *دوز* *T.* نشیب و فراز - نا هموار. *P.* غیر مستوی - *اموت* pl. *C'est un terrain inégal* || *جافر چقور* - *انیشلو یوقشلو* - *اولمیان*. *Le chemin est inégal* *انیشلو یوقشلو* بر پر در - *ارض جرفه* در - *طریق بو طرفده جروف* و *اموتدن* عبارتدر *en cet endroit* *جافر چقور* بر یولدر.

INÉGALEMENT. D'une manière inégale. *بلا سوتیه* *لامن* - *نا در برابره* *P.* من غیر استوا - *لا عن التساوی* - *السوتیه* || *هب بر اولمیری* - *بر دوزهیه اولمیری* *T.* نا هموارانه - *حصدر* علی السوتیه تقسیم *Les parts sont faites inégalement* *C'est un homme qui s'est conduit fort inégalement* *مختلفاً حرکت ایلدی* - *بو آدم لا عن التساوی حرکت ایلدی*

INÉGALITÉ. Défaut d'égalité. *عدم المساواة* *عدم الاستواء* *T.* نا یکسانی - *نا همواری* - *نا برابری* *P.* اختلاف - *ایکی* *L'inégalité de deux lignes* || *دوزسزلق* - *او یغونسزلق* *طریقک عدم مساواتی* *d'un chemin* *خطک عدم مساواتی* *d'un* *اختلافی* - *فصول اربعه نیک عدم مساواتی* *d'un mouvement* *دوشم نیک عدم استواسی* *plancher* - *سیاق مباره نیک نا در برابری عدم استواسی* *Avoir de l'inégalité* *نبضک عدم مساواتی* *du pouls* *اختلافی* *تلون طبع ایلد* - *مزاج متساوی الحال اولماق* *dans l'humeur* *C'est un homme qui a de grandes inégalités* *مزاچنده عظیم تلونات و اختلافات وار در*

INÉLIGIBLE. Qui ne peut être élu. *غیر مستحق علی* *انتخابه* *T.* نا مستحق انتخاب - *نگزیدنی* *P.* الانتخاب *مستحق اولمیان*

INÉNARRABLE. Qui ne peut être raconté. *ممتنع الحکایه* *نقل اولنمیه حق* *T.* نا قابل حکایت *P.* متعذر الوصف - *|| Saint-Paul étant transporté au troisième ciel vit des choses inénarrables* *حضرت پاولوس فلک ثالثه صعودنده احوال* *لدى* *الصعود مرتبه نقل و حکایتدن* - *ممتنع الحکایه کورمشدر* *Des gémissements inénarrables* *خارج نیچه شیلر تماشا ایلدی* *وصف* - *وصف و حکایتی* *نا قابل اولان اینس والیل* *وتعریفه کلمیه حکک اینس والیل*

INEPTE. Qui n'a nulle aptitude à certaines choses. *عديم* *نا اهل* - *بی استعداد* - *خامکار* *P.* عديم الاستعداد - *الاهلیه* *T.* *C'est un homme tout-à-fait inepte* *اوز دگل* - *استعدادسز*

aux sciences *علوم وفنونیه* *وجهاً من الوجوه* *استعدادی* *علوم وفنونیه* *مایه استعداددن* *عاری* *بر آدمدر* - *یوقی* *بر آدمدر* *Il est inepte à tout* *کافه اشیاده عديم الاستعداد در*

Il signifie aussi, absurde. *باطل* *P.* *نا فرجام* *C'est un homme inepte* *ایشه* *برامز* *T.* *جميع اقوالی* *باطلدر* *Tout ce qu'il dit est inepte* *ادمدر* *ملاحظه* *باطله*

INEPTIE. Absurdité, sottise. *ابطولة* pl. *اباطیل* *Co livre est plein d'inepties* *یولسزلق* *T.* *هرزه* *P.* لغویات *Il ne débite que des inepties* *هب اباطیل و لغویات* *نشر ایدر*

INÉPUISABLE. Qu'on ne peut mettre à sec, qu'on ne peut épuiser. *لا ینکش* - *عديم الانتزاف* - *لا ینزف* *tarir* *P.* عديم النقاد - *ممتنع الانقیاض* - *لا یغیص* - *الانتکاش* *Une source d'eau* *دوکنمز* *T.* *بی نقاد* - *خشکی* *نا پذیرا* *صوکی* *دوکنمز* - *ینبوع ممتنع الانتزاف* *ما* *inépisable* *Figur.* *Richesses inépuisables* *نقاد* *ماده* *بی نقاد* *ماده* *بی نقاد* *Cet homme a un fonds inépuisable de sciences* *بحر عديم* *الانقیاض* *معارف و علومدر*

INERTE. Qui est sans ressort et sans activité. *ساکن* *La matière inerte* *طورغون* *T.* *آرمیده* *T.* *باقی علی حاله* *بر کومه ساکنه* *une masse inerte* *ماده* *ساکنه*

INERTIE. Il ne se dit qu'en cette phrase, Force d'inertie, et signifie, la propriété qu'ont les corps de rester d'eux-mêmes dans leur état actuel. *خاصة السكونه والدوام* *آرمیدگی* *Figur.* *Vivre dans un état d'indifférence et d'inertie* *حال بیقیدی* *و سکونته* *کچمک* *حال بیقیدی* *و سکونته* *گرفتار اولمق*

INESPÉRÉ. Qu'on n'espérait point. *فوق المأمول* *بیرون از امید* - *در خاطر نیامده* *P.* *غیر مترقب* - *مأمول* *Un événement inespéré* *اومدق* *T.* *نا مأمول* *نعمت* *غیر مترقبه* *مأمول*

INESPÉRÉMENT. Contre toute espérance. *من غیر مأمول* *خارج از مأمول* - *بیرون از امید* *P.* *Il était ruiné, il lui est survenu inespérément une succession* *حالی خراب* *ایکن کندوبه* *رستابی* *بر میراث* *تقریبیه* *امورینه*

INDUSTRIELUX. Qui a de l'industrie. **ا. اهل المعرفة** pl. **ارباب** **Un homme très-industrielux** معرفتو **T.** هنرمند - **هنرور** **P.** المعرفة **C'est un homme qui a l'esprit fort industrielux** معرفتو ایشچی **un ouvrier** ثابت هنرمند **ادم** **un homme qui a les mains fort industrielux** **C'est un homme qui a les mains fort industrielux** صنیع الیدیندر **الی** - **الی** اوز در - **جیره دستدر** - **صنیع الیدیندر** معرفتودر

INÉBRANLABLE. Qui ne peut être ébranlé. **ا. متنع التزلزل** **Il y a un homme qui ne peut être ébranlé** **T.** مارصلمز **T.** امکان نا پذیر جنبش **P.** **Ce rocher est inébranlable à l'impétuosité des vents** بو قیا طاشند **Figur.** **Il demeure inébranlable contre la violence des vagues** بر صدمات شدیدة امواجدن **روزارک** سردکنندن **یرندن** **اوینامز** **Figur.** **Un courage inébranlable à toutes sortes d'accidents** دهردن هر نه ظهور ایتسه ثبات و متانتی عارضه تزلزلدن **واهمه** تزلزلدن مصون - **مصون** اولان فجادت و جلادت **C'est un homme inébranlable dans les résolutions qu'il a une fois prises** بر کره عزم و نیت ایدنجه صرف **و تحویلی** محال بر آدمدر **Sa résolution est inébranlable** و نیتی متنع التحویلدر

INÉBRANLABLEMENT. Fermeement. **ا. بالیاء** **C'est un homme inébranlablement attaché à son devoir** **T.** پایدارانه **P.** بالمقانة - **بالرسوخ** **Quand il s'entête une fois d'une opinion, il y demeure inébranlablement attaché** بر رأیده عقلی صار دقدنصره **بالرسوخ** والثبات **آنده** طورر

INEFFABILITÉ. L'impossibilité d'exprimer quelque chose par des paroles. **ا. عدم الامکان التعریف** **L'ineffabilité des grandeurs de Dieu** **T.** تعریفه کدمازلکت **عظمت** جناب رب ذو الجلالک و صفنده عدم امکان **اررار دینکت** عدم امکان و صفی **des mystères**

INEFFABLE. Qui ne peut être exprimé par des paroles. **ا. امکان نا پذیر** **La grandeur ineffable de Dieu** **T.** تعریفه کلمز **نا قابل وصف** - **تعریف** و صف و تعریفی متنع عظمت بی نهایت

قوصیف **Le nom ineffable de Dieu** جناب رب العزت و تعریفدن منز اولان اسم جلال

INEFFAÇABLE. Qui ne peut être effacé. **ا. ممتنع المحو** **Souvenir ineffaçable** **T.** عیدم الانحسا **Figur.** **Il a fait à sa réputation une tache ineffaçable** شانه محوی ممکن اولمه جق بر شین ایراث **ایلدی**

INEFFICACE. Qui ne produit point son effet. **ا. عديم التأثير** **Na. بی اثر** - **بی عمل** **P.** عاقل من العمل - **غير مؤثر** **Figur.** **Dieu nous donne souvent, pour nous sauver, des secours que nous rendons inefficaces** باری تعالی حضرتلری **کار ایتمز** **T.** کارگر **باری** **des secours que nous rendons inefficaces** طرفندن سلامت حالزه مدار اولمق اوزره ایکیده برده **اوسال** اولنان عون و مددک عملی بز تعطیل ایدهرز **Tous les remèdes qu'on a faits à ce malade ont été inefficaces** بو خستیه و بریلان علاجلرک جمله سی مؤثر اولمدی

INEFFICACITÉ. Manque d'efficacité. **ا. عدم العمل** - **عدم التأثير** **Na. کار ایتمز** **T.** بی تأثیری - **نا کارگری** **P.** مطلق من العمل - **قد بیکرک** **L'inefficacité d'un moyen, d'un remède** **قد بیکرک** و علاجیک کارگر تأثیر - **و دوانکت** عدم تأثیری **امدادکت** عمل و تأثیردن **عمل d'un secours** - **اولماسی** **عاقل اولمسی**

INÉGAL. Qui n'est point égal. **ا. معدوم التساوی** - **غير مساوی** **او یغونسز** **T.** نا هموار - **نا برابر** - **نا یکسان** **P.** غیر متساوی - **متساوی** **Deux personnes de condition inégale** **Deux choses de grandeur inégale** **بر دکل** **متساوی** **مختلف** **اللجم** **اولان** - **اولمیان** **ایکی شی** **متساوی** **الصنف** **اولمیان** **ایکی کشی** **مختلف** **الصنف** **اولان** **حکرت** **غير متساویه** **Mouvement inégal** **متفاوت** **الصنف** **اولان** **متساوی** **اولمیان** - **قوت** **غير متساویه** **Forces inégales** **بو مؤلفکت** **Cet écrivain a un style inégal** **اسباب** **قوت** **واقتدار** **سبک** **و عبارسی** **نسق** **واحد** - **سیاق** **کلامی** **نا متساویدر** **Poids inégal** **سبک** **کلامی** **بر دوزه ده دکل** - **اوزره** **مرتب** **دکلدر** **نص** **نا یکسان** - **نص** **نا در برابر** - **نص** **غير متساوی** **inégal** **دوز** **اولمیان** **نص** -

On dit d'un homme qui ne se conduit pas d'une manière uniforme, que c'est un homme, un esprit inégal **متلون** **المزاج** **متلون** **الاحوال** **بر** **conduite inégale** **بر** **آدمدر** **حرکتی** **متخالف** **الاسلوبدر** - **متحول** **الاطوار** - **آدمدر**

INDULGENCE. Facilité à excuser et à pardonner les fautes
 T. بخشایش - آمرزش P. اغماض - مضافه - مسامحة A.
 بر آلودگی و خطیایه دیگران || Avoir de l'indulgence pour quelqu'un
 Grande گمندنیک حقنه اغماض و مسامحه ارزانی قلمق

INDUSTRIEUSEMENT. Avec industrie, avec art A. بالمعرفة
استادلىق ايله T. استادانه. با هنر- هنرمندان P. بالصناعة-
پوشى بالصناعة والمعرفة || Cela est fait industrieusement
هنرمندان ايش ايشلر Il travaille industrieusement
استادانه ايشلنمشدرد Cela est industrieusement travaillé

مالی شایع و مشترک قالشدر *meubles communs et indivis*
 پدردن مورووت خانه لری *La maison paternelle demeura indivis*
 از هم نا *P. شایعاً* *Par indivis* - شایع و مشترک قالشدر
 ایلرلماش اولدوق *T. جدا* *|| Ils possèdent tous deux cette*
 بو منزله ایکیسی دخی شایعاً متصرفدرلر *maison par indivis*
 عدم *INDIVISIBILITÉ*. État de ce qui ne peut être divisé
 امکان نا - بخش نا پذیرى *P. عدم الانقسام* - التجزى
 ایلرله ماملق - بولنامزلک *T. پذیرى تجزى*
 ذره نك ونقطه *L'indivisibilité d'un atome, du point mathématique*

هندسیه نك عدم تجزیسی

- متمنع التجزى *INDIVISIBLE*. Qui ne peut être divisé
 نا قابل بخش - امکان نا پذیر تجزى *P. متمنع الانقسام*
 نقطه متمنع التجزى *Un point indivisible* *|| بولنكه كلمز T.*

INDOCILE. Qui n'est pas docile, qui est difficile à gouverner
 بد *P. متمنع الانقياد* - مسير الانطیاع - صعب العطف
 صعب *Caractère, esprit indocile* *|| خرجين T. سرکش - رام*
 Un peuple sauvage et indocile وحشی وبد رام بر قوم *Indocile au joug, à*
 la règle aux leçons de ses maîtres وقاعدهیه متمنع الانقياد *la règle*
 درس وتعلم خصوصنده صعب العطف

عدم - عدم الانطیاع *INDOCILITÉ*. Manque de docilité
 خرجينلک *T. سرکشی - بد رامى P. عدم الانقياد* - البطاوة
 L'indocilité de son esprit مزاجنك عدم انطیاعى *||*
 امم *des sauvages* بر طفلك عدم انقيادى وحشیه نك عدم انطیاعى

بیلادة الطبع *INDOLENCE*. D'une manière indolente
 قابرانلق ايله *T. کوردلانه P.*

INDOLENCE. Caractère d'une personne peu sensible à la
 part des choses, et qui reste dans l'inaction *|| كسل*
 - تنبلك *T. تنبلى - كاهلى P. صجعة الطبع - الطبع*
 كسل *L'indolence est un grand obstacle à la fortune* *|| كاهلك*
 Cet homme vit dans une grande indolence
 Il est *|| بو آدم كسل ورخاوت ايله امرار اوقات ايندر*
 گرفتار اولدوغى *qui a ruiné ses affaires*
 صجعت طبعى تقریبيله حالى خراب اولمشدر

Il signifie aussi, impassibilité, état d'une âme qui s'est mise au-
 dessus des passions *|| فردگى P. جمود الطبع - جمود النفس*
 L'indolence des Stoiciens est difficile à con- *|| پورک طوكقلى T. دل*

حکماى رواقیونك جمود طبعلى عقله صیغمز بر
 معنا در

INDOLENT. Celui qui est peu sensible à la plupart des choses
 تنبل - كاهل *P. مجبول بالرخاوة - صاجع الطبع - كسلان*
 C'est un homme indolent qui ne s'émue de rien *|| تنهل T.*
 C'est l'homme du monde le plus indolent
 هيج بر شيدن متأثر اولمز كاهل بر آدمبر
 كائناتده بونك قدر كاهل بر آدم
 كسل ورخاوت ايله مجبول *Avoir le naturel indolent*
 اولمق

En termes de Médecine, il signifie, qui n'excite point de dou-
 leur *|| صزیسز T. بیوجع - بیرنج P. غیر مولم - غیر موجع*
 خط *humour indolent* ورم غیر موجع

متمنع - متمنع القهر *INDOMPTABLE*. Qu'on ne peut dompter
 قهر واذلالى *Courage indomptable* *|| يكلمز T. نا رام P. الاذلال*
 قهر واذلالى نا ممكن *caractère* نا قابل جلادت ونجات
 En parlant des animaux, on em-
 ploie aussi les mots *|| كرون P. سرکش*
 بد لگام - سرکش *P. كرون*
 كم آلمز - هارين *T. لگام*

INDOMPTÉ. Il se dit d'un animal qui n'a pu encore être dompté
 Cheval in-
 dompté *|| یواشامش T. رام نا گشته P. غیر مصروع*
 هنوز یواشامش ات

On dit aussi, Cheval indompté, pour dire, un cheval furieux,
 fougueux *|| جاموش T. تند خو P. شמוש*
 تند خو بر آتک قوبروغنه *indompté à la queue d'un cheval*
 ربط اولنمشدر

En parlant d'un homme intrépide, on dit, que c'est un courage
 indompté *|| جگر دار P. شدید البطش - شدید الشکمة*
 یکلمز بر یورکلو آدم *T. مرد افکن*

INDU. Qui est contre la règle, contre la raison *|| مخالف*
 Indue *|| مخالف ساعتده* *|| مخالف القانون*
 خلاف قانون ظلم وجور vexation

INDUBITABLE. Dont on ne peut douter *|| غیر مشکوک*
 بی شبهه - بی گمان *P. عديم الارتياب - عديم الاشتباه*
 Le succès de cette affaire est in-
 dubitable *|| شبهه سز T. بی شک*
 بو - بو مصلحتك حسن نتیجه غیر مشکوکدر
 Sa cause *|| مصلحت نتیجه پذیر حصول اولدوغنه* *|| شبهه یوقدر*
 دعواسى شائبه شک و اشتباهدن عاریندر
 est indubitable *|| حقى بی اشتباهدر*
 Son droit est indubitable *|| Principles indubi-*

- بو تقرير فلانى سنك حقه منكرس الخاطر ايتشدرد
کوجندردی

- منكرس الخاطر - منفعل البال - متخشن *Indurés*.
T. خاطر مانده - دل شکسته - آزردہ دل P. مغبر الخاطر
کوکلی قیرلمش - کوجنمش

انحراف *INDISPOSITION*. Légère altération dans la santé A.
- کيفسزلك T. نا خوشی مزاج P. تغير المزاج - المزاج
سنك انحراف *Je n'ai point au votre indisposition* || مزاجسزلق
مزاجکدن خبردار اولدم

Il se dit aussi d'une disposition peu favorable pour quelqu'un,
pour quelque chose A. انكسار الخاطر - انبرار الخاطر A. P.
کوکل - کوجنمه - دلشکندک T. آزردگی دل - دلشکنی
حقه مامدنك انكسار خاطری درجه غایتده در *Tout le monde est dans une grande indisposition contre lui* || قیرقلنی
دلشکندکی افراطدر -

برى من المعارضة *INDISPUTABLE*. Qui ne peut être disputé A.
Droit indisputable || سوز کوتورمز T. نستیزیدنی - بی ستیز P.
Cette opinion n'est pas indisputable برى من المعارضة اولان برحق
سوز کوتورمز - بو رای معارضدن برى دکلدر
دکلدر

برائة *INDISSOLUBILITÉ*. Qualité de ce qui est indissoluble A.
امکان نا پذیرى P. عدم الامکان الانفساخ - من الانحلال
L'indissolubilité de || بوزله ماملق - ازلامزلك T. انحلال
التونك تيزاب ايتچنده عدم انفساخ *l'or dans l'eau-forte*
وانحلالی

فكاحك عدم امکان *Figur. || L'indissolubilité du mariage*
نا قابلیت انفساخی - انفساخی

ممتنع الانحلال *INDISSOLUBLE*. Qui ne peut se dissoudre A.
نا قابل - امکان نا پذیر انحلال P. ممتنع الانفساخ -
L'or est indissoluble dans || بوزلمغه کلمز - ازلیز T. انفساخ
التون تيزاب ايتچنده ممتنع الانحلالدر *l'eau-forte*
میسوتین بینده امر *Le mariage est indissoluble parmi les Chrétiens*
Les liens de l'amitié doivent être indissolubles روابط حب ومالات ممتنع الانحلال اولق
اتحاد ممتنع الانحلال Union indissoluble واجبه حالدر
واهمه attachement واهمه انحلالدن مصون یکجیتی واتحاد
عارضه انفساخن سالم - انحلالدن مصون علاقه قویه
رابطه محبت

بلا انحلال *INDISSOLUBLEMENT*. D'une manière indissoluble A.
حل نا P. بریتا من الانحلال والانفساخ - بلا انفساخ -
Ils sont unis indissolublement || بوزله میه حق وجهله T. پذیرانه
بینلرنده واهمه انحلالدن بری رابطه اتحاد واردر

غير - غير صریح *INDISTINCT*. Qui n'est pas distinct A.
|| بللو ذک - بللوسز T. نا آشکار - بی صراحت P. منقح
اصوات *On n'entendait que des voix confuses et indistinctes*
شوریده غير صریحدن بشقه برشی ایشیدلمز ایدی

بلا صراحة *INDISTINCTEMENT*. D'une manière indistincte A.
بللو اوله میه حق T. بی صراحت P. من غير نقاعة -
Il prononce si indistinctement, qu'on a de la peine à
شول رتبهده بلا صراحت ونقااحت تلفظ ایدر
Cette idée ne s'offre à mon esprit qu'indistinctement فهم اولنغه زحمت جکیلور
بو معنا ذهنه عدم صراحت *On ne peut voir ces objets qu'indistinctement*
بو صور من غير صراحة کورینه بیلور

بی فرق P. علی السویه - بلا فرق *Et sans distinction A.*
Il médit indistinctement de ses amis et de ses
اجبا - دوست دشمنلرینه بلا فرق ذم و طعن ایدر
La peine est tombée indistinctement sur tous ceux qui avaient part au crime قباحته
مدخللری اولان کسانک جملهسی حقه علی السویه حد
On embarque indistinctement les Français
سفیندهده فرانسدلو وسائر اجنبی اولنلر بلا
علی السویه ارکاب اولنمشدر - فرق وضع اولنمشدر

شخص *INDIVIDU*. Être particulier de chaque espèce A.
جنس ونوع وشخص *Le genre, l'espèce et l'individu* || اشخاص
هر بر شخص - کل شخص *Chaque individu*

شخصی *INDIVIDUEL*. Qui est de l'individu A.
تفاوت - فرق شخصی *différence* کیفیت شخصی
شخصی

شخصاً *INDIVIDUELLEMENT*. D'une manière individuelle A.
Pierre est individuellement différent de
فلان آدم وفلان آدمک *et ne l'est pas spécifiquement*
من حيث شخصهما فرقلری واردر انجق بالخاصه متفاوت
دکلدر در

شایع *INDIVIS*. Terme de Jurisp. Qui n'est point divisé A.
|| آیرلماش T. جدا نا کرده P. مشاع

آخره سويلديكي كلام un autre s'adressait indirectement à moi بشقسنه سويلديكي صحبت طولايي - بكا معطوف ايدي La plupart des coutumes défendent aux maris d'avantager leurs femmes, ni directement ni indirectement زوج كندوزوجهسنه بطريق المستقيم يا غير مستقيم Il ne تفضلاً مساعده ايتمك اكثر قوانينه كوره ممنوعدر فلانه نه طوغريدن ni directement ni indirectement ل'assiste نه آفروريدن اعانت ايدر نه طوغريدن نه طولايي - نه آفروريدن اعانت ايدر

INDISCERNABLE. Qui ne peut être discerné. متمنع التميز. م. س. هلمز. نا قابل فرق وتميز. م. متعذر التشخيص -

INDISCIPLINE. Manque de discipline. م. نقصان التعلم. م. L'in- تعليمسزلک. بی تربيتي - کم آموزی. م. التأذب فلان آلاي نفرائتک نقصان تعلیمی

INDISCIPLINÉ. Qui n'est pas discipliné. م. عديم التعلم. م. Soldat in- تعليمسز. م. Troupe indisciplinée تعليمسز عسکری نفری مکرر مکرر

INDISCRET. Étouardi, imprudent, qui manque de discrétion. م. عديم الاحتياط - ماری من البصيرة - عديم البصيرة. م. نا هوشمند - بی بصیرت - نیندیش. م. عديم الحزامة. م. Cet homme est fort بصيرتسز - ملاحظهسز. م. بیحزم واحتياط مایه بصیردن بی - بصیرتدن کلیاً ماری بر آدمدر indiscret بصیرتسز در - بهره در

Il se dit aussi des choses. Des paroles indiscrettes اقوال. م. Des paroles indiscrettes. م. Action indiscrete. م. بیحزم واحتياط. م. prière. م. zèle indiscret. م. اصول حزم واحتياطه مخالف اولان التماس. م. ملاحظهسز انبالر Rapports indiscrets غیرت بی حزامت

Il se dit aussi d'une personne qui ne garde aucun secret. م. بی حفظ - دهان دریده. م. غیر محفوظ اللسان - مذیل حفظ - دیلی طوتسز - اعزی کوشک - بوش بوغاز. م. لسان. م. C'est l'homme du monde le plus indiscret, on ne peut lui rien confier qu'il ne le redise جهانده بونک. م. لسانی یوق. م. قدرحفظ لسانی یوق بر آدم بولنسز کندویه اینانیلان سزی. م. En ce sens, on dit aussi, Des regards indiscrets. م. نگاه غماز. م. نظرة غمازة - نظر غماز. م. سزی بیلدر باقش

INDISCRÉTÈMENT. D'une manière indiscrete. م. بلاحزامة. م. ملاحظه ایتیمدرک. م. نیندیشانه - بیخردانه. م. بلا ملاحظه.

بو بابده بلا ملاحظه عمل INDISCRÈTEMENT. م. Il en a usé bien indiscrettement وحركت ایلدی

INDISCRÉTION. Manque de discrétion. م. عدم البصيرة. م. بی هوشمندی - کم اندیشی. م. عدم الملاحظة - الحزامة. م. عدم حزامتی. م. Il a beaucoup d'indiscretion. م. ملاحظهسزلق. م. عدم حزامتی. م. Son indiscretion le perdra. م. مرتبه کمالده در عدم. م. L'indiscretion est un grand défaut. م. سبب نکبتی اوله جقدر. م. تأمل وملاحظه صوب جسيمدندر

Et action indiscrete. م. Commettre, faire une indiscretion حزم. م. بر ملاحظهسزلق ایتمک - واحتياطدن ماری بر حرکت ایتمک. م. Son indiscretion fait qu'il ne mérite aucune confiance. م. بوش. م. Qui l'est cru capable d'une si grande indiscretion? بوعازلقی حسبيله بر وجهله شایان اعتماد دکلددر. م. بو مرتبهده بوش بوعاز. م. اولدینگی کیم مأمول ايدر ایدی

INDISPENSABLE. Dont on ne peut se dispenser. م. ما لا بد. م. نا گریز - نا چار. م. واجب الرعاية - متمتع الترتک - قانون واجب الرعاية. م. Une loi indispensable. م. براقلمغه کلمز. م. امر - امر ما لا بد. م. un engagement. م. وجيبة ما لا بد. م. واجب

INDISPENSABLEMENT. Nécessairement, d'une manière indispensable. م. بوجوب المطلق - علی وجه ما لا بد - لا بد. م. فراغت - براقلمغه جق وجهله. م. نا گریزانه - نا چارانه. م. وجه. م. Il y est indispensablement engagé. م. اولدهمیدجق وجهله. م. Cela est indispensablement nécessaire. م. بوشی وجوب مطلق ايله لازمدر

INDISPONIBLE. Il se dit des biens dont les lois ne permettent pas de disposer sans testament. م. مال متمنع الوصاية. م.

INDISPOSÉ. Qui a quelque altération dans sa santé. م. منحرف. م. Ils sont tous كيفسز - مزاجسز. م. نا خوش مزاج. م. المزاج. م. بو خانهده مقیم اولنلرک جملهسی. م. indisposés dans cette maison. م. Il y a huit jours que je me sens indisposé. م. منحرف المزاجدر. م. سکر کوندنبرو مزاجمده انحراف حس ایتمکدهیم

INDISPOSER. Fâcher, mettre quelqu'un dans une disposition peu favorable. م. ابراث الاعبرار - کسر الخاطر - تخشيش. م. دل آزرده - خاطر شکستن. م. ابراث الانفعال البال - الخاطر. م. Se. م. کولک قیرمق - کوجندرمک. م. دلشکن کردن - کردن حرکتی جمله مزی. م. tous indisposés contre lui. م. démarche nous a tous indisposés contre lui. م. منفعل دلشکن ایتمکدر

المحقق T. بد کیش - بد کار P. لیم - ردی الاخلاق A. Mrs.
بکا شوا دمی No me parlez pas de cet homme, c'est un indigne
ذکر ایلمه المحقق بر آدمدر

INDIGNEMENT. D'une manière indigne A. بوجه غیر لایق
لایق اولمده حق - یا قشیده حق وجهله T. بوجه نا سزا P.
- بد کیشانه - بطرز بد P. بالوم والردائه - ردیاً A. وجهله
واجبه حالی اولان اموری وجه نا سزا ایله رویت ایتمک
On l'a traité indignement S'acquitter indignement de ses devoirs
- حقنه صورت ردینه ایلله معامله اولندی
S'allier indignement صورت غیر لایقه ایلله

INDIGNER. Mettre en colère A. اغاظه - اعصاب - تحریک
خشمناک کردن - خشم انگختن P. الغیظ والعصب
Cette action a indigné tout le monde contre lui
طارلمق - اویکه لندرمک T. بر حرکت عامه ناسک خشم و غضبی
عالمی اعصاب ایلدی - تحریکه سبب اولمشدر

S'indigner et être indigné. A. اغاظه - اغاظه
T. بتنگ آمدن - خشمناک شدن - خشم گرفتن -
S'indigner contre une injustice Il s'indigne contre une
وقوعه کلمش بر ظلم ابیچون غضبه کلمک
فلان شیئی کورنجه اویکه لنور... digne de voir que

بتنگ آمده - بهم آمده P. غضوب - غایط A. Indigné.
طارلمش - اویکه لندمش T. خشمناک شده

INDIGNITÉ. Qualité d'une personne indigne A. عدم الاستحقاق
Il en fut exclu à cause de l'indignité de sa personne, de sa profession
نا شایستگی P. عدم الصلاحیه -
ذاتاً وطریقاً عدم صلاحیتی تقریبیله دفتردن اخراج
اولندی

Et qualité odieuse, méprisable A. ردائت - لوم P. بدی T.
L'indignité de cette action souleva tout le monde
بوضع و حرکتک ردائتی جمیع ناسی علیه نا
آیاقلندردی

Il se dit aussi d'une action qui a cette qualité A. فعل ردی
C'est une indignité T. بدکاری P. بر فعل ردائت
الحقلاق T. بدکاری P. بدکاری
ارتکاب بدکاری ایتمک
الحقلاق ایتمک

INDIGO. Plante A. نیلج P. نیل T. جوید اوئی - Il se dit
aussi de la couleur qu'on tire de cette plante, ou d'une couleur

جوید بویاسی T. رنگ نیلی P. صبغ النیل A. pareille

INDIQUER. Montrer, enseigner à quelqu'un une chose, une
personne qu'il cherche ou qui lui peut être utile A. ارأته -
Je lui ai indiqué cette terre qui est à vendre T. نمودن P. تعریف
Je lui ai indiqué un fonds pour se faire payer T. تعریف ایلدم
Indiquez-moi un bon médecin ارأته
Indiquez-moi un bon passage T. تعریف ایلدی
Il m'indiqua ce passage T. تعریف ایلدی
cette loi T. تعریف ایلدی - بو فتوایی بکا ارأته ایلدی

Et marquer A. تعیین کردن P. تعیین T. اصمارلمق
Indiquer une assemblée à un tel jour T. تعیین ایلدی
Indiquer une session T. تعیین ایلدی
تعیین ایتمک
تعیین ایلدی T. نمودن P. معرف A. Imprimer
اصمارلمش T. تعیین کرده P. معین A.

INDIRECT. Qui n'est pas direct A. غیر مستقیم
Mouvement indirect - صایق T. نا راست P. منعطف
حرکت منعرجه

On appelle figur. Louanges indirectes, les louanges qu'on donne
indirectement A. مدایح بطریق الایما
صورتا آخره معطوف و حقیقه فلانه - طولایی مدحله T. گونه
Avantage indirect, un avantage que l'on fait à quelqu'un contre la loi ou la coutume A. مساعده
مساعده A. On dit aussi, Voies indirectes, pour dire, de mauvais moyens A.
On dit aussi, Voies indirectes, pour dire, de mauvais moyens A.
Il est parvenu à cette charge par des voies indirectes P. طرق غیر مسلوکه
Et vues indirectes, pour dire, des desseins que l'on cache sous l'apparence de quel-
qu'autre dessein A. اندیشههای P. اغراض خفیة - اغراض مستورة
Ne vous fiez pas aux propositions que vous fait cet homme - là, il a des
vues indirectes T. کیزلو ملاحظه لر - باشی اور تیلو فکر لر T. پنهان
فلانک ایراد ایلدیکی تکلیفله اعتماد ایلله
Et un avis indirect T. زیرا اغراض مستوره سی وار در
طولایی ظهور ایتمش خبر - بولدن کلمش بر خبر

INDIRECTEMENT. D'une manière indirecte A. بطریق غیر مستقیم
بروجه نا راست P. بطریق غیر مستقیم - بطریق المستقیم
Co qu'il disait à T. از ره نا راست -

فلانک اخبارینه مبنی اسیراً توقیف d'un tel
 Sur votre indication, je me suis adressé à un tel pour
 کرمی کبی تحقیق حال ضمننده دلالتهک
 Il signifie aussi, ce qui
 Son ۥ کوستر بجی T. نمودار P. دلایل pl. دلیل ۥ
 embarras est une indication de sa faute
 تلاش واضطرابی Cela donne de grandes indications d'un accès
 قباخته دلیرو C'est une
 دلالته ورمه دلالت ایدر دلایل عظیمه دندر
 سہو و خطادن عاری بر دلیل محققدر
 indication infaillible صفرائک غایت
 C'est une indication que la bile est fort irritée
 حذتنه دلیر

قرینہ ۥ. Indice. Signe probable de l'existence d'une chose
 Pl. قراین ۥ. Puissant T. نشانی ۥ. P. امارات pl. امارۃ - قراین pl.
 Vous قرینہ و اہیہ قرینہ faible قرینہ léger قرینہ قویہ
 dites que cela est, quel indice en avez-vous?
 بو مادہ بویلہ On ne condamne pas
 بویکا دائر المده امارات جسیمہ واردر
 indices un homme sur de simples indices
 یا لکز قراینہ مبنی بر کمسنہ نک
 اوزرینہ حکم اولنمز

P. فوق ما یعبر ۥ. Indicible. Qu'on ne saurait exprimer
 تعبیرہ T. بیرون از مرتبہ وصف و تعریف - نا قابل گفتار
 وصف و تعریفہ کلمز سرور Joie indicible ۥ تعریفہ کلمز - کلمز
 مرتبہ douleur فوق ما یعبر محظوظیت عظیمہ plaisir و نشاط
 وصف و تعریفدن بیرون اندوہ و ملال

Depuis l'indiction du conoile de Trente
 فلان مجلس شورانک دموت
 دعوۃ ۥ. Convocation d'un conoile ۥ
 اولندیغی وقتدنبرو

T. نشانه کمتر P. قرینہ جزئیہ ۥ. Indicible. Petit indice ۥ
 کوچک نشان

Indifféremment. Avec indifférence, avec froideur ۥ. بلا
 رغبتسزلک ایلہ T. بینگاه رغبت P. بلا التفات - رغبتہ
 Il fut reçu indifféremment
 داما حقنہ صرف نظر رغبت
 اولنمیزرق معاملہ اولندی
 le reçoit indifféremment
 حقنہ هر نہ کہ سویلنہ حوالہ سمع
 التفات ایتمز

Et sans faire de différence, sans distinction ۥ. علی السویۃ
 Il lit toutes son-

tes de livres indifféremment et sans choix علی
 هر درلو کتابی
 Il mange de tout indifféremment
 و بلا انتخاب مطالعہ ایدر
 هر درلو طعامی بلا استئنا ۥ اکل ایدر

Indifférence. L'état d'une personne indifférente ۥ. عدم
 قیدسزلک T. بیقیدتی درون P. استغناء القلب - التأثير القلب
 حال استغنائی قلب اوزرہ اولمق ۥ
 Voilà une grande indifférence
 قلب استغنائی پر عظیم
 J'ai de l'indifférence pour cela
 بوقدر پوقدر
 pour oela
 Il est dans une indifférence générale pour les choses du monde
 امور دنیا ایچون علی الاطلاق استغنائی قلبی واردر
 امور دنیادن اصلاً قطعاً قید ایتمز

Indifférent. Qui se peut faire également bien de diffé-
 rentes manières ۥ. مساوی P. یکسان T. ہب بر ۥ
 Il est indifférent lequel des deux on prenne
 ایکسندن قنغیسی
 lequel des deux on prenne
 فلان
 Il m'est indifférent d'aller là ou ailleurs
 آنسہ مساویدر
 Tous
 طرفہ یاخود آخر بر محلہ وارمق
 عندمده مساویدر
 les chemins sont indifférents
 جملہسی
 Le choix entre ces deux choses est indifférent
 بو مساویدر
 بو مساویدر
 یکی شیلر بیندہ انتخاب مادہسی امر مساویدر

Il signifie aussi, qui touche peu, dont on ne se soucie point
 بونلرک ۥ
 Tout cela m'est indifférent, je n'y prends aucune part
 بونلرک ۥ
 Tout cela m'est indifférent, je n'y prends aucune part
 Il
 جملہسی عندمده مساوی اولوب اصلاً ملتزم دکلدر
 m'est fort indifférent quel jugement vous en portiez
 بو بابدہ
 Cet homme-là lui
 رأیک نہ شکل ایسہ عندمده مساویدر
 est fort indifférent
 شوا دمک حالی فلانک عندمده من
 Ses bonnes grâces me sont fort indifférentes
 جملہسی
 حسن توجہی عندمده مساویدر

On appelle Actions indifférentes, les actions qui d'elles-mêmes
 ne sont ni bonnes ni mauvaises ۥ. مهملات pl. امور مهملة
 On dit dans le même
 بوش ایشلر T. بیہودہ کاری P. الامور
 sens, Nous ne parlions que de choses indifférentes
 افاقی
 بوش صحبتلر ایدر ایدک - صحبت ایدر ایدک

Il signifie aussi, qui n'a pas plus de penchant pour une chose
 T. بیطرف P. بری من العلاقة ۥ. que pour une autre ۥ
 Il n'est plus temps de demeurer in-
 دیمچ بر طرف طوتمز
 différent, il faut prendre un parti
 و قتلر دکل
 pour une chose
 Il n'y a que les indif-
 فہمہ حال بر طرفی التزام ایتلودر
 férants qui puissent juger sainement
 اول بابدہ یا لکز بیطرف

L'indépendance d'une nation قید محکومیتدن آزادهلک آرزوسنده در بر ملتک خود سری واستقلاللی

INDÉPENDANT. Qui est libre de toute dépendance. غیر یللو- سربست T. خود سر- آزاده سر P. مستقل- محکوم آزاده Il est indépendant, il a sa liberté || Il est indépendant de tout هیچ بر کمسنه نک محکومی دکلدر le monde

Et qui ne dépend pas. غیر تابع. Il commande un corps سر عسکره تابع اولیان De tous les animaux, ceux qui se nourrissent de chair sont les plus indépendants de l'homme جنس حیوانات ایچنده آکل لحم اولنلرک انسانه عدم Indépendant des événements خادئات دهره تابع اولیان

Et qui n'a point de liaison, de connexion. غیر متعلق. Cette circonstance est indépendante de l'affaire dont il s'agit. بو حال مبحوث عنه بشقه- علاقسی یوق T. نا وابسته C'est un point indépendant de la question بو دقیقه نک مطلبه- بو دقیقه مطلبدن بشقه در تعلقی یوقدر

INDESTRUCTIBILITÉ. Qualité de ce qui est indestructible. فنا P. عدم الاندراس- برائت من الفنا- عدم الفنا بوزلمازلقی T. نپذیرایی

INDESTRUCTIBLE. Qui ne peut être détruit. مدیم الفنا P. امکان نا پذیر فنا P. ممنوع الاندراس- برئی من الفنا- L'essence des choses est indestructible جوهر اشیا فنا واندراسدن مبرا در بوزلمز T. بوزلمازلقی

INDÉTERMINATION. Irrésolution. عدم- تذبذب الرأی. Il est encore dans l'indétermination هنوز تثبیت ذهن ایده سدی V. Indécision.

INDÉTERMINÉ. Indéfini. V. ce mot. || Espace indéterminé عدد عدد وقت غیر معین temps مسافه غیر محدوده غیر معین

Et irrésolu. رأینده T. بی قرار رأی P. متذبذب الرأی. Il ne sait s'il fera son voyage, il est encore indéterminé سفر ایدوب ایتیمه چکی هنوز معلومی اولمیوب اول هنوز تثبیت ذهن ایتیمش دکلدر- بابده رأینده متذبذبدر

V. aussi Indécis.

INDÉTERMINÉMENT. Sans rien spécifier. لا من التعین. Il a promis beaucoup de choses, mais indéterminément. تعیین ایتیمکسزین T. بی تعیین P. بلا تخصیص- لا من التعین وافر شیلر وعد ایلدی.

INDÉVOT. Qui n'a point de dévotion. عديم التعبد. Cet homme est indévot. ديانتي یوق T. کم دیانت- خدا نا شناس عديم التعبد بر آدمدر

INDÉVOTEMENT. D'une manière indévot. من- یلا تعبد. X. خدا نا شناسانه- با کم دیانتی P. غیر تعبد. مراسم تعبد رعایت Assister à la messe indévotement ایتیمکسزین نمازده طوررق

INDÉVOTION. Défaut de dévotion. عدم- عدم التعبد. X. خدا نا شناسی- کم دیانتی P. الديانة ادب تعبد عدم Son indévotion scandalise tout le monde رعایتی عامه موجب ریبه اولان احوال دندر

INDEX. Table d'un livre. فهرست P. فهرس الکتاب. کتاب اولنده اولان فهرست T. کتاب

Il se dit aussi du doigt le plus proche du pouce. سبابة A. شهادت پرمغی T. انگشت دشنام P. مستبة-

INDICATEUR. Celui qui fait connaître un coupable. مخبر A. مخبر می خبر ویرجی T. مخبر گناهکار P. المجرم On a reçu la déposition de l'indicateur. مجرمی بیلدرجی Un esclave peut être indicateur, mais il ne doit pas servir de témoin. مخبر مجرم اولانک تقریری ضبط اولندی بر ملوکک اخبار مجرمه صلاحیتی وار در انجق شهادتی Il se dit aussi du doigt nommé Index. V. ce mot.

INDICATIF. Terme de Grammaire. Le premier mode de chaque verbe. بناء الرفع A.

INDICATIF, adjectif. Qui indique. نماینده P. دال A. Ce symptôme est indicatif d'une crise, d'une grande révolution d'humeurs. بوعارصه دالات ایدیجی- کوسترجی T. دالاتساز بحرانه واخلطک عظیم انقلاب وتحولنه دالات ایدر L'habile médecin observe soigneusement les signes indicatifs d'une maladie طیبیب حاذق ملتک مدار دالات اولجق کافه علایمه علی وجه الدقة صرف ذهن ایتیمک لازمه حالیدر

INDICATION. Action par laquelle on indique. دالات A. Il fut arrêté prisonnier sur کوسترمه T. نمودگی P. اخبار

فلانک اخبارنه مبنی اسیراً توقیف [l'indication d'un tel] اولندی
 Sur votre indication, je me suis adressé à un tel pour
 être mieux informé کرمی کبی تحقیق حال ضمننده دلاتک
 Il signifie aussi, ce qui Son
 کوتریجی T. نمودار P. دلایل pl. دلیل A. indique
 تلاش واضطرابی de sa faute embarras est une indication
 Cela donne de grandes indications d'un aboès قباحنه دلیلو
 C'est une indication infaillible محققدر دلایل عظیمه دندر
 صفرانک غایت C'est une indication que la bile est fort irritée
 حذتنه دلیر

قربنة A. Indice. Signe probable de l'existence d'une chose
 Pl. قراین P. نشان T. نشانی P. امارات pl. اماره - قراین
 Vous قرینه واهی faible قرینه خفیه léger قرینه قویه indice
 dites que cela est, quel indice en avez-vous? بو ماده بویل
 On ne condamne pas بولا داترا المده امارات جسیمه واردر
 un homme sur de simples indices یا لکز قراینه مبنی بر کمسنه نک
 اوزرینه حکم اولنر

P. فوق ما یعتبر A. Indicible. Qu'on ne saurait exprimer
 تعبیره T. بیرون از مرتبه وصف وتعریف - نا قابل گفتار
 وصف وتعریفه کلمز سرور Joie indicible تعریفه کلمز - کلمز
 مرتبه douleur فوق ما یعتبر محظوظیت عظیمه plaisir نشاط
 وصف وتعریفدن بیرون اندوه وملال

Depuis l'indiction. Convocation d'un conseil A. دعوت
 فلان مجلس شورانک دعوت داترا
 اولندی و قمتدنبرو

T. نشانه کمتر P. قرینه جزئیة A. Indicule. Petit indice
 کوچک نشان

بلأ A. Indifféremment. Avec indifférence, avec froideur
 رغبتسزلک ایله T. بینگاه رغبت P. بلا التفات - رغبه
 Il l'a reçu indifféremment بلا رغبه ملاقات اولندی
 دائماً حقنه صرف نظر رغبت toujours traité indifféremment
 Tout ce qu'on dit contre lui, il le reçoit indifféremment
 حقنه هر نه که سویلنسه حواله سمع اولنمیرق معامله اولندی
 التفات ایشمز

علی السویه A. Et sans faire de différence, sans distinction
 بر دوزهیه T. بیگسانی P. بلا استثناء -

هر درلو کتابی علی السویه و بلا انتخاب مطالعه ایدر
 Il mange de tout indifféremment هر درلو طعامی بلا استثناء اکل ایدر

INDIFFÉRENCE. L'état d'une personne indifférente A. عدم
 قیدسزلک T. بیقیددی درون P. استغناء القلب - التأثر القلب
 حال استغناى قلب اوزره اولمق
 Voilà une grande indifférence قلب استغناى پر عظیم
 J'ai de l'indifférence pour cela بوقدر بوقدر
 Il est dans une indifférence générale pour les choses du monde
 امور دنیا ایشون علی الاطلاق استغناى قلبی واردر
 امور دنیادن اصلاً و قطعاً قید ایشمز

INDIFFÉRENT. Qui se peut faire également bien de diffé-
 rentes manières A. مساری P. یکسان T. هب بر
 Il est indifférent lequel des deux on prenne
 ایکیسندن قنغیسی
 Il m'est indifférent d'aller là ou ailleurs فلان
 Tous طرفه یاخود آخر بر محله وارمق عندمده مساویدر
 les chemins sont indifférents طرق و مسالکک جملهسی
 Le choix entre ces deux choses est indifférent
 بو ایکی شیلر بیننده انتخاب مادهسی امر مساویدر

Il signifie aussi, qui touche peu, dont on ne se soucie point
 بونلرک
 Tout cela m'est indifférent, je n'y prends aucune part
 Il جملهسی عندمده مساوی اولوب اصلاً ملتزم دکدر
 m'est fort indifférent quel jugement vous en portiez
 بر بابده
 Cet homme-là lui est fort indifférent
 رأیک نه شکل ایسه عندمده مساویدر
 شوا دمک حالی فلانک عندمده من
 Ses bonnes grâces me sont fort indifférentes
 جميع الوجوه مساویدر
 حسن توجهی عندمده مساویدر

On appelle Actions indifférentes, les actions qui d'elles-mêmes
 ne sont ni bonnes ni mauvaises A. مهملات pl. امور مهملة
 On dit dans le même sens, Nous ne parlions que de choses indifférentes
 بوش ایشلر T. بیهوده کاری P. الامور
 بوش صحبتلر ایدر ایدک - صحبت ایدر ایدک

Il signifie aussi, qui n'a pas plus de penchant pour une chose
 T. بیطرف P. بری من العلاقة A. هر نه که سویلنسه حواله سمع
 Il n'est plus temps de demeurer indifférent, il faut prendre un parti
 بیطرف طوره حق و قتلر دکل
 Il n'y a que les indifférents qui puissent juger sainement
 اول بابده یا لکز بیطرف

L'indépendance d'une nation
بر ملتک خود سری واستقلال

INDEPENDANT. Qui est libre de toute dépendance. غیر
یالو- سربست. خود سر- آزاده سر. مستقل- محکوم
آزاده Il est indépendant, il a sa liberté || بلو باشند- باشلو
Il est indépendant de tout || سر و مظهر سربستیت واستقلالدر
هیچ بر کمسنهنگ محکومی دکلدر le monde

Et qui ne dépend pas. غیر تابع. Il commande un corps
سر عسکره تابع اولیان بر armée indépendant du général
De tous les animaux, ceux qui se nourrissent de chair sont les plus indépendants de l'homme
جنس حیوانات ایچنده آکل لحم اولنلرک انسانه عدم
Indépendant des événements
خادئات دهره تابع اولیان

Et qui n'a point de liaison, de connexion. غیر متعلق. Cette circonstance est
بوحال مبحوث عنه
Indépendante de l'affaire dont il s'agit
C'est un point indépendant de la question
بودقیقه نک مطلبه- بودقیقه مطلبدن بشقه در
تعلق یوقدر

INDESTRUCTIBILITÉ. Qualité de ce qui est indestructible. فنا
عدم الاندرا- برائت من الفنا- عدم الفنا
بوزلمازلق. نهذیری

INDESTRUCTIBLE. Qui ne peut être détruit. عدم الفنا
امکان نا پذیر فنا. ممتنع الاندرا- برئ من الفنا-
L'essence des choses est indestructible
جوهر اشیا فنا واندراسدن مبرا در
Bonne essence indestructible || بوزلماز. Z.

INDÉTERMINATION. Irrésolution. عدم - تذبذب الراى
Il est encore dans l'indétermination
هنوز تثبیت ذهن ایده سدی
V. Indécision.

INDÉTERMINÉ. Indéfini. V. ce mot. Espace indéterminé
عدد وقت غیر معین temps مسافه غیر محدوده
غیر معین

Et irrésolu. متذبذب الراى. Il ne sait s'il fera son voyage, il est encore indéterminé
سفر ایدوب ایتمیه جکی هنوز معلومی اولمیوب اول
هنوز تثبیت ذهن ایتمش دکلدر- بایده راینده متذبذبدر

V. aussi Indécis.

INDÉTERMINÉMENT. Sans rien spécifier. لا من التعین
|| تعیین ایتمکسزین. بی تعیین. بلا تخصیص-
lui a promis beaucoup de choses, mais indéterminément
لا من التعین وافر شیلر وعد ایلدی.

INDÉVOT. Qui n'a point de dévotion. عديم التعبد
Cet homme est indévot
|| دیانتی یوق. کم دیانت- خدا نا شناس
عديم التعبد بر آدمدر

INDÉVOTEMENT. D'une manière indévot. من- یلا تعبد
دیانتهز. خدا نا شناسانه- با کم دیانتی. غیر تعبد
مراسم تعبد رعایت
Assister à la messe indévotement || اولررق
ایتمکسزین نمازده طوررق

INDÉVOTION. Défaut de dévotion. عدم - عدم التعبد
دیانتسزلک. خدا نا شناسی- کم دیانتی. الديانة
|| Son indévotion scandalise tout le monde
رعایتی مامدیه موجب ریبه ایلان احوال دندر

INDEX. Table d'un livre. فهرست. کتاب اولنده اولان
فهرست. کتاب اولنده اولان فهرست. کتاب

Il se dit aussi du doigt le plus proche du pouce. سبابة
شهادت یرمعی. انگشت دشنام. مستبة.

INDICATEUR. Celui qui fait connaître un coupable. مخبر
- مجرمی خبر ویرجی. مخبر گناهکار. P. المجرم
On a reçu la déposition de l'indicateur
Un esclave peut être indicateur, mais il ne doit pas servir de témoin
مخبر مجرم اولانک تقریری ضبط اولندی
بر ملوکک اخبار مجرمه صلاحیتی وار در انحق شهادتی
Il se dit aussi du doigt nommé Index. V. ce mot.

INDICATIF. Terme de Grammaire. Le premier mode de chaque
بناء الرفع.

INDICATIF, adjectif. Qui indique. نماینده. دال
Co symptôme est indicatif d'une crise, d'une grande révolution d'humeur
بوعارضة بحرانه واخلطک عظیم انقلاب وتحولنه دلالت ایدر
L'habile médecin observe soigneusement les signes indicatifs d'une
طبيب حاذق علتک مدار دلالت اولجق کافه
علايه على وجه الدقة صرف ذهن ایتمک لازمه حالیدر

INDICATION. Action par laquelle on indique. دلالت
Il fut arrêté prisonnier sur
کوسترمه. نمودگی. اخبار

C'est un **رأینده ثبات یوق** *T.* بی دوام رأی *P.* **الرأی**
 homme indécis. On dit aussi, متذبذب رأی بر آدمدر
 qu'un homme est encore indécis, pour dire, qu'il ne s'est pas
 - هنوز حال عدالده در - هنوز تردد اوزره در
 déterminé هنوز بر درلو قرار وبره مدی

تذبذب رأی *P.* **الرأی** *M.* indécision. État d'un homme indécis
T. بیقراری رأی - بیقراری *P.* تردد رأی - معادله رأی
 Son indécision est cause qu'on ne finit rien
 تردد رأیی درکار اولدیغنه بنا کندیسه هیچ بر
 avec lui مصلحتک قطعی ممکن دکدر

INDÉCLINABLE. Terme de Grammaire. Qui ne saurait être
 décliné *M.* **مبنی**

INDÉFECTIBILITÉ. Qualité de ce qui est indéfectible *M.* عدم
 زوالسزلی *T.* بیزوالی *P.* الزوال

INDÉFECTIBLE. Qui ne peut défailler, cesser d'être *M.* عديم
 زوالسز *T.* بیزوال - امکان نا پذیر تباهی *P.* الزوال

INDÉFINI. Dont on ne peut déterminer les bornes *M.* غیر
 حدودی یوق *T.* نا معین - نا محدود *P.* غیر معین - محدود
 مدت - وقت غیر معین *Un temps indéfini* || معین اولیان -
 مسافه غیر *un espace indéfini* عدد غیر معین *un nombre indéfini* غیر معینه
 خط نا محدود *Une ligne indéfinie* محدوده

INDÉFINIMENT. D'une manière indéfinie *M.* لا من التعین
 || تعیین ایتیمدرک *T.* بی تعیین *P.* بلا تعیین -
 lui a rien marqué de précis, mais il lui a promis indéfiniment
 علی وجه التصریح بر شی بیان ایتیموب لا من
 de... التعین شویله وعد ایتمشکه

INDÉFINISSABLE. Qu'on ne saurait définir *M.* لا یعرف
 تعریف کلمز *T.* امکان ناپذیر تعریف *P.* غیر ممکن التعریف

INDÉLÉBILE. Qui ne peut être effacé *M.* - ممتنع الامحاه
 جقمز *T.* نا پذیر محو *P.* ممتنع الانطماس - متعذر المحو
 || Caractère indélébile Le baptême imprime
 un caractère indélébile ممتنع المحو بر کیفیت
 آیین تعمید طبع ایتدر

INDÉLIBÉRÉ. Qui s'est fait sans examen, sans délibération
 دوشونلماش *T.* نیندیشیده *P.* لا من رویه - لا من مطالعه *M.*
 || Les premiers mouvements de la colère sont souvent innocents,
 پارهقوئله sont indélébérés حالبه
 ظهور ایدن حملات لا من مطالعه اولدیغنه نظراً غالب

Acte involontaire et indélébéré
 بلا رویه ومن غیر اختیار واقع اولمش بر فعل

INDEMNÉ. Dédommagé *M.* **الضرر** - بری من الضرر
 بر *P.* **الضرر** *T.* ضرر سز *T.* بی زیان *P.*
 کمنه بی دوجار اولدیغی ضرر وخساردن بری قلمق
 بر مصلحت ایچندن سالما من
 Sortir indemne d'une affaire
 الضرر جیقمق

INDEMNISER. Payer les dommages *M.* **الضرر**
 بدل *P.* **الضرر** *T.* ضرر اوده مک *T.* زیانرا دادن
 Il a agi en vertu de
 فلان کشی سنک
 votre procuration, c'est à vous de l'indemniser
 طرفکدن حامل اولدیغی وکالت موجب عمل وحرکت
 ایتمش اولدیغنه نظراً ضررینی تضمین ایتمش سنک
 Il faut l'indemniser des pertes qu'il a souffertes
 دوجار اولدیغی خسار و زیان ایچون تضمینی اقتضا ایدر
 Vous serez condamné à l'indemniser
 ضررینی تضمین ایچون
 سنک حقکه حکم جریان ایده جکدر

INDEMNISÉ. *M.* **الضرر** *P.* متضمن الضرر
 ضرر اودنش

INDEMNITÉ. Dédommagement *M.* **الضرر**
 تضمینات *pl.* **الضرر** *T.* اودک *T.* بدل زیان *P.* الضرر
 Il a eu tant pour son in-
 تضمین ضرر ایچون شوقدر مبلغ اخذ ایتمشدر
 demnité
 برکونه تضمین ضرر ادعا ایدر
 Il demande une indemnité
 بلا تعلق *M.* **الضرر** *P.* بنا وابستگی *P.* من غیر تعلق -

INDÉPENDAMMENT. D'une manière indépendante *M.* **الضرر**
 حق *||* ملاقدسی اولیدرق *T.* بنا وابستگی *P.* من غیر تعلق -
 peut agir par lui-même indépendamment des causes secondes
 تعالی حضرتلری اراده جزئیة نک تعلقنه حاجت اولیدرق
 فاعلدر

Et sans aucun égard *M.* **الضرر** *P.* قطع النظر
 صرف - باین همه *P.* قطع النظر *M.* **الضرر**
 || **Je** صرف نظر ایدهرک - بوجمله ایله *T.* نگاه کرده
 اشته بونلرک *vous servira* indépendamment de tout cela
 بوجمله - جمله سندن قطع نظر ایله سکا خدمت ایده جکم
 محتمل *Indépendamment de tout ce qui pourra arriver* ایله
 ظهور - الظهور اولان کافه حالاتدن صرف انظار ایدهرک
 ایده بیلجک کافه حالاتدن قطع نظر ایدهرک

INDÉPENDANCE. État de celui qui est indépendant *M.* عدم
 سربستلیک *T.* خود سری - آزاده سری *P.* استقلال - المحکومیه
 || **Il est dans l'indépendance** باشلو باشلیق - سربستیت -
 il aspire à l'indépendance
 حال سربستیت واستقلالده در

اخلاق غیر مهذبہ Moeurs incultes تربیت

نا P. بوریت INCULTURE. État de ce qui est inculte A. پورلق T. شیاری

عدم الامکان INCURABILITÉ. État de ce qui est incurable A. ملاج قبول T. نا پذیري دوا P. عدم الامکان البره - الشفا جراحتک بره وشفاسی ممکن اولمديغندن اطان عضو مجبوریت درکار در

لا یبري - لا ملاج INCURABLE. Qui ne peut être guéri A. متعذر الدوا - متنوع المداواة - داه دنف - داه مقام - اوکولمز T. ملاج نا پذیر - امکان نا پذیر دوا - بیدرمان maladie علت متعذر الدوا Mal incurable ملاج قبول ایتمز جراحت لا یبرا plaie ملاج قبول ایده میهکت خستلکت Figur. ملاج قبول ایتمز بر علیل Ce malade est incurable T. جاره نا پذیر - اصلاح نا پذیر P. متنوع الاملاح A. Caractère incurable ملاج قبول ایتمز نا قابل اصلاح بر عیب défaut متنوع الاملاح اولان مزاج

عدم الاهتمام - اهمال INCURIE. Défaut de soin, négligence A. اهمالی تقریبیلہ امورینی مختل وپریشان P. پریش P. ایلدی

عدم INCURIOSITÉ. Négligence d'apprendre ce qu'on ignore A. نا جستجویی P. عدم التحدس - عدم التتبع - التدقيق L'incuriosité de cette nation empêche ses progrès dans les sciences et dans les arts بو ماتک تتبع احواله عدم اعتناسی تحصیل فنون وعلوم بطائنی مستزمر

تاخت INCURSION. Course de gens de guerre dans une contrée qu'ils traversent en la dévastant A. غارت pl. غارت P. غارت عظیمه Grande incursion جاپول - آقین T. وتاراج اردی آرهسی یوق - غارت متوالیه Incursions continuelles جاپولر ام وحشیه نک تاخت Les incursions des barbares جاپولر ایتمک Faire des incursions وتاراجی

صبغ النيل INDÉ. Couleur bleue que l'on tire de l'indigo A. جوید یویاسی T. رنگ نیلی P.

متنوع INDÉBROUILLABLE. Qui ne peut être débrouillé A. Un point d'histoire علم تاریخک حلی متنوع بر دقیقہسی indébrouillable

من غیر - بلا ادب INDÉCEMENT. Contre la décence A. ادبیز T. بیعارانه P. ادب بیعارانه - استهتاک طور ایله عمل وحرکت ایدر حرکت ایدر

عدم INDÉCENCE. Discours, action contraire à la décence A. ادبیزلق T. پرده دریگی - بی عاری - بی ادبی P. الادب بو طور ایله Il y a de l'indécence de parler de la sorte سولمک قاعده ادب مغایر در

خلاف الادب INDÉCENT. Qui est contre la décence A. ادبیز T. بیرون از ادب - بی ادب P. مغایر الادب بر قاضی به Il est indécent à un magistrat de dormir à l'audience کوره مجلس شریعتده اویومق داب ادب مغایر بر کیفیتنر postures داب ادب مغایر اقوال نا سزا Paroles indécentes خلاف رسم ادب فعل وحرکت action اوضاع بی ادبانه بی ادب tableau خلاف ادب بر کسوت Habit indécent بر تصویر

Un آکلاشلمز - سولمز T. گشایش نا پذیر P. متعذر الحل INDÉCHIFFRABLE. Qui ne peut être déchiffré, deviné A. صنعت ایله chiffre bien fait et à double clef est indéchiffrable ترتیب اولمش جتال مفتاحلو حروف معبده حل اولنمز استکشاف بطانۀ Cet homme est indéchiffrable ایچ یوزی آکلاشلمز بر آدمدر - احوالی نا ممکن بر آدمدر P. متنوع القرانۀ - لا یقری A. Et qui ne peut être lu A. Cette lettre est indéchiffrable بو مکتوب نخواندنی متنوع القرانۀ در

خاص INDÉCIS. Qui n'est pas décidé A. نا - نا قابل کشف P. متنوع کشف - متنوع الحل - Il y a dans cet شرحی ممکن دکل - بیلنمز T. گشادنی بر auteur des passages indéchiffrables à tous les commentateurs نالیفک ایچنده جمیع مفسرینک کشف ایده میه جگری بو تالیفده گروه مفسرینک شرحندن - نیچه فقره لر وار عاجز اولدقلری بعض فقرات غامض وار در

غير مقرر - غير محكوم INDÉCIS. Qui n'est pas décidé A. قرار ویرلماش - حکم اولنماش - کسلماش T. نا قرارگیر غیر محكوم قالمش بر قضیه Un point qui est demeuré indéci Question indéciسه محكوم علیه اولمیان مسئله محكوم قرارگیر اولماش مسئله -

متذبذب INDÉCIS. Qui n'est pas décidé A. Il se dit aussi des personnes, et signifie, irrésolu A.

Vous êtes || کوچ اینانور **T.** دشوار گریو **P.** صعب الاعتماد -
 bien incrédule **C'est** خیلی مرتبه عسیر الاعتماد بر آدمک
 un esprit incrédule بر آدمک **بالطبع** عسیر الاعتماد

Et celui qui ne croit point à la religion révélée **A.** مدیم
 ایمانی **T.** کم اعتقاد - بد ایمان **P.** مدیم الاعتقاد - الایمان
 Convaincre **مدیم** الایمان بر آدمک **C'est un incrédule** || یوق
 les incrédules **بد** ایمان اولناری الزام ایتمک

INCREDULITÉ. Répugnance à croire ou qui est pourtant croyable **A.**
 Incré- **اینانمازلق** **T.** نا باوری **P.** عدم الاعتماد **A.** عدم
 dulité opiniâtre **اعتقاد** عدم اعتماد **مصرانه** -
 عدم اعتماد

Et manque de Foi **A.** **بی** ایمانی **P.** عدم الایمان **T.**
 ایمانسزلق

INCROYABLE. Qui n'a point été créé **A.** غیر مخلوق **P.** نیافریده
 جناب رب **Dieu seul est un être incréé** || **یرادلماش** **T.**
 On appelle - العالمیندن غیرى موجود غیر مخلوق یوقدر
 ابن الله حکمت غیر **Incrée** **le Fils de Dieu, La sagesse** **ایمان**
 مخلوقه صفتیلده موصوفدر

- **متنع** الاعتماد **A.** Qui ne peut être cru **A.** **متنع** الاعتماد
T. نا گرویدنی - نا شایسته باوری **P.** بعید عن الاعتماد
 Cet auteur conte des choses incroyables || **اینانلمز** **T.**
 Une **شایسته** اعتماد اولدمهحق شیلر نقل و حکایت ایدر
 On dit - شایان اعتماد اولدمهحق خبر **incroyable** **nouvelle**
 aussi, Il est incroyable combien cet homme-là fait de choses
 بو آدمک ایتدیکی ایشلر اعتماد اولمهحق مرتبدن دورا
 احاطه عقلدن خارج بز معنا در - دور در

Il signifie aussi, excessif, extraordinaire **A.** دائرة
 Des dou- **عقله** صیغمز **T.** دور از کنجایش عقل **P.** التصور
 leurs incroyables **Une fois** **عقله** دائرة تصورن خارج وجعلر
 incroyable **une peine** **کنجایش** عقلدن دورا دور نشاط وسرور
 عقله صیغمهحق تعب و زحمت

INCRUSTATION. Application de quelque pièce de marbre, de
 jaspe, etc. sur une surface pour l'orne- **A.** بنفایس
 نفیس طاشلر **T.** پوشش با سنگهای گرانها **P.** الاحجار
 فلان کلیسایی **L'incrustation d'une telle église** || ایله قاپلمه
 نفیس طاشلر **Une belle incrustation** **نفس** طاشلر ایله قاپلمه
 ایله لطیف و دلگشا بر قاپلمه

Il se dit aussi des ouvrages où l'on voit des ornements d'or,

مزیقات **pl.** مزوق **A.** d'argent, enchassés dans une autre matière **A.**
 فاقمه **T.** سپوخته **P.**

INCRUSTER. Couvrir, revêtir de marbre, de jaspe, etc. **A.**
P. استغراق بنفایس الاحجار - تلقی بنفایس الاحجار
 نفیس طاشلر ایله قاپلامق **T.** بسنگهای گرانها پوشانیدن
 Et enchâsser une matière dans une autre, pour en faire des
 قاقمق **T.** سپوختن **P.** تزویق **A.** ornements

با سنگهای **P.** ملقی بنفایس الاحجار **A.** **Incrusté.**
 مزوق **A.** نفیس طاشلر ایله قاپلانمش **T.** گرانها پوشیده
 Une boîte d'écaille incrustée d'or || قاقلمش **T.** سپوخته **P.**
 آتون قاقملو بغه قوطی

INCUBATION. Action des volatiles qui couvent des oeufs **A.**
 La chaleur de **بمورطه** **T.** نشست بر مرغانه **P.** حضون
 بعض فرونلرک **peut suppléer à l'incubation**
 حرارتی بدل حضون اوله بیلور

INCUBE. T. de Méd. Cauchemar. V. ce mot.

INCULPATION. Attribution d'une faute à quelqu'un **A.** اسناد
 سوچ آتمه **T.** گناه اندازی **P.** اسنادات **pl.** اسناد - التهمة
عزو - اتهام **A.** Accuser quelqu'un d'une faute
 تحميل التهمة - توریک الجرم - اسناد الجحمة - التهمة
 Dans cette affaire, j'ai **سوچ** آتمق **T.** گناه انداختن **P.**
 été inculpé mal à propos **بکا** عزو **بو** خصوصده نا حق
 تهمت اولندی

اوزرینه **T.** اتهام کرده - تهمت زده **P.** متهم **A.** **Inculé.**
 اتهام اولنش - سوچ آلمش

INCULQUER. Imprimer une chose dans l'esprit de quelqu'un à
 طبع فی الذهن - تمکین فی الذهن **A.** force de la répéter
 عقله - عقله صیغدمق **T.** در لوح خاطر طبع کردانیدن **P.**
 بو اصولی **Il lui faut inculquer cette maxime** || یرلشدرمک
 عقله یرلشدرمک لازمدر - ذهنه تمکین ایتمک اقتضا ایدر
 طبعکرده لوح خاطر **P.** منطبع فی الذهن **A.** **Inculqué.**
 عقله یرلشدرلش - عقله صیغدرلش **T.**

INCULTE. Qui n'est point cultivé **A.** بور - باثر -
 سولماش - پور **T.** شیار نکرده - نا کاشته **P.** غیر محروث -
 اراضی **Terres incultes** **حدیقہ** غیر محروثه **Jardin** ||
 پور یرلر - اراضی باثره - غیر محروثه

Figur. || Un esprit inculte **A.** عقل غیر مهذب
 طبع بی **Naturel inculte** **تربیده** عقل **T.** بی تربیت

فسخ dont on fait entrer les soldats dans un autre régiment
-اولنش فلان آلايك عسكري فلان آلايه الحاق ايتدرمك
فلان الايك ايپنه قاتق

مجرد من الجسم INCORPOREL. Qui n'a point de corps. *م. منزه عن الجسم -*
حضرت - باري تعالي حضرتلري مجرد من الجسد persal
Les substances incorporelles حق جل و علا جسدن منزهدر
مجرد من الجسم اولان ارواح

ضم الجسم INCORPORA. Unir un corps à un autre. *م. الى الجسم*
يكجسم. *م. تحويل الى جسم الواحد - الى الجسم*
Ces drogues sont bien incor- *م. بر جسم ايتمك. T. كردن*
porées ensemble جسم كبي جسم
La cire et les gommes s'incorporent *م. واحده تحويل اولمشدر*
facilement ensemble بالسهوله
شمع غسل واقسام صمغ
جسم واحده تحويل اولنور

Il se dit aussi d'un corps politique, ou ecclésiastique qu'on
در گرفتن - در نهادن. *م. الحاق. م. joint à un autre*
Incorporer des terres au domaine *م. ايپنه قاتق. T.*
Les soldats de cette *م. اراضي بي ملكه الحاق ايتدرمك*
compagnie furent incorporés dans celle-là *م. فلان بلوكت نقراتي*
فلان بلوكت ضم والحاق ايتدرلمشدر

يكجسم گشته INCORPORÉ. *م. متحول الى جسم الواحد. م.*
T. اندر گرفته. *م. منضم - ملحق. م. بر جسم اولمش. T.*
ايپنه قاتلمش

غير صحيح - سقيم INCORRECT. Qui n'est pas correct. *م.*
عبارة غير *م. طوغري اولميان. T. نا درست*
رسم غير صحيح dessin صحيح

عدم - سقامت INCORRECTION. Défaut de correction. *م.*
Il y a bien des in- *م. طوغريسزلق. T. نا درستي. P. الصحة*
corrections dans le dessin de ce tableau *م. رسنده*
عبارهنك سقامتي Incorrection de styts *م. واخر سقامتروار در*

عدم INCORRIGIBILITÉ. Qualité de ce qui est incorrigible. *م.*
امكان نا پذيري. *م. عدم القابلية الاصلاح - الامكان الاصلاح*
اصلاح قبول ايتمازلك. *م. نا پذيرايي فرهنگي - اصلاح*
فلانك اصلاحه عدم *م. Son incorrigibilité ne se conçoit pas*
قابليتي دائرة فهمدن خارج بر معنا در

ممتنع الاصلاح INCORRIGIBLE. Qui ne se peut corriger. *م.*
اصلاح قبول. *م. نا قابل اصلاح - امکان نا پذير اصلاح. م.*

نا قابل اصلاح Un esprit incorrigible *م. اصلاحه كلمز - ايتمز*
Il est incorrigible *م. نا قابل اصلاح بر طفل un enfant بر مزاج*
Il a des dé- *م. بو بابده بر وجهله اصلاح قبول ايتمز*
fauts qui sont absolument incorrigibles *م. مطلقاً اصلاح قبول*
ايده ميهجك عيوب وقبايحي وار در

INCORRUPTIBILITÉ. Qualité de ce qui est incorruptible. *م.*
نزاهة عن - عدم القابلية الفساد - عدم الامكان الفساد
امكان نا پذيري فساد. *م. براءة من الانفساد - الفساد*
L'in- *م. جوريماملك - بوزلمازلق. T. نا پذيرايي تباهي*
corruptibilité est une des qualités des corps glorieux *م. براءة*
من الفساد صفتي ابدان سعادتمندانه مخصوص صفاتنددر

Il signifie figur., l'intégrité par laquelle un homme est in- *م.*
capable de se laisser corrompre. *م. عفة الطبع*
نزاهة عن - عفة الطبع. *م. عدم القابلية الافساد - الاطماع*
امكان نا پذيري افساد. *م. L'incorruptibilité*
افساد قبول ايتمازلك. *م. پرهيزكاري -*
افساده - فلان قاضينك اطماعدن نزاهتي *م. عدم قابليتي*

منزه INCORRUPTIBLE. Qui n'est pas sujet à corruption. *م.*
امكان نا پذير تباهي. *م. برئ من الفساد - عن الفساد*
Il *م. فساد قبول ايتمز - جوريمز - بوزلمز. T. نا قابل فساد*
n'y a que les substances spirituelles qui soient incorruptibles
فقط روحانيون فساددن منزهدر

Figur. Qui est incapable de se laisser corrompre pour agir *م.*
برئ - ممتنع الاطماع - عفيف الطبع. *م. contre son devoir*
نا قابل اطماع - امکان نا پذير افساد. *م. من الافساد*
ممتنع *م. Un juge incorruptible*
افساد قبول ايتمز. *م. پرهيزكار*
واحدة اطماعدن ماري بر قاضي عادل - الاطماع بر قاضي
صلاح *م. Un magistrat d'une vertu, d'une probité incorruptible*
حالي وعفتي افساد قبول ايتمز مستقيم الاطوار بر ضابط

INCORRUPTION. État des choses qui ne se corrompent point
جوريماملك. *م. فساد نا پذيري. P. عدم الفساد. م.*

INCRASSANT. Terme de Médecine. Qui épaisse le sang, les
قويولدجي. *م. سخت ساز. P. مثنى. م. humeurs*

عدم INCREDIBILITÉ. Ce qui fait qu'on ne peut croire une chose. *م.*
نا شايستگي باوري. *م. P. الصلاحية الى الاعتماد*
بو ماده نك اعتماد *م. L'incrédibilité de ce fait*
اينانيله مازلقي
عدم صلاحيتي

عسير الاعتماد INCREDULE. Qui ne croit que difficilement. *م.*

پوصله نك L'usage de la boussole était inconnu aux anciens نا معلوم
 Agir استعمالی عند المتقدمين مجهول ونا معلوم ايدي
 اعمال اسباب ووسائل نا معلوم par des moyens inconnus
 طرق ومسالك Marcher par des routes inconnues ايتمك
 نا معلوميه سالك اولمق

Il signifie aussi, obscur, qui n'a point de réputation, dont on ignore l'état et l'origine A. مجهول الاصل A. مجهول اصل
 مجهول الاصل بر inconnu Elle s'est entêtée d'un inconnu || بلورسز
 كمسنيه عقلي صارمشدر

INCONSÉQUENCE. Défaut de conséquence A. عدم الملازمة -
 T. نا هنجاري - نا پيوستگي - نا پيوندی P. عدم الرابطة
 Il y a de l'inconséquence dans son discours, رابطہ سزلق
 - كلامنده و افعال و حرکاتنده ملازمه يوقدر
 sa كلامی و فعل و كرداری قاعده ملازمه دن عاريدر
 conduite est pleine d'inconséquences سلوك و حرکتی رابطہ سزلقندن
 عبارتندر

INCONSÉQUENT. Qui agit, qui parle sans se conformer à ses propres principes A. عديم الرابطة - معدوم الملازمة
 نا P. عديم الرابطة - معدوم الملازمة
 Il est قاعده ملازمه رعایت ايتمز - رابطہ سز T. هنجار
 سلوك و حرکتند قاعده ملازمه رعایت ايتمدیکي کبی نطق
 Il se dit aussi des choses || وکلامنده دخی رابطہ يوقدر
 Raisonement inconséquent قانون ملازمه مغاير بر رأي
 - قانون ملازمه مغاير طور و حرکت
 رابطہ سز حرکت

INCONSIDÉRATION. Légère imprudence dans le discours, ou dans la conduite A. عدم الملاحظة - عدم الروية
 نقصان T. بی رويتي - کم انديشی P. نقصان التفکر - التأمل
 Faire quelque chose par inconsideration || ملاحظہ سزلق - دقت سزلق
 Il y a bien de عدم رويته مبنی بر ايش ايشلمك
 بوبابده خيليجہ ملاحظہ سزلق واردر در
 L'inconsideration en cela واددر
 Il n'y a point de malice dans son fait, il n'y a qu'un peu d'inconsideration
 کار و عملنده بر درلو خباثت اولميوپ جزئيجہ
 بلا تأمل Il parle avec inconsideration دقت سزلق واردر
 تکلم ايدر

INCONSIDÉRÉ. Qui fait les choses sans attention A. عديم عديم
 T. کم انديش - بی رويتم P. عديم التأمل - الروية
 عاری من A. عديم عديم || دقت سز - ملاحظہ سز

- ملاحظہ اولنا مش T. بی رويتم - ينديشيده P. الروية
 رويتمدن - فعل بی رويتم Aetion inconsiderée || ملاحظہ سز
 Discours inconsideré حرکت بی رويتم conduite عاری بر کار
 ملاحظہ سز صحبتلر - کلمات بی رويتم

INCONSIDÉRÉMENT. D'une manière inconsiderée A. من غير
 || ملاحظہ ايتميدرك T. بی انديشانه P. بلا تأمل - روية
 هر حالده بلا تأمل عمل inconsiderément Il agit
 و حرکت ايدر

لا - لا يتسلى A. Qui ne se peut consoler
 تسلى T. نا قابل تسليت - غمگساری نا پذير P. يتعزى
 فلانك Il est inconsolable de cette mort || قبول ايتمز
 تسلى قبول Douleur inconsolable و فانيهون نا قابل تسليتنر
 ايده ميجهك اندوه و كدر

INCONSOLABLEMENT. De manière à ne pouvoir être consolé
 ميرزون از P. خارجاً من حد التسلى - من غير تسلى A.
 تسلى قبول ايده ميجهك مرتبه ده T. مرتبه تسلى

INCONSTANT. Avec inconstance A. من غير ثباته
 || Il s'est دوام سزلق ايله T. نا پايدارانه P. من غير دوام -
 بو خصوصده
 بغايت عدم دوام و ثبات ايله حرکت ايلدی

INCONSTANCE. Facilité à changer d'opinion, de sentiment, de passion, de conduite A. ثلثون الثبات - ثلثون الطبع
 عدم - عدم T. ثلثون الثبات - ثلثون الطبع
 Il n'y a rien de plus دوام سزلق T. نا پايداری P. الدوام
 ماقل آدمه كوره inconstance
 Son inconstance ثلثون طبع قدر بادى عار اوله جق شى يوقدر
 ثلثون طبعی جميع دوستلرندن
 Cette femme n'a plus voulu se fier
 فلانك دوام سزلفي ظهورندبرو inconstance
 Il se dit بو خاتون كندومندن سلب امنيته ايتمشدر
 L'inconstance du temps, des saisons
 هوانك
 des vents, de la mer
 ثبات و دوامی
 de la fortune و دريانك عدم ثباتی
 احوال بشرية نك des choses humaines سازكارك عدم دوامی
 عدم ثبات و دوامی

INCONSTANT. Qui est sujet à changer. Il se dit des personnes et des choses A. متلون
 عديم الدوام - عديم الثبات - متلون A.
 || دوام سز T. بی دوام - بيقرار - نا پايدار - بی ثبات P.
 ثلثون طبع ايله مجهول - متلون المزاج آدم
 Homme inconstant

حاکمک حکومت و قضایه عدم استحقاقنی tiens l'incompétence
دعوا ایدهرم

INCOMPÉTENT. Terme de Jurisp. Qui n'est pas compétent. *أ.*
قضا و حکومت. *T.* نا سزوار قضا. *P.* غیر مستحق علی القضا
دعوانک رؤیتنه غیر مستحق Juge incompetent || استحقاقسز
حاکمک اول Appel comme de Juge incompetent اولان قاضی
مقوله دعوائی رؤیتنه عدم استحقاقنه مبنی دعوانک محل
آخره فالدرلسی

INCOMPLET. Qui n'est pas complet. *أ.* ناقص - غیر کامل. *م.*
مجموعه ناقصه Un recueil incomplet || اکسک *T.* نا تمام
اجرامه دائر رؤیتنه عدم استحقاقنه مبنی دعوانک محل
وقفمز ناقص ونا تمامدر

INCOMPLEXE. Qui n'est pas composé. *أ.* سادہ - غیر مرکب. *م.*
سادہ *T.*

INCOMPRÉHENSIBILITÉ. État de ce qui est incompréhensible
نا *P.* عدم الامکان الادراک - عجز عن الادراک. *أ.*
L'incompréhensibilité de Dieu || آکلاشلمازلق *T.* شناسایی
ذات مظلمت صفات ربانیه نک ادراکی باینده عجز وقصور
اسرار خفیة دینیة نک ادراکنده عجز وقصور des mystères

INCOMPRÉHENSIBLE. Qui ne peut être compris. *أ.* لا یدرک
بیرون - نا در یافت - نا شناختنی. *P.* ممتنع الادراک -
Dieu || عقل ایرشمز - عقل ایرمز - آکلاشلمز *T.* از احاطه عقل
کیفیت ذات جناب رب متعال ممتنع Dieu est incompréhensible
ذات حضرت ذو الجلالک کیفیتی احاطه عقل - الادراکدر
ذات جلالت صفات صمدانیه نک کیفیتنه - بشردن بیروندر
بمشیه الله Les voies de Dieu sont incompréhensibles
عقل ایرمز تعالی ظهور ایدن اسبابک کیفیتی بیرون از دائره عقل
اسبابک کیفیتنه عقل - احاطه مقلدن خارجدر - بر معنا در
On dit aussi, qu'un homme est incompréhensible
حالنه عقل ایرشدجک - آکلاشلجق آدم دکلدر

INCOMPRESSIBLE. Qui ne peut être comprimé. *أ.* ممتنع
L'eau est || صیقشدریلمز *T.* تضییق نا پذیر. *P.* التضییق
صو قابل تضییق دکلدر incompressible

INCONCEVABLE. Qui n'est pas concevable. *أ.* فوق - لا یفهم
بیرون از دائره عقل - نا فهمیدنی. *P.* لا یتصور - ما یتصور
عقله صیغمز - آکلاشلمز *T.* کنجایش نا پذیر فهم وادراک -
دیدیکک کلام عقله inconcevable || Vous me dites là une chose inconcevable
دائره فهم Une patience inconcevable صیغدجق معنا دکلدر

Il est inconcevable combien on
فلانه سوبلن شتوکت کیفیتی دائره فهم
و تصوردن بیرون بر معنادر

INCONCILIABLE. Il se dit des choses que l'on ne peut son-
توافق نا پذیر. *P.* ممتنع التوافق - ممتنع التوفیق. *أ.*
اشته بونلر بری Voilà des faits inconciliables || اویوشمز *T.*
بریله توافق قبول ایده جک شیلر دکلدر

Il se dit aussi des personnes. *أ.* ممتنع الموالفة
آشتی نا *P.* ممتنع الائتنام - ممتنع الاصلاح - الائتلاف
بو. *T.* بارشلمز || Ces deux personnes sont inconciliables
بو ایکی کشتی - ایکی کیشینک بینلری ممتنع الائتلافدر
برلر بله قابل التنام واصلح دکلدر

INCONDUITE. Défaut de conduite. *أ.* سو الحركه
فنا حرکت. *T.* روش نا هموار - رفتار نا هنجار. *P.* غیر مرضیه
S'il est dans une situation fâcheuse, c'est par son inconduite
سو حالی کندو حرکت نا هموارندن نشأت ایتمش برکیفتندر

INCONGRU. Il se dit d'un discours qui pèche contre les règ-
نا درست. *P.* ذو اللحن والسقامه - لاحن. *أ.*
لحنون Une façon de parler fort incongrue || طوغری اولیان *T.*
عبارت بر کونه سوبلیش

Il se dit aussi de ce qui n'est pas convenable ni aux per-
نا صواب. *P.* غیر صواب. *أ.* sonnes, ni aux circonstances
جواب نا صواب Réponse, question incongrue || یولسز *T.* نا سزا
وسوال نا سزا

INCONGRUITÉ. Faute contre la syntaxe. *أ.* سقامت - لحن
Tout ce qu'il écrit est plein
هر نه که تحریر ایتسه لحن وسقامتدن عبارتدر d'incongruités
یولسزلق *T.* نا سزایی - نا صوابی. *P.* عدم الصواب. *أ.* Figur.
افعال نا صوابدن عبارت Conduite pleine d'incongruités
Il n'y a point de jour qu'il ne fasse quelque
بر کون کچمز که بر درلو حرکت نا صواب incongruité
ایتمیه

INCONGRUMENT. D'une manière incongrue. *أ.* باللحن
طوغری اولیه رقی *T.* نا درستانه. *P.* باللحن والخطا
باللحن والخطا تکلم ایتمک Parler incongrument

INCONNU. Qui n'est point connu. *أ.* مجهول - غیر معلوم
بیلنمز - بلورسز - بلو دکل *T.* نا معلوم - نا دانسته
اسمی - مجهول الاسم بر مولف نا معلوم آدم inconnu

حول وفوت جناب قادر *sançe de Dieu est incommunicable* شرکت مطلق شرکتدن منزهدر *C'est un bien incommunicable* Des honneurs, des droits incommunicables بری من التشریک اولان اسباب عز و شرف و بری من الشركة اولان حقوق

INCOMMUTABILITÉ. Qualité de ce qui est incommutable *A.* امکان یا پذیرش جدایی *P.* امتناع المعزولیه من التملک *Il prouve l'incommutabilité de sa possession par une possession centenaire* تملکدن تصرفدن چقدامزلق *T.* ازملکداری انعزالی ممکن اولمادیغنی یوزسندلک تصرفله اثبات ایدر

INCOMMUTABLE. Il se dit d'un propriétaire qui ne peut être évincé de sa propriété *A.* مأون الاعتزال عن التصرف *P.* تصرفدن جقارلمز *T.* جدایی نا پذیر از ملکداری *Propriétaire incommutable* الاعتزال اولان تصرفدن مأون من الاعتزال اولان نا قابل اعتزال اولان صاحب ملک - بر صاحب ملک

INCOMPARABLE. À qui ou à quoi rien ne peut être comparé *A.* عديم - لا عدیل - عديم القياس - عديم النظر - لا نظیر *B.* بی - بیها *P.* منقطع القرین - متمنع التمثیل - التمثیل اورنکی - مثلی یوق *T.* بی عدیل - بی مانند - همال *C'est un homme d'une valeur incomparable* شجاعت خصوصنده منقطع - شجاعتی لا نظیر بر آدمدر *d'une valeur* شجاعتی قیاسه کلمز بر بهادر در - القرین بر آدمدر *un orateur incomparable* مثل ونظیری یوق عقل *d'une piété incomparable* مثل ونظیری یوق عقل *C'est une femme d'une beauté incomparable* ودرایت وتعبد و دیانت ایله موصوف مر ذات حسن وجمال عديم المثاله *Un orateur incomparable* بر واعظ لا نظیر *Un orateur incomparable* مآله بر خاتوندو بیعدیل -

INCOMPARABLEMENT. Sans comparaison *A.* بلا قیاس *P.* قیاسه کلمه مدحک *T.* بیرون از قیاس *P.* خارجاً من القیاس *Elle est incomparablement plus belle que sa sœur* ایلل صورت ایلل *Cela est incomparablement plus grand* فلان شی فلاندر *Il se porte incomparablement mieux* مزاحی مقدبکی حلاله نسبت *Il y a entre eux une grande incompatibilité d'humeurs* ایلل بلا قیاس اصلحدر

INCOMPATIBILITÉ. Ce qui fait que deux choses ne peuvent s'accorder ensemble *A.* عدم القابلیة الامتزاج - عدم الامتزاج *P.* برلشدمازلک - اریوشدمازلق *T.* آمیزش نا پذیر *Il y a entre eux une grande incompatibilité d'humeurs* بری

برلرینک طبیعتنده کلی عدم امتزاج وار در

Il se dit aussi de l'impossibilité qu'il y a, selon les lois, que deux charges soient possédées par une même personne *A.* عدم مانعیت عن - عدم الامکان الاجتماع - القابلیة الاجتماع *Il n'y a point d'incompatibilité entre ces deux emplois* بریره کلامزلک *T.* با هم نیامدن *P.* الجمع بوایکی منصبده مانعیت *Il faut que vous obtiez laquelle de ces deux charges vous voulez garder, car il y a de l'incompatibilité* جمع یوقدر بر ایکی منصب ذات واحدده اجتماعی ممکن اولمامغله قنفسینک *On dit aussi, qu'il y a incompatibilité que le père et le fils, ou les deux frères soient juges dans une même compagnie* والد وولد ویاخود وایکی قزنداشک *Mamorit* قضا و حکومتده اجتماعلرنده امتناع شرعی وار در

INCOMPATIBLE. Qui ne peut s'accorder ensemble *A.* متمنع - اویمز *T.* نا قابل امتزاج - آمیزش نا پذیر *P.* الامتزاج بر ایکی *Ces deux caractères sont incompatibles* برلشمز *C'est une humeur incompatible* طبیعت متمنع الامتزاجدر *Un homme incompatible* نا قابل امتزاج بر مزاجدر *L'amour de Dieu et l'amour des richesses sont incompatibles* عشق الهی ایله محبت مال و منال متمنع *Il se dit aussi de deux charges qui ne peuvent être possédées par la même personne* مانع الجمع - متمنع الاجتماع *Deux charges incompatibles* بریره کلمز *T.* با هم نیامدن *P.* شخص واحدده متمنع الاجتماع اولان ایکی منصب *Il se dit aussi en physique, de ce qui ne peut subsister avec un autre sans se détruire* متمنع الوجود - متمنع الاجتماع *Le froid et le chaud sont incompatibles dans le même sujet* حر و بر دت شی واحدده اجتماعی متمنعدر *Il se dit aussi en physique, de ce qui ne peut subsister avec un autre sans se détruire* متمنع الوجود - متمنع الاجتماع *Le froid et le chaud sont incompatibles dans le même sujet* حر و بر دت شی واحدده اجتماعی متمنعدر *Il se dit aussi en physique, de ce qui ne peut subsister avec un autre sans se détruire* متمنع الوجود - متمنع الاجتماع *Le froid et le chaud sont incompatibles dans le même sujet* حر و بر دت شی واحدده اجتماعی متمنعدر

Il se dit aussi de deux charges qui ne peuvent être possédées par la même personne مانع الجمع - متمنع الاجتماع *Deux charges incompatibles* بریره کلمز *T.* با هم نیامدن *P.* شخص واحدده متمنع الاجتماع اولان ایکی منصب *Il se dit aussi en physique, de ce qui ne peut subsister avec un autre sans se détruire* متمنع الوجود - متمنع الاجتماع *Le froid et le chaud sont incompatibles dans le même sujet* حر و بر دت شی واحدده اجتماعی متمنعدر *Il se dit aussi en physique, de ce qui ne peut subsister avec un autre sans se détruire* متمنع الوجود - متمنع الاجتماع *Le froid et le chaud sont incompatibles dans le même sujet* حر و بر دت شی واحدده اجتماعی متمنعدر

INCOMPÉTENNMENT. Sans compétence *A.* بلا استحقاق علی القضا *P.* بر ماده فاسدأ وبلا *Cela a été mal et incompetemment jugé* استحقاق قضا حکم اولندی

INCOMPÉTENCE. Manque de compétence *A.* عدم الاستحقاق *P.* نا سزایی قضا و حکومت *L'incompétence est notoire, manifeste* بر بآوده عدم استحقاق قضا واضح و آشکار در *Je sou-*

راحتسز بر خانه ده ساکن اولمق La chaleur est incommode
Des habits incommodes فرط حرارت موجب انسلاب راحتسز
Le bruit est incommode à سالب راحت اولان لباسلر
celui qui étudie مطالعديه مشغول اولانه كوره شطاطه نك
C'est une chose incommode كثرتي انسلاب راحتی مستلزمدر
شدت ريح انسلاب راحتی موجب بر شيدنر
que le vent

Il se dit aussi des personnes ۴. ثقیل pl. ثقیلا ۴. گرانجان
ثقیل بر ۴. Homme incommode || صیقندیلو-جان صیقچی ۴. T.
مجلسی ثقیل C'est un homme d'une société fort incommode
ثقیل المزاج بر آدمدر d'une humeur fort incommode
Il n'y a rien de plus incommode que les cousins et les moeches
سیوری سینک و سینک قدر جان صیقچی بر شی یوقدر

INCOMMODÉMENT. Avec incommodité ۴. بلا استراحة ۴. من-
راحتسزلک ایل ۴. بی استراحت ۴. غیر استراحة
من غیر استراحة ۴. Être logé incommodément || راحتسز اولمق
اسباب-اسباب استراحتدن محروم اولمق-ساکن اولمق
Être assis incommodément استراحتدن خالی بر خانه ده مقيم اولمق
راحتسز اولمق

INCOMMODER. Causer de l'incommodité ۴. سلب الراحة ۴. -
بی راحت-راحت ربودن ۴. ایراث الشقلة-اخلال الراحة
ثقلت ۴. بی آرام ساختن - ثقلت آوردن - کردن
La moindre chose l'incommode || راحتسز ایتک-ویرمک
جزئی شی کندویه ایراث-جزئی شیدن راحتسز اولور
Zham nas نفسده موجب La foule l'incommode ثقلت ایدر
ایراث ثقلت Il ne peut rien souffrir qui l'incommode
Je vous prie, si cela ne vous ثقلتندر
طرفکزه باعث ثقلت دکل ایسه شویله... incommode point, de...
La prise de cette place incommode fort ایتکزی رجا ایدرم
بوقلعدنک فتحی غایت مرتبه ده اعدانک les ennemis
Cette grande dépense راحتلرینی موجب بر حالتدر
ایتدیکی مصارف جسیمه انسلاب راحتی ل'incommode
Il faut qu'un père s'incommode pour ses enfans
بر پدر کندو اولادی ایتجون دوجار incommode
La perte de son procès a fort دعواسنی قزانماسی اخلال امورینه
incommode ses affaires ثقلت اولمق لازمه حالیدر
Il faut couper ces arbres qui incommode la vue du château
قوانک نظارتنه باعث ثقلت اولان آغاچلرک قطعی اقتضا ایدر

بی راحت ۴. مظهر الشقلة - منسلب الراحة ۴. Incommodé
صیقلمش-راحتسز اولمش ۴. دوجار ثقلت -

En termes de Marine, on dit, Un vaisseau incommode, pour
dire, un vaisseau auquel il est arrivé quelque accident ۴. شوف
ضرر کشیده-خسارت دیده-زیان دیده ۴. P.
سقاطلده اوغرامش-سقاطلمش ۴. T.

On dit, qu'un homme est incommode, pour dire, qu'il a une
légère indisposition ۴. منحرف المزاج ۴. P.
Et qu'il est incommode d'un bras, d'une jambe, pour
dire, qu'il n'a pas l'usage de ces membres بر یاخود بر
معلولدر-آیای علیلدر

INCOMMODITÉ. Peine que cause une chose incommode ۴. عدم
صیقندی ۴. رنج-بی راحتی ۴. P. ثقلت-منا-الراحة
C'est une grande incommodité d'être راحتسزلک-زحمت
Il n'y a rien نا خوش مسکنک ثقلتی جوقدر mal logé
qui n'ait ses incommodités ازاده هیچ برشی اسباب ثقلتن
ازاده هیچ برشی اسباب ثقلتن ازاده هیچ برشی اسباب ثقلتن
Il en souffre, il en ressent déjà l'incommodité
گرفتار اولدیغی علتک رنج و ثقلتنی حالا حس ایتکده در
L'incommodité du vent, du soleil روزگارک و کونشک ثقلتی
des voyages اسفارک زحمت و ثقلتی بوللرک
راحتسزلکی

Il signifie aussi, indisposition, maladie légère ۴. انحراف
۴. P. رنج-نا خوشی ۴. اسقام pl. سقم-آلام pl. الم-المزاج
سن شیخوختنک Les incommodités de la vieillesse || مزاجسزلق
Il commence à ressentir quelque incommodité
آلام و اسقام گوناگونه مبتلا Il est
sujet à beaucoup d'incommodités مزاجنده نوعا آثار انحراف حس ایتکده باشلادی
Son incommodité ne lui permet pas انحراف مزاجی در
l'excuse, le dispense انحراف مزاجی تقریبیله مانعدر
Il faut excuser son incommodité انحراف مزاجی معذوردر
عذری مقبول طونلملو در

En termes de Marine, on dit, qu'un vaisseau a donné le si-
gnal d'incommodité, pour dire, qu'il a marqué par un signal
فلان سفینه ثقلت واضطراب qu'il a besoin d'être secouru
استمداد نشانی کوستردی-نشانی کوستردی

INCOMMUNICABLE. Qui ne peut se communiquer, dont on ne
peut faire part ۴. منزله عن الشركة ۴. P.
La toute-puissance اورناقلق قبول ایتمز ۴. شرکت نا پذیر ۴. P.

طبیعی میل درونه مبنی بری برلرینه Ils s'aiment d'inclination
مجتبلی: وار در

Il se dit aussi de la personne ou de la chose qu'on aime A.
Cette fille || سوکیلو T. دلدار P. محبوب - ما به الاشتیاق
Faire || بو قز فلانک ما به الاشتیاقیدر La chasse est son
est l'inclination d'un tel
بر دلداره مجدداً علاقه ایتمک une nouvelle inclination
Changer d'inclination || تبدیل دلدار ایتمک La chasse est son
inclination || ما به الاشتیاقی صید و شکار ماده سیدر

INCLINER. Baisser, pencher. Il ne se dit qu'en parlant de la
tête ou du corps A. تحنیه P. اکمک T. فرو کردن
Incliner la tête A. باش T. سرفرو کردن P. تحنیه الرأس
بر کمسندنک حضورنده S'incliner devant quelqu'un اکمک
تحنیه قامت ایتمک

Et avoir du penchant pour quelque chose A. میل - تمایل P.
Incliner || کوکل چمک T. میل نمودن - گرایستن - گراییدن
à la miséricorde, à la pitié ایتمک میل ایتمک
à la paix ایتمک میل ایتمک à un avis, à une opinion
Incliner plus d'un côté que d'un autre بر رایه تمایل ایتمک
On dit aussi, - احد طرفینک برینه زیادهجه میل ایتمک
que la victoire incline de ce côté-là فوز وغالبیت فلان
طرفه میل ایدر

P. مایل A. اکلمش T. فرو کرده P. منحنی A. Incliné
کوکل ویرمش - میل ایتمش T. گراییده

مظروف - ملفوف - مطوی A. Enfermé, enveloppé
Le paquet ci-inclus || اینچنه قونمش T. در پیچیده P.
Le billet ci-inclus ایشو مکتوبده مطوی اولان بوغچه
مکتوبده مطویاً و مظروفاً ارسال اولان تذکره
La lettre ci-incluse مکتوبده مظروف اولان تذکره
On dit aussi, L'in-
cluse, pour dire, la lettre incluse A. مکتوب ملفوف
Je vous prie || اینچنه قونمش اولان مکتوب T. در پیچیده
طی تحریرانده ملفوفاً ارسال اولان مکتوبی فلانه تسلیم ایلکز مرجو در

P. داخل فی الحساب A. Inclusivement. Y compris
داخل حساب T. اندر حساب شمرده - بحساب درگرفته
Depuis le sixième d'août jusqu'au
vingtième inclusivement اوتوزینه قدر
Telo juges شویله که اوتوزنجی کون دخی داخل حساب اولدق

sont nommés pour lui faire son procès jusqu'à sentence définitive in-
clusivement ایتضا ایدن قضاة و حکام اعلام قطعی ایلده
صل ماده اولنجیه قدر فلانک دعواسنی رویته مأمور
اولمشدر در شویله که اعلامک اتماسی اول وعدهنک
حسابی اینچنه داخل اوله

INCOERCIBLE. Qui n'est point coercible A. ممتنع الضبط
اینچنه صیغدرلمز T. در نگرفتنی P. ممتنع الاستیعاب

INCOGNITO. Mot italien. Sans être connu A. مدرماً
تبدیل قیافت T. بصورت دیگر - تبدیل گونه P. متنکراً -
Ce prince passa incognito || بیلنیهجک صورت ایلده - ایلده
par la France ایلده فرانسه
تبدیل قیافت اولدق مرور ایلدی - اینچندن کهدی
تبدیل قیافت Garder l'incognito بیلنیهجک صورت ایلده
صورتنی اتخاذ ایتمک

عدم - عدم الاتصال A. Incohérence. Manque de liaison
L'incohérence || اولاشقسلق T. یا پیوستگی P. الارتباط
des parties de l'eau ایتضالی عدم اتصال
معالرک عدم ارتباط واتضالی

ممتنع الارتباط A. Incohérent. Qui manque de liaison
اولاشلمز T. بهم نیامدنی - نا پیوسته P. ممتنع الاتصال
اجزای ما Les parties de l'eau sont incohérentes || برلشمز -
Figur. || Ces images, ses idées sont inco-
hérentes بو معانی و بو صور ممتنع الارتباطدر

ممتنع الوقود A. Incombustible. Qui ne peut se brûler
نسوختنی - سوزش نا پذیرا P. ممتنع الاحتراق - متعذر الوقود
Toile incombustible || یانمر T.
incombustible فتیل ممتنع الوقود

INCOMMENSURABILITÉ. État de ce qui est incommensurable
اولچی T. دیگر گونی اندازه P. اختلاف المقدار A.
اویغونسزلگی

INCOMMENSURABLE. Terme de Géométrie. Il se dit de deux
quantités qui n'ont point de mesure commune A. مختلف المقدار
Le côté d'un || اولچیسی اویمز T. اندازه اش دیگرگون P.
carré et sa diagonale sont incommensurables
شکل مربعک و ضلعی ایلده خط قاطع الزاویدهسی مختلف المقادیر در

محل - سالب الراحة A. Incommode. Fâcheux, qui gêne
راحتمز T. ثقلت افزا - راحت ربا - آرام فرسا P. الراحة
غایت ایلده Être logé dans une maison fort incommode

خطلری T. خود ساز کشا P. مفتت الاخلاط A. grossières
 بو سیروب بغایت Ce sirop est fort incisif || پاره لیچی
 زاج بالخامه Le vitriol a une vertu incisive مفتت اخلاطدر
 زاجده خاصیت نفثیت واردر - مفتتدر

INCISION. Coupure, taillade faite avec le fer A. شق pl.
 Faire une || جیزک - یاریق T. شکاف P. شقوق
 incision dans les chairs پیدا یاریق یاردر
 آیددرمک

On appelle en Chirurgie, Incision cruciale, une double inci-
 sion dont les taillades se croisent A. شق صلیبی
 شکاف P. شق صلیبی A. شق صلیبی
 حاج واری یاریق T. جلیپاگونه

INCITATION. Instigation. Il se prend en mauvaise part A.
 Il a fait cela par || قندرمه T. آغالش P. تحریک - اغوا
 بواشی اغوی شیطانسی ایله
 ایشلیدی

INCITER. Pousser, induire à faire quelque chose A. حث -
 نوریدن - فرولیدن P. ایزاع - ترغیب - تشویق - تحثیت
 Les || Inciter à bien faire ایتمک || قندرمق T.
 امثال خیریه مشوق صلاحدر
 خلقی عصیانده حث و اغوا ایتمک
 Inciter le peuple à la révolte

INCIVIL. Qui manque de civilité A. جلیف pl.
 عاری - جلیف A. جلیف pl.
 بی - درشت خو - بی طرافت - خوریاد P. من الطرافة
 طرافتدن بی Un homme incivil || خویواد - قبا T. نزاکت
 جلافت و نذالندن Un procédé incivil et malhonnête بهره بر آدم
 عبارت بر حرکت نا هنجار

On dit, qu'une demande, qu'une prière est incivile, pour dire,
 qu'elle est contraire à la bienséance نا
 قاعده حسن ادبه نا
 موافق بر کونه مطلوبدر

En termes de Jurisprudence, on appelle Clause incivile, une
 clause faite contre la disposition des lois موافق
 شرع و قانونه نا موافق
 شرط نا شرعی - بر شرط

INCIVILEMENT. D'une manière incivile A. بالجلافة
 من - بالجلافة A. بالجلافة
 قبالق ایله T. با درشت خویی - خوریادانه P. غیر طرافة
 || Entrer incivilement dans une compagnie
 Parler incivilement طور جلافت ایله مجلسه داخل اولمق
 عدم طرافت ایله traiter من غیر طرافة نطق و تکلم ایتمک
 معامله ایتمک

INCIVILISÉ. Qui n'est point civilisé A. مسلوب الطرافة

تربیهسز T. بی تربیه

INCIVILITÉ. Manque de civilité A. جلافت
 || قبالق - خوریادلوق T. درشت خویی - خوریادی P.
 فلانک جلافت طوری Son incivilité choque tout le monde
 Il y a de l'incivilité à cela رنجش خاطر عامهیی مستلزمدر
 Il se dit aussi des ac-
 tions, des discours || Faire une incivilité
 بر طور جلافت آمیز
 بر خوریادلوق ایتمک - ایتمک

INCLEMENCE. Rigueur A. شدت - عنف -
 تنیدی P. تنیدی P. عنف - شدت
 هوانک عنف L'inclemence du temps || سردلک T. سختی
 وشدتی

INCLINAISON. A. انحراف - میلوت
 Il n'est d'usage qu'en
 ces phrases: L'angle d'inclinaison, qui signifie, l'angle, qu'un
 plan fait avec un autre plan اجتماعنده
 خطین متمایلینک
 محور ارضک L'inclinaison de l'axe de la terre
 اولان زاویه
 میلوتی

INCLINANT. Il se dit des cadrans qui sont tracés sur un plan
 qui incline du côté du midi A. بسیطة مایله

INCLINATION. Action de pencher la tête ou le corps, en
 signe d'acquiescement ou de respect A. تحنیه الرأس
 سر P. تحنیه الرأس
 اکلمه T. تن فروبی P. تحنیه - رکوع A. باش اکمه T. فروبی
 جزئیجه تحنیه رأس Il fit une légère inclination de tête
 خفیفجه باش ایددی - سر فروبی ایلدی - ایلدی
 Faire une profonde inclination devant le Saint Sacrement
 پیشگاه
 ذبیحة مبارکده یره برابر رکوع ایتمک

Il signifie aussi, disposition penchant à quelque chose A. میل -
 || کوکل چکمه T. گرایش P. رکون - مایلت - میلان
 ميلات محموده bonnes مایلات طبیعیه
 Inclination au Mauvaises مذمومه صالحه -
 قماره و عیش و عشرته و عیش و عشرته و عیش و عشرته
 au jeu, à la débauche خیره میل
 bien Avoir de l'inclination à bien faire
 شروخباشته و خیرتیه مایل اولمق
 Il faut quelquefois forcer son in-
 clination à mal faire, à médire
 میل درونی جبر و اکراه ایتمک اقتضا ایدر
 Et disposition de l'âme qui porte à avoir de l'amour pour

اشتیاق البال - علاقه الفواد - میل الفواد A. میل الفواد
 Il a beaucoup
 T. سوبش
 میل درون P.
 فلان محبوبیه کلی میل درونی واردر
 د' inclination pour elle

INCESTUEUSEMENT. Avec inceste *A.* بزنا المقت *Vivre* - زناى مقت ايله امرار وقت ايتمك
incestueusement *P.* كچمك

INCESTUEUX. Coupable d'inceste *A.* متهم بالمقت - مقتى *M.* معامله incestueux *P.* نکاح المقت un mariage مقتیه

INCIDEMENT. Par incident *A.* بالعرض *P.* بوجه عارضى *P.* Il s'est constitué incidemment demandeur *T.* عارضى اولدوق *T.* On n'a traité cette question qu'incidemment *P.* شو مطلب عارضى اولدوق رويت اولندى *P.* بوماده يى تأليف ايلديكى تاريخده عارضى اولدوق ذکر ايتمشدر

INCIDENT. Événement qui survient dans le cours d'une affaire *A.* حال نو پيدا *P.* حادثات *pl.* حادثه - عوارض *pl.* عارضة *A.* *T.* Toutes ses mesures furent rompues par un incident imprévu *P.* تدبيرلرينك جملسى *P.* مكره دن قويمش بر حال - ظهورات *T.* بر عارضه غير ماملونك طهورى تقريبيه رهين تعطيل *P.* Comme il continuait son voyage, il survint un incident qui l'obligea à revenir مقصودينه طوعرى سيروسلو كده *P.* مداومت. اوزره ايكن بر حادثه طهورينه مبنى كيرويه *P.* Un heureux incident le tira d'affaire *T.* بر عودتى لازم كلدى *P.* عارضه ميمنه نك طهورى تقريبيه قورتلمش اولدى

Il signifie en matière de procès, un point à débattre, qui se présente pendant le cours de l'affaire principale *A.* *P.* معارضة حادثه *A.* *T.* Il arriva, il survint un incident durant le procès *P.* معارضة *T.* ستر نو پيدا *P.* معارضة حادثه نك *P.* Faire juger l'incident *P.* حادثه ظهور ايلدى *P.* On videra cet incident *P.* مرافعه سنى ايتدرمك *P.* Cet incident a mis la cause *P.* حادثه يى فصل ايده جكلردر *P.* بومعارضه نو پيدا دعوانك تعطيله سبب اولمشدر *P.* lors d'état اولمشدر

Il se dit aussi des mauvaises difficultés qu'on élève dans les débats, dans le jeu, etc. *A.* *P.* تزويرات *pl.* تزوير *M.* ستر نابجا *P.* تزويرات *P.* Au lieu de répondre à la question, il cherche à faire des incidents *P.* ويره جكنه *P.* تزويرات سلوك ايتدر *P.* C'est un mauvais joueur, il fait à toute heure des incidents *P.* وهر ديقه *P.* تزويرات سلوك ايتدر

Incident, est aussi adjectif, et se dit, en termes de Jurisprudence,

حادث لاحقاً *A.* de certains cas qui surviennent dans les affaires *A.* مكره دن ظهور ايتمش - مكره دن چيقمش *T.* پس آمده *P.* *P.* Une demande incidente une question *P.* مكره دن ظهور ايتمش بر مطلب

On appelle Proposition, phrase incidente, celle qui est insérée dans une proposition principale dont elle fait partie *A.* لاحقه *P.* C'est une phrase incidente *P.* مكره دن كيرمش *T.* پس آمده *P.* بو فقره لاحقه مقامنده در

INCIDENTAIRE. Qui forme des incidents, chicaneur *A.* مزور *P.* شرت *T.* تزوير ساز *P.*

INCIDENTER. Faire naître des incidents pour empêcher la fin d'un procès, d'une dispute *A.* تزويرات *P.* احداث التزويرات *A.* Il éloigne le jugement du procès à force d'incidenter *P.* ايله تزويرات *P.* پيدا كردن *P.* فو بنو احداث تزويرات *P.* ايله تزويرات *P.* دعوانك فصلنى تأخير ايتدر

INCINÉRATION. État de ce qui est réduit en cendres *A.* ترشد *P.* پذيرفتگى *P.* حال خاکستر *P.* استحالة الى الرماد - كوالنده - كولد دونه *T.* بحاكستر

INCIRCONCIS. Qui n'est pas circoncis *A.* الخن - اغرل *P.* ستمش *T.* ختمه نكرده *P.* غير مختون - اغلف - افلف

INCIRCONCISION. Il ne se dit qu'au figuré. L'incircconision du coeur *A.* نلقه القلب *P.*

INCISER. Terme de Chirurgie. Faire une fente avec quelque chose de tranchant *A.* تبليط - بضيع - تيزيل - تشقيق - شق *A.* Le chirurgien lui a incisé tout le bras *P.* شكاقتن *P.* *T.* يارمق *P.* جراح فلانك قولنى باشدن باشه شق وتيزيل ايلدى *P.* او موزينى ييكاره تبضيع *P.* Il lui a fallu inciser toute l'épaule *P.* ايتمك اقتضا ايلدى *P.* Il se dit aussi des taillades qu'on fait à des arbres *P.* Inciser l'écorce d'un arbre pour le greffer *P.* آشى اورمق *P.* آناجيك قبوغنى شق ايتمك *P.* تيزيل ايتمك

Il se dit en Médecine, de l'action de certains liquides *A.* تفتيت *P.* *P.* پاره لمق *T.* ريزه ريزه ساختن - خرد كردن *P.* معدده *P.* qui sont dans l'estomac servent à inciser les aliments *P.* موجود اولان صولر اغديه نك تفتيتنه مدار اولور

Incisé. *A.* يارلمش *T.* شكاقتن *P.* مبزل - مشقوق *P.* پاره لنش *T.* خرد گشته *P.* متفتت *A.*

INCISIF. Il se dit des remèdes propres à diviser les humeurs

INCERTAIN. Douteux, qui n'est pas assuré. **مشکوک** - مبهم - وابسته شک و گمان - با گمان. **P.** غیر محقق - مشتبه - **L'événement** || حقیقتی بلو دکل - حقیقتی بلو - **شبهه** **T.** **Incertain** on est incertain نتیجه‌ی هنوز مشکوک در **L'heure de la mort** است **مشکوک** ونا **Quitter le certain pour l'incertain** - **مشکوک** امر محقق اوزرینه ترجیح ایتمک **بر امر مشکوک** ایچون امر مثبت و محقق فوت ایتمک **Et variable.** **A.** عديم القرار - عديم الثبات **P.** متقلب **بر-قرار** **T.** بی ثبات - نا پایدار - **بیقرار** **P.** متقلب **هو** عديم القرار **Le temps est bien incertain** || **قراره** **طورمز** **نظر** پادشاهی بی ثبات **La faveur des rois est incertaine** در **قرار** در

تعیین اولنامش **T.** نا معین **P.** غیر معین **Et indéterminé** **A.** **On prend quelquefois un nombre certain pour en désigner un incertain** بعضاً بر عدد غیر معینی اثبات ایچون بر عدد معین **اخذ** **ایدرلر**

Il signifie aussi irrésolu **A.** متذبذب **P.** متردد - **Je suis incertain de ce que je dois faire** || **قرار** **T.** دو دل **نه** ایده‌جکه هنوز متردد و بیقرارم

On dit, Être incertain, pour dire, ne savoir pas **A.** عدم العلم **Je suis incertain de ce que je dois devenir** **T.** بی‌لماک **Il est incertain de ce qui arrivera** **T.** ندانستن **P.** **نه** ظهور ایده‌جکی معلومی دکلدر **نه** ظهور ایده‌جکی بیلمز

INCERTAINEMENT. Avec doute et incertitude **A.** **مشکوکاً** - شبهه **ایله** **T.** با گمان **P.** بلا تحقیق - بالشتک والاشتباه **Il ne faut pas assurer les choses quand on ne les sait qu'incertainement** **مشکوکاً** بیلان ماده‌لری محقق اولدق نقل **On n'en peut parler qu'incertainement** **بر** **ایتمک** **روا** دکلدر **بایده** صورت مشکوکیتدن غیر وجهله صحبت سویلنمز

INCERTITUDE. Irrésolution sur ce que l'on doit faire **A.** **عدال** || **قرار** **T.** بی‌قراری - دو دلی **P.** تذبذب - تردد - **قنغی** طرفی **Il est dans l'incertitude du parti qu'il doit prendre** - اختیار ایده‌جکی بیل‌میوب حال تردد و مدالده در **قنغی** شقی اختیار ایده‌جکه متردد و بیقرار در

Il se dit aussi de l'état d'un homme incertain sur ce qui doit arriver **A.** **گمان** **P.** عدم التحقق - اشتباه - مشکوکیت

L'incertitude où nous sommes de ce qui doit arriver, fait que nous ne saurions prendre des mesures justes **تدابیر** صابیه تشبث اولنهامق محتمل الظهور **اولان** **L'incertitude** où l'on est de succès, tient les esprits en suspens **نتیجه** حالک **مشکوکیتی** تقریبیله اذهان ناس متردد و بیقرار در

Il se dit aussi des choses || **L'incertitude de l'histoire** **آرای** **بنی** **des jugemens humains** کتابلرینک **مشکوکیتی** **Il y a beaucoup d'incertitude dans la médecine, dans l'histoire** بغایت **مشکوک** ونا محققدر

On dit aussi, L'incertitude du temps, pour dire, l'inconstance du temps **هوانک** - نا پایداری **هو** - **هوانک** عدم ثباتی **قرار** **سزلنی**

INCESSAMMENT. Sans délai, au plus tôt **A.** بلا توقف **در** **زودترین** **وقت** - هماندم **P.** قریباً - بلا تأخیر - بلا امهال **Le roi a ordonné à son ambassadeur de partir incessamment** **بلا** **امهال** **عزیمت** **ایلمسی** **خصوصی** **جانب** **پادشاهیدن** **ایلمسی** **به** **امروفرمان** **بیورلدی** **Il doit arriver incessamment** **قریباً** **ورودی** **منتظر** **در**

Et sans cesse, continuellement **A.** لا ینقطع **اردی** **اره‌سی** **T.** بی فاصله - بی آرام - همیشه **P.** بلا فاصله **Il travaille incessamment** **متصل** **واحد** - فاصله و بر میدرک - اولمیدرق **لا ینقطع** - بلا فاصله سعی ایتمکدن خالی دکلدر **سعی** **ایتمکده** **در**

INCESSIBLE. Terme de Jurispr. Qui ne peut être cédé **A.** - **فراغت** **نا** **پذیر** **P.** متمنع الانتقال - متمنع الفراغ **Les noms, les armes, le rang, la noblesse ne tombent point dans le commerce; ils sont incessibles et inaliénables** **و** **رتبه** **نشانی** **و** **شرف** **اصالت** **معاملات** **مادیه** **سلکنه** **داخل** **اولور** **مقولدن** **اولمیب** **متمنع** **الفراغ** **ونا** **قابل** **انتقال** **الی** **الآخر** **اولان** **Droits incessibles** **آخره** **فراغ** **و** **انتقاله** **کلمز** **موادندرد** - **موادندرد** **آخره** **فراغی** **نا** **قابل** - **حقوق** **متمنع** **الفراغ** **اولان** **حقوق**

INCESTE. Conjonction illégitime entre les personnes qui sont parentes **A.** **زناده** **المقت** || **Commettre un inceste avec sa soeur** **کنده** **همشیره** **سپله** **ارنگاب** **زنای** **مقت** **ایتمک**

On l'a déclaré incapable de posséder aucune charge مستحق فلان كمسنه ضبط منصبه نا مستحق قولنامه مديم الاستحقاق اولديني حكم اولندي

INCAPACITÉ. Défaut de capacité. Il ne se dit que des personnes. عدم الاستحقاق - عدم القابلية - عدم الأهلية - عدم اللياقة. P. بی استحقاقی - نا اهلی - نا سزاواری - نا شایستگی. استحقاق سزای - اهلیت سزای - قابلیت سزای - کرکوسزلک. P. فلانک عدم لیاقتی معلوم. On a reconnu son incapacité معلوم شرعاً عدم Incapacité légale محقق اولمشدر - اولمشدر استحقاق

در P. تسجین - حبس. INCARCÉRER. Mettre en prison. حبس ایتک. زندان کردن

در زندان کرده - زندانی. INCARCÉNÉ. A. محبوس. P. حبسو. T. حبسو

INCARCÉRATION. Action d'incarcérer, ou état de celui qui est incarcerated. حبس. T. در زندانی. P. محبوسیت. A. incarcerated

INCARNADIN. Il se dit d'une couleur plus faible que l'incarnat ordinaire. Un ruban incarnadin. قزل بوز. T. اصغر. A. incarnat ordinaire. قزل بوز رنگو بر شربت

INCARNAT. Espèce de couleur entre la couleur cerise et la couleur de rose. Du satin incarnat. آجق کوهزی. T. معرۃ. A. couleur de rose. آجق کوهزی اطلس

INCARNATIF. Terme de Chirurgie. Il se dit des remèdes, des bandages et des sutures qui servent à réunir les chairs. موجب. A. bandages et des sutures qui servent à réunir les chairs. انلری - ات باغلیجی. T. پیوسته ساز گوشتها. P. الالتحام. بتشدیرجی

INCARNATION. Mystère par lequel le Verbe éternel s'est fait homme. Le mystère de l'incarnation. تهن گرفتگی. P. تجسد. A. homme. سر مکتوم تجسد

INCARNER. Il ne se dit qu'en parlant de l'incarnation du Fils de Dieu. T. تن گرفتن. P. کسب الجسد - تجسد. A. Fils de Dieu. C'est la seconde Personne de la Trinité qui a voulu s'incarner. اقایم فلکدن اختیار تجسد ایدن اقمم. ثانیذ

En termes de Chirurgie, il se dit des chairs qui commencent à revenir. ات باغلق. T. گوشت بستن. P. الالتحام. A. متحدم. T. تن گرفته. P. متجسد. A. متحدم. ات باغلمش. T. گوشت بسته. P.

On dit figur. d'un méchant homme, que c'est un diable incarné. بر ابلیس مجسمدر. On dit aussi, que c'est la prudence ou la malice incarnée. فلان کشی عقل مجسمدر. خبانت مجسمدر.

INCARTADE. Espèce d'insulte qu'une personne fait brusquement à une autre. E. عیفة. T. عیفش. E. Étrange incartade. Il lui a fait une incartade fort mal. فلانده بغایت مناسب بر عیفش ایتدی

Il signifie au pluriel, extravagances, folies. P. فلتات. Il a fait mille incartades. هزار بهزار فلتات. نا معقوله مبادرت ایلدی. fait chaque jour de nouvelles incartades. کل یوم مجدداً فلتات. نا در برابر ایتکدن خالی دکلدر

INCENDIAIRE. Auteur volontaire d'un incendie. Q. قواد. Les ordonnances contre les incendiaires. قونداقچیلر علیه اولان نظامات. On punit les incendiaires par le feu. قونداقچیلرک جزاسی نار. ابقاد. C'est un incendiaire. Figur. - ایلده ترتیب اولنو کلمشدر. Un propos incendiaire. نائرة فتنه و فساد هاعی بر آدمدر. ابقاد نائرة فتنه و فسادی موجب بر کلام

INCENDIE. Grand embrasement. T. آتش. P. حریق. Horrible incendie. grand حریق عظیم. فلان بلده نک حریق. L'incendie d'une ville. بیوکت یانقین. ساعوره الاختلال والفتنة. نائرة الفساد. Figur. - احتراقی. Le fanatisme. فرقه لقی آتشی. T. آتش آشوب واختلال. P. مرادت علی. grands incendies dans tout le royaume. الدین درون ملکده نائرة فتنه واختلالک ابقادینه. Il ne faut qu'une étincelle pour allumer un grand incendie. یک شراره آتش بر حریق عظیمه بادی. بر آتش قفلجی قوجه بر یانقین طوشدر. اولور

INCENDIER. Brûler, consumer par le feu. A. احراق بالنار. Cette ville a été incendiée. بو شهر احراق بالنار اولدی. محترق اولدی

یانمش. T. سوخته. P. محترق. A. INCENDIÉ.

INCÉRATION. Action d'incorporer de la cire avec quelque autre matière. A. آمیختگی شمع انگین. P. قطاب الجرجس. A. بال مومی قائمه. T.

فوق القيمة *A.* **INAPPRECIABLE.** *Qui ne peut être apprécié.* تقدير- بی بها *P.* مستحيل التقدير- محال التقويم- ۥ تقديره کلمز- قیمتی بوق- بهاسی بوق *T.* نا پذیر تقدير و تقویمی *quantité* شجاعت بی بها *Value inappréciable* محال اولان کمیت

INAPTITUDE. Défaut d'aptitude à quelque chose **عدم** — بر شیبہ کلش اولماقلق **T.** بی استعدادی **P.** الاستعداد — **عدم** Son inaptitude l'exclut de tout emploi || استعداد اسرق — استعدادی تقریبیلہ ضبط مناصب استحقاقندن ساقطن

INARTICULÉ. Qui n'est point articulé. غير ملفوظ. || Enfant
qui ne forme encore que des sons inarticulés. أصوات غير ملفوظة دن
ماعد ادا ايده ميان جوجوق

INATTAQUABLE. Qui ne peut être attaqué. **برئ من التعرض** *A.* **Un poste inattaquable** *T.* **طوقنلمز آزادہ آسیب** *P.* **مأمون عن التعرض** - **un titre** *وضع انگشت* - **محل تعرض اولیان بر سند قوی *تعریض اولنچق محلی اولیان بر سند***

INATTENDU. Auquel on ne s'attend point A. غير مأمول -
 او مصدق - او ملزم T. نپوسيدہ - نا مأمول P. غير متوقب
 Visite inattendue غير متوقب Zيارت غير disgrâce
 آفت غير مأمول Matheur inattendu كدر نا مأمول - متوقب

INATTENTIF. Qui n'a point d'attention *A. عديم الدقة P. دقتى يوق - دقتسز. كم انديش - بى دقت* Un en-
fant inattentif *دقتى يوق م طفل*

INATTENTION. Défaut d'attention. **P.** بى عدم الدقة. **A.** دقتسزلك || Il a fait cette faute par inattention. **T.** زبوده - دقتى بو خطايى، دقتسزلنه منه، ايشلدى

INAUGURATION. Sacre des souverains ou d'un prélat. رسم تقدیس T. آیین تقدیسسازى - رسم مبارکسازى P. التقدیس
ایمپراطور جدید L'inauguration d'un Empereur || قلنک رسمی
حقنه اجرا اولنان رسم تقدیس

INCANDESCENCE. État d'un corps qui est échauffé et pénétré
de feu jusqu'à devenir blanc. *أبيضاض من شدة الحمو*
آتش قیرغناغی T. سپیدی پذیری از تف آتش P.
Ce métal est dans l'état d'incandescence || شدتندین انارمه
به معدن شدت حمو ناردن انارمشدر

INCANDESCENT. Qui est en incandescence **A.** **المستجیل الی**
از تفت آتش سپید **P.** لون الابيض من شدة الحمور

آتش قیزغناغلی شدنندن آغارمش T. گشته
INCANTATION. On appelle ainsi les cérémonies absurdes des
magiciens A. رسوم الغزایم P. افسونکاری T. آیین
سحر بازلق T. آیین افسونکاری P. رسوم الغزایم A. رسوم

INCAPABLE. Qui n'a pas la capacité nécessaire pour certain-
 nes choses. معدم الیافۃ - مدمم الاقتدار - غیر مقتدر. μ .
 x. نا شایسته - نا سزاوار - بی مایۃ لیاقت. P. غیر لائق -
 عہدہ سندہ. Il est absolument incapable de son emploi دکل
 d'application اولان منصبہ وجہاً من الوجوہ لیاقتی یوقدر
 مداومتہ اقتداری یوقدر

Et qui est dans une disposition qui ne lui permet pas certaines choses

A. عديم القابلية
B. غير قابل
C. ناقابل
D. غير قادر

Sa mauvaise santé le rend incapable de toute attention
مبتلا اولديغي سۇ مزاج تقریبيله صرف دقتہ بر

Dès qu'il est en colère, il est incapable de raison
حار غضبه ايکن کلام معقول استماعنه قابليتي يوقدر

C'est un homme incapable de manquer à sa parole
يوقدر C'est un homme incapable de manquer à sa parole

de mauvaise action
دنائت سۇ عمله بالطبع لياقتى يوقدر

و سفالتہ بالطبع لياقتى يوقدر

Il se dit aussi de ce qui n'a pas les qualités, les conditions nécessaires pour quelque chose. *A. عديم الصلاحية - غير صالح. P. صلاحيت يوق. T. نا شايان - بی صلاحيت. Son estomac est incapable de digérer les choses les plus légères. معده سی اخف خفيف اولان شيلركت هضمه صلاحيتي يوقدر. Une terre incapable de rien produire ویرمکه هیچ بر درلو محصول. صالح اولميان ارض.*

On dit absolument, qu'un homme est incapable, pour dire, qu'il est mathabile, qu'il manque de talent *A. عديم الاهلية P. اهلىتى يرق* *T. اهلىتسز* *ز* *اهل بر آدمدر*

Il se dit en termes de Jurispr., de celui qui est privé par la loi de certains avantages, ou exclu de certaines fonctions.

نا شایسته - نا مستحق P. عديم الاستحقاق - غير مستحق A.
 T. کرکو دکل || Par la loi, un bâtard est incapable d'hériter
 ولد الزنا - ولد الزنا ناکث وراثته شرعاً استحقاقی یوقدر
 استورانه شرعاً نا مستحقدر Uu mineur est incapable de dis-
 poser de son bien بر صغير کندو مالسی بر وجه دلخواه

بود دلیل متمنع القبولدر preuue est inadmissible

INADVERTANCE. Défaut d'attention, d'application à quelque chose *A.* غفلت *T.* بی اهتمامی *P.* عدم الاهتمام - عدم الدقة - غفلت *A.* غفلت *T.* بونی غفلته *P.* Il a fait cela par inadvertance *T.* اهتمامسزلق *P.* C'est pure inadvertance *T.* غفلت محصدر *P.* غفلت محصدر

INALIÉNABILITÉ. Qualité de ce qui est inaliénable *A.* عدم برائت من الفراغ - عدم القبول الفراغ - القبول الانتقال *T.* اخره فراغت قبول ایتامزلك *P.* فراغ نا پذیرى *P.* فلان ملكك فراغ قبول ایتامسى *T.* L'inaliénabilité du domaine

INALIÉNABLE. Qui ne peut s'aliéner *A.* متمنع الانتقال - نا قابل - فراغ نا پذیر *P.* برى من الفراغ - متمنع الفراغ *T.* Les domaines de la Couronne sont inaliénables *T.* متمنع الفراغدر *P.* املات همایون *T.* Les biens de l'Eglise sont inaliénables *T.* انستقال وفراغ قبول ایتامز - نا قابل فراغدر - الفراغدر

INALIABLE. Il se dit des métaux qui ne peuvent s'allier l'un avec l'autre *A.* آمیزش *P.* متمنع الاختلاط - متمنع الامتزاج *T.* Ces deux métaux-là sont inaliabiles *T.* برلىشمز - برى برلىله قانشمز *P.* نا پذیرى *T.* Figur. *T.* Les intérêts de Dieu et ceux du monde sont inaliabiles *T.* رضای حضرت خالق *P.* البرایا ايله اغراض مخلوقات قابل امتزاج واتحاد دكلدر

INALTÉRABLE. Qui ne peut s'altérer *A.* متمنع التغير *T.* On prétend que l'or est inaltérable *T.* بوزلمز *P.* نا قابل تغير - ديگرگونى نا پذیرى *T.* التون بالطبع متمنع التغير عذ اولنور *P.* Tranquillité inaltérable *T.* شائبة تغیردن برى اطمینان وارام

INAMISSIBILITÉ. Qualité de ce qui est inamissible *A.* عدم یایى *T.* بیزوالى - تباه نا پذیرى - نا تباهى *P.* الزوال *T.* عدالت بی نهایت جناب حقك *P.* L'inamissibilité de la Justice *T.* عدم زوالى

INAMISSIBLE. Qui ne se peut perdre *A.* عديم الزوال *T.* یایى اولمز *P.* بی زوال - تباهى نا پذیرى *T.* فیص بی زوال الهی *P.* Grace inamissible *T.* هذه phrase de Théologie

INAMOVIBILITÉ. Qualité de ce qui est inamovible *A.* عدم آزادگی از - عزل نا پذیرى *P.* عدم القابلية العزل - العزل *T.* L'inamovibilité d'un em- *T.* عزل قبول ایتامزلك *P.* قید عزل

عزل قبول - بر منصبك قید معزولیتدن آزاده لکى *T.* ایتامزلكى

INAMOVIBLE. Qui ne peut être destitué à volonté *A.* عزل *T.* آزاده قید معزولیت - عزل نا پذیر *P.* من العزل *T.* Vicairie perpétuel et inamovible *T.* عزل وتبدیل کلمز - قبول ایتامز *P.* عزل وتبدیل emploi *T.* قبول ایتامز بر منصب

INANIMÉ. Qui n'a point d'âme *A.* معدوم الروح - بلا روح *T.* روحسز *P.* بی روح *P.* جمادات *T.* جامد - Créatures inanimées *T.* جسم بی روح *P.* Corps inanimé *T.* جانسز - inanimées *T.* مخلوقات - مخلوقات بی روح *P.* C'est une personne inanimée *T.* بر شخص معدوم الروحدر *P.* Un chant inanimé *T.* روحدن عاری بر چهره در *P.* روحدن عاری بر ازکی

INANITION. Manque de force causé par défaut de nourriture *A.* *T.* اشتها سزلقدن *P.* درمانسزلق *T.* Il ne mange point, il mourra d'inanition *T.* هیچ طعام یمکدیکندن *P.* مهبوطاً وفات ایدده جکدر

INAPERÇU. Qui n'est point aperçu *A.* غیر مشهود - غیر مرنى *T.* نا بدید - پنهان از دیدده - نا دیدنى *P.* خفى من النظر - Le hasard n'est que le cours inaperçu de la nature *T.* كوزه كورنمز - كورنمز *P.* امر اتفاقی مجرّد طبیعتك خفى من النظر اولان مجرای عاديسى لازمیسدر

INAPPLICABLE. Qui ne peut s'appliquer *A.* غیر مصروف *T.* صرف اولنمده کلمز - صرف اولنمز *P.* امکان نا پذیرى مصروفیت *T.* Cet exemple est inapplicable au fait présent *T.* فلان مثال بو مثال *P.* صرف اولنمز - حاله مصروف اولنمز

INAPPLICATION. Défaut d'application *A.* عدم - عدم اقدام *T.* ورزش کم *P.* عدم المداومة - عدم الملازمة - الاحتام *T.* Son inapplication est cause qu'il ne fera jamais *T.* عدم مداومتند نظراً هیچ بر شیه دسترس اولمیهجنى *P.* rien *T.* Il est d'une inapplication que rien ne peut corriger *T.* عدم اقدامی بوجه من الوجوه اصلاح قبول ایددهجك شى دكلدر

INAPPLIQUÉ. Qui n'a point d'application *A.* - عديم اقدام *T.* کم ورزش *P.* عديم الملازمة - غیر معدوم - معدوم الاحتام *T.* Les esprits inappliqués ne réussissent en rien *T.* اقدام ايله مالوف اولنلر هیچ بر شیه ظفر بولملر

INADMISSIBLE. Qui n'est point recevable ممتنع القبول
قبول اولنمز. نا سزای قبول - نا مقبول - نا پذیرفتنی
ایراد Ses moyens ont été trouvés inadmissibles قبولی مجال -
Cette ایلدیکی علل واسباب نا سزای قبول عده اولنشدن

اولد قهقه قبارمز Les Cartésians prétendent que tous les mou-
vemens se font par impulsion نام حکیمکت
مذهب سالک اولنلرک اذعالرینه کوره هر نوع حرکت
دفع طریقله وجود پذیر اولور

قندرمه T. فزولش P. ابرام - تخصیص - حص A. Figur.
بواشی فلان کمنده نک || Il a fait cela par l'impulsion d'un tel
ابرامیله ایشلدی

بلا خوف A. IMPUNEMENT. Sans subir aucune punition
بی - بی محابا P. سالماً من خوف المجازات - الجزا
Voler, piller im- نادیب قورقوسی اولمیدرق T. بیم جزا
punément نهب ارتکاب سرقه وایقاع
Commettre impunément toutes sortes de cri- Committe impenement toutes sortes de cri-
mes کافه مکاره ومنکراته بی محابا مبادرت ایتکت

عاریاً من المحذور A. Et sans éprouver aucun inconvénient
ضرر قورقوسی T. بی بیم گزند P. بلا خوف الضرر -
C'est un homme qui ne saurait faire impunément || اولمیدرق
le moindre excès بواشم حیمه خصوصنده بلا خوف
ضرر ادنا مرتبه افراطه میل ایدهمز

برئ من المجازاة A. IMPUNI. Qui demeure sans punition
نادیبسز T. بی نادیب - بی سرزنش P. برئ من العقوبة
Cette faute ne demeurera pas impunie || نادیب اولنماش -
بو جرم وقباحت برئ من المجازات قالدجق دکلر
Dien ne laisse point les crimes impunis جناب منتقم قهار
Cette action est trop noire pour demeurer impunie شیع
بوفعل غایت الغایه شیع
اولمغله نادیبدن برئ قالمق احتمالی یوقدر

انعام - عدم المجازاة A. IMPUNITÉ. Manque de punition
نادیبسز لک T. بی سرزنشی - بی نادیبی P. عن المجازاة
|| Rien n'augmente tant les désordres que l'impunité des crimes
قبایح مقابلنده اجرای نادیبات لایقده دقت اولنماق
Les coupables puissants se flattent souvent de l'impunité
ذی قوت اولان مایلندد
مجرمین اکثریا مجازاتدن برئ اولمق ماملونده درلر

IMPUR. Qui n'est pas pur, qui est altéré par un mélange A.
Par || کیرلو T. جرکین - نا پاک P. مفشوش - غیر خالص
معادن Dans le feu, on sépare ce qu'il y a d'impur dans les métaux
موجود اولان عشق آتش قوتیله تمیز اولنور
l'analyse qu'on a faite, tout ce qu'il y a d'impur est demeuré

حال ذوبانده اجزای مفشوشه نک مجموعی دییده
قالمشدر

On dit figur., qu'un homme est né d'un sang impur, pour dire,
فلان کمنده سلاله غیر طاهره دن نشئت ایتمشدر
qu'il est né de parens notés

Il se dit aussi des dérèglemens qui ont rapport aux plaisirs
T. چهل P. مقدر - مدنس - ملوث A. charnels de l'amour
مدنس ومقدر اولان علایق عشق L'impureté de l'air || مردار
des mœurs مدنس اخلاق

دنس IMPURETÉ. Ce qu'il y a d'impur dans quelque chose
pl. وسخ - انجاس pl. نجس - عدم الطهارة - ادناس pl.
L'impureté de l'air || مردارلق - کیر T. نا پاک P. اوساخ
هوانک عدم طهارتی امراض کثیره یی
L'impureté des métaux se cor- هوانک وخامشی - مستلزمدر
rige par le feu اصلاح ایلر معدنلرک اوساخ وادناسی آتش ایلر
Il faut || معادنک عدم طهارتی اتشده اصلاح اولنور - اولنور
filtrer ces liqueurs - là pour en ôter toutes les impuretés
اوساخدن تطهیر اولنمق ایچون سوزلمکه محتاجدر
مایعات ایچلرنده موجود اولان بالجمله ادناس و اوساخ
L'impureté des دفع ایچون صفاتدن امرار اولنمکه محتاجدر
humeurs اخلاطک عدم طهارتی

عیش Il se dit figur. pour Impudicité || Vivre dans l'impureté
دریای دریای Ètre plongé dans l'impureté مدنس ایلر تعیش ایتکت
C'est un monstre ادناس وتلویثات ایچنده مستغرق اولمق
ادناس گونا گون ایلر الوده عجایب مخلوقاتدن
ادناس وتلویثات ایلر Un livre rempli d'impuretés بر حیواندر
دناس زنا گناهی Le péché d'impureté ملو بر کتاب

IMPUTATION. Terme de Finance. Compensation d'une somme
avec une autre A. محسوبیت - تقاض || On doit faire l'im-
putation des sommes payées pour intérêt d'un capital qui n'en
doit point produire, sur le capital même ربح ایلر متحمل
اولمیان مال ایچون ویرلمش گذشته لرک مقداری اصل
On doit faire l'im- ماله محسوب وتقاض اولمق لازم کلور
putation de ce qui a été payé pour les arrérages d'une rente
au-delà du taux fixé par la loi, sur le capital même de la rente
مال بقایا اولمق اوزره سر مقلندن فضله ادا اولنان مبلغ
رأس المال مستغله محسوب اولمق اقتضا ایدر

Imputatio A. Il signifie aussi, une accusation faite sans preuve

IMPULSION. Mouvement qu'un corps donne à un autre par le choc. دفع قاذش || Cela se fait par l'impulsion de l'air. بوحالت هوانك دفعي طريقه. L'eau ne s'élève que par une force d'impulsion. قوت دفعه صوبه كونه

imprévue mort مقله کلامش بر شیء - بر کیفیت نا مأمول
موت ناگهانی - موت نا مأمول

IMPRIMER. Porter l'empreinte d'un objet sur un autre A.
نقشنی چقارمق T. نقش زدن P. طبع الرسم - ترسیم
نقش مهری بال موسی Imprimer un sceau sur de la oire
اوزرنده چقارمق

Et porter l'empreinte des lettres sur du papier ou quelque
autre matière A. طبع - تمثيل P. طبع کردن T. بصمق
بر تالیفی طبع وتمثيل ایتدرمک Faire imprimer un ouvrage
طبع وتمثيل کتب Obtenir un privilège pour faire imprimer
ايجون بر امتياز تحصيل ایتمک On dit aussi, Imprimer
des toiles بز اوزرینه بصمق

Il se dit figur. des sentiments, des images qui font impression
dans l'esprit, dans le coeur A. انجاء P. ترسیم - انجاء
بورکک ايجنه سیندرمک T. درون نقش کردانیدن
بو spectacle lui imprima une grande terreur dans l'âme
تماشا صحیفه قلبه رعب ودهشت عظیمه انجاء ایتدردی
Il faut imprimer de bonne heure la crainte de Dieu, les senti-
mens de la vertu dans l'esprit des jeunes gens و افکار
مخافة اللهی و احکامه حسن اولترکک لوح خاطر لرینه اوانل
La présence حاللرندنبور انجاء و ترسیم ایتدردمک لازم دندرن
du prince imprime toujours du respect حضور پادشاهی قلوب
نأسده ترسیم هیبت و خشتی مستلزمدر

T. نقش پذیرفتن P. انطباع - ارتسام A. s'im-
printent mieux dans l'esprit Les sciences qu'on apprend de jeunesse, s'im-
printent mieux dans l'esprit علوم اولنان تحصیل اولنان
و معارف بطریق الاولی لوح ضمیرده مرتسم اولور
نقوش representations des objets s'imprintent dans l'imagination
منطبع اولور - صور و اشکال لوح خیالده مرتسم اولور

نقشی چقمش T. نقش زدن P. منطبع - مرتسم A. Imprimé
بصلش T. طبع کرده P. مطبوع A.

IMPRIMERIE. L'art d'imprimer A. فن الطباعة
فن الطبع - فن الطباعة A. فن الطبع
On ne sait pas bien بصمه جلیق T. طبعکاری P. والتثيل
في الاصل فن طباعتك Depuis l'invention de l'im-
primerie موجدی کیم اولدیعی بللو دکدر
Il se dit aussi, du lieu où l'on imprime A. دار الطباعة
طبعخانه P. Et de tout ce qui sert à imprimer T. آلات
آلات

- بصمه آوادانلغی T. دست افراز طبع P. وادوات الطبع
آلات وادوات طبعك Acheter une imprimerie بصمه طاقمی
بر مکمل طاقمنی مبیاعه ایتمک

IMPRIMEUR. Celui qui exerce l'art de l'imprimerie A. طابع
طابع ماهر Habile imprimeur بصمه جی T. طبعکار P. طباع -
بصمه جی استادی Maître imprimeur

IMPROBABLE. Qui n'est pas probable A. عديم الاحتمال
نا P. بعيد من العقل - بعيد من الاحتمال - غير محتمل
احتمالی یوق T. دور از عقل - دور از احتمال - محتمل
بو افاده قدر Rien n'est plus improbable que cette assertion
عديم الاحتمال بر شیء یوقدر

IMPROBATEUR. Qui marque improbation A. مفید الاستقباح
Geste im- بکنمازلک کوستریجی T. نا پسندی نما P.
probateur رمز مفید اشارت coup d'oeil مفید الاستقباح
Il se dit aussi تقبیخی مشعر رمز و اشارت - الاستقباح
T. ناپسندی نما - تقبیحساز P. مستقبح A. substantivement
C'est un improbateur décidé de tout ce que les autres
سائرلرک کافه افعال و اعمال لرینی بالالتزام استقباح
بکنمز بر آدمدر - ایدر بر آدمدر

IMPROBATION. Action d'improover A. عدم التحسين - استقباح
Se taire quand on entend بکنمازلک T. نا پسندی P.
louer un ouvrage, c'est une marque d'improbation
بر تالیفک مدح و ناسنی لدی الاستماع اختیار سکوت ایتمک عدم
بر تالیفک مدحنی استماع ایتدکجه - تحسینه دلالت ایدر
سکوت ایتمک علامت استقباحدر

IMPROBITÉ. Défaut de probité A. عدم النزاهة الطبع
L'improbité de sa con- ناکسلک T. نا راستکاری P. البرازة
سلوک و حرکتنده مشهود اولان عدم نزاهت

IMPROMPTU. Petite pièce de poésie faite sans préméditation
شعر بر جسته P. بدیئة - بدایه pt. بدیئة - شعر مرتجل A.
حاضر جوابلق ایله سویلنان شعر T. شعر نیندیشیده -
Un agréable impromptu لطیف بر شعر مرتجل
آنک کبی بدایه و مرتجلات Impromptu Il fait des impromptu sur tout
هر ماده نک سویلر یوقدر
اوزرینه شعر مرتجل سویلر

Il se dit aussi de tout ce qui se fait sans préparation A.
P. بغته مرتتب - بداهه مرتتب - مرتتب بالبداهة - بدیئی
Il ne nous attendait حاضرنماش T. ناگهان آماده شده

اسم ایتمک

Imposer, se dit aussi des impôts dont on charge les peuples

|| صالمق - آتمق T. انداختن P. تحمیل - ضرب - طرح A.

Imposer un tribut بر ویبرکو طرح ایتمک Imposer un tribut sur tous les sujets d'un État - ملکک رعایا سده عموماً - الیانه صالمق

Imposer des droits sur tout ce qui entre dans un royaume, et sur tout ce qui en sort خارجدن درون ملکه کتوریلان

و درون ملکدن دیار آخره نقل ایچون آلوب کتور بلان

Imposer la taille جمع اموال اوزرینه طرح رسم ایتمک

بر کمنسندک Imposer quelqu'un à la taille طرح جزیه ایتمک

بر کمنسندی جزیه تابع قلمق - اوزرینه طرح جزیه ایتمک

Il signifie aussi, imputer à tort A. اتهام - ایتام

نا حق یره تهملو ایتمک T. جرم نا کرده اسناد کردن P.

|| On lui a imposé un crime dont il est très-innocent

کلیاً بری - مدخلی اولمدینی بر تهمت ایله اتهام اولندی

فلانی - الذمه ایکن اسناد ما لم یکن ایله اتهام اولندی

ملاقسی اولمدینی بر قباحت ایله نا حق یره تهملو ایتدیلر

ایقاع الهیبه A. Inspirer du respect

خشیت - هیبت بخشیدن P. الزام الخشیه - ایراث الهیبه -

La présence du général impose du respect aux mutins طایفه مصاته طاقتدردق T. فرمودن

یوزی زور بالرک ادبنی طاقتدردی - ایقاع هیبت ایلدی

شکل و سیماسی ایقاع هیبت ایدر

C'est un homme dont la présence impose le respect ایدر بر آدمدر

Ex imposer, signifie aussi, en faire accroire, tromper A.

Vous voulez en imposer à vos juges, à vos auditeurs

تحدید - تعزیر - تغلیط

قضا و حکامی

وسامعینی آلداتق قیدندهکت

ملزم - محمول A. فونمش T. نهاده P. موضوع A.

مطروح A. یوکنمش T. در عهده کردانیده - برزده P.

Jong imposé || صالمنش - انلمش T. انداخته P. مضروب

ضریبه taxe جزیه مضروبه Taille imposée تحمیل اولمنش ربقه

اسم موضوع Nom imposé مطروح

IMPOSITION. Action d'imposer les mains A. وضع الایادی

اوزرینه ال قویمه T. بر نهادن دست P. تعبیه الایادی - علی

|| Les Apôtres ont fait plusieurs miracles par l'imposition des

حواریون. حضراتی تعبیه ایادی ایله فیجه نیجه معجزات اظهار ایتملر در

Il se dit figur. de l'action d'imposer quelque charge onéreuse

L'imposition des tailles رسوم خراجیه نک طرح - حمل A.

بر سالیانه رسوم جدیدک طرحی

بر سالیانه رسوم جدیدک طرحی

بر ضریبه نک طرحی d'un tribut جدید صالمه

Et du droit imposé sur les choses ou sur les personnes A.

گزیت - باج P. ضریبات pl. ضریبه - وضعیات pl. وضعیه

Imposition nouvelle || تکلیف - ویبرکو T.

Lever les impositions excessive ضریبه معتدله

تکالیفی جمع و تحمیل ایتمک

IMPOSSIBILITÉ. Négation de possibilité A. عدم الامکان

Il y a de l'impossibilité à cela امکان نا پذیری P.

بونک عدم - بو بابده عدم امکان

شویه Il est de toute impossibilité de... امکانی درکار در

شویه اولمسی بهمه حال - اولمقی محال اندر محالدر

مدیم الامکاندر

On appelle Impossibilité métaphysique, celle qui résulte de

l'essence même des choses A. استحالة من جهة النفس

impossibilité physique, celle qui résulte des lois de la nature

Et impossibilité morale, celle qui résulte des mœurs ordinaires des hommes A.

استحالة - استحالة عقلیه A. عادیه

IMPOSSIBLE. Qui ne peut être A. محال - عدم الامکان

Le mouvement perpétuel, la quadrature du cercle sont des choses qui ont été regardées jusqu'ici comme

impossibles حرکت دائمه و تربیع دائره ماده لری الی الآن

محالات قبیلندن عذ اولنو کلمشدر

à Dieu C'est moralment et physiquement impossible

فلان شی کرک حسب

حقلاً و طبعاً - العاده و کرک حسب الطبیعه عدم الامکاندر

Il lui est impossible de demeurer long-temps en un

lieu محالدر

Je ne puis faire l'impossible قادر کتورمکه

Réduire un homme à l'impossible. محالی ممکن ایتمک - دکلم

C'est exiger de lui ce qu'il ne peut faire

بر کمنسند محالاتی

تکلیف ایتمک

IMPORTUNITÉ Action d'importer **تَعْجِيز** pl. **تَعْجِيزَات**
P. آوری || **Grande, continuelle im-**
portunité **تَعْجِيز عَظِيم و تَعْجِيز دَائِمِي**
Obtenir quelque chose par
importunité **تَعْجِيز بِر شَيْءِ** **Essayer**
طريقه تحصيل ايشك

On dit, imposer un nom, pour dire, donner un nom. *A.* تسمية
 آد-آد قومق *T.* نام دادن - نام نهادن *P.* وضع الاسم -
 حضرت آدم imposed le nom à tous les animaux ویرمک
 imposed le nom à une ville nouvellement bâtie
 مجدداً بنا اولمش بر بلدهیه وضع اسم ایلدی

فلان فصلده بویلہ دیبشیکن آخر بر محلدہ شویله دیر
بو کیفیت متصن تنافض دکلمیدر

ایچنده T. علاقه دار- اندر پیچیده P. داخل A. *Impuqué*.
ایچنه آئمنش - بولنش

IMPLORER. Demander avec humilité une grâce, quelque secours A. تضرع - استعنا - ابتهاج - لاییدن - لاییدن - لایه کردن P. استدعا - ابتهاج - تضرع A. *Implorer l'assistance de Dieu* نیاز کردن - نیازیدن - جناب حقن نصر و اعانت نیاز ایتک *la assistance de Dieu* جناب باریدن استدعای مدرسی *la secours du Ciel* غالبدن استدعای *la clémence du vainqueur* و اعانت ایتک *la protection d'un grand prince* و مرحمت ایتک - بر حکمدار قوی الاقتدارک حمایتی تضرع و نیاز ایتک - بر حکمدار جلیل الشانک سایه حمایتی بالتضرع و الابتهاج نیاز ایتک

هدیم - جلفا pl. جلیف A. *IMPOLI.* Qui est sans politesse A. *Homme impoli* خویراد - قبا T. خوریاد - بیظرافت P. *Manières impolies* قبا بر آدم - مایه ظرافتدن عاری بر آدم *impolies* اطوار بیظرافت - اطوار معدومه الطرافه

IMPOLITESS. Défaut opposé à la politesse A. *جلافت* - خویرادلق - قبالق T. خوریادی - بیظرافتی P. *La Serté et le manque d'éducation sont les sources ordinaires de l'impolitesse* جلافت طبعک منشاء هادیسی کبر و غرور و امر *Il se dit aussi des actions impolies* بکا بر خویرادلق *Il m'a fait une impolitesse* کندودن *Je n'ai reçu de lui que des impolitesse* خویرادلقدن غیری بر شی کوردم

IMPORTANCE. Ce qui fait qu'une chose est considérable A. *T. شایستگی* اعتنا P. *و جوب* الاعتنا - اعتنا - مهیت *L'affaire est d'une grande importance* لازملوق *admet l'importance* واجب الاهتمامدندر - عظیمه سی درکار بر مصلحتدر - *de plus d'importance qu'on ne croit* طن و تخمیندن بر قاچ قات زیاده اهم و معتنا بر مصلحتدر *La chose est de nulle importance en soi, mais elle peut devenir d'une grande importance dans la suite* بماده فی نفسها *On dit, qu'un* کافه اشیا ده لایقی اوزره بدا *admet l'importance de bien commencer* ایتک احتمالی درکار در *On dit, qu'un* اهم مهاندن بر کیفیتدر - اولنق اهم و الزمدر

homme attache de l'importance à tout ce qu'il fait, pour dire, qu'il cherche à se faire valoir و افعالی فلان کمسنه کافه اعمال *qu'il met de l'importance aux plus petites choses* امور مهم کوترر *et qu'un homme fait l'homme d'importance* کوترر طورینی *l'homme d'importance* شایان اعتنا کوترمک قیدنده در

IMPORTANT. Qui importe, qui est de conséquence A. *T. شایسته* اعتنا P. *الزم* - معتنا به - واجب الاعتنا - اهم نصیح مهم *conseil* رأى واجب الاعتنا *Avis important* لازملو *La fante mot* مهم *Parole importante* لازملو سوز - لفظ مهم *que vous avez faite est plus importante que vous ne pensez* ارتکاب ایلدیکک زله و قصور طن و تخمینکدن بر قاچ *il aurait été important pour le bien de vos affaires que vous eussiez fait ce voyage* بو سفری ایتک کندو امورکک تسهیلنه وسیله اولمغله *Il est important d'y mettre ordre au plus tôt* بر ساعت اول تنظیمی اهم *On dit, qu'un homme fait l'important* کوترر طورینی

IMPORTATION. Action d'importer. V. ce mot.

IMPORTER. Faire arriver dans son pays des productions étrangères A. *ادخال المال* - جلب المال فی داخل الملک *T. بکرون* ملک مال آوردن P. *فی الملک* *C'est une denrée que l'on importe en grande quantité* وادخال جلب *admet l'importance* دیار اخردن النوب درون ملکه ادخال - اولنان ذخایردندر *admet l'importance* اولنان ذخایر اقسامدندر

IMPORTER. Être d'importance A. *T. بایستن* P. *اقتضا* - لزوم *Cela ne lui peut importer de rien* یوقدر *T. مقتضی* شدن - *En quoi cela peut-il lui importer?* بوشی فلان کمسنه نک *Il importe pour la sûreté publique* بو شئی *admet l'importance* امیت عامه *admet l'importance* لزوم و اقتضای درکار در *admet l'importance* فایه الغایه *admet l'importance* بو سفری ایتک *admet l'importance* بو شئی فلان *admet l'importance* مقتضای مصلحتدر *admet l'importance* بو شئی *admet l'importance* لزومی وار ایسه بکا اهم و الزمدر *admet l'importance* بکا جندان مقتضی اولمیان *admet l'importance* شیلردندر *admet l'importance* بکا غایت ایله مهم و مقتضیدر *admet l'importance* On dit

لازمی و تعمیرات و ترمیمات بهاسنی ادا ایتمک

IMPÉRATIF. Terme de Grammaire. Il se dit du mode du verbe qui exprime commandement A. امر

IMPÉRATIF, adj. Impérieux A. متحکم P. فرمانران T. بیوریجی
متحکمانه سویلر Imperatif II Il parle d'un air impératif

En termes de Jurispr., on appelle Disposition impérative, celle qui ordonne de faire quelque chose A. امر قطعی - حکم قطعی

IMPÉRATIVEMENT. D'une manière impérative A. متحکماً P. امر P. بیورریک
T. متحکمانه - امر گونه P. علی وجه التحکم -

IMPÉRATRICE. L'épouse d'un Empereur T. ایمپراطور بیچد

IMPERCEPTIBLE. Qui échappe à la vue A. لا - غیر مرئی
T. نهان از دیده - ندیدنی P. خفی من النظر - پری
بروشی خفی Cela est imperceptible || بلورسز - کوزه کورنمز
Les émanations des corps sont imperceptibles من النظر در
ابدانندن صدور - طبعیات ابدان خفیه من النظر در
ایدن نسلر کوزه کورنمز

Il se dit aussi de ce qui regarde d'autres sens que la vue
بلورسز - طویلمز T. نا محسوس P. خفی - غیر محسوس A.
|| Une odeur si légère et si délicate, qu'elle est presque impercep-
tible غایت خفیف و نازک اولوب همان محسوس دکل
Le frémissement d'une cloche devient comme imper-
ceptible sur la fin طنطنه ناقوس آخرکارده نا محسوس کبیرد
Figur. || Qui discernera ce bien presque imperceptible, au
شوقدر مصایب و آفات milieu des maux qui l'entourent?
انچهنده محسوس اولامیدحق بر لطفی کیم فرق و تمیز
ایده ییلور

IMPERCEPTIBLEMENT. Insensiblement, peu à peu A. من غیر
|| بلورسز اولورق T. نهانی P. خفیاً - احساس
بروشی من غیر احساس و قرع بولمقد در imperceptiblement

IMPERDABLE. Qui ne saurait se perdre A. متعذر القوت
غایب اولنمیدحق - فوت اولنمیدحق T. بی احتمال فوت
Il ne se dit qu'en cette phrase, Un procès imperdable فوتی
محال بر دعوا

IMPERFECTION. Défaut, manquement A. نقص - نقیمه
- قصور - معایب pl. عیوب pl. عیب - نقایص pl. نقصان
|| اکسکک - کاست - کمی P. تقصیرات pl. تقصیر
Tous نقصان قبل d'esprit عیب بدن Imperfection de corps
بنی آدمک جملہسی پر les hommes sont pleins d'imperfections

On doit supporter les imperfections de ses amis
دوستلرک نقایص و تقصیراتلرینه تحمل لازم دندر

IMPÉRIAL. Qui appartient à l'Empereur ou à l'Empire A.
ایمپراطورک - پادشاهک T. شاهی P. سلطانی

IMPÉRIALE. Le dessus d'un carrosse A. سقف العجلة P.
هنطوک تاوانی T. آسانه گردونه

IMPÉRIEUSEMENT. Avec hauteur A. بالتعظم - بالتحکم
بصورت - متعظمانه - متحکمانه - زبردستانه P. بالتعجب
Parler impérieusement || کبرلک و بیوریه طوری ایله T. حکمرانی
تحکم و تجبر صورتیه traiter متحکمانه نطق ایتمک
معامله ایتمک

IMPÉRIEUX. Hautain, qui commande avec orgueil A. متعظم
Femelle impérieuse || کبرلو T. زبردست P. بتعجب - متحکم -
تعظم و تحکم ایله مجبول مزاج کبر الود هumeur زن متعظمه
Avoir la mine impérieuse, l'air impérieux طور بر کمسنه
و سیمانده آثار تعظم بدیدار اولمق

IMPÉRISSABLE. Qui ne saurait périr A. بری - مدیم الفساد
بولمز T. نا قابل فساد - فساد نا پذیر P. من الفساد
|| Les anciens philosophes scien-
tifiens que la matière est impénétrable
فلاسفه متقدمین ماذهنک عدم فسادی دعوانده درلر

IMPÉRITIE. Ignorance des choses de l'état qu'on professe A.
|| اوزسزلق T. بی ابتدای - خیره دستی P. عدم الحذاقة
L'impéritie d'un chirurgien عدم حذاقتی
بر بابده غایت une grande impéritie dans cette occasion
مرتبه عدم حذاقت اثبات ایلدی

IMPERMÉABILITÉ. Qualité de ce qui est imperméable A.
عدم الامکان النفوذ - عدم القابلیة الانتشاف - سفیجیت
یا شک که مازلکی T. نفوذ نا پذیرى نم P. الرطوبة

IMPERMÉABLE. Il se dit des corps à travers lesquels un fluide
ne saurait passer A. غیر - بری من الانتشاف - سفیج
نا قابل - نا پذیر نفوذ نم P. قابل النفوذ الرطوبة
|| یاش کهمز T. انتشاف Le verre est perméable à la lu-
mière, et imperméable à l'eau زجاجک نفوذ ضایه قابلیتی
درکار در انجق صویک نفوذیه نا قابلدر

IMPERTINEMENT. Avec impertinence A. کستاخانه P. بالمجانة
|| کستا خلق ایله - ادب سزجه T. بی باکانه -
Il se conduisit fort impertinamment جواب و یردی

طور فرمانفرمایی نمودن *P.* تسلطن *A.* qu'on y gouverne tout *A.* آغالتق ایتمک *T.*

IMPAYABLE. Qui ne se peut trop payer *A.* فوق القيمة *P.* *Voilà un tableau* قيمتی یوق - بهاسی یوق *T.* بی بها
اشته بهاسی یوق بر تصویر *impayable*

IMPECCABILITÉ. État de celui qui ne peut pécher *A.* نزهة *P.* از گناه آزادگی *P.* برائة من العيوب - عن الخطأ
بالطبع نزهات عن الخطأ انجق جناب *T.* صوجسزلق *T.* بیگناهی
Les Anges confirmés en grâce et les Saints dans le ciel, sont dans l'état d'impeccabilité مظهر
فیوضات رحمیه اولان ملائکة کرام وعرش اعلا ده ساکن
اولیای نظام حصراتی نزهات عن العيوب والخطایا
عیب وخطادن منزهدرلر - حالده اولدقلری ظاهر در

- منزّه عن الخطایا *A.* *IMPECCABLE.* Incapable de pécher *A.* *Il* صوجسز *T.* بیگناه - آزاده گناه *P.* بری من العيوب
یاکمز جناب *n'y a que Dieu qui soit impeccable par nature*
خدای ذو لجلال فی حد ذاته عیوب وخطایادن منزهدر
عیوب وخطایادن منزّه *Il n'y a point d'homme impeccable*
بری من الذنوب اولان آدمک وجودی - مخلوق یوقدر
یریقدر

بری من الزلة - بری من القصور *A.* *Et incapable de faillir*
J'ai pu manquer, je ne suis pas im- آزاده لخشش *P.*
بری القصور دکلم بلکه بر خطا ایتشم *peccable*

IMPÉNÉTRABILITÉ. État de ce qui est impénétrable *A.* عدم
برائة من التخلل - عدم الامکان النفوذ - القابلية التخلل
L'impénétrabilité ایچنه کچه مازلک *T.* نا پذیرى نفوذ *P.*
ماده نیک واجرامک نفوذ *de la matière, des corps*
وتخلله عدم قابلیتی

عدم - عدم الوصول الى الكنه *A.* *Il se dit aussi au figuré.*
ناپذیری در *P.* برائة من الاستکناه - الوصول الى الغور
L'impénétrabilité des conseils de Dieu, des secrets de la nature
اراده حکمت نموده ربانیه نیک کنهه وارلمامه *T.* یافت
اراده صمدانیه نیک - واسرار قدرتک کنهه عدم وصول
وغفایای قدرتک استکناهدن برانتهی

بری من النفوذ *A.* *IMPÉNÉTRABLE.* Qui ne peut être pénétré *A.*
امکان نا پذیر نفوذ *P.* متعذر النفوذ - ممنوع التخلل -
Cette cuirasse est im- ایچنه کچه مز *T.* اندر نگذشتنی

تفتکک قورشونی نفوذندن *pénétrable aux coups de mousquet*
بودری به *Ce cuir est impénétrable à l'eau* بری بر زهدر
Il صو بودرینک ایچنه کچه مز - صوبک نفوذ وتخللی محالدر
y a dans ce bois-là des forts qui sont impénétrables
یو اورمانک *La matière, les corps* ایچنده متعذر النفوذ قوریلر وار در
بری - ماده واجرام ممنوع النفوذ در
من النفوذ در

- ممنوع الاستکناه - ممنوع الوصول الى الكنه *A.* *Figur.*
در نیافتنی *P.* متعذر الادراک - ممنوع الوصول الى الغور
Les desseins de Dieu sont impénétrables کنهه وارلمز *T.*
عقول بشر - مرادات الهیه نیک کنهه وصول امر محالدر
Il مرادات الهیه نیک غورینه وصول وادراکدن عاجز در
n'y a rien d'impénétrable aux yeux de Dieu علم ربانیده ممنوع
علم الهی هر شیک کنه - الادراک هیچ برشی یوقدر
La prédestination est un abîme impénétrable وغورینه واصل اولور
قدر الهی کنه وغورینه وصولی متعذر بر دریای بیحد
استکناهی *C'est un homme d'un secret impénétrable* وپایاندر
محال اوله جق وجهله کتم اسرار ایدر بر آدمدر

On dit, qu'un homme est impénétrable, pour dire, qu'il est
پوشیده درون *P.* مبطن *A.* *caché et secret en toutes choses*
ایچلو *T.*

IMPÉNITENCE. L'état d'un homme impénitent *A.* امتناع عن
عدم الرجوع عن المعاصي - مرادت علی العصیان - التوبة
کناهدن - توبه سزلیک *T.* نا توبه کاری - نا پشیمانی *P.*
توبدن امتناع حالده *Vivre dans l'impénitence* پشیمان سزلق
بر کسنه مرادت علی *mourir dans l'impénitence* کچنمک
بلا توبه وفات ایتمک - العصیان حالده وفات ایتمک
On appelle Impénitence finale, l'impénitence dans laquelle on
عاقبة بلا توبة *A.* *meurt*

IMPÉNITENT. Qui est endurci dans le péché *A.* غیر تائب
نا - نا پشیمان *P.* متمرد علی العصیان - معدوم التوبة -
C'est un état déplorable que celui d'un توبه سز *T.* توبه کار
homme impénitent حالی واجب
معدوم التوبة اولان کشینک
بلا توبه وفات ایلدی *Il est mort impénitent* التأسفدر
عصیانه متمرد اوله رق تسلیم جان ایلدی

IMPENSES. Terme de Jurispr. *Il se dit des dépenses qu'on*
مصارف *A.* *fait pour entretenir une chose qui appartient à autrui*
مصارف *Rembourser les impenses et améliorations* لازمه

بوقار متمنع التقسیم *Impartible* Qui ne s'attache par préférence ni aux intérêts, ni aux opinions de personnes *Impartial* Qui ne s'attache par préférence ni aux intérêts, ni aux opinions de personnes *Impartial* Qui ne s'attache par préférence ni aux intérêts, ni aux opinions de personnes

طرف *Impartial* Qui ne s'attache par préférence ni aux intérêts, ni aux opinions de personnes *Impartial* Qui ne s'attache par préférence ni aux intérêts, ni aux opinions de personnes *Impartial* Qui ne s'attache par préférence ni aux intérêts, ni aux opinions de personnes

عن غیر - بلا غرض *Impartialment* Sans partialité *Impartialment* Sans partialité *Impartialment* Sans partialité

برائتة *Impartialité* Qualité de ce qui est impartial *Impartialité* Qualité de ce qui est impartial *Impartialité* Qualité de ce qui est impartial

برائتة *Impassibilité* Qualité de ce qui est impassible *Impassibilité* Qualité de ce qui est impassible *Impassibilité* Qualité de ce qui est impassible

برئى *Impassible* Qui n'est pas susceptible de souffrance *Impassible* Qui n'est pas susceptible de souffrance *Impassible* Qui n'est pas susceptible de souffrance

آشورده *Impastation* Terme de maçonnerie. Composition faite de substances broyées et mises en pâte *Impastation* Terme de maçonnerie. Composition faite de substances broyées et mises en pâte

بالهلع - بالجزع *Impatiemment* Avec impatience *Impatiemment* Avec impatience *Impatiemment* Avec impatience

ترجیح اولند یغیندن گریبان صبر و تحملنى چاک *Impatience* Manque de patience *Impatience* Manque de patience *Impatience* Manque de patience

بلع - جزع - جواظ *Impatience* Manque de patience *Impatience* Manque de patience *Impatience* Manque de patience

معدوم الصبر *Impatient* Qui manque de patience *Impatient* Qui manque de patience *Impatient* Qui manque de patience

سلب الصبر - اجزاع *Impatience* Faire perdre patience *Impatience* Faire perdre patience *Impatience* Faire perdre patience

عدم الاصطبار - اضعاء الصبر *Impatience* Perdre patience *Impatience* Perdre patience *Impatience* Perdre patience

سعی و کوشش ایتمک

IMMORTEL. Qui n'est point sujet à la mort **ا. لایموت** - همیشه **پ. منزّه من الفنا** - ابدی البقا - حتی قدیم - خالد **|| Dieu est immortel || اولمز** **ت. آزاده مرک** - بی مرک - زنده حق تعالی حضرتلری فی حد ذاته حتی ملائکه **Les anges sont immortels** فنا و هلاکدن منزّهتر - قدیمدر مظهر حیات جاودانیدرلر - کرام ابدی البقا درلر

حتى قيم **On dit, L'immortel, pour dire, Dieu**

Il se dit aussi, de ce qu'on suppose devoir être d'une grande durée **ا. ابدی** - مستدیم - ابدی الاستقرار - ابدی القرار **ا. الدوام** **ت. همیشه پایدار** - جاودانی **پ. سرمدتی الاستمرار** - الدوام بر یادکار ابدی الدوام **|| Un monument immortel || ابدی قالدی** **ب. نض و عداوت مستدیمه**

Il se dit aussi, de ce qui doit durer dans la mémoire des hommes **پ. مستدیم الذکر** - باقی الذکر - ابدی الذکر **ا. hommes** **|| Il a fait des ouvrages immortels** ابدی الذکر اولدق آثار جمیله تصنیف ایلدی **ا. Faire des actions immortelles** آوازه شهرتلری الی انتهاء الزمان باقی ابدی شایان یاد جاودانی **ا. S'acquérir un nom immortel** وبر دوام اولدق اعمال جلیل حیز فعله کتورمک اذیال آخر الزمانه قدر ذکرى باقى **ا. Sa mémoire sera immortelle** ابدی الذکر الی الابد باقى وبر دوام اولدق قدر ذکرى

IMMORTIFICATION. Terme de dévotion. État d'une personne qui n'est pas mortifiée **ا. عدم القهر النفس بالمشادة**

IMMUABLE. Qui ne peut changer **ا. لا يتغير** - مستمع التغير - دیگر گونی نا پذیر **پ. مستمع التحویل** - بری من التغير - **|| Les décrets immuables de la volonté de Dieu** مشیت بی علت ربانیه نکت **ا. Dieu seul est immuable** احکام مستمع التغيری **|| Des personnes immuablement et indissolublement unies par le mariage** نکاح ایله مقید اولان کسان

IMMUTABLEMENT. D'une manière immuable **ا. بلا تغير** - دیگر گونی **پ. من التغير** **|| Il faut** **ت. بولنیز** - بولنمک کلمز **ا. نا قابل تقسیم** - نا پذیر

IMMUNITÉ. Exemption d'impôts, de charges, de devoirs **ا.**

معافلق - مسلمک **ت. مسلمی** **پ. معافیات** **pl. معافیت** **|| Le Roi a confirmé les immunités de cette ville** بو بلده نکت **Les** شروط معافیتی جانب پادشاهیدن تصدیق اولندی **طایفه رهبانک شروط معافیتلری**

IMMUTABILITÉ. Qualité de ce qui est immuable **ا. عدم** **دونمکسزلک** **ت. نا پذیرى دیگر گونی** **پ. عدم التحول** - التغير **|| L'immuabilité des décrets de Dieu** احکام تقدیر الهینک **عدم تغییرى**

IMPAIR. Nombre qui n'est pas pair **ا. وتر** **ت. فرد** **|| Trois, cinq et sept sont des nombres impairs** **|| Nous sommes ici en nombre** **ب. بش ویدی عددلری اعداد وتردر** **بو طرفده عدد فرد اوزره یز**

IMPALPABLE. Qui ne fait aucune impression sensible au toucher **ا. پرواس نا پذیر** **پ. مستمع اللمس** - لا یلمس **|| On a réduit ces perles en poudre impalpable** **بو اینجولری سحق ایلله** **لمس قبول ایدمه یجک** - ال دکمله طویلمز **لمس قبول ایدمه یجک** **عبار رقیقه تحویل ایتدردیلر**

IMPARDONNABLE. Qui ne doit point se pardonner **ا. مستمع** **آمزش** - نا شایان عفو **پ. لا یصفح** - مستمع الصفح - العفو - عفو کلمز - بعشله میجک **ت. نا قابل عفو** - نا پذیر **قابل عفو اولیان** **|| Faute impardonnable** **عفو ممکن دکل** **عفو نا قابل** **outrage** شایان عفو واعماض اولیان - جرم بر نوع تحقیر

IMPARFAIT. Qui n'est pas achevé, à qui il manque quelque chose pour être parfait **ا. ناقص** - غیر کامل - **کم** - نا تمام **پ. غیر کامل** **|| Laisser un ouvrage imparfait** **|| Sa maison est demeurée imparfaite** **|| Une guérison imparfaite** **|| Il n'a eu qu'une joie imparfaite** **||** **ت. اکسک** **خانده نکت** **بره ناقص** **بر سرور و نشاط ناقص** **تحصیل ایلدی**

IMPARFAITEMENT. D'une manière imparfaite **ا. ناقصاً** - **اکسک** - **اکسکلوجه** **ت. کم** - نا تامانه **پ. بالنقصان والقصور** **|| Il n'est guéri qu'imparfaitement** **|| Il n'a traité cette matière qu'imparfaitement** **بو ماده دن بالنقصان والقصور بحث ایلدی**

IMPARTABLE. Terme de Palais. Qui ne peut se partager **ا. بخش** **پ. متعذر القسمة** - مستمع التجزى - مستمع التقسیم **|| Il faut** **ت. بولنیز** - بولنمک کلمز **ا. نا قابل تقسیم** - نا پذیر

بی ادبانه وضع و حرکت لری موجب خجالت اوله جق احوال دندر

بی شرمی - لولی P. عدم الحیا A. Et manque de pudeur
اوتانامزلق T.

تقدیم P. تقدمة النسيكة A. IMMOLATION. Action d'immoler
L'immolation de la victime قربانلق تقدیمی T. کردن بسل
ذبیحه نك قربانلق تقدیمی

اهداء - تقدیم النسيكة A. IMMOLER. Offrir en sacrifice
قربانلق T. تقدیم بسل کردن P. عرض القربان - القربان
بر ذبیحه بی Immoler une victime قربانلق ویرمك - ایتمك
لله Immoler à Dieu قربان اولمق اوزره تقدیم ایتمك
منسك اوزرنده sur l'autel تعالی تقدیم نسيكة ایتمك
بسلگاه اوزرنده عرض نسيكة - تقدیم قربان ایتمك
نسيكة اولمق اوزره قویون Immoler des agneaux ایتمك
Jésus-Christ est la victime qui a été immolée
pour le salut des hommes حضرت عیسی بنی نوع آدمك
فلاح و نجاتی صمننده نفسی قربانلق عرض ایلدی
Figur. Immoler quelqu'un à sa haine - قربان ایلدی
فلائی غیظ - تشفی غیظ ایچون فلائی قربان ایتمك
بر کمنده مجبول à son ambition و عداوته قربان ایتمك
اولدینی عرض نام و شانی استیفا ایچون فلائی قربان
وطن S'immoler pour sa patrie, pour la cause publique ایتمك
اوغورینه - اوغورینه و صلحت عامه اوغورینه قربان اولمق
On dit, - اوغورینه جان فدا ایتمك - فدای نفس ایتمك
S'immoler pour quelqu'un, pour dire, s'exposer au péril pour son
جان فدا - بر کمنده نك اوغورینه قربان اولمق
خدمته نفسی فدا ایتمك - ایتمك

IMMONDE. Impur. Il se dit que dans quelques phrases
tirées de l'Écriture-Sainte A. مقذرات pl. نجس - نجس
Le porc est déclaré immonde پس - مردار T. نا پاک
شریعت یهودیه لحم خنزیر نجس par la loi des Juifs
Parmi les Juifs, un homme qui avait
touché un corps mort, était immonde کمنده ایدن
Devenir immonde بین اليهود منجس و نا پاک عذ اولنور ایدی
Esprits immondes نجس مقذرات اولمق
ارواح مقذره -

IMMONDICES. Amas d'ordures A. کناسات pl. کناسه
حس و خاشاک P. قمام pl. قمامه - کساحات pl. کساحه

دفع Otter, nettoyer les immondices - سپورندی T.
مردارلقلری - تکیس کناسات ایتمك - کناسات ایتمك
سوقاقر مالامال Les rues sont pleines d'immondices
کناساتدر

سیتی الخلق A. IMMORAL. Qui est sans principes de morale
بد اخلاق - بد کیش P. ردی الاخلاق - فاسد الخلق -
C'est l'homme le plus immoral que je con- زشت منش -
naissais بیلدیكم آدمك ایچنده بوندن زیاده فاسد الاخلاق
ردانت اخلاق ایلده مجبول Caractère immoral بر آدم یوقدر
خلاف A. Et qui est contraire à la morale - اولان مزاج
بیرون از P. منافی الاخلاق الحسنة - الحسن الخلق
داب ادبدن T. بیرون از قاعده حسن خلق - داب ادب
اخلاق حسنه مخالف بر تألیف Ouvrage immoral طشره

IMMORALITÉ. Opposition aux principes de la morale A. سو
بد کیشی P. ردانت الاخلاق - فساد الاخلاق - الخلق
Cet homme-là est d'une خوی آلچقلی T. زشتی منش -
immoralité révoltante بر آدمك ردانت اخلاق مهتج عنف
و نفرت اوله جق حالات دندر

IMMORTALISER. Rendre immortel dans la mémoire des hom-
mes یاد و نامرا همیشه زنده P. تأبید الذکر - ابقاء الذکر A.
ادینی ابدی قلمق T. یاد و نامرا پاینده کردن - ساختن
نام و ذکرینی الی ابد immortaliser son nom, sa mémoire
Un prince qui s'est immortalisé par ses grandes actions
موفق اولدینی مؤثر جلیله تقریبله الی
انتهاء الزمان تأبید ذکر ایتمش بر پادشاه

IMMORTALITÉ. Qualité de ce qui est immortel A. بقاء
زندگانی جاودانی - بی مرگی P. عدم الفنا - حیات مؤبده -
جانك عدم فناسی L'immortalité de l'Âme اولامزلک T.
des esprits مظهر نعيم ارواحك عدم فناسی
L'immortalité bienheureuse آخرت اولمش سعادتمندانك حیات مؤبده لری
بقای حیات سعادت سمات

Il se dit aussi de cette espèce de vie que nous acquérons
dans la mémoire des hommes A. خلود الذکر - بقاء الذکر
آذک ابدی قالسی T. بقای نام جاودانی - یاد سرمدی
بقای ذکره سزا اعمال d'immortalité Des actions dignes
Les grands poètes consacrent les noms à l'immortalité
مشاهیر شعرا اسمی رجالك ذکرینی رهین خلود و بقا
بقای نام ابدی امرنده بذل Aspirer à l'immortalité ایدرلر

املاک و عقارات وصامت - جميع اموالنى ارهان ايتمک
املاک و عقارات - وناطق كافة اموالنى ترهين ايتمک
وذايب وجامد كافة اموالنى امانت ويرمک

مشرف الظهور. Qui est près de tomber sur...
ظهورى باشى اوجنده T. آماده ظهور P. مشرف الحول -
مشرف مشرف Il ne se dit qu'en ces phrases: Reine imminente
مشرف حلول اولان disgrâce ظهور اولان حال خرابيت
آماده ظهور اولان خطروتهلكه Péril imminent آفت و شامت

s'IMMISER. Il se dit, en termes de Palais, de celui qui est
appellé à une succession, et qui en prend les biens.
وضع A. Celui qui s'est
بر كمسنه dans une succession, n'y peut plus renoncer
تركيبه وضع يد ايتدكندنصره بر دخي آندن فارغ اولمق
تركيبه واضع اليد اولان كشي آندن - ممكن دكلتر
فراغت ايدهمز

دست P. مداخله A. Il signifie aussi, s'ingérer mal à propos
Il s'est
فارشمق T. دست انداز مداخله شدن - انداختن
بو مصلحت بلا رويته. Immisé imprudemment dans cette affaire
مداخله ايلدى

IMMIXTION. Terme de Palais. Action de s'immiscer. V. ce mot.

مستقر - ساكن - ثابت A. Qui ne se meut pas
ظهورون - قملدانمز T. پايدار - پا بر جا P. معدوم الحركة -
مدت On a cru long-temps que la terre était immobile
طول مدت - مديده كره ارض معدوم الحركة ظن اولنشدن
Demeurez immobile ارض ثابت وساكن اولديغى ظن اولندى
بت كبي هديم الحركة فالقق immobile comme une statue

راسخ الفواد - قوى القلب A. Figur. Ferme, inébranlable
A cette nou-
قوى يوركلو T. راسخدل P. ثابت القلب -
بو خبرك Demeurez immobile et immobile
ظهورنده مكثر الحال اولمق شويله طورسون اطمينان
خاطر ايله اظهار ثبات قلب ايلدى

متعلق A. Qui concerne les biens immeubles
كوچمز T. متعلق مال كوچ نا پذير P. بالاملاک و العقارات
املاک و عقاراته Snocession immobilière || ماله متعلق اولان
املاک و عقاراته متعلق Héritier immobilier متعلق اموال تركه
Il se dit aussi au substantif. V. Immeuble
Cet homme a hérité de tout l'immeuble de la snocession
فلان كشي بو تركه نك كافة املاک و عقاراتنه وارث

اولمشدر

IMMOBILITÉ. L'état d'une chose qui ne se meut point
بر قرارى P. عدم الحركة - سكونت - قرار - رستو - ثبات
Il soutient l'immobilité de la terre
طورغونلق T. پايدارى
ارضك عدم حرکتى دهواسنده در

Il se dit figur. de l'état d'un homme qui ne se donne aucun
قملدانمازلق T. آرام P. حال السكونه A. mouvement sur rien
Il est dans une inaction, dans une immobilité étonnante, pen-
عائمه ناس حرکتده ايكن حال حال
دانت que tout le monde agit
بطالت و سکونتده طورمسی مدار استغراب اولمق
حالاتنددر

فوق الاعتدال A. Qui n'est pas modéré, excoessif
بيرون از حد - بي اندازه P. مفرط - خارج من الاعتدال -
Chaleur immodérée || آشورى T. اعتدال
حد اعتدالدين خارج مصرف جسيم - مصرف مفرط
اشتياق حد اعتدالدين بيرون سرف و تلف lux
بالغ درجه افراط اولمش اشتياق ورغبت - مفرط
غيرت مفرط

غير اعتدال A. Sans modération, avec excès
افزونتر از حد اعتدال P. على وجه الافراط - مفرطاً -
Boire immodérément || آشورى اولمق T. بر وجه افراط
بر وجه افراط سعى و كوشش ايتمک travailler اعتدال ايتمک

IMMODESTE. Qui manque de modestie
Être immodeste à l'église
كليساده ايكن رسوم ادبه - كليسا ايچنده بي ادب اولمق
C'est la personne du monde la plus im-
Et qui
جهانده آنك قدر معدوم الادب آدم يوقدر
كلمات وافعال immodestes || Discours, actions immodestes
بر كمسنه نك جهره سنده آثار Avoir l'air immodeste بي ادبانه
بر كمسنه نك اطوار بي ادبانه سى - بي ادبى نمودار اولمق
اولمق

من غير ادب A. D'une manière immodeste
Parler, s'habil-
ادب سزجه - بي ادبانه تكلم و تلبس ايتمک
سويلمك و كييمك

بى P. عدم الادب A. Manque de modestie
C'est une chose honteuse
ادب سزله T. كم آزرمى - بى ادبانه
وقت نمازده مؤمنينك à l'église que l'immodestie des chrétiens

Il s'est fait قیده کچورمک - قید ایتنک T. گذرانیدن
اسمنی سجه ثبت وقید ایتدردی immatriculer

قید اولنش T. قید کرده P. مقید A. IMMATRICULÉ.

IMMÉDIAT. Qui agit, qui est produit sans intermédiaire A.
علت بالذات Cause immédiate بالذات - عامل بالذات
اثر بالذات Effet immédiat

Et qui suit ou précède sans intermédiaire A. کابین بلا واسطه
Vassal واسطه T. بی واسطه P. کابین بلا تخلل الآخر -
متبوع بلا واسطه Seigneur immédiat تابع بلا واسطه
خلف بلا تخلل الآخر - خلف بلا واسطه Successeur immédiat
بلا تخلل الآخر اولان سلف Prédécesseur immédiat

IMMÉDIATEMENT. D'une manière immédiate A. بالذات -
T. بی واسطه دیگر P. من غیر واسطه - بلا تخلل الآخر
Dans les républiques, les magistrats tiennent im-
médiatement du peuple leur autorité حکومت جمهوریته
حکامک رخصتی بالذات ناس طرفندن مأخوذ در
جمهورلرده حکامک حامل اولدقلری قوت و رخصت
بالذات خلق طرفندن یدلرینه مودوع وفوضدر

On dit, immédiatement après, pour dire, aussitôt après A.
آردی صره - آردنجه T. در پی - در عقب P. تعقیباً - متعاقباً

IMMÉMORIAL. Qui est si ancien, qu'il n'en reste aucune mé-
moire P. یاد P. بعید من التذکر - ما وراء الحافظه البشر A.
خاطرلرده - خاطرلرده قالمش T. نداشت خواطر انام
ما وراى حافظه بشر اولان Temps immémorial کلامیهجک
یاد داشت خواطر immémorial Cela est d'un usage
انام اولمیهجق زماندنبرو عرف وعادت اولش بر شیندر
- ما وراى حافظه بشر اولهجق ازمان Possession immémoriale
قدیمه دنبرو مستمر اولان تصرف وملکیت

IMMENSE. Qui est sans bornes, sans mesure. Il ne se dit
que de Dieu A. غیر متناهی - عظیم الانتها - عظیم النهایه
بی - بی پایان - بیکران P. منزّه عن الابتداء والانتها -
حقّ تعالی Dieu est immense اوجی یوق T. نهایت
Sa bonté est im- حضرتلری منزّه عن الابتداء والانتها
باری تعالینک کرمی نا متناهیدر immense

Et qui est d'une grande étendue A. عظیم - غیر محدود
T. بی غایت - بی اندازه - بی پایان - بیحد P. الغایه
Il y a un espace immense de la اوجی اولهجسی یوق
ارض ایلده فلک ثوابت بیننده terre aux étoiles

Une grandeur immense بیحد و پایان مسافه وار در
اشتیاقات Des désirs immenses - بیحد وغایت
Une ambition immense بیحد و بی اندازه
حسب جاه و شان

En parlant d'une très-grande somme d'argent, de grands biens,
on emploie les mots A. لا یعد - لا یحصی - لا یعد
قتی - حسابسز T. بی قیاس - بی حساب - بی شمار P.
Des richesses مبلغ بی حساب Une somme immense کلی
On dit aussi, Des frais immenses مصارف
بیشمار immenses

IMMENSEMENT. D'une manière immense A. فوق الغایه -
بیرون از اندازه P. فوق الحد والقیاس - غایه الغایه
Il est immensément trié قتی جوق T. بیحد و قیاس
فوق الحد والقیاس ضرر ایتدم مالدار در
بو بنانک Il m'en coûte immensément pour achever cet édifice
تکمیلی اینچون فوق القیاس مصارف محتاجم

IMMENSITÉ. Étendue immense A. عدم النهایه -
بی پایانی - بی کرانی P. عدم المحدودیه - عدم الغایه -
عدم L'immensité est un attribut de Dieu نهایتسزلک T.
L'immensité de la nature, de l'univers کرم بارینک
انتها صفات جلیله جناب خالق البریادندر
عدم نهایت ومحدودیتی Dieu la miséricorde
قدرتک وعالمک عدم L'immensité de la nature, de l'univers
غایت وانتهایی

IMMERSION. Action par laquelle on plonge dans l'eau A.
غوطه P. تغطیسات pl. - تغطیس - تغطیسات pl. تعیس
Dans les premiers صویه طالدرش T. پاغوش - خواری
siècles du christianisme, on baptisait par trois immersions
دین عیسینک اوائل جدوئنده آیین تعمید تغطیسات ثلثه
ابتدای ظهورنده آیین تعمید - ایلده اجرا اولنور ایدی
اوج دفعه صویه طالدرش ایلده اجرا اولنور ایدی

Il se dit en termes d'Astronomie, de l'entrée d'une planète
dans l'ombre d'une autre planète A. پوشیدگی P. احتجاب
L'immersion de la lune dans l'ombre de la terre اورتلده T.
قمرک ظل کره ارضده احتجابی

IMMEUBLE. Il se dit des biens en fonds qui ne peuvent être transportés
مال P. عقارات pl. - املاک pl. ملک - مال متنع النقل A.
Obliger tous ses biens meubles et im- کوجمز مال T. کوچ نا پذیر
برکسمه کافه املاک وعقارات وقابل نقل اولان meubles

Un // تقلیده مبتلا T. هوسکار تقلید P. مألوف التقليد - سهولت - تقلید و احتذاء به مألوف اولان عقل esprit imitateur تقلید و محاكاة Peuple imitateur ایله تقلید ایدر بر عقل مألوف قوم

بر وجه تقلید P. محضیاً متوافق A. IMITATIF. Qui imite // تقلید ایله بکزدلمش T. مانسته تقلید ایله بکزدلمش Harmonie imitative ایتمش اصوات توافق الحان

Et qui a la faculté d'imiter. V. Imitateur. // Le singe est un animal imitateur میمون بالطبع مقلد بر حیواندر

مماثلت - تقلید - محاكات A. IMITATION. Action d'imiter // تقلید L'imitation des vices بکزتمه T. تقلید سازی P. Se proposer l'imitation des vertus فضایل des vertus مثال و معایب اجلة ناسه تقلید و مماثلت imitation des plus grands hommes // تقلید و تقلیده Il n'a pas d'invention, mais il a le talent de l'imitation اقتراعه مقتدر دکل اما تمیل و تقلیده Cela est au-dessus de toute imitation دائرة دقتی درکار در تمیل قبول ایتمز بر شیدر - تقلید و محاكاتدن خارجدر

En termes d'arts, il se dit des ouvrages faits sur le modèle d'un autre ouvrage A. مثال P. نمونه T. تقلید // اورنک - تقلید T. نمونه P. مثال A. Les poèmes de Vida sont une imitation continuelle de Virgile فلان شاعرک منظومه لری یکپاره فلان شاعرک تقلیدیدر Ce tableau-là est une imitation du tableau d'un tel peintre بو تصویر فلان تصویرک تصویری مثالی اوزره در

A l'IMITATION. Façon de parler adverbiale. à l'exemple de, sur le modèle de A. تقلیداً - بالاحتذاء - بالتمیل - علی وجه التمثیل - اورنکنجه T. بر نمونه فلان P. علی مثال فلان - تمیلاً // Faire quelque chose à l'imitation de quelqu'un فلانه تقلیداً - بر ایشی فلانه تمیلاً ایشلک در

- احتذاء A. IMITER. Suivre l'exemple, prendre pour modèle A. نمونه - تقلید کردن P. اقتداء بالاثرة - محاكات - تمیل - تقلید Imiter les grands آبا و اجدادینک کبار قومه تقلید ایتمک T. گرفتن les plus grands اثرینه اقتدا ایتمک - افعالنه احتذاء ایتمک les vertus des Saints مشاهیر شعرا بی تمیل ایتمک Ce sont des choses plus aisées à admirer qu'à imiter تقلید اولنمقدن ایسه عین حیرت ایله کورلمسی اسهل اولان شیلردندر

Il se dit aussi en termes d'arts A. اتخاذ المثال P. نمونه // اورنیک آلمق T. گرفتن Cela est imité d'un tel auteur فلان مؤلفدن اتخاذ امثال اولنمقدن Imiter Virgile شاعرک نمونده سنی آلمق

منزه من شائبة A. IMMACULÉ. Qui est sans tache de péché // گناهسز T. نا آلوده گناه P. الاثم Il ne se dit qu'en cette phrase: L'immaculée conception de la Vierge حضرت بتول مریمک شائبة اثم و گناهسز منزه حالت علقی

IMMANENT. Terme de Philosophie. Qui est continu, constant همیشه - هر دم پاینده P. دائمی البقا - دائمی الاتصال A. Les actions immanentes sont opposées aux actions transitoires سریع اعمال دائمی البقا اعمال سریع الزوالک مناقضیدر

IMMANGEABLE. Qui ne peut se manger A. غیر مأكول // نا قابل خورش - نخوردنی P. الاکل بویخنی طعامی شول رتبدده mauvais, qu'il est immangeable کریدر که مأكول دکلدر

IMMANQUABLE. Qui ne peut manquer d'arriver A. متمنع // شاشمیز T. بی تخلف P. مقرر - التخلف Le gain de sa cause est immanquable دعواستک قیزانلمسی متمنع التخلف Une affaire immanquable امور دندر امور دندر L'effet de sa parole est immanquable بر ماده وعدینک انجامی امور مقره دندر - واهمه تخلفدن مبرا در لا محالة - بلا تخلف A. IMMANQUABLEMENT. Sans manquer // شاشمیز T. البت T. هر آینه P. لا بد - بلا تخلف ظهوری - لا بد ظهور ایده جکدر immanquablement مقرر در

IMMARCESSIBLE. Terme didact. Qui ne peut se flétrir A. صولمز T. نا قابل پژمردگی P. متعذر الذبول

قجرد A. IMMATERIALE. Qualité de ce qui est immatériel // من المادّة نفس ناطقه نک ماده دن L'immatérialité de l'âme تجردی

IMMATÉRIEL. Qui est sans aucun mélange de matière A. مجرد من المادّة // مجرد من المادّة اولان صور

IMMATRICULATION. V. Immatriculer.

IMMATRICULER. Mettre dans la matricule, insérer dans le registre در قید P. ثبت فی السجل - تسجيل - قید A.

Il nous reste dans l'esprit des images de ce que nous avons vu
صور مشهودات - مَكُوس مَرَاتِ خاطره باقی قالور
لوح خاطره منقوش ومرتسم قالور

En parlant d'un ouvrage d'éloquence ou de poésie, orné de descriptions, on dit, qu'il est plein d'images
توصیفات و تصویرات Un discours rempli de belles images
ایله مالامال بر نالیفدر Une belle image du paradis
لطیف تصویر لر ایله ملو بر مقاله Une terrible image
جَنَتِک کوزل بر تصویر و توصیفی فرمسی جهنمک بر تصویر دهشت

IMAGINABLE. Qui peut être imaginé. ممکن التخیل
کنجایش پذیرد اثره - تصور کردنی. تصور - ممکن التصور
تصور اولنه - خیال و خاطره کله بیلدجک. خیال و تصور
خیال و خاطره On lui a fait tous les remèdes imaginables
بیلدجک On lui a fait tous les remèdes imaginables
Tous les maux imaginables lui sont arrivés
کله بیلدجک معالجانک جمله سنی ویردی لر خیال و خاطره
کله جک On a fait tous les efforts imaginables pour le sauver
ممكن تخلیصی باینده ممکن التصور اولدجق اسباب سعی و همتک جمله سنی وجوده
کترلدی

IMAGINAIRE. Qui n'est que dans l'imagination. خیالی
Honneur imaginaire || اصلسز. بی اصل. موهوم - وهمی
Biens imaginaires رتبه موهومه dignité الخیات خیالی
اوهام و خیالات Il se repaît de choses imaginaires
موهومه - احوال موهومه ایله کچینور - مقولسی شیلر ایله بسلنور
On dit d'un homme à visions singulières, qu'il voyage dans les
espaces imaginaires باطلیه کزر اوهام و خیالات

IMAGINATIF. Qui imagine aisément. ذو - سریع التخیل
Avoir l'esprit imagiatif || خیالی اوز. چاپک خیال. بداهة الخيال
C'est une personne fort imaginative صاحبی اولمق
بدهات خیالی غالب بر آدمدر On dit, La faculté, la puissance imaginative, pour dire, la faculté par laquelle on imagine
V. Imagination.

IMAGINATION. Faculté d'imaginer. خیالیه قوت متخیله
قوت متخیله حدت Avoir l'imagination vive || خیال - قوتی
قوت متخیله ثبات و متانت اولمق forte و سرعت اولمق
قوت متخیله سی heureuse قوت متخیله کثیر النما اولمق fertile
La قوت متخیله سقیم و فاسد اولمق gâtée مصیب اولمق
force de l'imagination قوت متخیله نک زور و شدتی Voyez

قوت متخیله نک فیه مقتدر imagination
فلان شی متخیله Cela m'est venu à l'imagination
اولدیفنه باقی خیالیه کلدی - خیالیه منعکس اولدی - تبادر ایلدی

Il signifie aussi, pensée singulière. معانی pl. بدیع
Voilà une belle imagination || نکره معنا. T. معنای بر جستده. P. بدیعه
agréeable اشته لطیف و دلپسند بر معنای بدیع
مطبوع و دلکش بر معنای بدیع

Il se prend aussi pour idée folle et extravagante. خلیا
C'est un homme qui a d'étranges imaginations
نگار بیهوده عجیب و غریب خیالیه ذاهب بر آدمدر
Imagination vaine عبت بر خلیا - خلیای باطل

IMAGINER. Se former dans l'esprit l'idée de quelque chose
انگار بیدن - بخيال گذرانیدن. P. تصور - تخیل
معانی C'est un homme qui imagine de belles choses
Qu'imaginez-vous là-dessus لطیفه تخیله مالوف بر آدمدر
Je n'en imagine rien de bon ملاحظه نکدر - بو باده تخیلک
نوجهله در هیچ بر - بر درلو خیر ظهورینی تخیل ایدهم
On ne peut rien imaginer de plus
بوندن اعرب بر شی تصور اولمق ممکن دکلدر
surprenant فوق ما Cela est au-delà de ce que l'on peut imaginer

بوقیته دائرة تصور و تخیلدن خارج بر معنادر - يتصور در
يسار و ثررت Imaginez-vous un homme qui soit riche, savant
و علم و معرفت صاحبی بر آدم تصور ایله

از نو پیدا. P. ابداع - ایجاد - اختراع. Et inventer
Imaginer || یکیدن ایجاد ایلمک - یکیدن چیقارمق. T. کردن
بر آلت اختراع ایلمک Imaginer une machine

S'IMAGINER. Se figurer quelque chose sans fondement. ظن
Il s' imagine || صانمق. T. گمانیدن - پنداشتن. P. تظنی -
بونک عهدده سندن کله جکنی ظن qu'il viendra à bout de cela
کندویی استاد عالم Il s' imagine être un grand docteur
ایدر ظن ایدر

باور - باور بیدن. P. اعتماد. Et croire, se persuader
Je ne saurais m'imaginer que cela soit comme on le raconte
وجود و یرمک - اینانمق. T. کردن
اعتماد ایدهم - اولندیعی اوزره وقوعه وجود و یرهم
خیاللمش. T. خیال کرده. P. مخیل. Imaginé.

إمامة pl. امام. IMAN. Ministre de la religion mahométane
عمارات pl. عمارت. IMARET. Hôpital chez les Turcs

لکن شان و شرفدن عاریدر - دکلدر

ILLUSTRE. Célèbre par le mérite, par la naissance, par la considération publique. *اشرف - مفتخ - اما مجد* pl. *امجد* *اشرف* - *شانلو* *T. بلند شان* *P. اجلة* - *جليل* - *جليل* - *الاشتهار* - *Un homme illustre* *بر آدم* *Les hommes illustres de Plutarque* *فلاں مؤلفک اماجد رجالک* *اجله* *واشراف* *ناسک* - *احواله* *دائر انشا ایلدیکي* *کتاب* *ترجمة* *حالیله* *دائر کشیده* *سلک* *املا ایلدیکي* *تألیف* *Une race illustre* *عرق جلیل* *maison* *خانندان* *شرافت* *فنون* *famille* *برسلالة* *جلیله* *دن* *Il est né d'un sang illustre* *نسبه* *جلیله* *Un corps illustre* *نشت* *ایتمشدر* *Un homme qui* *مجلس عالی* - *مجلس امجد* *وافخم* *assemblée* *کسب* *سرمایه* *شان* *وشرف* *ایتمش* *بر* *s'est rendu illustre* *موفق* *Illustra par ses grandes actions* *ذات* *معالی* *صفات* *اولدیغی* *ثائر* *جلیله* *تقریبیله* *شهرت یافته* *اولمش* *بر آدم* *Il a donné d'illustres marques de son courage* *مجهول* *اولدیغی* *مبارک* *آثار* *جلیله* *سنی* *حیز* *فعله* *کتورمشدر* *Il est* *نجات* *ذات* *سنی* *آثار* *جلیله* *ایله* *اثبات* *ایتمشدر* *مدام* *اولدیغی* *حرف* *تده* *مظهر* *نام* *illustre dans sa profession* *C'est un des* *Un auteur illustre* *بر مؤلف* *ذیشان* *و شاندر* *illustres monuments* *qui nous restent de l'antiquité* *ادوار* *سابقه* *دن* *قالش* *آثار* *جلیله* *نک* *اشرف* *وامجدیدر*

جليل *Il se dit aussi substantivement en parlant des hommes* *pl. مشهور* - *شهرة* *pl. شهر* - *ذو الشان* - *منبه الاسم* - *القدر* *شهرتلو* - *ادی* *بیوک* *T. بلند قدر* - *نامدار* - *بنام* *P. مشاهیر* *مشهور* *ونامدار* *بر رسامدر* *Il Ce peintre-là est un illustre* *مشاهیر* *ونامداران* *عصر* *دن* *بریدر* *C'est un des illustres de son temps* *منبه الاسم* *بر آدمدر* - *شهره* *عصر* *دن* *بر ذات* *ذیشاندر* -

شرق *P. اجلال* - *امجاد* *ILLUSTRE. Rendre illustre* *بلند شان* *کردن* - *پرتو بخشیدن* - *شرفمند کردن* - *بخشیدن* *شهرت* *ویرمک* - *شان* *ویرمک* *T. نام* *و شان* *دادن* - *بر* *خانندان* *Les grandes charges ont illustré cette famille* *تحصیل* *ایلدیکي* *مناصب* *عاليه* *تقریبیله* *اعلاي* *مراتب* *Cet auteur a illustré son* *مجد* *واجلاله* *اصعاد* *اولندی* *پایه* *پار* *ses ouvrages* *بو مؤلفک* *تصنیفات* *شدیده* *سی* *بلند شان* *کردن* *Cet homme est il-* *lustré par plusieurs belles actions* *فلاں* *کسسه* *موفق* *اولدیغی* *نیچه* *نیچه* *ثائر* *جلیله* *تقریبیله* *تحصیل* *نام* *وشهرت*

TOM. II.

بلند شان اولمشدر - ایتمشدر

پرتو یافته - شرف یافته *P. مشرف* - *مجد* *ILLUSTRE. A. مجده* *Une* *نام* *وشهرت* *بولمش* - *اولولمش* *T. شان* *پیدا* *کرده* *ville illustrée par le sang de plusieurs martyrs* *بونجه* *شهدانک* *دم* *عزیزلریله* *حائز* *رهینه* *شان* *وشرف* *اولمش* *بر* *مملکت* *Famille illustrée* *کسب* *شرف* *وشهرت* *ایتمش* *بر* *خانندان* *P. اکرم* - *اشرف* - *افخم* *ILLUSTRISSIME. Très-illustre* *Illustrissime et révérendissime* *seigneur* *شرافت* *مآب* *فخامت* *نصاب* *افندی* *عالی* *رتبت* *شرافت* *مآب* *افندی* *محترم*

آبخست کوچک *P. جزیره* *صغیره* *A. Petite île* *ارفاق* *آله* - *آله* *حق* *T. ارفاق*

تمثال *IMAGE. Représentation en peinture ou en sculpture* *Une ima-* *تصویر* *T. نگار* *P. صور* *pl. صورت* - *تمائیل* *pl. اصلنه* *مشابهت* *نامدسی* *اولان* *بر* *تصویر* *صورت* *صادقه* - *صورت* *صحیحه* *fidèle*

On appelle aussi Images, celles qui sont l'objet d'un culte re- *ligieux* *A. نصمة* *pl. نصات* - *صورت* *P. پیکر* *صورت* *T. پیکر* *اولیای* *عظامک* *صورتلرینه* *مبادت* *Adorer les images des Saints* *نصات* *اعزّه* *کرامه* *ادای* *مراسم* *توقیر* *واحترام* - *ایتمک* *ایتمک*

تمثال - *صورة* *المثل* - *شاکلت* *A. Ressemblance* *L'homme est l'image de Dieu* *ا* *فیت* *انسان* *جناب* *رب* *العزتک* *صورت* *مثلیدر* *جناب* *حق* *انسانی* *علی* *شاکلنه* *خلق* *l'homme à son image* *بو* *ولد* *علی* *شاکله* *Cet enfant est l'image de son père* *ایتمشدر* *Voir son* *بو* *وجود* *پایاسنک* *صورت* *مثلیدر* - *ایهدر* *بر* *کسسه* *صورت* *مثلی* *آینده* *کورمک* *Image dans le miroir* *کندو* - *کندو* *تمثالنی* *صو* *ایچنده* *کورمک* *dans l'eau* *Ce tableau présente bien l'image de la na-* *ture* *بو* *تصویر* *اصل* *حقیقینک* *صورت* *مثلی* *کوزل* *الملوک* *Les rois sont la plus vive image de Dieu* *ملوک* *وسلاطین* *حق* *تعالینک* - *طل* *الله* *فی* *الارض* *تمائیل* *ذوی* *الارواحیدر*

Il se dit aussi des espèces qui représentent les objets aux yeux *ou à l'imagination* *A. عکس* *pl. عکوس* - *صورت* *P. صور* *pl. صورت* *L'image des corps frappe nos yeux* *عکوس* *اجرام* *حال* *منامده* *کوزمه* *مریدر* *durant le sommeil*

ILLUMINATION. Action d'une lumière qui éclaire. *V.* Illuminer - Il se dit aussi d'une grande quantité de lumières disposées avec art à l'occasion d'une réjouissance *A.* زينة البلدة *P.* قندیل دونماسی *T.* شهرآیین چراغان *P.* بالقنادیل *Faire* Une grande illumination *عظیم بر قندیل دونماسی* Une illumination dans un palais *سرای قندیل ایله دوناتمق* Il y avait des illuminations à toutes les fenêtres, dans toutes les rues *جميع اسواق وبالجمله خانه پنجره لری قندیل ایله* دونامشیدی

Il se dit figur. de la lumière extraordinaire que Dieu répand quelquefois dans l'âme *A.* نور حق *T.* خیره *P.* نور الحق *فیضان نور روح* Par illumination du Saint-Esprit *آیدینلغی القدس ایله*

ILLUMINER. Éclairer, répandre de la lumière *A.* تنویر - أضائة *روشنایی دادن - روشن ساختن* *P.* نشر النور والضياء - *آیدینلتیق* *T.* روشنی پاشیدن - روشنایی بخشیدن *Toute la ville était illuminée par les feux de joie qu'on avait allumés dans toutes les rues* *جمله سنده إشعال* *زوقا فلرک* *اولسان شلک قندیل لر ایله مجموع* *بلده روشن و پر ضیا* *آیدی*

Il se dit aussi pour Faire des Illuminations *A.* تزئین *قندیل ایله* *T.* چراغان زینت دادن *P.* بالقنادیل *زوقا فلرک* *On ordonna d'illuminer dans toutes les rues* *دوناتمق* *On avait* *جمله سنده قندیل دونماسی* *ترتیبی* *امر اولندی* *سرایک یوزی* *یکپاره قنادیل* *ایله* *تزیین* *اولندی*

Et en termes de religion, pour Éclairer l'âme, l'esprit *A.* نور حق ایله *T.* خیره بخشیدن *P.* افاضة النور الحق *Il faut prier Dieu qu'il les illumine, et qu'il les convertisse* *قلوب لرینه* *افاضة نور حق ایله طریق* *سداده* *ارشاد اولملری* *ضاییت بی نهایت* *جناب رب ذوالجلال* *دن* *Ce pays-là n'avait pas encore été illuminé par l'Évangile* *اول ایالت* *انجیل* *شریف* *احکامیه* *هنوز* *مظهر* *ایله* *انوار* *حقیقت* *اولماسیدی* *یارب* *قلبه* *وعقل* *وشعوره* *افاضة نور حق ایله* *entendement*

ILLUMINÉ. *A.* مستنیر - منور *آیدینلقو* *T.* ضیا دار - روشن *P.* مستنیر - منور

ILLUSION. Apparence trompeuse *A.* اوهم *pl.* وهم و اهل - غرة *Quand*

on est dans un bateau, et que le rivage semble marcher, quand un bâton paraît rompu dans l'eau, c'est une illusion des sens *قایقده اولوب ساحل بحر سیر و حرکت* *ایدر کبی* *کورنمک* *وبر جیرق* *صو* *ایچنده* *منکسر* *صورتنده* *Le relief* *مشاهده اولمق* *حالاتی* *غرت* *حواس* *قبیلندندو* *dans la Peinture* *est une illusion* *قارمه* *امبر رسم* *و تصویرده* *Faire illusion* *à quelqu'un* *بر* *کسندی* *بر نوع* *وهم* *واهل* *ایله* *تغلیط* *ایتمک*

Il se dit aussi, des tromperies qu'on prétend que les démons font sur les sens, en faisant paraître les choses autrement qu'elles ne sont *A.* فریب *P.* تعزیرات شیطانیة *pl.* تغیریر شیطانی *T.* فریب *Illusion* *diabolique* *شیطان الدامسی* *T.* شیطانی *magique* *تغیریر* *محرری* *Co sont des illusions du démon* *تغیریرات* *شیطانیة* *دندر*

Il se dit aussi des pensées et des imaginations chimériques *A.* اخیلة *pl.* خیال محال - خیالات باطله *pl.* خیال باطل *C'est* *اصلی* *یوقدن* *خیال* *T.* خیال بیهوده *P.* مستحیلة *un homme* *plein d'illusions* *ایله* *مملو* *کافه* *مطالبی* *Sees prétentions* *sont une pure illusion* *بر آدمدر* *خیال* *Se faire illusion* *à soi-même* *خیال* *باطل* *مقولمیدر* *محاله* *- باطله* *ذاهب* *اولمق*

Et de certains songes, de certains fantômes qui flattent ou qui troublent l'imagination *A.* خیال - رویا - احلام *pl.* حلم *Une illusion* *agréable* *دوش* *T.* خواب *P.* خیالات *pl.* خیالات *De douces illusions* *خیال لطیف* *- رویای* *حسن* *دلاویز*

ILLUSOIRE. Qui tend à tromper sous une fausse apparence *A.* دلفریب - فریبنده - خدیعت آمیز *P.* موجب الغرة - خادع *تکلیف* *خدیعت آمیز* *Proposition illusoire* *آلدادیجی* *T.* *امنیة* *خادعه* *مطلوب* *خدیعت* *آلود* *demande* *مقوله* *نامه* *خدیعت* *آمیز* *امید* *دلفریب* *- امل* *باطل*

ILLUSOIREMENT. D'une manière illusoire *A.* علی وجه التفریر *فریبکارنه* *P.* علی طریق الاختداع - خادعاً - وجهیله

ILLUSTRATION. Ce qui fait qu'une famille est illustre *A.* *C'est une famille noble* *شان* *T.* پرتو - فر *P.* شرف - مجید *قدیم* *ونسب* *بر خانداندر* *لکن* *بی* *شان* *وشرف* *اولمش* *- لکن* *بی* *شان* *وشرفدر*

ماده نك - وقوع حادث خبر دار اولماق - وقوف و خبری یوقدر
وقوعی معلوم اولماق

IGNORER. Ne savoir pas. جهل. عدم العلم. نادانستن. P. C'est une chose qu'il ignore. بیلماق. T. خبر نداشتن - Ignorer les premiers principes de sa religion. بیلمدیکی ماده در - معلومی اولیان بر ماده در
les choses les plus nécessaires à savoir. علمی و احب اولان اموردن خبیر و آگاه اولماق
Il est si ignorant, qu'il n'ignore rien. بر کمسنه نك علمی الزم اولان امورده جهلی اولمق
احاطه علم و معرفتی شول رندهده
در كه هیچ بر شیده جهلی یوقدر

Ignoré. A. مجهول. نادانسته. P. غير معلوم. مجهول. T. بللو دكل - بیلنمش دكل

IL. Pronom qui désigne la troisième personne. A. هو. P. او. T. او

ILE. Terre entourée d'eau de tous côtés. جزایر. pl. جزیره. A. بندان - آبخوست - آبخت. P. بضع. pl. بضع -
Les îles qui sont dans les rivières. جزایر خالذات. Les îles fortunées. انهارده کائن جزیره لر
Ce n'est pas un continent, c'est une île. در جزیره
مجدداً کشف اولنان جزایر
Les îles nouvellement découvertes

ILES. Terme d'Anat. On nomme Os des îles, des os larges et plats situés aux parties latérales du bassin. T. حجبستان. A. قیناق کیمکری

ILEUM ou ILÉON. Terme d'Anat. Le dernier des intestins grêles. معاء صما. A.

ILEUS. C'est la maladie appelée Miséréré. V. ce mot.

ILIAQUE. Terme de Méd. On appelle Passion iliaque, une maladie dont le siège est dans l'iléon. A. قولنج المعاء الصما.

Il se dit aussi des artères qui sont formées par la circulation de l'aorte descendante. ماساریقا

ILLÉGAL. Qui est contre la loi. A. مخالف القانون. T. بیرون از قانون - نا شرعی - بیراه. P. مخالف الشرع
Convention illégale. قانون مقدر اولنمش جمعیت
Forms illégales. مخالف قانون اولان رسوم

ILLÉGITIME. Qui n'a pas les conditions requises par les lois

Enfant. H. حرام. T. نا شرعی - شغو. P. غير شرعی - حرام. A. نکاح - نکاح حرام. mariage حرام زاده - ولد حرام. illegitimate نا شرعی

Il signifie aussi, injuste, déraisonnable. A. غیر مشروع. P. بولسز. T. نا صواب - نا حق - نا هنجار. P. باطل - غیرحق
Prétention illégitime. ادعای ادعای منکره. Désirs illégitimes. حق و صوابه مقارن اولیان ادعا - باطل

ILLÉGITIMEMENT. Injustement, sans raison. A. من غیر حق. P. Il prétend. فضولی - حقسز اولدوق. T. بیحق - نا بحق. P. Posséder illégitimement. بغیر حق بونی ادعا ایدر. cela illégitimement. فضولی ضبط و تصرف ایتمک

ILLÉGITIMITÉ. Défaut de légitimité. A. سندک عدم سندک. L'illégitimité d'un titre. شرعیسزلک. T. مشروعی مشروعیتی

ILLICITE. Qui est défendu par la loi. A. محرمات. pl. محرم. از جانب شریعت. P. شرعاً منہی - منہیات. pl. منہی - فعل منہی. Action illicite. شرعاً منع اولنمش. T. بیرغو کرده
Conventions illicites. عشق محرم. amour عمل منہی. pratique Acquéir par des moyens illicites. مجالس منہی. assemblées معاہدات منہی
کسب حرام ایتمک - طرق و وسایل منہی ایله کسب مال ایتمک

ILLICITEMENT. Contre le droit et la justice. A. بخلاف. بغیر حق - علی خلاف القانون - بخلاف القانون - الحق. حقسز - بولسزجه. T. بیرون از قاعده حق - بنا راستی. P. Il est vrai que cela s'est fait, mais toujours illicitement. فلان شیئک وقوعی صحت و حقیقته مقارندر انجق
هر حالده علی خلاف القانون اولمشدر

ILLIMITÉ. Qui n'a point de limites. A. بیحد. P. حدودی یوق. T. بی پایان - بی نهایت - نا محدود - امتداد illimité. مسافه غیر محدوده. Étendue illimitée. امتداد بی پایان - وسعت نا محدود - نا محدود
Cet ambassadeur a un pouvoir illimité. بو ایلمچینک رخصت نا محدودی وار در

ILLISIBLE. Qu'on ne saurait lire. A. ممنوع القراءة - لا یقرا. A. او قنمز. T. نخواندنی. P. او قنمز بر یازو در - ممنوع القراءة در

ILLUMINATIF. Il n'est guère d'usage qu'en termes de dévotion mystique. La vie illuminative. A. مراقبة الامل السلوک

مغزایی P. موجب الافتتاح - مورت الخزی - مخزی 4.
 Mort igoomineuse || رسوایلیق کتوریجی T. رسوایی بخشا - رسان
 Supplice ignominieux || موجب الخزی والفضاحة

مورت خزی وافتتاح نکال traitement موجب الافتتاح
 بو اوله جق معامله Cela est ignominieux à toute sa race
 کیفیت جمیع مرقنه سبب خزی ورسوایی اوله جق
 احوال دندر

بنادانی P. بالجهالة 4. IGNORAMMENT. Avec ignorance
 T. جاهله 4. || Quand il veut parler de ces matières.
 اول ماده لردن بحث ایتمک
 là, il en parle fort ignoramment
 مراد ابتدکجه غایت جهالت ایله بسط کلام ایدر

جهل 4. IGNORANCE. Défaut de savoir, de connaissance
 T. نادانی P. جاهلیت - جهالت
 Ignorance || بیلامزلیک T. نادانی P. جاهلیت - جهالت
 grande جهل مرکب - جهل کلی عرصة جهل غلیظ
 شایان معذرت اوله جق - جهل معذور excusable جهل عظیم
 جهل بالمواضع - تجاهل affected جهل اختیاری volontaire جهل
 صر - ایام جاهلیت ائناسنده Durant les siècles d'ignorance
 بو بابده جهله J'avoue mon ignorance là-dessus جاهلیتده

On dit, prétendre cause d'ignorance, pour dire,
 prétendre ignorer quelque chose, faire semblant de l'ignorer 4.
 بیلامزلیک T. بیخبری نمودن P. اعتذار بعدم العلم - تجاهل
 عدم علم Afin que nul ne prétende cause d'ignorance || ایتمک
 علم و خبرم یوغیدی دیو - عذرینه محل قالماق ایچون
 کمنسده عذر و بهانه قالماق صمنسده

Qui n'a point de connaissances, d'étude, de savoir 4.
 بی هنر P. معدوم العلم والمعرفة - جهلا pl. جاهل 4.
 Il est ignorant au dernier point || جاهل T. بی دانش -
 Il a le sens droit, mais du reste il est fort ignorant انجق
 کرجه عقل سلیم صاحبدر انجق
 Il s'avoue ignorant مدوم
 Tous ces peuples-là sont très ignorans مقوله سیدر
 aussi Ignare. 4. v. ignorant

عديم - عديم الوقوف 4. Et qui ignore certaines choses 4.
 Il sait 4. || بیلمز T. بی آگاهی - بی وقوف - بیخبر P. العلم
 beaucoup de choses, mais il est fort ignorant en Géographie
 وافر شیلرده علمی درکار در انجق فن جغرافیادن کلیاً
 اول ماده لرده Il est ignorant sur ces matières - لا بیخبر در

مخزیات pl. مخزیة 4. IGNOMINIE. Infamie, grand déshonneur
 - رسوایلیق T. رسوایی P. فضایح pl. فضيحة - فضاحة -
 مستعرق خزی Être couvert d'ignominie || قره یوزلیق
 ننگ Chargé d'opprobre et d'ignominie ورسوایی اولمق
 سر تا پا آلوده - عار و مخزیات بیحد و شمار ایله ملان
 C'est une éternelle ignominie pour
 کندویه وبالجه اولاد واعقابنه pour toute sa postérité
 Être الى الابد بادى خزی ورسوایی اوله جق حالات دندر
 مرضه مخزیات و تذلیلات aux affronts
 اولمق

بالافتتاح - بالخزی 4. IGNOMINIEUSEMENT. Avec ignominie
 رسوای - رسوایلیق ایله T. برسوایی - در حال رسوایی P.
 اولمق

Qui porte ignominie, qui cause de l'ignominie

مغزایی P. موجب الافتتاح - مورت الخزی - مخزی 4.
 Mort igoomineuse || رسوایلیق کتوریجی T. رسوایی بخشا - رسان
 Supplice ignominieux || موجب الخزی والفضاحة
 مورت خزی وافتتاح نکال traitement موجب الافتتاح
 بو اوله جق معامله Cela est ignominieux à toute sa race
 کیفیت جمیع مرقنه سبب خزی ورسوایی اوله جق
 احوال دندر

بنادانی P. بالجهالة 4. IGNORAMMENT. Avec ignorance
 T. جاهله 4. || Quand il veut parler de ces matières.
 اول ماده لردن بحث ایتمک
 là, il en parle fort ignoramment
 مراد ابتدکجه غایت جهالت ایله بسط کلام ایدر

جهل 4. IGNORANCE. Défaut de savoir, de connaissance
 T. نادانی P. جاهلیت - جهالت
 Ignorance || بیلامزلیک T. نادانی P. جاهلیت - جهالت
 grande جهل مرکب - جهل کلی عرصة جهل غلیظ
 شایان معذرت اوله جق - جهل معذور excusable جهل عظیم
 جهل بالمواضع - تجاهل affected جهل اختیاری volontaire جهل
 صر - ایام جاهلیت ائناسنده Durant les siècles d'ignorance
 بو بابده جهله J'avoue mon ignorance là-dessus جاهلیتده
 On dit, prétendre cause d'ignorance, pour dire,
 prétendre ignorer quelque chose, faire semblant de l'ignorer 4.
 بیلامزلیک T. بیخبری نمودن P. اعتذار بعدم العلم - تجاهل
 عدم علم Afin que nul ne prétende cause d'ignorance || ایتمک
 علم و خبرم یوغیدی دیو - عذرینه محل قالماق ایچون
 کمنسده عذر و بهانه قالماق صمنسده

Qui n'a point de connaissances, d'étude, de savoir 4.
 بی هنر P. معدوم العلم والمعرفة - جهلا pl. جاهل 4.
 Il est ignorant au dernier point || جاهل T. بی دانش -
 Il a le sens droit, mais du reste il est fort ignorant انجق
 کرجه عقل سلیم صاحبدر انجق
 Il s'avoue ignorant مدوم
 Tous ces peuples-là sont très ignorans مقوله سیدر
 aussi Ignare. 4. v. ignorant

عديم - عديم الوقوف 4. Et qui ignore certaines choses 4.
 Il sait 4. || بیلمز T. بی آگاهی - بی وقوف - بیخبر P. العلم
 beaucoup de choses, mais il est fort ignorant en Géographie
 وافر شیلرده علمی درکار در انجق فن جغرافیادن کلیاً
 اول ماده لرده Il est ignorant sur ces matières - لا بیخبر در

mais elles sont identiques بوی بریلہ مختلف ایکسی کونہ
مسئلہ سرد ایلدیکیکی ظن ایدرسک لیکن مسئلتین
Deux et deux مذکورینک ایکسی دخی متحد المعنا در
sont identiques avec quatre عدیلہ درت
متحد ویکرنگیر

IDENTIQUEMENT. D'une manière identique بالاتحاد - متحداً
برلشش اولرق - بر اولرق T. یکرنگانہ P.

IDENTITÉ. Rapport de plusieurs choses qui n'en font réellement یکجہتی - یکرنگی P. جہہ الوحده - وحدت A.
علل واسبابک بری برلریلہ Identité de raisons || برلکف T.
وحدت ذات - وحدت طبیعت de nature جہت وحدتی
کلمات مختلفہ اوزرہ Identité de pensées en divers termes
بیان اولنان افکارک بری برلریلہ جہت وحدتی

IDIOME. Langue propre d'une nation لغات pl. لغت A.
لحن L'idiome Français || دیل T. لہجہ P. الحان pl. لحن
لہجہ آلمانی - لغت آلمانی L'idiome Allemand فرانسوی

IDIOPATHIE. Terme de Méd. Maladie propre à quelque partie مرض متخصص بعضوما A.

Il signifie en Morale, l'inclination particulière pour une chose. رغبت مخصوصہ A.

IDIOPATHIQUE. Qui appartient à l'idiopathie متعلق بمرض
بر عضو مختص Maladie idiopathique || المختص بعضوما
اولان مرض

IDIOT. Stupide, imbecille بلید - طامس القلب - فدم A.
بودالہ T. گاوریش - لادہ P. الذهن

IDOTISME. Tour d'expression propre et particulier à une langue
در لسانک اصطلاحات مخصوصہسی وار در

IDOLÂTRE. Qui adore les idoles عبدة pl. عابد الاصنام A.
- بت پرست P. عبدة الاوثان pl. عابد الاوثان - الاصنام
Toute la terre était بت طاپیجی T. شمن - صنم پرست
Les nations ملفده مجموع عالم عبدة اصنام ایدی idolâtre
عبادت اصنام ایلہ مالوف اولان امم واقوام idolâtres

Il se dit aussi de tous ceux qui rendent un culte divin à des créatures T. پرستشکار آفریدگان P. عابد الخلائق A.
Les Perses qui adoraient le feu, یارادلش شیلرہ طاپیجی
les Égyptiens qui adoraient les crocodiles, étaient idolâtres آتش
عبادت ایدن اهل فرس قدیم و تمساحہ پرستش ایدن

اهل مصر قدیم عبدة خلائق ایدی

On dit figur., qu'un homme est idolâtre d'une femme, pour فلان کمنہ فلان خاتونہ
dire; qu'il en est follement amoureux فلان خاتونک هائم ومفتونیدر - پرستش ایدر
qu'il est idolâtre de ses pensées, de ses opinions, de ses ouvrages کندو
آرا وافکارینک وعمل یدی اولان آثارک مفتون وذل
فلان والدہ qu'une mère est idolâtre de ses enfants شیفتمیدر
کندو اولادینہ پرستش - کندو اولادینک پرستشکاریدر
رتہسنہ قدر دلستہ در

IDOLÂTRE. Adorer les idoles تعبّد - تعبّد الاصنام A.
Les Hébreux idolâtrèrent dans le désert ایتمشدر اصنام بت پرستیدن P. الاوثان
قوم یہود بادیدہ تعبّد اصنام ایتمشدر
اصنامہ تعبّد ایلدی -

Il signifie figur. Aimer avec trop de passion استہامہ - ہیمن A.
|| آشوری سومک T. مفتون شدن - دل شیفتمہ شدن P.
Elle est folle de ses enfants, elle les idolâtre اولادینک دیوانہسی
اولوب آنلرہ هایمہ وذل شیفتمہ در

IDOLÂTRIE. Adoration des idoles P. عبادة الاصنام A.
Ces peuples étaient encore dans l'idolâtrie ایتام پرستک - پتہ طاپیجیلک T. بت پرستی
اقوام مذکورہ هنوز عبادت
اصنام ایلہ مالوف ایدی

IDOLÂTRIQUE. Qui appartient à l'idolâtrie مختص
بت پرستلکہ T. مخصوص بت پرستی P. عبادة الاصنام
عبادت اصنامہ مخصوص Cérémonies idolâtriques || متعلق
بت پرستلکہ Superstition idolâtrique رسوم وتشریفات
مخصوص تعصب

IDOLE. Statue représentant une fausse divinité pl. صنم A.
Idole d'or || پت T. شمن - بت P. اوثان pl. وثن - اصنام
حجردن مصنوع صنم سیمین صنم d'argent زرین
Renverser les temples des idoles برضنہ عبادت ایتمک Adorer une idole
بیوت الاصنامی هدم ایتمک
On dit d'une personne stupide, que c'est une idole پیچہ -
Et d'un homme qui se tient sans rien faire, qu'il se tient là comme une idole پت کبی بر آدمدر
پت کبی دیکیلوب طورر

On dit figur., en parlant de ce qui fait le sujet de l'affection T. پرستیدہ P. معبود A.
que c'est son idole بو جوجوق
Cet enfant-là est l'idole de sa mère || طاپلمش
L'intérêt est l'idole du siècle زمانہنک معبودیدر

الى اولان مسهود || Cela ne s'était pas vu jusqu'ici شمدى T. شمدیده- تا باینگاه نا دیده بر شیندر- اولمش شی دکلدر قدر کورلمش دکلدر

On dit, Les choses d'ici-bas, les affaires d'ici-bas, pour dire, T. احوال این خاکدان P. احوال الدنيا A. در دنیای دینک اموری

ICONOGRAPHIE. Description des images, des tableaux. Il se dit particulièrement de la connaissance des monuments antiques

وصف الآثار المتقدّمين - وصف التصويرات A. عبدة PL. عابد الصور A. KONAŁATRE. Adorateur des images A. صورت پرست P. عبدة النسمات - عابد النسمه - الصور صورته تاپیجی

ICONOLOGIE. Explication des images, des monuments antiques شرح الآثار المتقدّمين - شرح الاحوال التصويرات A.

ICONOMACHE. Qui combat le culte des images A. منکر العبادة النسمات - الصور

ICOSAEDRE. Terme de Géom. Corps solide qui a vingt faces يکرمی یوزلو T. بیست رو P. ذو مشربن وجهاً A.

ICTÈRE. Débordement de bile qui cause la jaunisse A. طغیان T. جوش و خروش لو P. انتشار الصفرا - الصفرا طاشقنلفی

ICTÉRIQUE. Il se dit des remèdes contre la jaunisse A. دواى صاریلفی کیدریجی علاج T. دفعساز کاخه P. دافع الیرقان

IDÉAL. Qui n'existe que dans l'imagination A. خیالی || Les mots abstraits n'ont qu'une existence idéale اسمائى معنائک وجودی خیالیدر

Il signifie aussi, chimérique A. معدوم - لا اصل - موهوم P. Pouvoir idéal || اصل و وجودی یوق T. بی اصل P. الوجود ثروت معدوم - اموال موهوم Richesses idéales قوت موهوم الوجود

IDÉE. Perception de l'âme, notion que l'esprit se forme de quelque chose A. تصور- صور المعانی PL. صورة المعنا - معنا A. T. اندیشه P. تصورات ذهنیه - تصور ذهنی - تصورات PL. لطیف و احسن belle شرافتد مقرون بر معنا Noble idée || معنا confuse واضح و منقح بر معنا claire et nette بر تصور ذهنی ذهنده بر کونه Avoir une idée شوریده و مختلط بر معنا مقلدو معنا انتخاب ایتک Avoir des idées dans l'esprit بر صورت امی تصور ایتک

اول بازل تلقف Les premières idées معنا تخیل ایتک اصل و اساسی یوق بر اولمش صور معانی Une fausse idée تصور ذهنی Esprit plein d'idées ایلد ملو اولان Ce que j'en ai vu ne répond pas à l'idée que je m'en étais faite جو دفعه مشهودم اولان حالت تصور ایلدیکم صورته جو بابده تصورم J'en avais conçu une autre idée موافق کلمز بشقه کونه ایدی

Il se dit aussi des images qui sont dans la mémoire ou dans l'imagination A. ذکر P. یاد T. آکمه || J'ai vu cet homme - là autrefois, j'en ai quelque idée کورمشیدم Il ne me souvient point de cela, je n'en ai aucune idée هنوز ذهنیه لایبدر Le temps en a effacé les idées بیلد صحیفه ذهنمدن زایلدر استداد ازمان بو ماده نک ذکرینی اذهان ناسدن ازاله واسما ایلدی

Il se prend figur. pour Visions chimériques, pour des choses sans réalité A. خیال PL. خیالات PL. اوهام PL. وهم - بوئلر خیالات باطله مقولسیدر Ce ne sont que des idées fausses اوهام و خیالاتنی Il veut donner ses idées pour des choses réelles مواد حقیقه اولدرق ترویج ایتک قیدنده در اوهام و خیالات باطله ایلد کچینور

Il signifie aussi, l'esquisse d'un ouvrage, le dessin A. رسم P. بوکا Il en a jeté l'idée sur le papier T. نیرنگ - هیولا - دائر اولان رسم و هیولایی نقش صحیفه بیان ایلدی Il se dit aussi d'un ouvrage trop peu achevé || Ce n'est qu'une première idée, qu'une idée informe هیولاسیدر اوّلکی هیولا در رابطه کیرماش بر هیولا در

IDEM. Mot emprunté du latin, qui signifie, le même A. آنک کبی - بو دخی T. این نیز P. مثله - کذلک

IDENTIFIER. Ne faire qu'une chose de plusieurs choses différentes A. یکجهت ساختن P. اتحاد الجبهه - توحید T. کودانیدن تعريف بهر حال معرف ایلد توحید T. تعريف ایلد معرف بیننده اتحاد - اولمش اقتضا ایدر جهت اولمش لازمدر

IDENTIQUE. Qui ne soit qu'un avec un autre A. متحد - بر T. یکرنک - یکجهت P. متحد المعنا - متحد الجبهه Vous croyez me faire deux propositions différentes, || برلشمش

بدل رهنی تأدیبه Étindre une hypothèque تخلیص ایتمک
شرط رهنی نقص Déroger à son hypothèque وایفا ایتمک
ایتمک

تروین-ارهان. HYPOTHÉQUER. Donner pour hypothèque A. امانت قویمقی T. گرویدن P. مالنک-کافه اموالنی ارهان ایتمک Hypothéquer tous ses biens جملدسنی امانت قویمقی

امانت T. گرو بسته-گرویده P. مرهون A. امانت اولمش-قونمش

HYPOTHÈSE. Supposition d'une chose de laquelle on tire une conséquence A. قضیه ظنیه P. فرض T. نگار-گمان در میان ایلدیکک قضیه ظنیه اوزرینه sur votre hypothèse فرض طریقله سرد ایلدیکک کلامدن-سرد دلیل ایدهرم بحث ایله اثبات دلایل ایدهرم

ظنی. HYPOTHÉTIQUE. Qui est fondé sur une hypothèse A. فرضی T. انگاریده P. مبنی علی الظن-Proposition مبنی علی الظن اولفرق سرد اولنان مطلب hypothétique علی طریق الفرض در میان اولنان

HEPOTHÉTIQUEMENT. Par hypothèse A. علی طریق الظن

Cela n'est vrai qu'hypothétiquement بونک صحت و حقیقتی علی بوشی فرض طریقله صحیحدر-طریق الظندر

HYPOTYPOSE. Figure de Rhétorique. Description animée, peinture vive et frappante A. تصویر مجسم L'hypotypose bien placée produit un grand effet استعمال تصویر مجسم موقعنه اولندیغی حالده قوی التأثير در

طرفا T. زوفا P. زوفی A. HYSOPE ou HYSOPE. Plante

رحمی. HYSTÉRIQUE. Qui a rapport à la matrice A. On appelle Passion ou affection hystérique, une maladie qu'on croit avoir son siège à la matrice A. اختناق الرحم Et hystériques ou antihystériques, les médicaments propres à remédier aux passions hystériques T. اختناق رحمه متعلق علاج

HYSTÉROCÈLE. Terme de Méd. Descente causée par le passage de la matrice à travers le péritoine A. آصلق T. حفلة

HYSTÉROTOMIE. Terme de Chir. Dissection de la matrice A. دول یتاغنی یارمه T. کافتن بوکان P. تیزیل الرحم

ICH

ICI

IAATRALEPTIQUE. Partie de la Médecine qui guérit par les remèdes extérieurs A. علم دواسازی P. علم المداواة الخارجية دیشارودن علاج ایتمک فتی T. ببیرون تن

IBIS. Oiseau d'Égypte A. جمل الماء-بجمع

ICHNEUMON ou RAT DE PHARAON. Animal quadrupède A. L'ichneumon passe pour être l'ennemi du crocodile T. نمس. نمس عدوی تمساح اولمق اوزره مشهور در

صقرعه T. حلم یا حلمة A. C'est aussi le nom d'un insecte

ICHOGRAPHIE. Plan d'un édifice A. رسم البنا P. نیرنگک بنا رسمی T. بنا

ICHOGRAPHIQUE. Qui appartient à l'ichnographie A. مختص بنارسمه متعلق T. مخصوص بنیرنگک بنا P. برسم البنا

ICHOREUX. Terme de Méd. On appelle Pus ichoreux, Humeur ichoreuse, une espèce de sanie ou de pus séreux et acre, qui découle des ulcères A. یارهدن T. شفت P. جائیه-غیث

آقر جرک

ICHTHYOLOGIE. Partie de l'histoire qui traite des poissons بحث در احوال ماهیان P. بحث عن احوال السمک A. بالقی احواله دائر اولان بحث T.

ICHTHYOPHAGE. Qui ne vit que de poisson A. اکل السمک بالقی ایله بسلنان-بالقی بیان T. ماهی خوار P.

ICI. En ce lieu-ci A. هنا - هنا P. اینجا T. بوره ده Je voudrais bien شورا به کل Venez ici qu'il fût ici استر ایدم Sortez d'ici

Il signifie aussi, l'endroit d'un discours, d'un livre A. ici il commence à parler d'une telle guerre جنکدن Jusqu'ici j'ai parlé des coutumes

بو محله قدر عادتلدن بحث ایلدم

Il est encore adverbial de temps A. اکنون-اینگاه P. الآن

HYDRODYNAMIQUE. Science du mouvement des eaux, de leur pesanteur et de leur équilibre *علم التقدير المياه*

HYDROGRAPHE. Versé dans l'hydrographie *علامة في علم* دکر احواله واقف *T. دانشمند علم دریا P. البحار*

HYDROGRAPHIE. Description des mers *وصف البحار* - دکر *T. وصف احوال دریا P. وصف الاحوال البحار* احوالک وصفی

Et art de naviguer *علم السفر البحر* *T. فن سفر دریانک معلمی* *Maitre d'hydrographie* *فن*

HYDROMEL. Sorte de breuvage fait d'eau et de miel *آب انگبین - شهداب P. شراب العسل - صغف بال شرتی*

HYDROMPHALE. Hydropisie du nombril *استسقاء السرة* *P. کوبک استسقای T. استسقای ناف*

HYDROPHOBIE. Celui qui a l'hydrophobie, qui est enragé *صودن قورقار T. ار آب رمان P. خایف من الماء*

HYDROPHOBIE. Horreur de l'eau. Maladie qu'on appelle aussi *ریمدگی از آب P. نفار من الماء - خوف من الماء* *Rage* *T. صودن قورقمه*

HYDROPTALMIE. Hydropisie de l'oeil *استسقاء العين* *P. کوز استسقای T. استسقای چشم*

HYDROPIQUE. Malade d'hydropisie *مستسقی* *P. احبن - مستسقی* *Murir hydropique* *استسقالو T. خشمه مار زده* *مستسقی اولم* *Devenir hydropique* *ایتمک*

HYDROPISE. Maladie causée par un épanchement d'eau dans quelque partie du corps *خشکمار P. علّة الحبن - استسقا* *T. علّت استسقا* *L'hydropisie est formée, est déclarée* *استسقا T. Tomber dans l'hydropisie* *صورتیفته اولوب ظهور ایلدی* *استسقایه گرفتار اولمق*

HYDROSTATIQUE. Partie de la Mécanique qui considère la pesanteur des liquides, et surtout celle de l'eau *فن المقایسة* *الوزان المياه*

HYDROTIQUE. Terme de Méd. Sudorifique. *مغرق pl. ترلدیجی T. خوی آور P. مرققات*

HYÈNE. V. Hiène.

HYGIÈNE. Partie de la Médecine qui a pour objet de conserver la santé *علم الحظ الصحة*

HYGROMÈTRE. Instrument de Physique servant à mesurer le

degré de sécheresse et d'humidité de l'air *میزان الرطوبة الهواء*

HYMEN ou HYMÉNÉE. Mariage *ازدواج* *زوجیت - نکاح*

Vivre sous les lois de l'hymen *شروط* *T. اولمه* *P. شروط* *dans les liens de l'hymen* *زوجیت تحتنده امرار عمر ایتمک* *شروط و قیود نکاح ايله امرار وقت ایتمک* *Heureux* *نکاح مسعود و متیمن*

HYMNE. Cantique en l'honneur de la Divinité *تسبیح* *pl. تسبیحات*

Et sorte de poème en usage chez les anciens, pour célébrer les dieux et les héros *نشیده التسبیح*

HYOÏDE. Il se dit d'un petit os, situé à la base de la langue *دیل T. استخوان بن زبان P. فریکان pl. فریک* *دیبنده کی کیمک*

HYOSCIAMINE. V. Jusquiame.

HYPERBOLE. Figure de Rhétorique, par laquelle on augmente les choses beaucoup au-delà de la vérité *مبالغة pl.*

اشوری آرتقلق T. افزونی بیرون از حد *P. مبالغات* *مبالغات ايله مالامال بر مقاله* *Discours rempli d'hyperboles* *سکا* *Ce que je vous dis est vrai, ce n'est pas une hyperbole* *Je vous* *بونی بلا مبالغة سکا* *سویلریم* *سویلریم* *کلام حقیقت حاله مقارندر مبالغة دکل*

HYPERBOLIQUE. Qui exagère beaucoup au-delà du vrai *مبالغه* *Discours hyperbolique* *مبالغه لو T. مبالغه آمیز P. متضمن المبالغة* *مبالغه یی متضمن تعبیر* *expression* *کلام مبالغه آمیز* *مبالغه گو P. قایل المبالغات* *Il se dit aussi des hommes* *مبالغه گو در* *Il est fort hyperbolique* *T. بغایت مبالغه گو در*

HYPERBOLIQUEMENT. Avec exagération *مبالغه* *مبالغه ايله T. بر وجه مبالغه - مبالغه گونه P. وجه المبالغة* *مبالغه صورتيله* *Parler hyperboliquement* *مبالغه صورتيله* *تکلم ایتمک*

HYPERBORÉENS. Il se dit des peuples, des pays très-septentrionaux *کائن فی افاصی الاقطار الشمالية*

HYPÉRICUM. V. Millepertuis.

HYPÉTHRE. Terme d'Archit. Édifice découvert *مجبی P. Le Panthéon de Rome* *اوستی آجق بنا T. بنای نا پوشیده* *روما شهرنده واقع فلان نام معبد اوستی* *آجق بر بنا ایدی*

HYPNOTIQUE. Il se dit des remèdes qui provoquent le som-

عجز حال بنی نوع آدم بسبب هوان و نسکنتدر
 عظیم بر کونه مذله در حار
 Et qu'il est - رطوبت دماغی وار در - مرطوب الدماغ
 d'un tempérament humide, pour dire, qu'il abonde en pituite
 مرطوب المزاجدر

Il se dit aussi de ce qui est imprégné de quelque vapeur
 نمناک P. مرطوب - رطب - حاصل - مبلل - ندى
 aqueuse. La terre est encore toute hu-
 mide. یرهنوز - ارصده هنوز کلی نداوت و بلالت وار در
 ممکن رطب lieu مبلل بر بز Un lingé humide بستون یا شدر
 - حوای رطب و نمناک temps رطوبتی غالب بر محل -
 Un air humide et gras. رطوبتلو بر او طه chambre رطوبتلو حوا
 sier Il a pleuré. گران و نمناک هوا - رطب و ثقیل بر هوا
 گویان اولوب کوزلری یکپاره ندى
 Il a les yeux tout humides
 و نمناکدر

HUMIDEMENT. Dans un lieu humide. فی مکان الرطب
 être logé. یا شلبد - رطوبتلو یرده T. در جای نمناک P.
 humidement رطوبتلو مکانده اقامت ایتمک

HUMIDITÉ. Qualité de ce qui est humide. نداوت - رطوبت
 رطوبت. L'humidité de la terre. یا شلیق T. نم P. بلالت -
 Un de l'air. رطوبت دماغ. رطوبت هوا. رطوبت هوا
 lieu bas, sujet aux humidités de l'air et de la terre. هوانک
 هوانک و یوک - وارصکف: نداوتنه تابع بر موقع اسفل
 Il se dit au pluriel, de l'abondance de la pituite. یا شلبدنه تابع الحق بر محل
 سواد مرطوبه

HUMILIANT. Qui humilie. موجب - محقر - موجب المذلة
 موجب - حوار ساز P. موجب الذل و الحقارة - الحقارة
 بر کیفیت. Cela est bien humiliant. یا شلبدنه بیجی P. خاکساری
 شوبله اولوق. Il est bien humiliant d'être... موجب الحقارتدر
 Il lui fit une réprimande humiliante. فلان کسندیه حقنه موجب ذل
 و حقارت اوله حق صورت ایله تغزیر ایلدی

HUMILIATION. Il se dit de tout ce qui abaisse, qui avilit
 حقارتد هوان - مذلت - ذل - میسکت
 devant les hommes. Je n'ai pu le voir dans une si grande humiliation, sans lui pardonner. فلانی بو کونه
 حال هوان و نسکنتده اولدیغلی کورنجه طیاندمیوب عفونه
 Les infirmités humaines sont un grand sujet d'hu-

miliation. و نسکنتدر هوان و نسکنتدر
 Il a essayé une grande humiliation. و نسکنتدر هوان و نسکنتدر
 P. تحقیرات - تذلیلات. Il se dit au pluriel des choses qui donnent de la
 confusion, de la mortification. P. تحقیرات - تذلیلات
 Accepter les humiliations que Dieu nous envoie. الهی اولان تذلیلاتی طیب خاطر ایله قبول ایتمک
 قبول ایتمک

HUMILIER. Abaisser, donner de la confusion. تذلیل
 پست - خواری نمودن - خاکسار کردن P. توضیح - تحقیر
 باری تعالی. Dieu humilie les superbes. یا شلیق T. کردن
 Humilier l'orgueil, la fierté de quelqu'un. تذلیل ایتمک
 On l'a bien humilié. انفسه کبر و غرورینی ازعام ایتمک
 فلانی کرکی کبی تذلیل و توضیح ایتمکدر

On dit en termes de dévotion, Humilier son cœur, Humi-
 lier son esprit devant Dieu. بارگاه جناب رب العزتده تذلیل
 Quiconque s'humilie sera exalté. من ذل نفسه عز شانه
 شانی آرتور

HUMILIÉ. محقر - مذلل - ذلیل - محقر
 یا شلبدنه

HUMILITÉ. Vertu chrétienne qui nous donne un sentiment
 استحقار و خاضعت - وضع
 intérieur de notre faiblesse. فرد تنی P. تواضع الله - خاضعت - وضع
 Profonde humilité. کواکب الخلقی T. خاکدلی
 L'humilité est le fondement de toutes les vertus chrétiennes

Faire des actes d'humilité. تواضع الله فضایل اهل ایمانک اسامیدر
 La véritable humilité ne consiste pas dans les dehors. تواضع
 L'humilité chrétienne. حقیقی احوال ظاهره ایله قائم اولمز
 تواضع لله تذلیل نفس. Je n'ai pu le voir dans une si grande humiliation, sans lui pardonner. تواضع
 Les païens n'ont pas connu la vertu d'humilité. فضیلت استحقار نفس
 Je l'en ai prié en. تواضع

Il signifie - russi - soumission - abaissement. تواضع
 Je l'en ai prié en. تواضع

استخوان مو بازو P. كظم الرأس العنق A. jusqu'au coude
قول باشی کیکی T.

HUMEUR. Substance fluide qui se trouve dans les ossements
Humeur, substance || خلط T. كش P. اخلاط pl. خلط A. ganisés

لزوجتو- خلط لزج visqueus خلط غلیظ grossière خلط رقیق
froide خلط مبرور- خلط حار chaudo یلمسك خلط
Il distille de cet arbre une humeur visqueuse et
gluante چقار- بوآعاجدن بر خلط دببق ولزج تقطر ایدر خلط بارد

جارجوی P. اخلاط ازبعا A. Les quatre humeurs du corps
كش P. دم A. Ce sont, le sang T. فطرت
T. كش سپید P. بلغم A. la pituite T. خون - سرخ
A. la mélanolie, او د T. لو- كش زرد P. صفرا A. le bile
qui n'est qu'un effet de la bile viscée A. سودا

خلط pituiteux خلط دموی Humeur sanguine قره صفرا T.
خلط mélanolique ou atrabiliaire خلط صفراوی bilieuse بلغمی

L'intempérie et l'altération des humeurs causent les
maladies اخلاطك عدم اعتدالی و تغییر و تحولی تولید

Cela met les humeurs en mouvement متهيج
Humeurs froides - محرک اخلاطدر- اخلاطدر

On appelle ainsi les écouvilles. V. ce mot.

On appelle aussi Humeurs, certains sucs viciés qui s'amas-
sent dans le corps, et qui causent des maladies A. ماده pl.

مواد متعفن مواد corrompues مواته مقيمه Humeurs peccantes || مواد
Humeur acre مواد فاسده mauvaises مواد زائده superflues

Être chargé d'humeur مواته خبيثه maligne ماده مضيه mordicante حامزه
Engendrer des hu- مواته ايله متلى اولمق

Affluence, abondance d'humeurs توليد مواته ايتمك
Débordement d'humeurs مواته طغيان مواته غلبه

Amouvoir les humeurs مواته ايتمك تهيج مواته طاشقلغی
les adoucir مواته ايتمك nourrir مواته تلين

les fondre مواته لری بسلامك - تنمية مواته ايتمك
Le mal مواتی تفريغ ايتمك les évacuer مواته ايتمك

il est dans les humeurs دمده A. n'est pas dans le sang
اوليوب بدننه مجتمع اولمش مواته در

Humeur, se dit aussi d'une certaine disposition de l'âme qui
paraît plus l'effet du tempérament que de la raison A. طبع

Être d'humeur douce || مشرب - خوی T. منش - خو P. مزاج
شيرين خوالمق- لين الطبع اولمق- حلیم المزاج اولمق

d'humeur fâcheuse طاندلو خويلو اولمق -
خرجين - جتين خويلو- تند خو- خشين المزاج - اولمق -

هو حالده متساوی المزاج اولمق d'humeur égale
خوی نا در برابر اولمق - متلون المزاج اولمق inégale

نشيط المزاج اولمق enjouée مشرب دانما يردوزده اولماق
ohagrine مزاجی شن اولمق - گشاده مزاج - شوخ مزاج -

طبيعتی تاسدلو- تيره خوالمق - مكشب المزاج اولمق
بالطبع خاطر پرور- طبیب المزاج اولمق complaisante

هر كسك كوكلی ياپمق - بالطبع خاطر نواز اولمق - اولمق
Il est aujourd'hui de bonne humeur, en bonne

انبطاط قلبی - بو كوكلی كون منبسط المزاجدر
de mauvaise humeur كیفی وار در- شاد دلدر- وار در

لطيف المزاجدر d'une humeur agréable كیفی يوقدر- المزاجدر
تيز- تيز خو در- حديد المزاجدر aigre جيد الطبعدر-

طبع عديم الاطمینانی nquète سرد خويلو- خويلو در
Il n'a point changé d'hu- تكك جو رمز- بني آرامدر- وار در

Quand il est en mauvaise
humeur انقباض مزاجی حالده

Quand sa mauvaise humeur
lui prend Ce sont deux hu- حال انقباض مزاجی ظهورنده

mœurs bien différentes ايکی زاجدر
On dit, Être en humeur de faire, ou Être d'humeur à faire

une chose, pour dire, être en disposition de la faire A.
|| استكلو اولمق T. خواهجند بودن P. استعداد- رعبت

دیلدكلى شيلوك مجموعنی V. humeur de faire tout ce qu'on va
On dit au qu'un poète, qu'un peintre, etc.

est en humeur de bien faire وار كوزل ايشلمك رعبتی
et pour exprimer le contraire qu'ils ne sont pas en humeur

رعبتلى يوقدر
Humeur, se prend aussi pour fantaisie, caprice A. لم

C'est une mau- || چالقلق - تيلك T. بیگانه خویی P.
Chacun a ses humeurs تولدی طوتلی

Il y a de l'hu- هر كسك تریکی حالتلى وار در
mœur dans sa conduite بر نوع تریلك مشرك و مشاورنده

T. بیگانه خو P. هواس A. C'est un homme d'humeur
جالق - ترس

HUMIDE. Qui est d'une substance aqueuse A. رطب P. تر
En médecine, on appelle Humide radical, - یاش T. ترین -

une humeur lymphatique qui absorbe toutes les fibres du corp-

Il signifie aussi, bonté, sensibilité pour les malheurs d'autrui
 - انسانیت T. مردم پروری - مروءتکاری P. مروءت A.
 حقنه اظهار مروءت ایله H. l'a reçu avec humanité || آدمیت
 کثیر المروءه بر Flani est plein d'humanité || فلانی تلقی ایلدی
 Il faut avoir renoncé à l'humanité, pour n'être pas touché de...
 بر کسینه مایه انسانیتدن کلیاً بی بهره اولملو...
 در که حتی بر بابده رقت قلبی اولمه

HUMBLE. Qui a de l'humilité A. متواضع - متضع - متضع
 خاک - خاک مشرب - فروتن P. حقیر - کثیر الاستکانه -
 متواضع حقیقی Ceux qui sont véritablement
 humbles, ne s'offensent point des mépris d'autrui
 اولان کشی آخرت تحقیقانه معاملهسندن آزرده دل اولمز
 جناب رب العالمین مهیر المغرورین و معین المتواضعیندر
 Christ a dit: Apprenez de moi que je suis doux et humble de
 حضرت عیسی بیورمشلرد که حلیم النفس و متواضع
 voir d'humbles sentiments de soi-même
 بر کسینه نفسی حقنه افکار مخاصعت واستکانت
 نفوس استکانت Les âmes humbles
 ایله مجبول اولمق Il est toujours humble et soumis de-
 vant lui
 فلانک حضورنده دانما یقایی لازمه خضوع
 être habile devant les grands
 مظمًا حضور کبارده اظهار - حضوره متواضع و خاک نهاد اولمق
 Il se dit aussi des choses ||
 کمال خضوع واستکانت ایتضرع
 Faire une humble prière
 تعبیرات une très-humble requête
 وابتهاال ایتمک
 استکانت آمیزی حاوی بر طعه عرضحال تقدیم ایتمک
 Faire une très-humble supplication
 بر استدعای مخاصعت
 Mettre de très-humbles grâces
 نما عرض ایتمک
 عرض تشکرات استکانت آمیتمک - عرض تشکر ایتمک
 Assurer de ses humbles resp.
 حقنه فلانک
 تعظیماء متواضعی تاکید ایتمک

On dit par civilité, Votre t-humble serviteur A.
 عبد احقر - حقیر قولکز بنده حقیر - بنده کمینه P.

Il se prend aussi dans le s de Bas, qui est peu élevé de terre
 Les superbes palais
 || آلحق T. ست P. اسفل - سفیل A.
 عالی سراپلر - منازل عالیه و اکواسفلیه
 و آلحق قولدلر

HUMBLEMENT. Avec humilité, avec soumission A.
 بالتواضع - با فروتنی P. بالخصوع والاستحقار - بالاستکانه -
 || Se prosterner humblement devant Dieu
 کواکل آلحقنی ایله T. متواضعانه - خاکسارانه
 درگاه جناب رب تو الجلاله
 Recevoir humblement les réprimandes
 متواضعانه سجده ایتمک
 des - تعزيزات و توبیخاتی بالتواضع قبول ایتمک
 Souffrir humblement les injures, les affronts.
 تواضع واستکانت ایله اصفا ایتمک
 Baiser très-humblement les mains
 کمال تواضع واستکانت ایله نیاز ایتمک
 متواضعانه تقبیل ید ایتمک

HUMECTANT. Il se dit des alimens et des boissons qui rafraichissent A.
 سرینلدیجی T. سرد ساز P. مرطب - مرطب A.
 خسته مرطب
 Donner des choses humectantes à un malade
 مرطب فواکه مرطبدر
 Les fruits sont humectants
 شینلر ویرمک
 On a guéri les pestiférés avec des humectants
 اولنلر خسته اولنلر
 avec des humectants
 ایله شفا بولمشلردر
 مرطبات ایله

HUMECTATION. V. - Humecter.

HUMECTER. Rendre humide, mouillé A.
 ترطیب - اخصال - نمناک - فرغاریدن - آغشته کردن P. الشاق - انداء - تبیل
 Humecter la terre
 ارضی || اصلتمق - یشارتمق T. کردن
 La rosée humecte la terre
 شبم یری یشاردر
 S'HUMECTER. A. كسب الرطوبة - اخصیلال
 تبیل - التثاق - كسب الرطوبة - اخصیلال
 T. آغاردن - آغشته شدن - نمناک شدن P. تنندی -
 اصلانق - یشارمق

En parlant du régime qu'on ordonne aux gens d'un tempérament sec, on dit, qu'il faut qu'ils s'humectent, pour dire, qu'il faut qu'ils se rafraichissent
 سربینلمک - کسب رطوبته محتاجدرلر

HUMER. Avaler un liquide en retirant son haleine A.
 ترشف
 صولوق جکوب یوتمق T. دمکشان فرو بردن P. ارتشاق -
 ات صوینی یا خود بر یومرطدی
 || Humer un bouillon, un oeuf
 On dit aussi, Humer l'air, le vent, le brouillard A.
 P. ارتشاق الهواء والريخ والصاباب
 هوا و باد P. ارتشاق الهواء والريخ والصاباب
 و میغرا دمکشان فرو بردن
 هوا ویل و طومانی صولوق T. و میغرا دمکشان فرو بردن
 جکوب یوتمق

HUMÉRUS. Terme d'Anatomie. L'os du bras depuis l'épaule

کل یاعی - روغن ورد Huile de rose ایلده اولان نقش
- عطر شاهی - Quand il se dit absolument, il se prend
pour l'huile d'olive || D'excellente huile یاعی
Huile douce احلا زيت یاعی - روغن زيت احلا
dit aussi de différentes compositions qui se font avec des fleurs
|| Huile de jasmin یاسمین - دهن یاسمین
چپک یاعی - دهن زهر الاقرج یاعی de fleur d'orange

On dit figur. Jeter de l'huile dans le feu, pour dire, exciter
une passion déjà assez allumée T. آتش اوزرینه یاغ دوکمک
- Et en parlant de certaines choses qu'on regarde comme un
mal qui va en augmentant, que c'est une tache d'huile qui s'é-
tend toujours یایلوور کتدکجه کبیرد - Et en
parlant d'un homme fort vieux, qu'il n'y a plus d'huile dans
la lampe قندیلی یاعی دوکنشدر فلانک

HUILE. Frotter avec de l'huile A. تدھین T. پلاہ بالدهن
T. بروغن طلا کردن - بروغن اندودن - روغن زدن P.
Huiler du papier یاعلمق یاعلمق کلیدی یاعلمق
بر تصویر پلاکس دقیقاً یاعلمق یاعلمق یاعلمق
- رسمنی بلا تصویر یاقارمق ایچون تدھین کاغذ ایتمک
کاغذی یاعلمق

Huiler. A. تدھین P. مدھون - روغن زده روغن اندود - روغن
یاعلمش T.

HUILEUX. Qui est de nature d'huile A. دھنی T. روغنی P.
اجرام هلیه دھنیه Substances huileuses یاعلمو
بر کسندک بشرہی دھین Avoir la peau huileuse دھنیه
دهن آلود اولمق - اولمق

HUILE. Le vase dans lequel on sert l'huile sur la table
|| Huilier de cristal یاع قابی T. روغندان P. مدھن A.
ساقونیا کری de porcelaine سیم روغندان d'argent بللور روغندان
روغندان

HUISSIER. Officier dont la charge est d'ouvrir et de fermer
la porte de la chambre du Roi A. حاجب T. پردہ دار P. حاجب
دیوانخانه پردہ جیسی Huissier de salle || پردہ جی

Il se dit aussi de ceux qui gardent la porte d'une juridiction,
d'un tribunal A. بواب P. بوابین T. دربان P. بوابین
سر قوجیان Huissier du grand conseil
دیوان عالی بوابی

On appelle Huissier audiencier, un huissier chargé d'appeler

les causes à l'audience A. محضر P. Et huissiers de la chancellerie,
les huissiers qui sont chargés de l'exécution des arrêts du conseil A.
سرھنگ دیوان P. تراثیر الدیوان P. قوتور الدیوان A. دیوان چاوشی T.

HUIT. Nombre contenant deux fois quatre A. ثمانية fém.
D'aujourd'hui huit personnes سکر سکر T. هشت P. ثمان
بو کونکی کونک سکر سکر Sont huit en huit

HUITAIN. Strophe de huit vers A. منظومة مثمنة الابیات
غزل T. غزل P.

HUITIÈME. Nombre d'ordre A. ثامن P. هشتم T. سکرنجی
|| Il n'est que le huitième سکرنجیدر Il a la huitième place
- On dit, le huitième du mois, pour dire, le huitième jour du mois
P. اثمان pl. ثمن A. ثامن P. ثامن P. ثامن P.

Avoir part à une affaire pour un huitième
بر کسندک فلان مادده بر ثمن حصصی HUITIÈME
- On appelle Droit de huitième, un droit qui se prend
sur celui qui vend du vin en détail T. ثمن خمر رسمی

HUITIÈME. En huitième lieu A. ثامن P. بهشتیم T. سکرنجیده

HUITRE. Genre de coquilles A. سلج pl. استردیه T. سلج
Huître bien fraîche تازه استردیه اولمق Pêcher des huîtres
Huîtres frites استردیه ایترلمق Écailler des huîtres
استردیه قاوړمدی

HUMAIN. Qui concerne l'homme A. بشری P. آدمی T.
Le genre humain نوع بشر Le corps humain بدن آدمک
L'esprit آدمک ل'entendement عقل بشر آدمک کودهسی - بشر
La nature humaine طبیعت بشریه L'industrie علم و معرفت بشریه
Voix humaine صوت بشر Figure humaine صورت بشر
Fragilité humaine وهن حال بشر Les misères humaines احوال
les infirmités مسکنت مال بشریه les passions نفسانیة احوال دینا - احوال بشریه
طوق بشودن Cela est au-dessus du pouvoir humain خارج بر معنا در
هر Moyens humains کونه اعانت بشریه دن محروم وبی بهره در
وسائل - اسباب بشریه - تدابیر بشریه humaines, voies humaines
حسب البشریه Tentent toutes les voies humaines بشریه

فعل العدوان - اعمال الخصومة. م. عمل الخصومة - معادات کار - عداوتکاری - حرکت خصمانه - کردار دشمنی. P. Commettre des actes d'hostilité || دشمنک حرکتی T. دشمنی اعمال دشمنی و معاداته - افعال عداوتکارانه تصدی ایتک فعل La guerre est déclarée, mais il n'y a encore eu aucun acte d'hostilité de part ni d'autre الى اعلان سفر اولمش ایسه ده الی الآن طرفیندن بر درلو حرکت خصومت و معادات ظهور کرجه اعلان حرب اولمشدر انجق طرفیندن - ایتمش دکلدر Ce prince commença par des actes d'hostilité, sans avoir déclaré la guerre بر حکمدار اعلان حرب ایتمکسزین اعمال خصومت دشمنک - و معادات ایقاعنه بداء و مباشرت ایلدی حرکتلرینه باشلادی

HÔTE. Celui qui tient cabaret, et qui donne à manger et à loger pour de l'argent. A. صاحب الخان. T. خاندان. P. رؤیت حساب Faires venir l'hôte pour compter الحسابی || خانجی ایچون خانجی بی احصار ایتیک

Il se dit aussi des personnes qui viennent manger ou loger dans une hôtellerie. A. قوناق - مسافر. T. مهمان. P. نزلا. pl. نزیل. A. Il se dit figur. pour habitant. A. ساکن - اهالی. pl. اهل. T. یورد ایدنمش. جا گرفته. P. سکنه. pl.

HÔTEL. Grande maison d'un grand seigneur. A. دار - وسیعة. A. L'hôtel d'un ambassadeur || دولتخانه - قوناق. T. سرا. P. فلان بکک سرایی d'un tel prince ایلپهینک قوناقی. On appelle Hôtel de ville, la maison publique où l'on s'assemble pour les affaires de la ville. A. ستدا - الاعیان البلدة. A. وجوه شهرک مصلحت یری. T. انجمنگاه کارکنان بلده. P. - Et hôtel des monnaies, le lieu où l'on fabrique les monnaies. A. Et hôtel-Dieu, l'hôpital des malades. V. Hôpital.

HÔTEZ, se dit aussi, en termes de Pratique, du logis d'un officier de Justice. A. قیو. T. در. P. باب.

Maître d'hôtel. Officier préposé pour avoir soin de ce qui regarde la table d'un grand seigneur, et qui sert ou fait servir sur table. A. سفروچی. T. خوانسالار. P. ناظم المائدة. A. سرخوانسالاران خاچه. Premier maître d'hôtel du Roi باشی || او بله. Il a envoyé son maître d'hôtel pour faire préparer à dîner.

طعامی حاضرملق ایچون کندوخوانسالارینی ارسال ایلدی. HÔTELIER. Celui qui tient hôtellerie. A. صاحب الدار. مسافر. T. خداوند مهمان خانه - میزبان. P. قوناقنک صاحبی

HÔTELLERIE. Maison où les voyageurs sont nourris et logés pour leur argent. A. دار المسافرین - خان الاخیانی. مسافر قوناقی. T. مهمان خانه - مسافر خانه - کاربانسرای. Grande hôtellerie. Être logé à l'hôtellerie || Grande hôtellerie. Être logé à l'hôtellerie. Il est allé descendre à cette hôtellerie. فلان مسافر خانه ده ساکن اولمق. فلان مهمان - فلان مسافر خانه ده نزول ایتمشدر. فلان مسافر خانه ده قونمشدر

HOTTE. Sorte de panier qu'on met sur le dos avec des bretelles pour porter diverses choses. A. قففة. pl. قفف. T. کوفه. P. مرجونة - قففات. pl. ایتک کوترهچک کوفه

HOTTÉE. Plein une hotte. A. ملء القففة. T. یک سپد. P. بر کوفه. Hottée de fannier || بر کوفه طولیسی - بر کوفه لک. بر کوفه لک میوه de fruits طولیسی نشقی

HOTTEUR. Celui qui porte la hotte. A. حامل القففة. T. کوفهچی. P. Il y a cent hotteurs qui portent tous les jours de la terre dans son jardin. نقل. تواب ایدر. یوز نفر کوفهچی وار. در

HOUE. Instrument de fer, qui a un manche de bois, et avec lequel on remue la terre. A. بیل - کنند. P. مَر - تَم - مسحاة. A. بیل ایل سورلمش. Vigne labourée à la houe || دموور بیل. T. اغاچلرک دیبنی بیل. Labourer les arbres avec une houe. ایل قازمق

HOUE. Labourer la terre avec la houe. A. حرث بالتَم. T. بیل ایل سورمک. T. بیل زدن

HOULE. Terme de Marine. La vague qui reste à la mer, après que la tempête est passée. A. امواج عجم. pl. موج العجم. اولو قوم

HOULETTE. Bâton que porte un berger. A. عصا الراعی. T. چوبان صوپدسی. دستچوب شوبان

Et petit instrument dont les jardiniers se servent, pour lever de terre les oignons de fleurs. A. کنندک. P. محفزة صغيرة. کوچک قازمه. T.

HOULEUX. Terme de Marine. Agité, bouillonnant. A. متلاطم التیار.

Parier hors de son rang بیرون کلام سویلمک
 Être hors de péril از خطر اولمق بیرون - خارج
 طوب منزلندن خارج محله de la portée de canon
 - موقع تعرضدن خارج اولمق Être hors d'atteinte
 اولمق Une place qui est hors d'insulte
 واهمه تعرضدن مصون بر حصن - تعرضدن خارج بر قلعه
 بر کمسته خانه سندن طشره Être hors de chez soi
 نا بموسدر - خارج از موسدر Cela est hors de saison
 اشته شمذی Nous voilà hors de l'hiver بیوقتدر - نا بهنگامدر
 کندویه مالک اولماق Être hors de soi موسم شتادن خارج
 عائله مز - خارج از عائله - بری من العائله
 Hors d'embarras
 de cadence اصول جیقش - خارج از اصول
 بری من difficulté de zosouden عاری - خارج از وسوسه
 لا - بری من الاشتباه de doute صعوبتدن عاری - الصعوبة
 Hors de propos بی شبهه - قید اشتباهدن عاری - شک
 بلا غرض Hors d'intérêt نا بمحل - نا بجا - خارج از مناسبه
 هر شیک بهاسی حدندن Tout est hors de prix بیغرض -
 دائرة قیاسدن خارجدر - بیروندر

منقطع - بهیر النفس A. Être hors d'haleine
 On dit aussi, Être hors d'haleine A. Être hors d'haleine
 Il signifie adieu, صولوعی کسلمش T. دم گرفته P. النفس
 excepté. V. Normis.

Hors d'ouvrage. Il se dit d'une pièce détachée du corps d'un
 bâtiment A. بنای P. اثیه منفردة pl. بناء منفرد - بناء مفروز A.
 جسم خانه دن Un pavillon hors d'oeuvre || آبری T. جدا شده
 د'ن bâtiment, prise depuis l'angle extérieur d'un mur jusqu'à
 l'angle extérieur de l'autre mur A. عرض خارجی
 پهن P. Co bâtiment a tant de
 toises hors d'oeuvre شو قدر خارجیسی
 ذراعدر

En termes de Littérature, Hors d'oeuvre, se dit des morceaux
 خارج من الصند A. خارج من الصند
 qui ne tiennent pas au sujet qu'on traite A. Cet article est un
 hors d'oeuvre dans votre ouvrage فلان ماده سنک تألیفک
 ایچنده صدندن خارجدر

Hors au Cœur. Terme de Palais. Manière de prononcer lors-
 قوع - رد A. قوع - رد
 que la demande n'a point d'objet A.

HOSPICE. Petite maison religieuse établie pour donner l'hos-

P. خوانق pl. خانقاه A. hospitalité aux voyageurs pauvres
 تنکه T. تنکه خانقاه

HOSPITALIER. Qui exerce l'hospitalité A. مقراء مصیاف
 عریضه نواز - مهمان دوست - مهمان نواز - مهمان پرور
 - انکی - میدانده - عربا دوستی - T. بیگانه نواز

HOSPITALITÉ. Libéralité exercée envers les étrangers, surtout en
 les recevant dans sa maison A. التفات الى الغربا
 مهمان پروری - مهمان نوازی P. محبت للاصیاف - للغربا
 غریبلره دوستلق - غریبلره اکرام T. غریب نوازی -
 ایفای حق مهمان نوازی ایتمک Exercer l'hospitalité
 غربا مسافرین حقنه رعایت رسم مهمان پروری ایتمک
 L'hospitalité était fort en usage chez les anciens Germains, et
 elle est sacrée chez les Musulmans
 قیدی - خرمایا خلقی
 محبت اصیاف و غربا ایله مالوف بر قوم ایدی انجق
 یوامر مستحسن اهل اسلام بیشتده فرایض واجبه الاحترامدن
 معذود در

HOSPODAR. Titre de dignité qui se donne aux princes de
 Valachie et de Moldavie P. میر T. ویرده
 Hospodar || بگ - ویرده T. میر
 de Moldavie بگدان بکی - بگدان ویرده

HOSTIE. On appelle ainsi toute victime que les anciens im-
 molaient aux dieux A. قربان pl. قربان
 نسایک pl. نسایک - قربانین pl. قربان
 Hostie de paix نسایک المصالحة
 P. Immoler des hosties à Dieu
 فی سبیل الله بارشیق قربانی
 ذبح قربانین ایتمک

HOSTILE. Qui est d'un ennemi, qui annonce un ennemi A.
 دشمنی P. بیتن الخصومة - خصمی - بیتن العدوان - عدوی
 فعل بیتن Action hostile || دشمنک T. خصومتکارانه
 مقاصد - مقاصد بیتن الخصومة Des vues hostiles
 العدوان
 حركات خصومتنا خصومتکارانه
 des projets des projets des projets
 دشمن حرکتلری - مداوتکارانه
 مطالعات خصمانه - العادات

HOSTILEMENT. En ennemi A. خصماً
 خصومت - خصومت
 دشمنکارانه - خصمانه P. بطریق العدوان والخصومة
 Il entre hostilement dans les terres de ce prince
 ملكى - فلان بکنک ملکنه بطریق عدوان دخول ایلدی
 ایچنه خصمانه و دشمنکارانه پایگذاز دخول اولمشدر
 دشمنجه کیردی

HOSTILITÉ. Acte d'ennemi exercé de peuple à peuple A.

پروزی اوتاناسک ایشی. الحیا. یمنع الرزق. Et d'un homme sans pudeur, qu'il a perdu toute honte. پروزی دریده شرم - خفک پرده حیا ایلندی. و حیا در

ردالته خزی - عار. Il signifie aussi, ignominie, opprobre. عار. Couvrir quelqu'un de honte. On lui en a fait la honte toute entière devant le monde. اول. باده ترتب ایتش خزی و عارک. جملبسی. ملی. ملاه الناس. بر کسسه ارتکاب ایلدیکی کریده نیک. عارینی. action. دوچار خزی و رسوایی اولمینگد. الجندن. qu'avec honte. La honte suit les mauvaises actions. عار. خزی و رسوایی افعال قبیحه نیک. پیرویدر. On dit, qu'un homme est la honte de sa famille. کندو خاندانته موجب شین. و عار در

بالخزی. Avec honte et ignominie. Honteusement. بالرزاله. مصحوباً بالعار. بالخزی والرزاله. فرار ایتیمک. nourir honteusement. حال رسوایی و رذالته. بالخزی والرزاله. وفات ایتیمک. تسلیم جان ایتیمک.

HONTEUX. Qui a de la honte. مستحیی. P. خجل. N'êtes-vous pas bien honteux de vous être emporté de la sorte? بو. بوجه طارلدیعه. درجده غصه کمکدن حیا ایتیمیسک. Il devrait être honteux d'avoir manqué de parole. خلف وعد ایلدیکندن. خجل و شرمسار اولموا ایدی. Vous l'avez rendu honteux par les reproches que vous lui avez faits. ایتدیکنک. تعزیرات. وتوبیخات. ایلد. فلانی تخجیل ایلدک. ایتدیکنک. تعزیر ایلد. فلانی عریق دریای شرم و خجالت طور. مستحوب بر آدمسر. honteux. Il a l'air honteux. ایتیمشسک. Pauvres honteux. و سیمانده آثار محجوبیت وار در. سوالی ارتکات ایتیمان فقرا.

On dit proverb., qu'il n'y a que les honteux qui perdent, pour dire, que faute de hardiesse, on manque de bonnes occa-

siens. اوتاناسک ایشی. الحیا. یمنع الرزق. ایلرو وارمز.

Il se dit aussi de ce qui cause de la honte. موجب العار. اوتاندره جق - عیب. T. رسوایی. اور. موجب الشین. - موجب عار. بر کیفیتدر. C'est une abase honteuse. شئ. موجب شین. عار اولدجق. فرار اولدجق. بر مسلک. Un crime honteux. عار موجب العار. جرم موجب العار. honteux de convenir de ses torts, que de chercher à les justifier. بر کشی. کندو قباحتی. مقارن حق اولمیدیغنی. اثبات قیدنده. اولمکنک شین. وهاری. اقرار قباحندن. مترتب اولدجق شین. و عارندن. جوق زیاده در.

On appelle Les parties honteuses, les parties qui servent à la génération. اود پری - عورت پری. T. عورتگاه. P. عورة. HÔPITAL. Maison de charité destinée à recevoir les pauvres dans leurs maladies. مارستان. دار الشفا. دار المرضا. خستلر. T. هروانه. خسته خانه. بیمارستان. بیمار خانه. P. دار المرضای عمومی. Hôpital général. خسته خانه. عمارتی. نا قابل علاج اولنلر. مخصوص خسته خانه. Administrateur d'un hôpital. مدیر و ناظری. Hôpital. خسته خانه. ناظری. بر باب خسته خانه. Hôpital. خسته خانه. Visiter les hôpitaux. بنا ایتیمک. Hôpital militaire. خسته خاندده. وفات ایلدی. Hôpital ambulant. بیمارخانه لشکریان. P. مارستان. الاهل الحرب. Hôpital. عسکری. طایفه سده. مخصوص خسته خانه. Un hôpital qui suit l'armée. اردو خسته خاندسی. Vaisseau d'hôpital. خستلر سفیندسی.

HOQUET. Mouvement convulsif de l'estomac, qui se fait avec une espèce de son non articulé. زغنگ. زروغ. P. فواق. Faire passer le hoquet. انچقرق. T. حکک. انجوع. گلیجه. F. فواق. Hoquet de la mort. انچقریق. دفع ایتدمک. Il a le hoquet. اولوم انچقریق. T. حکک. مرگ. P. الموت. فلانده فواق موت عارض اولمشدر.

HORAIRE. Qui a rapport aux heures. بهر یک. P. ساعتی. Mouvement horaire. ساعت حسابیه. اولان. هر ساعتک. T. ساعت. هر یک. ساعت حسابیه. اولان. حرکت حرکت. Les lignes horaires d'un cadran. الواح بسطده. مرسوم اولان خطوط ساعتیه.

AMANDER HONORABLE. V. Amende || Il a fait amender honorable
 او را در پیراهن، تارو را در دست، و تارو را در گردن او بستند
 یا لکتر کوملک والنده مشعله و بوزارنده ایسب اولدرق
 علناً اقرار جرم و طلب عفو ایلدی

On dit figur. Faire amende honorable à quelqu'un, pour dire,
 lui faire une espèce de réparation d'honneur, reconnaître qu'on
 a eu tort à son égard. ا. با اقرار. اعتذار با اعتراف الخطا. ا. گناه معذرت خواهی نمودن
 دیلمک

HONORABLEMENT. D'une manière honorable. ا. معززاً. ا. مکراماً. ا. علی
 عزت و اکرام ایلد. ا. مکرامه. ا. بالا عزاز و الاکرام.
 شانده. ا. بر وجه سزای حال و شان. ا. ما یلیق بشانده
 ا. || حال و شانده یا قشیدی منوال اوزره. لایق وجهله
 مکراماً و معززاً مظهر تلقی اولمشدر
 Faire les choses honorablement لایق. حال و شانده لایق
 هر شیئی. حال و شانده لایق اولدیغی وجهله اجرا ایتمک
 مدت عمرینی دائماً شانده لایق
 اولدیغی وجه اوزره کچوردی

Il signifie aussi, magnifiquement. ا. بالشان و الشرف.
 حشمت. ا. با شکوه. ا. بالتعظیم و الاجلال. بالشان و الاجلال
 شان و اجلال. || Il a été enterré très-honorablement. و عنوان ایلد
 با کمال ایلد دفن اولندی

On dit aussi, Parler honorablement de quelqu'un
 بر کسندنک ایلد ذکر ایتمک
 اسمی حرمت و تعظیم ایلد ذکر ایتمک

HONORAIRE. Il se dit des personnes qui, après avoir exercé
 une charge, en retiennent les honneurs. ا. معنون باللقاب
 مقدماً عهدده سنده اولان
 جاوشاشلیق القابله معنون

On appelle Tuteur honoraire, celui sous les ordres duquel
 le tuteur onéraire doit agir. ا. وصی مطلق

HONORAIRE. Il se dit de ce qu'on donne aux maîtres qui
 enseignent quelque science, ou à ceux auxquels on a recours
 pour obtenir un conseil, un service. ا. پامزد. ا. اجرة القدم
 آیاتی تری

HONORER. Rendre honneur et respect. ا. تمجید. ا. اجلال.
 اولولتمک. ا. بلندنی شان دادن. ا. توقیر. ا. تفخیم. ا. تعظیم
 اسم حضرت ذو الجلالی. Honorer Dieu حرمت ایتمک.
 اعزة کرامی تعظیم و اجلال les Saints تمجید و تعظیم ایتمک

پدر و مادری تعظیم و توقیر ایتمک son père et sa mère
 پدر و مادری توقیر و حرمت ایتمک. la mémoire de quelqu'un
 بر کسندنک ذکرینی تعظیم ایتمک

Et avoir de l'estime. ا. حرمت. ا. احترام. ا. حرمت نمودن.
 C'est un homme que j'honore extrêmement. ا. اعتبار ایتمک. ا. آرم نمودن.
 حقنه بغایت حرمت ایلدیکم بر آدمدر
 Croyez que personne ne vous honore plus que moi. بنده زیادده
 s'honore son mérite et sa vertu. اعتبار ایدر آدم یوقدر
 اهلیت و لیاقت و صلاح و فضیلتنه حرمت ایدرم
 اعتبار ایدرم

Et faire honneur à... ا. اعطاء الشرف. ا. ایجاب الفخر.
 شرف و برکت. ا. سرافرازی فرمودن. ا. شرف بخشیدن.
 کندو وطننه. وطننک و کندو عصر بنک سبب افتخار ایدر
 منصبته. کندو عصر بنده. مدار شرف و افتخار اولور
 On dit en termes de civilité, Il m'honore de
 sa protection. بنی دوستلغیه مشرف ایدر
 حمایتله بنی مفتخر و شرفمند ایدر

شرفیافته. شرفیاب. شرفمند. ا. مفتخر. مشرف. ا. شرف بولمش

ad HONORES. Expression empruntée du latin, dont on se sert
 en parlant d'un titre sans fonction. ا. بالاعتبار. ا. با پایه
 C'est une place, un titre ad honores. اعتباری
 با پایه بر منصبدر. منصبدر

HONTE. Sentiment pénible que l'âme éprouve par l'idée de
 quelque déshonneur qu'on a reçu, ou qu'on craint de recevoir
 اوتانمه. ا. شرمساری. ا. حجاب. ا. شرم. ا. خجالت. ا. حیا.
 دوچار خطا و قصور اولمشدن شرم
 Il a honte d'avoir fait une mauvaise action
 بر درلو کر بیدی ارتکاب ایتمکد گرفتار حجاب و خجالت
 Il ne faut pas avoir honte de bien faire. خیر
 ایشلمکدن حیا ایتمک روا دکلدر
 C'est une mauvaise honte, une fausse honte. غلبه حیا
 Rougir de honte حیا نا بجا در
 On lui en a fait honte. و خجالت تقریبیلد جهره سده حرمت کلدی
 بوبابده فلانی تحجیل ایتمشدر در

On dit proverbialement, que honte ne vous fasse dommage, pour
 dire, qu'il ne faut pas qu'une mauvaise honte empêche de faire
 une chose qui n'est point blâmable. مناسبسز اوتانمدنک

شرفبخشای طرفه شرفریان وصول اولان بر قطعه مکتوبکز
Faites-moi l'honneur de me dire... شونی دیمکله بنی مشرق ایله...
En parlant des femmes, il signifie, chasteté, V. Honnêteté dans ce sens.

Mourir au lit d'honneur, se dit d'un homme qui meurt à la guerre, ou dans l'exercice d'une profession honnête. فراش
شان و شرفده تسلیم جان ایتمک

On dit, se faire honneur de quelque chose, pour dire, s'en tenir honoré. افتخار - تمج - تفاخر - سر افرازی. P. تباہی - تمج - تفاخر - افتخار.

Scipion se faisait honneur d'être ami de TERENCE. شاهیور رجالدن فلان کمسنه فلان شاعرک
Il se faisait honneur d'un ouvrage qu'il n'a pas fait. اثر خامهسی اولمیان بر قالیف ایله
On dit aussi, qu'un homme est l'honneur de son siècle. عصرینک ما به الافتخار بدر
شنب شان و شرفدر - بیخزان فخر و مباها تیندر

Honneur, signifie aussi, marque extérieure par laquelle on montre le respect qu'on a pour une personne. حرمت
توقیر - تفخیمات. pl. تفخیم - تعظیمات. pl. تعظیم - احترام
Il faut rendre honneur à qui il appartient, à qui il est dû. واجب الریایه اولان
On lui a fait des honneurs extraordinaires. خقنه فوق المعتاد رسوم
Accompagner quelqu'un par honneur. بر کمسنه تعظیماً و توقیراً رفاقت ایتمک
Il ne faut pas rendre aux hommes des honneurs qui ne sont dus qu'à Dieu. هر کسه
جانب باری به واجب الادا اولان تعظیمات و تفخیماتی
Faire quelque chose en l'honneur de Dieu. برایشی تعظیماً لله المتعال ایشلمک

On dit proverb. à tous seigneurs, tous honneurs, pour dire, qu'il faut rendre honneur à chacun, selon sa qualité. قدرینه کوره حرمت اولملو در

On appelle Honneurs funèbres, les cérémonies des funérailles. رسوم و تشریفات جنازه

En certaines grandes cérémonies, comme le sacre des Rois, baptême, etc. on appelle Les honneurs, les pièces principales

qui servent à la cérémonie. Les honneurs étaient portés par... شاهیور سلطنتی حامل اولنلر فلان وفلان کشی ایدی

On dit, Faire les honneurs d'une maison, pour dire, recevoir selon les règles de politesse ceux qui y viennent. تشریفات
ایفای مراسم مهمان نوازی - معتاده اکرایی ادا ایتمک

FAIRE HONNEUR à une lettre de change. C'est la payer ponctuellement à son échéance. پولیه تمسکنک اعتبارینی وقایه
ایتمک

Honneurs, au pluriel, signifie, dignité, charge. مراتب
Aspirer à un poste. پوسلر - بلندی - جاه. pl. مناصب
Être élevé aux honneurs. خواهشکار مراتب و مناصب اولمق
Il est parvenu aux honneurs. مناصب جلیله ترفیع اولمق
aux plus grands honneurs par tous les degrés. کافه درجاتدن
گذران ایله اعلا مناصبه اصعاد اولندی
قطع ایده رک مناصب جلیله مظهر اولدی

HONORABLE. Qui fait honneur, qui attire de l'honneur. شرف
P. موجب الشان - ذو الشرف - موجب الشرف
شرفلو - شرفلو. T. شرفمند - شرف افزا - بخشا
Être dans un poste honorable. بولمق
Recevoir un rang honorable. شانلو رتبه
des blessures honorables. شرف اولدجق جروح
Il a fait une fin honorable et glorieuse. ایله مجروح اولمق
موجب شان و شهرت و بادئی شرف و عزت اولدجق عاقبه
شانلو. موت موجب الشرف. Most honorable. مظهر اولمشدر
فلان... Il lui est honorable d'avoir été choisi pour... خدمتده انتخابی خصوصی
خقنه بادئی شان و شرف
موجب شان اولدجق. Faire une retraite honorable. اولمشدر
مصحوباً بالشان والشرف - صورت ایله کیرویه چکیمک
Faire une mention honorable de quelqu'un. بر کمسنه نک اسمنی شانلو وجهله ذکر ایتمک

Et qui fait un usage décent de sa fortune, qui sait faire les honneurs chez lui. Il fait une dépense honorable. شانده لایق
Il fait les choses d'une manière honorable. وجهله مصرف ایدر
Il nous a fait un accueil très-honorable. زیاده موجب شان اولدجق صورت
ایله بزه تلقی ایلدی

هدیه لایقۀ Présent honnête اختیار عزلت وانزوا ایتمشدر
 ثمن مناسب Prix honnête مکافات لایقۀ Récompense هجرت
 کسوف لایقۀ Un habit honnête مناسب بهاء بهای مناسب
 یا قشق لباس - مناسب لباس - قبا - سزا - جامه - چسبان -
 عذر P. عذر معقول A. Une excuse honnête
 عذر P. عذر معقول A. Un refus honnête
 یوللو اسرکه T. دریغ با صواب P. تقصیر معقول
 On dit aussi, Une naissance, une condition honnête, c'est-à-dire, qui n'a rien de bas ni de bas élevé A. نسب معروف
 Il est d'une naissance honnête - Et une famille honnête, pour dire, une famille à laquelle il n'y a rien à reprocher
 مدوح بر خاندان

ملاطفت P. مکرم - محافی A. Honnête, signifie aussi, civil, poli
 T. نوازشکار - دلناز - خاطر پرور - مکرم - آلود - امیز
 سیاستده آثار مکرم و ملاطفت A. Il a l'air honnête
 اطوار - اطوار و اوضاع - کریمه Des manières honnêtes
 ظاهر در T. lui a fait la réception du monde la plus honnête
 فلان کسمندی جهانده مثلی یوق بر معامله میکرمانه ایلده
 فلانده T. lui a parlé d'une manière très-honnête
 تلقی ایلدی Le propos émis est honnête, mais cependant il ne faut pas trop s'y fier
 فعلنده کرجه صورت حفايت درکار در مع هذا چندان
 غایت C'est un homme fort honnête
 اعتماد اولنق روا دکلبر
 بکت جلبي بر آدمبر - مکرم آدمبر

Honnête homme, outre la signification d'homme d'honneur, qui a été indiquée, plus haut, comprend encore toutes les qualités sociales qu'un homme peut avoir dans la vie civile A. کریم النفس
 طیب - کریم - نازک طبع - خوش منش P. کریم النقیبة - النفس
 خویی T. نازک طبع - خوش منش P. کریم النقیبة - النفس
 قوت Le hasard m'a placé auprès d'un honnête homme
 کوزل
 بختم حسبیله کریم النفس بر ذاتک یانه تعیین اولندم

Honnête femme, Honnête fille, se dit d'une femme ou d'une fille irréprochable dans leur conduite A. مخدرة - عقیقة
 اهل - عفتلوه - عفتلوه - اهل عرض T. پاکدامن P. العفة والعصمة
 Honnête, au substantif, signifie, ce qui est honnête et vertueux A. مندوب
 L'honnête, l'utile et l'agréable
 Prêférer l'honnête à l'utile
 مندوبی مشتفع به اولان شپکت اوزرینه ترجیح ایتمش

HONNÊTEMENT. D'une manière honnête A. بزاهة - بالصلاح
 اهل T. بهاکیزگی نهاد - بصلاحکاری - صالحانه P. الخلق
 T. مکرمانه - دلنازانه P. بالملاطفة - مکرماً A. عرضده
 Il faut vivre honnêtement avec tout le monde
 Il l'a toujours aimée honnêtement
 اوزره
 toujours aimée honnêtement
 اوزره
 Il lui a parlé le plus honnêtement du monde
 بغایت مکرمانه سويلشدی

Et suffisamment, paisiblement A. وافیاً
 یقه چکت مرتبه ده - کفايت مقداری T. بوجه وافی - بس P.
 هب ایوجه صاندلی C'est honnêtement rendu
 هب ایوجه
 Il en a honnêtement mangé
 قدر الکافی
 کفايت مقداری یتمشد - اکل ایتمشدر

HONNÊTETÉ. Conformité à l'honneur, à la vertu A. صلاح
 پاکت P. عرض - نزاهة الطبع - نزاهة الخلق - الحال
 Des actions d'une grande honnêteté
 افعال محموده
 L'honnêteté de son âme
 مایه عرض
 de sa conduite
 مجبول طبعی اولان
 نزاهت خلق - وصلاح
 des principes
 وشارنده مشهود اولان
 آثار عرض وصلاح
 اصولک صلاح و نزاهتی

Et bien-séance A. ادب - حسن الادب - ادب P.
 Il n'est pas de l'honnêteté d'en user si familièrement avec des gens à qui on doit du respect
 اول
 ایلده اول قدر
 واجب الاحترام اولان ذوات
 ایلده اول قدر
 بى تگفانه معامله ایتمش
 رسم ادبه مغایر بر معنا در
 بو کیفیت جمهور فاس
 Blesser les règles de l'honnêteté
 قاعده حسن ادبه
 قواعد مرغیة حسن ادبه
 طوقنق
 قواعد حسن ادبه
 اخلاصه تصدی ایتمش

Et civilité A. لطف الخلق - لطف الطبيعة
 T. کرمکاری P. کرم الخلق - لطف الطبيعة
 مقتضای
 Il n'a pas eu l'honnêteté de l'aller voir
 جلبيک
 لطف طبیعتی
 اجرا ایتمیوب
 فلانک زیارتنه وارمقدن
 امتناع ایلدی
 Il a beaucoup d'honnêteté pour tous ceux qui ont affaire à lui
 کندوسيله مصلحتی اولنلر جقلرینه مع
 کندوسيله ایشلری اولان کسانه
 زیاده اظهار لطف طبع ایدر
 لطف طبیعت C'est l'honnêteté même
 بکت جلبيک
 مجسمیندر

Homme, signifie aussi, homme de coeur, de fermeté. مرد. P. آدم - مردلک صاحبی - مرد. T. مردم با مردانگی. Il a montré qu'il était homme مرد اولدیغنی اثبات ایلدی - مردلکنی اظهار ایتسک - Se montrer homme مردلکنی - بو آدم بر آدم - là cet homme que cet homme - là تمام آدمدر - مرد آدمدر

HOMME D'AFFAIRES. C'est un homme qui a soin des affaires کتخدان. P. نقیب البیت. M. کتخدانی ارسال Il lui envoya son homme d'affaires. T. کیه. Parlez à l'homme d'affaires d'un tel فلانک کتخدانسه d'un tel اولدی سویله

HOMOCENTRIQUE. Il se dit des cercles qui ont un centre commun. مرکز لری بر. T. هم مرکز. P. متحد المركز. M.

HOMOGENE. Qui est de même nature. متجانس. M. Les parties homogènes. T. هم جنس. P. الجنس. L'eau était regardée comme composée de parties homogènes. عنصرما اجزای متجانسدن مرکب عد اولنور ایدی. L'analyse chimique prouve chaque jour qu'il y a peu de composés homogènes. مرکبات متجانسه الاجزا اقل قليل اولدیغنی. كل يوم تحليل کیمیای ايله ثابت ومتحقق اولان موادنددر

HOMOGENÉITÉ. Qualité de ce qui est homogène. مجانست. M. صوی برلکی. T. هم جنسی. P.

HOMOLOGATION. Ratification d'un acte par autorité de Justice. تصدیق. L'homologation. T. تصدیقلمه. P. تصدیقسازی. M. مقاله سندینک تصدیقی

HOMOLOGUE. Terme de Géométrie. Il se dit des côtés qui, dans des figures semblables, se correspondent, et sont opposés à des angles égaux. اضلاع متقابلة. M. Dans les triangles semblables, les côtés homologues sont proportionnels. اشکال مثلثه متوافقه اضلاع متناظره نک تناسبی درکار در

HOMOLOGUER. Confirmer par autorité de Justice. تصدیق. M. تصدیق ایتسک - تصدیقلمق. T. تصدیق کردن. P. شرطنامهیی تصدیق ایتسک

HOMOLOGUE. تصدیق. T. تصدیق کرده. P. مصدق. M. اولنش

HOMONYME. Terme de Grammaire, qui se dit des choses qui ont un même nom. آدی بر. T. هنام. P. متحد الاسم. M.

HOMOPHONIE. Concert de plusieurs voix qui chantent à l'unisson. هم آهنگی. P. اتحاد الاصوات - توافق الالحان. M. سسلرک برلکی. T.

HONGRE. Châtrer. Il ne se dit que des chevaux. اکلدیج. T. اسب خایه کشیده - اسب آخته. P. معول. M. Un attelage de six hongres. ایکه راس کوزل اکلدیج مالکدر. T. اتلی راس اکلدیجلردن عبارت قوشوم. P. اتلری طاقمی. M.

HONGRER. Châtrer. Il ne se dit que des chevaux. امعال. M. Hongrer un cheval. اکلدیج ایتسک - اندمک. T. آختن. P. Ce cheval est trop vicieux, il le faut hongrer. بو آت بغایت بد خوی اولمغه امعالی اقتضا ایدر. M.

HONNÊTE. Vertueux, conforme à l'honneur et à la vertu. پاک. P. صالح - نازه النفس - اهل العرض - نزه الخلق. M. Amour honnête. تميز - عرضلو. T. صلاح پیشه - گوهر مودت صالحه. عشق بالنزاهة والصلاح. صلاح امیز. نفس اهل عرضجه دوستلق - محبت نزاهت امیز - مسلک Conduite sage et honnête. قلب صالح امیز. M. حکیمانه وصالحانه - حرکت مقارنة بالنزاهة - صلاح آلود غایت مرتبه نازه. C'est un très-honnête homme. اهل عرض آدم کاری دکلدر. Cela n'est pas honnête de se louer soi-même. اهل عرض آدم عرض آدمدر - النفس بر آدمدر. Et bienséant, convenable. روا. P. مناسب - لایق - جائز. M. Il n'est pas honnête de se louer soi-même. کدو کندویی اوکمک یوللودکلدر - ستایش خود نا روا. Croyez-vous qu'il soit honnête d'en user de la sorte? بو مقوله. Cela n'est pas honnête à une personne de votre caractère, de votre profession, de votre âge. بوشی سنک رتبه کده و سنک طریقه کده و سنک سنک. Ces paroles-là ne sont pas honnêtes dans la bouche d'une femme. بو مثللو. کلمات نسوان اغزینه لایق و جساان دکلدر. Après avoir été long-temps dans le grand monde, il a fait une honnête retraite. اولنمق جائزی ظن ایدرسک. Soutenant une honnête réputation, il a fait une honnête retraite. بو مثللو. کلمات نسوان اغزینه لایق و جساان دکلدر. Après avoir été long-temps dans le grand monde, il a fait une honnête retraite. اختلاط ناس ايله مالوف ایکن بر صورت لایقه ايله

نباخت اسم ایله سر افراز اولمش - رجال منبوه الاسم -
ادوار Les grands hommes des siècles passés رجال با جلال
اسکی زمانلرده کلان - سالفده ظهور ایتمش عظمای رجال
بیوکت - اعظم رجالدن بری Grand homme بیوکت آدمیر
آبوی - مرد کوه پیکر - رجل کبیر الجسم Homme grand آدم
Gros homme اوفاقی آدم - رجل صغیر الجسم Petit homme آدم
شیشمان - رجل مبتدن - رجل لحیم - رجل ملحم - رجل جسیم
کنج آدم - نو جوان - حدیث السن Jeune homme آدم
کهن - شیخ Vieux homme یاشلو آدم - مسن Homme d'âge
- نیکوکار - خیر Bon homme اختیار آدم - سالفخورده - سال
برامز آدم - بد منش - اهل شر - شریر méchant آيو آدم
بیوفا و بیعرض Homme sans foi, sans honneur, sans probité
مایه و فاکاری و صداقت و بصامت عرض و ناموس - و ناموس آدم
C'est un homme sans façon واستقامتدن بی بهره بر آدم
On dit proverb., Il y a grande différence d'homme à homme
آدم ایله آدم بیننده بون بعید
بش پرمق - آدمدن آدمه فرق وار در - و فرق مدید وار در
بر دکدر

On dit aussi, Face d'homme porte vertu, pour dire, qu'il y a des hommes qui, par leur présence seule, font la réussite d'une affaire T. یوزدن اوطانور.

On appelle figur. Grand homme, un homme distingué par des qualités très-éminentes A. جلیل المناقب - جلیل القدر. A. بیوکت آدم - آدی شانی بیوکت T. بلند شان - بزرگوار

On dit par mépris, C'est un pauvre homme, un petit bout d'homme, un plaisant homme بر آدمدر - عجزه مقولهسی بر آدمدر
بچاره آدمدر

On dit aussi, Ce n'est pas un homme, pour dire, c'est un homme faible بر آدمدر - آدم دکدر
آدمقندن بهرهسی یوقدر - آدم دکدر

Le mot Homme étant joint à De avec un substantif, sert à marquer la profession, l'état et les qualités d'un homme A. ارباب pl. اهل
اهل d'épée اهل حرب Homme de guerre || آدم T. مرد P. اهل حرفت
اهل de journée اهل حرفت اهل de métier اهل قلم اهل robe اهل سيف
یومیه ایله ایشلیان اجیر - بالیایمه ایشلیان اهل اجرت
ایو آدم - نیک کردار - اهل خیر de bien کونده لکچی -
ارباب غیرت و شجاعتدن اهل عرض آدم d'honneur اهل ذکا و یکاست
آدم d'esprit اهل درایت اهل de génie اهل طبعیت بر آدم - اهل طبیعت

اهل دانش - اهل علم و معرفت de savoir اهل عقل و طنانت
ارباب حیثیتدن بز آدم - اهل حیثیت de qualité و عرفان
ارباب - اهل حسب و نسب de naissance مشخص -
معدوم الحیثیه بر آدم de néant, de rien اصلتدن بر آدم
اهل de lettres قلیل الیاقه بر آدم de peu هیچ کبی بر آدم
تدبیر مهاتم Homme d'État اوقمش آدم - هنرمند - معارف
اهل de parole اهل رجحان و رزانت de poids سلطنته اهل
انفاذ و اجرایه - اهل اجرا d'exécution صاحب سخن - کلام
d'accommodement مجذام - اهل رای قاطع de résolution مقتدر بر آدم
- اهل قریحه - اهل تدبیر d'expédient مصلح آدم modement
بر اهل Bon homme بولشلو آدم - صاحب بدیده
Bon homme de mer ارباب حربدن بر مرد مقتدر - حرب ماهر
اهل دریادن بر مرد ماهر - فن دریایه ماهر بر آدم mer

On dit proverb. Homme de sac et de corde A. اصلحق آدم T. کشتنی و آویختنی P. الصلب

Il s'emploie aussi avec à, et alors il exprime ce dont un homme est capable T. ارباب || Il n'est pas homme à
معامله تحقیر آمیزی تحمل افرات افرات
Il est homme à tout hasarder ایدمه جک اربابدن دکدر
à s'en venger ایدمه جک مقوله دندر
à tout C'est un homme à tout هر شیء انتقام ایدر مقوله دندر
Il exprime aussi ce dont un homme est digne en bien ou en mal A. لایق - احرار - ایق
C'est un homme à pendre || کرکسو T. سزوار - سزا - شایان
à parvenir aux premières places اعلای
à parvenir aux premières places عالی منصبه - مراتب و درجاته وصوله ایق بر آدمدر
C'est un homme à employer قوللنم شایان
قوللنلحق آدمدر - بر آدمدر قوللنلحق آدمدر

Homme, se dit aussi pour marquer l'âge de virilité A. کهل
رسیده P. بالغ الی سن الکهوله - کهله pl. کاهل - کهول -
Ce n'est encore qu'un enfant; quand il sera homme... سالی مردی
S'il vit âge d'homme... سن کهولته بالغ اولدوقده
C'est un homme fait قدر حیاتده اولور ایسه
اولمش آدمدر

On dit, qu'un tel n'est pas homme, pour dire, qu'il est impuissant A. بی رجولیت - بیگاده P. عنین - عديم الرجولیه A. ارکلی یوق T.

|| استغورز صید ایتمک Pêcher des homards

HOMÉLIE. Discours fait pour expliquer au peuple les matières de la religion. عقاید. T. موعظه من شرح العقاید. A. Les homélies de Saint Chrysostôme sur Saint Mathieu || دائر وعظ ائمه عظامدن فلان امامک حضرت متی په دائر موعظه لری

HOMICIDE. Celui qui tue un homme. قاتل. pl. قتل. قاتل. A. قاتل النفوس. البشر || آدم اولدریجی. T. مردمکش. P. قاتل النفوس. البشر. Ni les adultères, ni les fornicateurs, ni les homicides, n'entreront dans le royaume des cieux. زناکاران و اهل فسق و فجور و قتل نفس اولان ارباب شز و شور نعيم مقبادن محروم و مهجور خود بخود قاتل نفس خود بخود قاتل نفس. Homicide. کندویی اولدرمک. خود کش اولمق. اولمق لا من رویه. لا عن قصد. قاتل نفس involontaire

On dit aussi d'un homme qui ruine sa santé par quelque excès, qu'il est homicide de lui-même. خود بخود افنای وجود ایدر. A. قاتل. T. مردمکش. P. خونریز. Il est aussi adjectif. کندو کندویی اهلاک ایدر

T. مردمکش. خونریز. P. قتال. A. قتال. Son bras homicide. ایدر یجی. Demein homicide. قاتل خون. Son fer homicide. قصد مردمکشی. Regard homicide. نگاه شمشیر خونفشان مردمکشی. افشانی خونریز

P. قتل النفوس. قتل. A. قتل. Homicide, signifie aussi, meurtre. A. قتل. P. قتل. Il a fait un homicide. مردمکشی. A. قتل. T. مردمکش. P. قتل. Commettre un homicide. اولدری ایتمک

HOMMAGE. Le devoir que le vassal est tenu de rendre à son seigneur. T. آیین فرمانبری. P. رسم التبعية. رسم التبعية. A. رسم تبعیتی ادا ایتمک. Rendre l'hommage. تابعیت رسمی. رسوم صداقت. Faire la foi et hommage. و احبات تبعیتی. Tenir à foi et hommage. و تبعیتی ادا ایتمک. Il fut reçu à rendre la foi et hommage par procureur وکیل. La terre fut saisie faute d'hommage rendu تجویز. معرفتیه ایفا سنده. تراخی و قصور اولندیغنه مبنی عیده سنده اولان ملک. بد تصرفندن نزع اولندی

A. طاعت. Il signifie aussi, soumission, vénération, respect.

Toutes les créatures doivent rendre hommage au créateur. قوللق. T. بندگی. P. عبادیت. Figure. ایفای فریضه طاعت و عبادیت ایتمک و اجد ندر بر کسندید عرض مراسم. Rendre ses hommages à quelqu'un. ادب عبادیتی. Offrir, présenter ses hommages. عرض. Faire agréer ses hommages. اولان رسوم بندگی و عبادیتی رسانیده موقع حسن قبول عرض اولان مراسم. Recevoir des hommages. عبادیتی شایان حسن قبول ایتمک

HOMMASSE. Il se dit d'une femme dont les traits et le son de la voix tiennent plus de l'homme que de la femme. مترجله. A. ارکسی قاری. T. زن مردواری. زن نر گونه. P. متذکرة. فلان خاتونک جهره سی مترجلدر. Elle a le visage hommasse. مردم. P. بشر. انسان. انس. A. L'homme est sujet à beaucoup d'infirmités. انسان. A. Déplorer la condition de l'homme. Tous les hommes ont péché en Adam. افراد بشرک جمله سی حضرت آدمک رلدنه. ابن الله اتخاذ. Le Fils de Dieu s'est fait homme. مشترکدر لر. On dit proverbialement, pour marquer qu'un homme, quelque sage qu'il soit, a toujours quelque faiblesse, qu'il y a toujours de l'homme partout. حال بشریت ایلدی. En parlant d'une personne de piété qui se laisse aller à des mouvements de passion, qu'il y entre bien de l'homme. هر نه ایسه. بشریت حالی قاریشور

On dit, L'homme intérieur, pour dire, l'homme spirituel. A. نفس روحانی

Homme, se dit aussi par opposition à Femme. رجل. A. مرد. P. ذکور. pl. رجال. pl. خلق الله المرء والمرأة. خلق الله الرجل والمرأة. Il y avait autant d'hommes que de femmes. فلان محله ندر ذکور وار ایسه. موجود اولان رجال. اول قدر اناث دخی موجود ایدی. مساوی العدد ذکور. قدر فجیه نسوان دخی وار ایدی. ایکبیک نفر. Deux mille hommes de pied. اوج بیك نفر. ادم اعداد اولندی. رجال جلیل الشان. Les hommes illustres. اوج بیك نفوس

تواریخچه مخصوص برآکونه narration مخصوص سبک وانشا
Mémories تواریخچه مخصوص لغت کتابی dictionnaire حکایه
faits تواریخچه مخصوص تواریخچه مخصوص تقریر لرر historiques واقع لرر

HISTORIQUEMENT. D'un style historique, en historien. م.
تاریخ صورت ندده. تاریخ گونه. P. حسب القاعدة التاريخ
کيفيت حالي حسب القاعدة تاريخي. Narrer un fait historiquement
تاریخ صورت ندده نقل ایتک. تاریخ نقل و حکایه ایتک
HISTORION. Baladin. V. ce mot.

HIVER. Celle des saisons de l'année qui est la plus froide
شتای Hiver pluvieux قش. سرما. زمستان. P. شتا. م.
سرماي يابس seo شتای كثير الرباح venteux كبير الامطار
شتای وخيم شتای شديد شتای ملايم doux
Passer son hiver رطوبتو قش. رطوبتي غالب شتا humide
بر محلده قشلاق. بر محلده تشتي ایتک en quelque lieu
Appartement d'hiver قش لباسی. لباس شتوی Habit d'hiver
Au milieu de l'hiver قش دایره سی. خانه زمستانی. مشتا
Dans la rigueur فصل شتانک وقت کمال شدت ندده Des
اوتنه سبده. قلیگاه شتاده. وسط شتاده
موسم شتاده en hiver قش ذخیره سی provisions pour l'hiver
اثنای شتاده. خلال شتاده Durant l'hiver قش ابچنده.
بو حالت شتای سابقده واقع Cela arriva l'hiver dernier
فواکه. Fruits d'hiver کچن قشده وقوع بولدی. اولدی
On dit, Mettre قش میوه لرر. T. میوه ای زمستانی. P. الشتا
عسکری شتاده اسکان ایتدرمک des troupes en quartier d'hiver
قشلاقده قوندرمق.

HIVER, se dit aussi par rapport au froid qu'il fait en cette
قش صوغوی. T. سرماي زمستانی. P. برد الشتا. م. saison
L'hiver est avancé ظهور ایتمشدر. L'hiver est long سرماي زمستانی کچ ظهور ایلدی
اولمشدر

HIVERNER. Passer l'hiver en un lieu. م. تشتي
دونما. La flotte hiverna dans tel port قشلاق. T. گذرانیدن
فلان لیمانده قشلا دی

HOCHER. Entailleure. Il se dit particulièrement de la marque
qu'on fait sur la taille pour tenir le compte de ce qu'on prend
à crédit. م. جزه. pl. جزات. T. چتله کرتکی. Faire une
hoche چتله ده بر کرتک کرتک

HOCHEMENT. Action de hocher. Il ne se dit guère que dans
cette phrase, Hochement de tête. م. نرنزه الرأس. T. جنبش
باش اویناسی. باش صارصلمدسی. T. سر

HOCHIQUE. Sorte de petit oiseau qui remue continuellement
la queue. م. ذرة. P. سسلک. T. قویرق سالان

HOCHER. Secouer. م. زعزعة. P. نفص. T. جنبانیدن
Hocher un prunier pour en faire tomber les prunes
میوه لرینی دیوشورمک ایچون ارک آعاجنی
سسلک

On dit, Hocher le mors, hocher la bride à un cheval. م.
آتک کنی اویناتمق. T. لگام جنبانیدن. P. تحریک اللجام
Et figur. Hocher le mors à quel-
qu'un, pour dire, l'exciter à faire quelque chose
بریسنک کیمت نفسنه تحریک لجام شوق ورعبت ایتک

HOIR. Terme de Jurispr. Héritier. V. ce mot. Il se prend
ordinairement pour les enfans. م. ولد. pl. اولاد. T. فرزند
بلا ولد وفات ایلدی Il est mort sans hoirs اوغل

HOIRIE. Succession, hérédité. م. وراثت. T. میراثخوری
Cela lui est acquis par droit d'hoirie قبول ایتک
بو شئی حسب الاستحقاق الوراثة داخل
وراثته Donné en avancement d'hoirie دست تصرفی اولمشدر
محسوباً دفع وتسليم اولمش

HOLA. Interjection dont on se sert pour appeler. م. ایا. T. یا
یا هو کیمدر او. Hôla, qui est là? یا هو. T. ای
Il signifie aussi, tout beau, c'est assez. م. یکفی. T. بس
یتر بو قدر شطاطه. Hôla, ne faites pas tant de bruit
ایتیک

HOLOCAUSTE. Sacrifice dans lequel la victime était entière-
ment consumée par le feu. م. محرقة. pl. محرقات. T. Offerir
en holocauste L'autel des
holocaustes محرقه اولمق اوزره تقدیم ایتک
Il se prend aussi, pour la vi-
ctime ainsi sacrifiée. م. حتیرة محرقة. T. بسمل سوخته
یانمش قربان

Et pour sacrifice en général. م. ذبیحة. pl. ذبیحات. T. قربان
Jesus-Christ s'est offert en holocauste pour nos péchés
ذنوب و معاصیمی اسمحاضمنده نفس مبارک لرینی قربان ایلدی
استقوز. T. اربیان. م. HOMARD. Grosse écrevisse de mer

mystérieux مرموز مرموزة pl. اشكال مرموزة Toute la théologie des Égyptiens était exprimée par des hiéroglyphes. اهل مصر قديمك اتخاذ کرده لری اولان علم الهی اشكال مرموزة ايله اشارت و بیان اولنمشدر

خنده P. احتلال - تهلل M. Joie douce et calme. HILARITÉ. Ce visage a de l'hilarité. یوزله ایشقلغی T. رویی افار تهلل نمایاندر

علم المداواة M. HIPPIATRIQUE. Art de guérir les chevaux طوارله حکیمکت صنعتی T. علم تیمار اسبها P. الخیول مضمار M. HIPPODROME. Lieu destiné aux courses des chevaux

آت میدانی F. پهنه P. حلبة - اسب P. فرس الماء M. HIPPOPOTAME. Animal amphibie

آت بالفی T. دریا پرستو P. بهار - خطاف M. HIRONDELLE. Oiseau de passage

قرلنچ قوشلرینک M. Au retour des hirondelles || قرلنچ قوشی T. مودت لری موسنده

On dit proverbialement, qu'une hirondelle ne fait pas le printemps, pour dire, qu'il n'y a pas de conséquence à tirer d'un seul exemple. بر هیچکله یاز اولمز

بر P. اشالة - رفع M. HISSER. Terme de Marine. Elever - رفع شرع ایتیمک M. Hissier la voile || قالدرمىق T. آوردن - یلکن قالدرمىق

قالدرمىش T. بر آورده P. مرفوع M. Hisé.

pl. تاریخ H. Récit des faits donnés pour vrais. تاریخ générale || تاریخ T. وقایع نامه P. تواریخ particulière || تاریخ كافة الاسم - تاریخ جملة عالم universe universelle مومى تاریخ متقدمین تاریخ انايئنه خاص - تاریخ منفرد تاریخ امم - تاریخ امم - تاریخ متاخرین moderne تاریخ امم - تاریخ ecclésiastique - تاریخ مقدس sacré تاریخ شریف sainte لاحقه grecque تاریخ روماتيون رومانى تاریخ احوال ایمان فرانسه تاریخى de France تاریخ اهل یونان - تاریخ یونانیون تاریخ غیر شایع anecdote تاریخ مکتوم - تاریخ مخفی secrète تاریخ genealogique - تاریخ بنیامش تاریخ - تاریخ نا گفته - تاریخ ربه انگیز scandaleux تاریخ مختصر abrégés انساب Un corps d'histoire تاریخ کليات Composer l'histoire d'un pays Lire l'histoire بر مملکتک احواله داتر تاریخ انشا ایتیمک علم تاریخه Savoir l'histoire تاریخ آشنا اولمق - واقف اولمق

تواریخ مطالعنده - تواریخ مطالعنده الزام نفس ایتیمک On dit, L'histoire d'Ali, de Mounéddim, pour dire, l'histoire écrite par ces auteurs و سبجتم على تاريخى Et l'histoire d'Alexandre, pour dire, l'histoire qui concerne ce souverain اسکندر تاریخى

Il se dit aussi de toutes sortes de descriptions des choses naturelles M. L'histoire des animaux حيوانات وصف ل'histoire des plantes وصف طبایع الاشیا M. L'histoire des minéraux احوال نباتات تعريف طبایع معادن

Et de toutes sortes d'aventures particulières M. حكايت Je veux vous conter une petite histoire سکا نقل مکتبه T. داستان P. قصص pl. قصة - حكايات بر حکایه مختصره سکا ذکرى حکایه دلارا Une plaignante histoire ایدده حکم حکایه سنی Je sais bien son histoire بر داستان مدت عمرینک Il nous a conté l'histoire de sa vie رضا بیلورم دوچار اولدیغی l'histoire de ses amours حکایه سنی نقل ایلدی گرفتار اولدیغی درد - عشقک حکایه لرینی نقل ایلدی عشقک ماجرا لرینی

MORXIN. Celui qui écrit l'histoire M. مورخ pl. مورخين T. صاحب تاریخ - تاریخ نویس P. مؤلف التاريخ - مورخ مؤتوق الکلام || Historien digne de foi تاریخ یازان modernes || مورخين متقدمين Les historiens anciens صادق القول مورخين يونان Les historiens Grecs متاخرين

HISTORIER. Enjoliver de divers petits ornements M. نمشة - دونا تمق - بزمه مک T. زیب وزیر دادن P. زخرفة

T. پر زیب وزیر P. مزخرف - منظم M. HISTORIE. غایت ايله منظم بر Un plafond trop historié || دونا تمق بزرگ ايله دونا تمق - كثير النممة بر آسمانه خانه - سقف تاوان

HISTORIETTE. Conte mêlé de quelque aventure de peu d'importance. V. Histoire || Il nous a fait une jolie historiette بزمه بر کوزل منقبه نقل ایلدی

HISTORIOGRAPHE. Celui qui a été choisi par le gouvernement pour écrire l'histoire du règne actuel M. مقرر الوقایع P. وقایع یازان T. نویسندة وقایع وآثار - وقایع نویس روسیه وقایع نویسی Historiographe de Russie

HISTORIQUE. Qui appartient à l'histoire M. مختص تواریخه Style historique || مخصوص بالتواریخ - بالتواریخ

رأینی آچقندن رڌ ایتک جائز دکندر - اولنق روا دکندر
یا هد دیگر P. مصاکمه - تصاکم - مصادمه - تصادم A. *de hauteur*

دورتشمک - جانشق T. با هم گوست زدن - آسیب زدن
اثنای مرور لرنده بری برلریله مصادمه ایتمشلردر
طرفین عسکری *Ils se heurtèrent les uns les autres en passant*
ایکی طرفک عسکری طوقشمقه - مصادمیه لدی المباشره
سفیدلر *Les vaisseaux étant venus à se heurter* باشلادقدو
کمیلر بری برلریله چارپشدلرنده - لدی المصادمه

دقی الباب - قرع الباب A. *Heurter à la porte*
On a heurté trois coups قویبی جالمق T. در زدن A.
ضرب *Heurter doucement* بابی اوج دفعه قرع ایلدیلر
دقی باب *Heurter à la porte* لئن ایله قرع باب ایتک
قویبی جالمق - ایتک

On dit figur. || Cet homme a heurté à toutes les portes pour
faire réussir son affaire هر قیونک حلقه سنه یاپشدی

HEURTOIR. Le marteau dont on se sert pour frapper à une
porte A. قیو طوقمانی T. مقرعه الباب A.

HEXAÈDRE. Corps compris sous six faces A. مستس الصفايح
Un dé || التي یألو - التي یوزلو T. شش پهلو - شش رو P.
طاولة - کعب فرد مستس الصفايحدر *à jouer est un hexaèdre*
زاری التي یوزلو در

HEXAGONE. Qui a six angles A. مستس الزوايا
بر رسم مستس *Plan hexagone* || التي کوشلو T. کوشه
Une figure شش کوشه بر حوض *Un bassin hexagone* الزوايا
شکل مستس الزوايا Hexagone

HIATUS. Espèce de cacophonie qui résulte par la rencontre
de plusieurs voyelles A. ثقلة التلقظ

MIBOU. Espèce d'oiseau nocturne A. بوم P. کوف - بوم
جميع *Tous les oiseaux en veulent au hibou* || بايقوش T. بوم -
En parlant de vieux châteaux inhabitées, on dit, que c'est une retraite, un nid de hiboux
آشیانه بوم و ترابردر

HIC. Il se dit en parlant du noeud ou de la principale dif-
ficulté d'une affaire A. گره دشواری P. عقدة الاشكال
اشته عقدة اشكال بوندر *Voilà le hic* || مشکک عقده سی

HIDEUSEMENT. D'une manière hideuse A. بسیلاً

کوکل ایرکدهجک چرکینلک ایله T. بزشتی دهشتنوما P.
دید مهول صورندر - بسیلاً اشوهر *Il est hideusement laid*
رڌت مهوله ایله متغیر صورندر *hideusement défiguré*

HIDEUX. Il se dit d'un objet difforme à l'excès, et dont la vue
inspire l'effroi A. بسیل الهيئة
قبح المنظر - مهول المنظر - بسیل الهيئة
یورکی ایرکدر چرکین T. زشت دهشتنوما P. کرید المنظر -
سبح مهول المنظر *Un monstre hideux* || قورقنج چرکین -
Une femme hideuse. بسیله الوجه بر قاری *Un visage hideux*
یوشی کرید المنظر در *Cela est hideux à voir* جهره زشت
چرکینلکی غالب بر شیدر *C'est une chose hideuse*

On dit figur. Faire de quelqu'un un portrait hideux
صورت قبح و رڌت هول انگیز ایله وصف و تصویر ایتک

HIE. Instrument dont on se sert pour enfoncer le pavé A.
طوقماق T. کوبه P. مذاق pl. مدقة

Et instrument dont on se sert pour enfoncer les pilotis en
terre A. وارپوز T. وند کوب P. میتده

HIÈBLE. Plante A. یبان مروری T. خمان صغیر

HIÈNE. Animal A. کفتار P. عرجاء - ضباع pl. ضبع
عرف pl. عرفاء A. *La femelle s'appelle* لیلی قورد - صرتلان

MIER. Le jour qui précède celui où l'on est A. امس P.
دونکی - دون اخشام *Hier au soir* || دونکی کون T. دیروز
Il est دونکی کون صباح وقتند *Hier au matin* کون اخشام
دونکی کون عزیزمت ایلدی *parti hier*

HIÉRACIUM. V. Herbe à l'épervier.

HIÉRARCHIE. L'ordre, la subordination des différents degrés
des anges, et des divers degrés de l'état ecclésiastique A. سلسله
سلسله المراتب ملائکه *La hiérarchie des anges* || المراتب
Les anges de la première, de la seconde, de la troisième
سلسله ملائکه کرامت اولکی وایکنجی وایکنجی *hiérarchie*
سلسله المراتب الرهبانين *La hiérarchie ecclésiastique* مرتبه سی

Il se dit aussi des établissements où l'on reconnaît divers de-
grés d'autorité || La hiérarchie militaire سلسله مراتب اهل
سلسله مراتب حکام *La hiérarchie administrative* حرب

HIÉRARCHIQUE. Qui est de la hiérarchie A. منتظم على سلسله
على سلسله المراتب منتظم *Ordre hiérarchique* || المراتب
سلسله مراتب *Gouvernement hiérarchique* اولان طریقت
اوزره اداره اولنان حکومت

HIÉROGLYPHE. Caractère, figure qui contient quelque sens

علامت Un heureux présage || آید. T. فیروز- نیک P. خیر
 Il a l'aspect heureux سعيد استخراج Il a la physionomie heureuse نمودار خیر و فیروزی
 ناصیه حالده آثار خیریه وار در- در

FAIRE UNE FIN HEUREUSE, se dit d'une personne qui meurt dans les sentiments d'un bon chrétien T. عاقبت خیره موفق اولمق

HEUREUX, signifie aussi, celui que la fortune favorise A.
 - منتج الفعّال - مقبل - قوی البخت - مبخوت - بخیت
 - گشاده بخت - بلند اختر - دولتیار - بختیار P. مظفر
 - بختی آجق - بختلو T. خجسته طالع - فرخنده بخت -
 مبخوت و قبل اولمق || Il est né heureux طالعی فوتلو
 قوت بختی Il est plus heureux que sage متولد اولدی
 Il est bon de s'associer avec des gens مقبلان و بختیاران ایله اشتراکده حسن و منفعت
 heureux على كل حال منتج الفعّالدر Il est heureux en tout درکار در
 حرب Etre heureux à la guerre هر شیده بختی اجیدر-
 اولاد بانبده Etre heureux en enfant و قتالده مظفر در
 مبخوت و مرزوق اولمق

Et qui rend fortuné A. موجب - میمون - متیقن - مبارک
 - میمنت فرما - فرخندگی بخشا P. مفیض الخیر - المیمنة
 طالع میمون Neutreux ascendant || خیرلو - اوغورلو T. فیروز
 sort اقلیم سلطنت باهرة المیمنة بخت میمون
 روز- يوم مبارک Jour مفیض الخیر والبرکة - مفیض الخیر
 حادثه événement ماوای متیقن - مکان مبارک séjour فیروز
 انتخاب- انتخاب متیقن chois حادثه خیریه - موجبة المیمنة
 خیرلورای- رأی حسن conseil خیرلو انتخاب- با صواب
 قسمت میمون destinée تاثیر مفیض المیمنة Heureuse influence
 فرصت خیریه - فرصت میمون occasion سنه مبارک année
 Il est né sous une constellation heureuse تولد ایتشدیر
 On dit figur. qu'une personne a la main heu-
 reuse à quelque chose, pour dire, qu'elle y réussit toujours A.
 الی اوغورلو T. فرخنده دست P. میمون الیادی

On dit quand on trouve par hasard ce que l'on cherchait,
 اتفاق- نعم المصادفة A. راست ککش T. خیر

On dit dans le même sens d'un trait d'esprit, d'une pensée
 subtile, que c'est une rencontre heureuse A. بدیبه خیریه
 کوزل بولش T. بدیبه مصیبه

Il signifie aussi, bon, excellent, rare en son genre A. بارع
 Heu- || کوزل- آید. T. بهین P. بدیع- انیق- ذو البراعة-
 reux naturel طبعیت باهرة البراعة Un génie heureux
 Il a un tour heu- اشعار انیق Vers heureux براءت رهین
 reux dans ses vers در بدیبه وار در
 Rime اشعارنده بر نوع شیوه
 heureuse بدیبه Il a la mémoire heureuse
 ابتجاد انیق Heureuse invention حافظه سی وار در

D'HEUREUX MÉMOIRES. Formule dont on se sert en parlant des
 rois et des princes qui sont morts A. سعيد الذکر
 Un tel prince d'heureuse mémoire || رحمتلو T. مغرطناه P.
 مغرطناه سلطان فلان

HEURT. Choc des corps qui se frappent rudement A. صکمة
 - گوست - آسیب P. صدمات pl. صدمات
 Un furieux || جارپش - طوقشمة - دورتمه - جاتشمه T. کوس
 heurt Le heurt de deux vaisseaux qui se cho-
 quent صکمة شدیده
 بری برلریله- ایکی سفینه نیک بری برلریله تصادمی
 بری برلریله جاتشمه سی- مصادمه سی

HEURTER. Choquer rudement A. صدم - آسیب P.
 دورتمک - جاتمق T. کوس زدن - گوست زدن - زدن
 Un tel l'a heurté en passant || جارپمق - طوقمق -
 Un vaisseau a heurté کسمه مرور ایدر ایکن فلانی جارپدی
 l'astre آخر بر- سفینه آخر بر سفینه یی صدم ایلدی
 کسی به جاندی

On dit figur. Heurter l'amour-propre, les intérêts, les préjugés
 de quelqu'un, pour dire, blesser, choquer l'amour-propre, les
 intérêts بر کسمدنک حب نفسه و اعراض مخصوصه سنده
 On dit aussi, On ne peut
 faire cette chose sans heurter beaucoup de gens
 کسمدنله طوقمینجه اولمزم

On dit proverb., que c'est heurter de la tête contre la mu-
 raille, se heurter la tête contre un mur, que de vouloir per-
 suader quelque chose à un homme اولمق
 فلانی الزام قیدنده
 فلانی الزام قیدینه- باشی دیواره جارپمقدن فرقی یوقدر
 دوشمک باش یارمقدن

On dit aussi, qu'une chose heurte la raison, le sens commun,
 pour dire, qu'elle est contre la raison سليمة
 پو شی عقل
 Et qu'il ne faut pas heurter
 بوازدنک رأینه آچمقدن مخالفت
 de front l'opinion de cet homme

ساعت باشند باز اولشدرق ماله T. استیجار بالمساعة
اون نفر عمله Il a pris dix ouvriers à l'heure طومتق
اون نفر ربخبر ايله ساعت - بالمساعة استیجار ایلدی
باشنده اجرتلری حساب اولنمق اوزره باز اولشدری

Et pour le moment où quelque chose doit arriver A. وقت
Il avait long-temps attendu après les grâces de la Cour; enfin son heure est venue,
ظهور همت شاهانیه وافر و زمان دیده دوز ترقب وانتظار اولمشیکن ماقبة الامر وقت
مرهون ومقدری حلولیه کندویه بر ایالت توجیه اولندی
Il y a long-temps qu'on parlait de le marier, mais son heure
تأهلی مآذسی مدت مدیده دنبرو ن''était pas encore venue هنوز کلامشیدی
مذاکره اولنمقده ایدی انجق وقت مقدری هنوز کلامشیدی
نفس - آخر الوقت A. Dziaxiu suau, se dit de la mort

T. دم واپسین - ساعت واپسین P. ساعت اخیره - اخیر
Quand la dernière heure est venue صوکت نفس - صوکت ساعت
Voyant que sa dernière heure approachait آخر - آخر وقتی تقریب ایلدیکن کوریجک
صوکت ساعتیه یاقلشدیغنی - وقتنک تقریبی لدی المعاینه
کورنجه

De bonne heure, signifie, il n'est pas tard, par rapport au
sujet dont il s'agit A. غدوه T. زود P. ارکندن Il est de
bonne heure او یله Il est de trop bonne heure pour dîner
Il est venu d'assez bonne heure طعاسی اینچون هنوز پک ارکندن
ارکنبه کلمشدر

On dit, à la bonne heure, pour dire, hé bien soit, voilà
نه کوزل T. خوش P. نعم المطلوب - فیها A. qui est bien

On dit, à cette heure, pour dire, présentement A. الآن
à l'heure qu'il est, pour dire, au temps où nous sommes A. فی هذه الساعة
Et toute à cette heure, tout à l'heure, pour dire, dans un moment A. فی
شمدی T. در حال - در آن ساعت P. علی الفور - الحال
Et pour l'heure, pour dire, pour le présent A. هذه
Et شمدیکی حاله T. مقارن این حال - درین دم P.
ساعت P. ساعة بساعة A. d'heure en heure, d'heure à autre
هر ساعتده T. ساعت

On dit, Prendre quelqu'un à l'heure, pour dire, le faire tra-
vailler en lui payant tant par heure A. - مساعه استیجار

بالساعة
Il a pris dix ouvriers à l'heure طومتق
بالمساعة استیجار ایلدی
اجرتلری حساب اولنمق اوزره باز اولشدری
باشنده مساعه ایجار اولنمق
اولنمق شرطیه خدمت ایتک

بالسعد - متیناً A. HEUREUSEMENT. D'une manière heureuse
ببخجستگی بخت P. مقارنة بیمن الطالع - والمیمنة
Il étoit né heureusement بخت قوتیه - اوغور ايله T. بیاروی بخت
بالسعد - طالع میونده قدمنهاده مهد وجود اولمق
بیاروی Echapper heureusement d'un péril کلمک
یمن - بخت ايله موقع خطر دن فرجیه یاب خلاص اولمق
Je l'ai rencontré heureusement طالعک مقارنتیه مخاطره یی انلامق
l'étais یمن بختم تقریبیه فلان راست کلدن
inquiet de son retard, heureusement il arriva بطانث ظهورندن
دوجار خلجان واضطراب اولمشیدم انجق بالسعد والمیمنة
بو شی میموناً Cela est heureusement exprimé واصل اولمشدر
On dit aussi, Versifier, rimer heu-
reusement انشاد اشعار وربط قوافی خصوصنده موفق اولمق

مسعود - سعدا pl. سعيد A. HEUREUX. Qui jouit du bonheur
T. سعادت مند - کامکار - کامران P. مجدود - مرزوق - الحال
هر کس مجدود Tous les hommes veulent être heureux Il n'y a que la vertu qui puisse
آدمی مسعود الحال ایده بیلدجک rendre un homme heureux
Nous ne serons parfaitement heureux que dans بزه کوره - سعادت کامله انجق دار بقاده موجود در
le ciel Il n'est pas fort riche, et il ne laisse pas de vivre heureux کامله انجق دار النعیمده در
ثایت ايله متمول On dit proverbialement, Est heureux qui croit l'être مسعود الحال اولدوق کچینور
سعادت مند حقیقی کندوسنی مسعود الحال بیلندر

On dit par une espèce d'exclamation, Heureux, trop heureux!
Heureux qui peut parvenir à vous voir! نه موتلو T. زهی سعادت - خنک P. طوبی A.
مظهر دیدارک اولان کشی به Trop heureux si je pouvais vous plaire!
عندکده مظهر استحسان اولدجق اولور ایسم بکا نه موتلو
سعيد A. Il signifie aussi, qui annonce de la prospérité

T. بومالم سعد ونحسدن عبارتدر Il n'est d'usage qu'en cette phrase. Il n'y a qu'heur et malheur en ce monde
مجدودیت و مشؤمیتدن عبارتدر -

HEURE. La vingt-quatrième partie du jour naturel A. ساعت
pl. ساعتات || Un quart d'heure ساعت بر جاریک Une
L'heure یارم ساعت - نیم ساعت - نصف ساعت demi-heure
ساعت الشمس دقیقه soixante minutes
نصف لیلدن بر ساعت Une heure après minuit منقسمدر
نصف نهاردن Il est arrivé à trois heures après midi
Il est arrivé à trois heures après midi
نصف نهاردن بش ساعت مرورنده طرفه واصل اولمشدر
اخشام اوزری ساعت بشده ایکن طرفه واره جعم - کدجکم
صبح ساعت اوجده Il s'est levé à trois heures du matin
ساعت ایکی یی Il est deux heures sonnées ایکن فالقدی
On dit, ساعت جالندی L'heure vient de sonner جالمشدر
à deux heures de nuit, pour dire, deux heures après le coucher
Et à deux heures de jour, pour dire, deux heures après le lever du soleil
طلوع شمسدن ایکی ساعت گذراننده

On dit, Avancer, retarder l'heure, c'est-à-dire, l'horloge A.
- ساعترا پیش راندن P. تأخیر الساعة - تقدیم الساعة
ساعتی کیرولتکم - ساعتی ایلرولتکم T. ساعترا باز گردیدن

Heure, se dit aussi du temps où doit se faire une chose A.
اولیه Il est heure de dîner T. هنگام P. وقت
L'heure de l'assemblée يتاجق وقتیدر طعمای وقتیدر
Il est heure de se retirer مجلسک وقتی - جمعیتک وقتی
L'heure du lever et du coucher du soleil جکمنک وقتیدر - مفارقتک وقتیدر
شمسک وقت طلوعی وقت
Il se dit aussi d'un certain espace de temps indé-
fini || J'ai été deux heures à vous attendre سکا
Passer des heures entières à quelque chose
اکثر اوقاتی بر شی - اکثر وقتی بر شی صرف ایتمک
وقتنی لایقی Employer bien les heures ایله امرار ایتمک
وقتی عبثه صرف les employer mal اوزره صرف ایتمک
Voulez-vous perdre une heure de temps? فووت
بر ساعتک وقتکی فوت
Songez un peu à cela à vos heures
برماده اوقات خالی کده بر مقدار صرفی ذهن

ایشده کوجده اولمدیفک وقتده vos heures perdnes
On appelle Heures dérobées, - ایشک اولمدیغی وقتلرده -
les heures qu'on dérobe à ses affaires || Je ferai ce mémoire à
mes heures dérobées استراق
On dit aussi, que toutes les heures
de cet homme sont marquées وکاره مرتبدر
On dit aussi, Une bonne heure, pour dire, un temps propre
T. دم بایسته P. وقت اوفق واسب - وقت مناسب A.
Voici la bonne heure pour
faire telle chose واسب وابق
Et dans
le sens contraire, C'est une mauvaise heure pour lui parler
On appelle aussi Heure indue,
toute heure qui ne convient pas A.
pl. مواقت مخالفه
مواقت مخالفه P. میقات مخالف
فنا - یولسر وقت T. هنگام نا مناسب - دم نا سزا P.
On dit, Passer d'agréables heures A.
کوکل خوشلیله T. با خرمی دل دمگذار شدن P. مفرحاً
Et passer de mauvaises heures A.
در تنگدلی گذراننده اوقات P. الوقت بانقباض البال
On dit, qu'un
homme a de bons et de mauvais quarts d'heure, pour dire,
qu'il est d'humeur inégale وارفنا ایوقتیده
Et que toutes ses heures sont précieuses, pour
dire, qu'il n'a point de temps à perdre
Et que toutes ses heures sont remplies
هیچ بوش وقتی - کافه اوقاتی برر کونده شغل وکاره معیندر
On dit aussi, Prendre heure,
prendre jour et heure ایتمک
Choisir une heure
بالتراضی وقت Convenir d'une heure
Régler ses heures
تنعین ایتمک
ménager ses heures
اوقات شغلنی ترتیب ایتمک
Se rendre à l'heure marquée
بر کمنه نک N'avoir pas une heure à soi
بوش وقتی اولماق - خالی وقتی اولماق

A. اجل
Quand votre heure est
venue, il faut partir ارجحال
اجل مرگ P. اجل مسما
اجلک حلونده دار بقیه ارجحال

منقار ماهی خوار Le bec du héron بالقیچ قوشی

HERONIERE. Lieu où les hérons se retirent et font leurs pe-
sits P. بالقیچ قوشی یوه سی T. آشیانه ماهی خوار P.

HÉROS. Homme de guerre qui s'est distingué dans les com-
bats par de grandes actions A. صاحب - صاحب القران A. C'est un hé-
ros T. قهرمان T. قهرمان زمان - تهمن P. المائه
برصاحب مائه در - بر قهرمان زماندر

Il se dit aussi d'une personne qui, dans une grande occasion,
se conduit avec une grandeur d'âme extraordinaire A. نادره
T. مثل یوق T. یکانه دهر P. وحید العصر - الزمان
نادره الزمان بر آدم کبی حرکت ایلدی
On dit figur. Vous êtes son héros, pour dire, vous êtes l'objet
de son admiration فلانک نظرنده نادره زمان منزله سنده سک

HERPES MARINES. Richesses que la mer tire de son sein, et
jette sur les côtes A. دکر T. اموال دریا P. اموال بحرّیه A. ماللری
L'ambre gris, l'ambre jaune sont des herpes marines
منبر و کهربا اموال بحرّیه اقسامندندر

HERSAGE. Action de herser. V. Herser.

HERSE. Instrument servant à recouvrir les grains nouvelle-
ment semés A. مسلفه - اشواف pl. شوف - مچر - مالح A. مکتبه
On n'a pas encore passé la
herse sur ce champ سورکو هنوز سورکو
چکلماشدر

HERSER. Faire passer la herse sur une terre semée, ou la-
bourée A. سورکو چکمک T. برن زدن P. اسلاف - تملیق A.
On n'a point hersé ce champ سورکو چکلمدی
سورکو چکلش T. برن زده P. مساف - ملق A.
سورکولمش

HERSEUR. Celui qui herser A. سابق المکتبه سابق المالح A.
سورکو چکن T. برنزن P.

HÉSITATION. Incertitude dans l'énonciation A. نعتنه - لعنه
Réciter sans
hésitation T. سوزده ایرکلمه T. در هم آمیزئی زبان P.
بلا تلعم - بلا لعنه تقریر کلام ایتمک

HÉSITER. Ne trouver pas facilement ce qu'on veut dire A.
سوزده ایرکلمک T. زبان در هم آمیختن P. تلعم - نتعن
Il n'avait pas bien appris son sermon, il hésita dès le com-
mencement موعظه یی کرکی کبی از بر ایده مدیکندن همان
La présence des
ابتدای نطق و تقریرده تلعمه باشلادی

جگامک حضور حاکمک
مواجهه سی افاده مرآمده تلعمه بادی اولمشدر

Et être incertain sur le parti que l'on doit prendre T. تردّد
نه T. تردّد نمودن - دودل بودن P. معادله - تذبذب -
تردد ایتمک - تردد کوسترمک - ایده چکنی بیلامک
Hésiter dans les affaires متردد اولمق
n'hésita point à répondre تردّد قطعاً تردّد
اصلاً ویرمکه
Il a long-temps hésité sur le choix de l'état,
de la profession qu'il doit suivre قنعی طریقی اختیار
ایده چکنه وافر زمان معادله و تذبذب خالی اولماشدر
Il n'y a pas à hésiter là-dessus جانز
بو ایش محل معادله و تردد دکلدر - دکلدر

HÉTÉROCLITE. Qui s'écarte des règles communes de la con-
struction grammaticale A. غیر قیاسی - خلاف القیاس A.
Il se dit aussi de cer-
taines choses qui s'écartent des règles ordinaires de l'art A. خلاف
Bati-
ment hétéroclite T. بیرون از اقامده P. القاعده
خلاف قاعده یاپلمش بر بنا

Il se dit figur. des personnes d'une humeur bizarre A. غریب
مزاج غریب Humeur hétéroclite T. عجایب T. نا بره P.

HÉTÉRODOXE. Qui est contraire aux sentiments reçus dans la
vraie religion A. خوارج pl. خارج - مارقه pl. مارق A. مارقی
Opinion hétérodoxe T. دینی آیری T. بیگانه کیش
فقیه مارق Docteur hétérodoxe

HÉTÉRODOXIE. Doctrine hétérodoxe A. خارجیت - مارقیّت
Il est suspect d'hétéro-
doxie On ne saurait nier l'hé-
térodoxie de cette proposition
اولدیغی انکار اولندز

HÉTÉROGÈNE. Qui est de différente nature A. خلاف الجنس
بشق صوی T. جنس دیگرگون P. مختلف الجنس -
Corps composé de parties hétérogènes
مرکب بر جرم

HÉTÉROGÉNÉITÉ. Qualité de ce qui est hétérogène A. اختلاف
جنسک بشق لعی T. دیگرگونی جنس P. الجنس

HÊTRE. Arbre très-élevé A. قاین آغاجی T. شجر النبع
قوغوش آغاجی

HEUR. Bonheur. A. جَدّ - مجدودیت - سعد - فرخندگی

گمنام بر پیچاره - حامل النفس بر مسکین آدم

HÉRÉDITAIRE. Qui vient par droit de succession *A.* موروث *T.* میراث *T.* مادر مانده - پدر مانده *P.* منتقل بالارث - Royaume héréditaire *||* آنادن قالمه - بابادن قالمه *T.* قالمه بالارث Couronne héréditaire *T.* سلطنت موروثه Les pays, les États héréditaires *T.* املاک موروثه Possessions héréditaires *T.* ممالک موروثه Charge héréditaire *T.* منصب موروث Le roi a rendu cette charge héréditaire *T.* سلطنته موروثه سلكنه موروثه مرض موروث *Figur.* Maladie héréditaire *T.* ادخال اولندی پدر مانده - مثله موروثه *vice* عداوت موروثه *haine*

HÉRÉDITAIREMENT. Par droit d'hérédité *A.* حسب - بالارث *T.* میراث *T.* از جهت میراثخوری *P.* من جهة الوراثه - الوراثه Posséder une terre héréditairement *||* وارثلك جهتيله - اولدوق بر ملكه بالارث متصرف اولمق

HÉRÉDITÉ. Succession aux droits d'une personne décédée *A.* میراثخوری *P.* استحقاق على الوراثه - حق الوراثه - وراثت *T.* وراثتى قبول ايتمك *||* Acceper l'hérédité *||* وارثلك *T.* استحقاق - حق وراثتدن فارغ اولمق *Renoncer à l'hérédité* *||* فسخ طلاقه وراثتدن كف يد ايتمك *Répudier une hérédité* *||* وراثت ايتمك

Il se dit aussi de tous les biens qu'un homme laisse en mourant *A.* مرده ريگ *P.* مخلفات *pl.* اموال متروكة *pl.* تركه *T.* ميراث *T.* Son hérédité fut partagée entre plusieurs collatéraux *||* متروكات *T.* اموال متروكسى من نسب بالعرض اقربا اولان *||* نيهه كسان بيننده تقسيم اولنمشدر

HÉRÉSIAQUE. Auteur d'une hérésie *A.* موجد الرض والبدعة *T.* راضلرك *T.* پيشواى اهل رض *P.* مقتدا الرافضين - Luther et Calvin sont des hérésiaques *||* باشى نام كمندلر موجد رض وبدعتلر

HÉRÉSIE. Doctrine contraire à la Foi *A.* رفض - رفض *T.* L'hérésie de Luther *||* راضلك *T.* راضى - آيين باطل *Enseigner une hérésie* *||* نام كمندنك اتخاذا ايلديكى رفض وبدعت *Semer une hérésie* *||* تخم - عقیده رفضى بين الناس نشر ايتمك *Adhérer à l'hérésie* *||* عقیده رفض و بدعتى القا ايتمك *Abjurer l'hérésie* *||* اعتقاد رفضى رد و بدعته تبعيت ايتمك *||* اعتقاد رفض و بدعتدن فكول ايتمك - وانكار ايتمك

HÉRÉTICITÉ. Qualité d'une proposition opposée à la Foi *A.* راضلك *T.* راضى *P.* راضيت *||* Il faut être théologien pour apercevoir l'héréticité de cette proposition *||* راضيتنى فرق ايتمك علم الهينك وقوفنه منوطدر

HÉRÉTIQUE. Qui appartient à l'hérésie *A.* رفضى *P.* رفض *T.* مسئله رفضيه *||* Proposition hérétique *||* راضلكه متعلق *T.* اميز *||* Dogme hérétique *||* عقیده رفض اميز

pl. راض *A.* Il signifie aussi, celui qui professe une hérésie *A.* راض *pl.* ارباب الرض والبدعة *||* اهل الرض والبدعة - رافضين *||* راضينى طريق حقه ارشاد ايتمك *||* Convertir les hérétiques *||* انفاش *A.* Il se dit des cheveux, du poil *A.* انفاش *T.* گالف كردن - فراشانیدن - فراشا كردانیدن *P.* الشعر *||* La lion hérésie *||* تويى ديكوب قبارتمق - قيل اور پورتكم *||* sa crinière quand on l'irrite *||* آرسلانى اعصاب ايتسلر پرچمنى *||* ديكوب قباردر

P. از برار الشعر - انتفاش - تنفش *A.* se Hérisser. *A.* قيل *T.* گالف شدن - فراشا شدن - فراشیدن - فراخیدن *||* D'horreur ses cheveux *||* تويى ديكوب قبارتمق - اور پورتمك *||* se hérisserent *||* استيلاى رعب و دهشت تقريبيه حال *||* Les cheveux lui hérisserent *||* انتفاش شعره گرفتار اولمشدر *||* Le poil des sangliers *||* شعر زاسى متنفش اولمشدر *||* se hérisse quand ils sont irrités *||* خنزير برينك حال *||* قهرورنده تويى تنفش ايدر *||* يهان خنزيرى طارغلق - حالنده تويى ديكوب قباردر

Hérisser. *A.* فراشیده - فراشا - فراخیده *P.* مزير - متنفش *A.* *Figur.* Couvert, plein *A.* ديكوب قبارتمق تويى - اور پورتمق قيل *T.* Un bataillon hérissé de piques *||* قاپلنمش *T.* پوشیده *P.* ملما *A.* سر تا سر وماچ ايله بر بلوك عسكر *||* hérissé de piques *||* كمي ديركربله پوشیده *||* La mer hérissée de mâts de navire *||* بوزلر ايله *||* L'hiver hérissé de glaçons *||* اولمش روى دريا *||* قاپلنمش قيش موسى

Hérisser. *A.* On appelle Homme hérissé, un homme si difficile, qu'on ne sait par où le prendre *A.* دشوارخو *P.* صعب الممسك *A.* قولى قولايى يوق بر آدم - طوتامنى يوق بر آدم *||* HÉRISSE ou HÉRISSEMENT. Recrépiter un mur de plâtre on de mortier *A.* سوامق *T.* اندودن *P.* تسييم *A.* HÉRISSEMENT. Petit animal dont la peau est couverte de piquans *||* ريگاشه - خار پشت *P.* ازيب - قنفاذ *pl.* قنغذ *A.*

On appelle Homme hérissé, un homme si difficile, qu'on ne sait par où le prendre A. دشوارخو *P.* صعب الممسك *A.* قولى قولايى يوق بر آدم - طوتامنى يوق بر آدم

HÉRISSE ou HÉRISSEMENT. Recrépiter un mur de plâtre on de mortier *A.* سوامق *T.* اندودن *P.* تسييم *A.*

HÉRISSEMENT. Petit animal dont la peau est couverte de piquans *||* ريگاشه - خار پشت *P.* ازيب - قنفاذ *pl.* قنغذ *A.*

محل ایدر

HAUT - À - BAS. Porto-balle T. برعقدچی V. Mercier.

HAUTAIN. Fier, orgueilleux A. متعظم - متکبر - مدمخ P. C'est || کبرلو T. نخوت آلود - کبر آلود - باد سر - گرانسر
un homme hautain متعظم بر آدمسر Une humeur hautaine
سیمای Avoir la mine, les manières hautesimes مزاج نخوت آلود
نخوت آلود و اوضاع متعظمانه صاحبی اولمق

HAUTAINEMENT. D'une manière hautaine A. متعظماً
کبر ایله T. متعظمانه - گرانسره P. بالنخوة والمکابرة -

HAUBOIS. Instrument à vent dont le son est fort clair A.
- نفیر چالز Haubois T. نفیر || Il joue du haubois T. شهنای P. شور
نفیرچی T. شهنایزن P. نافخ الشبور A. Et celui qui en joue A.

HAUT - BORD. On appelle Vaisseaux de haut-bord, les grands
vaisseaux T. قباق قالددر سفینه

HAUTE - LUTTE. Il ne se dit qu'avec de, et signifie, d'auto-
rité A. - زورمندانه - زبردستانه P. متحکماً - متغلباً - تغلباً A. متحکمانه
|| Exporter quel-
que chose de haute lutte اخذ ایتک بر شیئی متغلبانه
ضرب دست ایله T. متحکمانه
ضرب دست ایله آلمق

HAUTEMENT. Hardiment, librement A. علناً
آشکارا P. صراحه - علناً A. آجیقدن آجیغه T.
Il ne le dissimule point, il le dit hau-
tement Je vous Je طرفه علناً و صراحه بیان ایدرم
فلا نه سوزی آجیقدن آجیغه lui dis hautement ses vérités
سویلدم

Et avec vigueur, à force ouverte A. قویاً P. قوی
فلا نی قویاً حمایه hautement || پک - قوبجه T.
فلا نک امورینی Il prend hautement les intérêts d'un tel ایدر
بر وجه قوی التزام ایدر

HAUTE - PAYE. V. Paye.

HAUTESSE. Titre, qu'on donne au Sultan des Turcs T. شوکتلو

HAUTEUR. Étendue d'un corps en tant qu'il est haut A.
La || یوکسلک - بوی T. بلندی P. شموخ - رفعت - قد
d'une hauteur d'une montagne رفعت جبل
دیوارک قدی d'un mur جاکت برجنگ رفعتی
Grande hauteur عظیم ارتفاع Une palissade à hauteur d'appui
آدم بویی قدر شرابو جوبرلمش مترس

Il signifie aussi, profondeur A. عمق P. قعارت - ژرفی T.

TOM. II.

|| Ils jetèrent la sonde pour prendre la hauteur de
la mer en cet endroit-là - قعارتنی لای دریاک درجه
استطلاع ایچون استندیل القا ایتشار در
دریاک شو قدر قولاج عمقی
وار ایدی

Et colline, éminence. A. نجفة pl. بایر T. فراز P. نجاف
V. Éminence.

HAUTEUR ou Élévation du soleil, est l'arc du méridien com-
pris entre le pôle et l'horizon du lieu où l'on est A. خط
الارتفاع القطب

On dit, Prendre la hauteur du soleil, ou simplement Prendre
hauteur, pour dire, observer avec un instrument l'élévation du
soleil sur l'horizon à l'heure du midi A. تقدیر الارتفاع الشمس
ارتفاع المق T. ارتفاع خورشیدرا گرفتن P.

On dit sur la mer, qu'on est à la hauteur d'une île, d'une
ville, pour dire, qu'on est dans le même parallèle T. فلان
|| Nous étions à la
hauteur de Malte جزیره سنک ارتفاعی برابرکنده اولمق
ایدک

On dit, qu'un homme est tombé de sa hauteur, pour dire,
qu'étant debout, il est tombé de son long A. بره دوشوب سرلمک T.
بره دوشوب سرلمک T. بر روی زمین افتادن

Il se dit aussi des choses morales, et signifie, fermeté, quand
on n'exécute pas les bornes de la raison et du devoir A. ثبات
|| L'ambassadeur
soutint les intérêts de son maître avec beaucoup de hauteur
فلا ن ایلچی مخدومک اعراض و مصالحنی کمال ثبات
Il a agi en cette occasion avec
beaucoup de hauteur ثبات و متانت کامله ایله
حرکت ایلدی

Et arrogance, quand on excède les bornes de la raison
et du devoir A. تعظم - زهو - جبروت P. بادبرودی
صورت تعظم || Il a parlé avec hauteur تعظم
Je ne puis sup-
porter ses hauteurs طاعت کتورهم اطوار متعظمانه
Ses hauteurs lui ont fait
beaucoup d'ennemis حقه خیلی دشمن اوضاع بالا پروازاندسی
On dit, Faire quelque chose de hauteur. V. پیدا ایتدیری

بالا آمدن

... en un point fort haut des haut-le-
... آت و ...
... qui varient des premiers mou-
... propositions qui le ré-

رهپیمای سمت فرار اودق - *à tout le pied, pour dire, s'enfuir*

Mais ce bois est un bois de grands chênes, de grands hêtres
میشدلک - بوک T. بیستدرار ا. ال. ال. ال.
Le château situé dans le Parlement d'Angleterre, est la
انگلتروده ملت جمعیتگاهی اولان
دیوانخانه و انبار

Maison est aussi substantif, et signifie, hauteur م. قدو pl. قُدود.
Celle maison a tant de hauteurs || بوی یوکسلک - بوی ز بالا - یا م
بو منزلک = بو منزل قَدْأ شو قدر ذراعدر de hauteurs de haut
قدی شو قدر ذراعدر

دنیایک فراز ونشیبی
بو دنیانک بوئشیده وار انیشیده وار- وار

On dit d'un homme d'une humeur inégale, qu'il a du haut
et du bas dans l'humeur. مزاجی بر T. متلون الخلق A. دوزده اولیای

طرف - طرف - درو - قمه A. || signifie aussi, le faite, le sommet. **تارک** بالا - تارک P. **اُست** || Le canon tirait du haut en bas **نزل** Le haut d'une tour **ایدر** d'une montagne **کوه** Il est tombé du haut de la maison **جبل** **خانک** - بالای خاندن سطح زمینه **ایلدی** en bas **یوقاریدن** **آشاعی** به دوشدی **دپسندن** **آشاعی** به دوشدی **آشاعی** به دوشدی

On dit, Sur le haut du jour, pour dire, vers le midi *A. في*
قبأ. T. در چاشت. P. في وقت الضحا. صحوة الكبرى

Le plus haut étage d'une maison منزلك طبقه عیالیسی
 اکث اوست - بالاترین طبقاتی - خانه نك اعلاى طبقاتی
 قامتى بندن Il est plus haut que moi de deux doigts
 بندن ایکی پرمق قدر زیاده اوزوندر - ایکی پرمق ارفعدر
 طويل - رفیع القامه در Il est de haute stature, de haute taille
 Arbre de haute tige درخت بلند - بلند بالا در - بلند قد در - القد در
 ابری آعاج - اوزون آعاج - درخت بالا قد - وبالا

Il se dit aussi des sons P. صایح - جهر - رفیع A. Crier à haute voix
 Avoir la voix haute یوکسک - یوکسک T. تندر و تیز
 - بلند آواز اولمق - جهور الصوت اولمق - مجهار اولمق
 اجهار صوت ايله Crier à haute voix یوکسک سسلو اولمق
 Cet homme-là a la parole trop haute یوکسک سسلو - یوکسک
 پک - بغایت بلند آواز بر لاغوته Un luth trop haut
 پک - یوکسک پک - یوکسک سسلو On dit figur., qu'un homme le prend d'un
 ton trop haut, sur un ton trop haut, lorsqu'il parle d'une ma-
 nière arrogante, audacieuse یوکسک پرده دن لاقدی سويلر
 بالا پروازلق ايله سويلر - یوکسک پرده دن دم اورر -

On dit, que l'argent est haut, pour dire, qu'on ne le prête
 qu'à un gros intérêt اقچدنك گذشتدی تر قیده در

Haut, signifie aussi, profond P. عریق الغور A. L'eau est fort haute en tel endroit
 فلان محله صولر درین L'eau est fort haute en tel endroit
 غایت دریندر

On dit, que la rivière est haute, lorsqu'elle est plus grosse
 qu'à son ordinaire A. طامی - قالص - برآمده P. قاص - طامی
 درینانك حال Les hautes marées - On dit dans le même sens, Les hautes marées
 طمو و قلو می

On dit aussi, que la mer est haute, pour dire, qu'elle est
 agitée T. دکرک - جوش و خروش دریا P. تغطط البحر A. دکرک
 قاروب قالمسی

Et aller en haute mer, pour dire, en pleine mer A. انکینه کز مک
 انکینه کز مک T. در پهنای دریا روانه شدن P. جمة البحر
 انکینه جیقمق -

On dit, Crier les hauts cris, Jeter les hauts cris, pour dire,
 se plaindre à haute voix A. رفیع - اعلا الصیحه الشکوى
 فریاد شکوارا بلند کردن - با آواز بلند شکوا کردن P. الاشتکا
 شکایت زمیننده حیقمرق T. آوازه شکایترا بیوق رسانیدن -

شکایت سسنى موقوف - حیقروب تظلم حال ایتمک -
 حیقمرق

On appelle Hauts pays, certains pays qui sont plus éloignés de
 la mer A. بالا P. برین - T. اوست - قاری La haute Allemagne
 صعيد اعلا La haute Égypte جرمانای اعلا La haute Bretagne
 Il se dit aussi des parties d'une rivière qui sont du côté de la source
 La haut Rhin باشی - ربن نهرینك سمت اعلاسی - نهر ربن اعلا

On dit, Le haut bout d'une chambre, d'une table, pour dire,
 la place la plus honorable A. صدر - سر P. راس - T. بالا - سر
 سفره نك Etre au haut bout d'une table اوست باش
 فالدرمك اوست باشی Le haut du paré صدرنده اوتورمق

On dit, Tenir la bride haute à un cheval, pour dire, lui
 tenir la bride courte قصد طوتمق - Et figur. - اتمک دیزکینى
 Tenir la bride haute à un homme, pour dire, lui laisser peu de
 liberté فلان کمنه نك حقنه منان رخصتى مضبوط ابادى
 فلانك دیزکینى صقیجه طوتمق - احتیاط ایتمک

On appelle Haut dais, l'endroit élevé où le roi et la reine
 sont assis dans une assemblée publique A. سریر - تخت P. سریر
 تخت T.

Haut. Excellent, éminent, sublime A. جلیل - عالی
 T. والا - بلند قدر - بزرگ P. عظیم - اعلا - اسنا - سنى -
 Les hauts faits اعمال جلیله Les hauts faits آثار حربیه -
 d'armes مائس سنیه فتح و ظفر - عزوات جلیله
 Asnây مراتب جلادت Il a le courage haut جلیل الاشتهار
 vertu بخت عالی Haute fortune ايله موصوف بر آدمدر
 Asnây مراتب Ouvrage écrit dans le haut style
 - توفیر جلیل Haute estime بلاغت اوزره محرر بر تألیف
 صیت و شهرت جلیله Haute réputation توفیر عظیم

On dit aussi, Haut appareil, pour dire, une grande magnifi-
 cence A. بیوک دبدبه T. دارات عظیم P. کوکبة عظيمة
 Ce prince fit son entrée dans le plus haut appareil qu'on ait
 jamais vu بومیر عالیشان دخول الآینی شمیدیه قدر مشهود
 اولماش کوکبة عظيمة ايله ابتدی

Il se dit aussi en mal A. عظیم - غلیظ - T. بزرگ
 Haute effronterie کستاخى عظیم Haute insolence
 ظلم عظیم Haute injustice قبا عارسزلق - مجانت غلیظه
 خیانت Crime de haute trahison حماقت عظیم Haute sottise

HÂTIVETÉ. Croissance hâtive des fleurs et des fruits. ادراک - طرفنده یتشمه T. پیشرسی P. ادراک متقدم - معجل
Le plus ou le moins de hâtivité des fleurs et des fruits dépend du plus ou du moins de soin que l'on apporte à les cultiver ازهار وفواکهک ادراک معجلی
خصوصنده زیاده ونقصان وقوی مجرّد اسر تربیه لرینه اهتمامک زیاده ونقصانه منوطدر

HAUBANS. Terme de Marine. Gros cordages qui servent à soutenir les mâts. حائل الدوقل A. رهنهای ستون کشتی P. کمی دیرکلرینک هلاطری T.

HAUBERGEON ou HAUBERT. Sorte de cuirasse ancienne. زرد A. On dit proverb. Maille à maille se fait le haubergeon, pour

dire, qu'avec un travail, quoique petit, on vient à bout des plus grandes choses. اندک اندک P. يبلغ الخضم بالقضم A. طامدیه طامدیه کول اولور T. آب جوید عاقبت دریا شود

HAUSSE. Augmentation de valeur. ارتفاع السعر A. ترقی - بها یوکسلمه سی T. فرونی بها P. تزايد الفمن - الفیات بها نک جقمه سی -

HAUSSEMENT. Élévation. Il se dit du mouvement qu'on fait des épaules, en signe de mépris. رفع A. بر داشتگی T. رفع Il a fait un haussement d'épaules. یوقاری قالدومه مناکب ایله اظهار صورت استقباح ایلدی

On dit, Le haussement des monnaies, pour dire, l'augmentation de leur valeur. تزايد القيمة الدراهم - ترقی الاسعار الدراهم A. آنچه نک بهاسی آرتوقلی T. افزایش بهای درهم و دینار P. غلاء الاسعار الذخایر A. تزايد الاسعار الذخایر - T. افزایش بهای ذخایر P. ذخیره لرتک بهایه جقمه سی

HAUSSE. Rendre plus haut. اعلّا - ترفیع - رفع A. یوکسلمک T. بالا کردن - بلندیدن P. اسماک - اسما - بنایی و دیواری اسماک A. Hauser une maison, une muraille اعلّا ایتمک - وترفیع ایتمک

Il se dit aussi de la voix, du son des instruments. اعلّا A. یوکسلمک - قبارتمق T. بلند کردن P. ترفیع - اجهار اعلای صوت ایتمک - اجهار صوت ایتمک Hauser sa voix Ce luth est monté trop bas, il faut le hausser. بو لاغوتنک پرده سی بغایت پست اولمعله ترفیعی اقتضا ایندر

Et lever en haut. رفع A. بر داشتن P. ترفیع - دست P. رفع الید A. یوقاری قالدومق T. آیایی - ترفیع الرجل la jambe الی قالدومق T. بر داشتن رفع مناکب ایله Hauler les épaules, se dit figur. quand on démontre quelque chose, qu'on en est étonné. رفع مناکب ایله اظهار - اراته صورت استقباح ایتمک صورت استغراب ایتمک

On dit, Hausser la monnaie, c'est-à-dire, le prix des monnaies. افزایش بها P. تزئید القيمة - ترفیع القيمة A. On dit dans le même sens, que le change hausse. سکنک استبدالی بهاسی آرتوقله در - در

Figur. Augmenter. افزایشیدن P. تزئید A. Hauser la paye d'un soldat, les gages d'un domestique. بر پسنک یاخود بر پسنک بر پسنک آرتورمق T. زباده لندرمک - آرتورمق تسکلفری les impôts بر خدمتکارک ملوفه سی آرتورمق طوزک le prix du sel تسکالیفی آرتورمق - تزئید ایتمک بهاسی آرتورمق

On dit aussi, Hausser le coeur, hausser le courage à quelqu'un, pour dire, lui donner du courage. بر کمسنه نک قوت بر کمسنه قوت قلب ویرمک - قلبه متانت ویرمک C. Cette alliance, cette charge lui a bien haussé le coeur. مصاهرت ماده سی یاخود بو منصب قوت قلبه متانت ویرمشدر

On dit, que le temps se hausse, pour dire, qu'il commence à s'éclaircir. هوا آیاز لندمه در - هوا مائل انکشافدر

HAUSER. au neutre. Devenir, ou être plus haut. ارتفاع A. بلندی پذیرفتن - بلند گشتن P. ترقی - کسب الرفع A. La rivière a bien haussé cette nuit. قبارمق - آرتوق - یوکسمه جقمق - یوکسلمک بو کیجه میاه انهار کسب ارتفاع C. Le prix du blé a bien haussé. قباردی - طمو ایتمشدر - ایتمشدر هب ایوجه - حظه نک بهاسی خلیجه ترقی بولمشدر قباردی

مرتقی A. یوکسلمش T. بلندیده P. مرتفع A. آرتمش T. افزایش P. مزدا

HAUT. Élevé. Il est opposé à Bas. عالی - مرتفع - رفیع A. یوکسمک T. بالا - بلند P. چال Hautes montagnes قله رفیع Haute tour کوه بلند و بالا - جبال شاهقه - رفیع

On dit, Hasarder une phrase, une façon de parler, pour dire, se servir d'une phrase, etc. dont l'usage n'est pas bien établi بر تعبیری بی پروا صرف ایتمک

HASARDEUSEMENT. Avec risque. مع وجود الخطر. با آنکه احتمال خطر باشد. P. با احتمال الخطر. Il a entrepris cela bien hasardeusement. کوزینه آدرق مخاطره‌بی - ماذیه مع وجود الخطر مباشرت ایلدی کوزینه آدرق بوکا مبادرت ایلدی

HASARDEUX. Hardi, qui expose volontiers sa personne, sa fortune au hasard. مستحقر المہالک - مستہل - قحام. صالدریجی. T. بی پروای خطر - سرباز. P. والمخاطرات. Ce pilote est trop hasardeux. کوزینی بوداقدن صاقدنرمز - بوکمی قولاموزی بغایت مستحقر مہالک ومخاطراندر. بر قمارباز Un joueur hasardeux بغایت جری وجسور در - صالدریجی - بر تاجر قحام Un marchand hasardeux قحام بر بازارکان

Il se dit aussi des choses où il y a du péril. موجب. Cela est bien hasardeux. تہلکولو - قضالو - مخاطره‌لو. T. خطرناک. P. الخطر. Une entreprise hasardeuse. بو بر امر خطرناکدر تہلکولو بر ایش

HASE. La femelle d'un lièvre. خرگوش ماده. P. ارنہ. T. دیشی طاوشان

HAST. On appelle Arme d'hast, toute arme emmanchée au bout d'un long bâton. La pique, la hallebarde sont des armes d'hast. نیزک. T. نیزک. P. نیزک. سنان ومزجل نیزک. اقسامندندر

HÂTE. Promptitude. عجلہ. P. سرعت. عجلہ. T. چاکی - زودی. La grande hâte avec laquelle il fait toutes choses, est cause qu'il ne fait jamais rien de bon. تیزلک - چاکیک. T. ايوہ جیلک. ہر ایشی کمال عجلہ ایلہ ایشلدیکندن هیچ بر شیئی لایقی اوزرہ یاپدمز

On dit, Avoir hâte, pour dire, être extrêmement pressé de faire quelque chose. شتاب. P. استعجال. عجلہ ایتمک. T. کردن

Avec hâte, en hâte. Promptement. عجلہ. بالسرعة والاستعجال - مسارعة - سریعاً - مستعجلاً - الاستعجال. Dépêcher un courrier en hâte. تیز. T. بچاکی - شتابکارانہ - بزودی. علی طریق الاستعجال بر اولاق ارسال ایلمک

Il a fait cela avec hâte. بر ایشی عجلہ و مسارعة ایتدی. A la hâte, signifie Avec précipitation. علی العجلہ. Faire quelque chose à la hâte. چاکیک - جار چاکیک. T. زودازود - ہشتابی. On voit bien que cela a été fait à la hâte. علی العجلہ یاپلیدی. On a dépêché cette affaire à la hâte. بو مصلحتی یورتدر دیلر. جار چاکیک

HÂTER. Diligenter. عجلہ. P. تعجیل. Hâter son départ. عجلہ ایتمک. عودتنی تعجیل ایتمک

On dit, Hâter les fruits, pour dire, en avancer la maturité. پیش رسانیدن. P. استقدام الوقت. تعجیل الوقت. Le soin qu'on prend de cultiver les arbres, et le fumier qu'on y met, hâtent les fruits. ایلرو یتشدرمک - ایلرولتمک. T. آغازلرک. امر تربیہ سنہ اہتمام وفشقی ایلہ تقویتلرینہ - اقدام اولنمق انتضاج فواکیک. استقدام وقتنہ وسیلہ در وقت انتضاج فواکیک تعجیلنہ وسیلہ در

شتافتن. P. تعجل - استعجال. Hâtez-vous. تیزلک ایتمک - عجلہ ایتمک. P. ايوہ مک. T. استعجال ایلرلرینی. Dites-leur qu'ils se hâtent. عجلہ ایلہ پک. عجلہ ایتدی. Il s'est trop hâté. کندولرہ سپارش ایلہ. Hâte. A. ايوہ مش. T. شتافتن. P. معجل. Hâte, qui a hâte. مستعجل. P. شتابخواہ. T. عجلہ‌لو. Il est extrêmement hâté. بغایت مستعجلدر. On dit, que la saison est un peu hâtée, pour dire, qu'elle est plus avancée qu'elle ne devrait l'être. موسم جزئیجہ استقدام ایلدی. بر مقدار. وقتندن اولجہ کدی

HÂTIF. Il se dit des fruits et des fleurs qui viennent avant le temps ordinaire. طرفندہ یتشن. T. پیشرس. P. معجل. On dit figur., Un esprit hâtif. عقل. T. عقل پیشرس. P. مدرک قبل الوقت. وقتندن اول. یتشمش عقل

HÂTIVEMENT. Il se dit des fruits hâtifs, ainsi que des fleurs. طرفندہ. T. پیشرانہ. P. باستقدام الوقت. معجلہ. T. Il a l'art de faire venir des fleurs et des fruits plus hâtivement qu'aucun autre jardinier. عجلہ ازہار وفواکہ یتشدرمک فتنہ سائر باغچوانلردن زیادہ واقفدر

- برقادرنه بالغنه انشاب عودقه ایتمک Harponner une baleine
قادرنه بالغنی چنکلو قانجه ايله اورمق

چنکلو T. چنگال زده P. منشوب بالعودقه HARPONNÉ. A.
قانجه ايله اورلمش

رامی A. Harponneur. Pêcheur chois pour lancer le harpon
چنکلو قانجه قوللنان T. چنگال انداز P. العودقه

HART. Espèce de lien fait de bois fort pliant, dont on lie les
اورغان T. شتین P. خرابه - إمساد pl. مسد A. fagots
اوطن دمتنک Dêlier la hart d'un fagot || احلامور ایپی
اورغاننی جوزمک

مزرد - مخذقه A. Et le corde dont on étrangle les criminels
On dit d'un homme mé-
chant, qu'il mérite la hart A. مستحق الصلب P.
آویختنی P. آصلجق آدم T.

- قسمت T. بخت P. بخت A. HASARD. Fortune, sort
Ce sera un grand has-
ard si telle chose n'arrive ایسه
برکردهخی un grand hasard s'il en réchappe بخت عظیمدر
C'est un pur effet
فرجه یاب خلاص اولسه بختی عالندر
Donner quelque chose au
محضا مقتضای بختدر
Le hasard
بر شیئی اقتضای بخته حمل ایتمک
- قسمت بریله ایبش - حکم بخت بریله ایبش
On dit, Mettre une chose au hasard, pour dire, l'abandonner au
jeu des événements T. بخته حواله ایتمک
قسمته - بر شیئی بخته
فلکک حکمه برامق -

On dit, Jeter des propos au hasard, pour dire, les mettre en
avant, pour voir comment ils seront reçus. V. Hasarder dans ce
sens. - Et dire quelque chose au hasard, pour dire, sans y
attacher aucune importance T. توکلی اولدوق سوبلمک

En parlant de quelque chose qu'on a trouvé à acheter à bon
marché, on dit, C'est une chose de hasard T. فلکدن کلمش
فلکدن C'est un livre de hasard || فلکک بخشیدر - بر شیدر
فلکک بخششی C'est un tableau de hasard کلمش بر کتابدر
بر تصویر در

On dit d'un homme, qu'il parle toujours au hasard, pour
dire, qu'il parle sans réflexion سوق
بلا تأمل وملاحظه سوق
کلام ایدر

On appelle Jeux de hasard, les jeux où le hasard seul dé-

بختک کلشنه باغلو قمار اویونی cide

- مخاطرات pl. مخاطره - خطر A. HASARD. Péril, risque
Courte || مخاطره T. خطر P. مهالک pl. مهلکه - تهلکه
طریق مخاطره به سالک اولمق - مشرف خطر اولمق
hasard اختيار خطر Se mettre en hasard
عرضه تهلکه وخطر اولمق -
ارنگاب تهلکه - مخاطره به القای نفس ایتمک - ایتمک
مخاطره به عرض S'exposer au hasard de...
عرض خطر به القای نفس ایتمک - نفس ایتمک
Il a couru hasard de sa personne, de son honneur, de sa vie
نفسنی
Il ne court point de
و جاننی وعرضنی مخاطره به قویدی
J'en prends le
خطر دن بریدر
hasard
احتمال مخاطره به - مخاطره به اوزرمه الورم
sur moi
هر نه که
Il en arrivera ce qui pourra, j'en prends le hasard
ظهور ایده جک اولور ایسه اولسون مخاطره به سننی هر حالده
- مخاطرات سفریه Les hasards de la guerre
اختیار ایدرم
مهالک Il a essayé de grands hasards
مهالک سفریه
عظیمده دوجار اولمشد

T. هر چه بادا باد P. کیف ما یکن A. à tout hasard
هر نه اولجق ایسه اولسون - هر نه اولور ایسه اولسون
P. کیف ما اتفق - اتفاقاً A. Par hasard. Fortuitement
Cela est arrivé
راست کلش اولدوق - قضارا T. از قضا
قضارا ظهور ایلدی - بوشی اتفاقاً واقع اولمشد
par hasard

عرض الی الخطر - القاء الی الخطر A. HASARDER. Risquer
مخاطره به قویمق - مخاطره به براقمق T. بخطر انداختن P.
مالنی قمار مخاطره به قویمق
Hasarder son argent au jeu
کافه مالنی امر تجارتده
Hasarder tout son bien dans le commerce
sa réputation, son hon-
neur
ایمه مخاطره به عرض ایتمک
نام و شان وعرضنی معرض خطر به القای ایتمک

ایسال A. HASARDER sa personne, sa vie ou se
جانسپاری P. استمانه - استقتال - استبسال النفس - النفس
کندویی مهلکده قویمق T. جانفدایی نمودن - نمودن
غایه Il se hasarde trop || نفسنی مخاطره به سالدرمق -
کندویی بغایت تهلکده سالدرمق - الغایه استبسال نفس ایدر

HASARDER une parole, une proposition. C'est la mettre en avant,
سوق الکلمه او طرح المسئله A. pour voir comment elle sera reçue
مسخن یا مسئله را برای استمزاج در P. لاجل الاستمزاج
استمزاج ضمننده پرسوز و بر مسئله میدانه T. میان انداختن
اورتنده بر اقیویرمک - اتفق

یکدمی صدالری - توافق اصواتی

Il se dit aussi d'une voix seule, lorsqu'elle est sonore, nette et douce, ou d'un instrument seul qui rend un son agréable
خوش T. زیبایی صدا P. لطافة الصوت - هزج الصدا A. لطافت صوتی L'harmonie de sa voix || کوزل سس - سس دودکک کوزل صداسی

Il se dit aussi du style, pour en exprimer la mesure, la cadence A. هزج - حسن التناسق - حسن التوافق والالتیام A. L'harmonie du style, des périodes, des vers التیام حسن التیام و فقراتک و اشعارک حسن التیام و انتساقی

Figur. Accord parfait de plusieurs parties qui forment un tout
با هم شایستگی P. حسن التوافق والانتظام - تناسب A. L'harmonie de l'univers توافقی و انتظامی
تناسب بدن انسانک حسن تناسبی
بنانک Ce qui fait la beauté d'un bâtiment, c'est la parfaite harmonie de toutes les parties
لطافتی جمیع اجزاسنک تناسب تام ایله انتظامندن
امور Troubler l'harmonie du gouvernement politique هارتدر ملکیتک شیرازة توافق و انتظامی اخلال ایتک

On dit aussi, La bonne harmonie qui existe entre deux États, entre deux personnes A. حسن الوفاق - حسن الامتزاج - خوش کهنه T. حسن آمیزش

HARMONIEUSEMENT. Avec harmonia A. بتوافق - بالتہزیج || سس او یغولفی ایله T. بهمسازی صدا P. اللسان
بالتہزیج تغنی ایدر ایدی
توافق الحان ایله ساز جالری ایدی

HARMONIEUX. Qui a de l'harmonie A. متوافق اللحان - خوش رفتار - خوش صدا P. مهزج - متوافق الاصوات
Musique غنائی مهزج Chant harmonieux || او یغون سسلو T. Voix harmonieuse - آلات موسیقیة متوافقة الاصوات
خوش سس T. صدای زیبا P. صوت لطیف A. Vers harmonieux - اشعار متناسقة الوزان
الوان متناسبه

HARMONIQUE. Qui produit de l'harmonie A. لطافت P. مهزج
اصوات و بریجی T. بخشا
لطافت بخشا

HARMONIQUEMENT. Suivant les règles de l'harmonie A. حسب مسلک T. بر قاعده همسازی صدا P. القواعد التہزیج
او یغولفی قاعده سنجه

HARNACHER. Mettre le harnais à un cheval A. اغشاء الفرس
اسبرارخت - براسب رخت زدن - براسب استام زدن P. Un cheval bien harnaché || آتة طاقم اورمق T. پوشانیدن
کوزل طاقم اورمق ات - حسن ایله اغشا اولمش ات
طاقملوات T. اسب رختدار P. فرس مغشا A. HARNACHÉ

HARNAIS. L'armure complète d'un homme d'armes. V. Armure.
Il se dit aussi de tout l'équipage d'un cheval de selle ou de trait A. رخت اسب - استام P. لباس الفرس - عذة الفرس A. ات طاقمی T.
سوار اولدیغی آتک طاقمی مجوهر ایدی
بر جفت صرمدلو بارکیبر طاقمی
On appelle aussi Harnais, les chevaux et tout l'attirail d'un voiturier T. قوشوم طاقمی
On dit, Cheval de harnais, pour dire, un cheval de charrette T. قوشوم بارکیبری
se HARPAILLER. Se quereller. V. ce mot.

HARPE. Instrument de Musique A. رباب T. ششتار P. رباب
رباب جالمق || Jouer de la harpe

HARPER. Prendre et serrer fortement avec les mains A. ابطاش
قاورایوب صیقی طوئمق T. سخت گرفتن P. تضبط

Se HARPER. Se saisir l'un l'autre, se prendre avec les mains A. بری بریله صیقی T. یکدیگر سخت گرفتن P. مباطشة
فلان کشیلر || Ils se querellèrent et se harpèrent قاوراشمق
منازعه - منازعه ایدوب بری بریله صیقی قاوراشمق
مباطشة ایتمق

HARPIE. Monstre fabuleux, très-gourmand A. حیوان معدوم
On dit figur. de ceux qui ravissent le bien d'autrui, que ce sont des harpies
قارنی طویمز بر جانوردر - کتورمز بر جانور همه خوار در
On appelle aussi Harpie, une femme acariâtre. V. Acariâtre.

HARPON. Espèce de dard dont la pointe est garnie de deux crocs recourbés, et dont on se sert à la pêche des cétaées A. جنکلو قانجه T. جنگال P. مدق pl. مودقة
جنکلو قانجهیی اتمق

HARPONNER. Darder, accrocher avec le harpon A. انشاب
جنکلو قانجه ایله اورمق T. جنگال زدن P. بالمودقة

وضع و هیئت جسورانه *contenance hardie* جراتنا *Mine hardie*
 On - جری و جسور بر خرسز - سارق جسور *Hardi voleur*
 dit, qu'une proposition est hardie, pour dire, qu'il est dange-
 reux de la soutenir بر تکلیف *Et qu'un auteur*
 a le style hardi, que c'est une plume hardie, pour dire, qu'il
 s'élève au-dessus des règles ordinaires بر مؤلفك قلمنده
 سربستك وار در - جسارت وار در

کستاخ *P.* لا ابالی - ماجن *M.* *Il se dit aussi pour Effronté*
Cette fille || عارسز - ادبسر *T.* بی شرم و حیا - بی ادب -
 بو قیزك سیاسنده آثار مجانت بدیدار در *à l'air hardi*
 - ناصیه حالنده آثار کستاخ و مجانت نمایاندر -
On dit d'un auteur qui écrit librement sur des matières délicates,
 بی - قلمنده بی پروا لبق وار در *que sa plume est hardie*
 پروا قلمی وار در

Il se dit aussi de certains ouvrages de l'art où il paraît quel-
 ذو المهابه - مهیب *M.* *que chose d'extraordinaire, de grand*
Le dessin de ce tableau est noble et || اولو *T.* پر شکوه *P.*
 بر تصویرك رسمنده آثار حسن و لطافت و شعایر شکوه
 اشته بر قبه پر *Voilà une voûte bien hardie* و مهابت وار در
 شکوه و مهابت

جرات - جسارت *M.* *Courage, assurance* *HARDIESSE.*
Grande har- || یورکلیك *T.* پر دلی - جگرداری *P.* نجات
 عقل جرات با شرافت noble جسارت عظیمه
 حکیمانه جسارت - ورویته مقارن جسارت ممدوحه
 Avoir de مایه جراتندن بی بهره اولمق *Man-*
 la hardiesse Parler avec har- *quer de hardiesse*
 جگرداری و جسارت و ثبات و ثبات ایله *diessse et avec fermeté*
 نطق ایتمك

کستاخ *P.* عدم المبالاة *M.* *Il se prend aussi pour Licence*
 Excusez si je prends la hardi- || کستاخلق - لا ابالیك *T.*
 On dit d'un homme qui *esse* - کستاخلقی معذور بیورك
 s'émancipe trop, qu'il prend des hardiesses qui ne lui appar-
 حاله لایق اولمیدجق اطوار لا ابالی به تصدی *tiennent pas*
 ایبر

بی وقاحت - مجانت *M.* *Et pour Témérité, impudence*
 عارسزلق - ادبسرلك *T.* بی باکی - بیجایی - ادبی
 پدرینه *l'admire la hardiesse avec laquelle il a parlé à son père*
 بی ادبانه طور ایله سویلیشی بادئی استغرابم اولور حالاتندن

HARDIMENT. Avec hardiesse *M.* بالجراته - بالجساره
 کستاخانه *P.* بلا مبالاة *M.* یورکلیك ایله *T.* جگردارانه
 بی باکانه - بی ادبانه *P.* بالمجانة *M.* کستاخلق ایله *T.*
 لا *Parler hardiment* || عارسزلق ایله - ادبسرلك ایله *T.*
 بی ادبانه *Mentir hardiment* ابالیانه نطق و تکلم ایتمك
 دشمن اوزرینه *Marcher hardiment à l'ennemi* یلان سویلمك
 Décider hardiment une ques- جرات و جسارت ایله وارمق
 tion بر ماده بی جسورانه قطع ایتمك

Il signifie aussi, librement, sans hésiter *M.* بلا احتراز
 فلانه ... *Dites-lui hardiment que* || صاقنمیرق *T.* بی پروا
 بلا احتراز سویله که

HARENG. Petit poisson qui ne se pêche qu'en certaines sai-
 || طرحوز بالقی *T.* *sons de l'année, où il vient par troupes*
 طرحوز *La pêche des harengs* طوزلو طرحوز بالقی *Hareng salé*
 بالفنك صیدی

HARENGAISON. Temps de la pêche du hareng *T.* طرحوز
 بالفنك صیدی موسمی

HARGNEUX. Dont l'humeur est chagrine, querelleuse et in-
 - خرجین *T.* بدخو *P.* مشارز - شریس - عیض *M.*
 Un homme || خرجین طبیعتلو - چیره شک خویلو - اونکو
 مزاج *Humeur hargneuse* خرجین طبیعتلو بر آدم
 چیره شک خوی - شراست آلود

Il se dit aussi des animaux, comme des chevaux qui mordent
 ou qui ruent *M.* *Cheval har-* || اصرغان *T.* گزان *P.* مضاض *M.*
 کلب *Chien hargneux* اصرغان ات - فرس مضاض
 On appelle figur. *Chien hargneux, un homme querelleur*
 تلاشیچی کوپک *T.* کلب خراش *M.*

HARICOT. Plante *M.* *لوباء* *P.* دجر - لوباء *M.*
 لوبیای طری *Haricots verts* || بوکرچله

HARIDELLE. Méchant cheval maigre *M.* *اسب* *P.* جانب
 قوراده ات - چلیمسز دابه *T.* بد اندام

HARMALE. Plante *M.* *سپند* *P.* حرمل *M.* *اوزرلك تخمی* *T.*

HARMONIE. Accord de divers sons *M.* *توافق الالحان* *M.*
 سسرلك *T.* یکدمی - همسازئی صدا *P.* موافقة الاصوات
 احلا و الطف و ملهقت الحان *Douce harmonie* || اویغونلغی
 fausse توافق تام الحان *parfaite* همسازئی شیرین صدا -
 لطیف و احسن *agréable* و نا تمام توافق اصوات
 آلات موسیقیه نك *L'harmonie des instruments* توافق اصوات

اوجھسی قبا بر قاری ۔

HANGAR. Espèce de remise destinée pour des chariots. *ا. عربيه صوندرمسي* T. گردونه خانه P. حظيرة الاعمال

HANNETON. Espèce d'insecte *A. قشہ P. خوزده T. طکوزلن*
 بوجگی

P. ایاب و ذهاب بالعداومة - ترژد HANter. Fréquenter
 بر Hant. quelque'un || واروب کلمت T. آمد شد کردن
 مجالس اهل les bonnes compagnies کمسنیه ترژد ایتمک
 les محافل ابراره مداومت ایتمک - خیره ترژد ایتمک
 امکنه مذمومید le mauvais lieux میکده لره ترژد ایتمک
 cabarets
 بر کمسنیه نک مذموم یرلره آمد شدی - ترژد ایتمک
 چوق اولمق

HAPPE. Demi-cerole de fer adapté au bout d'un essieu pour le conserver A. اطار خديدی P. آهنجه T. دسور چنبر

Il se dit aussi d'une espèce de crampon qui attache deux
pièces de bois, deux pierres *A. سَكْ اَعْقَف* *P. پرچین* *T.*
بو. Les pierres de ce pont sont liées avec des happes. *پرکت*
جسرک طاشلری دسور پرکت ایله مربوطدر

HAPPER. Il se dit d'un chien qui prend avidement ce qu'on lui jette *A. اختطاف بالفم P. بدھان ربودن X. آغز ايله*
ايتلان لقميدي || On lui jeta un morocau, et il la bappa *آغز يله اختطاف ايلدي*

HAQUENÉE. Cheval de médiocre taille, facile au montoir A.
ارفاق باركير T. تڪاور خرد P. مكابين pl. مكيون

HARANGUE. Discours élevé qui a pour but de persuader d.
 || خطبه T. گفتار خطبه آمیز P. خطب pl. خطبة - خطابة
 Longue harangue مفصلة خطابة courte مختصرة
 sur-le-champ بالبداهة سويلنان La tribune aux harangues
 بر خطبه Faire, composer une harangue كرسى خطيب
 بر خطبه نطق و تقرير Prononcer une harangue انشا ايتكم
 ابلعت

HARANGUER. Adresser une harangue à quelqu'un مخاطبة
 || خطبه سويلمك T. خطبه خواندن P. تقرير الخطبة -
 Haranguer le peuple - خلقه خطاب ايلمك مخاطبه ايلمك
 عسكري نفراتنه مخاطبه ايله les soldats مقال ايلمك
 پادشاهه خطبه ايتمك le roi صورتيله بسط كلام ايتمك

HARANGUEUR. Celui qui harangue *A.* مخاطب *pl.* مخاطبين
Un خطبه او قريجي *T.* خطبه خوان *P.* خطيب *pl.* خطيبان

excellent harangueur. خطيب بليغ وسخّور. Un bon harangueur
 Il se dit - خطبه خوان. تـرـزبان - خطيب لطيف اللسان
 figur. d'un grand parleur. ۱. كثير النطق. ۲. پرگو. ۳. جوق سوزلو. ۴. ت. ۵. پرگو.

HARAS. Il se dit d'un nombre de juments avec leurs étalons, qu'on tient aux champs pour en tirer de la race *A.* حرجلة pl. خركه طواری *P.* كوپار *T.* خركه || Cheval de haras
d'un tel haras فلاں خركه نكت باركیری

درمانده P. اتعاب - انضال A. Fatiguer à l'excès
 Le II. یورمق T. فرو مانده کردن - بیتاب ساختن - کردن
 دانه‌نک اشکینی train du cheval l'a extrêmement harassé
 فلانک بغایت اتعاب وانضالنه بادی اولمشدر

7. فرو مانده - بیتاب - درمانده P. ناضل A. Harassé.
ذهنی Fig. || 2 à l'esprit Harassé - یورلمش - یورغون
ذهنی دوجار تعب و درماندگی اولمشدر - اتعاب اولمشدر

HARCELER. Provoquer, excoier jusqu'à importuner **حَث**
 || قندرمق - قشقرتمق **T. آغاییدن P. اغرا - تحثيث**
 Harceler quelqu'un en conversation **برکسندی اثنای صحبتده**
 فلائی لا ینقطع **il le harcèle toujours حَث** **اغرا ایتمک**
il est naturellement très-paresseux, il faut le harceler
ذاتنده مهمل بر آدم اولدیغندن خدمتنده
تحثيث و اغرا اولنمغه محتاجدر

On dit, Harceler les ennemis à la guerre, pour dire, les fatiguer par de fréquentes escarmouches. **اِتْعَابُ الْاَعْدَاءِ بِالتَّطْرِيفِ**. || **جرخه جنکریله دشمنی یورمق**. Nos troupes n'ont point cessé de harceler l'ennemi dans sa marche **دشمن خلال طریقده** **اِتْعَابِ اَوْلِیاشدر** **جرخه جنکریله** **اِتْعَابِ اَوْلِیاشدر** **دشمن یوله روانه ایکن بزم عسکر** **جرخه جنکریله اِتْعَابِ اَوْلِیاشدر** **خالی اولمدی**

HARDES. Il se dit de tout ce qui est d'un usage nécessaire pour l'habillement. *A. pl.* ثياب *pl.* ملابس *T.* جامها *P.* ثياب فاخرة De bonnes hardes || اثواب - اوروبه De vieilles hardes اسكى لباسر - خدافل - ثياب كهنه

جگر دار P. جری - جسور A. Courageux, assuré.
 غایت جسور بر Un homme très-hardi || یورکو T. پر دل
 تصدق امورده صاحب جسارت Hardi à entreprendre آدم
 آرسلان مثالی جری وجگر دار در Il est hardi comme un lion
 عزیمت جسورانه entreprise کار جسورانه Action hardie
 سخن جرأت آمیز mot کلام جسارت الود discours hardi

بد کلنمش - چکلمش

HALER. Il se dit de l'action du soleil et du grand air sur le teint *A.* لفتح - تشهیب - تسفیغ - تف زدن *P.* کونش *T.* کونش روزگار یا خود کونش جالوب - کویندرمک - جالوق حرارت *Le soleil hâle en été ceux qui voyagent* || کویندرمک شمس ایام سیفده سفر و سیاحت ایدنلرک جهره لرینی یاز کونلرنده سفر ایدنلرک یوزلرینی کونش - تسفیغ ایدر - تشهب *A.* Se hâler *P.* کویندرمک - جالو کونشدن - کونشدن جالمنق *T.* تفزده گشتن *P.* تلفح نسوان طایفدهسی تلفعدن احترازاً روپوش استعمال *hâler* ایدرلر

- کونش جالمنش *T.* تفزده *P.* مسفوع - ملفوح *Hâlé.* بو خاتون بستیون *hâlé* || یوزی کوینمش مسفوعة الوجهدر

HALETANT. Qui souffle comme quand on est hors d'haleine *A.* Il arriva tout haletant à force d'avoir couru *P.* بهور - بهیر سرعت سیری تقریبیل بهور اولدوق کلمشدر

HALETER. Souffler comme quand on a couru *A.* En parlant *P.* خسلمق - هارل هارل صولومق *T.* رخیدن *P.* کرپک دیلنی طشره جیقاروب *T.* التهاث *A.* صولومق

HALEUR. Celui qui hale un bateau avec une corde *A.* قاید با رسن زورق کش *P.* جرار الزورق بالحبسل - السفینه *Il fait plus de trente haleurs pour remonter ce bateau* || یدکچی *T.* بو قایمک چکلمسی اوتوزدن زیاده یدکچی به محتاجدر

HALLAGE. Droit qu'on lève sur les marchandises qui se vendent dans les halles *A.* باج *T.* باج *P.* مکس

HALLE. Place publique qui sert à tenir le marché *A.* سوق *Grande* || بازار یری - بازار *T.* بازارگاه - چارسو *P.* اسواق *On a fait une halle dans ce bourg* بوقصبده سوق کبیر *A.* بازاره کتمک *aller à la halle* بر بازار یری احداث اولندی - Langage des halles. Un langage grossier tel qu'on le tient au marché *A.* سوق *T.* زبان بازاریان *P.* لسان الاهل السوق *A.* جارشدیلی

HALLEBARDE. Sorte d'arme d'hast *A.* مزجل *T.* خشت *P.* خشت *Porter la hallebarde* || خشت

صوبه مزجل

HALLEBARDIER. Sorte de garde à pied, qui porte la hallebarde *A.* خشتلو نفر *T.* خشتدار *P.* حامل المزجل

HALLIER. Buisson fort épais *A.* کثیف جنگالستان *Un hallier épais* || جالی اورمانی - جاللیق *T.* وملتف بر جنگالستان

HALO. Couronne lumineuse que l'on voit quelquefois autour du soleil et de la lune *A.* هاله *T.* آغیل *P.* طفاوة کونش *T.* هاله آفتاب *P.* طفاوة الشمس *A.* halo du soleil خرمین ماه - هاله ماه *P.* طفاوة القمر *A.* آی آغیلی *T.*

HALOTECHNIE ou HALURGIE. Partie de la chimie qui a pour objet la préparation des sels *A.* فن الاعمال الملوح

HALTE. Pause que font des gens de guerre dans leur marche *A.* توقف *faire halte* || اکنمه *T.* برخیدن *P.* وقفة اوزدن - وقفة مدیده *Une longue halte* - اکنمک - ایتمک اوزادی بر اکنمه

HAMAC. Lit suspendu *A.* فراش معلق *P.* خوابگاه آویخته *A.* آسمه یتاق *T.*

HAMEAU. Un petit nombre de maisons écartées du lieu où est la paroisse *T.* کتار محلهسی *Ce n'est pas un village, ce n'est qu'un hameau* کتار محلهسیدر *Cette paroisse est composée de quantité de hameaux* بو محله بر قاج عدد کتار محلهلرندن عبارتدر

HAMEÇON. Petit crochet de fer qu'on met au bout d'une ligne avec de l'appât, pour prendre du poisson *A.* شصص *pl.* شصص اولطه ایکندهسی - ایکنه *T.* نشپیل - چنگله - شست - قلاب *P.* بالی ایکنده طوتلدی *Le poisson a pris à l'hameçon* ||

HAMPE. Le bois d'une hallebarde, d'un épieu *A.* مقبص *La hampe d'une hallebarde* || مقبص *T.* صاب *Donner un coup de hampe* خشتک صابی ایله اورمق

HAN. Sorte de caravanseraïl *A.* خان *pl.* خان *T.* خان

HANCHE. Partie du corps humain où s'embute le haut de la cuisse *A.* ورک *pl.* ورک *Un homme qui a de grosses hanches* اورک بر آدم *T.* اوجه *P.* مر سرون *Femme qui a trop de hanches* ورکا مرثه

Il y a dans ce livre des périodes à perte d'haleine. بول کتابده صولوغی
 être hors d'haleine. دوکدر فقرات طویله وار در
 صولوق کسلک - دم گرفته اولمق - اولمق

Halier mauvaise, puante, forte. ریح الفم المنتن - بخر
 يد - کنده ددانی - سکنجی - سپست دهان - خلوف
 اغزک اغز قوقوسی - اغزک فنا قوقوسی T. بویی دهان

Courte haleine. Une maladie qui se nomme aussi Asthme. صولوق T. تنگی نفس P. صیق النفس - بهره - قطع
 صیق نفسی وار در la courte haleine || طارلنی

On dit, Avoir beaucoup d'haleine, pour dire, pouvoir être long-temps sans respirer. T. ژرف دم P. واسع النفس
 طالعجک - غواص واسع النفس اولمور در
 وسعت نفسی || Il a peu d'haleine. نفسی ککیش - بول نفسلو
 نفسی طار در - قصیر النفسدر - یوقدر

On dit, Boire un grand trait tout d'une haleine. شرب بنفس
 در یکت نفس نوشیدن P. اجتراع - دفعه تجرع - واحد
 هو || Il a bu cela tout d'une haleine. بر نفسده ایچمک T.
 مقالیدی یکت نفسده سرد و تقریر
 درت Ecrire quatre grandes pages tout d'une haleine. ایتمک
 عدد کبیر صحیفیدی یکت نفسده یازمق

On dit figur. Faire des discours, tenir des discours à perte d'haleine, pour dire, faire des discours vains qui importunent par leur longueur. سخن P. اسهاب الکلام - اسهام الکلام
 نفس دوکدنجه قدر سولمک - سوزی اوزاتمق T. دراز زدن

On dit aussi, Une affaire, un ouvrage de longue haleine, c'est-à-dire, qui demande beaucoup de temps. محتاج الی
 T. دراز آهنگ P. محتاج الی مده الطویله - زمان المدید
 Cela est de longue haleine || جوق وقته محتاج - اوزانجی
 طول مدته - زمان مدیده محتاج اموردنر

On appelle figur. Haleine de vent, un petit souffle de vent. یل صولوغی T. سبکباد P. ریح خفیف - نسیم

En haleine. En exercice, en habitude de travailler. فی
 || ایشده کوجه T. در کار و ورزش P. الشغل والعمل
 عسکری طایفدهنی دایما شغل
 Quand on veut être chasseur, il faut se tenir

en haleine. صیاد اولمق سودا سنده اولان کشی نفسنی دایما
 Et figur. Tenir, quel- شغل و عملدن خالی بر اقلو دکدر
 qu'un en haleine, pour dire, le tenir dans un état d'incertitude
 mélo d'espérance et de crainte. بر کمسنیدی بین الخوف
 والرجا حال انتظارده طونمق

On dit aussi, Se mettre en haleine, se tenir en haleine, pour dire, se mettre en train, s'entretenir dans l'habitude de faire quelque chose. ورزش - ورزیدن P. اقدام - جد - سعی
 Et. ایشدن کوجدن خالی اولمق - جالشمق T. نمودن
 مداومه فی || Il faut achever cette besogne, tandis que les ouvriers sont encore en haleine. جالشمقده اولمق
 بر کار و ورزش بودن P. السعی
 Il faut achever cette besogne, tandis que les ouvriers sont encore en haleine. ایش اوزرنده اولمق
 جالشمقده ایکن بو ایشی بتورملو در

HALENÉE. L'air accompagné d'odeur, qu'on souffle par la bouche en une seule expiration. ریح الفم - نکمت
 بکا بر || m'a donné une halénée de vin. هو T. دم دهان
 نکمت خمر انشاق ایتدردی

HALENER. Sentir l'haleine. استنکاه - استنکاه
 || اغز قوقوسی المق - رهنی المق T. دهانرا بوییدن P.
 Je ne l'eus pas plus tôt haléné, que je vis bien qu'il avait pris du vin. ریح فنی استنکاه ایلدیکم عقیبنده شرب باد
 ایلدیکنی اکلام

Il se dit aussi des chiens de chasse, qui prennent l'odeur d'une bête. قوقوسی المق - قوقولمق T. بوییدن P. استشام
 Dès que les chiens de chasse eurent haléné la bête. زانرلر
 حیوانک قوقوسی آلدقیری عقیبنده

HALER. Terme de Marine. Tirer à force de bras et, avec une corde. T. برسن کشیدن P. ایتیاد - استیجار بالجل
 Haler un bateau. ایپ ایله جکمک - یدک جکمک
 Les bateliers. قایغی یدک ایله جکمک - زورق ایتمک
 فایقچیلر یدک یدک دیو جانرلر ایدی

Il signifie aussi, exciter un chien à se jeter sur un autre chien, ou sur quelque personne. P. تحریش - تهریش
 کوپکی طلاشدرمی - کوپکی قشقرتمق T. سگرا خروشانیدن
 بر کمسنه نک ارقسنه Haler les chiens après quelqu'un

اوزرینه صالدرمی - کوپکری قشقرتمق
 ایپ ایله T. برسن کشیده P. منجر بالجل

توطن *Et établir sa demeure en un autre pays que le sien* *ا. توطن*
 یورد ایدنمک *T. بروم اتخاذ کردن* *ا. اتخاذ الوطن*
 بوبلدهیه کلوب *Il s'est venu habiter en cette ville*

توطن ایلدی
 آلمش *T. آفتد* *ا. مانوس - مالوف - متعود* *ا. HACHOU*
 آلیش

تفیش *HABLER. Parler beaucoup avec vanterie et exagération* *ا. تفیش*
 Cet homme *ا. لاف ایتمک - آورد ایتمک* *T. لاف زدن* *ا. P.*
 فلانک *ne fait que habler, ne croyez pas tout ce qu'il dit*
 کلامنه اعتماد ایتمه لافدن خالی دکلدر

لاف *P. فیش* *ا. HABLERIE. Discours plein de vanterie*
 Tout ce qu'il vous a dit, n'est que hablerie *ا. لافزانیق* *T. گداف*
 سکا سوبلدیکی هب لاف وگذافدر

آورد ایددیجی *T. لافزن* *ا. P. قیاش* *ا. HABLEUR. Qui habile*
 عظیم بر لافزندر *C'est un grand hableur* *ا. لافزان*

HACHE. Instrument de fer dont on se sert pour fendre du bois et autres choses *ا. فاس* *pl. فوس*
 مکاشیح *pl. مکشاح* - فوس *ا. فوس*
 Abattre un arbre *ا. بالطه* *T. گرزیم - تیر* *ا. P. کرازیم* *pl. کرزیم*
 Donner un coup de hache *ا. بالطه ایلد* *ا. حواله ضربنه فاس ایتمک*
 Ils mirent la porte à bas à coups de hache *ا. ضرب فاس ایدهرک*
 بالطه ایلد اوریق - حواله ضربنه فاس ایتمک
 Ils mirent la porte à bas à coups de hache *ا. ضرب فاس ایدهرک*
 بالطه ایلد قپویی - قپویی خاک ایلد یکسان ایتملردر
 یقیدیلر

ریزه *P. خردله - تهریم - خذع* *ا. HACHER. Couper menu*
 حاشیه *ا. حاشیه* *T. قیمة قیمة* *T. کوفته کردن* *ا. ریزه کردن*
 بوزاعی اتی قیمةلمق *du veau*

Il se dit aussi en parlant du dommage que la grêle fait aux blés et aux arbres *ا. تجبیل* *ا. P.*
 خرد *T. ریزه ریزه کردن* *ا. P. تجبیل*
 La grêle a été si forte, qu'elle a haché jusqu'aux bois des vignes *ا. نزل ایدن طلونک اول مرتبه شدتی*
 وارایدیکه باغ تکلرینی کتوکلرینه قدر خرد وخص ایلدی

On dit d'une personne qui a reçu plusieurs coups d'estramacon, *ا. لتالت کردن* *P. تکتیح*
 لتالت کردن *T. تیکه تیکه طوغرامق*

ریزه ریزه شده *P. مخردل - مهتم - مخذع* *ا. HACHÉ*
 Figur. Style haché. Un style sans *ا. قیمةلمش* *T. کوفته شده*
 لت لت *P. خذع مذع* *ا. liaison, coupé en petites phrases*
 قیرق کسک *T.*

HACHETTE. Petite hache *ا. حصین* *pl. حصین* *P. تبرچه*
 کوچک بالته - بالطه جق *T.*

HACHIS. Mets fait avec de la viande hachée menu *ا. حذیة*
 Hachis de mouton *ا. قیمة آشی* *T. کوفته* *P.*
 قیمةسی - کوفتهسی

HACHOIR. petite table sur laquelle on hache les viandes *ا.*
 قیمة تحتسی *T. مخذعة*

HAGARD. Farouche *ا. وحشی* *P. وحشتنا*
 Oeil hagard *ا. قورقنج* *T.*
 سیمای وحشتنا mine وحشتنا

HAGIOGRAPHE. Il se dit des livres de la Bible, autres que ceux de Moïse et les prophètes *ا. کتاب السیر اولیا*
 اسفار شریفة *pl.*

HAIE. Clôture faite d'épines ou de branchages entrelacés *ا.*
 جالی - جیت دیواری *T. برجین - چپر* *P. سیاج* - وشیح
 بغایت کثیف بر سیاج *Une haie fort épaisse* *ا. دیواری*
 La haie était bordée de fusiliers *ا. بویه*
 تفنکجی نفراتی صف بستد ایدی

On dit, Se mettre, se ranger en haie, pour dire, se ranger en ligne droite *ا. اصطافی* *P. رسته بستن* - صف بستن
 دیزلمک - مرهلمق *T.*

HAILLON. Vieux morceau de toile ou d'étoffe *ا. رثات* *pl. رثة*
 اسکی بوسکی پارچدسی *T. کراده - کراوه* *P. مشغة*
 رثات بلیه ایلد *Couvert de vieux haillons* *ا. رثات*
 Que voulez-vous faire de ces haillons? *ا. پوشیده شو اسکی*
 بوسکی پارچدلی نه ییپاجقسک

HAINE. Inimitié, passion qui fait haïr *ا. بغضا* *P. بغضا*
 Haine invétérée *ا. جان سومازلیک - دشمنلیک* *T. کینه* - غرش
 اهلانک واعدام مرتبه سنده اولان *بغض دیرین* *vétéree*
 نا قابل نالیف اولدجی *بغض* *وکیلنه implacable* *بغض* *وکیلنه*
 déclarée *enracinée* *وکیلنه* *بغضا* *دار اولمش*
 couverto *آشکاره* *یه* *چیقمش* *بغض* *وکیلنه* - *بغضای بارز*
 Avoir de la haine *ا. درونده* *مضمر* *و مستکن* *بغض* *وکیلنه* - *مکنون*
 Nourrir de la haine contre quelqu'un *ا. بر کمنه نک* *آخر حقنه* *بغضی* *اولمق*
 pour quelqu'un *ا. قلبده* *بر کمنه نک* *علیه* *نک* *بر کمنه نک* *علیه* *بغض* *وکیلنه* - *بغض* *وکیلنه* *صاقلمق*
 Il a dissimulé sa haine *ا. بغض* *وکیلنه* *ستر* *واخفا*
 Couvrir, cacher sa haine *ا. بغضی* *کتم* *واضمار* *ایتمک* *ا. ایلدی*

جزیره سنده امکنه نوافل اولدوق ایکی محل وار در

On dit, Avoir habitation avec une femme, pour dire, en avoir la compagne charnelle. **مقاربت**

HABITER. Faire sa demeure. **تمکن - تسکن - اتخاذ** **اقامت کردن - جاگرفتن** **اقامت - اتوا - المسکن** **بر محلده اقامت** **Habiter un lieu** || **اوتورمق - یورد** **ایدنمک** **بر سرایده تمکن** **un palais** **بر یرده اوتورمق - ایتمک** **اول ملکتهده** **là** **Les peuples qui habitent ce pays** **ایتمک** **تخیم** **Habiter sous des tentes** **تمکن** **اولان ملل واقوام** **خیمه نشین اولمق** **T. درخیمه نشستن** **P.**

HABITER avec une femme. Avoir commerce charnel avec elle **قربان**

HABITUDE. Coutume, disposition acquise par des actes réitérés **آیین - خوی** **P. دیدنه - دربت - عادات** **pl. عادت** **دیدنه محموده - عادت حسنه** **Bonne habitude** || **مادت** **T. عادت** **- دربت مذمومه - عادت ردیه** **meuvaise** **عادت حمیده - اسکی - آیین دیرین - عادت قدیمه** **vieille** **دیدنه قبیحه** **متاصل وریشه** **enracinée** **عادت مدید** **الاستمرار** **عادت** **Tourner en habitude** **کوک** **صالمش آیین قدیم - دار بر عادت** **بر عادت** **Contracter une habitude** **حکمه کیرمک** **بر کونه - بر کونه عادت** **کسب ایتمک - ایله تعود ایتمک** **بر کونه عادت** **ایله خویلمق - عادت ایله تدریب ایتمک** **Former une habitude** **بالاعتیاد** **اوتلمش گناه** **Péché d'habitude** **عادت** **La répétition des actes forme l'habitude** **مستلزمدر** **Perdre une habitude** **عادت** **اتخاذ** **Prendre l'habitude** **عادت** **ایتمک** **بر** **Vieillir dans une habitude** **عادت** **ایدنمک - ایتمک** **Habitude au bien** **صاچ** **آعارتمق - عادتک** **ایهنده قوجاسق** **Quitter une habitude** **اعتیاد الشر** **mal** **اعتیاد الخیر** **بل** **بو کیفیت** **Cela se tourne en habitude** **ترک** **عادت ایتمک** **Faire quelque chose par habitude** **عادت** **مألوفه** **صورتی** **کسب ایدر** **Se défaire d'une habitude** **بر مادتدن** **فارغ اولمق**

On dit en termes de Physique et de Médecine, L'habitude du corps, pour dire, la complexion, le tempérament du corps. **بنیه الوجود - بنیه البدن** **علتی بنیه وجودک** **مجموعه منتشر** **l'habitude du corps** **بو** **Cette maladie a changé toute l'habitude du corps** **اولمشدر**

On le dit aussi, pour exprimer l'air qui résulte du maintien, de la démarche et des attitudes les plus ordinaires d'une personne. **هیئت** **P. کالبد** **فلانی مسافه** **بعیده** **دنبرو هیئتندن** **بیلدم**

HABITUDE. Fréquentation ordinaire. **انس - موانست - قونشده - آشنالی** **T. آشنایی - آمیزش** **P. موالفت - الفت** **بر کمنده ایله** **Avoir habitude avec quelqu'un, en quelque lieu** **بر محلده** **کسب انس** **والفت** **ایتمک**

آلف **pl. آلف** **- آتسین** **pl. انیس** **Et connaissance** **بر محلده** **Avoir des habitudes en un lieu** **T. بیلدک** **T. آشنا** **P. کبار بیننده** **Il a de grandes habitudes** **آشنالی اولمق** **آتسین** **آشنایان پیدا** **Faire des habitudes** **آشنالی وار در** **بر کمنده** **ایندنیک** **Perdre toutes ses habitudes** **ایتمک** **Conservé ses habitudes** **آشنالوک** **جمله سنی** **صایغ** **ایتمک** **آشنالربنی** **وقایه** **ایتمک**

HABITUEL. Qui est tourné en habitude. **مألوف - مانوس** **مرض** **مألوف** **Mal habituel** || **آشلمش** **T. آفته** **P. معتاد** **اثم** **مانوس** **حقای** **مألوف** **Péché habituel**

HABITUELLEMENT. Par habitude. **حسب** **الاعتیاد** **عادت** **- آلمش** **اولدوق** **T. بر وجه** **اعتیاد** **P. العادة** **حسب** **الاعتیاد** **دوجار** **Il s'enivre habituellement** **ایدیندرک** **حسب** **الاعتیاد** **ارتکاب** **Mentir habituellement** **سکر** **اولور** **کذب** **ایتمک**

HABITUER. Accoutumer. **تدریب - تعوید** **Il faut habituer les enfants à l'obéissance, à supporter le froid et le chaud** **اطفالی** **وسم** **اطاعت** **وانقیاده** **وحر و بردی** **تحملة** **نأنس** **وتدریب** **فوجوانلری** **Habituer les jeunes gens à la fatigue** **ایتمک** **لازمدر** **مشاقق** **ومتاعبه** **آشدرمق**

S'HABITUER. **آستیناس - نأنس - اعتیاد - تعود - تدریب** **S'habituer au bien** || **آشدمق** **T. آفتن** **P. اتلاف** **- تالف** **au mal** **خیر** **وحسنه** **آشدمق** **- بر** **وخیر** **ایله** **تالف** **ایتمک** **au froid, au chaud, au travail** **شر** **ومفسدت** **ایله** **نأنس** **ایتمک** **سرما** **وبرودت** **وگرما** **وحرارت** **وتعب** **ومشقة** **آشدمق** **بر** **à l'air, au climat, aux mœurs, aux coutumes d'un pays** **مملکتک** **هواسنه** **وطبیعت** **اقلیمه** **وآداب** **واخلاقه** **آداب** **واخلاقیله** **الفت** **ایتمک** **- آشدمق**

یا قشقلو کیمنک

On dit figur. Habiller un conte, pour dire, l'orne de manière à le rendre agréable T. حکایده لباس پوشش حسن ایتمک

On dit, Habiller quelqu'un de toutes pièces, pour, En dire toute sorte de mal T. فلانی شتوم گوناگون ایله دوناتمق

HABILLÉ. A. جامه پوشیده P. لباس کیمنش

HABIT. Vêtement A. لباس pl. البسة - ملبوسات pl. ملبوسات - اوروبه T. قبا - جامه P. کسا - کسوة - ثياب pl. ثوب - لباس ارکک de femme لباسی Habit d'honneur || کیم - اثواب - لباس عفتنما Habit décent زنه لباسی - جامه زن - کسوة نسا bien fait مؤتب لباس - ادبلو لباس - اهل عرض لباسی - کوزل کسیملو - جامه خوش اندام - لباس لطیف التقطیع - جامه بد اندام - لباس قبیح التقطیع mal fait لباس لباس d'été لباس طویل یاخود لباس قصیر کیچک لباس شتوی d'hiver یاز اوروبه سی - جامه تابستانی - صیفی کسوة de campagne قیش اوروبه سی - جامه زمستانی - شهر ائوابی de ville قیر اوروبه سی - جامه دشتی - صیحرایی 14 à أوجی اوروبه سی - جامه شکار - کسوة صیاد لباس la mode à la vieille mode رسم نو ظهور اوزره اولان لباس de couleur حکی کیمش لباس - رسم قدیم اوزره اولان لباس de couleur سلاب A. جامه رنگ آمیز - ثوب ملون کسوة دارات de parade لباس اوروبه سی T. جامه ماتم P. سلب pl. لباس de cérémonie رسمیة de fête کیسوة رسمیة de cérémonie و احشام اسکی زمان - کار قدیم لباس لباس à la française فرانسوی اوزره بر لباس لباس complet لباس خفیف Habit léger لباس متخرق déchiré کهنه لباس - لباس بلی vieux جدید لباس usé یرتق لباس - جامه دریده - لباس متشقق - لباس لباس ردی méchant قولنمش اثواب - مستعمل ساده رنگو لباس uni فنا اوروبه - جامه کمقد - خسیس - لباس لبق qui sied bien سوزنی ایشلنمش لباس brodé Habit en کونده لک اوروبه T. جامه روزمزه P. مبدلة A. matin یا قشقسز اثواب - جامه نازیبنده - لباس غیر لبق mal être somptueux, magnifique en habits مخصوصنده

ملبوسات خصوصنده Le luxe des habits معنوی و محتشم اولمق

تبدیل لباس ایتمک Changer d'habit اولان اسراق و مفاقت

Mettre un habit بر لباس ایله اکتسا ایتمک Faire un habit

- بطانه لباس La doublure d'un habit بر لباس یا پدرمق

بجینی - لباس تقطیعی la façon لباسک ایچ قابی

- Habit habillé, pour dire, avec lequel on est faux déceimment

- یا قشقلو اوروبه T. جامه بایسته P. لباس مهتمم A.

On dit, Prendre l'habit, pour dire, prendre l'habit de religieux

T. جامه ترسایی گوفتن P. اتخاذ اللباس الرهبانية A.

رهباقلق ائوابی کیچک

HABITABLE. Qui peut être habité A. قابل السکنا

اوتوريله بیلدجک T. نشستی P. ممکن الاقامة - التمكن

بو خانه قابل سکنا دکندر Ce logement n'est pas habitable ||

شمیدی بو بنک قلیل Ce bâtiment est maintenant inhabitable

ربع مسکون On dit, Toute la terre habitable - تمکن و اقامتدر

HABITACLE. Habitation. V. de mot. Il ne se dit qu'en quel-

ques phrases de l'écriture || Les habitacles éternels امکانه جاودانی

HABITANT. Qui habite dans un endroit A. مقيم - متکین P.

Il a choisi sa demeure en tel endroit, قرارگیر T. اوتوران ||

فلان محلده اختیار مآوا ایله اليوم inhabitant où il est encore habitant

اول طرفده مقيمدر اول طرفده مقيمدر

Il est aussi substantif A. اهالی pl. ساکن - سکنة pl.

Les habitants de la campagne صحرایی اهالی صحرایی ساکن - ساکن

semble les habitants de la ville و اهالیسی ساکن On as-

semble les habitants de la ville و اهالیسی ساکن

فلان مملکتده ساکن Habitant d'un tel pays جمع اولندی

فلان مملکتک اهالیسندن بری

HABITATION. Le lieu qu'on habite A. سکنا

M. محل الاقامة - مآوا - اماکن pl. امکنه pl. مکان - مساکن

C'est là mon قوناق - یورد T. قرارگاه - اقامتگاه - جایگاه

L'habitation en est mal-saine هیچ بو مسکن

On lui a donné cette maison pour son habitation و خیم الہوا بر مکاندر

اقامتگاهی اولمق اوزره کندویه فلان خانیدی و بر مشلر در

Il se dit aussi de l'établissement que les colonies font dans

کوجار T. اقامتگاه کوجها P. مکان النواقل A. un pays

مارتنیکه dans la Martinique || Il y a deux habitations

modernes n'emploient ce mot que relativement à la santé ou à la guerre. On dit, La gymnastique militaire *الحركات الحربية*. La gymnastique médicale *حركة لحظ الصحة*.

GYMNIQUE. La science des exercices que l'on apprend aux athlètes *فن كشتكیری* *فن المصارعة*.

GYNÉCÉE, Appartement des femmes *بيت النساء*. *حرم دائرهسی* - *حرم خانة زنان*.

GYNÉOCRATIE, État où les femmes peuvent gouverner *حکمرانی زنان*. *حکومة النسوان* - *حکومة نسائية*. *انگلتره* *L'Angleterre* est une gynéocratie *قاری حکومتی دولتی حکومت نسائیه جاری اولدیغی دولتلدندر*.

GYPSE. Plâtre *آهک* *جس*. *Y. aussi Plâtre*.

GYPSEUX. Qui est de la nature du gypse *جستی*. *آهکی*.

HAB

HAB

HABILE. Qui fait avec succès un grand usage de ce qu'il a appris *عارف* - *حذافی* *حاذق* - *مهره* *ماهر*. *Un homme habile dans les affaires* *معرفتو* - *اوز* *کاردان* - *هنرور* - *هنرمند* - *استاد* *کاردان* - *اداره* *اسورده* *ماهر بر آدم* *صنعتنده* - *صنعتنده* *استاد* - *فنده* *ماهر* *دانس* *سوم* *معرفتو* *Il est habile en toutes choses* *وار* *معرفتو* *On dit d'un artiste qui excelle dans son art, c'est un habile peintre, un musicien, un sculpteur habile* *ماهر بر مصور* *ماهر موسیقی شناس* *ماهر اویمه جیدر*.

En termes de Jurispr., il signifie capable *لایق* - *صالح*. *Son avoué* *شایسته* *صاحب الیاقه* *الصحة* - *مستحق* *Habile à succéder* *صالح* *استورانه* *Les moines ne sont pas habiles à succéder* *لیاقت* *وراثته* *زهادک* *حق* *وراثته* *لیاقت* *و صلاحیتلری یوقدر*.

HABILEMENT. D'une manière habile *بالمهارة*. *Il a fait cela fort habilement* *استادجه* *ماهرانه* - *استادانه* *Il s'est tiré habilement d'affaire* *جیقدی* *استادانه* *مصلحت* *ایچندن* *جیقدی* *Il démêle habilement le vrai du faux* *کذت* *وصحشک* *بینی* *بالمهارة* *فرق* *وتتمیز* *ایدر*.

HABILETÉ. Qualité de ce qui est habile *مهارت*. *Il a beaucoup d'habileté* *اوزلق* *هنرمندی* - *هنر* - *استادی* *Il a fait voir son habileté en cette affaire* *غایت* *ایله* *مهارتی* *وار در* *شومازده* *مایه* *حذاقنی* *اطهار* *Il a été pris pour dupe avec toute son habileté* *ایکن* *کمال* *مهارتی* *درکار* *ایکن* *مع کل* *حذاقته* *دوجار* *غن* - *گرفتار* *دام* *خدیت* *اولمشدر*.

Cet homme a plus d'adresse que d'habileté *فلانک* *جیره* *دستی* *ولباقتی* *مهارتندن* *زیاده* *در*.

HABILISME. Superlatif d'habile *احذقی*. *اولو* *استاد* - *پک* *استاد* *هنرمندترین*.

HABILITÉ. Aptitude *صلاحيه*. *وراثته* *صلاحيه* *Habilité à succéder* *کركلک* *شایستگی*.

HABILITER. Terme de Jurispr. Rendre quelqu'un capable de faire, de recevoir quelque chose *اعطاء الاستحقاق*. *Un bâtard est habilité par la légitimation à posséder des bénéfices, à se faire prêtre* *برولد* *الزنا* *حق* *تصرف* *زعامت* *واتخاذ* *طریقت* *رهبانیت* *خصوصلرنده* *جانب* *شرعون* *کسب* *حل* *ورشدت* *ایله* *مستحق* *اولور*.

HABILLEMENT. L'ensemble des choses par lesquelles on est vêtu *زی*. *Magnifique habillement* *اندام* - *قیامت* *پوشش* *زی* *فاخر*.

HABILLER. Mettre les habits à quelqu'un *اکسا* - *الباس*. *Un valet de chambre qui habille son maître* *آغاسی* *آغاسی* *جامه* *پوشانیدن* *فلانی* *اکتسا* *ایلدیکی* *حالده* *بولدم* *On ne lui donna pas le loisir de s'habiller* *کیینور* *ایکن* *بولدم* *Et faire faire un habit à quelqu'un* *اکسای* *فقرایتمک* *Habiller les pauvres* *اکسا* *مسکین* *فقرایتمک* *On dit, qu'un homme s'habille bien, pour dire, qu'il porte ordinairement des habits bien faits* *تزیینی* *بالحسن* *اکسا* *جامه* *پوشیدن*.

GUILLER. Chant du moineau. ششقیقه. فرد العصفور. P.
 Le guil- سرجه‌نک. اوتندسی. T. چاو چاو کنجشک. P.
 leri de ce moineau est réjouissant بو سرجه‌نک اوتندسی
 مفرحدر

GUILLOCHER. Faire des guillichis. تجمیل بالتجاسین. P.
 کوزل بزکله ایلده حسن و بیرمک. T. برسم زیبا پیروستن
 || Guillicher une tabatière کوزل بزکله ایلده
 قوینک اوزرینه کوزل
 حسن و بیرمک

GUILLOCHIS. Compartimens faits pour orner différens ouv-
 rages. کوزل بزکله. T. پیرایشهای زیبا. P. تحاسین. P. pl.

GUIMAUVE. Espèce de mauve. خطمی. P. خباز شجری.
 خاتم چیچکی. T. گل خطمی. - غسل

GUINDAGE. L'action de guinder. V. Guinder.

GUINDER. Lever en haut par le moyen d'une machine. ترفیع.
 T. بسماک بر آوردن. P. اصعاد بالسماک. - بالسماک
 یوکی آلت ایلده Guinder un fardeau || آلت ایلده فالدرمق. T.
 طاشلری مقره Guinder des pierres avec une poulie
 فالدرمق Il se fit guinder avec une corde au haut de la
 کندیوی بر ایپ ایلده قلنه‌نک یوقاروسنه اصعاد ایتدردی

Il se dit figur. des choses où l'on affecte trop d'élévation.
 یوکسلمه. T. بلندی نمودن. P. اظهار سمو. اظهار العلو
 اظهار سمو Il ne faut point se guinder l'esprit || کوسترمک
 بو واعظ و مطنده اول قدر اظهار علو و سمو
 ایدر که آکا پیرولک ایتمک مشکدر

GUINGOIS. Travers, ce qui n'est pas droit. محل - ضلوع.
 P. الضلوع. T. مزاوله || Il y a un guingois dans ce
 بر مزاوله وار در. بو باعهده بر محل ضلوع وار در
 On a tâché de cacher le guingois de cette chambre par une
 بر تخته پرده ایلده اوطنه‌نک مزاوله سنی ستر ایتمک
 Il || اکریلک. T. کچی. P. اعوجاج. Figur.
 y a dans cet esprit un guingois qui choque tout le monde
 عقده عالمی بیزار ایدر بر نوع اعوجاج وار در

کچ و سچ - وریب گونه. P. ضالعا.
 T. مزاوله. T.
 بو اوطه بستیون مزاوله در. بو حجره جمله ضالعه
 اکری بوکری. ضالعا تلبس ایتمک
 اکری. ضالعا سنی ایدر
 کینینک

مقج العقل. Figur. || Il a l'esprit de guingois.
 مقلی اکری. T. کچ عقل. P.

GINGUETTE. Petit cabaret. V. ce mot.

GUIRLANDE. Ornement de tête en forme de couronne, com-
 posé de fleurs entremêlées ensemble. اکلیل الازهار. P.
 چیچک ایلده دونانمش. T. سرپوش با گل و شکوفه آراسته
 چیچک ایلده Former, composer une guirlande || باش کسوتی
 جواهر Guirlande de pierreries دونانمش باش کسوتی دوزمک
 گرانبا ایلده مرقع بر قطعه باش کسوتی

Et les ornemens de feuillages, de fleurs dont les sculpteurs
 ornent les bâtimens. زنجیرک. P. خطوط مشجره. P. pl. خط مشجر.
 پیراق و چیچک زنجیری. T. برگ و شکوفه

GUISE. Manière, façon. آیین. P. اسلوب. فن. - طور.
 هر مملکتک بر کونه فن. Chaque pays a sa guise || طور. T.
 هر کس کند و طور نجه Chacun vit à sa guise و اسلوبی وار در
 هر کس بندد بآیین دیگر دستارها. P. et en proverbe
 هر کس کندویی طور خورنجه Chacun se gouverne à sa guise
 اداره ایدر

En ouis. À la façon, à la ressemblance. - علی طور.
 Prendre du su- کبی. - طور نجه. T. بسان. - بآیین. P. بمثل
 جای کبی مرور چیچکی نوش ایتمک Chacun en guise de thé
 تنبور. P. طنبور. طبن.
 طنبور جالمق Jouer de la guitare || طنبور. T.

GUITARE. Instrument de musique.
 GUSTATIF. Terme d'Anat. Il se dit du nerf qui constitue l'or-
 gane du goût. داد. T. پی حاشنی. P. عصبه الذوق.
 سکیری

GUSTATION. Sensation du goût. جاشنی. P. ذوق. طعم.
 داد. T.

GUTTURAL. Qui appartient au gosier, ou qui se prononce du
 gosier. Son guttural. || بوغازه متعلق. T. گلوبی. P. حلقی.
 Les lettres ع et غ sont des lettres guttu- صدای حلقی
 rales. Artère gutturale. اخذع.
 بوغاز طمری. T. رت گلو. P.

GYMASE. Lieu destiné chez les anciens aux exercices du
 corps. میدان زوربازان. P. رجه لحرکات الشاقه.
 زورباز میدانی

GYMNASTIQUE. L'art des divers exercices du corps. فن
 - زوربازلق. T. زوربازی. P. التعليم الحركات الشاقه

لقمه بزرك P. لقمه كبرى A. GUEULÉE. Grosse bouchée
ايرى لقمه T.

گروه P. فوج السالين A. GUEUSAILLE. Multitude de gueux
|| ديلنجى غلبه لکى T. گروه دريوزه کنان - خچکولان
بو ديلنجى گروهنى طرد ايله Chassez cette gueusaille

GUEUSE. Pièce de fer fendu, qui n'est point encore purifiée
|| خام دمور T. آهن خام P. حديد غير مصفا A.
دوکمک - خام دمورى سبک ايتمک

ديلمنک T. دريوزه کردن P. سوال A. GUEUSER. Mendier
|| Il s'est mis à gueuser ايلدى Gueuser son
pain بر کشى قوت لا يموتنى سوال ايتمک

گدايى P. فاقه - فقر A. GUEUSERIE. Indigence, misère
|| Il y a bien de la gueuserie dans cette
provincie جو مملكتده خيلى فقر وفاقه وار در مسكينك

گدا P. مسكين P. فقرا pl. فقير A. GUEUX. Indigent
|| Ces gens-là sont si gueux, qu'ils n'ont point
de pain بو آدملر قوت لا يموتنه احتياج رتبسه قدر فقرا درلر
فقر و احتياجلى شول مرتبه در كه نانپاره په محتاجدرلر

دريوزه گر. سايلىن pl. سايلى A. Et qui demande l'aumône
صرف سايلدريو سايلىن C'est un vrai gueux
ديلنجى T. خچکول -
- Il signifie aussi Fripon, V. ce mot.

On dit d'une femme de mauvaise vie, que c'est une gueuse A.
قچه T. زن آلوده دامن P. فاسده

Gui. Plante qui croît sur les branches de certains arbres,
comme du poirier, du chêne, etc. A. T. توزاق مشرة
پليد آغاجى توزاغى

خادعة A. Petite porte pratiquée dans une grande
|| La porte de la ville est fermée,
mais le guichet est ouvert كچه مسدود در انجق
ياورى قپوسى آققدر On l'amena entre les deux guichets pour
traiter d'accommodement avec sa partie خصميه بينى بالمصالحه
ياورى - اويدرمق ايچون خادعتين آرهسه کوتورلدى
قبولر آرهسه

بواب A. Guichetier. Valet qui ouvre et ferme les guichets
ياورى قپو بکچيسى T. دربان پالگانه P. الخادعة

GUIDE. Celui qui conduit une personne, pour lui montrer le
chemin A. دليل P. بدرقه - رهبر - رهنا T. يول
کوستريجي - دليل اتخاذ ايتمک || Prendre un guide
قولاغوز -

قولاغوزلق - دلالت خدشنى ايتمک Servir de guide
- On appelle Guides, dans les armées, des gens du pays choisis
عسكر قولاغوزلرى - اردو قولاغوزلرى T.

Figur. Celui qui dirige quelqu'un dans sa conduite A. مرشد
|| Ce jenne homme a besoin d'un bon guide pour ses affaires
ادم حدائق سنى تقريبيه بر حاذق مرشده محتاجدر
GUIDE. Une bande de cuir qu'on attache à la bride des che-
vaux d'équipage, et qui sert à les gouverner A. جريبر P. فسار
T. يولار

ارائه الطريق - دلالت A. GUIDER. Conduire dans un chemin
- يول کوسترمک T. رهنمايى کردن - رهبرى کردن P.
|| Prenez un homme qui sache les chemins,
afin qu'il vous guide يوللرى ايدده جک
- ارشاد A. Figur. A. بيلور بر ادم معيتكه استصحاب ايله
|| C'est lui qui me guide dans cette affaire يول کوسترمک T. رهنمايى کردن P. ارائه الطريق
بو خصوصده بکا ارائه طريق C'est son intérêt qui le guide ايدن فلاندر
هر شيده دليل Guider quelqu'un dans le
chemin de la gloire اقباله ارشاد
- بر کسنديه شان و اقبال طريقنى ارائه ايتمک - ايتمک
بر کسنديه شان و اقبال طريقنى ارائه ايتمک - ايتمک

الو بالو P. قراصيا حلو A. GUIGNE. Sorte de cerise douce
سياه و قرمزى و بياض || Guigne noire, rouge, blanche
کراس T.

GUIGNER. Fermer à demi les yeux en regardant du coin de
چشمپوشانه نيمنگاه کردن P. شوس - تحشيف العين A.
کوز قيارق قوبروغيله باقمق - کوز قيارق کورمک T.

Figur. Former quelque dessein sur quelqu'un, sur quelque
|| کوز ديمکک T. ديده دوختن P. اطماح النظر A. chose
|| Il guigne cette charge ايدر نظر رغبت ايدر
مدت مدیده دنبرو بو ميراثخوره کوز ديمکشدريو
y a long-temps qu'il guigne cette héritière

شجر القراصيا A. GUIGNIER. L'arbre qui porte des guignes
کراس آغاجى T. درخت آلو بالو P. الحلو

نحوست - شامة البخت - شامت A. GUIGNON. Malheur
|| C'est un grand guignon
بر کسنديه Porter guignon à quelqu'un شامت عظيمه در
اوغورسلى کتورمک - ايراث شامت بخت ايتمک

GUILLÉE. V. Giboulée.

On appelle figur. Foudre de guerre, un grand homme de guerre
امر حربده صاعقه دهشت انگیز مثالی بر جنگاور لا نظیر
Et flambeau de la guerre, جنگده یلدرم کبی بر آدم -
celui qui est cause de la guerre و قتال - موقظ نائرة حرب و قتال
مسعر حرب - موقد مشعل حرب و قتال

ALLER à LA PETITE GUERRE. C'est aller en petite troupe butiner
en pays ennemi T. جاپوله چیتقمق - جاپوله وارمق

On dit, Faire la guerre à quelqu'un, pour dire, prendre à
tâche de le contrarier T. بر کسندید معارض اوارمق

GUERRE, se dit figur. dans les choses morales A. جدال -
Il faut جنگلشمه T. کشمکش نزاع و ستیز - ستیز P. نزاع
amais نفسانیته ایله جنگلشمه امراض
جسم Il y a guerre perpétuelle entre l'esprit et la chair لازمدر
و روح بیننده دانشی کشمکش نزاع وجدال وار در

GUERRIER. Qui a rapport à la guerre A. پیکاری P. حربی
اعمال حربیه Actions guerrières جنگه متعلق T. جنگی -
Travaux guerriers Exploits guerriers خدمات حربیه
Et qui est propre à la guerre - فتوح و غزوات - جلیله حربیه
جنگجی 2: جنگ آزما P. حربی - مألوف الحرب A.
مزاج Humeur guerrière جلاله حربیه Courage guerrier
حرب و جنگه مألوف بر ملت Nation guerrière جنگ آزما
Et qui fait ou qui a fait la guerre A. - ملت جنگ آزما -
جنگ آزمایدن T. پرخاشکار P. محارب

GUET. Fonction d'un soldat mis en sentinelle, ou d'un nombre de
عسس - مرابته A. soldats qui font la ronde de nuit dans une ville
Celui قوللجیلق - قوللجیلق T. کرده بانی - دیده بانی P.
اول محلده قوللجیلق qui fait le guet en cet endroit - là
En cette ville, ce قوللجیلق ایتمک être au guet
sont les bourgeois qui font le guet مرابده خدمت
Il se dit aussi de ceux qui font le guet اهل بلده
مخصوصدر قوللجی T. کرده بان - دیده بان P. اترور - ربیته A.
پیاده قولجی و اتلو و اتلو قولجی Gue à pied, à cheval
قولجی قولجی

On appelle Mot de guet, le mot qui se donne à ceux qui
font le guet A. حرف معهود P. شعار - لفظه معهوده A.
معهودانه سوز

GUET - APENS. Embûche dressée pour assassiner, ou pour
آدم T. کینگاه مردمکشی P. غیله A. surprendre quelqu'un

فلانی غیله On l'a tué de guet-apens دوشده جک پوصی
پوصی به دوشروب قتل ایلدیلر - قتل و اعدام ایتمشدر در
بکا - Figur. C'est une affaire qu'il m'a faite de guet-apens
ایندیکی ایش کینگاه خبائنده ترتیب اولمش بر سو
On prit le temps de son absence pour faire juger son
procès, c'est un guet-apens وقت غیبتندن انتنام فرصت
ایله دعواسنی حکم ایتمشدر در اشته بو کیفیت آدمی بر
پوصی به دوشرومکدر

GUÊTRE. Sorte de chaussure qui sert à couvrir la jambe et
le dessus du soulier A. جارق T. شهم - پالیک P. خصف

GUÊTRE. Mettre des guêtres à quelqu'un A. لباس الخصف
ایاغ جارق کچورمک - جارق کیدرمک T. شهم نهادن P.

GUÊTRE. Épier à dessein de surprendre A. پئرویدن P. اعتیان
قطع طریق Les voleurs guettent les passans
Il y a des sergens qui le guettent
On sait tous les ضابط نفراتی پسند دوشوب اعتیان
ایدرلر فلانی جاسولیوب هر قنغی
طرفه وارر ایسه خبر آلورلر

Figur. Attendre quelqu'un à un endroit où il doit passer A.
پرمر - جشمدوز ترقب شدن P. ارتقاب - ترقب - ترصد
Je guette ici un tel juge pour lui pré-
senter un placet عرصه مالی تقدیم ایچون بو طرفده فلان
Il guettait son débiteur pour lui demander de
l'argent اچیه طلبیچون آله جقلوسی ظهورینه مترصد اییدی
ثرثار مصوات A. ثرثار

Qui parle beaucoup et fort haut A. پک حیقربجی یکشاق T. تند آواز هرزه گو P.

GUÊLE. C'est dans la plupart des animaux et dans les pois-
sons, ce qu'en l'homme on appelle Bouche A. افواه pl. فوه
Gueule صغرتک آغزی La gueule d'un boeuf آغز T. دهان P.
Il avait la gueule ouverte pour
l'engloutir - فلانی بلع ایچون افغار فم ایلدی
aussi d'autres choses par analogie A. فوهه - فم
T. دهانه تنور P. فوهه تنور A. La gueule d'un four آغز
دهانه P. عشق جرّه - فم جرّه A. فزون آغزی
دستینک بوغازی - دستینک آغزی T. گلری سبو - سبو
On dit proverb. Mettre quelqu'un à
la gueule du loup, pour dire, l'exposer à un péril certain
فلانی قوردک آغزینه ویرمک

مقدمه فلان Il était autrefois fort attaché à cette opinion, mais il en est guéri maintenant
اعتقادده تمکین نفس ایتیشیکن الیوم اول علتدن شفایاب
مبتلا اولدیغی حرص Il est guéri de son ambition اولمشدر
On ne guérit point de la peur شفا یافتن اولمشدر
ولعقل امرضدن دکلدر

T. تن درستی پذیرفته - شفا یافتنه P. مشفی A. Guéri. افاقه بولمش - صانعلمش

افاقه - شفا - بره A. Guérison. Recouvrement de la santé
صانعلمه Z. درستی پذیر - دوا پذیر - چاره پذیر P.
افاقه imparfaite بره نام - شفای نام Guérison parfaite
طبيب فلانك بره Le médecin travaille à sa guérison ناقصه
La guérison de ces sortes de maladies est très-difficile افاقه
بو مقوله امرضدن افاقه C'est de Dieu بو مقوله امرضك دواسی مشکدر - مشکدر
افاقتنی مجرد ضایع بالغة guérison انتظاره se doit attendre
رحمیدهن مامل ایتلو در

ممكن البره - ممكن الشفا A. Guérissable. Qu'on peut guérir
درمان - علاج پذیر - دوا پذیر - شفا پذیر P. ممكن الدواء
Ce mal n'est pas guérissable علاج قبول ایدر - صاعلور Z. پذیر
بو مرض دوا نا پذیر در - بو ملت نا قابل علاجدر

GUÉRITE. Petite loge où une sentinelle se met à couvert
نوبت بری T. دیده بانگاه - نوبتخانه P. مرقبه - مرتبه A.
Un boulet de canon donna dans la guérite, قوللق بری -
طوب کلهسی نوبتخانهیه اصابت ایلله sentinelle ایلله
نوبتچی نفرینی اولدردی

Il se dit aussi d'un petit cabinet ouvert de tous côtés au haut
- غرفات pl. عرفة A. d'une maison pour découvrir de loin
Il a fait faire une جاهدنا Z. فرواره P. علویه
خانهسی بالاسنده صغیر petite guérite au haut de sa maison
بر جهانما احداث ایندردی

GUERRE. Différend entre des États, qui se décide par la voie
- محاربات pl. محاربة - حروب pl. حرب A. des armes
- پیکار - جنگ P. مقاتلات - مقاتله - قتال - اسفار pl. سفر
Guerre sanglante جنگ - دویش Z. پرحاش - رزم - نبرد -
سیلان - سفک دماه کثیرهیی مستلزم محاربة شدیده
نیچه قانلر دوکلمش - جویبار دمایبی مستلزم اولمش جنگ

injuste حقّه مقارن اولان سفر Guerre juste حرب و قتال
Guerre d'outre-mer سفر فاعده مدل وحقه منافی اولان سفر
Gens de guerre دکر آشوری سفر - ما وراء البحر
Le métier de la guerre عسکری نفری - عسکری
Ruse de guerre شروط حربیه - قوانین حربیه
Munitions de guerre et de bouche خدمه حربیه
Préparatifs de guerre سفریته و ذخایر و ارزاق سفر
Place de guerre آلت حرب Machine de guerre سفریته
En temps de guerre شورای ارباب حرب
Vaisseau de guerre هنگام سفرده - وقت سفرده
Vaisseau armé en guerre سفینهسی
C'est un grand homme de guerre کیرمش سفینه - تجهیز اولمش سفینه
un grand homme de guerre صاحبی
Les malheurs de la guerre مصایب سفریه
Déclarer la guerre ثمرات حرب - ثمرات سفر
Entreprendre la guerre سفره تصدی اعلان سفر ایتمک
Ces deux princes sont en guerre, se font la guerre
سفره Aller à la guerre ایکی پادشاه بیننده سفر وار در
Allumer la guerre dans un État بر ملک ایچنده اشعال نائرة حرب و قتال ایتمک
Porter la guerre dans le coeur d'un pays جنگ و قتالی
Savoir bien la guerre قتال وجدالی ملکک - قلبگاه ملکه قدر ایصال ایتمک
Soutenir la guerre جگرگاهنه قدر سوق و ایصال ایتدرمک
Les puissances qui sont en guerre قوه حربیه کما ینبغی واقف و آشنا اولمق
Entendre bien l'art de la guerre محاربهیه دول محاربین
La guerre de campagne فن حربک
C'est un homme qui a le génie de la guerre قواعندن کما ینبغی خبردار اولمق
Faire la guerre à outrance حد افراطه قدر جنگه شدت
Faire la guerre à feu et à sang احراق بالنار و احراق
Guerre - دمای بیشمار ایلله جنگ و قتاله مبادرت ایتمک
Guerre civile, Guerre intestine, celle qui s'allume dans l'intérieur de
حرب و شورش P. حروب داخلیه pl. حرب داخلی A. l'État
Guerre sainte. La guerre contre les infidèles, qui avait pour but la conquête de
ملک ایچنده کی دویش Z. درونی
جهد A. la Terre-Sainte

مقطع نهر اول محله اصلاح واقوا در لا - dans cet endroit -
 Passer la rivière à gué نهری کهید یروندن مرور ایتمک
 Sonder le gué ابه یوقلمق Ab-
 reuver un cheval au gué اسقا کهید یرونده اسقا
 اتی نهرک کهید یرونده اسقا - On dit figur. Sonder le gué, pour dire, Faire quelque
 tentative sous main, pour pressentir les dispositions de ceux dont
 dépend le succès d'une affaire T. استمزاج ایتمک
 اسقندیل - استمزاج ایتمک
 ایتمک

GUÉABLE. Où l'on peut passer à gué A. ممکن القطع -
 کهید T. از پایاب گذشتنی P. ممکن العبور من المخاصة
 نهر فلان محله dans cet endroit La rivière est guéable
 ویرر ویرر
 کهید ویرر

GUÉBRES. Nom que portent les restes de l'ancienne nation Fer-
 sane P. گبر

GUÈDE ou PASTEL. Plante à l'usage des teinturiers A. دظلم
 جویت اوتی T. نیل P. نیل -

GUENILLE. Haillon, chiffon A. خرقه pl. خرق -
 Cet homme ne porte que des T. چپان P. مزق
 بو آدمک لباسری خرق و مزقن عبارتدر

Il se dit au pluriel de toutes sortes de vieilles hardes A. pl.
 اسکی T. کهنه پارها P. ردم pl. اخلاق pl. معاوز pl. خدافل
 بوسکی شیلر

GUENILLON. Petite guenille A. قزاع P. کهنه
 پارچسی

CUENIPE. Femme malpropre A. متقشفة P. تافرة
 زن چپل T. لته کهنه P. قزاع
 کیرو پالو مورت T.

GUENON. La femelle du singe A. پوردة P. ماده
 دیشی میمون یاوریسی Une petite guenon || دیشی میمون

GUENUCHE. Petite guenon A. قریدة P. ماده
 دیشی میمون انیکی T.

GUÈPE. Grosse mouche semblable à une abeille A. زنبور pl.
 نیشترلی آری - صاری آری T. بز - زنبور P. زناбір
 ابری نیشترلی آری - زنبور کبیر

GUÉPIER. Lieu où les guêpes construisent des gâteaux et des
 صاری آریر T. آشیانه زنبورها P. بیث الزناбір A. alvéoles
 یواسی

GUÈRE ou GUÈRES, adverbe. Pas beaucoup A. لا کثیرا P.
 Il n'y a guère de همان دکل - اولقدر یوق T. نه چند

gens tout-à-fait désintéressés آدلر ماری وعوضدن
 دنیاد Il n'y a guère de bonne foi dans le monde اولقدر یوقدر
 اولقدر عاقل Il n'est guère sage صدق وفا اولقدر یوقدر
 نه چند صاحب عقل و درایتدر - دکلدر
 بوایشه همان فلانندن
 غیری کمسنه قادر دکلدر

GUÉRET. Terre labourée et nom ensemencée A. کریب -
 Cette || نظم اولمش یر T. زمین شیار کرده P. فلحة
 pièce de terre est demeurée en guéret اولدرق
 ابقا اولمشدر

GUÉRIDON. Sorte de meuble qui sert à mettre des flambeaux
 شمعدان اسکلهسی T. پایگاه شمعدان P. کرسی السراج A.
 شمعدان اوتورانی -

GUÉRIR. Rendre la santé A. اشفا - ابراء -
 Co || صاعلمق T. شفا دادن - درست کردن P. المزاج
 بو طبیب l'a guéri d'un mal qui paraissait incurable
 فلان کمسنهیی نا قابل شفا عد اولنان مرصدن ابرا
 فلانی علت حمان Guérir quelqu'un de la fièvre ایتردی
 On dit proverb. De quoi me guérira cela? Cela
 ne me guérira de rien, pour dire, que cela ne me servira de
 بو شی دردم بر درلو دوا اولمز rien

Il se dit aussi des maladies A. دفع P. جاره کردن -
 Guérir la fièvre || صاوشدرمق T. بر طرف کردن
 Cet emplâtre guérit les contusions دفع ایتردمک
 بره لری دفع ایتردر

Guérir une plaie A. تلیم P. اصلاح -
 صاعلمق - اوکمق

Guérir, au neutre, et se Guérir A. تشفی -
 کسب البره والصحة - تصحیح المزاج - استبال - نبال -
 شفا - تن درستی پذیرفتن P. کسب الشفاء والعافية -
 افادت - صاعلمق - شفا بولمق - ابو اولمق T. یافتن
 دوجار اولدیغک Votre mal commence à se guérir || بولمق
 Songez seulement à vous guérir علقندن استشفایه یوز طوتدک
 Il est afadt بولمده باقی - همان کسب بروصحته چالش
 خسته ایسه ده شفا بولمده شبهه Guérir-t-il de cette maladie? بو مرصدن شفایاب
 Figur. || بو ملتدن افادت بولمده جمیدر - اولجعی وارمیدر
 On l'a guéri de l'erreur où il était علت مینلا اولدیغی

GROTESQUE. Il se dit des figures bizarres, imaginées par un peintre *ا. شکل غریب* || *Figures grotesques* صور غریبه الاشكال

Figur. Ridicule, extravagant *ا. مسخر* موجب السخرة - مسخره لباس موجب *Un habit grotesque* مسخره *T. خنجرود فرما* *P. Cet homme est bien grotesque* سیمای سخره فرما *mine grotesque* مسخره بر آدمتر

GROTESQUEMENT. D'une manière ridicule *ا. متمسخرأ* *P. مسخره جه* مسخره جه *T. خنجرود گونه* متمسخرأ رقص ایتنک *Danser grotesquement* کینمش

GROTTE. Caverne *ا. كهف* pl. كهوف - مغارة pl. مغارات *T. كهف عمیق الغور* *Grotte profonde* مغاره بک مدخلند *Faire une grotte* باغچه ایچنده بر مغاره انشا ایتنک *dans un jardin*

GROUILLEMENT. Mouvement et bruit de ce qui grouille *ا. Le grouillement des intestins* *T. جنبش* *P. قفلة* قفلة الاحشا

GROUILLER. Il se dit du bruit que font les intestins dans le ventre *ا. جنبیدن* باد شکم *P. قفلة الرياح البطن* *T. قارن کورلک*

On dit aussi d'un homme à qui la tête tremble, que la tête lui grouille *ا. نزنزه الرأس* *P. باش دتره مک* سر لرزیدن *T. باش صرملق*

GROUPE. Terme d'arts du dessin. Assemblage d'objets tellement rapprochés, que l'oeil les embrasse à la fois *ا. جلیل* شکلهای با هم آورده *P. اشکال مختلفه* *ا. شکل مختلف* - الاشكال بر شکل *Un groupe d'enfants* اشکال بیغنتیسی - طوب شکلر *T. بوضورتلردن* *Ces figures font un beau groupe* جلیل صبیان *Un groupe* لطیف وخوش منظر بر جلیل اشکال حاصل اولور *de fruits* فواکه مختلفه دن مرکب بر جلیل اشکال

GROUPER. Mettre en groupe *ا. با هم* *P. محتفلأ ترتیب* *T. نهادن* فلان مصور اشکالک محتفلأ ترتیبی *grouper les figures* فننه ماهر در

GRUAU. Il se dit d'un grain concassé et dépouillé de son écorce *ا. جشیسه* *P. افشه* - دلیده - فروشک - پرغور *T. جشیسه بغایت* *Le grua est fort rafraichissant* بلغور

بلغور مستندر *Le grua engraisse* مبرد در

گلنک *P. کراکتی* *ا. کرکتی* *GRUE. Sorte de gros oiseau* *Une bande de grues fait la figure d'un triangle en volant* مثلث شکل بر طورنه سورپسی اوچار ایکن شکل *T. طرفه* - الاضلاع پیدا ایتدر

GRUE. Machine dont on se sert pour élever de grands fardeaux *ا. بوجورعاد* *T. منجنیق*

GRUERIE. Juridiction où les officiers commis pour la garde des bois, des forêts, jugent des délits et des dommages qui s'y font *ا. سدالتخانه سردار بیسذارها* *P. باب الناظر الآجام* *T. Donner une assignation à la guerie* قوری آغاسی قپوسی *pour raison du dommage fait par les bestiaux dans les bois* قوری ایچنده حیواناتک ایراث ایتدکری زیان وخسارت *دعواسی قوری آغاسی قپوسه حواله اولنمق*

GRUGER. Briser quelque chose de dur avec les dents *ا. کرم* *Gruger des macarons* دیش ایلد قیرمق *T. بدندان شکستن* *P. کورکی دیش ایلد قیروب* یبک

Il se prend aussi pour Manger. *V. ce mot.* *Trois ou quatre* بواج درت کشی اول *qu'ils sont, auront bientôt grugé cela* *On dit d'un homme* طعمای بستیون اکل ایده جکلری درکار در *qui fait plus de dépense que son bien ne le comporte, qu'il* ما ملکنی اکل وبلع ایدر *gruge son fait*

GRUMEAU. Petite portion de sang ou d'autre humeur concrécible qui s'est figée *ا. ملقة* *P. فسرده* *T. پرکاله خون* علقات غلیظه دم *Vomir de gros grumeaux de sang* *استفراغ ایتنک* *Le lait se convertit quelquefois en grumeaux* سود معدده ایچنده بعضاً اویوشمش پارچه لره *dans l'estomac* متحول اولور

P. متقطعأ تختر *ا. se GRUMELER. Devenir en grumeaux* - اویوشوب پارچه پارچه اولمق *T. پاره پاره* *فسردن* *Le lait se grumelle* اویوشوب دانه دانه اولمق *دانه دانه اولور* - ایدر

GRUMELEUX. Qui a de petites inégalités *ا. کچ* *P. ملتوی* *T. اگری بوکری* *Caillon grumelleux* *اگری بوکری* *T. وج* *جقل طاشی*

GUE. L'endroit d'une rivière où l'on peut passer l'eau sans nager *ا. مقاطع النهر* *pl. مقاطع النهر* - مخاوض *ا. مخاضة* *Le gué est bon, est sûr* *ا. جایک کچید پری* *T. پایاب*

غلطت Esprit grossier اخلاق فظاظت آلود - اخلاط غلیظه
- تعبیرات غلیظه Langage grossier طبع ایله مجبول بر آدم
اوضاع Il a les manières très-grossières لسان فظاظت نشان
سهو - خطای غلیظه Faute grossière واطوار غلیظه ایله مالوفدر
قبا یا کملخلق - غلیظه

نسخه A. Expédition d'un acte public T. de Jurispr. Une grosse de boutons
اون ایکی دسته Une grosse de soie اون ایکی دسته تکیه
ایبک طورسی
Le notaire معتبر صورت T. صورت شایان اعتبار P. معتبره
محکمه taire a gardé la minute, et m'en a délivré une grosse
کاتبی سندک بطلانی حفظ ایله بکا معتبر بر قطعه صورتنی
اعطا ایلدی

P. حمل - حمل A. État d'une femme enceinte GROSSESSE.
Elle est dans le septième mois کیدلک T. بار گرفتگی
Elle a déclaré sa grossesse در آینده ییدنچی
حال جنینی اعلان ایلدی

GROSSEUR. Le volume de ce qui est gros A. حجم - ضخامت
Grosneur énorme یوغونلق - قالینلق T. زفتی P. جسامت -
حجم prodigieuse جسامت مفرطه - ضخامت بیحد و انداز
médiocre غرایب دهردن بر حجم اضخم - عجیب الهیکل
La grosseur d'une personne, حجم متوسط
Celle colonne بر آدسک وبر آناجک ضخامتی
ن'est pas assez haute pour sa grosseur حجمه
بو عمودک Il signifie aussi, tumeur. V. ce mot.

- استنبه - درشت P. غلیظه - نخین A. Épais GROSSIER.
Ce drap-là est bien grossier قبا - فالین T. سطر - استبر
Celle femme a la taille بو چوقه زیاده سیله نخین و غلیظدر
بو قارینک قد و قامتی بغایت غلیظدر

Il se dit aussi des ouvrages qui ne sont pas délicatement
faits Cet ouvrage de menuiserie est bien grossier بو طوغرامدنک
Voilà de la sculpture پک قبا در - ایشی غایت غلیظدر
extrêmement grossière اشته غایت الغایه قبا بر اویمه ایشی
بر ماده نیک Donner une idée grossière d'une chose -
Et n'avoir qu'une idée grossière d'une
affaire, pour dire, une idée sommaire بر مصلحت علم اجمالیه
بر کسندنک بر مصلحت علم اجمالیه - واقف اولمق
بر کسندنک بر مصلحتدن قبا صفا اولمق - وقوفی اولمق
خبردار اولمق

- بین الفظاظه - فظ A. signifié aussi, rude, mal civilisé
P. جلیف - جافی الخلق - غلیظ الجانب - غلیظ - خشین
غلیظ الجانب غلیظ الخلق P. قبا T. درشت
Moeurs grossières فظاظت طبعی غالب بر قوم درشتخو

GROSSIÈREMENT. D'une manière grossière A. بالغلظه
Cela est travaillé قبالق ایله T. با درشتی P. وجه الغلظه
Il parle grossièrement بو شی قبا ایشلنمشدن
Cela est travaillé قبالق ایله T. با درشتی P. وجه الغلظه
GROSSIÈRETÉ Caractère de ce qui est grossier A. غلظت
La grossièreté d'une étoffe ثوبک T. درشتی P.
بنانک قبالقی غلظتی

Il signifie aussi, impolitesse A. فظاظت - غلاظت
Il en a usé avec beaucoup de grossièreté T. درشتی P.
Il y a de la grossièreté à parler de la sorte کمال فظاظت ایله
بو وجهله تکلم ایتکده غلاظت

pl. کلام غلیظه Et parole impolie, rude A. غلظت
Cela s'entend T. بد زبانی - سخن درشت P. قذع - تعبیر غلیظه
Il lui a dit des grossièretés فلانه کلمات غلیظه ایله خطاب
ایلدی

GROSSIR. Rendre gros A. اصخام - ایراث الصخامة
Il a pris قبارتمق - قبالتمق T. زفت کردن P. الجسامه
un habit qui lui grossit la taille بدننی اصخام ایدر بر لباس
Les arrérages ont grossi la somme de la ایلله تلبس ایلدی
moitié ادا اولنماش مال بقایا مقدار مبلغک بر نصفی
La jonction de telles et telles troupes a grossi son armée d'un quart
فلان وفلان عسکرک
التحاقی تقریبیله اردوسی بر چاریک زیاده کسب
جسامت ایتمشدر

Il se dit aussi des eaux A. کسب الطمو
Je trouve que la rivière a bien grossi آکلادیغمه
کوره میاه نهر کسب طمو ایتمشدر

GROSSIR. Rendre gros A. اصخام - ایراث الصخامة
Il a pris قبارتمق - قبالتمق T. زفت کردن P. الجسامه
un habit qui lui grossit la taille بدننی اصخام ایدر بر لباس
Les arrérages ont grossi la somme de la ایلله تلبس ایلدی
moitié ادا اولنماش مال بقایا مقدار مبلغک بر نصفی
La jonction de telles et telles troupes a grossi son armée d'un quart
فلان وفلان عسکرک
التحاقی تقریبیله اردوسی بر چاریک زیاده کسب
جسامت ایتمشدر

Il se dit aussi des eaux A. کسب الطمو
Je trouve que la rivière a bien grossi آکلادیغمه
کوره میاه نهر کسب طمو ایتمشدر

GROSSIR. Rendre gros A. اصخام - ایراث الصخامة
Il a pris قبارتمق - قبالتمق T. زفت کردن P. الجسامه
un habit qui lui grossit la taille بدننی اصخام ایدر بر لباس
Les arrérages ont grossi la somme de la ایلله تلبس ایلدی
moitié ادا اولنماش مال بقایا مقدار مبلغک بر نصفی
La jonction de telles et telles troupes a grossi son armée d'un quart
فلان وفلان عسکرک
التحاقی تقریبیله اردوسی بر چاریک زیاده کسب
جسامت ایتمشدر

GROSSIR. Rendre gros A. اصخام - ایراث الصخامة
Il a pris قبارتمق - قبالتمق T. زفت کردن P. الجسامه
un habit qui lui grossit la taille بدننی اصخام ایدر بر لباس
Les arrérages ont grossi la somme de la ایلله تلبس ایلدی
moitié ادا اولنماش مال بقایا مقدار مبلغک بر نصفی
La jonction de telles et telles troupes a grossi son armée d'un quart
فلان وفلان عسکرک
التحاقی تقریبیله اردوسی بر چاریک زیاده کسب
جسامت ایتمشدر

آفر مرابحه ايله - ربواى فاحش ايله ادانه مبلغ ايتمك
آفر بها ايله قمار اوينامق Jouer gros jeu اودنج اقهه ويرمك
Un gros marchand بر بازرگان - بر تاجر عظيم
Un prince a une très-grosse cour وحشم
فلان بكت كليتلو خدم
- نزاع جسيم - منازعه عظيمه Une grosse querelle
- اردونك آفر يوكلرى Le gros lagage d'une armée - بيوك غوغا
جما. Le gros de l'armée. C'est la principale partie de l'armée
عسكرت جسم اعظمى T. العسكر

- قالين T. دزمان - استبر P. غليظ - نخين A. Et épais.
Grosse toile قالين ايبلك - خيط غليظ Gros fil || قوند - قبا
قبا Ca n'est que de la grosse besogne - كراس نخين
On dit d'un homme qui n'a pas le sens fort délicat,
qu'il n'a qu'un gros bon sens - قبا عقلو در
On dit aussi, Un gros fin قبا بر ولدزنا
ايم A. Un gros péché, pour dire, un péché grave
آغروص - بيوك صوج T. گناه بزرگ P. جرم غليظ - غليظ
حماء A. Et une grosse fièvre, pour dire, une fièvre violente
- كسكين حما T. تب تند وتيز P. شديد

On dit aussi, De grosses paroles, pour dire, des paroles inju-
rieuses A. نواقر - منديات P. بد زباني جگمردوز
Serd T. Ils ont eu une grosse querelle ensemble, ils se sont dit
de grosses paroles واقع اولوب
بينلرنده بر منازعه جسيمه
برى برلرينه نيچه نيچه نواقر ومنديات سويلمشلر در
On dit, qu'un cheval est gros d'haleine, pour dire, qu'il souf-
le beaucoup dans le travail A. كثير الربو T. دمن
خيشليجي
On dit à la mer, Un gros temps, pour dire, un temps ora-
geux A. سرد هوا T. هواى تند ودرشت P. هوا شديد
On dit aussi, que la mer est grosse, pour dire, qu'elle est
agitée A. درياى پر جوش وخورش P. بحر جيتاش
T. فورتنهلى دكر

Et que la rivière est grosse, pour dire, qu'elle est enflée A.
Les rivières sont ordinaire-
ment grosses au printemps
مياھ انهار عادتاً وقت بهارده
قبار - عادتاً موسم بهارده كسب طمو ايدر - طاميدر

Gros, signifie aussi, ce qu'il y a de principal dans une affaire,
dans un ouvrage A. روبة الامر T. طوب
Il s'est
chargé du gros et du détail des affaires
كليتات وجزيات
On lui a donné le gros de la le-

Et que la rivière est grosse, pour dire, qu'elle est enflée A.
Les rivières sont ordinaire-
ment grosses au printemps
مياھ انهار عادتاً وقت بهارده
قبار - عادتاً موسم بهارده كسب طمو ايدر - طاميدر

Gros, signifie aussi, ce qu'il y a de principal dans une affaire,
dans un ouvrage A. روبة الامر T. طوب
Il s'est
chargé du gros et du détail des affaires
كليتات وجزيات
On lui a donné le gros de la le-

مصلحتك طوبى - روبة الامر عهده سنه تحمیل اولندی
Le gros de cet ouvrage est fort bon
اوزرينه تحمیل اولندی
بوايش طوبدن - بوايشك كليتنه باقلسه احسن واعلا در
باقلسه

On appelle Gros-de-Naples, Gros-de-Tours. Certaines étoffes de
soie que l'on fait à Naples et à Tours A. ابوقلمون P. جانفزا
T. جانفس

Gros, signifie aussi, drachme A. درهم P. دراهم pl.
درم T. درم

Gros, adverbe. Beaucoup. V. ce mot. On dit proverb. et figur.
Coucher gros, pour dire, avancer quelque chose de fort T.
Vous dites qu'il fait mieux des vers latins
ايري طوغرامق || ايري طوغرامق
فلان كمنه لاتين لسانده
que Virgile, vous couchez gros
فلان نام مشهور شاعر دن اعلا شعر ايدر ديوسك اشته بو
il couche gros, car il ne parle que de
مليونس يوز
فلان كس پك ايري طوغرار هب اون كره
بيك غروشدن بحث ايدر

En Gros. Il se dit par opposition à En détail A. سنایه P.
Acheter
سنایه بيع ايتمك || طوبدن T. بهمه
Vendre en gros
طوبدن ساتون المق - سنایه اشترا ايتمك
en gros
سنایه فروخت مال ایدن تاجر
chand en gros

Il s'emploie aussi en d'autres phrases A. اجمالاً
طوبدن اولدرق - مختصرجه T. بروجه اجمال P. الاجمال
Raconter une histoire en gros, et sans s'arrêter au détail
حكاية نك تفصيلاتنى طى ايله همان على طريق الاجمال
شيلرى اجمالاً Dira les choses en gros
كيفيتى نقل ايتمك
Je vous ai rendu compte de cela en gros
كيفيت سويلمك
Voilà en gros
حالى على طريق الاجمال كا افاده ايلدم
comme les choses se sont passées
اشه ما جرانك صورتى
بروجه اجمال بو منواژ اوزره در

GROSEILLE. Espèce de fruit T. فرنك اوزمى
قرمزی فرنك اوزمى rouge

On appelle aussi Groseille, un autre fruit vert plus gros que
les groseilles ordinaires A. ايت برونى T. عليق الكلب
يبان كلى - قوش برونى

GROSEILLER. Arbrisseau qui porte des groseilles T. فرنك
اوزمى فداني

GROSSE. Compte de douze douzaines A. اثنا عشر دستاً

Un oiseau qui a le plumage grivelé || بنکلو T. نکته آمیز P. انمش - ارقط
تویی بنکلو بر قوش

GRIVELÉ. Profit illéite et secret qu'on fait dans un emploi
رشوت P. رشوت - براطیل pl. برطیل - اتاوی pl. اتاوة A.
رشوت T.

GRIVELER. Faire des grivelées A. ارتشا P. اخذ الرشوة - ارتشا A.
Il ne s'est mis dans cet emploi que dans l'espérance de trouver quelque
مجرد ارتشاید وسیله اوله جق بعض فواید
Il a bien تحصیلی امنیه سیله بو مأموریتی در عهده ایتمشدر
بو منصبده خیلی رشوت اخذ ایلدی
GRIVELERIE. Action de griveler A. ارتشا P. رشوتخواری
رشوتجیلک T.

GRIVELER. Qui fait des grivelées A. مرتشی P. رشوتخوار
رشوت بیسیجی - رشوت آلیجی T.

GROGNEMENT. Cri du cochon A. قباع P. آواز خوک T.
طوکوز خورلدامدی

GROGNER. Il se dit du cri du cochon A. قبع P. خوک
طوکوز خورلدامق T. آوازیدن

Figur. Témoigner par des murmures qu'on est mécontent A.
Cette femme ne fait que || مرلدانق T. دندیدن P. هممه
بو قاری مرلدانقدن خالیه دکلدن

GROGNEUR. Personne qui grogne par mécontentement A. کثیر
بالطبع P. مرلدایجی T. الهممه
مرلدایجی بر آدمدر

GROIN. Museau de cochon A. فطیسه P. بینی خوک T.
Les cochons fouillent avec leur groin || طوکوزک برونای
طوکوز قسمی برونیه بری حفر ایدر

GROMELER. Se plaindre entre ses dents. V. Gronder.
بانگ P. هزیم - دوتی - زمزمه A. غرندement.
Le grondement du tonnerre se fit entendre || کورلتی - کورلدمه T.
هزیم رعد قرع مسامع انام ایتمشدر

GRONDER. Se plaindre entre ses dents A. مهموسا تشکی P.
لند کنان گله کردن - زیر لب سخن گله آمیز منکیدن
مرلدایرق شکایت ایتمک T.

On dit figur., que le tonnerre gronde, pour dire, qu'il fait
بلوت T. ابر تندییدن P. اجترام السحاب A.
ریح عاصف اجترام ایدر Et que l'orage gronde
کورلدمه مک

Il signifie aussi, gourmander de paroles A. شتم - سب P.
Gronder ses valets || آزارلق - سوکمک T. دشنام کردن
خدمتکارلری سوکمک - خدمتکارلره شتم و دشنام ایتمک
Sباب A. Réprimande qu'on fait en colère
Ses valets sont || آزارلده - سوکمه T. دشنام P. شتوم pl. شتم
خدمتنده اولنلر کثرت شتومنه
مألفدرلر

GRONDEUR. Qui aime à gronder A. مست P. كثير السباب
|| سوکجی T. دشنامزین - دشنامکار P. مألف الشتم -
بالطبع کثیر السباب بر آدمدر

GROS. Qui a beaucoup de volume A. عظیم - ضخیم - عظیم الحجم
|| دیزمان - قبا - یوغون - ایری T. دزمان - زفت P. الجثة
ایری Grosse boule یوغون اعاج - شجرة ضخمة
ایری آدم - یوغون آدم - عظیم الجثة بر آدم Gros homme کله
شحیم - لجم و شحیمدر - ضخیم و شحیمدر Il est gros et gras
Grosse یوغون قول - عدد عظیم الحجم Gros bras و مبدندر
Un gros volume in-folio ایری باش - سر عظیم الحجم - رأس اصخم
طبقة کبیره قطعسده بر جلد کتاب اصخم

On dit proverb. Grosse tête, peu de sens ایری کله نک
On dit aussi, Les gros poissons mangent
les petits, pour dire, que d'ordinaire les puissants oppriment
les faibles ایری بالق اوافلری یوتار

Femme grosse, signifie, femme enceinte A. جلا - حامله P.
کبه T. بار دار - آبستن

On dit proverb. Toucher la grosse corde, pour dire, Parler
du point le plus important d'une affaire T. تله بام
صلحتک بام تله بصق

Gros, se dit aussi d'un tout composé d'un grand amas de plu-
sieurs choses A. کثیر - کثیر P. بزرگ T. کیتلو - بیوک
Grosse dette بيوک اردو - اردوی کبیر
Grosse somme d'argent کیتلو دین - جسيم
Grosse کبیره - قصبه جسيمه Gros bourg کیتلو مقداری افچه -
دیوار کبیر Le gros mur بيوک جای - نهر کبیر rivière

Il signifie aussi, considérable A. عظیم - کتی P. بسیار
|| آغر - بیوک - کیتلو - جوق T. گران - زرف
کیتلو مصرف ایتمک - مصرف عظیم ایتمک
کیتلو احوال و انتقال صاحبی اولمق
- بوی عظیم ايله افچه ادانه ایتمک Prêter à grosse aune

grindemens de dents حضرت میسنی افندسز حضرتلری
بیورمشلر که جهنده شلسله دمور و صلقه اسنان اوله جقدر

صلقه GRINGER. Serrer les dents les unes contre les autres A. دیش قجردامق T. جرستیدن P.

GRINGOTTER. Fredonner. Il ne se dit que des petits oiseaux A. جیغلدامق T. جاویدن P. تغرد A. بوقوشجغزک جیغلدامسنی
دیکلمکده صفا وار در

GRIPPE. Goût capricieux A. هوس باطل P. هوس خام T. ایشنه یرامیدجق وافر
ات بسلر اشته بوبله بر باطل هوسی وار در

GRIPPER. Ravir subtilement A. خطف - اختطافی P. کدی شوات پارچه سنی قاپدی
Co chat a grippé ce morceau de viande || قاپمق T. ربودن

Se gripper. Il se dit des étoffes qui se retirent en se fronçant A. بورشمک T. پر چین شدن P. تقص
بو کما بستیون تقص ایلدی tout grippé

GRIS. Couleur mêlée de blanc et de noir A. شهبه - رنگ ابلک P. لون ابلق - بلقه - لون اشهب
آقچل قیر رنگی Gris Blanc || سنجاپ رنگی - قیر رنگی
رنگ ابلک خاکستری P. لون اشهب مرمد A. Gris endré
اقلو T. چنگار P. اخراج A. Gris pommelé کول رنگسی قیر T.
بوز T. ابلک میهگون P. اشهب اسمر A. Gris brun قیرهلو
Gris ياغز قیر رنگی T. لون اتحم A. Gris de more قیری
بولانق قیر رنگی T. ابلک تیره P. ابلق انیس A. Gris sale
T. ابلک شبرنگ P. اشهب ادهم A. Gris de minime
Gris mêlé صجان توبی رنگی Gris de souris پانز قیری
Gris دمور قیری Gris de fer کمشی Gris de perle آلاجه قیر
بو شینک Cela tire sur le gris سسلو قیر رنگی mouche
قیره جکر - رنگی قیره مایلدر

GRIS. Qui est de couleur grise A. اشهب - ابلق P. سنجاپی رنگی جوقه Drap gris || قیر - قیریل T.
فرس A. Cheval gris سنجاپی رنگی قماش Étoffe grise
شعر A. Cheveux gris - قیر ات T. اسب ابلک P. اشهب
- قیر صاج T. آمیزه مو - دو موی P. شعر اشهب - اشط
P. لحيه اذراء - لحيه شطاه A. Barbe grise - قیرعل صاج
On dit - قیر صقال - قیر سرپش صقال T. ریش آمیزه مو

d'un homme, qu'il est tout gris, pour dire, qu'il a les che-
veux gris A. یکهاره آمیزه مو P. اشط الشعر A. بستیون قیر

On dit, qu'il fait gris, un temps gris, pour dire, que le temps
est couvert et froid A. یوم اشیب - یوم شیبان P. بلوتلی صوغوق هوا T. ابرپوش زمانک

On dit d'un homme à demi-ivre, qu'il est gris A. کيفده - کيفلی T. نشه دار P. النشوة

VERT-DE-GRIS. V. Vert.

PETIT-GRIS. Sorte de fourrure dont la couleur est grise T. سنجاپ

GRISAILE. Peinture faite avec deux couleurs, l'une claire,
l'autre brune A. وشي بلون الازهر والمظلم A. Travailler en gri-
saille || قویولی آقچلی آلاجه T. وروشن آمیخته
قویولی آقچلی آلاجه ایش ایشلمک grisaille

GRISAILLER. Barbouiller de gris A. طخ بالشهبه A. Faire grisail-
ler un plancher || قیر بیلاشدرمق T. آلود کردن
دوشمه نک بویاسنه قیر بیلاشدرمق

GRISÂTRE. Qui tire sur le gris A. مایل الى الشهبه P. قیرسی
ابلک گونه

GRISER. Faire boire à quelqu'un jusqu'à le rendre demi-ivre
A. Si vous || کيفلندرمک T. نشه دار کردانیدن P. تنشیه A.
le faites boire davantage, vous le griserez
ایهوره جک اولور ایسهک کيفلندرمش اولورسک

Se griser. A. کسب النشوة - تنشیه A. نشه دار گشتن P. کسب
شرب جزئی Pour peu qu'il boive, il se grise T. کيفلنمک
ایله کسب نشه ایدر

Griser. A. کيفلنش T. نشه دار P. منشی A.

GRISON. Qui est gris. Il ne se dit que du poil ou des per-
sonnes par rapport au poil. V. Gris.

GRISONNER. Devenir gris. Il ne se dit que des personnes A.
|| صاج آغامق T. خنک ریش گشتن P. تشیب - اشط
تشیب راسه بداه ایلدی La tête commence à lui grisonner
باشنک صاجی آغارمغه باشلادی - صقالی آغارمغه یوز طوتدی

GRIVE. Espèce d'oiseau A. سمرس P. باسترک T. صغرجق

GRAVELÉ. Qui est tacheté, mêlé de gris et de blanc A.

GRIGNON. Morceau de Pentamure du pain du côté qu'il est le plus cuit. *ا. جلف الخبز. P. پوست نان. T. تمک.* قوي Il a de bonnes dents, il prend toujours le grignon قوي الاسنان اولمغله دائما پوست نانی اخذ ايدر

GRIGNOTER. Ronger doucement. *ا. قضم. P. با سردندان. T. خوردن.* Il ne mange pas, il ne fait que grignoter قضم اكل طعام ايتيموب همان قضم طعام ايدر

GRIGOU. Un misérable qui n'a pas de quoi vivre. *ا. مسكين. P. مندبور. T. بينوا. P. مساكين. pl.*

GRIL. Ustensile de cuisine qui sert à faire rôtir de la viande ou du poisson. *ا. اسقره. T. اسقره.* Côtelettes de mouton rôties sur le gril اسقرده بريان اولمش قيون اتی طرافلعي

GRILLADE. Manière d'appréter des viandes sur le gril. *ا. اسقرده. T. اسقرده.* Il se dit aussi des viandes cuites sur le gril اسقرده پشمش ات. T.

GRILLAGE. Garniture de fil de fer qu'on met aux fenêtres, aux portes vitrées, etc. *ا. شبك الحديد. P. قفس آهنين.* قل قفس. T. اژدن آهنين -

GRILLE. Assemblage de matière solide, fait à laire - vois. *ا. دمرور. P. شبك. T. پرمقلى. P. غلبكن.*

On appelle Grille, ou Grille de feu, trois ou quatre chenets attachés ensemble à quelque distance l'un de l'autre avec une barre de fer. *ا. اثافي. pl. اثافي. P. روائم. pl. ديزندان.* ساج آياغى. T. سه پايه آهنين

GRILLER, se dit aussi des barres de fer sur lesquelles on place le charbon dans un fourneau. *ا. اسقره. T. اسقره.*

GRILLER. Rôtir sur le gril. *ا. حمس. P. اسقرده. T. اسقرده.* اسقرده پشورمك - قاورمق. T.

Il signifie aussi, brûler subitement. *ا. لفح. P. سوختن.* Ces pincettes étaient toutes rouges, elles m'ont grillé les mains. *ا. آتش جالمق. T. ياقمق.* Il s'est échauffé de si près, qu'il a grillé les jambes. *ا. آتش. T. اولديغندن المى ياقدى.* On dit figur. Je grille d'impatience. *ا. صبرى. P. صبرزلقدن. T. شكيبايدن.*

Il se dit aussi, de l'effet que produit sur les plantes la grande

ardeur du soleil. *ا. تشويط. P. لفح - تسفيح.* La grande ardeur du soleil a grillé toutes les vignes. *ا. كوش جالمق - كويندريمك.* باغلرينك جمله منى لفح وتسفيح ايلدى

GRILLER. Fermer avec une grille. *ا. شباك. P. اسقرده. T. اسقرده.* Il faut griller cette fenêtre. *ا. پرمقلى طاقمق. T. غلبكن بستن - زدن.* بو پنجره پرمقلى طاقمق اقتضا ايدر

GRILLON. Petit insecte aimant les lieux chauds, et faisant un bruit aigu. *ا. صرار الليل. P. جزد. T. چكر كسى.* Il y a des grillons dans cette cheminée. *ا. كيجد چكر كسى - اوجاق ايجنده اوجاق چكر كلى وار در*

GRIMACE. Contorsion du visage. V. Contorsion dans ce sens. *ا. ربا. P. ربا.* Il signifie figur., feinte, dissimulation. *ا. ساختكارى - رباكارى.* Ce qu'il en fait, ce n'est que par grimace. *ا. ايتديكى شى. P. ايتديكى شى.* S'il n'est pas homme de bien, il en fait la grimace. *ا. ايسه ده. P. ايسه ده.* ارباب خيردن دكل ايسه ده ربا اظهار صورت - بالمواعده اظهار صورت نيكوكارى ايدر نيكوكارى ايدر

On dit figur. Faire la grimace à quelqu'un, pour dire, lui faire mauvaise mine. *ا. اظهار التمس. P. اظهار التمس.* جهره ايتمك. *ا. جهره بد نمودن - چين جبين نمودن - اكشى بوز كوسترمك -*

GRIMACER. Faire des grimaces. *ا. كچ. P. كچ.* Il ne saurait s'empêcher de grimacer. *ا. بوز قاش بوشدرمق. T. بوز قاش بوشدرمق.* بوز قاش بوشدرمق فاذغ اولميور

GRIMACIER. Qui fait ordinairement des grimaces. *ا. قطوب. P. قطوب.* جهره بوشدرمق. *ا. كچ جهره ساز. P. كچ جهره ساز.* بوز قاش بوشدرمق

Figur. Hypocrite. *ا. مرانى. P. مرانى. T. مرانى.* Vous croyez cet homme dévot, et ce n'est qu'un grimacier. *ا. بر مرد متعبد ظن ايدرسك لکن مرانى مسصدر*

GRIMOIRE. Recueil de conjurations magiques. *ا. افسونجى كتابى. T. افسوننامه. P. افسوننامه.*

GRINPER. V. Graver.

GRINGEMENT. L'action de grincer les dents. *ا. صرير. P. صرير.* ديش فجيردىسى. *ا. صرير الاسنان. P. صرير الاسنان.* قبيب Notre-Seigneur a dit, qu'en enfer il y aura des pleurs et des

بورشمش T. انجوخسته P. متکثر A. Gréuazé.

GRÈVE. Rivage couvert de sable ou de gravier sur le bord de la mer ou d'une rivière A. سبط الرمل P. ریگستان T. دریا La mer jette ses immondices sur la grève || قوملق - قوملق اوزرینه القای کناسات ایدر

GREVER. Léser, faire tort A. جور - جفا P. آزدن - ستمیدن T. En quoi vous a-t-on grevé? || غدر ایتمک T. ستم کردن - سنی قنغی خصوصده غدر ایلدیلر

On dit, Grever une propriété, une province d'un impôt, d'une charge, pour dire, les en accabler A. تحمیل الضريبة T. بار تکالیف بر نهادن P. تحمیل التكاليف الشاقة La province est fort grevée de logements de gens de guerre تکلیفیه تکلیفیله T. تکلیف یوکلتمک بو ملکک اهل حرب قوناقلری بو ملکک یوکلتمک

غدر اولنمش T. جور آزموده - ستمیده P. مجفو A. Gavé. زیر بار P. متکلف بالضریبات - متحمل بالتكاليف A. تکالیف ایله یوکلتمش T. تکالیف مانده

GRIEF. Grand, énorme A. جسيم - غلیظ P. بزرک T. Il est défendu sous de grièves peines de... || بیوک T. گران - Le crime n'est pas si grief que vous le faites جرم وجنایت سنک P. فاوله گریفه Faut griève اظهار ایلدیکیک مرتبده غلیظ وجسیم دکلدر بیوک - اثم کبیر - اثم جسيم Pécché fort grief قباحث غلیظه رنج P. دله عصال - مرض شدید A. Maladie griève - کناه کسکین خستلک - کسکین ملت T. سخت

GRIEF. Tort, préjudice A. ضرر - مضرت P. خسارت - Il se plaint de plusieurs griefs qu'il a reçus دوچار اولدیغی مضار مدیده دن بو اعلام Cette sentence ne lui fait aucun grief شکایت ایدر فلانک حقه بر درلو غدري موجب دکلدر

شکایت - شکوی A. Et la plainte que l'on fait à cause du tort A. شکایت - آغشده T. گله P. ما به الاشتکا - شکایات P. مالی خصم Il s'est comparé de mon bien, c'est mon grief Les princes de l'Empire ont donné les cahiers de leurs griefs à la Diète ما به الامان امراسی Ma به الاشتکالری اولان ماذه لرت دفترلرینی مجلس مشورت ملته تقدیم ایتشلر در

شدیداً A. D'une manière griève, excoessivement

مرض Il est grièvement malade || پکت T. سخت P. بالشدة - Of- fenser Dieu grièvement رهای بارینک پکت خلافنه حرکت ایتمک

GRIEVETÉ. Énormité A. ضخامت - P. جسامت - فلان فعلک جسامتی La grieveté du fait || بیوکلک T. Selon ارتکاب ایلدیکی جنایتک جسامتی گناهک ضخامت وجسامته کوره la grieveté du péché

مخالب pl. Griffes A. Ongle de certains animaux pl. مخالب - Tomber entre les griffes d'un lion پنه - قیناق T. جنگال P. برائن pl. برثن - گرفتار مخالب شیر اولمق La griffe des oiseaux de proie - پنه سده دوشمک مقلم A. Cet oi- seau est mort entre les griffes de l'épervier پنه - پنه T. پشک - جنگ P. مقاطم pl. یوقوش بر آنجه نک

Figur. || Je ne puis jamais me tirer de ses griffes ابدی خلاص بولمچم یوقدر

GRIFFER. Terme de Façonnerie. Prendre, avec la griffe A. - پنه اورمق T. جنگ زدن P. ضرب بالمقلم - خذم P. طيور خاذمة A. Les oiseaux qui griffent || جیناق اورمق پنه اوران قوشلر T. مرغان جنگزن

Gavé. A. مخذوم P. چنگزده T. چنگزده - پنه لنمش T. چنگزده - پنه لنمش

GRIFON. Espèce d'oiseau de proie semblable à l'aigle A. طوشنجل T. آله P. سهوک - عقاب pl. عقاب P. Enقا A. Et un animal fabuleux, moitié aigle et moitié lion Enقا T. سیمرغ

GRIFONAGE. Écriture si mal formée, qu'il est impossible de la lire A. قارش T. خط پریشان - خط شوریده P. خط متبج A. Je ne saurais lire ce griffonage || مورش یازو قرائت ایدم

GRIFONNER. Écrire d'un caractère très-difficile à lire A. یازویی قارش T. بخط شوریده نوشتن P. تشبیح الخط کتابت ایتیموب Il n'écrit pas, il griffonne || مورش یازومق Il a griffonné sur ce papier je ne sais quoi بو ورقه نک اوزرده قرائتی ممکن qu'on ne saurait lire اولمیهجق وجهله قارش مورش نه یازدیغی بیلنمز

قارش مورش T. پریشان نوشته P. متبج A. Gavronné. یازلمش

Il est aussi actif, et signifie, faire que quelque chose se
 fonce, se retire, se rétrécisse. *P. تکزیز کشیدن*. Le feu a grésillé ce
 parchemin *T. انجوفتن - انجوفتن*. Le soleil grésillera toutes ces fleurs *بو چیچکورت*
 کونش بو چیچکورت یکهاره - جمله سنی تکزیز ایده جکدر
 بوشدر حقدر

Centre de gravité. Le point par lequel un corps, étant suspendu, demeurerait en repos. مرکز الموازنة.

GRAVITÉ. La qualité d'une personne grave et sérieuse. وفار. بردباری - سنگ. P. زماقت - مکینت - رزانت - رکانت - Il impose par la gravité de son maintien, de ses discours. لنکرولوک - آغرلق. T. فرهیدگی - طور وکلاننده. اولان وفار ورزانت تقریبیله ایقاع خشیت ایدر.

Et importance. La gravité de cette matière. T. گرانی. P. جسامت. بو ماده نکت جسامتی.

GRAVOIS. La partie la plus grossière qui reste du plâtre, après qu'on l'a cassé. P. خشاک و خاشاک. P. حثالة الصاروج. آلهی دوکنتیسی - آلهی مولوزی. T. ساروج.

Et les menus débris d'une muraille qu'on a démolie. P. مولوز دوکنتیسی. T. انرار.

GRAVURE. L'art de graver. فن النقر - فن الحک. S'adonner à la gravure. T. کنده کاری. Il se dit aussi de l'ouvrage du graveur. P. عمل الحک. T. کوزل قازیمه ایشی. Belle gravure.

GRÉ. Bonne volonté qu'on a de faire quelque chose. طوع. خاطر - دلخواه. P. طیب خاطر - حسن الرضا - رضا. Il y est allé de son gré. T. خوشنودی. P. خواه. De son bon gré. کندر رضایله اول طرفه کتمشدر. P. رضاسنه مخالف اولدوق. Contre son gré. رضا واختیاربله. فلان. Ce n'a pas été de son gré. دلخواهنه مغایر اولدوق. حسن رضای منضم اولدوق. شئ رضاسنه موافق اولمدی. On dit, Bon gré, mal gré, pour dire, de gré ou de force. P. طایعاً وکراً - طوعاً وکراً. P. خواه. استر استمز. T. ونا خواه.

Au gré, signifie aussi, selon le goût, selon le sentiment. مزاججه - مذاقجه. T. بر وفق دلخواه. P. علی ماهر المرضی. بوشی طبیعتکه موافقیدر. P. C'est-il à votre gré? طبیعتجه. On ne peut pas être au gré de tout le monde. مالک دلخواهنه. عالک مذاقجه حرکت ایتمک ممکن - اویمق محالدر. مزاجمه کوره. son discours a été très-beau. T. کندر. فلانک مقالسی احسن واملأ ایدی.

On dit figur. Se laisser aller au gré des flots, au gré des vents. امواج دربانک و هوب ایدن رباحک مجراسنه تبعیت.

مجراسی ارزره وارمق - ایتمک.

On dit, Avoir quelque chose en gré, recevoir en gré, prendre en gré, pour dire, trouver bon quelque chose, y prendre plaisir. بخشودئ. P. تلقی بطیب خاطر - تلقی بالقبول - قبول. P. حظ درون - کولک خوشنودلیله قبول ایتمک. T. دل پذیرفتن. Prenez en gré l'avis que je vous donne. ایلده قبول ایتمک. وبردیکم خبری - وبردیکم رأیی طیب خاطر ایلده قبول ایلده. Prendre en gré, signifie aussi, recevoir avec résignation. Il faut prendre en gré les afflictions que Dieu nous envoie. ارسال الهی. اولان آفات و بلا یایی رضا و تسلیمیت ایلده قبول ایتمک. واجبه حال دندر.

On dit, Savoir gré, savoir bon gré à quelqu'un de quelque chose, pour dire, en être satisfait. P. کسب الممنونیه. T. مطیب خاطر شدن - خوشدل شدن - گشن. P. ممنون اولمق - محظوظ اولمق - حظ ایتمک - خوشلنمق. Je lui en sais bon gré. بوبابده فلان کشیدن ممنون اولمش. On dit, Savoir mauvais gré, pour exprimer le contraire. خوشنود - خاطر قالمق. T. خاطرماندگی نمودن. P. خاطر محظوظ اولماق - اولماق.

De gré à gré. D'un commun accord. بالتراضي. P. ایکی طرفه - رضالشرق. T. بدلخواه یکدیگر. P. الجانین بواشی بالتراضي. Ils ont fait cela de gré à gré. رضایله ایتمشلر در.

GREUIN. Gueux de profession. V. Gueux dans ce sens.

GRÉMENT ou GRÉMENT. Ce qui sert à gréer un vaisseau. T. جهاز کشتی - برگت و بار کشتی. P. جهاز السفینه. کمینک دونماسی.

GRÉER. Terme de Marine. Préparer, employer. استعمال. P. Nous gréons un petit husier à la place de la grande voile. قوللنمق. T. بکار بردن - درکار ساختن. بر اوفاق جناقلق یلنکی قوللاندق.

On dit, Gréer un vaisseau, pour dire, l'équiper de tout ce qui est nécessaire. P. تجهیز. On a envoyé ordre de gréer un tel vaisseau. فلان کمینک تجهیزی. باینده فرمان مالی ارسال اولندی.

Gréer. T. پیراسته. P. مجهز. A.

GREFFE. Lieu public où se gardent les registres, où l'on ex-

آغز T. کار گران P. امر عاقل - امر جسيم A. Affaire grave
آغر T. حال گران P. حال عاقل A. Cas grave مصلحت
آغر خستد لک T. رنج گران P. داء عضال A. Maladigrave ایش

GRAVELÉE. Il n'est d'usage que dans cette phrase, Cendre gravelée, qui est une cendre faite de lie de vin calcinée A.
شراب بوسه سی T. خاکستر درد می P. قلی الدردی الخمر
کولی

مبتلاه - محصا A. GRAVELEUX. Qui est sujet à la gravelle A.
طاش خستد لکنه T. رنجور ریگت مثانه P. الداء الحصاة
On appelle Urine graveleuse, une urine pleine
قولو سدک T. شاشه ریگناک P. بول محصا A. de sable

GRAVELEUX, se dit encore de tout ce qui est mêlé de gravier
Terre graveleuse || مولوزلی T. سنگریزه آلود P. مقصص A.
مولوزلی طهراق - ارض كثيرة القصص

GRAVELLE. Maladie causée par du sable ou du gravier qui
s'engendre dans les reins, et qui sort par les urines A. داء
Être attaqué || طاش علنی T. رنج ریگت مثانه P. الحصاة
حصات طتنه مبتلا اولمق de la gravelle

GRAVEMENT. D'une manière grave A. بالوقار والرزانة -
وقورانه - ببردباری P. بالوقار والتمكن - بالرزانة والمکينة
وقورانه تکلم ایتمک Parler gravement || اغرلق ايله T.
بالوقار والتمكن مشی وحرکت ایتمک Marcher gravement

GRAVER. Traquer quelque trait, quelque figure avec le burin
ou le ciseau sur du cuivre, du marbre, etc. نقر P. حک
Graver une inscription || فازیمق T. کاوبیدن - کندن
باقر تحتدسی Graver une planche de cuivre نقر ایتمک
حروف حک Graver des caractères اوزرنده حک ایتمک
حروف Cela mériterait d'être gravé en lettres d'or ایتمک
Graver une épitaphe sur une Graver une épithaphe sur une
tombe مزارطاشی اوزرنده کتابه نقر ایتمک
Graver sur des pierres مهر اوزرنده حک ایتمک
précieuses احجار ذیقمت اوزرنده فازیمق
پرنج اوزرنده حک sur le bronze تیزاب ايله فازیمق
ایتمک

Graver || یازمق T. نگاشتن P. ترسیم A. Figur.
بر شیئی لوح Graver quelque chose dans sa mémoire, dans son coeur
صحیفه درونده کالنقش فی الحجر - خاطره نقر ایتمک
Il a louché ضمیرده نقر ایتمک - رسم و تحریر ایتمک

l'amour de Dieu gravé bien avant dans le coeur الهی
Graver profondément au دخیله فوآدنده منقوش ومرتسمدر
بر لطف ونعمتی یاخود بر لطف وازاری اصاق حافظده نقش ایتمک
D'ordinaire les bienfaits sont gravés sur le sable, et les injures sur l'airain
عادتاً الطاف ونعم صنایر ناسده کالنقش فی الرمال بی
ثبات ونا پایدار و سو معاملات کالنقش فی الاحجار باقی
وبر قرار در

قازنمش T. کنده - کاوبده P. منقور - محکوک A. Gravé.
یازیلی T. نگاشته P. مرتسم - منقوش A. قازیلی

On dit, Avoir le visage gravé de petite vérole, ou simplement gravé
جوپورلی یوز T. روی پژموبناک P. وجد ذو الاحداب A.
Cet homme a le visage tout جیچک نشانلریله طولو یوز
gravé de petite vérole فلانک یوزی بستیون احداب جدری
جهره سی جیچک نشانلرنندن بستیون - ايله مغربلدر
جوپورلیدر

GRAVEUR. Celui qui fait profession de graver A. حکاک P.
Graveur en acier || قازیجی T. کاونده - کنده کار - کنده
مهر P. حکاک المهر A. Graveur en cachet چلیک حکاک
مهر قازیجی T. کن

GRAVIER. Gros sable mêlé de fort petits cailloux A. کثک
مولوزلی T. ریگت سنگریزه آلود P. رمل مقصص - قصص -
Il n'y a point de terre franche en cet endroit-là, ce n'est
que du gravier طهراق موجود اولیوب
que du gravier طهراق خالص موجود اولیوب
Et le sable qui se trouve dans le sé-
diment des urines A. رمل P. ریگت T. قوم

GRAVIR. Grimper à l'aide des pieds et des mains A. تسلق
صخره صما Graver sur un rocher || طرمشوب جیقمق T.
بر قیانک اوزرینه طرمشوب - اوزرینه تسلق ایتمک
طرمشوب بالای دیواره Graver au haut d'une muraille جیقمق
صعود ایتمک

GRAVITATION. Tendence qu'un corps a vers un autre corps,
آغرلنک T. گرایش بار P. رجوح A. par la force de sa gravité
بر طرفه میلنمسی - بر طرفه آغمه سی

GRAVITÉ. Terme de Physique. Pesanteur A. وزانت
La gravité fait descendre les corps vers
ثقلت ووزانت اجرامک جانب ارضه انهباطنه
P. گرانی A. بادیدر

GRATUIT. Ce qu'on donne gratis A. کرم - انعام - احسان

Il signifie aussi, important. T. گوان P. خطير-جسيم. || Matière grave. جسيمه ماذة || On ne faut point badiner sur un sujet si grave. جائز مزاح. On dit aussi, بويله بر امر جسيمده هزل و مزاح. بويله بر امر خطير لطيفه كوتورمز - دكندر

لحم *Il est gros et gras* || ياغلو-سموز *T. جرب - فربه P.*
Il est gras par tout le corps لحم وشحم صاحبمندر-وشچمندر
 - بقر سمین Boeuf gras بدنک هر طرفی سمین وشچمندر
 سموز قاز-سمین بر قاز *Oie grasse* سموز اوکوز

روغن *P. ادسم A.* signifie aussi, sali, imbu de graisse
 || *Essuyez-vous, vous avez le menton gras* ياغ بيلاشمش *T. آلود*
 لباسی Son habit est gras اککدن ياغ بيلاشغنی سيل
 ياغ بيلاشمشندر

Il se dit aussi de certaines liqueurs qui s'épaississent trop avec le temps A. غلیظ - انخن *P. سفت T.* قویی
 انخن Huile grasse قویی مرکب - جبر انخن
 کسب غلظت و تخانت آیتمش - و غلیظ روغن زیت
 زیتون یاغی

On dit, qu'un cheval a la vue grasse, pour dire, que sa vue s'obscurcit T. کوزی طمانلو بر آت

On dit aussi, que des terres sont grasses, pour dire, qu'elles sont fortes, tenaces A. خضیره *T. ارض* - ياغلو طهراق
 appelle aussi Terra grasse, l'argile. V. ce mot.

On dit figur. d'un homme qui s'est enrichi dans une affaire, qu'il en est sorti fort gras A. کسب انصارة
Il est sorti de cette entreprise fort gras مباشرت ایلدیکی مصلحت ایلچندن
 مصلحتدن یال وبال پیدا - کسب غصارت ایلده جیمشدن
 ایلدی

پرده *P. مفتضح - فاحش A.* signifie aussi, obscène
Il se plait à tenir des discours un peu gras || عارسز *T. بیرون*
 - درجه اعتدالدن زیادهجه کلام فحشدن حظ ایدر
 آشورجه فحشگو - فحشیات سوبلمکدن زیادهجه حظ ایدر
 قصه فحشیات امیز *Conte gras* در

On dit, qu'un homme a la langue grasse, pour dire, qu'il a la langue épaisse, et qu'il prononce mal certaines consonnes A.
 پلتک *T. کتله زبان P.* النغ اللسان

On dit aussi, Le gras de la jambe, pour dire, l'endroit le plus charnu de la jambe A. ربلة *pl. ربلات P.*
 گوشت ران *P. ربلات pl. ربلة A.* بالدرک قبا انی *T.*

On dit, Dormir la grasse matinée, pour dire, dormir bien avant dans le jour A. نوم الی صحوة الکبرا
 قبا قوشلغه قدر او یومق *T. خوابیدن*

قبة *A.* *GRAS-DOUBLE.* La membrane de l'estomac du boeuf
 اوکوز شیردانی *T. هزار توی گاو P.* حفت البقر - البقر

GRASSEMENT. à son aise *A.* بسعة الحال
Il ne se dit qu'en cette phrase: Vivre grassement سعة حال ایلده کهنمک خوشحالقدده
 خوشحالقدده

Il signifie aussi, au-delà de ce qu'on doit A. بالغاً ما بلغ
Il ne se dit qu'en ces phrases: Payer, récompenser grassement بالغاً ما بلغ ادا ایتمک
 و مکافات ایتمک

GRASSEYEMENT. Manière dont prononce une personne qui grasseye *A.* پلتکلک *T. کتله زبانی P.* لثغة
 تصنع ایلده لثغت لسان *ment affecté est le plus désagréable* یا پمق زیاده کریمه شیندر

T. کتله زبانی کردن P. تلثغ *A.* *GRASSEYER.* Parler gras
 بوخاتون حسن *Le grasseyement affecté est le plus désagréable* پلتکلک
 لثغت لسان *Il lui sied bien de grasseyer* ایلده تلثغ ایدر
 کندویه پکت یا قشور

GRATERON, ou RIÈBLE. Plante dont les feuilles, les tiges et les fruits sont rudes au toucher *A.* بلسکا
 مصفة الراعی - جوان سوزکی *T.*

عطية A. *GRATIFICATION.* Libéralité qu'on fait à quelqu'un
Il a reçu bien des gratifications بغشلمه *T. بخشش P.* انعامات *pl.* انعام - عطایا *pl.*
 انعامات کثیره تحصیل ایلدی *Ce qu'on lui donne n'est pas une pension réglée, ce n'est qu'une*
 فلانه و بر بلان اقیه وظیفه معینه اولمیوب محض *gratification*
 عتیة *ordinaire* عتیة سنویه *Gratification annuelle* عتیة در
 فوق العاده بر عتیة *extraordinaire* عادیه

P. انعام - احسان A. *GRATIFIER.* Faire une gratification
Le roi l'a gratifié d'une pension عتیة و یرمک - بخش ایتمک - بغشلمق *T. بخشیدن*
 پادشاه طرفندن فلانه بر معاش *Il est le maître, il gratifie qui il lui plait*
 آمر مطلقدر کیف ما یشاء انعام واحسان ایدر

بخشش T. بخشش پذیرفته P. مظهر الانعام *A.* *GRATIFIÉ.*
 آلمش

P. بلا ثمن ولا عوض - مجاناً A. *GRATIS.* Gratuitement
 انعام اولدرق - مفت - جابه *T. رایگان - جزف - مفت*
 براتلری انعام اولدرق و برلمشدر *On lui a donné ses bulles gratis*

Graisser des || یاغ سورمک - یاغلمق T. پیه سون - زدن
حریه les roues d'une charrette جزمیی یاغلمق
دآهنگ les pieds d'un cheval تکرلکرینی تدهین ایتک
ایاغنه یاغ سورمک

یاغلمش T. روغن سود P. مدسم - مدغن A. GRASSE.

GRAISSEUX. Qui est de la nature de la graisse A. شحیی -

Corps || یاغلو T. پیهناک P. ادسم - وديک - ذوالشحم
غشای شحیی Membrane grasseuse جسم وديک grasseux

GRAMMAIRE. L'art qui enseigne à parler et à écrire correc-
tement A. قواعد || Les règles de la grammaire علم الصرف A.
قواعد صرفیه Faire quelque faute d'ontre la grammaire صریقه
La grammaire est le commence-
ment de toutes les études علم صرفدر
جميع درسلك اولی علم صرفدر

Et le livre où sont renfermés les préceptes de cet art A.
كتاب الصرف

GRAMMAIRIEN. Celui qui a fait une étude particulière de la
grammaire A. صرفی || C'est un excellent gram-
mairien مشاهیر صرفیونددر

GRAMMATICAL. Qui appartient à la grammaire A. صرفی ||
Construction grammaticale مباحثه صرفیه
Ce discours est plus
grammatical qu'il n'est élégant قواعد صرفیه موافق بر ترکیب
بو مقالهنگ قواعد صرفیه موافق
موافقتی طرافت و لطافت غالبدر

GRAMMATICALEMENT. Selon les règles de la grammaire A.
حسب القواعد الصریقه

GRAMMATISTE. Celui qui enseigne la grammaire A. معلم
صرف T. خواجه صرف P. معلمین الصرف pl. الصرف
خواحسی

GRAND. Qui est fort étendu en longueur, en largeur, ou en
profondeur. A. بزرک - ضخیم - عظیم - کبیر - جسيم
شخص || Grand homme بزرگ - بیوک - ایوی T. دزمان
Grand arbre دزمان آدم - ایوی آدم - کبیر الجته آدم - جسيم
Grand fleuve یوغون اناج - شجرة کبیره - شجر جسيم
ارض - ارض عظیمه Grand espace de terre بیوکجای - کبیر
حوزه وسیعة الاطراف - حوزه کبیره Grand enclos وسیعة الانجا
Il se dit aussi
de toutes les choses physiques ou morales qui surpassent les
autres du même genre A. عظیم - کبیر - جسيم P. کتی - جلیل -

کیتلو - عدد کبیر Grand nombre || کیتلو - بیوک T. بزرک
Grande ar- مقدار کتی - مقدار جسيم Grande quantité صایی
Grand repas کیتلو عسکر - بیوک اردو - اردوی کبیر
Grande ولوله عظیمه - طرافه عظیمه Grand bruit صیافت عظیمه
Grand froid کیتلو ثروت ویسار - مال جسيم
Grand chaud کیتلو بیوک صوغوق - برد شدید - عظیم
C'est un grand remède بر دواى عظیمدر Avoir de grands des-
seins مقاصد جلیله - امور جسيمه قصد و نیت ایتک
Un جلیل الهیه بر آدمدر Il a l'âme grande صاحبی اولمق
- لیاقت جلیله Un grand mérite عقل جلیل
De grandes vertus مناقب جلیله - فضایل عظیمه
Cela est de la grande éloquence مثال غلیظه - قبايح عظیمه
Grand de injustice عظیمه
Être grand en mérite, en naissance, en autorité عظیم
- ومن جهة النسب ومن جهة النفوذ بر مرد بزرگوار اولمق
هنر و لیاقت و نسب و اصالت و نفوذ و حکومت جهتیه
بر میر عظیم القدر C'est un grand prince جلیل القدر اولمق
بر ذات جلیل الشان Un grand personnage جلیل الشاندر - در
- بر جنک اور معظم Un grand capitaine بر بیوک آدم -
اعظم علمای علم Grand théologien نامدار - جلیل الشان
شاعر عظیم الشان Grand poète الهی ایچنده فایق و سر افراز
Grand soc شانی بیوک بر شاعر - اعظم شعرا در بری -
Faire une gran- اعظم جهلا Grand ignorant اعظم اشقیاء
de dépenses کیتلو مصروف - مصارف جسيم ارتکاب ایتک
بر مصیبت عظیمه Il est arrivé un grand malheur ایتک
- On dit dans la même acception, Marcher à
grands pas علی جناح الاستعجال خطوه جنبان اقدام اولمق
خطوات سرعت و استعجال ایله رهپیا اولمق

On dit, que des enfans, des animaux, des arbres, des plantes
sont déjà grands, pour dire, qu'ils sont déjà assez crûs A. بالغ
Cette femme a des enfans déjà grands || یتشمش T. رسیده P.
Les blés sont déjà بو خاتونک یتشمش اولادی وار در
Ce bois est déjà اکین هنوز بالغدر - اکین یتشمشدر
بو اوزبان یتشمشدر grand

اکسیر اعظم A. Le grand-œuvre On appelle la pierre philosophale
- کثیر A. signifie aussi, qui est en grande quantité
Il n'a pas grand argent || جوق T. بسیار P. متوافر - وفیر

Il se dit aussi des bancs élevés les uns au-dessus des autres
aux amphithéâtres A. مصطبة ذات الطبقات P. نشیمن
طبقه طبقه دیزلش اوتوراق T. بسیار طبقه

GRADUATION. Division en degrés A. انقسام الدرجات P.
La graduation d'un thermomètre || كرتنه كرتنه بولمه T. پایه بهایه تقسیم
مقیاس هوانك انقسام درجاتی thermomètre

GRADUEL. Qui va par degrés A. تدریجی P. درجه بدرجه
كرته كرتنه وارن T. آمده

GRADUER. Marquer des degrés de division A. رسم الدرجات
رسم پایها - رسم درجهها کشیدن P. ترسیم الدرجات -
Graduer un thermomètre, || كرتنه كرتنه چیزمك T. کشیدن
میزان هوانك Les cercles d'une sphère, des cartes de Géographie
وكره دائره لرینك وخریطه لرک درجه لرینی رسم ایتمك

En conférer des degrés dans une Université A. توجیه المراتب
مدرسه پایه لرینی T. پایهای علم و دانش بحشیدن P. العلمیه
ویرمك

GRAILLEMENT. Son de voix enroué A. جشرة الصدا
سس بوغونقلقی T. خفه صدا

GRAILLON. Les restes ramassés d'un repas A. سقاطة النواله
طعام دوكنتیسی T. ریزه خورش P. خشاره المائدة -
Les gueux vivent de graillons خشارات معاشی فقرانك
فقر و مساكین سقاطات نوالدن كچینورلر - طعامدن مارتندر

GRAIN. Le fruit et la semence des plantes fromentacées A.
Le grain de || دانه T. دانه P. حبوبات pl. حبات pl. حبة
ces fromens est fort gros, est plein حبه لر حبه لرک
بو بغدایك داندلری غایت ابری - زیاده غلیظ و متیلدر
Ce blé est mal battu, il y a encore bien du grain
بو بغدای کرکی کبی دوکلمش اولمیوب dans la paille
Il se dit aussi du fruit d'autres plantes ou arbrisseaux A. حب
حب الرمان Grain de grenade || دانه T. دانه P. حبوب
de moutarde ببر داندسی نار داندسی - دانه انار
فرشك P. عوز pl. موزة A. Grain de raisin - خردل داندسی
On dit figur. Il auzm داندسی T. دانه انگور - انگورده -
باشنده n'a pas un grain de bon sens, un grain de jugement
مقل سداددن وقوت میزه دن حبه واحده بیله یوقدر

Il se dit par analogie de certaines choses faites en forme de
grain || Grain de chapelet Les تسبیح داندسی - حبه سبحة

grains d'un collier d'ambre كردانلنك داندلری

On appelle Gros grains, le froment, le seigle, et le méteil
Et me- nus grains, les blés qu'on sème en Mars A. بذور المزروعات
بذور المزروعات الخريفية A. ايلك ياز ايني تخمي T. الربيعية

Et grains d'or, les morceaux d'or qui se trouvent dans les
rivières, ou sur la surface de la terre A. pl. شذور - شذور
التون خرده لری T. خرده زر رسته P. العقیان

Et grains de petite vérole, les pustules qui viennent de la
petite vérole A. جیپك جیپانلری T. بثور الجدری

Et en termes de Marine, Grains, ou Grains de vent, des
tourbillons qui se forment tout à coup, et qui endommagent
les vaisseaux A. صاورنتی T. گلاک P. ریح نائب
اشته بر صاورنتی چیقدی un grain de vent

GRAIN, se dit aussi d'un petit poids faisant la soixante-dou-
zième partie d'une drachme A. دانه گندم P. حبة
بونك اغرلفی شو قدر بغدایدر || Cela pèse tant de grains
فلان سكدنك بر بغدای d'un grain Cette pistole est légère
نقصانی وار در

GRAINE. La semence de quelques plantes A. بزور pl. بزر
بزر d'épinards مارول تخمی Grain de laitue || تخم T. تخم
اسفناج تخمی - اسفناج

GRAISSAGE. Action de graisser A. تدهین P. روغن سایی
عربه تکرلکلرینك تدهینی Le graissage des voitures || یاغلمه T.

GRAISSE. Substance onctueuse, répandue en diverses parties
du corps de l'animal A. دسم - دسم - وكت
ياغ T. پیه P. شحم - دسم - وكت
كثرت شحمیدن La graisse l'incommode || جرویش یاغی -
دسم Dism de boeuf شحم لین Graisse molle بیحضور در
بو بغدای صغیر یاغی - بقر Il y a trop de graisse dans ce potage
Il est tombé de la graisse sur son habit اوزرینه یاغ بیلاشدی
La graisse du chapon لباسی یاغی - ایملنك ودي

On appelle figur. La graisse de la terre, la substance la plus
onctueuse, et qui contribue le plus à sa fertilité A. شحم الارض
Les طهراغك یاغی - طهراق اوزی T. مایه خاک P.
سیول grandes ravines emportent toute la graisse de la terre
شدیده شحم ارضك کلیاً اذهابنه بادی اولور

GRAISSER. Enduire de graisse A. تدهین P. پیه

فلان کشتی مظہر فیض ربانی اولدیغی dans la grâce de Dieu مقروناً بفيض ربانی عازم - حالده دار بقایه ارتحال ایتمک دار بقا اولمق

On dit proverb., qu'une chose est venue de la grâce de Dieu, pour dire, qu'on l'a eue sans aucun soin فلان شیء محض اللهدن کلمش - محض ظهورات فلکیه دندر - انعام الیهدر Par la grâce de Dieu. Formule que quelques souverains mettent dans leurs titres ا. بطف الله تعالی

P. عفو الجرم a. Pardon accordé à un criminel ا. عفو الجرم Il a obtenu sa grâce || صوج باغشلمه T. بخشایش گناه Il n'appartient qu'au Prince de donner grâce محض جرایم ماده سی ملوک مختص صدر فلان کس déjà sur l'échafaud, quand on vint à oser grâce اولندیشی صداسی ظهور ایتمشدر محل سیاسته احضار اولنمش ایکن بغتة جرمی عفو اولندیشی صداسی ظهور ایتمشدر

Grâce, signifie aussi, agrément, ce qui plaît avec attrait ا. خوش T. زیبایی - شیوة دلربا P. طرافة الطور - طلاوت بو Cete femme est belle, mais elle n'a aucune grâce || آدا خاتون کرچه حسنا در انجق اصلاً و قطعاً طلاوت طوری طلاوت طور ایله نمی Danser, marcher de bonne grâce بونی طور طوری ایله ایشلر Il a de la grâce à tout ce qu'il fait هر شئی ایله کافه افعالنده طلاوت وار در بو کلام طلاوت ایله Cela est dit avec grâce بو کسوده اصلاً Cet habit n'a point de grâce سولنمشدر طرافت طبع ایله S'habiller de bonne grâce طرافت بوقدر Pour exprimer le contraire, on dit Mauvaise شیوة - نا زیبایی P. ردائة الطور - طور قبیح ا. grace Il a mauvaise grâce || جرکین ادا T. ادای بد - نا زیبا Danser, marcher de mauvaise grâce طرافت طوری وار در طرافت طبع ایله رقص وشی ایتمک

On dit, qu'une expression a de la grâce, pour dire, qu'elle fait un bon effet dans l'endroit où elle est placée ا. فی موقعه ا. Cette expression a de la grâce بون تعبیر ایتمک بجا P. تمام محله صرف اولنمشدر

De grâce. Par pure bonté ا. لطفاً و احساناً De grâce secourez-moi لطفاً و احساناً بکا امداد ایله De grâce faites-moi دیزلمش چپک شاقسیر یله ملو بر دیوانخانه

لطفاً و احساناً بو مطلوبیه مساعدده ایله ce plaisir

GRACIABLE. Digne de pardon ا. مستحق العفو ممکن العفو - عفو اولنه - عفو کلور T. سزاوار بخشایش - بخشیدنی P. Il a tué un homme, mais c'est en défendant sa vie; le fait est gracieble || Cas gracieble حال بیلجک کرچه بر آدم قتل ایتمشدر انجق نفسی محافظه ضمننده اولمغله ممکن العفو بر کیفیتدر

GRACIEUSEMENT. D'une manière gracieuse ا. بالطف و الاکرام جلبیلک T. دلتوازانه P. بالمجامله - بالطف و العاطفة - کندوسیه مصلحتلری اولنلر حقنه بالطف ا. Il reçoit gracieusement ceux qui ont affaire à lui سولملو ایدک Vous devriez lui parler plus gracieusement ایدر - والاکرام معامله ایدر فلانه زیاده جلبیلک ایله lui parler plus gracieusement سولملو ایدک

GRACIEUX. Qui a beaucoup de grâce et d'agrément ا. مطبوع T. دلاویز P. جمیل - ذو الحسن و الطرافة - مستحب Réception اوضاع مطبوعه Manières gracieuses || جان سوهجک Il y a quelque chose de gracieux dans ce tableau حسن بورتساکم بورتساکم Ce peintre a le pinceau gracieux و طرافت وار در قلمنده طرافت وار در

P. رقعة الصوت ا. GRACILITÉ. Qualité d'une voix grêle ا. سس انجدلکی T. باریکی صدا رقت صوتی

GRADATION. Augmentation successive et par degrés ا. تزیید || کرته کرته آرتوقلق T. درجه بدرجه افزونی P. تدریجی La gradation de la lumière est sensible, depuis le point du jour jusqu'au lever du soleil قدر شمسه قدر ایلریندن تا طلوع شمسه قدر سیانک تزیید تدریجی بر امر محسوسدر

GRADE. Dignité ا. رتبة pl. مرتبة - رتب pl. مرتبة - مراتب pl. مرتبة - رتبة - کرته T. پایه P. درجات pl. اسنای مراتب - اعلاى درجاته اصعاد اولندی مراتب عسکرینهک جمله سنی قطع ایتمک

GRADIN. Petit degré que l'on pratique sur la table d'en autel, d'un buffet ا. رف رف P. رف رف pl. رف رف Un salon rempli de pots de fleurs étagés par gradins رافلر اوزرندده دیزلمش چپک شاقسیر یله ملو بر دیوانخانه

Il est dangereux de déplaire à la cour. P. کار فرمایان دولت T. دولتی کوجندرمک مخاطره‌لو بر شیندر an gouvernement اولی الاسوکت رضاسند منافی حرکتده بولنمق تهلکدیی عند الدوله مظنون Homme suspect au gouvernement اولیای امور عندنده شبهه‌لو آدم - بر آدم

حکومت - طور الحكومة A. Gouvernement doux || صورت حکمرانی P. حکومت dur et tyrannique حکومت ملایمه - ولاییت شدیدة جبارانه

On dit, Avoir quelque chose en son gouvernement, pour dire, être chargé d'en avoir soin T. بر شینک محافظه‌سی خدمتده T. Un officier qui a la garde-robe du roi en son gouvernement, en est responsable خلع والبسه شاهانه‌نک محافظه‌سی خدمتده مامور اولان کنی آنلره دائر جواب ویرمک واجبه ذمتیدر

سیاست - حکم A. GOUVERNER. Exercer l'autorité souveraine P. حکم و حکومت ایتمک - بیورمق T. حکمرانی کردن P. Ce prince gouverne sagement son royaume بو پادشاه ملکنده Il gouverne ses États عاقلانه و حکیمانه حکم و سیاست ایدر ملکنده بالعدل والحقایه حکم و حکومت ایدر اقوام مذکوره حسن صورت Ces peuples sont bien gouvernés Ce père de famille gouverne bien ایله سیاست اولنمقده در فلان صاحب اهل و عیال کندو خاندسند حسن صورت ایله حکومت ایدر

اداره A. Et avoir l'administration, la conduite de quelque chose T. کوروب جویرمک T. کار بازی نمودن P. تدبیر الامور - امور C'est lui qui gouverne toute la maison || کورمک - Il gouverne بیتیه‌نک جمله‌سی اداره ایدن فلان کشیدر Les ministres اغانک خزینده‌سی مدیریدر la bourse du maître مدیریت سلطنت پادشاهک gouvernement sous l'autorité du prince Celui qui gouverne زیر حکمنده اولدوق تدبیر امور ایدرلو en ce royaume-là, gouverne avec douceur et modération بو ملکنک مدیریت قاعده رفق و ملایمت و رسم اعتدال و نصفته C'est la femme qui gouverne dans cette maison عیالده تدبیر و اداره ایدن امور بیتیه‌یی On dit aussi, Gouverner un navire, un vaisseau, une barque مرکبی و سفینه‌یی و زورقی Et figur., d'un homme qui a la conduite d'une

entreprise, que c'est lui qui gouverne la barque کشتی اموری اداره ایدن فلاندر

On dit Gouverner quelqu'un, pour dire, avoir grand crédit sur son esprit A. اداره العقل P. بر عقل کس زبردستی نمودن P. عقلنی اداره ایتمک - بر کمسنه‌نک عقلی کیهیسی اولمق T. Vous pouvez me rendre de bons offices auprès de lui, vous pouvez le gouverner فلانک عقلنی سن اداره ایدرسک بو جهت ایله یاننده بنم ایچون مساعی جمیله صرفنه اقتدارک زمام اختیاری هیچ بر Personne ne le gouverne درکار در عقلنی اداره ایدر بر - کمسنه‌نک ید اداره‌سند دکلدر Ce n'est pas un homme à se laisser gouverner زمام عقلنی آخرک ید اختیارینه تسلیم ایدر مقلده‌دن فلان Tel croit gouverner un autre, qui en est gouverné دکلدر کمسنه فلانک عقلنی اداره ایلدیکسن ظن ایدر حال بو اذهان Gouverner les esprits که کندو عقلنی آکا اداره ایتردر ناسی اداره ایتمک

تقنی - تصرف A. Il signifie aussi, administrer avec épargne P. اداره ایتمک - اداره‌لو قولنمق T. دستکشی نمودن P. Vous n'avez pas beaucoup de provisions, gouvernez-les bien قدر کفایه ذخیره‌ک اولمدیغنه بناء موجودینی تصرف و اداره موجود اولان اشبو ذخیره‌لری وقتنه قدر کفایت ایله قولنملو در Il n'a qu'un très-petit revenu, mais il le gouverne sagement ایدره بیلجک صورت ایله اداره‌لو قولنمقده جعم یدنده اولان ایراد غایت الغایه جزیدر انجق حکیمانه تصرف و اداره ایدر

تربیه - تربیب A. Et avoir soin de l'éducation des enfans P. تربیت کردن - پروردن P. C'est une femme qui s'entend bien à gouverner les enfans تربیه صبیان فننه قلملر تربیه‌لری قلملر تربیه‌لری فننه Il se dit aussi des animaux - ماهره بر خاتوندن sa vie élevé des chevaux, il sait bien les gouverner ایتدای نشیندنبروآت یتشدرمکه مشغول اولمقله تربیه‌لری فننی بسلملرینک فننی - رعنا بیلور

تیمار P. Et avoir soin des malades A. C'est une femme qui s'entend bien à gouverner les malades خستلری کوزتمک T. خستگان کردن ایتمک طریقنی بیلور بر قاریدر

Il se dit aussi, du soin qu'on a qu'une chose soit en bon état

فلاسه ایکندی قهوه آلتیسی ایچون ریچال ویره ویرلمشدر
On lui a donné des confitures et du fruit pour son goûter

GOUTTE. Petite partie d'un fluide . قطرات pl. قطرة .
چکاله - قطرة رقیقه . طمله . چک - چکاله
چکاله آب - قطرة آب . Goutte d'eau . اینجه طمله - خرد
بوندن یک قطره . Il n'y en a pas une goutte . فالمشدر
On dit proverb. d'une petite chose mise dans une
grande, C'est une goutte d'eau dans la mer .
کقطره الما .
T. بدریا یک قطرة آب انداختن . بالنسبة الى الدأما
دکزه بر طمله مو دوکمکدر

On appelle Mère-goutte, le vin qu'on tire de la cuve sans pressurage .
شیره . T. شیره . P. سلافة .

GOUTTE, est aussi adjectif, et signifie, point du tout .
Ne voir goutte . هیچ . T. هیچ . P. دیار - قطعاً - اصلاً
قطعاً استماع N'entendre goutte . و دیار رویت ایده مامک
Goutte à goutte, signifie, goutte après goutte .
ایده مامک
چکاله بچکاله - قطره قطره . P. متقاصراً - قطرة بعد قطرة .
Il faut verser cette liqueur goutte à goutte .
طمله طمله .
مو قطره قطره دوکله و در

GOUTTE. Maladie qui attaque particulièrement les articulations .
اویناق . T. خله . P. ریح طیار - وجع المفاصل .
chaude . Goutte froide . ریح طیار بارد
Il y a goutte . یلرلنده کزن یل
Cela engendra la goutte . ریح طیار حار
تولید ایدر

GOUTTE AUX VERGES . نقریس . T. در بند پای .
علت نقریس . La goutte lui est remontée dans la poitrine .
Il est mort d'une goutte remontée
Goutte - نقریسک بوقاری به عکسی سببیله وفات ایتمشدر
crampe. V. Crampe. - Goutte sciatique. V. Sciatique.

GOUTTE s'exprime. Maladie qui cause subitement la privation de la vue .
قره مو اینمه . T. رنج ادوس . P. علة ماء الاسود .
Il a perdu tout d'un coup la vue par une goutte seraine
کوزینه ماء اسود نزولنه مبنی قوت باصره سی بقت زایل
ونا بود اولمشدر

GOUTTEUX. Qui est sujet à la goutte . مبتلا للنقریس .
نقریسه . Il est devenu goutteux .
نقریسو گرفتار در بند پای
نقریسو اولدی - مبتلا اولدی

GOUTTIÈRE. Petit canal par où les eaux de la pluie coulent de dessus les toits .
T. ناردان . P. میازیب . pl. میزاب .
Gouttière de plomb . طمله لوق - اولوق
ناودان

GOVERNAIL. Pièce de bois attachée à l'arrière d'un navire, et qui sert à le gouverner .
P. خلّه . T. سگان .
کمینک دومنی . Tenir le gouvernail d'un vaisseau .
دومن .
دریانک بر طومتق . Un coup de mer rompt le gouvernail
ضربه شدید سی اصابیله سگان سفینه شکست اولمشدر
Il se dit figur. en parlant d'un État .
Los affaires allaient bien tandis que ce ministre tenait le gouvernail
سگان کشتی
ملک و سلطنت فلان وکیلک دست تصرف و اداره سنده
ایکن حسن نظام امور درکار ایدی

GOVERNANTE. Femme qui a le gouvernement d'une province .
T. بانوی حکمران . P. حاکمات . pl. حاکمة .
Plusieurs princesses de la Maison d'Autriche
آیدن قادیس
آوشتیریا خاندانی
سیده لرینک نچه لری فلان ایالاتک حاکمه لری ایدیلر
Il se dit aussi d'une femme qui a soin de l'éducation des
خوجه قادیس . T. آتون . P. ربیبة .

GOVERNEMENT. La charge de gouverneur dans une province .
والی . T. فرمانفرمایی - حکمرانی . P. تصرف - ولایت .
On lui a donné le gouvernement de Moscon .
On lui a donné le gouvernement de Moscon
- موشقه ایالتنک ولایت و تصرفی فلانده توجیه اولندی
موشقه والیکلی فلانک عهده اهتمامه احاله قلندی

Et le pays qui est sous le pouvoir du gouverneur .
ایالت .
Un gouvernement d'une grande étendue .
ایالت . T. قلمرو حکومت - قلمرو . P. ایالات . pl.
ایالت - ایالت جسیمه
وسیعة الانحا

Il signifie aussi, l'hôtel du gouvernement .
والی قوناقی .
J'ai diné au gouvernement .
والی قهوسی
قپوسنده ایتدم

GOVERNEMENT. Constitution politique d'un État .
حکومت .
Le gouvernement d'Autriche est monarchique .
آوشتیریانک حکومتی
Le gouvernement de Venise
صورت تفرد و استقلال اوزره در
وندیک حکومتی جمعیت اشراف قومدن
عبارت ایدی

Il se dit aussi de ceux qui gouvernent un État .
اولی .

ذکا و فراست اولدیمنی طن ایتمک نزاکت مذاکک
فسادینه دلالت ایدر

Il signifie aussi, saveur *A.* لذت *P.* چاشنی *T.* طادی
گوشت خوش - لحم لطیف الطعم *A.* طادی *T.* چاشنی
de mauvais - بد مزه - بد چاشنی - کریمه الطعم
طادی فنا - *A.* طادی *T.* چاشنی
Cela est d'un goût excellent, d'un goût fin,
délicat, exquis طعمی اعلا و دقیق و نازک
فلان شیمک بو اتمکده فندق Ce pain a un goût de noisette و انفسدر
فلان شی طادی Cela donne un bon goût aux sauces و ایدر
طعامک تربیه سنه لذت ویرر

Et odeur *A.* رابحة *P.* بو *T.* قوقو *T.* طادی
بو توتونده جورککک قوقوسی وار در پوری

Goûr, se dit aussi de l'appétence des aliments *A.* اشتها
Ce malade ne trouve *T.* استک *T.* خواهش دل *P.* لذت
ne boit rien *A.* بو مرصکک هیچ بر شیه اشتها سی یوقر
prend goût à rien بولدم لذت هیچ بر شیدن - هیچ بر شیه
اشتها سی بستمون Il a entièrement perdu le goût لذت
لذت طویمنه بولدم Il commence à entrer en goût غایب ایلدی
اشتها سی کلمکک باشلادی - باشلادی

Et de l'inclination qu'on a pour certaines personnes ou pour
certaines choses *A.* رغبت *P.* استک *T.* خواهش
Il n'a nul goût pour les choses du ciel, pour les vers, pour la mu-
sique رضا الله موافق شیلره و اشعاره و فن موسیقی به اصلا
بو ذاتک Il a beaucoup de goût pour cette personne-là و رغبتی یوقر
حقنه کلی رغبتی وار در

Et du sentiment agréable ou avantageux qu'on a de quelque
chose *A.* موافقة المزاج - موافقة الطبيعة - موافقة المذاق
Cet ouvrage est au goût de tout le monde *P.* موافق
بو تألیف کافه ناسک *T.* موافق *T.* موافق
C'est une affaire de goût مزاجه موافق Cela n'est pas de mon goût مزاجه موافق
مزاجه موافق مزاجه موافق مزاجه موافق
مزاجه موافق مزاجه موافق مزاجه موافق

Il se dit aussi, du caractère particulier d'un ouvrage, d'un
système *A.* طبعیت *P.* طبعیت *T.* طبعیت
Cet ouvrage est de bon goût طبعیت حسن
Cet homme-là travaille dans un fort mauvais goût طبعیت ایله ایشلنمش بر شیدن
بو آدم غایت مرتبده طبعیت ایله ایشلر
Ces vers-là sont dans le goût de Malherbe بو ابیات فلان طبعیت

Ce tableau est dans le goût de Raphaël شاعرک طبعیتی اوزره انشاد اولمشدر
بو تصویر فلان مصورک طبعیتی اوزره انشاد اولمشدر
طبعیت Il a écrit dans le goût de son siècle
زمانه موافق وجهله تألیف ایتمشدر

GOÛTER. Sentir les saveurs par le goût *A.* چشیدن *P.* تذوق
Il goûte bien طادی آلمق - طاتمق *T.* مسریدن - مزیدن -
اکل ایلدیکی طعمی کرکی کبی تذوق
مزیدن *P.* تجربه - استذاقه *A.* Figur. Essayer, éprouver
دندمک - چاشنی آلمق - طادینی آلمق *T.* چشیدن
Il a essayé de toutes les professions, c'est un homme qui veut
هر شیئی استذاقه قیدنده اولمغه حرفت لک
جمله سنی تجربه ایتمشدر

Et prendre un peu d'un mets, d'une liqueur, pour en essayer
طاتمق *T.* چشیدن *P.* تلحق - تلحق - تلحق
Vous voulez-brûler le goût de notre vin? طادینی آلمق
بزم باده یی طاتمق ایتیمکک
بکنمکک *T.* پسندیدن *P.* استحسان *A.* Figur. Approuver
Je goûte bien ce que vous dites کلام - کلامکی استحسان ایدرم
Je ne pus jamais lui faire goûter vos raisons سرد ایلدیکیک طل و اعذاری فلانده بر وجهله پسند
On n'a jamais pu goûter cet homme, goûter l'esprit
فلان کمسندن و یاخود فلانک عقلندن بر
وجهله حظ اولنه مامشدر

GOÛTER. Sentir, jouir *A.* لذت *P.* تمتع - لذت
Nous avons passé une partie du temps
à goûter les plaisirs de la table لذت طویمق *T.*
بر مدت لذت طعامدن متمتع اولمق
اولمق امرار وقت ایتمشدر
طاتمق *T.* مسریده - مزیده *P.* متذوق *A.* Goûter
پسندیده *P.* مستحسن *A.* طادی آلمق *T.* چشیده *P.* مجرب
مذاقه او یغون کلمش - بکنلمش *T.*

GOÛTER. Manger entre le dîner et le souper *A.* اکل الماح
ایکندی قهوه آتیسنی *T.* طعام باز جاشت خوردن *P.* العصر
Il fait ses quatre repas, il déjeûne, il dîne, il goûte,
کونده درت دفعه طعام ایدر صبح قهوه آتیسنی
او یله یکنی و ایکندی قهوه آتیسنی و اخشام یکنی
GOÛTER. Petit repas qu'on fait entre le dîner et le souper
ایکندی قهوه *T.* طعام باز جاشت *P.* الماح العصر *A.*

- مالامال خورد ونوش کردن P. تملئة من الاكل والشرب
قارنى ييه جك ابه جك T. تا بگلو پر خورد ونوش کردن
اسقاي On les a gorgés de vin et de viandes || ايله طولدرمق
خمر كثير واطعام طعام وفير ايله فلانلرى تكشه ايتدرديلر
- فلانلرى كثر اكل وشرب ايله تا بگلو طولدرمشلر در

P. املا - اطفاف A. Il signifie figur., combler de richesses.

T. مستغرق کردن - لبريز کردن - تا بگلو مالامال کردن
مستغرق On les a gorgés de biens || ديدبه قدر طولدرمق T.
تا اموال فراوان ايتمشلر در Ils sont gorgés d'or et d'argent
Les soldats se gorgèrent de butin مسكرى طايفه سى غنايم وفيره ايله لبريز و مالامال اولمشلر
تا بگلو P. ممتلى من الاكل والشرب - كشي A. Goncé.

ييه جك ابه جك ايله طولمش T. مالامال خورد ونوش
GOSIER. Partie intérieure de la gorge par où passent les ali-
ments A. حلقوم Gosier large || بوعاز T. گلو P. حلقوم - حلق A. حلقوم بغايت ملتبب
Avoir le gosier tout en feu بوعازنده Il lui est demeuré une arête dans le gosier
بر بالق كيمكى ايلشدى

Il se dit aussi du canal par où sort la voix, et qui sert à
la respiration A. جرئة - حنجرة - مجرا النفس P. گلو T. بوعرلق

تاتارى P. ترترى A. Qui appartient aux Goths
تاتارجه - بنای ترترى Architecture gothique || تاتارجه T.
تاتارجه يازو - خط تاتارى Ecriture gothique بنا

GOUDRON. Espèce de gomme et de poix, servant à calfeuter
les vaisseaux A. قطران T. كتران - كتان P. هناء - قطران A. قطران
بر شيشه قطران سورمك Enduire quelque chose de goudron || قطران صويى
Eau de goudron

GOUDRONNER. Enduire de goudron A. بالقطران P. قطران سورمك T. كتران سورمك
كمى يه قطران سورمك

Goudronné. A. مقطور - مقطرن P. كتران آلود P. قطران سورلمش -

GOUFFRE. Abîme, trou large et profond A. وهاد pl. وهاد
درين T. حفرة نا قعر ياب - شنار P. حفرة قعيرة - وهه
وهده épouvantable وهه عميق القعر profond Gouffre || جقور
Dans les endroits de la rivière où l'eau tourne, il y
a d'ordinaire un gouffre نهرک گرداب اولديفى محله

بر Tomber dans un gouffre عادتاً بر وهده قعيره موجود در
La bouche de l'Etna est
وهه ابه سقوت وانكباب ايتمك
اتنه نام جبل آتشفشانك اغزى بر وهه
un gouffre de feu
Figur. || Tomber dans un gouffre de malheur, de mi-
sères نا قعر ياب مصايب وآفات وهه بى بن وكنار
حفره نا قعر ياب مصايب وآفات وهه بى بن وكنار
ورطه فقر وفاقيه دوجار اولمق - فقر و مسكنه گرفتار اولمق

Il se dit aussi de toutes les choses où l'on fait des frais im-
menses A. مصرف T. دريای مصارف P. بحر المصارف
بر دعوا دريای مصارفدر
Ce procès est un gouffre
انكىنى Paris est un gouffre
پارس شهرى بر بحر مصارفدر
Les mai-
sons de jeu sont des gouffres pour les jeunes gens
قمار خانه لىر
des gouffres pour les jeunes gens
حديث السن اولنلره كوره دريای مصارفدر

قيا بالنقى T. حوت الجن A. GOUJON. Espèce de poisson
جيوى T. مينخ P. شكة A. Et nom d'une cheville de fer
خانق A. GOULET. Il se dit de l'entrée étroite d'un port
ليمان بوعازى T. دهانه دريابند P. مازم المرفاء - اليمنى
بو On n'entre dans ce port que par un goulet
ليمان اغزى Le goulet de Brest rend
ليماند بر بوعازدن مرور ايله واريلور
ل'entrée du port très - difficile بوعازى
نام ليমানك بوعازى بوعازى
طارلقى حسبيله مدخلنى بغايت تصعيب ايدر

GOULOT. Cou d'un vase dont l'entrée est étroite A. عنق
بلبله T. بوعاز T. گاو P. Une bouteille qui a le goulot causé
بوعازى قيرق صراحي - شكسته گلو

GOULOTTE. Petite rigole pour servir à l'écoulement des eaux
آرقچيز T. رود خانه خرد - فرغر P. مذانب pl. مذنب A.
T. حلف خور P. نهيم A. Qui mange avidement
قورد نهيم بر حيواندر Le loup est un animal goulu
اينهان

T. حلف خورانه P. بالنهاية A. Avidement
اينهانلق ايله ييدرک - هارل هارل ييدرک
Manger
بالنهاية طعام ايتمك goulument

GOUR. Creux produit par une chute d'eau; creux plein d'eau
سيل ياريعى جقور يير T. فرکند P. وقاع pl. وقية A.
GOURD. Qui est devenu comme perclus par le froid. Il ne
se dit qu'en cette phrase: Il a les mains gourdes A. جاسد
الى طوكوب جولاق كبنى T. دست سرما زده P. ايلد
اولمش

GOURDE. Courge vidée, dont on se sert pour porter de l'eau P.
قباقي برداى T. سفحه

صمق ویرر آعاج T. درخت زنج آور

GOMPHOSE. Terme d'Anat. Espèce d'articulation immobile, par laquelle les os sont emboîtés l'un dans l'autre A. فصوص pl. فصوص کیمیک T. بندگاه استخوان P. فصوص العظمین اویناق پری

GOND. Morceau de fer, sur lequel tournent les pentures d'une porte A. رزّه pl. رزّه P. رزّه T. بش- Il manque un gond à cette porte بو قپونک بر رزّه سی اکسکدر

GONFLEMENT. Enflure A. نفخ P. نفخة - نفخ Goufflement de rate شیش- نفخ معدّه

GONFLER. Rendre enflé A. تنفیع P. تنفيع La plupart des légumes gonflent l'estomac اکثر بقول تنفیع معدّه یی موجبدر gonfle sa gorge - Figur. - بوغازینی قباردر بر کوکرجین Sa fortune l'a gonflé d'orgueil کثرت مال نفخ وکبرینه باعث اولمشدر Le bon succès qu'il vient d'avoir le gonfle d'orgueil فلان خصوصه ظفریاب اولسی نفخ وکبرینی مودی اولمشدر

GONFLER, au neutre, et se gonfler A. انتفاح - تنفیع Quand la rate vient à gonfler طحالک تنفخی حالنده معدّه انتفاح ایدر

GONFLÉ. A. منفوخ - منتفخ - منفوخ - Figur. - Un homme gonflé de la bonne opinion qu'il a de lui-même عجب نفسی تقریبیلد منتفخ و متکبر بر آدم

CONIOMÉTRIE. Terme de Mathem. Art de mesurer les angles گوشه لور T. فن گوشه پیمایی P. فن المساحة الزوايا A. اولچمنک قسبی

GONORRÉE. Terme de Méd. Flux involontaire de la semence بل صوغولقی T. پرمیو - سوزاک P. قرحة المثانة A.

GORD. Pêcherie que l'on construit dans une rivière. Elle est composée de deux perches en forme d'un angle, au sommet duquel est un filet A. فزّر T. دالیانی بالقهی

GORET. Petit cochon A. خنوص pl. خنایص خنزیر اینکی T.

GORGE. La partie de devant du cou A. عنق pl. عناق بوغازی شیشکندر enflée T. بوغاز T. گردن P.

Couper la gorge Prendre un homme à la gorge طومق کردن P. ذبح - نصر - قطع العنق A. بوغازلق T. بریدن Bo kmesnefk بوغازینی کسمک - Ces deux hommes sont près de se couper la gorge l'un l'autre بوی بولرینی - بو ایکی کشی متهیتی تناسر و تذابحدرلر فلان کشی به فلان - Figur. Couper la gorge à quelqu'un, signifie, faire quelque chose qui le perd On dit aussi, qu'un homme se coupe la gorge à lui-même, lorsqu'il fait quelque chose de contraire à ses intérêts اولدرر اولدرر کندیپنی کبدر - Et tenir quelqu'un à la gorge, pour dire, lui serrer la gorge T. بوغازندن قاوره یوب صیقمق - Et figur. Prendre un homme à la gorge, pour dire, le contraindre avec violence à faire quelque chose T. بوغازینه بصمق On dit dans le même sens, Tenir le pied sur la gorge à un homme, lui mettre, lui tenir le poignard sur la gorge بوغازینه بصمق وبهائی بوغازینه طیامق

Il se dit aussi pour Gosier. V. ce mot. - On dit, Rendre gorge, pour dire, vomir A. استفراغ T. هراش کردن V. aussi Vomir. - Et figur. pour dire, rendre ce qu'on a pris injustement Il avait volé les deniers du roi, mais on lui a fait rendre gorge خزینه هایرون مالنه اطالده دست سرقت ایتمشدر انجق آلدیغنی کندویه. قوصدر دیلر

GONOR. Le sein d'une femme A. نحر pl. نحرور Elle a la gorge belle T. کوکس باشی P. احیاد کشف Moutrer, découvrir sa gorge حسن النحر بر محبوبه در Elle a la gorge plate T. کوکس باشنی اجمق - جید ایتمک سر سینه سی یقیدر

Et la partie supérieure de la chemise d'une femme A. جیب کوملک یقدسی T. گریبان پیراهن P. القميص خانق - درب A. درب GONOR. Passage entre des montagnes P. مازم pl. مازم - الجبل بوغاز T. دربند

GORGÉE. La quantité de liqueur que l'on peut avaler en une seule fois A. نغبة - أحسية pl. حصوة - جرعة T. یودم Ce malade n'a pu prendre que deux gorgées de bouillon بو مریض ایکی جرعه ات صویندن غیر برشی انجق ایکی یودم جوربا ییده بیلدی - ییمدی

GORGER. Sotter, donner à manger avec excès A. تکشّة

احکام فقهک La glose du Droit Canon شرح - تفسیرات
شرح مثنون La glose vaut mieux que le texte شرح
احسن واولندر

GLOSER. Expliquer par une glose A. تفسیر P. معنا
شرح - تفسیر Les auteurs qui ont glosé la Bible
معنایی آچق T. گشادن
تورات شریفی تفسیر ایدن - مفسرین تورات شریف
فلان تالیفی تفسیر Il a glosé un tel auteur
ايدلى

Et censurer, critiquer. En ce sens il est neutre A. طعن -
حرف انداز طعن وتشنع - حرفگیری کردن P. تشنع - لوم
Vous ديهجك بولمق - سوز بولمق - قنمق T. شدن
هرشيء حرف انداز طعن وتشنع اولورسك
افعال واقوالده Pourquoi glosiez sur mes actions, sur mes paroles?
طعن Il n'y a point à glosier sur
sa conduite وتشنع لوم وطعن
سلوك وحرکتی اصلاً قطعاً محل لوم وتشنع
Cela est net, il n'y a rien
فلان ماذه پاك وطاھر در اصلاً حرف اندازلق
بوابده نوجيله Que trouvez-vous à glosier là-dessus
قبول ایتمز نه ديهه بيلورسك - حرف اندازلق ایده بيلورسك

GLOSEUR. Celui qui glose, qui critique A. طعان P. لايم
Gloseur perpétuel Il cenne ييجي T. حرف انداز - حرفگیر
تحمل اولنميدجق برلايم بد زبان insupportable طعان دانسی

GLOSSAIRE. Dictionnaire de termes difficiles d'une langue avec
leur explication A. الالفاظ الغامضة P. لغت
Le vieux glossaire قديمی لغت الالفاظ غامضة

GLOSSATEUR. Auteur qui a glosé un livre A. مفسر pl.
شرح ایدن T. تفسیرساز - شرح نويس P. شارح - مفسرین
تورات شریف مفسری La glossateur de la Bible

GLOTTE. Terme d'Anatomie. Petite fente du larynx, qui sert
à former la voix A. غلصه T. اوکوت باشی Les différentes
ouvertures de la glotte servent à varier les sons de la voix
غلصه نك منافذ گوناگونسی صوتك على وجه
الاختلاف ظهورينه بادی اولور

GLOUGLOU. Le bruit que fait une liqueur, lorsqu'on la verse
d'une bouteille A. جرجرة P. قلقل T. قلقل
فلوق قلوق سلسله T. قلقل P. جرجرة A. قلقل
مراحي Le glouglou de la bouteille

GLOUSSEMENT. Cri de la poule qui glousse A. قوقنة P.
طاوق قلقلدهسی T. کراخ

GLOUSSER. Il se dit du cri de la poule qui veut couvrir, ou
qui appelle ses poussins A. قوق T. کراچیدن P. قوق
قلقلدهسی

GLOUTON. Gourmand A. مجردب - متغذم - جردبان P. متغذم
رُس Le loup est صوغوسمز T. لت انبان - حریص خوردنی -
un animal glouton بر حیواندر متغذم C'est un
vilain glouton لميدر جردبان مکره بر صوغوسمز در -

GLOUTONNEMENT. Avec gourmandise A. بالجرده P. بالاعتذام
Manger gloutonnement صوغوسمزلق ايله T. رسکارانه P.
بالاعتذام اکل طعام ایتمک

GLOUTONNERIE. Vice du glouton A. جرده P. تغذم
Cet homme صوغوسمزلق T. لت انبانی - حرص خوردنی
فلان آدمك اکل طعامده Gloutonnerie dégoûtante
جردهسی باعث استکراهدر

GLU. Matière visqueuse et tenace, avec laquelle on prend les
oiseaux A. دبق P. طبق - دابوق - دبق T. دبن
اوکسه - یلم قره T. دبن P. طبق - دابوق - دبق A. دبق
بو اوکسه کرکی کبی قولو در Pren-
dre des oiseaux à la glu صید طيور ایتمک
- دابوق ايله Cette glu est bien forte
اوکسه ايله قوش اولمق

GLUANT. Visqueux A. لزج P. دوسکن T. یلمشک
زفت قدر لوزج T. دوسکن P. لزج A. لزج
Il n'est rien de si gluant que la poix
زفت قدر لوزج T. دوسکن P. لزج A. لزج
Une sneur gluante لوزجوشی یوقدر

GLUAU. Ramille enduite de glu pour prendre des oiseaux A.
T. جوب دبن آلود P. قضبان مدبقة pl. قضیب مدبقي
بسط Tendre des gluaux اوکسلو جیبوق - اوکسه جیبونی
اوکسه جیبوقلری اوزاتاق - قضبان مدبقة ایتمک

GLUER. Rendre gluant A. تلجین P. دوسکن آلود ساختن
Ces confitures lui ont glané T. یلمشک شیه بیلشدرمق
بور یچالر ايله اللرینی بیلشدردی

GLUL. Grosse paille dont on couvre les toits A. حفافة P.
صمان ديبی - اکیز T. کاهن

GLUTEN. Matière qui sert à lier ensemble les parties qui
composent un corps solide A. شراس P. لزاق - جریش
جریش

GLUTINEUX. V. Gluant.

GNOMON. Espèce de grand style dont les astronomes se ser-
vent pour connaître la hauteur du soleil A. ميل الاحل الرصد
ابرة البسيطة - ميل البسيطة A. Et le style d'un cadran solaire

On dit, Faire gloire de quelque chose, pour dire, s'en faire
 مباحات - تباہی - تفاخر - افتخار. A. honneur, en faire vanité
 - اوکونمک T. مدار افتخار داشتن - افتخار شمردن P.
 سنک خدمتک Il fait gloire de vous servir || افتخارلنمک
 سنک خدمتکي مدار افتخار مد ایدر - ایله افتخار ایدر
 قبايح ایله Il est assez impudent pour faire gloire du vice
 فخر ومباحات ایتمک مرتبدلرده بیعار وحیا در

On dit, Rendre gloire à la vérité, pour dire, rendre témoi-
 صدیق وحقیقتی اقرار ایتمک guage à la vérité

Gloire, signifie aussi, orgueil, vanité. A. تکبر - تعظم. P.
 غلبه تعظم ومکابره دن Il crève de gloire || فضولق T. بادیسری
 مکابره وتعظمی بادی La gloire le peindra جاکهاک اولور
 اصمحلالی اوله جقدر

Vaine Gloire, se prend pour le sentiment trop avantageux
 عجب النفس - خیلا. A. de soi-même que la vanité inspire
 La vaine gloire corrompt || کندویی بکنه T. خود بینی P.
 عجب نفس زیاده شایان le mérite des meilleures actions
 استحسان اوله جحق اعمال برگزیده نک حسنی ازاله
 وافساد ایدر

GLORIEUSEMENT. D'une manière glorieuse. A. بالعر والاجلال
 T. با شکوه - بزرگوارانه. P. مقبلاً ومعززاً - بجلالة الشان -
 Il s'est tiré glorieusement de cette affaire بالعر ايچندن
 مقبلاً ومعززاً Il est mort glorieusement والاجلال صیرلمشدر
 ترک حیات مستعار ایتمشدر

GLORIEUX. Qui s'est acquis, qui mérite beaucoup de gloire
 P. جلیل الاشتهار - جلیل الشان - جلیل - ذو الشان. A.
 سلطنت Rêgne glorieux || شانلو T. بلند اقبال - شکومند
 Ce prince doit être bien glo- شانلو سلطنت - جلیل الشان
 rieux d'avoir fait une si belle campagne بو پادشاهک اول
 مقوله سفر مستج الظفره مرفق اولمسی جلال شان واقباله
 Il revient glorieux مساعی جلیله Les glorieux travaux
 منصوراً ومظفراً وفرط شان واقباله مصحوباً عود
 C'est une belle et glorieuse action de délivrer
 سلامت حال وطنه وسیله اولمق بادی شان عظیم
 Préférer une mort glorieuse à une longue
 شان - شانلو معانی حیات مدیده ترجیح ایتمک
 Un Et explication d'un texte شرحه محتاجدر

محمود الذکر پادشاه مغفرت
 پادشاه مرحوم جلیل الذکر - پناه

On dit, La glorieuse Vierge-Marie حضرت
 اعزه حواریون حضرتی Les glorieux Apôtres بتول مریم
 Et l'on appelle Corps glorieux, les corps que prendront les
 ابدان اعزه عظام bienheureux après la résurrection

Il signifie aussi, plein de vanité, de bonne opinion de lui.
 - ارباب الخیلا pl. اهل الخیلا - مختال - خائل. A. même
 کندویی بکنش T. خود بین. P. متعظم - معجب بنفسه
 Les glorieux احمق وخائل بر آدمدر || Il est sot et glorieux
 اهل خیلا وتعظم اولنلر نفسلرینی نفرت عامیه
 القا ایدرلر

GLORIFICATION. Élévation de la créature à la gloire éter-
 ابدی T. سعادتمندی سرمدی P. مسعودیه ابدیه. A.
 مختارین وبرگزیدگان La glorification des élus || موتلولق
 خدانک مسعودیت ابدیلری

GLORIFIER. Rendre honneur et gloire. Il ne se dit que de
 T. تعظیم نمودن - اعزاز کردن. P. تمجید. A. Dieu
 تمجید جناب خالق البرایا ایتمک Glorifier Dieu || اولولنمک
 جناب حق اولیای عظامک Dieu est glorifié dans ses Saints
 On dit aussi, que Dieu glorifie les
 مظهر - جناب رب العالمین اعزه کرامی اسعاد ایدر
 سعادت ابدیه ایدر

Se Glorifier. Tirer vanité de quelque chose. A. افتخار -
 خود نیایی - خود ستایی نمودن. P. تمذح - اعتزاز - تفاخر
 Se glorifier de sa noblesse, de ses ri- || اوکونمک T. کردن
 chesses و ثروتیه تفاخر واعتزاز کشی حسب ونسب و مال
 نسب و اصالت و بشار و ثروتی وسیله اعتزاز - ایتمک
 عبت بره تمذح و افتخار mal à propos Se glorifier
 عیوب وقبايح ایله تفاخر ایتمک Se glorifier du vice
 جهل ونادانی ایله افتخار ایتمک de son ignorance

اولولنمش T. اعزاز یافتنه. P. معزز - معجد. A.

GLOSE. Explication de quelques mots obscurs d'une langue
 گشایش معنای. P. کشف المعناه الالفاظ - شرح الالفاظ. A.
 Cet auteur est plein de || سوزک معناسنی آچه T. سخن
 mots obscurs, il a besoin de glose غامضه
 ایله مالامال ایدوکنه نظراً کشف معنای الفاظه محتاجدر
 Et explication d'un texte شرحه محتاجدر. pl.

درون سندده بر شرط - ایچنده بر سوز ازلاج ایتمک
Glissez-lui ce mot à l'oreille وائناى مذاکرهده بر کلام فایدرمق
بو سوزى - بو کلامى فلانک سمعنه ازلاج ايله فایدريویر
فلانک قولاعنه بر تقریب فایدريویر

لقاء الى الخاطر A. Il signifie figur. Insinuer dans les esprits
عقله شیوشدرمک T. بدرون افکندن P. اشراب فى الذهن -
بو صلالى C'est lui qui a glissé cette erreur parmi le peuple
اذهان ناسه شیوشدرن - اذهان ناسه القا ایدن فلان کشیدر
حلول یافتن P. حلول A. On dit aussi, Se glisser, dans ce sens
بو اعتقاد طولیقمسزین اذهان ناسه حلول
اعتقادات Les erreurs se glissent facilement
القا اولنور - باطله بالسهرله اذهان ناسه حلول ایدر

قایمش T. لغز بده P. منزلق - منزلق A. Glisif.

GLISSOIRE. Sentier glacé où les enfans glissent par divertissement
- صیرنجاقى يول T. لغزشگاه P. مزلجة - زحلوقة A. Les enfans font des glissoires sur les
اطفال وصبیان انهار منجمده اوزرنده زحلوقلر ایدر
احداث ایدرلر

GLOBE Corps sphérique A. کره T. کره P. کرات pl. کره A. Le centre d'un globe مرکز کره
Le diamètre d'un globe قطر کره la circonférence کره
de la terre کره الارض La terre et l'eau ne font qu'un globe
Globe terrestre - کره نار کره الارض و ما کره واحده در
terrestre. Un globe d'airain ou de carton, qui sert à représenter la
surface de la terre, avec les mers, les îles, les villes, etc. A.
Globe céleste. - یرک کرهسى T. کره زمین P. کره الارض
celui qui sert à représenter la surface concave du ciel avec
les constellations A. کره الکواکب - کره الفلک A. کرات کرهسى T. کره اختران - آسمان

GLOBULE. Petit globe A. کره صغیره pl. صغار الکرات
Les vapeurs || خرده یوالیق T. زواله خرده P. کرات صغیره
بخره صغار کراتدن مرکبدر کره صغیره
دمک کرات صغیرهسى Les globules du sang

GLOBULIFUX. Composé de globules A. مرکب من صغار
خرده یوالقردن T. بزوالهای خرده پرداخته P. الکرات
دوزلش

L'ORE L'honneur, la réputation que la vertu, les grandes

ملو - شان A. qualités, les bonnes actions attirent à quelqu'un
- بزرکوارى - شکوه P. جلال الشهرة - عز و اقبال - الشان
Aimer la || پارلاقى T. بلندى نام و شهرت - بلندى شان
حب شان و اقبال ايله مجبيل - محبت اقبال اولمق gloire
جویای - طالب شان اولمق Chercher la gloire
حریص عز و شان Être avide de gloire
Acquérir de La علو شان حریص و منهک اولمق - اولمق
Travailler pour la gloire تحصیل عز و شان ایتمک
Être comblé de gloire کسب شان و شهرت سعى ایتمک
بر کسند پیمانده - سر تا پا مستغرق شان و اقبال اولمق
Étendre, porter bien شان و شهرتنى لبریز و مالا مال ایتمک
بر کسند آوازه نام loin la gloire de son nom, de ses armes
و شهرت وصیت عزوات بدیبه المفاخرتنى اقطار بعیده
بلندى نام و شهرت و پرتو فتوحات - قدر ایصال ایتمک
جليلة المنقبتهنى قصارای اقطار زمینه قدر نشر ایتمک
Cela fera tort à sa gloire بو کیفیت علو شانده بادى شین
وقایه Être jaloux de sa gloire و نقیصه اولدجعى درکار در
Avoir soin شان و شهرتنى خصوصنده غیرتنى زیاده اولمق
de sa gloire شان و شهرتنک امر وقایده لتمام ایتمک
Il y va de la gloire de l'État در دولته راجع بر ماده
Il a toute la gloire de cette بومأثره جلیلهنک شانى
action بومأثره جلیلهنک شانى جمله کندویه عائد اولمشدر
La gloire de ses exploits, de ses conquêtes موفق اولدیغى
Mettre عزوات جلیله و فتوحات جسیمهنک شان و شهرتنى
sa gloire شانى فلان شیء ربط ایلمک
La gloire du monde passe vite در اقبال دینا عديم البقا
سريع الزوالدر

تمجید A. Il se dit aussi des hommages qu'on rend à Dieu
تمجید T. La gloire n'appartient proprement qu'à Dieu
خاصه حضرت حق سزاوار ولايقدر
Il faut que toutes nos actions tendent à la gloire de Dieu
کافة افعال مرک منتهای
Gloire مقصدى تمجید حضرت رب ذو الجلال اولمق در
Il se جناب رب العالمین مجید اولسون
prend aussi pour Béatitude. V. ce mot.

بزرکى P. جلال - مجد A. Il signifie aussi, éclat, splendeur
Le Fils de Dieu viendra dans la majesté de sa
اولمق T. ابن الله عظمت بیغایت مجد و جلاله مصحوبا
ظهور ایدجکدر

GLAPIR. Il se dit de l'aboi aigre des petits chiens et des renards *A.* قغردنق - سینلک *T.* زنون - زنبیدن *P.* هر *A.* اجداف *A.* - Il se dit figur. des personnes *A.* - صیزلق - صیزلق *P.* جغلامق *T.* عریویدن *P.* Cette femme ne fait que glapir *Au lieu de chanter, elle glapit* اید، چکنه جغلامدار

GLAPISSANT. Qui glapit *A.* مجدف *P.* عریوان *T.* جغلامیجی *A.* اجداف صوت ایله تکلم ایدر *Il parle d'un ton glapissant* جغلامیجی سس

GLAPISSEMENT. Le cri des renards et des petits chiens quand ils glapissent *A.* هریر *P.* زنبیه *T.* سینله - قغردنم - اولومه - Il se dit aussi des personnes. *V.* Glapir.

GLAUCIUM. *V.* Pavot cornu.

GLAUCOME. Terme de Médecine. Maladie des yeux où le cristallin devient opaque *A.* غلطة الطبقة الزجاجية *T.* طبقة زجاجية نک بکشمهسی *T.* سختی طبقة زجاجية

GLÈBE. Terre, fonds *A.* خاک *P.* ارض *T.* طبراق *Esclaves de la glèbe* مملوکری - مالیک ارض *Droit de la glèbe* طبراق حق - خراج الارض *annexé à la glèbe* ارضه مربوط اولان خراج

GLÈNE. Terme d'Anatomie. Cavité légère d'un os, dans laquelle s'emboîte un autre os *A.* نقرة العظم *P.* خانه استخوان *T.* کیمیک جقوری *La glène a moins de diamètre et de profondeur que le cotyle* وقعدن *قعدن* نقرة عظمک فطری وقعارتی *اقلندر*

GLÉNOÏDALE. Il se dit des cavités légères qui servent à l'emboîtement d'un os dans un autre *A.* انقرة العظم *T.* کیمیک جقورینک *P.* سندینهای خانه استخوان *قوقلری*

GLÉNOÏDE. Il se dit de la cavité de l'omoplate qui reçoit la tête de l'humérus *A.* حق الکتف *P.* سندینگاه دوش *T.* اوموز باشنده کی جقور

GLISSADE. Le mouvement que l'on fait en glissant *A.* زلّة - زلّة *T.* فایمه *P.* لغزش پا - لغزش *P.* زلّة *Il fit une glissade et tomba* بر زلّه اوعریوب یرد بیقلدی

GLISSANT. Sur quoi l'on glisse facilement *A.* زالق - زالق *T.* فایمهی *P.* لغزناک - لغزنده *Le chemin est fort glissant* خطوه طربق بغایت زالق ولغزناکدر

On dit figur. d'une affaire où il faut beaucoup d'adresse pour se conduire, que c'est un pas glissant *A.* مزلة - زلج - صیرنچق یر - فایمچق یر *T.* لغزشگاه *P.* مزلة

GLISSEMENT. Action de glisser *A.* زلق - زلق *T.* فایمهسی *P.* لغزش پا

GLISSER. Il se dit lorsque le pied vient tout d'un coup à couler sur quelque chose d'uni *A.* تزلیج - انزلاق *P.* لغزیدن *T.* لغزیدن *Glisser sur le pavé* اوزرنده *قایدومق* *T.* لغزیدن *La terre est grasse, on ne saurait s'empêcher de glisser* طبراق بغایت یاغلو اولمغله لغزش پایه گرفتار اولماق *Quand il fait du verglas, on glisse* یوللرده دپی یاغدیغی *Glisser sur la glace* اوزرنده *حالده* انزلاق *قدم درکار در* *Glisser avec des patins* ایلّه فایمق *اوزرنده قیزاق* *On dit figur. et proverb., que le pied a glissé à quelqu'un, pour dire, qu'il lui est arrivé un accident fâcheux* آیانی فایدی

Il signifie aussi figur. Passer légèrement sur quelque matière *C'est une matière délicate qu'il ne faut pas trop approfondir, il faut glisser légèrement dessus* فلان ماذه بغایت نازک اولمغله تعمقی *قیدنده اولمق* جائز دکدر همان خفیفجه توطیش کلام *واعظ* *L'orateur a glissé sur cet endroit* ایلّه اکتفا اولملو *واعظ* *فلان محله* یا کز توطیش کلام ایلّه اکتفا ایلدی *فلان محلی* جزئیجه طوقندردی

SE GLISSER. Se couler doucement et presque sans qu'on s'en aperçoive *A.* تملص - تملص *P.* انملاص - تملص *Les troupes se glissèrent le long de la contrescarpe* عسکر خندقک *کنارندن* بر تقریب *شوشی* *شوشک* *T.* *Il se glissa doucement dans le cabinet* اینه اوطهسی *شوشی* *شوشی* *شوشی*

GLISSER, est aussi actif, et signifie, mettre furtivement, sans qu'on s'en aperçoive *A.* تزلیج - ازلاج - ازلاق *T.* فایدمق *Glisser la main dans la poche de quelqu'un* الی بر کسمندنک - فلانک جیبنه ازلاق ید ایتمک *Glisser un papier dans un sac* طوبره نک فایدمق *Glisser une clause dans un contrat, un mot dans un discours* سندنک اینه بر شرط وصحت

pl. مبارمین P. کشتگیر T. کورشچی || Un combat de gladiateurs پهلوان جنگی

GLAIEUL. Plante A. دلبوت P. سیف الغراب - دلبوت A. فوزغون قلیجی

GLAIRE. C'est la même chose que pituite, phlegme A. خواعة T. کش سپید دوسکن P. اخلاط لزجة pl. خلط لزج - معدة اخلاط A. Avoir l'estomac plein de glaires || يلمشك بلغم Cette médecine lui a fait rendre des glaires لزجه ايله مملو اوليق Des glaires teintes de sang قان ايله مخلوط خواعات

پمورطه نك آقى T. سپید مرغانه P. قیقى A. Et le blanc de l'oeuf

GLAIREUX. Qui est de la nature de la glaire A. ذوالخواعة || Les pieds de veau et de mouton sont glaireux P. کش سپید ناک T. بلغلو || Avoir l'estomac plein de glaires لزجه دن مبارتدر Humeur glaireuse ذوالخواعة خلط A. matière

شلكا - شلك P. نضار A. On appelle ainsi l'argile || Faire un corroi de glaise à un bassin, صوبی طونق ایچون حوصک ایچنی A. an qu'il tienne l'eau اوزلو طوپراق T. گل سفید - اوزلو طوپراق Creuser jusqu'à la glaise jusqu'à la glaise حفر ایتمک A. Terre glaise طوپراق بولنجیه قدر یری حفر ایتمک اوزلو طوپراق ییر T. خاک شلکین P. ارض نضار

GLAISEUX. Qui est de la nature de la glaise A. نضاری || La terre glaiseuse est peu propre à la végétation تراب نضاری امر نباته جندان صالح دکلر

GLAIVE. Épée tranchante. Il ne se dit guère qu'au figuré A. شمشیر - تیغ بران P. سيف قاطع - سيف صارم - مصمام || Le souverain a la puissance du glaive کسکین قلیج T. تیز Dieu lui a mis le glaive entre les mains صاحب السيفدر جناب مالک الملک لم یزل فلانک ید امانتده A. Le glaive de la Justice سيف صارم عدل و داد - سيف سياست شمشیر قضا تأثیر قهر و انتقام - مصمام انتقام

GLANAGE. Action de glaner. V. Glaner.

GLAND. Le fruit que porte le chêne A. بلوط P. قونج || Ramasser du gland پلامود دند ديو بشورمک On طاروغند پلامود یمی يدروب تسمينه اقدام ايلمک

prétend que les premiers hommes vivaient de gland بنی آدم اوائل آفریننده پلامود ايله تغذی ایلدیکی منقولدر

Il se dit aussi d'un ouvrage de fil, de soie, etc. fait en forme de gland, et dont on se sert pour mettre au coin des mouchoirs انجو پوسکل Des glands de perles P. شنگله T. پوسکل A.

Il se dit, en termes d'Anatomie, de l'extrémité des parties naturelles de l'homme A. ذکرک باشی T. سرکیر P. کمره A.

GLANDE. Terme d'Anatomie. Partie spongieuse servant à filtrer certaines humeurs du corps A. دزبیه - دشبیل P. عدد || Glande enflée متورمه - غدة منفوخه T. بز || Glandes du sein عدد صدریه صولو بز - غدة مبلله

Il se dit encore de certaines tumeurs accidentelles qui se forment en quelque partie du corps A. اور T. غرده P. نغمة || Il lui est survenu une grosse glande à la gorge بوغازنده ایری بر اور پیدا اولدی

GLANDÉE. La récolte du gland A. جیدن P. قطاف البلوط پلامود دیرمی T. قونج

GLANDULE. Petite glande A. دشبیلک P. غدة صغيرة || Les amygdales sont des glandules لوزه لر عدد صغيره اقسامندندر

GLANDULEUX. Qui a des glandes A. دشبیلناک P. ثدیین اجرام || Les mamelles sont des corps glanduleux ذات الغدد در دماغك دیش زاری ذو الغدد در

GLANE. Poignée d'épis que l'on ramasse dans un champ moissonné A. خرمن - کسمک T. کفر - کوزر P. جدامة - قصالة || Cette femme a fait tant de glanes en ce champ - کسمک بوقاری فلان خرمنده شو مقدار کسمکدر A. دیردی

GLANER. Ramasser des épis de blé après la moisson A. کفه جیدن P. التقاط الجدات - التقاط القصالة - القصالة || Dans l'ancien Testament, Dieu défend aux propriétaires de glaner leurs champs تارالرنده جمع جدات ایللمری خصوصنده تورات شریفده نهی الهی وارد اولمشدر

GLANEUR. Celui qui glane A. کسمک دیرجیجی T. کفه جین P.

GLANURE. V. Glane.

سرد T. صوغوق || Abord glaçant بارد وصلت Politesse glaçante اکرام بارد

GLACE, Eau congelée et durcie par le froid A. جمود pl. جمود

P. یخ - یخ G. یخ Glace épaisse de deux doigts Passer la rivière sur la glace بوز T. هشته - هسیر - هسر - یخ Glisser sur la glace avec des patins نعلین ایل بوز اوزرنده قایمق Boire à la glace بوزلو T. آب یخ آلود نوشیدن P. شرب الماء الثلج A. صواب یخ

On dit, Ferrer des chevaux à glace, quand on leur met des fers cramponnés T. آتہ قیارلو نعل اورمق

Il se dit figur. d'un certain air de froideur qui paraît sur le visage et dans les actions de quelques personnes A. صورت بارده صورت صوغوق - صوغوق چهره T. جهره سرد یخنا P. طور بارد - بر کمسنیده Recevoir quelqu'un avec un visage de glace معامله On dit aussi, Avoir un coeur de glace, c'est-à-dire, un coeur insensible A. مثلوج القواد A. بوز کبی بر آدم T. فسرده دل P.

GLACE, se dit aussi d'une glace de cristal factice dont on fait des miroirs A. بلور - شیشه بلورین P. زجاج بلوری A. اعلا آینه جامی Glace fine بلور جام - آینه جامی Glace de Venise ونڈیکت بلور شیشی Uni comme une glace Brillant comme une glace زجاج بلورین مثالی ائلس وهوار Ce métal se polit comme une glace بلور کبی براق ومجلا Depuis quelque temps, on a trouvé le moyen de faire des glaces de cent et de six vingts poudres de haut بر مدتدنبرو بوز ویوز یکرسی بومق قدنده زجاج بلورین اعمالی صنعتنی بولمشر در

GLACE, se dit aussi d'une petite tache que l'on voit quelquefois dans les diamans A. بوز T. یخپاره P. نقطة الثلج

مشروب منجمد A. Des liqueurs ou des fruits glacés T. طوکدرمه T. شربت فسرده P. مشروبات منجمدة pl. لیمون شربتسی - لیمون طوکدرمه سی طوکدرمه سی

افسرده P. تجمید A. Durcir les liqueurs par le froid Le grand froid glace les rivières T. طوکدرمق T. کردانیدن Figur. || La peur glace غلبه رعب وخشیت درون عروقده تجمید دم ایدر le sang

La vieillesse glace le sang تجمید دمی حال شیخوخت مستلزمدر

On dit, Glacer des confitures, des fruits, des pâtes, pour dire, les couvrir d'une croûte de sucre lissée مقوله میوه وسائر اول عقیده شکر یله - ماکولاتی شکر معقد ایل لبس ایتمک قاپلاشق

GLACE, au neutre et Se GLACE. A. انجماد P. یخ بستن Les بوز طوتمق - طوکمق T. فسرده - هشته گرفتن - ماء جاری چشمه لری L'esprit de vin ne glace point dans les climats tempérés اولمز منجمد اولمز روح خمر اقالیم معتدلده منجمد اولمز Le bassin commence à se glacer بوز طوتندی حوض انجماده طوکمش T. افسرده P. منجمد A. GLACEUX, Il se dit des pierres qui ont des glaces T. بوزلو Diamant glaceux بوزلو الماس

Zone بزر منجمد Mer glaciale V. Glacé || Il se dit aussi de ce qui est extrêmement froid A. قار - قارز T. شجیده P. قزور - ربح قزور Vent glacial سیمای Air glacial || صوغوق T. سرد P. بارد A. Figur. معامله بارده ایل تلقی Réception glaciale بارد Zone بزر منجمد Mer glaciale V. Glacé || Il se dit aussi de ce qui est extrêmement froid A. قار - قارز T. شجیده P. قزور - ربح قزور Vent glacial سیمای Air glacial || صوغوق T. سرد P. بارد A. Figur. معامله بارده ایل تلقی Réception glaciale بارد

GLACIÈRE, Lieu où l'on serre de la glace et de la neige A. Faire بوز خانه T. یخخانه - یخدان P. مخشف - مثلجة Remplir sa glacière بر بوز خانه انشا ایتمک une glacière بوز خانیدی طولدرمق

هبطه - اصباب pl. صبب A. Le glacis de la contrescarpe || شیو T. شیو P. هبطات pl. خندقک خارجنده کی دیوارک شیوی

شظیة الجمدة - مدبيرة الجمدة A. Morceau de glace بوز پارچہ سی - بوز قیاسی T. یخپاره P. شظایاء الجمود pl. La rivière est toute couverte de glaçons در پوشیده در جایت - روی نہر شظایای جمود ایل پوشیده در Avoir les mains froides اللر بوز پارچہ سی کبی صوغوق اولمق comme un glaçon هنگام P. موسم الجمود A. Le temps, la saison des glaçons بوز وقتی T. یخ

GLADIATEUR, Celui qui, pour le plaisir du peuple, combattait sur l'arène contre un autre homme ou contre une bête A. مصارع

GESTATION. Temps pendant lequel une femelle porte son fruit. **T.** هنگام آبستن **P.** مدة الحمل - **وقت الحمل** **A.** كبدلك وقتى
 temps de la gestation **ج.** زياده ايكن **ق.** جيلده **ق.** قسراعى وقت
 ايتكم جانز دكلدر

GESTE. Mouvement extérieur du corps, et principalement des bras et des mains, dans la conversation *A. رمز pl. رموز* - إشارة - *pl. اشارات* - Son geste n'est pas naturel *اشارت ايله كوسترمه T. اشارات* ايتديكي اشارتلىر طبعى *دكلدر* Le geste est une des principales parties de l'orateur *اشارت و اعظم كوره اقدم امور* - *اشارات* - Avoir le geste expressif *رمز ايله افاده مرام ايتمك* - *بر كمسنه نك* - *رمزى مفيد مرام اولمق* - *Ne nacer quelqu'un du geste* *بر كمسنه يي رمز ييد ايله انذار* - *وتهديد ايتمك*

GESTICULATEUR. Qui fait trop de gestes **A. كثير الاشارات**
كثير الرموز-

بشارت نمودن P. رمز A. GESTICULER. Faire des gestes
 Il parle assez bien, mais il gesticule toujours
 جسن ناطقدسی واردر انجق لا ینقطع
 اشارتگر ایدر

P. إدارة الامور- تصرف الامور A. GESTION. Administration
Rendre compte de sa || اموری کوروب جویرمه T. کارسازى
gestion صورت تصرف و اداره سنک حسابنى ویرمک
Le temps de sa gestion إدارة اموری وقتى
تصرف و اداره اموری اشناسنده

GIBBEUX. Terme de Médecine. BOSSU, élevé A. أحذب P.
کبدک La partie gibbeuse du foie طومالچ - تومسک T. لوح
جکرت طومالچ یری - جانب احدبی

GIBBOSITÉ, Courbure de l'épine du dos, qui fait les bossus.
 ۱. اوکورغه کیمکی T. لوخی پشتمازه P. حدب الصلب ۲.
 تومسکلکی

GIBECIÈRE. Bourse de cuir où les chasseurs mettent les choses dont ils se servent à la chasse *A.* عَيْبَةُ الصَّيَاد *P.* هِمَانِيَه. Porter une gibecière *A.* آجِي جَانْتَدَسِي *T.* شَكَارِي اوزرندِه آجِي جَانْتَدَسِي طَاشِمِق - عَيْبَةُ صَيَاد اولُق - Les joueurs de gobelets se servent aussi d'une gibecière pour enfermer leurs instrumens *A.* خَرِيطَةُ الْمَشْعَبَذ *P.* هِمَانِيَه. حَقْدَبَاز طَوْبِرَه سِي *T.* حَقْدَبَاز

GIBBLET. Petit foret. V. Foret.

GIBERNE. Partie de l'équipement d'un soldat, dans laquelle sont placées les cartouches. *محافظة العيون* P. فشنگدان T. فشنگک

GIBET. Potence où l'on fait périr ceux qui ont été condamnés à être pendus. *دار آعاجی* T. دار - خاد. *عود الصلب* M. Attacher à un gibet *دار آعاجه ربط ایتک* Pendre au gibet *بر دار آعاجی* Dresser un gibet *نصب ایتک* Condamner au gibet *اولنق* *برکمنه صلب* *اوزره اوزرینه حکم جریان ایتک*

GIBIER. Tout ce qui est la proie du chasseur. صيد -
 اجناس Un pays plein de gibier || او شكار P. قنص - مصيد
 اكل صيد Manger du gibier ايله مملو بر مملكت
 او اورمق - اهلاک صيد ايتمک Tuer du gibier ايتمک
 اوفاق او شكار خرده P. صغار الصيد A. Menu gibier

GIBOULÉE. Pluie grande et soudaine, de peu de durée. *د. مغناطی یغمرور T. شتابباران P. مطر وابل* || Giboulée de Mars مارت آنک مطر وابل

GIBOYER. Chasser avec l'arquebuse. Il n'est d'usage qu'en ces
phrases: Arquebuse à giboyer *ا. بريقيل الصياد* *تفك* *پ.*
بارود الصياد *ا. بريقيل الصياد* *آوجي* *تفكي* *پ.* شکاری
آوجي *بارودي* *پ.* باروت شکار

GIGANTESQUE. Qui tient du géant *A. عرطلی P. کوه مثال بالای* - قامت عرطلی *T. پکت ایبری* || *Figure gigantesque* پکت ایبری بوی - کوه مثال *Figur. A. متضمن الجسمامة المفروطة* - *Sea expressions* تعبيراتي معنای *join d'être sublimes ne sont que gigantesques* علو و شرفدن عاری اولوب یاکنز جسامت مفروطدی *Cet homme, dans tous ses projets, donne dans le gigantesque* متضمندر *فغان آدم کافه عزایم و مقاصدینی متضمن جسامت مفروطه اولعجق وجهله اجرا ایدر*

GIGOT. Cuisse de mouton, coupée pour être mangée. افخاذ. Un || قيون بوطى T. شل گوسفند P. افخاذ الغنم pl. الغنم لطيف وملايم قيون بوطى gigot tendre

Et les jambes de derrière du cheval. **قوائم مؤخرة الفرس** **T. پای پسین اسب**
 طوارق آرد آياقلری

GIGOTTER. Il se dit d'un animal qui secoue les jarrets en mourant. **م. تملل الاقدام. P. پا طپیدن.**

شدت حرارت شمس وسهام هوا وانقطاع مدید مطر terre
انشقاق ارضی مودیدر

Gracia, au neutre et Se Gracia A. انشراث - P. تزلع -
Il se dit aussi - جائلق - تپسرمک - T. کفتن - پرتنیدن
- انفلاق - انفلاق A. - انفتاق - انفتاق A. -
یارلق - T. رخنه دار شدن - شکافتن - P. انشقاق

جائلمش - T. تپسرمش - پرتنیده - کفته - P. منشرت - A. Gracé.
T. شکافته - P. منفلق - منفلق - منشقق - منشوق - A.
یارلمش

GERÇURE. Fente que fait le froid à la peau A. زلع - pl. بشرثة -
Pommade bonne pour les gerçures - T. جتلاق - T. کفت - P. شرثات
- Il se dit aussi des fentes qui se font dans le bois, dans les murs, etc. A. -
فلوق - pl. فلق - A. - جتلاق - نافع بر روغن
یاریق - T. شکاف - رخنه - P. شقوق - pl. شق

GÉRER. Gouverner A. اداره - P. تصرف - کارسازی نمودن
- اموری کورمک - اموری کوروب جویرمک - تدبیر ایتیمک - T.
وافر زمان - Il a géré long-temps les affaires d'un tel prince
فلان بکک امورینی اداره ایتمشدر
کندو امورینی سو تدبیر ایله اداره و تصرف ایلدی
- امور وصایتی اداره و تصرف ایتیمک
کوروب جویرمک

GERFAUT. Oiseau de proie du genre des faucons A. زرق
اق طغان - سنقور - T. شنقار - سنقر - P. زراریق - pl.

GERMAIN. Il se joint avec Cousin, Frère et Soeur. Cousin
germain, se dit des enfans des deux frères A. ابن العم -
ou des - عمجه اوغلی - عموجه اوغلی - T. اودر زاده - عمزاده
- ابن الخالة - P. ابن الخالة - A. deux soeurs
Cousins issus de germains, se dit des enfans de deux cousins germains
اولاد الابن العم - pl. ولد الابن الخالة - ولد الابن العم - A.
T. زاده عمزاده - زاده اودر زاده - P. اولاد الابن الخالة -
Frères et soeurs germains, se dit de ceux qui sont procréés des mêmes père et
برادر یا خواهر همپدر و هم مادر - P. اج او اخت لابون - A. mère
اوز قرنداش یا خود اوز قز قرنداش - T.

GERMANDRÉS PETITE ou PETIT CHÊNE VERT. A. بلوط الارض
بر پلیدی - بر پلامودی - T.

GERMANIQUE. Qui appartient aux Allemands A. جرمانتی -
Style germanique - آلمانلو - جرمانیالو - T. آلمانی

نظام آلمانی Constitution germanique و عبارت جرمانیه

GERME. La partie de la semence dont se forme la plante A.
تخمک فلز سوره جک اوزی - T. مایه تخم - P. لب البذر
- Le germe du blé اوزی - T. تخمک فلز سوره جک
- Il se dit aussi de cette première pointe qui sort du grain, ou
d'autre semence dans les plantes, lorsqu'elles commencent à pousser
تخمیدن - T. سرزد تخم - P. بذور - pl. بذور - نتش البذر - A.
Les fourmis rongent le germe du blé - T. سورن فلیز اوجی
- Le germe d'un oeuf, c'est une certaine partie compacte qui se trouve dans
- پمورطه نیک تخمی - T. تخم مرغانه - P. بذور البیض - A.
Figur. || Un germe de division de querelle تخم شقاق
Cet homme est si corrompu, qu'on ne distingue en lui aucun germe de vertu, d'humanité
- نزع و خصومت
بو آدمک
فساد طبعی شول رتبه در که جبتهنده اصلاً و قطعاً تخم
صلاح و مروت اثری مرئی دکلد

On appelle Faux germe, dans la femelle de l'animal, la matière informe qui provient d'une conception défectueuse A. مضغه
Cette femme est accouchée d'un faux germe
- ناقصه الخلقه
بو خاتون بر مضغه ناقصه الخلقه وضع ایلدی

GERMER. Pousser le germe au-dehors A. انبات -
اوج - فلیز کوسترمک - فلیزلمک - T. سرزدن - P. بذور -
Le blé commence à germer - T. سورمک
جیوبات فلیز سورمکه
باشلادی

اوج - فلیزلمش - T. سرزده - P. ناتش - منبوت - A. غامه
سورمش

GERMINATION. Premier développement du germe A. نبوت
La chaleur et l'humidité avancent la germination des semences
- داندنک فلیزلمدی - T. سرزدگی تخم - P. البذر
Il est curieux d'observer les progrès de la germination des plantes
بذورک نو بنو تزییدی امر واجب الدقتدر

GÉSIER. Le second ventricule de certains oiseaux qui se nourrissent de grains A. سنگدان - چینه دان - P. قوانص - pl. قانصة
Le gésier d'une poule - T. قوش قورسائی - طاشلق -
طاروگک طاشلغی - ماکیان

GESSE. Plante qui porte des gousses, et qui se rapproche
beaucoup des pois et des vesces A. فیک - P. هرطبان

GENTIMENT. D'une manière gentille *A.* شیرینکارانه *P.* بالطرافة *A.* شيرينكارانه - Il se dit souvent pardé-vision || Vous voilà gentiment accommodé کوزل کندیکه کوزل - صورت ايله *T.* دلپسندانه - کندیکی کوزل قیافته کتوردک - صورت ویردک

GÉNUFLEXION. Acte du culte religieux qui se fait en fléchissant le genou *A.* مناجات بالمجائة *P.* زانو زنی بر - Faire une gnu-flexion || دیزر جوکوب اللهه یلوارمه *T.* زمین نیاز بر کره دیزر جوکوب مناجات ایتمک

GÉODÉSIE. Partie de la Géométrie qui enseigne à mesurer et à diviser les terres *A.* علم المساحة || Traité de géodésie علم مساحیه دائر مقاله

GÉODÉSIQUE. Qui a rapport à la géodésie *A.* مساحی || مساحیه اعمال مساحیه

GÉOGRAPHE. Versé dans la géographie *A.* جغرافيون *pl.* جغرافی || C'est un bon géographe ماهر واستاد اهل جغرافیا - Et celui qui fait des cartes de géographie *A.* رسام البلاد - رسام الارض

GÉOGRAPHIE. Science qui a pour objet la description du globe terrestre *A.* علم جغرافیا || La Géographie est nécessaire pour bien savoir l'histoire علم تاریخک حقایقنه تحصیل اطلاع Carte de Géographie خريطة

GÉOGRAPHIQUE. Qui appartient à la géographie *A.* جغرافی || Discription géographique وصف جغرافی Dictionnaire géographique اوزره وصف جغرافیا لغتی

GEOLAGE. Droit qu'on paye au geôlier *A.* عائدة السجان *P.* زندانی || Payer le geolage زندانجی مواندنی *T.* رسم زندانبان *P.* زندانجی مواندینی ادا ایتمک

GEÔLE. Prison *A.* سجن *pl.* سجون *P.* محبس - سجنان حبسخانه کتخداسی || Le maître de la geôle حبس T. حبسخانه Register de la geôle دفترى - زندان دفترى

GEÔLIER. Le conoierge de la prison *A.* سجان *P.* پاسبان - حبسخانه بکچیسى - زندان بکچیسى *T.* زندان

GÉOMANCE ou GÉOMANCIE. Art de deviner par des points que l'on marque au hasard *A.* فن الرمل || Figures de géomance فن La géomancie n'a aucun fondement raisonnable اشکال رملیه رملک اصول عقله موافق بر درلو اصل واساسی یوقدر

GÉOMANCIEN. Celui qui pratique la géomancie *A.* رمال *P.* رمل آتان *T.* رملزن

GÉOMÈTRE. Celui qui sait la géométrie *A.* مهندس *pl.* هندسه *P.* ارباب الهندسة - مهندسین هندسه بیلن *T.* شناس

GÉOMÉTRIE. Science qui a pour objet tout ce qui est mesurable *A.* علم الهندسة || La géométrie est le fondement des autres parties des mathématiques علم هندسه اقسام علوم ریاضیه نک La géométrie contribue à rendre l'esprit methodique et conséquent عقل هندسه نک مطالعسی انسانک صنعت وترتیبه ورعایت اصول ملازمیه آلتدرلمسند مدار کلی اولور

GÉOMÉTRIQUE. Qui appartient à la géométrie *A.* هندسی || Méthode géométrique هندسیه متعلق *T.* مسئله هندسیه Proposition géométrique

GÉOMÉTRIQUEMENT. D'une manière géométrique *A.* حسب هندسه کارانه - بر موجب قواعد هندسیه *P.* الاصول الهندسة بو Cela est démontré géométriquement هندسه قاعده سنجه *T.* کیفیت قواعد هندسیه اوزره ثبوتیافته اولمش قضایای حسب الاصول الهندسة Procéder géométriquement مسئله دندر عمل وحركت ایتمک

GÉRANIUM ou BEC-DE-CRUE. Plante *A.* ابرة الراعى

GERBE. Faisceau de blé coupé *A.* کدره *pl.* کدرای عامة - اکین دمتی - بشاق دمتی *T.* یسکف - گران *P.* عام اکین دمتی Entasser des gerbes اکینی دمت باغملق اکین دمتلرینی دوکمک Battre des gerbes دمتلرینی بیغملق گران بستن *P.* ربط الکدره *A.* GERBER. Mettre en gerbe اکین بشاقلرینی دمت باغملق - اکینلری دمت باغملق *T.* بو بغدادی Il faut gerber ce froment بشاقلری دمتلکم - بشاقلرینی دمت باغملق اقتضا ایدر

GERCE. Insecte qui ronge les habits et les livres *A.* سوس کوه *T.* ایشپشه - شپشه *P.* عث *pl.* عثه -

GERCER. Causer de petites fentes ou crevasses à la peau *A.* - تبسرتکم *T.* گفتانیدن - پرتمانیدن *P.* زلع - اشراش شدت سرما انشراش Le froid gercer les lèvres جانتلمق صوغوق دوداقلری تبسردر - شفاهی موجبر

Il se dit aussi de la terre *A.* شق *P.* شکافتن *T.* تشقیق || Le soleil, le hâle, la grande sécheresse gercer la یارمق *T.*

صاحب عقل T. بلند فرهنگ P. داهی - ذو ذهن الذهن A.
On dit aussi, Travailler de génie, pour dire,
faire quelque chose de sa propre invention ذهن بصاعة
On appelle - قریحه دن ایجاد ایتمک - ایله ایجاد ایتمک
طبیعت Génie d'une langue, le caractère qui lui est propre
بر ملتۀ Génie d'une nation On dit aussi, - مخصوصه لسان
مخصوص اولان عقل

GÉNIE. L'art de fortifier, d'attaquer, et de défendre une place,
un camp, etc. هندسه کاری حربی P. فن الهندسة الحربیة A.
Il s'est mis dans le génie حربیة معمارلغی T. فن معمارى حربی -
فن معمارى حربی طریقتمه داخل اولمشدر

GÉNIÈVRE. Arbuste odoriférant A. شجر الابهل P. سرو
La graine de genièvre s'appelle A. طلاغ سرویسی T. کوهی
طلاغ سرویسی یمشی T. دانه سرو کوهی P. اهل

GÉNISSE. Jeune vache qui n'a point porté A. حجله pl. حجل
دیشی بزغای T. گوساله ماده P.

GÉNITAL. Qui sert à la génération A. صالح لالتولید A. صالح -
Faculté génitale || طوغمه یرار T. سزا بزاییدن P. للانسال
On dit aussi, - اجزای تناسل Parties génitales قوت الانسال
T. عقل بسیارزای P. عقل موجد - عقل ولود A. Esprit génital
طوغریجی عقل

GÉNITOIRES. Parties qui servent à la génération dans les
mâles A. آلات التناسل || Couper les génitoires A. آلات تناسلی
En parlant des animaux, on exprime cette phrase par les mots A. امتعال T. اندمک - کسمک - جب ایتمک
On a vu autrefois que le castor, pour se sauver des chasseurs, se
coupait les génitoires قونمدرز ایشکه قونمدرز
ایادی صیادیندن استخلاص ایچون کندو کندویی امتعال
ایدر ایدی

GENOU. Partie du corps humain qui joint la cuisse avec la
jambe par-devant A. ركب pl. ركبة T. دیز T. زانو P. L'os du
genou A. دغصه P. گردنا T. کاسه زانو - دغصه A. دغصه
fermes دیزلر دیزلر ضعیف ومسترخا اولمق
Il se dit aussi des animaux A. ثفنة pl. ثففات T. زانو P. ثفنة خیل
آتک دیزی - ثفنة خیل Le genou du cheval || دیز

On dit, Être à genoux, Se mettre à genoux, pour dire, mettre

les genoux à terre A. جنو P. زانو زدن T. دیز چوکمک
دیز چوکوب لافردی - جائیا تکلم ایتمک Parler à genoux
Se jeter à genoux devant quelqu'un بر زمین اولمق سوبلمک - سوبلمک
بر کمنه نک حضورنده زانو بر زمین
تحنیه الركب A. Plier les genoux - تذلل ومسكنت اولمق
On plie || دیز بوکمک - دیز اکمک T. زانو خم کردن P.
بلا جنو تحنیه ركب مکندر genoux sans se mettre à genoux
Zانو زده زمین تصرع وابتهاال اولمق Demander à genoux
جهه بودیتی وضع تراب مسکت - عرض حاجت ایتمک
برله نیاز واستدعا ایتمک

GENOUILLE. La partie de l'armure qui sert à couvrir le
genou A. ذیل الدرع T. دامن آهن قبا P. زره اتکی

GENRE. Ce qui est commun à diverses espèces A. جنس pl.
Sous le genre d'animal, il y a deux espèces comprises, celle de l'homme, celle de la bête جنس حیوانات
ایکی نوعی مشتملدر که بیری نوع بنی آدم و دیگری بهایمدر
جنس subalterne جنس اشرف - جنس اعلا Genre supérieur
La définition est composée du genre et de la différence ادنا
تعریف جنس وفصلدن مرکبدر

T. گونه P. انواع pl. نوع A. Espèce Il se prend aussi pour
بهایمک انواع مختلفه سی Il y a divers genres d'animaux || Il y a divers genres d'animaux
بنی نوع آدم Le genre humain انواعی گوناگوندر - وار در
Il signifie aussi, la manière, le goût particulier dans lequel
آیین P. طور مخصوص A. travaille un peintre, un sculpteur
Calot et Téniers ont excellé dans leur genre وفلان نام استادلر طور مخصوصلری جهتله خود
فائق الاقران اولمشدر

فن السبك والانشا A. Et le style, la manière d'écrire
فن - فن سبك بدیع Le genre sublime || فن الکتابة -
فن سبك سلیس Le genre simple انشای بدیع mediocre
Cet homme a un genre سبك معتدل - فن سبك متوسط
بو آدمک فن کتابنده آثار نزاکت d'écrire noble et élégant
بو فن Il excelle dans ce genre d'écrire لطافت بدیدار در
ید طولا صاحبدر - کتابنده ممتاز الاقراندر

En termes d'Anatomie, Genre nerveux, signifie, tous les nerfs
سکیر T. شیرازه پیما P. منظومة الاعصاب A. pris ensemble
La sensibilité, la tension, l'irritation du genre nerveux || طاقمی
Cette odeur منظومة اعصابک سرعت حسى وتمطى وحدتی

عليه قُتِبَ إِلَيْهِ En user généralement

عليه قُتِبَ إِلَيْهِ En user généralement

صوی صوبیلہ کونن Z.

GÉNÉALOGIQUE. Qui appartient à la généalogie A. نسب
شجره نسب || Arbre généalogique صوبه متعلق P. زادی P.
Histoire généalogique مراتب نسب Degres généalogiques
فهرست آل و نسب Table généalogique نسب

GÉNÉALOGISTE. Qui dresse des généalogies A. نسب pl.
ارباب العلم الانساب pl. اهل العلم الانساب - تسابین
C'est || صوی صوبلری بیلن Z. دانشور علم زاد و نسب P.
بر نسب اعظمدر un grand généalogiste

GÉNÉRAL. Incommoder A. ایراث الثقلة - ایراث الضیق
- صیقندی ویرمک - صیقنق Z. آزردہ کردن - آزاریدن
Les cuirasses gênent beaucoup ceux qui
en portent Nous étions bien gênés dans cette voiture
بوعربدنک ایچنده بغایت حال گنہدہ در
On dit, qu'un architecte est gêné par le terrain,
فلان معمار عرصدنک و موقعک
Et mettre quelqu'un dans une contrainte qui l'empêche d'agir A. جبر
- صیقشدرمق - زورلمق Z. زور کردن P. تضیق - الثقلة
Si vous n'avez pas d'inclination à ce mariage, ne le faites point,
je ne veux point vous gêner خصوصندہ استعدادک
اصلاً تضیق - یونیسہ ایتمہ سنی بروجهله جبرایتمک استم
شواذمک حضوری La présence de cet homme me gênait
اجباب On ne se gêne point entre amis بکا ثقلت ویررایدی
C'est un homme qui aime la liberté, il ne se gêne pour personne
بیقیدلک حالدهوسکار
Ne vous gênez point pour cela ویرمه
La rime gêne beaucoup les poètes ضرورت قافیه شعراپی
تضیق ایدر - بغایت صیقشدر

Général. A. صیقنیلو - صیقلمش Z. آزردہ شدہ P. متضایق
صیقنیلو حرکت Démarche gênée صیقنیلوسیمایا || ثقتلو

GÉNÉRAL. Universel A. عام - عمومی - مطلق P. همگی
Maxime نظام عمومی Réglemeut général || هسنه مخصوص
عمومی صولت و هجوم Assaut général عمومی قاعده
Concile général شورای عامه - عموم مشورتی
États عموم آلابی Proclamation générale استعسان عامه
Consentement général عمومی ملت وکیللری جمعیتی

Règle générale قاعدة حسن رضای عامه - رضای عمومی
Propriété générale اصل مطلقه Principes généraux مطلقه
Le bien général dépend d'une bonne législation
عامه قوانین ملکیه نک بر وجه الیق وضعنه منوطدر
Il n'y a point de règle si générale qui n'ait son exception
بلا استثناء قاعده مطلقه یوقدر
On dit, Parler, répondre en termes généraux, c'est-à-dire, d'une manière vague
کلمات مطلقه ایله تکلم ایتمک و تعبیرات مطلقه ایله جواب
ویرمک

Il se dit aussi au substantif, pour dire, le plus grand nombre
Le général n'y est point intéressé, il n'y a que le particulier
فلان شی عامیه راجع
کله راجع دکل - اولیوب مجرد خاصیه متعلق امورنددر
انجق جزئه عائد در

Il se joint souvent à certains noms de charges, de dignités ||
Procureur général A. وکیل مطلق
Receveur général des finances باش محاسبه جی
Trésorier général A. باش محصل مطلق - باش محصل
خزیندار

En général. D'une manière générale A. عموماً - عمومی
En général et en particulier || هب اولدق Z. بر وجه عمومی - بهمه P.
عموماً و خصوصاً

On dit en termes de guerre, Battre la générale, pour dire,
que tous les tambours de l'armée battent pour avertir les troupes
عموماً ضرب کوس رحلت Z.
عموماً اطبال کوس عزم و نهضت ایتمک - ایتمک

Général. Qui commande en chef A. رئیس pl. رؤسا P. سر
Général d'armée A. رئیس الجیش P. سپهسالار
Général en chef A. مشیر جنرال - پاشا Z. سردار عسکر -
Général de division A. رئیس الفریق Z. فریق
Général des galères باشی رئیس
باشبوعی

Et le supérieur d'un ordre religieux A. مشایخ pl. مشایخ
Le général des Dominicains || شیش Z. پیر
شیشی

GÉNÉRALAT. Grade de général A. ریاسته الجیش
جنراللق - عسکر سرکرده لکی رتبه سی Z. سپهسالاری

یمناً و یساراً ضرب ایتمک Frapper à droite et à gauche ایله

On dit figur. Prendre une chose à gauche, pour dire, la prendre du travers. *بر* P. اخذ بالعکس - معکوساً اخذ. *ترسنه* - عکسنه طوتمق. *از چپ* P. جر المال یمناً و یساراً. Et prendre à droite et à gauche, pour dire, prendre de l'argent à toutes mains. *صاعدن* صولدن افقه قایمق. *راست* P. و راست پول ربودن

GAUCHER. Qui se sert ordinairement de la main gauche. *صولاق* T. یساری - چپه P. ایسر - اخلف - اعسر

GAUCHERIE. Action d'un homme gauche. *بر* P. خراقت. Cet homme a fait une étrange gaucherie. *بو آدم* بر خراقت غریبه ایلدی. *خام دستی* T. بجرکسزلک

GAUCHER. Détourner tant soit peu le corps pour éviter un coup. *بر طرف* - پهلو تهی کردن. *جانبی* P. اجتناح - نجافی. Il aurait été blessé de ce coup, s'il n'eût un peu gauchi. *جانبی* T. جانیق. On dit figur. Gauchir dans une affaire, pour dire, N'y agir pas franchement. *اجتناف* - زوغان. *On n'aime point à traiter avec les gens qui gauchissent dans les affaires* - امور و مصالحده ارتکاب زوغان ایدن کسان ایله معامله صاعدن صاعده جواب ویره جکنه صافی. *Au lieu de me répondre nettement, il a gauchi* - اجتناف ایلدی - ویردی

GAUDE. Plante dont les teinturiers se servent pour teindre en jaune. *آلا جهره* - یمن زعفرانی. *اسپرک* P. ورس. *en jaune* A.

GAUFRE. Gâteau de miel. V. Gâteau. *بال کومچی* یکمک miel

GAUFRE. Imprimer de certaines figures sur des étoffes. *بر کالا* طبع پیکرها کردن. *طبع الاشکال* علی الثوب. *Gaufre du camelot, du velours* صوف فرنکی و قطیغه اوزرینه طبع صور صورتلر بصمق و اشکال ایتمک

Gaufre. *کالای* با پیکرها طبعزده. *طوب مطبوع* بالاشکال. *اوزرینه* اشکال بصلمش قماش. *صورتلر* بصمده جیسی

GAUFREUR. Ouvrier qui gaufre les étoffes. *طباع الاشکال* A. *قماش* اوزرینه. *طبعگو* پیکرها بر کالا. *علی الثوب* صورتلر بصمده جیسی

GAUFREUR. Empreinte que l'on fait sur une étoffe en la gaufrant. *پیکر طبعکرده* بر. *صورة مطبوعة* علی الثوب. *قماش* اوزرینه بصلمش صورت. *کالا* T.

GAULE. Grande perche. *صیریق* T. چوب. *مخبط* P. *آعاجدن* صیریق. *Abattre des noix, des amandes avec la gaulle* - *Et housine. V. ce mot.* ایله جوز و بادام دوشورمک

GAULER. Battre un arbre avec une gaulle, pour en faire tomber le fruit. *بدرخت* چوب زدن. *خطب الشجر* P. *آعاجی* صیریق ایله دوکمک

GAURES. V. Guères.

GAZ. Émanation invisible qui s'élève de certaines substances. *بخار خفی* لهبی الطبیعة. *Gaz inflammable* بخار خفی. *بخار خفی* A.

GAZELLE. Sorte de bête fauve qui est plus petite que le daim. *غزال* T. حیران. *غزال* P. غزالان. *La gazelle est un animal d'Asie* غزال آسیا اقلیمده مخصوص حیواناتدندر

GAZETTE. Journal de ce qui se passe en quelque lieu, feuille périodique qui contient des nouvelles. *تقویم الوقایع* A. *عزته* کاعدی. *حوادثنامه* T.

GAZON. Terre couverte d'herbe courte et menue. *قرف* A. *چیم* ایله. *Un parterre de gazon* چیم. *چیم* T. چمن. *Un lit de gazon* چیم. *چیم* T. چمن. *Un bastion revêtu de gazon* چیم پوشیده. *بر عدد* پلنقه. *Gazons, au pluriel. Des mottes de terre carrées, couvertes d'herbe courte et menue* صفایح القرف. *چیم* پارچه لری. *چمن* T. چمن. *پارها* P. الارض

GAZONNEMENT. Action de gazonner. *لصوق القرف الارض* A. *چیم* ایله قاپلمه. *پوشش* T. بچمنپارها. *چیم* P.

GAZONNER. Revêtir de gazon. *الصاق القرف الارض* A. *چیم* ایله قاپلمق. *بچمنپارها* T. پوشانیدن. *Gazonner le bord d'un bassin* - *حوض کنارلرینی* چیم. *چیم* قاپلمق. *حوض کنارلرینه* چیم

GAZOUILLEMENT. Petit bruit agréable que font les jeunes oiseaux en chantant. *چاو* P. غرد الطیور - اسطخاب الطیور. *قوشلرک* جیولتییسی. *قوشلرک* جیولتییسی. *چاو* T. چاو مرغان. *Il se dit aussi du bruit que font les eaux en coulant* A.

صویک - صویک. *چاغلدیسی* T. آبشار. *خرخرالما*. *آقان* جدولک. *شارلیدیسی* A. *آقان* ابرماغک. *شارلیدیسی* - *خرخری*

قارن یاره لرینک دیکشی T. زخم شکن

GASTROTOMIE. Incision qui pénètre dans la cavité du ventre

قارن یارلمدی T. شکافتن شکم P. تزییل البطن A.

GÂTEAU. Pâtisserie faite avec de la farine, du beurre et des

oeufs A. ملیل P. سگاری T. بوجاچه

Gâteau d'amandes A. ملیل ملوز P. سگاری فروخت ایتمک

باقلاوا T. سگاری بادام آگین

On appelle Gâteau de miel, la gaufre où les mouches d'une

rache font leur miel A. شوره P. عسالة - شهد T. قرص

کوسجی

GÂTE-ENFANT. Celui qui, par excès d'indulgence, gâte un

enfant T. چوجوغی داندینلیوب - چوجوغی داندین آیدن T.

بوزان

GÂTER. Détériorer, mettre en mauvais état A. افساد - اردا

La nielle || کوتیلتمک - بوزمق T. ژشت کردن - تباهیدن P.

a gâté les blés افساد ایلدی جالوب A. افساد ایلدی

La grêle a gâté les vignes بوزدی باغلری T. بوزلمش -

چیچک علتی چهره سنی افساد ایلدی

قوانت مدیده La lecture continuelle gâte la vue

نزلول باران La pluie a gâté les chemins افساد بصری مودبدر

Il a gâté sa maison, en la voulant embel-

lir خاندنی صورت حسنیه وضع ایدهیم دیر ایکن اردا

Il a gâté ses affaires par sa mauvaise conduite

Ils étaient sur le point de s'accommoder, mais il échappa à l'un d'eux un

mot qui gâta tout بیلرنده مصالحه ایتمک اوزره ایکن

ایکسندن بریسنک آغزندن شیوشمن بر کلام مصلحتی

On dit, que l'âge a gâté la main à un

chirurgien, pour dire, que l'âge lui a affaibli la main سن

- شیوخوت بوجراحت انه ایرات سستی وفتور ایتمشدر

On dit figur. Gâter quelqu'un, pour dire, entretenir ses vices par trop d'indulgence

|| Il ne faut point laisser cet enfant entre les mains de sa mère, elle

le gâte بو طفلی والدہ سنک انه براقمق جانز دکلدر زیبرا

Vous êtes trop bon à vos valets, vous les gâ-

tez خدمتکارلرک حقنه کمال ملایمتک بوزلملرینه سبب

On dit aussi figur. La lecture des mauvais livres, la

mauvaise compagnie gâtent les jeunes gens کتب ذمیدنک

مطالعه سی واهل شرک مجاورتی نو جوانلرک افساد

On dit aussi, Gâter quelqu'un dans

l'esprit d'un autre, pour dire, nuire à sa réputation T. بر

On l'a bien gâté dans l'esprit des honnêtes gens یاننه رسوای ایتمک

فلانی اهل عرض وادب یاننه رسوای ایتمشدر

کرکی کبی رسوای ایتمشدر

GÂTER, signifie aussi, salir A. تلویط - تلویط

بر باد ایتمک - مردارلق T. آلود کردن

Un cheval m'a éolaboussé, et a gâté mon habit

On dit, Gâter bien du papier, pour dire, écrire beaucoup et sans succès

تباشدن P. کسب الفساد - تفسد A. تلویط

La viande se gâte dans la chaleur

نسب فساد آیدر - لحم محل حارده بوزیلور

GÂTER A. فاسد - فاسد P. بوزق T. تباهیده

Coeur gâté Fساد یافته اولمش عقل gâté || بوزلمش -

داندین اولمش چوجوق T. Enfant gâté - قلب فاسد

GAUCHE. Qui est opposé à droit A. یسار - جب

La main gauche ايسر - جانب یسار

La rate est du côté gauche در طحال

L'aile gauche d'un bâtiment جناح یساری - بنانک جهت یساری

La rive gauche du fleuve ساحل یساری

L'aile gauche d'une armée عسکره عسکر قیسی

صول قولی - جناح یساری

Il signifie aussi, maladroit A. اذوق - خام دست

Cet homme est gauché à tout ce qu'il fait

Il se dit figur. de ce qui est mal fait et mal tourné A. معوج

Cet homme a l'esprit gauche بر آدمدر

Cet escalier est mal tourné, il est gauche - کج رای

Cet homme a les manières gauches کج اطوار

On dit aussi figur. La lecture des mauvais livres, la

mauvaise compagnie gâtent les jeunes gens

کج اطوار - اوضاع و اطواری کج بر آدمدر

On dit aussi figur. La lecture des mauvais livres, la

mauvaise compagnie gâtent les jeunes gens

کج اطوار - اوضاع و اطواری کج بر آدمدر

کج اطوار - اوضاع و اطواری کج بر آدمدر

د'un gros carton T. ثوب خرتوجی

GARNIE. Munir des choses nécessaires, de ce qui sert à l'ornement A. تجهیز - تزئین - آراستن - پیراستن P. تجیل - تزئین - تجهیز A. حارک T. زینتلندرمک - بزهمک - دوناتق T. زیب و زیور دادن - Garnir un cabinet دکانی تجهیز ایتمک Garnir un tableau de tableaux un feuillet تصویرات خزیندنی تجهیز ایتمک تنجید A. Garnir de meubles - صندلیهیی تزئین ایتمک || آوادانلق ایله دوناتق T. برخت و بساط آراستن P. Garnir un appartement de meubles بر دانهیی تنجید ایتمک Garnir de pierres précieuses A. ترصیع P. ترصیع A. Garnir un portrait de diamans || دوناتق الماس ایله تجیل و تزئین ایتمک - ایله ترصیع ایتمک قلعهیی مهقات Garnir une place de guerre - دوناتق - Garnir un chapeau, une chemise, une robe A. لازمسیله تجهیز ایتمک دوناتق T. طرانیدن - طرازیدن P. تطریز A. Garnir, دوانامش T. آراسته - پیراسته P. مزین - مجهز A. P. بیت منجد A. Garni, hôtel garni - بزمنش - دوانامش قوناق T. خانه آراسته

GARNISON. Nombre de soldats que l'on met dans une place, pour la défendre, ou pour y rester A. pl. مستحفظین القلعة P. Garnison forte || قلعهنک محافظه عسکری T. کوتوالان P. قلیل المقدار مستحفظ عسکری faible کیتلو مستحفظین عسکری Il y a deux mille hommes de garnison dans cette place بو مستحفظین عسکری وار در قلعهیه محافظه عسکری وضع ایتمک Garnison dans un château قلعهنک مستحفظ عسکرینه امداد Renforcer la garnison On a envoyé tous les officiers à leur garnison مستحفظین عسکرک بالجملة صاحبان و سرکردگانی Les habitants ont désarmé la garnison محال مامورلرینه ارسال اولمیشدر اهالی مملکت مستحفظ عسکرینک سلاطینیه ایتیشلر در

GARNITURE. Ce qui est mis pour garnir ou pour orner quelque chose A. زیب P. تجملات pl. تجمل - ازبان pl. زین A. اوطنه نک La garniture d'une chambre دونهما - بزک T. و زیور الماس و اینجو و اینجو Une garniture de diamans, de perles تجملاتی اوجاق Une garniture de cheminée ایله آراسته بر زین ذیقیمت زین پیراهن تجملاتی

GAROU. V. Loup - Garou.

GARROT. Partie du corps du cheval, supérieure aux épaules آتک اوموز - چکین T. سر دوش اسب P. حارک A. Le garrot doit être haut et tranchant, pour être parfaitement bien conformé ایچون یاقشقلو اولمق مرتفع و مؤلف اولمور در

GARROTTER. Lier, attacher avec de forts liens A. تقطیع - بنده چکمک T. بندیدن P. شد بالقیود - تقیید - قید قید و بند ایله باغلق - بوقاعییه اورمق - محکم باغلق بو اسیرک تقطیع T. Il faut lier et garrotter ce prisonnier و تقییدی اقتضا ایدر suites, à moins qu'on ne le garrotte par une bonne transaction فلان کشی بر قوی سند ایله صمصقی باغلمدیگی صورتده ایده چکک دعوارک جمله سندن قاجمنک طریقنی بوله چنی درکار در

GASCOGNE. A. مقط - بست P. بوقاعییه اورلمش - باغلو T. لافزن P. صلفا pl. صلف A. Gascon, Fanfaron, hâbleur A. Il se vante de telle et telle chose, mais c'est un gascon فلان و فلان شی ایله افتخار ایدر لکن لافزن بر آدمدر

GASCONNAGE. Fanfaronnade A. تصلفات pl. تصلف T. لافزانی

GASCONNER. Dire des gasconnades A. تصلف T. لاف زدن P. تصلف ایتمک T. لاف

GASPILLER. Dissiper son bien A. اتلاف - اسراف T. طاعیدوب تلف ایتمک - بیهوده تلف کردن - تباهیدن P. مدت قلیله ایچنده Il a gaspillé son bien en peu de temps ما ملکنی اسراف ایلدی

GASPILE. A. متلف - مسروف T. بیهوده تلف کرده P. طاعیلوب تلف اولمش

GASPILLEUR. Celui qui gaspille A. متلف - مسروف T. طاعیدوب تلف ایدجی T. تلفکار P.

GASTER. Terme de Médecine, qui signifie le bas-ventre ou l'estomac. V. ce mot.

GASTRIQUE. Stomacal A. معدوی || Artères gastriques شرایین ماه معدوی Liqueur gastrique معدویه

GASTROPHILIE. Terme de Chirurgie. Suture que l'on fait pour réunir les plaies du bas-ventre A. درز P. خرزة القروح البطن

از خانه جدا نه شدن P. مداومه في الدار A. sans en sortir
صاحب - اسير فراش اولوق T. - Garder le lit - اودن چيقماق T.
فراش اولوق - Garder une médecine, pour dire, ne pas la
venir, et garder un lavement, pour dire, ne le pas rendre prom-
ptement Et - دوايي وحقنه يي درونده ضبط و حفظ ايتمك
en termes de guerre, Garder les rangs, pour dire, demeurer dans
les rangs صفوف - صفوف مرتبده قرار ومداومت ايتمك
مرتبدن چيقماق

حمایت - حفظ A. Garder, signifie aussi, défendre, protéger
Ce que T. قور يمي - صاقلق T. نگه داشتن P. صيانت -
اللهك حمايت وصيانت ايلديكي Dieu garde est bien gardé
حفظ باریده اولان شی البت - شی البت مصون اولور
Il signifie encore, préserver, garantir || Dieu vous
بومقوله دوستلردن الله سنی حفظ ايليه garde de pareils amis
أفتدن - الله سنی أفتدن حفظ ايليه Dieu vous garde de mal
الله فلان شيدن سنی مصون Dieu vous en garde أمين ايليه
- On dit aussi par forme de salutation, Dieu vous garde A. الله
الله اصمارلدم T. في امان الله A.

پاس داشتن P. مراعاة - رعايت - حفظ A. Et observer
Garder les commandemens de T. طوتنق T. رعايت نمودن -
فرايض ربانيه يي حفظ - اوامر الهييه رعايت ايتمك
la chasteté قانونه رعايت ايتمك la loi ايتمك
le secret عصمت وعفته رعايت ايتمك
انجاز - وفای میده رعايت ايتمك sa parole سر طوتنق -
شروط وعهده رعايت ايتمك la foi des traités وعد ايتمك
le silence سكوت ايتمك - اختيار صمت وسكوت ايتمك
- On dit aussi, Garder des mesures, garder la bienséance
اداب لازميه رعايت ايتمك

تحرز - توقی A. Se garder. Se préserver de quelque chose A.
صاقلنق T. زينهارداشتن - پرهيز داشتن P. حذر - احتراز -
دوشكدن - سقوطدن توقی ايله Garder - vous bien de tomber
فلان شيدن توقی ... Il faut bien se garder de ...
فلان شيسك Je me garderai bien d'en manger ايتملور
اكلندن تحرز ايدده چكم

T. نگه داشته - پاسيده P. مصون - محفوظ A. Gardé
صاقلنمش

GARDEUR. Celui qui garde. Il ne se dit qu'en ces phrases:
Gardeur de cochons A. راعي الخنازير Gardeur de vaches A. راعي

صغرجوباني - صغرتماج T. گاوبان P. البقرات

GARDIEN. Celui qui garde, qui est commis pour protéger
حراس P. حراس - حقاظ pl. حفاظ pl. حافظ A. quelqu'un
قوريديجي - صاقليجي T. نگهدار P. حماة pl. حامي -
On le fera gardien des effets de la succession وحمايت موكل اولان فرشته
|| L'ange gardien des effets de la succession تركديه
Il se dit aussi de celui qui garde quelque chose A. حافظ P.
بکچی T. يتاقی - پرواگت P.

مقدما a cru qu'il y avait des démons gardiens des trésors
دفينه لری حفظ ايدر طلسماتك وجودينه اعتقاد ايدر لر ایدی

GARE. Impératif du verbe Garer. On s'en sert pour avertir
que l'on se détourne pour laisser passer quelqu'un. Gare, gare.
صاول T. دور باش P. Gare de là

se GARER. Se préserver. V. Se garder.

se GARGARISER. Se laver la gorge avec quelque liqueur A.
بر شی T. آب در گلو جنبانیدن - غرغره کردن P. تغرغر
Gargarisez - vous la gorgo ايله بوغازی جالقمق
فلان شی ايله جالقات

GARGARISÉ. A. غرغره پذیرفته P. مغرغر A. غرغره
بوغازی جالقمش

GARGARISME. Remède liquide qui sert à laver la gorge A. غرور -
Il se dit aussi de l'action de se gargariser A. غرغره P. ماء الغرغرة
فلان غرغره A. غرغرة
Il a été guéri de son mal de gorge après cinq ou six gargarismes
بش التی غرغره ايله بوغاز جالقمش
بوغاز طلتنی دفع ایلدی

GARGOUILLE. L'endroit d'une gouttière ou d'un tuyau par
où l'eau tombe A. عنق المشعب P. گلولی ناودان
La gorguille par où l'eau se dégorge || بوغازی
Garguille de pierre ایدن اولوغك بوغازی
گلولی ناودان

GARGOUILLEMENT. Bruit que fait quelquefois l'eau dans la
gorge, dans les entrailles A. حفيف P. غرغر شکم
فارن T. غرغر شکم
فورلیسی

GARGOILLIS. Le bruit que fait l'eau en tombant d'une
gorguille A. هرهر P. آواز آب ریزان
جانلديسی

GARGOUSSE. Charge de poudre pour un canon, enveloppée

یالی بکچیلوی T. پهره داران لب دریا P. حراس السواحل A.
Il se dit aussi d'un vaisseau de guerre destiné à garder les côtes T. وارده قوسته کیسی

GARDES DE LA PORTE. Ceux qui montent la garde aux portes de l'intérieur du palais des rois A. حاجب P. حجة pl. حاجب T. پرده جی T. دار

GARDE DES SCEAUX. Celui à qui le roi donne ses sceaux A. صاحب T. دارنده مهر شهر یاری P. حامل المهر السلطان مهر همایون

GARDES DES MÉTIERS OU MAÎTRES ET GARDES. Ceux qui sont élus dans le corps de chaque métier, pour avoir soin qu'il ne s'y fasse rien contre les réglemens A. کتخدای P. نقیب الحرفة اصنافک یکت باشیسی - اصناف کتخداسی T. پیشدوران

GARDE DU TRÉSOR ROYAL. Celui à qui le roi confie son trésor خزینہ دار P. حافظ الخزینة السلطان - خازن السلطان A. خزینہ کتخداسی T. کتخدای خزینة شاهی - شهر یاری حافظ الکتب السلطان A. - Garde de la bibliothèque du roi کتابخانه همایون ناظری - پاسدار کتابخانه شاهی P.

GARDE-FEU. Balustres que l'on met au bord des ponts, des quais et des terrasses, pour empêcher qu'on ne tombe en bas

قورقونق - طرابزان T. دارا بزین P. جلقق A.

GARDE-MAGASIN. Officier commis pour garder les magasins A. انبار امینی T. امین انبار P. امنا انبار امین النیر

GARDE-MANGER. Lieu où l'on garde ce qui sert à la nourriture نهاندان خوراک - توشه خانه P. مخدع المطعومات A. کیلار T.

GARDE-MEUBLE. Lieu où l'on garde des meubles A. مخدع خزینة رخت و بساط خانه P. خزینة الاثاث - الاثاث اشیا اوطهسی - خزینة اوطهسی T.

GARDE-ROBE. La chambre destinée à renfermer toutes les hardes de jour et de nuit A. جامه خانه P. بیت الملبوسات - Il se dit aussi de tous les habits d'une garde-robe A. T. جامها P. اثواب و ملبوسات - C'est un homme qui a une garde-robe très-riches غایت ذقیمت اثواب و ملبوسات صاحبی بر آدمدر - Grand Maître de la garde-robe. Un grand officier qui a soin de tout ce qui regarde les habits du roi T. سر خفتانی قفتان آغاسی - حضرت شهر یاری

Il signifie aussi, le lieu où l'on met la chaise percée A. - Aller à la garde-robe P. کنیف T. ادبخانه P. مستراح - ممشا کنیف جیقق T. بادبخانه رفتن P. استمسا A.

Et tablier de toile que mettent les femmes pour conserver leurs vêtements A. ازار pl. آزره P. فوطه - فوته T. فوته V. aussi Tablier.

GARDE-SCIEL. Officier préposé pour sceller les expéditions A. مہردار T. مہردار P. حافظ المہر

GARDER. Conserver, tenir une chose en lieu propre et com-
mode A. صافلمق T. پاسیدن P. وقایة - حراسة - حفظ A. || Ce vin-là est si délicat, qu'on ne le pourra garder بر باده Dans les chaleurs on ne peut garder la viande لحمك حرارت هوا مومندده لحمتك - Et ne se point dessaisir de quelque chose || Je veux garder cela à pause de la personne qui me l'a donné C'est un homme qui ne peut rien garder, il donne tout بر شئی ویرنه حرمة وقایه ایتمک استرم هیچ بر شئی Garder des prisonniers à vue حفظ ایدہ سر همان الله کیردیکنی خرج ایدر - اسرای کوز جسی اولارق حفظ ایتمک اولدرق بکلمک

Il se dit aussi du soin qu'on prend des troupeaux, lorsqu'on les mène pâtre A. حفظ الحيوانات - رعاية الحيوانات A. || Garder les brebis جوبانلق ایتمک T. شبانی کردن گاوبانلق - راعی بقرات اولمق les vaches راعی اغنام اولمق صغرتما جلق ایتمک - ایتمک

Et de diverses choses de la conservation desquelles on prend soin A. پاسانی کردن - پاس داشتن P. نظارت - حفظ A. اورمانلری حفظ ایتمک Garder les bois صافلمق - بکلمک T. باغلری بکلمک - باغلره نظارت ایتمک les vignes بکلمک - فلان بیری صید و شکار ایچون Garder un pays pour la chasse - On dit aussi, Garder son rang شان رتبدیی - حفظ ایتمک رتبدسنگ شاننی محافظه و صیانت - محافظه ایتمک - تشکیل و وفارینی وقاید ایتمک Garder sa gravité ایتمک رزانت و وفارینی - تمکین و وفارینه خلل کتورما ماک - Il signifie aussi, réserver pour un autre temps || Il faut garder cela pour demain بونی فردایه بونکی کون ایچون صافلملو در - حفظ ایتمک لازمدر

On dit, Garder la maison, la chambre, pour dire, y rester

۴۰ // كفالتی آګان: پذیرنده پابندانی. P. متقبل الكفالة
مکفول لهک کفیل
garanti exerce son recours contre le garant
متقبل کفالت اولادک - اوزرینه دعوایه صلاحیتی درکار. در

GARANTIE. Engagement par lequel on garantit A. كفالت A. Il lui a passé un acte de garantie. Kefalti metmen ber qutme sendeqd aildni. P. پايىندانى. Il m'a vendu cet héritage sans garantie. Bala kefalt bika فروخت بولا كفالت. Et le dédommagement auquel on s'oblige A. ايتمىندر. P. ضرر بدلى. Z. بذل زبان. P. تضمين الخسار. تضمينات. pl. S'obliger à garantie ايتمك. Être tenu à la garantie تضمين ضرره متعبد اولمق.

التزام الصمان - تکفل
Je vous garantis || کفیل اولمق T. پائندان شدن P. والكفالة
براسب صاغ وسالم اولديغنه
مضمون حجتنه التزام Garantir un contrat
تکفل ایدهرم
Le marchand qui a vendu ce
صمان وكفالت ایتمك
شوکخایی فروخت
Je vous
ایدن تاجر جنویز مالی اولديغنه تکفل ایدر
طوغریلغنه
Je vous
satisfait pour six mois
گوارانتیستک
- صامن اولورم - آلتی آی ایچون
تکفل ایدهرم
Et assurer || Je vous garantis que ce passage est de cet auteur
بو فقره فلان مؤلفک اولديغنه
Je lui ai
ماده نک شووجهله اولديغنه
تکفل ایلدم
garanti le fait
بو خصوصى
On m'a assuré cela, mais je ne vous le garantis pas
صحيح اولمق اوزره بکا خبر ویرمشلر در مع هذا صحتنه
کفیل اولدم

اولاد pl. ولد ذكر - صبي ذكر A. Enfant mâle - GARÇON.
 Cette || اونلان - ارککت جوجوق T. ولد نر - پسر P. ذكر
 femme est accusée d'un garçon وضع بر ولد ذكر
 غلام نورسیدد Jeune garçon ایلدی

Et celui qui ne se marie point *pl. عزب - عزيب*. Il veut mourir *ar. اركن T. بيزن P. ايم - مجرد - اعزاب* حال عزوبته ايكن آخرته انتقال ايشك *ستر garçon* *بر عزيب پيرانه - بر مجرد كهنه سالدرد* C'est un vieux garçon *On dit, Faire vie de garçon, mener une vie de garçon, pour dire, vivre en homme libre آزاده لك* حالنده كهنك

Il signifie aussi, un valet *A. غلام pl. غلمان P. پرستار*.
 خدمتده اولان غلام *T. اوشاق* || Le garçon qui le sert *T. اوشاق*
 Il m'a envoyé son garçon *T. اوشاقنى طرفىم كوندردى*
 appelle aussi Garçons, ceux qui travaillent sous les maîtres dans
 les boutiques des marchands *A. تابع pl. تبعه P. پیسکار T.*
 بوبازركانك *T. اوشاق* || Ce marchand a tant de garçons
 اوشاقى وار در - شو قدر تابعلى وار در

GARDE. Action par laquelle on observe ce qui se passe A.
 دیدہ بانلق - قراغوللق - بکچیلک T. دیدہ بانى P. مرابنة
 بکچیلک - خدمت مرابنة قیام ایتمک || Faire la garde
 Sortir de قراغوللق نوبته کیرمک Entrer en garde ایتمک
 دیدہ بانلق Etre de-garde قراغوللق نوبتسندن چیقماق
 ایتمک

Il se dit aussi des gens de guerre qui font la garde. رښته. La garde des portes. قراول || قراول T. قراول P. طلايع pl. طليعة - قراوله تفويت ويرمك Renforcer la garde بکليان قراول Doubler la garde فات ايتمک فات ايتمک قراولسي ايکي قراولسي Associer, poser la 'garde دخي زياده لندرمک Officer de قراولسي يولو يريته وضع و تعبيد ايتمک يرلشدرمک Grand' garde. Un corps سرکرده - قراول سناطه - garde

پاس P. میانت- وقایت M. Il signifie aussi, préserver
هیچ Personne ne l'en saurait garantir T. داشتن
Je vous garantirai du mal, کمینه فلانی بوندن وقایه ایدهمز
maïs je ne saurais garantir de la peur مانی آفتدن میانت
ایدهمز العجق خوف وهراسدن وقایتکی تعهد ایدهمز
Se garantir du froid مؤثیر بردتدن وقایه اولنق
قورنق

« En termes de Palais, il est aussi substantif M. مكفول له P. پائندانی پذیرفته M. مكفول له GABANTI.

GANCHE. Sorte de potence en Turquie *مجمود الصليب* P. دار آغاجی T. دار - خاده

GANGLION. Terme d'Anatomie. C'est un assemblage de nerfs qui s'entrelacent en manière de peloton *شبكة الاعصاب* P. سكير اورکوسی T. گلرل پيها

En termes de Chirurgie. C'est une tumeur dure, sans douleur, et qui ne cause aucun changement de couleur à la peau *بز* T. انگره P. نكفة

GANGRÈNE. Mortification totale de quelque partie du corps, caractérisée par la perte de la sensibilité, de la chaleur, de la vie, et qui se communique aisément aux autres parties voisines *اوکلمز ياره* T. زخم ناسور P. عفونة الجراحة - لحم ميت *||* Avoir la gangrène *La gangrène gagne* *لحم ميتة مبتلا اولمق* *||* Il a un mal à la jambe, il craint que la gangrène ne s'y mette *آيا عنده ملتى* Arrêter la gangrène *وار در لحم ميت طهورندن* *خوف ايدر* - On dit figur. en parlant des grandes erreurs qui s'élèvent dans la religion, ou des grands désordres qui naissent dans l'État, que c'est une gangrène dont il faut arrêter le cours *مجراسنك منع وسدى* *||* منع وتوقيف الزم بر نوع - واجب بر زخم ناسور در *لحم ميتدر*

se GANGRÈNER. Se corrompre en sorte que la gangrène se forme *ياره* - ناسور گشتن P. تعفن - تكون اللحم الميت *||* Si on ne remédie à cette plaie, elle se gangrènera dans vingt-quatre heures *باقلمز* *||* بوقرهنك ملاجنه *||* ايسه يكرمي درت ساعت ايهنده *||* لحم ميت نكونی لازم دفعی چاره سنه باقلمز ايسه كسب تعفن ايده جکی - كله جکدر درکار در

GANGRÉNEUX. Qui est de la nature de la gangrène *من جنس* *||* Sang gangréneux *||* اوکلمز ياره نك T. ناسوری P. اللحم الميت *||* Disposition gangréneuse *||* دم فاسد *||* لحم ميت بریم *||* Une anne de ganse de soie *||* ايلكلتك قيطان T. الرملة *||* Il se prend aussi pour Boutonnière. V. ce mot *||* La ganse est trop étroite, le bouton n'y saurait entrer *ايلك بغايت تنگ اولمقله* *||* كچورمك ممكن دكلدر

GANT. Espèce de vêtement, qui sert à couvrir toute la main *||* Porter des gants *||* الدوان T. بهله - دستبانه P. ختاعة - ققاز *||* Mettre ses gants *||* الدوان اولمق - الدوان كييمك *||* الدوان قوييمق - الدوان كييمك - تلبس ققاز ايتمك *||* Une paire de gants *||* بر جفت الدوان *||* Des gants de peau *||* درى الدوان de soie *||* الدوان ابريشم *||* On dit, Jeter le gant, pour dire, défier quelqu'un au combat. V. Défier.

GANTELEE. V. Campanule.

GANTELET. Espèce de gant couvert de lames de fer, et faisant partie de l'armure d'un homme armé *||* معضاد P. قولچاق T. دستوانه

GANTER. Mettre des gants *||* الدوان الققاز P. تلبس الققاز *||* الدوان كييمك T.

GANTIER. Celui qui fait ou qui vend des gants *||* الدوانجی T. دستبانه فروش P.

GARANCE. Plante dont la racine sert pour teindre en rouge *||* قزل كوك T. روغناس - روناس P. هروق الكمر - قوة - Une étoffe teinte en garance *||* بوياجيلر كوكى - قزل بويه *||* La garance teint en rouge les os des animaux qui s'en nourrissent *||* قزل كوك ايله بويالو بويده - ثوب مغوا *||* هروق الكمرى *||* حيواناتك كيمكلى حموت پيدا ايدر *||* اتخاذ علف ايدن *||* رنگ P. تصبيغ بالقوة *||* Garanger. Teindre en garance *||* قزل كوك ايله بويانمق T. روناس زدن

GARANCE. *||* قزل كوك بويالو T. روناس زده P. مقوى *||* قزل كوك ايله بويانمش -

GARANT. Caution, celui qui répond du fait d'autrui *||* كفيل *||* Avoir un bon garant *||* كفيل T. پايندان P. ضامن - كفلا pl. موثوق ومعتبر كفيلى - بر كمسنه نك برار كفيلى اولمق *||* Un mauvais garant *||* شايان وثوق واعتبار اوله جق كفيلى كفيل اولمق *||* Se rendre garant *||* كفيل غير موثوق *||* بر كمسنه يسي *||* Prendre pour garant *||* التزام كفالت ايتمك *||* Je ne suis point garant de l'événement *||* كفيل اتخاذ ايتمك *||* نتيجة كار نه ظهور ايده جكنه - نتيجة مصلحتك كفيلى دكلم *||* Tout homme est garant de ses faits et promesses *||* ضامن ومتكفل اولدم *||* هر كس كندو اعمال ونهذه اتنك ضامنيدر *||* se dit figur. d'un auteur dont a tiré un fait, un passage que l'on cite *||* شاهد T. گواه P. مدار الاحتجاج - شاهد *||* cite tel historien, tel philosophe pour garant de ce qu'il dit *||* فلان

galante. Celle qui est dans l'habitude d'avoir des commerces de galanterie *A.* شیفقه - متعاج *P.* شیوه کار *T.* آجق مشربلوقاری

GALANT, se dit aussi de diverses choses, lorsqu'on les considère comme agréables et bien entendues dans leur genre *A.* لباس Un habit galant || کوزل *T.* زیبا *P.* ظریف - مطبوع La fête qu'il donna était encore plus galante que magnifiquo ایتدیکی صیافتک ظرافتی احتشامنه غالب ایددی

Il signifie aussi, amant, amoureux *A.* عاشق *pl.* عاشق *P.* عشاق || C'est le galant de toutes les dames طایفدسنک ماشقلسینر

GALANTERIE. Agrément, politesse dans l'esprit et dans les manières *A.* طرافت - طرافة الطبع - خلافة الطبع *P.* خلقة الطبع - طرافة الطبع - طرافت *T.* جلیلیک || Cet homme-là a de la galanterie dans l'esprit بر آدمدر مجبول بر ایلده طبع ایلده طرافت طرافت و اعمالی كافة اقوال و اعمالی هر نه ایشلر ايسه طرافب ایلده ایشلر - طرافته مقارندر Il y a de la galanterie dans tout ce qu'il dit, dans tout ce qu'il fait جميع اقوال و افعالنده طرافت وار در هر

Il se dit aussi des emproisemens pour les femmes, qu'inspire l'envie de leur plaire *A.* مغازلة *P.* زهرستی *T.* زندرستلق || La galanterie auprès des femmes sied bien à un jeune homme بر نو جوانه کوره اطوار زهرستی بغایت خلیق و جسیپاندر

Il se dit aussi d'un commerce amoureux et criminel *A.* مسافقة - زناکاری *T.* زناکارلق *P.* معاملات فاسقة *pl.* معامله فاسقة

Et des petits présents qu'on se fait dans la société *A.* هدیه *T.* ارمان *P.* دستاویز *P.* تحف *pl.* تحفة - هدایا كل يوم احبابنه تحفلهر tous les jours des galanteries à ses amis بکا بر دستاویز دلپسند Il m'a fait une jolie galanterie و بربر و برمشدر

GALAXIE. Nom de la voie - lactée. *V.* Lactée.

GALBANUM. Espèce de gomme tirée d'une plante du même nom *A.* قاصنی *T.* بیرزد *P.* قننه

On dit, Donner du galbanum, pour dire, donner à quelqu'un des espérances qui n'aboutissent à rien *T.* آغزینه *P.* بال جالمق

GALE. Maladie de la peau *A.* جرب *P.* گر *T.* انروب - جرب یانبس *A.* غره قبا اوینوز *T.* اوینوز

قوری اوینوز *T.* حشکرنده

سذاب التیس *A.* GALÉGA ou RUE-DE-CHÈVRE. Plante

GALÉNIQUE. Manière de traiter les maladies suivant les principes de Galien *A.* مکاراة علی رای جالینوس || La méthode Galénique رای جالینوسه موافق مذاواتک صنعتی

GALÉNISME. La doctrine de Galien *A.* مذهب جالینوس

GALÉNISTE. Médecin attaché à la doctrine de Galien *A.* جالینوسیتون *pl.* جالینوسی

GALÈRE. Sorte de bâtiment de mer, long et de bas-bord *A.* فیهوغ بر جکدیری || Equiper une galère جکدیری *T.* دونی *P.* زبب - بر قطعه جکدیری انشا Construire une galère تجهیز ایتک جکدیری دونماسی باشبوعی Chef d'escadre des galères ایتک جکدیری به سوار اولمق Monter sur une galère

GALÈRE, se dit aussi de la peine de ceux qui sont condamnés à ramer sur les galères *T.* کورک || Il est condamné aux galères à perpétuité حکم کورک اوزره حقنه بر کسنهیی Retirer un homme des galères جکدیری ایلدی کورکدن اخراج ایلک

GALERIE. Pièce d'un bâtiment plus longue que large, où l'on peut se promener à couvert *A.* آراج *pl.* آراج *T.* سغ *P.* سغ || La grande galerie du Louvre کسیر قوغوشی فلان سرایک Galerie de tableaux تصویرات قوغوشی

Il se prend aussi pour Corridor. *V.* ce mot || Cette galerie règne tout le long des appartemens بر کچید صف حجراتک

En termes de siège, on appelle Galerie, le travail que font les assiégés dans le fossé d'une place assiégée, pour aller à couvert de la mousqueterie au pied de la muraille *A.* طریق بیر آلتی یول *T.* رهگذر بر زمین *P.* مندمس

کورک وضع اولمش مجرم - پایزن *T.* Forçat *P.* پایزن || Travailler comme un galérien کبی جالشقی

GALERNE. Terme de Marine. Le vent nord-ouest. *V.* ce mot

GALET. Cailloux de mer ou de rivière *A.* حصاة - رمراض *T.* جای طاشی *P.* خرسنگ دریا *P.* البحر

GALETAS. Étage pris dans un comble *A.* غرقة *pl.* غرقات || Petit galetas جارطاق *T.* فراره *P.* ملاتی *pl.* ملات غرقة طغیره جارطاقده نکلن ایتکک موزر-کوچک جارطاق -

اشته خیلی Voilà bien du gachis P. بیلاشاق T. جرکت
انفصال جمود Le dégel cause bien du gachis P. بیلاشاقدر
وافر بیلاشاقدره بادی اولور

GADOUE. Matière fécale qu'on tire d'une fosse d'aisances A.
کریز مردارقلری T. نجاسات گاریز P. نجاسات المقدرة

GAFFE. Perche avec un croc de fer à deux branches A.
جفته T. کژک دو جنگال P. محنجه فتيق الشفرتين
چنگلو قانجه

GAFFER. Accrocher quelque chose avec une gaffe A.
تنشيب T. کژک دو جنگال کردن P. بمحنجه فتيق الشفرتين
جفته چنگلو قانجه ايلشدرمک T.

GAGE. Ce que l'on met entre les mains de quelqu'un pour
sûreté d'une dette. Il se dit des meubles A. ارهان pl. رهن -
Prêter sur Puto. امانت T. نوا - گرو P. ودایع pl. ودیعه
امانت ايله اودنج اقچه - بالاسترهان ایدانه ایتمک
مجوهرات ترهين ایتمک Mettre des pierreries en gage ویرمک
استرهان ایتمک Prendre des gages امانت قویمق -
امانه امانت Prendre en gage امانت آلمق - اخذ رهن ایتمک
اشیای مرهونیهی Vendre des gages رهن طریقه آلمق - آلمق
Avoir en ودایع وارهانی بیع ایتمک - فروخت ایتمک
امانه حفظ ایتمک

Il se dit aussi des immeubles A. استغلال - بیع بالوفا P.
Cette maison qui est affectée à ma dette, est
mon gage ایشو منزل علی طریق T. گرو
بوخانه یدبیع بالوفا ايله متصرفم - الاستغلال اوزرمده در
بو خانه مطلوبه مقابل بکا امانتدر

Il signifie aussi, toutes sortes d'assurances ou de preuves d'une
chose A. شاهد T. گوا P. شاهد - دلیل A.
sûr puis-je désirer de votre amitié, que ce que vous avez fait
pour moi? طرفه اولان محبتک اثباتنمدار اولمق اوزره حقه
ایتدیکت همتدن اقوا بر درلو شاهد و دلیله حاجت یوقدر
Ce prince a donné au roi une telle place pour gage de sa fi-
délité حکمدار شاهد صداقتی اولمق اوزره پادشاه
بو مقوله اولاد ملاقه درونمه شاهد و دلیلدلر
mon amour

Et ce que l'on consigne en main tierce sur quelque contesta-
tion, pour être remis à celui qui sera jugé avoir raison A.
T. بدست دیگر گرو داده P. مال مرهون الی ید الآخر

Mettons آخر کمسندنک انه طوبو طریقله ویرلمش مال
بریسکت یدینه des gages entre les mains de quelqu'un
Emporter les gages انه طوتو قویدلم - ترهين مال ایدهل
يد Rendre les gages ید آخره مرهون اولان مالی قزانمق
آخره مرهون اولان مالی رد ایتمک

GAGE roué. Espèce de petit jeu où l'on donne des gages T.
یاددست اویونی

GAGE. Salaire que l'on donne aux domestiques A. pl.
Les gages علفه T. جداوی - راستاد - مزد P. وظایف
Payer les gages des do- بر جوقدارک علفه سی
mestiques Que gagne-t-il de وظایف خدمهیی ادا ایتمک
gages فلانک Il est aux gages d'un tel کسبی ندر
علفوسی فلان Ses gages courent de tel jour وظیفه خواریدر
Casser aux gages, c'est ôter à كوندن اعتبار اولور
quelqu'un son emploi avec ses appointemens
بر کمسندنک دیرلکنی واکا مربوط علفهیی حک ایتمک

GAGER. Parier A. مراهنه P. با همدیگر گرو بستن T.
بری برلریله بحث ایتمک - بری برلریله اوکدل قویمق
فلان شی واقع Je gagerai vingt pistoles que cela n'est pas
Je gage que cela est اولمدیغه یکرمی غروش مراهنه ایدرم
نه Que voulez-vous gager? بویله اولدیغه بحث ایدرم
بره بر Je gage le double contre le simple بحث ایدرسک
چانمله بحث ایدرم Je gage ma vie اول قدر اوکدل قورم
سر مقطومسی اوکدل ویررم Je gage ma tête à couper
باشمله بحث ایدرم

Et donner des appointemens A. توظیف - ایچار بالوظیفه
C'est علفه ايله طوتومق - علفه باعلمق T. مزد بستن P.
un homme que j'ai gagé pour cela ایچون توظیف
ایلدیکم بر آدمدر

GAGE. E. موظف P. موظف A. علفه لو T. وظیفه خوار - مزد خوار

GAGERIE, SAISIE-GAGERIE. Terme de Pratique. Saisie pri-
vilégiée de meubles sans transport A. حبس المال علی طریق
La saisie-gagerie n'a lieu que pour les arrérages du || الرهن
cens, les loyers et les arrérages des rentes foncières علی طریق
الرهن حبس مال مادهسی یالکز خراج الارض بقایاسی
وادا اولنامش کرا و واردات املاک بازمانده لری حقه
جاریدر

GAGEUR. Celui qui gage A. رهنان P. گرو باز T. اوکدل

biens de la vie future تنعمیات عقباً - عمر آتیهک تنعماتی
- تنعمات اخرویة Co fut un présage de sa grandeur future
ظہمت و اقبال آتینہ دلالت ایدر بر حالت ایدی

En termes de Grammaire. Le temps du verbe qui marque une
T. وقت آئندہ P. زمان مستقبل - مستقبل
- En termes de Logique, Le futur contingent, c'est ce
احتمالات pl. احتمال مستقبل A. ممکن الظہور - مستقبلہ
مستقبلات محتمل الظہور

On dit en termes de Pratique, Les futurs époux, les futurs
conjoints, pour dire, les deux personnes qui contractent ensemble
نشانہ لور نامزدگان P. مخطوبین A. pl.

|| Son futur époux. قزک مخطوبی
- En considération du futur mariage, la
نکاح آتی العقدہ اعتباراً مخطوبہ شویہ تعہد
future . . . ایدر کہ

FUTURITION. La qualité d'une chose future
T. گریزان P. قرار - فرور - فاز A. Qui s'enfuit
FUYARD. Qui s'enfuit A. فارقہ Animaux fuyards
P. فراری - هارب A. فرار بلری P. فرار بلری
P. فرار بلری P. فرار بلری P. فرار بلری

GAB

GABARE. Petit bâtiment dont on se sert pour remonter les
rivières A. - لوندرہ T. سنک رود P. زورق نہری
- Et une espèce de bateau propre à transporter les cargaisons des navires
یوٹ - ماعونہ T. زورق بارکش P. زورق الحمولہ A.
- ماعونہ هم Les gabares vont à voiles et à rames
- Et un bâtiment qui fait la visite des vaisseaux qui entrent dans les ports ou qui en sortent,
زورق P. زورق الماکس A. - Et une sorte de bâtiment de pêcheur
- Et une espèce de grand filet T. اعربب آغی

GABARIER. Conducteur d'une gabare T. ماعونہ جی
GABELEUR. Homme employé dans la gabelle A. جابی الصریبة
طوز امینی جابیسی T. باجدار نمک P. الملح

GABELLE. Impôt sur le sel A. صریبة الملح
طوز میریسی مقاطعہسی Ferme des gabelles
Pays de gabelle طوز میریسی تحصیلداری
طوز میریسی تابع اولان ملکتر گabelle

Il signifie aussi, le grenier où l'on vend le sel A. هری الملح
میری طوزی انباری T. انبار نمک میری P. اهره الملح pl.

GABION. Espèce de panier cylindrique, dont on se sert dans
les sièges pour couvrir les travailleurs A. سبط مملو بالتراب
طیزاق T. سپد خاک آگین P. اسفاط صلوئے بالتراب pl.

GAC

Dresser طیزاق سپدلی یا بقی Faire des gabions
Remplir des طیزاق سپدلی نصب ایتک gabions
Poser des طیزاق سپدلی طولدرمق gabions
سپدلی وضع و تعبیه ایتک

GABIONNER. Couvrir avec des gabions A. احاطة باسفاط
T. بسپدهای خاک آگین گردا گرد بستن P. المہتربة
بر برک اطرافہ طیزاق سپدلی جویرمک

GABONNÉ. A. محاط باسفاط المہتربة
اطرافی طیزاق سپدلی جویرلمش T. آگین گردا گرد بستہ

GACHE. Pièce de fer, dans laquelle entre le pêne de la serrure
کلید T. کلیددان P. نجران القفل A. d'une porte
بر کلیددان Attaché une gâche || پریسنک کیردیکی دلیک
یورینہ میخلق

GACHER. Détremper le plâtre ou le mortier avec de l'eau
خازہ P. دوف الجص - دوف الملاط A. pour maçonner
|| کرج از مک - خرج از مک T. کج گداختن - گداختن
خرجی از مک Gâcher du mortier

Gâché. A. ازلمش خرج T. خازہ گداخته P. ملاط مدووف
کثیر الردغة - مردغ A. GACHEUX. Bourbeux, détrempé d'eau
|| Chemin || صیویق بالحقول T. خرہ ناک P. ذو الطربین -
Terres صیویق بالحقول یول - طریق ذو طربین
صیویق بالحقول اراضی gâcheuses

GÂCHIS. Saleté causée par quelque liquide A. لوائة - لوث

sur terre et sur mer *A.* بخارهای آتشناک *P.* ابخوره ملتهبه *A.*
آتشلو طومانلو *T.*

FURONCLE. Espèce de flegmon qu'on appelle aussi Clou. *V.*
ce mot.

FURTIF. Qui se fait en cachette *A.* مخفی - مخفی *P.* نهانی
عشق خفی *Des amours furtives* || کیزلو *T.* پنهان -

FURTIVEMENT. à la dérobée *A.* خفياً - خفياً *P.*
خفياً دخول ایتمک *Entrer furtivement* || کیزلوجه *T.* نهانی

FUSEAU. Petit instrument dont on se sert pour filer et tordre
le fil *A.* مغزل *P.* مردن - مغزل *T.* ایتک
ایکی جویرمک - اداره وتلمه مغزل ایتک
وطولدمق

FUSÉE. Le fil qui est autour du fuseau quand la filasse est
filée *A.* ایک طولوسی *T.* مله المغزل *A.*

Fusée. Espèce de feu d'artifice *T.* فشک *Fusée volante*
Fusée qui se jette à la main فشک کستانه فشکی
Faire des fusées يالدر فشکی
La fusée a crevé فشک جابلدی
فشک صریغی

FUSER. Terme de Physique et de Médecine. Se répandre *A.*
Le salpêtre طاعلق - يایلمق *T.* پراکنده شدن *P.* انتشار
کهرجله آتش اوزرنده منتشر فشک
Le pus de cet abcès a fusé sous la peau
ایرین دری
یایلمشدر - آلتنده منتشر اولمشدر

FUSIBILITÉ. Qualité de ce qui est fusible *A.* قابلية الذوب
اریمکه کرکلیک *T.* امکانپذیری گداخت *P.*

FUSIBLE. Qui peut être fondu, liquéfié *A.* ممکن الذوب
Tous les métaux sont
مجموع معادن ممکن الذوبدر

FUSIL. Petite pièce d'acier avec laquelle on bat un caillou
pour en tirer du feu *A.* قذاحه - قذاحه *P.* قذاحه
صرب قذاحه || جاقماق *T.* آتشرنه *P.* زند
Il se dit aussi de la pièce d'acier qui couvre le bas-
sinet de certaines armes à feu پشوک جاقماقی - زند پشوک

Fusil. Arme à feu montée sur un fût de bois *A.* برقیل
تفشک *Il le tua d'un coup de fusil* || تفشک *T.* تفک *P.*
Fusil à deux قورشونی ضربیله فلانی قتل ایلدی
برقیل صیاد فشک قورشونلی تفشک

Fusil. تفشک آتشر اوتی *Amorce de fusil* آو تفشکی
آتشر *T.* قرتک *P.* زبطانه - سبطانات *pl.* سبطانه *A.*
تفشکی

FUSILIER. Soldat qui a pour arme un fusil *A.* رامی البرقیل
Une com-
pagnie de fusiliers تفشکی قراتی
بر بلوک

FUSILLER. Tuer à coups de fusil un homme condamné à
ce supplice *A.* بآتش تفک کشتن *P.* اعدام بنار البرقیل
فلانک اوزرینه قورشون انداختیله جراسنی ترتیب *T.*
On a fusillé trois déserteurs || ایتک
عسکری فراریلرینک اوزرینه قورشون انداختیله جزالری
ترتیب اولندی

FUSION. Fonte, liquéfaction *A.* ذوبان *P.* گداخت *T.* اریمه
La fusion des métaux Mettre de l'or en fusion
ذوبان معادن
آلتونی ذوب ایتک

FUSTE. Petit vaisseau long et de bas-bord *A.* سنبوق
جریق *T.* ناو *P.*

FUSTIGATION et FUSTIGER. *V.* Fouetter.

FÛT. Le bois sur lequel est monté le canon d'un fusil *T.*
تفشک قوندای

Il se dit aussi de la partie de la colonne qui est entre la
base et le chapiteau *A.* دیروکک *T.* تنه ستون *P.* بدن
Il signifie aussi Futaille. *V.* ce mot.

FUTAIE. Bois, forêt composée de grands arbres *A.* غابة *P.*
Un bois de haute
جتلقی اورمان - بوک *T.* جنگلستان
اشجار بالا قذی مشتمل بر بوک

FUTAILLE. Vaisseau de bois à mettre du vin ou d'autres li-
queurs *A.* فوجی *T.* چلک *P.* فبطاس

FUTILE. Frivole, qui est de peu de conséquence *A.* لغو -
ایشه - بیش *T.* بیپوده *P.* مالا یعتد به - لغویات *pl.* لغوی
لغویات معتد به اولمیان علل *Raisons futiles* || یرامز
V. aussi Frivole.

FUTILITÉ. Caractère de ce qui est futile *A.* لغوییت *P.*
Le futilité de ce raisonnement
Et chose futile - بو دلیل حقلینک لغوییتی
بو کتاب لغویاتندن عبارتدر

FUTUR. Qui est à venir *A.* آتی *P.* آینده *T.* کلنجک
Les temps futurs آتی زمان *Les*

هر شیده افراطه مایل اولوب محبت وعدوانی *la fureur*
جنون سبعی مرتبه لرینه واید

Il se dit aussi, d'un violent transport de colère. طيف - تندى خشم. P. شدة الطيف والتهور - فورة الغضب - تهوّر حال فورت طيف وتهوّر نفسه La fureur l'emporte et غضبه اولمق شدّت طيف وتهوّر نفسه Pour apaiser sa fureur مغلوب طيف وتهوّر اولور - استيلا ايدور Irriter فورت غضبك تسكينه وميله اولمق اوزره بر كمنه نك عرق طيف وتهوّر ينى la fureur de quelqu'un خلقك س'expoiser à la fureur du peuple تحريك ايتمك شدّت تهوّر ينه اوعراقم - En termes de l'Écriture, il se dit

aussi de la colère de Dieu **P.** سخط وبأني - غضب الله **A.**
 يا ربتي قو لكي تحبسك مظهر ابله **T.** Seigneur, ne me rep-
 renez pas dans votre fureur **X.** خشم يزداني

Il se dit aussi des animaux A. خمش - فرش P. قحش - فرش
 طارغین آرسلان Un lion en fureur طارغلق Y. غوندي
 La fureur d'un taureau حشر - حشر ثور

Et par analogie, de la violente agitation des flots, des vents, etc.

كسكىنك - سردلك F. تندى - تيزى P. حدت - شدت H.
 || La fureur de la tempête فورتندك شدتى de l'orage
 شدت شدت des vents بورهك شدتى de la mer
 لهيبك شدت وحدتى des flammes رپاح

Il se dit aussi d'une passion démesurée *P. شغف - هيام* || Il a la fureur du jeu *درجه شغفه* *Aimer à la fureur* *دلسته اولمق*

Et d'un transport qui élève l'esprit au-dessus de lui-même,
et lui fait faire ou dire des choses extraordinaires *أ. وجد*
وجد 'وجد انبياء' poétique || *فأورد حالة الوجد*
شعرا نكت حالت وجدى Il fut saisi d'une fureur divine
قلبه وجد الهى مستولى اولمشدر

FURIBOND. Sujet à de grands emportemens de colère. **فيور** R vient à nous tout
- طارئين **ف. تند مشرب** **ف. عتيق**
نعايت **فيور اوله قى طرفه** **ف. كمشدر** **faribond**

FURIE. Emportement de colère. V. Fureur || Entrer en furie
فورت عتبه دوجار اولمق Etre en furie
شدت عتبه حالنده اولمق Quand sa furie sera passée
طيف وتپوری بر طرف اولنجه Il se dit aussi des ani-

آرسلان متحش و غرنده سر لول Le lien en furie se jeta sur lui
اولدینی حالدہ اوزرینه صالدى La furie des bêtes sau-
-vages Et des choses innomées // حال تحشلى
شدت فورتندهك شدتى La furie de la tempête
رياح

Il signifie aussi ; l'état le plus violent d'une chose . حیّا . Dans la furie du combat . کشمکش محاربه نک حال . - حیّای حرب و قتالده . کمال استحرارنده حرب و ضربتک حال کمال شدتنده . کمال استحرارنده حیّای حما . de la fièvre . ملتک کمال شدتنده . de son mal . حیّا نک وقت کمال شدتنده . اثناسنده

Et ardeur, impétuosité de courage A. بطش - باس - سطوت - باس - بطش
 P. Zor-Mendi. T. C'est une nation qui va || يورک قیزغلی
 au combat avec furie ایلدیر جنک ایلدیر
 ابتدای Il faut laisser passer cette première furie
 Les troupes donnèrent avec furie sur l'ennemi باس غایت
 بطش و سطوت - وسطوت ایلدیر اوزرینه صولت ایلدی
 عظمه ایلدیر دشمن اوزرینه دوشدی

FURIEUSEMENT. Extrêmement, prodigieusement. فوقی. Il est || مبالغه ایله J. بیرون از اندازه A. بالافراط - الغایه furieusement riche فوقی الغایه مالدار در Elle est furieu- افراط ایله بد بهره در ment laide

FURIEUX. Qui est en furie. **آتش فائر** P. **آتش مزاج** F. **آتش** F. Il - بر مجنون **آتش مزاج** C'est un fou furieux || **یوران** - **دمان** - **عزان** P. **متحش** F. se dit aussi des animaux. **شیر عزان** Lion furieux **فائر** F. || **تیر** F. **شیر دمان** -

تغذوتیز P. شدید A. signifie aussi, vélocement, impétueux
جنگده شدتی وار در F. est furieux dans le combat || کسکین F.
ریج شدید شدید فورتنه Furieux combat کسکین روزگار -
Et ex- اصوات شدیده Crie furieux محاربة شدیده
acatif dans son genre A. مغرط - عظیم -
T. بزرگ P. جسيم - عظیم - مغرط A. کاذب
کاذب کول مغرطدر F. C'est un furieux mangeur || بیوک
Il s'est اشتد بر عمل جسيم Voilà un furieux travail مطميدر
بر ضربه جسمديه اوغرا دی donné un furieux coup

FUROLLES. Exhalaisons enflammées qui paraissent quelquefois

FUMEUX. Qui envoie des vapeurs à la tête *موجب النشوة*. موجب انگیز *P.* موجب السور - بر سر بخار خیزاننده - نشوه انگیز *P.* موجب السور - *T.* باشد اورر *La bière de ce pays-là est extrêmement fumeuse* بوی دپارده اعمال اولنان نبیذ شعیر غایه العایده بادۀ نشوه دار فومئوز باشد اورر

FUMIER. Paille qui a servi de litière aux animaux, qui est mêlée avec leur fiente, et dont on se sert pour engraisser les terres *موشاک - کود - سرگین* *P.* سرگین - زبل - زبیل *A.* غوشاک - زبیلی آخوردن *Oter le fumier d'une courie* || فشقی - کوبره *T.* زبیلی تعقین ایتردمک *Faire pourrir du fumier* اخراج ایلمک *Le fumier engraisse les terres* کوبره بی جورتمک - سرگین - زبیل فرس *Fumier de cheval* اصلاح ارضی مؤیددر تارلایه *Mettre du fumier dans un champ* آت کوبره سی - فرس نشر زبیل ایتمک

FUMIGATION. Action de brûler quelque aromate ou quelque liqueur, pour en répandre la fumée *تبخیرات* *pl.* تبخیر *A.* تبخیرات *P.* بخور ایلۀ توتسو ویرمه - بخورلمه *T.* بخور افشانی *Les fumigations sont souvent salutaires* حالده تبخیرات غالب حالده پکت خیرلو در - کثیر النفعدر

FUNAMBULE. Danseur de corde *رقاص علی الرسن* *A.* رقص *T.* رقص *J.* رقص

FUNÈBRE. Qui concerne les funérailles *متعلق بالجنارة* *A.* متعلق بالجنارة *Ornemens funèbres* *T.* متعلق بالجنارة *P.* موكب *Pompe funèbre* تزینات جنارة - تزینات جناریه *Honneurs funèbres* جنارة الایبی - جنارة میت - خطبة جنارة *Oraison funèbre* شانده متعلق رسوم *Chant funèbre* *A.* جهاز جنارة *Appareil funèbre* خطبه سی *T.* سرود ماتم آمیز - سرود نوحه آمیز *P.* غنا المرثیة ازکیسی

Figur. Triste, lugubre *A.* حزین - حزین *P.* فاجع - حزین *Cri funèbre* *T.* زاری آور - اندوه حیز - انگیز *Image funèbre* آواز حزین صورت عم انگیز

On appelle Oiseaux funèbres, certains oiseaux nocturnes *A.* کبجه قوشلری *T.* مرغان شب *P.* طیور اللیل

FUNÉRAILLES. Cérémonies qui se font aux enterrements *جنارة نکت رسوم وشریفات* *T.* رسم وراه جنارة *P.* رسوم الجنارة *Funérailles magnifiques* رسوم جنارة محترم و معنون *Faire les funérailles de quelqu'un* بر کمندنک جنارة سی رسومی

رسم جنارة *Assister à des funérailles* بولنمق *Le jour des funérailles* کونی *La pompe des funérailles* الایبی جنارة

FUNÉRAIRE. V. Funèbre. Il ne se dit guère qu'en cette phrase: *Frais funéraires* جنارة مصارفی

FUNESTE. Sinistre, qui porte le malheur *موجب - وخیم* *A.* وخیم *وخاصت فرما - شانت رسان* *P.* مشوم - منحوس - الوخامة *Accident funeste* *T.* کوتی - اوغورسز *Consilium mortis* نصیحت منتجة سفر و خاصت اثر *voyage* موت وخیم *conseil* موجب نفس و خاصت اوله حق عزیمت *entrepris* الوخامة *La guerre* حادثۀ منحوسه *événement* خبر نفوس *nouvelle* سفر کندویه موجب و خاصت اولمشدر *lui a été funeste*

FUNESTEMENT. D'une manière funeste *بالشامة - بالوخامة* *A.* بالوخامة *Cela arriva le plus funestement du monde* *T.* اوغورسزجه *P.* و خاصت کارانه *بالنفس* *La mort* بویکیفیت جهانده مثلی نا مسبق *صورت وخیمه ایلۀ ظهوره* کمشدر

FUNIN. Cordage d'un vaisseau. V. Cordage.

FUR. Il n'est d'usage qu'en cette phrase: *à fur et à mesure* *P.* مهمما القدر والقیاس *A.* بهما القدر والقیاس *re, et signifie, à mesure que* *T.* بقدر و اندازۀ آکا کوره و اول قدرنجه

FURETER. Fouiller, chercher partout avec soin *تفتحص* *A.* تفتحص *Qu'allez-vous faire dans cette bibliothèque?* *T.* آراشدردمق *P.* تفتقد - آراشدردمق *Araschere* ندر

Il signifie figur., s'empresser à savoir des nouvelles de tout *A.* خبر پڑوهی کردن *P.* تحقّص الاخبار - تجسس الاخبار *Il ne fait que fureter partout, pour savoir ce qui passe* *T.* حوادث آراشدردمق *Araschere* جریان ایدن احواله تحصیل و قوف *Araschere* ایچون طرف طرف تجسسدن خالی دکلدن

FURETEUR. Celui qui cherche partout *متفتحص* *A.* متفتحص *Figur.* *Fureteur de nouvelles* *T.* متفتحص *Araschere* *P.* متفتحص *Araschere* *T.* خبر پڑوه *P.* متفتحص *Araschere*

FUREUR. Rage, manie *A.* جنون سبعی *Il est devenu fou, et de temps en temps il lui prend des accès de fureur* *T.* فلان کشی قجنن ایدوب گاه و بیگاه کندویه جنون سبعی *Quand il entre en fureur* عارضه لری ظهور ایدر *C'est un homme extrême en toutes choses, il aime et il hait jusqu'à* حال جنون سبیده اولدیغی وقتده - حالتنده ایکن

FUMÉE. Vapeur épaisse qui sort des corps qui brûlent A.

توتون T. دود P. عواثن pl. عشان - ادخنة pl. دخان
دخان noire قویی توتون - دخان کثیف Fumée épaisse
- دخان بد بو - دخان منشن پخته سیاه توتون - اسود
Le bois vert fait beaucoup de fumée قوقسی فنا توتون - فنا قوقار توتون
Il fait de la fumée en cette chambre بو او طه ده توتون وار در
Dissiper, chasser la fumée اذهاب دخان ایتک - دفع دخان ایتک
Un Toton قوقار بز - معشون بز - معشون بز
Du linge qui sent la fumée قوقار یمک - طعام معشون
Tousi قوقار یمک - طعام معشون
Noiroi شمع و مشاعلک دخانی
La fumée des flambeaux توتسیدن سیاه اولمش - دخاندن سیاهلنمش
de fumée

On dit proverb., il n'y a point de fumée sans feu, pour dire,
que d'ordinaire il ne court point de bruit qui n'ait quelque son-
dement A. بی آتش دود P. لا بد للسراج من السناج
Et que toutes les choses du monde ne sont que fumée A. آتش اولمینه توتون چقمز T. نیاید
مال دنیا کالجویل
A. امور دنیا های منشور کبی لمحہ البصرده غایب ونا پیدا T.
Et - امور دنیا توتون کبی طاعیلوب یوق اولور - اولور
بو شئی های منشور کبی معدم
qu'une chose va en fumée Tous ses desseins s'en sont allés en fumée
ونا پیدا اولور
کافه مقاصد ومنویاتی های منشور اولمشدر

Il se dit aussi de la vapeur qui s'exhale des viandes chaudes
بورغ T. دود P. بخار A.

Il se dit encore, des vapeurs qui s'exhalent des corps humides
طومان - پوص T. میغ - هر - تف P. ابخره pl. بخار A.
- نهر ایچندن بر بخار
Il se leva une fumée de la rivière
Il se dit au pluriel des vapeurs qu'on croit qui s'élè-
vent des entrailles au cerveau A. ابخره pl. طومانلر T. دودها
Abattre les fumées du vin ابخره دماغه
La mélancolie envoie des fumées noires au cerveau
سودا علتی دماغه ابخره سیاه سعودینی
مستلزمدر

FUMER. Jeter de la fumée A. دخون - اذخان - تعین -
Ce bois n'est pas sec, il fume beaucoup اذخان
بو حطب یابس اولمیدیغندن بغایت اذخان
On dit, qu'une chambre, qu'une cheminée fume, pour

dire, que la fumée, au lieu de sortir par le tuyau, se rabat
et entre dans la chambre اذخان ایدر بخار

Il signifie aussi, mettre des viandes à la cheminée pour les
sécher A. تدخین - تعین P. دود آلود کردن
Fumer des langues de boeuf توتسو ویرمک -
du boeuf salé ایتک توتسولتمک
صغر بصدرمدنی توتسولتمک

Il se dit aussi des vapeurs que la chaleur fait exhiler
d'un corps humide A. اصعاد البخار
P. اخراج البخار - اصعاد البخار
پوص قالدسرق T. هر انگیختن - میغ بر خیزانیدن
Au printemps on voit les maréages fumer
طومان چیقارمق
وقت بهارده اراضی ناسه دن ابخره نک خروجی مشهور
ایلک یاز وقتنده صولاتی وچللیک یرلردن - اولدیور
Ce cheval a couru, il s'est échauffé, il fume کسب
بختار چیقارمق
طومان چیقار - حرارت ایتکله بدنندن بخار چیقار

Il signifie aussi, prendre du tabac en fumée A.
توتون - توتون چمک T. دود کشیدن - تنباگو کشیدن P.
Il a fumé toute la nuit ایله توتون چمک
Fumer une pipe ایتک
کجه صباحه قدر توتون چمکی
توتون ایچدی

توتسولنمش T. دود آلود P. معتن - مدخن A. Fumé.
FUMER. Engraisser les terres avec du fumier A. تزییل
کود آلود - کود افشاندن P. تسمید - تدمین - نشر الزبیل
فشقی صامق - فشقی قومق - کوبره لک T. کردن
Fumer un champ تارلابی تزییل ایتک
صامق

کوبره لنمش T. کود آلود P. مسعد - مدمن - مزبل A. Fumé.
FUMET. Vapeur agréable qui s'exhale de certains vins et de
certaines viandes A. فوچه - فوچه - فوچه
T. بوی خوش P. نشو - فوچه - فوچه
Ce vin a un bon fumet طیف
کوزل قوحو
Le fumet d'une perdrix ککک قوشی ایتک فوچه طیبدهسی

شاهره P. بقلة الملك - شاهره A. FUMETERRE. Plante
شاهره T.

مستدخن A. FUMEUR. Qui est accoutumé à fumer du tabac
توتون - توتون چکن T. تنباگو کش - دود کش P.
ایچمکه مبتلا

FRUIT. Il se dit de la production des arbres fruitiers qui succède aux fleurs. ثمر. pl. ثمار. P. فواكه. pl. فاكهة. - ثمر. P. فاكهة طریقه. A. Fruit nouveau. || یمش. T. شاید. میوه - فاكهة نیمه. A. تازه. یمش. T. میوه نو پیدا. - میوه تر خام. - اولمیش یمش. T. میوه خام. P. فاكهة غیر فاصحه اولمیش میوه. T. میوه پخته. P. فاكهة فاصحه. A. میوه پیشرس. - نو باره. P. بواکیر. pl. باکوره. A. میوه دیررس. P. فاكهة متأخره. A. طرفنده یمش. T. بو آعاج. Cet arbre rapporte de bons fruits. کچ ابرش یمش. - اجتنای فواکه ایتمک. Cueillir du fruit. اعلا میوه ویرر. Les fruits de la saison. فواکه خریفیه. - saison de l'arrière. موسم میوه لری. - یاز یمش لری. - فواکه صیفیه. Fruits d'été. کوز وقتی میوه لری. قیش میوه لری. - فواکه شتویه. Fruits d'hiver.

On appelle Fruits de la terre, tout ce que la terre produit pour la nourriture des hommes et des animaux. محصول. A. حاصلات الارض. pl. محصولات الارض. || On a fait des prières à Dieu pour la conservation des fruits de la terre. محصولات ارضک آفتدن وقایه سیچون درگاه رزاق عالمه هنوز فواکه پنداس. Fruits pendans par les racines. نیاز ایتمشلر در برده اولان محصول.

Fruit, au pluriel, se dit des revenus d'une terre, d'une charge. حاصلات. A. pl. حاصلات. || Il lui a cédé une année des fruits de cette terre. بر ارضک بر سدلک حاصلاتنی فلانه فراغت. Les fruits, profits et émolumens d'une charge. بر منصبک. Percevoir les fruits d'une charge. کافه موآند حاصلاتنی. Il a gagné son procès avec restitution de fruits. حاصلاتک ردی شرطیه دعواسنی. قزانندی فواکه بر منصفیه. Les gros fruits d'un bénéfice. حاصلات طبیعیه. زعامتک حاصلات جسیه سی.

Fruit, se dit aussi de l'enfant qu'une femme enceinte porte dans ses flancs. A. حمل. pl. حمال. T. بار. P. ثمره الفؤاد. - حمال. pl. حمل. || Une femme est obligée d'avoir soin de son fruit, de conserver son fruit. ثمره فوآدینک حفظ ووقایه سی. قارن ثمره سی. امرینه اهتمام ایتمک. قاربینک واجبه حالیدر.

Figure. Profit, avantage qu'on retire de quelque chose. A. ثمره. سود. P. منافع. pl. منفعت. - فوآید. pl. فایده. - ثمرات. pl.

T. فایده. || Je n'ai tiré aucun profit de cette affaire. بر مصلحتدن بر درلو فایده تحصیل ایدمدم. Je n'en ai point encore recueilli le fruit. ثمره سنی کوره مدم. Beaucoup de peine et peu de fruit. جزیه کویه وثمره کویه. La peine et le fruit de ses travaux, de ses veilles. ثمره تعب وزحمته سی. Cet écolier a tiré en peu de temps un grand fruit de ses études. یسیرده. C'est un fruit de votre piété. ثمره حسن همتکدر. ثمره دیانتکدر. La honte et le repentir sont le fruit ordinaire des mauvaises actions. رذایل وکارهک عادتاً ثمره سی خجالت وندامتدر. Les grandes découvertes sont le fruit d'une longue application. مکاشفات. مظیمه توغل عظیمک ثمره سیدر.

FRUITAGE. Toutes sortes de fruits. A. اجناس الفواکه. یمش قسمی. T. میوها.

FRUITIER. Qui porte du fruit. A. ثمر. P. بار آور. بار دار. - شجر ثمر. Arbre fruitier. یمش ویرن. T. اشجار ثمره یی. مشتمل باغچه. Jardin fruitier.

Et celui qui fait métier de vendre du fruit. A. فاکهانسی. یمشی. T. شاید فروش. - میوه فروش. P. بایع الفواکه.

FRUSTRATOIRE. Terme de Palais. Fait pour frustrer, pour tromper. A. خادع. T. فریبنده. T. آلدادیجی.

En termes de Palais, on dit, Exceptions frustratoires, pour dire, des exceptions mauvaises dans le fond, et qui ne sont faites que pour gagner du temps. A. امدار منوطه. امدار مناطله. A.

FRUSTRE. Priver quelqu'un de son dû, ou de ce à quoi il s'attend. A. محروم. ساختن. P. تخسیر. تخیب. A. s'attend. A. محروم قلمق. T. حرمان وخرسان کردن. Il m'a frustré de mes droits. بنی حقوقدن تخیب ایلدی. Il a frustré ses créanciers. تخسیر ایلدی. Frustrer les espérances de quelqu'un. رهین بر کمسندنک مآمولاتنی. خیبت وخرسان ایتمک. آمالنی احباط ایتمک.

FUGITIF. Qui a quitté son domicile, sans oser y retourner. A. قاجقون. T. گریخته. - گریزان. - گریز پا. P. فراری. - هارب. - Un esclave fugitif. مجرم. - مجرم هارب. Criminal fugitif. || آباق. pl. آبق. A. فایده.

On dit en Poésie, L'onde fugitive, pour dire, l'onde qui court.

طغان بر آدمدر فروندهر || سوز آتیجی - فصّال T.
طغان الاحوال A. Et celui qui parle contre le Gouvernement.
دولتی فصل ایدن T. طعنه زن سلطنت P. السلطنة

FRONT. La partie du visage qui est comprise entre la naissance des cheveux et les sourcils. Il se dit aussi de devant de la tête de quelques animaux A. جبهه pl. جباه - جبین - Grand front || آلن T. پیشانی P. نواصی pl. ناصیه - جبین صلت A. Front serein جبهه واسعه large جبهه عظیمه A. découvert پیشانی روشن P. جبین واضح الصلوة - majestueux آجق آلن T. پیشانی گشاده P. جبین بارز فلانک ناصیه سی Être marqué sur le front جبهه اثبت اثر Il se prend figur. pour tout le visage A. ناصیه الحال A. On lit sur son front جبهه حالنده On voit sur son front ناصیه حالندن مستفاد در ناصیه حالندن دفع چین تعبس Dérider son front نمودار در جبهه A. Et pour la face d'une armée, d'une troupe - ایتمک L'armée présentait un grand front ایدر ایدی T. پیشانی لشکر P. العسکر اردو بر جبهه مدیده مرض ایدر ایدی اردو توسیع جبهه L'armée étendit son front بر جبهه مستطیله - فلان قولک جبهه سی Ce bataillon avait tant de front ایلدی Il se dit aussi de la face des bâtiments A. وجه P. رو T. یوز || Le front de ce bâtiment بو بنانک یوزی

Il signifie figur. impudence A. مرانة الوجه - وقاحة الوجه - یوز یکلکی - کستاخلق T. کستاخی - سختی روی P. سوبلدیکی کلامی Anra-t-il le front de soutenir ce qu'il a dit? Il eut le front de me dire . . . بکا شو کلامی سوبلمکه کستاخلق ایلدی De quel front ose-t-il se présenter devant moi? حضوره جیقا جقدر que c'est un front d'airain, qu'il n'a point de front, pour dire, عديم الحیا - ماجن - مترن الوجه A. qu'il est très-impudent عارز - پک یوزلو T. پی ننگ و عار - شوخ - سخت رو P. متقابلاً - مصاقبة - وجاهاً A. De vaux. Par-devant A. یوز طرفندن - یماچندن - اوک طرفندن T. پیش رو دشمن اوزرینه وجاهاً حمله دشمنی یوز طرفندن اورمق - وهجوم ایتمک Il signifie aussi, côte à côte A. جنباً بجنب

T. Un défilé où il ne peut passer que deux hommes de front یان یانہ کشیدن زیاده مرور ایدہ میجک
اوچی دخی یان Me marchaient sous trois de front بر بوغاز یانہ یورر لر ایدی

FRONTAL. Appartenant au front A. جبهتی P. مخصوص مرق الجبهة A. الة متعلق T. بپیشانی Les muscles frontaux A. آلن طمری T. رکت پیشانی P. آلنک بالق T. پیامینهای پیشانی P. عضلات جبهتی T. پی پیشانی P. عصب الجبهة A. Nerf frontal انلری استخوان پیشانی P. عظم الجبهة A. Os frontal آلن سکیری آلن کیمکی T.

Il est aussi substantif, et signifie, bandeau qu'on met sur le front A. قاش بصدی T. پیشانی بند P. عصابة A. Mettre un frontal avec des herbes pour apaiser le mal de tête صدای تسکین ایچون بعض نباتات ایلہ ملو بر عصابه باغلق FRONTAU ou FRONTAIL. Il se dit de cette partie de la tête qui passe au-dessus des yeux du cheval A. ذؤابة العذار باشلق پرچملکی T.

FRONTIÈRE. Les confins d'un État A. حدود pl. حدو T. هرج - سرزمین - مرز P. تخوم pl. تخم - تخوم - الحدود عسکر L'armée était sur la frontière || حدود - سرحد - سنور حدود و سنور La frontière est bien garnie رأس حدودده ایدی حدود Reculer les frontières d'un État کرکی کبی محفوظدر حدود T. همحدود P. متاخم - حدید A. qui est limitrophe سنوردش || Ville frontière بلده

FRONTISPICE. La face principale d'un grand bâtiment A. مقبل Le frontispice de || اوک - یوز T. پیش - روی P. وجه - روما شهرنده کائن حضرت پتروس کلیسانک یوزی

Et la page qui est à la tête d'un livre A. عنوان الکتاب کتابک باشنده کی صحیفه T. سر نوشت کتاب P.

FRONTON. Ornement d'Architecture qui se met au haut de l'avant-corps d'un bâtiment, au-dessus des portes, des croisées, etc. A. قهر یاخود پنهره - صهاق T. بارانگریز P. سدفة A. اوزری صهاقی

Faouton ou Miroir. Cadre placé à la poupe d'un vaisseau, qui porte la figure qui donne le nom au vaisseau A. لوحه

وجودی۔ لیدی السقوط وجودی بستیون از لیدی
درچار هزم و فرسودگی اولدی

T. با هم برمجیدن P. تعريک Et froter fortement
 جاقل Froisser des cailloux l'un contre l'autre || سورتمک
 صفغ A. Froisser des épis - طاشاری بری برلریله سورتمک
 اوغوشدروب سورتمک T. با هم مالیدن P. تفریک - اصفاغ -
 - Il signifie aussi, chiffonner. V. ce mot.

FRÔLEMENT. Action de frôler, ou l'effet d'une chose qui frôle
صبريق - صبرلده T. خواش P. مشنة - مشن A.

FRÔLER, Toucher légèrement en passant. خراشیدن P. تمشین A.
آتلان La balle lui frôla le visage || جالوب میرقی T.
قورشون چهره سنی تمشین ایلدی

FROMAGE. Sorte de laitage A. جبن P. پنیر T. چائووب صيرامش
- جبن صلب dur يموشق پنير - جبن لين Fromage mou قاتي پنير

FROMAGER. Celui qui vend des fromages. **د. جنبی** **P. پنیر**
ش. فروش **T. پنیرچی** - Il se dit aussi d'un vase percé où l'on
égoutte le fromage. **د. مثلة** **P. پنیر** **T. بالونة کوسی**

FROMAGERIE. Manufacture de fromages. دار الاجتيان. On a établi des
fromageries dans cette province. پنیر کارخانه‌سی. پنیر خانه P. مجنة
بومملكتده پنیر خانه لراحداث اولندی

حنطة - بر - قمح ۱. La meilleure espèce de blé FROMENT.
P. ارناود بغدادی - بغدادی T. گندم P. *Farine de pur froment*
بر اولهکت Un bléman de froment خالص بغدادی اونی
بغدادی

FROMENTACEE. Il se dit des plantes qui ont du rapport avec le froment *A. قمحی* *P. گندم گونه* *T. نوعندن* ... بغدادی نوعندن || Les orges, les chiendents, sont des plantes fromentacées *قمح* نباتات *قمحه* اقسامندندر

FRONCEMENT. Action de franciser les sourdils. A. قطوب P.
پوز قاش پورشدرمه I. هين جمين

FRONCEZ, *vider*. Il ne se dit que des sourcils. **تَقْطِيب** *T. قاش* *T. جين جبين نمودن* *م. تقطيب الوجه* -
بورشدرمق *Il en froça le sourcil de colère, de chagrin*
خشم و غصب و پاخود اندوه و کدردن *تقطيب وجه*
بلندی

Et plisser les étoffes, le linge. ۴. اعضاء - فنى - ومن - ۵. شكن زدن - پر چين وشكن ساختن - ۶. خم بجم كردن
 ۷. Il faut froncer davantage cette chemise, || قیوروب بومکث
 ۸. elle n'est pas assez froncée par le collet بومکث یقدهی
 ۹. کرکی کبی قیوریلوب بومکمدیکندن برقات دخی قیورلمسی
 ۱۰. V. Plisser. اقتضا ایدر

یوزی قاشی. T. جبجین چین بسنه. P. متقطب. A. FRANCE.
- خم بخم کرده. P. متشتی - موصون - منقض. A. بورشش
بوگمش. T. پرچین وشکن شده

FRONCIS, Les plis que l'on fait, en fronçant une étoffe A. pl.
 فربك يكنه اقبال مئاني وعضون Faire un
 francis à une manche مئاني وعضون
 بكنه بونكتيلير يابمق - ايتمك

FRONCLE, Y. Froncle.

FRONDE. Tisseu de corde avec quoi on jette des pierres A.
دستاسنگ - فلاخن. P. خطار - مرجام - مشجاذ - قذافة - مقلع
حضرت داود غولیاثی د'un coup de fronde || David tua Goliath
anciens avaient dans leurs troupes des gens armés de frondes
صپان - قدمانک عسکری اینچنده فلاخن اندازار واریدی
قوللنور نفرات واریدی

FRONDER. Lancer avec une fronde A. رمى بالقدافة
 II صبان ابله اتمق T. با فلاسنگ انداختن P. بالمقلع
 Fronder des pierres رمى احجار اتمق

Figur. Blâmer, critiquer hautement A. قذف - طعن. Il n'est pas siôt ouvert la bouche, que tout le monde le fronda هنوز شق ایتمشیکن جمیع ناس قذف وطعننه مبادرت ایتدیکی موعظده سنگ انداز طعن On a frondé sa harangue ایلدی Et parler contre le Gouvernement بحق سلطنت زشتاری. P. قذف الاحوال السلطنة A. بحق سلطنت زباندرائی طعن. و تنبیح کردن - نمودن C'est un homme qui passe sa vie à fronder دولت فصل ایتک وقت عمرین دولت فصل ایلکه صرف ایدر

FRONDEUR. Qui jette des pierres avec une fronde *M.* رامي
فلاخن انداز *P.* رامي بالمشجاذ - رامي بالمرجام - بالمقلع
F. - صبان ايله آتيجي - Figur. Qui aime à blâmer, à critiquer *M.*
سنگ انداز طعن. وتشنيع - طعند زن *P.* عتاب - طعان

Transir (استحساس بر د ایتیمک Sentir le froid شدت برد
Geler de froid شدت بردن منخدر الاعضا اولمق
Trembler de froid صوغوقدن طوکمق - شدت بردن منجمد اولمق
Supporter le froid برد رشمه دار اولمق
Durant le froid de l'hiver سرد شتا اثناسنده

Il se dit aussi de ce qui communique ou qui ressent le froid
Pays, climat froid سرد P. مبرود - بارد A.
Froid comme glace سرد هواى بارد Temps froid
موسم مبرود Dans la froide saison بوز کبی صوغوق - الجمد
Cela est actuellement froid فلان شی موسم برودت هواده -
Cerveau froid مزاج بارد Tempérament froid بالفعل بارد در
Humeur froide نقریس بارد Goutte froide دماغ بارد
Les plantes froides طبیعتی بارد در Cette plante est froide
Figur. Sérieux, بذورات اربعة مبروده quatre semences froides
qui n'est ému de rien, qui manque de chaleur, d'activité
حين وصلتده - عند الوصلة بارد بر آدمدر A. Il a l'air froid
عظیم الشان وبارد Un grand homme froid معامله سی بارد در
Il lui a fait un accueil froid ایله Il lui a fait un accueil froid
فلانی اول بابده Je l'ai trouvé fort froid là-dessus تلقی ایلدی
Il est honnête homme, mais il a un froid
ذاتنده بر اهل عرض آدمدر انجق qui glace tout le monde
Il lui a fait un accueil froid ایله عالمی تبرید ایدر
répondit avec son froid ordinaire - جواب بارد معتادیلده
Ami froid دوستی اولدیغی طور بارد ایله - ویردی
On dit aussi, Style froid, pour dire, un style qui n'a rien de tou-
chant Et raillerie froide سبک وعبارة بارده
On dit aussi, Faire froid, Battre froid à quelqu'un, pour dire,
le recevoir avec moins d'empressement, avec un visage moins
ouvert qu'à l'ordinaire A. بالبروده P. اظهار البروده - تلقی بالبروده
T. عرص جهرة برودت کردن - جهرة برودت نمودن
Ex qu'il y a du froid entre ces personnes, pour dire, que leur amitié a souffert quelque atteinte
بینلری - صوغوقلق وار در - بینلرنده برودت وار در
صوغوقلق

On dit, qu'un homme est de sang froid, qu'il agit, qu'il écoute
de sang froid, pour dire, qu'il est maître de lui-même, sans

passion et sans émotion A. ثلوج نفس A. Il est de sang froid
فلانی ثلوج نفس A. Il l'a écouté de sang froid
فلوج نفس ایله Il a agi de sang froid ایله استماع ایلدی
حرکت ایلدی

à l'air. Sans faire chauffer, A. باردا
Infuser une drogue à froid صوغوق اولمق - صوغوقده T. در سردی
فلان تشبیهی ماه بارد ایچنده تقع ایتیمک
Battre un fer à froid دوکیمک ایکن صوغوق
un fer à froid ایتیمک دق ایلدی
FROIDEMENT. De manière qu'on est exposé au froid A. قری
Vous êtes logé, très bien اوشوبه جک وجهله T. سردانه P.
خیلیجه اوشوبه جک وجهله تمکن وثلث ایدرسک froidement
باردا - بالبروده A. Figur. D'une manière froide et réservée
Il m'a répondu bien froidement صوغوقلق ایله T. بر وجه بارد P.
باردا بکا جواب ویردی

FROIDEUR. Qualité de ce qui est froid A. برودت P.
La froideur de l'eau صوغوقلق T. سردی
du temps du marbre برودت هوا
de la vieillesse سن شیخوخته عارض اولان برودت مزاج
Figur. Froid accueil بالبروده A. تلقی بالبروده
Il m'a reçu avec beaucoup de froideur ایله قارشولمه - صوغوق معامله T. بارد
عایه الغایه معامله بارده ایله
On dit aussi, qu'il y a de la froideur entre ces personnes. V. Froid.

FROIDIR, SE FROIDIR. Devenir froid A. تبرد
Ne laissez pas refroidir le bouillon صوغوق T. سردی پذیرفتن P.
جوربابی صوغوقمه

FROIDURE. Le froid répandu dans l'air A. هوانک صوغوقلق T. سردی هوا

FROISSEMENT. Action de froisser A. مرک P. باهم برمیچیدگی
Le froissement des cailloux exulte du feu
چاقل طاشلریدنک بری برلرینه سورتده سی احداث
شورایینی موجبدر

FROISSER. Meurtrir par une impression violente A. هزم P.
Ce carrosse l'a pressé contre la muraille, et l'a tout froissé وجودینی یکپاره هزم ایتدردی
T. ازیمک

avec la main, une brosse ou un linge *دلتك* *مالش* *P.* *دلتك* *T.*
 Quand on frottement se fait avec des hailes, des onguens,
 on emploie les mots *دلتك بالدلوک* - *دلتك بالمروخ* *A.*
 User *علاجلو نسنه ايله اوعمه* *T.* *مالش بروغن دوانی* *P.*
 amover باشندده استعمال دلوک
 Les frictions dissipent les humeurs, et ouvrent les pores
 مروخ ايله دلتك بدن محلل اخلاط ومفتش مساماتندر
 Friction légère *دلتك شديد دلتك خفيف*
 Frictions mercurielles *جيوهلو مروخات*

FRIGIDITÉ. État d'un homme impuissant *V.* Impuissant.

FRIGORIFIQUE. Terme de Physique. Qui cause le froid *A.*
سردی آور *P.* *موجب الصرد* - *موجب البرد* - *مبرد*
 ذرات موجبة البرد *Les corpuscules frigorifiques* *صغوديجی*
 FRIABLE. Fort sensible au froid *A.* *مصاد* *P.* *زود سرما زده*
 Les vieillards sont friables *تيز اوشور* *T.*
 خورندگان بالطبع تيز اوشور

FRIMAS. Brouillard froid et épais, qui se glace en tombant
 Un pays *قيراعو* *T.* *سرما ريزگی* *P.* *صبيب* - *صقيع* *A.*
 Une kthot *صبيبه مبتلا بر مملکت*
 montagne couverte de neige et de frimas *ايله*
 قيراعو صاج *Le frimas s'attache aux cheveux* *پوشیده بر طاخ*
 اوزرينه ياپشور

FRINGANT. Fort éveillé, fort vif *A.* *خفيف المزاج*
 دلی طولی *Il a l'air fringant* *دلی طولو* *T.* *سبک مشرب* *P.*
 Un cheval fringant, c'est - à - dire, qui
 اسب جست *P.* *فرس جیاش* *A.* *سیاسنده بر آدمدر*
 اویناق آت - *یورکو آت* *T.* *وجالاک*

FRIPE. *V.* Chifonner. - Il signifie aussi, manger avec avidité
 صغومسزلق ایتمک *T.* *غلف خواری نمودن* *P.* *ترهیط* *A.*
 Et gâter, user *A.* *تبلیه* - *ابلا* *P.* *اورسلمک* *T.* *فروندن*
 Cet enfant fripe toutes ses hardes en peu de temps
 بوجوجوق آرزمان اینچنده جمیع البسه واثوابی اورسلر

FRIPERIE. Métier d'acheter, de raccommoder et de revendre
 de vieux habits et de vieux meubles *A.* *بیع الاخلاق*
 اسکیچیلک *T.* *خلقا فروشی* - *پلاس فروشی* *P.* *البس*
 Il ne se mêle plus de friperie *خیما بعد بیع بلس واخلاق*
 Il se dit aussi du lieu, où les fripiers exer-
 sont leur métier *A.* *سوق البلاسین* *P.* *بازار پلاس فروشان*

Acheter un habit à la friperie *بت بازاری* - *اسکیچیلر چارشوسی* *T.*
 Il ne s'habille jamais qu'à la friperie *بت بازارنده بر ثوب مبیاعه ایتمک*
 البسه واثوابی پلاس فروشان
 Et des habits et des meubles qui sont
 useds par d'autres personnes *A.* *معوزة* *P.* *خدافل* *pl.* *معاوز* *pl.*
 Tous *اسکی بوسکی اوروبدلر* *T.* *جامهای کهنه* - *چپان*
 ses habits ne sont que friperie *کافة البسدهی خدافل مقوله سیدر*

FRUPIER. Celui qui fait le métier d'acheter et de vendre de
 vieux habits *A.* *بیاع الخدافل* - *بیاع الاخلاق* - *پلاس*
 اسکیچی *T.* *پلاس فروش* - *خلقا فروش* - *چپان فروش*
 FRIPON. Voleur adroit *A.* *مداش ایلد* *P.* *دزد افشار* *T.*

Ce domestique est un fripon *Fripou fleffé* *خرسز*
 - *ختال* *A.* *Et trompeur, fourbe* - *بو خدمتکار خوسز در*
 اویناق - *دوباره جسی* *T.* *حیله باز* - *پلوس* *P.* *مکار* - *خلاب*
 فلان *Il ne fait pas bon avoir affaire à lui, c'est un fripon*
 کشی حیله باز بر آدمدر کندوسيله ایشده بولنقی جائز
 C'est un tour de fripon *مکار محضدر* *C'est un vrai fripon* *دکلدر*
 بر حیله باز آدمک دوباره سیدر

خرده دستی *P.* *ازدلاع* - *طر* *A.* *FRIPONNER.* Escroquer
 Il m'a friponné vingt *بر تقریب اوغریلمق* *T.* *نمودن*
 pistoles *Il a friponné cette montre* *یکرمی غروشی بر تقریب اوغریلدی*
 Et faire des tours, des actions de fripon *بو ساعتی طر وازدلاع ایلدی*
 - *رنگ نمودن* *P.* *ختن* *A.* *دوباره ایتمک* *T.* *پلوسی کردن*

Machanats. *pl.* *مخائنات* *A.* *FRIPONNERIE.* Action de fripon
 Il y a de la friponnerie à cela *حیله بازلق* - *دوباره* *T.* *پلوسی* *P.* *مکر*
 Friponnerie *بو خصوصده بر دوباره وار در*
 signalée *Faire une friponnerie* *مخائنات* *واشده*
 C'est une friponnerie *بر حیلد بازلقدر*

FRIQUET. Espèce de moineau *A.* *صعوات* *pl.* *صعوة*
 بوند قوشی *T.* *سنگانه*

FRIRE. Faire cuire dans une poêle avec du beurre, ou de
 l'huile *A.* *طجن* *P.* *تاهده پشورمک* *T.* *تابه بریان کردن*
 تاهده پشورمه *Frir des oeufs* *پشورمه پشورمک*

تاهده پشمش *T.* *تابه بریان* *P.* *مطجن* *A.* *Frir*

FRISE. Pièce d'architecture qui est entre l'architrave et la
 corniche *A.* *صفاق* *T.* *پروز* *P.* *افاریز* *pl.* *افریز* *A.*
 اویمهکاری *enrichie de sculpture* *پالدرلو صفاق* - *افریز مذق*

Fraîs, se dit aussi de tous les hommes en général, comme étant sortis d'un même père. *م. البشر. P. ابناء ابي البشر.* *Tous les hommes sont frères en Adam.* *بنی آدم ابناء ابو البشر اولدقلری جهتيله.* *T. حضرت آدم بنی آدمک جمله سی طهراق قونداسلریدر.* *قونداسدلرلر فقرا ودردمندان.* *Il faut avoir pitié des pauvres, ce sont nos frères.* *طهراق قونداسلرلر اولدقلری حسبيله حققرینه ایفای لازمه.* *رحم وشفقت اولنق واجبۀ حالدنر.*

FRESQUE. Sorte de peinture appliquée sur une muraille. *م. دیوار اوزرنده نقش. T. نگار بر دیوار. P. نقش علی الجدار.*

FRESSURE. Il se dit de plusieurs parties intérieures de quelques animaux prises ensemble. *م. احشا. pl. احشا.* *Fressure de mouton.* *ایچ عضولری. T. حیوانک ایچ عضولری. T. قیونک ایچ عضولری. غنم.*

FRET. Louage d'un vaisseau. *م. السفينة. P. نول.* *Le fret d'un navire.* *نولین. T. کرایه کشتی. P. مزد کشتی.* *Payer le fret.* *سفیندنک نولی. - سفیندنک اجرت نولی.* *نول سفیندیی ادا ایتمک.*

FRÉTER. Louer à quelqu'un un vaisseau. *م. السفينة. P. ايجار.* *کمی یی نولین ايله. T. کشتیرا بکرایه دادن. P. السفينة بر سفینه ايجار ایتمک.* *Fréter un vaisseau.* *کرایه وبریتمک. P. استیجار السفينة. م. Et prendre à louage un vaisseau.* *کمی یی نولین ايله طونق. T. کشتیرا بکرایه گرفتن.*

FRÉTEUR. Propriétaire d'un vaisseau, qui le donne à louage. *م. کمری السفينة. P. کراشی کشتی. T. کمی کراجیسی.* *کمی یی نول ايله کرایه ویرن.*

FRÉTILLANT. Qui frétille. *م. هز. P. جست وچالاک.* *Un enfant fort frétilant.* *حنبشلو. - حیوه لک وچالاک بر جوجوق.*

FRÉTILLEMENT. Mouvement de ce qui frétille. *م. هز. P. جنبش.* *اوینامد. - دپرند. T.*

FRÉTILLER. S'agiter par des mouvemens vifs et courts. *م. Cet enfant frétille sans cesse.* *در اهتزاز. P. اهتزاز. م. بوطفل لا ینقطع جنبش واهتزازده.* *بصبة. - کلب تهیز ذنب ایدر.* *کوپک قویروغنی اوینامد. - ذنب ایدر.*

FRETIN. Menu poisson. *V. Frai.*

FRIABILITÉ. Qualité de ce qui est friable. *م. قابلية الرقت.*

T. امکان پذیرگی بمالیدن انگشت. P. بالفرك. *برمق ايله اوغوشدریلوب اوناغده کلمکک.*

FRIABLE. Qui peut aisément être réduit en poudre entre les doigts. *م. ممکن الارتفات بالفرك. P. بمالیدن انگشت.* *برمق ايله اوغوشدریلوب اوفانور. T. ریزیدنی.*

FRIAND. Qui aime la chère délicate, et qui s'y connaît. *م. به گزین. - نازک خور. - لذیذ خور. P. متنوق فی الاکل.* *Il n'est pas gourmand, mais il est friand.* *اکول دکل انجق متنوق فی الاکلر.* *T. سون. P. طعامک اعلاسی.*

On dit, Un morceau, un mets friand, c'est-à-dire, délicat. *م. لقمة خوش جاشنی واش. P. لقمة نفیسة و طعام نفیس.* *دادی خوش لقمة و طعام. T. نازک جاشنی.*

FRIANDISE. Goût pour la chère délicate. *م. تنوق فی الاکل.* *دادی خوش شیلرده. T. لذیذ خوری. - به گزینی خوراک. P. طعام.* *La friandise est l'effet de la sensualité.* *حسن طبیعت. - خصوصنده تنوق ایتمک نشئی نفسک مقتضاسیدر.*

se dit au pluriel de certaines choses délicates à manger, comme les sucreries, etc. *م. خوراک. P. اطعمة شهية. - اطعمة نفیسة.* *Aimer les friandises.* *دادی خوش یمکر. T. خوشمه.* *Donner des friandises à des enfans.* *نقیسدن حظ ایتمک.* *جوجوقلره حلویات ویرمک. - اطفاله اطعمة شهية ویرمک.*

FRICASSÉE. Viande fricassée. *م. مقلو. P. قاورمه.* *Manger une fricassée.* *بر طعام مقلو طبخ ایتمک.* *Manger une fricassée de poulets.* *پلیچ قاورمه یمک. - طعام تفریده اکل ایتمک.* *پلیچ قاورمسی یمک.*

FRICASSER. Faire cuire quelque chose dans une poêle, dans une casserole, après l'avoir coupé en morceaux. *م. اقلو. - قلو.* *Fricasser des poulets.* *قاورمق. T. تفریدن. P. پلیچ قاورمسی یا بوق. - قاورمق.*

Fricassé. *م. مقلو. P. تفیده. T. قاورلمش.*

FRIEHE. Terre qui n'est point cultivée. *م. جادسة. P. بور. - ارض باثرة.* *Il y a trois ans qu'il n'a fait travailler à sa vigne, ce n'est plus qu'une friehe.* *اوج سندنبروکرومی باغنی ایشلمدیکندن.* *En friehe.* *بلا فلاحه. - بر پوریر قالمشدر.* *نطس اولنقسزین. T. بی شیار. P. من غیر فلاحه. - اولنامش.*

FRICTION. Frottement que l'on fait en quelque partie du corps.

Il y a fréquemment // ایکیده برده - صیق صیق T. پی در پی - پیایی
ایکیده - اول طرفه متواصلاً و متلاحقاً وارر va fréquemment
ایکیده برده ظهور ایدر Cela arrive fréquemment برده کیدر

تلاحق - تکرر. FRÉQUENCE. Répétition qui se fait souvent. // صیق صیق T. پیایی P. مواتره -
La fréquence de ses visites زیارتنک تلاحق و تواتری بادی ثقلتدر importune
مکاتیب و تحریراتنک مواتر: fréquence de ses lettres
- نکس ملنک تکرر و تواتری de ses rechutes و تلاحقی
On dit, La fréquence du pouls, pour dire, la vitesse des batte-
mens du pouls. T. زودنی نبض P. سرعة النبض. A. نبضک
تیزکی

FRÉQUENTATIF. Terme de Gram. Il se dit des verbes qui
marquent une idée de répétition. A. متضمن المعناه التکثیر. //
Criailler est le fréquentatif de crier باغرمق لفظنک
معنای تکثیرینی متضمن اولان افعالدندر

متتابع - کثیر الوقوع. FRÉQUENT. Qui arrive souvent. // پیایی آینده P. متواتر الظهور - الظهور
- دما دم آینده - صیق صیق کلان T. هر دم ظهور
Les tremblemens de terre sont fréquents en ce pays-là وزره کثرت اوزره
برکسندنک زیارتنه Rendre de fréquentes visites واقع اولور
ملنک Les fréquentes rechutes sont dangereuses متتابعاً و ارمق
C'est un bon remède, mais il ne faut pas en faire un usage trop fréquent
اعلاً Poulx - برعلاج ایسه ده صیق صیق استعمالی جائز دکلدن
T. نبض زود زن P. نبض سریع. A. تیزلک ایله
اورر نبض

FRÉQUENTATION. Communication fréquente avec quelqu'un. // صیق کورشمه T. آمیزش P. مجاوره - خلطه. A.
Mau- tation des gens de bien اهل خیر ایله خلطه و آمیزش
vaise fréquentation خلطه ذمیمه

P. مجاوره - اختلاط - مخالطة. A. FRÉQUENTER. Hanter. // صیق صیق کورشمک T. آمیزش کردن
Il ne aهل خیر ایله آمیزش و اختلاط ایتیمک
fréquente que les honnêtes gens اهل عرض اولنلردن غریبيله
معابد و مساجده مجاورت Fréquenter les églises اختلاط ایتیم
پنایرله و تماشا برلرینه les foires, les promenades ایتیمک
Il est aussi neutre, et signifie, faire de
fréquentes visites. A. تردد P. آمدن و شدن

اول y fréquente // کیروب جیقمق - واروب کلمک T.
فلانک Il fréquente chez un tel طرفه کثرت ترددی وار در
کیروب جیقار - خانه سده تردد ایدر

- الفت. A. Il signifie aussi, avoir un fréquent commerce. // موافقت - معاشرت -
آمیزش - الفتگی نمودن P. اختلاط - معاشرت - موافقت
اهل رفض Fréquenter avec les hérétiques // قونشقی T. کردن
Il lui est défendu de fréquenter اول کسان ایله الفت و معاشرتی ممنوعدر
avec ces gens-là

- مزدهم الناس. A. Il ne se dit que des lieux. // باغچه اولان
- جای ابرهیی ناس P. مجمع الناس - معشر الناس
خلق غلبه لکی اولان یو - جمعیت یری T. جمعیتگاه ناس
Un jardin fréquenté Un palais fréquenté
Fuir les lieux fréquentés مجمع ناس اولان سرای
خلق جمعیتی اولان محالردن حذر و مجانبیت ایتیمک
Chemin fréquenté. A. P. طریق مسلوک
متر عامه اولان یول - یول

FRÈRE. Celui qui est né de même père et de même mère, ou de l'un des deux seulement. A. P. شقیق - اخوان pl. اخ
Vivre en frère برادر کبیر Frère aîné // فرنداش T. برادر
قرنداشچه کهنمک - برادرانه الفت و معاشرت ایتیمک
L'union des frères برادرانه معامله ایتیمک
Traiter en frère یکی La discorde qui règne entre les deux frères اتحاد اخوان
Partager comme frères قرنداش بیننده اولان شقاق و نفاق
- قرنداش کبی پایلشقی - برادرانه مقاسمه ایتیمک
Frères germains. Ceux qui sont nés de même père et de même mère. A. بنو الاخیان pl. اخ لا بوین
آنالری بابالری - اوز قرنداشلر T. برادران هم پدر و مادر P.
Frères jumeaux. Ceux qui sont nés d'un même accouchement. A. Frère consan-
guin, ou frère de père. Celui qui n'est frère que du côté pa-
ternel. A. اوکی T. برادرنگر P. بنو العلات pl. اخ لاب
Frère utérin. Celui qui n'est frère que du côté maternel. A. بنو الاخیاف pl. اخ لام
والده طرفندن قرنداش - اوکی قرنداش T. برادرنگر P.
Frères de lait. L'enfant de la nourrice et le nourrisson qu'elle a
nourris du même lait. A. همشیر P. اخ من الرضاعة - رضیع
سیطوس Citus était frère de lait d'Alexandre // سود قرنداشی T.
نام کسینه اسکندر ذو القرنینک سود قرنداشی ایدی

دیزکین La réputation est souvent un frein qui empêche de mal faire
سودای حسن صیت و شهرت ارتکاب منیات خصوصند
La puissance du prince est un frein
حکومت شاهانه کستخی
تکقف واستمساک اولدجق
اشرار و خیانتکاران حقنه عنان تکقف واستمساک اولدجق
بر حصن Une citadelle sert de frein à une province
بر کفیتند
حصین اهالی مملکتک اسب سرکش جساترلرینه
L'honneur, les lois, les bienséances sont
دیزکین منزلندنده در
مرص و ناموس و ضوابط
توانین وقواعد حسن ادب ماده لرینک هر بری انسانه
برر کونه عنان استمساک نفسدر

On dit, Ronger son frein, pour dire, retenir en soi-même sa
کینه در درون P. کظم العیظ
celère, sans la faire éolater
دیشی صیقوب اویکیدی صاقلیق T. نهفتن
Et mettre
un frein à sa langue, pour dire, la contenir
کف اللسان
بر کمسنه دیلنی T. پرهیزکار لسان شدن P. ضبط اللسان -
طونق

FRELATER. Meler quelque drogue dans le vin pour le faire
در باده غش P. تغشیش الخمر
paraître plus agréable
Les cabaretiers sont sujets à
میکانده جی قسمی باده ایچنه حیله فاتنق T. آختن
frelater le vin
زمره میخانجیان تغشیش خمره مبتلا در - مبتلا در
حیله T. باده غش امیخته P. خمر مغشوش
قائلمش شراب

FRELATERIE. Altération dans les liqueurs, pour les faire pa-
حیله فاتمه T. غشی آمیزی P. غش
raître meilleures
حیله فاتینی

FRÈLE. Facile à ployer, à rompre
سست P. قصف - خوار
کویشک T.

FRÉLON. Sorte de grosse mouche-guêpe
غلفج P. صلیع
اشک آریسی T.

FRÉLUQUET. Homme léger, frivole
سبکسر P. منز
جالی قوشی کبی

FRÉMIER. Être ému avec quelque espèce de tremblement
T. دل پر آشوب شدن P. ارتجاج البال - ارتجاج الشعور
فلان شی خاطرمه Je frémissais quand j'y pense
بورک قالقنمق
Frémir d'horreur, d'effroi
کدکجه ارتجاج باله بادی اولور
کمال دهشت و غایت خوف و خشتیدن ارتجاج قلبه گرفتار

غلبه خشم و غضبیدن مرتج البال اولمق اولمق
Il se dit aussi de la mer, quand elle commence à s'agiter,
et de l'eau ou de toute autre liqueur, lorsqu'elle est près de
boillir
در جوش و خروش آمدن P. ارتجاج - هیجان
La mer fré-
mit
جالقنمق - دیره نوب اوینامق T. جنبیدن
دریا هیجان و ارتجاجده در

FRÉMISSEMENT. Espèce d'émotion, de tremblement qui vient
رجرجه الشعور - رجرجه البال
de quelque passion violente
Je ne puis m'en sou-
venir sans frémissement
فلان شی بلا رجرجه قلب در خاطر
venir sans frémissement
Et un tremblement qui vient de quelque indisposition.
ایدهم
V. Frisson.

Et un commencement d'agitation dans les corps naturels. Ainsi
برخاستگی P. هیجان الوریح
on dit, Frémissement de l'air
Frémissement de la mer
هیجان
جنبش دریا - جوش و خروش دریا P. رجرجه البحر - البحر
دکزک قالقنمقی - دکزک دیره نوب اوینمی T.

FRÈNE. Espèce de grand arbre
درخت P. شجرة الصافیر
Le fruit de cet ar-
bre s'appelle
دیش زبان کنجشک P. لسان الصافیر
دیش زبان کنجشک
بوداق یمشی

FRÉNÉSIE. Fureur violente
داه السرسام - فرنیطس
سرسام علتی حملسی Accès de frénésie
سرسام علتی
Être en frénésie
Il lui a pris une fré-
nésie
جنون
Figur. P. فلانه حالت سرسام عارض اولدی
Quelle frénésie de conjurer contre
دلولک T. سرگستگی P.
sa patrie
کند و وطنی حقنه عقد مخالفه خیانت ایتمک
Quelle frénésie de violer ce qu'il y a de plus saint!
نقدر جنوندر
اعز و اشرف اولان شیلرک نقصنه جسارت ایتمک
نقدر
قماره
La passion qu'il a pour le jeu est une frénésie
جنوندر
Amour qui va jusqu'à la frénésie
دوجه
جنونه واصل اولان عشق وهوا

FRÉNÉTIQUE. Atteint de frénésie
سرسام زده P. مسرسم
ملت سرسامه اوغرامش
Un homme frénétique
سرساملو T.
Un malade frénétique est beaucoup plus fort dans les accès
داه سرسام ایله مریض اولان کشی
de son mal, qu'en santé
کشی
علتک حملسی وقتنده حال صحتندن زیاده
فوتلو اولور
P. متواصل - متلاحق - متواتر
FRÉQUENNMENT. Souvent

قاجرمه اوله رق کتوریلان شراب - باده

FRAUDER. Frustrer par quelque fraude *ا. خداع* اعمال - آلداتق *T.* دغا کاری نمودن - دغا نمودن *P.* مکر - الخدعة *ا.* Il a fraudé ses créanciers, ses cohéritiers *||* حيله ایتمک - میراث شرکاسنی - آله جقلوسنه ومیراث شرکاسنه حيله ایلدی الداتدی

FRAUDEUR. Celui qui fraude *ا. خادع* دغا باز *P.* ماکر - حيله باز *T.*

FRAUDULEUSEMENT. V. En fraude.

FRAUDULEUX. Enclin à la fraude *ا. مکار* مالف - خداع *||* C'est un esprit *T.* دوباره چی *T.* دغا کار *P.* المکر والخدعة *ا.* Il signifie *ا.* مکر وخدیعت ایلد مالف بر مزاج *frauduleux* *T.* فریب آمیز *P.* کاذب - مزور *ا.* aussi, fait avec fraude *ا.* مزور *Banqueroute frauduleuse* *||* پلان *Contrat frauduleux* *||* پلان مفلسک - افلاس مزور

FRAYER. Il se dit d'un chemin, d'une route, et signifie, marquer, tracer *ا. فتح الطريق* یول آچمق *T.* راه گشادن *P.* فتح الطريق *ا.* On dit figur. Frayer le chemin à quelqu'un, pour dire, lui *||* دلالة الطريق - ارادة الطريق *ا.* aplanir toutes les difficultés *||* یول کوستریمک *T.* دلیل راه شدن - رهنمایی کردن *P.* Les travaux des anciens nous ont frayé le chemin à de grandes découvertes *||* آثار متقدمین امور جسیه نیک کشفنده بزه کشف معلومات معظمه - ارادة طریق و سبله اولمشدر *||* Et se frayer le chemin à une dignité, à un emploi *||* فلان منصبه موصول اوله جق طرق *||* فلان منصبک تحصیلنه موصول - ومسالکی تدارک ایتمک اوله جق طریق توطه ایتمک

|| Il signifie aussi, frotter contre quelque chose *ا.* مرک *||* Le cerf fraye sa tête *||* سورتیمک *T.* بر سچیدن *P.* سوک *||* Le coup aux arbres *||* باشنی آعاج اوزرینه سورتی سورتی کلان کله جزمه سنی سورتیمکدن *||* ن' a fait que lui frayer la botte *||* غیری بر ضرر ایتامشدر

|| Il se dit aussi des monnaies qui s'usent par le frottement *ا.* *||* Il faut *||* آشنق - سیلمک *T.* فرسوده شدن *P.* تسیف *||* بو سکه غایت ایلد سیف *||* اولدیغی کورینور

FRAYÉ. *||* Chemin frayé *ا.* طریق موطاه - طریق مکشوف *||* آجق یول - ایشلمش یول *T.* راه گشاده *P.* الاقدام

TOM. II

FRAYER. S'approcher pour la génération, il se dit des poissons *||* بالقلر *T.* ماهیان گشنی کردن *P.* تسافد السمک *||* جفتلشک *||* Dans la saison où les poissons frayent *||* بالقرک موسم تسافدنده

FRAYEUR. L'effet d'une peur soudaine *ا.* زعب - زعب *Grande frayeur* *||* قورقو - اوجونه *T.* زلیف - هراس *||* فلانک *||* fut saisi de frayeur *||* رعب مهلک عظیم مرغ دل - درونه کمال رعب و هراس مستولی اولمشدر *||* La frayeur lui *||* بیهوشی ربوده بنه رعب و هراس اولمشدر *||* troubla l'esprit *||* غلبه رعب و هراس انسلا ب عقل وشعورینه *||* Trembler de frayeur *||* بادی اولمشدر *||* کمال رعب و هراسدن *||* فلانک دل بیقراری شدت - رعبه دار ولرزناک اولمق *||* 2e ne suis pas *||* ارتعابدن دوجار ارتعاش و خلجان اولمق *||* دوجار اولدیغم *||* encore bien revenu de la frayeur que j'ai eue *||* رعب و هراس دانمی به مبتلا در *||* dans des frayeurs continuelles *||* رعب و هراس جانخراشدن هنوز کندومه کله مدم

FREDAINE. Trait de libertinage, folie de jeunesse *ا.* سفاحت *||* کنجلیک جاهلکی *T.* کار نو جوانی *P.* فعل الصبی - صبا -

FREDON. Espèce de roulement et de tremblement de voix dans *||* تردیدات الصوت *||* تردید الصوت - ثبات *||* la chant *||* ازکی ترنماتی *T.* ترانه - هلهله سرود *P.* ترنمات *||* pt. ترنم - تردید صوت ایلد - تردید صوت ایتمک *||* Faire un fredon *||* تغنی ایتمک

FREDONNER. Faire des fredons *ا.* تعیث *||* تردیدات الصوت *||* تردیدات ایلد *T.* باهلهله سراییدن - ترانه زدن *P.* ترنم - ایرلمق

FRÉGATE. Sorte de vaisseau de guerre *T.* فرقتین *||* Equiper *||* une frégate *||* بر فرقتین تجهیز ایتمک *||* Capitaine *||* دوناتق *||* de frégate *||* فرقتین سفینه سنه *||* Monter une frégate *||* فرقتین قبودانی *||* راکب اولمق

FREIN. La partie de la bride qu'on met dans la bouche du *||* منع *||* فأس اللجام - شکمة - مسجل - سجال *||* cheval *||* Un cheval qui mâche son frein *||* کم طماعی *T.* دهنه لگام *||* Un cheval qui *||* مضغ سجال ایدن - لوک لجام ایدن *||* آت *||* کی آزی به - تازیم لجام ایدن *||* آت *||* prend le frein aux dents *||* آت *||* جالان آت

|| Il se dit figur. de tout ce qui retient dans le devoir *||* منان *||* الیقویجق *T.* لگام منع وتحذیر *P.* منان الاستمساک - التکف

On appelle Troupes fraîches, des troupes qui n'ont point encore donné A. عسكر جديد P. لشکر تازه
T. تازه عسكر R. لشکر نو آمده

مصرف - مصارف pl. مصرف - خرج FRAIS, pl. Dépense
مصارف || Grands frais خرج T. هزینه P. مصروفات pl.
مصارف بیحدّ Frais immenses کثرتلو مصرف - جسيمه
Les frais خرده مصرفلر - مصارف جزئیة Menus frais وپایان
d'un مصرف دعوا d'un procès مصرف سفریه de la guerre
Faire des frais خرج راه - مصارف طریق voyage
ادان مصارفی ادا ایتمک Payer les frais ایتمک
Tous مصارفی بر وجه پیشین ادا ایتمک Avancer les frais
بعد Les frais rabattus et déduits بعد کل مصرف frais faits
à ses مصرف فرو نهاده اولمقدده - تنزيل مصرف
خرج و مصرف کندو بدنندن اولمق اوزره frais et dépens
مصارف لازمه علی - مصرف مشترکه ایله à frais communs
خرج à moitié de frais وجه الاشتراک ویرلک شرطیله
مصارف جزئیة à peu de frais بالمناصف اولمق
Frais ordinaires مصرفبزر - بلا خرج و مصرف ایله
Frais funéraires مصارف معتاده و غیر معتاده et extraordinaires
Il a été condamné à tous les intérêts, frais et
کافه مصروفات و مترتب اولمش خساراتی و افچه dépens
مراجعه سنی کندوسی ادا ایتمک اوزره حقنه حکم جریان
کثرت مصارفدن حال خراب Se consumer en frais ایلدی
On dit, qu'un مصرف کیرمک Se mettre en frais اولمق
homme est de grands frais, pour dire, qu'il coûte beaucoup à

- بیوت و منازل. pour Maison, demeure ۴. **بیوت و منازل**
 Combattre pour ses propres foyers || **بر یورد** T. **بر و بوم** P. **دار و دیار**
 کند و دار و دیاری **ایچون جنک ایتمک**

FRacture. Rupture avec effort A. كسر P. شکست T. قېونك - شكست باب || Fracture de portes قيرلند - قيرقلق

FOURRAER, introduire, mettre parmi d'autres choses **ا. ادماج**
 - **ا. بھرو قویمق** - صومق **T.** در نهادن **P.** غل - ادخال -
 || **Fourrez ce livre avec les autres کتب** بو کتابی
 النسی **Fourrer la main dans sa poche** سائر آرهنه صومقشدر
 تحت فراشده انگلال **Se fourrer sous un lit** جیبنه صومق
 Li lui a fourré son épée dans le ventre صومقشدر
 Il s'est fourré une écharde فلیجی فارننه صومقشدر
 بر قیقمق بانردی - پرمغنه بر قیقمق صومقشدر
 On dit proverb. et figur. d'un homme inconsideré qui veut
 d'ingérer de tout, qu'il fourre son nez partout **ا. دخال الامور**
 هر ایشه صومقشدر - هر ایشه بورنی صومقشدر - صومقشدر **T.**
 وظیفه سی **|| Pourquoi vient-il fourrer son nez où il n'a que faire?**
 Il signifie aussi, introduire quelqu'un dans une maison, le faire entrer dans une
 affaire. En ce sens, il se dit en mauvaise part **|| Je ne sais qui**
فلانی شوخاندیه در اینه صومقشدر
 و شو مصلحت کیم صومقشدر

T. تملیص **ا. signifie aussi, donner en cachette et souvent**
 || **Cette mère fourre toujours de l'argent à sa fille** جیبنه سنک
 بوالده مشفقه لاینقطع کریمه سنک جیبنه سنک
 Cette gouvernante gâte ces enfans, elle ne fait
 que leur fourrer des confitures et du fruit **ا. بوالده**
 زیر اداره سنده
 اولان اطفاله انواع فواکه و سکریات شومقشدر
 اولمیدیندن افسادلرینه باعث اولور

ا. اندر نهادن P. ادخال - ایلان
|| Fourrer quelque chose dans son discours صومقشدر **T.**
 Il a fait un livre où il a fourré tout ce qu'il savait **ا. کلاسه**
 فلان ماذیه سی صومقشدر
 نالیف ایلدیکی کتابه کافه
 Il fourre toujours du latin dans ses plaidoyers **ا. ایلان**
 مافعه ده دانما الفاظ لاتینی ادخال ایدر
 صومقشدر - **On dit figur. Fourrer quelque chose dans l'esprit, dans la tête de**
 quelqu'un **ا. در P.** تقریر فی الذهن - ادخال فی الذهن
 فلانک عقلنه صومقشدر **T.** خاطر فلان جاییده کردانیدن
 || **Il est si stupide, qu'on ne lui saurait rien fourrer dans la tête, dans l'esprit**
 شول بلاد و حماقتی
 رتبه ده در که هیچ برشینی ذهننه صومقشدر
 ممکن دکندر
 On eut bien de la peine à lui fourrer dans la tête qu'il fallait...
 شوبله اقتضا ایلدیکی ذهننه صومقشدر
 ایلچون خیلی زحمت

چکلدی Vous vous fourrez dans la tête mille choses qui ne
 sont pas **ا. اصل و اساسی** یوق بیسک درلو شیلر ذهننه
 صومقشدر

با پوستین P. تفریبه **ا. Et garnir, doubler de fourrure**
|| Fourrer une robe de martre کورک قاپلمق **T.** پیرواستن
Fourrer d'hermine ثوبک اوزرنده فروه سمور قاپلمق
 قاقم قاپلمق

T. در P. مداخله - حلول **ا. Se fourrager. S'introduire partout**
|| Il se fourre partout کیرشمک - صومقشدر **T.** آمدن
Je ne sais comment il s'est fourré dans cette affaire
 - بو ماذیه نه تقریب ایلده مداخله ایلدیکی بیلیم
 Il a commencé à se fourrer dans les affaires de finance
 باشلادی
 مری به متعلق اموره صومقشدر
 باشلادی

On dit d'un homme couvert de honte, qu'il ne sait où se
fourrer, pour dire, qu'il ne sait où se cacher کمال
 و خجالتندن سردر کمین خفا اوله جق بریرتدارک ایدمه
 - کمال حجابندن نه طرفه صومقشدر
 بیلیمز اولدی
Et d'un homme qui cherche quelque condition, et qui a peine
à en trouver, qu'il cherche quelque trou à se fourrer
 صومقشدر
|| Il s'est fourré dans cette affaire, dans cette
querelle jusqu'au cou تا ایچنه
 دلیک آزار
Se fourrer dans une affaire, c'est s'y engager
 د'honneur, d'intérêt
 || **Il s'est fourré dans cette affaire, dans cette**
querelle jusqu'au cou تا ایچنه
 بو مصلحتک و بو نزاعک
 بو ایشه بگلو کیرشدی
 || **Il s'y est fourré par-dessus la tête**
 بو ایشه بگلو کیرشدی
 || **Il s'y est fourré bien avant**
 مصلحت خیلیدن خیلی صومقشدر

ا. کیرشمش T. در آمده - در نهاده P. مدخول
Fourré کورک قاپلو **T.** با پوستین پیرواسته **P. مفرأ** صومقشدر

ا. On appelle Pays fourré, un pays rempli de bois
et Paix fourrée - اورمانلق بر **T.** جنگالستان **P.** کثیره الاعیال
 ریه، une paix feinte, et faite à la hâte, dans le dessein de se
 tromper mutuellement **ا. صلح ظاهری - هدنه علی الدخن**
 P. بوق - بوز اوزرنده اولان مصلحه **T.** آشنی ظاهر فریب
 et Une médaille fourrée, une médaille de cuivre, recouverte d'une feuille d'or **T.**
 قاپلمه سنک

FOURREUR. Marchand pelletier **ا. بایم الفرو** **P.** پوستین
 کورکچی **T.** فروش

برسانیدن T. تماملق || Il faut encore vingt écus pour four-
nir la somme entière غروش يکرمی ایچون غروش
دخی اقتضا ایدر

یاوری نمودن P. اعانة A. Et contribuer à quelque chose
مصرفه مدار اولمق || Fournir à la dépense
مصرفه مدار اولمق - اعانت ایتمک

یتمک T. بسنده بودن P. اکتفا - کفایت A. Et suffire
هر شیه کافی اولمز || Il ne saurait fournir à tout پتر اولمق -
هر شیه کفایت ایدسز

داد P. معطا A. دونانمش T. آراسته P. مجهز A. Fournir
A. تماملنش T. تمامی یافته P. مکمل - تام A. ویرلش T.
On dit, Une table, une boutique, une bibliothèque bien fournie وکتبخانه
مکمل سفره و دکان و کتبخانه

Et un bois bien fourni, c'est-à-dire, fort épais, fort touffu
جیتلقی اورمان - اشجار ملتفة الاعصانی مشتمل اورمان

FOURNISSEMENT. Fonds que chaque associé doit mettre dans
بهره سرمایه P. حصّة الرّأس المال المشترك A. une société

Compte de four-
nissement وضع اولنان سرمایه حصدلرینک حسابی

FOURNISSEUR. Celui qui entreprend de faire la fourniture
در عهده ساز P. مکمل الحوائج A. de quelque marchandise
Les four-
nisseurs des troupes عسکر حوائجینک - مکفلین حوائج حاکر
یتشدرمسی در عهده ایدنلر

FOURNITURE. Provision A. ذخیره pl. حوائج pl. ذخایر pl.
Fourniture de blé, de vin, ذخیره T. زاد P. حوائج لازمه
Ce marchand fait les حنطه و خمر و حطب ذخیره سی
fournitures d'une telle maison فلان بازارکان بو قوناعک
ذخیره لرینی اعطا ایدر

Il se dit aussi, de ce que quelques artisans ont coutume de
fournir en employant la principale étoffe A. pl. لوازمات pl.
Ce tail-
leur vent tant pour façon et fourniture لازم اولان طاقم T. هر چه لازم باشد P. تفتات
لوازمات بهاسی - اولان طاقم ایچون شو قدر بها استر
اولمق شو قدر بها استر

تسلیمات pl. تسلیم A. Il signifie aussi, ce qui est fourni
Ce banquier a fait depuis peu une grosse fourniture d'argent
بو صراف عهد قریبده کیتلو اچه تسلیم ایلدی

FOURRAGE. La paille et l'herbe qu'on donne l'hiver aux bes-
taux A. علف P. علف T. ویتلق یمي || Donner du
fourrage au bétail ویرمک حیواناتده علف Quand les bes-
taux ne vont plus aux champs, il faut les nourrir de fourrage
حیوانات جایره وارمقدن منقطع اولنجه یم ایلده بسلنمک
Fourrage vert تازه یم - علف طرئی Fourrage
seco یم تعییناتی Ration de fourrage قوری یم

Il se dit aussi de toute l'herbe qu'on amasse à l'armée pour la
nourriture des chevaux A. کلا, عشب - حشیش P. گیاه T.
Un pays abondant en fourrage || اویتلق
Faire provision de fourrage دوزمک
اردوده گیاه قلتی وار ایدی L'armée manquait de fourrage

Il se dit aussi de l'action de couper le fourrage A. جزاز P.
On fit un grand fourrage en pré-
sence des ennemis کیتلو اویتلق بهلدی
اویتلق بچر ایکن قتل و اعدام اولندی
اویتلق بچمکه کوندرمک Envoyer au fourrage

اجتراز A. FOURRAGER. Couper et amasser du fourrage
گیاه پیدا - گیاه درویدن P. تدارک الحشیش - العشب
Fourrager dans
un champ اویتلق ایدنمک - اویتلق بهمک T. کردن
On était
contraint d'aller fourrager bien loin اویتلق تدارک ایتمک
مسافه بیعدهدن اویتلق
Fourrager au vert تدارکنه محتاج ایدیلر
تازه اویتلق بهمک - ایتمک

Et ravager. A. تخریب P. ویران - خراب و بیاب کردن
Fourrager tout un pays || خراب ایتمک - ییقمق T. کردن
La troupeau
a fourragé toutes ces pièces de blé قیون سورپسی ایکن
تارالرینک جمله سی تخریب ایلدی

FOURRAGEUR. Celui qui va au fourrage A. رواد pl. رائد
Les ennemis tom-
bèrent sur les fourrageurs اویتلق ایلر اوزرینه دوشدی
اویتلق ایلر اوزرینه دوشدی

FOURREAU. Gaine, enveloppe A. غلاف pl. غلاف
Fourreau de velours قلیفه غلافی || قلیف T.
جفن - اعماد pl. غمود pl. عمد - قراب A. Fourreau d'épée
Tirer l'épée hors
du fourreau A. قین T. جیح - تلوه - نیام P. اجفان pl.
شمشیر بر ایختن P. سل السیف A. قلیجی T.
قینندن صیرمق

قرنل قرنجه T. مور سرخ P. نملة خروا. rouge م. سياه قرنجه
قنادلو T. موربا پروبال P. امواق pl. موقى M. Fourmi ailée
قرنجه T. تخم مور P. مازن M. Oeufs de fourmis قرنجه
فلان كشي فلانك ياننده مور حقيردن - On dit proverb. d'un homme qui se tient dans une grande soumission devant un autre, qu'il est plus petit qu'une fourmi devant lui
احقر در

FOURMILLIÈRE. Lieu où les fourmis se retirent, pour vivre en société M. جرثومة P. Une fourmière au pied d'un chêne
ميشه آعاجي ديبنده اولان
Il se dit figur. d'un grand nombre de personnes ou d'insectes M. حزب P. Une fourmière d'enfants
رمه فقرا بر حزب اطفال
فاره وييلان سوريسي

FOURMILLEMENT. Picotement comme si l'on sentait des fourmis courir sur la peau T. آجشمه
جميع بدننه قرنجلر كزر كبي
Sentir un fourmillement par tout le corps
كزر كبي بر آجشمه حس ايتمك

FOURMILLER. Être plein d'hommes ou d'animaux M. تنقل
قرنجه كبي جوفلق T. مانند مور انبوه وبشيار شدن P.
Figur. || Les erreurs, les fautes fourmillent dans cet ouvrage
بر تاليفده غلطات وخطايانك قرنجه سوريسي
Et sentir un picotement comme s'il courrait des fourmis sur la peau T. آجشمق
بدننه قرنجه كزر كبي آجشمق

FOURNAISE. Sorte de grand four M. قمين P. ساور - قمين
كلخن T. آتشتابه -
Les trois enfants qui furent jetés dans la fournaise
ساور ايچنده القا اولنان اطفال نكه
ساور مشتعل وسوزان

On dit, que la vertu s'éprouve et se perfectionne dans l'affliction, comme l'or dans la fournaise; et dans cette phrase, Fournaise se prend pour Creuset
سيم وزر پوته ايچنده قال
اولديني كبي صلاح حال دخي آتشتابه محنت ومذاب
ايچنده كسب نفا وكمال ايدر

FOURNEAU. Vaisseau propre à contenir du feu M. اطية P.
مطحخ اوجاعني Fourneau de cuisine || اوجاق T. آتشدان
تجربيهي اوجاق
Faire bouillir une marmite sur un fourneau
كورده P. كور الصياغ M. Fourneau d'orfèvre
اوزرنده قينانتي
قيومجي اوجاعني T. زرگر

Il se dit aussi d'un creux fait en terre, et chargé de poudre, pour faire sauter un rocher, une muraille, etc. V. mine.

FOURNÉE. La quantité de pièces qui sont mises à la fois dans un four M. الفرن P. يك تنوره
بر فرونلق T. ايك تنوره P. مله الفرن
La première, la seconde fournée
اړلكي وايكنجي فرونلق
بارم T. نيم تنوره P. نصف الملّه الفرن
Demi-fournée M.
تمام بر فرونلق - مله تام الفرن
Fournée complète
بر فرونلق كرج وبر فرونلق
Une fournée de chaux, de tuile
كريميد

FOURNIER. Celui qui tient un four public, et qui y fait cuire le pain M. فارنه P. تنوردار T. فرونجي
Le fourmier
كويك فرونجيسي

FOURNIMENT. Espèce d'étui, qui sert à mettre la poudre pour charger un fusil M. درج بارود P. باروتندار T.
باروت
بلاصقدي

FOURNIR. Pourvoir, garnir de ce qui est nécessaire M. تجهيز
Fournir un étui de toutes ses pièces
دوناتمق T. آراستن P.
كافه - بر قوطي بي اقتضا ايدن مالزمه سيله تجهيز ايتمك
كافه لوازماتيله - حوايج لازمه سيله دوناتمق

Il signifie aussi, livrer, donner M. اعطا P. دادر T. ويرمك
اردويه ارزاق و ذخايره متعلق
Fournir une armée de vivres
Ce marchand a fourni cette maison de vin, de bois
اوجاق لازمه بنايتك اعطاسني تعهد ايدن
معهدين
Un ouvrier qui s'oblige de fournir les matériaux
اوجاق لازمه بنايتك اعطاسني تعهد ايدن
معهدين
Fournir de l'argent à quelqu'un
بر كمرسديه افجه ويرمك
Fournir de l'argent à quelqu'un
بر كمرسديه افجه ويرمك
Il est juste de lui rendre ce qu'il a fourni pour vous
سنگ
اينچون اعطا ايلديكي هر نه ايسه كندويه رد اولمق لازمه
حقايقندر

En termes de Jurispr., Il signifie, exposer, produire M. عرض
مدافعيي حاري
Fournir ses défenses, ses griefs || تقديم -
ومواد اشتكايي محترى اوراقى عرض وتقديم ايتمك
- On dit
دفعي حاري جوابلري وشكاياتي تقديم ايتمك
aussi, Fournir et faire valoir une dette que l'on a transportée à quelqu'un, pour dire, la garantir et la payer soi-même, en cas de l'insolvabilité du débiteur T.
بر كمرسند آخره حواله
ايلديكي دينه كفيل بالمال اولمق

FOURNA, signifie aussi, achever, parfaire

پوشکرده لغم اعمالیه مسکر هوايد
fit sauter les soldats هوايد مسکر هوايد
اوجرلشدن

ايرلتي اوتي: T. بطارس P. سرخس A. Fougère. Plante

P. فرن السفينة A. La cuisine d'un vaisseau
کمی اوجاغي: T. آشخانه کشتی

FOUGUE. Mouvement de l'âme impétueux, accompagné de co-
سردلک: T. تندى - غرش P. احتدام - تهور - نقط A. lère

Appaiser sa fougue کلمک Entrer en fougue || جلال -

Quand sa fougue lui prend شدت تهوريني تسكين ايلمک

Il n'a que la حال تهورنده - جلالی طوتدجق اولور ايسه

Quand la fougue est passée اولنجه اول ظهوريدر

la fougue est passée اولنجه اول ظهوريدر

شوس - حران A. En parlant des chevaux, on emploie les mots

Un cheval qui a trop de fougue جاموشلى - فرس شديد الشوس

جاموشلى - فرس شديد الشوس جاموشلى: T. تندخويى - سرکشی P.

جوق ات

On appelle La fougue de la jeunesse, l'impétuosité propre à

cet âge A. بادره الشباب pl. بادر الشباب

کنجلك سردكى: T. تندى حال جوانى P. الشباب

متهور A. Qui est sujet à entrer en fougue

شديد - متحدم المزاج - حديد المزاج - حاد البوار -

Cet homme est extrêmement سرد T. تند وتيز P. النفس

مزاج حدت فougueux جاد البوار بر آدمدر فougueux

Jeunesse fougueuse ذهن پر حدت شدت Esprit fougueux آلود

خيال Imagination fougueuse حال شابك حدت بادره سي

امراض حادة نفسانية Passions fougueuses حدت اشتمال

فرس شامس - فرس شوس - فرس حرون A. Cheval fougueux

هارين ات - جاموش: T. اسب تندخو - اسب سرکش P.

FOUILLE. Le travail qu'on fait en fouillant dans la terre A.

برى: T. اندر زمين جستجو P. نقت الارض - بحث الارض

برى قازوب La fouille des terres || قازوب آراشدرمه

آراشدرمه

استحانة A. Creuser pour chercher quelque chose

اندر P. استحانات - بحث - تنقيث الارض - انتقات -

طوپراغى قازيوب آراشدرمق: T. زمين جستجو کردن

Fouiller la terre ارضى بحث وتنقيث ايتمک

کمش والتون معدنلرينى بحث وتنقيث ايتمک - ايتمک

Fouiller quelqu'un. - معدنلرينى استحانة ايتمک - ايتمک

Chercher dans ses habits, s'il n'y a pas quelque chose de caché

Il est aussi neutre - برکمنه نکت اوستنى باشنى آراشدرمق

Fouiller dans un champ || تنقيث واستحانة ايتمک

Fouiller dans sa poche, dans sa bourse

جيبنى وکيسه سنى - جيبه وکيسه استبحات ايتمک

Fouiller dans les entrailles de la terre آراشدرمق

ارض ايجنده استحانة ايتمک

تتبع A. On dit, Fouiller dans les livres, dans les archives

On a fouillé dans || آراشدرمق: T. جستجو کردن P. تفحص -

Et toutes les archives تتبع اولندي جميع دفاتر وقيودات

فouiller dans les secrets de la nature اسرار قدرتى

احوال غيبى استنقات dans l'avenir استنقات ايتمک

مستقبلات امورى تفتيش واستبحات ايتمک - ايتمک

داخله ذاكره سنى تفتيش وتنقيث ايلمک dans sa mémoire

On dit en || قلوب وصمايرى تفتيش ايتمک dans les coeurs

termes de guerre, Fouiller un bois, pour dire, le faire visiter

اورمانک حال کيفيتنى تفتيش ايجون

ارسال مسکر ايتمک

گربه - دله P. دلقي A. Epète de grosse bolette

سکسار: T. صحرايى

فouir A. Creuser P. کندن - کاويدن: T. قازمق

un puits حفر ايتمک حفر ارض حفر ايتمک

Il faut fouir bien avant عيقا حفر ايتمک بر قويى قازمق -

درين قازملو در - اقتضا ايدر

فouir A. محفور P. کنده - کاويدن: T. قازلمش

FOULE. Multitude de personnes qui s'entre-poussent A.

انبوهى ناس P. کثرة الناس - جم غفير - زحام الناس -

Grande foule || خلق غلبه لغى - غلبه لک: T. گروه انبوه -

زحام ناسدن خوف ايتمک Craindre la foule

Se tirer de la foule زحام ناس ايجنه اتلمق Se jeter dans la foule

خلقک غلبه لکى - زحام ناسدن انفلات ايتمک

Laisser passer la foule زحام ناسدن صيريلوب جيقمق

Une foule de peuple ناسک مرورينه يول ويرمک

On dit figur. || Une foule جم غفير ناس - زحام وکثرتى

تراکم امور - کثرت مصالح وامور - زحام امور d'affaires

کثرت معانى ووفرت علل واسباب de raisons, de pensées

On dit figur. Se tirer de la foule, pour dire, se distinguer

ايجندن - موام ناس ايجندن تميز ايتمک de commun

موالید ارضدن اولان Du bois fossile || یر ایچنده طوغان
یر ایچنده طوغان طوز Du sel fossile مود

FOSSOYAGE. Action de fossoyer. V. ce mot.

FOSSOYER. Fermer avec des fossés A. تحویط بالخندق P. تخریب
Faire fossé || خندق جویرمک T. پیرامنرا خندک بستن
جایرلق وتارلا اطرافنه خندق soyer un pré, un champ
جویرمک

FOSSOYEUR. Celui qui creuse les fossés pour enterrer les
morts A. حفرار القبر- حفرار P. مزار قازیجی T. گورکن
حفرارک اجرتنی ادا ایتمک Payer le fossoyeur

FOU. V. Fol.

FOUAGE. Redevance qui se payait autrefois pour chaque feu
ou maison A. ضریبة علی الداخنة P. رسم دودآهنگ T.
اوجاق توتونلکی رسمی

FOUAILLER. V. Fouetter.

FOUDRE. Fluide électrique qui sort de la nue avec éolat A.
یلدرم T. آذرخش- بخنودن- بیر P. صواعق pl. صاعقة
Un coup de foudre صاعقة ضربة Etre frappé de la foudre
La foudre یلدرم ایله جانلق- صاعقة ایله مقصوع اولوق
est tombée نازل اولدی- صاعقة نزول ایلدی
homme fort redouté, qu'il est craint comme la foudre صاعقة
Il se dit figur. du خشم P. غضب- سخط A. دشترساندر
courroux de Dieu et des souverains A. طارغلق T. Les prières ferventes apaisent Dieu, et lui ar-
rachent la foudre des mains ادا اولسان حرقهت بال ایله
تضرعاتک کثرتی جناب منتقم قهارک غضبی تسکین ایله
بد قهرندن صاعقة آتشار سخط وشدتک نزعنه وسیله اولور
پادشاهک Le prince est en colère, et la foudre est près de tomber
ناتره غضبی مشتعل وصاعقة آتشار قهری قریباً ساطع
ونازل اولدجی درکار در

On dit aussi figur. Un foudre de guerre, pour signifier, un
grand guerrier qui, par ses victoires, est devenu la terreur de
ses ennemis زور صاعقه بار سطوتی هراس انداز قلوب
قلوب اعدایه صاعقه- اعدا اولمش بر جنک آور نامدار
مثالی ایقاع رعب دهشت ایتمش بر جنکجوی قوی
Et un foudre d'éloquence, pour dire, un grand ora-
teur T. تیز زبان P. صاحب الضرب اللسان- مصدع A.
سوزی یلدرم کبی سویلر

FOUDROIEMENT. Action par laquelle une personne ou une
chose est foudroyée A. مصقویت T. یلدرم ایله جانله

FOUDROYANT. Qui foudroie A. ناشر الصواعق
یلدرم یاغدریجی T. آذرخش انداز- صاعقه بار P. الصواعق
- Figur. || Bras foudroyant بار- ید صاعقه بار
شمشیر صاعقه تأثیر Épée foudroyante

FOUDROYER. Frapper de la foudre A. صقع
|| یلدرم ایله اورمق- یلدرم جالمق T. بخنودن زدن P.
Le poëte disent que Jupiter foudroya les Titans
شعرانک قولنجه مشتری فلان طایفیدی ضرب صاعقه ایله مظهر
قهرودمار ایتمشدر

Figur. Battre, détruire par la violence des canons et des mor-
tiers || Foudroyer une ville شهرک اوزرینه امطار صواعق
بر بلدهی- کله وخمیره ایله تخریبه مبادرت ایتمک
صواعق آتشار طوب وکله ایله ضرب ایتمک
بخنودن P. مضروب بالصاعقة- مصقوع A. فودروی
یلدرم ایله جانلمش T. زده

FOUET. Instrument de correction dont on se sert pour châ-
tier les hommes et les animaux A. مقرعة P. اسواط pl. سوط
Le fouet d'un cocher قاشقی T. چمهرغه- جنده- تازیانه
Et une es- صربة سوط Coup de fouet عربجی قاشقیسی
pèce de corde fort pressée, que les cochers mettent au bout de
leurs fouets A. صيلة P. نمره السوط- صيلة
گره بند تازیانه P. قاشقی اوجنده کی دوکملو ایپ

FOUETTER. Donner des coups de fouet A. تقلیح
T. چنده زدن- تازیانه زدن P. جلد- تسویط- لسب-
|| قاشقی ایله اورمق- قاشقی ایله دوکمک- قاشقیلق
جوجوخی Fouetter les chevaux باریکلری قاشقیلق
بریان کسجی بی un coupeur de bourse قاشقی ایله دوکمک
قاشقی ایله دوکمک- ضربات سوط ایله تادیب ایتمک

On dit figur., que le canon fouette en quelque lieu, pour dire,
qu'il donne en quelque lieu sans obstacle T. محلی
اول Il y avait une batterie qui fouettait sur la rivière
نهری قاشقیلر اییدی- محله اولان طوبلر نهری دوکرایدی
تازیانه P. لساب- سواط A. قاشقی ایله دوکجی T. زن
Fouetter le canon

FOUGADE ou FOUASSE. Espèce de petite mine que l'on fait
jouer dans les sièges T. پوشکرده لغم La fougasse joua et

Les revers de la fortune و بیوفالنی
L'empire, دهرک صروف و تقلباتی - تقلبات فلکیه
فلکک - فلکک قوت قاهره سی la puissance de la fortune
Il est maittraité de la fortune حکم غالب ضروری الانفاذی
Il accuse la fortune de son malheur دوچار
La fortune حال مغدوریت ایچون فلکی هجو و قدح ایدر
La fortune چکدیکي محنت و بلا ایچون فلکه معنا بولور
فلک - جهرة فلک فلان حقنه بشوش و خنداندر ایدر
La fortune lui a tourné le dos فلان
فلک کندودن روگردان اولدی
La fortune élève les uns, abaisse les autres فلک کیمنی

Se soumettre, s'abandonner à la fortune ترفیع و کیمنی توصیع ایدر
فلکک حکمه تسلیم نفس ایتک
La roue de la fortune چرخ
La fortune préside à la guerre بخت و طالع
Cet homme de néant élevé si haut est un jeu de la fortune
فلکک حسیص
فلکک مزلندن اوج اعلاي اقباله ترقیسی بر نوع شیوه فلککدر
درجه سفلادن مرتبه اعلايه صعودی مقتضای شیوه دهر
Les hommes sont le jouet de la fortune انسان
Les coups, les caprices de la fortune بازیه ایامدر - قسمی لعبه فلکک نا پایدار در
فلکک نا پایدار

FORTUNÉ. Favorisé de la fortune, heureux .
میسون البخت - مقبل - مجددود - مرزوق - مبخوت
گشاده - عالیبخت - فرخنده حال - بلند اختر - بختیار
اوغورلو - بختی آق . کامران - خجسته فال - بخت
Siècle fortuné . مهید
Prince fortuné بر پادشاه
اوغورلو زمان . عهد فرخنده . عهد مبارک - میسون

Les fortunés. Les anciens appelaient ainsi les Canaries .
جزایر خالدا

FOSSÉ. Creux large et profond dans la terre, fait par la nature ou par l'art .
P. اخادید pl. اخدود - هوکة - حفرة
Large fosse و فسیحه حفرة مجهوفه و عمیق
Fosse creuse, profonde Fosse pour un arbre غرس
Il y a une dangereuse fosse dans la rivière نهرک
Tomber dans une fosse تهلکدلو بر چقور پری وار در

حفرة ایچنه سقوط ایتک

Et lieu creusé en terre pour y mettre un corps mort .
On a fait sa fosse dans le cimetière
فلانک قبری مزارستانده
Mettre un corps dans la fosse بر میتی قبره
Prier Dieu sur la fosse بر کمنه نک مزاری
فلانک مزاری اوزرینه دعا قلمق
Pleurer sur la fosse de quelqu'un
On dit figur. d'un homme très - vieux, qu'il est sur le bord de sa fosse, qu'il a un pied dans la fosse
بر آیانی چقورده در

Basse - fosse. Cachot très - profond dans une prison .
قانی قویی . چاه زندان . السجن

FOSSÉ. Fosse creusée en long pour enfermer quelque espace, ou pour la défense d'une place, ou pour faire écouler les eaux
کندک - خندک . P. خروق pl. خندق - خنادق pl. خندق
Les fossés d'une place de guerre
خندق طویل Long fossé قلعه نک خندقلری
pro - خندق فسیح الاطراف - خندق واسع large مستطیل
fond صو ایله مملو خندق plein d'eau خندق عمیق العور
خندقی تشحین ایتک Rempir le fossé قوری خندق
طولدرمق - خندقی دت و تکبیس ایتک
Sauter le fossé اوتنه خندقک اوتنه طرفه و ثبان ایتک
Franchir un fossé اوتنه یقه سنه سهرامق - طرفه پرتاو ایتک
C'est un pays tout coupé de fossés
خندقی آنلامق - خندقک اوتنه طرفه عبور ایتک
خروق و خنادق ایله متقاطع
Fossé taillé dans le roc فیا ایچنده
Fossé revêtu دیوارلو خندق
Desoendre dans le fossé خندق ایچنه نزول ایتک
Se loger dans le fossé خندقده اتخاذ قرار ایتک
En - خندقک انیش پری - حدور خندق
tourner un pré de fossés ایله احاطه ایتک
جایرلنی خندق ایله احاطه ایتک
جایرلنک اطرافنه خندق چویرمک

FOSSETTE. Petit creux que quelques personnes ont au menton, ou qui se forme à la joue quand elles rient .
غنپ pl. غنبة
يگاق چقوری - چکه چقوری . چاه رخسار - چاه زرخدان .

FOSSILE. Il se dit de toutes les substances qui se tirent du sein de la terre .
T. در زمین روینده . P. موالید الارض

de cette ville est excellente
 ترصينات Les fortifications n'en valent rien غایت اعلا در
 Abatre, raser les fortifications هدم استحکامات ایش یوقدر
 مدار استحکام اولان ایندی هدم استحکامات ایش یوقدر
 موجود اولان استحکاماتی خاک ایلد - و تخریب ایتمک
 استحکامات Dresser le plan des fortifications یکسان ایتمک
 انشای استحکامات Travailler aux fortifications رسانی چیزمک
 مرتب و منظم استحکامات Fortification régulière سعی ایتمک
 - Il se dit aussi de l'action même de fortifier. V. ce mot.

توانایی P. تقویت A. FORTIFIER. Donner plus de force
 قوت و یرمک - قوتلندرمک T. توان بخشیدن - آوردن
 Le bon vin fortifie l'estomac خمر جید تقویت معده‌یی
 La philosophie fortifie l'esprit علم حکمت تقویت
 بو کیفیت Cela fortifie la preuve, le soupçon عقلی موجبدر
 سرد اولنان دلیل و عارض اولان مؤظنه مدار تقویت
 بر کمسنه‌نک عزم Fortifier quelqu'un dans sa résolution اولور
 قوت قلب تحصیل Se fortifier l'âme و نیتنه تقویت و یرمک
 تقوی A. fortifier - کسب قوت قلب ایتمک - ایتمک
 توانایی پیدا - توانستن P. تحصیل القوة - کسب القوة -
 بو Cet enfant se fortifie tous les jours قوتلنمک T. کردن
 Co convalescent طفل یوماً یوماً کسب قوت ایتمکده در
 commence à se fortifier بو مریض ناهه تحصیل قوته باشلادی
 Se fortifier dans sa résolution نیتندده بو ناهه خسته حال -
 نیتی استحکام بولمق - تحصیل قوت ایتمک

تحکیم A. Tenir une place en état de se défendre
 استحکام - قوتلندرمک T. استوار کردن P. تحصین - ترصین
 - اردویه استحکام و یرمک Fortifier un camp و یرمک
 Les ennemis اردونک اطرافنی ترصین و تحصین ایتمک
 دشمن فلان مکانده تحصن Fortifier une place کسب رصانت و استحکام ایلدی - ایلدی
 بر قلعه‌یه استحکام و یرمک

تقویت یافته - توانایی پذیرفته P. مقوا A. FORTIFIER.
 P. محصن - مستحکم A. قوت پیدا ایتمش - قوتلنمش T.
 استحکام و یرلش - قوتلنمش T. استواری یافته

ناضل A. Il se dit d'un cheval outré de fatigue
 یورغون T. بیتاب - درمانده P. طالیح pl. طلیح -

طلاحت - نضل A. Fatigue outrée d'un cheval
 یورغونلق T. بیتابی - درماندگی P.

راست T. از قضا آمده P. اتفاقی A. FORTUIT. Arrivé par hasard
 حال اتفاقی به مبنی Par cas fortuit || راست کلمه - کلمش
 بر کیفیت C'est un cas fortuit راست کلمه اولمق - اتفاقاً -
 On n'est pas tenu حادثة اتفاقیه Eénement fortuit اتفاقیه در
 احوال اتفاقیه ده بر درلو مسئولیت یوقدر des cas fortuits
 کیف ما اتفاق - اتفاقاً A. FORTUITEMENT. Par cas fortuit
 راست کلمش اولمق - راست کلمک - قضا T. از قضا P.
 فلان اتفاقاً تصادفی ایلدم Je l'ai rencontré fortuitement ||
 از - کیفما اتفاق وقوعه کلدی Cela est arrivé fortuitement
 قضا ظهور ایلدی

|| بخت T. برگر - بخت P. بخت A. FORTUNE. Hazard
 بخت مساعد - بخت میمون - بخت سعید Bonne fortune
 بخت - بخت مشوم - بخت شوم mauvaise بخت نیکو -
 Je me rencontrai بخت نا هموار - بخت معکوس - منحوس
 là par bonne fortune pour moi مساعده بخت ایلد اول طرفده
 هر شیئی بخته حمل ایدر Il donne tout à la fortune بولندم
 حادئات - حادئات بخت Les accidens de la fortune
 Il court fortune d'être quelque jour un grand seigneur
 فلیکته وقتاً من الاوقات مظای رجالدن بری اولمق بختنه
 وقتی ایلد d'être au jour fort riche مظهریتی احتمالی وار در
 کسب ثروت و یسار ایتمک بختنه مقارنتی احتمالی وار
 بو اموال فراوانک در d'hériter de tous ces grands biens
 Il a couru fortune استورائی بختنه مظهریتی احتمالی وار در
 بخت مشومنه مبنی عرق اولمق احتماله fortune d'être noyé
 مقتضای بختی تجربه ایتمک Tentier fortune دوجار اولشدر
 معکوسیت بخته دوجار اولمق Eéprouver un revers de fortune
 Être à l'abri des revers de fortune افت فلیکته گرفتار اولمق -
 آفات - شامت بخت نا ساز کردن مصون اولمق fortune
 فلیکته‌دن

Il signifie aussi, tout ce qui peut arriver de bien ou de mal
 Courir la fortune || بخت T. بخت P. طالع A. à un homme
 Nous courons tous deux même fortune بر کمسنه‌نک طالعنه باعلنمق
 ایکیمزک - ایکیمز دخی هم طالع یز Eéprouver un revers de fortune
 Nous sommes compagnons de fortune بر یره باغلو در - دخی طالعی بر در
 Il est le maître et l'arbitre طالعده مشترکز
 de ma fortune حکمی ید اداره‌سنه منوطدر
 éprouvé l'une et l'autre fortune بختنه و بدینی تجربه
 نیک و بد روزگاری - ایتمشدر

|| Je me fais fort d'en venir à bout بو خصوصه ظفریاب
 بو خصوصی باشه جیقارمقی در - اوله جغه تکفل ایدرم
 Une femme qui se fait fort de faire signer son
 mari Ils se قوجه سنه امضا ایترمکی در عهده ایدن قاری
 اللرندن faisaient fort d'une chose qui ne dépendait pas d'eux
 کله میجک بر مصلحتده التزام کفالت ایدرلر ایدی

À PLUS FORTE RAISON. Avec d'autant plus de raison
 || بر قات زیاده T. بهتر از آن - بالانر از آن P. الاولی
 Si on est obligé de faire du bien aux étrangers, à plus forte
 raison on doit-on faire à ses concitoyens
 اجانب و بیگانگانده
 احسان و کرم فریضه ذمت اولنجه بطریق الاولی همشهری
 اول وجهله معامله اولنق - حقنه اول وجهله معامله اولنملو در
 بر قات زیاده لازم کلور

FORT. L'endroit le plus fort d'une chose
 اک - اکث زورلویر T. سوی تواناترین P. جانب الاقوا
 عمودی جانب اکث Zorluir T. سوی تواناترین P. جانب الاقوا
 قبه نک Le fort de la voûte اوقاسی اوزرینه وضع ایتمک
 ميزانک طرف اوقاسی de la balance جانب اوقاسی
 قلیچک زورلو طرفنه راست کلمک Gagner le fort de l'épée
 جهت اوقاسی - یوالعک زورلو طرفی Le fort de la honte
 - Figur. L'endroit par où une personne excelle le plus || Son
 غالب - جهت اوقاسی فن ناربخدر fort, c'est l'histoire
 Tout le fort اشته غالب طرفی شو در C'est là son fort
 de cet homme-là est la mémoire جانب اوقاسی
 بو آدمک Le fort de la honte C'est le prendre par son fort que de l'atta-
 quer sur la Géométrie فلانه فن هندسیه دائر اعتراض ایتمک
 تمام طرف اوقاسه طوقمقدر

Il se dit aussi de l'endroit le plus épais et le plus touffu d'un
 bois T. اورمانک کوریری S'enfoncer dans le fort du bois
 اورمانک کوریرنه موقلمق

Et du temps où une chose est dans son plus haut degré
 هنگام تندی P. وقت الغلوان - وقت الغلو - موسم الشدة
 شانک وقت Dans le fort de l'hiver || سردلک وقتی T.
 فورتنه نک وقت کمال Au fort de la tempête شدتند
 محاربه نک حال Dans le plus fort de la guerre شدتند
 علتک وقت غلو و شدتند de la maladie کمال شدتند
 Un homme dans حیانک وقت کمال شدتند de la fièvre
 le fort de sa passion, de sa colère, n'écoute guère la raison

آدم مبتلا اولدیغی مرض نفسانینک وقت غلواننده وعنف
 و غضبک حال شدتند دلالت عقله اصلاً تبعیت ایتمز
 il ne faut pas lui en parler dans le fort de sa douleur, de son
 affliction کدر و اندوهنک وقت شدتند بوکا دائر صحبت
 سویلنک روا دکلدر

Fort. Lieu fortifié de peu d'étendue A. معقل pl. معاقل
 - بر قطعه پلنقه انشا ایتمک || Bâtit un fort پلنقه T. در
 - بر پلنقه ضبط ایتمک Prendre un fort احداث ایتمک
 il n'y a qu'un fort de terre آورده قبضه ضبط و تسخیر ایتمک
 لیمانک بونازینی محافظه ایلد
 ایدر یالکز بر طهراق پلنقه وار در

Fort. D'une manière forte A. شدیداً
 شدتلوجه ضرب Frapper fort || شدتلوجه - زورلیجه - پک T.
 زیاده شدت ایلد قاقویرر Hentez plus fort ایلد
 P. افراطاً - غایة الغایة A. beaucoup, extrêmement
 Il signifie aussi, beaucoup, extrêmement

J'ai cela fort à coeur || غایت ایلد - جوق T. بغایت - بسیار
 Il غایت ایلد احسن Fort beau بو شئ بغایت مطلوبدر
 جوق روزکار Il vente fort یغفور افراط ایلد یاغر افراط ایلد
 فلان محبوبه افراط ایلد مستحب Elle lui plait fort
 غایة الغایه ضعیفی وار در Il est fort faible و پسندیده سیدر
 سخت P. اکیداً - قویاً A. avec force et vigueur

Il a parlé fortement || سردلک ایلد - قویجه T. بسختی -
 Il a appuyé fortement سردلک ایلد سویلدی - اکیداً سویلدی
 Agir fortement رابنی قویاً تأیید ایلدی opinion
 Se mettre une chose fortement قویاً عمل و حرکت ایتمک
 بر شئ ذهنه قویجه برلشدرمک en tête

Forteresse. Place fortifiée A. قلعة pl. قلع حصن -
 Il y a une forteresse qui tient قلعه T. انباخون P. حصون
 tout le pays en bride بر قلعه وار در که جمیع مملکتی
 Prendre une forteresse فتح قلعدیی تحت حکمنده طوتار
 و تسخیر ایتمک

Fortifiant. Terme de Méd. Qui augmente les forces A. مقوی
 قوتلندیرجی T. تقویت بخشا - توانبخش P. مقویات pl.
 باده بر Le vin est un remède fortifiant || قوت ویرجی -
 دوا مقویدر

Fortification. Ouvrage qui sert à mettre une place en état
 تحصینات pl. ابنیه محصنة pl. بناء محصن A. de se défendre
 La fortification || مدار استحکام اولان بنالر T. ترصینات pl.

فلانہ صعب Vous lui donnez là une forte tâche زنبک
 Ils trouvèrent une montagne forte à monter کلدیلر راست
 صعب الصعود بر جبلہ راست کلدیلر تصادف ایلدیلر-
 چیلدسی کوچ- بر جبل صعب الوصوله تصادف ایلدیلر-
 بر فرس C'est un cheval fort à dompter بر طاع بولدیلر
 Ce cheval a la bouche forte آندر- صعب التذیلر
 T. اسب درشت دهان P. فرس اخشن الفم A.
 On dit prov. et figur., que la jeunesse est forte à passer, pour dire, qu'il est difficile de la
 کنجلیک یولی - طریق شباب صعب ودشوار در
 جتین اولور

On appelle Terre forte, une terre tenace et difficile à labourer
 Et colle forte, - پکت یو T. زمین سخت P. صلب A.
 une colle plus tenace que l'ordinaire A. غراء نخین
 Et offre fort, - قویی طوتقال - سرد طوتقال T. سخت
 un offre fort difficile à ouvrir, et destiné à serrer de l'argent
 متین ومحمک آقچه صندیغی

Il signifie aussi, impétueux, violent dans son genre A.
 Forte pluie || کسکین - مرد T. تند و تیز P. شدید - حاذ
 Forte کسکین روزگار - ریح شدید باران شدید
 Médecine trop forte - وجع حاذ - وجع شدید
 Son pouls est fort et élevé - مسهل - مسهل شدید
 نبض حذت و ارتفاعی - نبضه شدت و ارتفاع وار در
 حذتلو Vins forts - مشروبات حاذه Liqueurs fortes وار در
 غایت ایله شدید Bonillon trop fort کسکین سرکه - سرکه
 غایت قوی - ات صوبی

Et qui est piquant, désagréable au goût ou à l'odorat A.
 Du beurre fort || سر T. تند P. غلیظ - خشن
 Avoir l'haleine forte دادی سرد ساده یاعی - الطعم
 Ces odeurs - سرد اولمق - رایجدهسی غلیظ اولمق
 là sont bonnes, mais elles sont trop fortes لطیفدر
 بو قوخلور کوزلدرا نجق غایت - انجق غلطیری زیاده در
 آغردر - سرد در

Et poissant, considérable A. غالب - اقوا P. برتر
 Son parti est le plus fort || کرکین T. توانا تر -
 Il est fort en cavalerie سائرلردن اقوا در
 Les ennemis sont plus forts A. number
 اعدا کثیت جهتله اقوا واغلبدر
 برهان

حکم غالبه تبعیت Céder au plus fort و ذلیل جهتله اقوا در
 حکم غالبه تسلیم - حکم غالبه سر فرو ایتمک - ایتمک
 C'est au plus fort à faire la loi انفاذ
 La raison du plus حکم طرف غالبک اراده سنه منوطدر
 الحکم لمن غلب قولنجه حق غالبک یدنده در fort

Figur. Grand, extrême A. عظیم P. انبوه T. آرتق
 Avoir une forte inclination || غایت جوق
 Avoir une forte passion pour quelque chose بر شیشه کلی
 Cela fait une forte impression sur son esprit بو
 بو کیفیتک ذهنه - کیفیت ذهنه کلی مرتبه تاثیر ایدر
 Et qui est fondé || Cette raison-là est
 bien plus forte que l'autre در اقوا C'est
 un des plus forts argumens pour prouver que...
 On dit aussi, une expression forte, c'est-à-dire, énergique
 کلام قوی - کلام اکید
 Et qu'une expression, une épithète est forte, c'est-à-
 dire, dure A. تعبیر شدید T. تعبیر
 Il signifie aussi figur.,
 habile || Il est fort sur ces matières - là
 اول مآده لدره قوتی
 Il y est plus fort que personne اول خصوصه جمله دن
 Il est fort sur la philosophie, sur l'histoire, sur le Droit
 اول اوله جق دلایلک اقواسیدر
 Il est fort sur la philosophie, sur l'histoire, sur le Droit
 حکمتده و فن تاریخده و علم فتاواده قوتی غالبدر
 canon شطرنج اویرنده قوتلو اولمق
 Être fort aux échecs

On dit d'un homme très-habile, que c'est une tête forte
 عقل pl. عقل رکین - عقل حسیفة pl. عقل حسیف A.
 C'est une des plus fortes têtes du conseil || رکینه
 Et d'un homme شوراده اولان عقل رکینه نک اقواسیدر
 qui a de la vigueur, de la pénétration, de l'étendue d'esprit,
 P. مشهور المزاج - صاحب الشهامة A. qu'il a l'esprit fort
 Il a l'esprit fort, il n'est point acablé par la multitude des affaires
 اولوب کثرت اشغالدن اصلا فتور کتورمز

Il signifie aussi figur., courageux, magnanime A.
 T. صاحب همت عالی - پر دل P. صاحب النجدة -
 C'est un homme qui a l'âme grande et forte || غیرتلو
 Cela est d'une âme forte طبع ایله مجبولدر
 همت عالی صاحبی بر آدمک ایشیدر - بر آدمک کاریدر

Se faire fort de... Se rendre garant qu'une chose sera faite
 اویرنه آلمق T. در عهده کردن P. التزام الکفالة - تکفل A.

ملامح وجهی تمثله یوز de son visage commencent à se former
طوتدی

تصوغ فی صوره الحسنه A. Et être façonné par l'instruction
حسن - صورت زیبا یافتن P. کسب الحسن الصورة -
Il s'est bien || کوزل صورت بولمق T. صورت پذیرفتن
عهد قریب دبرو کسب حسن صورت ایلدی
Il se formera avec le temps ایلده کسب
On se forme en voyant le monde حسن صورت ایدیه جکدر
بر کسمه اختلاط ناس ایلده صورت حسنه اوزره تصوغ
مدار عبرت اوله جق اولمق Se former sur de bons modèles ایدر
نمودلر اوزره صورت یافته اولمق

FORMICANT. Il se dit d'un puits faible et fréquent, dont le
mouvement ressemble à celui que produit une fourmi en mar-
chant A. نبض نمقی

هراس انگیز P. هایل - مهیب A. FORMIDABLE. Redoutable
مهیب C'est un homme formidable || قورقنج T. دهشتفرما -
C'est la chose du monde la plus formidable هایل و دهشت ایدر بر آدمدر -
جهانده بوندن زیاده هایل و دهشتفرما
Une puissance formidable برشی یوقدر
Il s'est rendu formidable par la rapidité de ses conquêtes
اولدیفی فتوحات جلیله طهور ایدن شدت وسرعت
عند الناس مهیب و دهشتفرما اولمسه بادی اولمشدر

FORMIER. Ouvrier qui fait des formes pour les souliers A.
ایاق قابی T. قالبگر پای افراز P. مصنع القوالب النعال
قالوبجسی

کتاب الامثلة التحریرات A. FORMULAIRE. Livre de formules
تحریرات اورنکلی مجموعه سی T. امثلة نامه نوشتها P.
محکمه کاتبلونده اولان امثلة || Le formulaire des notaires
تحریراتی حاوی کتاب
امثلة احکام واعلامات مجموعه سی

FORMULE. Modèle contenant les termes formels dans lesquels
un acte solennel est conçu A. امثلة pl. مثال التحریرات
رسم تحریرات اورنکی T. التحریرات

زانی A. FORNICATEUR. Qui commet le péché de fornication
Les || زانیلک ایدن T. زناکار P. فجرة pl. فاجر - زناة pl.
fornicateurs et les adultères n'entrent pas dans le royaume
فاجرین و فاسقین داخل عالم ملکوت اولمز لر

FORNICATION. Le péché de la chair entre deux personnes

زانیلک T. زناکاری P. فجور - زنا A. qui ne sont pas mariées
|| Le péché de fornication زنا گناهی - ارتکاب زنا ایتیک
fornication

ارتکاب A. FORNIQUER. Commettre le péché de fornication
زانیلک ایتیک T. زناکاری کردن P. الزنا
قوانا P. قوی البنية - قوی A. FORT. Robuste; vigoureux
Un homme || دنچ - کوچلو - قونلو T. کلندر - زورمند -
Un homme grand Un homme grand
Avoir le bras fort, la وکثیر القوة بر آدم
C'est un homme ال قونلو اولمق - قوی الید اولمق
fort, et qui résiste au travail, à la fatigue قوی و توانا و مقام
Il n'est pas assez fort pour
porter tout cela قدر قوت کتوره جک
اول درجده قوی البنية دکدر که بولرک - و طاقتی یوقدر
جمله سی کتوره بیله

تیموند P. اصخم A. Il signifie aussi, grand et épais de taille
En parlant des chevaux, des mulets, on em-
ploie aussi le mot A. Un fort cheval
Il se dit aussi des choses, pour signifier, gros et épais de ma-
tière A. قبا - یوغون T. ستر P. کبیر - اصخم - جسیم
بوندن زیاده جسیم و اصخم بر کربشدر بغایت یوغوندر
Une planche Ces solives-là sont trop fortes pour la
اول قدر جسامتی یوق بر تحته
Il se dit aussi des étoffes, des toiles, du cuir, etc. A. صفیق

Cette étoffe-
Du cuir fort et qui
résistara à l'eau صویه طیانقلو - صویه طیانقلو قوند بر کون
قوی و محکم

Il se dit aussi des villes et des places de guerre, et signifie,
en état de résister aux attaques de l'ennemi A. مستحکم - متین
Place forte || طیانقلو T. استوار P. حصین - حصین - منیع -
Les dehors sont encore قلعدهک ابنیه خارجیه سی
Une place forte d'assiette
قلعه منیع - حصین

دشوار P. صعب A. Il signifie aussi, rude, difficile, pénible
چک چتین || Un ressort qui est très-fort
چتین - کوچ T.

La texte formel de la loi متن منصوص قانون C'est une des clauses formelles du contrat, de l'arrêt مقاوله بندینکٹ Se former des chimères موجود اوہام - الاسم ومعدوم الجسم مقولہ سی شیلر تصور ایتھک وخیالات وایہ تصور ایتھک

تناقض صریح Contradiction formelle

FORMELLEMENT. En termes exprès, précisément مصرحاً
La loi le dit formellement ناطقہ صراحہ قانون بو بابده صراحہ
نص قانوننامہ موجبہ صراحہ ناطقہ منفی ناطقہ ممنوعہ
مقاولہ حجتی مصرحاً Le contrat porte formellement que...
بالصراحة بونی صراحہ انکار Il l'a nié formellement مخالفت ایلدی
ایلدی

FORMER. Donner l'être et la forme خلق - صوغ P.
باری Dieu a formé l'univers دوزمک - یامق T. پرداختن
Dieu a formé l'homme à son image خلق الله الانسان على شاكلته
خلق الله الانسان من الصلصال خلق الله الانسان من الصلصال

Il se dit aussi des choses qui, par leur nature, leur disposition produisent d'autres choses توليد - تكوين P.
زاییدن Les exhalaisons forment le tonnerre یامق - طوغورمق T.
Le sang dont ce prince a été formé توليد ارض توليد رعد ایدر
توليد صدا فلانک مایه تکونی اولان دم ایتھک

On dit, Former des vœux, pour dire, faire des souhaits دعا ایتھک T.

Il signifie aussi, façonner, fabriquer, donner une certaine figure, une certaine forme رسم - تشکيل - تصنیع P.
صورت - صورتلندرمک T. صورت دادن - پرداختن P.
Le potier forme les vases, et leur donne telle figure qu'il veut چوملکچي چوملکچي یاپوب دیلدیکی وجه
بر شکل مثلث رسم اوزره تشکيل ایدر
اشکال Former bien ses lettres, ses caractères تشکيل ایتھک
رسم ایتھک - حرفی وجه احسن اوزره تصنیع ایتھک

On dit en termes de Grammaire, Former les temps, pour dire, conjuguer تصریف الفعل A.

Il signifie aussi, produire, concevoir dans son esprit تصور A.
Former un dessein خيالالمق T. تصور کردن P. تخیل -

فکرده un projet ضمیرده بر درلو مرام ویش تصور ایتھک
Se former des chimères موجود اوہام - الاسم ومعدوم الجسم مقولہ سی شیلر تصور ایتھک
وخیالات وایہ تصور ایتھک

Et mettre en avant ce qu'on a conçu بٹ - سرد - بسط
Former une question میدانہ قویمق T. در میان کردن P.
بر مشکل در میان ایتھک une difficulté سرد مطلب ایتھک
Former son opposition devant le juge شکوا ایتھک
مخالفتنی حضور حاکمده بسط ایتھک

Et composer une chose de plusieurs autres, et lui donner une certaine forme تزیین P. پیراستن T.
دوزمک T. بر مسکری الابی وبر Forme un régiment, un corps d'armée
بر اورتاقلق تزیین ایتھک une société طاہور تزیین ایتھک
une république بر جمهور تزیین ایتھک
فساده متعلق بر معاهده تزیین ایتھک

On dit, Former un siège, pour dire, commencer le siège d'une place مباشرت ایتھک - محاصره مبادرت ایتھک T.

Et façonner par l'instruction احسنه A. تصویر
Former || کوزل صورتہ قویمق T. صورت زیبا دادن P.
بر نو جوانی صورت حسنیه تصویر
عقلنی حسن صورتہ تصویر ایتھک lui former l'esprit ایتھک
Former la jeunesse d'un prince, le former à la vertu, aux bonnes moeurs وقت شبانی صلاح حال و اخلاق
کنجلیکنی صلاح کاملہ - حمیده اوزرینہ تصویر ایتھک
Former un apprenti, un disciple حسن صورتہ تصویر ایتھک
بر مبتدی یی وبر شاگردی صورت حسنیه تصویر ایتھک
La lecture des bons livres forme extrêmement les moeurs کتب معتبرہ نیک مطالعہ سی اخلاق و آدابک صورت
Les anciens sont les meilleurs modèles sur lesquels un auteur puisse former son goût حسنہ اوزره تصویرنہ مدار کلی اولور
آثار قدما مؤلفرک طبعیتنی حسن صورتہ افرار و تصویرنہ
وسیلہ اولہجق نمونہ لک افضل و اعلا سیدر

Se former. Recevoir la forme, prendre forme, être produit - صورت پذیرفتن P. کسب الصورة - تمثیل - تشکیل A.
Le poulet se forme dans l'oeuf بولمق - صورتلندرمک T. صورت یافتن
- فرخ جوف بیضده تمثیل ایدر
Le tonnerre se forme des exhalaisons توليد ارضدن تکونی ایدر
Les traits توليد ارضدن تکونی ایدر

بر کلمه یک تصویری d'un mot تصویری

FORME. Ce qui détermine la matière à être telle ou telle chose. *La matière* || قیللق *T. صورت* *P. صور* *pl. صورت* *M. صورت* et la forme *La matière est susceptible de toutes sortes de formes* قابلدر *Mاده* صور مختلفه کسب ایلمکه قابلدر *کافه* صور قابلدر

هیئت - اشکال *pl. شکل* *M. شکل* *Et la figure extérieure des corps* *شکل* *Donner une forme convenable à un bâtiment* *شکل* - بنایی هیئت لایقدهی *اوزره* هیئتندریک *شکل* *Cela commence à prendre forme* *بو* *شکل* *Il est si défiguré, qu'il n'a presque pas forme humaine* *شکل* *شول* *رتبده* *صورتی* *متغیر* *اولمشدر* *که* *اوزرنده* *شکل* *بشرک* *انری* *قالمدی* *En Peinture et en Sculpture, c'est la surface et les contours des objets* *شکل* - *صور* *pl. صورت* - *اسالیب* *pl. اسلوب* *M. اسلوب* *Un vase d'une belle forme* *||* *جلیم* *T. پیکر* *P. اشکال* *pl. اشکال* *La beauté, l'élégance des formes* *اشکال* *Les formes antiques* *حسن* *و ظرافتی* *و اسالیب* *قدیمه*

Il se dit aussi du modèle de bois sur lequel on fait un chapeau, un soulier. *قالب* *T. قالب* *M. قالب* *pl. قالب* *M. قالب* *شابقدی* *قالبه* *وضع* *||* *Mettre un chapeau en forme* *برپایوش* *ایهنه* *قالب* *Mettre une forme dans un soulier* *صوقمقی*

FOUR. Tumeur calleuse qui vient au paturon d'un cheval. *مهره* *T. عقاب*

FORME, signifie aussi, manière d'agir, de parler, de se conduire suivant certaines règles établies. *رسم* - *رسوم* *pl. رسم* *M. رسم* *||* *طرز* *T. طرز* - *ایین* *P. صورت* *معتاده* - *صورت* - *مرعی* *Garder la forme du gouvernement* *وقایه* *صورت* *حکومتی* *ایتمک* *la changer* *تبدیل* *صورت* *حکومتی* *نسی* *||* *Garder toujours une même forme de vivre* *واحد* *اوزره* *وقایه* *ایتمک* *Régler la forme des vœux* *ادای* *نذرک* *رسم* *و صورتی* *بر ترتیب* *مناسبه* *وضع* *ایتمک*

Prescrire une forme de conduite *و حرکتی* *Rechercher une fille dans les formes, en faire la demande en forme* *اختطابه* *اوزره* *Le mariage a été fait dans les formes* *اجرا* *اوزره* *دعوت* *ایتمک* *امر نکاح* *رسوم* *معتاده* *مرعیه* *اوزره* *Il n'y manquait aucune forme* *اولندی* *بر علنی* *Traiter une maladie dans les formes* *و قصور* *بر عیدی* *Forme de Justice* *صورت* *لایقه* *اوزره* *ایتمک* *وسوم* *مرعیه* *نک* *Il faut garder les formes* *قضا* *و حکومت* *Les formes requises* *وقایه* *سی* *واجبه* *دنددر* *Se tenir dans les formes* *وقایه* *سند* *رسوم* *مطلوبه* *Manquer, pécher dans la forme, par la forme* *Sans aucune forme de procès* *مرافعه* *بلا* *صورت* *اولنقسزین* *Sans aucune forme de Justice* *بر وجهه* *رعایت* *وقایه* *رسومدن* *Se dispenser des formes* *بلا* *صورت* *شرعیه* *Lettres en bonne forme* *فراغت* *ایتمک* *En quelque forme et manière* *یا زلمش* *مکاتیب* *و تحریرات* *que ce soit* *ایله* *اولور* *ایسه* *اولسون* *Dire quelque chose par forme d'avis, de plainte* *یا خرد* *On dit, en termes de Pratique, d'une affaire, qu'elle est bonne dans le fond, mais que la forme n'en vaut rien* *د* *صورتی* *فاسد* *در* *observé les formes, que la forme emporte le fond* *صورت* *حال* *اساس* *ماده* *دن* *زیاده* *معتبر* *در*

On dit, en termes de Logique, qu'un argument est en forme, pour dire, qu'il est selon les règles que la Logique prescrit. *||* *Mettez votre argument en forme* *ایراد* *ایلدیکک* *برهانی* *قواعد* *منطقه* *تطبیق* *ایله* *argument n'est pas en forme* *قواعد* *برهان* *منطقه* *مطابق* *دکدر*

POUR LA FORME, signifie, afin d'observer les cérémonies ordinaires. *||* *Je l'ai été voir seulement pour la forme* *مجرد* *رسومه* *رعایه* *زیارتنه* *واردم* *قوله* *برایشی* *رعایه* *ایتملو* *در*

FORMEL. Exprès, précis. *||* *Formes* *صریح* *مختص* *Terms formels* *کلمات* *صریحه*

Et rompre avec violence A. شکستن P. نقص - کسر T. شکستن
جسخانه قبولرینی قیرمق Forcer les prisons || قیرمق
بر صندیفی شکست ایتمک

Ex force. Faire quelque chose avec trop de force A. جبر النفس
Ne vous forcez || کندویی زورمق T. خودرا زور دادن P.
جبر نفس ایلمه کندوکو ضرر ایتمش vous vous ferez mal
اولقدر کندوکو زورلمه Ne vous forcez pas tant اولورسک

- زورلنمش T. بزور افتاده P. مضطر - مجبور A. Forcé.
On dit d'un homme, qu'il est forcé dans toutes ses actions,
pour dire, qu'il est contraint, qu'il n'a rien de naturel dans
tout ce qu'il dit اضطراری واطواری اضطراریدر
کافه - کافه اوصاع واطواری واطوانده ثقلت وکلفت واردر
On dit dans le même sens, Style forcé, vers forcé پرداخته ایله
Donner un sens forcé à - صیقندیلو انشا وشر - انشا وشر
عبارهی معنای C'est le détourner du sens naturel
اضطراری بر کونه معنا ایله - ضروری ایله تأویل ایتمک
توجیه ایتمک

FORCES. Espèce de grands ciseaux dont on se sert à différents usages A. مقص کبیر
صندی T. برفس - دوکارد بزرک P. مقص کبیر

FORCLORE. Terme de Palais. Exclure de faire un acte ou une production en Justice, parceque le temps préfix en est passé A.
از بهر گذشتن P. عدم القبول لاجل المرور الوعدة الشرعیة
وعدة شرعیسی کچمشدر T. وعدة شرعیة نا مقبول داشتن
وعدة شرعیسی Il a été forclos || دیو مقبول طونلما مق
کچمشدر دیو مقبول طونلما مشدر

FORCLUSION. Action de forclore A. عدم المقبولیة لاجل
نا مقبولی از بهر گذشتن وعدة P. المرور الوعدة الشرعیة
وعدة شرعیسی کچدیکنه مبنی مقبول طونلما T. شرعیة

FORER. Terme d'arts mécaniques. Percer A. ثقب P. سوراخ
un canon اختر دلمک Forer une clef || دلمک T. زدن
طوبی دلمک

FORÉ. T. سوراخ زده P. مشقوب A. مشقوب

FORESTIER. Qui a quelque fonction dans les forêts A. عامل
- قوری صابطی T. کارکن بیشه زار P. فی امور الآجام
متعلق بیشه P. متعلق بالآجام A. اورمانلره متعلق T.

FORÊT. Grande étendue de terrain couverte de bois A. اجمه
اورمان - بوک T. جنگستان - بیشه زار P. غابة - آجام pl.

بیشه زار P. غابة وسیعة الانحا - اجمه کبیره Grande forêt ||
اجمه مشنبح Forêt impraticable بیوک اورمان - عظیم
غابة Epaisse forêt ایچندن کچلمیدجک اورمان - المرور
اورمانک Les routes d'une forêt جیتلی اورمان - ماتفه الاشجار
اورمانک مدخلی L'entrée d'une forêt معابر و مسالکی
Le milieu بر اورمان ایچندن مرور ایتمک
Le fond اورتدسی - قلبگاهی - اورمانک وسطی
Abattre une forêt اورمانک غوری
Couper une forêt آغاچلرینی ییقمق
اورمانک آغاچلرینی قطع ایتمک - کسک

FORET. Outil dont on se sert pour percer des trous A. مشقوب
پورغو T. سنبه P.

FORFAIRE. Prévariquer A. ارتکاب الجرم
Si un magistrat || خیانتلک ایتمک T. دغلکاری کردن P.
صابط ارتکاب خیانت. ایده جک اولورایسه
On dit, qu'une fille a forfait à son honneur, pour dire, qu'elle
s'est laissé corrompre ارتکاب حقنه
کندو مرضه عذر ایتدی - خیانت ایتمشدر

FORFAIT. Crime énorme, atroce A. جرم غلیظ
گناه بزرک P. معاصی بیره pl. معصیت کبیره - غلیظه
ارتکات ایلدیکی Il a été puni pour ses forfaits || آغر سوچ T.
جرائم غلیظه تقریبیله تادیبات لایقسی اجرا اولندی
معاصی کبیره سنبه مبنی مظهر عقوبت اولمشدر

Il se dit aussi d'un marché par lequel un homme s'engage
de faire une chose pour un certain prix, à perte ou à gain A.
بر عهدہ سازی بر وجه P. معامله بالمقطوع - مقطوعاً مقاوله
Faire || کوتری بازار ایله اوزریتنه المده - کوتری T. مقطوع
مواد میریتدن بر بستده بر فینا فینا
Faire un forfait avec un architecte وجد مقطوعیت بازارلشوق
بر بنا ایچون دوکوفله سیله مقطوعاً عقد
بر وجه مقطوع التزام ایتمک مقاوله ایتمک
بر وجه مقطوعیت در عهدہ ایتمک -

FORFAITURE. Prévarication A. جور - خیانت
On ne peut destituer un magistrat que pour
forfaiture عزلی انجیق خیانتی تحقیقده
تجویز اولنه بیلور

FORFANTE. Hâbleur. V. se mot.

FORFANTERIE. V. Hâblerie.

واهابیسنک کثرتی جهیل اولمیب آنلرک هنر و معرفتلی
 La force de ce peuple consiste
 بو قومک قوت و مکنسی امر تجارتدر
 dans son commerce
 Il se dit au pluriel, pour signifier, les troupes d'un État
 سپاه و لشکر - قوت لشکری P. قوت - مسکر - قوت مسکریه
 قوت مسکریه سنی بریره Assembler ses forces
 مالک اولدیغی قوت Avec toutes ses forces جمع ایتمک
 قوت مسکریه متساوی A forces égales مسکریه سنک جمله سیله
 قوت - مساکر جدید De nouvelles forces
 قوای مسکریه سنی بری برلریله Joindre ses forces
 مجموع Combattre avec toutes ses forces
 قوت مسکریه سنک جمله سیله - مسکریه محاربه ایتمک
 موجود اولان قوتنک مجموعنی - حرب و قتال قیام ایتمک
 Les forces de terre اعمال ایدهرک - جنگه مبادرت ایتمک
 قوت بحریه Les forces navales قره مسکری - قوت بریه
 Toutes ses forces ne sont pas encore rassemblées
 کافه اسباب قوتی - کافه قوتی هنوز بریره مجتمع دکلدر
 هنوز بریره موجود دکلدر

On dit, à forces égales, pour dire, les forces étant supposées
 قوت طرفین متساوی المقدار تقدیر
 قوت جانبین همقدر و متساوی اولدیغی - اولندیغی - خالده
 تقدیرده

À FORCE, EN FORCE, DE VIVE FORCE, PAR FORCE, À TOUTE FORCE.
 Façons de parler dont on se sert pour exprimer diverses sortes de
 violence ou d'effort. Ainsi on dit, Prendre une fille de force,
 pour dire, la violer
 Prendre une ville de force
 قلعه یی حرباً و عنوة ضبط و تسخیر ایتمک
 A force ouverte
 اعمال جبر و شدت ایدهرک
 force de bras
 قوت دست ایل - سطوت ایادی ایل ایل
 On dit aussi, à toute force, pour dire,
 absolument parlant, à tout prendre
 بهر P. علی کل جهة
 On pour-
 rait à toute force accorder ce qu'il demande
 هر نه جهت
 ou
 ایل باقلسه مطلوبند مساعده اولمق ممکن ایدی
 علی ای - علی کل حال
 نه طریق ایل اولور ایسه اولسون T. بهمه حال P. وجه کان
 Il veut à toute force venir à bout de son entreprise
 ایلدیکی مصلحته علی ای وجه کان ظفریاب اولمق ایتر

Force, se prend aussi adverbiallement, et signifie, beaucoup
 Il a force argent,
 کثرت - کثیر و وفیر نقد و مجوهراته مالکدر
 force pierreries
 کثرت - کثرت مشاق و متاع ایل ایل اهتمام ایل
 d'em-
 pressemens
 کثرت - کثرت فزوننی سعی و اقدام ایل
 d'importunités
 کثیراً و وفیراً نیاز و استدعا
 A force de prier
 تأکید تضییق
 de presser
 تأکید
 de pleurer
 ناله و بکایی نو بنو تأکید ایدهرک
 de crier
 فریادی تکثیر ایدهرک
 de crier
 تکثیر ایدهرک

FORCÉMENT. Par force, par contrainte
 کرها - قهراً - جبراً
 Il a fait
 کرها - بو حرکتی جبراً ایلدی
 cette démarche
 ایلدی

FORCENÉ. Furieux et hors de sens
 متجنن
 Forcené de rage
 شدت غضب تقریبیله
 de colère
 کلب طهوریله متجنن
 دلو رمش کبدر - متجنن کبدر
 Il est comme forcené
 متجنن

FORCEPS. Terme de Chirurgie. Mot latin qui signifie, ten-
 ailles, et qui se dit de tous les instrumens qui servent au chi-
 rurgien pour saisir et tirer les corps étrangers
 آلات مناقشیة
 جراحک جنبستریه
 T. خارجیه های ریشاس
 P. الجراح
 متعلق اودانقلری

FORCER. Contraindre
 اجبار - اجبار - جبر
 Zorluc
 زور اوردن
 P. تلجة - اضطرار الی - الجاء
 Forcer quelqu'un à...
 برکسنیدی برشیه اجبار ایتمک
 Forcer son humeur
 بر شیشی فلان جبراً ایتدیرمک
 son inclination
 طبیعت ایتمک
 Forcer les volontés
 اجبار ذهن ایتمک
 Forcer nature, c'est
 اجبار آرا ایتمک - جبر و اکراه ایلمک
 vouloir faire plus qu'on ne peut
 فوق الطاقه جبر نفس ایتمک

Et prendre par force
 جبراً ضبط
 Forcer une place
 زور ایلد
 Zorluc
 زور ایلد
 une barrière
 بر قلعه سنک جبراً ضبطه
 Zorluc
 زور ایلد
 un passage
 بر شرانپولی محلی جبراً ضبط ایتمک
 Zorluc
 زور ایلد
 Forcer une fille, c'est la
 بر قزه جبراً و قهراً تعرض ایتمک

قوای بدنیهی مایل انحطاط *Ses forces diminuent* ایلمک
 Les forces lui manquent نو بنو نقصان پذیرد - وزوالدر
 قوای بدنیهی *Ses forces s'épuisent* تاب وتوانی یوقدر
 قوتنه کونمک *Se fier à ses forces* مشرف نفاد وزوالدر
Entreprendre par-dehors ses forces داتره وسع و طاقتندن خارج
 درجه، اقتدارینی *Mesurer ses forces* بر ایشه مباشرت ایتمک
 مایه قوتنی میزان تجربه واستحانه - وزن وتقدير ایتمک
 سنجیده میزان آزمایش وامتحان - وضع ایله تحقیق ایتمک
 قوای مخصوصه سنک درجهی *Connaitre ses forces* ایتمک
Au-dessus de ses forces مقدار قوت واققدارینه واقف وآگاه اولمق - بیلیمک
 Force فوق الاقدار - فوق الطاقه
Force mouvante - C'est la force qui produit un mouvement, et l'instrument mécanique qui aide cette force
De toutes les forces mouvantes, celle du levier et de la poulie sont celles qu'on emploie le plus ordinairement
 قوای محرکه دن عادتاً استعمالی غالب اولان قوت محرکه بکره ایله مربعه در
 قوای محرکه ایچنده جوقلق قوللانیلن مقرره ومانله در
 Force majeure. Une puissance supérieure à laquelle on ne peut résister
La force majeure اوستون قوت *T. Zor* زور زبردستی *P. Force* غالبه
 L'autorité du prince, du magistrat, du général, est une force majeure
 حکمدارده وصابطده و سر عسکرده اولان قوت قوای
 قوت غالبیه *Il faut céder à la force majeure* غالبه دندر
 گردنداده رضا وتسلیمت اولمق لازمه دندر

On dit, La force de la vérité, pour dire, le pouvoir que la vérité a sur l'esprit des hommes
La force de la vérité او ایتمک *La force de la vérité lui arrache cet aveu*
 شواقرارک اغزندن *Et la force du sang, pour dire, un mouvement secret de la nature entre les personnes les plus proches*
 علاقه نسب قوتی *La force du sang est extrêmement puissante*
 Et la force de la sève, pour dire, la vigueur
 آعاجده یوریین صویک قوتی

قوت - قوه التأثير *Force*, se prend aussi pour Énergie
 بو لفظک قوت تاثیر جوقدر *Ce mot a beaucoup de force*
 Il n'entend pas toute la force de ce mot
 بو لفظک درجه *La force de l'éloquence, du raisonnement, de l'évidence, de l'exemple*
 فصاحت کلامک ودلیل وبرهانک ووضوح حالک ومدار عبرت اولان امثالک

قوة العقل *Il se dit aussi de l'esprit* - قوت تأتیری
 L'esprit humain n'a pas assez de force pour pénétrer les secrets de la nature
 عقل بشرده اسرار قدرتی *Il faut beaucoup de force d'esprit pour suivre cette démonstration*
 بو دلیلک اثباتی خصوصه مداومت اولمق خیلی مرتبه قوت ذهنه محتاجدر
Il signifie aussi, solidité, pouvoir de résister
 قویلمک - طیانقلق *T. Astoir* - تاب آوری - زور *P. Force* قوت
 صو بندینک *La force d'une poutre* قوتی *La force d'une digue*
 برك متانتی *de la toile* قوت و متانتی

P. Force du cœur - ثبات الطبع *Et fermeté de courage*
Il faut beaucoup de force pour soutenir les adversités
 مصایب دهریه تحمل و مصابرت *Il faut encore plus de force pour soutenir la bonne fortune*
 بختیاری و اقباله تحمل اولمق بر قات ثبات قلبه محتاجدر
La force est une des vertus cardinales
 ثبات قلب فضایل رئیسندن معدود در
La force - ردلک *T. Ténacité* - شدت *P. Impétuosité*
 روزگارک - شدت ریح *du vent* آقندینک شدتی
 سردلکی

P. Force - شدت - زور - قهر - جبر *Et violence, contrainte*
 اعمال جبر و زور *User de force* زورلمه - زور *T. Zor* زبردستی
 جبر *Céder à la force* قوت قاهره اعمال ایتمک - ایتمک
 قوت قاهریه سر فرو - و شدته تسلیم عنان اختیار ایتمک
 زوری زور ایله فارشولمق *Opposer la force à la force* ایتمک
 Repousser la force par la force جبره جبر ایله مقابله ایتمک -
 جبره جبر ایله مدافعه - جبری جبر ایله دفع ایتمک
 ایتمک

On appelle Maisons de force, des maisons où l'on renferme ceux que l'on veut corriger
 تادیب خانه *P. Dar* دار الاصلاح *La force*
 تربیه بری *T. Force*

برشیک برینی *T. Force* بدل *Il se dit aussi pour Équivalent*
 Toutes ces présomptions n'ont pas la force d'une preuve
 بر دلیلک - بو قرینه لرك جملهی بر دلیل بدل اولمزم
 برینی طوته مز

La force d'un État مکنک - قوت *Il signifie aussi, puissance*
 État consiste non seulement dans la multitude de ses habitants, mais encore dans leur industrie
 بر مملکت قوتی بالکز سکنه و صنعت

La fontaine ne va plus باغچه‌ده بر چشمه اجدات: ایتلیک چشمه‌نک صوبی آقیور

Il se dit aussi d'un vaisseau où l'on garde de l'eau dans les maisons. Acheter une fontaine de cuivre pour la cuisine مطبخ لازمده سی ایچون باقردن بر عدد صو کوپی مایعه ایتلیک

Et du robinet par où coule l'eau d'une fontaine, ou le vin d'un tonneau. Tourner la fontaine d'un muid فوجینک لوله‌سی

FONTANELLE. Terme d'Anatomie. Espace quadrangulaire et membraneux situé à la rencontre des sutures sagittale et coronale chez les enfans nouveau-nés. زماعه - یوافیخ pl. یافوخ. En termes de Chirurgie, il signifie Fonticule. Y. ce mot.

FONTE. Action de fondre. اریمه T. گداخت P. ذوبان. La fonte des métaux Jeter en fonte معدنلرک دوکمه‌سی - صوغ معدن دوکمه. La fonte des neiges fait déborder les rivières ذوبان تلوج طغیان انهارى مستلزمدر. La fonte des humeurs fait de grands ravages dans le corps humain - اخلاط بدن انسانده خسارات جسیده‌یی مستوجبدر. انحلال اخلاط وجود انسانک خرابیتنه سبب اولور

On appelle Fer de fonte, Ouvrage de fonte, le fer fondu, et les ouvrages de fer fondu. آهن ریخته P. حدید مسبوک. آهن ریخته P. معمول حدید المسبوک. دوکمه دمور T. دوکمه دمور تنجیره Marmite de fonte دوکمه دمور ایشی T. ساخته. Fonte, se dit aussi d'une certaine composition de métaux fondus, dont le cuivre fait la principale partie. صفر مسبوک. دوکمه پرنج Canon de fonte دوکمه پرنج T. روی ریخته P. دوکمه پرنج هاون Mortier de fonte طوب

FONTICULE. Terme de Chirurgie. Petit ulcère artificiel pratiqué sur quelque endroit du corps, pour procurer l'écoulement des humeurs. یاقی T. داغ P. کئی

FONTS. Vaisseau où l'on conserve l'eau dont on se sert pour baptiser. On dit, Tenir un enfant sur les fonts, pour dire, assister à son baptême en qualité de parrain ou de marraine. بر صبینک رسم معبودیتی اجراسنه

قیام ایتلیک

FOR. Juridiction, tribunal de Justice. محاکم pl. محکمه. On dit, Le for intérieur, le for de la conscience, pour dire, le jugement de la propre conscience. Tel homme est absous dans le fort extérieur, qui ne l'est pas pour cela dans le for intérieur. تبریه ظاهریده تبریه باطنی. محکمه النفس المخطرة - محکمه الباطن. دمت ایتلیکله کندو محکمه باطنیسنده بری الذمه اولمش دکلدر

FORAIN. Qui n'est pas du lieu. Il n'est d'usage qu'en ces phrases: Marchand forain. احنی بازارکان. Et traite foraine, qui est le droit qui se paie sur les marchandises qui entrent dans un État ou qui en sortent. باج T. باج P. مکس. طبراق بصدی ورفتی عواندی

FORBAN. Qui exerce la piraterie sur mer. لص بحری. Les forbans sont traités comme voleurs ازباندیدلر حقنه اوغری کبی معامله اولنور. ازباندیدلر حقنه اوغری کبی معامله اولنور

FORÇAGE. Terme de monnaie. Excédant qui peut avoir une pièce au-dessus du poids prescrit. فضلة العیار الدرهم. سکه‌نک عیاری آرتوقلغی T. فزونئی شنج درهم

FORÇAT. Criminel que la Justice a condamné à servir dans les galères. پایزن T. Il y a tant de forçats dans cette galère. On délivra les forçats. پایزنلر آزاد اولندی

FORCE. Faculté d'agir avec plus ou moins de vigueur. قوت. توانایی - یارا P. طاقت - وسیع - اقتدار - قدرت - قوا pl. Force naturelle. کوج T. نیرو - زور - توش - تاب و توان. قوت عظیمه Grande force قوت فطریه - قوت طبیعی. قوت بدیهه Force de corps قوت خارق عاده بر قوت extraordinaire. Frapper de toute sa force قوت ساعد بازو - قوت حاصل قوت ایلله ضرب ایتلیک. Y aller de toute sa force قوتی صرف ایده‌رک وارمق. Manquer de force ناقص القوة اولمق. Il est dans sa force حال تجدید قوت ایتلیک. Réparer ses forces کمال قوتنده در les perdre مجدداً تحصیل بضاعه قوا ایتلیک. Sentir affaiblir ses forces قوتنه وهن وفتور عارض اولدیغنی - زوال قوایی حس ایتلیک. Prendre de nouvelles forces قوای جدیده استحصال حس ایتلیک

بال مومی - اذابة شمع مسل Fondre de la cire || ارتمک
des قار ارتمک - تذویب ثلج ایتمک La neige
بویه لری ارتمک - اذابة الوان ایتمک couleurs

En parlant des métaux. سبک - اصاعة - تفريخ. P. ریختن
التون وقورشون اصاعه Fondre de l'or, du plomb || دوکمک T.
سبک فی القالب - افراغ فی القالب. Fondre une cloche, un vase, une statue, c'est les
jeter en moule. On dit figur. Fondre la cloche, pour dire, terminer, conclure une affaire T.
مصلحتی بر قالب افراغ ایتمک

On dit aussi figur., Fondre un ouvrage dans un autre, pour
dire, renfermer dans un ouvrage tout ce qui était contenu dans
un autre. A. درج. P. در فهادن

Et en Médecine, Fondre les humeurs, pour dire, les rendre
fluides. A. حل کردن - گداختن. P. تذویب - تحلیل - حل. Et fondre une obstruction, pour dire, la dissoudre
T. سدهرا گشادن. P. تفتیه السدة - حل السدة. A.
تحلیل الحصاة. Et fondre la pierre. طیقانقلنی طاعتقم
سنگرا حل - سنگرا پراکنده کردن. P. تفتیت الحصاة
طاشی طاعتقم - طاشی ارتمک T. کردن

Fondre, est aussi neutre. A. ذوبان. P. گداختن. La neige fond au soleil
ثلج حرارت شمس ایله La neige fond au soleil || اریمک
قلای آتشده سریعاً اریر - سهولت ایله ذوبان ایدر
قلی آتشده سریعاً اریر - سهولت ایله ذوبان ایدر

Figur. Diminuer peu à peu de force. A. انشام. Il fond à vue
وجودی لمحة البصرده - طرفة العینده رهین انشام اولور
موم کبی اریبور

On dit, Fondre en larmes, fondre en larmes, pour dire, répandre
beaucoup de larmes. A. اسالة السیول - اسجام الدموع. عرق دریای سرشک - سیل اشک ریزیدن. P. الدموع
کوزیاشی ایچنده - صابر صابر کوزیاشی دوکمک T. شدن
Il fond en larmes quand on lui parle de la mort
اوغلنک وفاتنه دائر صحبت سویلندکده
وفاتی - دیده سندن اسالة سیول دموع ایتمکدن فارغ دکلدر
- مددی در میان اولندکده عرق دریای سرشک اولور
کوزندن صابر صابر یاش دوکیلور

Il signifie aussi, s'affaiblir, s'ébranler. A. انخساف - سوخان

Il y a des villes qui ont fondu tout d'un coup
بعض بلاد وامصار بغته منخسف La terre a fondu sous ses pieds
تراب زیر اقدامنده اولمشدر La maison fondit tout à
coup
بره کچمشدر - فلان منزل بردن بره منخسف اولدی
Ou dit figur. d'un homme qui ne saurait rien garder, que tout
ce qu'il tient fond entre ses mains
النه هرند کیسرر ایسه اول
ساخته اریر

En termes de Peinture, Fondre les couleurs, fondre les teintes,
c'est les joindre, les mêler l'une dans l'autre. A. مزج الالوان
بویه لری بری T. رنگهارا با هم آمیختن. P. مشج الاصباغ -
برلریله قارشدرمق

Fondre. Se lancer, tomber impétueusement sur... A. تنزلی
|| اوزرینه آتلمق - اوزرینه دوشمک T. بر افتادن. P. علی
En parlant d'un orage, on emploie les mots. A. تندباد
Il fondit sur cet homme اتلدی
تندباد. P. اهتزام السحاب. A. بر انگیخته شدن
Le ciel est tout couvert de nuages, et l'orage est près de fondre
روی سما
قپلایی بولودلی اولمغه همان برشدید بوره قویمق اوزره در
تندباد شدید بغته اهتزام ایلدی
L'orage fondit tout à coup
اهتزام
Je ne sais où ira fondre l'orage
بره قویدی - Pour les oiseaux,
سحاب نروده واقع اولمغه معلوم دکلدر
on emploie ces mots. A. سوزیلوب
T. بر افتادن. P. انهوا. A. اوزرینه قبانمق - اوزرینه دوشمک
L'oiseau fondit tout d'un coup sur la perdrix
آلیجی قوش ککلک اوزرینه دفعه
coup sur la perdrix
پلیچ
Un aigle qui fond sur un poulet
سوزیلوب دوشدی
اوزرینه سوزیلوب دوشن - اوزرینه انهوا ایدن قرتال قوشی

Il signifie figur. Attaquer impétueusement et tout d'un coup
سورن انداختن. P. ایقاع البطش والسطوة - اقتحام - صولة. A.
La cavalerie fondit sur l'aile gauche des ennemis
|| صالمق T. اتلو عسکری اعدانک جناح یساری اوزرینه صولت
دشمنک صول قولی اوزرینه صالیدی - واقحام ایلدی
Il fondit sur lui l'épée
دوشدی - اوزرینه صهرایوب اتلیدی - ایلدی
à la main
قلیج الده ایکن اوزرینه ایقاع بطش وسطوب
اوزرینه صالیدی - اوزرینه تنزلی ایلدی - ایلدی

ارپیش T. پراخته - گداخته. P. مذاب - ذایب. A. Fondu. حل
P. منحل. A. دوکلمش T. ریخته. P. مصوغ - مسبوک. A.
بانتلمش T. فرورفته. P. منخسف. A. اریمش T. کرده

رومیوس نام پادشاه رومیة کبرا دولتشک واضع اساسیدر رکن - Il se dit aussi figur. du principal appui des choses A. رکن pl. مبنا - ارکان pl. lois, la fidélité des peuples sont les plus sûrs fondemens des monarchies اقوای ارکان شدید البیانی عدل و داد سلطنتک وقانون با سداد و صداقت عباد مآده لرندن عبارتدر اماحه آثار اثار fondemens de l'État Dér- roire la justice, c'est saper les fondemens de l'État Cette pièce fait le principal fondement de sa demande مسئولی اولان La crainte de Dieu est le fondement de la sagesse الله مخافة الله مقلولکک رکن و اساسیدر Il attaque les fondemens de la philosophie d'Aristote حکیم ارسطونک مبانی مذهبہ اطالہ زبان تعریض ایدر - مذهب ارسطونک رکن و اساسہ انگشترون اعتراض اولور Il n'y a point de fondement à faire sur son amitié, sur sa parole فلانک محبتی و سوزی بروجهله مبنا قوی مد اولنچق - اصل A. Il signifie aussi figur., cause, motif شئ دکلدر Ce n'est pas sans fondement qu'il en use de la sorte بونک اصل و اساسی شودرکه ... fondement à cela, c'est que... شکایتک اصل و اساسی - Il se plaint avec fondement اشتکاسی لاعن اصل دکلدر Je ne dis pas cela sans fondement بو کلامی من غیر اساسی سوبلم

کوت دلیکنده FONDAMENT. V. Angus || Avoir mal au fondement

وجع اولمق

تمهید - وضع اساس A. Fonder, jeter les fondemens A. بنیاد انداختن - بنیاد نهادن P. طرح اساس - اساس خاندنک Fonder une maison sur le roc || تمل براقمق T. la fonder sur pilotis بناسنی قیا اوزرنده طرح ایتمک Il se dit figur. de tout établissement permanent A. تأسيس P. بنا - تأسيس P. بنای ایتمک Fonder une ville || بنای ایتمک T. بنیاد کردن وضع اساس سلطنت Fonder un Empire, un royaume ایتمک Fonder un ordre وضع بنیان سلطنت - ایتمک Il signifie figur., établir sur un principe, appuyer de raisons A. مقرر ساختن P. تمهید اساس A.

تمکین رأی ایتمک Fonder son opinion || پیرلشدرمک T. ses prétentions اساسی تمهید ایتمک ses demandes Fonder toute son espérance en Dieu بیغایت جناب Il est fondé en bonnes raisons رتب العزت اوزرینه تمکین ایتمک Votre demande parait spécieuse, mais il faut la bien fonder مطلقه ظاهر حالده مناسب و معقولدر انجق بر اساس اوزرینه تمکین اولنغه محتاجدر

اساس کار P. اتخاذ الهی - اتخاذ اساس A. Se fonder. Il se fonde sur ce que.. || تملنمک - بنا ایتمک T. کردن Tout cela se fonde sur de faux bruits بوجلهلنک - بونلرک جملہسی اراجیفہ منیدر بنا ایدر اولی اوصلح سنداتی اساس کار - اوصلح سنداتی بنا ایدر ملکیتہ بنا ایدر Il se fonde sur la possession ایدر اساس کافہ آمالی سنسک Toute son espérance se fonde en vous

Il signifie aussi, assigner un fonds ou un capital pour l'exécution d'une oeuvre pieuse A. وقف المال Fonder une cha- pelle بر مسجد ایچون وقف مال ایتمک Fonder un lit dans un hôpital بر فراش ایچون وقف مال ایتمک

On dit, Fonder quelqu'un de procuration, pour dire, lui donner sa procuration A. نصب الوکیل P. وکیل گماشتن وکیل طاہشرمق T.

T. بنا کرده - بنیاد گرفته P. مبنی - مؤسس A. Fondé de procuration A. وکیل منصوب وکیل اولنمش وکیل T. وکیل گماشته P. وکیل ثابت الوکالة -

FONDERIE. Le lieu où l'on fond du métal A. دارالصوغ P. Il y a là une fonderie دوکمدجی کارخانهسی T. خانه ریخته گرو اول طرفده بر باب دوکمدجی کارخانهسی وار در Fonderie P. پیشه P. فن الاصاعة A. Et l'art de fonder les métaux دوکمدجیلک فن ماهر در - اصاعه معادنه واقفدر

FONDEUR. Ouvrier en l'art de fonder les métaux A. صیاغ دوکمدجی استادی Maitre fondeur || دوکمدجی T. ریخته گرو P.

FONDBE. Rendre fluide par l'action du feu un corps solide T. پراخته کردن - گداختن A. اذابة - تنویب - ذوب A.

Et celui qui a fondé et doté une église, un monastère A.
 pl. صاحب المبرة - اصحاب الخيرات pl. صاحب الخير
 T. خيرات كندهه P. بانى الخيرات - اصحاب المبرات
 Les rois sont fondateurs || خيرات بنا اهديجي - خيرات صاحبي

Il signifie aussi, la maçonnerie qui se fait dans la terre jusqu'au rez de chaussée pour élever un bâtiment A. اساس pl. بنیاد - بنداد P. قواعد pl. قاعدة - مبانی pl. مبنا - اسس Fondemens || تمل T. دای - شستگانی - بنوره - پای بنسٹ - اساس قوي و محکم اساس solidos عمیق الغور profonds بو بنانک تمللری Les fondemens en sont has متین واستوار تمل تمل - انشای اساس ایتمک Faire les fondemens آلهقدر تملی - اقعاد مبانی ایتمک Asseoir les fondemens یامبق Affermir نقص مبانی ایتمک Saper les fondemens يرلشدیرمک Ebranler اساسی تحکیم وترصين ایتمک mir les fondemens اسامه ایرات زلزله - ارجاف مبانی ایتمک Jeter les fondemens پیرندن اویناتق - تملی صارصق - ایتمک demens d'un édifice طرح اساس ایتمک On dit figur. Jeter les fondemens d'un Empire A. وضع الاساس Romulus a jeté les fondemens de l'Empire Romain || السطنة

بو باده کمال سورت وحدتی تقریبیله هوالندرلیه جک vent
On appelle, Tabatière - اولور ايسه فوجی دیبلرینی آتجقنر
re, boîte à deux fonds, celles qui s'ouvrent des deux côtés T.
جفته انبارلو بر قطعه قوطی - جفته قوطی

On dit figur. d'une affaire, d'une question embrouillée, qu'elle
n'a ni fond ni rive مصلحتدر یوق بر مصلحتدر
اول و آخری - سر و بنی یوق بر مصلحتدر
Et des choses qui sont au-dessus de la portée de l'esprit humain, que c'est une mer sans fond et sans rive
بر بجر بیحد و کنار در - بر دریای بی بن و کنار در
دریای نا قهریابددر -

De fond en comble. Depuis le haut jusqu'en bas A. من الراس
از سرتا پا P. من قعر الاسفل الى سقف الاعلا - الى القدم
Bâtir une maison de fond en comble || باشدن آیاعه دکین T.
بر خاندی بی من قعر الاسفل الى سقف الاعلا انشا
بر منزلی از سرتا پا
la démolir de fond en comble || ایتمک
Figur. || Cet homme est ruiné de fond en comble, c'est-à-dire, entièrement
کلیاً مضمحل و خراب - بر آدم جمله خراب و بیاب اولدی
بستون خراب اولدی - اولدی

On dit en termes de Marine, Donner fond, pour dire, mouiller l'ancre
دور بر اقمق T. لنگر انداختن P. القاء الانجر A.
Et couler à fond, pour dire, faire aller un vaisseau à fond A. غرق کردن
فرو روانیدن P. اغراق A.
Et figur. Couler quelqu'un à fond, pour dire, le ruiner
دیی دوز خراب - بر آدمی کلیاً باترقمق
Et couler une matière à fond, pour dire, l'épuiser T.
بر ماده یی تا آخرین قدر بتورمک

Fond de cale, la partie la plus basse de l'intérieur d'un vaisseau T.
Bas-Fond. V. Bas. دیب انباری

Fond, se dit aussi de ce qu'il y a de plus éloigné de l'abord, de plus retiré du commerce dans un pays A. معیق - معیق
درینلک T. پایان P. قساری - اقاصی pl. اقصى - اعماق
Il se retire dans le fond d'un pays چکلمک
اقصای حدود ملکته
c'est coulé dans le fond d'une province اوردی
Le fond d'un bois حدودی
تحصن ایلدی
معیق بیشزار -

Il se dit figur. pour signifier, ce qu'il y a de plus intérieur, de plus caché dans le coeur A. باطن - دخیلة
باطن pl. باطن

Dieu || ایشچ یوزی - ایشچ T. درون P. مزایا pl. ابطنه pl.
الله تعالی حضرتلری هارف connaît le fond des coeurs
جناب رب العالمین واقف - بواطن قلوب و ضمائر در
ابطنه ضمائر مزایای قلوبدر voit le fond de nos pensées
و افکاره بصیر و ناظر در

Il se dit aussi, du point principal d'une affaire, d'une question, d'une querelle A. اصل - اصل
T. زرف P. کنه - اصل
Le fond d'une affaire مصلحت Il faut venir au fond
مصلحتک Venez au fond de la question اصل ماده یه کدلم
Cette affaire était bonne par le fond, il l'a perdue par la forme
مستحسن ایکن
La forme emporte le fond
مصلحتدر اصل مصلحتدر
مصلحتدر اصل مصلحتدر

Fond, se dit aussi d'une somme qu'on amasse et qu'on destine à certains usages A. مال
T. سرمایه P. سرمایه
Faire un fond pour la guerre ایتمک
سفر ایچون مال تدارک ایتمک
مال پیدا ایتمک - سفر ایچون مال جمع ایتمک -

Fond, en matière d'étoffe, c'est la plus basse teneur sur laquelle on fait quelque ouvrage A. سطح
T. بوم P. سطح
Il se dit aussi de l'étoffe même sur laquelle on ajoute quelque broderie A. ثوب
P. ثوب
Une broderie sur un fond de satin
ثوب اطلس
sur un fond blanc
بیاض ثوب
Il se dit aussi des tableaux A. اوزرنده
T. اوزرنده
Le fond de ce tableau est trop clair
تصویرک زمینی رنگی
Le fond du tableau est un paysage
بوصویرک
زمینی بر بقعه رسمیدر

On dit, Faire fond sur..., pour dire, compter sur... A.
T. پشت دادن P. تکیه کردن P. اعتماد - استناد
sur
Je fais fond sur vous
کونا مکت - کونا مکت
طیانورم - سنک دوستلنکه کونورم
طیانورم

à fond. En allant jusqu'au fond A. بکنده
T. درین P. بزرگی P. متعمقاً -
Traitement d'une matière à fond
ماده یی متعمقاً
رویت ایتمک
Il possède cette science à fond
استکانه
Il nous a entreteu à fond
ماده یی بکنه
بکنه متصرفدر
ماده یی بکنه نقل ایلدی - حال ایله افاده مرام ایلدی

On dit aussi, Au fond, Dans le fond, pour dire, à juger des choses en elles-mêmes, et indépendamment de quelque cir-

دارالمجانين A. L'hôpital des fous. Fol espoir آميز جنون امنية جنون. تيمار T. بيمار خانه ديوانگان P. دار الشفاء المجانين - فلان Etre fou d'une personne, c'est l'aimer éperdument خانه Un mari ديواندسي اولمق - كمسندنك مجنونى اولمق qui est fou de sa femme زوج اولاد دلويسى اولان Un p're qui est fou de ses enfans اولاد دلويسى اولان Et être fou d'une chose || بوندن Il a acheté depuis peu un tableau, et il en est fou اولجه مبايعه ايلديكي بر قطعه تصويرك مجنونيدر سگ ديوانه P. كلب عقور A. قودرمش كوپك T.

خفيف A. Il se prend aussi pour Gai, d'humeur enjouée C'est un jeu- شطارتلو T. سبكروج P. نشيط المزاج - الروح سبكروج Il a l'humeur folle شطارتلو بر نو جواندر بر ونشيط المزاجدر

بوداله T. شفك P. احمق A. Et pour Simple, crédule بوكا اعتماد ايدر ايسك Vous êtes bien fou de croire cela بوكا وجود وبرك خيلى حماقتدر - خيلى احمقك ايتك بوبابده غصبه كلمك خيلى ايتك Vous êtes bien fou de vous en fâcher حماقتدر

نا سزا - نا معقول P. غير معقول A. Et pour Dérisonnable Une action عزيزمت غير معقوله Une folle entreprise بولسر T. اصول عقلمدن خارج بر فعل منكر و نامعقول

On dit en termes de Pratique, Un fol appel, pour dire, un بيوچه نقل. دعوا T. نقل الدعواه بلا موجب A. appel mal fondé

رُنج P. تمسخر A. Faire le fou, signifie, faire le bouffon مسخره ليك ايتك T. كاري كردن

فيل T. Fou, au jeu des échecs. C'est une des pièces du jeu طياش - شلول A. Qui se livre à une folie amusante Elle est

|| Elle est ارشكن - شن T. سبكمشرب - شوع وشنگ P. غاية الغاية شوع وشنگ بر خاتوندر

سبكمشربى P. استطاشه A. FOLÂTRE. Faire des petites folies ارشكنلك ايتك T. نمودن

T. سبكمشربى P. طيش A. FOLÂTRERIE. Action folâtre ارشكنلك

FOLIE. Aliénation d'esprit A. جنون - اختلال الشعور علاج قبول ايتمز علت Folie incurable دلولك T. ديوانگى جنونك بز اوسا de folia جنون. بى دوا - جنون

Et extravagance, impudence || La sagesse des hommes n'est que folie devant Dieu علم بشر عند الله محض منعبندن Il a fait la folie de se défaire de sa charge Quelle folie de ne songer point à l'avenir! نقدر مستقبلات اموره ملاحظه ايتماك دلوكدرد Et une passion excessive pour quelque chose || Cha- Les fleurs, can a sa folie هر كسك بر نوع جنونى وار در دلويسيدر - شكوفه وتصوير ديوانسيدر les tableaux sont sa folie فلانه مجنونانه محبتى وار در Il l'aime à la folie

Il signifie aussi, des propos gais sans objet et sans suite A. Il صاجمه سوز T. سخن هرزه P. كلمات ما لا يعنى pl. هزاران هزار كلمات ما لا يعنى سويلدى

FOLIO. Mot latin. On appelle Folio recto, la première page du feuillet A. وجه الصحيفة et Folio verso, le revers A. ظهر الصحيفة - Un livre in-folio. C'est un livre dont les feuilles ne sont pliées qu'en deux ورقه تاته قطعهسى بر كتاب بتون طبقه - قطعهسندى بر كتاب

بديوانگى P. بالجنون - مجنوناً A. FOLLEMENT. Avec folie Entrepren- مجنونانه - ديوانه آسا - dre follement Il se con- دلوچه مجنونانه مباشرت ايتك quelque chose دلوچه مجنونانه حركت ايدر

تنگم ايدر FOLLET. Qui fait on dit par habitude de petites folies A. C'est l'esprit du monde le بونك مثالى هرزه باز آدم جهانده بوقدر

Le premier poil qui vient au menton des jeunes چكده بتن يوشق T. خط - خط رخسار A. زغب gens Et le duvet des petits oiseaux, V. Duvet.

Une sorte de lutin, qui, selon le préjugé po- Esprit follet. se divertit sans faire de mal A. معالى pl. سلاة. Un esprit follet qui fait peur اطفال بيتى اخافه ايدن سلاات عول P. - عول P. او چوققورلر بى قورقودان قونجولوز

FOLLICULE. On donne ce nom en Botanique à quelques gous- ses. V. Gousse.

FOMENTATION. Remède extérieur qu'on applique à quelque partie malade, pour la réchauffer, la fortifier et la résoudre ملاجلو قيزغين T. كهتاب P. كمادات pl. كمادة - كماد A.

FOIS. Terme qui sert à indiquer la quantité et le temps des choses dont on parle. *مَرَّة* pl. *مَرَات* - *کَرَة* pl. *کَرَات* - choses dont on parle. *مَرَّة* pl. *مَرَات* - *کَرَة* pl. *کَرَات* - C'est la première fois que je l'ai vu *کَرِه در کوریهوم* Cela est bon pour une fois *پوشی یا لکز بر دفعه اینچون* *ایشه یوار* Une fois pour toutes, je vous en avertis *اول و آخر بر دفعه* *بر دخی* Ne retournez plus une autre fois *سکا خبر ویرم* *توقف ایلمسی* On lui a dit mille fois de s'arrêter *مودت ایلمه* Je l'ai dit bien des fois, beau-

FOL, ou FOU. Qui a perdu l'esprit ۴. مجنون pl. مجانين
- زایل العقل - مختل الدماغ - مختل الشعور - مألوس
ديوانه ۵. سلب العقل - مملو العقل - ذاهب العقل
شوریده - شوریده عقل - هوش ربوده - بیهوش
- نجن ایتمک Devenir fou || عقلی کتمش دلو ۶. دماغ
Fou à vingt - دلو اولمق - دلورمک - گرفتار جنون اولمق
- یکرمی درت قیراطلو دلو - مجنون مطابق quatre carats
زواقلرده سکدر ۷. Être fou à courir les rues صاوریق دلو
Un fou زنجیر کش دلو در Il est fou à lier دلوردن اولمق
عشق مجنونانه ۸. Fol amour سوداوی المزاج بر دلو mélancolique

شرط دیتدن Un article de foi || دین م. doctrine chrétienne
 Cela est de foi متعلقدر دینه م. C'est une ques-
 tion de foi بر مسئله دینیه در La foi de l'Eglise
 دین انجورینه فدای جان ایتمک Mourir pour la foi
 Renoncer à la foi دیندن فراغت ایتمک
 دیننی انکار ایله اسلامی قبول ایلدی Il a renié sa foi
 On dit, qu'un homme n'a ni foi ni loi اقرار دین -
 دینی ایمانی یوق بر آدمدر Confession de foi

Foi. Vertu qui consiste dans cette probité qui fait que l'on
 tient sa parole, ses promesses م. وفا - وفاء العهد - وفا
 سوزده - وفادارلق T. درستى عهد - وفادارى م. وفاء العهد -
 چندان وفاسى C'est un homme de peu de foi || صاعلملق
 مایه Homme sans foi قلیل الوفا بر آدمدر - یوق بر آدمدر
 وفای عهدی یوق - وفاسز آدم - وفادن بی بهره بر آدم
 Foi de gentilhomme کبار سوزی - کبار وعدی
 marchand وفادارى وعد ایله عهد Donner sa foi بازگان
 بر کمنه وفای عهدینى شرط ایتمک Engager sa foi ایتمک
 انجاز - وفای عهدده تجویز قصور ایتمک Manquer de foi
 شرط وفادارى به Garder sa foi موعود خصوصنده وفا ایتماک
 Violier sa foi عهد وپیمانده وفا ایتمک - رعایت ایتمک
 شرط وفادارى ده - رسم وفادارى به مغایر حرکت ایلمک
 وعدنده کاذب ارتکاب نقض وفای ایتمک Fausser sa foi
 وفای عهدینه اعتباراً بلا Être prisonnier sur sa foi اولمق
 On dit, La foi des traités, pour dire, l'ob-
 ligation que l'on contracte par les traités م. لازم الاداء
 Faire quelque chose contre la foi des traités
 وفای لازم الادای عهد وشرطه منافى حرکت ایتمک
 On se reposait sur la foi des traités عهد
 وفای لازم الادای عهد وشرطه استناد اولمشیدی
 - صادق العهد م. On dit, qu'un homme est de bonne foi
 ou de mauvaise foi سوزنده صاعلم T. وفا دار م. موثوق العهد
 وفاسز T. بیوفا - بد عهد م. عديم الوفا - فاسد العهد م. foi
 Et qu'il est dans la bonne foi, qu'il a fait
 une chose dans la bonne foi, pour dire, qu'il agit ou qu'il a agi
 selon sa conscience م. صدق الطویة - خلوص النية
 Cet homme a fait cela dans la bonne foi طوغریلق T. راستى دل - راستى اندیشه م. صادقة
 بونى صدق طوبته در la bonne foi - Et que la bonne foi est rare parmi les hom-

que la bonne foi mes صدق طوبیت نادر در
 n'excuse pas toujours صدق طوبیت هر حالده وسیله عذر
 Passes- صدق نیت هر ایشده مدله اعتذار اولمز - اولمز
 seur de bonne foi. Celui qui a la conviction de la justice de
 sa possession م. باعتماد الصادق Et dans le sens
 contraire, Possesseur de mauvaise foi م. باعتماد
 On dit aussi, qu'un jeune homme est sur sa bonne foi,
 sur sa foi, pour dire, qu'il est laissé maître de sa propre con-
 duite م. باشلو باشنه T. خود سر م. فاعل مختار م.

On appelle, Foi conjugale, la promesse de fidélité que les
 époux se font mutuellement م. حقوق الزوجية || Il a violé
 la foi conjugale حقوق زوجینه خیانت ایلدی
 زوجیتک خلافنه حرکت ایلدی
 T. باور م. وثوق - اعتماد م. Foi, signifie aussi, croyance
 Avoir foi aux paroles de quelqu'un اعتماد ایتمک || اینانده
 حواله سمع - بر کمنه نک کلامنه اعتماد ایتمک
 C'est un homme digne de foi اعتماد ایتمک
 مستحق وثوق - معتمد علیه بر آدمدر - اوله حق بر آدمدر
 موثوق ومعمد آدمدر - واعتماد در

Et témoignage, assurance م. شهادت - تصدیق
 Co qui est arrivé depuis peu, en شاهدلیک T. گواهی م.
 عهد قریبدنبرو ظهوره کلان حالت بوبابده وسیله
 Cette lettre fait foi qu'il est arrivé اثبات اولور
 En foi وصولنه شهادت ایدر - فلانک وصولنی مصدق
 تصدیقاً للحال اشهر نیلقه J'ai signé les présentes
 Cet acte fait foi en Justice امضا اولندی
 شاهد حالدر - مدار اثبات اولور

Et la fidélité qu'un vassal rend à son seigneur م. شرط
 || صداقلق شرطی T. پیمان صداقتکاری م. الصداقة
 ايفای شرط صداقت وتبعیت ایتمک Faire foi et hommage
 شروط مرعیه صداقت Faut avoir rendu la foi et hommage
 وتبعیتک اجراسنده تجویز تراخی وقصور اولندیغه مبنی
 Ma foi, Par ma foi. Façons de parler dont on se sert pour
 affirmer une chose T. ایمانم حقى ایچون - دینم حقى ایچون
 On dit dans ce sens, Jurer sa foi بر کمنه دیننه یمین
 ایتمک

En bonne foi, à la bonne foi, signifie, avec franchise م.
 - براستى درون م. بخلوص الطویة - بالصدق والاخلاص

- ازلاق البطن - اندیال البطن - Flux. Dévoiement
 Il lui a pris un || یورک سورمسی T. شکمرانی P. اسهال
 Provoquer un flux de ventre اندیال بطنه اوغرا دی
 Arrêter un ventre بطنی ایجاب ایتدرمک
 اسهالی قطع - اندیال بطنی منع ایتدرمک
 Flux de sang. Dévoiement accompagné - ایتدرمق - ایتدرمک

FOL. La vertu par laquelle on croit les vérités que Dieu a
révélées. ایمان || Foi pure خالص ایمان ferme ایمان
واحد تزلزلدن عاری ایمان inébranlable ایمان راسخ - قوی
ایمانه متعلق قوی ایمان مشکوک chancelante قوی
ایمانده صاحب ثبات و متانت است. Être ferme en la foi بر عمل
ایمانتک خلافتنه ارتکاب معصیت Pécher contre la foi اولمق
امر ایمانده متذبذب و بیقرار است. Vaciller en la foi ایتمک
مقصد ایمان - موقوف علیه ایمان اولمق L'objet de la foi
- Et persuasion de toutes les vérités qui sont le corps de la

زبد Les flots blanchissans d'écume طالع لرك كورنيسى
 Etre à la merci ايله سفيد پوش اولمش امواج هایل
 حکم - امواج متلاطمه بحركت حکمه تسليم اولنقى
 On dit aussi, que le sang coule امواج دريايه مسلم اولمق
 à grands flots, c'est-à-dire, avec abondance سيول دما متوجاً
 جريان ايدر

گروه انبوه P. افواج pl. فوج A. Flots, se dit figur. pour Foule
 افواج متزاحمة d'auditeurs غلبه لک T. Il fend des flots
 Au travers des flots du peuple rassemblé سامعنى خرق ايدر
 مجتمع اولمش افواج ناس اينچندن

On dit, qu'un vaisseau est à flot, qu'on l'a mis à flot, pour
 dire, qu'il ne touche point le fond, qu'il est soutenu sur l'eau
 کى بى صو اوزرينه يوزدريلر - کى صو اوزرينه يوزر

FLUT ET JURANT. Le flux et le reflux de la mer. V. ces mots.

FLUT. Assemblage de bois qui flotte sur une rivière A. عامة
 کراسته صالى T. عمد جوبکش P. الاخشاب

FLOTTABLE. Il se dit des rivières sur lesquelles le bois peut
 flotter A. صالح لاسباح العامة - صالح لعموم الاخشاب
 کراسته صالى يوزدرمسنه T. امکان پذير بشناوريدن عمد
 بو Ce canal est rendu flottable dans toute sa longueur
 جدول سر تا پا اسباح اخشاب کسب صلاحيت ايلدى

FLOTTAGE, transport du bois par eau, lorsqu'on le fait flotter
 روانيدن جوبها بر عمد P. نقل الاخشاب على طريق العموم A.
 Cette rivière est commode pour le flottage
 بونهر کراسته صالى يوزدرمه صالحدر
 FLOTTAISSEMENT. Terme de Marine. La partie du vaisseau qui est
 à fleur d'eau T. کمينک صويه دکديکى ير

FLOTTANT. Qui flotte, qui est agité de côté et d'autre A.
 Des arbres flottants متزعزع - متحرک - متذبذب
 Des îles flottantes اشجار متزعزعه - اشجار متحرکه
 Figur. Incertain, irrésolu A. متذبذب
 قرارسز T. بيقرار P. متردد -

FLOTTE, Corps de plusieurs vaisseaux qui naviguent ensemble
 کى آلايى - دونما T. گروه کشتيا P. کتيبة السفاين A.
 La flotte d'Espagne اسپانيا دونماسى La flotte des Indes
 هندستانه مخصوص کى آلايى

FLOTTEMENT. Mouvement d'ondulation que fait en marchant
 le front d'une troupe A. رجفان العسكر - زخوير العسكر

مسکرت صالنتيسى T. جنبش لشکر

FLOTTER. Etre porté sur l'eau sans aller à fond A. طفو
 برهوى آب روانه شدن - بروى آب رفتن P. غفو
 On voyait flotter les débris du naufrage
 قضا زده اولمش سفينه لرك روى درياده طفو
 ايدن انقاصى مشهود ايدى

On dit, Faire flotter du bois, pour dire, le faire descendre
 جوبها بر P. اسباح الاخشاب A. sur la rivière sans bateau
 کراستى صو اوزرينه يوزدرمک T. روى آب روانيدن
 کراستى صويه يوزدرمک يورتمک

Figur. Chanceler, être irrésolu A. معادله - معادل
 نهيه قرار ويهرجکى بيله مامک T. بيقرارى نمودن P. تردد
 افکار مختلفه Flotter entre diverses pensées
 بين الخوف والرجا متردد وبيقرار اولمق
 صو اوزرينه T. بر روى آب روان P. طافى A. Flotté

صو يوزرينه يورين - يوزن

FLOTTILLE. Petite flotte A. کتيبة مختصرة السفاين
 کوچک دونما T. گروه اندک شمار کشتيا

FLUCTUATION. Terme de Physique. Mouvement d'un liquide
 جالقندى - جالقننى T. جنبش P. رجرجه A. de côté et d'autre
 بر En touchant cette tumeur, on sent qu'il y a fluctuation
 وره لى اللس دروننده حالت رجرجه اولدينى حس
 بوورمک اوزرينه ال طوقنلسه بر جالقندى حس - اولنور
 - ذذبذبه افکار و آرا La fluctuation des opinions
 افکارک و آرانک گاه بروبه و گاه اوتديه اوينايشى
 بهاي افکارک و آرانک du prix des denrées
 ذخايرک اوينامدى

FLUCTUEUX. Qui est agité de mouvements violents ou con-
 traires A. جالقنيجى T. جنبان P. ذو الارتجاج - مرجرج

FLUER. Couler. Il ne se dit que de la mer A. مد البحر
 دريا مد و جزر ايدر

Il se dit en Médecine des humeurs qui coulent de quelques
 parties du corps A. انصباب - سيلان P. ريزيدن
 دماغدن منصّب Les humeurs qui fluent du cerveau
 دماغدن اينوب دوکيلن - ريزان اولان مواد - اولان ماذهلر
 يارهسى لا ينقطع سيلان ايدر Sa plaie flue toujours
 مر دالم آفر -

اولو پادشاه لکھنؤ وقت شدہ بازار فنون و علومک رواج
 Alors la Poésie florissait
 اول دورہ فن شعرک بہارستان اشتہاری نصارت کاملہ
 Cet Empire était florissant
 اول دولتک درخت شان
 O'était du temps que ce
 docteur florissait
 ناسر بار اور اشتہاری
 اشتہاری زمانندہ
 ایدی - بازار اولدینی وقتندہ
 Parmi ceux qui florissaient en vertu, en sainteté
 فضیلت و صلیت
 ولایت و شرافت
 ایلہ اشتہار یافتہ اولمش ذوات مزیزہ
 Un tel auteur florissait en ce siècle - là
 فلان مؤلف
 اول دورہ اشتہارندہ
 ایدی

FLEXIBILITÉ. Qualité de ce qui est flexible *A.* سهولة الانعطاف
 قندرد La flexibilité de l'osier *T.* قولای بوبکیمه *P.* نرمی
 سهولة - ملاينيت *Figur. A.* اوتنمک سهولت انعطافى
 La flexibilité de l'esprit *T.* يوشمقلق *P.* نرمى الانعطافى
 مزاجك سهولت انعطافى - ملاينيت طبع

سهل - سهل العطف A. Souple, qui plie aisément A.
 H n'y a rien de si flexible que l'esprit B. قولای بوکیلور T. نرم P. الانعطاف
 بر کمسنه نکت. بدنی سهل الانعطاف C.
 سهل العطف A. Voix flexible, c'est-à-dire, souple et aisée A.
 Un caractère flexible B. اویصال T. نرمضو P. لیس المزاج A.
 اویصال بر مزاج C.

On dit figur. Esprit flexible, c'est-à-dire, qui se porte, qui se tourne facilement à toutes sortes de choses. سهل العطف قولاً يلقأ. سهل المزاج - سهل السياسة - لين الجانب -

FLEXION. État de ce qui est fléchi *A.* ميلولت - حنايت *P.* خميدگی *T.* اڻيليش || La flexion d'une poutre عمودك خميدگی *P.* انطاوا - انحنا *T.* پيچش || Il se dit, en Anatomie, du mouvement opéré par les muscles fléchisseurs *A.* ميلولتي - بوکلس *T.* پيچش *P.* انطاوا - انحنا

FLOCON. Petite touffe de laine, de soie, etc. A. جالحة pl.
 جالحة Flocon de laine || توزاق - اوجونتي T. هبرية - جوالح
 ايمپك - جالحة ابريشم de soie يوك توزاعني - صوف
 T. برفبار P. رصاب A. Il se dit aussi de la neige - توزاعني
 قار پارچه || Il tombait de la neige par flocons قار پارچه سی
 پارچه اولدوق ياغر ايدي

FLORAISON. Époque où les plantes fleurissent. V. Fleuraison.
FLORISSANT. Il n'est d'usage qu'au figuré. 4. كثير الريعان
- كثير النضارة V. Fleurir au figuré.

خیزاب - شترک - کوه P. امواج pl. موج FLOT. Vague
 Le vent soulève les flots دریا Les flots de la mer || طالع T.
 Fendre les flots موجی امواج موجبدر les flots
 امواج Le bruit des flots امواج بحری شق ایتیمک - زمزمه

چھکشمش T. شکوفہ دار P. مزہر - منور - مورد A. FLEURISTE. Celui qui aime les fleurs, qui prend plaisir à les cultiver A. عشق pl. عشق P. شکوفہ پرور T. چھکچی
 بو باغیچوں استاد چھکچیندر || Ce jardinier est un bon fleuriste
 وافر Il y a beaucoup de gens qui se piquent d'être fleuristes
 On appelle - کسان چھکچیلکدہ وقوف ادعا سنده درلر
 حديقة الازهار Jardin fleuriste, un jardin où on élève des fleurs
 چھک باغچہ سی T. نہارستان - باغ گل - گلستان - گلزار P.
 چھککٹ -

FLEURON. Ornement qui imite les fleurs *A.* زمره *P.* گل *T.*
 گل- Les fleurons d'une couronne گلیری Les fleurons
 que les imprimeurs mettent au commencement et à la fin des
 livres کتابلرکت سرلوحه و کتابدسنده از باب طباعتک وضع
 ایدده Une étoffe où il y a des fleurons
 - چپکلو قماش *T.* کاله شکوفه دار *P.* ثوب. مدتیج *A.*
 On dit figur. d'une des plus grandes prérogatives d'un prince,
 d'un de ses plus grands revenus, d'une de ses meilleures pro-
 vinces, que c'est un des plus beaux fleurons de sa couronne
 واردات دولتینک اک- تاج سلطنتینک گل ازهر و احسیندر
 اعلا گلیندر

جای T. رود P. انهار pl. نهر A. Grande rivière
 Fleuve بیوک: نهر T. شاهرود P. نهر کبیر A. Grand fleuve
 rapide نهر عمیق - نهر بعید الغور - نهر عمیق الغور
 سیر مراکبه صالح اولان نهر navigable نهر شدید الجریان
 کناره رود P. شاطی النهر - شَط النهر A. Le bord d'un fleuve
 ساحل النهر A. La rive d'un fleuve جای یالسی T.
 مدفع باء Le courant du fleuve جای قیسی T. لب رود

دانس la fleur de la jeunesse اولمق شباب حالنده اولمق
 Elle était, alors dans la plus grande fleur de sa beauté
 اول وقتنده بهجت وجمالتهك حال كمال ريعاننده ايدى
 La fleur de la beauté n'a qu'un temps بهار حسن وجمال بى
 بهار حسنك وقتى محدود - ثبات وسريع الزوالدر
 La fleur du teint. C'est cet éclat de teint que donne
 تازه لك F آب ورتاب P. نصارت - طراوت A. جوانم

On appelle Fleur de farine, la partie la plus subtile de la
 farine A. آبروى آرد P. نخالة دقيق - خلاصة الدقيق A.
 P. خلاصة الكبريت A. Et fleur de soufre A. اوين خلاصسى
 On dit, La fleur de la virginité, pour dire, la virginité même بكارته
 غنچه. نشكفته بكارته

Il se dit figur. de l'éélite, de ce qu'il y a de meilleur dans
 une classe de personnes A. نخبة P. گزیده T. سجمه T.
 C'est la fleur de mes amis احبابمدر La
 fleur de la cavalerie گزیدهسى des
 troupes عسكر نقاوة عسكر - Il se dit aussi,
 du premier usage d'une chose A. گل زوى سپد P. زعارة A.
 Voilà une étoile qu'on n'a encore montrée à personne,
 اشته هنوز كوز كورماش بر مالدر vous en aurez la fleur
 قيمتى سكا قسمت اولدجقدر قيمتى سكا

FLAUA, se dit aussi du lustre et de l'éclat de certaines choses
 qui durent peu A. رونق نا پايدار P. جلا عديم البقا A.
 حسن وبها La beauté n'a qu'une fleur
 يالكز بر جلای نا بقا در

FLORA BLANCHA. Une certaine maladie des femmes A. سيلان
 طول يتاعى آقمسى T. ريزيدگى بوكان P. الرحم
 T. در برابرى - بروى P. متساويا A. Les fondemens de cet édifice sont déjà
 à fleur de terre برابرلكنه
 La digue n'était pas encore à fleur d'eau جيلمشدر
 Cette balle a passé برابرلكنه جيلمش دكلدر
 بواكه ايب اوچى برابرلكنه كچمشردر

FLORAISON. Il se dit de la formation des fleurs A. تزهر
 جچمكلمده T. شكوفه بستگى A. تنوير - تفقح - توريد - ازهيار
 Les fleurs de la seconde floraison sont ordinairement moins
 ازهيار لاشك

ازهيارى ازهيار اولك. ازهارينه نسبت ايله من جهة الجم
 شكوفه كى جچمكلمده. ظهور - والحسن ادبا اولو كچمشر
 ايدن جچمكرك اولكنك جچمكركدن كرك ابريلك وكرك
 كوزلكك جهيله عادتا دون اولور

Et de la saison dans laquelle les plantes fleurissent A. موسم
 هنگام گشايش شكوفها P. موسم التوريد النباتات - للازهار
 La gelée a retardé J. جچمك موسى - جچمك وقتى T.
 شتت. انجماد شفايق الانجمان la floraison des anémones
 جچمكركينك موسم توريدينه بادى تاخر اولمشر

فيحان - فيحان A. فليور. Répandre, exhale une odeur A. فليور
 قوچو T. بوى افشاندين - بو گلاندين P. نشر الريحه -
 فلان شيخن بوز ايجة غلبه فيحان C'est fleur bon
 On dit figur. et proverb. d'une affaire qui paraît bonne et avantageuse, Cela fleurit comme lan-
 mo. بو ايشك مسك كى قوچوسى كلور

FLEURETTE. Petite fleur A. زهر دقيق P. گل خرده
 شكوفدجك - اوفاق. جچمك T. شكوفه خرده

Figur. Coquetterie que l'on dit à une femme A. مغازلات pl. مغازله
 Dites || نسوان ايله ارشده T. لاغ فروشى با زنان - لاغ عاشقانه
 Elle aime les fleurcettes نسوان طايفه سيله مغازله ايتيك
 مغازله دن حظ ايدر بر خاتوندر

FLEURIR. Pousser des fleurs, être en fleurs A. ازهار
 گل شكفتن - اشخوان بستن P. توريد - تنوير - انارة -
 Entre J. جچمك آچمق - جچمكلكمك T. شكوفدار گشتن
 شجر اللوز جميع Quand les roses commenceront à
 fleurir. ابتداى گشايشلرنده - گلرك اوایل ازهارنده ايدر

Au figuré, il fait Florissait à l'imparfait de l'indicatif, et Floris-
 sant au participe actif, et signifie, être en vogue, en crédit
 كسب الاشتهار - كسب الريعان - كسب النصارة A.
 En un temps où les belles-lettres fleurissent
 بهارستان ادبياتك زمان نصارت وزبعاى وقتنده
 Les sciences, les beaux-arts ont toujours fleuri sous les grands princes
 ايله شهرنگير اولمش ملوك ستوده سلوكك ايام سلطنتلرنده
 گلزار علوم وصنایع شريفة دمدم كسب نصارتدن خالى
 طلوشان ايله سزافراز اولمش سلاطين عظام زماننده - دكلدر
 درخت بار آيور معارف وعلوم دائما من سبز وپور ازهار در

سهم قیز زهرلو اوق. T. زهر آلود Les fêches de l'amour
Il se dit aussi, d'une
longue pièce de bois, qui joint le train de derrière d'un car-
rosse avec celui de devant. سهم العجلة. P.
اوق اوزرند. Un carrosse qui porte sur la flèche
عربه اوقی شکست La flèche se rompit
استوار اولان عربه
Et de la partie du clocher, qui en fait la couverture
مناره کلاهی. T. کلاه مناره. P. سهم المنارة.

سهم الرامی. Plébez. Nom d'une constellation.

خم. P. تمایل - التوا - انحناء. FLÉCHIR. Courber, ployer.
Ce fer rompra
بوکلمک - الکلمک. T. خمیدن - گشتن
بودمور منحنی اولدجغه منکسر اولد بیلور
حضرت Il faut que tout genou fléchisse au nom de Jésus
عیسی اقدمزک اسم شریفی ذکرده انحنای رکب
نام مبارکی یاد اولندقه جمیع - مسکت اولنق واجبدر
ناس زمین عبادتده وضع زانوی تضرع وابتهاال ایتمک
تحنیه. Il signifie figur., se soumettre, s'abaisser.
اقتضا ایدر
سر - گردناده انقیاد گشتن. P. الجید الاطاعة ولائثال
باش اکمک. T. سرفرو کردن - فروبرده ربقه اطاعت شدن
کافه ناس سرفروبرده ربقه. T. Tout fut obligé de fléchir sous le joug
|| Tout fut obligé de fléchir sous le joug
جمله - حضورنده مائه ناس سرفرو ایدر ایدی
T. Tout fléchit sous les
ناس سرفرو برده انقیاد اولور ایدی
کافه ناس احکام قضا و قدره سرفرو برده
لائثال وتسلمیت اولور

Il signifie aussi figur., cesser de persister dans des sentimens de
dureté, ou de fermeté. P. نلین القلب - انعطاف القلب.
C'est un homme doux et qui
T. نرمخویی پذیرفتن
Il est inébran-
lable, il ne fléchit point
اصراری غالب بر آدم اولوب انعطاف
Il ne sait ce que c'est que de
T. ولائنت ستمنه اصلا میل ایتمز
انعطاف قلب نه اولدینسی بیلمز
قلبده آثار انعطاف ولائنت ظهوره باشلادی

Il se dit aussi à l'actif dans cette phrase : Fléchir le genou
زانو. P. تحنیه الرکب - تحنیه الرکبة.
Il se dit
T. خم کردن
aussi figur. pour signifier, attendre, toucher de pitié.
T. بدل نرمی آوردن. P. تهییج الرقة - تلین القلب - القلب

Fléchir son
Juges. T. قلبه رقت کتورمک - یورکی یومشتمق.
Se laisser fléchir aux
تصرفات و ملتسانده مقاومت ایدهمیوب رفته کلمک
Il est inexorable, rien ne le fléchit
ممتنع التلیس بر آدم
Cela est capable
اولوب تحریک هرق رقتی ممکن دکلمر
de fléchir les coeurs les plus durs
بو حالت اشد قسوت
ایله مجبول اولنلرک. هرق رقتلرینی تهییج ایدمک
برجبار و متمکارک Fléchir la cruauté, la dureté d'un tyran
مقوله دندر
ترقیق ایتمک - قسوت قلبی نلین ایتمک
R. قلمش. T. خمیده. P. ملتوی - منحنی.
دل رقت یافته - دل نرمی پذیرفته. P. لین القلب - القلب
رفته کلمش - یومشامش. T.

FLÉCHISSEMENT. Action de fléchir. P. نلوی - جنایت.
Le fléchis-
sement des genoux
T. دیزلرک الکمه سی
ور تافتگی. P. صلح - انعطاف - مایل.
Le fléchissement d'une poutre, d'un mât
دیرکک
وکی ستونک مایل و انعطافی

FLEGMAGOGUE. Il se dit des médicaments propres à purger
la pituite. P. راننده کش سپید.
L'agario est flegmagogue
T. غاریقون قالدع بلغمدر
|| سوکیچی

FLEGMATIQUE. Qui abonde en flegme. P. بلغمی المزاج.
C'est un
T. بلغم چوقلغنه مبتلا
بلغمی المزاج بر آدمدر
Il se dit figur. d'un homme qui paraît froid et insensible.
مثلولج. P. بارده - المزاج

|| قانی صوغوق - صوغوق. T. دل افسرده. P. بارد - المزاج
C'est un homme très-flegmatique
T. غایت ایله مثلوج المزاجدر

FLEGME. Pîtuïte, l'une des humeurs qui composent la masse
du sang, et qui est froide. P. بلغم کش سپید.
T. بلغم

Il se dit au pluriel des matières épaisses que l'on jette en cra-
chant. P. بلغم. T. تفوی کش سپید. P. تخامة - خواعة.
Il a jeté beaucoup de flegmes
T. آغزندن وافر نخامات رمی ایلدی
آغزندن قتی جوق بلغمدر پوشکوردی

Il se dit figur. pour exprimer la qualité d'un homme froid,
posé, qui se possède. P. بذامة الطبع.
Son flegme m'étonne
T. لندرلرکک. T. دریا دلی
Modérez votre bile, et
T. خشم و غضبکی تعدیل و بر مقدار
ayez un peu de flegme

مداهنده مایل بر مزاج Un esprit flatteur مبادرت آیتک
 Les plus dangereux ennemis ٲسان مداهنه الود Langage flatteur
 امرانک اشده اعدالری زمره flatteurs des princes sont les
 مداهنیدر
 دلارا - دلپسند P. مرغوب ٲ. Il signifie aussi, agréable ٲ.
 Un espoir flatteur ٲ. فرحسان - دنواز - جانفزا
 مأمول فرحسان ٲ. امید دلارا ٲ. Une espérance flatteuse
 - On dit, Avoir des manières flatteuses, c'est - à - dire, douces
 ٲ. اطوار مرغوبه - اطوار مطبوعه ٲ. et insinuantes ٲ.
 طاتلو طورلو - خوش طورلو ٲ. اطوار شیرینکار - دنواز
 ٲ. مولد الزیج - مولد المخرة ٲ. FLATUEUX. Ventoux
 ٲ. یل کتوریجی - ریختلو ٲ. باد آور
 بقول قسمی ریختلو در

On dit, Flatter sa douleur, son ennui, pour dire, en adoucir
 تسکین - تلپسن الالم ٲ. le sentiment par des espérances ٲ.
 برنج درماندگی - نرمی - بدرد اندوه - نرمی آوردن ٲ. الکلال
 Et - اوصانقلنی یومشاتق - کدری یومشتمق ٲ. آوردن
 flatter l'amour-propre, pour dire, complaire à tout ce qui est
 خوش ساختن ٲ. تطیب ٲ. agréable à l'amour-propre ٲ.
 ٲ. Il lui a dit cela pour flatter son amour-propre ٲ.
 فلانک حب نفسی تطیب ایچون بو کلامی سویلدی
 - Et flatter la vanité, les passions, pour dire, les favoriser ٲ.
 ٲ. Il ne faut pas flatter la vanité, les passions de cet homme ٲ.
 بو آدمک عجب نفس و خجاسنه و امراض تقسانیه منه ماضات
 ایتیلو دکلر

FLATTERIE. Louange exagérée, donnée dans le dessein de
 سخن خوش آمدی ٲ. تملاقات ٲ. pl. تملق - مداهنه ٲ. plaire ٲ.
 Lache flatterie ٲ. طال قاولق - یلتاقلق ٲ. جابلوسی - لابه -
 موجب غار و خجالت اوله جق honteuse مداهنه مردوله
 grossière مداهنه لامت آلود - مداهنه دتیه basse مداهنه
 نازکانه - مداهنه لطیفه قبا مداهنه - مداهنه غلیظه
 مداهندن - بلا مداهنه سویلمک Parler sans flatterie مداهنه
 تملق و مداهنه نمک ٲ. Etre ennemi de la flatterie عازی اولدنی
 هدو اکبری اوله

جابلوس - لابه کار ٲ. مداهنین ٲ. pl. مداهن ٲ. FLATTEUR. Qui flatte ٲ.
 مداهن دوستلردن ٲ. Je ne veux point d'amis flatteurs ٲ. یلتاقلیجی ٲ.
 کلمات مداهنه امیزه Tenir des discours flatteurs حظ ایتتم

FLATUEUX. Ventoux ٲ. مولد المخرة ٲ. FLATUEUX. Ventoux
 ٲ. یل کتوریجی - ریختلو ٲ. باد آور
 بقول قسمی ریختلو در

FLATUOSITÉ. Vents dans le corps ٲ. رباح ٲ. pl. رباح -
 On dit que les fruits causent des ven- ٲ. یل ٲ. باد ٲ. P. مخرة
 دیدکلرینه کوره میوه لر تولید رباح ایدر

FLÉAU. Instrument qui sert à battre le blé ٲ. جرجر ٲ.
 ٲ. Batire ٲ. دوکن ٲ. زد - سنج - جون ٲ. نورج - طریبل
 خرمی - جرجر ایله خرمن دق آیتک le blé avec le fléau ٲ.
 - Il se dit figur. des maux que Dieu en- ٲ. دوکن ایله دوکنک
 voie aux hommes pour les châtier ٲ. بلایه ٲ. pl. بلایه سماویة ٲ.
 ٲ. آفات سماویة ٲ. آفة سماویة - نوارل ٲ. pl. نازله - سماویة
 ٲ. La peste, la guerre et la famine sont trois fléaux de Dieu ٲ.
 ٲ. اللهدن کلان بو بلا ٲ. بلای آسانی
 علت وبا و حرب ٲ. - ووغا و قحط و خلا ارسال الهی اولان اوج بلای آسانیدر
 - Il se dit aussi de ceux par qui Dieu châtie les peuples ٲ.
 ٲ. Attila est appelé le fléau de Dieu ٲ. فلان نام جبار بلای آسانی
 فلان ٲ. Ce gouverneur a été le fléau du Ciel ٲ. فلان
 محض - والی آفات سماویة دن معدود ٲ. یر عذار ایدی
 بلای آسانی ایدی

FLÉAU. La verge de fer où sont attachés les deux bassins
 ٲ. تیر ترازو ٲ. شاهین - عمود المیزان ٲ. d'une balance ٲ.
 - Et barre de fer qu'on met au derrière des portes ٲ.
 cochères. V. Barre.

FLÈCHE. Trait qui se décoche avec un arc ou une arbalète
 ٲ. اوق ٲ. ناوکت - تیر ٲ. نبال ٲ. pl. نبل - سهام ٲ. pl. سهم ٲ.
 ٲ. تیر تیز توگ - سهم مؤفف ٲ. Flèche pointue ٲ.
 ٲ. نبل مسموم - نبل ممشوب ٲ. A. vempoisonnées ٲ. اوق

مکاره و معاویه تجویز مدافعه ایده من
 Et tromper en déguisant la vérité, ou par faiblesse, ou par
 crainte de déplaire A. مدارا P. مدارا کردن
 بویختن و پنهان کردن
 Vous me flattez dans cette affaire-là. مدارا ایتمک
 عادتاً On ne flatte ordinairement que trop. بگا مدارا ایدرسک
 Dites-moi sans me flatter ce qui vous
 بو باده ملاحظه نکند اولدیغنی بلا مدارا بگا
 بوماده می نه شکل آکلادیغنی بگا مدارا ایتمکسزین - سویله
 Je ne me flatte point, je connais mes défauts. سویله
 Je ne veux pas que
 mon médecin me flatte, je veux qu'il me dise nettement l'état
 de mon mal. بگا مدارا ایتمیرک. هلمن علفنک حال
 و کیفیتنی تمیزجه بیان ایلمسی مطلوبدر

FLANZLE. Étoffe légère de laine. لید سخیف - لید رقیق
 P. لید عیله - فلانله T. نمد باریک
 FLANQUANT. Terme de fortification. ناظر A. ناظران P. نگران
 On appelle Anglé, bastion flanquant, celui qui en flan-
 que un autre T. ناظران. آخر زاویه ناظر زاویه و آخر پلنقدیه ناظر T. ناظران
 بر پلنقه

FLANQUER. Il se dit de la partie d'une fortification qui en
 voit une autre, et qui lui sert de défense. ناظر A. ناظران P. نگران
 Des casernes qui flanquent un fossé. باقمق T. بودن
 باقمق - ایچنه ناظر اولان زیر زمینلر

FLAQUE. Petite mare d'eau croupissante. بوج P. بوج - فقی
 طورغون صوجقوری - فاق T. آکند

FLASQUE. Moins sans vigueur. رخو A. رخو P. سست
 Le grand chaud rend le corps flasque. شدت گرما باعث
 سست خور رخو المزاج A. استرخای بدنلر
 Un homme flasque. سست خور
 کوشک بخیلو T. کوشک

FLATTER. Louer dans le dessein de plaire, de séduire. مدافعه A.
 مدافعه T. سخن خوش آئنده گفتن - لایه نمودن P. مدافعه
 کباره Ceux qui flattent les princes, les corrompent. ایتمک
 Les hommes n'aiment ordinairement que ceux qui les flattent. مدافعه
 بنی آدم عادتاً On dit, qu'un peintre flatte une per-
 sonne, pour dire, qu'il la peint plus belle qu'elle n'est. مدافعه
 حط ایدر
 مصور فلان کشی بی بالمداغه تصویر ایدر

Et excuser par une mauvaise complaisance. تجویز بالمداغه A.
 آموزش لایه کارانه روی دل نمودن P. اغماص بالمداغه -
 Il est // خاطر ایچون معذور طوتنق T. نا بوقع نمودن
 اجل خیر و مسرت. trop homme de bien pour flatter le vice. مدافعه
 بر آدم اولمغه هیوب و ذنوب حقنه تجویز مدافعه ایتمک
 Je ne saurais flatter les passions, les défauts
 دوستلرک هواي نفسلرینه و برتکب اولدقلری

مکاره و معاویه تجویز مدافعه ایده من
 Et tromper en déguisant la vérité, ou par faiblesse, ou par
 crainte de déplaire A. مدارا P. مدارا کردن
 بویختن و پنهان کردن
 Vous me flattez dans cette affaire-là. مدارا ایتمک
 عادتاً On ne flatte ordinairement que trop. بگا مدارا ایدرسک
 Dites-moi sans me flatter ce qui vous
 بو باده ملاحظه نکند اولدیغنی بلا مدارا بگا
 بوماده می نه شکل آکلادیغنی بگا مدارا ایتمکسزین - سویله
 Je ne me flatte point, je connais mes défauts. سویله
 Je ne veux pas que
 mon médecin me flatte, je veux qu'il me dise nettement l'état
 de mon mal. بگا مدارا ایتمیرک. هلمن علفنک حال
 و کیفیتنی تمیزجه بیان ایلمسی مطلوبدر

Figur. Traiter avec trop de douceur, ce qui a besoin d'être
 traité d'une autre manière. رفیق A. ملائمت - ملائمت P.
 C'est entre-
 tenir une plaie, que de la flatter. جراحی ملائمت ایله تیمار
 Si on flatte est-
 cère, on ne le guérira point. ایله قوللندقه
 On ne guérit point les
 grands maux en les flattant. جسیمه ملائمت طریقله
 رفیق و ملائمت اعمالله - شفایاب اولمز

Il signifie aussi, caresser. بالطف A. نواختن P. لمس
 Flatter un enfant. اوخشامق A. اوخشامق
 Flatter un
 cheval avec la main. آتی ال ایله اوخشامق

On dit, Flatter quelqu'un de quelque chose, pour dire, l'a-
 muser de l'espoir de la jouissance d'un bien. تمسیح A.
 On de
 flatter qu'il aura bientôt ce qu'il souhaite. با کلام خوش آمیدی
 فریفتن P.
 Il y a long-temps qu'on
 le flatte de cela. دیو اوپالنددرلر
 و تعلیل ایدرلر

Se flatter. S'amoiser de l'espérance de quelque chose. خود
 بخود امید داشتن P. فاسیل النفس - تطنیف النفس
 Il se flatte qu'on aura be-
 soin de lui. امید دوشک - اسونمق T.
 ایلد تطنیف ظن
 C'est de quoi il s'est toujours flatté. نفس ایدر
 امیدوار بودن - امید داشتن P. توقی A. Be persuader

برخشا، - شمشاد ریز - رخسندہ، P. طاع اللہمان - شمشاد

یاناری جلیمنز F. اسب کیم پهلوان P. فرس احمم A. Lane

حلیه. Les finesces tiennent souvent lieu d'habileté. On dit, qu'un homme est au bout de ses finesces, pour dire, qu'il a employé sa vaie toutes ses ressources pour faire réussir une chose.

بیهوده دوکتدی - سعی و همتنی نافله یره صرف ایلدی
FINIR. Achever, terminer. م. ختم - اتمام - تسیم - اتمام

تمام کردن - بپایان رسانیدن - بانجام رسانیدن - تکمیل -
Finir un discours. تماملسق - بتورمک - برسانیدن -

بر مصلحتی اتمام. une affaire. مقالیدی ختم و اتمام ایتمک
Finir ses jours. ایتام - ایتام - عمری تکمیل ایتمک

تالیفی تکمیل. Finir un ouvrage. معدوده عمری اتمام ایتمک
ایتمک

اختتام - انقضا - استتمام - انتہا. Et prendre fin
بانجام رسیدن - ختام پذیرفتن. م. کسب الختام

تمام - بتمک. م. برسدن - منتهی گشتن - بپایان رسیدن
موعظه. Le sermon finissait. ختم بولمق - اتمق

Son bail finira à paques. ختام بولمقده ایلدی - رهن - ختام اولمقده ایلدی
التزامی مدتی بصفالیاده منقضی اولمقده ایلدی

Tout finit en ce monde. ختام اولور - ختام اولور
ایتم عمر مدت قلیله ایچمده

La vie finit en peu de temps. C'est un méchant homme. م. ایل
ختم بر آدم اولدیغدن. وخامت حال ایلده

موجود محدود. Un élève qui finit. م. ختم
بو پادشاهمک مدت عمری شو

ر. Ainsi finit ce prince. عمری بوجهله عاقبت بولدی - وجهله ختامپذیر اولمشو
تمام اولمش. م. بانجام رسیدن - برسدن. م. تمام

FINI. م. تمام. م. محدود. Il est aussi adjectif, et signifie, limité, borné. محدود
موجود محدود. Un élève qui finit. م. محدود

Un nombre fini محدود. Un élève qui finit. م. محدود
FINITO. Terme latin, qui signifie, l'arrêté final d'un compte. فلذکة الحساب

FINOLE. Petite bouteille de verre. م. صایه. م. تنک. م. تنک
بوقالچمک. Le goulot d'une fiole. بوقالچق - شیشچک

بوغازی
FIRMAMENT. Le ciel où l'on suppose que sont les étoiles fixes. فلک الثوابت
Les étoiles du firmament. فلک الیکواکب - فلک الثوابت

م. تحت فلک ثوابتده اولان نجوم وکواکب
FISC. Le trésor de l'état. م. خزینة الدولة. م. خزینة میری

Le droit du fisc. نفع میری. L'impôt du fisc. میری
حقوق میری

FISCAL. Qui regarde le fisc. م. متعلق بخرینة الدولة. م. متعلق بخرینة الدولة
Matières fiscales. میری به متعلق. م. متعلق بخرینة الدولة

On dit d'un homme fort attaché à ce qui regarde l'intérêt du fisc, qu'il est très fiscal. نفع میری به غایة العاجیه مقدا مدمر - بغایت سعی میری ایدر
پک میریچمدر

On se dit des quadrupèdes qui ont le pied divisé en plusieurs doigts. جتال طرنقلو. م. ذوی الحوافر. م. ذوی الحوافر

FISSURE. Terme de Chirurgie. La fracture longitudinale d'un os qui n'est que fenda. م. صدمع العظم. م. صدمع العظم
Les fissures du crâne sont dangereuses. م. کسب استخوان. م. کسب استخوان

FISTULE. Espèce d'ulcère. م. ناسوری. م. ناسوری
Matière fistuleuse. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

On dit d'un ulcère qui se forme au grand angle de l'œil, qu'il est fistuleux. م. ناسور. م. ناسور
Fistule au fondement. م. ناسور. م. ناسور

۲. **اکیرش** La filure de cette laine est trop grosse **یوپاغت**
 چوقدنک On connaît le drap à la filure **اکیرشی** یکت قبا در
 کیفیت غزلندون معلوم اولور

FIN. Terme A. آخر pl. اواخر - انتہا - ختام - نهایت. T. سپری - پایان - انجام. P. نہایات. pl. نہایت. غایات. انتہاء الزمان آخر سنہ La fin de l'année لا صرکتہ جاتہ سخن - ختام کلام d'un discours عمل. La fin de l'ouvrage. قریب الختام اولان مصلحت. Une affaire qui va prendre fin. دنیاہ ہر شیئت انجام و آخری. Tout prend fin en ce monde. و اور در یالکز جناب - یالکز جناب حق ابتدا و انتہا دن منزہو دیسار sans fin خدای متعال ہدایت و نہایت دن منزہو. On dit, Mettre fin à une chose, آخری یوق بر مقالہ طویلہ. pour dire, la terminer A. ختم - اتمام - P. باآخر رسانیدن. J. بو مصلحتی. اتمام ایلہ Mettes fin à cette affaire. || بتورمکت

à vos propos صحبتکی بتور - Et proverb. La fin couronne l'oeuvre; et cela se dit d'une chose dont la fin répond au commencement. عاقبة الامور على وفق الاوائلها. Il a vécu en bon chrétien, et est mort saintement; la fin couronne l'oeuvre. فلان كسند مؤمن صالح طورونده امرار عبر ايلدكدنصكره عاقبة الامور على وفق الاوائلها فهو اسنجه ولي الله كى تسليم جلن ايشمشدر. Après beaucoup de méchantes actions, il en a fait une qui l'a fait pendre; la fin couronne l'oeuvre. نيهه نيهه اعمال قبيحه تصدى ايلدكدنصكره نهايتده برخبائت دخى ايتديكه عاقبة الامور على وفق الاوائلها. - A la fin, et-panjam. P. بالآخرة - عاقبة الامر - نهاية الامر. - gnaie, enfin. A la fin il صوكت صوكنده. T. نهايت كار - آخر كار - لار نهايت كار هر شئده توافق ايلدى. est convenu de tout

Il signifie aussi, mort عاقبت || Il a fait une bonne fin
سُو عاقبت une malheureuse fin عاقبت اولمشدر
نوجار اولمشدو

- قصد - اغراض pl. غرض d. Et but, on pour quoi on agit
Fin || مرام - نیات pl. نیت - مقصود - مقاصد pl. مقصد
غرض - غرض بعید éloigné غرض قریب الظهور prochain
نهایب - اقصای مرام - آخر مقصد La fin dernière دوران
بر کسند نکت بر کوند غرضی اولمق Avoir sa fin مقصود
اغراض منویسمی طرفند متوجه اولمق aller, tendre à ses fins

Faire une chose
à bonne fin
à mauvaise fin
سَوَ قَصْدِه مِنْهُ - تَبِتْ خَيْرِيَدِه مِنْهُ
اَيْتَمَكْ اَيْتَمَكْ

FIN. Délicé *A.* رفیق - دقیق *P.* باریک *T.* آنچه *||* Étouffe
fine کاغذ رفیق *Papier fin* آنچه قماش - ثوب رفیق
fine - باروت باریک *Fine poudre à canon* سفوف دقیق
On dit, qu'un homme a la taille fine *A.* رشیق القَد *P.* نازک
Figur. Subtil, سوپو بویلو *T.* سهی قَد - سرو قَد - قامت
délicat *||* Cette pensée est fine دقیقدر *Cette rallierie*
est fine دقیقدر *Il a l'esprit fin* استهزای دقیقدر
le goût fin و دقیقدر نازک - *Il se dit aussi des per-*
sonnes, et signifie, habile A. دقیق الفکر -
دقیقه دان - باریکبین *P.* دقیق الذهن - منکش - مدقق
محتال *A.* Et rusé آنچه فکرلو *T.* نکته دان - خرده دان -
حسله کار *T.* فند کار - زارخور *P.*

On dit proverb. C'est un fin renard, C'est une fine bête **A.**
 Et par dérivation d'un homme simple, C'est un gros fin در برقا ولدزنا
 - Et fin contre fin n'est pas bon à faire doublure, pour dire,
 que deux personnes également rusées ne sont pas propres à avoir
 liaison ensemble ایکی حیلہ باز برلشدمز - Et faire le fin d'une
 chose, pour dire, ne vouloir pas découvrir ce qu'on en sait **A.**
 - بیلمازلک ایتمک **T.** ندانستی نمودن **P.** تجاهل
 Je l'ai sondé sur cette affaire, mais || بیلمازلک کوسترمک
 Il fait le fin ایدر تجاهل انجق یوقلدم فلانی
 Vous en faites le fin بیلمازلک ایدرسک

Il se dit aussi d'un métal par opposition à son état d'im-
 pureté. **خالص** - **تمیز** *T. پاکیزه* - **ناب** *P. نقی* - **خالص** *د.*
خالص التون وخالص De l'or, de l'argent, du cuivre fin
خالص باقر Et d'autres choses, pour indiquer
 leur qualité supérieure. **احسن** - **اعلا** *د.* **گزیده** *P.*
Farine fine **اعلا ورنک** - **لون** **اعلا** *د.* **پکت ابو**
اعلا دقت

Il s'emploie aussi substantivement dans ces phrases : Le fin
d'une affaire, pour dire, le point décisif et principal **فصل**
ایشک دقیقه یری *T. دقیقه کار* *P. دقیقه المصلحة - الامر*
- Il se dit aussi pour signifier ce qu'il y a dans une affaire
de mystérieux, de caché **ایشک** *T. پنهان کار* *P. سر المصلحة*

dans le même sens, Perdre le fil d'une affaire سلك مصلحتي
 سلك مصلحتي Reprendre le fil d'une affaire فوت ايتمك
 Tenir le سر نو اخذ ايتمك - بالاستيناف اخذ ايتمك
 سلك معاني وافكارى وفايه ايتمك
 fil et la liaison des idées - On dit aussi, Aller de droit fil,
 pour dire, aller directement à son objet سلك مستقيم اوزره
 ست مقصوده سالك اولمق

On dit proverb. Aller de fil en aiguille, pour dire, passer
 insensiblement d'un propos à un autre ايكنه دير ايكن ايپلك
 - On dit aussi d'un homme qui a raconté
 exactement toutes les circonstances d'un fait, que de fil en aiguille
 او ليكندن ايپلكه دك نقل ايتدرديلر
 نقير وقطير نقل وتقرير ايتدرديلر -

Fil. Le tranchant d'un instrument qui coupe حذ. -
 Le fil d'un rasoir || آغز - كسكين بىرى - چالم بىرى ت. شفر P.
 اوستره نك كسكين بىرى - اوستره آغزى - حذ مردوده
 دم P. حذ السيف - ذباب السيف A. Le fil de l'épée
 هرمه حذ السيف || Passer au fil de l'épée
 علف تيغ بيدريغ - طعمه شير شمير ايتمك - ايتمك
 قتل عام ايتمك - قليجدين كهورمك - ايتمك

Donner le fil à un rasoir, à un couteau, à une épée. C'est
 leur rendre tranchants A. تسين - احداد - تانيق P. تيز کردن
 قليجي كسينلشدر A. Son épée a le fil || كسينلشمتك T.

Il se dit aussi du courant de l'eau. V. Courant. - On dit
 figur. Aller contre le fil de l'eau, pour dire, entreprendre une
 chose à laquelle tout est contraire آقندى به قارشو يوريمك
 آقندى به قارشو كورك چكمك -

On appelle aussi Fils, les séparations qui se trouvent dans
 le marbre ou dans la pierre A. عروق P. ركت
 طمر T.

Filage. Manière de filer A. عز P. ريس T. اكيرش
 Filage de la laine destinée pour faire la chaîne d'une étoffe,
 est différent de celui de la trame سداى ثوبه مخصوص اولان
 On a payé tant pour le filage تار پشمك غزلى تار لشمه نك غزلندن فرقلو اولور
 اجرت غزل اولدري شوقدر آقنه ويرلدى

FILAMENT. On donne ce nom à de petits fils qui se trou-
 vent dans les plantes, et dans les chairs des animaux A. فتله

pl. فتل T. تل || Les filaments des plantes
 nerfs sont pleins de filaments عبارتدر
 سكرلر فتلدر ايله طلو در

FILAMENTEUX. Qui a des filaments A. ذوى pl. الفتل
 فتلدر T. فتله دار P. الفتل

FILANDIÈRE. Dont le métier est de filer A. غوازل pl. غارلة
 اكيرجى قارى T. زن ريسنده P.

FILANDRES. Certains fils blancs qu'on voit voltiger en l'air
 dans les jours d'été A. مخاط الشيطان - لعاب الشمس
 T. Toute la campagne était pleine de filan-
 res روى صحرا سر تا پا لعاب شمس ايله مملو ايدى

Et filets longs et déliés qui se trouvent dans la viande A.
 اتده كنى آقى طريقه لر T. نداه pl. ندته A.

FILANDREUX. Rempli de filandres A. آقى طريقه لر T. ذوى الندته
 Il - آقى طريقه لوات - لحم ذوى الندته
 se dit aussi des pierres et des marbres A. ذوى pl. ذوى العرق
 طمرلو T. ركدار P. العروق

FILASSE. L'écorce du chanvre ou du lin, lorsqu'elle a reçu toutes
 les préparations nécessaires pour être filée A. تار P. خيط القنب
 عومنه اعماله Filasse à faire des câbles || كندر تلى T. كنو
 هلاط بوكلمكه صالح كندر تلى - صالح كندر تلى

FILASSIER. Ouvrier qui façonne les filasses A. فتال الخيط
 كندر تل بوكيجى T. ريسنده تار كنو P. القنب

FILATURE. Lieu où l'on file en grand les matières destinées
 aux fabriques A. ايبلك T. كارگاه تار P. طراز السلك
 كارخانه سى

FILE. Suite ou rangée d'objets disposés en long l'un après l'autre
 قطار - صفوف متسائلة pl. صف متسائل - سبط pl. سباط A.
 Une longue file de gens qui vont un à un برصيف مستطيل
 صره - قطار T. رسته - رده P. يكايك - متسائلا روانه اولان
 صفا مستطيل ناس - ناس
 Aller file à file خطوه جنبان اولان بر قطار طويل ناس
 مربرلر كت Suivre la file des voitures قطار بقطار كتمك
 Prenez garde سلكنه پيرو اولمق - قطارينه تبعيت ايتمك
 قطار ك مره سنى شايب ايلمكندن de ne pas perdre la file
 نظم ساطى قطع واخلاق Rompre, couper la file حذر ايله
 Se mettre à la file قطارى كسر وشكست ايتمك - ايتمك
 Il se dit en termes صره به كيرمك - قطاره داخل اولمق

المجاز || Parler figurément مجازاً سويلمك Ce mot-là signifie proprement une telle chose, et figurément il en signifie une autre فلان لفظك معنای موضوعی شويله ايكن مجازاً معناسی بشقه در

FIGURER. Représenter par la Peinture, par la Sculpture, etc. A. تصوير T. نگاريدن - نگاشتن P. تصوير - ترسيم - رسم || Dans le fond du tableau, le peintre avait représenté un paysage; et sur le devant, il avait figuré une danse de bergers et de bergères فلان رسام رسماً ايلديكي لوحه تصويرك زمينده بر معموره لطيفه هيئتني وپيشگاهنده رقص ايدر رعائات وراعات صورتني رسم و تصوير ايلمشدر

Bz. voir. S'imaginer A. تصور - تخيل P. بخیال آوردن. || Figurez-vous deux armées campées l'une devant l'autre, et prêtes à en venir aux mains خياللق T. در انديش کردن - بری برينه قارشو نصب خيام اقامت وتهيئي هجوم On se figure ordinairement les choses autrement qu'elles ne sont احوال دنيا عادتاً اولدقلري صورتندن بشقه تخيل و تصور اولنو كلمشدر

رسم على صورة A. Représenter comme symbole L'immolation de l'agneau pascal de l'ancien Testament figurait l'immolation de Jésus-Christ sur l'arbre de la croix موعجبه Christ اورات شريف احكامي موعجبه عيسينك عيد فصحده ذبح حمل مادهسي حضرت عيسينك مود الصليب اوزرنده مذبحيتنك صورت مثاليهسي ايدى Les Égyptiens figuraient l'année par un serpent qui mord sa queue اهل مصر قديم سندنك صورت مثاليهسي قويرغنى ايدى Par cette لدغ ايدر بر حيه ايله رسم و تصوير ايدر لر ايمش اشو Le sculpteur avait voulu figurer le peuple d'Athènes صنمى نقر ايدن نقاركت مرام و مرادى آتته خلقنك كوسترمك ايدى - صورت مثاليهسي تصوير ايتمك ايدى

Et avoir de la convenance, de la symétrie avec une autre chose A. همرنگ P. تناسب الاشكال - توافق الاشكال || Ces deux pavillons figurent très-bien ensemble بو ايكي مقصوره لر همسج بودن - بودن بو ايكي مقصوره لر توافق الاشكال

FIGURA. Faire figure, paraître avec avantage A. كسب التعيين Ksb t'eteyin || نام وشان المقي T. اثبات نام کردن P. اثبات الشهرة - Cet homme-là, tel que vous le voyez, a figuré autrefois à la

شو آدم كورديكك خال اوزره مقدماً دائره هميونده كسب تعين ايتمش آدمدر - اثبات شهرت ايتمش اربابدنذر - تصوير اولمش T. نگاشته P. مرسوم - مصور A. Fournit. Copié figurée. Celle qui exprime précisément l'ordre et la disposition de l'original عيني بر قطعه باشكالها نقل اولمش بيشه ناسخه ناسخه ثابده صورت بر بشلها اخذ اولمش نسخة ثابده صورت Discours figuré, expression figurée و بر باعهديك رسم مشكلي كلام و ياخود تعبيو استعاره اميز

FIL. Petit brin long et délié qu'on détache de l'écorce du chanvre et du lin A. خيط pl. خيوط P. تار T. تل || Du chanvre qui donne de beau fil ويرر كنذر A. Les fils de ce lin-là sont extrêmement déliés ريقدر بغايت

Il se dit aussi de ce qui se forme de ces petits brins tordus ensemble entre les doigts avec le fuseau, pour en faire de la toile A. رشته P. مخايط pl. مخط - اسلاك pl. سلك A. délié A. قبا ايپلك - سلك غليظ Gros fil || ايپلك retors A. اينجه ايپلك T. رشته باريك P. سلك رقيق رشته باز ريسيده P. سلك شديد الفتل - سلك ملحم اعمال سلك Faire du fil ايكي قات اكيرلمش ايپلك T. On - ايپلك اكيرمك - ايپلك ياقمق - عزل سلك - تار P. مخط الحياه A. Le fil de la vie dit poétiquement, On dit aussi, qu'une chose ne tient qu'à un fil, pour dire, qu'elle ne tient presque rien La vie de l'homme ne tient qu'à un fil ايله بر پموق ايپلكى ايله باغلور در انسانك عمرى بر پموق ايپلكى ايله باغلور در

On appelle Fil de perles و un collier de perles enfilées A. رشته مرواريد P. سطر الالى - عقد الالى - سلك الالى || Fil d'argent A. خيط الفضة T. رشته سيم P. خيط الحديد A. Fil de fer T. رشته آهن P. خيط معدنى A. Fil d'archal T. معدن تلى

Il se dit figur. de la suite ou du tissu d'un discours A. سلك || شيرازه صحبت T. رشته سخن P. سياق الكلام - الكلام سلك كلاسى رهين انقطاع Interrrompre le fil du discours On dit رشته حكايديى قطع ايتمك de l'histoire ايتمك

ل'air froid fige la graisse des viandes هوای بارد شحم لحومی
طوکمق T. فسردن P. تجمد - انجماد A. Se figer - تجمید ایدر
|| Le beurre fondu se fige طوکر یاعی L'huile
روغن زیت تجمد ایدر se fige

طوکمق T. فسردن P. جامد - منجمد A. Figé.

Figues || انجیر T. انجیر P. تین A. Sorte de fruit
Figues blanches بادنجان انجیری violette لوب انجیری
d'été کوز انجیری d'automne Figue sèche A
قوری انجیر T. انجیر خشک P. زیب

FIGUERIE. Lieu planté de figes A. مشجرة التين P.
انجیر باغچه سی T. انجیرستان

FIGUIER. L'arbre qui porte des figes A. شجر التين P.
انجیر آغاجی T. درخت انجیر

FIGURATIF. Qui est la figure, la représentation, le symbole
de quelque chose A. || مرموز - رمزی - تمثیلی
شریعت قدیمده هر شی رمز شریعت قدیمده هر شی
و تمثیلات ایله یازلمشدر

On appelle Plan figuratif, une carte topographique A. رسم مشكل
|| Plan figuratif d'un lieu, d'un bois, d'une maison
بر محلک و بر اورمانک و بر خانه نک رسم مشکی

FIGURATIVEMENT. D'une manière figurative A. علی طریق
|| Tous les mystères de la nouvelle loi sont
شریعت جدیده نک compris figurativement dans l'ancienne
مزایا و اسواری شریعت قدیمده علی طریق التمثیل
مرموزاً مندرجدر - مذکور دز

FIGURE. La forme extérieure de l'homme et des animaux A.
|| La figure du corps hu- صورت
man une belle figure صورت حسن بدن انسانک صورتی
Une laide figure صورت دلبر - صورت زیبا -
Get animal, ce poisson est
بوحیوانک و بوبالغک صورتی غریبدر
Une plaisante figure صورت هزل امیز
Voilà un enfant d'une
- بر طفل خوش بیکر - ملیح الصورة بر طفل
Figur. L'état bon ou mauvais où une personne est dans le monde
|| صورة الحال A. Cet homme fait une fort bonne figure à la Cour
فلانک صورت Cet homme fait une fort bonne figure à la Cour
dans هالی دائرة همایونده غیة الغایه مقبول و مستحسن

le monde صورت حالی بین الناس بغایت ممدوح
صورت حالی مستقبه Il fait une méchante figure
و مستحسنر Faire figure. V. Figurer dans ce sens.

Figures, en Physique. La forme extérieure des corps A. هیة
|| Les corps اندام T. پیکر P. اشكال pl. هیات pl.
ne sauraient exister sans avoir une certaine figure
کافه اجرام بر شکل ایله متشکل اولمینجه قائم اولمز

On appelle Figures de Mathématique, l'espace renfermé dans
les lignes que tracent les mathématiciens sur un plan, pour
faire leurs démonstrations A. اشكال هندسیة
Figure carrée شكل مربع Figure triangulaire شكل مثلث الزوايا
بر عدد شكل هندسی Faire une figure de Mathématique مستدیر
Et figure d'Astrologie, la description de la po-
sition des astres par rapport à l'horoscope qu'on veut tirer A.
Et figure de Géomance, une figure qui est com-
posée de points jetés au hasard, et de laquelle on prétend tirer
certaines prédictions A. اشكال رمیة pl. شكل رمی

Figures. La représentation d'une personne en peinture, en
sculpture, en gravure A. تصویر T. نگار P. تمایل pl. تمثال
|| Il y a plusieurs figures dans ce tapis
بو قالیچده تمامیل Cette figure est mal dessinée
بو تصویر لایقی اوزره رسم اولنماشدر
Dessiner une figure
Faire imprimer un livre avec des
تمایل و تصویراتی مشتمل بر کتاب طبع ایتدرمک
Figure équestre اتلو آدم تصویر - تمثال مرد راکب

Il se dit aussi, dans le sens de Représentation, des choses
qui en signifient d'autres A. صورت مثالیة
|| Joseph et Salomon sont des figures de Jésus-Christ
حضرت یوسف و حضرت سلیمان حضرت عیسی نک صور مثالیة سیدرلر

Figure, se prend aussi pour le visage de l'homme A. وجه
|| Belle figure وجه بوز T. بوز - جهره - روی P. وجوه pl.
کوزل بوز - روی زیبا - وجه ملیح -

En termes de Rhétorique, Figure de pensées, se dit d'un
certain tour de pensées qui fait une beauté dans le discours
- صنایع بیانیة pl. صنعت بیانیة
Figure ou figure de mots, c'est un tour particulier que l'on donne
aux mots, en les éloignant de leur première destination A. مجاز
می طریق - مجازاً A. FIGURÉMENT. Dans le sens figuré

المجاز Parler figurément مجازاً سوبلک Co mot-là signifie proprement une telle chose, et figurément il en signifie une autre فلان لفظک معنای موضوعی شریله ایکن مجازاً معناسی بشقه در

FIGURE. Représenter par la Peinture, par la Sculpture, etc. A. تصویر T. نگاریدن - نگاشتن P. تصویر - ترسیم - رسم Dans le fond du tableau, le peintre avait représenté un paysage; et sur le devant, il avait figuré une danse de bergers et de bergères فلان رسام رسم ایلدیکی لوحه تصویرک زمینده بر معموره لطیفه هیئتنی و پیشگاهنده رقص ایدر رعایات و رعایات صورتنی رسم و تصویر ایلمشدر

Bx FIGURER. S'imaginer A. تصور - تخیل P. تخیل آوردن. Figurer-vous deux armées campées l'une devant l'autre, et prêtes à en venir aux mains در اندیش کردن - بری برینه قارشو نصب خیام اقامت و متهیتی هجوم On se figure ordinairement les choses autrement qu'elles ne sont صورتدن بشقه تخیل و تصور اولنو کلمشدر

FIGURER. Représenter comme symbole A. رسم علی صورة L'immolation de l'agneau pascal de l'ancien Testament figurait l'immolation de Jésus-Christ sur l'arbre de la croix عید فصحده ذبح حمل مآذسی حضرت عیسینک عود الصلیب اوزرنده مذبحیتنک صورت مثالیسی ایدی Les Égyptiens figuraient l'année par un serpent qui mord sa queue اهل مصر قدیم سندنک صورت مثالیسی قویرغنی Par cette statue, le sculpteur avait voulu figurer le peuple d'Athènes صنمی نفر ایدن نقارک مرام و سرادی آتیه خلقنک کوسترمک ایدی - صورت مثالیسی تصویر ایتمک ایدی

Et avoir de la convenance, de la symétrie avec une autre chose A. همرنک P. تناسب الاشکال - توافق الاشکال Ces deux pavillons figurent très-bien ensemble بو ایکی مقصوره لر همسنج بودن - بودن بغایت متوافق الاشکال

FIGURER. Faire figure, paraître avec avantage A. کسب التعین نام و شان آلق T. اثبات نام کردن P. اثبات الشهرة - Cet homme-là, tel que vous le voyez, a figuré autrefois à la

Cour آدم کوردیکک خال اوزره مقدما دائره همایونده کسب تعین ایتمش آدمدر - اثبات شهرت ایتمش اربابدندر - تصویر اولمش T. نگاشته P. مرسوم - مصور A. Copié figurée. Celle qui exprime précisément l'ordre et la disposition de l'original باشکالها نقل اولمش عینی بر قطعه Plan figuré d'une maison, d'un jardin. C'est la représentation qu'on en fait بر بشلها اخذ اولمش نسخه ثانیه - صورت Discours figuré, expression figurée امیز باغچه نیک رسم مشکلی کلام و باخود تعبیر استعاره

FIL. Petit brin long et délié qu'on détache de l'écorce du chanvre et du lin A. خیط pl. خیوط T. تار Du chanvre qui donne de beau fil کندر ویرر کندر Les fils de ce lin-là sont extrêmement déliés رقیقدر بغایت تللری بوکتانک

Il se dit aussi de ce qui se forme de ces petits brins tordus ensemble entre les doigts avec le fuseau, pour en faire de la toile A. رشته P. مخایط pl. مخیط - اسلاک pl. سلک A. délié قبا ایپلک - سلک غلیظ Gros fil ایپلک A. retors اینجه ایپلک T. رشته باریک P. سلک رقیق رشته باز ریسیده P. سلک شدید القتل - سلک ملاحم اعمال سلک T. Faire du fil ایکی قات اکیرلش ایپلک T. On - ایپلک اکیرمک - ایپلک یایمق - عزل سلک - تار P. مخیط الحیاة A. Le fil de la vie dit poétiquement, Le fil de la vie On dit aussi, qu'une chose ne tient qu'à un fil, pour dire, qu'elle ne tient presque à rien La vie de l'homme ne tient qu'à un fil ایله بر پموق ایپلکی ایلر باغلور در انسانک عمری بر پموق ایپلکی ایله باغلور در

On appelle Fil de perles و na collier de perles enfilées A. رشته مروارید P. سطر اللالی - عقد اللالی - سلک اللالی Il se dit aussi des métaux, lorsqu'ils sont tirés en long d'une manière si déliée, qu'il semble que ce soit du fil A. رشته سیم P. خیط الفضة Fil d'argent A. Fil de fer رشته آهن P. خیط الحديد T. Fil d'archal - معدن تلی T. خیط معدنی

Il se dit figur. de la suite ou du tissu d'un discours A. سلک شیرازه صحبت T. رشته سخن P. سیاق الکلام - الکلام سلک کلاسی رهین انقطاع Interrrompre le fil du discours رشته حکایه نی قطع ایتمش de l'histoire ایتمش

L'air froid fige la graisse des viandes هوای بارد شحم گوشتی
طوکمق T. فسردن P. تجمّد - انجماد A. Se figer - تجمید ایدر
|| Le beurre fondu se fige طوکر یاغی L'huile
روغن زیت تجمّد ایدر se fige

طوکمق T. فسرده P. جامد - منجمد A. FIGE.

Figues || انجیر T. انجیر P. تین A. Sorte de fruit
Figues blanches بادنجان انجیری violettes لوب انجیری
d'été کوز انجیری d'automne یاز انجیری
A. FIGUE sèche قوری انجیر T. انجیر خشک P. زیب

FIGURIE. Lien planté de figues A. مشجرة التين P.
انجیر باغچه سی T. انجیرستان

FIGUIER. L'arbre qui porte des figues A. شجر التين P.
انجیر آغاجی T. درخت انجیر

FIGURATIF. Qui est la figure, la représentation, le symbole
de quelque chose A. || Tout était figuratif dans l'ancienne loi
شریعت قدیمده هر شی رمز T. رمز - رمزی - تمثیلی A.
وتمثیلات ایله یازلمشدر

On appelle Plan figuratif, une carte topographique A. رسم مشكل
بر محلک Plan figuratif d'un lieu, d'un bois, d'une maison
و بر اورمانک و بر خانه نک رسم مشکی

FIGURATIVEMENT. D'une manière figurative A. علی طریق
|| Tous les mystères de la nouvelle loi sont
شریعت جدیده نک compris figurativement dans l'ancienne
مزایا و اسرار شریعت قدیمده علی طریق التمثیل
مرموزاً مندرجدر - مذکور در

FIGURE. La forme extérieure de l'homme et des animaux A.
La figure du corps humain || قیلق T. پیکر P. صور pl. صورت
Une belle figure صورت حسنا بدن انسانک صورتی
Une laide figure صورت دلبه - صورت زیبا -
Get animal, ce poison est بوحیوانک و بوبالغک صورتی غریبدر
Il n'a pas figure Une plaisante figure بر صورت هزل آمیز
Veilh un enfant d'une jolie figure بر طفل خوش بیکر - ملیح الصورة
Figur. L'état bon ou mauvais où une personne est dans le monde
|| صورة الحال A. Cet homme fait une fort bonne figure à la Cour
فلانک صورت در Court
dans حالى دائرة همایونده غیة الغایه مقبول و مستحسن

le monde صورت حالی بین الناس بغایت ممذوح
Il fait une méchante figure صورت حالی مستقبح
Faire figure. V. Figurer dans ce sens. و مستحسن

FIGURE, en Physique. La forme extérieure des corps A. هیئت
Les corps || اندام T. پیکر P. اشكال pl. شکل - هیئات pl.
ne sauraient exister sans avoir une certaine figure
کافه اجرام
بر شکل ایله مشکل اولمینه قائم اولمز

On appelle Figures de Mathématique, l'espace renfermé dans
les lignes que tracent les mathématiciens sur un plan, pour
faire leurs démonstrations A. اشكال هندسیة
Figure carrée شكل مربع Figure triangulaire شكل مثلث الزوايا
بر عدد شكل هندسی Faire une figure de Mathématique مستدیر
Et figure d'Astrologie, la description de la position
des astres par rapport à l'horoscope qu'on veut tirer A.
Et figure de Géomance, une figure qui est composée
de points jetés au hasard, et de laquelle on prétend tirer
certaines prédictions A. اشكال رمیة pl. شکل رملی

FIGURE. La représentation d'une personne, en peinture, en
sculpture, en gravure A. تصویر T. نگار P. تمایل pl. تمثال
Il y a plusieurs figures dans ce tapis بر قالیچده تمامیل
Celle figure est mal dessinée و تصویرات عدیده وار در
Dessiner une figure تصویر لایقی اوزره رسم اولنماشدر
Faire imprimer un livre avec des figures بر تصویر رسم ایتمک
تصویراتی مشتمل بر کتاب طبع ایتمک
Figure équestre اتلو ادم تصویری - تمثال مرد راکب

Il se dit aussi, dans le sens de Représentation, des choses
qui en signifient d'autres A. صورت مثالیة
Joseph et Salomon sont des figures de Jésus-Christ
حضرت یوسف و حضرت
سلیمان حضرت عیسی نک صور مثالیة سیدر

FIGURE, se prend aussi pour le visage de l'homme A. وجه
Belle figure || یوز T. جهره - روی P. وجوه pl.
کوزل یوز - روی زیبا - وجه ملیح -

En termes de Rhétorique, Figure de pensées, se dit d'un
certain tour de pensées qui fait une beauté dans le discours
En termes de Grammaire, Figure ou figure de mots, c'est un tour particulier que l'on donne
aux mots, en les éloignant de leur première destination A. مجاز
می طریق - مجازاً A. FIGURÉMENT. Dans le sens figuré

FIÈVRE. Mouvement d'éréglé de la masse du sang, qui aug-
 mente la chaleur du corps au-delà de celle de l'état naturel *A.* حتى
 صباغلق - اسيلك *T.* گرمی - تب *P.* حرارت - حیات *pl.*
 || Fièvre continue *A.* حواء مطبقة *A.* intermittente
 quotidienne *A.* استمه *T.* تبلرز - جشن *P.* حواء نأبة *A.*
 بر *T.* تب يکروزه *P.* حواء بیویة *A.* éphémère حواء لازمة
 روز *P.* حواء مثله - حواء عب *A.* tierce کونکی استمه
 حواء ربع *A.* اوج کونده بر طوتان استمه *T.* افکن
 Fièvre chaude دوت کونده بر طوتان استمه *T.* سونوخش *P.*
 inflammatoire قره حواء *T.* درد سیاه *P.* حواء محرقه *A.*
 حواء *A.* قیزمش حواء *T.* تب تفیده *P.* حواء التهابیة
 - حرارت خفیه *A.* کسکین حواء *T.* تب تیز *P.* حادّة
 حواء دق *A.* کیزلر حواء *T.* تب پنهان *P.* حواء خفیه

FIGER. Congeler, condenser par le froid. **تجمید** *P. فسرده*.
 طوکدرمق *T. ساختن* || Il y a des poisons qui figent le sang
 بعض سموم وار در که دمسی عروق ایچنده **تجمید** ایدر

بو تأليف على وجه الصحة Cet auteur est traduit avec fidélité
Faire un rapport avec beaucoup de fidélité ترجمه اولنمشر
Il se dit - صدق وصحت كامله ايله افاده حال ايتمك
وثوق الحافظة ۛ exactitude ۛ retient avec exactitude ۛ
حفظك صاعلى ۛ درستى ياد ۛ صحة الذاكرة -
Il ne faut pas trop compter sur la
fidélité de sa mémoire اعتماد چندان ذاكره سنه چندان
ايتمك روا دكلر

FIDUCIAIRE. Celui qui est chargé par le testateur de remettre
à quelqu'un une succession ۛ تسليم تركيد مامور وصى مختار ۛ

FIEF. Domaine noble qui relève d'un autre domaine ۛ مالكانه
- On appelle Fief dominant, le domaine dont d'autres fiefs
relevaient ۛ باش مالكانه Et fief servant, l'héritage que le
vassal tenait du seigneur dont il relevait مالكانه
آخره تابع مالكانه Tenir une terre en fief ميرى مالكانه
Fief de la Couronne ۛ بر ارضه بر وجه مالكانه متصرف اولمق
بر مالكانه مالک اولمق

FIEFFER. Bailler en fief ۛ اجبار - الزام مالكانه ايتمك
مالكانه التزاه ويرمك - مالكانه ايتمك

FIER. Il s'emploie adjectivement, se joint avec les substan-
tifs qui marquent un vice, et signifie que ce vice est au sup-
rême degré ۛ عيار فريبه ۛ كتهلو - صرف ۛ محض ۛ
كتبهلو بکرى Ivrogne fiefé كتهلو خرسز - صرف خرسز - محض

FIEL. Humeur jaune et amère, contenue dans un petit résér-
voir qui est attaché au foie ۛ مراره ۛ P. زهره ۛ اود ۛ Amer
comme fiel ۛ مراره کبی مره المذاق

Il signifie figur., haine, animosité ۛ حققد ۛ pl. احقاد ۛ pl. حققد ۛ
Un homme ۛ کين ۛ کينه ۛ غليل - بغضا - بغض - احص ۛ pl. احنة
درونى مراره حققد وبغضا ايله معلو بر مرد کينه ۛ
افراغ مراره حققد وکينه ايتمك Répandre son fiel دار
درونده مصر اولان مراره حققد وکينديى نشر ايتمك
Vomir son fiel ۛ حققد ۛ مت ۛ وجايگير اولان ۛ حققد ۛ
il y a bien du fiel dans cet écrit ۛ وعليلى استفراغ ايتمك
Un discours plein de fiel ۛ ن'avoir ۛ بغض وکيندن عبارت بر کلام
قلبي - درونى مائه حققد وکيندن مبرا اولمق ۛ
شوايب کينه وعدواندن معرا اولمق

FIENTE. Exercement de bête ۛ ارواث ۛ pl. روثه ۛ غوش ۛ

دعر ۛ Fiente des moutons ۛ حيوان ترسى ۛ کمره - غوشا -
سلح - ذرق ۛ des oiseaux ۛ قيشغ ۛ غوشاک ۛ P. ابار ۛ pl.
des mouches ۛ قوش ترسى ۛ اسپخول - بيخال - سرفين ۛ P.
سينک ترسى ۛ غوش مکس ۛ ونمة - ونيم ۛ ۛ

FIENTER. Pousser dehors la fiente par les voies naturelles
En ۛ صاعندمق - ترسلمک ۛ غوش انداختن ۛ P. روث ۛ ۛ
غوشاک انداختن ۛ P. ابار ۛ ۛ cerfa, etc. ۛ غوشاک
امصاع - اسلاح - اذراق ۛ ۛ قيعلمق ۛ ۛ
صاعندمق - چيمقمرق ۛ ۛ بيخال انداختن ۛ P.

FIER. Commettre à la fidélité de quelqu'un ۛ اتمان -
امانت ۛ تسليم فى يد الامانة - تفويض فى يد الامانة
ۛ امانت ايتمك ۛ بدست امانت سپردن - کردن
مالنى وجانى ۛ son bien, sa vie, son honneur à son ami
وعرضنى کندو دوستنک ۛ يد امانته تفويض ايتمك
دياده هر نديه مالک ۛ Je lui ferais tout ce que j'ai au monde
ما ملکى يد امانته - ايسدم کندويه اتمان ايدرم
تفويض ايدرم

Se fier. S'assurer sur quelqu'un ou sur quelque chose ۛ اعتماد
امنييت ايتمك - اينانق ۛ اعتماد داشتن - گرويدن ۛ P.
Vous pouvez ۛ بر کسنديه اعتماد ايتمك ۛ Se fier à quelqu'un
اعتماد ۛ Fiez-vous ۛ بوکا امنييت ايدو بيلورسک ۛ
عالمه اعتماد ايدر ۛ Il se fie à tout le monde ۛ امنييت ايله - ايله
بوکا اعتماد ايدهم ۛ Je ne m'y fie pas ۛ هر کسه امنييت ايدر -
فلانه هر ۛ Je me ferais de toute chose à lui ۛ امنييت ايدهم -
Fiez-vous à lui du soin de ۛ اينانورم - شيى اعتماد ايدهم
vos affaires ۛ فلانه اعتماد ايله ۛ
Et mette sa ۛ امورکى فلانک ۛ يد امانته تسليم ايله
confiance, prendre confiance ۛ استناد ۛ
ماله ۛ Se fier à sa fortune, à son crédit ۛ کونمک ۛ کردن
Se fier trop à soi-même ۛ ونفوذ واعتباريند استناد ايتمک
قواى ذاتيه سنه ۛ en ses propres forces ۛ نفسنه پک کونمک
کونمک - کندو قوتنه مغرور اولمق - اغترار واستناد ايتمک

FIER. Hautain, altier ۛ pl. متکبرين ۛ متکبر ۛ ۛ
ۛ ارباب الکبر والغرور ۛ pl. اهل الکبر والغرور - مغرورين
فضول ۛ بالا پرواز - باد سر ۛ متعظم - اهل الزهو والمکابرة
سماى مکابرتمنا ۛ Mine fière ۛ نگاه غرور اود ۛ Oeil fier ۛ کبرلو -
ۛ دوستاننه ۛ Il se tient fier de ses amis, de ses richesses
و کثرت ماله مغرور در

ایره قتیق طولدرمق Feutrer une selle || قتیقلتمق - طولدرمق

Furax. A. محشو P. آگنده T. قتیق طولمش

FÈVE. Sorte de légume A. باقلا - فول - جتی P. کالوسک
Écosser des fèves باقلائی طریی Fève nouvelle || بقله T. جرجر - کوسک -
بقله صویمق - بقلهیی تقشیر ایتمک

On donne aussi le nom de fève à plusieurs choses qui en ont la forme, comme aux grains de café, etc. A. حبّہ pl. حبوب
حبوب P. دانه T. دانه

FÉVRIER. Le second mois de l'année A. شهر شباط P. ماه
شباط آبی T. اسفند ارمد - شبات

Fl. Interjection qui marque du mépris, du dégoût A. اق
اوف T. تف P.

FIANCAILLES. Promesse de mariage en présence d'un prêtre
Célébrer les fiançailles || نشان رسمی T. آیین نامزدی P. رسم الخطبة
Le jour des fiançailles رسم خطبہنک عیدینی اجرا ایتمک
Prier les parents et les amis d'assister aux fiançailles
يوم خطبة کونی - نشان کونی - خویشان واقربا واصدقا
واحبایبی نشان رسنه دعوت ایتمک

FIANCER. Promettre mariage en présence du prêtre A. اختطاب
Il avait fiancé cette fille, mais l'affaire se rompit
نشان ایتمک - نشانلق T. نامزد کردن P.
فلان قزه نشان ارلمشیکن
فلان قز ايله عقد ایلدیکی نشان - نشانی فسخ اولندی
فسخ اولندی

FIANCÉ. A. مخطوب P. نامزد T. نشانلو
نشانلو T. دست سوزه P. مخطوبة

FIBRE. On donne ce nom aux filaments déliés dont sont composées les parties du corps de l'animal A. الیاف pl. لیف
Le tendement des fibres L'allongement des fibres
لیفلرک کوشمدهسی - استرخای الیاف
L'accourcissement des fibres کسب سستی ورخاوت ایللمسی -
لحومده اولان Les fibres des chairs الیافک اقتصاری
Les fibres Il se dit aussi des plantes et du bois || الیاف
بر نباتک وبر وودک دیدکری
الیافی

FIBREUX. Qui a des fibres A. ذری الیافی pl. ذی الیافی
Les chairs sont fibreuses || دیدکلو T. لیفناک P.
نباتات ذری الیافدر Les plantes sont fibreuses الیافدر
Le bois est fibreux مود ذی الیافدر

FIBRILLE. Petite fibre A. لیف رقیق P. لیف باریک
اینبه دیدک

FICELER. Lier avec de la ficelle A. ربط - شد بالمغیزل
بساز استوار کردن - برژه بستن - بساز بستن P. بالمغیزل
فلان Cela n'est pas ficelé assez fort || سجیم ايله باغلمق T.
Il faut bien ficeler ce paquet
سجیم ايله قوی ومحمک باغلملو در
بو دنک سجیم ايله قوی ومحمک باغلملو در

FICELÉ. A. برژه بسته P. مربوط بالمغیزل A. فیکز
سجیم ايله باغلو T.

FICELLE. Sorte de petits cordes A. رژه - ساز P. مغیزل
سجیم ايله ربط ایتمک || قنب - سجیم

FICELLIER. Dévidoir sur lequel on met de la ficelle A.
سجیم جرخى T. جرخه رژه P. دواره المغیزل

FICHE. Petit morceau de fer servant à la peinture des portes, des fenêtres, des armoires, etc. A. میخ بش P. ابرة الرزة
رزه نك. زیواندسی میلی

FICHER. Faire entrer par la pointe A. تركيز - ركز - رز
Ficher un clou مسمار سبوختن T. سبوختن
قازیق - قازیق صوفمق - ركز وتند او پین اكر صوفمق
Ficher en terre يره تركيز ایتمک
Ficher à force يره صوفمق
Ficher à force يره دیکمک -

Fiché. A. سبوخته P. مرکوز A. فیکش
On dit figur. Avoir les yeux fichés en terre, fichés sur quelque chose
دیکلمش - صوفلمش T. سبوخته P. مرکوز A. فیکش
Avoir les yeux fichés en terre, fichés sur quelque chose
چشم دوختن P. اطماح النظر - تحدیق النظر A. کوز دیکمک T.

FICHU. Sorte de mouchoir que les femmes mettent sur le cou
بیون دستمالی T. گردن آویز P. مقرمة العنق A.

FICTIF. Qui est feint, qui n'existe que par supposition A.
Titre fictif وجودی یوق T. گمانی P. خیالی - موهوم
مستغلات fictives Les rentes sont des immeubles fictifs
املاک و عقارات موهوم قبیلندندر
On appelle êtres fictifs, des choses qui n'ont d'existence que dans l'imagination A. pl. موهومات
وجودی T. بی وجود و نشان P. موجود الاسم معدوم الجسم
Et poids fictif, le poids dont on se sert dans les essais وزن اعتباری

FICTION. Invention fabuleuse A. تصورات pl. تصور و همی
تصور بی اصل P. تصورات خیالیة pl. تصور خیالی - وهمیة

large et longue ورق وطويل مريض Feuille de chou,
d'artichaut لجنه وانكار يبراني - Il se dit aussi des fleurs
|| Une feuille de rose گل ورد P. گل برگ T. گل
گل صد برگ Rose à cent feuilles يبراني

On dit, la chute des feuilles, pour dire, la fin de l'automne
هنگام برگریزی P. موسم الهبوط الاوراق - فصل الخريف A.
T. بهراق دوکمی - On dit proverb., Cet homme tremble com-
me la feuille, pour dire, qu'il tremble de peur A. کورق
مثال برگ درختان مضطرب P. النخيف مرتعش وخايف
بهراق پارچہسی کبی تیرل تیرل دترر T. ولرزان

Il se dit aussi de l'or, de l'argent, du cuivre, lorsqu'il est battu extrêmement mince. *أ. سفيقة* - ورق *P. برگ* *T. ورق*
 التون ورق *T. برگ زر* *P. ورق الذهب* *أ.* Feuille d'or
T. برگ سیم *P. ورق الفضة* - سفيقة الفضة *أ.* d'argent
T. برگ مس *P. سفيقة النحاس* *أ.* de cuivre كمش ورق
 - Et des parties qui se détachent en surfaces très-
 minces de certains corps, comme l'ardoise, le talc, etc. *أ.*
 قات - يهرق *T. تو* *P. طرق* *pl. طراق*

On appelle aussi Fenille, la petite lame de métal qu'on met sous les pierres précieuses pour leur donner plus d'éclat. **فويله**

يك ورقه کاغذ P. طاحیه A. Feuilles, se dit aussi du papier
 Une main بر طبقه کاغذ || Une feuille de papier طبعه Z.
 بر دسته کاغذ یکرمی de papier doit avoir vingt-cinq feuilles
 بر طبقه کاغذ Plier une feuille de papier مطبقه در مبارت اولو در
 کاغذی طح. ابتک

Et de certains cahiers volants, sur lesquels on écrit tous les jours ce qui regarde le courant des affaires publiques, ou de l'économie particulière. *ال دفترى* || Le président n'a pas encore signé la feuille *ناظر افندی ال دفترینی هنوز امضا ایشمیش* دکندر

Et en termes de Chirurgie, de cette petite superficie qui se détache quelque fois d'un os, lorsqu'il a été offensé. قشارة العظم
 كميكت قبوغى T. پوستپاره استخوان P. ساف العظم -
 كميكت مسوفا نزع اولندى || L'os s'est levé par fenilles
 كميكت قيوق قيوق جيقدى

FEUILLÉ. Garni de feuilles **A.** بیراقلو **T.** برگدار **P.** مورق

FEUILLE-MORTE. Sorte de couleur qui tire sur la couleur des
feuilles sèches. صفاني. رنگ. ت. رنگ. P. لون التين.

مصانی رنگی اطلس Satin feuille-morte ||

FEUILLER. Terme de Peinture. Représenter les feuilles d'un arbre. اشكال برگه نگاريدن. P. نقش الاشكال الاوراق. ۴. arbrs T. آعاج يپراقلى تصوير ايلمك. C'est un talent rare que celui de bien feuiller. اشكال اوراقى وجه احسن اوزره نقش و تصوير ايتمك معارف نادره دندر

FEUILLET. Une partie d'une feuille de papier, et qui contient deux pages. ورق - ورقة Pl. أوراق P. ورقة كاعد. T. بر کتابک || Déchirer quelques feuillets d'un livre. بعض أوراقنى شق ایتمک Co registre est de cent feuillets. یوز عدد أوراقى محتویدر Feuille d'un infolio. بتون طبقه ورقى

FEUILLETER. Tourner les feuillets d'un livre qu'on examine légèrement. *A.* تقليب الاوراق. *P.* ادارة الاوراق. كاعدلری-یپراق دوندرمک. *T.* صحیفه گردانیدن-گردانیدن نالیفی مطالعه ایتمیوب همان اوراقنی تقليب ایله لeter. امرار نظر ایلدم.

تصفح - تتبع الكتب ۴. Et étudier, consulter des livres
 Pour ۵. || کتاب آرشد مرق T. در کتابها جستجو کردن P.
 Pour éclaircir cette question, il a fallu feuilleter bien des livres
 مسئله نك حل وكشفی ضمننده كتب وافره نك تتبعی
 اقتضا ایلدی

FEUILLE. Qui a beaucoup de feuilles **د. ورق** كثير الاوراق - **Arbre** || يبراعى كور- جوقى يبراقلو **T.** بيار برغ **P.** شجره ورقه **feuille**

FEURRE. Paille qui sert à rempailler les chaises. قس

FEURS. Terme de Jurispr. Frais faits pour la culture des terres. *مصارف الحراثة* P. *مصرف ثيار* T. *مصرفي* سورمه مصرفي
 || Rembourser les feurs, labours et semences *مصارف حراثت*
 وزراعتي و تخم بهاسني ادا ايتمك

FEUTRE. Espèce d'étoffe non tissue .A. لبدۃ - لبد - غباء pl.
کچھ - عا T. ساکڑ - نمڈ P. لہود pl. الباد

On appelle aussi Feutre, la bourre dont se servent les selliers pour rembourrer une selle. *أَكِين زَيْن* *حشو السرج* *أبر قشغری* *T.*

FEUTRE. Remplir de bourre A. احشا P. آگندین T. قتیق

: On dit proverb. de deux choses tout-à-fait contraires, de deux personnes entièrement opposées, que c'est le feu et l'eau. آب و آتش. Et de ce qui est violent d'abord, mais qu'on juge ne devoir pas durer, que c'est un feu de paille کبیر ملوی صمان. Et figur. Jeter de l'huile au feu, pour dire, aigrir les esprits davantage آتش اوزرینه. Et mettre le feu aux étoupes, aux poudres, pour dire, animer davantage une personne qui est déjà naturellement portée à s'émouvoir طوقندرمق. Et mettre tout à feu et à sang, pour dire, exercer toutes les cruautés de la guerre dans un pays بلدهیی جمله احرار بالنار و سگان شهری سرتا پا. و اهالیسنه حواله سیف قهر و دمار ایتمک احرار و دمای عبادی بلا امان اراقه و احرار ایلیمک

Feu, se prend aussi pour Cheminée. V. ce mot. || Il n'y a qu'un feu dans cet appartement بو دائرهده یالکز بر اوجاق وار در

دود - دودگند P. دواخن pl. داخنة A. Et pour Ménage. دود بو دودگند P. دواخن pl. داخنة A. || Il y a cent feux dans ce village. Cette ville est composée de tant de feux شوقدر توتونلکی مشتلمدر. On dit proverb., N'avoir ni Feu ni lieu, pour dire, être vagabond sans aucune demeure fixe آواره خانه P. ماله ختم و لاسم A. - توتونی توتر بر اوجانه مالک اولمیان آدم T. بر دوش Et d'une maison en désordre où il n'y a rien à manger, qu'il n'y a ni feu au pot, ni écuelles lavées بر یانمز بو اوجانی خانه در

Il se prend aussi, pour la simple lueur des flambeaux, des feux آتش T. تاب آتش P. ضیاء النار - شعل pl. شعلة A. آیدینلغی آتش ایشیفنده - اشعال شعله ایله صید ایتمک ممنوعدر یالی کنارنده آتشلر - ساحلده شعله لر اشعال اولنمشیدی - On appelle poétiquement les astres, Les feux de la nuit, du firmament سرج الفلک - سرج الیال pl. ماصایح السما pl. کوک قندیللری T. چراغان آسمان P. آتشلر ایدی

On appelle Armes à feu, les mousquets, les fusils, les pistolets, etc. گدرهای P. آلات حربیة ناریة - اسلحه ناریة A. - آتشلر ایدی

absolument, les coups que l'on tire avec des armes à feu || Il suppose au feu des ennemis دشمنک آتشی قارشوسنده القای اعدانک آتشی. Il était sous le feu des ennemis 11 نفس ایدر A. cette bataille, à cet assaut, les ennemis faisaient grand feu ملحمه اول ائناسنده و اول یورویش وقتنده دشمن شدت عظیمه اول جنکده و قلعه اوزرینه. ایله امطار آتشی ایتدر ایدی یورویش اولندیغی ائناده دشمن کیتلو آتش یاغدرمقدن قلعه طرفندن - طرفندن آتیلان آتشد مقاومت ایتمک آتیلان کله و قورشوندن پای ثباته هیچ بر درلو عارضه فتور Ils étaient à couvert du feu de la ville ایتدی ایکی آتش ایه. نده 11 se trouve entre deux feux محفوظ ایدیلر هرشیی T. آتش همد سوز P. نائرة جارفة A. Feu rasant در سپری یافچی بر آتش - یاقوب کوتوریچی آتش A. Feu roulant قارشولقی آتش T. نائرة متقابلة A. نائرة A. Feu très-vif آتش گردان P. نار دوار قیزغن آتش T. کسکین آتش - آتش تند و تیز P. شدیده

Feu, se dit aussi des météores enflammés, de la foudre et des éclairs. || کوک آتشی T. آتش آسمانی P. نائرة سماویة A. نائرة سماویة فلان Le feu du ciel est tombé sur cette maison صاعقه فلان خانه اوزرینه نزول ایلدی اول ربح L'air était tout en feu pendant cet orage دوشدی عاصفک هوبی ائناسنده هوا پر آتش سما ایدی

On appelle Feux follets, les exhalaisons enflammées qu'on voit quelquefois dans les endroits marécageux P. ابخرة ناریة A. آتشلو بخارلر T. تنف آتشین

Feu, se dit aussi de certains remèdes brûlants qu'on applique sur quelque partie du corps. || یاقی T. داغ P. کتی A. بو جاحتمه صرب کتی Il faut appliquer le feu à cette plaie Donner le feu, mettre le feu à un cheval اینه یاقی اورمق

Feu, se dit figur. du brillant, de l'éclat de certaines choses پارلدی - پارلقی T. رخشندگی - فروغ P. لمعان - لمعة A. بو الماس بغایت لمعه Ce diamant jette beaucoup de feu Il a les yeux vifs et pleins de feu کوزلری پر روح و کثیر المکاندر

|| Festin somptueux, magnifique احتشیم و مطنطن ضیافت
 Dresser, préparer un festin تربیب و لیمه عظیمه
 Convier, inviter à un festin ضیافت ایتمک
 Le luxe ضیافت ایتمک T. اصطناع
 Festin de noce ضیافتلرده اولان اسراف و سفاقت
 دوکون T. جشن شادی - سور عروسی P. ولیمه العروس
 Le - ضیافت شاهانه - سور همایون Festin royal ضیافتی
 festin qu'on donne à celui qui vient d'arriver d'un voyage, s'appelle
 صفاکدی ضیافتی T. جشن خوش آمدی P. نقیعة
 Et le festin que donne celui qui a bâti une nouvelle maison
 بقیاز طعامی T. جشن بنای نو بنیاد P. وکیره - حثیره
 FETINER. Faire festin A. ایلام P. میهمانی کردن
 Festiner ses amis ضیافت ایتمک T. کردن
 ضیافت ایتمک

FESTON. Faisceau fait de fleurs, de fruits et de feuilles, liés ensemble
 T. دسته شکوفه و میوه P. حزمة الزهار والفواكه
 میوه و چپک دستی

FESTOYER. Bien recevoir quelqu'un, lui faire bonne chère
 ضیافت ایتمک T. میهمانی کردن P. اصطناع

FÊTE. Jour consacré particulièrement au service divin
 عید کبیر Grande fête || بیرام T. بیرام P. اعیاد pl. عید
 Les quatre grandes fêtes de l'année سندنک اعیاد کبیره
 Célébrer une fête روز عید - یوم عید Un jour de fête
 Chômer une fête تعطیلاً للعید اجرای مراسم احترام ایتمک
 C'est une fête chômée یوم میدده تعطیل شغل ایتمک
 On dit proverb. Il n'est pas tous les jours fête
 هر کون بیرام دکل
 Il signifie aussi, des réjouissances publiques qui se font en des occasions extraordinaires
 سور سرور - سور P. عید عام
 شلنک T.

On dit figur. Troubler la fête, pour dire, troubler le plaisir
 مجلسی بوزمق T.
 On dit, Faire fête à quelqu'un, pour dire, lui faire un accueil favorable
 P. تلقی بالبشر والبشارة - تلقی بالحفاية A. تهنیت
 اکرام ایتمک T. مهمانوازی نمودن

FÊTER. Célébrer une fête A. تعیید P. عید
 On fête aujourd'hui un tel saint
 بر کونکی کون فلان نام ولی اللهک رسم عید

On dit, Faire fête à quelqu'un, pour dire, lui faire un accueil favorable
 P. تلقی بالبشر والبشارة - تلقی بالحفاية A. تهنیت
 اکرام ایتمک T. مهمانوازی نمودن

FÊTER. Célébrer une fête A. تعیید P. عید
 On fête aujourd'hui un tel saint
 بر کونکی کون فلان نام ولی اللهک رسم عید

On dit, Faire fête à quelqu'un, pour dire, lui faire un accueil favorable
 P. تلقی بالبشر والبشارة - تلقی بالحفاية A. تهنیت
 اکرام ایتمک T. مهمانوازی نمودن

|| Fêter quelqu'un, signifie figur., l'accueillir favorablement. V. Faire fête.

FETFA. Mandement du Mufti très-respecté A. فتوا pl. فتاوا

FÉTIDE. Qui a une odeur forte et très-désagréable A. سنیخ
 مودار قوقولی T. شمعد - بد بو P. کریده الرایحه - اذفر -
 Pilules fétides مودار قوقولی یاغ - دهن اذفر
 || Une huile fétide یاغ - دهن اذفر
 کریده الرایحه جملر

FÉTOYER. V. Festoyer.

FÊTU. Brin de paille A. رفة P. گیاهریزه
 صمان خرده سی T. گیاهریزه P. رفة
 صمان اوفانیسی -

FEU. Un des quatre éléments qui est chaud A. نار P. آتش
 Et le feu que l'on fait avec des matières combustibles A. عنصر نار || آتش T.
 T. آتش P. نار - نائرة A. نائرة
 آتش صیادار آتش پر خور آتش || آتش
 Feu de charbon کمر آتشی Feu de gros bois نار پر فروغ -
 آتشی اوفلمک - نفخ نائرة Souffler le feu طومرق آتشی
 آتشی علولندرمک - ایقاد نائرة - إشعال نائرة Allumer le feu
 آتشی سوندرمک - اطفای نائرة ایتمک Éteindre le feu
 On a couvert le feu ایتمک
 فلان خاندده القای آتش ایتمشلر در
 آتش پروازة Le feu a pris à ce lambris قونداق براقمشلر در -
 Le feu a gagné le plancher, le toit
 La ville آتش خاندنک دوشمده سنه و طامنه سراپت ایلدی
 شهرک - شهر بستون آتش ایچنده ایدی
 شهر مذکور سر - مجموعی ماننده منقل پر آتش اولدی
 سر تا پا طولنمشدر - تا پا بر آتشدان پر لهیبه دوندی
 یا نغن وار - حریق وار در دیو ندا ایتمک Crier au feu
 On dit, Condamner au feu, pour dire, condamner à être brûlé
 آتشی ایلده مظهر عقوبت اولسنی
 مستحق نار در Et qu'un homme mérite le feu - حکم ایتمک
 Et mettre le feu au four, pour dire, le chauffer
 فرونی - فرونی یا قمق - احمام تنور ایتمک
 عرض فی النار - Et montrer une chose au feu طوتشدرمق
 آتشی کوسترمک - ایتمک

On appelle Feux de joie, les feux qu'on allume dans les rues, en signe de réjouissance T. قندیل دونماسی
 Et feu d'artifice, un feu composé de fusées volantes
 فشنگ فشنگی - فشنگ دونماسی T. pour le spectacle

FÉRULE. Petite palette avec laquelle on frappe sur la main des écoliers, pour les punir de quelque faute. مقرة (الادب)

FESTIN. Repas somptueux donné à l'occasion de quelque fête
ضيافت - طوی T. جشن - ساز - مهمانی P. مصنعة - ولیمه

حيوان وحش - سبعى المزاج *A. meur féroce, une bête féroce*.
طبیعت سبعیه *Naturel féroce* - On dit aussi, *Regard féroce* نگاه وحش آلود
بر آدم
بر تپجی حیوان - نظره شزرا - *بقاشی*

وحشت - *FÉROCITÉ. Caractère de ce qui est féroce A.*
La férocité est naturelle au lion, au tigre وقلانه طبیعیدر *P. سبیت*
حال سبیت آرسلا نه وقلانه طبیعیدر *Il se dit figur. des hommes*
La férocité de ce barbare ne put être adoucie par tous les bons traitemens qu'on lui fit بو
اتى آدمك مالوف اولدينى حال سبیت حقنه مصروف
نیچه نیچه معاملات جمیلہ تقریبیلہ کسب ملایمت
شو *Voyez jusqu'où va la férocité de ces peuples* ایدہمدی
اقوامک حال وحشت و سبیتی نه رتبلره قدر واصل اولدیننه
Il a une férocité d'humeur qu'il est impossible de
سبیت مزاجی شول رتبلده در که آکا غلبه اولنق
محالات قیلندندر

دقاق الحديد *FERRAILLE. Vieux morceaux de fer rouillés A.*
اسکی دمور پارچهلری *T. آهنپاره کهنه P. الصدى*
Vendeur بونلر قتب اسکی دمور پارچهلریدر
اسکی دمور پارچهلری صائیجیسی

FERRAILLER. Faire du bruit avec des lames d'épée, en les frappant les unes contre les autres A. خشخشة - قعقعه *A.*
Les چکاکاچ کردن *P.* تخشش
خرسولر *Si on tirent aussitôt l'épée, et se mirent à ferrailer*
در حال سل سیف ایله خشخشیده مبادرت ایتمشلر در
Il - در عقب قلیج صیروب سلاح قعشدهمغه باشلادیلر -
تدرب *se dit aussi, de ceux qui font métier de se battre A.*
C'est un homme دیوشمکی پیشه ایدنمک *T.* بالمقارعة
بر بهادر در که مقارعدن غیوی
شیه دوسی یوقدر

متدرب *FERRAILLEUR. Celui qui fait métier de se battre A.*
مقارعدیسی کندویه پیشه ایدنمش *T.* بالمقارعة
بر آدمدر

FERRANT. Qui ferre. Il n'est d'usage qu'en cette phrase, Maréchal ferrant A. بیاطره *pl.* بیطار *A.*
نالبند *T.* نعلبند

FERRAMENT. Outil de fer A. آلات *pl.* آلت حیدیتی *A.*

Les ferremens دمور آوادانلق *T.* آلت آهنین *P.* حیدیتی
جراحت آلات حیدیتیسی

FERRER. Garnir de fer A. بالحدید - لبس بالحدید
دمور - دمور قیلامق *T.* باهن پیراستن - آهن پوشانیدن *P.*
بر قپویه لبس حیدید *Ferrer une porte* ایله دوناتمق
صندیه دمور *un coffre* بر قپویه حیدید قیلامق - ایتمک
بر طولابی اقتضا ایدن *Ferrer une armoire* دوناتمق
مزرعک اوجنی دمور ایله *une pique* طاقملریله دوناتمق
عربه تکرلکترینه دمور قیلامق *Ferrer des roues* دوناتمق

Et attacher des fers aux pieds d'un cheval avec des clous
Il نال اورمق - ناللمق *T.* نعل زدن *P.* تنعل - انعال *A.*
Ferrer un cheval des quatre pieds ناللمق
انعالی *Un cheval difficile à ferrer* درت آیاعنه نعل اورمق -
آند قیار نعلی اورمق *Ferrer des chevaux à glace* مشکل برات
باهن *P.* مزین بالحدید - تلبس بالحدید *A.*
دمور ایله دونانمش - دمور قاپلو *T.* باهن پیراسته - پوشیده
ناللمش *T.* نعلزده *P.* منعل *A.*

On appelle Eau ferrée, de l'eau où l'on a plongé un fer ardent ou rouillé A. جلیکو صو *T.* دوس *P.* ماء الحديد *A.*

On appelle figur. Style ferré, un style qui a de la dureté
خشین و غلیظ بر سبک و عباره

FERRIÈRE. Sac dans lequel on porte tout ce qui est nécessaire pour ferrer un cheval A. همیانچه *P.* جراب البیطار *A.*
نالبند طوبرهسی *T.* نعلبند

FERRONNERIE. Lieu où l'on vend, où l'on fabrique les gros ouvrages de fer A. آهنگر خانه *P.* دار القین - دار الحداد *A.*
دمورجی کارخانهسی

FERRONNIER. Celui qui vend des ouvrages de fer A. دمورجی *T.* آهن فروش *P.* اقیان *pl.* قین -

FERRUGINEUX. Qui tient de la nature du fer, qui a des parties de fer A. حیدیتی *P.* حیدیتی
Des *Une terre ferrugineuse* - ارض حیدیتی
دمورلو صولر - میاه حیدیتی *eaux ferrugineuses*

FERRURE. Garniture de fer A. زینة حیدیتی *A.*
La ferrure d'une porte دمور ایشی - دمور دونانمسی *T.* آهنکاری
کوزل دمور *Belle ferrure* قپونک زینت حیدیتیسی
بو *La ferrure de ces roues - là n'est pas assez forte*
تکرلکرتک دمور ایشی پک قوی دکلدر

تا بسمک انجم شمار ۲. تنجیم ۴. passer la nuit sans dormir
صباحه قدر کوز قیاماق ۲. شدن

On dit figur. Fermer les yeux à la lumière, pour dire, se
refuser à l'évidence مثال ضیای خورشید ظاهر و بدید اولان
Et fermer les yeux sur une شیلرده تعامی و تغافل ایتمک
chose, pour dire, faire semblant de ne pas la voir تعامی
Et fermer l'oreille, pour dire, کورمازلک ایتمک - ایتمک
ne vouloir pas ouïr une chose ایتمک - تصامم ایتمک
|| ایشیدمازلک ایتمک - حواله نهم التفات ایتمک -

كلام غمز وسعايته Fermer l'oreille aux calomnies, aux médisances
 افايك ومفتریات واقوال - سد سامعه التفات ايتمك
 Et fermer la - مذمت آياته حواله سمع التفات ايتماك
 تبيكيت ۱. bouche à quelqu'un, pour dire, lui imposer silence
 خاموش كردانیدن ۲. الزام الصمت والسكوت - تصميت -
 ۳. صومدرمقي ou pour dire, le convaincre en telle sorte
 - اقطاع - افحام ۴. qu'il ne puisse rien avoir à répliquer

خبط ایتدرمک T. دمبسته کردن P. ابکات - اسکات
سود ایلدیکم دللر Mes raisons lui ont fermé la bouche ||
بسط ایتدیکم دللاردن - ایلد کَلْتَا افخام واقطاع اولندی
در میان ایلدیکم دللری لدی - مخم و دمبسته اولمشدر
Et fermer la bouche à la médianoe, - الاستماع خبط اولمشدر
لسان ارباب غیبت و مفتریاتی مدّ ایتمک à la salemnie
فضال - دهان ارباب غیبت حواله سدّ سکوت ایتدرمک -
Et fermer la marche, pour - وبد زبانه لک اغزینی قباتق
تذنیب الموکب M. marcher le dernier à une cérémonie
الابک کیر و سده یوریمک T. بدناله موکب روانه شدن M.

FERMER, signifie aussi, épeler, V, ce mol.

Cette porte est mal faite, elle ne se ferme pas
 Cette plaie se fermera bientôt

قبانق - قبانمش - قبالو T. بسته P. مسدود Panki. A.

FERMETÉ. L'état de ce qui est ferme, solide A. متانت -
C'est un terrain marécageux qui n'a aucune fermeté P. رصانت
T. طیانقلق || متینلک -
Ces pilotes n'ont pas assez de fermeté بو قازقلرد صولاق
چندان متانت و رصانت یوقدر

ثبّاة - ثبات = Il signifie figur., constance, assurance

ثباتکاری - استواری دل P. رسوخ الطبع - متانت - الطبع غیرت Une grande fermeté de courage || یورکت طیانقلنی F. قبات Fermeté de coeur, d'âme وشجاعتده متانت عظیمه فلانک Cet homme n'a point de fermeté متانت قلب - قلب مایه متانتدن می بهره - اصلا وقطعاً متانت طبعی یوقدر عزیم Il n'a point de fermeté dans ses résolutions بر اوسدر F. و تصمیماتنده اصلا ثباتی یوقدر F. ظهور ایدن مصایب وآفاتی ثبات ses maux, dans l'adversité مصایب والآسده متانت طبعی - قلب ایله تحمل ایدر اصالة الرأى - حصافة العقل A. Fermeté d'esprit - وار در - عقل صاعلمقلنی F. استواری اندیشه P. استحکام الرأى - استواری انشا P. رسوخ السبک والعبارة A. Fermeté de style انسانک قولیک F.

Fuméré. Qualité d'un corps compacte. N ne se dit guère
 que du poisson. *A.* صلابت *P.* سختی *F.* پکاکت || Ce pois-
 son a le goût et la fermeté de la sole *بالغثك كدى*
 بوبالقدہ كدى لذت و صلابت وار در

FERMETURE. Co qui sert à fermer *A.* مغالق *pl.* مغالق
P. قپادهجق آلت *T.* آلت بستگی || La fermeture d'une
boutique دکانی قپادهجق آلت - On dit dans les places de
guerre, La fermeture des portes, pour dire, l'action, le mo-
ment de les fermer قبولرک - سد ابواب وقت انسداد ابواب
قبانسی وقبولرک قپانديني وقتي

FERMIER. Celui qui prend des héritages à ferme **د. مقبّل**
 || Les fermiers **التزامچی** **ز. زمیندار** **P. ملتزمین** **pl. ملتزم**
 المقاطعات **حسبہ** **خمسہ** **ملتزماری** **مقاطعات**

FERMOIR. Petites agrafes de métal, qui servent à tenir un
livre fermé A. معقد الكتاب P. کتاب T. بندینه کتاب
تکمه سی

Et un outil dont les bourrelliers se servent pour tracer des
raies sur des bandes de cuir *A. مخططة T. ماخات*

FÉROCE. Qui est féroce et cruel, il se dit des animaux X.
 - درنده - دد P. سبع pl. وحوش وحش
 T. شهدای کرامی سبع On exposait les martyrs aux bêtes féroces
 Le lion, le tigre sont des animaux féroces
 - نمرواسد اقسام سبعاندندر On dit figur. d'un homme cruel et brutal, que c'est un esprit féroce, une hu-

مايه - فلان شی خمیر اولمنه صالحدر
ايجون ایدر

• FERMENTATIF. Qui a la vertu de produire la fermentation
|| مایه‌لندریجی T. مایه‌ساز P. موجب الاختمار - مختر A.
فصل خریفده حاصل
اولان فواکه ایجاب اختمار ایدر مقوله‌دندر

FERMENTATION. Mouvement interne qui s'exerce de lui-même dans un liquide, par lequel ses parties se décomposent pour former un nouveau corps A. اختمار - خمیریت P. مایه‌گیری T. Les chimistes distinguent trois espèces de fermentation, la spiritueuse, l'acide et la putride اهل کیمیا حال
اختماری اوج نوع اعتبار ایدر لر که بری اختمار روحی
La digestion se fait par la fermentation des aliments هضم کیفیت
طعامک اختماری تقریبیله حصولپذیر اولور
صفرانک اختماری

Il se dit figur. de l'agitation des esprits A. غلیان الاذهان
جوش و خروش P. هیجان الضامیر والافکار - والافکار
Les esprits étaient dans la plus grande fermentation اذهان
غلیان قینایشی T. اذهان ناس اقصای مراتب غلیان
عظیم جوش و خروشنده ایدی - وهیجانه ایدی

• FERMENTER. S'agiter par le moyen du ferment A. تخمر -
La pâte a fermenté T. مایه‌لنمک T. مایه بستن - مایه گرفتن P. اختمار
اخلاط Les humeurs fermentent عجین اختمار ایدر
On dit figur. Les têtes, les esprits fermentent, اذهان ناس
هیجان ایدر

اذهان ناس هیجان ایدر
اذهان ضمایر ناسده جوش و خروش پیدا اولور - غلیانه کلور -

T. مایه بسته - مایه گرفته P. مخمر - مخمر A. FERMENTÉ.
مایه‌لنمش

قیامق T. بستن P. سد A. FERMER. Clore ce qui est ouvert A. سد
Dans des cas particuliers, on emploie aussi d'autres mots, comme on le verra dans les exemples || Fermer une chambre
اصفاق - اغلاق ایتمک - اوطه‌نک قیوسنی سد ایتمک
صندیقی سد Fermer un coffre اصفاق ایتمک - ایتمک
قوطی‌بی سد ایتمک اغلاق ایتمک - ایتمک
قیاقلمق - قوطی‌بی قیامق - قوطی‌بی اطباق ایتمک -
کیسه‌بی شد ایتمک - کیسه‌نک آغزینی باغلق
اصفاق باب ایتمک - سد باب ایتمک Fermer la porte

Fermer la porte au verrou قیوی قیامق - اغلاق باب -
قیویه قول - ارنج باب ایتمک - تضییب باب ایتمک
تقفیل باب ایتمک Fermer la porte à la clef دموری اورمق
پنجره‌بی سد ایتمک Fermer la fenêtre قیوی کیدلک -
کتابی قیامق - صفق کتاب ایتمک Fermer un livre
الی T. دست بستن P. تعقید الکف A. Fermer la main
دهان P. اغلاق الشفة - سد الشفة A. باغلق
چشم P. اعطاء العیون A. les yeux آغزی قیامق T. بستن
سد الفم العرق A. Fermer la veine کوزی باغلق T. بستن
la plaie طمرک آغزینی باغلق T. دهان رک بستن P.
یاره‌بی قیامق T. زخم بستن P. سد الجراحة A.

On dit aussi, Fermer les rideaux, pour dire, les tirer A.
T. پرده‌را فرود آوردن - پرده‌را کشیدن P. اسدال الاستار
Fermer le Palais, pour dire, cesser tout exercice de Justice
پرده‌بی صارقتیق
Fermer une parenthèse, pour dire, marquer le crochet qui la termine
محکم‌بی قیامق
- منفصل‌بی علامت فاصله وضعیله اشارت ایتمک
Fermer une lettre, un paquet, pour dire, les plier, les cacher
مکتوبی و تحریرات بوچه‌سنی طی و تمهیر ایلمک
- Fermer la porte à quelqu'un, pour dire, l'empêcher d'entrer
برکسندنک مدخله حواله سد - سد باب قبول ایتمک
Et figur. Fermer la porte aux mauvaises pensées, aux mauvais conseils, pour dire, les rejeter
افکار
افکار - فاسده‌یه و آرای باطلدییه سد آذان قبول ایتمک
قبولدن امتناع ایتمک - فاسده‌بی رد ایتمک

On dit, Fermer un chemin, un passage, une ouverture, une
طریق‌ی و معبری و رخنه‌بی
avenue, pour dire, les boucher بولی و کجیدی و کدکی و کلدجک - و موردی سد ایتمک
Et fermer les ports, و کلدجک بری باغلق - بولی طیقامق
les passages d'un pays, d'un royaume, pour dire, empêcher que
مملکتک و ملکک مداخل
personne n'y entre et n'en sorte || On a fermé les passages des Pyrénées
موارد و معابرینی - و مواردینی سد و بند ایتمک
On dit figur. Fermer le chemin à quelqu'un, pour
پیرونه طاعلرینک معبرلرینی سد
dire, lui ôter les moyens de faire quelque chose
فلان کشی‌یه
فلانک روی امیدینه حواله سد ممانعت - سد راه اولمق
ایتمک

On dit, Ne pas fermer l'œil du toute la nuit, pour dire,

لطیف و مرحمت و طرفی دیگرین سیقت قهر و سیانست ایله
عبله ایتمک

FER, ou FER DE CHEVAL. Le demi-cercle de fer dont on garnit la
corne des pieds des chevaux. نعل P. نعل pl. نعل. A. نعل
|| Relèver les fers d'un cheval دکشدرمک
Mettre un fer à un cheval نال میخلق
Mettre des fers cramponnés, pour empêcher qu'un cheval ne glisse
آتی بوز اوزرنده قایمقدن سیانست ایله
آیاعنده قیار نعل اورمق

Fer, se dit aussi absolument d'un instrument de fer pour re-
passer le linge. A. جندره. P. ناله. || Passer la fer sur un
habit بر ثوبی اوتولمک. بر ثوبک اوزرنده اوتو اورمق
Il se dit aussi de plusieurs instruments de fer qui servent à
divers usages. A. آلات حدیدیة. P. آلات آهنین. T. دمور آوادانلق

Fers, au pluriel, signifie, des chaînes, des ceufs, des menot-
tes. A. pl. سلاسل. pl. قیود. A. pl. اغلال. P. بند. T. زنجیر. ||
در زنجیر اولمق. مقید اولمق. Etre aux fers || بوندانی -
Avoir les fers aux pieds دمور اورلمش
دست و پا Il avait les fers aux pieds et aux mains او لمق
آیاعنه On lui avait mis les fers aux pieds مقید و مغلول ایدی
Fi- آیاعنه بوقاعی اورلمشیدی. ضرب قید و بند اولندی
gur. زنجیر. بند بندگی. P. اسار المحکومة. قید الرقة. A. ||
Les peuples, qui avaient gémi long-temps sous le joug de la tyrannie, ne songèrent qu'à rom-
pre leurs fers زمان زیر ربقة جبر و قهرده زاری و انین
ایله اوقاتگذار اولمش اقوام ستمدیده کسر زنجیر و قینه
Les فرصتیاب اولمق داعیده حصر افکار ایتمشلر در
گرفتار درد مشق اولنلر امانس se plaignent dans leurs fers
مقید اولدقلری زنجیر رقتی کنده حقلرینه عین نعمت
عذ ایدرلر

FER-BLANC. C'est du fer en lame mince qui est recouvert
d'étain. A. کتیف. P. پتر. T. تنکه. || Une saletière de
fer-blanc تشکه قهوه ابریقی

FERRANTIER. Ouvrier qui travaille en fer-blanc. A. صناع
تنکهچی. T. تنکهگر. پترگر. P. الکتیف

FER-CHAUD, Maladie qui consiste dans une chaleur violente,
qui monte de l'estomac jusqu'à la gorge. A. اسخنة. P. درونی. T.
ایچ فرعنغلی. T.

FÉRIR. Ce mot n'est en usage qu'en cette phrase: Sans coup
férir, pour dire, sans en venir aux mains. A. بلا حرب ولا ضرب
ال- ال- قالدرمقسزین. T. زبر دستی بجای نیاورده. P.
|| On a remporté la victoire sans coup férir
بلا حرب ولا ضرب تحصیل قصب السبق عبله و نصرت
بلا مانع ولا. Figur. Sans éprouver de résistance. A. اولمشدر
بر درلو مانعه اوغرامقسزین. T. بی مزاحم. بی مانع. P. جایل
بلا مانع و جایل تحصیل اوتو. Il en est venu à bout sans coup férir
بلا جایل و اصل سر منزل مقصود اولمشدر. مرام ایلدی

FÉRIER. Terme de Marine. Plier entièrement les voiles. A. طی
یلکنسی دیویشورمک. T. بادبان بر چیدن. P. الشراع
یلکنسی دیویشورب باغلق
یلکنسی. T. بر چیده بادبان. P. مطوی الشراع. A. دیویشورملش

FERMAGE. Le prix convenu pour une ferme. A. بدل التقبل
|| Payer les fermages || مال مقطوع الالتزام. بدل الالتزام.
Il me doit beaucoup de fermages. Il me doit beaucoup de fermages
التزامک مال مقطوعندن بکا کتیلو بورجی وار در

FERMANT. Il n'est d'usage qu'en ces phrases: A jour fermant,
pour dire, quand le jour est fini. A. لیدی زوال النهار. T.
وقتیکه روز روشن تمامی رسد. P. لیدی ختام النهار
لیدی انسداد. A. portes fermantes. کوندز ختام بوندقده
قبولر قپاندقده. T. در وقت بستن درها. P. الابواب

FERME. Qui tient fixement à quelque chose. A. رصین. متین.
Le plancher est ferme. || صاعلم. T. استوار. P. مستحکم. محکم.
Et qui est fixe, stable, qui ne change point. A. ثابت. ثابت.
Etre ferme à cheval اوزرنده ثابت ایل. طورمق
Etre ferme sur ses pieds ایله طیاندرمق
ثبات قدم ایله مشی ایتمک

On dit par analogie, Avoir le regard ferme نظرده
رویح صداسی. Il a la voix, la parole ferme. صلحی اولمق
صداسنده وکلانده رویح و ثبات. ورویح کلامی وار در
ادای راسخ ثباتکارانه ایل. Il lui dit d'un ton ferme
بلا. A. De pied ferme. Sans bouger d'un lieu
بی جنبیدن. P. بشاة القدم. بلا تحریک القدم. تحریک
|| پرنندن. قملدانمیرق. T. پا بر جای قرار استاده. پا

بر نآدیه قصد مباشرت صورتنی Feindre une entreprise
صورتاً اظهار سرور Feindre de la joie ریا: اظهار ایتیمک
En feignant d'aller à la chasse, il se sauva ونشاط ایتیمک
صید وشکاره واره جغنی ریا: اظهار ایدرک و هیاب خلاص
عصب و تهور صورتنی ریا: Feindre d'être en colère اولمشدن
صورتاً Feindre d'être gai ایتیمک - ارانه ایتیمک
اظهار کدر ایتیمک

بدروغی ساختن P. اختلاق A. Et inventer, controuver
فلان شاعر وقتاً من الاوقات وجوده کلامش T. پلاندن دوزمک
Feindre des caractères آنچه قهرمان زمان پلاندن دوزدی
qui n'ont point de vraisemblance اصول ملقه موافق کدمیدمک
وجودی نا محتمل - خصال وشاپیل اختلاق ایتیمک
خصلتار پلاندن دوزمک

P. اظهار العدال - تردد A. Et hésiter à faire quelque chose
شبه لنوب طورمق - قیجقلمق T. ببقارای اندیشه نمودن
فلان کلامی سکا || Il ne feindrait point de nous dire que...
Il ne feignit pas de l'aborder سویلمکه تجویز تردد ایتیمک
Un brave فلانه یا قلمشق خصوصنده اصلات تجویز تردد ایتیمک
homme ne feint point d'aller à l'assaut quand il est commandé
بر مرد شجیع وجگر دار پور ویشه مامور اولدیغی حالده
بر وجهله تجویز عدال و تردد ایتیمک

Pour les animaux, on T. تعرج A. Il signifie aussi, boiter un peu
Il est guéri || یکدرک پوریمک - یکمک T. لنگیدن P. غمز
نقریس علتمدن de sa goutte, mais il feint encore du pied gauche
کرچه افاقت بولمشدر انجق صو آیایم هنوز تعرج ایدر
بو ات بر آوات Ce cheval feint d'un pied - هنوز یکدرک پورر -
بر آیاعندن طالعاً پورر - آیاعندن طالعاً

T. اصلنی A. سالوسکارانه نموده P. مصنوع - صورتی A. Façonné
Amitié feinte Un mal feint مرض مصنوع || بوقدن کوسترلمش
حکایه مصنوعه Histoire feinte محبت صورتیه

تصنعات pt. تصنع - ریا A. FEINTE. Déguisement, artifice
|| مریایمک - یایم T. ریاکاری - سالیوسی P. مواضعه -
ظاهرده سکا parait être de vos amis, mais ce n'est que feinte
Toute sa اظهار ایلدیکی مهر و محبت محض ریا و تصنعدر
تعبد و دیانتی جمله مواضعه و ریا Feinte dévotion n'est que
اظهار ایلدیکی تصنعات ایلده Il m'a surpris par ses feintes
بنی اغفال ایلدی

FÊLER. Fendre un vase, un verre, etc. en sorte que les
P. صدع - تفلیل A. pièces en demeurent encore jointes
|| یارمق - چانلمق T. رخنه دار کردن - گفتانیدن
ne faut pas exposer ce vase à la gelée, elle le fêlerait
بو طرف بوزده طور ملود کلکمز بوا بوزک - تأثیر آبی چانلدن
زیرا بوزک تأثیرندن چانلدن -

- کفتن P. انصداع - تصوح - انقلال - تفلل A. Se fêler
یارلمق - چانلمق T. رخنه پذیرفتن - کفیدن
- چانلاق T. کفیده - کفته P. منصدع - مفلول A. Fêlé
چانلاق - قدر مفلول A. || یارلمش - یاریق - چانلمش
یاریق قدح - قدح منصدع A. Un verre fêlé تنجیره

FÉLICITATION. Compliment que l'on fait à quelqu'un sur un
تبریکات pt. تبریک - تهنیه A. événement agréable
T. تبریکسازی - مبارکبادی P. - تسعیدات pt. - تسعید -
فلانه || On lui a fait un compliment de félicitation
le lui ai écrit une ادای مراسم تبریک و تهنیت اولندی
lettre de félicitation طرفه تبریکی حاوی بر قطعه مکتوب
فلانه بر قطعه تبریکنامه یازدم - تحریر ایلدم

P. نعيم - سعادت A. FÉLICITÉ. Béatitude, grand bonheur
نعم A. La félicité éternelle || موندلوق T. فرخندگی - کامرانی
سعادت سرمدی - کامرانی جاویده - سعادت ابدیه - سرمدی
La souveraine félicité نعيم اعلا La véritable félicité ne se
peut trouver qu'en Dieu سعادت حقیقه حق جل و علا
Jouir d'une parfaite سعادت کامله ایلده متنع اولمق
Une félicité que rien ne saurait troubler روز سعادت
وهمه خللدن مصون بر کامرانی و سعادتنی Il met en cela toute sa félicité
افزون قسارای Etre au comble de la félicité بوا حصر ایدر
Les félicités de ce monde مراتب سعادت و کامروانیده اولمق
sont peu durables سعادات دنیویده سریع الزوالدر
دیانک تنعماتنده ثبات و دوام یوقدر

FÉLICITER. Faire compliment à quelqu'un sur un événement
رسم مبارکبادی بجا آوردن P. تبریک - تهنیه A. agréable
- تبریک ایتیمک T. رسم فرخنده بانی ادا کردن -
|| Le vous félicite de la nouvelle charge
کسکا توجیه اولسان منصب جدید qu'on vous a donnée
Il a gagné son procès, il faut que je دعواسنی
فرانديغیدن تبریکه وارلمق

استمدادو خط۔ حموی

FÉCALE. Il ne se dit que dans cette phrase: Matière fécale, pour signifier, les gros excréments de l'homme. رَجِيْع - غَائِيْلُ
نَجَاسَتِ I. گُورِ P.

FÈCES. Lie, sédiment qui se dépose au fond d'une liqueur qui a fermenté. *A.* عكر *P.* كسالة *T.* پوسه. Et le dépôt que font les liqueurs clarifiées. *A.* رأسب *P.* زرد *T.* طوطی.

FÉCOND. Qui produit beaucoup par voie de génération *A.*
 جوق *P.* بسیار زای *P.* كثير النجاج - كثير البذاره - ولود
 بو مملکتک || Les femmes de ce pays sont fécondes طوغرر
 بالتی Les poissons sont très-féconds زنانی كثير التاجدر
 قسمی غایت ایلہ كثير التاجدر

- خصيب - مخصب A. signifie aussi, fertile, abondant
 كثير- ثمير- مبدور المحصولات - كثير الانبات - مخصاب
 برکتلو T. محصولدار P. كثير النما - كثير الربيعان - البركة
 ارض ثميرة كثيرة - ارض مخصبه Terre féconde || بوللق -
 چشمسار P. ينبوع كثير الفيضان A.
 On dit, La chaleur féconde, la lumière féconde du soleil
 شمسك - حرارت كثير النامى وضيای كثير الفيضاني
 Un esprit fécond ذهن ولود Un sujet fécond, une matière fé-
 conde برکتلو ماده - ماده كثير الربيعان - ماده كثير الاثمار

موجب - نامی - رابع - ثامر A. Fécondant. Qui féconde. Espirit || برکتندریجی T. نما افزا P. مورث الانا - الاثمار
 La matière fécondante رابعه Matière fécondante ذهن نامی fécondant
 شمسك leur du soleil est le principe fécondant de la végétation
 - حرارتی قوت نابتہ ذک ماده اصلیه مورث الانا سیدر
 نباتاتک مایه ناسیدر

FÉCONDATION. Action par laquelle une chose est rendue fé-
conde. *A.* ذریت - *P.* بذارت - *T.* مایه زاییدگی
قبل بذارت ایتماش یمورطدن برشی || Les oeufs qui n'ont pas reçu la fécondation ne pro-
duisent rien یمورطدن برشی حاصل اولمز - حاصل اولمز
ذریته اولمایان یمورطدن برشی حاصل اولمز - حاصل اولمز

FÉCONDER. Rendre fécond **الوليدية** **ايجاب - ايحاب** 1. بيسار زايى **أوردن** 2. اراحة - ايداع الذرية - البهارة بمورطديه **ايجاب** **Féconder un oeuf** طوغشى بوكتلندركت
Féconder des grains بذارت بذارت ايتمكت

قارلايه اراغمة بذارت ايتمك Féconder un champ ايتمك
 نؤول باوان صحرالره اراغمة La pluie a fécondé nos campagnes
 بذارتى مستلزم اولمشدر

FÉCONDITÉ. Qualité par laquelle une chose est féconde.

١. ريعان النسل - كثرة الذرية - كثرة البذارة - ولوديت
 طوعش بولقي - برکت - طوعش بركتي T. فووني زایش
 حيواناتك كثر بذارتي La fécondité des animaux || بوللق -
 لرضك La fécondité de la terre بهایمک ريعان نسلي -
 Figur. || La fécondité de l'esprit دهنک ولوديتي
 دهر ماده نک قابلیت ريعاني

FÉCULE. Sédiment qui se précipite au fond d'une liqueur qu'on a laissé reposer. چوکنٹی. T. درد P. دردی - راسب

FÉCULENCE. Terme de Médecine. Le sédiment des urines *A.*
 سدك *x.* درد شاشه *p.* راسب البول - راسب التفسرة
 چوكنتمی

FÉCULENT. Terme de Médecine. Il se dit des liqueurs chargées d'une lie, et qui n'ont pas la pureté qu'elles doivent avoir. *بولانق* *r. تيره* *P. كدر - طاحل*

FÉDÉRATIF. Qui a rapport à une confédération, à une union
de plusieurs États. *A.* متضمن المكافحة - متضمن الحافظة
برى برلريله. *X.* متضمن همپمانى *P.* متضمن التعاقد
مكافله ومحالفيى مستعمل *Pacte fédératif* || عهدلشده دائر
شروط مكافديى متضمن اتفاق *Alliance fédérative* شروطنامه
آمرىقندكث *L'Amérique septentrionale est formée d'États fédératifs*
جاننب شماليسى شروط مكافله ايله برى برينه مربوط
حكومتلردن عاوتدر

FÉDÉRATION. V. Confédération.

FÉE. C'est, dans les romans, une espèce de génies imaginaires, qui ont le don de faire des actions merveilleuses. **جِنَّة سَاهِرَة**
سحر باز اجنی T. **پری جادوکار** P.

FÉRIÉ. L'art des fées A. سحر چنی P. جادویی پری
T. اهنی سحر نازلی

FEINDRE Se servir d'une fausse apparence pour tromper ,
 faire semblant . ریاء - اظهار باالتضع
 نمایش بی اصل کردن - الوسی کردن P. ریاء - اوائت - اظهار
 Feindre || صورتا کوسترمکت - اصلی یوقدن کوسترمکت Z.
 تمارض ایتمکت - ریاء اظهار صورت مرض ایتمکت
 une maladie

Boyez-mot favorable || او یونیم تیار دیجی ۷۲: همساز - یاوز
 Tout le monde lui est favorable || بگا و میاعد اولک
 Avoir la fortune favorable || فلانده همساز و موافق
 Avoir une audience favorable || یاوز و یخت ایله کامرو اولمق - اولمق
 Avoir un temps favorable || ملاقات و مطهریت - ایله کامیاب اولمق
 Vent favorable || همساز و یخت راست - کمک
 Auspices favorables || هوا - باد موافق -
 Occasion favorable || فرصت موافق و مناسب
 Evénement favorable || حادثه موافق - اشباح

Et qui offre des motifs de faveur, d'indulgence. مستحق
مسامحة. T. شایان إعراض و لایق للأعراض - على المسامحة
C'est un Ris qui a tué un homme en voulant défendre
son père, le bas est favorable. يتقبله. بخانتی
بوادم قتل ابيشدر. بو حالت شایان إعراض و مسامحة
هو کسی من کل الوجوه. T. شایان إعراض و مسامحة

FAVORABLEMENT D'une manière favorable بِاللطف
 خوشی - دنیوازانة - نیازشکارانه P. الحسن - بالانتفات
 سکا لطف: Il vous ont traité favorablement خوشخلق ایله
 حقیکه ایفای لازمه لطف و اکرام اولندرق - ایله معامله اولندی
 On l'a traité favorablement حقیکه معامله بالجماعله سزاقلندی - معامله اولندی
 écouté favorablement سمع التفات اولندی
 interpréter favorablement کلامی سمع لطف ایله استماع اولندی
 juger favorablement quelque chose فلان شیئه لطف صورتیه معنا و برکت
 juger favorablement de quelqu'un برکمننده زکک حقنه حسن
 لطفاً و خیراً - ایله حکم ایتمک

FAVORI. Qui plaît plus que toute autre chose du même genre
 A. زیادہ سوکولی T. دلپسند P. اعزّ - محبّ - مرغوب
 se sert toujours de ce mot-là, c'est son mot favori فلان لفظ
 No. اعزّ واجبی اولان الطاطندن اولمغله دائما ورد زبانیدر
 فلان شاعرک دیوانی فلاکت عندینده
 L'ironie était la figure favori
 استهزا صورتی حکیم سقراطک بغایت
 الوان H. aime le bleu, c'est sa couleur favorite
 مرغوبی ایددی
 آهینده مرغوبی اولان لون مایلدر

FAVORI. Celui qui tient le premier rang dans la faveur du prince. *مقرب خاص* pl. *ندما* pl. *ندیم* pl. *قرنا* pl. *قريب* A.

پادشاه یقینی. ۲. خودیکترین پادشاهی. P. مقربین خاصه
پادشاهک مقرب. Le favori d'un roi. ۱۱۱. پادشاه شوکلیسی.
Eo. عاقل و دال بر مقرب خاص. Un sage favori. محرمی
پادشاهک ندما وقرناسی. Le favori du roi.
اظهار. ۱. التفات. FAVORISER. Traiter favorablement. A.
رویی التفات نمودن. P. اظهار المراعاه. ۲. مراعاة. ۳. التفات
مرتعی. الخاطره. التفات و طومق. ۲. سزاوار التفات داشتن.
جانب پادشاهیدن. مظهر. Il est favorisé du prince. ۱۱۱. اولمق
توزن شاهانده مرتعی. مظهر التفات شاهانه در. التفاتدر
الخاطره. ۲. ۳. ۴. ۵. ۶. ۷. ۸. ۹. ۱۰. ۱۱. ۱۲. ۱۳. ۱۴. ۱۵. ۱۶. ۱۷. ۱۸. ۱۹. ۲۰. ۲۱. ۲۲. ۲۳. ۲۴. ۲۵. ۲۶. ۲۷. ۲۸. ۲۹. ۳۰. ۳۱. ۳۲. ۳۳. ۳۴. ۳۵. ۳۶. ۳۷. ۳۸. ۳۹. ۴۰. ۴۱. ۴۲. ۴۳. ۴۴. ۴۵. ۴۶. ۴۷. ۴۸. ۴۹. ۵۰. ۵۱. ۵۲. ۵۳. ۵۴. ۵۵. ۵۶. ۵۷. ۵۸. ۵۹. ۶۰. ۶۱. ۶۲. ۶۳. ۶۴. ۶۵. ۶۶. ۶۷. ۶۸. ۶۹. ۷۰. ۷۱. ۷۲. ۷۳. ۷۴. ۷۵. ۷۶. ۷۷. ۷۸. ۷۹. ۸۰. ۸۱. ۸۲. ۸۳. ۸۴. ۸۵. ۸۶. ۸۷. ۸۸. ۸۹. ۹۰. ۹۱. ۹۲. ۹۳. ۹۴. ۹۵. ۹۶. ۹۷. ۹۸. ۹۹. ۱۰۰. ۱۰۱. ۱۰۲. ۱۰۳. ۱۰۴. ۱۰۵. ۱۰۶. ۱۰۷. ۱۰۸. ۱۰۹. ۱۱۰. ۱۱۱. ۱۱۲. ۱۱۳. ۱۱۴. ۱۱۵. ۱۱۶. ۱۱۷. ۱۱۸. ۱۱۹. ۱۲۰. ۱۲۱. ۱۲۲. ۱۲۳. ۱۲۴. ۱۲۵. ۱۲۶. ۱۲۷. ۱۲۸. ۱۲۹. ۱۳۰. ۱۳۱. ۱۳۲. ۱۳۳. ۱۳۴. ۱۳۵. ۱۳۶. ۱۳۷. ۱۳۸. ۱۳۹. ۱۴۰. ۱۴۱. ۱۴۲. ۱۴۳. ۱۴۴. ۱۴۵. ۱۴۶. ۱۴۷. ۱۴۸. ۱۴۹. ۱۵۰. ۱۵۱. ۱۵۲. ۱۵۳. ۱۵۴. ۱۵۵. ۱۵۶. ۱۵۷. ۱۵۸. ۱۵۹. ۱۶۰. ۱۶۱. ۱۶۲. ۱۶۳. ۱۶۴. ۱۶۵. ۱۶۶. ۱۶۷. ۱۶۸. ۱۶۹. ۱۷۰. ۱۷۱. ۱۷۲. ۱۷۳. ۱۷۴. ۱۷۵. ۱۷۶. ۱۷۷. ۱۷۸. ۱۷۹. ۱۸۰. ۱۸۱. ۱۸۲. ۱۸۳. ۱۸۴. ۱۸۵. ۱۸۶. ۱۸۷. ۱۸۸. ۱۸۹. ۱۹۰. ۱۹۱. ۱۹۲. ۱۹۳. ۱۹۴. ۱۹۵. ۱۹۶. ۱۹۷. ۱۹۸. ۱۹۹. ۲۰۰. ۲۰۱. ۲۰۲. ۲۰۳. ۲۰۴. ۲۰۵. ۲۰۶. ۲۰۷. ۲۰۸. ۲۰۹. ۲۱۰. ۲۱۱. ۲۱۲. ۲۱۳. ۲۱۴. ۲۱۵. ۲۱۶. ۲۱۷. ۲۱۸. ۲۱۹. ۲۲۰. ۲۲۱. ۲۲۲. ۲۲۳. ۲۲۴. ۲۲۵. ۲۲۶. ۲۲۷. ۲۲۸. ۲۲۹. ۲۳۰. ۲۳۱. ۲۳۲. ۲۳۳. ۲۳۴. ۲۳۵. ۲۳۶. ۲۳۷. ۲۳۸. ۲۳۹. ۲۴۰. ۲۴۱. ۲۴۲. ۲۴۳. ۲۴۴. ۲۴۵. ۲۴۶. ۲۴۷. ۲۴۸. ۲۴۹. ۲۵۰. ۲۵۱. ۲۵۲. ۲۵۳. ۲۵۴. ۲۵۵. ۲۵۶. ۲۵۷. ۲۵۸. ۲۵۹. ۲۶۰. ۲۶۱. ۲۶۲. ۲۶۳. ۲۶۴. ۲۶۵. ۲۶۶. ۲۶۷. ۲۶۸. ۲۶۹. ۲۷۰. ۲۷۱. ۲۷۲. ۲۷۳. ۲۷۴. ۲۷۵. ۲۷۶. ۲۷۷. ۲۷۸. ۲۷۹. ۲۸۰. ۲۸۱. ۲۸۲. ۲۸۳. ۲۸۴. ۲۸۵. ۲۸۶. ۲۸۷. ۲۸۸. ۲۸۹. ۲۹۰. ۲۹۱. ۲۹۲. ۲۹۳. ۲۹۴. ۲۹۵. ۲۹۶. ۲۹۷. ۲۹۸. ۲۹۹. ۳۰۰. ۳۰۱. ۳۰۲. ۳۰۳. ۳۰۴. ۳۰۵. ۳۰۶. ۳۰۷. ۳۰۸. ۳۰۹. ۳۱۰. ۳۱۱. ۳۱۲. ۳۱۳. ۳۱۴. ۳۱۵. ۳۱۶. ۳۱۷. ۳۱۸. ۳۱۹. ۳۲۰. ۳۲۱. ۳۲۲. ۳۲۳. ۳۲۴. ۳۲۵. ۳۲۶. ۳۲۷. ۳۲۸. ۳۲۹. ۳۳۰. ۳۳۱. ۳۳۲. ۳۳۳. ۳۳۴. ۳۳۵. ۳۳۶. ۳۳۷. ۳۳۸. ۳۳۹. ۳۴۰. ۳۴۱. ۳۴۲. ۳۴۳. ۳۴۴. ۳۴۵. ۳۴۶. ۳۴۷. ۳۴۸. ۳۴۹. ۳۵۰. ۳۵۱. ۳۵۲. ۳۵۳. ۳۵۴. ۳۵۵. ۳۵۶. ۳۵۷. ۳۵۸. ۳۵۹. ۳۶۰. ۳۶۱. ۳۶۲. ۳۶۳. ۳۶۴. ۳۶۵. ۳۶۶. ۳۶۷. ۳۶۸. ۳۶۹. ۳۷۰. ۳۷۱. ۳۷۲. ۳۷۳. ۳۷۴. ۳۷۵. ۳۷۶. ۳۷۷. ۳۷۸. ۳۷۹. ۳۸۰. ۳۸۱. ۳۸۲. ۳۸۳. ۳۸۴. ۳۸۵. ۳۸۶. ۳۸۷. ۳۸۸. ۳۸۹. ۳۹۰. ۳۹۱. ۳۹۲. ۳۹۳. ۳۹۴. ۳۹۵. ۳۹۶. ۳۹۷. ۳۹۸. ۳۹۹. ۴۰۰. ۴۰۱. ۴۰۲. ۴۰۳. ۴۰۴. ۴۰۵. ۴۰۶. ۴۰۷. ۴۰۸. ۴۰۹. ۴۱۰. ۴۱۱. ۴۱۲. ۴۱۳. ۴۱۴. ۴۱۵. ۴۱۶. ۴۱۷. ۴۱۸. ۴۱۹. ۴۲۰. ۴۲۱. ۴۲۲. ۴۲۳. ۴۲۴. ۴۲۵. ۴۲۶. ۴۲۷. ۴۲۸. ۴۲۹. ۴۳۰. ۴۳۱. ۴۳۲. ۴۳۳. ۴۳۴. ۴۳۵. ۴۳۶. ۴۳۷. ۴۳۸. ۴۳۹. ۴۴۰. ۴۴۱. ۴۴۲. ۴۴۳. ۴۴۴. ۴۴۵. ۴۴۶. ۴۴۷. ۴۴۸. ۴۴۹. ۴۵۰. ۴۵۱. ۴۵۲. ۴۵۳. ۴۵۴. ۴۵۵. ۴۵۶. ۴۵۷. ۴۵۸. ۴۵۹. ۴۶۰. ۴۶۱. ۴۶۲. ۴۶۳. ۴۶۴. ۴۶۵. ۴۶۶. ۴۶۷. ۴۶۸. ۴۶۹. ۴۷۰. ۴۷۱. ۴۷۲. ۴۷۳. ۴۷۴. ۴۷۵. ۴۷۶. ۴۷۷. ۴۷۸. ۴۷۹. ۴۸۰. ۴۸۱. ۴۸۲. ۴۸۳. ۴۸۴. ۴۸۵. ۴۸۶. ۴۸۷. ۴۸۸. ۴۸۹. ۴۹۰. ۴۹۱. ۴۹۲. ۴۹۳. ۴۹۴. ۴۹۵. ۴۹۶. ۴۹۷. ۴۹۸. ۴۹۹. ۵۰۰. ۵۰۱. ۵۰۲. ۵۰۳. ۵۰۴. ۵۰۵. ۵۰۶. ۵۰۷. ۵۰۸. ۵۰۹.

۲۲ aider, appuyer de son crédit. **اعانت** **۲۱** اعانت
 ۱۱ m'a aidé. **یاردم ایتمک** **۲۰** دستیاری کردن - یازری نمودن
 النذل کندیکی ماده لک **۱۹** favorisé en tout ce qu'il a pu
 Un bon juge ne favorise jamais
 une partie au préjudice de l'autre **بر-حاکم عادل طرفین**
 لا **مخاصینک** بریشتند غدرودیکزیه **اعانت** **۱۸** favo-
 rise l'opinion du parti le plus fort **غالب ظرفک رایله اعانت**
 ۱۷ Il se dit aussi de tout ce qui est conforme à nos sou-
 hait, et qui seconde nos desirs. **اعانت - موافقه - مساعده**
۱۶ **اعانت** - اویمق **۱۵** یازری کردن - همسازي نمودن **۱۴**
 وقت و حال طرفمزه **۱۳** ایتمک **۱۲** La temps nous a favorisés
 روزگار کرکی **۱۱** Le vent nous a bien favorisés **معین و یاور اولدی**
 فلک **۱۰** Si le Ciel nous favorise **بزه** **۹** کبی **۸** بزه **مساعده** **ايلدی**
۷ هر شئی **۶** مارب **۵** Tout favorise nos vœux **معین و مساعده اولسه**
۴ حصول آمالمزه موافق **۳** کلور و آمالمزه **۲** مساعد **۱** در

التفات - همّت يافته P. ملتفت - مظهر الهمّة FAVORISÉ
 تديده T. Ob dit, C'est un homme favorisé des dons
 مزاهب خلقتك مساعدته مظهر اولمى جر
 ذاتدر

PAYENCE, V. Palence.

FÉBRICITANT. Qui a la fièvre *A. محموم P. تب زد T. تب زد*.
 Un homme fébricitant *A. محموم بر آدم*

FÉBRIFUGE. Remède qui abaisse la fièvre. دافع الحمى. P. Un remède fébrifuge استمدي كيدويجي. قتب گريز دافع حمى بر نوع نبات دواء. دافع الحمى

FÉBRILE. Il se dit de tout ce qui a rapport à la fièvre A.
علت P. حموی Cause fébrile T. استمديه متعلق T. تبی
خلط حموة Chaleur fébrile Humeur fébrile حرارت حموة

FAUTE. Action, omission, manière d'agir qui, loin de concourir au succès d'une chose, le retarde ou l'empêche *A.* سهو *pl.* یا کشتن - یا کلمه *T.* خطا - سهوات
comme tous les généraux, mais elles ont été cachées sous le nombre de ses grandes actions بالجمله
فلان جنرال سائر بالجملة
جنرال لرت گرفتار اوله کلدکاری سهوات و خطا لردن سالم دکل
ایسه دخی مطهر اولدیغی مائر جلیله ایتدیکی سهولرت
بو مصلحتک اداره سنده بر سهو سترینه بادی اولمشدر
عظیم ایلدک

Et action ou omission faite mal à propos, soit par ignorance, ou par impéritie, ou par négligence *A.* زلة - هفوات *pl.* هفوة
|| قصور *T.* لغزش *P.* سقطات *pl.* سقطه - زلات *pl.*
C'est une faute de ne pas apporter dans une affaire tout le soin et la diligence qu'on devait
بر مصلحتده اقتضا ایدن اهتمام
وسرستی ایتماک هفوة محضدر

FAUTE. Manque, disette *A.* قلت - معدومیت - فقدان
|| فیتلق - آزلق - یوقلق *T.* کمبودی - کمی - نا بودی
عسکرو ملاح نفراتی
فقدان On eut faute de blé
فقدان فقدان
Faute ذخیره قلمنه اوغرا دیلر - ذخیره دوجار اولمشدر در
اقچه - اقچه قلمنی - معدومیت نقود - فقدان نقود
Dans ce sens, il s'emploie aussi adverbiallement *A.*
از بهر نا بودی *P.* من جهة فقدان - لانعدام - لعدم
|| Il n'a pu avoir cette charge, faute
اقچه نک یوقلغندن اوتری فلان منصبی تحصیل
انعدام بخدا یه بناء
انعدام اعانته منسی
faute de secours
فلانک یدنده اولان مالکانه یی
هدهده سندن رفع ایتدره جکدر

SANS FAUTE. Immanquablement, sans faillir *A.* بلا تخلف
بهر حال *P.* البت - لا بد - علی ای حال - من غیر تخلف
یارنکی || J'y serai demain sans faute
کون علی ای حال اول طرفده بولنه جنم

FAUTEUIL. Grande chaise à dos et à bras *A.* کرسی *pl.*
Fautuil de velours || قوللو سندلیه *T.* سندلی *P.* کرسی

On lui présenta un fauteuil
فلانه بر قطعه سندلیه عرض اولندی

FAUTEUR. Celui qui favorise un parti. Il ne se dit qu'en mauvaise part *A.* عاون *pl.* عاون
Fauteur d'hérétiques عونه وهوادارلردن
On l'a condamné lui, ses fauteurs et adhérents ورفقا وهواداران
و دمسازانی علیه حکم جریان ایلدی

FAUTIF. Sujet à faillir, à manquer *A.* خاطی
|| Cet auteur est fautif dans ses citations
بو مؤلف سزد ایلدیکی اشهادنده خاطیدر
La mémoire des vieillards est fautive اولنلرت
Il signifie aussi, plein de fautes *A.* کثیر الخطا
فهرست
La table du livre est fautive
طبع کثیر الخطا
impression fautive کتاب پر خطا و غلطدر

FAUVE. Qui tire sur le roux *A.* اصهب
Bêtes fauves - قمرال صاچ - شعر اصهب
Poil fauve || قمرال
Les cerfs, chevreuils, etc. *A.* صفره - صفره
P. حیوانات صفره - صفره
کچی قسمی *T.* زرد فام

FAUVETTE. Petit oiseau, qui chante agréablement *A.* صغف
اوتلکن قوشی - بوقلجه بلبل *T.*

FAUX. Instrument dont on se sert pour couper l'herbe des prés *A.* محشة
لوت بهجک *T.* خاجوگ - خاجسوگ *P.* محشة
اوت بهجک - تقبیز محشة
Emmancher une faux || اوراق
اوراغه صاب کهورمک

FAUX. Qui n'est pas véritable *A.* کذب - کذب
بی اساس - بی اصل - دروغ *P.* زور - خلاف واقع
|| Cela est faux
اصلی یوق - یلان - خلاف *T.* نا راست
Il n'y a rien de plus faux
کذبدر - بو ماده خلاف واقعدر
Fausse nouvelle خبر بوندن زیاده کذب صریح اولمشدر
Faux avis اراجیف مقولسی بر خبر - خبر غیر صحیح - کذب
افادات - خلاف انبالر
De faux rapports آرای غیر صحیح
مذهب باطل - مذهب غیر صحیح
Fausse doctrine کاذب
Faux serment یلان یمن - یمن غموس - قسم کاذب
Fausse histoire حکایه بی اصل - حکایه موضوعه - حکایه کاذب
Fausse idée فکر بر افاده - خلاف واقع بر تقریر
شبهات - شیوع کاذب
Faux bruit معنای باطل - غیر صحیح

FAUSSAIRE, Celui qui altère les actes, ou qui en fait de faux.
P. مصنع السندات الموطوعة - مصنع الوثائق المزورة.
Il est reconnu // ساختہ سند دوزبجی T. ساخته کار سند است
pour faussaire مزوره مصنعی اولمق اوزره معروفدر

FAUSSE-BRAIE, Terme de fortification. Seconde enceinte ter-
rasée comme la première. سور دومین P. سور متسا. A. جفته سور

FAUSSEMENT. Contre la vérité. A. کاذباً. لا من اصل - کاذباً.
بدروغ - دروغکارانه. P. لا من حقيقة - بالكذب والافترا
Il avance fausement // یلانند - اصلی یوقدن T. وپتان
une telle chose فلان شیئی کاذباً بسط وایراد ایدر
fausement بالاتمق اتهام اولمق

FAUSSE. Faire plier, faire courber un corps solide. A. اثنا -
قلیج P. Fausser une lame // بوکمک T. خمیدن. P. احنا
Fausser une cuirasse. L'enfoncer sans la percer tout-à-fait. A. تهزیم الدرع.
T. جوشنرا فرسودن. P. تهزیم الدرع. A. زهری ازمک
Fausser une serrure. En gâter les ressorts par quelque effort. A. فسخ
فلخرا. P. نقص القفل - اخلال القفل. A. کلیدی یوزمق T. گزایدن

FAUSSE, signifie aussi, enfreindre, violer. A. خلف. اخلاف -
نا درستی - بیوفایی نمودن. P. عدم الوفا - اخفار - نقص -
خلف عهد T. بوزمق T. بجا نیاموردن - نمودن
عهدی - عهد و ایتماک - نقص عهد ایتماک - ایتماک
وعدینه وفا - اخلاف عهد ایتماک Fausser sa parole بوزمق
Fausser son serment Fausser son serment بوزمق
ایتماک - پیمنده ارتکاب نقص وخلف ایتماک - پیمین ایتماک
حنث پیمین ایتماک - احناث پیمین ایتماک - پیمینی بوزمق

DE FAUSSE, signifie en termes de guerre, ne former plus une
ligne droite. A. تخلف. P. تا راستی نمودن. A. جفت
صفوف عسکرینک ترتیبده بر کونم تخلف
ظهور ایلدکده بلوک جاشی برلر یولرینه تنظیم ایدر

FAUSSETÉ. Qualité d'une chose fautive. A. عدم الصحة.
La fausseté des allégations // خلاف T. نا درستی - راستی
حسابیک عدم سرد اولنان روایاتک عدم مستحی
خطک وتاریخک عدم مستحی Fausseté d'écriture, de date
عدم مستحی ظاهر واثکار بر کیفیتدر. C'est une fausseté manifeste.
La fausseté de cette nouvelle a été

reconnue. بوجبرک عدم مستحی معلوم وعیان اولمشدر
بوجبر خلاف محض اولدینی رسیده درجه تحقیق اولمشدر
A. کاذب. pl. اذوبة - کذب. A. Il signifie aussi, chose fautive.

Il m'a dit une // یلان T. دروغ P. اراجیف. pl. ارجوفه -
بویلاندر بکا بر کذب سوبلشدر fausseté
C'est une fausseté اسناد - تهمت کذب ایله اتهام اولمش
A. Accusé de fausseté Une histoire pleine de faussetés
اکاذیبدر عبارت بر faussetés اولمش
Débit, répandre des faussetés sur le compte de quel-
qu'un. نشر - بر کمندهک حقنه نشر اکاذیب ایتماک
اراجیف ایتماک

Et duplicité, hypocrisie, malignité cachées. A. غل.
On a reconnu une grande fausseté // ساختلک T. دغل P.
dans cet homme-là, dans son procédé. بویلاندر وایتدیکی عمل
Il a beau- // وحرکتده حیلۀ عظیمه اولدینی تحقیق اولمشدر
coup de fausseté dans le coeur وغل وغلش
صمیرنده غل وغلش مرتبه افراطده در ل'esprit وار در

pl. خطية - خطأ. A. FAUTE. Manquement contre le devoir.
اکسکاک T. گناه - بزه. P. قبايح. pl. قباح - تهمت - خطایا
قابل rémissible خفیه Faut légère // تقصیرات -
عفو قبول ایده جک قباح pardonnable مسامحه اولان خطا
Grande faute ارتکاب قباح ایتماک Commettre une faute
تهمت گران Lourde faute قباح کبیره - قباح غلیظه
الله تعالی قبايح وخطایاسنی Dieu lui pardonne ses fautes
قباحتی آخرک اوزرینه Rejeter la faute sur un autre
عفو ایله Il ne lui en faut pas imputer, attribuer
قباحت فلانک اوزرینه مزو وحمل اولملو دکلدر la faute
تهمته Tomber en faute قباح کیمده در A. qui la faute?
اول تهمته علی Retomber dans la même faute گرفتار اولمق
Faute sur Fautه اعاده قباح ایتماک - التکرار گرفتار اولمق
fautه گناه بر بالای گناه

لحن. A. Et manquement contre les règles de quelque art.
Faire // یاگلش - قصور T. لحنش. P. غلطات. pl. غلط
d'orthographe ایتماک C'est une faute de Grammaire
سبک قواعد املاده لحن وخطا ایتماک orthographe
Faire une faute contre le goût وانشاده لحن وغلط ایتماک
contre la poli- حسن طبیعت خصوصنده بر قصور ایتماک
tesse, contre la bienséance بر کونم منافی بر کونم
قاعده حسن آداب منافی بر کونم خطا ایتماک - قصور ایتماک

فلان کمسنه نکت مجبور اولدینی *la fatuité de cet homme?* Il se dit aussi d'un discours impertinent que quelqu'un tient à son avantage *A.* غایت بیوکت - بر فخریة عظیمة سویلدی *P.* فخریة بر سوز سویلدی

سرنوشت *P.* قدر *A.* *FATUM.* Mot latin qui signifie, destin *A.* از لدن یازیلو *T.*

FAUBOURG. La partie d'une ville qui est au-delà de ses portes et de son enceinte *A.* محلات الخارج - ربص - دسکرة *A.* On a enfermé les faubourgs dans la ville *A.* واروشی شهرک ایچنه المشلر در شهر *P.* واروشی

FAUCHAGE. L'action de faucher *A.* جزاز - حصاد - اوت بجمی *T.* درو گیاه *P.* حصاد العشب - الحشیش *A.* Payer tant pour le fauchage des prés *A.* جایلرک اوتنسی *T.* Choisir un temps propre pour le fauchage *A.* جازاه مناسب بر وقت انتخاب *T.* ایتیمک

FAUCHAISON. Temps où l'on fauche les prés *A.* موسم الجزاز - موسم الحصاد الحشیش - موسم الجزاز العشب - اوت بجمی وقتی *T.* درو گیاه

FAUCHER. V. Fauchaison *A.* موسم جزاز *T.* La fauche approche *A.* حصيدة *A.* Il se dit aussi du produit du fauchage *A.* حصيدة اوت *T.* حاصل گیاه *P.* محصول الحشیش - الحشیش محصولی

FAUCHER. Couper l'herbe des prés avec la faux *A.* جز - گیاه درویدن *P.* تخمید الحشیش - حق - اجتراز حصاد *A.* Il se dit aussi de l'avenue, de l'orge *A.* - اوت بجمک - Figur. Détroire *T.* بجمک *T.* درویدن *P.* احتصاد - تخمید - محصد اجل مستما موجب افنای کافه *A.* La mort fauche tout *A.* دهر زمان محصد فنای کافه *T.* لا انشیا در لا انشیا

بچلمش *T.* درویده *P.* محصود - مجزوز *A.* *Faucher.*

FAUCHET. Pêche de râteau qui sert à amasser l'herbe fauchée, et à séparer la paille battue d'avec le blé *A.* منرة *P.* یبا *T.* هیزه - هیده - سگو - شاندهید

FAUCHEUR. L'ouvrier qui fauche *A.* حصاد *P.* دروزن *T.* اورافچی

FAUCILLE. Instrument dont on se sert pour scier les blés *A.* *U.* اوراقی *T.* داس *P.* منجل - مخلب - مخصال - محصد اکنه اوراقی *A.* Les moissonneurs ont déjà la faucille à la main *A.* اوراقچیلر هنوز اورانه یاپشدیلر

FAUCILLON. Petite faucille dont on se sert pour couper des broussailles *A.* دهره *T.* داسگاله - داسغاله *P.* مقصب - مشذب

FAUCON. Oiseau de proie *A.* شاهین *P.* شاهین *T.* شاهین *A.* شاهین وحشی *T.* شاهین *P.* شاهین

FAUCONNEAU. Petite pièce d'artillerie *T.* شاهی طوب *P.* شاهی طوب کلهسی

FAUCONNERIE. L'art de dresser toutes sortes d'oiseaux de proie *A.* فن التصریة الطيور الصيد - فن التعليم الصقور *A.* طوغانجیلق *T.* فن پرورش شکرد - فن آموختن مرغ شکاری *P.* Entendre bien la fauconnerie *A.* آوجی قوشی ترمیدسی صنعتی - صنعتی طوغانجیلقدن - فن تعلیم صقوره اشنا اولمق *T.* آکلامق

Il signifie aussi, le lieu où sont les oiseaux de proie *A.* دار طوغان و جاقزیری *T.* باز خانه *P.* الصقور

FAUCONNIER. Celui qui dresse les oiseaux de proie, et qui les fait voler *A.* پرورنده - آموزنده مرغ شکاری *P.* معلم الصقور *A.* On appelle Grand fauconnier, l'officier qui a autorité sur tous les fauconniers *A.* میر شکار *P.* رئیس الصیادین بالصقور - رئیس التصقیرین جاقزچی باشی - طوغانچی باشی *T.* بازدار - بازیار

FAUCONNIÈRE. Espèce de gibecière, dont les fauconniers se servent pour porter les menues hardes dont ils ont besoin *A.* - Il se dit aussi de toutes sortes de gibecières que l'on met à l'arçon de la selle, pour porter de menues hardes *A.* تنکیده *P.* خرج *T.* هکبه

FAUFILER. Faire une fausse couture à longs points, et en attendant qu'on en fasse une autre à demeure *A.* مل *P.* *U.* ایلمه اولدق جاتمق - ایلیمک *T.* عاریتی دوختن بو نوکت مجرد بجمی *A.* n'a fait que faufiler cet habit pour l'essayer *A.* تجربه ایچون ایلمه اولدق جاتندیلر

ایلمه - ایلنمش *T.* عاریتی دوخته *P.* ملول *A.* اولدق جاتلمش

اصوات جگر دوز فریاد آیز واقوال هولناک دهشت انگیز
تخدیش سامع جان ایتدکری وقت مشوم خاطره خطور
ایتدکجه دخيلة قلبه فزع عظیم مستولی اولماق احتمالی
Les délations se multiplient, et les mœurs requèrent
une atteinte fatale نعيمه وسعايت کسب تزايد وکشرت
وآداب و اخلاق ناس دوچار کسر موجب الوحامت اولمشدر
حسب الاقتصاء A. فATALEMENT. Par une destinée inévitable
T. بر موجب سر نوشت P. حسب الحكم القدر - القدر
قدر موجبجه

FATALISME. Doctrine de ceux qui attribuent tout au destin A.
قدر جيلک T. سر نوشت پرستی P. مذهب الجبرية

FATALISTE. Qui attribue tout au destin A. جبرتون pl. جبرية P.
حكم - حكم القضاء البرم A. FATALITÉ. Destinée inévitable
Il y a quelque fatalité en cela P. قضا و قدر حکمی T. حکم سر نوشت P. القضاء والقدر
بر خصوصده قضای مبرمک y a quelque fatalité en cela
بو باده حکم قضا fatalité مبرمک Il y a de la fatalité حکمی وار در
فلاسفة Stoiciens donnaient tout à la fatalité وقدر وار در
روايتين کافه اشياي حکم قضا وقدره حمل ايدرلر ایدی

FATIDIQUE. Qui déclare ce que les destins ont ordonné A.
احکام قدری کوستريجي T. کاشف الاحکام القدر

FATIGANT. Qui donne de la fatigue A. مستلزم - متعب
يورغونلق کتوريجي T. درمانده ساز - رنج آور P. المشقة
Ce travail est trop fatigant || زحمت ویريجي - زحمتلو -
Exercice bien fatigant غایت ايله زحمتلو بر ايشدر - شغل متعبدر
Une journée bien fatigante خيلي مشقتلو حرکت
روز متعب رنج اندوز

موجب الشقة - ثقیل A. Il signifie aussi, importun
Conversation fatigante || اوصاندريجي T. بيزار ساز P. معجز
C'est un homme bien fatigant غایت بحاوره موجبة الشقة
گرانجان آدمدر - ثقیل النفس بر آدمدر - ثقیل بر آدمدر
اقوال ثقلت آيز - اقوال معجزه Des discours fatigants

FATIGUE. Effet d'un travail pénible A. متعب pl. تعب
Les fatigues de la guerre يورغونلق - زحمت T. رنج P. مشاق pl. مشقة
Endurer la fatigue مشاق سفرته
Souffrir, supporter la fatigue تحمل تعب وزحمت
Se faire à la fatigue مشاق ومتاعب الشق
Une longue contention ومتاعب ايله تألف واعتیاد ایتمک

d'esprit est d'une grande fatigue اشتغال و اشتغالی
اشتغال مدید موجب اتعاب - غایت اتعابی مستلزمدر
On dit, qu'un homme est homme de fatigue, pour
dire, qu'il est capable de résister à la fatigue A. متحمل المشقة
زحمت طیانقلو T. جفا کش P.
Il signifie aussi, lassitude causée par le travail A. -
Il est malade, || درمانسزلق T. بیتابی - درماندگی P. کلال
خسته اولوب درمانسزلقدن هیچ
بر شينه مجال واقتداری قالماشدر

FATIGUER. Donner de la fatigue A. ایراث العی - اتعاب
T. اوییدن - در مانده ساختن - بیتاب کردن P. والکلال
دشمنی - اعدایی اتعاب ایتمک Fatiguer l'ennemi || يورمق
کثرت قرائت اتعاب باصرهيه La lecture fatigue la vue يورمق
نقل - کثرت حکایاتک اتعاب سامعیهي موجب اولور
Se fatiguer trop ایتدیکک حکایدر ايله تخدیش سامعه ایدرسک
بغایت دوچار درماندگی وکلال اولمق

Il signifie figur. Importuner A. تصدیع - تعذیب - تعجیز
بزدرمک - باش اغرتمق T. درد سر دادن - بيزار ساختن
سرگذشتلرینی Il fatigue tout le monde du récit de ses aventures
باشنه کلان ماجرالری - نقل و حکایه ايله عالمی تعجیز ايدر
Il fatigue ses juges par des sollicitations continuelles
لا ينقطع فرض ایلديکی استدعالر solicitation continuelles
متصل واحد - ايله سر حکامی تصدیعدن خالی دکدر
در میان ایلديکی استدعالر ايله دعواسنی رؤیت ایدن
بنی زیارتلر بله Il me fatigue par ses visites حکامی تعجیز ايدر
بزدور - تعجیز ايدر

Fatigui. A. بیتاب - تعبناک P. متعب - اعیاء pl. عیاء
بورلمش - يورغون T. در مانده -

FATRAS. Amas de choses inutiles A. pl. احفاش pl. خروش
Un fatras de livres, de papiers خرت خرت مرمت T. خرده مرده P.
خرت خرت کتابلر و کاغدلر - خروش کتب و اوراق
Fatras de paroles A. خلطیات T. هرزه P. ترهات
Ce livre est plein de fatras ايله ملو بر کتابدر

FATUAIRE. Terme d'antiquité. Celui qui, paraissant inspiré,
annonçait les choses futures A. مجذوبین pl. مجذوب

FATUITÉ. Le vice du fat A. گولی پندار P. واقه بالزهو A.
N'admirez-vous pas || اوغوزلق ايله کندویی بکنه T. آیز

مروری دشوار اولان معابر و مسالکی جالی دشتلری
تعبیه سیله تنظیم ایتمک

FASCINATION. Action de fasciner A. سیمیا P. سیمیا کاری
T. کوز باغیچلیق || L'entêtement qu'elle a pour lui tient de
la fascination اولان مفتوتیتی سیمیا کارلق اثریدر

FASCINER, Éblouir par des prestiges qui font voir les choses
autrement qu'elles ne sont A. تسجیر بالسیما - تسجیر بالسیما
کوز - کوز باغیچلیق ایتمک T. سیمیا کاری ساختن P.
کوز باغیچلیق ایله تسجیر ایتمک || Il croit qu'on l'a fasciné
Figur. Éblouir par un faux éclat A. اولندیغنی طن ایدر
چشم - آشتن P. خطف البصر البصیوة - افتان - تفتین
عقلی - عقل کوزینی قماشدرمق T. دلرا تیره ساختن
|| On se laisse fasciner par les vanités, par les gran-
deurs du monde امور باطله و اعتبارات جهان لا طائله نکت
دیدار یله بصیرتک اختطافنه اراده رخصت اولنو کلمشدر
L'amour saine les yeux درد عشق و هوا خطف بصر بصیرت
غلبه عشق و محبت عقل کوزینی قماشدرمق - سبب اقوا در
کوزی T. دوجار سیمیا کاری P. مسحور بالسیما A. Fasciné
عقلی کوزی - قایلش T. دلشیفته - آشفته P. مفتون A. باغلو
قماشش

FASOLE. Espèce de fève A. حبیل P. فسیل T. فصولیة

FASTE. Vaine ostentation, affectation de paraître avec éclat A.
طمطراق نمایی - خود نمایی - دبدبه فروشی - بارنامه P. تعظم
هر شینی || Faire les choses avec faste عنوان کاذب - طفره T.
طفره یه مبتلا Aimer le faste صورت تعظم ایله ایشلمک
- دبدبه فروشلقدن نفرت ایتمک Hair le faste اولسق
Il paraît un grand faste طفره کوسترمدن حظ ایتماک
کافه اعمال و افعالنده بر عنوان کاذب
غایت مرتبده عرض Il éale un grand faste صورتی کوریندر
عنوان کاذبدن عبارت Il est plein de faste کالای تعظم ایدر
طفره فروش بر آدمدر C'est un homme de faste بر آدمدر

FASUS. Les livres du calendrier des anciens Romains A. تقویم
|| Les Romains marquaient dans leurs
fastes les jours de leurs fêtes, de leurs assemblées publiques, de
leurs jeux روماتیون وضع ایتدکلری اعیادک کونلرینی
و ترتیب ایتدکلری عموم مجلسلرینی و شلکه متعلق
- ملحدلرینک کیفیتنی تقویمده قید ایدرلر ایدی
- Et si- Les registres publics contenant les grandes et mémorables

actions A. قیود الوقایع الجلیلة - Dans ce sens, on dit, Les
fastes sacrés de l'Eglise دینیه وقایع دینیه
Monarchie دساتیر و قیودات دولت

FASTIDIEUSEMENT. D'une manière fastidieuse A. بالملال P.
بزدله جک وجهله T. بیزار سازانه

FASTIDIEUX. Qui cause du dégoût, de l'ennui A. موجب
- بزدلیجی T. بیزار ساز P. مورث السامة - الملال
موجب ملال اولمحق Ouvrage fastidieux || اوصاندریجی
بادنی ملال و سامت اولمحق Des entretiens fastidieux تألیف
موجب ملال اولمحق Homme fastidieux مباحثات و مذاکرات
گرانجان آدم - آدم

FASTUEUSEMENT. Avec faste A. بالتعظم P. فروشانده
دبدبه ایله - طفره ایله T.

FASTUEUX. Plein de faste et d'ostentation A. دبدبه P. متعظم
|| Homme dبدبه لو - طمطراقلو - طفره لو T. خود نما - فروش
fastueux Titres fastueux متعظم بر آدم
page fastueux و چشم دبدبه لو اتباع

FAT. Il se dit pour indiquer le vice de caractère d'un sot
qui ne fait rien par goût, et qui n'agit que par ostentation et
par un excès de bonne opinion pour soi-même A. مایق مدتمغ
کندوبی بکنمش اوغوز T. گول خود بین P. مایق کثیر الزهو -
|| Il parle, il répond en fat لافردی
سویلر و جواب ویرر

FATAL. Qui dépend du destin A. مقدر P. تقدیری
بر مقتضای تقدیر - حادثه مقدره Evénement fatal || حالی
- اجل مستا - موت مقدر Mort fatale ظهور ایتمش حادثه
Il se dit aussi d'un point, d'un terme placés comme par le destin
- اجل موعود A. pour marquer les bornes de quelque chose
|| Quel est le point fatal qui met des bornes à l'im-
pétuosité des flots de la mer? دریا به حواله
Il n'est pas possible de reculer le terme fatal de la mort
- اجل موعودک
استخاری ممکن دکلدر

Il signifie aussi, qui assure, qui cause le malheur A. مشوم
|| Maure کوتی - اوغورسز T. نا مبارک P. وخیم - منحوس -
fatale Je ne puis sans frémir penser à ce mo-
ment fatal où nous entendîmes retentir dans la maison ces cris per-
çants, ces effrayantes paroles درون خانه ده ولوله انداز اولمش

طیف کزیه المنظر *Fantôme hideux* || قرالتی *T. سنوت* *P.*
épouvantable طیف هایل دهشتنفرما || *Il lui apparut un fantôme*
کوزینه بر طیف مجسم کورندی

Il signifie aussi, chimère qu'on se forme dans l'esprit *A.* وهم
اصلی *T.* سگال بیهوده *P.* وهمیات *pl.* اوهام باطله *pl.* باطل
ذاهب اولدیغک وسوسه لر کلیتاً بی *Vos soupçons sont mal fondés, ôtez-vous ces fantômes-là de l'esprit* || یوقدن قورنتی
اساس اولمغله یو مقوله اوهام باطلدی بی خاطر دن اخراج ایله
- *Il se prend au pluciel, pour les images qui se forment dans le cerveau, ou qui sont produites par l'impression des choses qu'on a vues* *A.* *pl.* صور و همیه || *L'entendement opère sur les fantômes qui résident dans l'imagination* مختله ده
مرتسم ومنطبع اولان صور و همیه اوزرینه عاملدر

On dit, Se faire des fantômes de rien, pour dire, s'exagérer à l'exces les dangers, les obstacles *T.* نسنه لر
لا شی مقولسی نسنه لر *T.* نسنه لر
بر کمسنه نک کوزینه طاعلر کورنمک

Il se dit figur. de tout objet destitué de réalité *A.* فی مثابة
|| کولکه کبی *T.* سایه مثال *P.* خیال - کطل الزایل - الطل
Cette personne, cette chose n'est que le fantôme de ce qu'elle était
فلان کشی و فلان شی مقدا اولدیغی هیتک طلی
بو پادشاهک یبذنه بر درلو قوت و رخصت *Ce prince n'a aucun pouvoir, ce n'est qu'un fantôme de prince*
Les grandeurs humaines ne sont que de vains fantômes بیای بی بر طلی منزله سنده در
اعتبارات *On dit proverb., d'un homme maigre et défail, que c'est un vrai fantôme*
خیال کبی خیال کبی اولدی - نحیف وضعیدر

FAON. Le petit d'une biche *A.* ارشاه *pl.* ارشاه
کیک یاوریسی

FAQUIN. Il se dit d'un homme de néant, ou qui fait des actions basses *A.* خاشر *A.* نامرد
|| *On l'a traité comme un faquin* فلان بر مرد خاشر کبی معامله اولندی

FAQUIR. V. Fakir.

FARCE. Mélange de diverses viandes hachées menu et assaisonnées, que l'on met dans quelque autre viande *A.* حشو
آگنده *P.* حشو *Farce de poisson* طوزلو یا بهارلو طوله *T.* طوله
بالتی اتندن طوله

FARCE. Comédie bouffonne *A.* اصحوکات *pl.* اصحوکات

Farce nouvelle مقلدک *T.* خندستان - باز بچه خنده انگیز
اصحوکه فرحفرزا *Phisante farce* اصحوکه نو ظهور
de farces اصحوکات *Figur. Toute action qui a quelque chose de plaisant et de ridicule* *A.* سخریات *pl.* سخریه
|| *C'est une farce que cela* سخریه پردازی - فسوس بازی *P.*
C'est une vraie farce سخریه مقولسیدر *C'est une vraie farce*
محضدر

FARCEUR. Comédien qui ne joue que des farces *A.* لعاب
Figur. Celui qui fait des bouffonneries *A.* مقلد *T.* بازنده خندستان *P.* المضحکات
سخریه *T.* سخریه پرداز - فسوس باز *P.* مسخر

FARCIN. Sorte de gale qui vient aux chevaux *A.* عره
بو *Cela fait venir le farcin aux chevaux* || سراج *T.* گروت
Des boutons de farcin آنلره تولید عره ایدن شیلردندر
Le feu est un bon remède pour le farcin سراج سیولجدری
آتش سراج علتنک اعلا علاجیدر

FARCINEUX. Qui a le farcin *A.* عره *T.* گرکناک
سراجلو ات - اسب گرکناک - فرس عره *Cheval farcineux*

FARCIR. Remplir de farce *A.* املا بالحوشو
Farcir des poulets, des pigeons || طوله ایتک - طولدرمق *T.*
Figur. A. انباشتن *P.* املا - پلیج و کوکرجینی طوله ایتک
Farcir un livre de Grec et de Latin || طولدرمق *T.*
Farcir un discours de citations مقالیدی اشادات ایله املا ایتک

Figur. A. مملو *A.* طوله *T.* آگنده - آغنده *P.* محشو
طولمش - طولو *T.* انباشته *P.*

FARD. Composition dont on se sert pour faire paraître le teint plus beau *A.* غمه *T.* سرت *P.* غمه
|| *Le fard gâte le teint à la longue* نمده استعمالی مزور زمان ایله لون
فلان خاتون جهره منه *Elle met du fard* رویی تغییر ایدر
اقلق قزللق سورر

Il signifie figur. Faux ornemens en matière d'éloquence *A.*
مزخرفات *pl.* زخارف *pl.* زخارف - تمویهات *pl.* تمویه
|| *Il y a plus de fard que de vraies beautés dans sa harangue* تمویهات و تمویهات
Et feinte, dissimulation *T.* ظاهریه حسن حقیقیدن ازید و اغلبدر
|| *C'est un homme sans fard* تصنیعات *pl.* تصنع *A.* تصنع
بنامه بلا تصنع *Parlez-moi sans fard* تصنعدن عاری بر آدمدر
تکلم ایله

طلمة Il s'est tiré // آدم مولوزی: فرومایه P. طمیل الاصل - طلمة
do la fange If s'est élevé de la
fange au plus haut degré de fortune
طمیل الاصل ایکن استای
من الرفش الی العرش - مراتب علو و اقباله ترفیع اولندی
فحواسنجه خاک مثلندن رفع ایله اعلاى درجات اقباله
واصل اولدی

کثیر الوحل - متوخل A. FANGEUX. Boueux, plein de fange
ارض Terrain fangeux // جامورلی T. گل آلود - گلناک P.
Un chemin tout
وحلزار - زمین گلناک - موخل - کثیر الوحل
بر طریق کثیر الوحل fangeux

FANON. Assemblage de crins qui tombe sur la partie postérieure des boulets du pied d'un cheval A. ثنن pl. ثنن
موی P. ثنن
دانه نك برقاعیلغنده کی صحاقلو قیل T. خورده اسب

FANON, en termes de Chirurgie, se dit d'une sorte d'appareil qu'on met à la jambe, quand elle est fracturée A. جبیره
آیاق قیزیغی باغی T. استخوانبند پای P. الرجل

قوة متخیلة A. FANTASIE. La faculté imaginative de l'homme
قوت متخیله مجمع
La fantaisie est le réceptacle des images
صور و محسوساتدر

Il signifie aussi généralement, esprit, pensée, idée A. خاطر
اندیشه P. خیالات pl. خیال - افکار pl. فکر - خواطر pl.
فلان شی خياله کلدی C'est m'est venu en fantaisie // فکر T.
بونى Ne vous mettez pas cela en fantaisie خاطرمه کلدی -
بونى Ôtez cela de votre fantaisie خیال و خاطرکه کتورمه
بز fantaisie Avoir quelque chose dans la fantaisie
فکره قویبق S'imprimer quelque chose dans la fantaisie
Il a eu
فان شی لوح خاطرده نقش و رسم ایتمک
تبدیل هوا s'il changeait d'air
ایده جک اولور ایسه مزاجنه انقع اوله جغنی - فکر و خیال
مزاجنه نفعی موجب اوله جغنی تخیل ایتمشدر - ایتمشدر

- استک - هوس T. Il signifie aussi, humeur, envie, désir
Faire à sa fantaisie کچنمک Vivre à sa fantaisie // کیف
کندو کندو کيفنجه Suivre sa fantaisie ایتمک
درونمه Il m'a pris fantaisie de faire cela هوسنه تبعیت ایتمک
Il m'a pris une fantaisie
فلان ایتمک ایشلننسی هوسی کلدی
درونمه بر استک کلدی - بر هوس طوتدی

خیالیه T. سگال P. خیال - زعم A. Et opinion, sentiment
بو بایده هرکس
Chacun en parle et en juge selon sa fantaisie

Cela est exécuté à ma fantaisie کندو زعمنجه کلام سویلر و رای و مطالعه ایدر
Il écrit bien, il travaille bien à ma fantaisie بونى کندو خياله ايشلندی
Cela est tout-à-fait à ma fantaisie احسن اوزره کتابت ایدر و ایش ایشلر
فلان شی تمام خياله موافق صورت
تخیله نظراً - زعم و خياله نظراً
ایله یا پلمشدر
T. خشکسرى P. هوس Et caprice, boutade, bizarrerie
بو Il a fait cela par fantaisie, et non pas par raison جالقلق
ایشی اصول عقله موافقت ایله ایتمیوب همان جالقلقه
بو Quelle fantaisie lui est montée à la tête?
C'est un homme plein de fantaisies عباتر بر آدمدر
جالقلقدن

FANTASME, signifie aussi, une chose inventée à plaisir, et dans laquelle on a plutôt suivi le caprice que les règles de l'art A.
کندو باشندن یاپنه T. از سر خود پرداخته P. ایجاد مندی
بر مصورک و بر شاعرک و بر اهل فن موسیقینک مندی ایجادى
رسم مندی اولدق نقش و تصویر ایدر
C'est une tête de fantaisie رسم مندی اولدق تصویر اولمش
Un habit de fantaisie رسم مندی اوزره جیزلمش بر باشند - بز باشند
ایجاد مندی اولدق یاپلمش بر لباس نو پیدا
FANTASQUE. Sujet à des fantaisies, à des caprices A. مهوس
Homme fantasque // جاللق T. خشکسرى P. مشغش -
مزاج مهوس Humeur fantasque جالقی آدم - مهوس بر آدم
جالقی مزاج -

بیگانه P. اعرب A. Et bizarre, extraordinaire dans son genre
اعتقاد اعرب Opinion fantasque // عجایب T. نا معتاد -
کسره نا معتاد Habit fantasque حکم اعرب
FANTASSIN. Soldat à pied A. pl. رجال - راجل
یايه T. پیاده

FANTASTIQUE. Chimérique A. خیالی P. خیالی
خیالات مقوله سی - مقاصد خیالیه Dessains fantastiques // مقوله سی
لوايح - سوانح خیالیه Projets fantastiques مقاصد و منویات
رویت صور خیالیه Visions fantastiques خیالیه

Et qui n'a que l'apparence d'un être corporel sans réalité A.
Un amuseur T. بی اصل و حقیقت - گمانی P. موهوم - وهمی
بر جسم وهمی corps fantastique

FANTÔME. Spectre, vainé image qu'on croit voir A. طیف

On appelle Esprit familier, une sorte d'esprit qu'on prétend qui s'attache à un homme pour le servir. **P.** جن موکل. فرشته موکل

FAMILIÈREMENT. D'une manière familière. **A.** مسترماً. نکلیفسز اولدوق - نکلیفسزجه. **T.** بی نگفانه. **P.** بلا نگلف. **Vivre familièrement avec quelqu'un** بی کمنه ایله بی. **Il s'entre-tenaient familièrement ensemble** ایدرلر صحبت ایدرلر. **Ce grand homme se communiquait familièrement avec tout le monde** اول ذات جلیل الشان خلق ایله نکلیفسزجه. **الفب** ایدر ایدی

FAMILLE. Toutes les personnes d'un même sang. **A. pl.** انساب. خوبشان - خاندان. **P.** فصیلة - اولاد و انساب - و انسال. **Ce ministre a fait beaucoup de bien à sa famille** بو وکیل دولت کندو انساب و انسالنه عظیم. **او وکیل دولتک کندو خاندانه جوق** - همت ایلدی. **Ce jeune homme a déshonoré sa famille** بو جوان کندو خاندانه ایراث شین و رذالت ایلدی.

Et toutes les personnes d'une maison soumise au père de famille qui en est le chef. **A.** نسیلة. **اهل البيت - اهل الدار - نسیلة.** جولوق جوجوق. **T.** زه و زاد - خانگیان. **P.** اولاد و عیال. **Cette famille n'est pas nombreuse** بو بیتک اهلی چندان. **Père de famille** کثیر دکلدر اولاد و عیال صاحبی.

P. نسل - آل - عرق. **A.** عرق. **Il signifie aussi, race, maison.** **Bonne famille** خانندان. **T.** خانواده - دودمان - خاندان - نژاد. **خاندان محامد عنوان - عرق انیق - عرق عربی - عرق جمیل** عرض و ادب ایله موصوف بر نسل طاهر. **Honnête famille** Famille noble. **Famille riche** خانندان. **Famille noble** خانندان قدیم. **anciennement** شرافتمشان - نسل اصیل. **De quelle famille est-il? و نسلدندر?** **La ruine des familles** خاندانلرک خرابیت حالی. **Il est d'une famille bourgeoise** در فرومایه. **Il y a eu de grands hommes dans cette famille** بو آل و نسلک ایچنده ذات جلیله الشان. **بو خاندانندن بیوک آدملر چیقمشدر** - پیدا اولمشدر. **On appelle** Enfant de famille, un jeune homme d'une naissance honnête. **A.** الکرما. **خاندانزاده.** **P.** مرکریم الاصل - ابن الکرما. **ادم اولادی** - اوچاق زاده. **T.** بهزاد.

On dit, qu'un homme a un air de famille, pour dire, qu'il

a quelque chose dans sa personne ou dans ses manières, qui est particulier à sa famille. **A.** نسیله. **اثر دارنده.** **P.** سیما. **نازع الی نسیله.** **T.** نژاد خود

FAMINE. Disette générale de vivres. **A.** قحط. **تنگی.** **P.** غلا. **Il y eut une grande famine cette année-là** قیتلق. **T.** معاش. **La famine est un des fléaux dont Dieu châtie les hommes** اول سندده قحط عظیم واقع اولمشدر. **بلایه قحط و غلا بنی آدمی** **تنکیل ایچون ارسال الهی اولان** شدایدندن معدود در درون شهره قحط و غلا. **La famine se mit dans la ville** قلعیدی دوجار. **Prendre une ville par famine** مستولی اولمشدر. **On dit, Crier** شدت قحط. **ایتدره رک فتح و تسخیر ایتمک** **famine, pour dire, se plaindre hautement de la disette que l'on éprouve** قحط و غلادن شکایت ایله فریاد و فغان ایتمک.

FANAGE. Action de faner l'herbe. **A.** ذرو الحشیش. **اوتلغی.** **T.** بر گردانیدن گیاه - بر گشتن گیاه. **P.** الحشیش. **Il faut attendre le beau temps pour le fanage de ce pré** **اوتلغی چویروب دوندومه - صاورمه** **اشو بچلمش جایرک** **اوتلغی چویروب دوندومک** **ایچون هوانک لطافت** **و گشایشنه ترقب اولنلودر** **Il se dit aussi du salaire de ceux qui sont employés au fanage** **A.** اجرة التقلیب الحشیش. **اوتلغک دوندروب چویرولسی.** **T.** مزد بر گردانیدن گیاه. **P.** اوتلق صاورمده سی اجرتی - ایچون ویریلان کونده لک.

FANAISON. Temps de faner le foin. **A.** موسم الذرو الحشیش. **T.** هنگام گردانیدن گیاه. **P.** موسم التقلیب الحشیش. **اوتلغک دوندربولوب چویرلجک** - اوتلق صاوره جوق موسم وقتی

FANAL. Espèce de grosse lanterne dont on se sert sur les vaisseaux. **A.** مشعل. **pl.** مشاعل. **T.** فنار. **Nettre le fanal au grand mât** **کمیشت بیوک دیرکنده فنر تعلیق** **Il désignait son fanal pour cacher sa route à l'ennemi** **La rédo** **یولنی دشمندن ستر ایچون فنری اطا ایلدی** **فرانسه دوندوماسنک** **France porte trois fanaux à sa poupe** **Le vaisseau** **ریاله سفینده سی فیهنده اوچ عدد فنر وار در** **amiral porte tous ses fanaux allumés la nuit, pour marquer la route au reste de l'armée** **سائر دوندوما سفیندهسی** **سیندرینه ارانه طریق صمننده وقت لیلده جیغ فنرلرینی** **یانش طونار**

Il se dit aussi, des feux qu'on allume durant la nuit à l'co-

écrivain متجم astronomer واعظ بنام orateur مؤلف نامدار
 بین الناس کسب Fameuse université مشهور و نامدار
 بلدة مشهوره Ville fameuse صیت و شهرت ایتمش دار العلوم
 Une mer fameuse مشهور و بنام بر حرامی
 ont naufrages یوزپاره سفینه نک عرق و شکستی تقریبیله
 کسب شهرت ایتمش دریا

se FAMILIARISER. Se rendre familier A. تانس - استیناس -
 آشنایی پیدا کردن - آشنایی پیوستن - آفتن P. تالف -
 جميع Se familiariser avec tout le monde انست ایتمک T.
 عامه ایله انس و الفت - ناس ایله تالف و استیناس ایتمک
 اعظم Se familiariser avec les plus grands seigneurs پیدا ایتمک
 رجال ایله انست ایتمک

Et prendre des manières trop familières A. الفت - استرسال
 بی - بی تکلف آمیزش و الفت کردن P. بطرح التکلف
 C'est un homme qui se familiarise aisément T. تکلف آشنایی نمودن
 بالسهوله طرح تکلف
 مسترسلاً الفت پیدا - ایدهرک الفت ایدر اربا بدند
 ایدر کساندند

کسب الافة - تمرن - تدریب - اعتیاد A. Et s'accoutumer
 وجع Il s'est familiarisé avec la douleur T. آلتشق P. آفتن
 - نقریس ملتنه آلتدی avec la goutte ایله اعتیاد ایلدی
 On dit, Se familiariser avec un auteur, pour dire, l'entendre sans peine
 فلان مؤلفک تألیفاتیلده کلی مرتبه کسب آشنایی و الفت
 Et se familiariser avec une langue étrangère - ایتمک
 فلان لسان ایله الفت کامله پیدا ایتمک

Il s'emploie aussi activement, et signifie, accoutumer A.
 الشدرمق T. آلتفیدن P. تدریب - تعوید - تألیف - تانس
 Il est difficile de familiariser une nation avec de nouveaux
 بر قومی عادات جدیده ایله تانس ایتمک امر
 یکی عادتله الشدرمق امر عسیر در - دشوار در
 آشنا گشته - آفته P. مألوف - مانوس A. FAMILIARISÉ.
 انست ایتمش - آلتشق - آلتمش

FAMILIARITÉ. Manière de vivre familièrement avec quelqu'un
 معامله - بی تکلفی P. عدم التکلف - مساهات - استرسال A.
 Il n'y a pas grande familiarité T. بی تکلفانه
 میانهلرنده اول - بینلرنده مساهات کامله یوقدر
 entre eux یوقدر l'ai beaucoup de familiarité قدر بی تکلفانه معامله یوقدر

avec lui کندوسیلده نکلیفسزکم پکت جوقدر
 vité, il n'aime pas qu'on prenne trop de familiarité avec lui
 کندوسیلده معاملهده عدم تکلف صورتندن حظ ایتیموب
 La familiarité engendre دانا و قار و رزانت طورینی بوزمز
 le mépris هدم تکلف منتج ذل و حقارت اولور حالاتدند

FAMILIER. Qui vit librement et sans façon avec quelqu'un A.
 نکلیفسز T. بی تکلف P. مسترسل - انیس عديم التکلف
 بر کمسنه ایله نکلیفسز اولمق || Être familier avec quelqu'un
 Se rendre familier avec le monde خلق ایله نکلیفسز اولمق
 C'est un de ses amis les plus familiers بی تکلف اولان
 Prendre un air familier تگلفدن عاری انیس و آشناسیدر - دوستلوندند
 On appelle, عدم تکلف طورینی اتخاذ ایتمک
 Discours familier, style familier, un discours, un style naturel
 et sisé, tel que celui dont on se sert dans la conversation
 تگلفدن عاری سبک و عباره - تگلفدن عاری کلام زبانزد
 Lettres familières تگلفات رسمیدن عاری مکاتیب زبانزد
 On dit aussi, qu'un terme est familier, pour dire,
 qu'il est peu respectueux ou qu'il n'est pas
 قبا تعبیر لا ابالی یا تعبیر assez noble par rapport au sujet

Et qui est devenu facile par une grande habitude A. مانوس
 Cela lui est familier || آلتشق T. آفته P. معتاد - مألوف -
 Il n'a point de peine کندوبه مألوف و معتاد اولان شیلردند
 à faire telle chose, elle lui est devenue familière
 فلان شیئی
 ایشلمکه بر درلو زحمت چکمز زیرا مألوف و معتادی
 Il s'est rendu cette langue-là familière comme
 اولان ایشلردند
 sa langue naturelle کبی الفت
 L'homme sage se rend la vertu familière jusque
 dans les plaisirs عاقل اولان کبی تلذذات نفسانیده بیلده
 On dit, Les familiers de la maison, pour dire, ceux qui sont reçus habituellement
 dans une maison A. دوستان خانگی P. احباء البیت
 او آلتشق اولان احباب

FAMILIER. Celui qui affecte la familiarité avec les personnes d'un
 état au-dessus du sien A. لا ابالی P. بی پروا T.
 Il fait le familier avec ce ministre || لا ابالیک ایدن -
 وکلای دولندن فلان وکیلک یاننده لا ابالی صورتنی
 رجال دولندن فلان ذاتک یاننده لا - التزام ایدر
 ابالیک طورینی التزام ایدر

FALBALA. Bandes d'étoffe plissées et mises pour ornement *A.*
 Rideaux *||* صارقق سنجف *T.* فراویز *P.* رفارف *pl.* رفرف
 صارقق سنجفلو پرده *||* falbala

FALLACIEUX. V. Trompeur.

FALLOIR. Ce verbe marque une nécessité, une obligation *A.*
 لازم - کرک اولمق *T.* لازم بودن - بایستن *P.* لزوم - اقتضا
 فلان ایشی ایشلمک اقتضا *||* il faut faire telle chose کلمک
 اول وقتنده بوکا *||* il fallait en ce temps-là y donner ordre
 افسهسی *||* il a fallu le payer نظام ویرلمک اقتضا ایدر ایدی
 بو یولدن *||* il fallut en passer par-là ادا اولنق لازم کلدی
 تطیب وارضاسی *||* il faudra le satisfaire کچمک اقتضا ایلدی
 تحصیل علم ووقوف *||* il faudrait s'en informer لازم کلدجکدر
 هرکلامی اصفا اولنق اقتضا ایدرمی طن ایدرسک *||* il dit ?
 Que vous faut-il pour votre marchandise, pour votre peine ?
 بو متاع ایچون سکا نمقدار بها وزحمتک ایچون نه قدر
 اجرت ویرلمودر

جاچمندی داشتن *P.* لزوم - احتیاج *A.*
 بر لباس احتیاجی *||* il lui faut un habit محتاج اولمق *T.*
 بوندن بشقه ندیه لزومی وار در *||* Que lui faut-il encore ? وار در
 ندیه محتاج *||* il est toujours chagrin, il ne sait ce qu'il lui faut
 اولدیغنی بیله میوب گل یوم مغرم واندوهناکدر

Joint à la préposition En, il se dit dans le sens de Manquer *A.*
|| il s'en faut از قالمق - اکسک اولمق *T.* کم ماندن *P.* نقصان
 فرنداشک *||* beaucoup que vous soyez aussi grand que votre frère
|| s'en ستنه بالغ اولمق ایچون دخی نقصانک جوقدر
 تمام ایلمسنه از قالمشیدی *||* il fallait peu qu'il n'eût achevé
 مطلوب اولان مبلغک *||* s'en faut peu que la somme n'y soit
 نقصانی از قالدی

FALOT. Espèce de grande lanterne faite de toile *A.* فانوس
 فانوسی *||* Allumer un falot فانوز *T.* فانوس *P.* فوانیس *pl.*
 Et un grand vase qu'on emplit de suif ou d'autre matière, pour éclairer dans les cours
 یل مومی *T.* چراغدان *P.* مصباح کبیر *A.*

FALOURDE. Fagot de quatre ou cinq bûches de bois à brûler, liées ensemble *A.* طومرق *T.* دسته هیزم *P.* حزمة الحزال
 بر اوطن *||* Brûler une falourde *||* اوطن کتوکی باغی - باغی
 کتوکی باغی یا قیق

FALSIFICATEUR. Celui qui falsifie *A.* مزیتف - مزور *P.*
|| il a été condamné comme falsificateur de titres ساختگی *T.* ساختکار
 سندات ساخته اعمالی - تهیتله علیه حکم جربان ایلدی
 سندات مزوره اعمالی - تهیتله علیه حکم اولندی
 تزیتف سندات تهیتله - تهیتی اوزربنه حکم اولندی
 متهم اولدی

FALSIFICATION. Action par laquelle on falsifie, ou l'état de la chose falsifiée *A.* ساختگی *T.* ساختکاری *P.* تزویر
|| il est coupable de falsification ساختگیلک - ساختلک
 La falsification de cet acte est visible بو سندک ساختگی بادئ نظرده معلوم اولور

FALSIFIER. Contrefaire quelque chose, comme l'écriture, le sceau, etc. *A.* بدروغی *P.* مزوراً تنظیر - مزوراً محاکات
 تقلید ایتمک *T.* ساختکاری نمودن - پرداختن
 ساختگیلک ایله دوزمک - ساختگیلک ایله اویدرمق
 امضایی ومهری ساختگیلک *||* Falsifier un seing, un cachet
 Falsifier un contrat, une obligation ساختگیلک
 مقاوله حجتنی و تمسکی مزوراً تنظیر ایتمک
 Falsifier ساختگیلک مقاوله حجتی و ساختگیلک یامیق -
 ساختگیلک یازو اویدرمق - خطی تقلید ایتمک
 ساختگیلک یازو دوزمک

تزیتف - تغشیش *A.* Et altérer par un mauvais mélange
 Falsifier *||* حیل قاتمق - قلب ایتمک *T.* لوس کردن *P.*
 مسکی Falsifier du musc تغشیش معادن ایتمک
 Falsifier de la monnaie مسکه حیل قاتمق - تغشیش ایتمک
 Falsifier une étoffe قماش فاشی سکه ایتمک
 قماشک ایچنه حیل قاتمق - یامیق

A. دوزمه - یاپمه *T.* بدروغی ساخته *P.* مزور *A.*
 حیل قاتلمش - قلب *T.* لوس *P.* مزیتف - مغشوش

FAMÉLIQUE. Qui est tourmenté d'une faim extraordinaire *A.*
 طویمز *T.* سخت گرسنه - میری نا پذیر *P.* ساعب - صارم
 Homme *||* Estomac famélique طویمق بیلمز -
 طویمق بیلمز آدم - سعب عاتنه اوغرامش آدم
 famélique صاحب - مشاهیر *pl.* مشهور *A.*

FAMEUX. Renommé, célèbre *A.* مشهور
 آوازه انداز - شهرتگیر - نامدار - بنام *P.* الصیت والاشتهار
 Fameux conquérant *||* ادی شانی بللو - ناملو - شهرتلو *T.*
 آوازه انداز - شهرتگیر آفاق اولمش ابو الفتوح والمغازی
 جار افطار جهان اولمش بر غازی بی مدانی *Fameux*

حال اولمق - آگاه اولمق Mettre au fait, pour dire, instruire
 واقف حال ایتمک - آگاه ایتمک Se mettre au fait, pour
 dire, s'instruire ایتمک واقف حال ایتمک
 واقف حال ایتمک Quand vous
 serez au fait, quand on vous aura mis au fait de toutes les
 circonstances كافة تفاصيل احوالک واقف اولدیفیک
 سنی تفاصيل احوالک مجموعندن واقف وآگاه - حالده
 ایلدکلرندده Vous vous mettrez aisément au fait de cette affaire
 بو مصلحتک کیفیتنه بالسهوله تحصیل علم ووقوف
 ایدجکسک

لدى Au fait et au prendre. Au moment de l'exécution A. Il donne
 || اجرایه کلنجه T. در وقت بکار آوردن P. الاجرا
 de grandes espérances, mais au fait et au prendre, il n'est bon
 à rien کسندنک صورت حالندن مأمولات جسيمه
 مستدل ایکن اجرایه کلنجه هیچ برایشه برامدیفی
 ظاهر اولور

مناسب - لایق A. Ce qui est convenable à quelqu'un A. لایق
 || براضق T. سزا - چسپان P. الحال
 bien le fait d'un tel در خانه فلان لایق و سزا C'est just-
 tement votre fait حالکدر مناسب Ce mariage
 بو نکاحک عقدی سکا بروجله مناسب ن'est point votre fait
 فلان شیء بکا مناسب دکلدر C'est pas mon fait دکلدر

Il se dit aussi, de la part qui appartient à quelqu'un dans un
 total A. حصه pl. حصص P. بهره T. پای || Il faut leur
 donner à chacun leur fait, pour en disposer comme ils voudront
 هر برینه عائد اولان حصه ویرلمو در که کیف ما یشاه
 استعمال ایلیمه On a partagé sa succession, chaoun a eu son
 fait ترکونک مالی بین الورثه تقسیم اولوب هر بری
 حصه سنی کلاً تلف و اسراف ایلدی

En termes de Jurisp., on nomme Faits et articles, les faits
 sur lesquels, en matière civile, l'une des parties fait interroger
 sa partie adverse A. افعال واحوال || On l'a interrogé sur
 faits et articles آکا متعلق اولان افعال واحواله دائر استنطاق
 Et faits justificatifs, ceux qu'un accusé allègue pour
 prouver son innocence A. احوة دافعة A. اولندی
 دفعی متضمن جوابلر T. احوة دافعة A. اولندی

درکار P. فی الباب - فی البحث A. En fait. En matière A. باینده - باینده A. خصوصند
 دعوا En fait de procès علم de religion باینده de littérature

علم بچشند - خصوصند

از همه حال P. کلیاً - بالکلیه A. Entirement A. - à fait ruiné || بستمون T.

FALTAGE. Pièce de bois qui fait le sommet de la charpente
 T. شاع - شاتیر - فرسب P. عارضة الغطاء A. جاتی طبانی

بام P. سطوح pl. سطح A. Le comble d'un édifice A. بام طامی - بام خانه
 اوک طامی || Le faite d'une maison T. طام || Il se dit aussi du sommet
 d'une cheminée T. توتونلک طامی رأس الشجر - مفارق الاشجار pl. فرق الشجر A.
 آغاجک دپسی T. تارک درخت P. رؤس الاشجار pl. فرق شجره عروج ایتمک
 || Monter au faite

Il signifie figur. le plus haut degré A. ذروة - اعلا الدرجات
 بالاترین - برترین درجات - سر - اوج P. اسناه المراتب -
 Le faite des grandeurs || اک یوکسک درجه T. مراتب
 بالاترین مراتب مز ذروة اقبال و رفعت
 اعلاى درجات شرف واجلال - وشرف

FAITIÈRE. Espèce de tuile dont on couvre le faite d'un toit
 || Il manque plusieurs faitières à
 ce toit بو طامدن وافر کریمد اکسکدر A.

On appelle La faitière d'une tente, la perche qui est au haut
 de la tente A. مساک - مسطح A. چادر T. تیر سایبان P. صیریفی

FAIX. Charge, fardeau A. حمل pl. احوال - انقال pl. ثقل
 بو || Ce crocheteur succombe sous le faix بار
 - حال متحمل اولدیفی بار گران آتند درماده اولور
 بار گران امور Et figur. || Il succombe sous le faix des affaires
 ایله قامت طاقتی دو تا اوله بور C'est un ministre très-ca-
 pable de supporter le faix du gouvernement بار امور دولتی
 On dit, qu'un bâtiment a pris son
 faix, pour dire, qu'il s'est affaissé autant qu'il le devait نصاب
 حملنی بولمشدر

FAKIR, ou FAQUIR. Espèce de religieux mahométan A. فقیر

FALAISE. On appelle ainsi des terres escarpées le long des
 bords de la mer A. لهوب السواحل pl. لهب الساحل A. یالی قیسینک دیکت
 یرلری T. کندوش لب دریا || Cette côte est toute bordée de falaises
 لهوب مستطیلدن عبارتدر

لایقی اوزره ایشی طوتانه *à qui les veut bien entreprendre* طوتانه
 On dit aussi, qu'une *On dit aussi, qu'une* کوره ممکن اولمیدجق شی پکت آز در
 chose est faisable, pour dire, qu'il est permis de la faire *chose est faisable, pour dire, qu'il est permis de la faire* A.
 اولاغن T. روا P. جانز

سولکون T. قندرو P. تدرج A. FAISAN. Espèce d'oiseau

pl. حزمة A. FAISCEAU. Amas de certaines choses liées ensemble
 Faisceau || باغ - دمت T. دسته P. جرزه - دساتج pl. دستجه - حزم
 سلاحلری Mettre les armes en faisceau اوقی دستی
 گیاه دسته سی - حزمة حشیش Faisceau d'herbes دمت باغلق
 اونلق دستی -

مصنوعین pl. مصنع A. FAISEUR. Celui qui fait quelque ouvrage
 Faiseur || ایشیلیجی - یاپوجی T. فیاور - سازنده P. صنّاع -
 فلان صنّیق یاپوجیسی Cela est du bon faiseur
 استاد یاپوجی ایشیدر - شی مصنع حاذق عملیدر

On dit proverb., que les grands discours ne sont pas les bons
 رب صلف تحت - اسمع جمعة ولا اری طحنا A. faiseurs
 لاقردی جوق اما میدانده ایش یوق T. الراعدة

افعال pl. فعل - اعمال pl. عمل A. FAIT. Action, chose faite
 هر Chacun répond de son fait || ایش T. کار - فیار - کردار P.
 il est garant de ses faits et promesses متکفلدر
 کندو اعمالنه ومواعید وتعهداتنه متکفلدر جواب ویرر
 بر فعل اغربدر C'est un fait singulier

On dit, Les hauts faits, les beaux faits d'armes, pour dire,
 کردار برگزیده P. اعمال جلیله حربیه A. les exploits militaires
 C'est un جنکجیلکه متعلق پارلاق ایش T. جنگوری
 فلان حالت اعمال جلیله حربیددن بر
 On dit qu'une chose est du fait de quelqu'un,
 فلان شی فلانک عمل یدیدر
 Et qu'un homme est sûr de son fait, pour dire, qu'il est sûr de ce qu'il dit سوزنده
 Et qu'il entend bien son fait, pour dire, qu'il est habile dans ce qui le regarde ایشی - ایشی بیلور
 Et proverb., que la bonne volonté est réputée pour le fait نیت خیر عمل خیر مثابه سنده در طوتار

On dit, Possession de fait, pas opposition à celle de droit
 Et voies de fait. Les voies de violence dont
 P. اعمال جبریّه A. on use, sans avoir recours à la Justice
 Il est défendu d'user de voies کردار دستبردانه

اعمال جبریّه اعمالی ممنوعدر de fait

On dit, Prendre quelqu'un sur le fait, pour dire, le sur-
 prendre dans le temps même d'une action qu'il veut cacher A.
 در سرکار P. اخذ عند الصنیعة مغافضة - اخذ عند العمل
 ایش باشنده - ایش باشنده ایکن بصوب طوتیق T. گرفتن
 Les voleurs || ایش اوزرنده ایکن طوتیق - ایکن یقهلمق
 ایش باشنده اولدقلری ont été pris sur le fait
 او ne voulait pas qu'on sût qu'il tra-
 vaillait à cet ouvrage, mais je l'ai pris sur le fait
 فلان ایشی ایشلدیکنی بیلدرمک استمزایدی لکن ایشی اوزرنده ایکن
 مغافضة واروب بصدم

On dit en termes de Palais, et dans le discours ordinaire,
 Prendre le fait de quelqu'un, ou prendre fait et cause pour
 quelqu'un, pour dire, intervenir en cause pour lui, prendre sa
 défense, son parti ایتمک التزام
 مصالحته صاحب حقیق - مصلحتنی یوکلمک -

ما جبرا A. fait, signifie aussi, le cas et l'espèce dont il s'agit
 Conter le fait || ایش T. کار P. وقایع pl. واقعه - ما وقع -
 Narrer bien un fait نقل وتقریر ایتمک
 Les faits || ایشی لایقی اوزره نقل وحکایت ایتمک
 sont bien rapportés dans cet historien
 Demeurons dans le fait احوال وجه احسن اوزره بسط اولنمشدر
 Ne nous écartons pas du fait واقعنک اوزرنده وقف کلام ایدهلم
 Revenons au fait ما وقعدن ایلریمهلم
 واقعنک کیفیتنه کدلم - کیفیتنه دائر اعاده کلام ایدهلم
 Le fait est ایشک اوزرینه طوغری وارر
 C'est une question de fait ما وقعنک صورتی بو در
 On dit, C'est un fait, cela est de
 واقع وحققدر که - واقع حال بو در که ... fait que
 Et mettre en fait, poser au fait, pour dire, avancer une
 متحقق - کرچک فرض ایتمک T. chose comme véritable
 Je mets en fait que ces deux personnes... شوا یکی
 Il met en fait کسی شویله اولدقلرینی متحقق فرض ایدهلم
 fait qu'il n'y a point de vide dans la nature قدرتده خلا
 On dit aussi, C'est un fait à
 part, c'est un autre fait, pour dire, c'est une autre chose
 بشقه دعوا در - بشقه ماده در - امر آخر در
 On dit, Être au fait, pour dire, être bien instruit واقف

faire dans un ouvrage, dans une entreprise, pour dire, qu'il y a beaucoup à travailler دخی جوق سو کوتورر

FAIRE, au neutre, signifie, être convenable, être bienséant A.

|| یا قشمنق - یراشمق T. زیبیدن - چسپیدن P. توافق

Ces deux choses font très-bien ensemble بویکی شیلر بری
Ce tableau-là ne fait pas bien Ce tableau-là ne fait pas bien
Cet habit بو تصویر اولدیغی یرده موافق کلمز où il est موافق کلمز
بویکولر کوزل یراشور fai fait bien

FAIRE, en parlant d'argent ou d'autres choses dont on a besoin de se pourvoir, algnifier, amasser, assembler A. جمع -

برکدرمک T. تدارک کردن - بهم آوردن P. تدارک

سنگ || Il tâche de vous faire quelque argent تدارک ایتمک

Voilà tout l'argent جمع و تدارک ایدو بیلدیکی اچه اشته

qu'il a pu faire اشته ایتدو بیلدیکی اچه اشته

ذخیره جمع و تدارک Faire des provisions بوندن عبارتدر

En ce sens, on dit en termes de Marine, Faire du bois ایتمک

سو تدارکنه وارمق Faire de l'eau اوطون تدارکنه وارمق

On dit, Faire bon pour quelqu'un, pour dire, être sa caution

Et faire les deniers bons, pour dire, s'engager à suppléer de son argent ce

تکفل بتضمین النقصان A. تکفل نمودن P. تکفل

اکسک جیقان اچه نک T. تکمیل مبلغ در عهده کردن P.

تکمیلنی در عهده ایتمک

En parlant des troupes et d'autres choses de même nature,

Il signifie, lever, mettre sur pied A. ترتیب کردن P. ترتیب

ترتیب نفرات ایتمک Faire des hommes || دوزمک T.

Faire un régiment ایتمک Faire une compagnie ایتمک

یکي عسکر بر بلوک ترتیب ایتمک Faire des reornes ایتمک

سوارى ایتمک Faire des cavaliers ایتمک

تحریر ایلک - ترتیب ایتمک Faire la maison d'un grand seigneur

ايتاعسنی - عطا دادن بریسنگ ایتاعسنی ترتیب ایتمک

Faire un grand seigneur ایتمک Cet ambassadeur n'a pas fait encore tout son équipage

فلان ایلچی قبو خلقنی هنوز تکمیل ترتیب ایتمک دکلدر

Se FAIRE. Être praticable, être produit, exécuté; arriver,

بودن P. وقوع - حصول - امکان - ضرورت A. ضرورت

اولمق T. حاصل شدن - وجود پذیرفتن - وقوع یافتن -

اولمسی ممکن برشی Si c'est une chose qui se puisse faire, je vous en aurai obligation

Ces choses-là ne se font pas aisément شیلر کلور شیلر ایتمش اولورسک

Cela ne se fait qu'avec de grandes dépenses جسیمه

بوشی مصارف جسیمه بوشی مصارف جسیمه

Rien ne se fait que par la permission de باری تعالینک اذن

واراده عیدانیهسی تعلق دیو

ايتمدکچه هیچ بر شیکت وقعی ممکن و تصور دکلدر

Les miracles qui se sont faits en divers temps مختلفه

Ce traité-là s'est fait خفیه عقد - بو عهدنامه خفیه واقع اولمشدر

مصالحنک وقعی تقدیرنده Si la paix se fait اولمشدر

Se FAIRE, signifie aussi, embrasser un état, une profession

راهب اولمق Se faire religieux T. شدن P. کون A.

طبيب اولمق Se faire médecin طریقته رهیائینه داخل اولمق

اولمق

ایشلنمش T. گشته - کرده P. کائن - معمول A. فایر

On dit proverb., Aussitôt dit, aussitôt fait, سوز سولنور

pour dire, que l'exécution suit de près la parole اوجنده در

Et cela vaut fait, pour dire, qu'on peut compter sur la chose comme si elle

était déjà faite ایتدو بیلدیکی اچه اشته

Et dans le même sens, Tenez cela pour fait ایلو عتد ایتدو بیلدیکی اچه اشته

Et ce qui est fait n'est pas à faire, pour dire, que quand on a à faire

une chose, il ne faut pas la différer ایتدو بیلدیکی اچه اشته

Et c'est fait de moi, de nous ایتدو بیلدیکی اچه اشته

ایشم تمام اولدی

On dit d'un homme qui est dans un âge mûr, que c'est un

homme fait Et qu'un homme est bien fait, pour

dire, qu'il est beau حسن الخلقة A. خوش P. مخراق

qu'il est mal fait, pour dire, qu'il est laid, mal

formé A. قبیح ترکیب P. زشت اندام T. دلبز اندام

مخراق صاحب Et qu'un homme est bien fait et de bon air

خوش اندام و خوش لقا - الوجاهت

فنا قورلمش عقل T. عقل پریشان ترکیب P. عقل سقیم ترکیب A. غیر

قورلمش عقل T. قابل T. بودنی P. ممکن A. فایسابل

Qui se peut faire A. ممکن P. بودنی P. ممکن A. فایسابل

Il n'y a guère de choses qui ne soient faisables

قلعه‌نیک اوزرینه قصد وعزیمت صورتنی ریا؛ اظهار اصلی یوقدن کوسترمشیدی - ایتمشیدی

Faire, signifie aussi, composer de manière que les parties ou diverses choses servent à faire un tout A. حصول P. پیدا کردن. ایکی ایلده Deux et deux font quatre حاصل ایتمک T. بالجمله مقادیر مذکوره‌نک اجتماعندن font celle de tant اجتماعندن Deux lignes qui se coupent font un angle Ces forêts, ces montagnes, tout cela ensemble fait un beau pays اجتماعلرندن بر بقعه جانفزا حاصل اولور

Et causer, exciter, être l'occasion A. ایراث - ایجاب - سبب شدن - آوردن P. احداث - استلزام - استیجاب - Cela lui a fait de grands maux, de grandes douleurs شداید بر کیفیت شدایی موجب وآلام وارجاع حادثه‌یی مستلزم اولمشدر Cela lui a fait un procès باعث حدوثنه باعث کندویه وافر دشمن پیدا اولمشدر Il ne faut pas faire de peine à personne هیچ بر کسندیه ایراث الم وکدر ایتمک روا دکلدر Sa langue lui a fait de méchantes affaires فلانک بدزبانلغی کندوسنه نیچه حالات نامرضیه‌نک تکزونه باعث اولمشدر Il s'est fait tort à lui-même کندوکندویه ایجاب عذر ایتمشدر Faire peur ابراث خوف وخشیت ایتمک Faire pitié ایجاب ابراث شرمساری وخجالت ایتمک ایراث عرق Un remède qui fait suer رحم وشفقت ایتمک افیون L'opium fait dormir تر کتورجیجی علاج - ایتدرر دوا عمله On dit aussi, Faire agir - اویقو کتورر - مستلزم نومدر بنا Faire bâtir سولتمک Faire dire ایشلتدرمک - کتورمک و یا پدرومق - ایتدرمک Faire faire یا پدرومق - ایتدرمک et ainsi du reste avec d'autres infinitifs.

On dit aussi d'un bateau, d'un vaisseau, qu'ils font eau, pour dire, que l'eau y entre par les fentes A. موره P. آب در کشیدن صو ایتمک T.

Faire, se joint à divers substantifs avec lesquels il forme des phrases: Ainsi on dit, Faire don هبه ایتمک - Faire offre باغشتمق - ویرمک - عرض - تقدیم ایتمک

Faire شرف ویرمک Faire honneur اعطا ایتمک - ایتمک des caresses اوخشامق - استمالت ویرمک Faire commandement منع ایتمک Faire défense حکومت ایتمک Faire des plaintes تشکی ایتمک - ایتمک - بر کرم ایتمک Faire une grâce شکایت ایتمک - افتخار ایتمک Faire gloire, pour dire, se glorifier ایتمک Faire séjour اقامت ایتمک Faire des allées et des venues - اقتطاف کروم ایتمک Faire vendange آمد شد ایتمک اکیس بهمک - حصاد ایتمک Faire moisson باغ بوزمق اشترا ایتمک Faire achat قطع طریق ایتمک Faire dépense مصرف ایتمک Faire cas تصمیم ایتمک Faire une résolution وصاب ایتمک شایان نظر التفات قلمق - التفات ایتمک - اعتبار ایتمک Faire la loi متحکماند انفاذ اراده ایتمک Faire face مقاومت ایتمک Faire place ثبات آور مقاومت اولمق - کتورمک فرجده‌یاب Se faire jour پیرینه کهمک - خلف اولمق - اولمق Faire sa cour بر تقریب شویوشوب فرار ایتمک - فرار اولمق ایغای رسم - مقام رضاجوییده ملازمت ایتمک بر کسندیه Faire bon visage à quelqu'un رضاجویی ایتمک اظهار بشر و بشاشت ایتمک - اظهار روی دل ایتمک بر کسندیه اوزرینه دعوا ایتمک Faire un procès à quelqu'un معذرتخواه اولمق - اعتذار ایتمک Faire des excuses دلنوازی وخاطرپروری ایتمک des civilités بر بسله همسج مقاومت ایتمک Faire tête à quelqu'un اکرام ایتمک بر شیک اولدجغنی Se faire fort de quelque chose اولمق اولدجغنی در عهده ایتمک - تکفل ایتمک

On dit proverb., Comme il te fait, fais - lui, pour dire, rends - lui la pareille ایدر ایسه Et faire d'une mouche un éléphant - سن دخی مقابله یاالمثل ایلده Et faire contre fortune bon coeur, pour dire, montrer du courage dans l'adversité مصیبت عورت کوسترمک Et faire bonne mine à mauvais jeu, pour dire, faire semblant d'être content قوری غیرت کوسترمک - ایتمک

On dit, qu'un homme a du savoir - faire, pour dire, qu'il a une grande pratique du monde et des affaires A. مدرب - Et qu'il y a fort à

دوزمه بر حوادثند - خلق اولنمش اخبارند در plaisir

P. Faire, fabriquer, composer A. انشا - تصنیع - اعمال

بر بنا Faire un bâtiment || یابمق T. ساختن - پرداختن

الات Faire des instruments de mathématique انشا ایتمک

بر شکل مثلث Faire un triangle هندیه تصنیع ایتمک

بر مثلث چیزمک - یابمق - رسم ایتمک - اعمال ایتمک

- تخمیر خبز ایتمک - اعمال خبز ایتمک Faire du pain

- جرقه اعمال ایتمک Faire du drap تعجین خبز ایتمک

بز اعمال Faire de la toile - جرقه نسج ایتمک -

Un oiseau - یابمق - بز طوقمق - بز نسج ایتمک - ایتمک

تعشیش ایدن - آشیانه اعمال ایدن قوش qui fait son nid

اغنی Une araignée qui fait sa toile یوه بیان قوش - طیر

تالیف P. تصنیف - تالیف A. Il se dit dans le même

sens, des productions de l'esprit

بر کتاب تالیف Faire un livre || یابمق - یازمق T. کردن

بر مملکتک احوالی Faire l'histoire d'un pays ایتمک

بر واقعندک حاوی بر کتاب تصنیف ایتمک

کیفیتنی ضبط - کیفیتنی محتوی بر رساله تالیف ایتمک

بر منظومه تالیف ایتمک Faire un poème و تحریر ایتمک

کلام منشور انشا ایتمک Faire de la prose انشا ایتمک -

V. Composer.

حاصل کردانیدن P. ایقاع A. Il signifie aussi, opérer, exécuter

Les merveilles que Dieu a faites ایتمک - فعله کتورمک T. بکار آوردن -

جناب رب Les miracles que Dieu fait par les Saints احوال

- العالمین اعزّه کرام واسطه سیله ایقاع ایلدیکه ایتمک

Le bruit que fait le tonnerre اویای نظام معرفتیه ایتدیکه معجزه لر

Un corps qui fait impression sur un autre ایقاع ایتدیکه طرأه

بر جرمک جسم آخر او زینه ایقاع ایتدیکه اثر

La poudre à canon fait des choses surprenantes ایتدیکه اثر

- باروت سیاه عجیب و غریب شیلر ایقاع ایتدیکه اثر

غریب شیلر ایدر

On dit d'une jeune personne qui augmente tous les jours en

taille et en beauté, qu'elle ne fait que croître et embellir

یونما فیوما کسب نشوونا و تحصیل حسن و بها ایتمکده در

کسب یال و بال ایدر

Faire, dans les sens d'opérer, d'exécuter, se dit aussi de tout

ce qui regarde le travail des mains, et l'activité de l'esprit A.

ایشلمک T. کردن - کار کردن P. اعمال - عمل - فعل - جعل

Il a fait plus de besogne en une heure qu'un autre en deux

آخرک ایکه ساعتده ایشلیدجکی ایشی بر ساعتده ایشلیدی

Il ne fait rien toute la journée

بتون کونده هیچ بر ایش

Faire tout ce qu'on peut

ما حصل وسع Faire tous ses efforts الدن کلدیکنی ایتمک

C'est un homme qui ne trouve rien de difficile à faire

فلان کشی

Tout ce qu'il fait, il le fait bien

کوزل ایشلر ایشلر کوزل ایشلر ایشلر

Il travaille bien, mais il est lent à ce qu'il fait

کوزل ایشلر انجق

Il se dit aussi de toutes les actions de morale bonnes ou mauvaises, et de toutes les fautes d'esprit

et de jugement que l'on commet || Faire une bonne action

بر فعل ردی une méchante action بر فعل خیر ایشلمک

ارتکاب شر و خبائت - بر خبائت ایشلمک - ایشلمک

بر فعل مندوب و مستحب ایشلمک une bonne oeuvre ایتمک

Faire une oeuvre de charité

بر قباحه Faire un crime اعمال بر و خیر ایتمک

Faire des actions

ابرار آثار - افعال مردانگی و جلادت ایتمک

Faire des merveilles à la guerre

اثنای محاربهده محیر عقول اولدجق اعمال غریبه ایتمک

Faire une injustice

ارتکاب ظلم و غدر ایتمک - ظلم ایتمک

une faute légère

فعله خفیفه ایتمک

Faire des bassesses

قواعد صرفیده خطا ایتمک

On dit, C'est un homme à tout faire, c'est-à-dire, capable de faire

tout le mal possible

Et proverb., On ne peut faire qu'en

faisant, pour dire, qu'il y a des choses qui demandent un cer-

tain temps pour être bien faites

ایش ایشلمک سوریلور

Il signifie aussi, observer, mettre en pratique A. ایقا

اجرا ایتمک - یرینه کتورمک T. بجا آوردن P. تأدیه -

اللهم امر بنی یرینه کتورمک || Faire ce que Dieu ordonne

Faire la volonté de Dieu ایتمک

واجبه ذمتنی ادا ایتمک

FAMILIER. Perdre de sa force, de son ardeur, de son courage

بويله برجانندان جليل الشانك illustre maison ait failli sitôt
وقت قليل ايچنده رهين زوال اولمسي بادي ناتف
La branche royale des Valois a failli en
حالاتدين

تعمّل وبقیة au joug || Ils se sont façonnés au joug آلتدوسق T. تدرب و اعتیاد ایتمشلر در

صورت P. موضوع فی حسن الصورة - مشکل A. Façonné. Étoffe façonnée, قیافتلنیش - صورتلنیش T. پرداخته - یافته
ثوب موشی - ثوب منقش A. dit par opposition à Étoffe unie. الچه قماش - نقشلو قماش T. متاع رنگامیز P.

FAÇONNIER. Qui fait trop de façons, qui est incommode par trop de cérémonies A. تنکفساز P. مألوف التکلفات A. نه قدر تکلفه مبتلاک Que vous êtes façonnier! || تکلفه مبتلا

FACTEUR. Faiseur. En ce sens, il ne se dit que des artisans qui font des instruments de musique A. سازمعارف P. سازر یاپان T. سازگر

En termes de commerce, c'est celui qui négocie pour quelque marchand par commission A. عامل pl. عمال P. گماشته
برتا جرکت Facteur de marchand || یازبجی - ایش وکیلی T. پارس شهرنده بر عاملی وار عاملی Il a un facteur à Paris
بر یازبجی وار در - در

FACTICE. Fait ou imité par art A. جعلی - ساخته P. عملی - بو
Ce l'échoard n'est point naturel, il est factice || یاپمه T. Fleurs
عملی طاش Pierre factice پادزهر طبیعی دکل جعلیدر
ساخته چیچکر - یاپمه چیچکر - عملی ازهار و شکوفلر
T. ساخته P. مستعار - مصنوع A. Il se dit aussi au moral
احتیاج مصنوع عقل مستعار Eaprit factice || یاپمه
طبیعت مصنوعه Goût factice سبک مستعار Style
یاپمه بر طبیعت

On appelle Mot factice, terme factice, un mot qui n'est pas reçu dans une langue, mais que l'on fait selon les règles de l'analogie A. لغت مولده || Ce mot-là n'est pas en usage, c'est un mot factice
بو لفظ مستعمل دکل لغت مولده در

FACTIEUX. Qui se plaît à faire des enbaies dans un État, ou qui est de quelque cabale A. ساعی - ساعی الی القاء الشقاق A. C'est un esprit
فتنه قشقردیجی T. فتنه جو P. الی الشقاق
القای شقاقه سعی ایله مألوف بر مزاجدر factieux

FACTION. Le guet que fait un soldat, qui est à son tour en vedette, en sentinelle A. نوبت پاسبانی P. نوبت الاعتساف A. قوللق نوبتی || Être en faction
صابطی قوللق نوبته تعین faction Son officier l'avait mis en faction
Sortir de faction نوبته کیرمکت Entrer en faction ایلبدی

قوللق نوبتی خدمته Faire faction نوبتدن جیمق
نوبتدن رفع اولمق Être relevé de faction قیام ایتمک
قوللق نوبتدن جیمقارلق

FACTION. Parti sédition dans un État A. قدد pl. قدة -
Il y avait deux بلوک T. گروه هواداران P. فرق pl. فرقة
فلان ملکک ایچنده ایکی فرقه وار factions dans cet État وار
ظورشنه La faction des Blancs et des Noirs en Toscane ایبدی
مملکتنده بری بیاضلر و دیگری سیاهلر نامیلر موصوف
رئیس فرقه اشرار Chef de faction ایکی فرقه

قوللق نوبتیجی FACTIONNAIRE. Soldat en faction T.

FACTORERIE. Lieu ou bureau où sont les facteurs des compagnies de commerce A. خان العمال التجار P. خانه گماشتگان
Les compagnies de commerce ont des factoreries en plusieurs villes maritimes
بالاتراک خانلری خانلری سوداگران
مألوف تجارت اولان اصناف تجارت اکثر بلاد ساحلده
Les Européens ont des factoreries dans les Indes Orientales
اوروپا تجارت بانک عاملرینه مخصوص اولدوق هندستانده خانلری
وار در

FACTOTUM, ou FACTOTUM. Celui qui se mêle de tout dans une maison A. فاعل كافة الامور - فاعل مطلق A. هم ساز P.
Quel emploi a-t-il dans cette maison? Il n'en a point, mais c'est le factotum de la maison
فلانک بو قوناقدده مأموریتی ندر دیو سوال اولندقدده
هیچ بر کونه مأموریتی یوقدر انجق آغانک جملة الملکیدر
قوناقدده Les valets baissent fort les factotums ویرلدی
جملة الملک اولان کشی خدمتکار قسمی مندنده بغایت
منفور در

FACTURE. État ou mémoire qu'un marchand envoie à celui qui lui a donné commission, et qui contient la quantité et la qualité des marchandises expédiées A. فائمه الحمولة A. انگاره P.
Les حمولة قائمدهسی - ارسالیه تذکردهسی T. مال فرستاده
کلان مال facture se sont trouvées conformes à la facture
Il se dit aussi, en termes d'arts, de la façon dont une chose est faite. V. Façon.

FACULTÉ. Puissance, vertu naturelle A. قوا pl. قوة || Les
قوای Les facultés de l'esprit قوای نفس
قوای طبیعیه Les facultés naturelles روح

façon de cette étoffe est belle العمله بر ثوبدر
عملت نو La façon en est nouvelle جشیدی کوزل بر قماشدر
بر لباس C'est une façon d'habit toute particulière ایجاد در
بر ثوبک هیت عملی بام - بام بشقه بر کونه یاپلشدر
بشقه در

اعمالیه ۴. Et le travail de l'artisan qui fait quelque ouvrage
Payer la façon d'un ایشلیش - ایشلمه - استادیه T. دستکار P.
Cet ouvrage بر لباسک ایشلمه بهاسنی ادا ایتمک
coûte tant de façon ایشلمه سی بهاسی شو قدره
فلان Cet ouvrier fait payer ses façons trop cher بالغ اولور
ایشچی پک آعر ایشلمه بهاسی آلور

On dit en termes de Pratique, La façon d'un arrêt, pour dire,
la peine que prend un greffier à dresser un arrêt T. کتابت
کتابت H a fallu payer tant pour la façon de l'arrêt زحمتی
زحمتی ایهون شو قدر اچه ادا اولنمق لازم کلدی

Façon, Manière de faire, d'agir, de parler, de penser, etc. ۴.
طرز P. صور pl. صورت - اوضاع pl. وضع - اطوار pl. طور
بر کمسننک Les façons de faire de quelqu'un طرز T. کونه -
اهل اسلام طورنجه اوضاع à la façon des Turcs واطواری
Les enfants ont de petites façons qui plaignent
اطفال وصبیانک طبعه خوش کلور بعض اطوار دلپسندلوری
عمل وحرکتنک طرزی T. C'est sa façon de faire, d'agir
تبدیل طور ایتمک Changer de façon de faire
صورت تحریری مستحسندر Sa façon d'écrire est bonne
حقنه طور غریب ایله معامله ایلدی Il l'a traité d'une étrange façon
بوکا دائر هیچ Je n'en veux entendre parler en aucune façon
Tourner une بر درلو صورت ایله کلام استماعنه راضی دکلم
بر مصلحتی صور واطوار گوناگونه affaire de toutes les façons
هر کسک بر درلو طوری وار در Chacun a sa façon جویرمک
- On dit, C'est une façon de parler, pour dire, que ce que je
سوز - شیوه کلامدر T. dis ne doit pas être pris à la rigueur
سوز کیشی اولدرق سویلنمشدر - کلیشدر

ایجاد الطبع ۴. Il se prend aussi pour invention, composition
Celle histoire est de votre اثری T. زاده طبع P.
Ces vers sont de ma façon بو حکایه سنک زاده طبعدر
اثر قلمدر - زاده طبعدر - بو اشعار بنم ایجاد طبعدر

اسلوب ۴. Et pour l'air, la mine, le maintien d'une personne
Un homme de bonne طرز T. شیوه P. سیما - شکل - هیت -

façon j'ai jugé à sa façon qu'il جسم هیئده اولان
était homme de bonne compagnie مجلس آرا بر آدم اولدیغنی
Avoir bonne façon حسن شکل وسیماسندن استدلال ایلدم
بر کمسننک کوزل طرزی اولمق - هیت صاحبی اولمق

Et pour manière d'agir contrainte et embarrassante, par trop
de cérémonie et de circonspection ۴. تلکفات pl. تلکفات
C'est un homme plein de façons تلکفات رسمیه
Je vous prie, vivons ensemble sans رسمیه جوق بر آدمدر
C'est un homme رجا ایدمهم طرح تلکف ایله کوروشدم
Point tant de تلکفات رسمیه ماری بر آدمدر
Et pour soin excessif, بوقدر تلکفات حاجت بوقدر
attention trop exacte en de certaines choses ۴. Cela ne mérite
pas qu'on y apporte tant de façons بو قدر تلکفات متحمل شی
Vous y faites trop de façons بوقدر تلکفات جوق
ایدرسک

De façon que. En telle sorte que T. بو صورت ایله که -
En aucune façon, En nulle façon, En quelque
علی اتی وجه کان - بوجه من الوجوه ۴. façon que ce soit
De façon ou d'autre ۴. هیچ بر درلو T. از هیچ وجه P.
خواه چنین خواه چنان باشد P. کلا التقديرین
اولسه بویلهده اولسه

FAÇONNER. Donner la dernière main à un ouvrage, en em-
bellir la forme ۴. صورت P. وضع فی حسن الصورة - تشکیل ۴.
کوزل - قیافتلندر مک - صورتلندر مک T. پرداختن - دادن
بر طرفی تشکیل ایتمک Façonner un vase صورته قویمق
بر ثوبی حسن صورته وضع ایتمک Façonner une étoffe

En termes d'agriculture, il se dit du labour qu'on donne à
la vigne, aux terres ۴. کراب P. انارة الارض - شیاریدن
Façonner un champ ۴. نفس ایتمک T. شیار کردن -
نفس ایتمک

Figur. Former l'esprit, les moeurs par l'instruction, par l'usage
Je le veux تربیه ایتمک T. تربیت کردن P. تأدیب ۴.
فلانی بنم طورمجه تأدیب ایتمک استرم
Le commerce, l'usage du monde l'a façonné ناس ایله آمزش
Il s'est تأدیب حسن و تربیه سنه علت اولمشدر
بر مدتدنبو کرکی کبی bien façonné depuis quelque temps
کسب تربیه ایتمشدر

آلتیدن P. تعوید - تدربیب ۴. Il signifie aussi, accoutumer

- Il se dit aussi de la fabrication de faux actes *تصنيع* *A.* ساختن *T.* سندات دروغی ساختن *P.* السندات الكاذبة
 ساختن *T.* سند یا بقی - *Fabriquer un testament* ساختن سند یا بقی - *Fabriquer une donation* ساختن وصیتنامه
 ساختن *T.* ساختن - *Fabriquer un mensonge, une calomnie, c'est-à-dire, les inventer* *A.* هبه سندی یا بقی
 ايجاد - اختلاق - خلق *A.* *Il se fait que fabriquer des mensonges* *P.* لا عن اصل
 کاروبیشدنی دانبا اختلاق خلق اولنش بر افترا در *C'est une calomnie fabriquée* اراجفدر
Fabrique *A.* معمول - مصنوع *P.* ساختن - پرداختن *T.* ساختن - پرداختن *P.* معمول - معمول *A.* معمول - معمول
 دوزمه - ایشلنش - یا بلش

FABULEUSEMENT. D'une manière fabuleuse *A.* کحديث *T.* اساطير گونه *P.* اساطير
 بواقعه حدیث اساطير شکنده یا زلمشدر *fabuleusement* *T.* اساطير گونه *P.* اساطير

FABULEUX. Qui tient de la fable, qui est feint, controuvé *A.* *Cela est fabuleux* *T.* بی اصل *P.* لا اصل - موهوم
 احوال موهوم بی *Livre fabuleux* فلان شی بی اصلدر *est fabuleux*
 روایت لا اصل *Narration fabuleuse* مشتمل بر کتاب *Les*
 معبودین - معبودین زور - معبودین موهوم *divinités fabuleuses*
 ازمان *L'histoire des temps fabuleux* بی اصل و حقیقت
 ازمان ماحیدنک وقایع موهومی - موهوم وقایعی

FABULISTE. Auteur qui a écrit des fables *A.* مصنف الخرافات *T.* مثالنامه یا زان *P.* مثالنامه نویس

FAÇADE. Face ou côté d'un bâtiment par lequel on entre *A.* *La façade d'un palais* *T.* یوز *P.* روی و جوه *pl.* وجه *A.*
 سرایک یوزی

FACE. Visage *A.* وجه *P.* چهره *T.* روی *Une face*
 کولر یوز - روی خندان - وجه بشوش - وجه بهنج *réjouie*
Il se dit figur. en parlant de Dieu *Dieu détourne sa face du*
 حق تعالی حضرتلری اهل ذنوب و انامدن اعراض *pecheur*
Devant la face du Seigneur گناهکاران یوز جویرز - وجه ایندر
 طلعت *Voir Dieu face à face* مواجه رب ذو الجلاله
 عظمت سبات حضرت باری به مواجه ناظر و نگران اولمق
 و جاها - طلعت رب ذو الجلالی رو برو مشاهده ایتک -
 رویت ایتک

و جاها رویت *Voir en face, regarder en face* *A.* *On dit, Voir en face, regarder en face*
 یوز یوز باقمق *T.* رو برو نگرستن *P.* مواجه رویت -
 یوزی اورتمک *T.* رو پوشیدن *P.* ستر الوجه *A.* *Couvrir la face*

روی خود را پوشیدن *P.* ستر الوجه *A.* *Se couvrir la face*
 بالمواجهه سوپلدی *Il lui a dit en face* یوزی اورتمک *T.*
 یوزینه سوپلدی -

Et proverb. Face d'homme porte vertu, pour dire, que quel-
quefois il est nécessaire de se montrer en personne pour réussir
 یوز یوزدن اوطانور *T.*

Il se dit aussi, de la superficie des corps *La face de la*
 روی زمین *P.* بسط الارض - سطح الارض - وجه الارض *A.* *La face de la mer*
 سطح البحر - وجه البحر *A.* *La face de la mer* *T.* یوزی *P.*
 دکر یوزی *T.* روی دریا *P.* *En Géométrie, Face d'un corps*
 ou d'un solide, c'est une des figures qui composent sa super-
 ficio *A.* *Toutes les faces d'un cube sont des*
 شکل مکعبک کافه جهاتی مرتبدر *carrés*

Face, se dit aussi, du devant d'un édifice, ou d'une de ses
 روی *P.* صفحات *pl.* صفحه - وجه *A.* *parties considérables*
 بر بنانک *Ce bâtiment a tant de toises de face* *T.* یوز *P.*
La face du côté de la cour شو قدر ذراع صفحه سی وار در
La face du côté du jardin فنای داره ناظر اولان صفحه
Les faces d'un bastion, sont les deux باعجه ده ناظر اولان یوز
 پلنقه نک *qui sont entre les flancs et la pointe d'un bastion*
 اوک یا نلری - صفحاتین مقابلتینی

FAIRE FACE, en termes de guerre, signifie, avoir la face
T. رو تافتن - رو دادن *P.* نظر - توجه *A.* *L'armée était campée ayant un rui-*
 باقمق - یوز دونمک *seau à sa droite, un bois à sa gauche, et faisant face à la*
 اردو جانب پمیده بر نهر صغیره *plaine du côté des ennemis*
 و طرف پسارده بر اورمانه طیانوب دشمن طرفنده کی
 اردو یمینا بر کوچک - صحرايه طوغری ناظر و متوجه ایدی
 ابرمه و پسار بر اورمانده طیانوب سمت اعدایه طوغری
 طیانوب یوزی اعدایه - اولان صحرايه باقر ایدی
On dit d'un bataillon, qu'il fait طوغری صحرايه دونشیدی
face de tous côtés, lorsqu'il est disposé de manière à pouvoir
recevoir l'ennemi, de quelque côté qu'il se présente *عسکرک*
 - فلان بلوکی هر طرفه یوز کوستررک وضع اولنشیدی
On dit figur., Faire face, pour dire, être en état de satisfaire à
 بسنده شدن *P.* کفایت *A.* *ses engagements, ou en état d'agir*

قادر اولمق - یتر اولمق *T.* *On dit, Faire volte-face, pour dire, se retourner pour faire tête,*

GRAD

PL

193

.424

5.2

ПЕЧАТАТЬ ПОЗВОЛЯЕТСЯ

съ шлѣтъ, что бы по отпечатаніи представлено было въ Ценсурный Комитетъ узаконенное число экземпляровъ. Москва. Февраля 15 го 1841 года.

Ценсоръ В. Флеровъ.

DICTIONNAIRE

FRANÇAIS - ARABE - PERSAN ET TURC,

ENRICHÍ D'EXEMPLES EN LANGUE TURQUE AVEC DES VARIANTES, ET DE BEAUCOUP DE MOTS
D'ARTS ET DE SCIENCES.

PAR LE PRINCE
ALEXANDRE HANDJÉRI.

TOME SECOND.

À MOSCOU.
DE L'IMPRIMERIE DE L'UNIVERSITÉ IMPÉRIALE.

1844.

DICTIONNAIRE
FRANÇAIS-ARABE-PERSAN ET TURC.

TOME SECOND.

F-O

Jung Sartor

Cambridge, Mass.

31 March 1941.

